

ACTA ET DOCUMENTA CONCILIO OECUMENICO VATICANO II APPARANDO

SERIES I
(ANTEPRAEPARATORIA)

VOLUMEN II
CONSILIA ET VOTA
EPISCOPORUM AC PRAELATORUM

PARS III: EUROPA
ITALIA

(SU/I)

TYPIIS POLYGLOTTIS VATICANIS
MCM LX

IT ALIA

Exe.Mr P. D. DOMINICUS PICCHINENNA
Archiepiscopi Achertmtini (Acerenza)

Acerenza, 16 marzo 1960

Eminenza Reverendissima,

Compio il dovere di trasmettere le mie modestissime proposte circa gli argomenti che potrebbero essere eventualmente trattati nel Concilio Ecumenico.

Prego Vostra Eminenza Rev.ma che Si compiaccia accettare le mie piu umili scuse pel ritardo con cui invio le proposte.

Assicuro il ricordo quotidiano nella Santa Messa e la quotidiana preghiera alla Madonna per l'Eminenza Vostra Rev.ma e per la Commissione Antipreparatoria perche l'ingente ed arduo lavoro sia copiosamente benedetto dal Signore.

Profondameme chino al bacio della S. Porpora, mi onoro confermarmi

dell'Eminenza V. Rev.ma
 dev.mo

ffi DoMENrco PrcCHINENNA
Arcivescovo di Acerenza

Prot. N. 2212/S/60

Emillelltissime ac Reverendissime Domine,

Honori mihi duco responsionem mittere Litteris Eminentiae Tuae Rev.mac diei 18 iunii 1959 N. 1 C/59-69, humillime comunicando vota pro Concilii Oecumenici argumentis apparandis.

Quotidic preces meas Deo, per manus B. M. V. Immaculatae, offero ad obtinendos uberrimos fructus a proximo Concilio sicuti est in votis Summi Pontificis Ioannis XXIII feliciter regnantis, Episcoporum orbis catholici et omnium Sanctae Romanae Ecclesiae filiorum atque in Christo credentium. Quas preces Sacerdotes cunctusque populus Acheruntinae Archidioecesis enixe efiundunt.

Sacram Purpuram dcoscutor omni quo par est obsequio.

Eminentiae Tuae Rcv.mae
 addictissimus

ffi DoMrnrcus PrcCHINENNA
Archiepiscopus Acheruntinus

PARS PRIMA

Vota generalia

1. Ex apparatus studiis pro Concilio Vaticano Primo quae locum non invenerunt in duabus Constitutionibus *Dei Filius* et *Pastor aeternus* puto non pauca utilissima esse ad definienda aliqua doctrinae capita, ad quaedam accuratius explananda atque ad plures condemnandos errores.

2. Summi Pontifices Leo XIII, Sanctus Pius X, Benedictus XV, Pius XI atque Pius XII pluribus Litteris Encyclicis aliisque multimodis magisterii pontificalis instrumentis plurima docuere circa veritates fidei, mores, disciplinam cleri et populi, cultum, apostolatam laicorum, actionem politico-socialem populi christiani, atque Ecclesiam inter et potestatem civilem relationes currentes. Romanae Curiae Dicasteria atque Pontificiae Commissiones summi momenti documenta, tum doctrinalia tum disciplinaria, promulgarunt.

E fonte tam copiosa atque praetiosa oporteret:

a) *Synthesim redigere*, et breves atque perspicuas edicere propositiones ad enuntiandas veritates in re dogmatica, biblica, morali, liturgica, pastoralis relate quoque ad laicos, sociali, civico-politica.

b) *Enucleatius exponere* praestantiora atque urgentiora capita quoad res de quibus sub littera a).

c) *Novum Syllabum* emanare ad condemnandos graviores errores ubique grassantes circa omnia de quibus sub littera a).

3. Praesertim Summus Pontifex Pius XII v. m. suis sermonibus, nuntiis radiophonicis etc. quasi novam *Summam* quoad rem moralem et socialem dedit Ecclesiae atque universo orbi. Synthesis praeclara tam multiplex doctrinae maximam utilitatem omnibus afferret.

PARS SECUNDA

Vota particularia

Praenotanda. 1. In foliis quae sequuntur mentem meam aperio *tantum circa quosdam peculiare aspectus quorundam peculiarium problematum*, aliquam addenda animadversionem in exponendis meis votis.

2. Quaedam mca vota potius quam argumenta Concilii Occurnenici respiciunt tantum Codicem Iuris Canonici et legislationem ordinariam. Sed cum Beatissimus Pater nuntiaverit sic dictum *aggiornamento* Codicis Iuris Canonici, praedicta vota exprimo.

3. Quaedam mea vota respiciunt tantum Italiam, dum c contra Concilium Oecumenicum indicitur pro Ecclesia universali. Sed cum in humanissimis Litteris Pontificiae Commissionis Anteparaeparatoriae Eminen-
tissimus Dominus Cardinalis Praeses benigne hortatus sit Episcopos ad communicanda vota et consilia *omni cum libertate et sinceritate*, quaedam dico respicientia Italiam tantum. Cetero, Concilium posset maxima sua auctoritate monere Episcopos Italiae ad subicienda Sanctae Sedi particularia problemata propriae ditionis, vel constituere Commissionem hisce particularibus quaestionibus studendis.

A) DE EPISCOPIS

1. *Facultates Episcoporum.* Salva reservatione Sanctae Sedi facultatum quoad res maioris momenti cuiusvis generis, ad expeditiorem reddendam vitam dioecesanam, oportet conferre Episcopis - *sive iure sive Facultatibm Quinqttenalibus* - facultates ampliores quibus hodie gaudent. Exempla facultatum quae optantur:

1) Concedendi ecclesiis, oratoriis publicis et semipublicis licentiam asservandi SS.mam Eucharistiam.

2) Dispensandi ab impedimentis matrimonialibus minoribus.

3) Permittendi habitualiter iterationem S. Missae diebus festis suppressis atque diebus peculiaris devotionis et festorum quae cum populi concursu celebrantur.

4) Permittendi, per modum actus, trinationem.

5) Reducendi et commutandi, onerata conscientia, pia legata.

6) Celebrandi vel permittendi celebrationem S. Missae media nocte, post unam horam sacram supplicationum, occasione conventuum, sacrarum Missionum, praedicationis extraordinariae, etc.

7) Conferendi Ordines extra Tempora, sed diebus dominicis, festis duplicis praecepti et festis suppressis.

. II. *Privilegia Episcoporum.* Optantur pro Episcopis a iure quaedam alia privilegia, ex. g.:

1) Servandi in proprio oratorio Sanctissimam Eucharistiam.

2) Independentem ab inscriptione quibusdam Adsociationibus, celebrandi privatim Missam votivam Iesu Christi Summi et Aeterni Sacerdotis prima feria quinta cuiusvis mensis, Missam Sacratissimi Cordis Iesu prima feria sexta cuiusvis mensis, Missam de Immaculato Corde Beatae Mariae Virginis primo sabbato cuiusvis mensis, intra limites concessionis pro Missis celebratis in ecclesiis in quibus exercitia pecuniaria mane peraguntur.

3) Anticipandi post horam duodecimam Matutinum cum Laudibus diei sequentis.

4) Benedicendi in sua Dioecesi (et extra Dioecesim privatim et de consensu saltem praesumpto Ordinarii loci) unico signo crucis coronas, rosaria, cruces, crucifixos, parvas statuas religiosas ac sacra numismata, eisque applicandi sic dictas Indulgentias Apostolicas, necnon adnectendi coronis precatoriis indulgentias a Sancta Birgitta atque indulgentias a Patribus Crucigeris nuncupatas; benedicendi crucifixos eisque applicandi Indulgentiam plenariam in articulo mortis; benedicendi crucifixos ad lucrandas indulgentias Viae Crucis pro legitime impeditis.

B) DE REGIONIBUS ET PROVINCIIS ECCLESIASTICIS

I. *Quoad Regiones Conciliares.* Quod sequitur circa Regiones Conciliares *respicit Italiam*, quod tamen mihi videtur dicere, occasionem nactus mittendi has animadversiones ad Apostolicam Sedem.

Prae oculis habentes Decretum diei 15 februarii 1919, Litteras Circulares diei 22 martii 1919 atque Decretum diei 23 septembris 1933 Sacrae Congregationis Consistorialis, patet necesse esse revisere circumscriptiones regionales ut, quo meliore fieri potest modo, ipsae eosdem limites habeant ac regiones civiles. Revera in Italia, praesertim hodie, maximi momenti est problema politicum; unde, quo idem sentire ac velle habeant catholici eiusdem regionis, necesse est eorum Episcopos simul convenire ac eadem statuere. Quapropter *forsitan* utile est nullam dioecesim esse Regionis Conciliaris, cuius dioeceses pertineant ad aliam regionem civilem.

II. *Quoad provincias ecclesiasticas.* Salva competentia Regionum Conciliarium seu Conferentiarum Episcopali, forsitan magis actuosae debent esse provinciae ecclesiasticae, cum raro Episcopi possint convenire in Conferentiam Regionalem, et cum non pauca sint problemata pastoralia quae respiciunt tantum determinatam provinciam ecclesiasticam. Optabile est ut Metropolitanae a iure habeant facultatem audiendi confessiones in tota sua provincia.

C) DE DIOECESIBUS

I. *Quoad circumscriptiones dioecesanarum.* (Quod sequitur respicit Italiam). In omnium votis est revisio circumscriptionum diocesium. Aliisque dubio valde difficile est problemaolvere cito et funditus; attamen saltem correctiones faciliores afferendae essent. Si conficiatur sic dictum *piano organico* quo dioeceses ex una parte amittant aliquas paroecias,

ex altera vero parte quasdam alias acquirant, forsitan brevi temporis spatio non pauca incommoda auferrentur atque animarum bono satis provideretur.

Ad fovendas mutuas relationes cum iis qui potestatem habent in rebus civilibus, scholasticis, iudiciariis, militaribus, etc., Episcopus ordinarie tractare deberet cum uno Praefecto provinciae civilis. At non raro Episcopi tractant cum tribus vel quattuor Praefectis; atque Praefecti saepe tractant cum Episcopo etiam alius regionis ecclesiasticae unius tantum paroeciae causa. Liceat mihi addere exemplum. Praefectus parvae provinciae Potentiae in Lucania, quae complectitur 98 municipia quorum animae numerum 445.216 attingunt, tractat cum 16 Curiis (Acheruntina, Potentina, Marsicensi, Melphiensi, Rapollensi, Venusina, Murana, Tur-siensi, Tricaricensi, Compsana in Irpinia, Campaniensi in Salernitano, Policastrensi in Salernitano, Sanctissimae Trinitatis Cavensis in Salernitano, Cassanensi in Bruttio, Andriensi in Apulia, Lungrensi in Bruttio) atque 13 Ordinariis (Acheruntino, Potentino, Melphiensi, Murano, Tur-siensi, Tricaricensi, Compsano, Campaniensi, Policastrensi, Sanctissimae Trinitatis Cavensis, Cassanensi, Andriensi, Lungrensi).

II. *Problema de minimis dioecesium.* (Quod sequitur respicit Italianam). Omnibus compertum est plurimas difficultates expertam esse Commissionem mixtam circa executionem art. 16 et 17 Concord. Pacto-rum Lateranensium ad minuendum numerum dioecesium. Attamen necesse est aliquid focere. Equidem non omnes dioecesium sedes abolendae sunt quae non sint provinciarium civilium capita, quia talis reductio non tantum est practice impossibilis sed animarum etiam bono noxia. Reductio guaedam tamen exigitur. Si perficiatur sic dictum *piano organico* ad exitum deducendum progressive temporis cursu, si servetur quod praestant articuli 16 et 17 Cone. Pact. Lat., si sagaciter agatur, videntur non gravissima futura esse reductionis pericula. Honores et privilegia concedi possent Primae Dignitati Capituli; in aliquibus casibus, prope ecclesias cathedralcs Episcopi Auxiliares constitui possent, etc.; at Curia *tmica* deberet extarc, atque ordinatio (*organizzazione*) dioecesana *unica* exurgere deberet ab unione omnium virium (personarum, Iocorum, et bonorum cuiusvis generis) minimarum atque parvum dioecesium. Etenim concedo Episcopum, regentem minimam dioccesim, singulatim omnia et res) percallere, in omnibus personaliter iudicare, ubique Interest; se<l ordinatio dioccesana non sufficiens est; vis vitalis dioecesis exigua est. Minimis et parvis dioecesium non sunt sacerdotes et laici sufficientes et idonei ad multiplicem hodiernum apostolatam; cum desit 0 rnnino Seminarium, aut cum istud habcat tantum sic dictam *Scuola*

Media, dioecesis caret sacerdotibus pietate scientiaque pollentibus, qui sint quasi consilarii et duces ceterorum dioecesis sacerdotum.

III. *Quoad Episcopos senes vel aegros*. Videntur varii modi quibus, in sua sollicitudine, Sancta Sedes providet dioeccsibus quorum Episcopi sint senes aut aegri, nempe: Coadiutorc, Administratorc Apostolico sede plena, Auxiliare qui est Episcopus proprior, non solvere problema de efficienti gubernio dioecesis. Verum est quod communiter affirmatur, scilicet: Episcopo sene aut aegro, destruitur quad perdiu atque magno opere aedificatum est. Unica solutio vero animarum bona idonea est renuntiatio. Spiritus Sancti gratia mentem illuminet atque voluntatem moveat meimet et omnium Episcoporum ad remittendum tempestive in manus Summi Pontificis mandatum apostolicum!

IV. *Quoad Episcoporum testamentum*. Ad vitandas cuiuslibet generis irregularitates occasione mortis, praesertim si improvisae aut extra sedem, Episcopi, praescriptum *severissimum desideratur*, quo Episcopi sub gravi teneantur ad conficiendum testamentum. Atque scitu necesse est quisnam custodiat Episcopi testamentum, quia, mortuo Episcopo, sub praetextu cognoscendi voluntatem seu desideria defuncti circa locum et modum sepulturae, etc., omnia manumittuntur, atque inspiciuntur documenta reservatissima quoque.

D) DE CAPITULIS

Quoad Capitula Cathedralia. Sacpe auditur Capitula abolenda esse cum eorum ratio non amplius existet. At mihi videntur Capitula servanda. Utique reformari debent eorum Constitutiones quae non raro rigidae sunt et continent privilegia quae hodie sustineri nequeunt; servari debent. Servitium chorale mitigetur, at bene perficiatur, quia per Capitulum Dioecesis collegialiter reddit Deo debitum cultum, et quia Capitulum est vere senatus Episcopi.

E) DE PAROECIIS

Paroeciae non territoriales. Firmo manente principio quo paroecia ex se est territorialis, attentis innovatis vitae conditionibus atque novis necessitatibus spiritualibus cxsurgentibus c migrationibus atque activitatibus humanis, in dies animadvertitur necessitas erigendi paroecias non territoriales. Quapropter abrogari debet limitatio § 4 can. 216 C.I.C., vi cuius requiritur speciale indultum apostolicum ad erigendam paroeciam non territorialem. Lex statuatur normas ad creationem atque navi-

tatcm talium paroeciarum, ex. g. emigrantium, opificum, militum, infirmorum etc., Episcopus prudenter erigat has paroecias iuxta normas a Sancta Sede traditas.

F) DE PAROCHIS

Cum max1lm momenti sint in vita Ecclesiae m1ss10 atque navitas paroecialis, oportet in dies perficere iuridicum institutum Parochos respiciens atque amovere ea omnia quae verum animarum bonum impediunt.

I. *Quoac1 collcursttm*. Videtur concursus specialis iuxta can. 459 § 4 C.I.C. et Constitutionem Benedicti XIV *Cum illud* abolendus, quia saepe impedit guominus provideatur paroeciae vacanti quo meliore fieri potest subiecto. Revera:

1) Si viget lex concursus, Episcopus ad earn observandam tenetur, quia exemplum praebere debet in observandis omnibus legibus; atque dedecet Episcopum petere a Sancta Sede dispensationem a concursu ne ipse in suspicionem alicui favendi veniat. Expleto concursu speciali, saepe qui primus evadit in examine non est magis idoneus ad *illam* regendam paroeciam *illo* peculiari momenta. Verum est Episcopum non teneri ad promovendum illum qui primus fuerit in examine; sed practice in existimatione communi ille reputatur naturalis candidatus qui exitum optimum habuerit in examine. Si Episcopus promoveat alium quern magis idoneum existimaverit, inde irae...

2) Saepe ad aliquam regendam Paroeciam destinandus esset qui iam fuerit parochus. Sed plerumque qui iam sunt Parochi non intersunt concursui speciali; neque Episcopus potest *saepe* transferre, sine concursu, Parochum a sua ad aliam paroeciam (can. 2162 C.I.C.), quia ista provisio est extraordinaria.

3) Si quis fuerit Vicarius Oeconomus vacante paroecia, saepe se existimat candidatum natum ad regendam paroeciam, qualiscumque sit exitus concursus; atque saepe idem sentit populus. Si Episcopus alium nominat, non raro a se abalienat animum sacerdotis populi.

Quapropter multo melius esset indicare concursus *generates* ad paroecias vacaturas ex. g. intra triennium vel quinquennium. Singulis vicibus vacationis Episcopus nominaret unum e probatis in consursu generali.

II. *Quoad inamovibilitatem*. Firma mancat gravis obligatio providendi paroecias de vero et stabili Parocho ubi primum potuerit. Sed oportet rcviserc naturam inamovibilitatis. Episcopo potestas sit transfcrendi sine impedimenta parochos sicuti exigit animarum bonum. Revern ex una parte parochus qui obtinuerit paroeciam magnam vel commodam, vel divitem posset - quia homines sumus! - caritatis pietatisque languore ailici; ex altera parte parochus qui rexerit paroeciam

parvam, incommodam, pauperem promoveretur in melius ad aliam paroeciam.

III. *Quoad parochos senes aut aegros.* Non obstantibus difficultatibus, quas scio multas esse, ut animabus provideatur, quotiescumque habeantur subiecti idonei, parochi senes aut aegri renunciare debent paroeciae.

IV. *Quoad processum administrativum.* Si servatur modus procedendi in remotione parochorum inamovibilium et amovibilium (cann. 2147-2161 C.I.C.), ipse ad *minimum* reducatur, ut Episcopus sine mora semper possit consequi effectum quem lex intendit: *providere bona animarum*. Prae oculis habeo Litteras quas Secretaria Status Sanctitatis Suae die 2 iulii 1953 ad Ex. eum Episcopum Regiensem in Aemilia misit. Mihi videtur ulterius faciliorem reddendum esse processum. Etenim si Episcopus in invitatione ad renuntiationem indicate debet *argumentcz* (§ 2 can. 2148) quibus innititur causa quae Episcopum movet ad invitationem, si insuper parochus oppugnare potest causas ad amotionem invocatas, practice nunquam, aut fere nunquam, *praesertim hodie*, Episcopus poterit aliquem amovere parochum.

G) DE RELIGIOSIS

a) *Revisio exemptionis.* Scrvetur venerandum institutum iuridicum exemptionis Religiosorum. At in formatione spirituali Clericorum Religiosorum, in Constitutionibus et Regulis, in conferentiis asceticis, in Exercitiis Spiritualibus continue ac sedulo revocari debent in commentem unitas Sacerdotii catholici, cuius fons Episcopatus est, atque unitas Mystici Corporis Christi seu Ecclesiae, etc.; expressis verbis ac rigide sanciantur dependentia *exclttsiva* ab Episcopo in iis rebus omnibus quae respiciunt cultum in ecclesiis atque oratoriis publicis et semipublicis, in auxilio navitatibus apostolicis et - quoad paroecias regulares - in P.xercendo ministerio pastoralis.

b) *Cura pro animabus.* Religiosi in dies sanctius servanto suas Regulas; at operam praestanto Episcopo pctenti pro salute animarum. Sive quoad officia pcrnanentia (munera in multis apostolatus partibus), sive quoad necessitates momenti (ex. g.: impossibilitatem practicam providendi hic et nunc de suo pastore paroeciam etc.) Episcopum inter et Superiores Religiosos maxima sit unitas mcntiurn atque cordium. Ne Superiores dicant se suosque subditos religiosos cssc, cum sint *quttoque* Sacerdotes! Qua Religiosi consulunto suis animabus, qua Sacerdotes consulunto fratrum animabus in exigentiis quas unicc Episcopus animadvertit in earum universitate.

c) *Quoad novas foundationes*. Optatur maximus rigor in permittendis novis foundationibus praesertim Institutorum mulierum religiosarum. Facultas concedenda esset tantum institutis quae non infimum numerum sodalium habeant, atque *prczesertim* finem habeant novum, vel saltem novis mediis persequi velint finem quem iam alia instituta prosequuntur.

H) DE BENEFICIIS

1. *Quoad beneficia Datariae devoluta*. Optatur abrogatio devolutionis beneficiorum quae Ordinarius non contulerit intra semestre a vacatione. Curnam, nisi ob iustas causas, Episcopus non conferat beneficia? Verum est Pontificiam Commissionem ad Codicis canones authentice interpretandos die 24 novembris 1920, interpretando § 3 canonis 1432 *C.I.C.*, statuit non esse devoluta beneficia quae Ordinarius non contulerit *ob absolutum defectum subiectorum*. At *quando* est absolutus defectus? Interdum adsunt subiecta (physice seu materialiter), sed ob varias causas eis beneficia dari nequeunt; oportet exspectare alia subiecta. Aut conferri possunt subiectis existentibus, sed non intra semestre. Quid erit? Estne, in casu, absolutus defectus subiectorum, vel non? Cum agatur de validitate collationis beneficiorum exsurgunt graves angustiae conscientiae. Melius esset abrogare supradictam devolutionem, firmis manentibus ceteris reservationibus etc, beneficiorum non consistorialium Datariae Apostolicae.

2. *Quoad peraeqttationem bcneficiorum*. Cum notabilis inaequalitas beneficiorum saepe manifesta sit, atque Clero obtrectationi et Populo scandalo evadat, optatur - post experimenta quae secuta sunt normas a Sacra Congregatione Concilii latis diebus 27 novembris 1946, 28 aprilis 1949 et 10 iunii 1951 - nova legislatio ad solvendum funditus atque auctoritative problema beneficiorum, non sufficienter solutum impositione pensionis extraordinariae, quae, etsi modica, semper odiosa est. E contra, semel facta dismembratione bonorum temporalium, consulitur pro semper aequae partitioni beneficiorum.

I) DE INCARDINATIONE

Aliqui vclient reformari institutum iuridicum incardinationis clericorum uni dioecesi. Mihi videtur incardinatio sancte religioscque servanda atque nihil esse innovandum. Necesse est clericum totaliter esse unius tantum dioecesis, quae est eius vera familia, quae proinde unica <libet esse. Attamen sacri Pastores, ubi potuerint, succurrant dioecesibus carentibus sacerdotibus, ad tempus cedendo aliquem *optimum* sacerdotem, ut providcatur animabus, cum Ecclesia catholica sit.

L) DE SACERDOTIBUS INFIDELIBUS

Saepe sacri Pastores loquuntur de misera sorte sacerdotum qui cerunt in via. Quandoque exprimitur spes sanationis lugendae conditionis eorum, atque permissionis celebrationis sacramenti matrimonii. At mihi videtur Ecclesiam nihil amplius concedere debere post Decretum Sacrae Paenitentiariae *Lex sacri coelibatus* diei 18 aprilis 1936, ne - intuitu remissionis - Sacerdotes minus resistant tentationibus, ubi primum difficultates experti sint.

Af) DE PRAECEPTO PASCHALI, DE IEIUNIO ET ABSTINENTIA

I. *Quoad praeceptum paschale*. Firma sacra lege Communio paschalis, optatur Episcopis a iure concedi facultatem determinandi longum temporis spatium ad satisfaciendum praecepto paschali utile.

II. *Quoad ieiunium et abstinentiam*. Absque dubio ieiunium et abstinentia servanda sunt. Logice vero in pristinum nequit urgeri observantia ieiunii et abstinentiae sicuti praecipitur a canonibus luris atque a regulis a Moralisticis traditis. Attamen oportet sacratissimo tempore Quadragesimae atque feriis Quattuor Temporum aliquo modo observare, etsi mitigatam, legem ieiunii et abstinentiae; secus nullum sensum haberent multi textus sacrae liturgiae, atque Quattuor Tempora suum sacrum sensum amitterent. Nova disciplina ita ex. g. posset instaurari:

1) Salva observantia normarum quae *hodie* (post Decretum S. C. Concilii die 28 ianuarii 1949) praecipuntur sub gravi, possent imponi ieiunium et abstinentia ceteris diebus Quadragesimae et Quattuor Temporibus *sub levi tantum* ne multiplicentur gravia peccata.

2) Ieiunium et abstinentia possent imponi tantum Clero :ltque Religiosis utriusque sexus, laicis vero *consilium* tantum daretur ea observandi.

3) Ieiunii lex Quadragesimae et Quattuor Temporum posset permittere csum carnis tantum in comestione principali et prohibere csum *solidi* extra comestiones.

Quae omnia sunt tantum exempla. Ecclesiae sapientia quid faciendum statuet. At aliquid faciendum est!

N) CrncA ComcEM Irnus CANONIC! ATQUE nocuMENTA LEGISLATIVA

Ad dubia erroresque cavenda, optatur determinata verba in legibus ecclesiasticis *univocam* acceptionem *semper* habere. Ex. gr.: statuatur verba quae *semper* afficiant *validitatem*; pariterque statuatur verba

quae *semper* respiciant *liceitatem*. Ita in re matrimoniali, in re processuali, in re sacramentaria (praesertim quoad Paenitentiam), verba « *delegatio, auctorizatio* » *semper* respiciant *validitatem* actuum; verba « *licentia, praemonitio* » *semper* respiciant *liceitatem* (seu convenientiam, urbanitatem).

Itidem verbum « *consilium* » *semper* exprimere deberet votum consultivum ad liceitatem quaesitum; verbum « *consensus* » *semper* exprimere deberet quid praecipitur ad validitatem.

Lex statuatur casus in quibus delegatio (seu auctorizatio ad validitatem) *scriptis* dari debeat; pariterque indicentur casus in quibus actus positi invalidi sunt, si auctorizatio scripta non fuerit antecederet concessa.

O) DE FACULTATIBUS, DISPENSATIONIBUS, ETC.

I. Cum agatur de facultatibus, dispensationibus etc. quae novitatem sapiunt, aut aliquid contineant in quo caute procedendum sit, facultates concedantur ad breve tempus, ex. gr.: ad triennium et ad experimentum. Sed quando agitur de facultatibus et dispensationibus quas Sancta Sedes *semper* concedit, ex. gr.: binationes, trinationes, oratoria domestica pro sacerdotibus senibus et infirmis, reductiones cuiusvis generis, concessio saltem ad quinquennium facienda esset.

II. In concedendis facultatibus, dispensationibus et similibus, desideratur maior uniformitas ad vitanda dubia, dicteria, errores, etc. Ex. gr.: sicuti sapientissime Motu Proprio *Sacram Communionem* diei 19 martii 1957 *Illica* norma ieiunii statuta est pro Sanctae Missae celebratione atque sacra Communionem, ita eadem hora statui deberet pro celebratione Sanctae Missae noctis tempore. Scilicet: sicut sollemnitatibus Paschatis Resurrectionis atque Dominicae Nativitatis Sancta Missa celebratur *media* nocte, ita *semper media Nocte* (non autem dimidia hora post mediam noctem) deberet celebrari Missa quae extraordinarie conceditur. Pro concessione S. Missae extraordinariae noctis tempore, aliquando praecipiuntur duae horae sacrarum supplicationum (incluso tempore celebrationis), nonnumquam tres horae praecipiuntur. Puto *semper* sufficere posse *unam* horam alicuius pii exercitii (adoratio, preces, sermones) *ante* celebrationem Sanctae Missae.

ffi DOMINICUS PICCHINENNA
Archiepiscopus Acheruntinus

Exe.MI P. D. NICOLAI CAPASSO

Episcopi Acerrarum (Acerra)

Acerra, 30 septembris 1959

Ad epistolam istius Commissionis diei 18 iunii 1959 1 C/59-70 haec respondenda censemus.

In Theologia Dogmatica: Definire ac reprobare marxismum, existentialismum, caeteros errores in Encyclica *Humani Generis* proscripta.

In Theologia Morali: Reprobate « Ethicam situationis », limitationem prolis, foecunditatem artificialem, sterilizationem, educationem sexualem, abortum eugenicum, euthanasiam, etc.

In *Codice Iuris Canonici* haec proponenda videntur:

Can. 2 de liturgia: Instante vota promimus ut renovatio liturgica - iam feliciter incoepta, decreto S. R. C. die 23 martii 1955 - infra duos annos perficiatur, nominatis commissionibus.

Can. 126: « Exercitia spiritualia singulis trienniis »: sunt statuenda saltem singulis biennis vel melius per tres dies completos singulis annis, sicut multi laici praesertim Actionis Catholicae iam nunc solent.

Can. 131 et alibi: Locutio « sacerdos saccularis » mutetur in alteram « sacerdos dioecesanus ».

Can. 132: Omnino reicienda est omnis petitio de supprimenda vel reformanda lege caelibatus.

Can. 134: In locis ubi plerique parochi sunt viciniore et unusquisque eorum parvum numerum animarum habet, statuendum ut una vivant sub praeside ab Episcopo electo.

Can. 135: Attenta imminutione numeri sacerdotum et perspectis multiplicatis officiis, censemus munus divini Officii recitandi ab breviori forma esse reducendum.

Can. 136: Censemus respuendam omnem petitionem circa innovationem habitus ecclesiastici.

Can. 193 § 2: Ratio (procedura) remotionis ab officio debet esse expeditior.

Can. 329: Numerus Dioecesium in Italia Centrali et Meridionali est nimis excedens. In parvis Dioecesibus, desunt dirigenti et media pro multiplicibus officiis dioecesanis, et omnes labores cumulantur in humeris Episcopi. Statuenda videtur una dioecesis saltem pro 200.000 incolis.

Can. 454: Censemus abolendam esse legem de inamovibilitate parochorum, salvo recursu ad S. Sedem.

In loci ubi iam provisum est de pensione sacerdotum, statuendum ut parochi usque ad septuagesimum annum in officio remaneant, nisi aliter ab Episcopo provideatur.

Can. 459 § 4: Examen in concursu parochorum iuxta Const. Benedicti XIV *Cum Illud* (1742) est maxime obsoletum. Satis est statuere examen orale de universa theologia morali et de iure canonico, iuxta normas ab Episcopo statuendas.

Can. 707: Post canones de Confraternitatibus, addendi sunt canones de Actione Catholica: de sua necessitate et debito, iuxta Encyclicas Summorum Pontificum.

Can. 807: Episcopis concedatur etiam facultas trinandi, ob immutatum numerum sacerdotum.

Can. 843 § 2: « Singulis *saltem* annis Episcopi tenentur per se vel per alios libros missarum recognoscendi ». Videtur opus nimium onerosum ac non necessarium.

Can. 847: « Communio infirmis *publice* deferatur nisi etc. ».

Hodie est generalis consuetudo deferendi eam privatim.

Can. 976: Presbyteratus conferendus est *non* post medietatem IV anni cursus theologici, sed post completum IV annum studiorum.

Can. 1053: Regulae mortis praesumptae, quas statuit Codex Civilis Regni Italici, art. 58, 65 etc. vim non habent apud ecclesiasticam potestatem, in qua adhuc viget Instructio S. Officii die 13 maii 1868 de certitudine morali mortis coniugis ut quis admittatur ad secundas nuptias. Attamen in Codice I. C. videtur contradictorie admitti haec praesumptio mortis in can. 1053.

Can. 1080: Proponitur aequiparatio inter « affiliationem » et adoptionem ut definiatur an affiliationis sit impedimentum dirimens.

Can. 1274: « Expositio sollemnis et publica SS. Sacramenti non nisi ex licentia Ordinarii fiat ». Non videtur exquirenda haec licentia, cum cultus publicus SS. Eucharistiae sit nunc temporis tam frequens ac diffusus.

Can. 1342 § 2: « Concionari in Ecclesia vetantur laici omnes ».

Conseamus addendum: « Sed permittitur, de consensu Ordinarii, praesertim extra *clivina* officia, causa apostolatus (Actio Catholica, etc.).

Can. 1087: Proponitur, ut minuatur magnus numerus processuum ex capite metus: Matrimonium contractum metu gravi iniuste incussum non potest demonstrari nullum, si sponsi per sex menses simul habitaverint.

Can. 1094: Item ad vitandos processus, proponitur: Incompetentia ministri in matrimonio (defectus formae) sanatur post sex menses vel post ortum primi filii,

Can. 1409 etc.: A multis optatur ut nunc temporis ad actum reducatur maior aequalitas beneficiorum.

Can. 2241 etc.: Proponitur ut definiatur quando censura latae sententiae (promulgata in Synodo vel per praeceptum particulare) possit considerari « reservata ab homine » postquam quis eam incurrit.

ffi NICOLAUS CAPASSO
Episcopus Accerrartm

Prot. N. 852

Acerra, 13 februarii 1960

Die prima octobris 1959, animadversiones et vota misimus ad istam Commissionem pro Concilio Oecumenico.

Alia vota nunc promimus.

1. Dies Paschatis die fixo assignetur. _

Continua mutatio festi, singulis annis, molestias et incommoda accumfert in periodis scholasticis, in consuetudinibus nundinarum, mercaturae etc.

Causae, quae Concilium Nicaenum (anno 325) induxerunt ad statuendum festum dominica prima post plenilunium veris, sunt prorsus obsoletae; nemo enim, nunc temporis, de illis cogitat.

Fere omnes in votis habent ut dies Paschatis statuatur die fixo, secunda dominica aprilis.

Quod si Orthodoxi et Protestantes non subito adhaerant, nullum malum inde sequetur, nam pro omnibus dies Paschatis erit semper in dominica.

2. Opportunum esset promovere in Concilio votum de nota innovatione Calendarii Civilis, ut prima dies anni sit extra ordinem, sit dies a se, ut singuli dies hebdomadae semper respondeant eidem numero cuiuscumque mensis.

Maxima reverentia nominamur

Humillimus servus
ffi NICOLAUS CAPASSO
Episcopus Acerrarum

3

Exe.MI P. D. SALVATORIS RUSSO

Episcopi Iaciensis (Acireale)

Prot. N. 578/59

Acireale, 31 augusti 1959

Emillellissime Domine,

Libenter Eminentiae Tuae Rcv.mae invitationi obsecundans, mihi pergratum est remittere vota quaedam animadversionesque pro Concilii Oecumenici argumentis apparandis, quae visa sunt Ecclesiae animarumque bono profutura.

Dum impensos animi mei sensus ex corde profiteor Eminentiae Tuae, omnem benedictionem et gratiam a Domino adprecior super Commissionis huius antepreparatoriae labores et operam, cui Te praeesse mihi sat iucundum est.

In osculo sacrae Purpurae

Eminentiae Tuae Rev.mae
add.mus

ffi SALVATOR Russo
Episcopus Iaciensis

I. *Quaedam doctrinae capita*

I. Cum hisce temporibus notio Ecclesiae in mentibus multorum deformata sit ac licet in Eam magis magisque in dies languescat ob materialismum theoreticum, praesertim, et practicum, exponatur in Concilio Oecumenico doctrina de Ecclesia qua hierarchice organizata et qua corpus Christi mysticum.

II. Illustretur insuper quid sit « sentire cum Ecclesia » et quid exigit « fidelitas erga Ecclesiam ».

III. De relatione inter magisterium Ecclesiae et traditionem ac theologiam ampla et omni ex parte absoluta doctrina tradatur.

IV. Character missionarius Ecclesiae in plena luce ponatur, itemque officia missionaria sacerdotum ac fidelium.

V. Exponatur doctrina de natura, formis, legibus et conditionibus « apostolatus », sive quoad sacerdotes sive quoad fideles, cos speciatim qui collaborant cum hierarchia ecclesiastica.

VI. Tractatio explicita fiat de Institutis saecularibus et de iis legislatio codificetur.

VII. In votis est ut doctrina de B. V. Maria Mediatrice omnium gratiarum tamquam dogma fidei definiatur.

II. *Quaedam doctrinae moralis capita*

I. Doctrina socialis Ecclesiae in clara luce ponatur, et errores communismi iterum ac solemniter refutentur et condemnentur, ac de his rebus, si fieri potest, quaedam forma catechismi edatur.

II. Problema, item, hodierna circa matrimonium, utputa, de eius sanctitate ac fine, necnon de generatione et educatione prolis discutiantur ac auctoritative solvantur.

III. Quid sentiat Ecclesia de corpore et cultu corporis, de ludis ac spectaculis, in relatione ad vitam christianam, edoceatur in Concilio Oecumenico.

III. *De Clero Saeculari ac Regtffori*

I. Ut melius ac plenius invitamentis ad sanctitatem ultimis hisce annis, ne alia commemoremus, a Summis Pontificibus factis, status cleri saecularis fiat, iure ecclesiastico, status canonicus perfectioris per observantiam consiliorum evangelicorum votis vel promissis obfirmatam.

II. Oratio mentalis fiat obligatoria, saltem sub levi.

III. Exercitia spiritualia praescribantur pro singulis annis.

IV. Vita communis clericorum promoveatur, quantum fieri potest.

V. saecularis ac regularis fraterno foedere consocientur oportet in aedificando regno Dei in unaquaque Dioecesi, memores verbi Domini « Unum sint ».

Quapropter dentur normae secundum quas Episcopus possit facilius ac efficacius disponere etiam de religiosis, quoad res omnes quae spectant: bonum animarum, ita ut, viribus unitis et mutua aedificatione ac humilitate submissione Angelo ecclesiae committantur, optatum bonum animarum securius et abundantius effici possit.

IV. *De Seminariis dioecesanis*

I. Vita pastoralis difficilius nunc ac periculosior evasit. Alumni Seminariorum propterea « ad omne opus bonum » convenienter et apte instruuntur oportet. Proinde:

II. In alumnis eligendis maxima cura adhibeatur, adiumento etiam periti medici vel psychologi, quantum fieri potest.

III. Alumni formentur integraliter, ad virtutes scl. naturales et supernaturales, ut *probi viri* et *homines Dei* fiant.

IV. Instauretur annus probationis, ut ita dicam, spiritus post exactum lycaum litterarium, ita ut qui discedere velint, opportuno tempore discedant, qui vero non, obfirmentur in sancto proposito exercitiis peculiaribus asceticis, explicatione catechismi in paroeiis, visitatione infirmorum etc.

V. Instauretur annus exercitationis pastoralis theoreticae ac practicae, exacto quadriennio theologico et sacerdotio suscepto, sub ductu sapientis ac pcriti presbyteri.

VI. Qui ad munus superioris, praesertim rectoris, in Seminario Dioecetano dcomputandi erunt, ad illud bene explendum informatione specifica diligenter sese praeparent vel praeparentur.

V. De Fidelibus

I. Ad vitam christianam fidelium, tarn enervatam, roborandam, energice revocetur sensus et usus liturgicus.

Summula vel codex liturgicus iussu Concilii edatur, et ad eius normam commissio liturgica dioecesana enixe intendat vitae liturgicae promovendae ac in actum deducendae.

II. Languidae fidei in populo christiano non raro causa inter praecipuas exstat deficientia in « praedicatione verbi » et in « sana doctrina » tradenda. Catechismus cdatur a Concilio Oecumenico, iuxta typus illius qui iussu Tridentini publici iuris foetus fuit, ab omnibus parochis et rectoribus ecclesiarum explicandus in adultorum saltem instructione catechetica.

III. In universum denique legislatio codicis circa instructionem catechetica fidelibus impertiendam adaptetur tempori instanti.

IV. Requies festiva determinetur secundum exigentias hodiernas. In particulari lex de cessatione ab opcribus servilibus adaptetur evolutioni temporis praesentis.

ffi SALVATOR Russo
Episcopus Iaciensis

Exe.Mr P. D. IOSEPHI DELL'OMO

Episcopi Aquensis (Acqui)

Die 10 augusti 1959

Eminentissime Princeps,

Maxima cum veneratione litteram Eminentiae Tuae Rev.mae, diei 18 iunii (N. 1 C/59-74), proximum Concilium Oecumenicum respicientem accepi, et nunc responsionem mitto, prae oculis habens desideria Augusti Pontificis.

Discreta quadam ratione, audito consilio aliquot virorum ecclesiasticorum peritorum et prudentium huius dioecesis, audeo sequentia argumenta proponere examini Pontificiae Commissionis Antepreparatoriae pro futuro Concilio:

I. Circa catholicam doctrinam

1. Videtur opportune confirmandum quod iam decrevit Concilium Vaticanum circa naturam divinae Inspirationis Sacrarum Scripturarum, nee non de earum interpretatione; sunt enim non pauci, qui duplici Earum sensu utentes, vel potius abutentes, Eas interpretare praetendunt ita ut supernaturalem Dei interventum, et praesertim quidquid miraculum sapiat, prorsus reiciunt, omnia naturaliter explicando.

2. Quantum fieri potest, doctrina catholica socialis pressius determinetur, circa negotia quae maxime hodie actuositatem important, nempe: iustum salarium, laborem foeminarum, cessationem laboris ex conducto, obligationem in conscientia tributa solvendi, etc.

3. Doctrina iam quidem definita de divina Episcopatus institutione, quam exigit Episcoporum dependentiam a Romano Pontifice et quas autonomias permittat.

4. Veritatem « Mediationis universalis B. Mariae Virginis » adfirmare et munus Eiusdem Deiparae Virginis in mysterio Redemptionis praecisare.

II. Circa Cultum et Liturgiam

1. Valde optatur definitiva reformatio et uniformitas Divini Officii.

2. Item auspicatur uniformitas et unitas circa actus cultus, inculcando, quae sunt praecipuae, devotiones, et continendo nimias devotiones particulares prorsus inanes.

3. Praecisatio usus linguae vulgaris in sacris Ritibus, in Sacramentalibus et in Sacramentis, ad maiorem uniformitatem in Ecclesia Dei catholica.

4. Denique desideratur ut magis extendatur, quoad tempus, praeceptum Paschatis, ut iam viget pro certis fidelium coetibus.

III. *Circa disciplinam Cleri et populi christiani*

1. An, nostris temporibus, adhuc prosit bono animarum inamovibilitas parochorum, an potius iuvet eos, debitis adhibitis cautelis, ad nutum Episcoporum remittere.

2. Quantum fieri potest, normas statuere pro clericis circa sic dictas res politicas.

3. Confirmetur usus habitus ecclesiastici, prout in singulis nationibus traditionaliter defertur.

4. Agendi rationem Clericorum in laicali societate, si non unicam, saltem conformem indicate; nostro enim tempore, exurgentibus, per statuta internationalia, communitatibus Nationum, conformitas in more se agendi Ecclesiasticorum in civili societate certe optanda esset.

5. Officium laicorum, eorum praecipue, qui in ecclesiastico apostolatu laborant, praecise determinate.

Haec argumenta ausus sum humiliter exponere, inter plurima maioris et utilitatis, quae ab aliis excellentissimis Praesulis certe exposita erunt.

Ad osculum Sacrae Purpureae profunde provolutum, Eminentiae Tuae, profitcor

add.mum

ffr Iosephus DELL'OMo
Episcopus Aquensis

5

Exe.MI P. D. GUIDONIS M. MAZZOCCO

Episcopus Adriensis (Adria)

Omnibus diligenter perpensis, atque divino lumine invocato, haec pro proximo Concilio Oecumenico proponere mihi visum est:

De re dogmatica et biblica

In dogmatibus explicandis et in exegesi Sacrae Scripturae saepe recurritur ad argumenta naturalismo et rationalismo infecta. Normae dentur firmae et clarae, ut traditionalis orthodoxia in rebus tanti momenti servetur.

De re morali

Iterum examinanda videtur philosophia quae italice « Esistenzialismo » vocatur.

Quoad matrimonium saepe antequam contrahatur condiciones P.^o nuntur fini primario, qui est generatio prolis, contrariae. Frequentissima est profanatio Sacramenti propter onanismum. His gravissimis malis remedia efficacia comparentur.

De re liturgica

a) Circa Divini Officii recitationem opportuna reformatio desideratur ut magis conferat spiritualitati sacerdotali. Constet ex duabus partibus, quorum altera tamquam preces matutinae ex psalmis atque lectura Sacrae Scripturae, mentali orationi apta composita sit; altera vero tamquam preces vespertinae ex psalmis atque vita Sanctorum vel meditatio mysteriorum, lecturae spirituali opportune cfformata.

b) Sanctae Missae sacrificium est oratio in qua ipse Christus, per os Sacerdotis, exorat Coelestem Patrem; Sui Ipsius Sacrificium renovat atque divinae Redemptionis gratias dispensat. Quid autem populus de Missa intelligit? Maxime laudandae sunt versiones textus S. Missae in linguam vulgarem, atque recentes S. Rituum Congregationis dispositiones, sed hoc non sufficit. Pars Missae quae elata voce a Sacerdote legitur, praesertim illa quae *didactica* dicitur, lingua vulgari, legenda, meo iudicio, videtur, ita ut omnes dare intelligant, sicut antiquo tempore intelligebant. Unica lingua latina, ubique terrarum, servari poterit

in *Canone*. Tali modo populus in divinis rebus, maxime ammae necessarius, extraneus non tenetur.

c) Denique omnium legum liturgicarum codex unicus desideratur per quem maxima simplificatio atque fidelis in toto orbe terrarum executio comparetur.

De re pastorali

a) Maxima consideratio tribuenda est catecheticae eruditioni sive puerorum sive adultorum in formis magis aptis pro diversitate locorum.

Catechetica instructio in publicis scholis magis curanda videtur per idoneos magistros, atque opportune ordinanda est. Sicut, occasione Concilii Tridentini, catechismus ad parochos editus est, ita, occasione novi Concilii Oecumenici, desideratur ut brevis, clarus, universalis Catechismus Doctrinae Christianae, definitiones et formulas pro tota Ecclesia continens conficiatur.

b) In pueris educandis, praesertim in scholis, recteatoriis, coloniis, severa separatio sexuum servetur, cum coeducationis principia ab Encyclica *Divini illius Magistri*, Summi Pontificis Pii XI reprobata sint, atque naturalismo inficiantur.

c) Ephemerides Catholicae, sive periodicae, sive nationales, sive regionales, vel dioecesanae, maius incrementum atque ordinem attendunt.

d) Adsistentiae emigratorum graviter et ordinate consulendum est, cum ipsi saepe negligantur ac misere se perdant.

De disciplina Cleri

a) Ut novensiles Sacerdotes gradatim ad ministerium pastorem exerceantur et a periculis praecaveantur, convicta ecclesiastica instituantur, ubi per aliquot tempus morentur post sacerdotalem ordinationem.

b) Quoad vestem ecclesiasticam communis norma in tota ecclesia desideratur. Interest ut sacerdos ab aliis distinguatur, nee obiectum admirationis nostris temporibus sit. Vestis talaris in liturgicis actionibus semper induatur.

c) Quoad mercaturam diligenter servetur can. 142 *C.I.C.* cum nostro tempore Clerici nimis negotiis, nee semper honestis modis, implicentur.

d) Maxime perseguenda est unio inter Clerum saecularem ac regularem; si vero religiosi ministerio pastorali et paroeciali addicti sint, ab Ordinario loci totaliter dependant. Tali modo unio inter Clerum saecularem et regularem in Ciera Diocessano perficitur,

Actio Catholica et Apostolatus Laicorum

Valde laudanda Actio Catholica, guia Sacerdotes pauci sunt nee eorum opera ad omnes, in omnibus adiunctis, pervenire potest. Sed, ita ut nunc est, guadam superorganizatione oneratur, ita ut ad numerum potius guam ad veram Actionem apostolicam saepe intendat et pro Parochis magis onus guam auxilium fiat. Attamen cum his temporibus multae adsociationes laicorum militantium existant, praeter Actionem Catholicam, suggerenda videtur iuridica et ordinata physionomia apostolatus, determinando laicorum officia et munera, proprietates et dotes.

Pro Opera congregationis laicorum haec videntur suggerenda:

opus *Organizativum*: ad uniendas singulas adsociationes per paroe-cias, dioeceses, nationes;

opus *Doctrinale*: circa scripta, dicta et propagationem;

opus *Formativum*: guoad asceticam, liturgiam, theologiam, cum referentia ad apostolatatum etiam in rebus et negotiis politicis.

De actuositate Ecclesiae

I. In re sociali:

Determinandae sunt fines et actlvitates variarum adsociationum, guae ad res sociales pertinent, ita ut earum opera ab aliis distincta sit et ad res politicas et stricte syndacales non transeat; attamen cum aliis ad commune bonum concordii animo tendat.

Res politicae dare distinguantur a rebus divinis et religiosis, ita ut a principiis evangelicis, doctrina Summorum Pontificum ac praecceptis Sanctae Ecclesiae lumen accipiant. Sacerdotes vero ipsis ne se immisceant usque ad confusionem inter res materiales et proprium ministerium eminenter spirituale.

II. In re caritativa:

Maxime fovenda sunt opera caritatis, guae semper fuerunt et sunt signum vitalitatis Sanctae Ecclesiae, sed ipsa exercenda sunt absque ulla iniquatione mercaturae vcl negotiationis, quod interdum accidere videtur in guibusdam operibus nostris, praescrtim in coloniis et in activitate Pontificiae Operae Adsistentiac. Quoad hanc Operam optabilc est ut a quadam speciali Romana Congregatione dependat, quae praesit et invigilet omnibus operibus caritatis in tota Ecclesia; et in singulis Dioecesibus a Consilio guodam, sub auctoritate Ordinarii, qui perspiciat, examinet et dirigat omnia guae beneficentiae et caritati respiciunt.

III. *In re recreativa:*

a) Quoad cinematographa ac televisionem firmae atque opportunae normae statuuntur ad mala praecaverida, sive pro Clericis, sive pro laicis.

b) Graviter perpendendum est et conciliandum quod attinet ad recreationem cum mandato de sanctificatione diei festi.

IV. *De unione Ecclesiae Orientalis et de haereticis ad Ecclesiam Catholicam revocandis.*

I-lace unio omnibus modis, studiis ac mediis persequenda est, cum unitas Ecclesiae cum puritate doctrinae sub Romano Pontifice necessaria sit ad salutem animarum, pro quibus Christus mortuus est, et maxima defensio sit contra modernum materialismum atque obsidionem communistarum. Magna semper caritate perficiantur quae opportuna et necessaria videntur ad unitatem Ecclesiae assequendam.

Redemptor et Pastor animarum nostrarum, Christus Deus, intercedente Beata Maria Virgile Immaculata, Concilium Oecumenicum benedicat ut fructus maximos producat ad gloriam Dei, ad incrementum fidei, ad instaurandam disciplinam, ad haereticos et schismaticos vocandos ad unam Sanctam Ecclesiam Catholicam!

ffr Gurno MARIA MAZZOCCO
Episcopus Adriensis

6

Exe.MI P. D. EDUARD! FACCHINI
Episcopi Alatrini (Alatri)

Alatri, 24 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Respondeo ad N. I C/59 die 18 ianuarii 1959, aliquid adnotans, circa clericorum disciplinam.

In tanta huius temporis depravatorum opinionum perversitate quae militant contra sanctissimam nostram Religionem, contra sanam doctrinam et animarum salutem Ecclesiae divinitus commissam, ac contra ipsius societatis ordinem, oportet ut Clerus vitae sanctitate, doctrina, animarum zelo fulgeat.

Docentes et profitentes funestissimum communismi et socialismi errorem in primis adversus Clerum dimicant. In suis impiis opinionibus et

machinationibus praecipue intendunt ut salutifera catholicae Ecclesiae doctrina a societate domestica seu a familia et a iuventutis institutione prorsus eliminetur, ut iuvenes perniciosis erroribus et vitiis mere inficiantur ac depraventur.

Quapropter omnes qui rem tum sacram tum publicam perturbare et rectum societatis ordinem evertere et iura omnia divina et humana delete conantur, nunquam cessant clerum quibuscumque infandis modis divexare. In hac dura et continua contentione, Sacerdotum integritas et sana disciplina est unica vis quae tantis inimicis obsistere possit.

Attamen in hac temporum perturbatione et iniquitate nonnulli Sacerdotes, praecipue iuvenes, vitae simplicitatem derident, temporalibus divitiis gaudent, quaerunt quae sua sunt, ceteros despiciendo superbiunt, suas utilitates sectantes in suo officio non perstant. Non « sectantur iustitiam, pietatem, fidem, castitatem, patientiam, mansuetudinem », sed cum ad omnes saeculi vanitates contendunt, « incidunt in tentationem, in laqueum diaboli et desideria multa et nociva quae mergunt hominem in interitum et perditionem ». Haec exempla generatim ubicumque inveniuntur, maxime in magnis Civitatibus et etiam inter sacerdotes aliquo honore antecessores. Haec scandala non semper abscondi negucunt; iis inimici Religionis abutuntur ut Clerum iniuria allicere possint.

Ex his omnibus patet, gravissimas inter accerbitates quibus undique premitur, Ecclesiam ex potestate a suo Auctore commissam, non solum ius sed officium habere summo studio Cieri disciplinam advigilandi, ac maxima cura ea omnia amovenda et eliminanda esse quae honestatem et rectam Sacerdotum vitam laedunt.

Unicuique autem notum est leges disciplinares temporis et conditioni accommodandas esse ut labentibus annis immutentur, novisque obvenientibus causis augeantur.

Evidentissimum est et ab omnibus iamdiu agnitum ob tam multiplices gravesque rerum et societatis humanae mutationes etiam clericorum disciplinam novis legibus reuertiendam esse. Hic vera est temporis opportunitas Concilii Oecumenici. « Opus sane arduum; sed quo plus difficultatis habet eo magis sit tanto Pontifice < lignum ».

omnino oportet Sacra Congregatio Concilii, quae in intelligendis, pensandis et applicandis legibus est pars activa, sit vis efficiens et apta novorum temporum conditionibus maiore industria leges efficiat, rem summam disciplinae clericorum maxima periculo gerat, et administret et attente vigilet ut clericorum disciplinae leges in usu quotidiano religiose deducantur.

Ipsa ne sit pondus gravans, parata tantum ad applicandas sanctiones, sed mater sollicita, omnino prudenter praeveniens; tempora, loca et

personas perscrutans, desideriis episcoporum maiore diligentia et caritate se offerens, in rebus gravibus eos non deserens, citius controversias solvens, in causarum processu magis ac magis expeditior, valida et opportuna, pro tempore et re, consilia clans.

Quod, exempli gratia, praecipue, his temporibus, in re disciplinari, Episcopos gravi molestia ailicit, sunt processus in remotione parochorum inamovibilium. Hae in re Congregatio Concilii est tarda, processus diuturnus, ut potiusquam scandala amoveri possint, ipsa augeantur. Ut salvetur forma, amittitur tempus et saepius etiam dignitas, iustitia et caritas. Quae cum ita sit, melius esset, beneplacito apostolico, reddere amovibiles paroecias quae sunt inamovibiles.

Nunc autem magni momenti est consulere Seminariorum disciplinae. In primis curandum est ut Seminaria Regionalia sedulo vigilantur. Accuratus ea investigate et percontari oportet. Graviter attendendum est non tantum ad alumnorum institutionem quam ad eorum formationem spiritualem, quae manebit fundamentum et regula totius eorum vitae et disciplinae sacerdotalis.

Pars sacerdotum simul ac Seminario Regionali egressi, quaerunt vitae commoda et saecularia desideria. Brevi, spiritum sacrificii et virtutem oboedientiae et castitatis amittunt. Huius rei testimonium est quod ii vera et interna formatione spirituali carent. His temporibus in educatione et disciplina alumnorum Seminariorum Regionalium spiritus humanus subest.

Cum Seminariorum Regionalium regimen universum et administratio regitur normis a S. Sede statutis, oportet ut Congregatio de Seminariis directe ah Episcopis Regionum consilia accipiat. Tantum Episcopi omnia scire possunt circa vitae rationem et institutionem horum Seminariorum.

Haec brevia libertate, sinceritate et maxima deditione mihi adnotare visum est.

Gratias ago D. N. I. C. toto corde, quia per Suum Vicarium in terra, Summum Pontificem Ioannem XXIII fel. reg., Ecclesiae, his temporibus tarn exagitatis, maximum donum, seu Concilium Oecumenicum, concesserit.

Firmiter credo et veraciter confiteor Romanum Pontificem illam petram esse, supra quam Christi Ecclesia aedificata est et ex qua firmitatem illam inconcussam trahit, qua portas inferi iugiter victrix superat.

Ad osculum Sacrae Purpurae flexus

Eminentiae Tuae Reverendissimae
humillimus

ffi EDUARDUS FACCHINI

Episcopus Alatrinus

7

Exe.Mr P. D. CAROLI STOPPA
Episcopi Albae Pompeiensis (Alba)

Die 3 septembris 1959

I. *De Doctrina*

1. Summa redigenda de principiis doctrinae socialis
2. Clarior determinatio doctrinae traditionalis de iuribus et debilis in matrimonio, iuxta Ecclesiae magisterium et praesertim recentiorum Summorum Pontificum (Pii XI et Pii XII).
3. Sylloges errorum hodie ubicumque grassantium circa usum trimonii, circa naturalismum, autonomiam rationis personalis, autonomismum conscientiae, existentialismum, etc.
4. Reformanda fatiscens locutio de « operc servili » a quo fidelibus abstinendum in festis de praecepto. Hodie non amplius valet distinctio inter dominos et servos, sed in operibus exercendis valet ratio mica et lucrativa, qua occupantur « professionistae » (medici, advocati, professores, et huiusmodi).

II. *De Clericis*

1. Fortius arcendi Sacerdotes a quibusdam modernis erroribus, qui abeunt longe a doctrina supernaturali Evangelii, ideo adducendi ad traditiones semper in Ecclesia vigentes; unde pressius insistendum in in docenda scholastica philosophia.
2. Num ratio studiorum in gymnasiis et lycaeis seminariorum utilior ad efformandum Clerum evaderet si non ad rationem scholarum civilium sed pressius fierent ad finem specificae ecclesiasticae culturae.
3. Innovanda Presbyteria pro exiguis et vicinioribus paroeciis, quo fiat ut presbyteri in unum collecti, absque dispersione virium, provideant convenienter fidelibus dissitis.
4. Promoveatur facilius intercommunicatio inter Dioeceses saltem viciniores, quae vel Clero carent vel abundant.
5. Num proderit: a) dismembratio a S. Sede promovenda carum paroeciarum quae in civitatibus nimia plebe constant, quo dolicior fiat cura fidelium; b) largior potestas Episcopis danda amovendi Parochos, qui senecta vel infirma valetudine non amplius possunt curae parocchiae incumbere - coarctanda igitur inamovibilitas ut nunc est in lure;

c) amplior facultas Episcopis concedenda circa minora beneficia, quae utiliora hodie evaderent, si eorum redditus devolverentur muneribus ecclesiasticis quibus, etsi praestantioribus, nullo alio modo providetur.

III. *De adsociationibus fidelium*

Danda figura iuridica, in codicem introducenda, novis societatibus fidelium, hodie exortis, ex gr. Actio catholica, quae in Cadice desunt.

IV. *De Seminariis*

Num in Seminariis proderit alternatio alumnorum ita ut in uno alterove centro maiore colligantur pro eorum institutione doctrinali melius obtinenda, ex. gr. omnes accedant simul ad philosophiam addiscendam, alibi ad discendam propedeuticam, alibi iterum ad moralem vel dogmaticam.

V. *De re liturgica*

1. Num introducenda lingua vulgaris in partem didacticam in celebratione missarum.

2. Item num proderit editio Ritualis bilinguis pro Italia, eo modo qua iam exstat pro aliis nationibus.

3. Revisio Ritualis romani in ea parte quae tractat de sacramentalibus et benedictionibus; quaedam, ex. gr. contra mures, expungi possunt; aliae vero innovandae quae melius conveniunt novis inventis.

4. Citius ad finem perducatur reformatio Breviarii romani, et, si citius difieratur, saltem permittatur eius editio, qua, salvo Decreto de simplificatione rubricarum, omnes ecclesiastici uti debeant nova psalterio.

5. Ad simpliciore formam redigatur Pontificale Romanum in his quae nimia prolixitate constant et graviora evadunt pro pontifice et fidelibus adstantibus, ex. gr. in consecratione ecclesiarum, altarium, in benedictionibus coemeterii, campanarum, et huiusmodi.

6. Promoveatur reformatio Anni Liturgici eo modo qua iam factum est pro Hebdomada Maiori.

ffi CAROLUS STOPPA
Episcopus Albae Pompeiensis

EM.MI P. D. IOSEPHI CARD. PIZZARDO
Episcopi Albanensis (Albano)

Romae, d. 8 m. octobris a. 1959

E.me ac Rev.me Domine mi Obs.me,

Dum vehementer Tibi gratulor de honorifico, quamvis gravi munere a Summo Pontifice Eminentiae Tuac commissio, uno eodemque tempore omni cum libertate et sinceritate expono, quam brevissime potero, ea quae mihi pastoralis sollicitudo zelusque animarum suggerunt:

Nemo est ignarus pietatis imminutionis, morumque corruptionis populi christiani.

Procul dubio hoc tribuendum est ethnicae aestimationi vitae et innumeris saeculi illecebris; sed ne clerus quidem est extra culpam, quatenus relictis: vita interiori, spiritu orationis et sacerdotali rio, arbitratus est animas Christo lucrari posse prudentia et scienia humana, sese immiscendo operariis, syndacatis fabricae, factionibus politicis etc.

Nihil funestius hac aestimatione, quae sacerdotis opus reddit imo ipsi sacerdoti valde noxium. Memoria teneat sacerdos verba Christi: « sine me nihil potestis facere ».

Redeat quaeso clerus missioni suae spirituali:

a) distinguatur prae omnibus *habitu, prudentia, pietate et modestia*;

b) devitet conventus mundanos, spectacula profana et vulgarem familiaritatem cum personis in genere;

c) praetermittat negotia saecularia, maxime gestionem aularum paroecialium, et similia, prorsus committenda viris probatae honestatis; et, ad nutum Ordinarii attendat;

d) ministerio sacerdotali, idest: Evangelii expbationi, sacramentorum administrationi et doctrinae christianae traditioni.

Ad hoc iuvabit vita communis in domo paroeciali, saltem vicariorum cooperatorum.

Nihilominus considerandum est etiam quod multa mala in parocciis eveniunt ob imperitiam vel negligentiam aut senectutem parochorum. Habeat Episcopus potestatem mutandi aut removendi ineptos, sicut in clero regulari. Haec sanctio in manu Episcopi erit stimulus utilis et efficacax erga negligentes aut imperitos.

Cum autem compertum sit copiam sacerdotum saecularium inferiore esset necessitati, imponatur clero regulari paroeciae localis obligatio parochum adiuvandi diebus festis, prout necessitas dictat, et rogatu Ordinariorum.

Quapropter necesse videtur Episcoporum auctoritatem omnibus modis firmandam esse, non solum erga sacerdotes dioecesanos, sed etiam erga religiosos, sive quoad apostolatum confessionum in ecclesia paroeciali, sive quoad actionem catholicam.

Postremo est auspicandum quod in quavis Dioecesi constituentur aliquot sacerdotes regulares in apostolatu, sub Ordinariorum directionem, pro animarum assistentia in regionibus campestribus, disiunctis ab ecclesia paroeciali.

Eminentiae Tuae manus humiliter deosculor meque profunda veneratione profiteor

Eminentiae Tuae Rev.mae
Obs.mus et dev.mus servus verus

ffr I. Card. PrZARDO
Episcopus Albanensis

9

Exe.Mr P. D. RAPHAELIS DE GIULI
Episcopi Albinganensis (Albenga)

Albingauni, die 8 augusti 1959

Emilltissime Ecclesiae Princeps.'

Ad Tuas litteras, Prot. N. I C/59-94, libentissime respondens, ante omnia gratos animi sensus totius Dioeceseos Cieri necnon Christifidelium erga Summum Pontificem Ioannem XXIII, fel. regn., pro habendo Concilio Oecumenico, prodere gaudeo, atque praeces Deo fundam, ut quam maxima inde Ecclesiae Sanctae bona enascantur.

Quod autem ad res in Concilio tractandas attinet, haec modeste proponere audeo:

1. *De rebus fidei:* a) solemniter mihi iterum damnandi videntur gravissimi impiique errores materialismi, athcismi, communismi marxistici, exsistentialismi atheistici etc. quibus Fidei penitus evertitur.

b) Praeterea, solemniter iterum, meo iudicio, incutanda sunt quae ad doctrinam de genuino conceptu, realitate, necessitate absoluta et gratuitate Ordinis Supernaturalis Gratiae spectant, prout in Encycl. *Humani Generis* s. m. Pii Pp. XII factum est, cum in dies Christifidelium animi

magis magisque « naturalismum », saltem in agendi ratione, redoleant, et quandoque vel ipsi Theologiae magistri in hac re aberrare possint.

2. *De re liturgica*: valde utile censeo, si quid in Concilio statuatur <le lingua latina conservanda insimulque intra quos limites permittendus sit vulgarium idiomatum usus in sacris Liturgiae ritibus.

3. *De Cleri institutione et disciplina*: a) studendum imprimis est, meo iudicio, uniformitati promovendae circa studiorum ecclesiasticorum programmata et curriculum (ex. gr.: statuere quadriennium pro alumnis nostri Lycaeii et quadriennium vel quinquennium pro alumnis Sacrae Theologiae etc.);

b) decernendum praeterea est aliquid omnibus Clericis commune de habitu ecclesiastico;

c) tandem, grave illud problema de Cleri defectu in plurimis catholicorum nationibus mature distringendum est, ne in dies messis sine mesoribus fiat! *Sarto tectoque Sacerdotum caelibatu*, ad Presbyteratus ordinem fortasse promoveri possent viri illi qui, ex. gr. apostolicis laboribus inter Actionis Catholicae agmina operam navantes, docti, pii atque virtutibus praediti apud Christifideles habeantur et ad aetatem provectam pervenerint, exemplo omnibus etiam in matrimonio. (Cf. casus Dr. Goethe in Germania).

4. *De rebus morwn*: a) Cum ingens procul dubio sit animarum damnum, quod ex quibusdam publicis, frequentibus atque paganis contra mores spectaculis oritur, quae passim etiam inter Catholicos fiunt, peropportunum dico, ut Concilium de huiusmodi quoque inverecundis exhibitionibus (ex. gr., de electione pulchritudinis « reginularum » quae « Miss » vulgo nuncupantur) agat, damnans et castigans, sicut pro Communismo factum est, viros catholicos, qui haec facinora promovent necnon puelbs, quae tam procaciter corporum suorum ostentum faciunt, immo etiam eorum parentes, qui filias his spectaculis concedunt.

b) Enixe mihi pariter recolenda videtur, quae ad spectacula radio-phonica, televisiva et cinematographica necnon ad ephemerides, praesertim pictas, pertinent, quippe quae tanti sane momenti sunt sive ad populum recte instituendum atque educandum, sive ad eundem funditus corrumpendum.

5. *De Dioeceseon divisione*: fortasse congruenter cum viarum rectibus, fines territoriales Dioecesium corrigi possent, ut aptius animarum bono consuli posset.

His omnibus candide sincereque propositis, sacram Tuam ram devote osculans, gaudeo me Tibi ad<lictissimum in Domino profiteri.

ffi RAPHAEL DE G1uu
Episcopus Albillgallensis

10

Exe.MI P. D. ANTONII TEDDE

Episcopi Uxellensis et Terralbensis (Ales e Terralba)

Prot. 59/17232 c/p

Ales, li 24 dicembre 1959

Eminenza Rev.ma,

Rinnovando la mia cordiale accettazione di quanta nel Concilio Ecumenico il Vicario di Cristo vorrà sancire e definire, invio l'acclusa lettera, in umile risposta all'invito di V. Eminenza Rev.ma a suo tempo rivolto a tutto l'Episcopato Cattolica.

Umilmente ho inteso dire quelle preoccupazioni, che il mio cuore di Vescovo, tra le molte, sentiva e sente come motivo di urgente studio e soluzione.

Con l'occasione, porgo a V. Eminenza Rev.ma i miei devoti auguri di gioioso S. Natale e di Nuovo Anno ricco delle piu belle benedizioni del Signore.

Chino al bacio della S. Porpma mi professo di V. Eminenza Rev.ma umilissimo e devotissimo in X. I.

ffi ANTONIO TEDDE
Vescovo di Ales e Terralba

Eminentissime Domine,

. Ut respondeam tuis quidem veneratissimis litteris paulo ante datis, In primis et praeipue me praenuntio obsequentissime accepturum omnia quae ab indicendo Oecumenico Concilio futura erunt praescripta sive de Fide Catholica et christianis moribus, sive de clericorum cuiusque gradus disciplina, quacque erunt praecepta utpote regulae apostolatus actionis catholicac ad Domini gloriam et Religionis incrementum.

. Cumque Episcoporum mentem exquirere sis adgressus, eorumque curas quae unanimiter curis Ecclesiae Universae consentiant, circa obiecta quae in proximo Concilio erunt agenda, liceat mihi aliquid excogitatum de rebus eiusmodi notatum humillime referre.

Censeo quidem:

1. Summa opus enitendum ut providendis canonibus primum opus sit imbuendi clericos veraci et genuine evangelico spiritu, quo a temporalibus vitae sollicitudinibus arceantur et ad hereditatem Domini in paupertate et fide sibi quaerendam excitentur, ad cuiusque eorum perfec-

tionem et ad efformandum in iis adflatum apostolicum, ut, nulla admissa divitum adulatione vel personarum acceptione, incumbant ad salutem animarum, idque uti ad praecipuum et quasi « professionale » onus et argumentum Sacerdotii, in spiritu illius Sacerdotii munus quod est Sacerdotium Christi.

2. Summopere hortandi sive saeculares sive regulares ut generosa voluntate et liberali animo ecclesiasticam disciplinam amplectantur et quidem earn quae iure communi codificata sit, et earn quae a Summo Christi Vicario pro Ecclesia Universali aut a locorum Ordinariis pro singulis dioecesibus suis erit opportuno tempore proposita. Est enim in pluribus, et quidem boni nominis clericis, aliquis novus spiritus qui indicium est indocilis fereque rebellis animi, non quidem in minimis et levioribus rebus, sed quasi generatim et veluti dubiose circa extradogmaticum Magisterium Ecclesiae. Si vero libelli anonymi, qui saepe audacter ad Episcopos missi sunt de abolenda ecclesiastica lege coelibatus, originem indicant a quadam secreta clericorum manu, perutile videtur et honestum doctrinam de coelibatu clericorum clariori lumine exprimere et argumentis confirmare, ut ex oecumenicis statuendis legibus validitas sacerdotalis virginitatis exoriatur alte mireque triumphans veluti - si fas sit exemplum summum repetere - Sacratissimae Virginis divina maternitas collustrata fuit ex oecumenico Ephesino Concilio.

3. Quo melius Ordinariis locorum liceat pro bona utilitate animarum honestis de causis cum libertate provisionem paroeciarum peragere, peropportune reformanda videtur arcta illa canonica praxis de inamovibilitate parochorum.

4. Clarius et efficacius confirmare oportere censeo magisterium circa materialismi veterem pestem tarn periculose in plurimorum voluntatibus insitam, idque ut lucidius fereque dogmatice fidelibus ipsis appareant praecipua cristianae socialitatis principia, contra quae nee theoretice nee practice per adhaesionem ad Communismum fas sit christifideles sc gerere.

5. De re morali liceat exoptare clariorem doctrinam qua proscriptum evadat illud quorundam theologorum « relativismum morale » seu « morale della situazione », qui error subtiliter minatur validitatem absolutam moralium praeceptorum.

6. Quoad vero doctrinam circa matrimonii sacramentum, confirmandae illae quae ex re ipsa et ex constanti Ecclesiae magisterio sunt proprietates indissolubilitatis et unitatis, divortii fautoribus quamcumque generisve cuiusvis expectationem vel minimam absolutis et explicitis canonibus abrumpendo.

7. Item perspicue definienda onera cuiusque ad iura vcrac fidei reli-

gionisque tuenda sive actiosa civica ope vel audaci fortique animo, sive munere politici sufragii ut a publicis muneribus arceantur ii qui irreligiosi sint vel proscriptas ideologias falsae socialitatis prosequantur.

8. Demum amplius et quidem solemnus vindicanda suprema iura et officia familiae et Ecclesiae ad iuvenum animos efformandos, ex quo melius effulgeat, ad mentem iuris publici ecclesiastici, nativum ius Ecclesiae ad scholas ceteraque omnia ad instruendum vulgus subsidia quae his nostris temporibus apostolici Ecclesiae muneris sunt technicae rationes.

His vero paucis permulta alia addenda censeo argumenta quae ex ampliori conspectu universae Ecclesiae excellentissimi confratres catholici Episcopatus erunt allaturi; quaeque omnia praecipua nostrorum temporum religiosa problemata illis afferenda videantur. Me humili animo haec scripsisse sufficiat, quasi ad obsequendum tuis litteris veneratissimis et dociliter desiderio Ecclesiae parendum, magis quam ut aliquid novum aut peculiare ad Concilii ingentia programmata afferre valeam.

Habeas igitur, Eminentissime Domine, obsequentis ac devoti cordis veluti vocem et speciem, has meas ad Te litteras obsequentissimas.

Addictissimus in Christo

ffī ANTONIUS TEDDE

Episcopatus Uxellensis et Terralbensis

11

Exe.MI P. D. IOSEPHI P. GAGNOR

Episcopi Alexmdrilli Statelliorum (Alessandria)

23 settembre 1959

Emillella Reverendissima,

Nella fiducia di arrivare ancora in tempo utile, invio qui uniti, alcuni articoli da discutere nel prossimo Concilio Ecumenico.

Prostrato al bacio della S. Porpora devotamente ossequio.

ffī GIUSEPPE GAGNOR, O. P.

Beatissime Pater,

Occumenico Concilio proximo celebrando haec examinanda propono:

1. Opportunitas reddendi Sacram Liturgiam melius a fidelibus intelligendam, per usum linguac nationalis, sicuti ab immemorabili con-

cessum est Orientalibus Ecclesiis. Etiam in Missae Sacrificium dicantur in lingua propria Epistola, Collectae, et Evangelium.

2. Opportunitas abolendi etiam in Italia Constitutionem *Cum Illud* Benedicti XIV, circa concursum pro Beneficiorum provisione (C.J.C., can. 459/4). Quae Constitutio hodie etiam apud nos videtur superata.

3. Episcopi omnes facultate gaudeant praedicandi et absolvendi a peccatis ubique terrarum, sicut Cardinalibus concessum est (C.J.C., can. 239: 1, 2, 3, 5, 6). Episcopi enim sunt Apostolorum Successores, quibus Christus Dominus dixit: « Ite, docete *omnes gentes*, baptizantes eos ».

ffi IOSEPH P. GAGNOR, O. P.
*Episcopus Alexandrinus Statellior*11111

12

Exe.Mr P. D. ADULPHI CIUCHINI

Episcopi Algarensis (Alghcro)

Algaren, pridie Kalend. Septembris 1959

Eminentissime Domine,

Pergrata mihi epistola occurrit ab Eminentia Tua data Romae die XIV ante Kalendas Iulias labentis anni (prot. N. 1 C/59-103), qua de quaestionibus in Concilio Oecumenico proxime ineundo pertractandis Episcoporum animum eorumque vota enixe exquirebas.

Hane igitur petitionem libenter excipiens, mentem meam quae de ecclesiastica disciplina tractanda videntur capitibus quae sequuntur breviter exponam.

Videlicet, mihi expedire videtur:

1) ut maior libertas in diocescos regimine Episcopis concedatur eorumque sententiae et notitiae - saltem cum quaestiones *de facto* vel sacerdotum disciplinam attingunt - plurimi fiant;

2) ut normae ac praxis in nominatione et remotione parochorum servantur et hoc sensu refoventur ut omnes parochi « ad nutum » Episcopi nominentur eorumque remotio, indignitatis causa, ab eodem - audito tantum consilio de Cieri disciplina - illico fieri possit;

3) ut in rebus maioris momenti, quibus Episcopi in diocescos regimine Capitulum Cathedrale audire teneantur, eiusdem sententia minime obligentur.

Hacc vota examini Eminentiae Tuac humiliter subiicio ut, si pertractanda Tibi viccantur, iudicio Patrum submittre digneris.

Tuo igitur consilio apprime confisus, Tibi gratias agens devotissime obsequor atque ex corde me indignum humillime profitcor.

Eminentiae Tuae
in Christo fratrem

AnuLPIus CrncmNI
Episcopus Algaremis

13

Exe.Mr P. D. VIRGJNII DONDEO

Episcopi Aliphani (Alife)

Prot. N. 67 - Pos. N. 8

Caserta, 24 agosto 1959

Emine11tissime Domine,

Grnto animo desidcriis Summi Pontificis et Eminentiae Tuac obscondans humiliter has quaestiones propono quac mihi videntur tractanda in proximo Concilio Oecumenico:

!11 re doctrinali: Definitio dogmatica de Mediatione Universali B. M. V. Expositio doctrinae Corporis Mystici Christi et de eius unitate; Expositio docttrinae de Sacra Liturgia; Expositio doctrinae de relationibus inter Ecclesiam et Statum. Errores damnandi: Communismus atheus; neo-modernismus praesertim laicismus.

!11 re morali: Damnatio relativismi moralis; Expositio moralis theologiae socialis, familiaris, professionalis.

fo doctrilla sociali: Synthesis doctrinae socialis Ecclesiae; quaestiones de syndacatu et de parte politica.

!11 re disciplinari: disciplina de inamovibilitate parochorum mutanda; facilis reddatur translatio sacerdotum de una in aliam dioecesim titulum Ordinationis mutando; Relationes inter Episcopos et Sacras Congregationes romanas examini subiciantur; relationes inter clerum saecularem et regularem declarentur et Episcopo etiam clerus regularis in re pastoralis subiciatur; Reformatio administrationis beneficiorum; Renovatio legislationis circa « Legata »; ieiunium et abstinentia; quomodo providendum assistentiae iuvenis cleri et quid providendum pro Sacerdotibus apostatis.

In re liturgica: Desideratur revisio et simplificatio ro-
mani et Caerimonialis Episcoporum: Ritualis; Missalis; Breviarii.
Quomodo melius uti possit lingua vulgari.

In re pastoralis: Positio laicorum in Ecclesia; Actio catholica; In-
structio catechistica.

Devotissimis animi sensibus ex corde me profiteor

Eminentiae Tuae Rev. mac
add. mus

ffii VIRGINIUS DONDEO
Episcopus Aliphanus

14

Exe. Mr P. D. ANGELI ROSSINI
Archiepiscopi Amalphitani (Amalfi)

Amalfi, 23 marzo 1960

1. Supprimatur, vel concedatur facultas dispensandi ab irregulari-
tate Can. 984, n. 1, et generatim reformatur materia irregularitatum.

2. Supprimantur impedimenta matrimonialia gradus minoris, vel
reserventur dispensationibus Ordinariorum.

3. Detur Ordinariis facultas concedendi et dispensandi quae S. Se-
des concedere et dispensare solet.

4. Concedatur maior auctoritas Episcopis in regimine propriae
diocesis.

5. Clausura monialium vel auferatur, vel modificetur.

Practicae moniales sunt saepissime extra monasteria, vel ratione val-
tudinis, vel negotiorum materialium, et quotidie augetur numerus saccu-
larius qui admittuntur in monasteria.

Unicus qui non potest introire est Ordinarius loci, sub poena exco-
municationis latae sententiae.

Concedatur Ordinariis facultas ingrediendi in clausuram monialium
sicut Cardinalibus concessum est.

Ordinarius concedere potest facultatem ingrediendi in clausuram omni-
bus opificibus, dum illi prohibetur ingressus.

6. Reformetur competentia Ordinariorum in alienatione bonis ec-
clesiasticis.

De confirmatione.

Pius XII f. r. concessit parochis in proprio territorio facultatem administrandi Sacramentum Confirmationis sub conditionibus adiectis *ad validitatem*, ni fallor, casus urgentis, periculi mortis, incommodi Episcopi, quarum valor obiectivus, subiective diiudicandus est.

Cum agatur de validitate sacramenti, et de effectu certe obtinendo remanet dubium de effectu sacramenti, quoties minister non est certus de obiectiva existentia conditionum, quod dubium magis confirmatur in subiecto recipiente sacramentum.

Melius esset si, manente concessione Pii XII, conditiones requirantur *ad liccitatem*, statuta validitate sacramenti collati a Parocho in suo territorio.

ffii ANGELUS ROSSINI
Archiepiscopus Amalphitanus

15

Exe.MI P. D. VINCENTII LOJALI

Episcopi Amerini (Amelia)

Ameriae die 31 augusti 1959

Emillellissime Domine,

Adhibitis prudentibus ac doctis sacerdotibus, collegimus quae nobis hac parva dioecesi degentibus et huius temporis necessitates considerantibus, digna visa sunt ut in proximo Oecumenico Concilio tractentur.

Omnia quinque punctis continentur, ut in adnexo folio conspici Potest.

Tanto honore affecti maximas Deo referimus gratias et Spiritum Sanctum cunctis precibus invocamus ut illuminet, confirmet, sustineat quos Summus Pontifex ad omnia rite paranda elegit.

Sacram Purpuram deosculamur et qua par est reverentia omnia humiliter a Precamur.

Emin. Tuac Rev.mac
in C. I.

ffii VINCENTIUS LOJALI
Episcopus Amerinus

1. Revisio finium praesertim parvarum dioecesium, quae suppressae non sunt; sed ita constituendae ut digne et sufficienter vivere

I - *De Doctrina*

Detur: Constitutio dogmatica de Fide Catholica, praccipuos nostrae aetatis errores complectens; et alia Constitutio dogmatica de Ecclesia Christi, compactam structuram Ecclesiae in suo duplici elemento hierarchico et praesertim divino prospiciens, una simul cum doctrinis de Communionem Sanctorum et de Laicatu catholico, quae omnia cum doctrina Mystici Corporis Christi intime connectuntur.

II - *De re pastoralis*

a) Ad augendam effectivam in methodo imperticndi Catechismum adultis, quaeritur utrum adhibenda sint in ipsis ecclesiis, quonam modo et mensura, media quae nunc in usu inveniuntur: cinema, tclevisio, radio ...

b) Apostolatus catholici subsidia et media in dies crescunt, sed non harmonice videntur. Intima et magnanima compositio inter Clerum dioecesanum et religiosum praesertim desideratur, sicut etiam associationum catholicarum multiplicitas unitatem aficere non debet.

III - *De disciplina*

Votum promitur ut Ordinariis maior libertas concedatur in amoven-
dis vel transcrendis Parochis in bonum paroeciae et ipsorum adque scan-
dala vitanda vel praecavenda.

IV - *De re liturgica*

a) Desideratur ut facultas sit propria Ordinariis concelebrandi, in Festis de Praccpto, binationem et ctiam trinationem prout gravis neccssitas possit requirere.

b) Ex corde quacritur ut privilegium de Mediatione universali Beatae Mariae Virginis ut dogma definiatur.

De cellisuris

Censurae sint numero limitatae; quae non sunt ab homine, inscriban-
tur ad unicam categoriam.

CAROLUS RE

Episcopus Ampuricensis et Templensis

17

Exe.MI P. D. HENRICI R. COMPAGNONE

Episcopi Anagnini (Anagni)

Anagni, 13 aprile 1960

Eminenza Reverendissima,

Mi riferisco al foglio n. 1 C/59-123 bis del 21 marzo u. s., a firma di Mons. Pericle Felici.

Ricevei l'anno scorso l'invito a presentare « animadversiones, consilia et vota » in vista del Concilio Ecumenico. Occupato pero in alcuni delicati incarichi da parte della S. Sede, che mi portarono fuori d'Italia, mi scaddo il termine indicato per la presentazione e pensai che non si dovesse ne potesse piu inoltrare il proprio pensiero.

Ora pero che mi viene rinnovato l'invito mi reco a premura rispondere a codesta Pontificia Commissione Antipreparatoria.

Suppongo che dai vari Dicasteri Romani e dagli Ordinari di Diocesi sian impegnate in vaste questioni religiose e sociali sia stato presentato un ampio materiale di studio. Io mi limito umilmente a proporre i seguenti voti:

1. Confido che verranno prese decisioni concretamente attuabili in riferimento ai gravissimi problemi della preservazione della fede nei Papi cattolici e della sua propagazione tra popoli acattolici o infedeli, in mezzo ai quali i nuovi nazionalismi e l'invasione di ideologie antireligiose hanno creato nuove preoccupanti difficoltà.

2. Bisognerebbe anche studiare la possibilità di inserire un cuneo nell'atteggiamento antiumano ed antireligioso del comunismo; *e il problema* che ha dinanzi a se la Chiesa di oggi, come in altri tempi ha avuto dinanzi a se altri problemi. Chiederei iniziative concrete di riconquista, incoraggiate da una fiducia soprannaturale di riuscita.

3. Siano ridotte le barriere tra le Diocesi e sia studiata la maniera di favorire una effettiva e facile circolazione del Clero da una Diocesi ad un'altra in cui si determinassero situazioni di bisogno.

4. Deploro che il sistema di conferimento per concorso delle parrocchie faccia considerare queste, non come un *servizio* di ministero sacerdotale, ma come *una conquista* inalienabile. Al sistema dei concorsi si sostituisca l'esame che da soltanto *l'attestato di idoneità*, ma non conferisce nessun diritto ad avere una parrocchia e tanto meno una parrocchia determinata.

5. L'amministrazione del patrimonio immobiliare sia tolto ai parroci e sia affidato integralmente all'Ufficio Amministrativo diocesano.

6. E anzi auspicabile che il patrimonio immobiliare dei singoli Benefici sia cumulado in una massa comune e il reddito netto sia distribuito senza assurde sperequazioni.

7. Poiche non sempre i migliori Sacerdoti della Diocesi sono i membri del Capitolo Cattedrale, si tolga al Capitolo Cattedrale la funzione di Consiglio vincolante spesso l'attivit  pastorale del Vescovo, e si passi tale funzione ad un ristretto Consiglio Diocesano di Sacerdoti particolarmente zelanti e prudenti, della cui nomina si possono studiare le modalit .

Mi astengo dal chiedere la discussione di alcuni delicati problemi che penso siano presentati dai competenti Dicasteri Romani.

Mi   gradita l'occasione per auspicare al concilio Ecumenico copiosi frutti di grazia secondo le aspirazioni apostoliche del S. Padre e le attese della Chiesa.

Alla Eminenza Vostra Reverendissima, al bacio della S. Porpora, esprimo i sensi del mio profondo ossequio, mentre mi raffermo

Infimus Episcoporum, mea prorsus nullitate conscius, nihil hactenus ad Praesidem Pontificiae Commissionis nisi circa quae in futuro Concilio pertractari possint.

Si erravi veniam humiliter exposco. Iterum rogatus ut et ego aliqua vota et consilia pandam, sequentia submitte propono.

I - Circa Potestatem Episcoporum residentialium

Iuxta catholicam doctrinam Episcopi Apostolorum Successores sunt atque, Divina Institutione, peculiaribus Ecclesiis praeficiuntur, quas cum potestate ordinaria, sub Auctoritate Romani Pontificis regunt. Ipsi Ius et Oilegium confertur Dioeceses gubernandi in spiritualibus et temporalibus cum potestate legislativa, iudiciaria ac coactiva.

At hodie potestas Episcoporum videtur, et a nonnullis occulte vel palam dicitur, arctata et valde imminuta, quae etiam constituit unam, ac non parvam, ex difficultatibus quae auspiciatam Ecclesiae unionem cum Ecclesia catholica romana impediunt.

Optandum, igitur, ut Episcoporum residentialium a Romano Pontifice facultates amplientur:

circa aliquas leges liturgicas (exempli gratia, concedenti trinationem diebus festis; celebrationem Missae media nocte in particularibus functionibus etc.);

circa dispensationes matrimoniales ... circa collationes beneficiorum ...

Optandum ut omnes parochi amovibiles declarentur.

Optandum etiam, ad nociva inconvenientia in regimine parocciarum vitanda, ut in paroeciis Domui Religiosae adnexis, parochus sit etiam istius domus Superior.

II - Circa caelibatum ecclesiasticum

Solemniter sacra lex ecclesiastici caelibatus *confirmata est*, quae fulgentiorem Sacerdotis gloriam constituit atque dignitatem fecunditatemque Ministerii et Apostolatus sui, necnon fiduciam ac fidelium venerationem mirabiliter auget.

Sanctus Clemens Alexandrinus scripsit: « *Soli qui puram habent vitam sunt Dei sacerdotes* ». Sed, heu, sacerdotes incontinentes adsunt qui vel sine vocatione ad sacerdotium perventi, vel mala voluntate ac vitiorum inveterata consuetudine, vitam pessimam et mali exempli ducunt, destruentes et non aedificantes in Christi Ecclesia. Nemo non videt quantum Religioni dedecus et quanta gravia fidelium animabus damna ab istis causentur. Ad haec scandala vitanda, ad decorem sanctae Ecclesiae

promovendum, necnon ad aeternam ruinam praecavendam sacerdotibus qui ita ab impura passione capti fuere ut inemendabiles censeantur, aliquod remedium requirendum et applicandum est.

Prae oculis habens verba illa Sancti Isidori « *si peccata dicuntur sacerdotes creat, libido sacerdotibus dignitatem abrogat* » (Liber III, epist. 75) et alia Sancti Gregorii Magni « *qui post acceptum sacrum ordinem, lapsus in peccatum carnis fuerit, sacra ordine ita carebit, ut ad altaris ministerium accedere non possit* », submisit propono ut isti sacerdotes, ab Ordinario proprio, consulta sancta Sede, *ad statum laicalem redigantur et, contra praescriptum canonis 213 § 2, ab obligatione caelibatus liberentur.*

Haec dispositio quae non esset gratia sed poena, non favor sed condemnatio, non dispensatio sed punitio, hos perditos sacerdotes a societatibus ab Ecclesia damnatis et a sectis haereticis arceret eosque in bonos laicos verteret.

Si quis obiciat quod sic agenda, periculose, in ecclesiastica disciplina, ianua usque adhuc semper clausa aperitur, respondendum quod per hanc ianuam *soli indigni* transibunt, e sacerdotio ab eis sacrilege profanato *eiecti*. Miserabiles Sacerdotes transibunt, qui Ecclesiam inhonestant ac diffamant et quos Ecclesia ad proprium dedecus et ad propriam infamiam ac ad animarum ruinam servare et sustentare debet. Horum exitus pulchriorem faciet Ecclesiam, sine macula et sine ruga cam reddet, replebitque laetitia fideles quia mala exempla et scandala in nonnullis paroeciis cessabunt.

Si quis ad statum laicalem reductus cum caelibatus dispensatione, ad nuptias transire voluerit, prohibitum sit ei matrimonium celebrare in Dioecesi et in locis in quibus ministerium sacerdotale exercuerit et in iis degere.

III - Circa studia in curru seminaristico S. Theologiae

Necessarium existimo ut in Seminariis theologicis Clerici etiam illis doctrinis imbuantur quae directe ministerium pastoralem seu animarum curam respiciunt.

Non raro enim fit ut sacerdotes nuper e Seminariis egressi nihil aut parum sciant de quaestionibus quae Actionem catholicam spectant et minus etiam idonei sint ad socialem doctrinam explanandam.

ffr AEGIDIUS BIGNAMINI
Archiepiscopus Anconitanus

19

Exe.MI P. D. FRANCISCI BRUSTIA

Episcopi Andriensis (Andria)

Datum Andriae, die 6 aprilis 1960

Eminentissime Domine,

Quae in Domino opportuna iudicavi argumenta, in futuro Concilio Oecumenico tractanda, libere et sincere notavi.

Grato animo erga Summum Pontificem Ioannem XXIII (quern Deus diu sospitet), supplicem, una cum commissis mihi fidelibus, precem attollo, ut tanto consessu maximum Ecclesiae bonum eveniat.

Interim impensos animi sensus ex corde profiteor Eminentiae Tuae, cui fausta quaeque a Domino adprecor.

Eminentiae Tuae Rev.mac
add.mus

ffi FRANCISCUS BRUSTIA
Episcopus Andriensis

Doctrina

Resumatur tractatus «De Ecclesia » Concilii Vaticani Primi, et exponatur doctrina de Episcopis, de laicis ...

Non videtur opportunitas alicuius dogmatis definiendi, cum iam Christifideles credant veritates in universa Ecclesia acceptas (v. g.: mediationem universalem B. M. V., spiritualem eius Maternitatem ...). Ceterum nova dogmata videntur augere difficultates in recuperandos fratres separatos praesertim Protestantes.

Opportunum erit: anathematizare serpentes errores philosophicos (circa peccatum, circa actuum obiectivam honestatem, circa novissima, etc.) et errores sociales;

ad faciliorem expressionem reddere Catechismi responsiones, dogmatice quidem perfectas, sed intellectu difficiles, praesertim pro pueris;

revelationibus privatis (quae saepe curiositatem et superstitionem magis quam religionem sapiunt) revelationem, quae in Scripturis sacris et in Ecclesiastico Magisterio continetur, anteponere, maxime in ministerii verbi administratione;

instructionem religiosam totis viribus curare, ad dissipandam lacrimabilem ignorantiam scientiae Dei, etiam in viris doctis.

Disciplina cleri

Omnes conveniunt plerosque sacerdotes fideliter officiis suis fungi. Tamen non sunt perpauca qui sacerdotium dedecorant, in longinquam regionem abeuntes. Horum conditioni mederi, saltem in casibus in quibus non videtur possibilitas eos recuperandi et ubi sincerum adest desiderium vivendi in gratia, nonne caritas est? Summa requiritur prudentia, ne scandalum debilioribus eveniat. Attamen, praemissis conditionibus de quibus supra, praeferendi sunt viventes more laicorum, facultatem habentes Sacramenta suscipiendi.

Magis necessarium erit praevidere et in posterum providere:

Seminaria committantur Superioribus, qui scientia etiam paedagogica et psychologica praediti sint; melius si alicui Congregationi Religiosorum ad hoc munus excercendum praeparatae.

Alumni visitationi psychiatrae subiciantur.

Post ordinationem diaconalem, differatur ordinatio sacerdotalis per aliquod tempus. Interim Diaconi praedicent, Baptismum et Eucharistiam administrant, Catechismo incumbant, pueros et iuvenes in nostris Associationibus iuvent. Elapso tempore experimenti positive, ad Sacerdotium accedant. Si autem experimentum dubios Ordinario relinquit, diaconus, cessata voti obligatione, dimittatur.

Novensiles alicui sacerdoti experto committantur tamquam patri, qui maxima caritate eos dirigat, saepius visitet et eorum confidentias excipiat.

Excercitiis Spiritualibus quotannis vacent.

Libenter vita communis inter sacerdotes instauretur, ad mutuam auxilium fovendum, ita ut senior fraterna correptione confratres iuvet.

Ubique habeatur domus paroecialis, quae sufficiens sit ad omnes sacerdotes parroeciae addictos excipiendos, ne quis, coactus domicilium in domo paterna ponere, negotiis familiarium magis quam Dei et animarum incumbere videatur.

Valde opportunum, immo saepe necessarium, sacerdotem ministerio extra patriam fungi. Ordinarii, praesertim in Dioecesibus minoribus, sibi commutent sacerdotes.

In Sacra Ordinatione sacerdotes non tantum promittant sed etiam voveant obedientiam Episcopo.

Disciplina populi

Praeter sodales Actionis Catholicae, Confraternitatum, piarum unionum, exiguus est numerus baptizatorum qui in gratia Dei vivere studeant, servantes mandata. Atque in pluribus scissio quaedam fidei (quae

est superstitionis species) et morum (qui a paganorum moribus non differunt). Causae sunt:

- a) ignorantia circa fundamenta revelationis et religionis;
- b) observantia tantum externa, quae fit per traditionem, non vero per persuasionem;
- c) desiderium solius voluptatis, quasi unius finis consequendi. Iura omnes quaerunt, negligunt officia;
- d) diffusio doctrinae communistarum et protestantium, qui fideles auxiliis pecuniariis interdum alliciunt;
- e) negligentia vitae supernaturalis et aeternae. Materialismum praedicant et docent communistae, multi alii colunt.

Contra has causas necessarium erit:

- 1) docere opportune importune, simpliciore modo, publice et private, verbis, scriptis et quavis ratione ad aetatem nostram idonea;
- 2) Actionis Catholicae et piarum adassociationum sodales ad integram exteriorum et interiorum praxim vitae christianae informare, ut vere sint verbo et exemplo ecclesiasticae hierarchiae auxilium;
- 3) ad Eucharistiae et Liturgiae fontem fideles adducere, amoto, praeterquam in sollemnioribus, latino sermone, ita ut lex orandi facilius fiat etiam lex credendi;
- 4) paroeciae praestare omnia subsidia ad modum communitatis vitalis;
- 5) vires unire, quae saepe in rivulis dissipantur devotionis privatae;
- 6) doctrinam de mystico corpore Christi familiarem reddere, ad fovendam mutuam caritatem inter fideles et ad devotionem et oboedientiam erga Matrem Ecclesiam fovendam.

Actuositas ecclesiae

- 1. Defensio fidei in populis catholicis. Commissiones Episcopales quae magis necessaria sunt tractent: Ordinariis conclusiones certas communicent: omnes unanimiter agant.
- 2. Studium recipiendi christianos acatholicos, ut in viam possint redire unitatis; scriptis, contactibus, dissertationibus, praeterquam supplici ad Deum prece.
- 3. Gentiles in diem multiplicantur, per legem naturalem generationis. Multiplicandum etiam opus Missionum.

Negotia maiorfr momenti

1. Penuria Sacerdotum. Operarii autem pauci. Quomodo manebit fides, ex. gr. in America Latina, in qua perpauca sunt praedicantes? Quomodo in omnem terram exibat sonus Missionariorum?

Cupiditate pecuniae et sensu religioso frigescente arcentur iuvenes a sacerdotio. Iam P. O. V. E. felices fructus tulit. Sed perseverandum est in « Crociata » pro Vocationibus Religiosis. Interim libenter Religiosi operam praestent Ordinariis in ministerio paroeciali; ... laicis, tamquam diaconis, relinquantur curae administrationis, aliaque munia quae sacerdotalem potestatem non exigant.

2. Doctrina Communistarum magis in diem serpet. Nee valent remedia hucusque adhibita, non exclusa excommunicationis poena. « Ecclesia silentii » expanditur ... Expectanda erunt tempora meliora, an nova tentamina experienda?

Varia

Temperare praxim vigentem de beneficiorum reservatione, de inamovibilitate parochorum, de Religiosorum exemptione.

In unum colligere decreta liturgica; simpliciores reddere quasdam caeremonias (consecrationes Ecclesiae, altaris ...).

Revisere fines Dioecesis! In (Concordatum Italicum art. 16-17).

In minoribus Dioecesium haec reperiuntur incommoda:

Exiguus est numerus sacerdotum. Inde difficultas deligendi additos Curiae, Officiorum et Commissionum selectos, Adsistentes Dioecesanos pro Actione Catholica, docentes in Seminario minore et in scholis in quibus docetur scientia Religionis. Optimi in plura negotia incumbunt, modico fructu.

Insuper sacerdotes ministerium exercentes fere omnes in familia commorantur, quod minus conveniens videtur.

Ordinarii, manus postea imposituri, multa ignorant de alumnis Seminarii Regionalis.

Pro laicis desunt ephemerides, domus Exercitiorum, copia « Dirigenti » parum adsociationum.

Saepe, in pagis vicinioribus, vigent diversae methodi, praescriptiones, disciplinac, quae res admirationem vel etiam scandalum praebet fidelibus minus in fide doctis.

Expedite hodie potest quis adire aliquem locum, ideoque facilius possunt multiplicari fines Dioecesium, in fidelium utilitatem.

i-ji FRANCISCUS BRUSTIA

Episcopus Andriensis

20

Exe.MI P. D. SECUNDI TAGLIABUE
Episcopi Anglonensis-Tursiensis (Anglona-Tursi)

Tursi, 20 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Post maturas considerationes ac preces Deo Optima Maximo perfusas, Eminentiae tuae Rev.mae humillime significo argumenta quae mihi pertractanda videntur in Oecumenico Concilio quod, Deo favente, celebrandum erit.

Ad rerum claritatem argumenta divido per partes:

I - *De doctrina*

- a) sollemnis definitio dogmatica de universali Mediatione Beatae Mariae Virginis;
- b) confirmatio doctrinae de Mystico Corpore Christi.

II - *De erroribus damnandis*

- a) doctrina Communismi materialistici-athei;
- b) neo-modernismus secundum Pontificium documentum *Humani Generis* id est: naturalismus, laicismus, existentialismus atheus.

III - *De re morali*

- a) certa et clara principia catholica ethicae familiaris, professionalis et socialis;
- b) hominiana pericula contra publicam moralitatem profluentia ex «Cinema. Radio, TV, Sport, Stampa »;
- c) confirmatio aspecti positivi ac ascetici ethicae christianae.

IV - *De doctrina sociali*

- a) synthesis integra doctrinae socialis Ecclesiae;
- b) synthesis principiorum christianorum rationis reipublicae gerendae.

V - *De disciplina*

- a) relationes inter Episcopos et S. Congregationes Romanas;
- b) relationes inter Episcopos et Clerum Regularem necnon inter Clerum Saecularem et Regularem;

c) maior auctoritas ac libertas Episcoporum in dirimendis quaestionibus parvi momenti.

d) amovibilitas Parochorum;

f. 9. translatio clericorum ex una ad aliam dioecsim cum modificatione
Hull S. Ordinationis;

f) lugenda quaestio de Sacerdotibus apostatis;

g) ieiunium *et* abstinencia;

h) piac foundationes ac Jegati.

VI - *De re liturgica*

a) revisio ac simplificatio Pontificalis libri necnon caeremonialis Episcoporum, Ritualis, Breviarii Romani;

b) quaestio de vulgari lingua adhibenda in administratione Sacramentorum.

VII - *De re pastoralis*

a) Actio Catholica ac positio Jaicorum in Ecclesia ac apostolatus eorum;

h) quaestio de instructione catechetica ac de textu nationali;

c) maior unitas ac ordo in actuositate multiplicis generis qua hodie
m Ecclesia clerici *et* laici tenentur ad bonum populi christiani.

Interim, coram Deo significo Eminentiæ Tuæ Rev.mæ omnia me
exposuisse pro bono et maior Dei gloria.

. Denique impensos animi sensus ex corde profiteor Eminentiae Tuæ,
cui fausta quacque a Domine)

Eminentiæ Tuæ Ill.mæ ac Rev.mæ
add.mus

†B SECUNDUS FAGLIABUE
Episcopus Angliensis-Tlrsicnsis

21

Exe.Mr P. D. MATURINI BLANCHET

Episcopi Augustani (Aosta)

Augustae Praetoriae, die 10 maii 1960

Re attente perspecta coram Deo et auditis viris ecclesiasticis
tia et experientia praestantibus, humillime et reverenter nota facere desi-
clero quae<lam vota circa res et argumenta quae in futuro Concilio Oecu-
menico utiliter tractari poterunt.

Circa doctrinam

1. Definitio dogmatica mediationis universalis B. M. V.
2. Catechismus ad parochos nostris temporibus accommodatus.

Circa cleri disciplinam

1. Lex coelibatus confirmanda.
2. Providendum magnis periculis Sacerdotum noviter ordinatorum e
vita in Seminario ad vitamin ministerio pastoralis transeuntium.
3. Confirmanda Episcoporum potestas in collatione beneficiorum, ca-
nonicatum, etc. et abolendum omnino privilegium praesentandi ex
parte alicuius personae physicae vel moralis, Capituli etc. (ex. gr. privile-
gium Capituli Collegialis Ecclesiae S. Petri et Ursi Augustae Praetoriae
praesentan<li tria nomina Episcopo pro collatione canonicatum).

Circa apostolatam

1. Actio Catholica in specie et apostolatus laicorum in genere.
Interim ex corde fausta quaeque a Domino adprecor.

ffi MATURINUS BLANCHET O. M. I.

Episcopus Augustanus

22

Exe.Mr P. D. CAROLI BOIARDI

Episcopi Apuaniensis (Apuania)

Apuaniae-Massae, die 31 augusti 1959

1. Augusti Pontificis desiderium implendum et ad rescribendum ven.
0 ttens ab Em.mo Card. Dominico Tardini, Pontificii Consilii Prneside

8. Concilio praeparando, die 18 iunii 1959 datis, n. 1 C/59,
omni, ut par est, reverentia, mihi conscius dicendi res non
novas, quae vtro ab iis, quibus plus est auctoritatis consiliique, expromendur, sed experientia motus pastoralis haec, quae sequuntur, animadver-
ten a propono.

I - GENERALES ANIMADVERSIONES

1. Censeam Concilio tractandas esse potius quaestiones morales, pastorales, apostolatus, quam stricte dogmaticas, quin tamen ullae excludantur, quae sunt in praesens maximi momenti.

. Ut Concilium Tridentinum partimque Vaticanum definire praesertim dogmata tunc urgentiora damnaruntque pressis verbis contrarios errores, sic futuro *Concilio*, quasi ad illa complenda et ad haec tempora componenda, mihi videntur esse maxime curandae quaestiones morales, asceticae pastorales, liturgicae, ad apostolatam spectantes, quae nunc sunt, fortasse, potius quam dogmaticae, gravius huius aetatis necessitates. Idque:

1. quia maxima est morum corruptio, cui fovet communis sensus vitae, eoque ethicae theoriae, seu prorsus a christiana veritate ordinem naturae abscissas, seu mixtae materiamismo uti historicum et iconistico inter-
c. l. m. c. l. u. c. a. t. h. c. l. s. t. i. c. o, qui re nunc structuram consultat totius vitae praevaleat publicaeque;

. quia solidus interventus dogmaticus forsitan acrius sonet adversa-
tiorum cliffusac sensu b. i. t. a. t. p. u. b. l. i. c. a. c. q. u. e. o. p. r. i. t. o. r. n. , quae est agnostica ve-
neutr. i. v. e. l. sine colore, cuiuscunque de multorum cultu in praesens per-
riculum erect; c contra grave momentum et restitutio quae am moris

o christianae, non solum theoretica sed etiam apta ad concretam
III vitam rationem magis magisque multiplicis, haud dubie multo
<Hort esse poterit utilitati.

t' 2. Ecclesias separatas quod attinet, Occidentis maximeque Orientis, malim expositionem lumine Revelationis Traditionisque obiectivam

planamque fidei dogmatum, quae sunt inconcussa neque reidenda; nam explanationem, quae sit apta ad praeiudicia depellenda, sacculis currentibus in mente separatorum cumulata; tandem explicitam et sinceram asseverationem Ecclesiam Catholicam bene esse animatam ad retinenda omnia quae Ecclesiae separatae, maxime Orientales, habent in suis Liturgiis religiosisque traditionibus, dummodo ne sint certe contraria Domini doctrinae.

Idcoque censeam esse vitandas, quantum fieri potest, novas dogmatum definitiones, disciplinares sanctiones aliasve secundarias quactiones, quae possint multo graviora discidia discordiasque aficere.

II - DE DOCTRINA

Pauca dicam, non ad rem absolvendam, sed in modum potius exempli notandi.

1) *De Re Dogmatica*

Censeam hacc solum capita esse tractanda, quae mihi iam videntur gravi¹ esse oneri:

a) *Repetendum esse schema Constitutionis « De Ecclesia Christi » a Concilio Vaticano iam delineatum*; quod argumentum videtur esse nunc magni momenti, his de causis:

ecclesiologiae progressu his temporibus facto;

progressu tam carae, tam pulchrae, tam consolantis doctrinae de Christologia in genere et de Mystico Corpore in specie;

pertinaci laicismo variis procedente de fontibus varioque colore, profunde in conscientiis inhaerente etiam virorum ceterum catholicorum religiosorumque, atque in nonnullis consociationibus doctrina catholica etiam affilatis;

ad definiendas designandasque opiniones confusas videntur etiam etiam falsasque, late confusas, de laicorum loco in Ecclesia quoad Christi sacerdotium et obedientiam sacrae Hierarchiae debitam, ubi de rebus neque stricte neque directe dogmaticis tractetur;

ad solacium denique et mutuam coniunctionem cum Ecclesia silentii, ad incrementum apostolatus missionarium, apostolatus laicorum, qua est cooperatio cum Ecclesiae apostolatu hierarchico.

b) *Clare dilucideque esse damnandum Communismum*, saltem qua est doctrina et quin distincte designentur eius aspectus vel modi regimini¹. potest, quamvis difficulter hacc duo separentur, cum sint re unum et idem.

Ea damnatio, ut constat, nova non est, cum post Syllabum a Summis

. E contra pulchrum mihi videtur occasionem arripere ex legatione om-
puni c^atl^o1^oici or^bis Ep^fiscoporum conscern^{cl}i in C^onc^l1^o totum mun^dum
,tntnaculato Cordi B. Mariae V., sicque concludere actu tam significantis
et *excell*entis universalitatis quad iam f^actum est in omni^bus Dⁱoces^bus
Nationibus.

2. De Re Morali

Quaestiones morales potissimum, ut supra dixi, Concilio sunt tractandae. Utilissima videtur clara et sobria expositio variorum capitum doctrinae moralis de vita privata publicaue, ut iam fecit Concilium Tridentinum de iustificatione, de sacramentis, etc.

Periti accurate clareque haec capita tractabunt; ea autem, ad instar exemplorum, respicere possunt:

a) *Errorum damnationem*: expositionem et reiectionem errorum doctrinarumque ethicarum, a quibus ortum habuit neopaganismus et neomodernismus, qui dicitur, circa moralitatem.

b) *Legem moralem naturalem et revelatam*, quae nunc magna ex parte est neglecta.

c) *Hominem*: eius totam Deo eiusque Legi subiectionem; hominis finem; novissima hominis, re ignorata; hominis personam eiusque sacerrima iura tam impune violata; quandam denique « *Chartam hominis iurium* » secundum Evangelium, diversam sane ratione ac sententia a charta ab ONU edita.

d) *Moralis problematis aspectus*: ii varii sunt, cum totam vitam respiciant, velut:

moralem familiae: matrimonium, liberorum limitationem; matrimonii fines; familiae tutelam; reipublicae rationes cum familia; domos familiis aptandas; educationis officia, etc.;

moralem professionum, cum saepe officio antecellat lucrum;

moralem rerum politicarum, artis typographicarum, divulgationis, ludorum, peregrinandi delectationis causa, doctrinae, etc.

e) *Ethicen et mores*: artis typographicarum, radiotelevisivae, cinematographicae culpas in efficiendis, excusandis, difiundendis turpibus scandalis;

necessitatem officiumque catholicorum paria instrumenta opponendi, provehendi augendique ad bonum difiundendum;

monita civili auctoritati ad tutandam moralitatem, saluti potissimum pueritiae et iuventutis;

monita magistratibus ut uniformiter severeque iudicent et puniant iniurias publicae moralitati.

f) *Libertatem et licentiam*: morem promiscuitatis, divismi, mendacii usualis, etc.

g) *Civium officia*: officium participandi vitam civilem christianam cum conscientia; honestatem in exercendis muneribus publicis; christianam fortitudinem.

h) Asccsim: mali existentia nos commonere dehel honum quoque esse; utilis igitur est animarum initiatio ad vitam christianam, carum maxime, quae annumerantur in catholicis consociationibus, in saecularibus institutis, in tertiis ordinibus, etc.

3. *De Re Catechetica*

Religiosa institutio, sive puerorum sive adultorum, alia gravissima est sollicitudo ministerii pastoralis. Maxime laudabilis et consolans est studii cura nunc vigentis indaginis psychologicae, methodorum didacticarum, apparationis textuum, etc.; manet autem problemata primaria, id est: quomodo possit provideri neglegentiae et absentiae in dies crescenti, ex qua oritur christifidelium religiosa ignorantia magis magisque crucians; quomodo foveri possit studio religiosorum problematum hac aetate, in qua cotidie augecitur cupiditas cognoscendi ceteros vitae aspectus. Praeter monita ad officia religiosae institutionis parentibus maxime atque institutoribus facta, haec opportuna videntur:

a) Officium catechetikum, quod est reddendum vera sollicitudine fungens. Id Episcopis cordi esse debet aequae fere ac Seminaria et in id debent conferre adiumenta et viros idoneos ad parandos sollicitos catechistas scholis aptis, etc.

b) Catechumenatus: recentibus studiis et coctibus proposita est institutio cuiusdam catechumenatus aliquibus saltem personarum generibus et occasionibus, velut sponsis qui se parant ad matrimonium celebrandum. Et re vera religionis ignorantia tanta nunc est ut rursus resumendae sint sive methodi docendi sive docendi summa.

c) Textus: ut Concilium Tridentinum Catechismum composuit, ita futuro Concilio parandus est liber unicus omnibus sequendus. Bodie consideratur in libris reditus ad Sacram Scripturam Evangeliumque, ad praecipuas notiones historiae salutis, ad Christum, salutis et redemptionis centrum, ad Ecclesiam, Corpus Mysticum Christi, depositariam salutis adiumentorum, nempe doctrinae, sacrificii, sacramentorum, precum.

Periti huius haud facilis argumenti sollicitissima suggerent. Certo vigentes formulae catechismi esse videntur praeterquam difficiles, quibusdam etiam obscurae, ea ipsa historiae salutis ignorantia.

d) Peculiaris institutio catechetica: textus et auditionum cursus singulis personarum generibus ad complendam adiuvandamque catechesim communem omnibus impertiendam.

e) Divulgatio illius adiumenti: praeter tradita utendum est, quandoque fieri potest, hodiernis divulgandae doctrinae adiumentis, ut instrumenta sunt radiotelevisiva, cinematographica, typographica, etc.,

cum constet omnes hodie cogitare, iudicare, consilia capere, agere plerumque ex receptis opinionibus iis divulgationis instrumentis. Ut habentur scholae radiotelevisivae, cur non sunt instituendi, ubicumque fieri potest, religiosae doctrinae cursus?

Si haec bene succedant, partim saltem gravis expleta sit lacuna christifidelium absentiae a verbi Dei praedicatione.

4. *De Re Liturgica*

Maior Liturgiae participatio christifidelium divitiorem communitationem afferet Redemptionis eiusque mysterii cognitionis. Id suggerit non solum adhortationem ad ulteriorem progressum motus liturgici - ceterum arcendi intemperantiis irrationabilibus interdumque phantasticis - sed etiam:

a) *Enchiridion precum*: utile videtur commune directorium, lingua vulgari et latina, precum et modorum participandi s. Missam, ritus liturgicos et paraliturgicos maximos maximeque communes, adiunctis, si fieri potest, explanationis et commentarii adnotationibus ad rectam intellectionem et securum fructum.

b) *Usus linguae vulgaris*: cum confirmanda sit lex usus linguae latinae in ritibus stricte liturgicis, usus linguae vulgaris suadet in iis partibus sacramentorum administrandorum, quae proxime respiciunt et obligant christifideles ritum participantes, ut etiam in benedictione nuptiali statim post « Pater noster » et ad finem Missae pro sponsis; atque in ritibus paraliturgicis, velut in benedictione domorum et in multis aliis benedictionibus Ritualis.

c) *Cantum sacrum*: constitutionem in omnibus paroeciis scholae cantorum, saltem puerorum, et restitutionem cantus in Missa et in Vesperis.

d) *Pueros sacris ministrantes et caerimoniale*: constitutionem consociationis parvi cleri, quem dicunt, in omnibus parrociis, cum incrementando et indulgentiis ditando, etc.; atque generatim monendo ut detur sacrorum rituum celebrationi decus et vis ad vehementer commovendos christifideles praesentes, qui facilius impellentur ad se coniungendos, cum licet, sacerdoti puerisque inservientibus.

e) *Simpliciore et breviori forma*: plures Pontificalis et Ritualis ritus possunt ad simpliciore et breviori formam redigi, velut ritus aquae benedictae faciendae, consecratio Ecclesiae, altaris, etc.

f) *Lectionem cyclicam*: desideratur a quibusdam in Missa reformatio pericoparum Epistularum et Evangeliorum, ita ut habeatur eundem Epistularum et Evangeliorum universa lectio, locis cyclicè dispositis per tres vel quattuor annos.

III - DE CLERO

Urgentius prernit problema vocationum sacerdotalium, formationis et sanctificationis Cleri, seu saecularis seu regularis. In hac re, praeter sapientes normas quae continentur Litteris Encyclicis de Sacerdotio a S. Pio X, Pio XI, Iohanne XXIII editis, ad effectum adducendae sunt Litterae Encyclicae *Melli Nostrae* Pii XII.

Singillatim haec sunt animadvertenda:

1) *Vocationes sacerdotales*: ad graves superandas difficultates opportunum videtur:

a) magis excolere Opus Vocationum Sacerdotalium;

b) multum curare vocationum selectionem, quin fiant inconsideratae collectiones, vocationis iudicio in posterum reservato; sed vocationes accurate seligendae sunt a primo ingressu in Seminarium, magni facientes familias ex quibus pueri proveniunt earumque condiciones non solum morales et religiosas, sed etiam integrae valetudinis;

c) multum curare A. C. consociationes Puerorum et Adspirantium, qui inventi sunt duo optimi fontes, etiam quoad formationem;

d) Sororibus vel Religiosis Instituta puerorum regentibus persuadere ut in iis pueris bonam spem de se facientibus colantur semina vocationis sacerdotalis.

2) *Seminaria*: iam exstant optimae normae S. Sedis, praeter documenta, quae supra memoravi, quarum opportuna videtur coordinatio, quasi codificatio. Inter alia autem haec digna videntur consideratione:

a) opportunis parare auditionum cursibus Moderatores Seminariorum (Rectores, Vice-rectores, maxime autem Directores spiritus sacre carentes apta institutione ascetica et paedagogica);

b) opportunis parare auditionum cursibus Seminariorum magistros, idoncos non solum doctrinali institutione, sed etiam paedagogica, ut noscant discipulorum psychologiam methodosque docendi, etc.;

c) instituere tempus « novitiatus », vel inter cursum philosophicum et theologicum, vel potius inter cursum theologicum et sacerdotalem ordinationem, quae est retardanda, ut fit apud Societatem Iesu aliaque religiosa Instituta. Si verum est, ut affirmatur, tempus ab annis viginti quattuor ad annos duodetriginta vel undetriginta intercurrentes esse procellosissimum ad probandam voluntatem castitatis in caelibatu, ea retardatio fungi potest novitiatu atque sui provectiore studio.

3) *Sacerdotes*: baud dubie requiritur nunc in Sacerdotibus maior scientia, maxime autem maior spiritus et vitae sanctitatis formatio ad fructuosiores apostolatus, ad maiorem existimationem populi eiusque intimam coniunctionem cum suo Pastore. Haec suggeruntur:

Spiritus et exercitium pietatis: corrigatur et melior efficiatur Br: viarii structura) velut minuendis longioribus lectionibus, recognita sanctorum, minuendo dominicae et festorum sollemnium officio; est autem ne secundentur petitiones quaedam neve videatur Ecclesia.'⁰ auctam apostolatus actionem, remisisse Sacerdotibus pietatis officium.

Exercitia Spiritualia: ea obligatoria reddantur quotannis et urgeatur officium sacri secessus omnibus mensibus.

Caelibatus: his proximis temporibus, humanis nimis de causis practextis, difusae sunt, scilicet, opiniones dissolventes illud sacerdotum decus, neque negari potest iis esse tactos quosdam quoque sacerdotes ceterum prudentes, sed infideli afflicto defectione aliquot fratrum. que prorsus necesse habeam de hac re omnes dubitationes et perplexitates tollere ac penitus confirmare sanctam ecclesiastici caelibatus legem, ut sacerdotium, hodie magis quam heri, pergat esse lux mundi et sal, lucerna ardens in monte in signum et monitum ad morum sanctitatem. Utinam ne fiat ut, tam corruptis moribus, cogitent sacerdotes uxorem ducere atque Ecclesia id eis concedat!

Spiritualitas et mortificatio: ad vitandas vel saltem medendas humanas rationes, naturalismum, desiderium commodorum, negotia laria, quae clerum penetraverunt, certe necessarium urgensque est monitum cum aptis consiliis ad mortificationis spiritum cleri, qui semper meminisse debet non omnia laicis concessa sacerdotibus expedire: « non enim omnia omnibus expediunt » (*Beel.* 37, 31); « omnia mihi licent, sed non omnia expediunt » (*I Cor.* 6, 12). Itaque, exempli causa, haec utilia esse possunt:

renovate gravem abstinendi a negotiationibus et mercaturis obligationem iam confirmatam a S. Concilii Congregatione (22 mar. 1950);

clara quaedam statuta de usu, qui nunc est sine discrimine, quaque ex parte sine ministerii causis, quorundam ex technicis invenus largius adhibitis;

restitutio clero saeculari et regulari legis ieiunii Quadragesima et Quattuor Temporibus, cum monitione moralis disciplinae doctoribus necam inutilem reddant casibus qui videntur legem evadere;

experimenta vitae communis cleri, ubi fieri potest) quamquam in re hac graves sint difficultates, etiam cum omni bona voluntate;

experimenta cleri levandi administratione beneficiorum, cum officio cuidam dioecetano vel vicariali; quod quidem re difficile est: constat tamen eam administrationem causam esse tantorumdem pastoralis ministerii. Simul proponendam censuram beneficiorum eiusdem vel plurium dioecesium modumque inveniendum succurrendi clero infirmo vel provectoris aetatis:

IV - DE PASTORALI MINISTERIO

ministerium paulatim assumpsit maiora gravioraque munera; Haec accuratorem requirit praeparationem Cleri hodierni. Quae de re haec opportuna videntur:

1. *Exercitatio pastoralis*, sive opportuniore Theologiae Pastoralis Institutione in Seminario, sive experimentis habendis primis sacerdotii sive tempore « novitiatus », quae supra petii. Hae exercitationes magis necessariae habentur:

a) in curandis pueris, iuventute studiosa;

b) in curandis opificibus etiam extra officinas, provehendis consociationibus et patronatibus seu Secretariatus populi;

c) in assistendo pauperibus, instituendis coetibus Vincentianis seu consiliis assistentiae, quae sunt reddenda

De Priores, sicut sunt Confraternitates SS. Sacramental vel choralis coetibus.

2. *Associatio*: necessaria habetur totius vitae paroecialis ordinis volumus paroeciam respondere inceptis. Hoc uno modo potest haberi habitualis coniunctio pastoris cum parte saltem gregis.

3. *Actio Catholica*, quae cum ceteris associationibus catholicis, velut confraternitates, tertii ordinis etc. praebere debet sacerdoti laicos cooperatores, eae autem associationes per attentam requirunt curam, ut socii ormentur ad vitam spiritualem et ad apostolatam.

4. *Sacri secessus*, clausi, semi-clausi, perseverantiae, quibus est insistendum, quorumque est ratio ita diffundenda, ut eorum habitus mentis christifidelibus instilletur ipsique clero, qui semper eorum est animator.

5. *Diaconatus*: a quibusdam proposita est Diaconatus restitutio. Quamvis plane theoretice nihil sit contrarii, ego vero ei adversor, cum restitutio videatur vehementer esse nocitura vocationibus sacerdotibus, seu quia, si hodie difficile est habere Clerum suis muneribus difficilius est formare Diaconos - id est viros sacerdotum focientes - ad elatam vitam spiritus, seu quia, si usque ad sacerdotium muneribus committantur, ut praedicent. Euclesiae: neque per illam administrationem facultas fiat matrimonii contrahendi, evolvens, oriatur inordinum sacerdotibus et inordinis in eadem paroecia convalescentibus cumque ministerio deest.

Si Vero Diaconatus restitutionem volumus solum ad diaconis committendam beneficiorum aliorumque paroecialium officiorum administra-

tionem, puto ad idem perveniri posse per viros laicos bene formatos, et, nimirum, bonis praeditos.

Denique, si nunc difficilius providetur oeconomicis sacerdotum condicionibus, guomodo diaconorum provided poterit?

V - DE DISCIPLINA ECCLESIASTICA

Hae de re censeam haec suggerenda:

1. *De inamovibilitate*: opportunum existimaverim valde esse temperandum vel prorsus abolendum iuridicum institutum inamovibilitatis sacerdotum beneficiariorum, Episcopis permittenda maiore libertate ita ut, secundum conscientiam, possint facilius citiusque necessitatibus providere dioeceseos.

2. *De residentia*: ab aliquibus requiritur legis residentiae remissio. Censeam esse confirmandam, hodie potissimum, cum dentur maxima facilitate evadendi occasiones; nisi instituaturs « vita communis ». Ea lex pulcherrimus est successus Concilii Tridentini atque videre licet quantos attulerit fructus; maneat igitur, quamvis Episcopis concedendae sint maiores facultates eam ordinandi.

3. *De clero Regulari*: necessarium existimatur attenuare exemptionis iura cleri regularis ut habeatur maior communicatio cum clero saeculari, utque actio cleri regularis. ceterum tam bene meriti, maioris sit utilitatis dioecesi hospita.

4. *De Episcoporum facultatibus*: videtur interdum Episcopis non esse auctoritas libertasque decernendi, quae optanda est, cum iubeantur recurrere ad romana dicasteria etiam multis et spiritualibus negotiis, quibus non satis constat cur ipsis praecludatur decernendi facultas, velut de quibusdam matrimonialibus dispensationibus, de nonnullis statuendis in re administrativa bonorum, etc.

5. *De studiis*: praeter obligationem sacerdotibus novensilibus periculorum quadriennii, opportuna videtur instituenda obligatio sacerdotibus omnibus periculorum faciendorum singulis quinquenniis usque ad aetatem quadraginta annorum. Satis constat plerosque sacerdotes, cum in Seminario studiorum curricula, amplius studio non vacare.

6. *De studii titulo sacerdotibus*: magis magisque apparet necessitas instituendi atque donandi quodam « titulo studiorum » sacerdotes omnes, qui rite et cum laude in Seminario curriculum studiorum perfecterint. Bodie, cum omnes fere se ornet aliquo studii titulo, eo carent soli sacerdotes, qui stricto iure uno elementaris scholae titulo notari possunt, nisi postea alia fecerint pericula.

7. *De coniunctione sacerdotum cum rnis Episcopis*: ea certo nequit

stricto iure praescribi, cum mutuam consequatur fiduciam benevolentiamque: utilis tamen est etiam obligatorius congressus, velut per occasionem renovandi, apto instituendo ritu, subdiaconatus vel presbyteratus promissa comm Episcopo singulis quinquenniis vel plus.

8. *De circumscriptionum revisione*: omnes fere Episcopi conqueruntur irrationales dioecesium circumscriptiones, historicis ortas de causis, quae nunc iam non durant, immo sunt anachronisticae, quae circumscriptiones sunt prorsus noxiae efficaci ministerio pastoralis.

VI - DE CHRISTIFIDELIBUS

Immensa sunt problemata religiosam christifidelium vitam spectantia, substantialiter ob dissociatos opinionem ac re omnes vitae aspectus a fide; itaque haec habentur phaenomena: sive habitualis omnium spiritualium quaestionum negligentia, quam consequitur usualis desertio officiorum omnium religiosorum; sive vita bipartita ac plane diversa, ita ut mixtura quadam materialismi hedonistici atque observantiae religiosae, in Ecclesia christifideles christiani sint, pagani extra Ecclesiam. Eae praeterea vigent contrarietates ob condiciones historicas, politicas, sociales, quibus hodierna vita agitur; ob stridentes oeconomicas inaequalitates, ob acra certamina politica et syndacalia; ob maleficos impulsus duorum materialismorum, quos duae constituunt contrariae foederationes politicae, etc.

Quae sunt remedia? Quae consilia? Quid agat Concilium?

Complurium sacrorum totius orbis catholici Pastorum experientia suggeret provida consilia. Problemata, quibus citius consulendum est, haec respiciunt:

religiosam institutionem;
 puerorum iuvenumque educationem;
 redditum opificum coetus ad fidem religiosaque officia;
 christianum aflatum ad exercendam caritatem, ad actionem politicam, syndacalem, etc;
 necessitatem « sentiendi cum Ecclesia ».

De his omnibus rebus supra aliqua iam ostendi et suggessi.

Hic alia quaedam addam minus urgentia, id est:

1. Provehendam esse in paroeciis pietatem, opportune renovandis pietatis exercitiis singulis aptis coetibus. Semper pietas ad omnia utilis est.
2. Augendam esse religiosam formationem adscriptorum consociationibus syndacalibus vel parasyndacalibus aliisque huiusmodi, cum non sufficiat ut sint consociationes, sed maxime oporteat niti ad earum totam christianam formationem.

3. Non esse expectandum suffragiorum tempus ad suffragatores commone-
monendos munera politicorum civiliumque, sed antea id esse facien-
dum opportunis modis.

Addam denique renoventur oportere generalia Ecclesiae praecepta,
potissimum secundum et quintum.

Interea, eo quo par est obsequio, me profiteor

addictissimum m C. I.

ff CAROLUS BORARDI

Episcopus Apuaniensis

23

Exe.Mr P. D. BLASI! MUSTO

Episcopi Aquinatensis, Sarani et Pontiscurvi

(Aquino, Sora e Pontecorvo)

Prot. N. 1224/59

Sora, 4 septembris 1959

Eminentissime Domine,

Eminentiae Tuae Rev.mae pergratum est vota mea ex corde commu-
nicare et argumenta sincere exponere, quae suggerere humiliter censui
ac tractari in futuro Concilio poterunt:

I - Ut nostris temporibus, quae semper maiore coelestis auxilio egent,
ad errores multiplices repellendos, ad Fidem Catholicam promovendam
et augendam, ad pacem omnium gentium obtinendam, ad gloriam Indi-
viduae Trinitatis, solemniter Virginis Mariae universalis Mediatio de-
finiatur.

II - Ut Communismus atheus et Laicismus liberalis, qui Ecclesiae
Christi et hominum generi gravissima sunt pericula et mores paganos
de novo instituere conantur, ratione efficaciae a Patribus in Concilio Oecu-
menico damnentur.

III - Ut in Catholicis Scholis, in Seminariis praesertim, tra-
ditionalem doctrinam, philosophicam et theologiam, quae Angelicum Doctorem sem-
per secuta est, Magistri doceant, ne scientiae profanae ac progressus
nomine novas theorias, fidem catholicam evertentes, introducant, ma-
xime theoriam eorum qui ad sensum religiosum omnia reducant. Sollicitus
et strenuus defensor sum Thomisticae doctrinae, cum, Divinae Provi-
dentiae consilio, Dioecesim Aquinatensem, Divi Thomae patriam, regam.

IV - Ut opportunis dispositionibus Sedes Apostolica Episcopis concedat maiorem auctoritatem in Religiosos, in Dioecesi morantes, ad bonum praecipue Christifidelium, cum exemptiones et privilegia, quae multa Codex Iuris Canonici Religiosis tribuit, saepe discordiae et inobedientiae sint causa.

V - Ut in Dioecesi administranda a S. R. E. Congregationibus facultates augeantur Episcoporum. Quae maior auctoritas utilissima praesertim inveniri potest:

a) in *Sacris Ordinationibus*, ut Episcopus unus et maximus habeatur iudex indolis ac vocationis alumnorum, qui in Seminario Regionali studeant;

b) in *Parochorum amovibilitate*, ut Parochi nominari ac in aliam Paroeciam transferri queant « ad nutum Episcopi », et ita Dioeceseos Paroeciae per turnum conferantur diligentioribus, qui in aliis Paroeciis regendis bene meruerunt.

VI - Ut Episcopi, quorum Dioeceses Sacerdotibus abundant, libenter mittant in Dioeceses, quarum exiguus sit vocationum numerus, Sacerdotes suos, qui in Parochos assumantur et Paroecias vacantes pro bono animarum gubernent.

Haec mihi visa sunt Ecclesiae animarumque bono profutura. Omni qua par est reverentia me profiteor Eminentiae Tuae Rev.mac

ffi BLASIUS MusTo

Episcopiis Aquinatensis, Soranus et Pontiscurvi

24

Exe.Mi P. D. PASCHALIS VENEZIA

Episcopi Arianensis (Ariano)

Arianen., 6 septembris 1959

Eminentissime Domine,

Ego infrascriptus Paschalis Venezia, Episcopus Arianensis et Auxiliaris Ecclesiae Beneventanac, humillime propono pertractanda in futuro Concilio Occumenico in quae sequuntur:

1. *De doctrina*

1) Doctrina de Episcopatu enucleanda et definienda mihi videtur sive in ipsa sive in suis relationibus cum Romano Pontifice, a quo « Sacerdotii unitas exoritur », sive cum Sacris Congregationibus et aliis Episcopis:

et hoc praesertim ut facilius ad unitatem fidei et disciplinae redeant errantes.

2) Definiatur doctrina de Corpore Mystico. Declarentur doctrina, iura et officia laicatus militantis eiusque debita subordinatio Episcoporum potestati servanda. Actionis Catholicae deinde officia et iura systematice determinentur praesertim relate ad alias consociationes.

3) Errores repellantur qui ad doctrinam pertinent quae vulgo « Etica della situazione » appellatur, necnon immutabilia, positiva principia theologiae moralis alte adfirmentur.

4) Communismus marxista, in suis principiis et quoad valorem et usum rerum temporalium, omnibus patefiat, ne facile decipiantur christifideles.

5) De doctrina sociali catholica saltem praecipua capita proponantur necessaria scitu omnibus fidelibus.

2. De Sacramentis

Magna videtur utilitas administrandi in casibus iam praevulsis Sacramenti Confirmationis facultatem Sacerdoti supplenti Parochum absentem vel quovis modo impeditum.

3. De Liturgia

Tum in scholis ecclesiae, tum in vita pastoralis maxima deprehenditur necessitas iuris liturgici codificandi; pariter urget revisio divini officii et missalis romani, pontificalis romani et caeremonialis Episcoporum.

4. De disciplina

1) Religiosos omnes utriusque sexus statuere vere sub potestate Episcoporum, privilegiis abolitis permultis de exemptione, praesertim his temporibus ob auctum laborem et deficientiam Sacerdotum, necessitas seu bonum animarum postulat.

2) Pressius disciplina tum interna tum externa « Institutorum saecularium » eorumque dependentia ab Ordinariis locorum describatur.

3) Facilius reddatur excardinatio Clericorum a Dioecesibus quae eorum copia fruuntur, ad alias dioeceses quae iisdem Clericis indigent.

4) Facilius reddatur, utique rationalis, Parochorum remotio pro bono animarum, ipsius Parochi, Sacerdotis adiutoris et fidelium.

Omnia haec exposui in immutabili unionem cum Romano Pontifice et Immensi subiectionem eius supremo et infallibili Magisterio.

Libentissime occasionem arripiam ut humiles animi sensus et pro futuri Concilii Oecumenici praeparatione et pro eius felici exitu
Tibi laeta omina dicam

Em. Tuae Rev. mac
add. mus

†B PASCHALIS VENEZIA
Episcopus Arianensis

25

Exe. MI P. D. MARCELLI MORGANTE
Episcopi Asculani in Piceno (Ascoli Piceno)

Asculi in Piceno, 28 augusti 1959

Eminrentissime Princeps,

Litteris diei 18 iunii (1 C/59-152) exceptis, grave habui officium perpendere, quae nunc humillime Pontificiae Commissioni anteparae-
ratoriae pro Concilio Oecumenico significanda duco. Imas imprimis
gratias Summo Pontifici ago, qui per Concilium Oecumenicum proxime
convocandum, haud dubio maximas utilitates Ecclesiae universae pro-
curabit.

Cum omnimodam libertatem Pontificia Commissio Episcopis, in sua
vota communicando, reliquerit, sequentia argumenta et vota significare
audeo:

A) *Doctrina*: 1) attentis huius temporis praecipuis ac magis perni-
ciosis erroribus, utile erit sollemniter damnare, quae Pius XII f. r. lit-
teris encyclicis *Hilii gelii*, diei 12 augusti 1950, proscripsit, prae-
sertim vero errores qui vulgo videntur: « Monismo panteistico », « Esi-
stenzialismo », « Relativismo religioso e dogmatico », « Statolatria »,
« Razzismo ».

2) Cum insuper nonnulla documenta Magisterii ordinarii circa inter-
pretationem S. Scripturae in malum sensum intellecta fuerint, utile for-
tasse erit quaedam edicere circa « inerrantiam et interpretationem »
S. Scripturae, ne « Epistula Dei ad homines missa » prorsus enervetur
ita ut praecipuus fons Revelationis qualibet vi destituatur.

3) Cum tandem cultus Marialis hisce temporibus maximas partes in
vita christiana feliciter sit consecutus, utile erit Mariam Virginem nova
titulo sollemniter decorare, cum proclamando « Mediatricem

universalem gratiarum », eo vel magis cum populus christianus Beatissimam Virginem una voce iam habeat: « Mediatricem omnium gratiarum ».

B) *Disciplina*: Quo efficacius in praesens animarum bono consulatur, nonnulla in Concilio Oecumenico tractanda videntur:

a) Quoad disciplinam utriusque *Cleri*:

- 1) praestantia ac maxima in dies utilitas ac convenientia coelibatus;
- 2) excellentia vitae s. d. « contemplativae »;
- 3) relaxatio veteris disciplinae exemptionis Religiosorum ab auctoritate Ordinarii territorii;
- 4) relaxatio vel potius abolitio inamovibilitatis parochorum;
- 5) ne Sacrae Romanae Congregationes negotiis parvi omnino momenti incumbant (ex. gr.: in mittendis indultis pro Missarum binatione, trinatione, pro altaribus portatilibus, etc.), Episcoporum competentia extendatur.

b) Quoad disciplinam *populi*:

- 1) s. d. « Cinque precetti generali della Chiesa » aptanda sunt nostris temporibus, uti postulat vita pastoralis;
- 2) ut sacramenti Matrimonii validitati efficacius consulatur, nonnulla impedimenta abroganda videntur ac simul vitia consensus et forma canonica celebrationis magis stricte intelligenda.

c) Quoad *Liturgiam*:

- 1) lingua s. d. « vulgaris » abundantius adhibenda videtur;
- 2) liber Pontificalis et ceteri libri liturgici ad simpliciorecm ac breviorcm formam redigendi videntur (ex. gr.: ritus consecrationis ecclesiarum, altarium, etc.).

Quod si ex superius dictis, Exe.ma Commissio Antepreparatoria ne unum quidem votum acceptandum duxerit, non minore ac promptione animo accipiemus quae Concilium Oecumenicum ad maiorem Dei gloriam et ad animarum salutem decernere statuerit.

Interim ad osculum sacrae Purpureae provolutus, me profiteer

humillimum servum

ffi MARCELLUS MORGANTE
Episcopus Asinarae et illius Picensis

26

Exe.Mr P. D. MARII DI LIETO
Episcopi Asculani Apul. et Ceriniolemis
 (Ascoli Satriano e Cerignola)

Ascoli Satriano, li 6 settembre 1959

Esprimendo la gratitudine per essere stato interpellato da codesta Pontificia Commissione Antipreparatoria per il Concilio Ecumenico, presento all'esame della sullodata Commissione i « desiderata » concordati in due adunamc spcciali con i rappresentanti dei due Rev.mi Capitoli Cattedrali di Ascoli Satriano e Cerignola e dei MM. RR. Parroci.

In intima unione di preghiera per l'ottimo andamento del Concilio Ecumenico, mi professo

‡ MARIO Dr LIETO
Vescovo di Ascoli Satriano e Cerignola

a) *Pars Dogmatica*

1. De methodo immanentistico Blondelii, Laberthonnicre, Mano, et Tyrrel in Apologetica temporum nostrorum.

2. De errore Psychologistarum et Modernistarum circa notionem et criteria religionis, circa fidem et Ecclesiam.

3. De relationibus inter Ecclesiam et Statum, quomodo concipiuntur a fautoribus illius sectae politicac vulgo dictae « Base della Democrazia Cristiana ».

4. Explicitetur definitio Concilii Vaticani de existentia Dei contra I Kantismum, Modernismum et maxime contra Ontologismum.

5. De errore Rationalismi, fidetis tantum lumine naturalis rationis et propugnantis pro adoptionismo in doctrina Trinitatis Personarum divinarum in unitate divinae essentiae.

6. De allegorismo Michelis, Faye et Hummelauer circa tria capita Geneseos.

7. De transformismo Huxley et Darwin.

8. De errore Rationalistarum circa unionem duarum naturarum in unitate Personae Verbi.

9. Definiatur Dogma Beatae Mariae Virginis Mediatrix Universalis Gratiarum eiusque Regalitis.

10. Revideatur tota doctrina communismi et socialismi.

b) *Pars Canonica*

1. Can. 137 roboretur poena aliqua canonica.

2. Includatur in can. 138 abstentio a gestione v. d. « dei cantieri-scuola » quae scatent periculis.

3. In can. 139 § 4 prohibeatur etiam participatio aperta, directa et publica comitibus causa eligendi officiales populi v. d. « deputati-consiglieri ».

4. Extendatur prohibitio can. 140 etiam spectaculis, quae habentur a femineo sexu in domibus religiosarum seu sororum.

5. Sacerdotes prohibeantur processiones sacris peregrinationibus fidelium foemineo sexus et iisdem peregrinationibus participantes prohibeantur tempore aestivo petere loca marina vel turistica.

6. In can. 155 prorogatur terminus saltem ad integrum annum et dimidiurn.

7. In can. 415 melius specificentur relationes inter Vicarium Perpetuum et Capitulum et in § 5 eiusdem canonis statuatur maior obligatio Capitulo pro auxilio dando in cura animarum.

8. Praescriptum can. 420 § 4 extendatur prudenti iudicio Ordinarii omnibus canonicis ministerio pastoralis addictis, praesertim pro audiendis sacramentalibus confessionibus et pro ministerio in Actione Catholica vel in operibus socialibus explendo.

9. In can. 476 amplius patefiant facultates Vicarii Cooperatoris.

10. Obligatio fiat rectoribus ecclesiarum, praesertim illarum quae ab Ecclesia paroeciali multo distant, impertiendi lectiones catechisticas sive pueris sive adultis.

11. In can. 526 fiant ordinariae illae facultates usque nunc delegatae.

12. Quoad can. 609 fiat etiam obligatio Catechesis et Catechismi: praeterea in eadem persona cumulentur officia Superioris domus et Parochi.

13. In can. 610 illud officium aptetur et subordinetur ministerio pastoralis, et si casus fuerit, minuatur ut religiosi possint coadiuvare clero diocesanum.

14. Quoad can. 630 attendatur ad dicta de can. 609.

15. Quoad ad can. 682 et sg. attinet, canonizetur tota materia de Actione Catholica et sociali.

16. Quoad can. 707 et sq. confraternitates plene et totaliter subclantur Parocho ob necessitates ministerii paroccialis.

17. Cann. 762-769 abrogantur.

18. Extendatur in can. 782 facultas confirmandi etiam a<l rectores spirituales nosocomiorum.

19. Cann. 793-798 abrogantur.

20. Facultas can. 806 extendatur diebus ferialibus et adiungatur trinitio pro diebus festivis cum dispensatione a numero fidelium participantium pro locis ruralibus in quibus domus sunt maxime longinquae inter se.

21. Dentur regulae communes pro forma vestium v. d. « moda » in Ecclesia.

22. In can. 874 extendatur ubique locorum facultas ordinaria et delegata Sacerdotis qui per examen a proprio Ordinario adprobatus sit ad Confessiones excipiendas.

23. In can. 893 reserventur peccata illius qui scripserit epistolam calumniosam sine nomine et illa contra usum matrimonii (onanismus) cum poena censurae, sicut abortum.

24. Extendatur can. 1006 etiam diebus ferialibus.

25. In can. 1038 includantur impedimentum minoris gradus contra virum deflorentem et simul derelinquentem puellam seductam.

26. Extendantur facultates pro aliquibus impedimentis matrimonialibus sine recurso ad S. Sedem.

27. Iurisdictio matrimonialis fiat territorialis pro subditis propriis in territorio proprio et personalis pro subditis iisdem extra territorium.

28. In can. 1108 magis favendum sit desideriis sponsorum pro eligenda ecclesia celebrationis sui matrimonii.

29. In cann. 1334 et 1336 sanciantur illa obligatio independenter ab Ordinario loci.

30. Ne amplius habeantur primae Communiones apud instituta Sororum, quo accedunt filii divitum.

31. Quoad can. 1481 redditus beneficii vacantis sint pro arbitrio Ordinarii salva semper redditione rationis.

32. Praescriptum can. 422 § 1 de iubilatione canonicorum reducat ad annos triginta quinque post continuum et laudabile servitium chori.

33. Extensio facultatis administrandi sacramenti Confirmationis vicariis cooperatoribus et, in articulo mortis, omnibus sacerdotibus.

34. Concedatur facultas sacra faciendi media nocte festis suppressis.

35. Pro pauperibus petentibus dispensationem impediendi alicuius matrimonialis mutetur poena pecuniaria in poenas aliquas spirituales.

36. Concedatur sacerdotibus diocccsanis habitus acstivus, excluso nigro colore et mutetur quod v. d. « cappello ».in « ».

37. Detur personalitas iuridica Delegato eptscopah.

38. Concedatur facultas, Parocho, redeundi ad Kalendarium pro Ec-
clesia Universali in sacris faciendis pro populo.

ffi MARIUS DI LIETO
Episcoptts Ausculanus Apul. et Ccrilliolicllsis

27

Exe.MI P. D. IOSEPHI P. M. NICOLINI

Episcopi Assisicnsis (Assisi)

Trento, 3 sccttembre 1959

Eminenza Rev.ma,

Prostrato umilmcnte al bacio della S. Porpora, in ossequio al Suo gentilissimo invito, ho esposto nei fogli che accludo, alcuni argomenti che penso possano essere studiati in vista del Concilio Ecumenico.

Il lavoro l'ho dovuto fare in fretta perche assillato in questi ultimi tempi da altri impegni. Ho dovuto anzi assentarmi qualche giorno da Assisi per poter compiere questo mio dovere.

Con profondo ossequio e perfetta osservanza, mi professo

di Vostra Eminenza Rev.ma
dev.mo scrivitorc

M_{GmsEPPE} PLAcmo NicouNI, O. S. n.
Vescovo di Assisi

Eminentissime Pater et Domine,

Notitia per totum orbem iam late diffusa de Concilio Occumenico brevis tempore ccelebrando, summa nos afficit laetitia; persuasum enim habemus, quamplura toti Ecclesiae beneficia inde obventura.

Gratias igitur Deo ex corde fundimus et Summo Pontifici Ioanni XXIII pro hac tam salutari deliberatione gratos animi sensus offerimus.

Quod attinet ad argumenta in eo tractanda, sive de Doctrina sive de Disciplina, consultis etiam aliis utriusque cleri in re pastoralis valde peritis, haec humillime, Commissioni a beatissimo Patre ad id electae, subicienda credimus.

I. *Quoad Doctrinam*

1. Quae iam a Concilio Tridentino et Vaticano de inspiratione et interpretatione Sacrorum Librorum definita sunt et a Summis Pontificibus nostrae aetatis declarata et ad scientiarum progressum explicata fuere, iterum examini subiciantur et definiantur, praecipue quae hominis originem spectant.

2. Sectae et systemata Communistarum, Socialistarum et similium quae vitam hominum socialem et oeconomicam respiciunt, examinentur, quae damnanda sunt damnentur et Ecclesiae doctrina dare proponatur.

3. Ius Ecclesiae in rebus et quaestionibus politicis dirimendis, quale et quantum sit, definiatur.

4. Quae sit mediatio B. M. Virginis in gratiarum dispensatione et quomodo Eiusdem influxus intelligi debeat, declaretur.

II. *Quoad Disciplinam*

Presbyterorum coelibatus strenue tuendus et confirmandus est, in Ecclesia saltem latina. Sed, inspectis rerum adiunctis, eorum ordinationem ad provectiorem aetatem protrahendam credimus. Interim Clerici, absolute studiorum curricula, ad Diaconatum, sine onere coelibatus, ordinantur eiusque munia docendi in Seminario, verbum Dei praedicandi, negotia Ecclesiarum oeconomica pertractandi, congruo eisdem emolumento assignato, concedantur.

Quum annos circiter triginta attigerint, si fideliter, si laudabiliter, si honeste toto hoc tempore se gesserint, ad sacerdotium promovantur secus ad statum saecularem reducantur. Iis vero Presbyteris, qui hisce temporibus, bellorum adversitatibus iacti, abiecto habitu clericali, ad saecularia vota transire et cum muliere copulati sunt, si gratiam dispensationis a coelibatu petierint et humiliter se subiecerint, nacta Concilii Occumenici occasione, indulgendum et petitam dispensationem concedendam nobis videtur.

2. Non tertio quoque anno sed quotannis exercitiis spiritualibus per aliquot saltem dies, clero adscripti, vacare debent.

3. Die transire petunt

minimac sine concursu conferantur - tum respectu translationis Parochorum ab una ad aliam Paroeciam, tum respectu clausurac Monialium. Ubi sunt Basilicae, Papali dignitate auctae, ibi officio suo fungantur tamquam Summi Pontificis delegati.

5. Exemptio Religiosorum ita saltem minuatur ut Ordinarius facilius possit eisdem uti, animarum salute exigente.

6. Cardinales Protectores non amplius adesse sinantur.

7. Pro Dominicis quae sequuntur aliquod Festum de Praecepto in hebdomada celebratum, dispensentur fideles ab onere audiendi sacrum et abstinendi ab operibus servilibus.

8. Lex ieiunii et abstinentiae a carnibus revisenda est et forte commutanda cum aliis operibus in pauperum vel apostolatus vel Seminarii favorem.

9. Dioecesium fines revisioni subdantur et alicubi immutentur ita ut unaquaque Dioecesis saltem 100.000 fideles habeat, aliter vitam regularem ducere non potest.

10. In Seminariis plerumque litterarum et scientiarum studiis supra modum iuvenes vacare coguntur, neglectis studiis quae ad veram eorum pietatem formandam ordinata sunt. Curandum est ut quae ad pietatem, scientiam asceticam, liturgicam et S. Scripturam attinent, principem locum teneant.

11. Ritus adhibendus iuxta Pontif. Rom. in consecratione Ecclesiarum et Altarium ad breviorum formam reducatur.

12. Episcopi Pontificalia agentes, non teneantur legere in Missali quae a Subdiacono, Diacono vel a Choro canuntur, iuxta morem pro Hebdomada Maiori recenter instauratum.

13. Preces a Pp. Leone XIII imperatae post Missam ad Altaris pedes dicendae, ut aboleantur praecamus.

14. In collatione Sacramentorum lingua adhibeatur vernacula et forte etiam in parte Missae, quae catechumenorum dicitur.

15. Aetas ad Confirmationis Sacramentum suscipiendum requisita, salvis exceptionibus ab Ordinario adprobatis, sit decem saltem annorum et Confirmatio a prima Comunione puerorum sciungatur.

16. In officio divino, multa Sanctorum festa ad ritum simplicem reducantur et lectiones II Nocturni sive Sanctorum sive aliorum Festorum revisentur et brevientur.

17. Sacerdotes utriusque Cleri, ad normam iuris a singulis Ordinariis ad audiendas confessiones et Verbi Dei praedicationem adprobati, pro tota Regione Conciliari adprobati censeantur, ita ut, sine venia singulorum Ordinariorum, ubique in Regione, haec munera exercere valeant.

In eadem Regione Conciliari, iidem sint casus reservati, eadem collectae in Missa dicendae.

18. Parochi et quicumque animarum curam gerunt, ab administratione bonorum beneficalium, sint liberi. Eidem Administrationi per aliud Officium Dioecesanum vel per alios viros peritos consulatur, audito semper Parocho in rebus maioris momenti suum Beneficium spectantibus.

19. Lex residentiae pro Parochis, inspectis mediis quibus hodie facile et velociter de uno in alium locum iidem vehi possunt, ita immutetur ut plures sacerdotes vitam communem simul instituere possint eaque valde commendetur.

20. Diariorum Catholicorum argumentum sedulo examini submitendum est et nitendum ut eadem, forte pauciora eoque magis in tuendis Religione et Ecclesia Catholica valida sint. Fideles autem ad ea magis diffundenda et fovenda diligentius sollicitentur.

21. Cactus illorum 21. sedul 0 0.02 Tc 1 7is 150 19 50se (sedul,)T 0.210 0 2c 55.9285on

lavoro della Commissione, che **E**spresso nell'unito memorialc, subl notevoli e imprevisti ritardi per cause e difficoltà diverse.

Il lavoro della Commissionc riguarda campi e settori diversi; alcuni suggerimenti possono essere utili per il Concilio Ecumenico, altri per il progettato aggiornamento del Cadice di Diritto Canonico.

Tutto **E** proposto con spirito di sincera umiltà e di filiale, amorosa obbedienza alla S. Madre Chiesa.

Bacio la Sacra Porpora con venerazione e devozionc profonda, professandomi

di Vostra Eminenza Rev.ma
dev.mo e um.mo

ffi GIACOMO CANNONERO
Vescovo di Asti

De Re Dogmatica

Ddlnitio sollemnisc Mediationis Universalis gratiac Bcatac Mariae Virginis.

De Re Morali

Sollemnisc adfirmatio perennitatis et validitatis legis moralis christianae, praesertim in materia castitatis, et sollemnisc condemnatio praeceptorum errorum et scandalorum, quae hodie passim diffunduntur et pervulgantur opc legum, ephemeridum, radio, televisionis, spectaculorum etc.

De Re Liturgica

Reformatio plurium caeremoniarum, quae in libris liturgicis habentur, ita ut ciliantur breviores et magis aptae ad fovendam pietatem nostris temporibus.

De Iure Publico

Iterata et sollemnisc condemnatio indifferentismi statalis, cui saepe indulgent etiam viri principii christianis imbuti. Speciatim quoad publicam moralitatem et educationem puerorum et iuvenum revocentur sollemniter principia christianae doctrinae pro omnibus qui auctoritate publica pollent, praesertim pro viris et factionibus politicis, qui christianos se proclamant.

De Re Disciplinari

1. Creatio organorum *vere efficientium* in rebus et instrumentis, quae efficiunt vulgatam opinionem, nempe cinema, radio, televisione. Insufficiens est opus negativum: requiritur influxus positivus et vere efficiens, guia agitur de rebus implexis et de quaestionibus pastoralibus, quae transcendunt singulas Dioeceses, immo singulas Nationes.

2. Nova orclinatio Sacrarum Congregationum et Ofliciorum Curiae Romanae, ita ut omnia procedant regulariter, sine notabili mora, quae saepe grave praeiudicium affert.

3. Studium mediorum ad efficiendam validiorem disciplinam ecclesiasticam, ita ut Ordinarius Dioecesanus possit eam efficaciter urgere: speciatim ad hunc finem videtur proponenda abolitio inamovibilitatis Parochorum. Statuantur utique normae prudentiales ad vitandos abusos in hac re ex parte Ordinariorum, sed concedatur Ordinario vera facultas interveniendi et amovendi Parochum, si adsit gravis causa vel moralis vel pastoralis vel disciplinaris.

4. Reordinatio Dioecesium et Paroeciarum iuxta exigentias vitae pastoralis, ita ut Dioeceses et Paroeciae sint vere efficientes pro bona animarum et regimine pastoralis.

Speciatim videntur dismembrandae Dioeceses et Paroeciae quae notabiliter superant numerum fidelium determinandum iuxta criteria vere pastoralia.

5. In singulis regionibus vel nationibus creatio Commissionum Episcopaliū, potestate legislativa praeditarum, quae statuant normas pro uniformitate disciplinae ecclesiasticae. Nimia varietas et facilis discrepantia redundat in contemptum singulorum Episcoporum vel enervat disciplinam Cleri.

6. Statuantur normae pro coordinatione activitatis Cleri Dioecesani et activitatis Religiosorum: practice hodie saepe habetur ignorantia reciproca.

Activitas Religiosorum et Religiosarum hodie non raro avulsa est a vita Paroeciae et interdum eam perturbat.

7. Desideratur latior et efficientior insertio laicorum in vitam pastoralem, ita ut magis effluat veritas Ecclesiae, Corporis Christi Mystici, pro cuius incremento non Clerici tantum adlaborare debent. Si fieri potest, statuantur normae practicae et obligatoriae pro Paroeciis, ita ut Pastor comparticipes habeat problematum pastoralium laicos meliori praeparatione praeditos.

8. Pro Seminariis Dioecesanis et Religiosorum exigatur magis diligens ordinatio studiorum et selectio Superiorum et Docentium. *Sed spec-*

ciatim videttr graviter urgenda magis severa et acctrata selectio candidatorum ad Sacerdotium, quoad castitatem, oboedientiam, pietatem etc.: in Ciera, iuvenili aetate praedito, non raro deplorantur intolerantia disciplinae, spiritus mundanus, periculosa imprudentia in lecturis, spectaculis etc.

ffi IACOBUS CANNONERO
Episcopus Astensis

*

Commissione diocesana di studio

DoTTRINA

I. Veritcl di cui si auspica lo studio

1. *I laici nella Chiesa: Azione Cattolica; Azione <lei Cattolici...*
2. *La Beata Vergine Maria Mediatrice di tutte le grazie.*

II. Errori circa la fede e la morale

Si avverte la necessita di una analisi completa degli errori circa la Fede e la Morale e di una conseguente presa di posizione che ribadisca e completi le precedenti condanne in una visione organica.

III. Insegnamento della dottrina cristiana

1. Studi Sacri del Clero.

a) Per assicurare al clero nella sua totalita quel grado di cultura, soprattutto negli studi sacri, che e richiesto dalla attuali contingenze storiche e quel « Sensus Ecclesiae » che garantisca i singoli Sacerdoti <la ogni sbandamento, si ravvisa l'opportunita di un approfondito esame della organizzazione attuale dei seminari e degli studentati religiosi, con particolare riferimento al « curriculum » degli studi e relativi programmi e al corpo insegnante.

b) Per garantire al corpo insegnante la necessaria preparazione eel ii suddetto « sensus Ecclesiae » si ravvisa l'opportunita di potenziare le Pontificie Facolta, soprattutto quelle romane e di facilitarne l'accesso con eventuali borse di studio o analoghe provvidenze.

2. *Catechesi.*

Si avverte la necessità di aggiornare i metodi e le forme della catechesi sia ai bambini che agli adulti, con conseguente modifica delle attuali disposizioni legislative.

3. *Stampa e strumenti audiovisivi.*

Constatato che la diffusione degli errori circa la fede e la morale avviene precipuamente attraverso la stampa e gli strumenti audiovisivi (cinema, radio, televisione) - creando un clima, una mentalità e un costume areligiosi e amorali - si avverte la necessità di una presa di posizione, non solo sul campo dottrinale, ma anche sul terreno pratico ed organizzativo, da parte della Chiesa Cattolica, - mediante una maggior funzionalità della sua organizzazione nel medesimo tempo universale e capillare, - in ordine alla difesa della morale e alla diffusione della verità cristiana.

LITURGIA

I. *Cadice liturgico*

E vivamente sentita la necessità di una codificazione delle leggi liturgiche.

II. *Lingua latina e lingua volgare*

E auspicabile un uso sempre più ampio della lingua volgare nell'amministrazione dei Sacramenti e nella parte didattica della S. Messa, ossia in breve: rituale bilingue.

III. *Breviario*

E desiderabile che sia portata a termine la riforma del Divino Ufficio particolarmente nelle parti storiche, in quelle che risentono dell'origine monastica e comica, e nelle lezioni scritturistiche e dei SS. Padri.

IV. *Pericopi evangeliche della S. Messa*

Si auspica una riforma delle pericopi evangeliche delle Ss. Messe domenicali, con conseguenti omelie.

DIRITTO

I. Rapporti tra Santa Sede e Diocesi

1. Perché rifulga sempre meglio il Primate del Romano Pontefice, sembra opportuna una illuminata decentralizzazione che liberi la Santa Sede dalle minori questioni che non toccano la fede e i costumi.

2. Tenuta presente il principio sopra esposto, sembra necessario addivenire ad una migliore distribuzione e precisazione delle competenze delle Sacre Congregazioni Romane, per assicurare ai singoli settori della vita della Chiesa uniformità di direttive e decisioni, per facilitare - in uno spirito e con una mentalità sollecita, non semplicemente burocratica - la istruzione e definizione delle pratiche.

II. Leggi universali e leggi particolari

Nella revisione del C.I.C. è auspicabile che vengano eliminate le disposizioni troppo minute e come tali troppo legate alle contingenze del momento e alle particolarità di singoli ambienti e luoghi, per dare più risalto alle norme veramente fondamentali che debbono costituire la guida chiara, precisa, sicura e costante del legislatore inferiore.

III. Organismi intermedi tra S. Sede e Diocesi

Constatato che nell'attuale momento storico della evoluzione sociale, molti problemi che incidono profondamente sulla fede e sui costumi del popolo cristiano - (quali per es. la stampa, il cinema, la radio, la televisione, l'istruzione alla gioventù, l'assistenza sociale e caritativa...) - non possono trovare la loro soluzione sul piano diocesano, ma debbono essere affrontati nell'ambito di intere regioni o gruppi di regioni, di intere nazioni o gruppi di nazioni, si auspica la creazione di strutture giuridiche adeguate che possano agire con prontezza, sicurezza ed efficacia.

A tal fine sembra opportuno:

1) dare rilevanza giuridica alle suddette circoscrizioni territoriali che secondo le peculiarità locali potranno abbracciare le diocesi e le provincie ecclesiastiche di intere regioni o gruppi di regioni, di intere nazioni o gruppi di nazioni;

2) dotare le rispettive assemblee di Vescovi e loro organi di potere giurisdizionale su tutto il territorio delle suddette circoscrizioni territoriali;

3) dotare la figura del Presidente pro tempore di facoltà giuridiche atte a garantire all'organismo dell'assemblea prontezza di iniziativa ed efficacia di coordinazione sull'azione pastorale (le provincie ecclesiastiche e i concili plenari nella loro attuale strutturazione giuridica non sembrano corrispondere alle suddette esigenze).

IV. *Revisione delle Diocesi*

Con riferimento soprattutto all'Italia, sembra opportuna, anzi necessaria la revisione delle diocesi, riducendole di numero e rivedendole nei loro confini, perché in ognuna di esse sia possibile quella pienezza di vita in tutti i suoi organi quale si addice all'attuale e meraviglioso sviluppo interno della Chiesa.

V. *Clero secolare e clero religioso*

Si constata la necessità di armonizzare e coordinare la vita e l'opera del Clero religioso con quella del Clero secolare sotto l'autorità del Vescovo.

VI. *Parrocchie urbane e parrocchie rurali*

Constatato che la Parrocchia - organismo assolutamente insostituibile nella vita della Chiesa - a causa del fenomeno dell'urbanesimo è minacciata nella sua vitalità, perché nelle grandi città in troppi casi ha assunto dimensioni sproporzionate alle sue finalità, mentre nei piccoli e numerosi centri rurali a causa dello spopolamento è ridotta a dimensioni così minime da non essere più vitale, si auspica che il problema della parrocchia venga attentamente analizzato ed esaminato.

A tal fine sembra utile:

1) studiare come armonizzare e integrare nella città la vita della parrocchia con l'attività pastorale svolta nelle altre comunità ed esulanti dai confini e dalle strutture parrocchiali, quali gli ambienti di lavoro e le categorie specializzate...;

2) esaminare se sia necessario, consigliabile o almeno permesso - in vista anche di una migliore utilizzazione del Clero sempre più scarso - il raggruppamento di sacerdoti con cura d'anime in comunità organiche di lavoro, con adeguate disposizioni giuridiche, che li rendano strumenti funzionali ed efficaci a servizio di una intera vicaria foranea o parte di essa;

3) dotare i Vescovi di maggiori e più ampie facoltà - anche in confronto dei religiosi esenti - in ordine alle funzioni religiose soprattutto festive.

VII

Attese le circostanze sopra esposte non sembra inopportuno un riesame <lei seguenti punti:

a) *Dovere delta residenza*. Tenuta presente la scarsita di clero e l'esistenza <lei moderni mezzi di comunicazione, concedere ai Vescovi ampia facolta di interpretare benignamente il dovere giuridico di residenza, al fine di armonizzare le necessita delle piccole parrocchie con quelle piu generali della Diocesi.

b) *Ubbidienza canonica*. Per una distribuzione ed utilizzazione piu razionale ed anche piu equa del clero diocesano sempre piu scarso, rafforzare i vincoli giuridici dell'ubbidienza canonica <lei Sacerdoti incardinati verso il loro Vescovo, non solo in ordine alla disciplina ecclesiastica ma anche in ordine all'assunzione di incarichi ed uilici ecclesiastici.

c) *Titulus ordinationis*. Atteso che il « Titulus Patrimonii » - per un complesso di circostanze - non puo in molte regioni essere fissato in misura sufficiente a garantire una vita decorosa, per cui troppe volte il chierico e giuridicamente provvisto « Titolo patrimonii » solo nominalmente, vedere l'opportunita di considerare il « Titulus servitii diocesis » come titolo ordinario dell'ordinazione sacra, dimodoche abbia origine un obbligo di giustizia - giuridicamente rilevante - del chierico incardinato di servire alla diocesi e della diocesi di provvedere al chierico sia nei periodi di abilita al servizio sia nei periodi di inabilita.

d) *Translatio et amotio parochorum*. E vivamente sentita la necessita di estendere di fatto, attraverso una revisione dell'attuale lgislazione canonica, la facolta <lei Vescovi di rimuoverc e *soprattutto di tras/erire* i Parroci nel quadro di una illuminata e generale revisione <lei concetto stesso di inamovibilita <lei benefici ecclesiastici. Tenuta presnte quanta sopra, esaminare l'opportunita di stabilire la presunzione giuridica di inabilita a settantanni a ricoprire l'ufficio di Parroco, per cui, senza necessita alcuna di processo amministrativo, il Vescovo - assicurata una congrua pensione - abbia la facolta, non l'obbligo di <lichiararc vacante, per raggiunti limiti di eta del titolare, la Parrocchia.

e) *Administratio bonorum*. Considerato che nella vita di una diocesi ci sono importanti incarichi che assorbono tutta l'attivit di un sacerdote c che non godono ne possono godere, nell'attuale lgislazionc, <lei frutti di un beneficio; constatato che, nonostante lodevoli sforzi, non si C ancora giunti, per mancanza di adeguate disposizioni legislative, a quella auspicatissima piu equa distribuzione dei frutti <lei bendici; si sente la necessita di un profondo riesame della legislazione circa l'amministrazione dei beni ecclesiastici.

VIII. *Diaconato*

Perche i Sacerdoti, finalmente liberi dalle molteplici incombenze di cui si e appesantito il Ministero Pastorale e che non richiedono il sacro carattere <lei presbiterato, possano far rifulgere innanzi al popolo cristiano la loro sublime missione di dispensatori <lei doni di Dio e possano attendere con silicntc disponibilita e tranquillita alla preghiera, non sembra inopportuno ristabilire il ministero <lei Diaconi, i quali come ministri <lei Sacerdoti li sollevino dalle suddette incombenze. Si ravvisa l'opportunita che i Diaconi destinati al Sacerdozio prima di ricevere la sacra Ordinazione del Presbiterato esercitino per un congruo numero di anni il Sacro ministero ailnche il Vescovo attraverso questo periodo di prova possa dare un giudizio pill completo e piu ponderato della formazione e delle attitudini <lei candidati al Sacerdozio, anche in vista dell'onere indispensabile <lei Sacro Celibato.

IX. *Disciplina fidelium*

a) *Impedimenti dirimenti del matrimonio di grado minore.* Si ravvisa l'opportunita della loro abolizione.

b) *Riposo festivo.* E sentita la necessita di un ripensamento del concetto oggi racchiuso sotto la denominazione di opere servili.

c) *Astillella dalle cami.* E sentita l'opportunita di una esenzione generale basata sul criterio oggettivo della persona che viaggia oppure consuma i pasti in locali pubblici.

d) *Digitmo.* Si ravvisa l'opportunita di rendere definitiva e di diritto cornunc la riduzione agli attuali quattro giorni.

X. *Billaziolle e trillaziolle*

Data la scarsita del Ciera e per favorire sempre di pill la partecipazione al Divin Sacrificio opportuno che ai Vescovi sia data:

a) la facolta di concedere la binazione in tutti i giorni feriali per una ragionevole causa di ministero Pastorale, esclusa quindi tassativamente la semplice devozione sia del Sacerdote celebrante che dei singoli fedeli;

b) la facolta di concedere la trinazione nei giorni festivi in ordine ilia soddisfazione del precetto festivo.

XI. Potestas iudicialis et potestas administrativa

Nella revisione del *C.I.C.* è vivamente auspicata una piu organica, completa e perfetta elaborazione e codificazione della procedura amministrativa per evitare le numerose e gravi incertezze pratiche.

Commissione Diocesana:

Can. Luigi Stella, Presidente; Sac. Angelo Fasolio; Don Visenti; Sac. Renno Monticone.

Visto

ffì GIACOMO CANNONERO
Vescovo di Asti

2. Contra errores laicismi et liberalismi, etiam quorundam catholicorum nostrorum temporum, iterum explanetur vera doctrina de relationibus inter Ecclesiam et Statum; immo, quantum fieri potest, ponantur termini interventui sacerdotum in re politica, melius, in certaminibus suffragiorum.

3. Contra aberrationes existentialismi athei, materialismi, freudismi afiirmetur sensus vitae iuxta doctrinam catholicam, dignitas personae humanae, existentia Dei Creatoris et Remuneratoris eiusque inefabilis Paternitas et Providentia.

4. Confirmetur fortiter et audacter lex veri rectique ut homines nulla alia re nisi honestate ducantur. Ideo denuo reprobanda videntur ausa contra sanctitatem et integritatem domesticae societatis, inverecunda nudandi corporis studia, praesertim per vestis habitus procaces, quos nova induxit actas, exitiale virus fluens a cinematographicis, et saepe etiam televisificis spectaculis, libris, libellis, diariis, quae multas animas, praecipue adolescentium, ab Ecclesiae tutela abstractas, tenent.

I-lace omnia vero ethnicorum errores eorumque ducendae vitae rationem renovant, efierunt, praedicant, iactant.

5. Exprimatur quam apertissime doctrina Ecclesiae de humana ordinanda societate.

Disciplina

1. In Seminariis et Collegiis Religiosorum maxima cura instituantur adulescentes in spem Ecclesiae electi, fingendo eorum mentes et mores ad virtutem et humanitatem.

Ad hoc requiritur ut ad officia moderatorum eligantur sacerdotes non tantum doctrina et virtutibus praestantes, sed etiam vere periti in disciplina de adolescentibus instituendis educandisque.

Idem dicendum, mutatis, de institutione christiana iuventutis utriusque sexus in collegiis catholicis tradita.

2. Sacerdotes novensiles, antequam ad ministerium pastorale designentur, per aliquod tempus in ipso Seminario vel in Collegiis Ecclesiasticis actioni exercitationique pastorali incumbant.

3. Quotannis omnes sacerdotes non legitime impediti, saltem per tres dies, invitentur ad religioni dandam operam sub Magistro pietatis in asceterio ab Episcopo approbato.

4. Convenientibus normis satisfactio offeratur sacerdotibus dioecesis damni infecti sive per morbum sive per senectutem.

5. Ad meliorem partitionem reducantur fines Dioecesium, praesertim Italiae Meridionalis.

6. Attente investigandas reputo condiciones quarundam institutio-

num sanctimonialium, quae, pluribus causis concurrentibus, in egestate materiali et spiritali degunt.

7. Christianae doctrinae institutio. cum fundamentum sit totius vitae christianae, primum locum teneat inter alia officia actionis pastoralis.

Liturgia

1. Ad simpliciores formas reducentur rubricae Librorum Pontificalis et Coerimonialis Episcoporum, et adhibeatur senna vernaculus in libro liturgico, qui Rituale Romanum inscribitur.

2. Iterum tractentur antiquae lectiones historicae Breviarii Romani et, si id fieri potest, ad Matutinum dicatur unicum Nocturnum cum tribus psalmis et tribus lectionibus, quarum prima scripturalis, altera historica vel ascetica, tertia homiletica.

3. Sacerdotibus italicae regionis concedatur facultas utendi habitu civili in itineribus.

†B IOACHIM PEDICINI
Episcopus Abellincensis

30

Exe.Mr P. D. ANTONII TEUTONICO

Episcopi Aversani (Aversa)

Aversae, 22 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Gratum acceptumque munus mihi est respondere Tuis litteris, die 18 iunii 1959 mihi transmissis, consilio virorum ecclesiasticorum peritorum et prudentium huius Diocesis audito, perspicaci examini Eminentiae Tuae Rev.mae atque istius Pontificiae Commissionis humiliter subiiciens ea quae, brevi, in paragraphis sequentibus, expositurus sum.

I. De Seminariis Regionalibus

Illic mihi videntur non bene consequi fines pro quibus creata sunt ob studiorum rationem institutionemque necnon ob alumnorum numerum.

Ratio studiorum atque institutio mihi videntur non satis nee apte ordinari ad Sacerdotale ministerium secundum aetatis nostrae necessitates spirituales.

Itaque institutiones quae, annis Lycei, de numeris, chemia animalium rerumque natura agunt, arcentur velim, cum parum iis, qui sacris initiandi sunt, prosint; pertractentur autem malim profundius latiusque philosophia eiusque historia et praesertim de animo doctrina una cum clc arte educandi praeceptis, cum Sacerdos praeceptor sit animarum.

Deinde institutio in curricula theologico quorundam Seminariorum Regionalium mihi videtur theoretica et cathedraria non pastoralis, cum professores, in disciplinis tradendis, graves doctores Athenaeorum Pontificiorum aemulari conentur.

Iamvero professores oportet, gravitate academica praetermissa, cum alumnis familiariter agant et curent ut iidem studio et amore sciendi imbuantur, de omnibus quaestionibus theologicis ac philosophicis aetatis nostrae certiores fiant et, ne tempus terant, praeter scientiam Dogmatis, Moralis, Iuris Canonici et Sacrae Scripturae, Theologiam Pastoralem perdiscant ut Sacramenta rite administrent, Verbum Dei cultis et edoctis, operariis, adulescentibus puerisque, aptis modis praedicare valeant, Actionis Catholicae Sodalitates aliaque opera paroecialia recte erigant ac regant, et ad recentiores formas et methodos apostolatus expedite, apte alacriterque initientur.

Insuper optandum ut cum memoratis disciplinis humanae societatis doctrina et Iuris Ecclesiastici institutiones, saltem per biennium, tradantur, cum eorum momentum et necessitas in dies magis magisque augeatur.

Quod vcre formationem spiritualementem <ltinet, cum in quibusdam Seminariis Regionalibus plurimi (non numquam trecenti et amplius) sint alumni, non video quomodo Rector suum munus obire valeat, nempe iuvenes apte formandos, commoneat, hortetur, ducat, vigilet atque praesertim bene cognoscat.

Cum impar sit ad hacc varia munia adimplenda, ipse utitur, usitato more, sacerdote suas vices gerente, et praefectis, qui alumnorum sunt sodales, saepe saepius eiusdem studiorum curriculi.

Ita accidit ut idem indirecte tantum suos alumnos noscat et eorum formationem iuvenibus, et ipsis cum spirituali egentibus fervore aetatis, demandet.

Nec moderator spiritus, etsi bona voluntate praeditus, inter permultos alumnos effecienter suum munus difficile explere poterit.

Qua re, quod sciam, nonnulli Sacerdotes, spirituali formationem expertes, opinionem Superiorum fallunt: commoditatibus Seminarii assucti, h<m<l raro angustiis quorundam vicorum non se accommodant, Vicarii Cooperatoris munia et non numquam ipsa beneficia paroecialia, si lauta desint patrimonia, recusant.

His addendum et Exe.mos Episcopos non bene cognoscere Regionalium alumnos, cum a se absint, et, tempore Sacrorum¹ dinum, Rectorum eorumque praeceptorum quasi milites, cam, esse: quae omnia nemo non videt quam dedecori sint Episcopis et rectae Sacerdotum formationi noceant!

Si autem Seminaria interdioecesana, sine caterva alumnorum, instituantur, professores moderatoresque, gratia Dei suffulti, melius impendant et Exe.mi Episcopi iuvenes ad Sacerdotium vacantes bene recte eligant ac secundum indolem uniuscuiusque in ministerio pastoralis¹ eis utantur.

II. De Clero saeculari

A) Quod *Sacerdotes* attinet, quam maxime optandum eos coadunari ac vitam communem ducere sub speciali cura proborum ecclesiasticorum, ne, post S. Ordinationem, sibi ipsis relinquantur. Nihil linquendum inausum ut haec vita communis quam citius re instituat et in Dioecibus Italiae Meridiana, cum ab ea dependeant Sacerdotum formatio culturalis, spiritualis, apostolica animarumque salus. Et utilis ipsa erit praesertim Sacerdotibus iuvenibus cum eis praebeat omnia¹ auxilia ne studia omnino relinquant, ne doctrinis novis et temerarius adhaereant, ne vitae spiritualis munimine careant.

Peropportuna quoque ducit rationalem partitionem Sacerdotum secundum necessitates et incolarum numerum cuiusque Dioecesis. Non raro, enim, accidit ut in Dioecesi quadam adsint per plures Sacerdotes in alia desint et qui Sacramenta administrent; sed, quo facilius haec distributio habeatur, omnes sumptus, saltem perdurante curricula theologico, opinor non a parentibus sed a Dioecibus.

B) De *Parochis* agens, censeo non expedire Christifidelium salutis eorum firmam stabilitatem in Paroeciis. Quamobrem opinor ut iidem amovibiles (et cum quibusdam iuribus statuendis) declarentur ita ut, ad nutum Ordinariorum locorum, facile queant transferri, ceteri invitati, de alio ad

tertii gradus et affinitatis secundi gradus lincae collat-
 ra Is dispensa^{te} vacante, certos actus a^d m^ultipl^um strat^um, cmpt^um, ven-
 permutarionesque attinentes ac S. Sedi reservatos, conficere
 et nonnulla negotia odiosa, cum v. g. remotioni vel translationi
 trochorum consulendum sit, libere expediant.

d' . Et non dubito quin variae functiones explicationesque rerum expc-
 S reddantur atque iactura temporis et fastidia Curiis, Episcopis et
 acris Congregationibus vitentur si hae facultates uberiores concedantur.

Simul tamen opportunum designare Episcopos quosdam cum
 ?lunere Dioecesis adeundi atque inspiciendi quomodo earum directio
 In re. spirituali et temporali gesta fuerit; insuper, optandum ut hae in-
 spectiones certis temporibus, biennio vel triennio, habeantur, ne prop-
 ter graves defectus vel intestinas perturbationes fieri videantur.

III. De Religiosis

A) Quod *Regulares* attinet, plurimum interest ut eorum exemptio
 relaxetur ita ut iidem, quin regularis vitae ratio ac regi-
 .nen Inter num qm^dquam d^etriment^um patiantur, auctoritat^e Ordⁱnari^um
 locorum subdantur atque ab His, eorum Moderatoribus auditis,
 m^ultis m^ultis pastoralibus et in Operibus a^dst^untine aut insti-
 tutionis s^ussu^mantur, etsi invit^um, cum saepius, in Dioecesi^bus, s^uve nu-
 merj^u sive munerum causa Sacerdotes saeculares praesto esse non pos-
 Non taro, cnim, accidit ut ecclesiae paroeciales quaedam Sacerdo-
 1 expertes sint ibique Religiosi virum desidem agant.

tempora praesentia requirunt ut Sacerdotes omnes, saeculares et
 regulares, Imctis viribus, grassantibus necessitatibus sp^uritualibus oc-
 currant^u sub regimine Episcoporum qm^d actionem apostol^um u^utriusque
 c^uri^u co^ul^u regim^ule Episcoporum qm^d actionem apostol^um u^utriusque
 ore tnan^u atque unificari bene valent.

sf^uls Quae cum ita sint, iuvat quoque Religiosorum exemptorum eccle-
 variaque Opera Episcopis subiicere.

B) Quoad *Moniales* vero, opinor:

I ut eae vestem monasticam induant postquam vigesimum annum
 exp^uverint et professionem p^uerpetuam sollemnem emittant completo
 sa^ucc^um^u rigesimo anno;

t^ub^u ut ampliores facultates ab earum clausura dispensandi Ordinariis
 ri^uuantur;

ut onmium monasteriorum foderationes praecipiant et cri^u
 .ou

Constitutionibus compatilibus, alacriter impendant, crescentibus in dies Ecclesiae animarumque necessitatibus;

ut Divinum Oilcium, quod ab cis non intelligitur, cum aliis precibus mutari possit.

IV. *De variis rebus*

Postremo, subiicere audeo:

ut Officium Divinum valde contrahatur, duos nocturnos, quaedam responsoria et, in ritu duplici, sex lectiones auferendo, et, peculiaribus circumstantiis, aliis precibus commutari possit;

ut Canonici, sive Ecclesiae Cathedralis sive Collegialis, Divina Officia in choro rite persolvant tantum diebus festivis;

ut, inconsulta S. Sede, ab Episcopis dignitates Capitulates conferantur et sine concursibus Canonici Poenitentiarius et Theologus eligantur;

ut Episcopis facultas habitualis prorogandi Rescripta Sanctae Sedis, perdurantibus iisdem causis, tribuatur;

ut in breviorum ac simpliciorum formam redigantur ritus et caeremoniae Jiturgicae consecrationem ecclesiarum, altarium fixorum vel mobilium, campanarum etc. attinentes;

ut mitiores reddantur sanctiones poenales *C.I.C.*;

ut apostatis utriusque cleri enixe indulgeatur atque omnia experiantur quae apta et utilia ad eos recuperandos vidcantur;

ut in variis Regionibus Ecclesiasticis domus quietis pro Sacerdotibus senibus atque invalidis instituantur, sumptibus Sanctae Sedis, Episcoporum totiusque cleri;

31

Exe.Mr P. D. ALOYSII ROSA
Episcopi Balneoregiensis (Bagnoregio)

Balncoregii, die 26 septembris 1959

De re dogmatica

1. Si novum dogma obstaculum non sit ad fratrum dissidentium reversionem studeatur an definiendum sit circa *mediationem Mariae Virginitis*, de quo argumento sapienter tractavit Doctor Seraphicus S. Bonaventura *Balncoregiensis*.

De re disciplinari

2. In praesenti sacerdotum penuria oportet uberiores reddere Cleri apostolatam rationabiliore unione Cleri saecularis et regularis sub maiori Ordinarii auctoritate.

3. Prohibere oportet in ecclesia usum vel saltem abusum photographiarum, quae saepe causas sunt irreverentiarum et graviorum dissipationum, praesertim in ritibus sanctioribus et solemnioribus: ut prima Communio, Confirmatio, Sacrorum Ordinum collatio, etc.

4. Vel ampliores facultates Episcopis concedantur in matrimoniorum impedimentis vel impedimenta ipsa adhuc reducantur.

5. Adhuc contrahere ac simpliciores reddere Divini Officii recitationem conveniens erit; sed, ut attente ac devote revocari valeat, opus erit diuturnitatis quantitatem statuere.

6. Edoceatur Clerus ad adhibendam formam praedicationis non solum orthodoxam sed magis intelligibilem.

De re liturgica

7. Excepta Sacramenti formula, maiori cum liberalitate vulgaris lingua adhibeatur in Sacramentorum administratione, et praesertim preces pro moribundis.

†P ALOYSIUS ROSA
Episcopw Balncoregiensis

Exe.MI P. D. HENRICI NICODEMO

Archiepiscopi Barellsis (Bari)

Prat. N. 1764/58/AP

Barii, die 31 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Meum officium est responsum dare litteris supracitatis, quibus Eminencia Tua Rev.ma requirit animadversiones, consilia et vota circa res et argumenta quae in futuro Oecumenico Concilio tractari poterunt.

Putam mentem Eminentiae Tuae et Commissionis antepreparatoriae, cui Eminencia Tua praeest, esse quod tantum argumenta indicentur, quin ipsa enucleentur.

Itaque haec quae sequuntur mihi videntur maioris momenti res et argumenta potiora, quae Concilium utiliter ad Ecclesiae aedificationem tractare poterit.

I. DOCTRINAE CAPITA

A) *De Mystico Corpore Christi*

Cum hisce novissimis annis magnum incrementum habuerit doctrina de Mystico Corpore Christi et multiplices exstent eiusdem doctrinae applicationes relate ad vitam christianam, Concilium opportune doctrinam ipsam tractabit, quae in Litteris Encyclicis *Mystici Corporis* Pii XII f. r. amplissime exponitur.

Praecipue definiendae essent attributiones sacrae Hierarchiae, Sacerdotii et Laicatus earumque ad invicem relationes. Ad hanc rem quocumque attinet indicationes habentur in duobus sermonibus Pii XII dici 31 , maii 1954 et 2 novembris eiusdem anni. Specialiter tractandum esset *downatice* argumentum de Apostolatu laicorum.

B) *De Mariologia*

Nisi rationes prudentiae relate ad fratres separatos, praeferentim protestantes, suadeant ut praetermittatur in futuro Concilio doctrina mariologica, opportuna videretur lata explanatio doctrinae de Beata Virgine Maria, Matre Dei et hominum, cum tempus quo vivimus vere appellari possit « hora Mariae ». Optandum quod definiatur dogma de

Mediatione universali Matris Dei vel - si hoc opportunum non videbitur - saltem quad eadem veritas insinuetur, uti in Concilio Tridentino actum est de Immaculata Conceptione.

C) *De interpretatione Sacrae Scripturae*

Urgentes mihi videntur aliquae pronuntiationes hac in re, praesertim circa sensum litteralem et historicum. Examinandae essent relationes inter Sacram Scripturam (V. T.) et scientiarum inventa atque aliqua criteria certa essent statuenda circa interpretationem librorum sacrorum. (Responsiones Pontificiae Comm. de re biblica; Litterae Encyclicae *Humani generis*).

D) *De Ecclesiae potestate*

Contra huius temporis laicismum dare indicanda est Ecclesiae potestas, praesertim magisterii ambitus et ius Ecclesiae fideles monendi ac moderandi, relate quoque ad res temporales, si quandoque urgeat principia defendere et bonum Ecclesiae necnon civilis societatis tueri.

Damnanda videtur theoria, uti dicunt, « del doppio piano », quae serpet inter complures qui catholici aperte profitentur quaeque dici potest laicismus domesticus, qui fortasse periculosior evadit ipso laicismo liberalium et anticlericalium.

Item optandum quod Concilium aliqua dicat circa relationes inter Ecclesiam et Statum, praesertim relate ad res pro quibus habetur « competentia mixta » (Litt. Enc. *Immortale Dei*, LEONIS XIII).

E) *De Episcopis*

Sicut in Concilio Vaticano enucleata est doctrina de Romano Pontifice, ita in proximo Concilio enucleari posset doctrina de Episcopis.

Ex doctrina de Episcopis, qui sunt Apostolorum successores quosque « Spiritus Sanctus posuit (episcopos) regere Ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine suo » (At., XX, 28), consecraria iuridica sequentur, quae uti fundamentum haberi poterunt multarum novarum dispositionum, quae sunt in votis, in re pastoralis et disciplinari.

F) *De modernismo, praesertim sociali*

Puto in futuro Oecumenico Concilio explicite damnandum modernismum sive theologicum (Litt. Enc. *Pascendi* - Deer. *Lamentabili*, S. Pu X) sive, uti hodie appellari potest, *socialem*. Multa habentur in re sociali pontificia documenta, attamen necessarium hodie videtur quod

clarae dentur indicationes non tantum circa fundamentalia principia, sed et quoad *lineam actionis* pro catholicis, quae quoque modo eorum actionem valeat inspirare et tueri, etiamsi res socialis continua evolvatur.

Tractandum quoque esset de libertate et auctoritate; de tolerantia; de coexistentia ita ut certae exhauriantur normae ad catholicorum actionem publicam moderandam secundum varia rerum adiuncta.

Iterum ergo damnandi essent liberalismus et marxismus; naturalismus et rationalismus.

G) *De relativisma sive dogmatico*

ad hunc finem habcantur, facta Episcopis facultate hoe singulis vicibus dcterminandi.

Ritus, qui comitatur matrirnonii celebrationem, posset manifestiorcm reddere naturam huius sacramenti, in qua ministri sunt ipsi sponsi, cum naturalis contractus a Christo Domino elevatus sit pro baptizatis ad sacramenti dignitatem.

In genere, administratio sacramentorum ita *animamla* esset vi sacramentariae catechesis ut sacramenta effctiantur - una cum Eucharistico Sacrificio - *centrum* religiosae institutionis et vitae spiritualis populi christiani.

B) *De re liturgica*

Praeter rituum reformationes, quae novissirne efectac sunt vel quae proxime efficiendae erunt, Concilium statuere deberet certa generalia principia de re liturgica ad finem imponendum baud paucis absurditatibus, quae hac in re magna cum animi levitate ab aliquibus sustinentur, ut iam in Litteris Encyclicis *Mediator Dei* Pii XII actum est. Potissimum Concilium tractare posset de *concelebratione*, de natura participationis fidelium eucharistico sacrificio, de officio sacerdotis in sacrificio offerendo, de innovationibus in vestibus sacris et in sacra supellectili. Exarninandae quoque essent permultae devotiones, quae adhuc popularcm pietatem alunt, ad vitandum ne ipsae in nocumentum evadant sive sacrificii sive sacramentorum. Sollemniter insuper proclamandum esset linguam liturgicam pro latina Ecclesia unam esse linguam latinam.

C) *De Clero*

In votis est Sacerdotes omnes, abolita Cleri saecularis et regulari denominatione, sacrum ministerium exercituros sub unius Episcopi auctoritate, id est, salva interna Religiosorum disciplina sive circa singulas religiosas personas sive circa munera unicuique earum adsignanda et ideo salva Religiosorum exemptione ab Episcoporum iurisdictione, cum tamen sacerdotes religiosi officium externum ad bonum animarum ordinatum in aliqua dioecesi exercent, in hoe ab Episcopo exclusive dependere debeant. Omnes ergo Religiosorum Ecclesiae, etiamsi Regularium, cedere deberent sub unius Episcopi iurisdictione, quin pro illis adhuc exemptio haberetur.

Abolita insuper <lenominatione *Ordinarii*, non esset amplius distinctio inter *Ordinarios locorum* et *Ordinarios*, sed Episcopi in iure venirent tantum nomine Episcoporum et Superiores maiores Religiosorum tantum nomine Superiorum Maiorum, aequiparando Episcopis Abbates

et Praelatos nullius, Vicarios et Praefectos Apostolicos et facta explicita mentione singulis in casibus Vicariorum Generalium, Administratorum Apostolicorum et Vicariorum Capitularium.

Ad Ordinationes quad attinet Superiores Maiores Religiosorum exemptorum non amplius litteras dimissorias concederent, de quibus in can. 964, nn. 2-3, *C.I.C.*, sed tantummodo litteras *praesentationis* Episcopo, de quo in can. 965.

Omnia externa opera, a quocumque vel quomodocumque regerentur, non solum cum Episcopi consensu instituendae essent, sed ab eodem dependere deberent eique de eis ratio reddenda est.

Paroecia *centrum* esse deberet totius actionis pastoralis. Quad non significat paroeciam aptam esse nunc temporis ad quodcumque opus adimplendum, sed quad nulla actio pastoralis ignorare debeat paroeciam, ne regularium quidem.

Ad sacerdotes Cleri regularis quad attinet non pauca dicenda essent, sed hic tantum innuam urgentem postulatum maioris ipsorum aequationis (adeguamento e aggiornamento) praesentis temporis necessitatibus, ad quam necessariam aequationem continendam vel non raro impediendam fortasse agunt traditionis *pondus* et aliquis parum universalis rerum pastoralium *sensus* (respicitur praesertim bonum proprii ordinis vel congregationis: Chiesa nella Chiesa!).

Ad optatam hanc aequationem multum conferent sapientes aliquae innovationes relate ad *formationis* instituta sive quoad studiorum rationes sive quoad formas spiritualis institutionis. Opportunum videretur idem Sacrum Romanum Dicasterium moderaturum studia omnium ad Sacerdotium candidatorum, religiosorum quoque.

D) *De catechetica populi institutione*

Puto maximam pastorem quaestionem (problema), quae a future Concilio obeunda erit, esse catechetica populi christiani institutionem.

Religiosa institutio, sive puerorum et iuvenum sive adultorum, nostris temporibus in quibus « cultura » universaliter diffusa est, absolute necessaria apparet.

Ceterum, falsae ideologiae, quibus nunc temporis permulti fideles christiani unice laetantur, ope religiosae doctrinae, satis ab omnibus cognitae, praecipue profligantur.

Idea submisce optarem ut, sicut post Tridentinum Concilium Sacra Congregatio Concilii instituta est ad interpretanda et applicanda decreta Concilii, ita occasione proximi Oecumenici Concilii Sacra Romana Congregatio instituatur religiosae populi christiani institutioni praecipue

praeposita. Sane, verum est hoc praecise esse mandatum Episcoporum, sed Sacrum Romanum Dicasterium, ratione habita huius rei usus (esperienza) ubique terrarum percepti (acquisita), efficax adiutorium praestare posset diocesibus et oiliciis catechisticis, moderando quoque « Centra Catechistica », quae in variis nationibus a Conferentiis Episcoporum instituerentur vel iam instituta sunt. Insuper novus catechismus conficiendus esset, praesertim ad parochorum et omnium sacerdotum usum, uti Tridentinum egit.

E) *De Actione Catholica*

Dixi iam de theologicis fundamentis apostolatus laicorum a Concilio indicandis. Sed, cum Concilium de re pastoralis aget, oporteret ut de Actione Catholica aperte tractaret. Statuendum summopere esset in quo consistat *differentia specifica* Actionis Catholicae, qua ipsa a ceteris associationibus apostolatus laicorum distinguatur, cum quibus in *genere proximo* convenit. Necessarium videtur consecrate sollemniter in Concilio necessitatem et officialitatem Actionis Catholicae, etiamsi eiusdem forma dissimilis esse possit pro diversis nationibus, itemque stricta et directa Actionis Catholicae ab Episcopatu uniuscuiusque nationis dependentia. Actioni Catholicae in tota Ecclesia praeesse posset eadem Sacra Congregatio, de qua in numero praecedenti.

F) *De Episcoporum facultatibus*

Optandum ut facultates Episcoporum extendantur praesertim in ordine ad : 1) collationem beneficiorum, reducendo reservationes apostolicas, de quibus in can. 396 et in can. 1435 *C.I.C.*; 2) legem concursus specialis, ubi viget, ita ut indici possint concursus generales; 3) parochorum amotionem; 4) titulum canonicum ad subdiaconatum; 5) binationes et trinationes; 6) pia legata etc.

G) *De sacerdotibus lapsis*

Fortasse examinanda essent criteria quibus nunc iudicantur sacerdotes lapsi, praesertim ii qui reductionem ad statum laicalem postulant.

I-1) *Varia*

1. Nihil dico de Breviario, cum sciam proximas esse innovationes hac in re.

2. A iudicio circa opportunitatem quod sint diaconi, qui ad sacrum presbyteratum non accedant, abstineo.

3. Puto non pauca in rē dītea instltuta esse innovand^a, sed hoc pertinebit ad reformationem (aggiornamento) Codicis Iuris Canonici. Tuas
Dum ad osculum Sacrae Purpurae me inclino, Emmmentae
Rev.mae magna cum devotione me profiteor

servum addictissimum
HENRICUS NRONEMO
Archiepiscopus Barensis

33

Exe.Mr P. D. AUGUSTINI MANCINELLI

Archiepiscopi Beneventani (Benevento)

Beneventi, die 28 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Pergratum mihi est responsiones requisitae diei 18 iulii c. a. nentiae Vestrae mittere et quae, inter alia, mihi a Patribus agenda videntur in futuro Concilio Oecumenico, humiliter exponere.

De doctrina

Quo fratres separati, praesertim schismatici, *communione* Sede Apostolica, plenius intelligant, maxime utile videtur perspicue obiectum *Romani Pontificis infallibilitatis* declarari eiusdemque Summi Pontificis *relationes cum Episcopis* deliberari.

Cum quotidie magis magisque ingravescant mala, producta a *materialismo* quod hodie *marxismo* coniungitur et per multas gentes rerum novitate decipit, quaeritur ut hac doctrina sollemniter condemnatur et aperte reprobentur omnes, laici atque etiam clerici, qui profecto audeant *principia marxista et evangelica componi posse*.

Apostolatus laicorum (Azione Cattolica) hodiernis temporibus satl⁵ crevit adeo ut apud quasdam Nationes certis legibus regatur, idemque ducibus et imperantibus Summa Pontifice et Episcopis ad et disciplinam pervenit ut, instar exercitus, extet ad Regnum Christi extendendum atque confirmandum in praesenti societate funditus permutata et adhuc evolvenda, quae persaepe auxilia operamque Cleri scilicet negligit.

In futuro Concilio munera et collaboratio laicorum in Ecclesia iure statuatur.

De Ciera

. *Breviarii Romani reformatio* remotis omnibus, quae hodie
atque inania sint, et mole contracta de iudicio iam ab
Episcopis enuntiato.

. Cum gravis in quibusdam Dioecesibus sacerdotum inopia sit, *de
excardinandis et excardinandis iisdem sacerdotibus mitigetur* lex quo
melius saluti animarum consulatur.

. Omnibus constat, sacerdotum saecularium instante penuria, reli-
sacerdotes plures esse et saepe certis muneribus expertes. Optan-
um est ut, salvis vitae communis Religiosorum regulis, Episcopi eorum
opera uti ad curam animarum, urgente necessitate, possint.

. Immo lex ipsa exemptionis, propter res praesentes, Immutetur eo
magis quod interdum causa est dissentionum, quae

34

Exe.Mr P. D. IOSEPHI PIAZZI
Episcopi Bergomensis (Bergamo)

Bergamo, 3 settembre 1959

Eminenza Reverendissima,

Mi pregio trasmettere a Vostra Eminenza l'unita lettera per la Commissione Antipreparatoria del Concilio: un po' in ritardo in confronto alla data fissata nella Circolare di V. Em. Il motivo E dovuto al ritardo di alcuni Sacerdoti, interpellati a norma della stessa Circolare, nello spedire le loro note.

Chino al bacio della S. Porpora, mi professo

dell'Eminenza Vostra Rev.ma
dev.mo

ffì GIUSEPPE PIAZZI
Vescovo di Bergamo

Eminentissime Princeps,

Ven. Litteris diei 18 iunii 1959 n. 1 C/59-223 respondens, quibus benigne rogatus sum ut Pontificiae Commissioni Antepreparatoriae pro Concilio Oecumenico communicarem animadversiones, consilia et vota circa res et argumenta quae in futuro Concilio tractari poterunt, auditis quibusdam peritis et prudentibus viris huius dioecesis, haec quae sequuntur humili ac sincero animo referre audeo, ratus eadem Ecclesiae et animarum bono profutura:

A) De Re dogmatica

1. Caveatur ut scholae theologicae et biblicae magis aequentur spiritui conciliarium definitionum et normis S. Sedis decretorum, ita ut theologiae magistri iisdem penitus haereant in doctrinis suis exponendis;

2. Proscribantur philosophiae et theologiae formae et methodi quae, nostro praesertim tempore, « agnosticismo » nituntur vel eodem afficiuntur

3. Maiorem in lucem proferantur relationes inter fidem et humanam rationem magisque illustretur natura et vis criteriorum credibilitatis in actu fidei eliciendo.

4. In Ecclesiae notione tradenda, penitus investigetur et tur eiusdem elementum mysticum.

5. Formulae professionis fidei inserantur tum quae in iureiurando contra modernismi errores continentur tum quae in Litteris Encyclicis *Humani generis* aliisque novis RR. Pontificum decretis vel damnata vel statuta sunt.

6. Unicus catechismus promulgetur, qui ad rationem quidem catechismi S. Pii Pp. X redactus, nostri tamen temporis paedagogicae disciplinae magis congruat.

B) *De Re biblica*

7. Certae normae statuuntur ad S. Scripturae verum sensum eruendum et ad litterarias formas seu genera, quae dicuntur, eidem applicanda.

8. Oppugnetur invalescens mos a sensu litterali ad sensum typicum immo et mere « historicum-accommodatitium » deflectendi in prophetiis messianicis explicandis, ita ut vis enervetur argumenti prophetici quod communi doctrina ut miraculum « intellectuale » et ab Ecclesiae Magisterio ut validum signum externum Revelationis habetur.

9. Librorum sacrorum praesertim Novi Testamenti notitia et cognitio latius promoveatur tum inter clericos, ampliora fragmenta Brevario inserendo, tum inter fideles, eosdem libros magis evulgando.

C) *De Re morali*

10. Congruentius aptiusque nostri temporis necessitatibus et usibus definiatur quaenam opera diebus festis vetita habenda sint, quaenam licita.

11. Leges abstinentiae et ieiunii ad nostrorum temporum rationem magis accommodentur.

D) *De Re liturgica*

12. Ad breviorum formam reducantur plures ritus quos, cum diutius protrahantur (uti v. g. in ecclesiarum, altarium, campanarum consecratione ritus, ipsaque Missae pontificalis celebratio etc.) fideles vel facile dedinant vel aegre tolerant.

13. In universa Ecclesia latina, unius generis et formae libri precum et cantus edantur, quibus fideles utique iuventur ad ritus penitus intellegendos, sequendos vel agendas; pariter pro singulis populis seu nationibus una sit textuum liturgicorum in vernaculam linguam versio, cum eadem a legitima auctoritate concessa sit.

14. Rituale bilingue, quod iam quibusdam nationibus permissum est, facultas adhibendi omnibus populis aequaliter detur.

15. Missa cum sacerdotis benedictione finiatur, ita ut nulla alia oratio vel lectio eidem addatur.

16. In Breviario Romano emendando, duplex recitationis ratio distinguatur: choralis nempe et singularis; utraque autem brevior sit diebus dominicis et festis de praecepto ut sacerdotes ad sacri ministerii opera expeditiores sint.

17. In administrando Matrimonio ritus et caeremoniae ditentur, ut sponsis Sacramenti momentum, vis et effectus magis illucescant; ideo etiam catechismus de eodem Sacramento componatur, omnibus sponsis matrimonium catholicum celebraturis necessano iniungendus.

E) *In Jure canonico*

18. Principia et normae tum de relationibus inter Ecclesiam et Societatem civilem tum de conscientiae et cultus libertate tum de tolerandis aut admittendis falsis cultibus etc. aptius definiantur et edicantur.

19. Expeditiores reddantur normae de incardinatione et excardinatione clericorum ita ut facilius eos permutare mutuasque sibi operas tradere valeant locorum Ordinarii.

20. Uniformior disciplina statuatur tum de clericorum habitu tum de spectaculis publicis quibus iisdem fas vel nefas sit adesse.

21. Tum in Romana tum in singularum dioecesium Curiis negotiorum gestio expeditior reddatur, ita ut illa agendi ratio quae « burocrasia » vulgo dicitur, temperetur.

22. Legi concursus ad beneficia vacantia lex de examine tantum orali subrogetur; atque imminuantur rationes et causae quibus beneficia Sedi Apostolicae reservantur; pariter parochorum et beneficiariorum inamovibilitas imminuatur.

23. Parochorum onus Missam pro populo applicandi minuatur vel, saltem diebus festis suppressis, penitus tollatur.

24. Religiosorum exemptiones coartentur iique in potestatem loci Ordinarii magis redigantur.

25. Monialium clausura mitioribus normis temperetur; postulatus vero et novitatus tempus pro omnibus religiosis mulieribus protrahatur.

26. Impedimenta matrimonialia minuantur simulque Ordinarium potestas ab iisdem dispensandi augeatur.

27. Ad simpliciore et faciliore rationem reddantur normae tum de censuris tum de earum et peccatorum reservatione.

28. Metropolitae facultates augeantur ut eidem - potius quam Romanae Curiae - facilius recursus Episcopis suffraganeis pateat.

29. Capitulum constitutiones nostri temporis necessitatibus tum quoad chori servitium tum quoad internum regimen magis aptentur.

30. Index librorum prohibitorum nova ratione recognoscatur et excutatur.

31. Beneficialium fructum distributio aequioribus rationibus fiat, ut inter pauperiores et ditiores clericos discrimen auferatur.

32. Magis foveatur vitae communis consuetudo inter clericos; praesertim ubi parvae parociae invicem disiunctae sunt.

33. Ut sacerdotes sacris ministeriis diligentius et studiosius vacare possint, diaconi aliique clerici ordinentur, qui, absque sacri coelibatus onere, bonorum administrationi et operibus quae socialia dicuntur, incumbant.

34. Ratio quaedam excogitetur et reperiatur qua omnes pueri, praesertim qui statum clericalem vel religiosum amplecti cupiant, saltem usque ad 14 annum aetatis rite catechismum addiscere cogantur.

35. Ratio quaedam instituat ut sanari possit misera plurium sacerdotum condicio qui, in matrimonio civili vel in publico concubinato vitam degentes, maxima fidelibus scandalo sunt.

Haec omnia, qua par est reverentia, sapientissimo Commissionis Antepreparatoriae examini subicio, cuius erit aestimare qua consideratione digna sint.

Humillimus et addimus

83 IOSEPHUS PIAZZI
Episcopus Bergomensis

35

Exe.Mr P. D. IOSEPHI BONACINI

Episcopi Brittinoriensis (Bertinoro)

Bertinoro, 1° dicembre 1959

Le invio con tanto ritardo sul tempo suggerito la risposta alla Lettera inviata con Prat. N. 1 C/59-224 della Pontificia Commissione Antipreparatoria del Concilio Ecumenico.

Non è molto che sono in questa Diocesi, Vescovo: la novità della missione affidatami dalla benevolenza del S. Padre mi ha tenuto molto

occupato nelle necessita immediate della Diocesi; questo il motivo del mio ritardo, che spero vorra benevolmente scusare.

Prostrato al bacio della S. Porpora, esprimo i sensi pill vivi della mia devozione.

dell'E. V. Rev.ma
obbligatissimo servitore

ffī GrusEPPE BoNACINI
Vescovo di Bertinoro

Eminentissime ac Reverendissime Domine,

Postquam ex huius Dioecesis presbyteris eruditissimos prudentissimosque consului et res de quibus in Oecumenico Concilio disceptari optamus rite agitavimus, Pontificiae Commissioni ad eundem Concilium parandum constitutae optimum et utile proponenda iudicavimus haec vota:

De doctrina

1. Doctrina de Corpore Mystico magis magisque confirmetur atque illustretur quo christifideles facilius perspectam colant.
2. Doctrina D. Thomae rursus penitusque perpendatur, ratione prudenter habita de recentioribus philosophorum christianorum sententiis.
3. Dogma definiatur B. V. Mariae omnium gratiarum Mediatrix.

De sacramentorum disciplina

1. Can. 1086. Praesumptio de qua in can. 1086, § 1, postquam coniuges vitam coniugalem per aliquot menses duxerint, habeatur iuris et de iure ut impediatur quominus matrimonii validitas ad normam eiusdem can. § 2 tam facile impugnetur.

Testes enim nimia facilitate favent coniugibus declarationem nullitatis matrimonii petentibus. At communio vitae coniugalis per aliquot menses servata argumentum est satis certum validitatis consensus.

2. Can. 1087. Ad hunc canonem perficiendum decernatur ut pars quae metum subierit, nisi tempore (haud diuturno) praestituto utatur iure suo matrimonium impugnandi, actionem amittat. Tempus utile supputetur a die quo metus evanuerit.

3. Can. 1076. Si impedimentum usque ad tertium gradum in linea collaterali auferri non expedit, detur quidem locorum Ordinariis facultas dispensandi ab impedimenta consanguinitatis in secundo et tertio gradu itemque a vinculo affinitatis in linea collaterali.

De Liturgia

De S. Missae Sacrificio: S. Missae Sacrificium ad pristinam simplicitatem reddatur, quo populus id altius intelligere et scienter participari possit. Quam ob rem lingua latina in Missa tantum quae dicitur « fidelium », vel potius in solo Canone servetur.

Praeterea ut Christifideles totum Evangelium cognoscant, in Catechumenorum Missis Liber Sanctus continenter legatur, ut primis saeculis maiores nostri faciebant, nee solum eosdem locos quos nunc in Missale habemus.

Aliquot statuentur cantus toti Italiae communes, quibus populus plenius intersit S. Missae Sacrificio.

Detrahantur extremae preces et caeremoniae quae nunc habentur in Missa post Benedictionem.

De Communione Eucharistica: Omnibus concedatur potestas Eucharistiae post meridiem recipiendae, extra quoque Missae celebrationem.

De caeremoniis liturgicis: Maxime contrahantur preces et caeremoniae, quas nunc praebet Pontificale Romanum ad Olei Catechumenorum benedictionem et ad confectionem S. Chrismatis, necnon ad Ecclesiarum et Altarium consecrationem.

Praeterea dficiatur ut caeremoniae et ritus quae in ritualibus libris praecipiuntur ad ministrandum Baptismum et ad funera persolvenda, facilius a Christifidelibus intelligi possint.

De disciplina

1. Invitentur parochi et omnes qui in munera paroecialia incumbunt ut vitam communem ducant, atque leges ferantur ad hoc melius efficiendum.

2. Cum iuniores sacerdotes - qui omnibus modis iuvandi sunt - in quinquennium perducere studia S. Theologiae non possint, curent Ordinarii locorum ut primis vitae sacerdotalis annis Cursus S. Theologiae et vitae pastoralis sequantur velut adhuc Spiritualibus Exercitiis assidue vacent per quadriennium post Sacram Ordinationem.

3. Ordinentur necessitudinis rationes inter Clericos Saeculares et Regulares; quapropter concedatur locorum Ordinariis maior potestas in Clericos Regulares.

4. Moneantur sacerdotes saeculares ut praeter communia praecepta, evangelica quoque consilia servant per vota oboedientiae, castitatis et paupertatis.

5. Abrogetur inamovibilitas parochorum.

6. Requiratur etiam Clericis Italicis habitus clericalis temporibus aptior.

7. In *Seminariorum* alumni erudiendis caveant Moderatores ne studiis maximarum disciplinarum noceatur nimis indulgendo disciplinis mediocri momenti. Quarum numerus multiplicandus non est, sed potius studiorum Cursus instituendi, quos libere adire possint alumni.

Denique ad alumnos disciplina instituendos leges condantur opportunae atque idoneae huius temporis vitae necessitatibus, quas alumni tolerare vel ipsi postulare possint.

Interim nactus occasionem impensos devotionis meae sensus Eminentiae Tuae Reverendissimae obtestor permanens.

Eminentiae Tuae Rev.mae
Addictissimus in Christo servus

ffī IosePHUs BoNACINI
Episcopus Brittinoriensis

36

Exe.Mr P. D. CAROLI ROSSI
Episcopi Bugellensis (Biella)

Pr. N. 53/59 P.

Bugellae, die 29 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Summa cum veneratione litteras accepi, quas Eminentia Tua Reverendissima ad me transmisit die 18 iunii 1959, sub N. 1 C/59-277; et fidenti animo humiliter responsum Benignitati Tuae submitto, quasdam numerans quaestiones, quae mihi videntur utiliter esse proponendae examini Pontificiae Commissioni Anteparaeparatoriae pro Concilio Oecumenico.

Interim maxima cum reverentia Eminentiae Tuae Reverendissimae me addictissimum in Domino profiteor.

ffī CAROLUS Rossi
Episcopus Bugellensis

I. De Re Biblica

1. Quid sentiendum circa Auctores, compositionem et exegesis quorundam Sacrae Scripturae Librorum (cum quaedam sententiae et interpretationes nimis libere accipi et doceri videantur, etiam in scholis theologicis).

2. De relatione inter scientiae inventa et progressus, et Sacrarum Scripturarum enunciationes (iuxta Encycl. *Humani generis*).

3. De lectione Sacrarum Scripturarum laicis suadenda, opportunis adhibitis cautelis.

II. *De Re Dogmatica*

1. Declaratio vel definitio doctrinae *de Mystico Corpore Iesu Christi*, et theologicis consecrariis.

2. Declaratio vel definitio doctrinae *de tmiversali mediatione B. M. Virginis*.

3. Explicita damnatio errorum huius temporis periculosius doctrinam catholicam adversantium, praesertim materialismi, naturalismi et laicismi.

4. Declaratio legitimae et orthodoxae partis laicorum in Ecclesia Christi.

5. Declaratio de sensu theologico Sacrae Liturgiae.

6. Definitio de natura et essentia Sacrificii Eucharistici.

7. Definitio vel declaratio de potestate Ecclesiae quoad materiam, formam et ministerium Sacramentorum.

III. *De Re Morali*

1. Damnatio relativismi moralis (morale della contingenza...).

2. Declaratio principiorum moralium, quibus suffulcitur vita ordinata societatis humanae.

3. Principia doctrinae socialis catholicae et declaratio de functione sociali proprietatis.

IV. *De disciplina ecclesiastica*

1. Revisio Codicis Canonici quoad amovibilitatem parochorum et collationem beneficiorum. Reformatio totius disciplinae beneficiariae.

2. Restauratio auctoritatis Episcoporum in propria dioecesi.

3. De auctoritate Episcoporum in Religiosos - De eorumdem co-operationis principiis definiendis.

4. De lege ieiunii et abstinentiae ad claram et definitam normam reducenda.

5. De laicorum opera in auxilium muneris pastoralis, ac praesertim de Actione Catholica - Principia doctrinae statuenda.

V. *De Re Liturgica*

1. Revisio et opportuna reformatio rituum et librorum liturgicorum.

2. Quaestio de lingua liturgica - ratione habita tum necessitatis servandae unitatis et romanitatis - tum exigentiae fidelium ad faciliorem intelligentiam liturgiae.

3. De disciplina concelebrationis.

ffi CAROLUS ROSSI
Episcopus Bugellensis

37

Exe.MI P. D. PETRI ZUCCARINO

Episcopi Bobiensis (Bobbio)

A. d. X Kai. sept. A. D. 1959

Eminentissime Domine,

Magnum mihi gaudium vel primus nuntius ab Ipsomet Summo Pontifice prolatus de Concilio Oecumenico celebrando; magis equidem gaudeo cum sciverim iam esse constitutam commissionem anteparaepatorium huius plenariae synodi Teque, Eminentissime Princeps, Praesidem illi datum fuisse. Quamvis enim, infallibilitate Romani Praesulis definita, Ecclesia Christi per Petrum quae credenda et observanda sunt irreformabili oraculo decernat, decet tamen identidem universum Coetum docentem convocare quo plenius quae utilia vel necessaria sunt, tot adstantibus luminaribus, investigentur, veritas fulgore auctoritatis fulciatur, atque facilius executioni mandentur ea omnia quae collatis viribus una sunt decreta. Itaque cum parvulas meas preces cotidie efiuderim ad frugiferum exitum tanto operi impetrandum, precatiunculam composui ante benedictionem eucharisticam in omnibus ecclesiis bobiensibus recitandam ut copiosa effusio Spiritus Sancti unitatem faciat in caritate.

Liceant nunc pusillitati meae pandere quae cordi sunt.

De Dogmate definiendo

Qui canones iam in eo erant ut definirentur a Concilio Oecumenico Vaticano, iniuria temporum suspenso, videntur utiliter definiendi in proximo Concilio.

Item doctrina de Corpore mystico tarn aperte ab Evangelio Iohannis,

a Gentium Apostolo, a SS. Patribus et a f. r. Papa Pio XII copiose illustrata, si definita fuerit, videtur non parum profutura ad unitatem instaurandam membrorum vel haeresi, vel schismate, vel alia gravi culpa a Christi Corpore misere seiunctorum.

Veritas de mediatione universali Deiparae Virginis deque eius regalitate, cum doctrina de Corpore Mystico et cum Christi potestate tam arcte connexa, definibilis videtur eo vel magis quia hisce novissimis temporibus magis magisque experitur Ecclesia quam verum sit illud S. Bernardi: sic est voluntas Eius qui totum nos habere voluit per Mariam.

Cum naturale et revelatum verum ac divinae leges simul impugnentur a neomodernismo, naturalismi patre, laicismi, existentialismi, communismi, mechanicismi autonomi atque id genus errorum, omnium conspirantium ad negationem Dei et cuiusvis supernaturalis ordinis, vehementer exopto ut monstra illa iterum iterumque luce veritatis confodiantur.

De moribus norunt omnes quot mala impraesentiarum irreperant praesertim inter adolescentulos, compage familiarum saepe dissoluta, ac societate a Deo avulsa. Quae ex. gr. perdit iuvenes vel impuberes (teddy boys; pionieri A.N.P.I.) efireni libidine moliuntur, causam remotam habere videntur errores ante recensitos, causam vero proximam liberculos pictis imaginibus copiose refertos, spectacula vel graphica vel televisa sive domi, sive publice, crebras et omnigenas exercitationes corporales quae omnia vel sensibus ternere blandiuntur vel exercitationes spiritus impediunt. Ut tot malis mederi possit normas videtur tradendas circa spectacula cinematographica ac televisa necnon circa exercitationes corporales quae periculum inducant praesertim cum agitur de iuvenibus.

De re sociali

Peropportunum videtur tradere doctrinam sociale Ecclesiae satis diserte omnibus alumnis theologis seminariorum. Pariter edocendi laici de officiis et iuribus quae syndacatus vacant.

De disciplina ecclesiastica

Lex de inamovibilitate parochorum nimium rigida videtur: bona non pauca videntur obtinenda et malis quibusdam obviandum si statutum can. 454 aliquantisper emolliatur. Item translatio clerici ad alteram diocesim facilius, mea quidem sententia, reddi posset ad commune bonum.

Ne nimia disparitas in bonis temporalibus perpetuetur ita ut multi sacerdotes in egestate rerum vel necessariarum versentur, quidam vero

abundent superfluis, normae statuantur, vim legis habentes, qui?us corum Ordinariis (de consensu vel audito Capitulo) expedite, salvis mstltia et caritate, beneficiorum proventus aequa lance dispertiri fas sit.

De piis Legatis quibus satis fieri non potest ob fructuum exiguitatem, ne in perpetuum reductiones sint impetrandae, facultas videtur Ordinariis tribuenda, certis sub clausulis adhibenda, quae reductio onerum, unio legatorum, bonum ecclesiarum vel sacerdotum obtineri possit in saeculum.

Lex ieiunii et abstinentiae, uti nunc iacet in Codice, relaxanda videtur ut per legem fiat quod nunc fit per dispensationem.

De re liturgica

In votis est reformatio librorum pontificalis et caeremonialis episcoporum necnon et ritualis romani per multiplicem simplificationem.

In Catechesi tradenda textus « nationalis » catechismi desideratur.

Saltem in Italia fines Dioeceseon tarn innaturales et irracionales sunt ut exercitium officiorum pastoralium et regimen dioecesis saepe difficilia evadant. Peto igitur ut tandem aliquando Ecclesia provideat vel per ipsum Concilium, vel extra per probatos viros ad aequandos terminos, uno prae-habito fine bono animarum.

Liceat denique ultimum pandere votum: tarn in praeparatione quam in ipsa Synodi celebratione, ne quis impediatur ob imperitiam in usu latinae linguae quominus exponat quae sentit, fas sit singulis sermonem proprium adhibere ut appareat non Babel confusionis sed universalitas veritatis, cauto tamen ut interpretes praesto sint ut omnia vel proposita, vel. illustrata vel probata vel praesertim definita uno latino sermone decenter vestiantur.

Haec candide exposita, Eminentissime Domine, benigne excipe: omnia submitto prudentiae ac sapientiae Commissionis, iam nunc corrigens quae corrigenda, retractans si quid retractandum, summae Auctoritati Ecclesiae me subiiciens et Amplitudini Tuae obsequium humillimum deferens.

ffi PETRUS ZuccARINO
Episcopus Bobiensis

Eccl. M1 P. D. ALBERTI CARINCI

Episcopi Boianensis-Campobassensis (Boiano-Campobasso)

Campobassi, die 31 augusti 1959

Eminentissime Princeps,

C. istius Pontificiae Commissionis anteparaepratoriae pro futuro concilio Oecumenico, datis die 18 iunii 1959, haec, quae sequuntur, respondenda putavi.

Fateor quaedam enucleatius, quaedam brevius, quaedam tantum generice proposita esse ob temporis brevitate negotiorumque episcoporum varietatem et veniam peto.

De doctrina

Generatim schemata Concilii Vaticani studiose perspicenda et necessitatibus nostrorum temporum opportune aptanda; quaestiones post concilium usque adhuc maxime disceptatas de quibus Ecclesia multoties sermonem habuit, veniunt cum suis praeceptis vim esse et erant maxime notae theologicae, diligenter solvendas censeo.

Singillatim censeo:

- 1) quaestiones a Modernismo ortas, de quibus Pius XII in Encyclica *humani generis* verba fecit, disputandas;
- 2) quaestiones de Sacra Scriptura, praecipue quoad relationem Liturgiae cum progressibus modernarum scientiarum, physicae nempe, geologiae, archaeologiae, criticae textualis, historiae, sermonum antiquorum, disceptandas;
- 3) quaestiones de historia primaeva et de Pentateucho, post bicentariam oppugnationem criticae adversae, solvendas;
- 4) universam scientiam biblicam, inde a Concilio Vaticano disputatam, organicè proponendam, qua clariora evidentioraque sint puncta doctrinalia;
- 5) doctrinam de Christi corpore mystico, de sacra Liturgia, de relationibus inter Ecclesiam et Rempublicam exponendam;
- 6) errores Communismi, Naturalismi, Laicismi, Existentialismi, Relativismi moralis, moralis doctrinae de « situatione », quam Communismus emniter damnandos;
- 7) quaestiones morales de familia, de professione, de hominum consuetudine sociali exponendas et solvendas;

8) pericula contra publicos mores obvenientia ex rebus tographicis, radio-televisificis, ex gymnics exercitationibus, quas sportivas vocant, fortiter crebroque significanda et remedia proponenda;

9) summam doctrinae socialis Ecclesiae dare exponendam;

10) de rebus socialibus, syndacalibus, politicis enucleate disserendum; quos intra limites sacerdotum esse rebus iisdem favere, quos intra modos defendere ac fulcire exigentias temporalis progressus plebis, quum haec obscurant finem essentialem, spiritualem nempe, transcendentem, aeternum eorum sacri muneris, dare exponendum;

11) doctrinae moralis christianae verum ac asceticum aspectum firmiter affirmandum;

12) definitiones de muneribus B. Mariae Virginis, his temporibus contingentiisque, parum opportunas opinor.

De disciplina cleri et populi christiani

Humiliter puto:

1) amovibilitatem parochorum sanciendam; translationem sacerdotum saecularium in alias dioeceses expediendam, titulum ordinationis immutando;

2) relationes inter Clerum saecularem et regularem expediendas, huius exemptionem valde coarctando, episcopalem potestatem amplificando;

3) administrationem beneficiorum emendandam; leges de ieiunio et abstinencia studiose perspicandas;

4) Instituta Saecularia huius temporis in auxilium Cleri pro rebus temporalibus et actuositatibus apostolicis levioris momenti maxime adhibenda, eorum constitutiones ad hoc aptando;

5) de Concilii Tridentini et Summorum Pontificum praescriptis Clerum admonendum; efficacitatem orationis, ieiunii, meditationis, praedicationis verbi divini maxime urgendam veluti remedium contra mala huius temporis;

6) quaestionem de auxiliis spiritualibus iunioribus sacerdotibus praestandis, enucleate disceptandam et solvendam;

7) quaestionem de honesta sustentatione pro Clero valido et de pensione pro Clero invalido sive aetate provecto funditus disceptandam et solvendam;

8) ampliorem deminutionem Breviarii sanciendam, ita ut adsit quaedam compensatio brevi adoratione diurna coram Sanctissimo vel oratione expiatoria et compassiva coram Imagine Crucifixi a Sacerdotibus sub gravi facienda;

b 9) arctiores et compagine praestantiores leges ferendas de Ordini-
us et Congregationibus Religiosis affinibus, ad abusos
vitandos in urbibus, oppidis, pagis, viis atque plateis, ubi
f edes frequenti stipis petitione molestia afficiuntur; religiosos ad spiritum
un atorum revocandos in vitae ratione, in apostolica actuositate, iuxta
eorum constitutiones;

10) utrumque Clerum impellendum ad bellum contra materiali-
smum: crudum vitae huius temporis, fide fervida, efficaci gravique prae-
paratione, sane^to intrepⁱdoque ammo;

S 11) asseverandam necessitatem vitandi exaggerationes in cultu
et particularibus devotionibus Ordinum Congregationumque
re rgiosarum, ad praecavendum cultui SS. Eucharistiae;

Stoia 12) praesentem: i . optimarum
I^b tus Ecclesiae, videlicet catechism¹, hturgiae, operum m¹sencordne;
I¹ rum nationalem de catechismo conficiendum;

13) Statum laicorum in Ecrlesia eorumque apostolatus modum da-
re exponendos;

14) leges compagine praestantiores ferendas de associationibus lai-
ecclesiasticae hierarchiae subiectis; iam probatas associationes
aptiori compositione et simpliciori forma ordinandas, novas eiusdem fere
naturae vltan^das; omnes sub potestatem aut sa¹tern vlt¹antrnm Ep¹iscop¹
redt¹gendas;

15) libros liturgicos, videlicet Pontificale, Caeremoniale Episcopo-
rum, Br¹eviarium, Missale, Rituale sedulo emen^dan^dos et in slmp¹lic¹orem
mam redigendos.

Ut In sacramentorum administratione sermone vulgari, forma excepta,
endum opinor.

De hodierna actuositate Ecclesiae

. Cum labor humanus magis magisque nostris temporibus simul con-
stttuatur, a^b Ec¹clesia sedulo exquirendum opportun¹orem mo^dum opmor,
Ut constanter adsit verbis atque operibus ubicumque homo laboret,
occasiones peccandi inveniatur, ad mala pellenda ut ad novas mores
; fue. ten:pora in Christo vivificanda. . .

CJ p ngi.llatlm: multiplicem actuositatem associauonum vulgo A.CL.I.;
. . aharumque affinium augendam et commendandam, eamque magis
maglsque splrtu supernaturali, sociorum c¹lnstrnna f¹ormauone, vivifican-
am opmor.

De Negotiis quae videntur maioris momenti

1) cum plerique novissimis temporibus locum mutaverint migraverint, ob mutatas rerum condiciones, emendandos fines dioecesium et paroeciarum opinor;

2) motibus oecumenicis ecclesiarum dissidentium sedulo vacandum opinor, quo facilius habeantur consensus, vel intelligentiae, vel tantum benevola iudicia benevolaeque disceptationes;

3) in exhortatione ad unitatem fratribus dissidentibus orientalis orbis maximas concessionem circa consuetudines ac traditiones maternamque sine fine teneritatem ab Ecclesia praebendas opinor, quo facilius ipsi disponantur ad Primatum Romanum accipiendum;

4) cum, sine Dei miraculo, consensus in doctrina cum protestantibus non sit possibilis, Ecclesiam in quibusdam induciis consentire posse opinor, ad bellum simul ducendum contra magnam apostasiam huius saeculi, nempe communismum, ea tantum doctrina quae utrimque communiter accipitur.

Haec omnia ad Dei gloriam et ad Ecclesiae bonum magna cum sinceritate et humilitate proponenda putavi.

Interim Tibi, Eminentissime Princeps, fausta quaeque a Domino adprecor et Sacram Purpuram deosculor meque profiteer

Eminentiae Tuae Rev.mae
addictissimum famulum

83 ALBERTUS CARINCI
Episcopus Boianensis-Campobassensis

39

EM.MI P. D. IACOBI CARD. LERCARO
Archiepiscopi Bononiensis (Bologna)

Bologna, 10 ottobre 1959

Em.ma e Rev.ma Signor mw Oss.mo,

Voglia l'Eminenza Vostra Reverendissima scusare se con notevole ritardo presento gli appunti relativi alla materia del futuro Concilio Ecumenico.

In realta ho pensato e ripensato, aggiunto e corretto queste note,

che avrei vol to d" h
le co l u me ltare anc e maggi ormente e sentendo ed accogliendo
M mo teplice dl p reoccupaz i om e aspiraz i omi.

ne 6ac10 con devozione le Sacre Mani mi riconfermo dell'Emi-
nza ostra Illustrissima e Reverendissima

Umil.mo, dev.mo *obbl.mo* servitor vero

GIACOMO Card. LERCARO

Arcivescovo di Bologna

IN PRAEPARATIONE CONCILII

Utile videtur si su s l d m m a d h b eatur *Socio logzarum Inquisitionum*,
qu ae vocantur; ut leat rerum status, prout i re ipsa est, cognosci me ms va-
eigue aptiora remedia possint.

IN CELEBRATIONE CoNcrLrr

Animadversio

Co I T Proxim um C oncl mm O ecumenicum, secus ac quae praecesserunt
qu nci causam non videtur habere exagitatam novam theologicam
nee haereseos alicuius in Ecclesiam actualem diffusionem.

Illi st quidem nostro tempore doctrina marxistarum longe lateque do-
Pii p nans at non tantum condemnata mm evasIt per Encyc lcas Litteras
fite p. XI, f. r., ac S. Olficii decretum, sed, cum atheismum explicite pro-
palam et omnino Doctrinae catholicae opponitur.

lo Utus autem Condlii finis indigitari videtur a Summa Pontifice
aQe XXIII, cum per *illud* unionem Christianorum sollicitari sperat.
no Uetn ad finem assequendum minus aptum videtur si ad aliquam
Ill Vatn definit ionem dogmaticam procedatur; faci e est enim ut de finit ones
ficati agis divi sioni faveant, eamque exacerbent, potius quam viam a paci-
onem sternant.

vid II. a) Bisce tamen diebus guaedam doctrinae capita enudeare utile
qu etur; pr aesertim quae sunt de habitu Ecclesiae a d societatem civil em
piternadmodum societas civilis hodie re ipsa prorsus universaliter conci-
tol ur et r egttur; d emocratice nempe et laice; promde et quae d ere lgllosa
en erantia enucleanda videntur item et de re sociali; multa documenta
ltn S S d e Is lam circa caput utrumque adsunt, guim tamen doctrimae
catho l e
tis tcae synthesis sit auctoritative collecta ac definita, et complemen-
opportunis ditata.

b) Videtur etiam de biblitorum critica et exegesi guaedam doctrinae

capita definiri, quae contra rationalismi et naturalismi venenosas infiltrationem Biblia Sacra defendant; Clero vero universo maior meliorque usus Sacrorum biblicorum, praesertim ad pastorale et catecheticum ministerium, in theologicis scholis ut tradatur curandum videtur.

c) Ad unionem fovendam videtur si Concilium, prout iam fuit in traditione Conciliorum, summam veritatum catholicarum conficiat, quae, seclusis discussionibus ac controversiis theologicarum scholarum ac sententiis, ab omnibus credendae sunt ad salutem.

III. At ad unionem Christianorum fovendam opportuna videntur ea omnia quae internae vitae catholicae Ecclesiae ac sanctitati eiusdem membrorum melius provident; e quibus haec suggeruntur:

A) Evidentior ac practica explicatio muneris Episcopatus, « in quo charisma veritatis fuit, est et semper erit inde ab Apostolis successione »;

B) Revisio instituti « *Beneficiorum Ecclesiasticorum* », ita ut evidentius appareat et revera constet bona oeconomica media tantum esse ad salutem animarum, supremam in Ecclesia evadere legem;

- Revisio instituti *exemptionis* Religiosorum, ita ut eorum actio pastoralis in fideles ab uno Ordinario dioecetano pendat et vere monarchico Episcopo animarum omnium sit commissa cura; « nihil sine Episcopo », saltem in iis quae ad gregis curam pertinet;

- Abolitio instituti *inamovibilitatis* parochorum;

- *Limites aetatis*, uti aiunt, omnibus praefiniantur, quibus cura Dioeceseos aut Paroeciarum commissa est, congrua iisdem sustentatione, per evulgata media securitatis socialis provisae; ne, ut saepius contigit, nimis senescente Pastore, grex incustoditus aut non satis curatus evadat;

- Revisio instituti *incardinationis*, ita ut aequior operariorum distributio in vinea Domini habeatur, dum facillimae communicationes hodie hominum transmigrations frequentiores faciunt;

- Revisio *distributionis territorialis* Dioeceseos, ita ut provided possit eorum organizationi et vitae; ne nimis pateant; praesertim vero ne nimis parvae evadant; quod impossibilem reddit utilem ac efficacem vitae dioecetanae organizationem.

C) Cura Sanctificationis membrorum utriusque Cieri augeatur:

a) Sacra et veneranda lex coelibatus, gloria et ratio apostolicae foecunditatis Cleri latini, opportunis praesidiis magis ac magis defendatur a frequentibus insidiosis impugnationibus; magis adhuc, si oportere videtur, libertati et responsabilitati uniuscuiusque candidati faveatur, v. g. vinculo coelibatus ordinationi sacerdotali, potius quam subdiaconatui, adnexo.

Diaconatum proinde legi coelibatus non teneri, ideoque etiam coniugato viro, qui requisitis pollere appareat, conferri posse.

Presbyteratum vero non infra XXV aetatis annum, nulla dispensatione concessa, conferendum; idque post exactum saltem unum annum extra Seminarii claustra.

b) Vita communis Cieri dioecesis:mi promoveatur; itemque Instituta saecularia sacerdotum, at cum oboedientiae voto Ordinario proprio, non vero, saltem, uni moderatori Instituti.

c) Ratio studiorum in Seminariis revisioni subiiciatur, ita ut inquisitioni scientificae (ricerca) et personali activitati sub magistri directione faveatur et consequenter studiorum amor in animum sacerdotis accendatur eumque sequatur per totam vitam, etiamsi curis pastoralibus oberatam.

d) Seminariorum moderatores ac spiritus magistri peculiari institutioni ac formationi provideatur, perinde ac Tridentinum providit institutioni alumnorum.

D) Religiosorum Ordines, Congregationes etc. suam peculiarem finalitatem ac « spiritualitatem », uti aiunt, magis retinere, colere et explicare bonum esse videtur; idque favere eorumdem sanctificationi ac fidelium animarum bono.

E) Reformatio liturgica, iam a Pio Papa XII valide promota, proseguenda videtur et complenda; iisdem pastoralibus praeoccupationibus ducta simulque solidis innixa historicis studiis. In particulari:

a) Lectionarii tum Missalis quam Breviarii reformatio urgeatur, ut Sacrarum Scripturarum frequens ac utilis lectio praebeatur tum clericis, tum fidelibus.

b) Sacra Liturgia intelligibilior reddenda videtur ut a fidelibus participari possit: non est enim in hodiernae mentis habitu accipere quod non intelligitur, dum intelligibile evadere potest: de intelligibili cultu etiam S. Paulus loquitur dum « rationabile obsequium » inculcat.

c) Iuxta principium enunciatum a Pio Papa XII §. r. in Encyclica *Mediator Dei* de non dogmatica natura quaestionis circa linguam liturgicam, utile videtur si usui magis foveatur linguae vernaculae in iis sacrae Liturgiae partibus quae populum immediate respiciunt. Nee enim latet quemquam latinae linguae studium in omnibus fere regionibus, in ipsisque humanisticis studiis magis ac magis in diem decrevisse, ita ut ipsi cultiores homines latinam linguam ignorent aut illa satis non calleant.

Quae omnia, si vera sunt in nationibus neolatinis, magis magisque verificantur in regionibus Asiae, Africae, Nord-Americae et Oceaniae.

Videtur etiam curandum ne quasi traditio authentica adsumatur quae reapse est superstructura posterior vel corruptio traditionis: ita videtur dici posse de usu linguae vulgaris, v. g. in parte didactica Missae, quae proprie ad instructionem fidelium pertinet.

d) Sacramentorum in administratione recepti ritus aliqua reformatione indigere videntur, praesertim Baptisma et Matrimonium; in altero, enim, nonnisi in lecturis - iisque latinis - Missae pro sponsis (saepe impeditae) unitas ac indissolubilitas matrimoni proclamatur, nihilque dicitur de fine; item quae de officiis viri et uxoris; ita ut alicubi, e. g. in Italia, notae christiani matrimonii et consequentia officia a sacerdote annuntiantur per Codicis Civilis articula.

F) Ad christiani populi vero sanctiorem vitam promovendam:

a) Scholarum catholicarum, ubi aliquomodo fieri potest, promoveatur institutio ut summi momenti negotium; non enim sufficiunt elementa doctrinae christianae in Catechesi tradita, quando omnis institutio scholastica principiis aberrantibus sit imbuta: praesertim si addatur societatis vita, quae « laica » evadit ubique, in suis manifestationibus.

b) Leges quae fideles respiciunt magis maioriqve severitate ac disciplina urgendae videntur ne laxismus practicus promoveatur in catholica communitate.

Praecepta Ecclesiae proinde revisioni subiiciantur ac actualibus conditionibus aptentur ne inefficacia prorsus per frequentiores ac latiores dispensationes fiant; quod laxitudinem inducit in vitam communitatis.

ffi JACOBUS Cild. LERCARO
Archiepiscopus Bononiensis

40

Exe.Mr P. D. FRANCISCI SPANEDDA

Episcopi Bosanensis (Bosa)

Bosa, 1 septembris 1959

Eminentissime Domine,

Petitioni libenter adhaerens quam Eminentia Vestra mihi sub N. 1 C/59-240 misit de argumentis pro futuro Concilio Oecumenico apparandis, haec vota sincero animo duco exponenda.

1. *De Doctrina Fidei.*

1. Contra grassantem relativismum ex una parte validitas rationis humanae in ordine ad veritatem cum certitudine possidendam in tuto collocanda videtur, ex altera vero parte in necessitate sive absoluta sive relativa revelationis divinae insistendum erit.

2. Revocanda quoque videntur quae attinent ad fontes Revelationis

sc. S. Scripturam et S. Traditionem, et praesertim ad normam proximam fidei, quod est magisterium ecclesiasticum.

3. Quod ipsum obiectum materiale fidei in primis confirmanda videntur contra naturalismum cuiusque generis hodie tarn late vigentem quae Revelatio docet de elevatione hominis ad ordinem supernaturalem; de natura et gratia, de peccato et redemptione.

Nee praetereunda videtur veritas de creatione hominis necnon de monogenismo contra evolutionismum materialisticum et poligenismum.

II. *De mormn disciplina* confirmanda praesertim videntur quae doctrina Ecclesiae habet de indissolubilitate matrimonii, de foecudatione artificiali, de educatione quam sexualem appellant.

III. *De doctrina sociali* revocare opportunum videtur ea quae in Romanorum Pontificum Encyclicis et aliis documentis continentur de iustitia sociali, de laicismo, de communismo.

IV. *De disciplina ecclesiastica* hae proponuntur tractanda: 1) Ad Episcoporum auctoritatem firmandam desideratur ut in negotiis quae nunc exigunt consensum Capituli satis sit « audire » consilium. Item leges de inamovibilitate parochorum et de concursu ad paroecias obtinendas immutandae videntur in favorem auctoritatis Episcopi.

V. Statuendae videntur normae ad maiorem cooperationem efficiendam inter religiosos et clerum dioecesanum quoad curam animarum.

VI. Utile videtur statuere quae sit natura et fines apostolatus laicorum atque aliquam inducere coordinationem in tanta institutorum varietate, ut efficacior evadat actio apostolica.

VII. Desideratur reformatio Breviarii.

Hisce humiliter expositis, gratum mihi est S. Purpuram qua par est reverentia deosculari.

Eminentiae Vestrae Reverendissimae
addictissimus

83 FRANCISCUS SPANEDDA
Episcopus Bosanensis

41

Exe.Mr P. D. INNOCENTII A. RUSSO
Episcopi Bovinensis (Bovino)

Bovini, 21 augusti 1959

Em.me ac Rev.me Domine,

Venerandis litteris tuis, quibus a me quaerebas opiniones, vota et consilia circa res tractandas in futuro Concilio Oecumenico, respondeo, invocato Spiritu Sancto, exquisita virorum ecclesiasticorum prudentium sententia, spem habens ex tam magno eventu gloriam Dei cum bono Ecclesiae et animarum profuturam.

1. *Circa doctrinam Fidei et Marum*

1. Opportunum videtur ut tanquam dogma Fidei definiatur doctrina Mediationis Universalis B. Mariae Virginis, et etiam doctrina Eiusdem Regalitatis.

2. Opportunum videtur renovate in Concilio damnationem Communismi Athei, Nationalismi exaggerati aliorumque errorum qui societatem respiciunt et communitates Nationales.

3. Opportunum videtur renovate damnationem contra Errores antiquos reviviscentes, scilicet, Materialismum, Modernismum, Laicismum, Euthanasiam, Limitationem prolis, etc.

4. In Concilio tractari potest:

a) de Ecclesiae libertate, de eius iuribus, praesertim circa relationes inter Ecclesiam et Potestatem civilem, circa religiosam institutionem iuvenum;

b) de unitate Ecclesiae sive erga Orientales Ecclesias, sive erga conatus schismaticos recentioris aetatis.

5. Condemnandi sunt errores, qui omnia sub specie utilitatis vident, propugnantes « moralem situationis », et non esse hodie necessarium, pro christiana perfectione, spiritum mortificationis.

6. Necessarium puto in Concilio agi de doctrina sociali Ecclesiae, de quaestione sociali et de actione sindacali et politica.

2. *Circa disciplinam ecclesiasticam*

In Concilio Oecumenico tractari poterunt haec argumema.

1. De Clero.

a) Fovenda inter Clericos vita communis, ad normam can. 134 *Codiciis Juris Canonici*.

R 1. b) Suadenda est institutio Clericorum Dioecesanorum, ad instar
e^ligiosorum, ad nutum Episcopi.

c) Parochi sint omnes amovibiles ad normam in Novo Cadice
exarandam.

d) Normae et dispositiones dandae sunt quomodo provided ho-
nesto sustentamento Clericorum.

e) Desideratur revisio et simplificatio Pontificalis Romani, Mis-
sa¹ et Breviarii.

S f) Introducendus videtur usus linguae vulgaris in administratione
acramentorum et Sacramentalium, saltem in partibus non essentialibus.

2. De Religiosis.

a) In tuto ponatur principium « Nil sine Episcopo » in omnibus
quae respici^{unt} ministrium sacrum externum, et curam alimmarum.

b) Mulieribus religiosis interdicator eleemosynam quaerere per
mos et per vias.

f Baec, Em.me Domine, meo iudicio, sunt capita vel argumenta agenda
in futuro Concilio¹⁰. Ex argumentis propositis ab omni¹¹bus Episcopis, trac-
tatio completa evadet. Spiritus Sanctus lumen praestabit ut ea quae
Vera et rea¹ Her ad honorem Dei Omnipotentis, ad profectum Sanctae
Matris Ecclesiae, ad incrementum vitae spiritualis inserviunt, seligantur
Pro exam¹ine et de¹ nitione.

S P ensus meae profundae venerationis Tibi obtestor et, deosculans
urpuram, me profiteor

Eminentiae tuae Rev.mac
add.mus

ffⁱ INNOCENTIUS ALAPHRIDUS Russo, O. F. M.
Episcopus Bovinensis

42

Exe.Mi P. D. HYACINTH! TREDICI
Archiepiscopi Episcopi Brixienensis (Brescia)

Brixiae, septembris 1959

Eminentissime Domine,

Con litteris Pontificiae Commissionis anteparaeparatoriae pro
tr crho Oecumenico diei 18 iunii, circa consilia et vota proponenda de
actandis in Concilio¹⁰.

Peto veniam quia sero respondeo et humilissime expono quae mihi
videntur utili¹ Her agenda.

A) *Circa doctrinam*

1. Forsan utile esset breviter, ad modum canonum, exponere principalia puncta damnationum quae continentur in Encyclica *Pascendi* contra modernismum, prae oculis habendo eventuales evolutiones quas decursu temporis doctrina modernismi habere potuerit.

2. Expositio clara et distincta doctrinae circa relationes inter Ecclesiam et Statum.

B) *Circa errores reprobandos*

1. Reprobatio Communismi athei, iuxta Encyclicam Pii XI, bene distinguendo errores qui sunt contra fidem et doctrinam Ecclesiae et ea quae solum sunt opiniones, utique disputabiles, circa constitutionem societatis et relationes inter proprietatem et laborem.

2. Reprobatio errorum qui veniunt sub nomine « laicismi ».

C) *Circa disciplinam ecclesiasticam*

1. Opportuna limitatio independentiae Religiosorum utriusque sexus ab Episcopo Ordinario in eius territorio, ita ut religiosi sint dependentes a suis Praelatis et suis constitutionibus in iis quae pertinent ad suam vitam religiosam, sed ipsi et eorum Ecclesiae in omnibus dependeant ab Episcopo ordinario loci circa ea quae pertinent ad cultum et actionem pastoralem.

2. Temperare immobilitatem parochorum, indicando casus in quibus possint ab Episcopo amoveri, inter quos, praeter vitam malam, etiam valetudinem quae illos reddat minus idoneos ad rectam vitam pastoralem, probatum defectum circa illam, magnam discordiam, reiteratam inoboedientiam erga Episcopum, etc.

3. Affirmatio veri conceptus doctrinae moralis contra modernas quasdam doctrinas.

4. Accurata expositio doctrinae socialis Ecclesiae in principiis generalibus, praescindendo ab eorum practicis applicationibus, quae variari possunt secundum diversas rerum conditiones et diversas locorum consuetudines.

5. Ad solvendam infelicem conditionem sacerdotum apostatarum, velit Suprema Ecclesiae Auctoritas statuere possibilitatem eos dispensandi a lege coelibatus, ceterum, integre servata lege.

ffi HYACINTHUS TREDICI
Archiepiscopus Episcopus Brixienis

43

Exe.Mr P. D. IOSEPHI GARGITTER

Episcopi Brixinensis (Bressanone)

Brixinae, die 26 augusti 1959

Infrascriptus Episcopus Brixinensis sequentes animadversiones et vota proponere audet circa argumenta quae in futuro Concilio tractari poterunt:

I. *De Doctrina*

Hacreses magnae nostri temporis, ut existentialismus et materialismus, in diversis earum formis et gradibus in futuro Concilio profundum examen et refutationem requirunt. Hi errores philosophici magnum et profundum influxum habent in totam mentem, activitatem et vitam hodierni hominis et ut venenum penetrant etiam in doctrinam catholicam, praesertim apud doctores philosophiae et theologiae qui formatione scholastica carent. Encyclica *Httmani generis*, Papae Pii XII sit fundamentum pro studio profundioris periculorum et errorum, qui hodie etiam apud catholicos inveniri possunt et ab iis etiam defenduntur. Concilium his temporibus speciatim se periculo obscuracionis finium inter veritatem et errorem in diversis materiis opponere debet.

II. *De Liturgia*

Ultimis decenniis per sic dictum « movimentum liturgicum » studium et praxis liturgiae celebrandae non pauca incrementa habuerunt. Uti in omni novo experimento sic etiam in re liturgica per excessum peccaverunt et formas etiam minus rectas protulerunt. Saepius Summi Pontifices de hac quaestione liturgiae locuti sunt et ultimis annis perplura decreta S. Sedis emanata sunt. Aliquibus nationibus S. Sedes diversa privilegia concessit. Etiam hodie desideria et proposita pro nova efformatione liturgiae non desunt. Ob dictas causas optandum est, ut Concilium problemati liturgiae tribuat specialem curam. Quamvis evolutio sana etiam in liturgia optanda sit, tamen hodie magis ac magis sentitur desiderium evitandi nova experimenta et dandi modo celebrationis liturgiae maiorem stabilitatem. Frequentes innovationes contra curae animarum interesse sunt et apud populum certam diffidentiam adversus omnem activitatem pastorem et doctrinalem Ecclesiae producent.

Praeprimis optandum est, ut reguletur usus linguae vulgaris in liturgia; ut permittatur usus linguae vulgaris in administratione sacramentorum, in benedictionibus Ecclesiae et etiam in S. Missa in parte prima quae offertorium praecedit. Episcopis dentur infra certos limites maiores facultates in celebratione liturgiae, ut localium circumstantiarum et consuetudinum ratio haberi possit. Necessarium videtur, ut decreta et normae S. Sedis ultimis annis emanatae resumantur et quaestiones incertae solvantur.

III. *De educatione et formatione candidatorum ad sacerdotium*

Non raro etiam iuvenes, qui seminaria nostra frequentant, favent tendentiae periculosae ad libertatem effrenatam, ad usus irmoderatos bonorum materialium ideoque magis magisque timent praecepta de virtute christiana exercenda. In hoc malum specificum habetur nostri temporis. Aliquando etiam educatores huic tendentiae nimis obviam veniunt et statuta seminarii laxant, ad non perdendum - uti dicunt - vocationes sacerdotales. Haec quaestio pro bono sacerdotii nostri, ideoque pro bono Ecclesiae, habet momentum maximum. Optandum est, ut Concilium etiam de formatione candidatorum ad sacerdotium agat et instructiones et decreta S. Sedis at Summorum Pontificum emanatas ultimis decenniis resumat et denuo inculcet. Maxime attendenda videntur sequentia:

1. In formatione futuri cleri ab antiquis probatisque principiis asceseos christianae, specie a postulatis oboedientiae, exercitationum spiritualium, spiritus sacrificii et mortificationis recedendum non est. Sacerdotes hodie, tendentiae hedonisticae et materialisticae nostri temporis causa, plus quam aliis temporibus indigent formatione ascetica profunda. Imprimis valor, pulchritudo et necessitas virginitatis sacerdotalis et legis coelibatus pro bono sacerdotis et Ecclesiae denuo illustretur, commendetur et praescribatur.

2. Educatio in seminariis non tantum ad ultimos duos annos ante ordinationem sacerdotalem se protrahere sed totum tempus formationis philosophicae-teologicae comprehendere debet. Ad formationem asceticam genuinam impossibile perveniri potest, si candidatus sacerdotii uti discipulus « vagus » in variis universitatibus scientiis theologicis vacat et tantum ultimis duobus annis ante ordinationem sacerdotalem seminarium maiorem theologicum ingreditur.

3. In instructione futuri cleri, specie in instructione philosophica et dogmatica, conservetur methodus scholastica. Sacerdotes formatione scholastica carentes ad errores nostri temporis confutandos, ad ideas distin-

guenda, ad veritatem congrue defendendam aptos non esse vita docet. Non est in bonum Ecclesiae et futuri cleri si in seminariis theologicis libris utuntur, qui quidem a professoribus doctis scripti sunt. et qui materiam in forma splendida et ingeniosa praebent, sed carent claritate conceptuum, praecisione expressionis, methodoque scholasticae distinctionis. Proculdubio non raro causae theseorum periculosarum et errorum prolatorum a professoribus doctis philosophiae et theologiae in ipsorum carenti formatione scholastica quaeri debent.

4. Ad cleri futuri genuinam educationem et formationem in materia philosophica, theologica et in aliis materiis necesse videtur, ut tota materia, quae in cursu Theologico docenda est, examinetur, studeatur, ut programma aptum et obligatorium quod ab omnibus professoribus observari debet praescribi possit. In hoc programma deesse non deberent scientiae regisitae a nostro tempore uti e. g. scientia christiana rerum socialium. Magis attendendum etiam est in formatione futuri cleri in nostris seminariis ad disciplinas practicas, e. g. ad sic dictam actionem catholicam, ad curam iuvenum, ad problema spectaculi cinematografici et televisionis.

5. Methodus proponendi theologiam moralem in nostris seminariis examine indiget. In hac disciplina theologica non tam attendendum esset ad methodum casuisticam sed magis ad spiritum et normas Evangeliorum.

IV. *De vita et apostolatu sacerdotali*

Sacerdotes, praesertim pastores animarum in urbibus et in locis maioribus, hodie labore tam onerati sunt, ut cura vitae spiritualis, orationis ordinatae, meditationis et studii non raro serio periculo exponantur. Consequentiae huius cumulationis laboris vario modo se produnt a certa negligentia in cura vitae spiritualis usque ad defectionem a vita vere sacerdotali. Ad talia pericula evitanda imprimis necesse videtur:

1. Ut in vita sacerdotali curae vitae spiritualis praestantia absoluta prae omni cura apostolatus detur et ut haec prioritas vitae spirituali denuo inculcetur et apto modo in opere diurno sacerdotis officia pietatis (cum breviario exigentiis hodiernis adaptato) distribuantur.

2. Ut perveniatur ad simplificationem et concentrationem totius laboris pastoralis. Illae tantum organizationes catholicae in paroecia sint, quae sunt necessariae et quae habent momentum vere positivum pro cura animarum; nimiae divisiones fidelium in varias organizationes et coetus evitari debent; sacerdos vires suas non exauriat in diversitate et varietate coetuum et organisationum: sacerdos tempus sufficiens habere debet pro cura animarum ordinaria, pro catechesi, pro praedicatione, pro

digna celebratione liturgiae, pro administratione sacramentorum. In cura coetuum et organizationum fidelium sacerdos praeprimis ad formationem nuclei fidelium activorum attenuat.

3. Problema collaborationis cleri regularis et saecularis speciali examini subiciatur et praesertim ius Ordinarii loci in omnibus initiativis curam animarum spectantibus etiam in relatione ad religiosos in Dioecesi sustentetur et ampliatur competentia.

4. Non raro labor fructiferus in cura animarum difficilis est ob nimiam inamovibilitatem cleri beneficiati, praesertim parochorum. Curatores animarum non raro per plures annos locum tenent, cui non aut iam non pares sunt. Optandum est, ut quaestio inamovibilitatis parochorum examinetur et modo apto ordinetur.

5. Examini speciali Concilii dignum est totum problema vitae sacerdotalis quoad conditiones hodiernas mutatas: spectaculum cinematographicum, auto, currus ferreus, televisio, vestitus clericorum, tempus feriarum. Sacerdotes propter circumstantias mutatas nostri temporis periculis maioribus expositos esse experientia docet. Multa cum ansia constatar debemus pericula quae feriae in locis mundanis pro moralitate et pro toto spiritu sacerdotali secum portant, eo magis quia aliquot sacerdotes pericula non evitant, immo se iis exponunt cum se conferunt in societate indecenti, in locis nimis mundanis etc.

V. *De iure canonico*

1. Examinetur et reformetur quaestio reservationum beneficiorum (can. 1435). Vacatio beneficiorum curatorum per tot tempus curae animarum nocet, eo plus quia hodie propter deficientiam cleri provisiones provisoriae paroeciarum saepe vere difficiles evadunt.

2. In iure matrimoniali abrogentur vel immutentur diversa impedimenta dirimentia uti: impedimentum criminis primae, ut aiunt, figurae (can. 1075 § 1), impedimentum consanguinitatis in linea collateralis ultra primum gradum, impedimentum affinitatis in linea collateralis, impedimentum publicae honestatis, impedimentum cognationis spiritualis. Haec impedimenta non videntur esse tanti momenti ut sustinere debeant ut impedimenta dirimentia.

3. Simplificatio et reformatio iuris poenalis (libri quinti C.I.C.) (reservationes, interdicta...) optanda est.

Ecclesia se semper plus diffundit in orbe terrarum; omnes populi autem in Ecclesia uti membra plena et aequiparata esse et tractari desiderant; quare maior internationalizatio, uti dicunt, Curiae Romanae optanda esset.

Quia praeparatio competens Concilii difficilis est et magni momenti, optandum est ut tempus sat longum detur pro praeparatione et studio materiae tractandae; quapropter Concilium non iam mox sed post aliquot tantum annos celebretur.

ffī IosePHus GARGITTER
Episcopus Brixienis

44

Exe.Mr P. D. NICOLAI MARGIOTTA
Archiepiscopi Brundusini (Brindisi)

Prot. N. 466/1/11

Brundusii, 12 octobris 1959

Eminentissime Domine,

Epistulae Eminentiae Vestrae Rev.mac die 18 iunii 1959, Prot. N. 1 C/59-257, petitum rcsponsum, ad Concilium Oecumenicum parandum, mitto.

I. *De Ecclesiae doctrina*

a) Danda est opera ut dogma Mariae Sanctissimae una cum filio Redemptricis et omnium gratiarum Mediatrix definiatur. Putamus, dogmate Assumptionis iam definito, haec temporis momenta maxime idonea esse ad fidei catholicae veritatem declarandam Matris Domini intercessionem universalem.

b) In *Humani generis* litteris encyclicis fundata, Ecclesiae sententia de scientiae cogitatis opinionibusque, quae ad fidei materiam pertinent, explicanda est. Documentum *Humani generis* maximi ponderis est, sed ulterior explicatio necessaria videtur, ut Ecclesiae magisterium principiis praeceptisque manifestis definiatur, cum scientia, historia et ea quae ad historiam pertinent, tam valde in dies progrediantur ut penitus metaphysicam infitiantia et fidei rationes et theologiae principia negent atque repudiant.

c) Praeterea christianae doctrinae elementa contra principia theoriae marxisticae (vulgo Communismo) divulganda sunt, ut ea in catechismo puerorum et maiorum natu inserantur. Hoc propter diffusam ignorantiam ipsius theoriae et propter huius discrepantiam erga catholicam doctrinam. Necesse est usque a pueritia christianos illius theoriae impietatem cognoscere, nam nimis periculosa est, non solum doctis sed etiam et praesertim indoctis, ita ut notabilis pars fidelium a doctrina Christi arceatur. Haec

quaestio quidem de doctrina simulque disciplina est, et maxime in regionibus catholicis gravissima facta est. Nam in multis regionibus (sicut in Apulia, Umbria, Liguria) ubi factioni communisticae adscripti eiusque amatores tamen Sacro adsistunt, ipsi de convenientia inter doctrinam catholicam atque theciriam marxisticam iudicare videntur, quandoquidem sacerdotibus onera liturgica tantumque moralia tribuunt, adfirmantes Ecclesiam reipublicae administrandae operam dare, cum ea, quacumque ratione, theoriae marxisticae studet. Nunc necesse est aliquid maius in dies facimus.

Metuendum non est in parentes, qui ad praeceptores christianae doctrinae filios nunc mittere solent, eos in posterum mittere nolint. Nam theoriam marxisticam satis cognoscere nemini detrimento esse constat.

d) *Quis neget* doctrinam sociale Ecclesiae amplificando nos tantum profuturos esse catholicorum unitati consequendae ut motuum vel factionum divisiones, quae sibi veritatem eiusdem doctrinae vindicent, impedire possimus? De ha re, quod praeterito tempore accidit de aliis christianae doctrinae principiis, nunc id fit. Quam multi, Sacris Libris temere usu, in haeresim inciderunt!..., quam multi hodie, sociales encyclicas temere invocantes, exitus periculosos consequuntur!...

Anno 1931 Summus Pontifex Pius XI illuminate christianeque aestimavit quam valde sociales doctrinae progressae essent, ex quo Litterae Encyclicae *Rerum Novarum* editae erant; nunc hac aetate extrema, quia opiniones celeriores peragant, et societatis problemata eadem sunt ac vitae populorum, studia socialia (vulgo sociologia) progressa sunt.

Catholicis non solum communia sed etiam singularia principia opus sunt ut vitemus, saltem partem maxime idoneam eorum fundamentis rationibusque marxisticis credituram esse, sicut contentioni ordinis atque rei publicae detinenti bona omnium civium.

Si veritatibus haud ambiguis in proximo Concilio Oecumenico sociale Ecclesiae doctrinam valere demonstrare poterimus, facile quoque Ecclesiae magisterium perpetuum atque praesens esse demonstrabimus. Cum multum in docendo Pius XII valuerit, eo magis praecepta illius, a Summo Catholicorum Concilio renovata, unam esse Ecclesiam, praesertim cum doceat, demonstrent, quod de re sociali nondum factum esse in historia Ecclesiae dici potest.

II. De cleri populiue disciplina

a) Curae animarum clericorum novis consiliis providendum est. Multis dioecesibus auctoribus, praeseminaria orta sunt. Hoe <ignum est laude; si autem in dioecesibus pauperibus Italiae inferioris seminaria

et praeseminaria esse non possunt. seminaria minora interdioecesana auspicamur (sicut Potentiae in Lucania), cum singulis dioecesibus praeseminarium concedi possit. Quod ad maiora seminaria regionalia vel dioecesana attinet, nobis perutile quantum studiis theologiae annum addere videtur pro studiis exercitiisque asceticis (tamquam tirocinium) ut etiam clerici scripta Patrum, quae mentem animumque conforment, discant. In studiis asceticis et in scriptis Patrum nunc solum vim ac historiae rationem sequimur, quare haud satis ea sunt.

b) Liceat nobis can. 126 *C.I.C.* de saecularis cleri exercitiis spiritualibus corrigere, quae altero quoque anno facienda sunt, quod non solum necessaria sunt animis clericorum iuvandis, sed etiam ne illis, qui plurimi in Actione Catholica versentur et in eisdem rebus quotannis se exerceant, ipsi cedant. Quin etiam ipsi sacerdotes, ut quotannis exercitia colant, excitandi sunt.

c) Quo episcopi facilius suis clericis uti possint, putamus eius facultatem parochos amovendi tribuendam esse, contra *C.I.C.* can. 454. Nam parochi scientes se amoveri non posse, sua condicione contendere erunt, praesertim cum magna beneficia consequantur, quod certe nihil eis foveat ut vitam vivant asceticam. Concilium Oecumenicum autem declaret quando episcopis parochos facultas amovendi, quandoque Sanctae Sedi sit.

d) Oportet statuere ut sacerdotes religiosi suis officiis incumbant sub auctoritate Episcopi ne, cum iuvenes magis magisque sacerdotii studium deficiat, suis immunitatibus in fidelibus gubernandis difficultatem episcopis afferre possint.

e) Videmus iam plurimos fideles ex hierarchia disiunctos propter ignorantiam (maxime in Gallia et in Italia).

Propterea in fidelium animis excolendus est ecclesiae sensus ex doctrina mystici Corporis Christi deductus.

Oportet fideles intelligere omnia, quae pertinent ad vitam Ecclesiae, ad singulos etiam spectare.

f) Ioannes XXIII mores propter ingenium plurimorum fidelium paganum in omnibus regionibus catholicis corruptiores in dies fieri professus est. Facultas audiendi vel videndi spectacula, scripta autem actorum diurnorum, quorum flagitium eis favet, causa huius ingenii sunt. Cum leges aetatis nostrae mitiores sint, Ecclesia nihil aliud facere nisi animos religione conformare potest.

Necesse est igitur Concilium Oecumenicum grave documentum proponere ut argumentis praeceptisque demonstret Ecclesiam universam mores et doctrinas, quae Evangelium Domini negent, refellere posse atque debere. Utilius est imperare ut in honorem divini cordis Iesu

prima feria VI mensis et Immaculati cordis Mariae V^{irginis} pⁿ "mo sab-
bato ubique Sacrum litatur ad nostra mala corrigenda.

Dum Concilium Domino spero gloriae magnaeque Ecclesiae uuhtatl
esse futurum, me profiteor, ad osculum Purpurae Eminentiae Vestrae
Rev.mae prostratum

deditissimum

ffī NICOLAUS MARGIOTTA
Archiepiscopus Brundusinus

45

Exe.Mr P. D. RAPHAELIS CAMPELL!

Episcopi Calliensis et Pergulani (Cagli e Pergola)

Cagli, 31 luglio 1959

Eminentissimo Principe,

In risposta alla Sua venerata richiesta del 18 giugno 1959 N. 1 C/?.:
275 invio un elenco delle cose che si potrebbero trattare nel Concilio
Ecumenico.

Ho accennato semplicemente agli argomenti nella certezza che altri
li svilupperanno nella migliore maniera.

Colgo l'occasione per umiliare a V. Eminenza i migliori auguri per
il Suo prossimo onomastico e le preghiere piU fervide perche il Signore
voglia ricolmarLa di ogni Sua grazia e benedizione.

Baciando la S. Porpora ed ossequiando vivamente me Le professo

Obbl.mo in Cristo Signore

ffī RAFFAELE CAMPELL!
Vescovo di Cagli e Pergola

DocTRINA

Dogma:

1. Expositio de doctrina Mystici Corporis Christi et de eius unitate.
2. Definitio dogmatica de Mediatione Universali Mariae.
3. Definitio dogmatica de Regalitate Christi et Mariae.
4. Expositio doctrinae de Liturgia (*Mediator Dei*).
5. Expositio doctrinae de, inter Ecclesiam et Statum, relationibus.

Errores damnandi:

1. Communismus materialista et atheus.
2. Neo modernismus idest naturalismus, laicismus et existentialismus atheus.

De re morali:

1. Relativismus moralis et de moralitate momenti.
2. De moralitate Sociali.
3. De moralitate Professionali.
4. De moralitate Familiae.
5. Pericula hodierna a cinema, radio, arte libraria, televisione, etc. sport, derivantia.
6. Moralitas Christiana in suo aspectu positive et ascetico.

Doctrina de re sociali:

1. Sociales, syndacales, politici motus.
2. De doctrina sociali Ecclesiae synopsis.

DrscrrLINA

1. Parochi sine inamovibilitate sint.
2. Sacerdotes etiam in aliam dioecesim faciliter transferri possint. titulus ordinationis mutandus.
3. Relationes inter Episcopos et S. Romanas Congregationes.
4. Relationes inter saecularem et regularem Clerum.
5. De assistentia Novensilibus Sacerdotibus.
6. In temporibus rebus et in secundariis laboribus circa apostolatum auxiliari possunt adhiberi.
7. Sacerdotes apostatae.
8. Legata renovandi.
9. Administratio beneficiaria renovanda vel reformanda.
10. Provisio ad honestam cleri sustentationem.
11. De abstinentia et ieiunio.
12. De variis ecclesiastibus vestibus.

LITURGIA

Libri:

1. Caeremoniale Episcoporum: Pontificale Romanum: Rituale R.: Issale R. et Breviarium simplicificanda sunt.
2. S. Confirmatio ad pueros retardanda post communionem in prove-

tiorem aetatem et unius anno intervallo a prima Communionem separanda ita ut secundo instructio catechetica habeatur.

3. Matrimonia regulariter non in die festo habenda.

4. In administratione sacramentorum lingua vulgaris adhiberi potest maxime cum fideles respondere debent.

T. PASTORALIS

1. Ad catechetica instructionem unificandam textus nationalis adhibendus.

2. De Actione Catholica.

3. De laicorum apostolatu et de eorum positione in Ecclesia.

ffi RAPHAEL CAMPELL!

Episcopus Calliensis et Pergulantis

46

Exe.MI P. D. PAULI BOTTO

Archiepiscopi Calaritani (Cagliari)

Karali, 25 augusti 1959

Eminentissime Princeps,

In futuro Concilio Oecumenico, salvo meliori *iudicio*, etiam haec argumenta videntur tractanda:

1. Consuetudo vitae communis inter clericos;

2. Inamovibilitas parochorum;

3. Relationes inter Clerum saecularem et religiosos;

4. Conditio Sacerdotum *qui* miserabiliter lapsi sunt.

Ad osculum S. Purpureae humillime me profiteor

Eminentiae Tuae Reverendissimae

Servus *in* Christo

ffi PAULUS BOTTO

Archiepiscopus Calaritanus

EXE MI P. D. NICOLAI M. DI GIROLAMO

Episcopi Caiacensis (Caiazzo)

Caiaciae, die 29 aprilis 1960

Beatissime Pater,

Nicolaus Maria Di Girolamo, Episcopus Caiacensis, ad pedes Sanctitatis Tuae humillime provolutus, haec vota in futuro Concilio Oecumenico tractanda, exponit:

1. ut nomen Sancti Ioseph, Sponsi B. Mariae Virginis, in *Confiteor* inque S. Missae Canone includatur, scilicet post B. Mariae V. ipsum nomen;

2. ut in Litaniis omnium Sanctorum et commendationis animae ordine nomen Ioseph nominibus Angelorum et aliorum omnium Sanctorum praeponatur;

3. ut Officium et Missa Desponsationis B. Mariae Virginis cum B. Ioseph ad totam Ecclesiam extendatur.

Quae commendans vota, opinatur S. Ioseph, uti Sponsum B. Mariae V. et Patrem virginalem et matrimonialem Iesu, ad ipsum Unionis hypostaticae ordinem, quamvis extrinsece, pertinere; nam ut Suarez, vir doctissimus scribit, S. Ioseph « Unionem hypostaticam attingit ».

Qua de causa ipsum considerandum esse putat atque in quendam ordinem conferendum, per se stantem, ideoque Superiorem quam Omnium Sanctorum ordinem, ipsius S. Ioannis Baptistae, qui merito Iesu praecursor, non pater sicut B. Ioseph dictus fuit.

Si vero B. Maria V. qua summa est dignitate, a Summa Pontifice Leone XIII (in illa Epist. Enc. *Quamquam pluries* edita A. D. 1889 die 15 augusti) omnibus rebus creatis superior dicta est, tantidem haberi potest, iusta etiam convenientia, S. Ioseph eius sponsus, idest superior omnibus rebus creatis, ideoque iisdem Angelis, qui quidem creati ipsi fuere et « omnes administratorii Dei » appellati, non igitur Pater Iesu, uti B. Ioseph tantum est appellatus. Quare B. Ioseph *summa dulia* cultu <lignum esse putat.

Vero in eadem sententia videntur esse Summi Pontifices nostrorum temporum, quibus incliti Patriarchae cultus vel maxime crevit et omnibus ultra consentientibus apud universes christianos diffusus est.

Nam Summus P. Pius IX, anno D. 1870, S. Ioseph universae Ecclesiae Patronum promulgavit.

Summus P. Leo XIII in eadem Epistula Encyclica anno 1889 edita docuit: Cum Deus B. Ioseph sponsum esse B. Mariae V. constituisset, non modo ipsum esse comitem, sed etiam, ipsa coniugali fide, participem eius excelsae dignitatis voluit.

Praeterea Summus P. Pius XI, in acclamationibus, quae fieri solent in Vaticana Basilica, voluit S. Ioseph nomen statim post B. Mariae V. immo ante ipsarum Angelicarum militiarum invocari, quarum S. Michael est dux.

4. Ad Concilium Oecumenicum, uti spectatores et auditores, invitentur qui Summi Macometanorum religioni praesunt, cum sectatores isti, uti praestantissimi catholici scriptores opinantur, catholicae fidei sint multo propiores quam vulgo creditur. Praeterea est credentium, qui iam in possessionem Evangelicae lucis vivarumque aquarum divinae gratiae venerunt, vehemens desiderium, ut tot quoque longinqui fratres ad catholicam fidem accedere possint.

5. Consentientibus civilium nationum magistratibus, leviter corrigatur Kalendarium ut tempora dierum ad singulos annos, quae nunc pertinent, in eundem semper diem hebdomadis incidant. Nostra vero aetate haec est abnormis ratio dierum, ut unius diei singulis annis, duorum autem anno bisextili sit discrimen. Hoc ut vitetur Kalendae ianuariæ (Capodanno) quae nunc incipientis cuiusque anni primus dies vocatur, quasi dies nova ac distincta considerata et dies posterus sit primus dierum mensis ianuarii. Cum vero annus sit bisextilis diei trigesimo primo decembris alter dies addatur qui sit ipse ultimus anni dierum vocandus.

Itaque omnia uno ordine rata tempora et constituta, dies Paschae quotannis fieri potest immobilis. Quo modo multa expediuntur: ceteri dies festi qui nunc sunt mobiles; numerus dominicarum post Epiphaniam et Pentecosten; selectio, dispositio et distributio lectionum Scripturae occurrentis in Breviario; dies festi illorum Ecclesiae Universalis Sanctorum, qui maximae sollemnitatis inciderint, ad alia tempora, quibus celebrari possint, traslati nova quadam ratione disponantur.

6. In Romano Breviario eripiantur, vel saltem emendentur illae de Sanctorum vita, vel de Patrum homiliis lectiones, quae iam iudicio doctissimorum scriptorum admitti nequeunt.

7. In Missa celebranda Praefatium Adventus temporis introducatur.

Praeterea invitentur Religiosorum Ordines, vel viri sacrarum scientiarum periti ut subtemina novarum Missarum propria component tot iis Sanctis, tam insignibus operibus, doctrinaque praeclarissimis, quorum diebus festis, adhuc tantum legitur S. Missa de Communi, quasi

nihil novi ac singulare sit de iis memoria <lignum, cum Christifideles eorum animas secuti vehementer erudiri possint.

Hae hoe labore et studio, praesertim precibus freti, pietatis gemmas habere possumus, quae iudicantibus ac probantibus Episcopis et Patribus Sacrae Liturgiae haud dubie inserendae sint atque coop-tandae.

Sanctitatis Vestrae humillimus filius
ffi NrcolAus M. Dr GIROLAMO
Episcopus Caiacensis

48

Exe.Mr P. D. PETRI CAPIZZI
Episcopi Calatayeronensis (Caltagirone)

Caltagirone, 24 agosto 1959

Eminenza Reverendissima,

In esecuzione della venerata circolare Prot. N. 1 C/59-290, compio il dovere di sottoporre alla Pontificia Commissione Antipreparatoria del Concilio Ecumenico, alcune proposte per quel conto che vorrà farne tra gli argomenti <la trattare nel futuro Concilio.

La prego intanto di gradire i sensi del mio profondo ossequio, mentre prostrato al bacio della Sacra Porpora, mi onoro confermarmi
Dell'Eminenza Vostra Reverendissima

Devotissimo Servitore

ffi PIETRO CAPIZZI
Vescovo di Caltagirone

I. De periculosa accusatione matrimonii

Constat matrimonia, re vera valida, non raro accusari quasi invalida ob oppositas conditiones contractum invalidantes (v. g. conditio contra bonum prolis): quae conditiones minime appositae fuerunt.

Tamen, nonnulla istorum matrimoniorum nulla declarata fuerunt, quia falsa testimonia, appositionem talis conditionis comprobantia, ab actoribus facile colligi et adduci in processu canonico potuerunt.

Quod scelus, praeter scandalum et pessimas insinuationes contra sacra Ecclesiae Tribunalia, ausum temerarium ex hoe capite matrimonium accusandi magis ac magis in dies succrescere fecit.

Unde, ad haec gravissima mala praecavenda, seu ad bonum commune tuendum (etsi in paucissimis casibus bonum privatum et singulare

ahiter exigere videretur), *proponitur* ut statuat^r ne amplius in posterum matrimonia ex tali capite accusant^r sit, et conditiones huiusmodi pro non adiectae habeantur.

II. *De novis officiis dioecesanis iuridice instituendis et de capitulo canonicorum reformando*

A) Huiusce temporis ministerii pastoralis contingentia fecit ut, tsa Sancta Sede multifarie urgente, apud quemlibet Episcopum qui exstarent sacerdotes, optimis notis prae ceteris commendati, de quibus *Codex Iuris Canonici* ne verbum quidem habet: hi veto Episcopo utpote auxiliarii plena dependentia inserviunt, praesertim in negotiis, quae pro temporum necessitate nova sunt et tamen maximae utilitatis Dioecesi evaserunt. Borum Sacerdotum praecipui sunt qui Acti^o tholicae moderandae adlaborant, necnon qui aliis Officiis recentioris institutionis praeponuntur (v. g. Praeses Officii Catech^ost^oCl, Praeses P.O.A., Adsisens C.C.Z., etc.).

Immo sollicitudo pastoralis suggerit ut nova instituantur Officia tum ad oppugnanda pericula contra fidem et mores insurgentia, tum ad adaequandam pastorem actionem exigentiis praesentis temporis, tempora ipsa pro viribus praeveniend^o.

Experientia teste compertum est quantum haec officia, rite ac accurate impleta, universae vitae religiosae dioeceseos atque paroeciarum profuerint, tum sacerdotum sollertiam opportune excitando, tum illae ministeriorum unitati magnopere inserviend^o, quae maxime est in votis.

Rebus sic stantibus, *proponitur* ut horum officiorum necessitas auctoritative agnoscat^r, eorum finis et munera pressius definiatur, atque tandem eorum institutio in omnibus dioecesibus imponatur.

Sacerdotes his officiis praepositi complexive spectati, quatenus aliquid efformant collegium, nomine colectivo indicari possent; et, attentis quae infra dicentur, adhuc « Capitulum Canonicorum » nuncupari poterunt, retento utique nomine, immutata autem re.

B) Ut vero sacerdotes, ad ista officia deputati, sua munera plene obire possint, necesse est ut ad haec unice vel saltem praecipue totis viribus incumbant, quin ad alia officia, item magni pondetis et momenti, divertantur. Ad praesens vero quaedam cumlatio officiorum in una persona - . pro dolor! - haberi insoluit; quod factum est, plus quam ob penuriam sacerdotum, praesertim ob defectum beneficiorum: nam, ut supra plura numerantur officia, quae, etsi magni momenti et difficultatis sunt, tamen beneficio omnino carent.

Ita de causa, ut singulis huiusmodi officiis instituendis beneficium
atque adsignetur, *proponitur* ut unicuique beneficio canonici-
cah. tam exist^{ent} unum ex istis officiis m^{re} adnectatur, Ita ut beneficium
capitulare amodo tale officium ut proprium et praecipuum habeat.

Ad hanc innovationem beneficia canonica plene activa seu pastoralia
re duntur. Consequenter capitulares, cum Episcopo in regimine dioe-
cesi adiutricem operam actuose naven^t, vere « brachium » Episcopi
let yos^sent et competenter Eius senatum esse poterunt; et insuper
de canonicorum otiositate, ex parte potestatis laicalis
saltem in Italia) non semel insinuata, fundamento destituetur.

Reformatio proposita, praeter alia importat et exigit:

a) opportunam servitii choralis imminutionem et reductionem ad
dies festos tantum, ita ut praxis canonicalis plene compossibilis cum
servitiis evadat, quin fructus beneficii amitti debeant falsis ceteris-
que huiusmodi;

b) plenam Episcopi libertatem quoad collationem talium benefi-
ciorum capitularium, omnibus vinculis « iuris civitatis » - ut aiunt -
aut simili^{um} prorsus ablatis;

c) quod ista beneficia hoc modo reformata omnino red-
eantur, Ita ut ab his recedi possit, sive elapso tempore officii, sive nutu
Episcopi.

Quod proponimus, exequi poterit novis collationibus.

III. De cura paroeciali religiosis extendenda

Non raro fit, praesertim in parvis civitatibus, ut in ecclesiis religio-
abundet cura animarum, quia ibi saltem tres adsunt
religiosi, dum in ecclesia paroeciali saepe saepius unus sacerdos insudat,
Parochus.

Quae discrepantia magis stridet et radix iurgiorum apparet, his spec-
tatis:

a) cum parochus activitatem improbam et diuturnam explere ex-
tenetur, quam plurimas curando operas sociales (v. g. Actio Catho-
lica, adsistentia caritativa etc.) de quibus referre tenetur Ordinario vel
Eius delegatis; religiosi e contra ministeria libera agunt et fere ad nutum
suum electa; quare quandoque fit ut activitatem, etsi in se laudabilem,
a et dioecesana alienam immo (saltem mate-
rialiter) oppositam habent, rationabili parochi et aliorum cum
praeterea evenire solet quod fideles, qui promptiores et aptiores
adiutores in illis onerosis operibus esse deberent, cum in ecclesia
religiosorum animae suae curam inveniant, quin ex alia parte onera apo-

stolatus laicalis sustinere teneantur, ad religiosos confugiunt, parrocho absque auxilio relicto.

Ad haec vitanda, *proponitur* ut omnes religiosorum ecclesiae, aut paroeciales quoad omnia reddantur, nempe cum suis territorio, beneficio, iuribus et officiis; aut, si hoc fieri nequit, istae ecclesiae, opportunis dispositionibus, curae paroecialis vere participes fiant, ita ut omnes religiosi, qui ecclesiae istas officiant, vicarii paroeciales de iure declarentur et sint, sub plena dependentia Ordinarii loci quoad ministeria pastoralia, firma manente oboedientia propriis superioribus quoad religiosam vitam.

Hoc modo, mansiones ministerii sacerdotalis aequae inter omnes sacerdotes utriusque cleri distributae invenirentur, et floreret illa exoptata apostolicarum virium unitas, duce uno eodemque Episcopo.

IV. *De institutione alicuius ordinis fere diaconalis*

Non pauca nostris temporibus inveniuntur ministeria a sacerdotibus passim expleta, quae tamen non sacerdotibus opportunius ac utilius demandanda videntur (v. g. cura oeconomica institutorum ab auctoritate ecclesiastica dependentium, directio P.O.A., adistentia puerorum in oratoriis, cura archivi paroecialis etc.).

Sacerdotis enim est praecipue cultum Dei una cum spirituali cura animarum agere, iuxta illud Apostolorum: « nos vero orationi et ministerio verbi instantes erimus ». E contra, praesertim ob penuriam sacerdotum, factum est ut istae mansiones olim diaconales fere habitualiter a sacerdotibus explicentur, notabili cum spiritus sacerdotalis detrimento ac curae spiritualis animarum neglectu.

Hae de causa, munera ista peropportuno est viris non sacerdotibus concedere.

Attamen, cum agatur de officiis ministerio ecclesiastico intime et proxime connexis, fere necessarium est ut absolvantur a viris Ordini Sacerdotali aliquo modo addictis, ideoque sufficienti vita interiori praeditis, voto castitatis saltem durante tempore sui officii Deo ligatis, et ad supradictas mansiones rite absolvendas expresse instructis.

Quare *proponitur* institutio alicuius ordinis *fere diaconalis*, cuius asseclae, in quodam seminario ad hoc instituto saltem per triennium sufficienter edocti, atque statum iuridicum alicuius Instituti Saecularis ad normam Constitutionis Apostolicae *Provida Mater Ecclesia* adepti, ad opera quondam diaconalia, pro temporum ac locorum varietate et necessitate, incumbant, sacerdotibus orationi et ministerio verbi provide restitutis.

ffi PETRUS CAPIZZI
Episcopus Calatayeronensis

49

Exe.MI P. D. FRANCISCI MONACO

Episcopi Calatanisiadensis (Caltanissetta)

N. 939/59 p.p.

21 agosto 1959

Eminenza,

Sarebbe stato mio desiderio rispondere subito alla Ven. Circolare del 18 giugno u. s. N. 1 C/59-291 qui giunta il 7 luglio, quando ero uscito dalla diocesi per prendere un po' di riposo dopa tanto lavoro fatto e per il Congresso Eucaristico Diocesano di Sommatino (20-24 maggio) e ancor piu per le elezioni regionali che mi hanno spossato.

La detta circolare non mi E stata fatta avere nel luogo delle mie ferie e l'ho trovata al mio ritorno. Dai 16 agosto ad oggi ho avuto due Corsi di SS. Esercizi per tutto il Clero della mia Diocesi e quindi non mi E rimasto il tempo per rispondere adeguatamente. Mi rimetto a quanto gli altri miei Confratelli potranno, dopo matura riflessione, riferire intorno all'argomento.

Baciando la S. Porpora La riverisco

della Eminenza V. Rev.ma
um.mo servitore

83 FRANCESCO MONACO
Vescovo di Caltanissetta

1. *Pars disciplinaris Cleri*

Iura Patronatus, praesertim laicalis, sunt residua potentiae Principum in negotiis Ecclesiae; quae intelligi non possunt cum libertate qua Ordinarii loci gaudere debent.

Sunt enim Sacerdotes, non disciplina instituti, non bonis moribus ornati, qui enixe propriam praesentationem postulant a Patrono, magnis cum obsequiis, dum forsitan desunt reverentiae et oboedientiae Ordinarii sui. Ordinarius non potest ergo providere beneficio cum electione Sacerdotis quern magis in Domino idoneum iudicaverit.

Si praesentationem repellat, Patronus et Sacerdos praesentatus, contra Ordinarium murmurant et forsitan, aut fere semper, calumnias divulgant,

Si Respublica Italica in Pactis Lateranentibus Compatronatum deposuit se obligans supplemento Congruae et aliis expensis, cur pati debet Ecclesia ius praesentationis quod libertatem Ordinarii laedit?

2. De Parochis

Proponitur quod Parochi sint omnes amovibiles. Facilior in hoc casu erit modus procedendi in remotione aut in translatione eorum qui indigni vel minus digni evaserunt.

ffi FRANCISCUS MONACO
Episcopus Calatanisiadensis

50

Exe.MI P. D. MATTHEI G. SPERANDEO.
Episcopi Calvensis et Theanensis (Calvi e Teano)

Eminentissime Domine,

Dum enixas preces Deo O. M. adhibemus, ut prosper exitus Concilio Oecumenico contingat atque Summo Pontifici Ioanni XXIII fel. reg. maximas gratias pro tanto beneficio agimus, vota nostra Pontificiae Commissioni Anteparaeparatoriae, humillime committimus.

A) Quod ad doctrinam attinet optamus:

1. Ut doctrina de Universali B. M. Virginis Mediatione definiatur.
2. Doctrina de Corpore Christi Mystico definiatur atque officia fidelibus inde obvenientia limitesque apostolatus laicorum declarentur.
3. Ius Ecclesiae in quaestionibus politicis cum theologia morali connexis definiantur.
4. Doctrina Caroli Marx atque errores communistarum sollemniter dannentur.
5. Quaedam capita de usu matrimonii e. g. methodus Ogino-Knaus, illustrentur ac definiantur.

B) Quod ad disciplinam Cieri attinet, enixe rogamus:

1. Caelibatus lex confirmetur; presbyteratus vero ordo et votum castitatis perpetuae ad trigesimum annum remittantur, quo diaconus onus suscipiendum maturius perpendet, dum, studiorum curriculo peracto, per aliquot annos, munere ab Ordinario assignato fungi potest;

sacerdotibus vero lapsis, qui matrimonio civili ligantur, benigne caveatur.

2. Parochorum inamovibilitas abrogetur.

3. Ius exemptionis Religiosorum coarctetur, atque Ordinariis, intra fines dioeceseos, pro animarum salute, eorum opera utendi facultas concedatur.

4. Denique sacerdotum incardinatio vel excardinatio atque cleri rationalis distributio expediantur.

Dum impensos animi sensus exprimimus, fausta quaeque Eminentiae Vestrae exoptamus.

Eminentiae Vestrae Rev.mae

add.mus

ffi MATTHAEUS G. SPERANDEO

Episcopus Calvensis et Theanensis

51

Exe.Mr P. D. IOSEPHI D'AVACK

Archiepiscopi Camerinensis (Camerino)

Camerini, die 9 septembris 1959

Eminentissime ac Reverendissime Domine,

Profundo animi gaudio ac trepidatione aiiectus ob ea quae, per venerandam epistolam sub die 18 iunii, Eminentia Tua Reverendissima dignata est mihi significare, audeo nunc eidem Eminentiae Tuae, per annexa folia, mittere ea quae, post maturam considerationem et diuturnam precationem, mihi visa sunt submissee suggerenda pro futuro Concilio Oecumenico.

Humillime oro Eminentiam Tuam necnon et Pontificiam Commissionem Anteparaeparatoriam, ut benigne ignoscatur mihi - inter cetera - et retardatio et pessima dactylographica editio: in angustia temporis, et adiutorum, et opum - ipse meiipsius dactylographus... - neque citius neque emendatius scribere valui.

Interea, profunde pronus ad osculum Sacrae Purpurae, devotissimos animi sensus Eminentiae Tuae ex corde profiteer

Eminentiae Tuae Reverendissimae

add.mus

ffi IOSEPHUS n'AVACK

Archiepiscopus Camerinensis

PROTESTATIO

Profiteor plenum et filiale obsequium erga supremam maternam Sanctae Romanae Ecclesiae auctoritatem.

Propter Dei caritatem et Ecclesiae et animarum, oro atque obsecro omnes excussuros has litteras, ne ita consistere velint in locutionibus, animadversionibus, ideis, minus aptis seu accuratis, immo vel aliquatenus erroneis, ut non percipiant sollicitudines, ideas, suggestiones praecipuas; quatenus saltem aliquid veri praeseferant ac boni.

Vel priusquam respuamus voces sollicitudinis forsitan incompositas vel importunas, caeteroquin emendabiles, reor nobis curam et anxietudinem habendam de gravi Ecclesiae humanique generis statu, necnon de remedio potissimo cuius Ecclesia depositaria est et magistra et largitrix, cuius Episcopi sunt Ministri rationem Deo reddituri.

Nonnullas quaestiones, nonnulla argumenta vix innui: v. gr. de Sacerdotio Christi et nostro, de vita christiana, consecrata, sacerdotali, de caritate et cruce, de germano sensu consiliorum evangelicorum, praesertim vero de Beata Maria Virgine. Si vero ven. Commissio Antepreparatoria id optaverit, perlibenter mentem meam fusius - si valeat! - pandere contendam.

ffi IosePHUS n'AvAcK
Archiepiscopus Camerinensis

I

QUAE RECOLENDAS, ELUCIDANDAS
AD EFFECTUM ADDUCENDAS A CONCILIO

Prae mente habitis propositis Conciliorum generatim, mentionibus circa futurum Concilium a Summa Pontifice iterum iterumque prolatis, statu actuali Ecclesiae et humani generis, videtur munus praecipuum huius proximi Concilii esse: revocatio valida et aperta, doctrinalis et practica, ad veritates fundamentales:

1. Timorem Domini « initium sapientiae »: Deum, Ens infinitum, Summum, Creatorem; omnes omniaque omnino Deo obnoxia, etiam bona temporalia.
2. Peccatum, quatenus offensionem Dei, radicem omnium malorum.

3. Ordinem supernaturalem; divinam adoptionem in filios; caritatem; Corpus mysticum; peccati originalis consequentias; Gratiam; « Novissima »; Infernum et Gloriam aeternam.

4. Redemptionem per Sacrificium Christi Sacerdotis Summi (« Exinanivit se... oboediens... *Philipp.* II, 7, 8). Sacerdotium et Sacrificium Christi, a nobis, gratia praeveniens, quid exigant: accedere ad Patrem per Christum, Eiusque « oboedientiam » prosecui redemptricem (« Non potest dicere Caput pedibus: ... non estis mihi necessarii » - *I Cor.* XII, 21, in *Myst. Corp.*; « ... accedentes ... obtemperantibus Sibi ... » - *Hebr.* VII, 25; V, 9; « Adimpleo in carne mea ... pro corpore Eius quod est Ecclesia » *Coloss.* I, 24).

Ut pressius dicam, censeo Concilii munus revocare elementa potissima Christianae Religionis: Caritatem scl. et Crucem.

Caritatem: amare Deum; non solum Eum non offendere; amare « ex toto » (*Matth.* XXII, 37).

Diligere proximum, qua filios Dei; non tantum non nocere.

Crucem: abnegare semetipsum; relinquere, saltem cordis affectu, res temporales bonas in se qua media ad initium cognitionis et servitii Dei (« Crescite, multiplicamini, replete... » *Gen.* I, 28), sed periculosas nobis proclivibus ad consistendum in eis usque ad contemptum Dei: « Qui vult venire post me ... qui non renuntiat omnibus... qui non odit... », sunt praecepta quae omnibus et non solis vocatis ad statum perfectionis Christus imposuit (cf. *I Cor.* VII, 29 ss.). « Vocatis » vero ad perfectionem recolendum perfectionis essentiam Caritatem esse: unde necessitatem Consiliorum: ut transcendamus omnia bona, voluptates et amorem humanum (Paupertas et Castitas), et aperiamur ad Caritatis perfectionem, quae efficitur in exsequenda plene et positive Dei voluntate (Oboedientia). Et consequenter:

a) Pretium omnis vitae christianae ut talis, vel simplicissimae et humillimae, ad implenda ea quae desunt passionis Christi pro Ecclesia; praesertim vero pretium vitae consecrationis, quae imitatio et quasi prosecutio est operis Mariae Corredemptricis.

b) Sacerdotium nostrum: eius finis et munus efficere scl. ut homines accedant rectius et efficientius ad Patrem per Christum (Missa); docere et ducere homines in oboedientiam Christi (Magisterium et Regimen); in statutis adiunctis conferre profecto Gratiam (Sacramenta).

c) Perfectionem Sacerdotibus esse maxime consentaneam immo necessariam.

II

QUAS OB CAUSAS OPORTEAT HAEC A CONCILIO REVOCARI

A) GENERATIM

Tandem aliquando in praedictis omnibus agitur de relatione hominum erga Deum, et de ordine supernaturali. Humanitas creata est a Deo, et ab Eo ad ordinem supernaturalem evecta. Potest ergo bene se habere tantum si vivat in plena servitute Dei, in ordine supernaturali: in Gratia, secundum Caritatis legem, per Crucem.

Ultra humanas vires hoc est; at Deus dat ad hoc potestatem per infinita Christi merita.

Ordo naturalis, lex naturalis, sufficere non possunt; nee omnino possunt in effectum adduci (non potest « diu » perseverari in operibus iustitiae naturalis sine Gratia).

Ecclesia est depositaria unica Veritatis, Vitae, Legis supernaturalis.

Ergo Ipsa sola potest hominibus praebere quae omnino necessaria sunt.

Hoc est Ecclesiae officium potissimum et proprium. Huic instare debet « opportune, importune » (*II Tim.* IV, 2), quia homines propter peccatum originale propensi sunt ad Dei oblivionem immo contemptum, ordine supernaturali omnino reiecto. Eo magis instandum, eo evidentius urgendum si forte oportuerit Ecclesiae Magisterium vel Regimen instare etiam circa ceteras veritates ceterasque quaestiones: cf. *I Cor.* I, 22 ss., II, 2: « ... Iudaei signa petunt, et Graeci sapientiam quaerunt: nos autem praedicamus Christum crucifixum... ». « Non autem iudicavi me scire aliquid inter vos, nisi Iesum Christum, et hunc Crucifixum ».

B) PRAESERTIM ATTENTO PRAESENTI MOMENTO ECCLESIAE
ET HUMANI GENERIS

a) Quamvis longiori usu et frequentiori notitia obsolefactus, peracute attendendus est hodiernus status magis in diem periculosus et tremendus, neque humanis viribus sanabilis: « uno tantum gradu » genus humanum et immane bellum et totale exitium dividuntur.

Ecclesiae (v. supra) depositariae unicae remedii potissimi, hoc remedio hodie utendum est ad salutem humani generis, summa vi, summa evidentia, summa instantia.

(Revera fatendum videtur et sapientissimas prudentissimasque admo-

muones de iure naturali, quas praesertim Pius XII fel. rec. perabunde protulit, omnino inefficaces usque modo evasisse).

b) Hodie non agitur, ut olim, de singulis erroribus aut de declinationibus in determinatis veritatibus Fidei. Populi hodie non seditionem movent, non « bella sancta » agunt contra Arianesimum aut pro Iustificatione vel Transubstantiatione. Hodie potius adest negatio vel saltem oblivio plena relationum erga Deum, ordinis supernaturalis, Redemptionis; et ut permaneant in hac oblivione vel negatione, saltem practica, resistunt homines potentia passiva humanis viribus prorsus invincibili.

Si superiora Concilia singulos suorum temporum appugnarunt errores, Concilium nostrum bane fundamentalem debet oppugnare apostasiam.

C) SINGILLATIM, VIDENTUR ANIMADVERTENDAE
QUAEDAM PRAESENTIS MOMENT! NOTAE

1. Ingens progressus « tecnico »; mirus prospectus futurarum utilitatum et ruinarum ingentium; incrementum opulentiae; spes in solis adiumentis « technici » reposita, et oblivio Dei; progrediens consumptio et concitatio nervorum.

2. Libertas: non amplius coactio ad bonam religiosamque vitam ex parte civilium potestatum; ergo necessitas firmioris et operosioris Fidei personalis.

3. Libertas verbi, typi aliorum instrumentorum propagationis efficacissimorum et captiosissimorum (effemerides, « radio », « televisione » etc.); propagationis possibilitas suarum idearum, sensuum etc. patens et libera etiam immo maxime iis qui minus recte et profunde parati et edocti sunt: eo magis efficaces ad movendos animos et sensus qua minus sapientes.

4. Provida actuositas apostolica iam patens laicis, ad nova ingentia problemata moralia, socialia, oeconomica et publica; qui tamen laici non raro carent solida praeparatione philosophica, theologica, spirituali; qua carentia aliquando non immunes evadunt etiam complures sacerdotes, qui fere rapti urgentibus problematibus hodiernis (necnon frequentioribus conventibus, « settimane, quattro o tre giorni » etc. ad hoc statutis), et amplitudine cognitionum immoderate aucta et aptiori ad alliciendos animos, avertuntur a principiis praecipuis.

Exinde sequitur:

- a) materialismum « orientis et occidentis » (Pius XII);
- b) naturalismum;
- c) immoderata fiducia in adiumentis humanis naturalibus, etiam pro actione apostolica, et oblivio eorum quae vere Redemptionis instru-

menta sunt. Congeries idearum, doctrinarum, scholarum carentium certis fundamentis et etiam aberrantium. Itaque, immo et ideae minus illuminatae, et declinantes, vel aberrantes, in theologia - ut dicitur - laicorum, rerum temporalium, historiae, laboris; circa « umanesimo », incrementum (« rispetto ») personae humanae, « democrazia »; circa Sacerdotium eiusque munera et officia;

d) diligentissima et acuta studia et inquisitiones, in Theologia Pastoralis, in « sociologia religiosa », de statu religionis in singulis categoriis fidelium, de instrumentis apostolatus, etc., ita tamen ut videatur magis quaeri *quomodo* predicandum potius quam *quid* praedicandum, « Iesum Christum scl. et Hunc Crucifixum »;

e) salva omnimodo humillima reverentia in divinae Providentiae arcana consilia, fatenda videtur quaedam imminutio in vi vitali Ecclesiae; quae quidem saepe vix bellum suum defendit in partibus fidelium, cum inter acatholicos et infideles non videtur progredi ne pro incremento quidem « demografica » populorum.

Interea populi et singuli qui doctrinam Marx sequuntur, omnino impenetrabiles sunt.

Et haec omnia eveniunt, non obstante usu in dies latiori, sapientiori, instrumentorum humanorum: « organizzazione », pecuniae, adiutoriorum technicorum, instrumentorum propagationis, etc.

His omnibus serio perpensis, quibus constat hodie non oppugnari altera vel altera veritas Fidei, sed tota veritas supernaturalis immo fundamentum ipsum naturalis veritatis a Revelatione confirmatae (Deus, et relationes hominis ad Deum), et, consequenter, minas tremendas prae-gravare in genus humanum et Ecclesiam, iterum iterumque censeo Ecclesiam, Fidei depositariam et Magistram, elicere debere magnum Fidel actum, ad mentem omnium et ad effectum revocando veritates potissimas, potissimaque salutis remedia.

D) LOURDES ET FATIMA

Videntur haec omnia iuxta esse nuntios seu « messaggio » qui dicuntur, Lourdes et Fatima prolato.

E) Iuxta HISTORIAE EccLESIAE sENSUM

Videtur etiam esse sensus eruendus ex historicis plurimum saeculorum eventibus, exitum hodie habentibus sive in hodiernas durissimas persecutiones sive in hodiernam imbecillitatem - de qua supra

innuimus (cf. pag. 8 e) - in Ecclesiae vi vitali, eo maiorem quo latior et ardens et acutus est usus instrumentorum humanorum.

.d Eventus isti historici, per undeviginti saecula vitae Ecclesiae, fere vi entur ad hoe permissi a Deo:

- 1) ut eius Ecclesia mundetur magis magisque;
- 2) ut corrigantur errores et declinationes Ecclesiae ministrorum;
- 3) dicere: ut corrigantur effectus promanantes ex duobus sequentibus capitibus:

Cl . a) Ecclesiae moderationem generatim in manibus esse illius partis . eri . quae non amplectitur perfectionis statum (unde facilius oritur amor tordinatus erga tmpermm, dlvttas, splendorem extertorem, famltarn etc.: c . « seculi di ferro », « rinascenza », « nepotismo » etc.);

. b) ipsos qui perfectionem profitentur, saepe illam exercere sat minus fideliter;

4) ut recordemur utique per inopiam bonorum et instrumentorum temporalium, efficacius diffundi gratia. Quam, revera, Christus nobis meruit non per bona temporalia, vel non obstante ipsorum inopia, sed pto Per bonorum et instrumentorum temporalium inopiam (cf. tl. II, 6 ss.).¹

III

QUI FELICES EVENTUS HUIUSMODI CONCILU OPERE SPERANDI

A) QuoAD CATHoucos

Videtur tantum ex huiusmodi reditu ad veritates et remedia super-
(Deum, Gratiam, Caritatem, Crucem), oriri posse solutio om-
nium problematum, secus non dissolubilium. Nam:

■■■■■
iis fr¹ . Licet immo oportet uti sapienter pecunia, tecnici.s quatie
ui possumus, ne tentetur Deus ad miracula patranda sme necessitate, et eum
Petere et tnendicare; oportet praesertim recordari, possibilitatem habentibus, offi-
cium d'
Sa iuvandi Ecclesiam et opera eius. . . . d'
Ver' ed efficacitas supernaturalis, possibilitas intelligendi et exercen.¹
hu rcvclatas, habetur tantum per Gratiam; alias, licet ommbus
utarnur, ita fiet ut si quis velit exponere luccm et colores cocco nato, si
quis loquatur surdo, immo mortuo. Gratta adest, autem, c^t quidem superabundans,
in C^o apue Christo; sed per explicitam voluntatem Dei, descendere debet
b^{ra} lo^o et mortua immo separata, per membra proprnquora et ma^{at} s. SOCLA
fi . redemptricis Christi. Opum humanarum defectus,
C^{cientia} pro necessatibus operis apostolici, haec no^bts csse d^cbent quasi porno
rucis redemptricis Christi, quae in nobis proseguatur.

1. Necesse utique est recordari Nationum Rectoribus, etiam acatholicis, legem naturalem, tanquam primum gradum et initium consensionis. Sed verum et efficacax adiumentum verae pacis - scl. cum iustitia, cum solutione ingentium problematum connexorum, incipiendo ex inordinato amore suae nationis usque ad aequam divisionem gentium, finium, materialium primarum, ad firmam et actuosam fiduciam in instrumentis pacificis potiusquam in armis - tantum consequi poterimus, et eo magisi quo Catholici, gratia facultatem praebente, valuerint conformare continuo rei publicae ordinamenta legibus Caritatis: per suum opus, et praecipue per suam vitam christianam, Christi Passionis adimpletionem, impetraturam a Domino Gratiam: quae obsistendo immo remedium supernum afferendo erroribus Rectorum populorum « etiam rebelles compellat propitia voluntates » (cf. Coll. Dom. IV post Pentec.).

2. Operariis licet immo oportet consociari ut christiane defendant iura sua et familiarum; sed questio socialis solvitur tantum si homines, Gratia facultatem praebente, diligant inter se ut veri filii Dei; per christianam « mortificationem » parce utantur bonis temporalibus; maius lucrum et divitias habeant non velut finem et causam potissimam vel unicam sed tantum ut incitamentum et adiutorium ad operandum et lucrandum « in talentis ».

3. Oportet efficere ut coniuges adiuventur ad vitam coniugalem minus difficilem ducendam (nam constituti saepe sunt in « occasione proxima necessaria »); sed problemata moralis coniugalis solvuntur tantum si, Gratia facultatem praebente, amor coniugalis habeatur inferior et caducus (« In Resurrectione neque nubent etc. *Matth.* XXII, 30), et solum qua talis a Deo constitutus et benedictus et ab Eo statutus pro plurimis hominibus, ceteroquin factus periculosus ob peccatum originale (« Qui cum uxore est divisus est » *I Car.* VII, 33; VII, 29).

4. Necesse adiuvere solutionem problematum parvulorum et iuvenum per scholas, collegia, « oratoria », « colonias » etc. (ut italice dicuntur). Sed haec omnia supplere nequeunt muneri familiae, quae est, voluntate Dei, praecipua educatrix, et quae hodie quidem plerumque omnino negligit suam missionem. Familia autem redibit ad explendam missionem suam tantum si, Gratia facultatem praebente, redibit ad principia christiana, ad cognoscendos et efficiendos fines sibi a Deo Creatore et Redemptore traditos.

5. Oportet parare oblectationes moraliter sanas (munus parentum et educatorum, necessitas et munus omnium praesertim iuvenum); sed quaestio de spectaculis cinematographicis, televisivis, ludi corporibus exercendis (sport), etc., solvitur tantum si, Gratia facultatem praebente, ludus habeatur non velut finis sed medium ad recreandam spem beatitu-

dinis aeternae et ad libentius reamplectendam crucem vitae christianae, et si hae oblectationes adhibeantur cum temperantia, non a christiana castigatione et « mortificatione » seiunctim.

6. Oportet uti omni ope ut intelligibilis omnibus et maximi momenti fiat Missa et universa Liturgia Sacra; sed quaestio non solvitur nisi excitetur in hominibus, Gratia facultatem praebente, idea peccati et necessitatis Redemptionis.

Viribus humanis haec munera videntur omnino superiora, remedia quae designantur - Caritas, Crux - videntur absurda. Sed haec est « stultitia Cruis » (*I Car. I, 18*).

Per Crucem vitae christianae, praesertim vitae perfectionis, adimplentur « ea quae desunt passionis Christi », impetratur Gratia, quae haec omnia possibilia immo facilia et fecunda redduntur.

Haec via unica ad salutem humani generis.

Has veritates docere, his insistere oportet.

Necessaria est Fides ad accipienda haec omnia.

Sed audemus dicere: Ecclesia, depositaria et magistra Fidei - ut iam innuimus - magis magisque peragere debet magnum Fidei actum, hoc est solemniter admonere omnes de hac veritate, plena cum fiducia his opibus uti.

B) QUOAD FRATRES SEPARATOS

Videtur multo facilius convenire cum A catholicis (immo quandoque et cum infidelibus) in his veritatibus praecipuis (Deus, peccatum, Redemptio, Caritas et Crux, etc.).

Ipsa oboedientia Romano Pontifici poterit accipi multo facilius ab eo qui noverit necessitatem oboedientiae Deo, ac proinde ordini a Deo statuto, et viderit hanc oboedientiam velut actum Caritatis (« Si quis diligit Me sermonem meum servabit », « Qui vos audit Me audit »; *Jo. XIV, 23*; *Luc. X, 16*), et noverit exiguitatem humanae naturae quae provide corrigitur et adiuvatur, quin coarctetur, et perficitur per societatem ierarchicam divinitus ordinatam quae est Ecclesia.

C) QUOAN COMMUNISTAS ET INFIDELES

Videtur in praedictis constare verum potissimumque remedium contra Communismum, quod adhuc prorsus invincibile evasit.

Communismum enim est consecrarium extremum et necessarium liberalismi: cui profecto opponitur radicatus tantummodo plena et consequenter actiosa professio integrae Fidei Christianae: aut huiusmodi

plena et actuosa professione Fidei vincitur, aut subire necesse est suum consecrarium, Communismum scilicet.

Ceteroquin, cum Catholici firmissime ad Caritatem et Crucem redierint et melius impleverint passionem Christi, Gratia efficacius fluet ad vivificanda membra seiuncta et mortua et mortifera: et ita Communistae valeunt oboedire Ecclesiae, et postponere utilitates temporales spiritualibus (actus scl. supernaturales, qui sine Gratia perfici nequeunt).

Quae eadem prope did possunt de infidelibus.

IV

DE QUIBUSDAM PECULIARITER IN ACTUM ADDUCENDIS

A) 1. IN STUDIO THEOLOGIAE DOGMATICAE

Una cum erroribus antiquis eorumque refutatione, oportet accurate inquirere, usque ad practica consecraria, doctrinam de peccato, de Redemptione, de Sacerdotio et Sacrificio Christi (quid Sacerdotium et Sacrificium Christi exigit a Christianis), de Corpore Mystico; in mentes et in actum revocare perfectionem consistere in Caritate, ad quam necessarium est Consilia evangelica exercere (differentiam inter perfectionem status et statum perfectionis); consiliorum fundamentale et genuinum sensum (praeter ea quae peculiariter Religiosi vel alii agunt); necessitatem pro omnibus et singulis Christianis, et pretium mortificationis, abnegationis sui, temperantiae circa bona et voluptates et cupiditates humanas.

Enixe inde urgere in omnibus oportet veram actuosam aestimationem cuiusque vitae christianae, vel simplicioris et humilioris, quatenus est oboedientia Dea, prosecutio oboedientiae redemptricis Christi.

2. IN STUDIO THEOLOGIAE MORALIS

Una cum doctrina usque modo tradita, necessaria ad rectam administrationem Sacramenti Poenitentiae, oportet potissime et instanter elucidare duplex Caritatis praeceptum, in qua « universa lex pendet »; Caritas non est habenda quasi meta ad quam plus minusve remote oporteat tendere ne incidamus in infernum, sed est substantia vitae christianae: Diligere, et non tantum non offendere, non nocere; diligere Deum « ex toto », diligere proximum qua filios Dei.

Exinde collustrare oportet questiones et solutiones moralis socialis, coniugalis etc.; singillatim et accurate definite et discernere principia

doctrinae christianae ex opinabilibus solutionibus quae adhibentur a scholis et a partibus politicis quae doctrinam christianam profitentur.

Tantum ex his principiis et circa ipsa, indici potest in studiosos et in homines actionis catholicae necessaria unitas et concordia non tantum disciplinari sed etiam interioris persuasionis.

3. IN PRAEDICATIONE ET IN CATECHESI

Perspicue et accurate haec omnia edocenda et declaranda sunt, enixe fideles compellendo ut omnia in actum adducant.

4. DE LINGUA LATINA

Necessarium videtur veritates fundamentales - naturales et supernaturales - enuntiari, cognosci, percipi lingua universali et firma - « lingua mortua » - et ideo significationibus certis et immutabilibus (secus ac in viginti sermone - « lingua viva » - cuius verborum vis evolvitur in dies).

Itemque necessarium videtur ut Sacerdotes valeant intelligere et exprimere et docere veritates, problemata, solutiones, per sermonem vigentem, ita ut ab omnibus recte intelligantur.

B) PRO POPULO CHRISTIANO IN GENERE

Praeter ea quae iam innuimus (v. supra et pag. 147 ss.) videtur pernecessarium revocare christianos ad poenitentiam et ad veram quietem diei festi.

Instaurare oportet convenienti modo et ratione praescriptum de ieiunio et abstinentia. Quod plures hodie violent hanc legem, est argumentum ut magis necessaria habeatur poenitentia, elementum essenziale in christiana religione.

Per quietem diei festi hodie videtur prohiberi labor operariorum, qui scilicet magis indigent, dum licitus habetur labor eorum qui arte liberales exercent - « professionisti » - exinde ingentia lucra trahentes. Non praetereundum est quod evolutio in re oeconomica omnino immutavit ideas circa opera servilia, liberalia etc.; hoc bene attendendum est, ut sacrosanta lex de festiva requie recte elucidetur et imponatur.

Pertenuis quidem est hodie sensus de necessitate poenitentiae, de sanctitate diei festi. Nonne haec causa potior tot ingruentium malorum? Magis igitur necessaria pergravis actuosa admonitio. (Non obliviscendum hoc maxime iussum et severissime quaesitum a Deo in Veteri Testamento).

E contra videtur fortasse innovanda disciplina de reservatione peccatorum et censuris, saltem quoad laicos.

Poterant haec elaxis temporibus arcere e peccatis, quando validior erat Fides, profundior et actuosior institutio religiosa saltem traditionalis, sensus catholicus diffusior, evidentior vis disciplinae ecclesiasticae etiam in mores et ordinationes publicas.

Hodie, vero, omnino his omnibus imminutis immo prope deletis, timendum videtur ne reservatio peccatorum et censurae potius arceant a Sacramentis suscipiendis.

Qui, gravibus oneratus peccatis, tandem aliquando confessarium adit, difficile intelligit cur sibi, ceteroquin satis disposito, absolutio denegetur, difficilior redditurus est, vel confessarium facultatibus instructum aditurus.

C) QuoAn CLERUM, AcTIONEM CATHOLICAM, RELIGrosos

1. *De caelibatu ecclesiastico*

Attenta re quomodo se habeat in Italia et, gravius, in America Latina (de ceteris Nationibus, nescio), quidam quaerunt an possit remedium afferri per relaxationem legis: v. gr. attenta extrema carentia sacerdotum in America Latina, concedendo quaedam urgentiora munera sacerdotalia (Missae celebrationem, Extremam unctionem administrate, immo vel et Confessionem in extremis, et cathechizare) Sacerdotibus matrimonio iunctis.

Nonne autem timendum ne haec relaxatio legis inducat in ruinam circa castitatem plures alios Sacerdotes, et scandalum excitet quasi regressus et disciplinae Ecclesiae retractatio, et gratiae augendae obstat?

Ceteroquin, cum agatur de Sacerdotibus et de gentibus rudioris religionis et fortasse constitutionis phisicae infirmioris, nonne fiet ut qui uxorem ducere permittantur, una uxore - ut ita dicam - contenti non sint?

Prae oculis potius habendum est complures laicos valere castitatem perfectam servare; recolendum quo arctissimo indissolubili vinculo perfecta caritas cum castitate perfecta coniungatur (cf. Enc. *Sacra Virginitas*) et quam multum deceant immo necessaria sint haec Sacerdotibus (cf. Enc. *Ad sacerdotii nostri primordia*).

In hac peculiari quaestione, videtur potissime necessarium inquirere et declarare doctrinam de castitate et cruce, ut supra innuimus, et spiritum Fidei augere.

Alia rei fades, sed mere contingens, est condicio plurium novatorum

« Pastorum », qui uxorem habent, iidemque vero sacerdotali sensu praediti, qui in Catholicam Ecclesiam intrantes munera sua sacerdotalia derelinquere nollunt, neque familiam deserere possunt; quod est etiam gravis de re oeconomica sollicitudo. (Hoc ramen in casu, satis essent « dispositiones transitoriae » quae dicuntur).

2. *Quaedam de vita sacerdotali et C. I. C.*

In gravibus huius temporis angustiis, et iuxta principia supernaturalia iam revocata, emendanda et novanda videtur disciplina sacerdotum quatenus *Codice I. C.* regitur, et re vera in actum perficitur, scilicet obedientia, paupertas, et usus bonorum; parochorum inamovibilitas, concursus in collatione paroeciae etc.

Videtur enim plures saepius adhibere « litteram » *C.I.C.* et subtiliores Theologiae moralis distinctiones, ut se eripiant ex eo quod Sacerdotium exigit; iuridica Beneficii ratio videtur pluries vincere exigentias spirituales populi et ipsius Clerici, efficiendo in Sacerdotibus mentis habitum sensu christiano prope carentem et minime sacerdotalem, et difficultates et nocumenta in ministerio sacerdotale inducendo.

Admonendum esse praeterea videtur, claris expressis verbis, doctrinam et legem Ecclesiae non perfici in solo iure et Codice (necessaria ceteroquin ad normas definiendas, ad abusum vitandos); lex Ecclesiae est Caritas, quae ex natura sua ad maximum tendit. Sacerdos qui sola Codicis observantia contentus esset aequè muniretur fere contra voluntatem Ordinarii et exigentias boni animarum, profecto substantiam christianae doctrinae et praesertim sacerdotalis reiceret.

3. *De munere sacerdotum et de munere laicorum*

Definire oportet et maioris momenti facere munus vere sacerdotale, distinguendo opus proprium laicorum: qui, Sacerdote magistro duce et gratiam praebente, debent principia christianae doctrinae in omnibus humanae vitae rationes perficere.

Ideo definire oportet et, intra suos fines, magis magisque promovere apostolatam laicorum, servando sacerdotibus munus sibi proprium. Corrigenda enim videtur frequens hodierna confusio inter officia, ita ut (doctrina 1.2 c)

Cum nonnunquam Sacerdotium vix aut ne vix quidem Religiosis vitae contemplativae concedi voluerit (forsan non satis animadvertendo contemplativos, si fideles suae verae vocationi, participes fieri ratione quadam mystica et extraordinaria Passionis Christi et ideo maxime de S. Missa haurire) nonne e contra minus conveniens est Sacerdotium iis qui institutioni puerorum (praeter religiosam) vel studio litterarum aut scientiarum, vel aliis laicalibus operibus solum et exclusive aut saltem praesertim incumbant? (cf. exemplum S. Ioannis B. de la Salle). Talibus operibus optime convenit consecratio ad perfectionem, non autem Sacerdotium.

4. *De vita consecrationis ad perfectionem*

Pluris facienda videtur vita Deo consecrata; quatenus magis vacat operae apostolatus (v. supra), potissimum autem quia melius et efficacius oboedientiam Christi Redemptoris prosequitur.

Iuxta exemplum B. Mariae V., huiusmodi vita fluxum Gratiae auget, elicacius reddendo opus nostrum sacerdotale. Hae enim deficiente, animae, etsi copia sacerdotum abundaret, non valerent venire aut non dociles et capaces venirent ad Sacramenta suscipienda, ad audiendum Verbum Dei; et multo parcius merita Christi ex S. Missa haurirentur.

Praeterea, talis melior cognitio et aestimatio vitae consecrationis, una cum meliori cognitione vocationis vere sacerdotalis de qua infra (n. 5) (cf. et n. 3), remedium potissimum erit contra ingravescentem defectum vocationum « fratrum laicorum » quo laborant plerumque Ordines et Congregationes magno cum detrimento verae religiosae observantiae et rectae executionis suae cuiusque missionis in propria sanctificatione et in apostolatu.

5. *De vera sacerdotali vocatione*

Videtur oportere clara definitio vocationis sacerdotalis; quac saltem non est perfecta si Ordinarii appellatio desit, ad opus sacerdotale.

Potest revera quidam Christianus ailirmare se ad perfectionem caritatis vocari; immo ipsas capacitates quas se habere existimat ad opus sacerdotale, humiliter ostendere. Solus autem Episcopus potest illi aut cuivis alii dicere: Veni ut Sacerdotio te augeam.

Re quidem vera hoe ferme evenit in Seminario, implicite tamen vel inscienier. Necessarium videtur ut scienier et ex professo ex parte Episcopi et populi eveniat.

6. *De relationibus inter Clerum saecularem et regularem*

Prae oculis habendo declarationem Pii XII f. r., esse scl. etiam Sacerdotes Religiosos subiectos cuidam Episcopo, hoe est Summo Pontifici,

qui Ordinarius est in omnibus dioecesibus, et eorum officium et munus ad totius Ecclesiae peculiare exigentias pertinere (cf. Allocutionem 8 dec. '50), videtur necessaria:

a) admonitio firma et explicita de pretio et efficientia immo necessitate Religiosorum in bonum universae Ecclesiae;

b) admonitio firma et explicita ad SS. Votorum positivam observantiam; pluries enim circa paupertatem vel oboedientiam quidam videntur subtiliter tenaciter niti eam observantiam ad minimum contrahere, vel prorsus sibi videri non violare;

c) serena et clara inquisitio de singulorum Ordinum et Congregationum spiritu et fine.

Sunt enim, inter illa, quaedam revera a Spiritu Sancto excitatae scholae peculiaris de vita spirituali doctrinae, quibus Ecclesia indiget, cum ibi sanctitatis suae multiplex et clarum argumentum et exemplar inveniat, cum via pandatur animabus peculiaribus vocationibus signatis.

Sunt aliae praesertim Congregationes quae particularibus ministeriis incumbunt ad quae specialis informatio et habitus et « organizzazione » requiritur.

In utriusque his casibus, videtur tribuenda esse Religiosis plena libertas et immunitas immo tutio a sollicitationibus quae ex urgente necessitate vitae paroecialis oriuntur aut aliis huiusmodi. (Nisi forte S. Ecclesia non amplius nostro tempore aptam existimet quandam vitae spiritualis doctrinam aut speciem ministerii, vel si forte religiosi vocationi suae non amplius respondeant).

In aliis casibus agitur, in genere et si paucas accidentales formas exceperis, de sacerdotibus qui vitam communem amplectuntur sub quadam Regula ad maiorem perfectionis amorem; sed omnino ministeriis sacerdotalibus vacare valent. Ex istis videtur augenda esse cum Ciera saeculari positiva cooperatio, ipso Ordinario moderante servato tantum quod iure exigit de singulorum Ordinum et Congregationum vita.

Sub hoc velut lumine considerari potest quod Religiosi tot ob causas saepe multo plures Vocationes inveniant quam Clerus saecularis; cuius rei remedium immo felix usus invenietur in ista fraterna et positiva cooperatione.

Circa vero illos Ordines qui peculiarem doctrinam spiritualem exhibent, diligentissime videtur inquirendum an singuli religiosi sint vere vocati, apte conformati, et fideliter vocationi suae respondeant. Poterit forsitan exquiri an liceat vel prorsus deceat per istos Ordines, praeter quosdam plenae observantiae Religiosos, etiam Sacerdotes comparari qui lato sensu illa doctrina instructi valeant velut fratres Ciera saeculari mutuum adiutorium conferre.

Hoc autem non praetermittendum, nostris temporibus plurimos Religiosos, pro ratione quam Ordines et Congregationes adhibent ad adulescentulos alliciendos immo dicerem fere captandos, vera sui Ordinis vocatione carere vel tenuem ac debilem habere, nec quidquam valere maius facere in quemdam Ordinem vel Congregationem, enim, ingressi sunt solum quia ab illa aut illa allecti et delecti, nisi forte aliquando ad minorem pecuniam impendendam quam in Seminario. Huic difficultati cavendo, uti diximus, poterit Ecclesia consequi ut vere vita religiosorum vigeat magis magisque, et provide auxilium ministerio dioecesano et paroeciali comparetur.

d) Exemptio Religiosorum omnino necessaria videtur (cf. quae supra diximus). Coram Clero saeculari videtur explicite affirmanda necessitas Religiosorum eorumque exemptionis; itemque et urgentius necessaria videtur plenior ac in dies melior perfectio vitae religiosae, quae omnibus huiusmodi necessitatem suadeat.

Nihilominus ad mutuum bonum quaedam iuris praescripta videntur nonnulla correctione ac immutatione indigere, quatenus saltem nostris temporibus immoderata habentur et ipsis Religiosis damno vertuntur. Quod, ex. gr., Ordinarius loci potest quidem prohibere domum religiosam aperiri, sed aperta cum sit neque mutatis circumstantiis aut aequa indemnitate tributa potest efficere ut claudatur vel transferatur, inducit Ordinarios ut vix et aegre veniam huiusmodi concedant et domum religiosam habeant velut impedimentum vel periculum immo prorsus rei pastoralis obstaculum et adversarium: (eo magis, vero, propter systemata captandi vocationes de qua supra innuimus).

e) Item per serenam et claram inquisitionem de essentia et efficientia supernaturali vitae consecratae qua talis (cf. pag. 154), necnon de singulorum Ordinum et Congregationum spiritu et fine, et actuali efficientia quoad vitam Ecclesiae et quoad fidelem observantiam suorum subditorum (cf. pag. 154), videtur examinanda problemata de Monialibus claustralibus.

Inducta est nuper quaedam disciplina, cuius capita inter cetera sunt: 1) constitutio Foederationum ad mutuum adiutorium; 2) suasio indiscreminata ad suscipienda quaedam opera apostolatus activi qui dicitur, eoque ut saepe expresse denegata sint subsidia Sanctae Sedis his Monasteriis quae nullis incumbunt operibus huiusmodi.

Disciplina haec, forsitan utilis qua transitoria, si vero definitiva timendum videtur ne huc evadat:

1) ut in vita et in suo statu actuali servantur perplura illa Monasteria (saltem in Italia; de exteris nescio) quae vero spiritu claustrali (contemplativo) omnino earent nec capaces sunt eum acquirendi, et

clausuram volunt tantummodo propter - ut ita dicam - superbiam et inanem cupiditatem spiritualem, et vitam degunt valde inferiorem et laxiorem ac Sorores vitae activae;

2) minuatur immo extinguatur spiritus claustralis (contemplativo) in his Monasteriis et Monialibus quae revera eo informantur: perpauca procul dubio, sed necessaria in vita supernaturali Ecclesiae.

Videtur potius, post diligens et acutum examen, necessarium:

1) asservare et tueri in plena clausura Monasteria illa quae clausuram habent et colunt tamquam elementum essenziale suae vitae spiritualis, v. gr. Carmelitae Excalceatae); agitur enim de vocatione extraordinaria, sed vera et reali, et summe utili S. Ecclesiae (cf. Const. Apost. *Umbratilem*, Pn XI f. r., circa Carthusianos), et quae inducit vitam poenitentiae, orationis, laboris intimi spiritualis, gratia duce et agente primaria, valde duriores ac vitam activam;

2) per gradus, reducere cetera Monasteria ad vitam activam seu mixtam, ita tamen ut Religiosae aptae revera se reddant ad opera apostolatus per convenientia studia, efformationem spiritualem etc.

Examinandum praeterea videretur num possibile sit concedere vota sollemnia etiam seorsum a clausura papali pro mulieribus, sicut iam fit pro vms. Si hoc possibile haberetur, plures difficultates prorsus solverentur.

V

DE OPERIBUS CIRCA REM OECONOMICAM

Sub claro hoc lumine veritatum circa Redemptionem, et instrumenta Redemptionis, circa Caritatem et Crucem, videtur quam serio examinanda universa actio « attività » de re oeconomica Sanctae Sedis et circa Sanctam Sedem: praesertim « Amministrazione speciale della Santa Sede » et « Istituto per le Opere di Religione ».

Fatendum est non solum garrulas ephemerides, sed et viros graves et de re oeconomica serio peritos - ipse non semel audiavi - habere Sanctam Sedem tamquam valde pollentem in re oeconomica et argentaria: « E una grande potenza finanziaria ».

Procul dubio non respondet fama rei veritati. Hanc famam multi, oppositas ob causas, libenter exaggerant.

Nobis tamen prae mente habenda est humana debilitas, et proclivitas ad gloriam licet vanam et commenticiam; prae mente habenda est forma mentis illorum qui negotiis oeconomicis et argentariis incumbunt, quippe qui necessarium sibi suaeque arti rentur inducere in omnes ma-

gnam aestimationem circa suam vim, per praeconem immo per iactationem (« reclame » etc.); itaque etiam catholici minus ferventes, immo et acatholici gaudent in iactando immo exaggerando suas relationes nummariorum negotiorum cum Sancta Sede.

In primis annis suae vitae, regnante Pio XI f. r., « Administratio specialis S. Sedis » tegebatur omnino et omnibus pergravi impenetrabili secreto; quod tamen postea in dies imminutum est, v. gr. per notoriam praesentiam virorum stricte coniunctorum Apostolicae Sedi in Conciliis administrationis magnarum societatum industrialium nel nummarum; qua ex praesentia facile aliis est arguere aliis facile est ceteris suadere « cointeressentiam » quam dicunt, et quidem ingentem, ipsius Sanctae Sedis, etiam valde ultra rei veritatem, de qua nuper conquerebamus.

Permagna sunt promerita Instituti « Opere di Religione ». Durante bello, perplures catholicae Missiones ei debent suam vitam; continuo autem per illud quamplurima bona Ordinum et Congregationum et operum Religionis caritatisque servantur et recte augentur; Sacerdotes et Religiosi arcentur a negotiationibus et negotiatoribus periculosis immo illicitis, a quibus secus, studio boni animarum incauto, et immemori genuinorum instrumentorum Redemptionis et Gratiae, candide non abhorrent.

Optandum videtur magis magisque opera Instituti his principiis christianis excitari et dirigi, consequentibus cautionibus saepiri.

In dies autem magis effulget magna sapientia et prudentia, qua Summi Pontifices nunquam voluerunt agnosci Institutum ut organum seu Dicasterum Sanctae Sedis.

Immo optandum fortasse videtur si Actio Catholica, recte evoluta tandem aliquando explicite assumat sibi hanc providam et bene optimis convenientem laicis operam, pecunias caritatis religionisque operum tutandi, attamen sub attenta vigilantia Sanctae Sedis.

Videntur adhuc quaedam in generali animadvertenda.

Ingentibus expensis procul dubio S. Sedes gravatur pro Dicasteriis Ecclesiasticis, pro Legatis et Delegatis Apostolicis, pro Pontificia Domo, pro Apostolicorum palatiorum custodia, pro Civitate Vaticana, etc.

Licet summa cum reverentia et prudentia, Concilium examinare posset num saltem hodie vere necessariae et quidem tali mensura, universae haec expensae sint.

Videtur magna pars laboris SS. Dicasteriorum vertere circa negotia religiosa Italiae; nonne impossibile religiosis Italiae negotiis eadem simplicitate consulere ac negotiis ceterarum Nationum?

Quaedam iura et privilegia S. Sedis, pro quibus opera Dicasteriorum

extgitur, videntur quasi reliquiae temporum actorum (v. gr. reservatio Beneficiorum per Datariam Apostolicam) quin fortasse dent S. Sedi efficaces redditus ut olim.

Nonne quaedam et fortasse ingens et diuturna pars laboris in SS. Dicasteriis (« Lavori d'ordine ») potiusquam a Sacerdotibus, qui quidem ingenti stipendio pro sua sustentatione egent, posset vel melius expleri a Religiosis Laicis, valde minoribus expensis?

Expensae pro decore ac splendore circa Summum Pontificem, eiusque Legatos et Delegatos Apostolicos, pro Domo Pontificia, pro Civitate Vaticana, saepe Summi Pontifices nisi sunt imminuere, quasi onerosam haereditatem superiorum temporum. Forsan Concilium occasio propitia est pro radicali revisione et immutatione.

Haec omnia, si recte considerentur, si valide in actum adducantur, ingens afferant levamen in necessitatibus oeconomicis, in curis oeconomicis Sanctae Sedis et circa Sanctam Sedem.

Et - quod valde maioris momenti est - maximum in bonum verterent animarum: plurisaecularis Ecclesiae historia docet. Quod autem dicitur de S. Sede, evidenter aequiter et consequenter dicendum et in actum adducendum est circa Episcopos et universos animarum Pastores.

Nam omnino, quolibet sacrificio posthabito, nitendum est ne forte contingat quod mediis et instrumentis minus Cruci Christi consentaneis, comparetur pecunia pro habitibus minus consentaneis Christi pauperis et crucifixi Ministris, christianae paupertatis et mortificationis Magistris.

VI

DE BEATA MARIA VIRGINE

Clarius ac plenius Christi Sacerdotio aestimato et quoad illud cuiusque animae participatione perpensa, videtur, cum christiana religiosa et sacerdotalis vita magis perspicua micare immo et augeri, tum verus sensus, vera excellentia « universalis Mediationis » et « Corredemptionis » in Beata Virgine Maria mirabiliter constare.

Attenta enim, iuxta divinam ordinationem, necessitudine B. Mariae V. ad Sacerdotium et Sacrificium Christi, plenius conspicitur, Revelatione Magistra, Maria nova Eva, vera verorum viventium Mater. Plura de hoe ineffabili argumento - vere ininterpretabili ac dicendum - disse-
renda. Si oportuerit, perlibenter quae sentiam pandere contendam.

Ex hoe videtur augenda praesentia B. Mariae V., in Divina Officio: non sufficit enim facta licentia saepius recitandi Officium de B. M. V. in Sabbato; agitur de vera praesentia B. M. V. in tota Liturgica Oratione, ut iam est in Canone Missae (cf. *Communicantes*).

Et utinam - supremo hoc animi voto concludo - utinam Concilium perficeretur per dogmaticam Definitionem « universalis Mediationis » et « Corredemptionis » in Maria! quae coronam Capitis Eius suprema gemma ornando, aetatem novam inauguraret qua plenius ac verius vita christiana, religiosa, sacerdotalis vigeret, et, populo et Clero misericorditer amara et periculosa purificatione per novas instantes persecutiones ereptis, Sancta Ecclesia triumphaliter renovaretur in sua vi ac vigore pro Regni Dei pleno adventu in pace Christi, in uno Ovili sub uno Pastore.

ffr IOSEPHUS D'AVACK
Archiepiscopus Camerinensis

52

Exe.Mi P. D. IOSEPHI M. PALATUCCI

Episcopi Campaniensis (Campagna)

N. 30248

22 mai 1959

Eminentissime Pater,

Litteras Eminentiae Tuae sub die 18 iunii datas - n. 1 C/58-297 - recepi, et libenter vota, quae suggerenda mihi videntur circa res et argumenta quae in futuro Concilio Oecumenico tractari poterunt, in adnexis foliis humiliter significo.

Enixe Beatissimam Virginem Immaculatam, Ecclesiae Catholicae Matrem et Magistram, rogo, ut Spiritus Sancti gratiam et dona Patribus Concilii Oecumenici obtineat quibus innixi et roborati, ea tractanda videant quae sunt ad confirmandum in domo Patris acatholicos, et ad conversionem omnium fidelium, ita ut fiat quam citius « unum ovile et unus Pastor » in Christo Domino.

Interim Beatissimo Patti Nostro Ioanni XXIII gratiam a Dea postulamus ut ei fructus uberrimos e Concilio Oecumenico in bonum totius mundi conferat.

Tibi autem, Eminentissime Pater, meae devotionis animi sensus profiteor, etiam totius huius Dioecesis nomine.

addictissimus in Christo et B. V. M. Immaculata
 Eminentiae Tuae Rev.mae

ffr IOSEPH MARIA PALATUCCI

Ord. Min. Conv.

Episcopus Campaniensis

I - DocTRINA

1. *Doctrina de Corpore Mystico* - Opportuna tractatio fiat ut pateat necessitas doctrinae quae tenet ut omnes Christifideles in unam conveniant Ecclesiam viventem et operantem quae sit « unum Corpus, una fides, unum baptisma, unus Deus et Pater omnium, qui est super omnes et in omnibus nobis » (*Eph.* IV, 4 et ss.), adeo ut omnes Christianae animae unicum Corpus Mysticum vivens et operans efforment.

2. *Doctrina de unitate fidei et morum* - logice ex praecedenti doctrina de Corpore Mystico deducitur, iuxta illud Pauli: « Sed licet nos, aut Angelus de Coelo evangelizet vobis praeter quam quad evangelizavimus vobis, anathema sit » (*Gal.* 1, 8).

3. *Doctrina de Mediatione Universali Beatissimae Virginis Mariae* - Quum ex fundamento dogmatico de Corpore Mystico, Beatissima Virgo consideranda sit tamquam Collum quod totum Corpus Capiti coniungit definiri posset dogma de Mediatione Universali B. V. Mariae. Atamen iudicent Patres Concilii de opportunitate tractandi et proclamandi huiusmodi dogma in primo hoc Oecumenico conventu cum fratribus omnibus separatis.

4. *Doctrina Regalitatis Iesu Christi et B. V. Mariae* - Ex definitione doctrinae de Corpore Mystico facile consequitur opportunitas definitionis dogmaticae de Regalitate Iesu Christi et Beatissimae Virginis. Et de huius dogmatis proclamationis opportunitate, item Patres Concilii iudicent.

5. *De modo docendi Dogmaticam Theologiam his nostris diebus* - Ex doctrina de Corpore Mystico logice sequitur quod nulla humana activitas Christianae legi de fide et de moribus se subtrahere potest, ita ut sit « Omnia et in omnibus Christus » (*Col.* III, 1). Proinde sequitur in Theologia Dogmatica tractandos esse hodiernos errores de comunismo materialista atheo, et neo-modernismo, de naturalismo, laicismo et existentialismo etc. Nostris igitur aptata diebus Theologia Dogmatica tradatur, dum e contra nunc iuxta elapsi saeculi methodum traditur, et quasi ignorantur novissimi errores.

Veteres errores ergo in historia theologiae esponantur, sicut fit de elapsis philosophicis erroribus; at e contra hodierni theologici errores in Dogmatica Theologia sufficienter espositi, recte confutentur, verbi gratia comunismus materialista et atheus, neo-modernismus, qui a naturalismo, laicismo et existentialismo traditur.

6. *In latinis et graecis litteris tradendis*, maxime existimari solent pagani scriptores qui « classici » dicuntur, dum Christiani scriptores penitus ignorantur, quasi ipsi classicas litteras nesciverint. Opportunum

ducimus ut saltem Clerici litteras illas ab auctoribus nostris traditas scant, paganos auctores autem tantum consulant quantum opportune videatur ne eorum animus paganismo infarciatur et scriptores nostros parvipendant, praesertim ea aetate, in qua facilius erroribus et passionibus animus imbuitur.

7. *Doctrina de relationibus inter Ecclesiam et Statum* - Ex doctrina de Corpore Mystico logice sequitur quod in Catholico Statu rei publicae rectores actionem suam supernaturalibus Ecclesiae principiis conformare debent, ita ut Status leges nullo modo Ecclesiae legibus dicant, immo harmonice conveniant ad maiorem Dei gloriam et rei publicae prosperitatem.

8. *Theologia Moralis* - Hodierni errores, sicut in re dogmatica, ut supra innuimus, sic et in re morali, oppugnandi sunt, praesertim quoad ea quae individui, familiae et societatis vitam respiciunt. Doctrina, ergo, Ecclesiae activitates omnes respiciat in re sociali, syndacali - quam dicunt - et politica, praesertim quae vulgo « cinema, radio-televisione, sport e stampa » dicuntur.

II - DISCIPLINA ECCLESIASTICA

1. Ut Clerici melius et fructuosius proprii oppidi necessitatibus efformentur, Seminaria Interdioecesana aptiora et efficaciora ducimus ipsa Regionalia Seminaria. Dissita sunt etenim loco et particulari spmtu regionis oppida, ut saepe non facile alumni contantur; accidit imo dissitorum locorum defectus et vitia magis quam bona alumni accipiant.

2. In Ecclesiasticis beneficiis conferendis amplior detur Episcopis facultas a lege concursus dispensandi.

3. Parochi, sicut Sacerdotes, sint ad nutum Ordinarii, idest sint amovibiles.

4. Quum autem in non paucis Dioecesis praesertim in pauperrimis regionibus, Sacerdotes non sufficiant, detur Episcopis amplior facultas; maiorem numerum Sacerdotum habent, ut hos cedant Episcopis, qui eis quam maxime indigent.

5. Facilior reddatur Ordinariis Dioecesis gubernatio, ita ut recursus ad S. Sedem in potioribus tantum rebus fiat, ab ipsis Episcopis.

6. Sic autem relationes inter saecularem Clerum et regularem modetur, privilegio esemptionis servato, religiosi obligari possint ad regimen Paroeciarum assumendum.

7. Opportunum est, immo necessarium, ut in quolibet oppido vita

communis Sacerdotum instituatur, ut sanctius et fructuosius paroeciae fiat, sicut, verbi gratia, ex S. Caroli temporibus fit in Archiepiscopi Mediolanensi. Communis haec Sacerdotum vita maxime novas sacerdotes iuvaret.

d Et quantum fieri, longe a natali oppido, ad ministerium adimplendum; Sacerdotes mittantur, iusta illud: « Nemo propheta acceptus est in Patria sua » (*Luc. IV, 24*).

8.. Ecclesiasticus talaris habitus, quo nunc utimur, expedit, immo necessarium ducimus ut intactus servetur, praesertim in his regionibus, v. g. in Italia ubi eius usum sanctum reddiderunt viri sanctissimi.

d 9. Sacerdotum apostatarum problema particulari studio subiiciendum ducimus, ut eorum miserando statui subveniat, ut facilior eorum reditus ad Ecclesiam fiat, servatis tamen Ecclesiastica disciplina et sacra coelibatu.

10. Ecclesiastica disciplina de ieiunio et abstinencia, nuper hino-

IV - PASTORALIA

1. Pastores animarum quam maxime curent ut Christifideles ad Poenitentiae et Eucharistiae sacramenta frequentius et fructuosius accedant, ut vera christiana vita quam maxime floreat, ut omnes videant opera illorum bona et glorificent Patrem nostrum qui in coelis est.

2. Ad hoc praesertim, in omnibus paroeciis, Actio Catholica, quam dicunt, potissime virorum, quam maxime floreat, ut animarum pastores fructuosius in regimine animarum adiuventur.

CoNcLusio

Haec nobis digna videntur quae in proximo Oecumenico Concilio tractentur ad maiorem Dei et Sanctae Romanae Ecclesiae gloriam et ad maius animarum bonum, ut sit omnia et in omnibus Christus, ac tandem ad B. Mariae Virginis Immaculatae triumphum, sicut in oppido, vulgo, Fatima, abhinc quadraginta et duobus annis, Ipsa nuntiavit: «Tandem Immaculatum Cor meum triumphabit, Russia (omnium peccatorum turba) convertetur, et longa pax pauperum mundo dabitur ».

ffr IosePH MARIA PALATucci
Ord. Min. Conv.
Episcopus Campaniensis

53

Exe.Mr P. D. SALVATORIS BACCARINI
Archiepiscopi Capuani (Capua)

Capuae, 29 augusti 1959

Eminentissime Princeps,

Litteris P. Commissionis Anteparaecliariorum Pro Concilio Oecumenico diei 18-7-1959, N. 1 C/59-308, sic respondeo:

Quaedam doctrinae capita

Doctrinae capita quibus homo medius adhuc :firmiter imbuitur essentialia, sed pauca sunt: Deus, Creator, Provvidus, Iesus Christus Mediator plusquam Redemptor, Maria Virgo gratiarum Mediatrix et, generatim loquendo, utilitas Sacramentorum.

Duo c contra sunt doctrinae capita quibus et ignorantia et praesertim naturalismus nostrorum temporum quam maxime favent:

- 1) doctrina de peccato;
- 2) doctrina de Ecclesiae auctoritate.

1. Populo nostro peccatum est quaedam vaga transgressio legis divinae per conscientiam manifestatae, non per ecclesiam. Et quod conscientia prohibet nihil aliud est quam perturbatio ordinis socialis. Unde peccata sunt homicidia, furta, falsa testimonia, abortus, sed nullo modo sunt peccata onanismus, masturbatio, sexualitas inter solutos, nisi ordinem sociale perturbent (proles defectuosa, caeca, etc.) quinimmo plures sunt qui hac peccati labe habitualiter infecti, S. Communioni etiam quotidianae intersint. Notandum amplius est fere ignotum esse peccatum internum.

2. Ecclesiae auctoritas fere nulla est apud sic dictum hominem medium. Praecipua ratio est favor quern, occasione publicorum suffragiorum, Episcopi et Sacerdotes qui puritatem doctrinae semper auditi sunt praedicare, coacti sunt dare hominibus nomine tantum Christiano polulentibus sed revera inhonestis et quandoque divitiarum percupidis sine ullo pudore nee cura erga mandatum sibi commissum. Immo saepius isti Sacerdotes, nimio zelo coacti, visi sunt mediatores suffragiorum plusquam Dei et Ecclesiae ministri.

Inde sequitur.

Disciplina populi

1. Scandala istorum hodie Ecclesiae imputantur.

2. Sunt plures qui Christiano nomine gloriantur, qui Ecclesiam de rebus politkis loquentem nee audire volunt. Et hi sunt praesertim multi, in reliquis Christiani practicantes, qui nomen dederint factionibus politicis M. S. I., P. D. I. etc. nuncupatis et plurimi etiam demochristiani qui, etsi obtorto collo agnoscant necessitatem ut Ecclesia se defendat, cupiunt tamen ut ecclesia sibi reservet iudicium de probitate virorum qui nomen christianum significant et, data occasione, facultatem eos denunciandi tamquam inhonestos sicut audacter accidit in factionibus adversis (P.C.I., P.S.I. etc.).

3. Praesertim virorum, in urbibus quam maxime, plusquam medietas missam dominicalem deserit et haud pauci sunt qui, si possint, carnem diebus prohibitis edant, qui onanismi praxim exercent, qui divortium in dies ausplicantur, praesertim inter viros.

Ratio est quia haec praecepta mere ecclesiastica retinent et ecclesiasticam auctoritatem nulli vel pauci faciunt.

Ad disciplinam cleri quad attinet

Est in votis quaedam peraequatio utilium pro Sacerdotibus facienda sin ad normam iuris faciendi, saltem intellegenter et discrete per Episcopum qui amplioribus facultatibus pollens penset necessitatem et laborem et distribuat pro suo iudicio et pro uniuscuiusque et necessitate et labore. Inadaequatio adhuc vicens in plurimis paroeciis vel beneficiis reddit fere nullam auctoritatem Episcopi in amovendis parochis, introducit patentem naturalismum in Sacerdotes, inimicitias ponit et, quad peius, amorem novitatum.

Vita spiritualis enim et opportuna praeparatio in Seminariis habita non semper sufficiens evadit ut Sacerdos fiat (o utinam!) « perinde ac cadaver » in manu Episcopi.

Haec rerum conditio una cum querelis, murmurationibus, fundatis vel non, creat in populo mentem acquisitam de clero contra quotidianas necessitates amare luctantem et haec est una ex rationibus cur parentes pavidi filios in Seminarium non dirigant.

Quaedam vota

1. Instructionem religiosam intensiorem reddere, opportunis collationibus etiam peculiaribus v. g. pro coniugatis, pro iuvenibus utriusque sexus separatim, illuminando in confessionibus, casto sed claro modo.

2. Seminaria operam dent ut Clerici oboedientes summopere evadant et ut naturalismus qui omnia et omnes invasit, saltem Sacerdotes immunes relinquat. Adprecior ut praxis Exercitiorum Spiritualium pro Sacerdotibus annua sanciat. Item ut quondoque Exercitationes ad novitates seu sociales seu culturales cognoscendas (Corsi di aggiornamento) fiant.

3. Nihil omittendum ut populus in dies agnoscat Ecclesiam rem politicam aggredi ad hoe ut fidem, mores, sacras traditiones defendat. Ne videantur Sacerdotes nimio zelo suffulti erga nomina et viros qui si non inhonesti, saltem defectibiles sunt et quando deficiunt damnum cadit in veritates indefectibiles et in divinum patrimonium Ecclesiae et Sacerdotibus commissum.

4. Est in votis immissio in C. I. C. legislationis pro Societatibus Catholicis novorum temporum (ACI, ACLI, etc.).

Interim, dum devote manum osculo, omnia fausta Eminentiae Tuae a D.no adprecior

Eminentiae Tuae Rev.mae
add.mus

ffi SALVATOR BACCARINI
Archiepiscops Capua

54

Exe.Mr P. D. HORATII SEMERARO

Episcopi Cariatensis (Cariati)

7 settembre 1959

Eminenza,

Rimetto i miei voti relativi agli argomenti da trattare nel Concilio Ecumenico.

La prego di scusare il breve ritardo.

Con profonda devozione

ffi ORAZIO SEMERARO

Eminentissime Domine,

Haec mea vota sunt, quae humiliter istae Pontificiae Commissioni examinanda propono pro Concilii Oecumenici argumentis apparandis:

A) Ad doctrinae capita quod attinet illustranda vel definienda, mihi videtur doctrinae et praxis Communismi athei condemnatio esse sollemniter renovanda et adamussim determinanda.

B) Plura argumenta audeo proponere, quae maioris momenti negotia vel disciplinam respiciunt, prae oculis conditiones huius Regionis Meridianae potissimum habens:

a) Cum quaedam Dioeceses propter rerum vel personarum inopiam prospere vivere non possint, necessaria vel opportuna videtur Dioecesium revisio, ut aliae dilatentur, aliae minuantur, aliae denique omnino supprimantur, attentis locorum et personarum adiunctis.

b) In aliquibus Dioecesibus Sacerdotum penuria ita gravis est ut tertia Paroeciarum pars sit vacans, cum e contra in aliis Dioecesibus Clerus abundet. Quid faciendum? Nescio quid dicam; sed salus animarum suprema lex. Audeam proponere quoddam iuridicum instrumentum apud Congregationem Religiosorum vel Concilii, quod de Religiosis Missionariis vel Sacerdotibus Dioecesanis ad nutum disponere possit.

c) Disciplina Capitulorum et exemptio Religiosorum fortasse moderandae sunt, ad curam animarum quam maxime fovendam.

d) Inamobilitas Parochorum potestne abrogari? Est in votis.

e) Communio Eucharistica vespertina desideratur, horis statutis, etiamsi Missa non celebretur.

/) Leges liturgicae, quae nunc complicatae et in innumeris decretis

dispersae inveniuntur, ad simpliciore formam cuiusdam Codicis redigendae erunt.

g) Definitiva emendatio et editio Breviarii Romani

C) Ad Apostolatum quod attinet, haec opera promovenda aut mderanda videntur:

a) Sacerdotes quam maxime ad Religionis Opera incumbant, sertim Orationem, Verbi Dei praedicationem, Sacramentorum admmi- strationem, laicis catholicis coetera negotia saecularia relinquentes, quae speciem Apostolatus habent.

b) Actio catholica imponatur ut grave munus Ministerii

c) Factiones politicae cum Religione ne confundantur, firmis bus et officiis catholicorum ut Regnum Christi in re publica constl- tuatur.

Quod est in votis.

Omne donum perfectum a Deo precans et devota referens obsequia, me profiteor.

add.mum

ffi HORATIUS SEMERARO

Episcopus Cariatensis

55

Exe.MI P. D. ARTEMII PRATI

Episcopi Carpens (Carpi)

Carpi, 5 septembris 195⁹

Eminentissime Princeps,

Honorificum est infrascripto Episcopo Carpensi respondere Tuae Veneratissimae n. 1 C/59-314, diei 18 iunii 1959.

Die 4 mensis currentis omnes Ordinarii Provinciae Ecclesiasticae in unum collecti exararunt communem responsionem Po?- tificiae Commissioni Anteparaeparatoriae pro Oecumenico Concilio mit- tendam.¹

Mens mea igitur communi supradicto documento expressa invenitur.

Interim fausta quaeque adprecans Eminentiae Tuae Reverendissimae, deosculor Sacram Purpuram ac me profiteer

Addictissimum in Domino

ffi ARTEMIO PRATI

Episcopus Carpens

¹ Cf. pag. 383 ss,

56

Exe.Mi P. D. IOSEPHI ANGRISANI

Episcopi Casalensis (Casale Monferrato)

Casali, die 27 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Veneratis Litteris, quibus Eminentia Tua dignata est expetere opinionem meam super praecipua negotia quae in proximo Concilio Oecumenico tractanda sunt, haec humillime et sincero corde respondere esero:

1. Episcopi sint de iure divini successores Apostolorum - nam posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei » (Act. 20, 28) - nihil videtur necessarium dare exponere et recognoscere praeter Episcopis inhacrentia in exercitio iurisdictionis in propria Dioecesi, utique sub dependentia Summi Pontificis.

2. In particulari, quo expeditius Episcopi possint procedere in administrandis negotiis sive spiritualibus sive materialibus propriae Dioeceseos, optandum est ut Ordinariis loci concedantur:

a) facultas dispensandi ab omnibus impedimentis dirimentibus iuris ecclesiastici;

b) facultas reducendi ob reddituum diminutionem et expensarum augmentum, onera Beneficia gravantium;

c) facultas imponendi, in commodum Dioeceseos, pensiones quibus Beneficiis, in ipso contractualis actu exprimentibus, salva congrua Portione beneficiarii;

d) maiores facultates in remotione Parochorum;

e) facultas conferendi omnia beneficia, praeter dignitates Ecclesiae Cathedralis.

3. Circa causas declarationis nullitatis Matrimonii, cum compertum sit multos testes, mala fide, promptos esse quaecumque falsa iurare ut vera, optandum ut multo severius et efficacius agantur hae causae, ne de facto favor addatur detestabili negotio divorciali.

4. Optandum ut modus inveniatur reaffirmandi vim inderogabilem legis Coelibatus, ut via praecludatur cuicumque spei vel occasioni eam impetendi.

I Quo efficacius damnetur doctrina Materialismi athei, et quo abso-
luto poenis spiritualibus puniantur qui eidem adhaerent vel favent,
optandum ut aequa lance damnentur omnes doctrinae quae Religionem,

morum honestatem et reverentiam erga humanam personam aut negent aut infirment.

Nam - hac agendi ratione - Ecclesia clarius demonstrat se non habere « personarum acceptionem ».

6. Quo facilius adimpleatur votum S. Pontificis Ioannis XXIII - qui, in Homilia Pentecostes a. 1959 (ni fallor) auspicabat « unionem Ecclesiae Orientalis et Ecclesiae Occidentalis sub regimine unius Pastoris i. e. Summi Pontificis, et unionem Cleri Dioecesanis et regularis sub regimine Episcoporum - optandum ut Religiosi et Religiosae, non tantum verbis sed factis multo intimius legentur vitae et activitati Dioeceseos ubi morantur, sub regimine Episcopi Dioecesanis.

Item optandum ut iidem et eadem multo fidelius et pressius adhaereant normis liturgicis Ecclesiae, speciatim quoad S. Missam, nam adhuc extant domus Religiosae ubi in Missae Sacrificio recitatur Marialis oratio Rosarii, eo quod, aiunt, ita cautum fuit a Venerabili Fundatore aut Fundatrici!

Haec pauca iudicavi exponere, ex parte mea et virorum magis peritorum in animarum regimine, quae magis videntur Ecclesiae et animarum bona profutura.

Interim, pronus ad S. Purpurae, impensos animi sensus profiteor Eminentiae Tuae, dum me profiteor.

Eminentiae Tuae
add.mus, obseq.mus in Domino

ffi JOSEPHUS ANGRISANI
Episcopus Casalensis

57

Exe.MI P. D. RAPHAELIS BARBIERI

Episcopi Cassanensis (Cassano all'Ionio)

Prot. N. 880-59

31 agosto 1959

Eminenza Reverendissima,

Accludo i miei voti per il prossimo Concilio Ecumenico, giusta richiesta dell'Eminenza Vostra Reverendissima.

Che il Signore conceda alla Sua Chiesa il raggiungimento di tutte le mete che si prefigge con la grandissima iniziativa.

Chino al bacio della S. P. umilio all'E. V. Rev.ma i sensi della mia più profonda venerazione.

dell'E. V. Rev.ma Dev.ma Servitore

ffi RAFFAELE BARBIERI

*Vescovo di Cassano Jonio**Beatissime Pater,*

Ad Sanctitatis Tuae Pedes provolutus, gratias Tibi quam plurimas ago, quia necessitatibus Ecclesiae praecavens, Concilium Oecumenicum indicere Tibi in animo esse mundo revelasti.

At sane Tibi Spiritus Sanctus propositum hoc inspiravit, cum ingravescentium malorum aucta congeries bonos perplexos ac pavidos, malos autem proterviores reddat.

Ad Dei Summi iura per atheistas prodita vindicanda et Ecclesiae Sanctae unitatem et supernaturalem prosperitatem promovendas, ut mihi videtur, propositum Tuum esse maxime accomodatum.

Toto orbe per discordiam ruente, maximi momenti erit Ecclesiam Sancti Spiritus opera congregatam videre nullis turbationibus concuti, hastes infensissimos profligare, orbem materna charitate amplecti et filios vel perditos vel dissitos ad unitatem revocare.

Quoniam animum Tibi adaperire, Tu Pater Beatissime, sollicitasti, haec quae sequuntur, mihi videntur, in proximo Concilio, inter cetera tractanda:

1. Patrum ac Teologorum testimonia, in Sacris Scripturis exponendis et interpretandis; fidelium consensus et Ecclesiae sensus omnino mihi probare videntur temporum plenitudinem advenisse ad universa-

iem gratiarum B. M. V. Mediationem tamquam Ecclesiae dogma dam et proclamandam. Ideoque, Cleri, populi que mihi commissi ac meo, ardentia vota promo ut veritas haec tamquam a Deo revelata - delibus christianis proponatur.

2. Cultum liturgicum solemne in Capitulis Cathedralibus et gialis Deo reddendum in vigorem revocet et ripristinet Concilium, amotis vero superfluis, ut in recentioribus rubricarum reductionibus. E contra, Tempia Christianitatis tam magnificentia sine voce manerent et Dei debitus honor detrimentum caperet.

3. Octava SS. Corporis Christi, utpote quam maxime apta ad tum Eucharisticum fovendum et promovendum, ripristinetur, orbe de SS. Corporis Christi mira efficacia ad vitam christianam rite peragendam.

4. Cum per tecnica inventa edonismus ad maximum creverit ita ut homines pronos atque oboedientes ventri fecerit, moneantur fideles de valore et virtute poenitentiae ita ut eis persuasum sit hanc virtutem, per recentes dispensationes, non abolitam sed necessariam omnino esse ad implenda « ea quae desunt passionibus Christi in carne nostra ».

Concilii vox fidelium ad aures intonet ad tantum officium in mentem revocandum, pro salute mundi.

5. Cum Ecclesia sit ut castrorum acies ordinata, quam maxime iuvat disciplinae ecclesiasticae uniformitas in cultu externo peragendo, ita ut in territoriis finitimis disciplinae discrepantia non permittantur.

6. In Seminariorum regimine et disciplina nimis ne indulgeatur mundanis blanditiis, quae in locis sacris irruere possunt per nova tographi, Radii et televisionis inventa. Iuvenes in sortem Domini vocati, in mundi spretu educantur, ut mundum caveant et cavere doceant.

7. Quartum vero annum studiis lycealibus additum, ut verum et proprium novitiatum alumni agant, ita ut, in scientiam Sanctorum proficientes, practicam asceticam, Scripturarum sensum et dulcedinem, una cum Liturgiae amore discant ac pergustent, amoto quovis mundano commercio, ut Dei homines ipsi se sentiant et ad Dei hominumque ministerium mancipari discant.

Quantum vero fieri poterit, dioecesibus proprium seminarium pletum facultas habendi cognoscatur, ad Sacrosancti Concilii Tridentini mentem, quando media habeantur ad eiusdem sacri Instituti rectum regimen promovendum.

8. Videat Sacrosanctum Concilium num Parochorum inamovibilitas, hodie, ecclesiasticam disciplinam et animarum bonum iuvet in tanta sacerdotum penuria et tantis fidelium necessitatibus.

E' Pro bono, Pastores quam maxime expediti esse debent in
Iusdem reg1mme ita ut milites ibi sint ubi agmen discrimen patiat.ur.

9· Religiosorum exemptionis tota materia cum omni cautela, sed cum
prudenti ac intelligenti examine ac iudicio ponderetur.

Ut mihi minimo videtur, Religiosorum exemptio ut nunc est, magis
n?ce.re quam iuvare eorum disciplinam dicendum puto, praesertim in Reli-
quae Provincialem Praesulem unoquoque triennio renovant, cum
sit iis cum vigore praeesse, e quibus votum mendicare humana
rag1htas tentatur.

In Sacramentorum disciplina Episcoporum facultates extendantur,
part1culari ratione habita pro re

tantes, modernum anti-Christum seu atheismum marxistam oppugnare valeant.

Conventus mixti, a Summis Pontificibus Pio XI et Pio XII v. m. promoti ac trepido animo a catholicis accepti, spem intulerunt fore ut proxime omnium christianorum reconciliationis dies appareret. Deus ut omnium bonorum votum in proximo Oecumenico Concilio adimpleatur.

2. Atheismi marxisti continuus progressus,, praesertim in Italiae plagis, peculiarem regulam postulat in pastoralis ministerio Episcoporum et Parochorum, quae non sit nimis dura, ita ut asseclae bonae fidei illius doctrinae periculo aeternae damnationis non exponantur. Consequenter Clerus assiduus sit in operibus charitatis seu socialibus et in agone politico non manifeste partem unicam foveat, ut omnes subditorum animas curare et ad aeternam salutem ducere valeat.

3. Maximi conatus sunt necessarii ut vita et praxis Dei et Ecclesiae sit plena in omnibus familiis. Multae familiae entm, adhuc christiano nomine ornatae, vitam edonisticam et paganam cunt, fere numquam communes preces noscunt, solis bonis materialibus inhiant ac praecipua bona Sacramenti matrimonii parvipendunt.

4. Vires et duces atheismi quotidie crescunt, e contra Clerus in dies decrescit. Uncle opus vocationum valde promovendum ac esse puto. Vocationes pauperum, hodie praevalentes, subsidiis gent et Episcopi, Superiores Regulares ac Praepositi Missionibus medHis praemuniantur, ut his necessitatibus provideant.

5. Sanctitas Cleri maxime promovenda est ut populus sanctus stat, attamen necessarium quoque puto omnem Sacerdotem bene sum esse etiam in temporalibus ut praesto sit necessitatibus populi. Melior ac magis aequa bonorum distributio inter Clericos vehementer exquiritur.

Interim pergratos animi sensus libenter profiteor Eminentiae Tuae, Sacram Purpuram osculans.

Eminentiae Tuae Rev.mae
add.mus

ffii AUGUSTINUS D'ARCO
Episcopus Castri Maris

Exe.Mr P. D. NICOLAI RIEZZO
Episcopi Castellanetensis (Castellaneta)

Eminentissime Domine,

OecEn animadversiones circa argumenta quae in futuro Concilio
urnemco tractari poterunt:

generis). Definitio dogmatica contra Neo-Modernismum. (Cf. enc. *Humanae*

34 dogmatica de Christi regia potestate.
Defimt10 dogmatica de Christo Mystico, et de Communione San-
etorum.

dogmatica de Maternitate Spirituali B. M. V.
Pontificale et Caeremoniale Episcoporum sint sobria.
ulta cum veneratione, fausta a Domino tibi adprecor ex corde.

Eminentiae Tuae Rev.mae
add.mus

ffi NrcolAU\$ Rrnzzo
Episcopus Castellaneensis

Exe. Mr P. D. GUIDONIS A. BENTIVOGLIO

Archiepiscopi Catanensis (Catania)

Catanae, 31 augusti 1959

Eminentissime Princeps,

Laetitiae et auspicio mihi est Eminentiam Vestram Reverendissimam
Commissioni Antepreparatoriae pro futuro Concilio Oecum-
nico a D. no Pp. Nostro Joanne XXIII f. 1. regn. institutae. . . .
V Ut oboediam desiderio Augusti Pontificis ita
estray diei 18 iunii 1959, prot. N. 1 C/59-326, mihi videtur re-
spondendum:

1. In primis mihi liceat exprimere humillimum votum pro definitione dogmatica B. V. M. Mediatrix omnium gratiarum. Nullum remedium aptius ad haereses et pericula autosufficientiae, technicismi et existentialismi saeculi nostri debellanda inveniri potest.

2. Circa disciplinam cleri censeo promissioni oboedientiae, quae emittitur in s. ordinatione sacerdotali, vim voti adnectendam

3. Animarum bono prodesse puto mitigationem inamovibilitatis parochorum. Ita vitari quoque poterunt processus de quibus in *C.I.C.*, qui saepe saepius non sine scandalo vel saltem admiratione fideum celebrantur.

4. Puto insuper legem incardinationis ita esse mitigandam ut facilius bono animarum provideri possit.

5. Aequa distributio beneficiorum curetur oportet: ita ut recens instructio S. C. Concilii in actum ubique ducatur.

6. Cum salus animarum suprema lex sit, Concilium Oecumenicum determinet ampliorem rationem qua religiosi et regulares quoque subdantur locorum Ordinariis in sacro ministerio exercendo.

Una cum clero et populo mihi commissis enixe preces D. O. M. effundam per intercessionem Immaculati Cordis B. V. M. ut ex celebrando Concilio magnum incrementum Ecclesia, Corpus Christi mysticum, habeat.

Interim humillimos animis sensus ex corde profiteer ac sacram Purpuram reverenter deosculor.

Eminentiae Vestrae Reverendissimae
humillimus servus

ffr Gurno AL0Yslus BENTIVOGLIO, S. O. Cist.
Archiepiscopus Catanensis

61

Exe.Mr P. D. ARMANDI FARES

Archiepiscopi Catacensis, Ep. Squillacensis

(Catanzaro e Squillace)

Catanzaro, 6 septembris 1959

Eminentissime Domine,

tifi .Qua par reverentia, transmitto Eminentiae Tuae, Praesidi Pontificiae Antepreparatoriae pro Concilio Oecumenico, antelitterarum versiones consilia et vota quae paraverunt, iuxta ea quae habentur in nuntiatione Tuae die 18 iunii datis.

evote Sacram Purpuram deosculans, me profiteor

Eminentiae Tuae Rev.mae
addictissimum

ffii ARMANDUS FARES

Archiepiscopus Catacensis et Episcopus Squillacensis

Munus Concilii Oecumenici nullum aliud erit nisi praesentare catholicam tamquam *salutis*

foris sunt Eiusmodi, praesertim modernis temporibus; et ita illis generis salutis, in Ecclesia erit « civitas supra montem posita », omnes vocans in splendoris ore veritatis et caritatis « columna et firmamentum veritatis », vera magistra salutis et mater

Ad hoc sancta mater Ecclesia in Concilio Oecumenico in Spiritu unita sub auctoritate Summi Pontificis, Cui concreditum est pascere gregem Christi, oves videlicet et agnos, finem praestitutum congruat, inter alia quae ab aliis Episcopis proferuntur, etiam sequentia humiliter submittere Pontifici Commendationi Antepreparatoriae Pro Concilio Oecumenico desidero, iuxta Epistolam Prot. n. 1 puncta ibi indicata secutus, idest quaedam doctrinae capita, disciplinae Cleri et populi christiani, actualitas multarum generis Ecclesiae, ne gotia maioris momenti, et quaedam alia.

I. QUAEDAM DOCTRINAE CAPITA

A) *Sub ratione pressius apologetica.*

2. Ecclesia edicat, ut altius in mentibus omnium infigantur, veritates quae maxime obscurantur modernis temporibus in mentibus.

Potiores quae sequuntur mihi videntur:

3. Christus, Filius Dei, salutem omnibus affert per Ecclesiam suam, in qua naufragium vitatur universalis perditionis.

4. Contra omnes errores modernos qui dubia movent circa ipsam Dei existentiam (ob materialismum, scientismum, progressum in scientiis physicis etc.) Ecclesia iterum omnibus veritates proclamat de Deo omnium Patre amantissimo, qui omnia creavit; hominem creavit atque per Filium suum redemit; et hominem creatum et redemptum a Filio per Spiritum suum Sanctum sanctificat et ad futuram gloriam parat per Ecclesiam, corpus mysticum Christi Redemptoris.

5. In lucem iterum ponat characterem supernaturalem et supranationalem Ecclesiae, ita ut omnes populi ipsam ingredi valeant. Contra errores currentes, praesertim falsi nationalismi et communismi, alte edicatur nullam confusionem ingerendam esse inter Ecclesiam atque « civilitatem occidentalem », cum Ecclesia semper bona et consuetudines bonas populorum qui ad fidem convertuntur et retinuerit et defenderit: v. g. in cultura, in arte etc.

6. Ius ad libertatem quam sibi Ecclesia vindicat ex iure divino praedicandi omnibus evangelium Christi, sive praedicatione stricte dicta, sive scholis institutionis christianae.

7. Iterum inculcari debet doctrina de relationibus inter Ecclesiam et Statum in unoquoque Stato, necnon inter Ecclesiam consideratam in suo supremo Capite seu Romano Pontifice cum omnibus Statibus, sive singulatim sive collective sumptis (v. g. O.N.U. etc.): et edicatur Summus Pontifex semper uti Christi Vicarius et Pater omnium agnosci et venerari debere, qui bonum salutis aeternae per mandatum Christi Domini omnibus procurat.

8. Iterum edicere - et saltem in lineis essentialibus edicere - quatenus sit et esse debeant iura et officia catholicorum in promovendo bono spirituali et morali, necnon etiam bono politico, sociali et economico in singulis nationibus, attento progressu in ordine democratico qui hodie in dies vigorem maiorem accipit: et de obligatione edoceantur quam omnes habent promovendi bonum temporale per exercitium iurium civilium ad hoc ut pax in ordine et exercitio virtutum in populo

conservari et promoveri possit, reddendo « Caesari quae Caesaris sunt, et *Dea* quae Dei sunt ».

9. Conclusiones eruantur ex praedicta doctrina praecipue circa dignitatem hominis christiani a Christo redempti: et huiusmodi conclusiones respiciant veritates quae hodie fortius impetuntur:

10. a) De dignitate personae humanae contra quascumque formas *razzismi*, *servitutis* proprie dictae, *servitutis* fucatae quae exercetur sive a privatis qui mercedem legitimam fraudant operariis sive in quibusdam statibus per laborem impositum (lavoro forzato) et tempore belli et tempore pacis.

11. b) Ex ipsa dignitate hominis dare eruantur saltem principia quaedam de conservatione membrorum corporis, de officio conservandi vitam, de hygiene, de « sport » etc.; et de cura animae et de iure ad veritatem assequendam etc.

12. c) De dignitate personae humanae in Christum per baptismum renovatae: contra quamcumque formam naturalismi, naturismi, nudismi etc. quae templum Spiritus Sancti in christiano foede offendunt.

13. d) In ordine sociali: altius proponatur et vindicetur a Concilio doctrina de matrimonio uno et indissolubili, fundamento familiae, quod nulla humana auctoritate subverti poterit quin omnia mala in societate proveniant. Concilium damnet rigoroso modo « il controllo delle nascite » qui legalem faceret praxim quae est contra ipsam naturam et ipsum primarium matrimonii finem. Contra divortium quod plures inficit nationes, Ecclesia denuo altam levet vocem suam.

14. e) In ordine sociali Ecclesiae, Concilium quotquot fervent amore Dei et proximi auctoritative et ex animo hortetur *ad laborem pro Ecclesia*, sive *6.rmanda* ubi est, sive propaganda ubi non est fundata. Fides sine operibus mortua est: et omnes fideles adlaborent pro Ecclesia, praesertim - et sint multi per gratiam Dei - qui vocationem apostolicam persentiunt ut laborent in Sacerdotio vel vita religiosa, vel in missionibus apud paganos, vel aliis modis intra fines populorum catholicorum per Actionem catholicam laicorum etc.

B) *In ordine theologico pressius sumpto speciatim quaedam determinantur a Concilio, inter quae sequentia:*

15. a) Circa Sacram Scripturam:

Principia enucleentur de generibus litterariis sacrorum librorum, ita ut precaveantur abusus in hac materia.

Foveantur studia biblica, quae inservire debent ad fidem *tuendam*, *minime enervandam*, sive in ipsis personis studio deditis, sive in aliis.

Circa quaestiones maxime disputatas hodie, v. g. de origine hominis, Concilium suum exprimat auctoritativum iudicium.

Iterum declaretur *sub ductu Ecclesiae* divulgandos esse textus Sacrae Scripturae in populo, qui adnotationibus non minimis, sed sufficientibus adjuvari debet in fructuosa lectione spirituali.

16. *b)* Circa doctrinam theologicam:

Declarationes edantur, sicut iam paratum fuerat in praecedenti Concilio Vaticano, de Christi Domini munere redemptivo, ad vitandum minimum theologicum in hac fundamentali quaestione et ad viam parandam qua profundius intelligatur mediatio secundaria sanctorum, et praesertim B. Virginis Mariae in suo munere mediationis universalis.

17. *c)* Circa doctrinam moralem:

Praesertim, uti iam dixi, de matrimonio, declarationes edantur quaestionum quae hie illinc sunt dispersae in documentis Sanctae Sedis (v. g. de amplexu reservato etc.), ut omnibus pateat, praesertim confessariis, quid firmiter retinendum in quaestionibus tanti momenti.

Deterreantur fideles a matrimoniis contrahendis cum consanguineis, cum plura mala derivent proli.

His connecti debent quae in ordine medicali et educativo Ecclesia iam edidit et in mentem omnium renovari debent per Concilium: ut medici, sacerdotes, institutores iuventutis tuto itinere morali laborare valeant.

18. *d)* Circa doctrinam sociale:

Cum adhuc, plurimis in locis, conditiones sociales vitae hominum non respondeant dignitati naturae humanae et gratiae divinae, Ecclesia in Concilio potiora de morali sociali proclamet ad inculcanda simul principia amoris fraterni una cum iustitia, iterum damnando pestiferas communismi doctrinas necnon alia systemata quae saltem de facto dignitatem hominis operarii parvipendunt vel ad fere nihil reducunt.

II. DISCIPLINA CLERI ET POPULI CHRISTIANI

19. Quaedam propono, uti mihi videntur, utilia ad tractationem in Concilio.

1) Unitas Ecclesiae maxime refulget in Petro: ubi Petrus, ibi Ecclesia: unitas fidei, sanctificationis et regiminis. Haec eadem unitas, praesertim in regimine, refulgere debet etiam in singulis Ecclesiis. Hinc in Concilio quaedam tractari vel indicari deberent quae ad bane unitatem regiminis maxime conferunt in singulis dioecesibus. « Nil sine Episcopo », de iure et *de facto*.

20. 2) Examinentur ergo quaestiones:

De capitulis cathedralibus ut respondeant fini iuridico Ecclesiae, si-
ve sede plena, siue sede vacante.

21. De parochorum inamovibilitate: prae oculis semper habito bono
fidelium quibus praesunt et salvis semper iuribus personalibus, non erit
inopportunum hanc materiam revisioni supponere.

22. De Seminariis clericorum, praesertim - uti est apud nos in Ita-
lia - ubi erecti sunt ab Apostolica Sede seminaria regionalia: providere
dignetur Apostolica Sedes - per auxilia semper conferenda ubi necesse
est - ut singulae dioeceses suum habeant proprium Seminarium com-
pletum in omni ordine studiorum, Philosophiae simul et Theologiae.

23. Reformetur, si ad praedicta consequenda necesse sit, etiam fines
diocesium, cum organizatio iuridica, quae sufficientem vitam tribuat
diocesi, multum conferat bono totius familiae dioecesanae.

24. De paroeciis: conserventur paroeciae iuxta institutum Concilii
Tridentini; sed dentur principia generalia ut revera paroeciae evadant
centrum activitatis religiosae in loco; et in parvis oppidis vel civita-
tibus detur possibilitas (iuridica) ut sit semper unum centrum paroec-
iale *primarium*, cum aliis ecclesiis, paroecialibus quidem, *sed coadiu-
torialibus* ecclesiae principali. Hoc modo videtur posse removeri peri-
culum in quo multoties paroeciae parvae inveniuntur, ut sint videlicet
ens iuridicum, sed non centrum vivum activitatis religiosae et charita-
tivae in loco.

25. Examinentur et proponantur media ad unitatem fovendam in
diocesi inter clerum dioecesanum et clerum regularem, et in genere
cum religiosis. Salvis iuribus interni regiminis cuiuscumque familiae
religiosae, in exercitio munerum sacerdotalium, in ipsis ecclesiis reli-
giosorum, omnes subdantur Ordinario loci. Ubi persentitur defectus
numericus Cleri saecularis, liceat Ordinario religiosis viris concedere
regimen paroeciarum etc.: in his casibus norma iuridica, saltem lata,
edatur in Concilio.

3) Ad disciplinam populi christiani fovendam duo sunt maxime ne-
cessaria: doctrina christiana et participatio liturgica populi.

Votum promere mihi iucundum est:

a) Ut in felicem realitatem vertatur desiderium plurimorum: ha-
bendi, uti emanatum de mandate Concilii sub auctoritate Summi Pon-
tificis, *Catechismus Catholicum officialem* pro tota Ecclesia.

b) Ut ipsa Apostolica Sedes curet ut edatur *Codex legum liturgi-
carum*, quo omnes, siue sacerdotes siue fideles, recte et sine haesita-
tione edoceantur theoretice et practice de cultu Deo O. M. reddendo

per Christum, speciatim de sacrificio Missae et in officio divino publico, necnon in aliis formis devotionalibus ab Ecclesia probatis.

26. Circa ea quae respiciunt disciplinam Cieri et populi christiani aliud adiungendum puto: idest de religiosis et de formis vitae religiosae praesertim ad normam Constitutionis Apostolicae Pii PP. XII *Provida Mater Ecclesia* circa Instituta Saecularia.

Nullum dubium quin omnia quae religiosos respiciunt in *Cadice Juris Canonici* locum aptum invenient iuxta propositum a Summa Pontifice expressum addendi leges novas in ipso textu Codicis Iuris Canonici.

Sed - si possibile erit - iuxta experientiam his annis acquisitam, modus aptus inveniaturn ad praecavendum *falsum mysticismum* et ad *subiectionem* melius ostendendam Auctoritati Ecclesiasticae in singulis locis ex parte membrorum horum Institutionum.

Concilium hortetur fideles qui digni efficiuntur gratia vocationis religiosae, etiam in monasteriis severioris disciplinae, ut fidenter sequi velint vocationem illam, ex qua multa bona proveniunt societati christianae ex vita poenitentiae, orationis et studii vocatorum.

III. ACTUOSITAS MULTIPLICIS GENERIS QUA HODIE ECCLESIA TENETUR

27. Tota actuositas Ecclesiae in eo est ut vita divina seu fides christiana conservetur, praeservetur et propagetur. Nunc vero:

a) Ad fidem conservandam necesse est ut ante omnia fideles formationem christianam acquirant.

b) Ad fidem praeservandam, praesertim in locis in quibus Protestantes adlaborant ad perversionem catholicorum - uti in nostris regionibus italicis - necesse est ut fides operibus praesertim charitatis ferveat et fideles accurate praemuniantur contra errores.

c) Ad fidem propagandam necesse est ut fideles catholice sentiant et adlaborent pro christiano nomine dilatando.

28. Hinc - ut mea opinio est - in Concilio Ecclesia edicat:

1) Officium fidelium adlaborandi in organizationibus religiosis et praesertim Actionis catholicae, cum subordinatione ad hierarchiam ecclesiasticam. Si opus sit, Concilium edicat principia quibus inniti debet Actio Catholica praesertim *in organizationibus*, quae apprimè pateat unio et dependentia ipsarum organizationum ab Ecclesia.

29. 2) Officium, ex ipsa conditione baptizatorum derivans, auxilium praestandi Ecclesiae in opere conversionis fratrum separatorum ab Ecclesia, et in opere propagationis fidei apud infideles.

Rogatur ergo Apostolica Sedes ut mediis aptioribus incrementum

adaugeat operibus omnibus quibus auxilium feratur Missionibus catholicis.

Nullum tempus, quam praesens tempus, maxime propitium ad extendendam actionem Ecclesiae in locis infidelium, praesertim in Africa, in Asia aliisque locis connexis. Impulsum qui veniet ex parte Concilii certe efficiet ut omnes catholici fideles pro infidelibus laborent, ad regnum Dei seu Ecclesiam extendendam et amplificandam.

30. 3) Votum promere audeo: ut *Codex iuris missionarii* conficiatur et promulgetur ut omnibus pateant normae ad opera missionaria recte organizanda in locis catholicis et ad fidem propagandam in locis missionum, prae oculis habitis experienciis laboris tot saeculorum sive in fideliter edendo Evangelium Christi, sive in conservandis quae sunt propria in moribus populorum, dummodo fidei et rectae rationi non contradicant.

Ad subveniendum missionariis numero minime sufficientibus in locis missionum, quaeritur an opportunum iudicari possit ut concredantur catechistis recte formatis iisdem in locis quaedam ampliores facultates in adiuvandis missionariis: v. g. habitualiter ministrandi aegrotis et sanis sacram communionem, etsi ipsi laici sint.

31. 4) In Concilio dare promulgentur principia, iam ab Apostolica Sede probata et manifestata, de usu mediorum ad propagationem culturae hodie aptissimorum: idest radio-televisionis, spectaculorum per cinematographa, notitiarum per impressionem ephemeridum etc. Atque animus adiciatur omnibus qui in bonum veritatis et bonitatis huiusmodi mediis uti poterunt, per organizationem quae sufficienter opponi possit mediis quibus « filii huius saeculi » utuntur et abutuntur.

IV. NEGOTIA MAIORIS MOMENTI

32. Meo quidem iudicio, omnia negotia maiora quae praesertim hodie alte sentiuntur in ambitu ipsius Ecclesiae, respiciunt: formationem Cleri in Seminariis clericorum et in religionibus clericalibus; sanctificationem Cleri in ministerio pastoralis; culturam ecclesiasticam et civilem temporibus praesentibus idoneam; activitatem religiosam Cleri, cum auxilio etiam fidelium laicorum.

Sine sacerdote nil fieri potest in Ecclesia; sed multa forsitan hodie Sacerdotes faciunt quae ipsi laici per se facere possent.

Hinc in Concilio opportunum esset ponderare quomodo *et* numerus sacerdotum augeri possit, *et* ipsi sacerdotes in muneribus pastoralibus obviandis recte ab aliis iuvare possint, *et* sacerdotes qui numerosiores

inveniuntur in una dioecesi possint ministerium sacerdotale exereere in aliis dioecesibus.

33. Hortationes eonciliares in hac materia magni auxilii esse poterunt:

Promovendo magis magisque Opus Voactionum tantopere ab .Apostolica Sede inculcatum; et statuendo diem in quo in tota Ecclesia celebretur *Dies vocationum*.

34. Ubi erit possibile, insistendo saltem in quadam forma vitae communis in Clero quae impulsus det operi sanetificationis personahs sacerdotum, salvis normis vigentibus de recessu mensili etc.

35. Reformando rationem appretiationis studiorum eo sensu omnibus clericis qui sint capaces pateat aecessus ad titulos cos consequendos, v. gr. doctoratus, quibus sacerdotes pares eonst derari possint laicis eultis nostrorum temporum; hoe dicitur salvis specialibus et titulis academicis qui erunt proprii illorum qut doctrinae aliis tradendae uti professores vel periti constitui desiderant sive in Seminariis maioribus sive in Universitatibus.

36. Normas statuendo de valore et extensione incardinationis clericorum: extensio enim videtur modificanda ita ut amplitudinem habeat non amplius dioeeesanam, sed sit provincialis vel regionalis in quaque provineia vel regione eeclesiastica: et sic, praesertim in locis ubi est defeetus numericus sacerdotum, erit possibile bono populi fidelium per sacerdotes qui sine ullo impedimento de uno in alium locum transferri valeant de eonsilio ipsorum Ordinarorum.

37. Hoe etiam loco votum exprimere cupio: ut Sedes *presbyteris lapsis* qui dereliquerunt habitum ecclesiasticum et enam, proh dolor!, nuptias attentaverunt, subvenire velit, saltem modo extra: ordinario oceasione Concilii, ut ipsorum eonscientiae eonsulatur et, st possibile, bono filiorum provideatur.

38. Demum, negotium maximum Concilii non erit certe subverter.e legislationem et organizationem ecclesiasticam: leges enim et organizatione sunt simpliciter *media* ad finem, non ipse finis; sed erit vehementer omnes hortari et a Deo suppliciter impetrare ut Pastores, sacerdotes, religiosi, fideles omnes

d.39. Alia negotia maioris momenti considerari possunt in ordine ad
Itum ad unitatem Ecclesiae Catholicae:

1) Ecclesiarum orientalium quae « Orthodoxae » nominantur.

2) Haereticorum protestantium ex pseudo-reformatione saeculi XVI.

Concilium examinare poterit criteria sequenda ad hoc ut, multipli-
et aucta cognitione fraterna ac mutua comprehensione inter varias
co? christianas quas dicunt, salvis semper - uti patet -
fidei, obstacula ordinis psychologici et historici removeantur
al .reditum horum fratrum ad Sanctam Catholicam Apostolicam Ec-
clesiam Romanam.

E 40: Votum mihi efformare liceat, ut *Octavarium precum* quae in
hcclesia funduntur a die 18 ad diem 25 ianuarii - inter festum Ca-
t edrae S. Petri et Conversionis S. Pauli - *in ipsa liturgia introdu-*
catur: nunc ad impetrandam unionem in populo christiano, et, unione
peracta, ad Deo gratias agendas pro immenso beneficio Ecclesiae con-
cesso.

41. Alia negotia maioris momenti quae tractari poterunt in Con-
cilio:

h 42. a) Examinare et media determinate ad vivificandum spiritu
c ristiano *laborem humanum*, respectu habito ad automatismum.

. 43. b) Altius edicere principia naturalia et caritatis christianae de
populorum et de auxilio ferendo populis qui iuxta legem
.e¹ viventes magna prole ditantur: terra enim omnibus data est ut
et frenum imponi debet egotismo nationum quae ut abundan-
bonis terrenis perfruantur impediunt liberam et ordinatam migra-
tionem.

. 44. c) Omnibus intimate, moderatoribus supremis nationum et om-
ilibus populis, principia ad fovendam pacem inter populos, ad reductio-
armorum exhortando ad tutelam pauperum - sive singulorum
sive populorum - sub ductu mirabilis Notae diplomaticae
quam Benedictus XV, f. r., die 1 augusti 1917, et actorum se-
quentium Pontificum, praecipue P¹¹ XII.

45. Tali modo Ecclesia Catholica, in Concilio Oecumenico adu-
nata, omnibus apparebit uti revera est, *mediatrix pacificationis univer-*
salis, veritates naturales et supernaturales de dignitate hominis intli-
mando et per gratiam Dei, Cuius est ministra, animos singulorum et
Populorum plasmando ad veritatem, iustitiam et caritatem.

V. DE QUIBUSDAM ALIIS REBUS

46. Iam supra dixi de quibusdam votis:

De « cathechismo catholico officiali » pro tota Ecclesia (cf. n. 25).

De « Cadice legum liturgicarum » (pro Ecclesia latina) (cf. n. 30).

De « Die Vocationum » celebrando in tota Ecclesia (cf. n. 33).

De quibusdam rebus reformandis in Constitutione « Deus scientiarum Dominus » (cf. n. 35).

De octavario liturgico pro unitate Ecclesiae (cf. n. 40).

47. Mihi addere liceat sequentia:

Reformetur et novis temporum exigentiis aptetur *systema beneficiorum* Ecclesiae: illud enim quod nunc habetur in Ecclesia - saltem in nostris regionibus meridionalibus Italiae - potius obest quam prodest ministerio sacra, attentis conditionibus populi, paupertate et miseria in qua multi vitam agunt, et etiam quandoque non sufficienti idoneitate sacerdotum in administrandis rebus temporalibus Ecclesiae et nimietate taxarum civilium quibus onerantur beneficia ecclesiastica.

48. Item, sicut iam ab Apostolica Sede coeptum est, perficiatur et ad felicem exitum perducatur *reformatio Breviarii Romani* et *Missalis Romani*.

Examinentur etiam ritus Pontificalis Romani; et saltem quaedam ad simpliciores formas adducantur, ita ut, firma manente maiestate rituum pontificalium, expeditior evadat concatenatio caeremoniarum.

49. Item examinetur a Concilio quaestio an sit conveniens anticipare ad vespas sabbati - et in genere ad vespas festi de praecepto - *tempus utile* ad implendum praeceptum festum assistendi Sacrosancto Missae Sacrificio per Missas postmeridianas seu vespertinas: hoc sive ad multitudinem populi attendendo, sive ad dissita loca in quibus celebrandum est, sive prae oculis habendo defectum numericum Cleri: melius binare die sabbato et dominico, quam trinare die dominico.

50. Item, firmo manente usu linguae latinae in Sacra Liturgia, an conveniat ut extendatur usus, iam ab Apostolica Sede permissus in aliquibus nationibus, de *Rituali bilingue* etiam quoad praecipua sacramentalia.

CONCLUSIO

Animadversiones, consilia et vota his foliis expressa, humiliter comunico et submitto sapienti consilio Eminentissimi Praesidis et Commissionis Antepreparatoriae pro Concilio Oecumenico, me felicem reputans si aliquo modo concurrere passim ad illud magnum bonum quod

profuturum erit Ecclesiae Dei per Concilium, ad quod celebrandum inspirationem specialem habuit a Deo Summus Pontifex Ioannes XXIII, quern Dominus diutissime sospitet.

ffi ARMANDUS FARES
*Archiepiscopus Catacensis
 et Episcopus Squillacensis*

62

Exe.Mr P. D. ALAPHRIDI VOZZI
Episcopi Cavensis et Sarnensis (Cava e Sarno)

Cavae Thvrrrenorum, 20-8-1959

Eminentissime Domine,

Augusti Pontificis voto obssequens, quae mihi videntur tractabilia in futuro Concilio Oecumenico argumenta, ad gloriam Dei et Ecclesiae bonum maxima cum demissione ac modestia hic propono.

Perutile puto:

1. Serpentes errores, communismum scilicet, laicismum et existentialismum damnare.
2. Christianam moralem strenue defendere et inculcare.
3. Principia doctrinae socialis catholicae dare et summatim exponere.
4. Vitam alumnorum in Seminariis minoribus degentium simpliciorum ac magis spontaneam reddere, pietatis exercitia quibus cotidie nunc obligantur minuere atque aetati accomodare.
5. Curriculum studiorum in Seminariis ordinate, praecisione facta a ratione studiorum scholarum Status, quo plenius et facilius ecclesiasticae institutionis finis attingi possit.

In Seminariis autem maioribus non academicis, cursum theologicum disciplinis non stricte futurum ministerium pastorale iuvantibus expedire (uti sunt hebraica et graeco-biblica lingua, liturgia scientifica, exegesis nimis rationalistarum vestigia sequens, introductoriae notae ipercriticac, archeologia diffuse exposita, quaestiones disputatae et pure theoreticae) ita ut tempus melius atque utilius ad addiscendas disciplinas vere pastorales insumatur.

Theologiam moralem vero docere evangelicam simplicitatem atque claritatem sequendo, quin in pelagus distinctionum et subtilitatum delabatur more Pharisaeorum et cum detrimento animarum.

6. Cum sacerdos angelus non sit sed homo, curare maiorem eius spirituales materialesque adstantiam, et mercedem qua o?erarium dignum esse ipse Christus dixit illi reddere, dignitati ac labori dentem, ita ut necessitates urgentiores non valentem explere non poent-teat sacerdotalem secutum esse vocationem.

7. Vigentem beneficiorum administrationis formam recognoscere ita ut quaedam habeatur aequitas in retribuendis diversis officiis.

8. Distributioni Sacerdotum melius consulere ita ut abundantia unius Dioecesis inopiae alterius sit supplementum.

9. Parochos amovibiles reddere.

10. Sacerdotibus maxime attendendum orationi, doctrinae, tioni et Sacramentorum administrationi, quam vocant *haeresim actont*⁵ devitando.

11. Obligationes canonicorum commutate et ad vitae pastoralis munia canonicos adducere.

12. Exemptionem religiosorum temperate eorumque privilegia abolere.

13. Ephebeorum ad educandos pueros institutionem non permittere nisi habeantur in promptu et domus apta et magistri callidi et animarum cultores periti: vigilantiam autem attentam exercere ne a ratione student et a disciplina defectu dedecus in Ecclesiam oboriatur.

14. Pontificalis et caeremonialis episcoporum, ritualis romani? missalis et breviarii recognitionem et ad simpliciore formam reducionem exsequi.

Pergratum mihi est impensos animi sensus Eminentiae tuae aperire et sacram purpuram tuam deosculari.

Eminentiae Tuae Rev.mae
addictissimus in Domino

ffi ALAPHRIDUS VOZZI
Episcopus Cavensis et Sarnensis

63

Exe.Mr P. D. AUGUST! GIANFRANCESCHI
Episcopi Caesenatensis (Cesena)

Cesena, li 30 settembre 195⁹

La mia umile risposta alla ven.ma Lettera Preconciliare dall'Em.za Vostra Rev.ma, riporta osservazioni e voti non soltanto miei ma di qualche sacerdote diocesano e regolare, da me intetrogato secondo il suggerimento datomi nella Lettera succitata.

Circa la parte puramente dottrinale penso che il Concilio dovrà prendere in esame:

1. I fl. sviluppi della Teologia circa l'Ecdesiologia, la Mariologia, la
ose o ogia.

2. La posizione dei laici nella Chiesa.

3. Gli studi recenti intorno all'interpretazione e all'uso della Sacra Scrittura.

4. La dottrina sociale cristiana.

Non so quali siano i criteri di distinzione tra materia di Concilio e di studio per l'aggiornamento del C.I.C.; nel sottoporre a queste mie osservazioni, seguo per lo più l'ordine dei canoni del
o Ice.

con la mia umile preghiera e con quella dei miei
dei quali spesso richiamo l'interesse intorno al Concilio, l'ardua
l'impresa della Commissione da Vostra Eminenza presieduta.

Lo Spirito Santo rinnovi i prodigi della Pentecoste affinché non il
mondo si infilti nella Chiesa ma la Chiesa conquisti e santifichi il
di oggi; con la sua divina vitalità unisca tutte le membra divise
di Gesù e vi attragga tutti quelli che fuori
Regno di Dio così che si avvii alla perfezione il Corpo di Cristo. I
f. tatelli separati non trovino nel prossimo Concilio pretesto per confer-
ovlle. nella separazione ma una apertura luminosa al ritorno all'unico

del .Madonna sia la potente Mediatrix di questa nuova missione
Divino Paracleto.

al bacio della S. Porpora prego l'Eminenza Vostra Rev.ma di
gradire l'omaggio della mia venerazione e del mio devotissimo saluto,
mentre mi professo

dell'Eminenza V. Rev.ma
umilis.mo oblig.mo servo

ff. AUGUSTO GRANFRANCESCHI
Vescovo di Cesena

Nota bene: Per lo più si segue l'ordine dei canoni C.I.C.

Calendario e computo del tempo

A) Si auspica una semplificazione del calendario (purché non si crei
un'altra difficoltà all'unione con le Chiese « Ortodosse »). Possibil-
la Pasqua venga fissata alla seconda domenica dopo l'equinozio di
Inun
avera senza tener conto della luna.

B) Nel computo delle ore si segua solo l'*usualis loci temporis supputatio*.

Can. 63 segg. - a) Si auspica l'abolizione o la limitazione di quei privilegi che sono piuttosto un favore fatto alla persona fisica o morale che una reale esigenza del bene della Chiesa e delle anime; b) l'abolizione della comunicazione dei privilegi; c) l'abrogazione di quelle prescrizioni o impedimenti dai quali di fatto si concede abitualmente la dispensa.

Can. 108. - Si domanda: a) Se non sia opportuno che gli ordini minori cessino di essere un ricordo storico per diventare costitutivi di un reale ufficio e significativi ed operativi di una grazia richiesta per il pratico esercizio dell'Ufficio stesso; b) se il suddiaconato non possa diventare il rito della professione dello stato clericale con il voto di castità perfetta vincolante fintantoche il soggetto resta in quello stato, e con le attribuzioni liturgiche clericali. Non si vede, almeno qui in Italia l'utilità della stabilità nell'ordine diaconale dal momento che, eccettuate le azioni liturgiche, tutte le altre tradizionalmente attribuite al diacono, possono essere esercitate anche dai laici.

Can. 111 segg. - Si riterrebbe opportuno: a) Far uscire certi sacerdoti da quell'ambiguità in cui vengono a trovarsi quando sono incardinati ad una diocesi e per anni ed anni ne restano fuori e prestano servizio in altra, conservando il diritto di ritornare nella propria quando lo vogliono; b) rendere più facile, ed anche obbligatorio il passaggio da una diocesi in cui il Clero è sovrabbondante ad un'altra in cui è scarso.

Can. 126. - *Singulis annis* invece che *tertio quoque anno*.

Cann. 126-128. - Conviene rafforzare *nerbum disciplinae*.

Can. 125. - Sia più precisamente specificato l'obbligo delle pratiche quotidiane (*tenentur*).

Cann. 130-131. - a) L'obbligo degli esami sia esteso «*ad integrum sexennium*»; vengano distribuite le materie in due esami annuali; b) le «*collationes de re morali et liturgica*» diventino almeno tre ore di studio serio su materie che interessino la formazione dei Sacerdoti e la pratica pastorale (aggiornamento) proposte ogni anno da una Commissione diocesana «*per la cultura del Clero*»; Si svolgano sotto la guida di un maestro competente una volta al mese (per nove mesi all'anno) da tutti i Sacerdoti radunati nei singoli Vicariati; c) Anche il ritiro mensile, di almeno due ore, sia reso obbligatorio per nove mesi ogni anno.

Can. 132. - La riduzione allo stato laicale, sia come pena sia come provvedimento, venga prevista per casi meno rari di quelli con-

templati nell'attuale legislazione (nessuno deve avvalersi della stabilità intangibile per fare quello che vuole), ed abbia sempre come effetto anche la cessazione dell'obbligo <lei celibato perpetuo; l'ex chierico si stabilisca in luogo dove sia ignota la sua precedente appartenenza all'ordine sacerdotale.

N. B. - Non si vuole sottovalutare la massima convenienza che alla indelebilità <lei carattere sacerdotale corrisponda la perpetuità dell'esercizio <lei sacerdozio, ma piuttosto che questo venga esercitato molto male ...

Can. 134. - Si ritorni ad insistere, ed in forma più determinata, sulla vita comune <lei Sacerdoti e si aiutino i Vescovi a realizzarla.

Can. 136. - E attesa la completa riforma del calendario liturgico e <lei breviario.

E il caso di mantenere l'obbligo, oggi generalmente trascurato, di portare la tonsura? Si decida intorno alla forma dell'abito ecclesiastico.

Can. 138. - Data la scarsità <lei Sacerdoti, siano essi impegnati quasi esclusivamente in funzioni propriamente sacerdotali e siano affidate a laici, scelti con ogni cura, tutte quelle che possono esercitare (compresi molti uffici della Curia romana).

Can. 147. - Nessun chierico, sia diocesano che regolare anche esente, intraprenda costruzioni, faccia questue, organizzi festeggiamenti straordinari, pellegrinaggi, grandi riunioni, senza il previo consenso scritto dell'Ordinario locale.

Can. 199. - Nella delegazione generale data dall'Ordinario sia compresa la potestà di subdelegare all'assistenza a matrimoni determinati caso per caso.

Can. 211. - Anche per il Sacerdote come per il chierico minore il Vescovo possa ridurre allo stato laicale coloro che gravemente offendono il decoro dell'ordine sacerdotale.

Can. 215. - Nei territori dove è costituita la Gerarchia vengano abolite le Abbazie e Prelature nullius unite ad un Monastero, che non hanno più motivo di esistere. Nelle terre di missione siano equiparate alle prefetture apostoliche.

Can. 222. - Il Concilio Ecumenico, sia pure per rappresentanze (per es. i rappresentanti dell'Episcopato eletti dalle Conferenze Episcopali Nazionali o regionali) sia convocato più frequentemente, per es. ogni 15 anni o quando il Sommo Pontefice lo ritiene opportuno.

Can. 242 segg. - Sarebbe opportuna una ulteriore revisione delle competenze delle Sacre Congregazioni, dare a qualcuna di esse un nome più corrispondente alla rispettiva competenza.

Istituire una Congregazione *per i mezzi di diffusione*: catechesi, stampa, radio-televisione, cinematografo ecc.; e un'altra *per l'amministrazione*, separando questa materia dalla S. C. del Concilio; e un'altra ancora per *l'apostolato dei laici*. Ridurre al rango di semplici commissioni la Congregazione del cerimoniale e la rev.da Fabbrica di S. Pietro che non hanno rapporti con la Chiesa Universale. Pare che la Cancelleria possa diventare un ufficio della Sacra Congregazione Concistoriale e il titolo di Cancelliere di S. R. C. venire attribuito al Card. Segretario di Stato della cui denominazione oggi non si capisce il senso. La Dataria Apostolica, lasciando da parte la sua denominazione, verrebbe a cadere qualora si abolissero le riserve (*quod est in votis*). A osservare di lontano, pare che anche la Camera Apostolica oggi sia superata dalla Commissione per l'Amministrazione dei Beni della Santa Sede e dall'Istituto per le opere di religione. Non pare che l'attuale Segreteria di Stato abbia un eccessivo accentramento?

Si potrebbe evitare dal Concistoro tutto ciò che oggi non ha più ragione di essere e che è ridotto a pura formalità e cerimonia.

Cari. 271 segg. - E conforme alla mentalità moderna che i nomi corrispondano a delle realtà e perciò che Patriarchi, Primate, Arcivescovi si chiamino soltanto quelli che realmente lo sono. Come sono stati aboliti tutti i titoli feudali che non avevano più ragione, così si potrebbero rivedere anche questi titoli (*arduum sane munus*).

Can. 281. - Non si introduca sistematicamente la liturgia romana in tutte le terre di missione, ma si studino le forme più adatte ai singoli popoli, civiltà e lingua; e si ricorra con larghezza alle liturgie orientali quando le missioni siano fra popoli culturalmente affini ad esse. Nelle missioni si cerchi di giungere al più presto a sviluppare tutte le possibilità della vita e pietà cristiana sull'analogia dei paesi di antica evangelizzazione, senza però copiarli servilmente.

Sembra opportuno raccogliere in apposito codice tutta la legislazione delle missioni, nonché delle situazioni eccezionali in cui può trovarsi la S. Chiesa per il fatto di guerre o persecuzioni, cominciando dal Conclave per l'elezione del Sommo Pontefice.

- I comuni Abati di regime non abbiano nessun privilegio pontificale. Solo quelli che governano comunità numerose (almeno 24 sacerdoti) in Basiliche o Santuari di grande importanza, possano dalla Santa Sede ricevere il permesso di celebrare pontificalmente la S. Messa, solo nelle massime solennità, nella loro chiesa abbaziale, quando non sia fatto dall'Ordinario locale.

Can. 329 segg. - È desideratissimo un ridimensionamento delle

diocesi. Come hanno la facoltà di predicare, così i Vescovi abbiano la potestà di assolvere dai peccati in tutto il mondo.

Can. 337. - Non si capisce perché, mentre il Vescovo diocesano può dare licenza ad altro Vescovo di celebrare i pontificali con l'uso del trono col baldacchino, non lo possa un Vescovo che sia Cardinale, e che, come tale è molto differenziato dai semplici Vescovi e perciò vi è meno pericolo che questo torni di pregiudizio della sua dignità (eccezion fatta per il trono della Cattedrale).

Can. 344. - Alla visita del Vescovo siano soggetti anche le chiese pubbliche dei regolari esenti affinché nel modo di tenerle siano conformi a quelle del Clero non esente.

Can. 350 segg. - I Vescovi titolari non abbiano titoli di diocesi orientali.

Nella nomina di ogni Vescovo ausiliare o coadiutore sia precisata l'estensione o la limitazione delle sue facoltà, ad evitare eventuali situazioni incresciose.

Can. 356. - I Sinodi diocesani siano celebrati con la dovuta frequenza ma riducendo al minimo le solennità esteriori. La materia ne sia prima vagliata da commissioni ampie e competenti.

Can. 366. - Si ritiene opportuno che vengano determinate, accanto alla figura del Vicario generale, quelle del Delegato per le religiose e del Delegato per le Associazioni ed Opere dei laici dipendenti dall'Autorità Ecclesiastiche {quoties rectum dioecesis regimen id exigat}.

Can. 395 segg. - Sarebbe ragionevole scindere in due le mansioni attuali dei Capitoli Cattedrali: i *Consiglieri del Vescovo* « in spiritualibus » (come esistono i Consiglieri « in temporalibus »: membri del consiglio d'amministrazione) senza ufficio corale e nominati « ad triennium » col consenso del Clero come gli esaminatori e i giudici sinodali - e il *Clero Cattedrale* addetto alla degna celebrazione dell'« opus Dei » assicurata ogni giorno.

Can. 402. - I Capitoli vengano esonerati dalla parrocchialità abituale, quando alla cattedrale sia annessa la parrocchia, e il Parroco sia nominato come tutti gli altri Parroci, *auditu Capituli*, quando sia anche Canonico.

Can. 409. - È desiderabile una seria semplificazione degli indumenti canonici ed uniformità di cappa e di mozzetta, almeno nella forma, per tutti i Capitoli.

Can. 415. - Il Capitolo sia esonerato dalla responsabilità collegiale della cura della chiesa-cattedrale (che così finisce per non essere curata da nessuno) e questa sia riservata al Vescovo il quale la eserciti per

mezzo di un Canonico delegato nominato col Consiglio del

Can. 454. - I Parroci siano *stabiles* ma non *inamovibiles*.
dall'ufficio per limite di età a 65 anni così però che possano
confermati *ad triennium* e alla scadenza riconfermati, e si facciano in
modo che, dopo i 65 anni, qualora debbano lasciare la parrocchia senza
che siano investiti di un beneficio di sufficiente reddito, godano la
sione. A *fortiori* siano *amovibiles* i *Vicarii cooperatores* anche se a
Vicaria e *beneficialis*.¹¹⁰

Can. 462. - Fra i doveri del Parroco si comprenda anche que¹¹⁰
di promuovere e di assistere le Associazioni parrocchiali di apostolato
dei laici secondo gli statuti approvati.

Can. 476. - I *Vicarii Cooperatores* facciano vita comune col Parroco e il loro stipendio sia determinato dall'Ordinario.

Can. 479 e segg. - Tutte le chiese pubbliche, comprese
dei Religiosi esenti, per quanta riguarda la loro tenuta e le funzioni cui
sono ammessi i fedeli, dipendano dall'Ordinario.

L'ordine e l'orario delle funzioni venga stabilito dai Rettori delle
chiese non parrocchiali, anche in accordo col Parroco del territorio^{0 10}.
cui esistono. In caso di disaccordo si ricorra al giudizio dell'Ordinario.

Can. 487 e segg. - (*riporto le osservazioni fatte da un Monaco
della mia diocesi da tutti stimato e venerato*).

Can. 500. - L'Ordinario locale abbia la sorveglianza disciplinare
su tutti i regolari quando sono fuori della loro casa religiosa.

Can. 505. - Tutti i Superiori siano temporanei: quelli minori¹
locali fino a sei anni, i maggiori e supremi fino a 12, i maggiori e locali
(Abati e Priori conventuali) fino a 9. E non possano essere rieletti per
il periodo immediatamente successivo.

Quando i Superiori sono eletti direttamente dai religiosi, la sola
maggioranza dei voti non renda automatica l'elezione ma sia sempre
solo una postulazione che, dopo accurato esame, venire ratifi-
cata dal Superiore di categoria immediatamente più elevata col suo
Consiglio. E l'elezione del Superiore supremo dovrà essere ratificata
dalla Santa Sede.

Can. 511. - La visita canonica non sia mai reciproca (Tizio visita
Caio, Caio visita Tizio). Almeno ogni 12 anni tutti i religiosi, compreso
il Superiore supremo, siano visitati da un Visitatore Apostolico, non
appartenente all'Ordine o Istituto visitato.

Can. 512. - L'Ordinario nella visita canonica ai Monasteri fero-
minili sia accompagnato da un religioso del rispettivo ordine maschile
o almeno di ordine affine.

Can. 515. - Siano proibiti tutti i titoli solo onorifici, anche se

di già esercitati. Al cessare dell'ufficio il religioso sia in tutto equiparato ai religiosi comuni almeno per un intero anno.

f. 516. - I Superiori non possano eleggere da se i propri consiglieri, ma o li ricevano dal Capitolo, o siano approvati dalla Comunità. ^o stesso valga per l'economo e per il maestro dei novizi.

Can. 520. - Si propone di studiare il caso dei confessori per co-Suore distaccate in luoghi poco abitati e che dentro un raggio di dieci, venti chilometri a fatica trovano un confessore decente. forse si potrebbe provvedere inviando ogni mese, od ogni due mesi, un confessore idoneo.

Can. 526. - Il confessore resti in carica solo tre anni, salvo l'assoluta impossibilità di sostituirlo. Non pare buon segno che un confessore si renda insostituibile; anche se la Superiora e molte religiose ne sono entusiaste, ci può essere chi ne riceve più danno che vantaggio.

d 539. - Per il reclutamento dei religiosi va studiato il caso degli « apostolini » d'ambo i sessi, presi da bambini quasi a caso, ed per farne dei religiosi; i quali spesso automaticamente vanno in come se avessero vera vocazione soprannaturale, mentre il flu delle volte hanno solo un certo attaccamento e simpatia per il e le persone ma nessuna idea adeguata dell'essenza della vita religiosa, degli obblighi, delle virtù ecc. e diventano spesso un elemento di decadenza. Sembra che il noviziato non dovrebbe cominciare Prima dei 18 anni compiuti. Sia vietato ricevere nipoti nella stessa casa religiosa dello zio o zia.

Can. 559 e segg. - Il Superiore locale, anche se Abate, non possa nella disciplina del noviziato. La votazione per la professione perpetua sia sempre deliberativa.

gli studi, tanto degli « apostolini » o « alunni » o « probandi » o già chierici professi, si compiano in Istituti approvati dalla Santa Sede, e solo con insegnanti laureati o licenziati o almeno riconosciuti idonei. Siano severamente proibite le scuole fatte con insegnanti improvvisati o di scarsa competenza. Sia prescritto dalla S. Sede l'obbligo il programma degli studi, il piano delle esercitazioni, l'orario. Si stabilisca un numero minimo di studenti sotto del quale non possa funzionare la scuola ma sia obbligato inviare altrove gli alunni. Quando non sia possibile a quelle norme gli alunni compiano gli studi presso i Seminari diocesani.

Can. 589. - Si ritiene opportuno il divieto di fore intervenire gli studenti al coro notturno quando do importi l'interruzione dell'andamento. Per tutti, studenti, novizi, religiosi, siano vietate le pratiche ascetiche anacoretiche; così pure penitenze umilianti o nauseanti, improverbi e

punizioni esagerate e ingiuste. Non **E** asceti cnsstiana quella of-fende la verita o la carita. Si sia estremamente cauti nel concedere l'uso di strumenti afflittivi; la disciplina non possa essere imposta piu di una volta la settimana e mai oltre 40 colpi. Si consulti il Medico per la durata del riposo, specialmente dei giovani; il vitto, anche se poveris-simo, abbia sempre almeno il minimo richiesto di calorie e vitamine.

Can. 591. - Oltre le conferenze che il Superiore tiene per regola alla comunita sulla vita e osservanza regolare, siano prescritte almeno due volte al mese, lezioni sulle varie scienze sacre, da tenersi o da qualcuno dei religiosi particolarmente competente o da estranei.

Can. 594. - Sia vietato a tutti i religiosi di tenere presso di se denaro anche in piccolissima quantita per proprio uso abituale, di tenere oggetti, libri e qualsiasi altra cosa non necessaria, di ricevere, dare, usa-re o anche amministrare o disporre di denaro o cose di altri, sia pure a scopo caritativo, senza espressa licenza del Superiore.

Can. 595. - Venga assicurato ad ogni religioso tempo sufficiente per l'orazione mentale lasciando che ognuno, debitamente istruito, goda la massima liberta nel modo di praticarla.

Si eviti di creare nelle comunita, specialmente femminili, e negli Istituti di educazione la mentalita che la Comunione quotidiana sia quasi obbligatoria, e che il non farla sia quasi una prova di essere in stato di peccato. Sarebbe altamente desiderabile che il confessore ordinario pot-tesse, oltre la confessione settimanale, presentarsi almeno un'altra volta, senza esserne richiesto.

Can. 591. - Siano ragionevolmente riformati gli abiti dei religiosi, specialmente quelli femminili, istituendo un vestiario tipico per le infer-miere, le insegnanti, le operaie ecc.

Si crei un tipo di preghiera liturgica uguale per tutte quelle reli-giose che non sono tenute al coro (un piccolo breviario in lingua na-zionale).

Can. 601. - Si stabilisca per diritto comune quando le Monache di clausura possano uscire; cosl si preveda il caso che una donna, come im-piegata governativa ecc., possa entrare per motivo del suo impiego in clausura maschile. Sembra desiderabile che i genitori possano visitare il figlio o la figlia gravemente malati dentro la clausura.

Can. 625. - Quando la Santa Sede concede ad un Abate l'uso dei pontificali, la benedizione abbaziale consista in un rito semplicissimo e non in quello attuale che plagia la consacrazione episcopale. Quando un Abate cessa dall'ufficio, perda *ipso facto* tutti i privilegi pontificali e ab-baziali.

Can. 630. - Date le molteplici cure e doveri che oggi ha il Parroco,

il religioso Parroco « durante munere » sia totalmente esente dall'osservanza regolare e dall'obbedienza del Superiore locale (ma soggetto alla sua sorveglianza); viva nella casa religiosa e alla mensa comune alla quale contribuisca col denaro del beneficio parrocchiale nella misura stabilita dai Superiori maggiori. Pratici la povertà personale. In tutto il resto ubbidisca all'Ordinario anche « vi voti ».

Ca'n. 632 e segg. - Sia abolito ogni passaggio ad altra religione.

Can. 654 e segg. - Di fatto è assai difficile dimettere un professo di voti perpetui, col risultato che restano nelle comunità degli individui di poco o nessuno spirito che sono di grave danno alla buona osservanza e di cattivo esempio. In questi casi si dovrebbe provvedere più efficacemente.

Can. 700. I viventi negli stati di perfezione nel secolo, come possono fare a praticare veri voti di obbedienza e di povertà?

Sembrerebbero opportune norme per la vita spirituale delle associazioni di A. C. e, in genere, per tutte le associazioni che si propongono fini religiosi e apostolici.

- Sia ben chiaro che i terzi ordini ed ogni altra associazione dipendente od aggregata ad ordini od istituti religiosi per qualunque attività esterna « la svolgersi nell'ambito della Diocesi sono soggetti all'Ordinario il quale esercita la propria giurisdizione con approvazione preventiva e con la vigilanza. Siano coordinate queste associazioni nella consultazione diocesana dell'apostolato « lei laici ».

- È desiderata la formulazione di canoni fondamentali che regolino la vita di associazione di A. C., l'ammissione e la formazione « lei sod, le competenze, i rapporti con le altre associazioni, i rapporti con la gerarchia. Non si moltiplichino associazioni senza vera necessità. Non se ne fondino di nuove dove ne preesistono altre di affini. Le attività siano tutte coordinate nella consultazione diocesana di apostolato « lei laici ».

Si ritiene opportuno che, sottratto al Vicario generale l'esercizio della giurisdizione sulle associazioni, opere ed attività « lei laici, venga delegata ad un Sacerdote « delegato dal Vescovo per le associazioni ed opere « lei laici » che per semplificazione potrebbe essere lo stesso Delegato dell'Azione Cattolica.

- Parrebbe opportuno che anche in Italia come all'estero, i movimenti apostolici (apostolato « lei laici - opere di assistenza - movimento liturgico - musica sacra ecc.) di estensione nazionale, facessero capo ad altrettante commissioni episcopali dipendenti direttamente dalla Conferenza Episcopale Nazionale e, per mezzo di essa, dalla Santa Sede.

De rebus: Siano date norme di pastorale sacramentaria. Si insista

sul valore che hanno i Sacramenti nella vita consueta. Si proponga modo di educare i fedeli affinché i Sacramenti non siano una pura formalità. Si favorisca la maggiore intelligenza del rito e cessano di avere la loro essenziale funzione pastorale quando non sono capiti.

Can. 734. - Sia ben chiara la preferenza da dare per l'amministrazione del Battesimo alla propria Chiesa Parrocchiale. Sia abolito ogni *ius cumulativum*, fuori che per la Chiesa Cattedrale. Per amministrare il Battesimo fuori del Fonte della propria chiesa parrocchiale si richieda sempre la licenza dell'Ordinario, salvo il § 2 del Can. 774.

Can. 782. - Pare opportuno definire più chiaramente la circonvallazione del Ministro della Cresima. Perché il Sacerdote « latini ritus » può, « vi indulti competit facultas confirmandi » agisce « invalide » se conferisce la Cresima ai fedeli di altro rito (§ 4) mentre per il sacerdote di rito orientale « nefas est » ma non agiscono « invalide » se la conferiscono agli infanti di rito latino?

- Quale differenza c'è fra il cristiano non cresimato e quello cresimato?

- Converrebbe proibire il conferimento della Cresima ai fanciulli nel giorno in cui ricevono la Prima Comunione e ritardarlo all'età di 11 o 12 anni, quando cioè il giovanetto ha completato il corso elementare di catechismo e può entrare nella vita attiva della Chiesa.

Can. 787. - L'espressione sembra troppo debole: la Cresima è sentata come cosa facoltativa da ricevere quando se ne presenta l'occasione. Non so se erro pensando che questo non sia il pensiero tradizionale della Chiesa.

Can. 793. - Bisognerebbe trovare il modo di restituire la sua piena funzione all'ufficio di padrino del sacramento del Battesimo e della Cresima, o, se non lo si ritiene possibile, sopprimerlo.

Can. 803. - Ci sono circostanze in cui sarebbe pratico e ragionevole concedere la concelebrazione anche nella chiesa latina (congressi ecc.), si eviterebbero tante messe celebrate in fretta, sotterfugi per avere gli altari, ecc. Sarebbe pure desiderabile che, di regola, nella chiesa non si celebrino due o più messe contemporaneamente, e che i fedeli prendano parte collettivamente alla celebrazione a norma della « instructio de sacra liturgia et de musica sacra ». La partecipazione collettiva alla S. Messa si svolga secondo quelle norme codificate rubricate, o sia omessa. Bisogna proibire che ciascuno guidi la partecipazione come gli pare. Per nessun motivo la Messa venga soverchiata. La Messa dei catecumeni diventi veramente didattica: in essa si faccia lettura seguita del nuovo Testamento, una pericope degli Atti, o Epistole, o

Apocalisse, o un'altra dei Vangeli, riservando alle domeniche « per annum 1 passi più espressivi per la vita cristiana.

Siano pure semplificati e diminuti gli indumenti liturgici, specialmente *nel* rito pontificale, ed abbiano forma più estetica.

Can. 808. - Si aggiorni la *legge* del digiuno anche nel codice, in modo che tutto sia di diritto comune e non indulto. E si provveda per quelle regioni dove non ci fosse possibilità di consultare l'orologio.

- Messa e Comunione possano aver *luogo* a tutte le ore a giudizio dell'Ordinario.

Can. 822. - Si stabiliscano *le* misure della Pietra Sacra al di sotto delle quali non sia lecito ad un Vescovo di consacrarla.

Can. 845. - Il Diacono, con licenza del Parroco, possa sempre amministrare l'Eucaristia, dare la Benedizione con la Pisside, amministrare il Battesimo; predicare, se approvato.

Can. 854. - Sia detto chiaramente che i fanciulli che hanno compiuti i 7 anni avendo raggiunto l'uso di ragione, sono tenuti a ricevere il sacramento della Cresima. Il parroco e i genitori hanno l'obbligo « sub gravi » di prepararli al compimento di questo atto, eccettuato il caso dei *tardiores* per i quali bisogna attendere che giungano all'uso di ragione.

Can. 859. - La pratica del precetto pasquale per molti cristiani è ancora puramente tradizionale e formalistica: la pastorale studi e usi il modo di renderla vitale. La Quaresima tenda a questo fine.

Can. 873. - Perché non potrebbe essere estesa « pro ecclesiae » anche la giurisdizione dei vescovi « ad confessiones excludendas » come l'hanno i Cardinali?

Can. 891. - Il fatto che il Direttore Spirituale delle comunità e confessore (per es. dei seminari) sia anche conferenziere ordinario pare possa dar luogo ad inconvenienti.

- Il maestro dei novizi e il Superiore locale (anche nei seminari) non possano mai ascoltare le confessioni sacramentali dei loro sudditi, né validamente assolverli salvo in *mortis periculo*.

- Il confessore ordinario del noviziato non possa mai dare il voto per la accettazione dei novizi alla professione.

Can. 940. - Si abolisca la dicitura « estrema unzione » e si dica « olio santo » o « olio dei malati ». Il sacramento si amministri prima del Viatico, ogni volta che la malattia ha qualche probabilità di esito mortale, oppure riesce particolarmente dolorosa (cf. *Scuola Cattolica*, 959 pag. 213 ss.).

Can. 945. - A vincere la ripugnanza che i cristiani hanno per questo Sacramento potrebbe convenire ridurre l'unzione a quella della

fronte. Converrebbe recitare tutte le preghiere in lingua volgare e tanto più quelle della raccomandazione dell'anima.

Can. 972. - Sembra conveniente estendere anche ai seminaristi la norma vigente presso alcuni Istituti religiosi e convalidata da buona esperienza che dove, completato il corso filosofico, i giovani vengano collocati per un biennio presso qualche ottimo parroco per un Durante tale biennio potrebbero esercitare l'Ufficio di catechisti, assistere i giovani, le associazioni maschili giovanili di A. C., aver cura della chiesa, insegnare il canto sacro, fare la scuola ecc.; e al tempo stesso svolgere un programma di studio e trimestralmente presentarsi a un esame. Una volta al mese dovrebbero presentarsi al Direttore tuale del Seminario. Il quarto anno di liceo potrebbe essere assorbito in questo biennio.

Can. 979. - Pare ormai superato: tutti vengono ordinati « ad titulum servitii Dioecesis ».

Can. 996. - Il Vescovo non ordini gli esenti se non ha la certezza morale della vocazione, dell'idoneità morale e culturale; e per tale certezza non sempre bastano le lettere dimissoriali del Superiore religioso.

Can. 1019 ss. - Fra le cose « quae matrimonii celebrationem praemitti debent » si inserisca il dovere del parroco di preparare spiritualmente gli sposi con opportuni corsi di istruzione ecc. da tenersi ogni anno per fidanzati e particolarmente per quelli che sono prossimi al matrimonio.

Quanti sono gli sposi che sanno e riflettono che il Sacramento del Matrimonio è ordinato alla loro santificazione?

Can. 1042. - Gli impedimenti minori, o siano aboliti o, se si ritiene opportuno di conservarne alcuni, ne sia concessa la facoltà di dispensare « ipso iure » all'Ordinario.

Can. 1120. - Qualche biblista nega che il « privilegio paolino », possa fondarsi sul testo di *I Cor.* 7, 15. La questione merita un fondo esame ed una definizione. Lo stesso si dica per la questione se il matrimonio di un battezzato con uno non battezzato sia sacramento.

Can. 1142. - Sia fortemente inculcato che la castità perfetta e la vedovanza casta sono superiori al matrimonio e più benefiche alla Chiesa.

., Can. 1154. - Sembra opportuna una specie di codificazione di ciò che riguarda le arti a servizio del culto, per reprimere le

l'assurdità, le stranezze ripugnanti al genuino senso cristiano, alle esigenze pratiche della liturgia, alla vera pietà; pur lascian-

do ragionevole campo al genio artistico, alla tradizione nazionale, alla sana modernità, alla tecnica nuova.

1166. - Siano profondamente semplificati i riti per la consuetudine delle chiese e degli altari. Lo svolgimento del rito non richieda più di un'ora.

. Can. 1182. - «Ad Episcopum cum Capitulo»: e in caso di conflitto di criteri devono prevalere quelli del Vescovo o quelli del Capitolo. Si richiede per ogni spesa, ogni modifica anche piccola il voto e Capitolo? deliberativo o consultivo?

, Can. 1197. - Gli altari da erigersi in avvenire siano, quanto più possibile, semplici mense, e si eviti l'accumularsi di candelieri e vasi d'oro. Tutto ciò che deve essere capitato dal popolo pare dover essere detto o cantato di fronte al popolo.

Can. 1247. - Pare conveniente sopprimere la festa liturgica di S. Giuseppe al 19 marzo (che non è affatto il « dies natalis » del Santo) e il precetto, e fissare la festa di precetto al 1° maggio. Rimettere il precetto alla festa dell'Annunciazione valutando maggiormente il suo carattere cristologico in quanto commemorazione del più grande e fondamentale « mistero »: l'incarnazione del Verbo.

Fissando la Pasqua alla prima o alla seconda domenica di aprile la festa dell'Annunciazione non andrebbe più soggetta a spostamenti.

- Si riveda il santorale e si celebrino dalla Chiesa Universale soltanto le feste di quei Santi che hanno esercitato una influenza su tutta la Chiesa o che sono universalmente venerati; gli altri vengano celebrati soltanto dalle Diocesi o dagli Istituti religiosi che con essi hanno avuto ed hanno speciali rapporti.

Can. 1250. - Sia riformata tutta la legislazione sull'astinenza e il digiuno anche in considerazione dell'inversione delle stagioni nell'emisfero australe. Sarebbe opportuno fissare alcune poche norme generali, indicare a titolo di consiglio certe pratiche penitenziali (non fumare, non bere alcoolici, non vedere il cinema ecc.) e lasciare ai concili nazionali una maggiore precisazione.

It Can. 1252. - Si dia alla sacrosanta Quaresima il massimo rilievo liturgico e pastorale.

Can. 1259. - Si applichi con più rigore il can. sui pii esercizi, e i concili locali e sinodi procedano a controllo severo. . . .

È desiderabile che la Chiesa latina abbia un « .289° »

stamento, una del Nuovo commentata dai Padri; e formulari di orazioni.

Can. 1262. - Convieni ormai conservare la prescrizione: « mulieres capite cooperto ... ? ».

Can. 1264. - Siano canonizzate le norme contenute nella *instrucno de musica sacra et de sacra Liturgia*.

Can. 1274. - Si richiami l'osservanza del can. per la parte che riguarda l'esposizione pubblica « seu cum ostensorio » e si dichiari sconveniente l'esposizione e la benedizione che succede immediatamente la Messa come se questa avesse bisogno di un complemento: non giova alla giusta estimazione della Messa e si presta a deviazioni della pietà e ad abusi.

Can. 1275. - Non si permettano le XL Ore se non dove si possono tenere con solennità ed *certa* l'affluenza e la devozione dei fedeli; ne l'Adorazione perpetua dove non ci siano in permanenza almeno adoratori oltre i religiosi o le religiose dediti a questa pratica. zione pubblica infatti pare non debba essere per essi un *necessario* richiamo all'adorazione.

Can. 1276. - In una stessa chiesa non venga posta in venerazione *pill* di una immagine della Beata Vergine e dello stesso Santo.

Can. 1285. - Si veda di essere *pill* esigenti sulla autenticità delle reliquie e, di regola, le ossa non siano visibili al pubblico.

In mancanza di reliquie sicure di martiri, si possa consacrare un altare anche solo con reliquie di non martiri, debitamente canonizzati.

Can. 1295. - Si omettano le processioni se non si possono fare con il dovuto decoro e con devozione.

Can. 1296. - Sia prescritto di acquistare soltanto quella suppellettile sacra che porti l'approvazione della Commissione d'Arte Sacra in qualche modo dichiarata. La Commissione si regoli su norme impartite dalla Commissione Centrale. Si tenga conto della povertà di molte chiese.

Can. 1332. - Bisogna tener conto delle mutate abitudini dei fedeli e suggerire i corsi di catechismo per adulti da tenersi di *feriale* nel tempo più opportune dell'anno, in locale apposite dove ⁵¹ possono usare i moderni sussidi.

Can. 1334. - Praticamente i religiosi trovano sempre o quasi sempre motivo per sottrarsi.

Can. 1348. - Sembra che oggi la predicazione sia insufficiente ed inadeguata. Bisogna migliorarla in tutti i sensi. Le scuole teologiche devono formare predicatori e catechisti competenti ed esercitati. E poi

f creare e moltiplicare forme nuove di apostolato: conferenze, ezioni, conversazioni, stampa, radio, cinema, televisione e, soprattutto, istruzione capillare dovunque.

.Can. 1349. - Parrebbe opportuno tenere la missione ogni cinque ann e seguire forme adatte ai tempi nostri e ad attrarre anche i lontani.

ft Can. 1374. - Per le prime classi (quelle che in Italia costituiscono media) si seguano i programmi scolastici, delle scuole statali e, questo corso, tutti gli alunni vengano presentati all'esame neces- per ottenere il valido diploma. Per i corsi successivi si ritiene piu opportuna una « ratio studiorum » che sia piu direttamente formativa in ordine alla vita sacerdotale. Gli alunni che avranno bisogno di conseguire i titoli dello Stato potranno prepararsi a parte agli esami richiesti.

- Conviene realizzare nel periodo del Seminario l'acquisto di qualche abilita artigiana.

- Sia esaminato a fondo il problema delle vocazioni tardive che, scoperte e coltivate, potrebbero essere molto pill frequenti.

. . - Si moltiplichino i seminari per aspiranti disposti a prestare servizio nelle Diocesi piu bisognose di clero.

Can. 1445 § 2: Mi pare superato.

. - Sarebbe giunto il tempo per esonerare i beneficiati dall'amministrazione del beneficio che tante volte li mette in occasione di fare sotterfugi o addirittura crea difficolta di rapporti con i parrocchiani, per costituire un'amministrazione centrale?

Can. 2201. - Si dovra tenet conto del problema della responsabilita creato dai metodi moderni di tortura che, a quanto pare, rendono gli individui degli automi incoscienti.

Can. 2257 ss. - Non pare soddisfacente la situazione dello scomunicato che non e ancora stato oggetto di sentenza declaratoria. Si osa Ptoporre che chi per la prima volta commette reato colpito da censura « latae sententiae » non incorra nella censura e possa essere assolto da ogni confessore, naturalmente « iniunctis de iure iniungendis » (salvo le « specialissimo modo reservatae »); nel caso di recidiva, o di non adempimento delle opere prescritte, cada nella censura con tutte le sue conseguenze, anche prima della sentenza declaratoria.

. Can. 2306. _ I chierici gravemente colpevoli o pericolanti non inviati in una casa religiosa dove di solito e molto

e la vigilanza. E desiderabile si costituiscano apposite case di tit₁ro d'rette da personale specializzato, che, con severa vig₁anza, ¹ assistenza e soprannaturale carita, procuri l'emendamento o la bonifica di

detti chierici, o, riuscite vane le cure, riferisca alla competente Autorita per gli estremi provvedimenti.

- Le censure riservate alla Santa Sede, ma che per indulto di solito sono concesse ai Vescovi, diventino censure riservate all'Ordinario.

ffi AUGUSTO GRANFRANCESCHI
Vescovo di Cesena

64

Exe.Mr P. D. FRANCISCI MARCHESANI
Episcopi Clavarensis (Chiavari)

Epistulae rogatoriae « Pontificiae Commissionis Antepreparatoriae pro Concilio Oecumenico » diei 18 iunii 1959 N. 1 C/59-349, infra-scriptus Episcopus Dioecesis Clavarensis, sive proprio iudicio sive audito consilio quorundam virorum ecclesiasticorum peritorum et prudentium, haec respondendum censuit:

1. Cum numerus sacerdotum de die in diem semper minuatur et cum contra augeantur necessitates apostolatus et difficultates evangelizandi atque erudiendi in fide et vita christiana homines huius saeculi, videtur omnibus necessaria enucleatio et declaratio principiorum theologiae quibus laicorum in Ecclesia fundatur cooperatio ad apostolatum hierarchicum.

Pro praxi etiam declaretur utrum laici aliquo teneantur modo pro sua quisque conditione ad suam cooperationem praestandam ut in societate Christi Regnum adveniat et triumphet finesque atque modalitates talis cooperationis indicentur (cf. Orat. Pii P. XII die 3 octobris 1957 ad II Concilium Apostolatus laicorum universale).

In Cadice autem I. C. reformando dare dicatur utrum clerus debeat an non cooperatione laicorum idest Actione Catholica uti quo sua actio ad animas salvandas efficacior sit et ad omnes fidelium coetus pervenire possit.

Necessarium quoque pluribus videtur explicare qua ratione variae laicorum Associationes inter se, hierarchia moderante, coordinari possint.

2. Oportet explicare sollemniter et pro omnibus populis temporibusque officia civium erga patriam et bonum commune quae ex 4° Decalogi praecepto promanant, ut omnes semper sciant Ecclesiam lege naturali et divina uti cum cives hortatur ad sufiragia bene ferenda et

munera sua obeunda in re publica secundum christianam doctrinam et bonam conscientiam.

3. Cum magis ac magis ingravescat publica manifestatio et diffusio immoralitatis et neo-paganorum vita perversa, requiritur et exoptatur a bonis sollemnis harum rerum condemnatio quia animae hodie videntur maxime ad perditionem impelli, iuventus misere pessumdari, lex Domini irrideri. Rationes etiam et modus inquirantur quibus efficacius haec vitiorum colluvies vincatur et praesertim iuventus ab ea incolumis in fide et bonis moribus servetur.

4. Quoad catechesim puerorum: quantum fieri potest, aedes adhibeantur ab ecclesia distinctae, quae praeditae sint omnibus instrumentis et adiumentis quae pertinent ad efficaciam catechismi.

Scholae promoveantur ab Officio Catechetico Dioecesano vel Regionali circa puerorum institutionem, sive pro Clero, sive pro Magistris Scholae quae dicitur Elementaris, sive pro membris Actioni Catholicae adscriptis. Religiosi, etiam exempti, qui in territorio paroeciae degunt, stricte teneantur catechesim pueris tradere, iuxta tamen dispositiones loci Ordinarii (cf. can. 1334).

Parochi, onerata eorum conscientia, teneantur facere, in schola Elementari, XX lectiones annuales quae dicuntur integrativae (pro Italia); insuper providere, praesertim per auxilium Actionis Catholicae, ut pueri qui iam Primam Communionem et Confirmationem receperunt, uberiores institutionem catechetica non derelinquant.

5. Quoad catechesim pro adultis: quaelibet condo in ecclesia habenda, etiam explanatio dominicalis Evangelii, semper sit simplex et catechetica, elementa fidei explanans iuxta exigentias nostrae aetatis.

Omnibus festis de praecepto, in singulis Missis, semper fiat lectio et brevis catechetica explanatio evangelii.

Quoniam maxima pars Christifidelium, praesertim in paroedis urbanis, ordinariam praedicationem parum frequentant, sed ad Missam festivam numerosi conveniunt, optandum videtur ut in reformatione textus variabilis Missalis Romani, pro diebus festis, ponatur lectio evangelica ex factis, miraculis et parabolis Christi quae aptari possit ad instructionem catecheticae populi christiani. Insuper:

a) Parochus maximi momenti faciat novendialia vel tridua (cum sacra praedicatione) quae instituuntur in praeparatione Sollemnitatum cuiuscunque paroeciae;

b) Maxime curentur condones in mensibus maii et iunii etc.

c) Sacrae missiones ad populum saepius habeantur, non dedmo quoque anno tantum.

d) Multiplicentur conferentiae vel conversationes per categoriam, maxime per auxilium Actionis Catholicae.

e) Ubi autem explanatio catechetica adultis adhuc fit, perficiatur, praesertim per paradigma a peritis praeparatum et ab Episcopo dispositum, ita ut eadem argumenta ubique in dioecesi evolvantur.

6. Quoad formationem moralem et spiritualem clericorum, prae oculis habeatur periculum naturalismi et necessitas frequentis conventus inter sacerdotes, praesertim in paroeciis ruralibus.

7. Optandum est ut in reformatione Pontificalis, Caeremonialis et Ritualis quidem ritus (ut Baptismus adultorum, Consecratio Ecclesiae et Altaris, aeneae campanae etc.) ad formam breviorē reducantur.

8. Quoad *Codicem I. C.* praecipue:

a) Quoad ritus et caeremonias liturgicas desideratur codex qui rubricas varias in unum colligat.

b) Detur facultas Ordinariis infra Romanum Pontificem dispensandi a generalibus Ecclesiae legibus in casibus peculiaribus.

c) Videtur necessitas adaequandi consuetudinibus nostrae aetatis habitum ecclesiasticum, firma manente praescriptione adhibendi vestem talarem pro cultus exercitiis.

d) Minuatur numerus beneficiorum reservatorum Sedi Apostolicae; aboleantur capitula canonicorum, excepto capitulo cathedrali.

e) Loci Ordinariis concedatur facultas dispensandi ab impedimentis matrimonialibus, firma manente obligatione correspondendi S. Sedi taxam pro singulis dispensationibus.

f) Item Ordinariis concedatur facultas permittendi ut sacerdotes Sacrum litari possint bis et etiam ter, in casu verae necessitatis, etiam in feriis per annum, in regionibus ubi habetur penuria cleri; facultas detur non per modum actus tantum, sed habitualis et delegabilis Vicariis foraneis.

g) Casus qui antehac reservabantur S. Sedi, reserventur Ordinariis, manente tamen reservatione S. Sedi pro censuris specialissimo modo reservatis.

h) Privilegium exemptionis religiosorum ad minimum reducatur, ita ut religiosi adhiberi possint sive pro institutione catechetica fidelium, sive pro adstantia infirmarum, sive pro sacra praedicatione, ad nutum loci Ordinarii, firmo privilegio exemptionis circa vitam communem et statuta communitatis.

Præponitur ut in domibus monialium, etiam strictae clausurae, admittantur opera apostolatus et caritatis pro puellis, vulgo « oratoria puellarum », praesertim diebus festis, iuxta consilia Pii XII, in Const. Ap. *Sponsa Christi*. Item proponitur ut in iisdem domibus anticipari liceat

recitati.) Divini Officii horis vespertinis. Insuper proponitur ut religiosae mulieres legi clausurae non obnoxiae, uti valeant vestibus formae simplicioris, quantum sufficit ut a saecularibus distinguantur, iuxta monitum praedicti Papae Pii XII. Domus religiosa mulierum habeat Directorem seu Moderatorem in foro externo, ab Ordinario nominatum.

i) Bona confraternitatum gradatim fiant paroecialia et Oratoria Confraternitatum potius quam loca sacra pro Divino Cultu, adhibeantur ut aedes pro institutione catechetica.

l) Hospitalia, brephotrophia et clinicae prohibeantur absolute ne transumpta authentica originalis actus Baptismi concedant, sed competentes sint concedendi tantum parochi territorii in quo baptismum administratum sit.

m) Iura paroecialia pro matrimoniis, quae celebrentur extra paroeciam contrahentium, reducantur ad minimum compensationis pro ipsis documentis matrimonialibus.

n) Pro ieiunio eucharistico spatium sit tantum unius horae.

o) Pro absolutione a censura in casu urgentiori data non imponatur onus recurrendi nee poenitenti nee confessario.

p) Augeatur competentia Ordinarii in actibus administrationem ordinariam excedentibus usque ad summam Lit. 3.000.000 vel 20.000.000 cum Episcopus solus decernit vel cum consensu Capituli Cathedralis. Proponatur Italico Gubernio ut omnibus Oeconomis, in paroeciis quae non habent proprium rectorem, congruum emolumentum assignetur, independenter a redditibus paroeciae.

q) In iure processuali revisioni subiiciantur normae pro causis Beatificationis Servorum Dei et canonizationis Beatorum, ut ad processum simpliciozem reducantur et numerus iudicum in relativis rogatoriis minuantur.

9. Auspicatur ut nihil praetermittatur ad constituendam ephemeridem politico-religiosam nationalem (Giornale Cattolica Nazionale).

Incrementum detur radio et teletrasmissionibus de re religiosa vel cum religione attinenti.

ffi FRANCISCUS MARCHESANI
Episcopus Clavarensis

Exe.Mr P. D. IOANNIS B. BOSIO

Archiepiscopi Theatini, Adm. Perp. Vastensis (Chieti e Vasta)

Quoad Disciplinam

1. Parochorum inamovibilitas iam amplius non confert ad vitam pastorem, quae exigit ut Ordinarii facilius de suis sacerdotibus disponere valeant ad maius religionis incrementum.

2. Ecclesiastica administratio laborat malo sic dictae «burocratiae». Optatur ut Ordinariorum facultates ita augeantur, ut multa facilius expediantur, quin sit necessarius ad S. R. E. Congregationes recursus.

3. Quoad relationes inter Clerum saecularem et regularem, maxime circa munus pastorem, desiderantur normae magis expolitae, ut mutua cooperatio felicius evadat.

4. Plures sunt sacerdotes, praesertim ad iuventutis curam adducti, qui de rebus temporalibus utique ad curam pastorem pertinentibus nimis occupantur, et proinde negligunt vitam pietatis, studia, missionem ad verbi Dei praedicationem etc. Optandum est ut prohibeatur directa de hisce rebus occupatio, quae sub eorum vigilantiā etiam a laicis exerceri possunt.

5. Quoad sacerdotes apostatas, firma omnino caelibatus lege et uicendae uxoris prohibitione, aliqua mitigatio desideratur pro illis, iam vinculo civili teneantur, vel saltem pro illis qui filios ex matrimonio civili susceperint, ut eorum animae et filiorum legitimationi consulatur.

6. Optimum si administratio beneficiaria ita reformetur, ut sacerdotes beneficiarii non cogantur personaliter agere cum laicis in beneficialibus adlaborantibus. Quod enim difficiliter sine pastoralis officii damno evenit.

7. Etiam canonica disciplina circa ieiunium et abstinentiam et circa operum servitium in diebus festis prohibitionem revisione indiget, ut quod minimum statutum fuerit facilius exigi possit.

Quoad rem liturgicam desiderantur

1. Uhri Pontificalis et Caerimonialis Episcoporum revisio quorundam rituum, v. gr. circa ecclesiarum et altarium consecrationem, simplificatio.

2. Revisio Missalis et Breviarii, ut saltem per notabile tempus variationes virentur.

3. Usus linguae vulgaris saltem in administratione Sacramentorum et Sacramentalium.

Quoad Doctrinam Dogmaticam desiderantur

ut dicitur. Expolitior. doctrinae de Mystico expositio, itaque
 . e.daretur umtas perfecta eiusdem Mystici Corporis in connexione
 membrorum cum Capite et sive pro sacerdotibus, sive pro
 laicis, dare consecratoria pateant.

3. Dogmatica definitio de universali B. Mariae V. mediatione.
 Ch. . Summarium doctrinae catholicae de relationibus inter Ecclesiam
 Christi et Civilem Societatem sive nationalem, sive internationalem.

4. Sollemnis condemnatio materialismi athei, sub guavis forma proponatur, et cuiusvis cum eodem cooperationis;

5. Condemnatio sic dicti « neomodernismi » iuxta *Humani generis* tenentem.

Quoad Doctrinam Moralem

divi I. de crescente amoralitate gentis nostrae, ob
 hodie leges ignorantiam, sive ob errores et falsa principia quibus
 regitur mundus, pro nihilo habet peccatum, quin immo sensum
 amisit. Bene fecerit Concilium, si fundamenta moralitatis breviter
 . se fortiter, declarabit et confirmabit, errores subiectivismi et
 relativismi circa actus humani moralitatem damnando.

2. Moralis restauratio principium habeat a familia fundata super
 matrimonii christiani, cuius indissolubilitas vindicetur, et quidem
 ortitur: contra malum divortii, quo plures regiones infestantur, et quod
 a multis tamquam unicum remedium saltem in aliquibus casibus indicatur.

3. Vindicetur ius naturale parentum circa liberorum
 In nonnullis regionibus status sibi omnino reservat. Et pariter
 sunt parentes ad christianam filiorum educationem, quae una
 Pertinet filios recte dirigere inter mundanas varietates et eos a mala
 Vita tueri.

4. Quoad iustitiam commutativam lamentamur de immani corruptione,
 .e, quae societatem infestat ab imo usque ad summum. Etiam inter
 dericos iustitiae sensus haud raro deminutus est, non amoto fidelium
 scandalo. Bene fecerit Concilium, fortiter fundamenta iustitiae et rigide
 commutativae principia confirmando, quorum oblationem etiam inter
 deales cum praxi religiose male concluduntur.

5. Quod attinet ad castitatem, fortiter est improbanda nimia
tas, seu potius licentia, quae conceditur ut libri, periodica, ephemeri
ad vitium edantur sollicitantia. Quod etiam de cinematographo, de ra.¹⁰
televisioneque dicendum. Pariter opportunum erit innuere
de educatione sexuali, sive de castitate coniugali, maxime quoad a u
terium et onanismum, quae ubique grassantur. d

6. Concilium hortamur, ut publicationem curet codicis moralis quoa
professiones saltem frequentiores, de quibus in textibus theologiae mo
ralis vel nihil, vel nimis parum habetur. Sermones Pii XII f. m. et
tractationes quorundam auctorum materiam praebere
possunt.

7. Pariter magnae utilitati fore indicamus, si breviarium edatur de
doctrina sociali Ecclesiae, hodierni progressus ratione habita.

ffr IOANNES B. BOSRO
Archiepiscopus Theatinus

66

Exe.Mr P. D. IOANNIS B. PIASENTINI

Episcopi Clodiensis (Chioggia)

Clodiae, die 31 augusti 1959

Eminentissime Princeps,

Honori mihi duco sequentia vota humiliter significare circa ea
Eminentia Vestra in Ven. Litteris Prot. N. 1 C/59-358 die 18 iu?ll
anni currentis postulavit, et ad agenda in futuro Concilio Oecumenico
spectant.

1. Optandum ut strenue asseveretur oboedientia quam sacerdotes
suo Episcopo praestare tenentur, quae oboedientia innitatur supernatu
rali ratione, scil. fde in Eum qui in sua dioecesi Deum repraesentat.

2. Contra hodiernas mundi insidias, immo violentos impetus,
sacerdotum tutari necesse est: ad hoc plurimum conferre videtu:⁵¹
obligatio sacris exercitationibus per statos dies vacandi

singulis annis, et insuper si urgeatur cleri participatio
pus relectionibus dioecesanis singulis mensibus.

3. Asseverandum optamus sequens effatum: sacerdotes, vltam arc
tae unionis cum summo Aeternoque Sacerdote, de Iesu Christi sp
participare oportet, arcentes quidquid luxum sapint, quid
quid superfluum noscitur, quidquid miserae conditioni adversatur tot

fideliū qui administrorū Domini magis a vitae ratione quam a verbis se aedificare optant.

d 4. Actualis parochorum inamovibilitas revisenda videtur, et ita moderanda ut Episcopo, equidem de consensu cuiusdam commissionis, fas sit animarum curatores, maiori facilitate, nedum ad aliam paroeciam, sed et ad aliud officium transferre, si vera necessitas id postulet.

5. Perutile insuper foret si universalis evaderet dispositio, in nonnullis dioecesibus de venia Sanctae Sedis iam actu vicens, scil. concursus non specialis sed generalis ad beneficia paroecialia cotannis indicatur, et Episcopo facultas sit pro suo iudicio singulis paroeciis sacerdotes ex ita approbatis designandi.

. Quaedam exemptionis privilegia Ordinibus et Congregationibus rehglolis hucusque concessa vel agnita, immodica videntur. Mea sentita ea circumscribenda erunt, ut in quavis dioecesi directionis unaas - duce Episcopo - servetur, nee tantum in rebus ad fidem spectantibus sed etiam in ecclesiastica disciplina, in pastoralī actione, in communi denique nisu ad animas salvandas.

7. Inspecto, prout nunc viget, *Cadice I. C.*, affirmari nequit clericos ad evangelica consilia capessenda teneri, adeo ut sacerdotes illis inhiantes, per inscriptionem in Institutis saecularibus id faciant oportet. Negari nequit necessitatem, qua sacerdos versatur obsistendi ne mundano spintu submergatur, et hodierni apostolatus exigentias valde postulare ut Domini administri ceteros antecellant in amplexandis consiliis quae Dominus Iesus Christus amicis suis sectanda exhibuit. Hoe igitur in nobis est: futurae legislationis hortatu, sacrorum alumnis, qui flagrant desiderio, inde a sua in Seminariis commoratione, via pateat ad consilia evangelica sectanda, de Episcopi consensu et ductu.

. Dum futuro Concilio Oecumenico omnia fausta a Domino adprecor III Ecclesiae animarumque bonum, Sacram Purpuram deosculans, eo quo par est obsequio me profiteor

Eminentiae Vestrae Rev.mae
addictissimum

ffi IoANNES B. PIASENTINI
Episcopus Clodiensis

67

Exe.MI P. D. CAROLI BALDINI
Episcopi Clusini et Pientini (Chiusi e Pienza)

Pientiae, 14 iulii 1959

Eminentissime Domine,

Concilio Oecumenico nuncium pergratum in Christi fidelium cordibus erga D. N. Ioannem XXIII, feliciter regnantem, excitavit sensum, ac grati animi novum addidit argumentum Eminentiae tuae commissum munus, praeesse, scilicet, eius Commissioni Anteparaecliticae; quippe qui tot per annos vitam in fidei S. Sedis servitio impendisti, os inficiens in universum mundum, cuius malorum causas et remedia nosti, ita ut recto iudicio Tuo et consummata experientia sperare possit, et propositas quaestiones, quaeque erunt, recte solvi possit, et efficaciora in conclusionibus evasura praescripta.

Hae de re, humile meum iudicium, etsi prudentium virorum meo; undioecesium sententia suffultum, parvi pendet; at cum a Te, Em. .ne, enixe exquiratur, benevolentiae tuae libenter supponam.

QUOD AD DOCTRINAM IN CONCILIO PERTRACTANDAM

1. Errores per plures vagantur in mundo; et Magisterium rium Summorum Pontificum pervigilantissime eos persequitur, clicis Litteris, tum vivae vocis oraculo ab bisque doctrina Ecclesiae ita in dies illustratur, ut quid fidelibus christianis, quidque respuendum sit in omnibus quaestionibus nostrae aetati propositis bene effulgeat.

Optimum putarem opus, ea quae prolata sunt his ultimis temporibus a Summis Pontificibus, ordinata synopsi in unum colligi a Concilio Oecumenico.

2. Proprium huius Concilii Oecumenici et veluti eius nota [undamentalis, optaretur evulgatio doctrinae Corporis Mystici, non tantum sub ascetico ac liturgico, sed etiam sociali ac practico.

Valde in mundo, his nostris temporibus, socialis sensus ac plunbus in conscientiis locum religionis obtinuit, per diversa a hominum obliterans. Est insuper expectatio incensa ex parte hominum erga Ecclesiam. Huic expectationi, ut mihi videtur, Ecclesia respondere

Fortest mentem revocans omnium doctrinam Corporis Mystici, eamque in praxim ut deducatur commendans.

doctrina a quibusdam philosophis definita est veluti individualis triumphum, eo quod dignitatis personae conscientiam dedit ac dominis, graecis ac barbaris, hebraeis ac romanis. Protestantes autem in dividualitatem exasperaverunt; liberales omnino corruperunt, earn semper cupiditatibus referentes.

Doctrina Christi, una cum vera dignitate personae, qua Dei creatura, a Sanguine Christi redempta, finem habens proprium consequendum, verum ac plenum sensum socialem fundat, non solum in amoris fundamentalis praecepto, sed praesertim in communi divina Paternitate, quam consequuntur fideles per Redemptionem Christi, cui ita coniunguntur, ut unum mysticum efficiant corpus.

Quae fortior socialitas desiderari potest? Communis Pater, qui nos amat et iubet mutuum amorem; omnes in Christo vivificati, per Redemptionem elevamus ad dignitatem filiorum Dei; Sanguinis Christi divitibus possidentes, Christum, sicuti Paulus, in membris nostris portamus, Christo in fratribus servimus, sic adimplentes omnem legem ac prophetas. Familiam Dei in terris efficimus; et sicuti in naturali familia amoris lege vincimur, similiter et in Dei familia, mutuo amore, omnia nova luce fulgent.

homo doctrina magis ac magis vulganda est; in ea facile inveniuntur mines fundamentum et basim expectationum socialium.

Ioannes XXIII, feliciter regnans, hanc veritatem innuere videtur suo exemplo ac dictis, cum opera misericordiae nova fervore adimplenda proponit.

3. *In errata conscientia sociali inseritur error saeculi, communismus, nempe, quem nullo modo ignorare poterit Concilium Oecumenicum.*

Nefastissimus error et omnium errorum summa, qui sensum socialem propugnat, et Deum omnis socialis vitae fundamentum, negat; pauperum defensorem se et in angustias adducit populos, in quibus obtinuit rem, homines fallit dum verba pads loquitur et odium seminat, tustitiam praedicat iniuste agens; omnia promittit bona tempora, quasi terrestrem paradisum, et laboris interim infestam servitutum Instaurat.

At populos suis falsis promissionibus decipiens, eorumque sollicitans passionibus cum odii tum invidiae, tantam obtinuit in mundo ut veram in praesens constituat calamitatem, verumque Periculum totius christiani ac religiosae vitae.

Media aetate Pontifices constituerunt murum et antemurale contra Maometanos, qui Europae et civitati christianae insidiabantur. At maius,

mihi videtur, communismi extare periculum, cum sequaces adnumeret inter cives cuiusque nationis, et praesertim floreat atque in diem virescat in Patria nostra, Pontificatus sede.

Revera pastorale cor non latuit Pontificum communismi periculum; errorem damnaverunt pluribus in documentis; et cum communismus inter pauperes et simplices, Christo valde caros, amplam metat messem, ad operariorum mundum salvandum, positivam proposuerunt quaestionis socialis solutionem, christianis principiis innixam.

Ne desit in Concilio Communismi damnatio; necesse est enim christianos illuminare de erroribus; etsi permulti Ecclesiam, veluti matrem admonentem; nolint amplius audire, et sensim sine sensu ab eo elongentur. At actio precipua erit amoris signare viam, ex divitiis doctrinae Ecclesiae de Corpore Mystico attingentes principia; quae si in praxim deducantur, et bonum operariorum efficient, et solutionem omni sociali quaestioni praebebunt.

Exemplo enim edocemus, ad quaestionem socialem christiano sensu solvendam, Encyclicas cum *Rerum novarum*, tum *Quadragesimo anno*, magis profuisse quam S. Officii damnationes.

QUOAD CLER! POPULIQUE CHRISTIANI DISCIPLINAM .

Nunciatum est Concilii Oecumenici propositum novam iuris canonicis codicis editionem vulgandi.

Huic muneri adimplendo praeerunt Commissiones, quae monumentum iuridicum illud novis experientiis ita component, ut nullius indigeant auxilio; attamen et hac de re quaedam innuam argumenta.

1. Emendationes a Pio XII f. r., cum de novo maioris hebdomadae ordine et ieiunio Eucharistico; tum de Missa vespertina, omnino servandae sunt, cum optime respondeant exigentiis vitae hodiernae.

2. Canon 788 aetatem requirit in subiecto Confirmationis septem annorum; aetas 12 annorum videretur magis opportuna.

Ecclesia suis sacramentis sequitur ac comitatur aetatem hominum; attamen ab anno VIII ad XXV (qui repraesentat aetatem mediam matrimoniorum) nullum habetur sacramentum; dum e contra passiones insurgunt in vita naturali propter pubertatem, et pericula in fide multiplicantur cum studiis et otiis illius aetatis propriis.

Bodie permulti christiani sunt potius traditione, quam confirmata opinione; dum e contra errores passim diffusi firmum requirunt in fide iudicium, quod efficacius quis acquireret et custodiet, quo maiore ingenii vi et doni Dei aestimatione tenetur.

Nonne aetas XII-XIV annorum, quam Vico heroicam vocat, vide-

retur magis apta ad militiam Christi aggrediendam, dummodo fuerit opportuna instructio parata?

3. Reformatio breviarii, si examini Concilii subicietur, ita fiet, ut in eo persolvendo opere, Sacerdotes et lectionem spiritualem et meditationis argumentum facile inveniant.

4. Maior desideraretur cooperatio clerum saecularem inter et regularem, et communio inter clerum plurium dioecesium.

Interim, Sacram deosculans purpuram, sensus grati animi ex corde profiteor

in Domino addictissimus

ffi CAROLUS BALDINI

Episcopus Clusinus ac Pientinus

68

Exe.Mr P. D. AETII BARBIERI

Episcopi Civitatis Plebis (Citta della Pieve)

E Civitate Plebis, 24 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Accepi litteras 1 C/59-368 e Civitate Vaticana datas die 18 iunii 1959 quibus respondeo nullam mihi esse particularem quaestionem Pontificiae Commissioni « Pro Concilio Oecumenico » proponendam.

Cordi vero est mihi, Clero, Christifidelibus ut Concilium Oecumenicum fauste, secunde evadat atque Ecclesia Populusque christianus uberrimos ex eo fructus percipiant. Ideoque ut Spiritus Sanctus mentes illustret cordaque caritate divina omnium participantium inflammet oramus et orabimus.

Iterim Sacram Purpuram deosculor, a Domino Eminentiae Tuae omnia bona et prospera adprecor atque me profiteor

humillimum Servum

ffi AETIUS BARBIERI

Episcopus Civitatis Plebis

69

Exe.Mr P. D. ALOYSII CICUTTINI
Episcopi Civitatis Castelli (Citta di Castello)

E Civitate Castelli, die 26 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Ad Tuam diei 18 iunii c. a., Prot. N. 1 C/59-369.

Pro futuro Concilio Oecumenico haec, maxima cum humilitate, proponenda censeo:

1. Quoad materiam dogmaticam, optabile mihi videtur studium, et definitionem, de corredemptione B.M.V., tamquam praemissa pro eiusdem mediatione gratiae et maternitate universali erga homines.

2. Quoad rem moralem et socialem, hodie maximi momenti, puto hanc desumendam esse ex Litteris Encyclicis proximorum Pontificum.

3. Censeo tandem esse reformandam disciplinam iuridicam circa inamovibilitatem parochorum et exemptionem Religiosorum respectu Ordinariorum.

Ex corde profiteor Eminentiae Tuae Rev.mae impensos animi sensus.

Add.mus

ffi ALOYSIUS CICUTTINI
Episcopus Civitatis Castelli

70

Exe.Mr P. D. ROBERTI MASSIMILIANI
Episcopi Civitatis Castellanae, Hortani et Gallesini
 (Civita Castellana, Orte e Gallese)

Prot. N. 187/59

Civita C., 26 augusti 1959

Eminentissime Princeps,

Mitto, iuxta Litteram diei 18 iunii 1959 Em. Tuae, heic adnexa folia *decem*, ubi ea quae mihi visa sunt posse tractari utiliter in Concilio, scripsi.

Omnia subiicio iudicio, Pont. Commissionis.

Ea qua par est reverentia, Sacram Purpuram osculor:

Eminentiae Tuae Reverendissimae
 addictissimus

ffii ROBERTUS MASSIMILIANI
Episcopus Civitatis Castellanae
Hortantis et Gallesinus

PRINCIPIUM GENERALE

Ex Concilio, mea humili sententia, primum et principaliter inveniri debent modi, media et viae ad hunc finem absolute assequendum: *cognitio nostrae S. Religionis cum omnibus veritatibus quas Ecclesia docet, augeri debet et plena fieri penes fideles utriusque sexus, cuiusque aetatis et gradus.*

CIRCA DoCTRINAM CATHOLICAM

Mea humili sententia, Concilium sententiam dare deberet:

- a) Circa methodum hodiernam interpretationis S. Scripturae.
- b) Circa sic dictam modernam Theologiam: subjectivismum, relativismum et modernismum in ecclesiis fidei et etiam in philosophis: circa existentialismum; circa humanismum; circa sacerdotium fidei et sacerdotium
- c) Damnandi Socialismus et Communismus et materialismus cuiusque speciei.
- d) Damnandi Liberalismus, Laicismus et indifferentismus religiosus: StatolatRIA.

e) Exponenda doctrina catholica circa notionem Status, eius iura et limites; circa notionem christianae libertatis; circa dignitatem humanae personae; circa iura familiae in Statu: circa scholas et iuvenum educationem: circa privatam proprietatem et iura laboris humani.

f) Exponenda catholica doctrina circa relationes inter Ecclesiam et Status: circa iurisdictionem Ecclesiae in res civiles.

g) Contra Orthodoxos exponenda doctrina catholica circa unitatem Ecclesiae.

h) Exponenda doctrina circa proprietates, fines et iura christiani matrimonii.

CIRCA CLERI DISCIPLINAM

a) *Studia* ad Clerum efformandum, tum saecularem tum regularem: Minuantur studia disciplinarum profanarum; augeantur studia sacra, praesertim S. Scripturae, Iuris Publ. Eccl.; Sociologiae christianae, Asceticae, Pastoralis.

b) Inveniri debent media vere apta ne studia interrumpantur post Ordinationem.

c) *Coelibatus* Cleri firmus maneat ut in hodierna disciplina.

d) *Officium Divinum* servetur, immo addendae lectiones ex Patribus, Scriptoribus Eccl., scriptis Summ. Pontif., tum ad spiritualem aedificationem, tum ad instructionem mends.

e) *Vita communis* imponenda clericis in Civit. Episcop. et alibi: maiores et severiores restrictiones circa familiares Clericorum.

CIRCA ACTUOSITATEM CLERI

a) Uterque Clerus, totus incumbat in rebus sacris augendis et doctrina docenda: « orationi et Verbo Dei » (*Act. VI*).

b) Nullus Sacerdos doceat doctrinas profanas, ne quidem in Seminariis; nullus Sacerdos curet administrationem rerum temporalium: In paroeciis, seminariis, curiis et etiam in Curia Romana.

c) Haec fieri debent a Diaconibus vel Minoristis.

d) Nullus ordinetur Sacerdos statim ac studia theologiae expleta sunt; aliqui anni expectandi ut fungatur muneribus pastoralibus diaconatus: eo modo subiicitur probationi circa aptitudinem ad Sacerdotium et castitatem.

e) Praeter Diaconos qui Sacerdotes fiunt, aliqui optant diaconos qui semper tales remaneant, qui tum in muneribus pastoralibus tum in aliis muneribus Sacerdotibus et Episcopis sint in adiutorium: praeterea sua munia supradicta exerceant: ipsi possent baptizare, praedicare, co-

municare etiam per Viaticum, sacras aliquas functiones dirigere, etiam (si Ecclesia vellet) matrimonia iungere.

Pro istis aliqui optant dispensationem e coelibatu. Res plena tum utilitatibus tum difficultatibus: Concilio relinquenda.

Amme CIRCA CLERUM

- a) Optarem maiores facultates pro Episcopis.
- b) Optarem ut auferatur inamovibilitas Parochorum et Ipse Concursus Parochorum.
- c) Facilior fiat transitus de una in aliam Dioecesim: in eadem Provincia Ecclesiastica, vel Regione, Episcopi possint faciliter suos Sacerdotes inter se mutuo commutare ad labores difficiliore praestandos, qui specialem competentiam postulant.
- d) Item csset valde utile (audio quod iam fit aliquando) quod Sacerdotes ex Dioecesibus nostris, adcant per aliquot annos, Missiones et ibi laborent in variis ministeriis.
- e) Optarem maiorem simplicitatem in vestibus et functionibus pontificalibus: item in titulis honorificis Cleri, privilegiis et similibus.

CIRCA RELIGIOSOS ET RELIGIOSAS

- a) Exemptio servanda pro eorum vita et disciplina interna: pro ministerio erga fideles, pro locis fidelibus apertis etc. nulla sit exemptio.
 - b) Optarem ut Episcopus habeat *ius* petendi a Superiore Domus clricalis in Dioecesi existentis, ut unus (et alter in domibus ubi plures sunt) religiosus, talis manendo, applicetur totus in servitium Dioecesis, dum nccessitas vel utilitas exigit: hoe fit hodie plus minusve in Missionibus.
 - c) Optarem ut Concilium ponat magnos limites in acquisitione, possessione, usu divitiarum penes religiosos et religiosas.
- Simplicitas in omnibus et pro omnibus: in domibus, vestibus, mediis itinerum, suppellectile etc.
- Paupertas effectiva in iis qui et quae votum voverunt, apparere debet et revera adesse.
- Scandalum magnum quod domus religiosorum et religiosarum aliquando immoderatis commodis abundant, et Dioeceses carent mediis pro operibus ad iuvenum educationem, ad caritatem fovendam, ad Seminaria, actionem catholicam, praelum catholicum, novas paroecias et alia similia opera fovenda ad bonum fidelium.
- Ecclesia potest, summo iure, haec bona exigere et distribuere, vel taxas imponere aut quid simile pro bono animarum.

CIRCA POPULI DISCIPLINAM

- a) Religiosa institutio et instructio maximum problema.
- b) Necessaria maior diffusio et cognitio S. Scripturae penes fideles.
- c) Fiat textus unicus universalis pro catechismo ad pueros.

d) Optarem ut optimus *catechismus ad parochos* Con. Trid. denuo edatur, sed hac methodo: fiat verum *Manuale Catholicum* (nihil adest huius generis in tota Ecclesia) aptum et idem tum pro Clero qui docet tum pro fidelibus qui addiscunt, ubi omnia scitu necessaria et utilia inveniuntur: dogma, principia moralis, S. Scripturae notiones et veritates, sociologia, historia etc.: variis linguis editum erit liber communis (libro di testo) pro instructione fidelium adultorum, in Ecclesiis, in Actione Catholica, in scholis etc.

Res est, mea humili sententia urgens, et utillima omnibus.

e) Liturgia sit denuo magistra populi christiani: in Missa legantur, lingua vulgari, partes S. Scripturae multo maiores numero quam hodie: item scripta Patrum, Scriptor. Eccl., Summ. Pont.

Hoc fieri posset eyelids periodibus trium vel quatuor annorum, ita ut tota doctrina Ecclesiae eo modo et media exponatur: haec est solutio catechismi ad adultos et usus Ecclesiae talis fuit plus quam mille annis.

- f) Lingua latina omnino servanda in Liturgia et usu Ecclesiae.
- g) Servandus et augendus usus cantus gregoriani.
- h) Ars sacra sit simplex, ut fideles doceat.

ADHUC CIRCA POPULI DISCIPLINAM

a) Restituatur disciplina bis millenaria ieiunii et abstinentiae, pro Quadragesima, quattuor temporibus etc., uti erat ante ultimum helium, pro universo populo christiano.

b) Clericis et religiosis utriusque sexus, imponantur, praeter supradictas, aliae poenitentiae: ex. gr. tempore Adventus.

c) Actio Catholica, ut labor laicorum, sub Summa Pontificis et Episcopis, habeat maximum impulsum: in ea relinquatur laicis eorum pars.

CIRCA HODIERNAM EccLESIAE ACTUOSITATEM

a) *Proelium*: Aliquod Institutum Internationale Catholicum (Ente o societa) fundandum; vel iam existentia unienda; multa ad hunc finem oeconomica invenienda, ut

- 1) emanantur folia iam existentia, et nova fundentur;
- 2) « Agenzie di stampa » fundentur.

b) *Radio et TV:*

- 1) Maior diffusio Verbi Dei fiat per haec media;
- 2) Novae et liberae fundentur *stationes* ad hunc eundem finem, ut factum est in aliquibus Nationibus.

CIRCA FRATRES SEPARATOS AB EccLESIA

a) Optarem ut magna praeparatio Concilii fiat:

- 1) res historicas in foliis et aliis mediis exponendo ea methodo, ut bona fides supponatur, merita ipsorum non taceantur nee demerita catholicorum;

2) privatis colloquiis.

b) Orthodoxi invitandi et methodus adhibenda uti fuit in Concilio Florentino.

ffī ROBERTUS MASSIMILIANI
Episcopus Civitatis Castellanae
Hortanus et Gallestinus

71

Exe.MI P. D. FRANCISCI NICCOLI

Episcopi Collensis (Colle di Val d'Elsa)

Colle ad Fontem Elsaе, 23 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Qua par est sollicitudine pro re tanti momenti, respondeo litteris ab Eminentia Vestra sub die 18 iunii currenti annis (Prot. N. 1 C/59-385) missis, nomine Pontificiae Commissionis Antepaeparatoriae pro futuro Concilio Oecumenico a Summa Pontifice Ioanne XXIII fel. regn. indicto.

Inter argumenta a Concilii Patribus pertractanda digna quidem consideratione mihi videntur ea quae heic adnumerantur.

I. *Quoad res Fidei* iterum commendanda pro rerum adiuctis apparent:

1. Doctrina de Christi ac Immaculatae Virginis Matris regia potestate, necnon de excellentia eiusdem Virginis qua Mediatrix Universalis apud Deum, fortasse dogmatice definiendae.

2. Doctrina denuo ac magis magisque revocanda de Corpore Mystico Christi eiusque unitate ad normam Encycl. *Mystici Corporis*.

3. Expositio doctrinae de Re Liturgica ad normam Encycl. *Mediator Dei*.

4. Doctrina circa relationes inter Ecclesiam et Statum Civilem.

5. Item denuo videtur sollemniter damnandus error de Communismo atheo, tum dialectico, tum hystorico, continua novas ingentesque Ecclesiae populisque ruinas afferente, necnon alter error late diffusus de Neo-Modernismo in suo duplici adspectu, Naturalismi, nempe, ac Existentialismi athei, de quo in Encycl. *Humani Generis*.

II. *Quoad res morum* magis magisque in dies maximam curam expostulant problemata, quae modo recensentur, scilicet:

1. Reiterata errorum damnatio circa ethicam, quae vulgo « Relativismo morale » et « Morale della situazione » nuncupantur. Item:

2. Problemata quae vitam moralem familiae respiciunt.

3) Problemata pertinentia ad eam quae vulgo « Morale professionale » appellatur.

4. Relationes morales inter varias societatis classes.

5. Pericula quae magis magisque in dies publicae moralitati ex abusu ohveniunt cinematographici, radiophoniae, televisionis, ludorum gymnicorum vulgo « Sport » ac ex editione et diffusionem librorum ac ephemeridum contra fidem et mores. Itidem opportuna quae revocetur:

6. Doctrina socialis Ecclesiae circa ea quae « rapporti tra capitale e lavoro » necnon « moti sociali, sindacali, e politici » vulgo appellantur.

III. *Quoad disciplinam Cleri* populiue christiani maxima consideratione digna, pro rerum conditione admodum immutata, videntur:

1. Amovibilitas parochorum.

2. Facilis translatio parochi ad aliam dioecesim, ordinationis titulo tantummodo immutato.

3. Relationes inter Episcopos Sacrasque Romanas Congregationes.

4. Relationes inter Clerum saecularem et regularem.

5. Problemata, tanta pietate ac sollicitudine dignum, quod conditionem sacerdotum apostatarum respicit.

6. Specialis assistentia spiritualis procuranda sacerdotibus in primis sacri ministerii temporibus.

7. Auxilium a bonis christifidelibus praestandum sacerdotibus in administratione rerum temporalium, necnon in iis, quae eorum conditio permittit, quoad activitatem spiritualem.

8. Reformatio in beneficiorum administratione.

9. Normae practicae pro honesta Cleri sustentatione rite procuranda.

10. Normae circa ieiunium et abstinentiam.

11. Novae dispositiones circa Legata Missarum renovanda.

IV. *Quoad rem liturgicam*, quae magnopere ad Ecclesiae bonum confert, opportuna videntur, quae mox indicantur, nempe:

1. Nonnullae normae ad expeditius exercitium cultus afferendae in

libris liturgicis, scilicet in Pontificali et Caerimoniali Episcoporum, in Rituali, Missali et Breviario. Aliud problema quidem, consideratione <lignum, videtur:

2. Usus linguae vulgaris in Sacramentorum administratione. Denique:

V. *Quoad rem pastorem*, pertractanda videntur:

1. Status iuridicus laicorum in Ecclesia, praesertim relate ad ea quae cum eorum apostolatu sunt connexa.

2. Quae ad Actionem Catholicam referuntur.

3. Instructio catechetica, pro qua impertienda textus nationalis commendandus videtur.

Haec summa rerum quas, omnibus perpensis, dignas, quae pro conciliari tractatione commendentur, censeo. Maximo quidem animi obsequio Eminentiac Vestrae Ill.mac ac Rev.mac

me addictissimum in Christo profiteor

ffi FRANCISCUS NICCOLI

Episcopus Collensis

72

Exe.MI P. D. IOANNIS MOCELLINI

Episcopi Comacensis (Cornacchio)

20 iulii 1959

Eminentissime Domine,

Ad Epistulam Eminentiae Tuae Revcrendissimae sub die 18 iunii p. p. me referens, qua opiniones seu sententias, necnon consilia et vota Exc.morum Episcoporum atque Praelatorum petisti, maxime autem eorum qui futuri Concilii Patres erunt, haec argumenta pertractanda et - si opus fuerit - definienda Pontificiae Commissioni Anteparaepratoria praesento:

A) DocTRINA

1. *De S. Scriptura: explanare Ecclesiastici Magisterii mentem relate ad S. Scripturam, sive quoad inventiones biblicas recentissimas et quotidie progredientes, sive quoad magnos progressus scientiarum, ita ut appareant firma magisterii immutatio et nulla dogmatis incisura etiam in hodierno scientifico progressu.*

2) *De Ecclesia: Doctrinam de Mystico Christi Corpore excolendo, illustrare et definire sub aspectu doctrinali relationem laicorum - qui in*

societates ab Ecclesiastica Autoritate ordinatas coniunguntur (ut sunt A.C.I., G.I.O.C. etc.) - sive quod attinet ad Ecclesiasticum Ordinem et Iurisdictionem, sive quod attinet ad eorum accessionem ad Ecclesiam tanquam membra operantia activa.

Illustrare notionem « De Sacerdotio », sive sensu ministeriali activo sive sensu mystico et participato, ita ut mentis confusio evitetur et etiam aliqua vis noxia circa sacerdotii naturam, finem et munera.

3. *De Mariologia*: Propter progressum theologicum in doctrina mariologica, satis iam opportunam putarem definitionem aliquorum privilegiorum B. Mariae Virginis defluentium a veritatibus iam definitis, ut sunt *Mediatio B. M. V.*, Eius cooperatio in Redemptione mundi; etiam eo quod haec videntur rationem habere cum sensu communi fidelium.

B) DISCIPLINA

1. *De Episcopo*: cum iam omnis navitas religiosa dioecesana coordinationem exquirat, Episcopis maior agnoscatur efficientia actionis pastoralis relate ad curam dioecesis, praesertim:

a) circa *inamovibilitatem Parochorum*, institutum iuridicum quod ceterum potest tardam efficere Episcopi actionem;

b) circa *religiosos « exemptos » ita ut ex factormn natura appareat eos esse constitutos in verum auxilium Ecclesiae per strictiorem et fortiorem cooperationem cum Episcopo.*

2. *De Clero*:

a) opportuna videtur centralis disciplina ad rationabilem et efficientem *partitionem cleri in singulis dioecesibus cum verae catholicitatis iudicio*;

b) spectatis particularibus clericorum difficultatibus nummatiis quae negative influere possunt etiam in futuris vocationibus, necessarium habetur: *constitutionem autosufficientem oeconomicam illis providere etiam per aequabilitatem bonorum ex ordine centrali vel dioecesano* quod certe non erit contrarium spiritui paupertatis evangelicae; Sacerdotes omnes - beneficio provisos vel non - tutos reddere formulis, ut aiunt, mutualisticis et cautionis;

c) *traditionalis habitus ecclesiasticus* - etsi sub nonnullis speciebus superatus - *gloriosus et protectivus habetur et hinc videtur conservari*, etiam si in quibusdam casibus forsitan actio sacerdotalis habitu minus intricante expeditior evaderet.

3. *De populo christiano*: Ad populum christianum tuendum contra nefarios et turtuosos errores, occasio agnoscitur *illustrandi positionem di-*

sciplinam fidelium relate ad factiones atheas et antichristianas ex institutionibus S. Officii.

Revisere - si opportunum appareat - *modalitalem ad praeceptum paschale salisfaciendum.*

C) DE ACTIONE CATHOLICA

1. Maxime opportunum videretur actiones componere in suas partes: Apostolatus, Charitatis, Actionis Catholicae etc. *ita ut maior virium concursio habeatur;*

2. Favere - etiam per apparatus centrales et dioecesanos - actionem ad efficientem redhibitionem eorum qui evaserunt ab Ecclesia, sive disponendo homines et subsidia, sive concipiendo rationes prudentes actionis, praesertim ad adiuvandos illas regiones quae circumstantiis historiae et societatis sunt spiritualiter maxime depressae.

Ex animo Eminentiae Tuae Reverendissimae me profiteor humilem servum.

ffi IoANNES MocELLINI
Episcopus Comaclensis

73

Exe.Mi P. D. FELICIS BONOMINI

Episcopi Comensis (Como)

Comi, die 18 augusti a. d. 1959

Eminentissime Domine,

Ad epistolam 1 C/59-389 die 18 iunii 1959 quod attinet, humiliter exponere audeo quod mihi opportunum videretur subiicere studio Exc.morum Episcoporum atque Praelatorum qui Concilio Oecumenico proxime celebrando intererunt:

a) ut Religiosi omnes cuiusvis Ordinis vel Congregationis sive iuris pontificii sive iuris dioecesani, subsint omnibus dispositionibus Ordinarii loci quando agitur de ministerio pastoralis vel de regulis liturgicis in Ecclesiis vel Oratoriis pro quibus ius est omnibus fidelibus, ex iure vel ex consuetudine adire;

b) ut facilius reddatur remotio parochorum quando bonum animarum id exigit, absque processu canonico qui non semper difficultates dirimit, immo saepe saepius eas auget et in tempus protrahit cum damno animarum;

c) ut redigantur regulae practicae et novissimis temporibus adap-

tatae circa sanctificationem festorum, maxime in quod attinet ad explicationem homileticam et catechisticam;

d) ut revisa sit lex abstinenciae et ieiunii quae, quamvis a benignitate Ecclesiae relaxata, tamen secumfert difficultates pro operariis qui mane de domo portant cibum pro refectioe diurna;

e) ut non facile admittantur ad Ordinationem Sacram alumni qui ex aliquo Seminario dimittuntur ex iudicio regulari Commissionis « de admittendis ad Ordines » cui praeest Episcopus.

Divina Charismata, auxiliante Deipara Immaculata, pro omnibus enixe adprecatus, in osculo pads, Eminentiae Tuae devotissime me profiteor

addictissimum in Christo Iesu

ffi FELIX BONOMINI

Episcopus Comensis

74

Exe.Mr P. D. VICTORIS DE ZANCHE

Episcopi Concordiensis (Concordia)

Portogruaro, 7 settembre 1959

Eminenza,

In riferimento alla ven. Lettera circolare n. 1 C/59-394 del 18 giugno mi permetto umilmente di suggerire alcune proposte che - meo quidem iudicio - potrebbero essere trattate nel prossimo Concilio Ecumenico.

1. Definire e condannare gli errori moderni contro la fede e la morale, sia nel campo strettamente religioso, che in quello politico e sociale.

2. Riaffermare solennemente, non soltanto in ordine alle Chiese separate, ma anche per i cattolici stessi, clero e fedeli, il concetto fondamentale della unita e universalita della Chiesa, che spesso praticamente viene ristretto alla Chiesa particolare, alle Diocesi, alle Parrocchie e Congregazioni Religiose.

3. Abolire i vari titoli di Ordinazione e sostituire con quello di « titolo servitii ecclesiae universalis ».

4. Rafforzare l'autorita del Vescovo, sia concedendo maggiore autonomia di fronte alle Congregazioni Romane e piu ampie facolta, sia limitando le esenzioni degli Ordini Religiosi e i privilegi di Congregazioni e persone particolari che limitano l'autorita del Vescovo.

5. Studiare una sistemazione della condizione dolorosissima degli ex-

preti di fronte alla Chiesa e alla loro coscienza, tenendo fermo il principio del celibato ecclesiastico.

6. Richiedere ai Diaconi, prima di ammetterli alla Ordinazione Sacerdotale, una ulteriore prova fuori del Seminario, più o meno lunga, assegnandoli in aiuto a Parroci idonei, non solo per le attività proprie dell'Ordine, ma anche per tutte le opere parrocchiali, religiose, organizzative, sociali ecc., in cui hanno maggiori occasioni di dimostrare la saldezza della loro formazione spirituale e morale.

7. Compilare un Catechismo per fanciulli unico, possibilmente per tutta la Chiesa o almeno nazionale.

8. Fissare nuove norme adatte per un'efficace istruzione religiosa ai fedeli, oggi resa difficile o anche impossibile per le mutate mentalità, condizioni e abitudini del mondo moderno.

9. Stabilire norme precise e obbligatorie per l'assistenza degli emigranti dovunque si trovino, tali per cui essi sentano che la Chiesa è una e universale anche per la assistenza diretta che ricevono non solo dai Missionari e Cappellani degli emigranti, ma specialmente dai Vescovi e Parroci del territorio d'immigrazione.

10. Si aboliscano i concorsi a benefici parrocchiali lasciando ai Vescovi, colle dovute cautele, e dopo la prova generale nella scienza, la libertà di scelta e nomina.

11. Semplificare il sistema delle pene canoniche e, ridurre quelle « latae sententiae ».

12. Allargare le facoltà dei Vescovi circa le dispense dagli impedimenti matrimoniali « quae solent dispensari ».

13. Stabilire che i matrimoni « nulli » per difetto di forma o per impedimenti « quae solent dispensari », dopo un determinato periodo di tempo « sanentur ipso iure ». E ciò per ridurre il numero delle cause matrimoniali che vengono introdotte solo quando c'è dissidio fra i coniugi, e soprattutto per non privare della grazia sacramentale i buoni coniugi che spesso vivono « pacifici » in matrimoni nulli.

14. Dettare norme atte ad impedire il moltiplicarsi delle iniziative di Congregazioni o di altri che sollecitano lettere postulatorie al S. Padre per la introduzione di cause di beatificazione, di definizioni di nuovi dogmi, di nuove feste liturgiche ecc.

Chino al bacio della Sacra Porpora, coi sensi di profonda stima e venerazione mi professo

dell'Eminenza Vostra Reverendissima
devotissimo

ffì VITTORIO DE ZANCHE
Vescovo di Concordia

75

Exe.MI P. D. CHRISTOPHORI D. CARULLO

Archiepiscopi Compsani, Ep. S. Angeli de Lombardis et Bisaciensis

(Conza, S. Angelo dei Lombardi e Bisaccia)

13 novembris 1959

Eminentissime Domine,

Libenter sequens vota et desideria Summi Pontificis, hisce litteris ad Te, adnexo folio, remitto argumenta quae mihi videntur tractanda in futuro Concilio Oecumenico.

Interim praeces obsecrationesque Deo Omnipotenti offero ut futurum Concilium pacem det Christi Ecclesiae, revocando infideles et omnes errantes ad fidei veritatem, ita ut fiat ovile unum et Pastor unus.

ffi CHRISTOPHORUS CARULLO

*Archiepiscopus Compsanus**Episcopus S. Angeli de Lombardis et Bisaciensis**Doctrina:*

1. Definitiones dogmaticae Mediationis universalis Mariae et Regalitatatis Christi et Mariae.

2. Expositio doctrinae: Mystici corporis; Sacrae Liturgiae (Mediator Dei), Relationum inter Ecclesiam et Statum.

3. Revocatio Ecclesiae Orientalis et dissidentium ad unitatem Ecclesiae.

Errores damnandi:

Materialismus: Modernismus (cf. *Humani Generis*).

Theologia moralis:

1. Relativismus moralis, id est aptata exigentiis modernis.

2. Problema morale familiae.

3. Scientia moralis professionalis.

4. Moralis socialis scientia.

5. Pericula publica moralitatis a « cinema, radio, TV, sport, stampa ».

6. Expositio aspectus positivi et ascetici scientiae moralis christianae.

Doctrina socialis:

1. Synthesis doctrinae socialis Ecclesiae.

2. Movimenta socialia, sindacalia, politica.

Disciplina:

1. Vita communis Cleri.
2. Amovibilitas Parochorum.
3. Relationes inter Episcopos et SS. Congregationes Romanas.
4. Relationes inter Clerum saecularem et regularem.
5. De Sacerdotibus apostatis.
6. De adsistentia iuveni Clero.
7. Reformatio administrationis beneficiorum, legatorum.
8. Provisio honesta Sacerdotum.
9. Ieiunium et abstinentia: revisio et reductio.
10. Revisio celebrationis festorum.

Liturgia:

1. Revisio et simplificatio Pontificalis et caeremonialis Episcoporum.
2. Revisio et simplificatio Missalis, Breviarii, Ritualis.
3. Usus linguae vulgaris, praesertim in administratione sacramentorum.

Pastoralis:

1. Catechetica; usus textus nationalis; praedicatio dogmatica.
2. Actio catholica: inspiratio dioecesana quoad diversa.
3. Revisio Confraternitatum.
4. Immissio in paroecias, Religiosorum, praesertim ubi desunt Sacerdotes.
5. Dependencia, quoad res paroeciales, a Parocho circa Religiosas.

ffi CHRISTOPHORUS CARULLO

Archiepiscopus Compsanus

Episcopus S. Angeli de Lombardis et Bisaciensis

76

Exe.Mr P. D. IOSEPHI FRANCIOLINI

Episcopi Cortonensis (Cortona)

Cortona, 31 agosto 1959

Eminenza Reverendissima,

Compio il gradito dovere di indicare nell'accluso foglio, in ossequio alla venerata lettera n. 1 C/59-406, dell'Eminenza Vostra Reverendissima, alcuni argomenti che, secondo il mio modesto avviso e di miei Sacerdoti, potrebbero esserc motivo di studio per il Concilio Ecurile-mco.

Penso si possano aggiungere e chiarire anche successivamente altri punti da studiare allo scopo.

Unendomi nell'invocare tutte le necessarie benedizioni del Signore sull'opera immensa che la S. Chiesa, sotto l'impulso e la guida di l'Augusto Pontefice Giovanni XXIII, coll'ausilio primo Vostra, sta preparando, a gloria di Dio e a bene dell'intera società umana, bacio devotamente la S. Porpora, e con profondo ossequio mi confermo

umil.mo in Domino
di V. Em. Rev.ma

ffì GIUSEPPE FRANCIOLINI
Vescovo di Cortona

1. Opportunitas definiendi, ut dogma, universalem Mariae Virginis mediationem.

2. Doctrina de Mystico Christi Corpore, ad mentem enc. *Mystici Corporis* Pii XII, accurate exponatur.

3. Relationes inter Ecclesiam et Statum apte exponantur et explanentur.

4. Errores maioris momenti hoc nostro tempore serpentes, tum quoad fidem tum quoad mores, confutentur et damnentur, videlicet:
a) Communismus materialisticus atheus; b) neomodernismus; c) laicismo; d) existentialismus atheus; e) relativismus in re moralis et moralis quam « situationis » vocant.

5. Aspectus praecipue positivus et asceticus praeceptorum in plena luce ponatur; et praesertim principia moralia circa familiam: coniugum iura et officia, matrimonii natura, singulorum activitas et in ordinem a societatem, accurate pertractentur; et pericula cinematographi, radiophoniae, televisionis, ludorum, librorum et ephemeridum iterum ac iterum indicentur et damnentur.

6. Doctrina socialis Ecclesiae in syntesim accurate redigatur, et de motibus socialibus, syndacalibus et politicis satis dicatur.

7. Ad Cleri et fidelium disciplinam magis fovendam Paroeciae natura et vita, ut spiritualis familiae commendetur et Parochorum inamovibilitati ita provideatur quo facilius Sacerdotes ex una in aliam Paroeciam, et etiam Dioecesim, transferri possint.

8. Clericorum et Religiosorum institutio tum in Seminariis tum in domibus « formationis » dicuntur, accuratissime praesertim in omnibus, sedulo subveniatur, ut vocationes deheores permaneant.

. Ceteri substantiationi, praesertim adsistentiae in senectute et in infirmitatibus, accurate provideatur.

Sacerdotum apostatarum infelicissimae conditioni benignissima Ecclesia mater consulere studeat.

Inter Clerum saecularem et regularem relationes in fraternitatis spiritu semper, quantum fieri potest, servantur, quo facilius sit in apostolatu concordia et uberiores referantur fructus.

Lex ieiunii et abstinendae mitior fiat pro populo christiano, strictior vero maneat pro personis Deo consecratis.

I. 9. Pastoralia officia circa Actionem Catholicam, et principia circa aliorum in apostolatu cooperatione in mentem revocentur et opportuna sanctione firmentur.

Catechetica institutio, tum puerorum tum adultorum, maxime semper habeatur momenti, et officialis textus pro unaquaque natione exaratur, quo arctior sit unio totius Ecclesiae.

10. Circa aetatem pro Confirmatione administranda dentur normae quae faveant, post communionem eucharisticam cito et saepe susceptam, ampliorem catechetica institutionem.

11. Quaedam prolixiores partes Pontificalis Romani, ut in consecratione Ecclesiae, Altaris, et campanae, ad brevioris et expeditioris textum redigantur.

12. Missa in honorem SS. Eucharistiae praefatione propria donetur.

13. Ecclesiae praeceptum circa annuam confessionis et communionalis obligationem, ita reformandum videtur: « Confessio et communio saltem semel in anno, praecipue tempore paschali, fiant ».

14. In matrimonii celebratione, quando Missa pro sponsis non conuptialis benedictio quae in Missali invenitur, expletis quae sunt Rituali, impertiri possit.

15. In Baptismi administratione, quando urgente causa Sacramentum sacris precibus ac caeremoniis praetermissis, ritus supplendi omnia ad brevioris et aptioris formam redigatur. . . .

16. In Baptismo, Confirmatione, Matrimonio et Vinctico administrandis, lingua patris ut liceat.

ffr. JOSEPH FRANCHIOLINI
Episcopus Cortonensis

Exe.Mr P. D. AGNELLI CALCARA

Archiepiscopi Consentini (Cosenza)

Cosenza, 3 ottobre 1959

Eminenza Rev.ma,

In riscontro alla venerata lettera dell'Eminenza Vostra in data 18 giugno c. a., N. 1 C/59-408, invio nell'unito fascicolo le che a me sembrano le più opportune nella attuale condizione della Chiesa, perché siano sottoposte alla discussione e alla eventuale approvazione del futuro Concilio Ecumenico, con tanta perspicace sapienza voluto dal Sommo Pontefice Giovanni XXIII felicemente regnante.

Non ho mancato di chiedere il parere degli ecclesiastici più illuminati di questa Arcidiocesi.

Ho tardato un poco a rispondere nel desiderio d'inviare le formulate con la necessaria brevità e precisione, senza mancare i riferimenti a precedenti disposizioni.

Chinato al bacio della Sacra Porpora, profondamente ossequio, mentre godo confermarmi

di Vostra Eminenza Rev.ma

83 AGNELLO CALCARA

*Arcivescovo di Cosenza**Ad doctrinae capita quod attinet*

Perniciosi errores hodie grassantes, quos PIUS XII imm. ¹¹¹ in litteris encycl. *Humani Generis* diei 12 augusti 1950 tractaverit, fusius retractentur ac solemniter damnentur.

Ad unitatem in veritate confirmandam et augendam, SS. D. N. Ioannes PP. XXIII in litteris encycl. diei 29 iunii huius vertentis anni docet, doctrina *Mystici Christi Corporis* (Cf. litt. encyc. : PII XII diei 29 iunii 1943) tamquam integrum corpus operis Del (Cf. S. IREN.; *Adv. Haer.* 1. I, cap. 9, n. 4) solemniter definiatur. et fideles ventates ac Theologica scientia et vita ac mores tum singulorum fidelium tum christianarum societatum, maxime vero Ecclesiae opus apostolicum, ad perfectam ac fructuosam unitatem redigantur...

Universalis in ordine supernaturali Mediatio B. Mariae Virginis

Divini Capitis et humani Corporis Christi sanctissimae Matris solemniter definiatur.

Formale discrimen inter sacerdotium late sumptum clarius statuatur; distinctio vero inter missionem sacerdotum ac laicorum earumque in Ecclesia consona compositio illustretur.

1' .Distinctio inter ordinem ecclesiasticum atque civilem confirmetur imttesque definiantur, in quibus Ecclesia ius exerceat in rebus civilibus.

/ Relativismus moralis « Ethica situationis » - qua dicitur - (cf. str. S. Off. diei 2 febr. 1956) damnetur.

f .Doctrina de matrimonii finibus (cf. Deer. S. Off. diei 1 apr. 1944) illustretur; quaestiones, quae eugenicam, fecundationem artificialem, usum matrimonii, iuvenum initiationem sexualem, coeducationem respiciunt, tractentur.

.Connexio inter quaestiones oeconomicas, politicas, iuridicas tum nationales tum internationales, et christianum ordinem moralem adfirmetur.

do PP. - praesertim Leo XIII, Pius XI, Pius -
cuerint circa quaestionem, quam socialem appellant, enucleatius exponantur: quid sibi quaestionem, quam socialem appellant, enucleatius
quid sibi velint ius privatae proprietatis eiusque limites, qui? ius laboris, quid iura hac in re singulorum civium vel privatarum societatum, quid iura auctoritatis Status, Communismi commento damnato, definiantur.

Catholica doctrina de pace ac de iure belli illustretur.

f In cultu Sacrarum Reliquiarum ac Breviarii Romani lectionibus reormandis ad historicam veritatem diligentius attendatur.

Quoad disciplinam cleri dioecesani et religiosi

. Cum officiorum omnium, quae apostolico muneri inhaereant, maximum sit Ecclesiam de sufficienti numero bonorum sacerdotum provi-
(cf. Litt. Ap. diei 1 aug. 1922) maximi momenti habeatur quae-
stio de vocationibus sacerdotalibus tum dioecesanis tum religiosis.

. Error - qui etiam in catholicis adassociationibus quandoque ser-
- quo iuvenes non tantum ad sacerdotium non sollicitentur, sed
etiam ab eo amplectendo arceantur, quod - ut aiunt - Religiosis
melius serviatur a laicis coniugatis actionem apostolicam exer-
centibus, quam a clericis a mundo segregatis (cf. Litt. Encycl. *Sacra*
Virginitas » diei 25 mart. 1954) fortiter reiciatur.

Educationis methodus Seminariorum diligenti examini subiiciatur et, quatenus opus sit, innovetur ut alumnorum educatio efficacior evadat

ad Sacerdotem iuxta Cor Christi « hominem Dei » ad omne opus bonum instructum » (2 *Tim.* 3, 17), attendis peculiaribus huius temporis animarum necessitatibus, efformandum.

Quamvis clerici ad sectanda consilia evangelica iure divino non teneantur, ad sanctitatem tamen consequendam, quae in sacerdotibus expostulatur, regalis via (cf. *Sac. Nistri Primor.* diei 1 aug. 1959) est horum consiliorum cultus, quae inter se ita cohaerent ut castitas perfecta et perpetua iure meritoque imperata, « ordinis sacerdotalis insigne ornamentum », maxime iuvetur ac servetur in reliquorum consiliorum exercitio. Quare sacerdotes dioecesanos quamdam religiosae vitae formam instituere, necessitatibus pastoralibus accomodatam, peropportuno videtur.

Clericorum, igitur, vita communis, Praelatis praeestantibus, non solum laudanda ac suadenda (can. 134 *C.I.C.*), sed, obstaculis fortiter superatis, quantum fieri potest, instauranda est.

Sacerdotes vero religiosos, salva regulari disciplina spiritualibus tamen huius temporis necessitatibus accomodata, cum sacerdotibus dioecesanis mutua fraterna caritate, Episcopis regentibus, iuxta ordinem praestitutum collaborate omnino necesse est.

Sacerdotes regulares contemplativi, quorum incrementum negligendum non est, profundam colant spiritualitatem hoc etiam consilio, ut confratres in sacerdotio in via christianae perfectionis sapienter dirigere valeant; eorum domus religiosae, quantum fieri potest, praesto sint spiritualibus sacerdotum conventibus recipiendis.

Ad fovendam mutuam caritatem actionemque pastorem sapienter ordinandam conventus sacerdotales, praelatis fraterne intervenientibus, in nationibus, in dioecesibus, in vicariatibus, iuxta praestitutum ordinem crebriores fiant.

Relationes inter sacerdotes et hierarchicam auctoritatem his regulis temperentur: officium sacerdotale nee sanctum, nee fructuosum, nee honestum esse nisi exerceatur sub Episcoporum magisterio (cf. *Litt. Encycl. Nob. Gall. Gens* diei 10 febr. 1884); auctoritatem autem pastorem, iuxta Domini exemplum et praeceptum (cf. *Le.* 22, 25 ss.) non dominium esse sed aliorum supernaturale servitium.

Divisiones territoriales dioecesium ac paroeciarum, distributio sacerdotum, canonica incardinatio ita temperari debent ut unitati Ecclesiae catholicae eiusque urgentioribus spiritualibus necessitatibus efficaciter consulatur.

Beneficiorum institutum immutandum esse videtur, ita ut fructus cuiuscumque beneficii ac ceteri ecclesiastici redditus non a singulis beneficiariis sed a clericorum collegiis sapienter ordinatis, sua cuique in prae-

sens ac in futurum decora sustentatione aequae cauta, administrentur.

Hierarchicae auctoritati, auditis qui audiendi sint, unice competat iuxta uniuscuiusque facultates et fidelium necessitates officia tribuere.

In dioecesibus domus sacerdotales instituantur ad sacerdotes, praesertim invalidos, apte et decore recipiendos. Quaelibet, praeterea, domus ecclesiastica, vetita ad quemcumque laicalem usum locatione, unice ad clerum et ad catholica opera destinetur.

Quoad disciplinam religiosarum

Religiosas esse providas sacerdotum adiutrices in pastoralis ministerio omnibus constat.

Promoveantur, igitur, vocationes ad vitam contemplativam, monialibusque orantibus committantur apostolica proposita.

Religiosarum, quae operibus incumbant, adaequatae formationi morali, religiosae, culturali, sociali, professionali maxima cura consulatur.

Multiplicitati congregationum, quae eundem finem persequantur, ne nimis indulgeatur.

Foederatio (internationalis, nationalis, interdioecesana ac dioecesana) multiplicium congregationum religiosarum ad earum opera ordinanda confirmetur vel instauretur.

Habitus religiosus operum necessitatibus, temporum adiunctis, tuendae valetudinis arti congruat.

De populi christiani disciplina deque actuositate multiplicis generis qua hodie Ecclesia tenetur

Opus Ecclesiae primum ac maximum est omnibus, quantum fieri potest, Evangelium fructuosum nuntiare; catechetica, igitur, institutio omnium hominum cuiuscumque populi, coetus ac aetatis, maxime vero puerorum, tamquam vera ac totalis novi hominis in Christo renati educatio, methodis ac subsidiis his temporibus consonis adhibitis, sit clericis, religiosis, ad associationum actionis catholicae sociis primum ac maximum apostolicum officium.

Christianae educationis opera (infantium asyla, scholae cuiusvis generis et gradus etc.) iuxta ordinem praestitutum maxima cura promoveantur. Ad haec condenda et sustentanda fideles ne omittant adiutricem operam pro viribus conferre (can. 1979, § 3). De recta et adaequata preparatione eorum qui his operibus praesint vel incumbant, sapienter et tempestive provideatur.

Cum, Baptismo infantibus collato, conscia initiatio vitae christia-

nae sacramentis primae Confessionis, primae Communionis ac Confirmationis habeatur, praeparatio ad Sacramenta adaequata definitis regulis statuatur, quae sancte observentur.

Fidelium conscia et activa Sacrae Liturgiae participatio magis magisque urgeatur.

Ad unitatem spiritus in vinculo pacis (*Eph.* 4, 3) confirmandam inter multiplices laicorum adsociationes, quae finem stricte apostolicum persequantur, salva uniuscuiusque natura ac aequa libertate, sapiens ordinatio sub hierarchica Episcoporum auctoritate instauretur, quae, nefasto individualismo reiecto, in mutua caritate doctrinam Mystici Christi Corporis practice exhibeat.

Maximi momenti habeatur sociorum catholicarum adsociationum solida ac constans institutio religiosa (culturalis, moralis, ascetica, socialis).

Regimen adsociationum ac quaelibet operositas, quae directe finem temporalem iuxta christianam legem assequendum respiciunt, laicis committantur, ad quorum conscientias recte religioseque formandas sacerdotes adlaborent.

Ut christianus mos inducatur in ephemerides, radio-auditiones, spectacula cinematographica vel televisiva, quae plurimum communi estimationi conferunt, sapienter constanterque nitendum est.

*De negotiis maioris momenti
quae Ecclesia obire hodiernis debet temporibus*

Ut infideles ad Evangelii lumen perveniant, copiosum promoveatur incrementum vocationum ad Missiones et valida ac constans urgeatur fidelium cooperatio.

Incepta ad fratres separates in unitatem Ecclesiae revocandos sedulo promoveantur; hebdomada pro Unitate imperetur ac diligentius celebretur.

Clerici latini et orientales ad mutuam utriusque ritus Liturgiarum cognitionem et intelligentiam sollicitentur et instituantur.

Christiani perniciosi Communismi erroribus irretiti, maxima cura recuperentur.

Methodus ad errantes in viam veritatis reducidos ne asperis nitatur contentionibus, sed, qualibet seclusa irenismi forma, fraterna caritate refulgeat.

Cum mutua caritas sit practica discipulorum Christi nota (*Jo.* 13, 35), pro viribus nitendum est ut catholicus populus, cupiditatibus coercitis, animis, operibus, moribus, inter diversos coetus relationibus socialibusque ordinationibus mutuam caritatem revera compleat.

Universa Ecclesiae actio pastoralis in nationibus, in provinciis, in dioecesibus, in vicariatibus, in paroeciis est, statutis propositis et peculiaribus loci ac temporis attentis adiunctis, sapienter ordinanda et gradatim complenda.

Sincera pax in gentibus christiana caritate promoveatur et confirmetur.

Faxit Deus, Immaculata Deipara intercedente, ut omnia in Christo instaurentur.

ffi AGNELLUS CALCARA
Archiepiscopus Consentinus

78

Exe.MI P. D. PLACID! M. CAMBIAGHI

Episcopi Cremensis (Crema)

Cremae, die 28 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Ad venerabiles litteras Eminentiae Tuae N. 1 C/59-512, pergratum mihi est rescribere, et argumenta quae consilio virorum ecclesiasticorum peritorum et prudentium mihi visum est enucleare pro futuro Concilio Oecumenico, Tibi patcfacere.

Confirmo impensas preces meas, sacerdotum et fidelium huius Cremensis Dioeceseos, ut Concilium Oecumenicum - ad mentem Summi Pontificis - uberibus fructibus cumuletur, pro Dei gloria, Sanctae Ecclesiae honore animarumque sanctificatione.

Ad osculum S. Purpurae pronus, addictissima obsequia offero, et maxima cum existimatione me profiteor

Eminentiae Tuae
add.mum in Christo
ffi PLACIDUS M. CAMBIAGHI
Episcopus Cremensis

DE RE DOGMATICA

Haec exoptarentur:

1. Definitio dogmatica doctrinae *Mystici Corporis* de qua in Concilio Vaticano schema definitionis iam paratum erat (cf. *Collectio Lacensis*, VII, pp. 567 et pp. 578-79).

E tali definitione haec commoda sequerentur: maior comprehensio

totius cohaesionis Christi Redemptoris; visio accurata Ecclesiae ut « Societas » essentialisque « socialitatis » eius operae salvificae; definitiva sententia de apostolatus fundamento dogmatico et laicorum situ in Ecclesia.

2. Definitio dogmatica « Mediationis Mariae » ad uberius definendam positionem « structuralem » B. M. Virginis in oeconomia Redemptionis, et presertim eius « officium » pro christianorum salute, ex quibus fluit, ut patet, maius incrementum pietatis marianae.

3. Confectio Codicis Doctrinae socialis Ecclesiae, quo momentum theologicum et historicum principiorum incrementorumque eiusdem doctrinae, distincte designetur.

4. Designatio rationum inter Ecclesiam et Rempublicam, sub aspectu historico et theorico.

5. Damnatio doctrinae materialistico-atheae, neo-modernismi, idest, naturalismi, laicismi, existentialismi athei.

DE SACRA SCRIPTURA

Nostrorum temporum doctrina Magisterii Ecclesiastici progressut scientifico exegesis S. Scripturae comparata.

DE RE MORALI

1. Praesentatio doctrinae moralis in suis principiis, praesertim sub aspectu positivo, ita ut theologia moralis medium evadere possit ad virtutes acquirendas a christiano, tamquam membro vivo Christi totius.

2. Condemnatio relativismi moralis et ethicae situationis.

3. Sub ductu magisterii ecclesiastici expositio et altior perscrutatio « moralis matrimonialis » circa novas doctrinas quae respiciunt eugenicam, onanismum, fecundationem artificialem etc.

4. Expositio et altior perscrutatio « moralis professionalis » in sua definita applicatione. secundum Ecclesiae doctrinam.

DE DISCIPLINA

Cleri:

1. Studium ecclesiasticarum disciplinarum in Seminariis et in theologicis Universitatibus magis ad vitam pastorem dirigatur. Etiam in ratione studiorum humanitatis et scientiae ratio habeatur sacerdotalis praeparationis alumnorum.

2. Opportunitas et forma examinentur cuiusdam experientiae pastoralis extra Seminarium, pro Clericorum morali formatione ante eorum sacerdotalem ordinationem.

3. Praeparentur « auxilia » Sacerdotum quibus animarum cura commissa est, ita ut presbiteri incumbere possint praecipuis ministeriis suae vocationis et studiis se tradant.

4. Clero iuniori auxilia spiritualia et culturalia provideantur.

5. Facilior et magis iuridica reddatur Sacerdotum translatio ex una ad aliam Dioecesim.

6. Administrationis beneficiorum congruens temporibus emendatio.

7. Institutum iuridicum perpetuitatis Parochorum in munere et iuris immunitatis religiosorum, emendetur.

Populi christiani:

1. Clarius decernatur quid sibi velit, nostris temporibus, notio sanctificationis et requietis in die festo.

2. Debitum ieiunii et abstinentiae emendetur et condicionibus vitae nostrorum temporum accomodetur.

3. Ordinatio ad christianae doctrinae institutionem pertinens, novis rationibus regatur, ita ut maior pars fidelium a christianae doctrinae institutione absentium, attingi possit.

4. Doceat Ecclesia quid sentiat de nostrorum temporum artibus quae pertinent ad notionum propagationem et de oblectamenti formis: cinema, radio, televisione, stampa sport, spettacoli etc.

De re liturgica et sacramentali:

1. Revisioni subiciantur simpliciusque reddantur:

- Pontificale et Caeremoniale Episcoporum. Rituale. Missale. Braeviarium.

2. Lingua vulgari utatur in administratione sacramentorum Baptismi, Confirmationis, Extremae Unctionis, Matrimonii (exceptis formulis sacramentalibus) et in ritu funebri.

3. Ordinate in unum codicem colligantur multiplicia decreta, dispositiones et leges liturgicae usque adhuc edita.

De actione sociali:

Determinentur fines activitatis politicae, sindacalis et administrativae secundum christianam doctrinam. Itemque de apostolatu inter operarios.

ffī PLACIDUS M. CAMBIAGHI
Episcopus Cremensis

Exe.MI P. D. DANH BOLOGNINI

Episcopi Cremonensis (Cremona)

Cremonae, die 30 aprilis 1960

Eminentissime Domine,

In primis veniam peto quia propter meam non integram valetudinem ab ineunte aestate usque ad extremam hiemem respondere, certo tempore, non potui ad ea quae de futuro Concilio Oecumenico quaesita erant, postea vero quia parvi esse momenti sententiam meam cogitavi.

Tamen, desideriis Augusti Summi Pontificis volens satisfacere, nunc denique de rebus in Concilio Oecumenico agendis exponam.

Mihi bonum et utile futurum esse videtur.

In genere:

1. Theologicam moralemque Doctrinam e Syllabo et ex Actis Summorum Pontificum Magisterii sapienter expressam a Vaticano Concilio usque ad aetatem nostram resumere.

In specie:

2. Definire S. Scripturae inspirationis naturam et Sacrorum inerrantiam Librorum divinamque Ecclesiae auctoritatem in iisdem interpretandis. Hortari sacerdotes et fideles ad lectionem Sacrae Scripturae et mandare cunctis S. Missam, omnibus diebus festis de praecepto, celebrantibus ut saltem, nisi legitime impediantur, fidelibus Evangelii S. Missae textum, in linguam vernaculam translatum, legant.

3. Praecipuorum Modernismi errorum, canonibus patentibus, damnationem renovare.

4. Principia naturalis et supernaturalis Legis dare edere de personae humanae iuribus et officiis iuribusque familiae necnon civilis Societatis, etiamque de divitum et operariorum iuribus et officiis socialibus praecipuis.

5. Doctrinae catholicae praecipua capita de habitudine Ecclesiae ad Statum, vel civilem Societatem enuntiare: consequenter Laicismi errores damnare.

6. Doctrinalem et iurisdictionalem Episcoporum auctoritatem in Ecclesia definire; uti Romani Pontificis Primatum Eiusque infallibilitatem Vaticanum Concilium definivit. Haec doctrina mihi enim videtur christianis dissentientibus aperte graviterque declaranda, cum nonnulli eorum

Episcopos in Catholica Ecclesia nisi esse ministros delegatos a Summo Pontifice ad eiusque nutum existiment.

7. Condicionem Sacerdotum secundi ordinis quoad Episcopum laicorumque quoad S. Hierarchiam in apostolatu agendo et in actione sociali statuere.

8. Ampliores Episcopis et Episcopalibus Conferentiis facultates tribuere circa ecclesiasticam disciplinam et rem oeconomicam adhuc a C.I.C. Apostolicae Sedi, etiam in minimis, reservatas.

9. Religiosorum religiosarumque exemptioni strictiores imponere fines, ita ut in Ordinum et Congregationum vita regulari communi dicta exemptio vigeat, in omnibus vero rebus cultum divinum in eorum ecclesiis et erga fideles ministerium spectantibus Episcopi illi et illae auctoritati subiiciantur.

10. Differendae ordinationis presbyteralis, post exercitium trium annorum diaconatus, Episcopis facultatem tribuere.

11. A lege abstinenciae, sub gravi obliganti, Christi fideles exonerare singulis hebdomadibus, non vero clericos et votis religiosiis personas adscriptas.

12. In Rituali et Pontificali linguae vernaculae usum augere, eo tamen modo ut lingua latina in formulis Sacramentorum et in S. Missae Canone retineatur.

Quamvis ista vota humiliter exponam, tamen, toto corde, iam nunc, accepta habeo omnia quae ad bonum Sanctae Ecclesiae Summus Pontifex edat atque statuatur.

Provolutus ad osculum Sacrae Purpurae, summaque cum reverentia, Eminenciae Tuae me profiteor

addictissimum in Corde Iesu

ffi DANIEL BOLOGNINI

Episcopus Cremonensis

80

Exe.Mr P. D. PETRI RAIMONDI

Episcopi Crotonensis (Crotone)

Crotonen, die 13 augusti 1959

De iis, quae in proximo Concilio Oecumenico tractanda erunt, haec mihi consilia proponi videntur:

1. Patres Conciliares Corporis Mystici doctrinam in clariorem lucem proferant et magis magisque inveniant ostendantque modum quo Chri-

stifideles facilius comprehendant et adeo colant ut Sancta Mater Ecclesia, suavi duce Summo Pontifice, Christi Vicario, non tantum ratione sed vere et realiter, sicut est, unica, sancta magnaue familia sit in necessitatibus fidelium cuiuscumque paroeciae, aut dioecesis aut gentis.

2. In Sacrorum administratione efficiant

5. Videant Patres ut ecclesiasticae poenae faciliores utique sed efficaciores reddantur: earum absolutio, salvis paucis gravissimisque casibus, locorum Ordinariis reservetur.

6. Ecclesiae doctrina, quae socialis vocatur, potiusquam in thesibus et axiomatibus in evangelicis veritatibus fundetur, id est omnes homines pro certo habeant se filios unius Patris, qui in coelis est, esse et omnium hominum sive dominorum sive operariorum interesse ut quisque animam suam salvet.

Quamvis iustitia charitatis fundamentum sit tamen bene omittere non potest, quae praecipue est erga Deum amor et erga proximum: hic amor proximi non sit largitio aut stips.

Quae supra exposui habeantur tamquam a minimo Episcoporum dicta, minimo tum virtutibus tum dioecesis magnitudine.

ffi PETRUS RAIMONDI
Episcopus Crotonensis

81

Exe.MI P. D. GUIDONIS TONETTI
Archiepiscopi Ep. Cuneensis (Cuneo)

Prot. N. 647

Cuneo, 29 augusti 1959

Eminentissime Princeps,

Cum a te, Em.me ac Rev.me S.R.E. Cardinali, datis litteris (Prot. N. 1 C/59-423) rogati essemus, quae potissimum Concilio Oecumenico proxime habendo proponenda iudicarem, Apostolicae Sedis voluntati ac tuae obsequentes, postquam rem, diu atque omni diligentia adhibita, consideravimus, haec quae sequuntur desiderata et postulata deferre ausi sumus ut a Patribus Concilii examinentur atque sanciantur.

I. Ad doctrinae capita quad attinet

1. Opportunitatem nova doctrinae capita definiendi non videmus; ea enim imprimis in Concilio convocando Romani Pontificis fuit mens ut Ecclesiae unitas restitueretur ceteraeque Ecclesiae a Romana disiunctae ac separatae, quantum fieri posset, ad pristinam redirent unitatem; nec ceterum, nostra aetate, disputationes de re dogmatica ac contentiones exarserunt eae, ad quas sedandas infallibili Ecclesiae magisterio opus sit.

2. Peropportunum contra nobis esse videtur, pravos adversariorum

doctrinas quae hisce temporibus latissime vulgatae sint et maxime animarum perniciosae, iam damnatas iterum et damnatione a Concilio repudiari, praesertim cum adversus huiusmodi fratres quoque nostri ab Ecclesia Catholica separati, eadem, qua catholici, contentione animi nitantur.

3. Valde denique optandum ut principia ac velut christianae doctrinae de re sociali ab Ecclesia traditae iam munda a SS. Leone XIII ad haec usque tempora, quae nunc extant in pontificum Pontificum documentis, enucleata ac lucido ordine digesta in unum codicem colligantur.

II. Ad disciplinam clericorum et fidelium tutandam demisse et enixe petimus

1. Ut Dioecesium fines, attenta revisione ac reformatione, congruentiores nostrorum temporum conditionibus constituentur.

2. Ordinariis amplior copia fiat concedendi sive legibus universalibus Ecclesiae sive alias facultates nunc Apostolicae Sedi reservatas.

3. Religiosorum exemptionis institutum, quod pertinet ad eorum curam, retractetur et ita emendetur ut in cuiusque dioeceseos libellibus conspiratio et cooperatio constitui liceat.

4. Modus procedendi in parochorum amotione simplicior fiat et expeditior, suppresso inamovibilitatis instituto.

5. « Operis servilis », quod vocant, notio novi examinis ac definitionis argumentum sit, relate ad quietem diebus festis servandam.

6. Index librorum prohibitorum corrigatur atque emendetur, mutata temporis ratione habita.

7. Facultas Confirmationis administrandae in casu necessitatis datur et concedatur formula consimili atque ea quae valet pro assistentia in Matrimonio.

8. Missionaria actio facilius reddatur, ampliore usu vulgaris sermonis in liturgia concesso et facultate data catechistis et laicis coadiutoribus ad ordinem diaconatus accedendi.

9. Liturgicorum librorum, praesertim Pontificalis, Ritualis ac Breviarii, revisio ac reformatio fiat; et S. Ioseph, Sponsi B.M. V., nomen in Canone Missae inseratur.

10. Religiosis laicis, saltem quibusdam, v. gr. iis qui sacristiae vel educationi iuventutis addicti sunt, accedendi ad ordines minores facultas fiat.

. 11. Censurarum latae sententiae, quibus sacramenti Poenitentiae administratio difficilior reddi videtur, numerus minuat.

III. Denique quoad *auctuositatem multiplicis generis et negotia momenti* catholicorum cooperatio foveatur in usu eorum omnium ac subsidiorum, quibus utitur hodierna societas ad varias ⁰Piniones pervulgandas hominumque mentes dirigendas (velut ephemerides, radiophonicae diffusiones, cinematographicae visiones et rel.), atque hoc Consilia et Instituta inter omnes nationes ac pro omnibus nationibus, instituantur; huic pastoralis actionis parti moderetur atque invigilet Supremum Ecclesiasticum Dicasterium.

I:laec fere sunt postulata nostra, atque hac occasione ad tuas litteras rescribendi easque deferendi oblata libenter utimur ut et erga Apostolicam Sedem obsequium et devotionem profiteamur et tibi omnia bona proveamus atque exoptemus.

ffii Gurno TONETTI
Archiepiscopus Episcopus Cuneensis

82

Exe.Mr P. D. F. STEPHANI TINIVELLA
Episcopi Dianensis (Diano-Teggiano)

Diani, 3 septembris 1959

Eminentissime Domine,

Bumiliter et reverenter haec quae sequuntur suggerunt Eminentiae Tuae Rev.mae et Pontificiae Commissioni Anteparaeparatoriae quae mihi esse videntur ut tractentur in proximo auspiciatissimo Concilio Oecumenico.

I. Disciplina et res

1. Relationes inter Jocorum Ordinarios et SS. Congregationes minuantur eo modo ut Episcopis ex iure concedantur ordinarie facultates nunc ad tempus ipsis tribuuntur; pariterque ius iisdem conferatur dispensandi circa impedimenta matrimonialia, vel etiam ista reducantur ad illa non dispensabilia.

2. Ut possibile est vitentur in C.J.C. exceptiones quae legis intellectionem et executionem arduam faciunt.

3. Censurae aut numero minuantur aut Ordinariorum facultates circa dispensationem et absolutionem augeantur.

4. Forsan legislatio tota circa Capitula innovanda erit. Oflida aHa, iure, Canonicis tribuantur (Seminaria, A. C. et socialis etc.). hodierna cleri hoc exigit. Paroeciae independentes oeconomice et spiritaliter a Capitulis reddantur.

5. Amotio Parochorum facilius reddatur, pariterque translatio in bonum animarum.

6. Tollatur, vel saltem valde minuatur, disparitas externa in administratione Sacramentorum ex taxatione proveniens.

7. Administratio beneficiorum, in toto, Off. Adm. Dioec. ita ut Parochis et aliis Sacerdotibus sufficiens detur et ne nimiae differentiae inter ipsos oeconomice extent.

8. Dioeceses nimis parvae, tempore vacationis, cum uniantur, ne pars conspicua Cleri tempus impendat in officiis et paroeciae relinquantur absque pastore.

Abbatiae quae unam alteramve paroeciam possident in a e- D

. Religiosae magis quam in scholis in adiutorium clericorum apostolicam activitatem exerceant.

3. Actuositas laicorum apostolica ita ordinetur ut, viribus unitis tota in Dioecesi dirigatur et subiiciatur Ordinario.

4. Textus catechismi funditus renovetur collaboratione theologorum, psychologorum et paedagogistarum et Centrum Nationale catechetikum ubique instituitur et ei praeponatur Commissio Episcoporum ad modum illius in Italia existentis pro A. C.

III. *Liturgia*

1. In genere, quae iam significationem nullam habent praeter historicam vel fastum nimis sapiunt in ceremoniis et vestibus abrogentur vel saltem ad simplicitatem redigantur.

2. Pontificale et Caeremoniale Episcoporum pariter exigentis nostrorum temporum aptentur.

. Breviarium ita disponatur ut lectiones ex libris Sapientialibus et Novi T. augeantur et aliis praeferantur.

Legendae in Sanctorali expungantur.

Commutatio Officii in preces vocales in itinere et ob rationabilem causam facilius et iudicio subiectivo admittatur.

Lingua vulgaris in Sacramentorum administratione et functionibus in Missa extra Canonem, imponatur ut christifideles vitaliter intersint.

Idem desideratur pro cantu.

IV. *Doctrina*

1. Cum Concilium fratrum ab unitate Ecclesiae seiunctorum reditum aestimo baud opportunum esse nova dogmata definire, cum definitio divisionem potius augeat.

2. Corpus doctrinae communismi materialistici congruum est iterum enucleare et damnare, pariterque conceptus hodiernos naturalismi et existentialismi theismum denegantes.

3. De Ecclesia et Statu, deque sociali doctrina nostra in pontificiis documentis exposita principia in synthesis redigere, eamque accomodare hodiernis conditionibus opportunum erit.

4. Pariter a Concilio iudicium desideratur:

a) circa problemata ethicae familiaris (limitatio prolis, foecundatio artif. Partum indolorem etc.);

b) circa relativismum ethicum (sensus pudoris in genere etc.) et ethicam situationis;

c) circa *moralem professionalem et socialem*;
 d) circa *nexum* inter et *quaedam inventa nostri temporis* ut *essent media audiovisiva, cinema, « sport »* ut aiunt.

Rogo tandem ut iam hodie, si Ipsi placuerit, oratio conficiatur a Summo Pontifice pro omnibus hominibus bonae voluntatis qua a Deo expostulentur lumina ita ut Concilium fiat revera nova Pentecostes pro Ecclesia.

Sensus profundissimae oboedientiae Eminentiae Tuae humillime profiteor

Eminentiae Tuae Reverendissimae
 addictissimus

ffi F. STEPHANUS TINIVELLA, O.F.M.
Episcopus Dianensis

83

Exe.Mr P. D. IOSEPHI BATTAGLIA
Episcopi Faventini (Faenza)

Prot. N. 197-1/59

Faenza, 6 settembre 1959

Eminenza Rev.ma,

In risposta alla ven. lettera N. 1 C/59-484 di cod. Pont. Commissione Antipreparatoria del Concilio Ecumenico, mi permetta, *ut minus sapiens*, di far presente quanto segue:

Nel generale sovvertimento dei fondamentali valori della vita umana, sia individuale che sociale, e nella confusione, che l'errore, infiltrandosi con subdole forme di compromesso, tenta di creare in mezzo al popolo cristiano, mi sembra che oggi giorno sia quanto mai necessaria la solenne affermazione delle fondamentali verità sia della ragione che della rivelazione. E specificatamente:

1. *Nel campo dogmatico*: l'affermazione di quelle verità naturali, che sono così strettamente congiunte alle verità rivelate, che, se quelle fossero messe in dubbio, neppure queste sarebbero più al sicuro « *cum recta ratio fidei fundamenta demonstraret* » (*Conc. Vat.*, c. 4, de fide et ratione DB 1799). Perciò:

a) la stabilità e la universale validità delle verità naturali e dei precetti fondamentali della legge morale;

b) la naturale capacità dell'umana ragione a conoscere Dio, e la

Sua Provvidenza, nonché i precetti fondamentali della legge morale (cf. per la conoscenza di Dio *Cone. Vat.* c. 2 De revelatione DB 1785);

c) la necessità morale della Rivelazione divina per poter conoscere queste verità con facilità, certezza e senza errore (Pm XII: Enc. *Humani Generis*, 12 agosto 1950);

d) precisazioni sui concetti fondamentali di diritto naturale: libertà-autorità, famiglia-matrimonio e gerarchia dei suoi fini;

e) punti fermi sugli sviluppi dottrinali del concetto integrale della Chiesa come Corpo Mistico, dell'autorità che i Vescovi hanno in essa, dell'appartenenza ad essa e dei rapporti specie con le altre Chiese cristiane.

Di conseguenza: la condanna di sistemi filosofici, quali il *materialismo*, sia storico che dialettico, negatore di Dio e della spiritualità dell'anima, *l'idealismo* e *l'esistenzialismo*, propugnatori del *relativismo*, sia filosofico che teologico, tanto dogmatico che morale (cf. Enc. *Humani Generis*), del laicismo, negatore della autorità della Chiesa e della superiorità del soprannaturale.

2. *Ne! campo morale*: l'affermazione delle seguenti verità:

a) dignità e destino eterno della persona umana, in quanto tale, al cui perfezionamento è ordinata la società;

b) la legge divina, sia naturale che positiva, e la norma oggettiva ultima della coscienza umana (cf. *Istr. S.S.C.S.O.*, 2 febbraio 1956) e il fondamento insostituibile di ogni umana legislazione; perciò l'ancoramento della moralità (sia individuale che sociale, tanto privata che pubblica) alla legge morale.

Di conseguenza:

a) riconferma solenne della condanna del *comunismo* ateo e materialista (Prn XI: Enc. *Divini Redemptoris*, 19 marzo 1937);

b) la condanna della cosiddetta « Etica della situazione » o « Etica nuova » (cf. *Istr. S.S.C.S.O.*, 2 febbraio 1956);

c) la condanna del falso storicismo (cf. Enc. *Humani Generis*);

d) esplicita condanna del degradante fenomeno del cosiddetto « Divismo »;

e) determinazione solenne di alcune fondamentali idee del pensiero sociale cristiano e della cosiddetta « Teologia delle realtà terrene »;

f) invito ad una maggior conoscenza dei cristiani separati e presentazione di alcuni strumenti atti a questo scopo.

3. *Nel campo disciplinare*: mi sembra sia opportuno richiamare l'attenzione su alcuni punti in particolare:

a) ai Vescovi residenziali sia lasciato un più ampio esercizio dei loro poteri: 1) sia in ordine alla collaborazione pastorale dei due cleri

(secolare e regolare) (Giov. XXIII, Esort. 23 aprile 1959); 2) sia in ordine alla materia di competenza ordinaria delle S. Congregazioni Romane;

b) la necessita di orientarsi a nuovi metodi di catechesi per adulti, non esclusa l'istruzione catechistica inserita nell'omelia evangelica; infatti la massa del popolo cristiano oggi frequenta la chiesa appena per la S. Messa festiva;

c) richiamo alla disciplina del Clero, alla sua vita interiore, a strumenti atti per continuare la sua formazione e istruzione dopo la vita di Seminario. Richiami sugli abusi di mezzi motorizzati, di radio-televisioni, e spettacoli mondani; sugli obblighi di mutue e previdenze, sui rapporti familiari;

d) pare ugualmente opportuno che venga dato un assetto definitivo alla legge dell'astinenza dalle carni e del digiuno, pur non trascurando la convenienza di atti esterni di penitenza, imposti da un precetto generale della Chiesa;

e) penso, infine, che sia da esaminare l'opportunita che la Santa Pasqua venga fissata ad un giorno determinato del calendario solare; cio dara maggior facilita per la soddisfazione del precetto pasquale in tempo utile, nonche una piu razionale impostazione delle scuole di catechismo durante la Santa Quaresima.

Chiedendo venia del lieve ritardo a motivo delle ferie e della risposta in italiano, per non perdere altro tempo, mi chino al bacio della S. Porpora

di Vostra Eminenza Reverendissima
dev.mo

ffi GIUSEPPE BATTAGLIA
'tescovo di Faenza

84

Exe.MI P. D. VINCENTII DEL SIGNORE
Episcopi Fanensis (Pano)

Fani, 28 augusti, A. D. 1959

Simul ac litteras passim a dicta Commissione dimissas accepi, die 18 iunii, A. D. 1959, n. 1 C/59-486, circa animadversiones, consilia et vota de rebus quae in futuro Concilio Oecumenico tractari poterunt, viris peritis ac prudentibus consultis, speciatim Seminarii Piceni.

Pii XI, pergratum est Tibi humillime significare, Eminentissime Domine, haec quae sequuntur:

Relate ad Sacram Scripturam

Haec vota exprimuntur:

1. Ut nova et communis editio « del Testo scritturale » pro disputationibus inter Catholicos et Protestantes, hoe modo, conficiatur.

- a) Lingua ebraica (V. T. disposto a stichi).
- b) Lingua graeca (N. T. idem).
- c) Versio latina nova conficiatur (disposta secondo originali).
- d) Editiones, linguis praecipuis conficiatur (disposte secondo originali).

Ut omnia Instituto Biblico Pontificio et speciali Commissioni Virorum peritorum in litteris Sacris committantur.

Relate ad Sacram Theologiam

- 1. Ut doctrina de Corpore mystico maiore claritate constituatur.
 - a) Eius essentia.
 - b) Eius amplitudo.
 - c) Eius limites.
 - 2. Ut positio laicorum baptizatorum in Ecclesia (iura et officia) dare consideretur et statuatur.
 - 3. Ut profunde considerentur quaedam capita Sacrificii Missae.
- Exempli gratia:
- a) Cur Sacrificium Corporis mystici dicatur?
 - b) Quale sit momentum sociale? Etc.

Relate ad Sacram Liturgiam unwerstm

1. Ut omnes actiones liturgicae, tamquam patrimonium spirituale pietate saeculorum efformatum, eodem stylo ipsissimaque mente quibus iam recenter S. Rituum Congregatio instaurationis optimum edidit documentum: « Decretum Generale de rubricis ad simpliciores formam redigendis » (23 martii 1955) scilicet, necnon magnum exegit monumentum et exemplar, idest novus « Ordo hebdomadae Sanctae » (15 martii 1956), celerius instaurentur; ita ut « ... aedificium liturgicum, quod mystica Christi sponsa, ad suam pietatem et fidem declarandam, intelligenti studio conformavit, rursus, dignitate splendidum, deterso squalore vetustatis, appareat! » (S. Prns X: *Abhinc duos annos*, 23 octobris 1913).

2. Ut in omnibus actionibus liturgicis latinae linguae usus semper et omnino emineat.

3. Ut exceptiones particulares, a lege linguae latinae in omnibus actionibus liturgicis unice adhibendae, nonnisi et raro a Sancta Sede concedantur.

De Piis exercitiis

1. Ut actionum liturgicarum instauratio, secundum eandem mentem et indolem, piorum exercitiorum renovationem et instauracionem secumferat.

Cum piorum exercitiorum preces lingua vulgari redactas, de cursu temporum, ne fidelibus forsitan risus moveatur, iuxta styli et linguae progressum renovari sit necessarium, hac de autoritate Ordinariorum fieri possit; quin indulgentias, si forte sint praeditae, preces amittant.

2. Nova pia exercitia, maxime si aliquod detrimentum pietati liturgicae serio timeatur, facile ne adprobentur.

De Kalendario Liturgico

1. Ut « Proprium de tempore » « Proprio Sanctorum » in Kalendario Ecclesiae Universalis magis magisque praevaleat.

2. In Kalendariis particularibus autem, sollemnitates nobiliores, ut Festum Patroni Principalis Oppidi seu Civitatis et Dioeceseos, Festum Dedicationis Ecclesiae et similia, sollemnitatibus nobilibus « Proprii de tempore » praevalere, dedecere non videtur.

De Missa

1. Ut in Missis « in cantu » Psalmus 42 (Iudica me Deus) semper omittatur; totusque ritus ad altare, benedictione populi peracta, absolvatur; nihil, nisi per modum orationis privatae, addenda, dum Sacerdos in Sacristiam redit, recitandae.

2. Ut in Missis sollemnibus taceat omnino Sacerdos quae cantantur a chore et Ministris.

3. Ut Feria 5 hebdomadae Sanctae, in Missa Chrismatis benedictio Olei Catechumenorum et confectio Chrismatis, iuxta antiquas consuetudines a Sacramentario Gelasiano et Adrianeo allatas, ad ritum simpliciores et breviores reducantur.

De officio divino

1. Ut in Psalmodia ratio recitandi « integrum Psalterium in hebdomada » adhuc praevaleat.

2. Ut antiquiores hymni Urbani VIII temporibus, iuxta normas stilisticas metricas nimis humanisticas emendati, ad lectionem ongmalem et authenticam redigantur. Quod non solum multum proderit pietati, sed faciliorem, immo possibilem editionem typicam Hymnarii, quoad cantum, efficiet.

3. Ut in seligendis pericopis lectionum, Biblia Sacra utriusque Testamenti praeferatur.

De liturgia Sacramentali

1. Ut omnes ritus Sacramentorum et Sacramentalium, qui cum Missae celebratione coniuncti sint, iuxta antiquum morem romanum ad simpliciore formam redigantur, ut Sacrificium maximum Novae legis semper emineat.

2. Ut Olea Sancta, nonnisi secundum finem specificum quo iuxta antiquissimam traditionem ecclesiasticam benedicta vel confecta sunt, in ritibus Sacramentorum et Sacramentalium adhibeantur. Propter quad in solemnibus benedictione Campanae seu Signi unctio Chrismatis minus apta videatur.

Relate ad cantum Gregorianum

1. Ut omnis textus liturgicus lingua latina exaratus, melodia Gregoriana ex saeculis aureis (v-1x) Gregorianae Musices propria ornatus, numquam mutari liceat.

2. Ut collectio authentica Librorum Cantus Gregoriani, editione typica Libri Responsorialis seu Matutinarii, Pontificalis romani, Processionarii et Hymnarii quamprimum compleatur.

3. Ut nova editio critica Gradualis Romani cura et studio Solemnsium Monachorum iam parata in lucem edi atque in Missis « in cantu » adhiberi liceat, quin eius usus obligetur.

Osculo Sacrae Purpurae, impensos animi sensus ex corde profiteor Eminentiae Tuae

Humillimus et add.mus in Christo

ffi VINCENTIUS DEL SIGNORE

Episcopus Fanensis

85

Exe.MI P. D. THOMAE LEONETTI

Episcopi Ferentini (Ferentino)

Ferentini, die 24 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Una ductus oboedientia, atque ut mandatis obsequar
 Tuae Reverendissimae, pauca quaedam promo humiliter et summo
 animo de quibus forsitan utiliter, iuxta quorundam virorum ecclesiasticorum
 sententiam ac meam, agatur in futuro Concilio Oecumenico: ceterum
 omittens, eaque praesertim quae amplius ionis malonisque sunt pan peris,
 veluti optandam omnium unionem Ecclesiarum cum una vera Ecclesia
 Christi Catholica.

1. In primis quaedam videtur irrepsisse levitas vere damnanda
 apud quosdam, in divinis humanisque doctrinis diiudicandis et
 nendis: optandum igitur ut aliquid statuatur, quo theologi ac philoso-
 phi catholici pressius se obstrictos sentiant ad munus sibi
 « divinam humanamque veritatem tuendi animisque inserendi homi-
 num » (Cf. Encycl. Litt. *Humani Generis*).

2. Id praestandum videtur et in iis quae ordinem oeconomiae
 socialem, ut dicunt, spectant: quamplurimi enim vel doctrinam e
 his rebus christianam ignorant vel praxim ab ea alienam instaurant,
 magnos forsitan temptantes passus, sed extra viam!

3. Quum minimus evaserit et probabiliter evasurus sit presbyterorum
 numerus, licet Religionis hastes admodum creverint asperioresque
 instauraverint contra sanam doctrinam bonosque mores luctam;
 quumque valde conferre posse videantur ad cathechesim et ad
 rum salutem Diaconi in iis praesertim locis ubi huiusmodi sacerdotum ; -
 genda est carentia; considerandum num hodie restituendus sit or-
 Diaconorum haud promovendorum ad presbyteratum, quibus liceat a
 nuptias accedere.

4. Hodierinae animarum necessitates Ecclesiaeque commanescunt
 rem postulare videntur unionem coordinationemque utriusque Clerici in
 sacris praestandi ministerii operibus et laboribus, duce Episcopo in una-
 quaque dioecesi: ea igitur statuenda quae huiusmodi unioni foveant.

5. Optandum videtur ut in quibusdam sacrae Liturgiae parvis
 atque in ipsa Missae celebratione adhiberi valeat vulgaris cuiusque
 sermo, quo rationabilius pressiusque cum sacerdotibus evadat
 obsequium; quum ceterum auctis in immensum quotidianarum com-

tnunicationum inter gentes mediis, hodie longius abuisse videatur per-
olim vere timendum, ne per usum plurimorum sermonum dam-
num mferatur Ecclesiae unitati et doctrinae.

M' 6. Item ut s. Evangelii particulae, dominicis diebus in
Issae celebratione legendae, rectius seligantur et disponantur, ita ut
Ptr. Plures annos distributae evangelicae lectiones commodius serviant
c wistianae doctrinae ex ordine illustrandae pro iis praesertim qui nullam
Missae auditionem servant religiosam observantiam, nullaue alia
ratione instrui et efformari valent.

7. Populorum frequentiora commercia pressius atque pressius exi-
gere videntur ut una sit et conformis finitarum dioecesium legislatio;
f^o n infrequentes enim difformitates admirationem et quandoque rebel-
lionem christifidelium movent. Sed nimium quandoque negleguntur Con-
cilliorum celebrationes de quibus agitur in cann. 28.3-285: exemplo
sit Latialis ipsa Provincia, in qua postremum Provinciale Concilium habi-
tum est anno D. 1725. Optandum igitur ut Oecumenicum Concilium
aliquid de re decernat.

8. Ad guamplurima tollenda dubia animorumque anxietates, quibus
vel ²o omissam vel ob non integre peractam antiquorum onerum adim-
pletionem premuntur ecclesiastici Administratores ipsique Ordinarii Io-
corum guum pastorales agunt visitationes (licet rem diligenter perspi-
cere curaverint: in incassum, ob deperdita antiqua documenta, optan-
dum videtur ut facultas concedatur similis facultati quam Sacra Tri-
dentia Synodus concessit in Sess. XXIV cap. IV (« Ubi nimius est
celebrandarum numerus, statuunt Episcopi ... quod expedire
ludlcaverint »).

9. Flenda apud nos parentum incuria de catechetica puerorum in-
stuitione: cui haud satis provisum per sapientissimas leges hac de
neque per diligentias Episcoporum et parochorum, neque per
instautionem quae in publicis scholis confertur. Simul ac primam rece-
perunt Communionem, paroeciales christianae doctrinae scholas pueri
deserunt! Atqui vita christiana instructionem religiosam exigit. Id igi-
tur ²o procurandum, ut iuniores saepius necessitate premantur frequen-
tandl catecheticas institutiones. Optandum ergo ut lege generali sta-
tuatur separata collatio Communionis Primae et Confirmationis: ita
Ut C onfirmatio serius conferatur ac nova caque va^ld^lore praeparat^lone
ptaemissa, prout suaderi videtur can. 1.3.30, et propositum est in
Congressu Catechistico Internationali Romae habito anno 1950.

ur .10. Saepe contingit ut religiosae in et in
blbus nequeant servare decus sacrae vestl debitum: hcet de mmlma
agatur re, quidam auspicantur ut Generale Concilium adoptionem sua-

cleat vel iubeat unius pro omnibus Religiosis mulieribus vestimenti, quad sit decorum equidem et modestum et a communi feminarum habitu non multum dissimile, quoties, extra religiosam domum, in periculo sint ne decus quad supra servetur.

Quae quidem omnia ex oboedientia, ut dixi, ausus sum proferre. Si quid minus sapienter dixi, veniam humiliter expostulo, dum quo par est obsequio me profiteor.

Eminentiae Tuae Rev.mae
Humillimum Servitorem

ffi THOMAS LEONETTI
Episcopus Ferentinus

86

Exe.MI P. D. NORBERT! PERINI
Archiepiscopi Firmani (Fermo)

Firmi, die 30 augusti 1959

A) PRO DOCTRINA TUENDA

1. Errores mihi videntur solemniter reprobandi

Monismus idealisticus qui principium totius realitatis reponit in aliqua activitate infinita et impersonali cuius individua sunt manifestationes vel momenta, et potissimum a veritate aberrat:

a) quia negat Deum personalem et a mundo distinctum;

b) quia destruit realitatem ontologicam personae humanae sine qua nee ordo moralis, nee immortalitas veri nominis haberi potest.

Materialismus dialecticus et historicus Caroli Marx in quo nititur communismus atheus. Marxismus dialecticus et historicus nil admittit quad non sit materia vel eiusdem manifestatio aut epiphenomenon; praeterea assumit ut legem necessariam evolutionis historicae, continuam et cruentam inter civium ordines dimicationem.

Irrationalismus qui adeo pervadit philosophiam contemporaneam (pragmatismum, intuitionismum, existentialismum, problematicismum etc.) ut ratio hominis videatur de sui destructione quam maxime sollicita. Omnibus formis irrationalismi commune est: rationem vel non esse ad veritatem, natura sua, ordinatam, vel certo suprema principia ordinis religiosi et moralis attingere non posse.

Naturalismus intellectus ad mentem philosophi gallici J. Rousseau.

Is, sprete doctrina Ecclesiae de inordinatione inducta a peccato originali, docet vires naturales hominis esse totaliter bonas earumque exercitium, dummodo libere fiat, infallibiliter consequi exitum perfectum. Huiusmodi naturalismi influxus inspicitur potissimum in theoriis paedagogicis.

Positivismus moralis et iuridicus. Prior enim, reiecto essentiali discrimine inter bonum et malum, eorundem distinctionem repetit solummodo a causa externa et positiva (a lege, vel consuetudine, vel educatione etc.) et facilem pandit viam relativismo morali.

Positivismus iuridicus negat existentiam ordinis iuridici naturalis, atque statuit ut unicum fontem iuris et officiorum vel Statum vel Auctoritatem civilem, vel aliquod pactum, vel legem et consuetudinem populorum. De hoc exitiali errore multa habentur in nuncio radiophonico Pii XII a. 1942.

Laicismus. Consideratis eius subtilitate et diffusionem inter civilium rerum moderatores, laicismus est error maxime formidandus hac nostra aetate.

Etenim religionem habet ut merum factum conscientiae singulorum eamque relegat in interiore homine, excluso quolibet influxu in institutionem scholasticam iuventutis (schola neutra); vel in vitam societatis et reipublicae (status laicus).

Ethica situationis - vel etiam existentialis - a Suprema Congregatione S. Officii iam improbata die 2 februarii 1956. Secundum hanc doctrinam norma definitiva et ultima ad iudicandam moralitatem actus humani, non est natura rationalis vel ordo obiectivus, sed intuitio quaedam aut interna lux quae singulis affulgit in situatione concreta possit.

Relativismus dogmaticus. Late exponitur et refutatur in Litteris Encyclicis *Humani Generis*. Eius consilium est dogmata accommodare ad placita christianorum dissidentium vel etiam ad exigentias philosophiae immanentisticae nostri temporis.

Polygenismus. Iuxta Encycl. *Humani generis* christifideles non possunt earn sententiam amplecti quae docet vel post Adam in terris extitisse veros homines qui ab eodem, generatione naturali, originem non duxerint, vel Adam significare multitudinem protoparentum.

II. Praeterea fit votum

Ut Concilium perveniat ad definitionem dogmaticam veritatis in tota Ecclesia receptae de SS. Virgine Maria omnium gratiarum Mediatrix.

Ut principia dogmatica de potestate Episcopi sive quoad ordinem sive quoad iurisdictionem Concilium exponat.

Ut, errores ad praecavendos, Patrum Concilium in synthesim redigat, et si opus fuerit, etiam magis determinare proponat, principia a catholicis exegetis pie et religiose tenenda in interpretatione Sacrae Scripturae.

Ut Patrum Concilium principia generalia tradat, ex ethica naturali et Revelatione hausta, a quibus discedere omnino non liceat in solutione problematum respicientium vitam socialem, oeconomica et politica.

Ut eadem mente qua Concilium Tridentinum edidit aureum Catechismum ad Parochos, hoc Concilium edat librum quasi « promptuarium Christifidelis, in quo, sapienti quidem sed perspicua synthesi populo accommodata, omnia recolat quae bonus Miles Christi tenetur prae oculis habere, scilicet:

praecipuas fidei veritates;

praecepta moralia et canonica maioris momenti;

liturgicas leges et actiones et preces quae attinent ad SS. Missae Sacrificium, ad administrationem et receptionem Sacramentorum, ad cultum SS. Virginis Mariae et Sanctorum, ad Festa quae in anno liturgico recurrunt;

notiones historicas et agiographicas ex quibus Christi Ecclesiae mirabilis vita pateat, merita fulgeant et indefectibilitas probetur.

B) QUOAD DISCIPLINAM CLERI ET LAICORUM HAEC TRACTANDA PRO- PONUNTUR.

Utrum conveniat an non rationem studiorum et constitutiones Seminariorum renovare ut praeparatio iuvenum ad opus sacri ministerii aptior fiat magisque accommodata ad necessitates, vere formidandas, nostri temporis.

Utrum conveniat an non collationem S. Presbyteratus ad provectiorem aetatem differre, ut Diaconi munera recepti Ordinis aliaque officia sibi forte commissa, per tres vel quattuor annos exerceant et ita vocationem suam penitus cognoscere et praesertim in cotidiano discrimine probare.

Utrum conveniat an non per novas leges res ita ordinare ut faciliter evadat distributio Cleri, saltem in ambitu regionis, et organum constituere quod munere distributionis auctoritative fungatur.

Utrum conveniat an non, ad perniciosum dualismum vitandum et ad unitatem virium procurandam, disponere ut, ad ministerium exter-

num quad attinet, omnes etiam sacerdotes Cleri regularis, intra fines dioecesis, ab Episcopo debeant, qualibet exemptione revocata.

Utrum conveniat an non novas facultates Episcopo tribuere, sedulo definitas, pro quibus nunc requiritur recursus ad Sacras Romanas Con-

C) QuoAD NOVAS ACTUOSITATES EccLESIAE HAEC PROPONUNTUR

Ut Patrum Concilium divisionem iurisdictionalem ecclesiasticam prorsus servandam iubeat in operibus ecclesiasticis condendis et gerendis, ita ut coetus qui vitae christianae fovendae oriuntur et in Dioecesi et in Paroecia operantur habeant suum quisque certum et legitimum Superiorem ecclesiasticum.

Ut multiplicia instituta quae, diverso tempore diversaque mente exorta nee ullo inter sese vinculo coniuncta, illud

87

Exe.Mi P. D. NATALIS MOSCONI

Archiepiscopi Ferrariensis (Ferrara)

Ferrara, 25 agosto 1959

Eminenza Reverendissima,

Accompagno, con la presente, gli « inutili » miei « consilia et vota » per il Concilio Ecumenico.

Li cestini pure, Eminenza Reverendissima.

Ma mi benedica, mentre mi chino al bacio della Sacra Porpora

come servo dev.mo e obbl.mo
in Cristo sempre

mNATALE MosCONI
Arcivescovo di Ferrara

De Dogmatica Doctrilla

1. Nihil novl III pracsentiarum dcfiniendum cssc.
2. Quam maxime necesse ut magis ac magis Christianac Doctrinac institutio ubicumque constantique studio, nulla opportunitate neglecta, omni coctui, pracsrtim per frequentiores catechcticas lectiones paroe-ciales, impertiatur.

De MontIn Doctrina

1. Ccрта ac iure pollens doctrina de christianae modestiac et casti-tatis finibus, circa vestium habitum, spectacula, artis cuiusvis spcci-mina, quae nova induxerit aetas.
2. Una et certa, de tot ac dissimilibus, sententia circa ea quae co-niuges ac matrimonium contingunt.
3. Univoca firmaque Ecclesiac doctrina socialis, i. c. discriminata humanae conformandae communitatis ratio, etiam ex cathedra theolo-giae moralis explananda.
4. Recte excussae de abstinentia et ieiunio leges (ita ut non ulterius sub gravi sed sub levi tantum habeatur praeceptae abstinentiae violatio in feria VI, quattuor exceptis feriis esurialibus recentissima disciplina statutis (i. e. feria IV Cinerum, feria VI in Parasceve, Vigiliis B. M. V. Imm. Cone. ac Nativitatis D. N. I. C.) quibus quoque diebus, perse-

verante de abstinentia lege, opportuna videtur de fidei precepti ieiunii suppressio.

5. Ieiunii Eucharistici praecepti horarum minutio ac celerior discriminatio.

Quod ad Disciplinam attinet

1. Ut amplior auctoritas Ordinarii in propriis Dioeceseos finibus, non tantum in Clericos saeculares et fideles, verum etiam in Clericos regulares, tradatur.

2. Ut Parochi ad nutum Ordinarii amoveri possint.

3. Ut Ordinariis integra concedatur facultas in omnes Monialium coetus intra Dioeceseos fines commorantium.

4. Ut Clerici valide moneantur ut efficaciter suscepto adsint plene Ordinarii nutui subiecti; iique quibus animarum cura tur, a paroecia, nisi gravi adstante causa, ne discedant, neve ultra triginta continuos vel intermissos dies.

Perpetui vel ad tempus e Dioecesi discessus, ad quaevis occasionem munera extra Dioecesim ineunda, Ordinarii iniussu, ne

5. Ut in Italia severior ac arctior fiat disciplina de Episcoporum consultiatibus (ita ut maiore aequabilitate ac tempestivitate convocentur) et eorum argumenta integralibus ac amplioribus disputationibus

Metropolitaram titulus et officia abrogentur, Praeside excepto consulationis Regionalis.

Numero Dioeceses reducantur.

6. Sub severiore moderatione vigeat Seminariorum alumni, omnibus vitatis relaxationis causis ac nullo modo virtutis remisso, consonam sententiam agentique rationem et conformem optime sequantur.

7. In Italia Clerici vestem talem, quam adhuc induere soliti, nonnullis tantum opportune innovatis mutationibus (ad altera vestitionis stationes ineundum, etc.) ne exuant.

Ad omnes sacros ritus peragendos numquam talis habitus.

8. Ut quam maxime numero contrahantur Sacrae foeminae; Moniales liberaliore studio ac opere paroeciarum adhaereant (scilicet in pueris ac puellis imbuendis, exercendis, cathedris iuxta Christianae Doctrinae notiones, etc.).

9. Ut tot ac tam varia arceantur incepta rerum novarum quae in dies docendi agendique plures moliuntur rationes, nimiam propagationem divisionemque minore gaudent efficacia et Catholicae agmina in Italia praesertim debilitare videntur.

De Sacris Ritibus

1. Ut latini usus sermonis, in sacris peragendis, rite perseveret.
2. Ut prolixiores et diuturnae Caeremoniae Pontificum Rituali libro arctentur (praesertim in Altaribus ac Ecclesiis consecratis, etc.).
- T 3. Ut nocturni ritus, Nocte Nativitatis D. N. I. C. ac Paschali Vigilia inclusis, ad vesperum anticipentur.
- . 4. Ut paucis opportune mutatis verbis vel locutionibus, rursus recitentur Psalmi de Vulgata versione deducti.
5. Ut commodior et expeditior reddatur Breviarii recitatio, inopponunis S. Scripturae lectionibus abolitis ac historicis Lectionibus revisis.
- S. 6. Ut in Missali, praesertim quoad Sacrum die festo litandum, Scripturae loci revisantur, ut praestantius ac plenius fideles imbuantur.
- F 7. Ut omnes Dioeceseos Clerici iubcantur Missae Chrismali adesse in feria V Maioris Hebdomadae, quo magis ecclesiastica Dioeceseos melio mutuo exemplo sentiatur et manifestetur.

ffi NATALIS MOSCONI
Archiepiscopus Ferrariensis

88

Exe.MI P. D. PAULI ROTA

Episcopi Fidentini (Fidenza)

20 septembris 1959

DE CLERO

- , . Quotannis Sacerdotes SS. Spiritualibus Exercitiis operam dent; animum disponent ad S. Ordinationem pia praxi quam « mesc ignaziano » vel ipsi vacent intra decennium ab Ordinatione.
- . 2. SS.mi Sacramenti adoratorum, vel Unioni Cleri Missionariae adscriptorum sacerdotum privilegia omnibus sacerdotibus communicentur.
3. Vicariorum forancorum munera et officia magis declarentur.
- . . 4. Efficiendum est ut Parochi persona, qua pastor, missionarius et visitator emineat.
5. Quibus spectat obligatione teneantur aedificare domos pro Actione Catholica et Oratoriis ad puerorum et puellarum educationem et recreationem.

DE SEMINARIO

1. Seminarii alumni omnes frequentet IV cursum lycealem et V theologicum.

2. Seminaristis, quartus lycealis cursus, sit velut novitiatus praecipue ad formationem clericalem statutus, licet, eo durante, a quod tempus studiis concedi possit.

3. Spiritum vitae unitatis adsit in lectionibus materialium theologicarum, liturgicarum, asceticarum et philosophicarum ut melior sit sacrarum tyronum formatio.

4. Ut plurimum textibus exponitur, historia ecclesiastica a civilium parum differt, non exponitur enim Ecclesiae vita vera completa, sua caritas, dolores, proelia, sua doctrina et in civilizationem opera.

5. Sacrae Theologiae maximi momenti argumenta possunt ut tractaverunt Summi Pontifices Pius XI et Pius XII et ut uti in conventibus quos vacant « Settimane Sociali dei Cattolici e liturgie » quibus extranei manent futuri sacerdotes.

6. Opportune S. Congregatio de Seminariis efficiat ut textus theologiae dogmatica et morali, et insuper de iure canonico, edantur ad usum alumnorum Seminarii demptis superfluis, opinibus et controversiis, quae locum possunt in historia Ecclesiastica, ita ut maneat tantum quod cognoscendum est a futuris sacerdotibus et quod ab ipsis postea docendum et defendendum contra hereses.

7. Seminarii alumni Ecclesiae Patribus familiariter uti nee eorum scripta sibi comparare apud bibliophilos vel quia non existunt vel quia altissimo pretio veneunt.

Optimum faciet S. Congregatio si ope alicuius officinae curae curet typis mandanda eorumdem Patrum scripta, modo a Sacerdotibus et sacris tyronibus comparanda.

DE CATECHISMO

1. Christianae doctrinae institutionem vividiorē esse virumque magis adhaerentem oportet.

Recentia auxilia artis educandi et docendi suadeantur.

2. Doctrina magister ecclesiasticus et familiaris, moralis, politica, quaeque educationem spectat et sociologiam catechismo in quatenus pueris, citius quam aetas ferat, de erroribus circa illas res fiunt, sive inter parietes domesticas, sive a suis parvis ephemeribus et mirabili instrumento quod dicunt « televisore »

3. In maiorem lucem proferatur doctrina:
 - a) de mystico Corpore Christi;
 - b) de vita gratiae;
 - c) de inhabitatione et operatione Spiritus Sancti in anima iusti;
 - d) de officiis viri baptizati erga Ecclesiam et bona ab Ecclesia recepta.

4. Praecepta Decalogi enuntientur eo modo quo Magister S. in novo Testamento perfecit, quatenus pueri apti non sunt ad praecepta Veteris Legis coniungenda simplici explicationi de iis traditae, ita ut haec explicatio res videatur levioris momenti.

∴ Dei caritas et proximi frequentius in praeceptis adimplendis oratione et in variis virtutibus exercendis insit.

6. In aridis catechismi formulis magis amor Christi percipiatur et maternitas B. M. Virginis et Sanctae Mariae Ecclesiae.

7. Notio Ecclesiae docentis et discentis magis explicetur, officium definendo sacerdotum et catechismi magistrorum.

8. Immutetur locutio « descendit ad inferos » ad quam coniungendam cum locutione « infernus est aeternus dolor ... » mens pueri apta non est. Similiter immutanda est locutio: « non fornicare ».

9. Tempus aliquod ad pueros imbuendos christiana doctrina determinetur legeque sanctum sit (per omne tempus Adventus et saltem quadragesimae vel per his aequivalentia tempora).

10. Quod ad fidelium institutionem spectat, quintus annus addatur ad studia de re liturgica.

11. Quid sit iustitia socialis, eiusque ad coeteras iustitias nitide declaretur relatio.

12. De re morali et iis quae vocantur « grandi affari, le grandi industrie, il grande commercio » necnon de nuncupatis « grandi rivenditori sociali » dentur dari conceptus et ad solvendas quaestiones principia statuuntur.

DE RE LITURGICA

1. Martyrologii lectio introducatur.
2. Festa celebrentur tantum Sanctorum qui sanctitate excellunt et actibus extraordinariis Ecclesiae opus beneficum et santificans illustrarunt.
3. Laudes secundi loci aboleantur; item tertium nocturnum secundi loci in feria quarta.
4. Discrepantia inter Dominicas post Pentecostem et Evangeliorum tractus ipsius adsignatos tollatur.

5. Subtilis distributio eliminetur Responsiorum unius et plurium Martyrum extra et intra Tempus Paschale, Pontificis Martyris Confessoris, Martyris, Confessoris Pontificis aut non Pontificis et in Dominicis augusti, septembris et octobris.

6. Diebus festis praecepto servandis Officium contrahatur ad modum Officii hebdomada paschali recitandi, immo Missae binatae vel trinatae eius locum tenere potest, saltem magna ex parte. . . .

7. In Missis Pontificalibus et in assistentia pontificali et missis in Missis sollemniter a Sacerdote cum ministris celebratis, nonne dispensari opportunum est celebrantem vel Episcopum ab Epistolae Evangelii lectione, prouti fit in ordine Hebdomadae maioris restaurato?

8. Memoretur in Missae Canone nomen Patriarchae S. Ioseph .

9. Cum Missae sacrificium eloquentissimum Amoris Christi in mines extet significatio, sensui sacrificali et poenitentiali etiam amoris et confidentiae sensus adiungi potest? d'

ss. Cordis Iesu atque Mariae Virginis cultus nonne ad hoc ad tamentum tempora paravit? ..

10. In Missae sacrificio quaedam Epistolarum lectiones et Evangelium substituantur pro aliis V. vel N. T. lectionibus ad intelligentiam, commentaria et applicationes magis accomodatis, quaeque numquam leguntur nisi in temporis quadragesimalis Missis, insuper legantur lingua vernacula.

11. Antiphona ad Communionem producat ad gratiarum actionem psalmo.

12. Fidelibus, etiam extra Missam horis vespertinis S. Communionem distribuere liceat.

13. Fidelibus aegrotantibus qui, quacumque causa, solida alimenta glutire nequeunt, sub specie vini S. Eucharistia administretur.

DE SACRAMENTIS

Baptismus

Baptismatis definitio id nos efficere <licit Ecclesiae membrum. In ritu vero effectus hic non significatur.

est in fine ritus baptizati
ad Ecclesiae societatem et officiorum quae ex hac admissione
quantur?

Confirmatio

1. Obligationes quas Confirmatio imponit de praelio ad virtutes defendendas et ad Apostolatam promovendum, nonne, ante vel post ritum, memorandum opportunum est?

2. Confirmationis sacramentum pueris ante duodecimum, decimum tertium vel decimum quartum aetatis annum non conferatur.

3. In iisdem adiunctis quibus Parochi conceditur, etiam Nosocomiorum curae Sacerdotibus addictis, facultas confirmandi tribuatur.

Eucharistia

Facultas tribuatur sacerdotibus Missae, quacumque hara etiam nocturna, celebrandae, adprobante tamen Ordinario et servato ieiunio eucharistico et praescriptis de *loco* et modo latis.

Huiusmodi facultas in festis centenariis gloriosae Virginis Mariae de Lourdes concessa est atque in peregrinatione Imaginis B. M. V. de Fatima.

Extrema Unctio

1. Nomen « Extrema Unctio » substituatur nomine « Oleum Sanctum » ut fideles assuefiant Extrema Unctione piari in extremis cum animo deficiuntur.

2. Quaedam locutiones orationis « Proficiscere » mitigentur.

Ordo Sacer

Aliqualiter immutentur quaedam Episcopi ad Subdiaconum commentationes quae, Dea favente, nostris temporibus diffformes evaserunt (e. g.: si antea ebriosus, nunc ... ecc.).

Matrimonium

Aridior nuptiarum ritus videtur, quapropter aliquae adiungantur considerationes animo coniugatorum conformes.

DE ECCLESIAE PRAECEPTIS

Temporibus hodiernis Ecclesiae praecepta consona reddantur, videlicet:

1. Festa sanctificentur a fidelibus adsistentia Missae et explanatione catholicae doctrinae.

2. Adsociationibus et quibuslibet operibus ab Ecclesia damnatis, fideles ne intersint.

3. Nuptiae quocumque tempori celebrari liceat.

4. Fideles confiteantur peccata et communicentur frequenter ^{III} anno, saltem una vice.

I. *De Ecclesia Christi*

l a) de Ecclesia Christi a Vaticano definita, ut nova
duce et separatim fratribus refulgeat, complenda videtur
doctrinis quae recenter ab ordinario Ecclesiae magisterio traditae sunt,
praesertim circa huius divinae societatis interiorem naturam quatenus est
mysticum corpus Christi in quo vitam divinam et arcissimam unitatem,
cum Christo et inter se, singuli redempti assequi possunt.

f Cum a Concilio Vaticano doctrina de Romano Pontifice definita
opportunitatem videtur ut futurum concilium doctrinam de Episco-
pis exponat: hoc ut melius christifidelibus clarescat quae sit dignitas et
successorum apostolorum et ut fratribus separatim notum sit
Potestatem iurisdictionis Romani Pontificis minime auferre auctoritatem a
Christo Domino concessam iis quos ad regendas singulas ecclesias Spiritus
Sanctus elegit.

. c) De presbiteris, qui sunt cooperatores ordinis episcopalis, sive sint
sive sint regulares, Concilium opportune declarare poterit
omnino uniuscuiusque dependentiam a suo ipsius episcopo.

d. Laici quid possint et quid debeant in Ecclesia Concilium definire
poterit simulque declarare naturam et necessitatem Actionis Catholicae.

II. *De Beata Virgine Maria*

f . Cum nostris temporibus devotio erga Virginem Mariam apicem
eius attigerit, opportune Concilium redigere poterit synthesim doctri-
de sua missione et singularibus privilegiis ita ut fideles sua de-
super solidum fundamentum ponant et ex hoc fratres sepa-
rati non impendantur sed magis alliciantur ad redeundum in paternam
domum.

. b) Concilium fulgentiorem coronam Virginis Mariae reddere poterit
eius mediationem universalem definiendo.

III. *De christiana societate*

. Principia quibus, iuxta Evangelium, societas hominum est regenda
Ita Ut iustitia et pax osculum sibi dent, pluries ac diserte a Summis
enuntiata, in unum Concilium colligere poterit ad solemni-
tudinem Ecclesiae demonstranda circa huius terrestres vitae proble-
mata et ad conatus adiuvandos hominum bonae voluntatis qui in aedi-
ficanda christiana civitate adlabantur.

IV. *De erroribus dannandis*

a) Errores iam ab Ecclesia damnati et adhuc invalescentes veluti laicismus, nationalismus, communismus etc. opportune a Concilio rursum damnari poterunt ut ab eis christifideles melius retrahantur.

b) Errores qui sunt quasi proprii nostrae aetatis veluti neomodernismus, naturalismus, relativismus moralis, existentialismus atheos, convenienter a Concilio denunciandi et damnandi erunt.

V. *De evangelii praedicatione*

a) Ad evangelii diffusionem maxime hodiernis temporibus iuvare possunt ars typographica, cinematographica et televisiva. Concilium omittere non poterit studium curandi ut, collatis viribus, haec arma potentissima Evangelio deserviant.

b) Formulae quae in catechizandis pueris adhibentur iuxta scientiae pedagogicae progressus videntur aptandae.

c) Ad adultos instituendos in christiana doctrina Concilium normas nostrae aetatis necessitatibus consentaneas statuere poterit.

VI. *De Cleri educatione et disciplina*

a) Contra naturalismum qui etiam Ecclesiastica instituta subvertere conatur per suggestionem novorum systematum in educatione iuvenum, concilium opportune declarare poterit primatum supernaturalium argumentorum et principia statuere quibus cleri moderatores inniti debeant in educatione et selectione illorum qui ad statum sacerdotalem adspirant.

b) Forsan convenit iudicium de vocatione cuiuscumque ad sacerdotium adspiret reservare episcopis et consequenter episcopis demahdare quamdam vigilantiam in institutis, etiam regularium, ad praeparationem futurorum sacerdotum destinatis.

c) Optandum ut futurum concilium sollemniter confirmet legem caelibatus et eam sacerdotibus omnibus proponat veluti fontem honoris in populo christiano et veluti medium efficacissimum ad supernaturalem fecunditatem sacri ministerii.

d) Contra haeresim actionis adhuc in clero serpentem Concilium statuatur primatum orationis, quae sola actionem sacerdotalem utilem Ecclesiae sanctae reddere potest.

e) Cum bonum animarum cleri dioecesani et regularis unitatem maxime postulet, forsitan, ad eam promovendam conveniet ut lex exemptionis religiosorum opportune temperetur.

l) Concilium examinare poterit num inamovibilitas parochorum, prout in *Cadice Iuris Canonici* definitur, vere utilis bona animarum semper appareat.

VII. *De beneficiis*

a) Institutum Beneficii aliquantulum obsoletum apparet. Concilium videat quomodo sit reformandum.

b) Ius patronatus laicalis adhuc vicens in *Cadice I. C.* abrogandus videtur.

c) In reformando instituto Beneficii, lex canonica Episcopo facultatem concedat curandi ut, quantum fieri potest, disparitas conditionis oeconomicae in clero auferatur.

d) Ad tempestivitatem actionis in alienandis, commutandis bonis ecclesiasticis, opportunum videtur ut episcopi amplioribus facultatibus donentur firmis praescriptis *C. I. C.* de audiendis Consilio Amministrationis et Capitulo Cathedralis.

VIII. *De piis legatis*

Cum, experientia teste, legati Missarum perpetui ob rerum oeconomicarum vicissitudines et ob difficultates eorum diligenti adnotationi connexas dubia quoad satisfactionem frequenter ingenerent, optandum ut Concilium novam disciplinam statuatur ita ut post congruum tempus Episcopis liberum sit summas depositatas piis operibus destinare.

IX. *De indultis Sanctae Sedis*

Plura cum sint indulta habitualiter concessa vel quae conceduntur petentibus dummodo rationes canonicae afferantur, opportunum videtur, ad laborem SS. Congregationum et Curiarum Episcopaliū minuendum, ut, quantum fieri potest, indulta convertantur in leges, facta Episcopis potestate iudicandi de canonicis rationibus.

X. *De matrimonio in extremis celebrando*

Optandum ut facultatibus in Can. 1043 expressis addatur etiam facultas sanandi in radice.

X. *De censuris*

Optandum, ad angustias confessorum et fidelium vitandas, ut numerus censurarum aliquantulum minuat.

ffi ANTONIUS BAGNOLI
Episcopus fessulanus

90

EM.MI P. D. ELIAE CARD. DALLA COSTA

Archiepiscopi Florentini (Firenze)

qui responsum dedit una cum:

Exe.Mo P. D. HERMENEGILDO FLORIT

Archiepiscopo tit. Hierapolitano in Syria, Coadiutore Florentino

Prot. N. 3381/59

Firenze, 30 agosto 195⁹*Eminenza Reverendissima,*

Con riferimento alla Venerata Lcttca di cui sopra dell'Emincnza Vostra, ho l'onore di rimettere qui acclusi alcuni voti che mi sono permesso stendere per il prossimo Concilio Ecumenico. . I

Compio questo gradito dovere anche a nome dell'Em.mo Cardma e Dalla Costa, il quale desidera scusarsi, mio tramite, con Vostra Rev.ma, non sentendosi in grado di dar riscontro all'analogha richiesta, giuntaagli gia in precedenza.

Profitto della circostanza per inchinarmi al bacio della S. Porpora, e confermarmi, con sensi di profondo ossequio,

dell'Eminenza Vostra Rev.ma
umil.mo, dev.rno, oss.rno servitore in Domino

ffî HERMENEGILDO FLORIT
Arcivescovo Coadiutore

I. IN RE DOCTRINAL!

1. Plures petierunt a Sancta Sede, et fortasse iterum petent a Concilia Oecumenico, « Regalitis » Christi et Mariae definitiones. Iamvero hoe non videtur necessarium, cum per totum cyclum paschale, maxime autem Hebdomada Maiori et die festo Ascensionis D. N. I. C. eminenter celebretur Regalitas Christi; quin dicamus iam extare diem festum D. N. I. C. Regis a Pio Pp. XI institutum. .

Idem, analogice, dici potest de Regalitate Mariae Virginis et de ipsa Mariali Mediatione.

Neque - nostro saltem tempore - id opportunum videtur, siht eiusmodi definitiones quodammodo animum abalienare chnsuano- rum dissidentium.

Cum tamen fides sit fundamentum totius doctrinae moralis, s. li-
et disciplinae ecclesiasticae, preambula doctrinalia necessaria ha-
entur. At minime a Concilio repetenda sunt omnia quae definita sunt aut
i? praecedentibus Conciliis (praesertim in Tridentino et Vaticano),
se 1^{la} 111 vocentur nonnisi synthetica forma.

3. Ea quae nuncupatur « evolutio technica et oeconomica », adeo cito
tam late patet, ut populi omnes facile iam valeant inter se com-
11 1umcare ubique terrarum; similiter societates intermediae, hominesque
smguli.

Ex alia parte, pericub gravia novarum conflictationum terribilium
;xtant, quae etiam desiderium unitatis oeconomicae, culturalis, socialisque
ovent. Fortasse haec quoque influere poterunt, saltem indirecte, in uni-
dissidentium cum Catholica Ecclesia. Certo certius, haec unitas
111
d Prtmis est donum supernaturale invocandum et quaerendum desuper,
est a Deo, precibus omnium, tam catholicorum quam dissidentium.

Cum tamen praeiudicia contra primatum petrinum iurisdictionis adhuc
sive in Oriente sive in Occidente, valde opportuna videtur expo-
praeliminaris, positiva ac perspicua, de unitate et visibilitate Eccle-
siae:
Christi. praemissis de doctrina catholica circa Corpus Mysticum

. Incle breviter efferatur actualitas, necessitas Religionis revelatae, ra-
habita guorundam modernorum errorum (atheismus, naturalismus,
extstentialismus, etc.).

. 4. Tempora nostra postulare videntur fusioem ac profundioem doc-
trinae de relationibus inter Ecclesiam et saeculares potestates.

5. Enucleanda videtur, ac Concilii auctoritate firmanda, et in unum
corpus redigenda, doctrina socialis christiana. Nonnisi appendicis instar
damn. a^r repetenda est laicismi in genere et in specie (d^{est} I^beraⁱsmⁱ,
tnaxⁱsmⁱ, etc.).

6. In re sacramentali iterum examinanda videtur tota quaestio ordi-
num minorum.

. 7. Ob imminutum fere ubique terrarum presbyterorum agmen, ma-
111 regionibus « missionariis », censem^{us} opportunam renovatione. m
taconatus permanentis, qui in seminariis propriis instruat^{ur}, qu^{em} eis-
dem obⁱtgationibus adstringatur quibus sacerdotes.

II. IN RE MORALI

I 1. Neminem latet plures ac gravissimos serpere errores i? re
Samvero, ut efficacius impugnentur, exoptamus ut Oecumemca
ynodus cmet ac promulget synthesim potentem, lucidam, et guoad ficn

potest completam ac positive digestam - adhibita, ubi casus fuerit, nova terminologia - doctrinae moralis christianae.

Praestantia in se illius doctrinae, *momentum asceticum*, beneficia mentis individualia et collectiva, pro viribus efferantur.

Ad hoc essent enucleanda, semper positiva methodo, praecipua quae vitam familiarem, professionalem, civicam, politico-socialem, ac internationalem spectant.

2. Reprobanda ac graviter damnanda videntur quae nostro tempore sanam doctrinam moralem debilitant, id est « moralis provisoria ethic), seu relativismus moralis, similiter freudismus, ac vulgatissimus error secundum quem moralitas actionum non iam ex fine, ex et ex adiunctis desumpta est, sed fere unice ex communi vulgari

3. Premuniantur christifideles et ipse clerus saecularis et regularis contra quaedam spectacula quae christianos mores corrumpunt (abusus radio-televisionis, cinematographiae, periodicorum; quibus adduntur quaedam inhumanae formae « sportivae »).

4. Delineanda essent praecipua quae educationem christianam puorum ac iuvenum spectant, et in particulari illam quae « initiatio sexualis » vocari solet.

In libris edendis de re morali, necnon in praedicatione, praeparatis de virtutibus « theologalibus » et « cardinalibus » disserendum esset, item de prioribus tribus Decalogi praeceptis, *de vita in gratia Dei*, deque usu sacramentorum.

Quoad sextum Divinae Legis praeceptum, complurima recte tione vulgantur, at nescio utrum etiam prudenti ratione et mensura. a leguntur intentione minus recta praesertim ab iuvenibus et occasionem saepe praebent accusandi Catholicam Ecclesiam de quadam morbosa « concentratione » doctrinae moralis christianae ad res sexuales.

III. IN RE PASTORAL!

1. Ad fovendam fidei unitatem quaeque Natio communem textum catechisticum habeat. Id nullo modo impedit quominus ad libitum opportuna ac varia subsidia pro instructione catechetica adhibeantur.

Communem textum nationalem expostulat etiam necessitas didactico-pedagogica. Nam constat mutatas condiciones oeconomicas-sociales crebras provocare civium migrationes internas. Perutile ergo videtur ut sive adulti sive pueri, imbuendi doctrina christiana, eundem textum inveniant, in quavis schola uniuscuiusque Nationis, sive paroeciis, sive ecclesiasticis, sive publicis.

2. Ob easdem rationes Episcopatus singularum Nationum program-

mafi
de niat. catecheseos pro adultis pro universa Natione singulis annis

Ad hoc perutile est cyclum (ex. gr. quadriennale) statuere. Sodalitatem quoque, ad necessariam unitatem servandam et ad salutarem influxum exercendum in « publicam opinionem », commune et unicum programma se ubi sequantur.

h .³ Ad fovendam pietatem christianam, ad efficacius fidem et mores sectandos, ad validius influxum periodicorum ac ephemeridum ac sodalitatum atheisticarum retundendum, magnopere curen-
ur. olia catholica quae sint pauca numero et consequenter, « viribus col-
ertis » emineant qualitate.

Etiam promovendus maior influxus doctrinae christianae in rem ra-
dio-telēvisivam et cinematographicam.

Theologia pastoralis inter principales disciplinas recenseatur in
ac statuatur quintus curriculi theologici cursus, in quo sacer-
otes iuniores sedulo incumbant huic disciplinae, simulque apud vicini-
ores Paroecias curae animarum vacent, sub peritorum sacerdotum ductu.
C Id ad mentem Const. Ap. *Sedes Sapientiae* Pn f. r. PP. XII, et
onst. Ap. *Ad uberrimam*, eiusdem S. Pontificis.

T⁵. Sive ut Seminariorum vita religiosa, culturalis et disciplinaris fa-
corroborescat, sive ut Curiae officia magis expedite munera propria
eant per ecclesiasticos viros numerosiores ac idoneos, gradatim mi-
nuendus esset in quibusdam Nationibus dioecesium numerus, et, ubi
concordatariae vigeant, limites respondeant generatim illis pro-
vinciarum civilium.

Dioeceses quae parviores sunt generatim nequeunt apte « ordinari »
secundum hodiernas necessitates.

IV. IN JURE CANONICO

I. Legislatio censurarum esset ad simpliciore et fortasse ad clario-
rem formam reducendam.

². Amplianda videtur Ordinariorum potestas in familias religiosas
etiam in illas dericales exemptas, sive pro eo quod attinet catechetica
Instructionem intus (visitando et in re catechetica interrogando episcopos,
qui sint), et extra (iubendo ut qui possint religiosi viri doceant
Puerosque in ecclesiis paroecialibus) sive quantum ad cultum generalium
rationalis publicis et in Ecclesiarum religiosorum exercitur.

sive quia Episcopus in sua dioecesi plena pellet potestate ma-
gisterii, ministerii, et regiminis, sive quia nonnumquam introducuntur
et permittuntur abusus in re liturgica et « devotionali » quod damnum in-

ferunt unitati communitatis paroecialis et dissidia plus minusve indecora inter clerum paroecialem et regularem foveant. Nonnumquam christifideles patiuntur scandalum eo quad normae ab Episcopo statutae et servatae a parochis, negliguntur in ecclesiis religiosorum.

3. Inamovibilitas parochorum videtur esse abroganda (can. 454). Id plurimi petunt Episcopi ob iusta ac satis nota motiva.

4. Administratio beneficiaria esset emendanda ac novis condicionibus aptanda, praesertim ad obtinendam quandam inter parochos aequalitatem oeconomicam.

Normae hucusque promulgatae a Sancta Sede effectum desideratum non obtinuerunt. Fortasse instauranda videtur administratio unica dioecesana, per viros peritos in re oeconomica; sic etiam crebra dissidia inter agricolas beneficii et titularem eiusdem minui poterunt, necnon admiratio et scandalum acatholicorum (frequentius his temporibus maioris sensibilitatis in re sociali) propter discrimen interdum ingens inter beneficiarios.

5. Temporis nostri condiciones ac necessitates expostulare videntur *iuridicam existentiam* « Commissionis Episcopalis permanentis » in singulis Nationibus, cuius munus sit novas necessitates pastorales communes delineandi, remedia apta communia (et idea efficaciora) indicandi contra fidei pericula, atque concordem actionem promovendi in re politico-sociali, in re catechetica, aliisque materiis quibus actio singulorum episcoporum seorsum ab aliis inanis evaderet, hoc nostro tempore, quo unio virium est suprema lex boni successus. Eiusdem Commissionis erit sacerdotibus infirmis vel senescentibus etc. providere per apta instrumenta « praevidentiae socialis ».

6. *Codici Juris Canonici Pars III Libri II (De Laicis)* videtur esse complenda, definiendo pressius statum iuridicum laicorum respectu habito ad S. Hierarchiam. Id spectat praesertim complexum Associationum quae una alterave denominatione « Actionem Catholicam » constituunt.

7. Communis fere lamentatio est quad in paroeciis et in dioecesibus multiplicatus ac fere ingens numerus Associationum, Piarum Unionum, Confraternitatum laicorum, ac III Ordinum Saecularium difficiliorem ac onerosiorem reddit animarum curationem. Normae statuuntur quibus definiantur quatenam sint obligatoriae, quatenam facultativae.

8. Videtur quod in Cadice sit pressius aliquid statuendum circa suscepti Ordinis sacri validitatem ac circa rationem agendi cum presbyteris qui naufragium in fide fecerunt, vel qui uptote indigni, ad saecularem statum redierunt.

9. Minuantur; si fieri potest, Praelatorum categoriae, et ad simpli-

ciolem formam reddantur vestimenta ac insignia eorumdem, ut magis differant ab illis episcoporum.

Desideratur a multis forma habitus simplicior apud Instituta religiosa foeminina.

V. IN RE LITURGICA

1. Ut habetur *Codex Iuris Canonici*, ita habendus esset Codex liturgicus, in quo systematice coadunentur et in promptu habeantur omnia quae S. Liturgiam spectant. Haec enim iuxta varia et aliquando inter se contraria vel iam obsoleta decreta digesta fuerunt.

Si in unum corpus digerantur principia et normae practicae Liturgiae catholicae, facilius incertitudo, confusio, dissimilitudines in uno eodemque ritu sacro viterentur, et uniformitas in praecipuis cederet, in fidelium aedificationem.

2. Desideratur emendatio Pontificalis Romani, in quo nonnulla essent omnino auferenda, utpote obsoleta, alia essent brevianda (ex. gr. in Episcoporum, Ecclesiae novae altariumque consecratio).

3. Textus biblicus identitas in Missali, in Breviario, in Pontificali et in Rituali Romano, in votis est.

4. Pro optata reformatione aliquarum partium Breviarii Romani quaedam in adnexis foliis liceat adiungere (cf. *Per una Riforma del Breviario Romano*, textus ineditus).

5. Circa emendationem Missalis Romani, accedendum nobis videtur ad vota duorum Conventuum Internationalium, idest I ac II Conventus Internationalis Studiorum Liturgicorum apud Maria Laach et S. Odiliam anni 1951 et 1952 habitorum (cf. *Partecipazione attiva alla Liturgia*, Atti del III Convegno Internazionale di Studi liturgici, Lugano-Como, 1953, pp. 239-245).

6. Latina lingua, cum emineat antiquitate, nobilitate ac mirabili indole synthetica polleat et hucusque efficax unitatis ecclesiasticae instrumentum et signum extiterit, videtur omnino servanda in Missa, nisi forte excipiantur Lectionarium et Evangelarium. Ad hoc in Missali Romano textus « bilinguis » exoptatur.

7. Item in Sacramentorum administratione videtur servanda latina lingua, saltem pro parte essentiali.

Tamen, si « bilinguis » liber ritualis iubeatur a Concilio, ille iuxta formam universalem ab omnibus observandam redigatur, submotam actuali varietate ritualium « bilinguium », S.R.C. successivis indultis concessorum.

Quod si id non placuerit, in Rituali Romano, latina lingua redacto, singulis ritibus sacramentalibus ac sacramentariis lingua vulgari, iuxta

textum ab Episcopatu singularum Nationum probatum, notae didascalicae sicut mos est pro rubricis et iuxta formam in aliquibus Ritualibus nuper a Sancta Sede per indultum concessis addantur.

8. Ad varietatem submovendam officiorum recitatorum, saltem pars Breviarii Romani a mulieribus uniuscuiusque religiosae congregationis adhibeatur, cum facultate (non vero obligatione) illud lingua vulgariter recitandi. Idem videtur esse concedendum christianae plebi quoad cantum Vesperarum. Ad hoc, textus « receptus » ab Episcopatu singularum Nationum esset parandus et probandus.

Quod dicitur de Vesperis, fortasse, etiam quoad hymnos qui communius ac frequentius cantari a populo (Miserere, De Profundis, Magnificat, Benedictus, Te Deum, Veni Creator, Pange Lingua, etc.) esset concedendum.

Idem fortasse convenit quoad Officium B. M. V. et Defunctorum, quod in locis a piis sodalitatibus vel confraternitatibus recitari aut cantari solent; eo vel magis quod, progrediente « Movimento Liturgico » formae quaedam « paraliturgicae », ut aiunt, lectionis biblicae et recitationis psalmorum introducuntur, quibus liturgicus et ecclesiasticus cultus substituitur. Quod dedecet.

9. Esset edendus latinis typis « Liber devotionalis » pro Christifidelibus, in quo colligantur praecipui liturgiae sacrae actus, psalmi et hymni sacri, necnon pia exercitia ubique nota in Ecclesia, ut uniformitas obtineatur et principia communia, in vita spirituali ac liturgica fidelium moderanda, invalescant.

10. Etiam vestimenta quaedam liturgica videntur esse abroganda, ut manipulus, et, in Missa solemni pontificali, saltem una ex tunicellis et caligae et chirothecae Episcopi.

¶ HERMENEGILDUS FLORIT
Archiepiscopus tit. Hierapolitani in Syria

NOTAE SEPARATIM MISSAE AD SANCTAM SEDEM
« PER UNA RIFORMA DEL BREVIARIO ROMANO »

Premessa. - Le note che seguono sono frutto di esperienza diretta e di un modesto esame della questione attualmente dibattuta circa una eventuale riforma del Breviario Romano, particolarmente attraverso le riviste liturgiche.

Si cerca di mantenere un sano equilibrio fra tradizione e necessaria *semplificazione*, che costituisce il merito del recente decreto della S. C.

dei R. . Il
 ttr su a riforma delle rubriche (cf. GDSR - A.A.S., vol. XXXXVrr,
 n. 4, p. 218 - 23-III-1955).

per questo il documento E stato assai apprezzato dai sacerdoti,
 quelli in cura d'anime, i quali si augurano che il lavoro
 e lcemente iniziato, sulle linee direttive già fornite dal Santo Padre Pio X,
 possa venir portato a termine.

La forma delle annotazioni C volutamente schematica, e segue l'ordi-
 namento del Divino UfEcio.

A) QUANTO AGLI ELEMENTI COSTITUTIVI DEL BREVIARIO ROMANO

Anzitutto, in conformità con la sua natura, sulla linea ormai costante
 storia, e per quella che E indice
 leio e dr edrficazrone per i fedelr, occorre nmanerc contrarr alla fol-
 di diversi tipi di Breviario: ad es. uno per i sacerdoti regolari o
 1 Vltà contetnplativa, ed uno per i secolari o di vita attiva; oppure uno
 per la r ecritta cora e e un altro per quella pnvata.

quanto riguarda in particolare gli elementi costitutivi del Bre-
 sono da comervarsi gli attuali: cioè sembra opportuno che il Di-
 vmo Dfficio continui ad articolarsi mediante gli elcmenti fondamentali
 il laudativo (salmi, inni); il didattico (lezioni, respon-
 sori, capitoli); l'Impetrat'vo (orazioni precr'vane). La r'torma eventuale
 verta Piuttosto, quando occona, la loro distribuzione, che dovrà
 essere eff tt e uata in base a questr' criten:

- critica storica nella indagine;
- equilibria e verità nella scelta;
- semplificazione nella sistemazione generale.

In concreto perciò:

a) Per l'eleniento laudativo.

anti/one siano dette sempre per intero prima e dopo i salmi. Lo
 la logica e la semplicità, oltre che la funzione specifica dell'an-
 ti. na, che E quella di preparare spiritualmente e melodicamente la recita
 il canto del salmo. Le antifone che non adempissero a questo requisito
 e non sarebbero molte) dovrebbero essere sostituite.

d salmi siano recitati in massima parte, così da costituire, come fino
 a ora, la trama base delle sinaole Ore canoniche. Qualora si volesse
 rinunciare a quelli meno intelligibili, o meno assimilabili per

Pteghiera cristiana e sacerdotale (salmi strettamente storici, salmi
 si potrebbero far recitare altri cantici profetici, oltre a
 quellr eh e glà s' leggono.

La nuova versione dei Salmi, qualora si pensi di conservarla, essere in parte corretta, prima di renderla definitiva, sia dal punto di scientifico sia dal punto di vista stilistico (particolarmente per quanta.⁸¹ riferisce al « cursus »), facendo un attento spoglio delle varianti suggerite da biblisti o da latinisti.

Per quanta riguarda *gli inni*, se ne potrebbe sostituire scarso di valore poetico o privo di ispirazione. Per eventuali sostituzioni o per utili arricchimenti (p. es. nei « Comuni » più frequenti, come quello dei Confessori, o dei Martiri, o della B. V. M., a Compiegna, etc.) si riesce di attingere soprattutto alla ricchissima e magnifica innodica antica (Prudenzio, Venanzio Fortunato, Sedulio, etc.).

Andrebbe riveduto, possibilmente, l'uso dell'*Alleluia*, ora disordinato e privo di criteri fissi, specialmente al termine delle antifone.

b) *Per l'elementa didattico.*

Le lezioni del Mattutino (da ridursi possibilmente ad un unico Notturno), dovrebbero essere abitualmente tre, ma più lunghe, in modo da assicurare un maggior frutto ascetico e una lettura che abbia senso compiuto. Le prime due ordinariamente dovrebbero essere prese dalla Sacra Scrittura, la terza dai Padri (in connessione col passo biblico o col Vangelo del giorno), oppure agiografica, del santo festeggiato.

Per le *letture scritturistiche* sembra da conservarsi, in linea di principio, l'attuale « lectio continua » nel ciclo di un anno. Ci sono tuttavia dei casi in cui la ripartizione del testo biblico sembrerebbe da farsi in maniera meno meccanica, evitando di sezionare parti inscindibili della Sacra Scrittura, e offrendo in lettura un brano più esteso, piuttosto che due o tre sezioni, interrotte dopo due o tre righe dal responsorio. È opportuno fare sostituzioni, si facciano leggere e meditare ricchi di dottrina e di riflessi ascetici, e più interessanti dal punto di vista storico, in modo da procurare, anche attraverso questo mezzo, una conoscenza ordinata o almeno « antologica » del Libro di Dio. Si

le troppe lezioni bibliche; « appropriate », in modo che « lectio continua » torni ad essere veramente tale, interrotta solo per le grandissime feste cristiane.

Si facciano percorrere, sia pure brevemente, i libri della S. Bibbia che non vengono oggi letti nell'ufficiatura, in estensione più proporzionata che non sia al presente alla loro natura ed importanza (p. es. l'intera lettura delle Lettere di S. Paolo dovrebbe essere riservato un ambito più vasto).

A proposito delle *letture patristiche*, conservando, quanta e quando sia possibile il prezioso materiale accumulato nel Breviario Romano attraverso i secoli, si dovrebbero tener presenti i seguenti criteri:

1) eliminare senz'altro i brani patristici che risultano apocriG, o almeno correggime l'attribuzione;

2) una scelta più accurata che al presente fra il meglio della produzione patristica, dal punto di vista dottrinale e spirituale, con criteri più eclettici, in modo che i testi possano essere offerti in lettura in giusta proporzione fra gli scrittori antichi e recenti, occidentali e orientali. In tal modo avremmo una vera antologia patristica, dove troveremmo e più autorevoli e i brani più belli dei grandi uomini di Chiesa di tutti i tempi. Alcune Encicliche Pontificie, per il loro carattere prevalentemente dottrinale, non sembrano adatte alla lettura liturgica;

3) nelle domeniche e feste più grandi (di precetto o gill di li), la lettura patristica dovrebbe essere scelta a commento del brano evangelico.

Inoltre nella eventuale distribuzione delle letture della S. Messa secondo un piano pluriennale (come da varie parti si auspica) sarebbe oppor-

alla fedele corrispondenza fra le e le

gli altri giorni la lettura patristica dovrebbe essere intonata possibilmente, quasi a commentarla, con la precedente lettura biblica;

4) quando si avessero feste di Santi, e si potesse assegnare loro una agiografica criticamente esatta, sintetica, e soprattutto non stereotipata questa sarebbe bene accolta. Per raggiungere soprattutto quest'ultimo requisito sarebbe desiderabile che, specialmente per i santi più antichi, si attingesse maggiormente agli atti e alle « Passiones » dei Martiri e alle biografie classiche. Quando la lezione agiografica non potesse raggiungere questi requisiti, e il Santo fosse stato scrittore, si potrebbe leggere frutto qualche cosa dei suoi scritti.

mantenuti i *responsori* dopo ogni lezione; la loro struttura rispecchi l'andamento primario, e, nei ripetenda, sia sempre salvo senso logico.

c) *Per l'elemento impetrativo.*

Tra le diverse Ore del Divina Ufficio, se recitate consecutivamente, di imporre una piccola pausa di silenzio, stacco naturale e preparazione immediata.

Si potrebbero omettere nella recita privata (conservandoli invece in quella pubblica) i « Dominus vobiscum » (da sostituirsi con « Domine, exaudi orationem meam ») e le assoluzioni e benedizioni prima delle lezioni.

Sembrerebbe opportuno che al culmine delle Ore Maggiori (Lodi e Vespere) non mancasse secondo l'uso antico e l'attuale rito monastico, la recita del « Paternoster » introdotto dal Kyrie eleison », e detto a voce dal Capocoro. Ciò a delineare maggiormente l'importanza liturgica di queste ore, e a dare il giusto posto alla preghiera del Signore

nella prece pubblica della Chiesa. Nel Mattutino basterebbe far recitare a voce alta il « Pater noster » che già si trova a meta del Notturmo.

E meglio eliminare certe orazioni più moderne che hanno un nudo addirittura biografico rispetto al Santo commemorato (esempio tipico quella di S. Giovanna Fremiot de Chantal, *Brev. et Miss.* 21 aug.). Gli antichi libri liturgici, romani o no, ce ne offrono ?1 magnifiche, che potrebbero essere opportunamente adattate e riposte in Prezioso arricchimento dell'attuale Breviario e Messale, git
in qualche caso (cf. alcune nuove e al tempo stesso antiche orazioni de - l'« Ordo Hebdomadae Sanctae Instauratus »).

B) QUANTO ALLE SINGOLE PARTI DEL BREVIARIO

1. Circa il Calendario.

a) Si dovrebbe fare in modo da porre ancora maggiormente in rilievo il carattere unico della *Pasqua*, che deve essere, anche di fatto, il punto di convergenza di tutto l'anno ecclesiastico (per questo alcuni ritengono che converrebbe porre la Pasqua a data fissa).

b) Sembra opportuno elevare ancora il grado delle *Domeniche muni*: in pratica si dovrebbero portare almeno al grado dell'attuale doppio di 2^a classe, con precedenza quindi su tutte le feste, tranne i soli doppi di 1^a classe.

c) Le *vigilie superstite*, anche se comuni siano effettivamente celebrate, e cedano il posto solo a feste di 1^a o a domeniche occasionalmente occorrenti. I santi invece occorrenti in maniera fissa nei giorni stabiliti per esse, siano portati ad altra data.

d) I *riti* potrebbero essere ridotti, con tanta più semplicità, a quattro: *classico, media, doppio, semplice*. Al primo appartengano le domeniche e i santi di 1^a classe; al secondo gli uffici di 2^a classe e quelli che, per le antifone proprie a Mattutino, Lodi o Vespere, sono dotati di un ? svolgimento rituale con ricco valore eucologico; a doppio sia ridotto il doppio maggiore; gli uffici doppi siano ridotti a semplice, con le poche debite eccezioni.

e) Si dovrebbero abolire i primi e concedere i secondi Vespere a tutti i santi.

f) Sarebbero da rifondere in un testo chiaro ed unico le *rubriche*.

2. Circa l'« Ordinarium ».

Dovrebbe essere arricchito di testi per i tempi minori: Natalizio, dell'Epifania, della Settuagesima, dell'Ascensione (per ciascun tempo dovremmo poter avere: invitatorio, inni, capitolo e responsori propri, come già nell'Avvento, ecc.).

Questo ritocco si renderebbe assai opportuno per il fatto che, con la recente iniziata norma (che fa prevedere del resto le linee del piano efinuivo), si rende molto piu frequente il ricorso all'Ufficio «de tempore»: così una monotona ripetizione degli stessi testi.

Innt, anche in questo caso, si potrebbero trovare negli antichi riti liturgici, anche di chiese particolari.

3. Circa il « *Psalterium per Hebdomadam* ».

In molte parti si richiedono tre salmi per ciascun Mattutino. Una infinita entità dei Salmi potrebbe forse andare a vantaggio dell'auspicato aumento della lettura biblica, agiografica, omiletica (cf. sopra).

Sembrerebbe da consigliarsi anche un solo schema per il III Notturno della Feria IV e per le Lodi. In generale, i cantici si dovrebbero dall'attuale II schema, assegnando il Miserere come 4° salmo. Prima ai soli giorni penitenziali (dove Passione, Quaresima, IV Tempora, Rogazioni).

4. Circa il « *Proprium de tempore* ».

Estendere alla recita pubblica del Divino Ufficio il beneficio già concesso per la recita privata, a norma del DGSR, tit. II, n. 22; anzi valorizzarla al massimo la Quaresima, liberandola addirittura dalle feste dei Santi, e dovrebbe essere ridotte a semplice commemorazione, o spostate ad altro tempo (come già S. Carlo Borromeo per il rito ambrosiano).

Si Potrebbe eliminare la Vigilia di Pentecoste, giacche con la riforma della Settimana Santa è venuta a cessare la ragione per cui fu istituita; ripartire il Battesimo « in secondo appello ». Questo sabato dovrebbe far parte del tempo dell'Ascensione, che già di suo costituisce una prolungata ed eccellente preparazione alla Pentecoste.

Si dovrebbe chiudere il tempo pasquale con la solennità di Pentecoste; e verrebbe così tolto un prolungamento di origine posteriore che oggi senza senso; mentre in questa settimana potrebbe trovare il suo posto naturale la festa della SS. Trinità (celebrata il lunedì) e pieno senso ed effettiva celebrazione liturgica le Rogazioni Maggiori (nel martedì dopo come le 4 Tempora e le Rogazioni Minori (abbinate negli altri giorni).

Si Potrebbe inoltre restituire alla I Domenica dopo l'Epifania il suo ornamento e le sue melodie fra le più belle dell'anno liturgico. La festa della S. Famiglia si potrebbe fare senz'altro in uno dei giorni feriali del « nuovo tempo minore » dell'Epifania, nato in seguito alla riforma delle rubriche.

Lo stesso si potrebbe fare della *festa di Cristo Re*, portandola a giorno feriale, e restituendo alla domenica la sua ufficiatura.

La festa della *Circoncisione*, cosl come tutte le altre feste di precetto del Signore, sia elevata al rito doppio di 1^a classe, o al suo corrispondente in caso di riforma.

Ci si augura che sia soppressa ogni distinzione fra le Domeniche dopo la Pentecoste e quelle dopo la I Domenica d'Agosto; i relativi formulari propri siano raccolti per ciascuna domenica tutti insieme (anche per il III Notturmo, per l'orazione e le antifone dei cantici evangelici).

5. Circa il « *Proprium Sanctorum* ».

La scelta dei Santi da festeggiarsi dalla Chiesa universale dovrebbe essere fatta in base ai seguenti criteri:

a) *perfetta subordinazione del Santorale al Temporale*;

b) *cattolicità autentica* (in cui siano armoniosamente equilibrate romanità e universalità), e non desideri ambiziosi o preferenze soggettive di individui o di popoli o pressioni di Ordini religiosi;

c) *veridicità storica*; perciò anche i formulari propri, e non solo le lezioni, ove occorra siano corretti, sostituiti, soppressi.

La stessa *data della celebrazione delle feste* risponda il più possibile ad esattezza cronologica. Quando perciò sia impossibile fissarla in corrispondenza del « *dies natalis* », si ricorra al « *dies translationis* », al « *dies depositionis* », al « *dies baptismi* », al « *dies ordinationis* ».

Dai criteri indicati deriva come necessaria conseguenza la *riduzione del numero delle feste*. Seguendo l'indicazione offerta dal recente decreto sulla semplificazione delle rubriche (Tit. II, n. 1/2) ma, con maggiore discriminazione e duttilità, quasi tutte le feste di rito doppio dovrebbero essere ridotte al semplice (o nel frattempo qualcuna già semidoppia ed ora ridotta al semplice portarla al doppio: p. es. S. Cipriano ora ha il rito semplice, S. Giovanni da S. Facondo il rito doppio).

Come giungere a questa diminuzione del numero delle feste?

1) *Declassazione del grado delle feste* (v. sopra).

2) *Istituzione delle feste di categoria*; ad es. la festa dei Ss. Confessori, dei Ss. Abati, di tutte le Ss. Vergini, di tutti i Ss. Martiri, in modo tale che le diverse categorie verrebbero ad avere, oltre al Comune, una ufficiatura propria assegnata ad un determinato giorno dell'anno. In tal modo si potrebbero sopprimere alcune feste dei Santi meno significativi, lasciando con festa propria solo i più importanti rappresentanti di ogni categoria.

3) *Ritorno di molte festività di Santi a carattere semplicemente locale* (p. es. la Madonna della Mercede, o quella del Carmelo, che dovrebbe

bero far parte del solo breviario dell'Ordine rel. corrispondente, o anche alcuni santi. Citiamo l'esempio solo di S. Francesco Caracciolo).

4) *Riunione della commemorazione di più Santi simili nello stesso giorno*: ad es. Ss. Timoteo, Sila, Tito, Barnaba, discepoli di S. Paolo; i Ss. Coniugi Gioacchino ed Anna, ecc.

5) *Soppressione di feste di Santi o Martiri apocrifi*, o comunque *già inclusi nelle feste di categoria* (vedi sopra) e non tali da essere conservati ugualmente per la loro limitata importanza storica (p. es. S. Martina, S. Giorgio, S. Dionisio, S. Callisto, S. Martino I, etc.).

6) Per quanta riguarda le *commemorazioni* ancora recitate nel Breviario Romano, sembra degna di nota e di considerazione una proposta fatta da più parti, e cioè di eliminarle, sostituendole attraverso la lettura, resa obbligatoria, nell'Ufficio di Prima, della sezione giornaliera del *Martirologio Romano*, in un testo al possibile corretto e riveduto. In tal modo si otterrebbe un progresso nella semplificazione già felicemente iniziata nel Divino Ufficio, e si avrebbe il vantaggio di commemorare non uno solo, ma tutti i Santi del giorno, esempi e guide della giornata sacerdotale.

7) Sarebbe inoltre desiderabile *operare una riduzione dei doppietti di alcune feste*, la cui permanenza nel Calendario Romano, almeno universale, non sembra avere una ragione sufficiente. Tali sembrano le feste di:

a) 7 *Dolori della B. V. M.* (F. VI p. Dom. Pass. e 15 sett.);

b) *Invenzione* (3 maggio) e *Esaltazione* (14 sett.) *della S. Croce*. La festa del 3 maggio è di origine gallicana. Nel 1741) Sotto Benedetto XIV, si volle, dall'apposita Commissione Cardinalizia di Riforma, togliere la festa del 3 maggio, senza poi effetto (cf. Batiffol, *Histoire du Breviaire*, 377);

c) S. Giovanni a Porta Latina (6 maggio) e S. Giovanni Ev. (27 die.);

d) Apparizione (8 maggio) e Dedicazione (29 settembre) di S. Michele Arc.;

e) S. Pietro in Vincoli (1° agosto), S. Pietro (29 giugno);

f) Cattedra a Roma (18 genn.) e ad Antiochia di S. Pietro;

g) S. Francesco (4 ottobre) e Le Stimmate (17 settembre);

h) le due feste di S. Agnese (21 e 28 gennaio).

6. Circa il « *Commune Sanctorum* ».

Due preoccupazioni da tener presente in questo campo: varietà e ordine.

1) *Varietà*. Perché il ricorso allo stesso Comune non sia troppo frequente

a) ogni *Comune* abbia il *formulario completo*, ed anche *più di uno*, con utilizzazione di antichi inni e orazioni;

b) si introduca nel *Comune dei Santi* il *formulario per più Santi* Confessori Pontefici, Confessori non Pontefici, Vergini, non Vergini, già posti in appendice al Breviario.

2) *Ordine*. Spostare i Comuni della Dedicaione di una Chiesa e delle feste della Madonna all'inizio di tutti gli altri, come esige l'ordine gerarchico (la Dedicaione **E** festa del Signore!).

Subito dopo collocare l'Ufficio S. Mariae in Sabato, che **E** ufficio vero e proprio, con particolari privilegi (cf. anche il DGSR).

L'Officium parvum S. Mariae, sostituito dal testo « plenior » concesso da S. Pio XII ad alcune Comunità religiose, conservi invece il posto attuale.

C) QUANTO ALLE SINGOLE ORE

Bisognerà studiarsi che il nuovo Breviario, se dovrà nascere, riesca a congiungere e a coordinate al più possibile la *preghiera non liturgica* con *quella liturgica*, non nel senso di procedere a reciproche contaminazioni, ma cercando di subordinare all'Ufficio Divino tutte le pratiche che il Diritto prescrive per il Clero, così da *unificare* e potenziare maggiormente la sua vita spirituale (contro ogni pericolo di dispersione e dualismo dannosi).

In questo senso sarebbe augurabile un nesso più stretto fra Mattutino (o Prima) e la meditazione quotidiana, tra Vespero e Visita Eucaristica, tra Compieta e lettura spirituale ed Esame di Coscienza.

Ad maiorem Dei gloriam et... salvo meliori iudicio!

ffr ERMENEGILDO FLORIT

*Arcivescovo tit. di Gerapoli di Siria
Coadiutore dell'Em.mo Card. Elia dalla Costa,
Arcivescovo di Firenze*

91

Exe.MI P. D. PAULI CARTA

Episcopi Fodiani (Foggia)

Foggia, 4-9-1959

Con riferimento al foglio n. I C/59-500 del 18-6-59 invio con la presente l'elenco degli argomenti che ritengo trattabili nel Concilio Ecumenico, nonché un pro-memoria da me espressamente richiesto al P. Riccardo Lombardi.

Con ossequio.

ffī PAOLO CARTA
Vescovo di Foggia

DOTTRINA

Dogma:

- 1) Defnizione dogmatica della Mediazione Universale di Maria.
- 2) Defnizione dogmatica della Regalita di Cristo e di Maria.
- 3) Esposizione della Dottrina del Corpo Mistico di Cristo e della sua unita (*Mystici Corporis*).
- 4) Esposizione della Dottrina sulla Liturgia (*Mediator Dei*).
- 5) Esposizione della dottrina sui rapporti tra Chiesa e Stato.

Errori da condannare:

- 1) Comunismo materialista ateo.
- 2) Neomodernismo secondo la *I-Humani Generis*: c cioè naturalismo, laicismo, esistenzialismo ateo.

Morale:

- 1) Il relativismo morale e la morale della situazione.
- 2) Problemi morali della famiglia.
- 3) Morale professionale.
- 4) Morale sociale.
- 5) Pericoli moderni della moralita pubblica derivanti dal cinema, radio-televisione, sport-stampa.
- 6) Affermazione dell'aspetto positivo e ascetico della morale cristiana.

Dottrina sociale:

- 1) Sintesi della dottrina sociale della Chiesa.
- 2) Movimenti sociali, sindacali, politici.

DISCIPLINA

- 1) Amovibilita dei Parroci.
- 2) Facile trasferimento da una diocesi all'altra modificando il titolo di Ordinazione.
- 3) Rapporti tra i Vescovi e le S. Congregazioni Romane.
- 4) Rapporti tra il Clero secolare e regolare.
- 5) Il problema dei preti apostati.
- 6) Assistenza al giovane Clero.
- 7) Ausiliari del Clero nelle case temporali e attivita apostoliche marginali.
- 8) Riforma dell'Amministrazione beneficiaria.
- 9) Come provvedere all'onesto sostentamento del Clero.
- 10) Diggiuno e astinenza.
- 11) Rinnovamento dei Legati.

LITURGIA

- 1) Revisione e semplificazione: del Pontificale e Cerimoniale dei Vescovi; del Ritualc; del Messale; del Breviario.
- 2) La lingua volgare nell'amministrazione dei Sacramenti.

PASTORALE

- 1) Posizione del laico nella Chiesa e la sua apostolato.
- 2) L'Azione Cattolica.
- 3) Istruzione catechistica e testo nazionale.

... ..

QUALCHE PENSIERO ATTENDENDO IL CONCILIO

In questo periodo cos! grande e meraviglioso, in cui la santa Chiesa si sta preparando con trepida ansia alla celebrazione del Concilio Ecumenico da cui spera un generale rinnovamento, e i successori degli Apostoli vanno tutti pensando davanti a Dio agli argomenti principali da discutere nella suprema assise dell'umanita, sia lecito a un semplice sacerdote, che è stato portato dal suo lavoro apostolico a contatto con tanti ambienti cattolici sparsi un po' su tutta la terra, notare qui umilmente alcuni pensieri.

1. *Una situazione di fatto*

Guardando la situazione di fatto della Chiesa e dell'umanita, sembrano da riconoscere alcuni dati:

1. La Chiesa attualmente e estremamente ricca di forze buone: forze ecclesiastiche e forze laiche; forze maschili e forze femminili; opere senza fine...

2. Ciononostante sembra anche innegabile che l'influsso collettivo della Chiesa cattolica, su quello che si chiama il mondo contemporaneo, non sia grande a proporzione di quelle forze. Le principali manifestazioni della societa contemporanea si mantengono ai margini della Chiesa e non di rado appaiono addirittura organizzate contro i suoi precetti (comunismo, costumi, divorzio, mode, universita, cinema, politica, grande stampa...).

3. Cio denuncia evidentemente un difetto da parte nostra, soprattutto nell'unione delle forze di cui disponiamo. Esse sono singolarmente eccellenti; ma il loro risultato complessivo si manifesta piuttosto debole; dev'esserci un difetto nella nostra unita.

4. Si aggiunga che questa nostra interna deficienza e ora messa in rilievo e aggravata nelle conseguenze dal fatto esterno che la nostra generazione sta avanzando in forme impressionanti nel processo della propria unificazione, in tutti gli altri campi (cultura, economia, guerra, commercio, politica...). Piu che mai si nota, percio, che noi siamo scadenti in questo aspetto.

5. D'altra parte si tenga presente che oggi, come forse mai in passato, l'umanita avrebbe lati che la renderebbero aperta a un'invasione leale e intelligente di spirito evangelico, «la parte di un popolo cristiano unito e ben guidato (questione sociale...)».

II. *Il Concilio e l'ascetica dell'unita*

Stando cosl le cose, sembrerebbe che il Concilio dovrebbe soprattutto affrontare il problema della unita interna della Chiesa. Non si parla qui della unita di fede ne direttamente di quella di governo, che grazie a Dio sono entrambe intatte; ma soprattutto della unita di carita e di collaborazione fra noi, la quale potrebbe immensamente aumentare. Facenda cio, il Concilio si connetterebbe direttamente e bellamente con quanto il Santo Padre Giovanni XXIII ha ripetutamente detto fin dal primo giorno in cui e salito alla Cattedra di San Pietro, ribadendolo poi solennissimamente nella prima enciclica.

1. Fra le virtu che si insegnano nei seminari, nei noviziati e in genere al popolo cristiano, bisognerebbe esaltare in un modo fortissimo la ea-

rita, intesa come virtù essenzialmente sociale che d fa desiderare con ogni nostro sacrificio il bene del prossimo, il bene comune, il bene generale, superando coraggiosamente e generosamente la considerazione del nostro interesse personale. Tutto il Vangelo sta lì a dirci che in questo punto si riassume l'intera legge e che soltanto chi serve Gesù nei fratelli ha adempiuto quanto il Signore gli domanderà nel giudizio supremo più di ogni altro punto.

2. Posta tale doverosa esaltazione della carità, da accentuare tanto più di oggi, bisognerebbe spingere l'attenzione all'ultima meta che Gesù ha dato a questa virtù regina, e cioè la scambievolmente unita. I cattolici dovrebbero sapere che non in regola col precetto fondamentale dell'amore chi - al di là della semplice carità unilaterale - non si sforza di creare proprio un sereno accordo con coloro con cui vive, preoccupandosi di questo con ogni genere di sacrifici necessari; naturalmente non domanda che si sacrifichino per questo la verità ed il vero bene generale, mentre anzi la concordia col prossimo dovrebbe ottenersi precisamente in questo culto supremo.

3. Non si tema che questa insistenza sulla carità e soprattutto sulla carità portata fino all'unità faccia diminuire la cura di altri precetti. Al contrario, non sarebbe difficile dimostrare come a questa virtù, vincolo della perfezione, siano necessariamente presupposte tutte le più solide virtù tradizionali: la mortificazione, il distacco dai beni terrestri, la purezza, la preghiera, l'ubbidienza ecc. In particolare quanto all'ubbidienza, questa non è altro che un semplice aspetto della vera unità che si vorrebbe fomentare al massimo nell'interno della Chiesa.

4. In particolare bisognerebbe insegnare che in tutti gli ambienti cattolici e per lo meno in quelli ecclesiastici deve regnare un clima di grande lealtà, che consenta anche agli inferiori di avvertire i superiori con franchezza sugli inconvenienti che notano; inutile dire come ciò dovrebbe essere equilibrato da una squisita ubbidienza, una volta che il superiore, informato, abbia poi dimostrato la sua volontà. La medesima lealtà evangelica nel dare gli avvertimenti è chiaro che dovrebbe potersi usare - e a molto maggiore ragione - da parte di ogni superiore verso i suoi inferiori. Queste sono virtù che andrebbero insegnate fin dal principio, come essenziali alla vita sociale della Chiesa.

III. *Le applicazioni dell'unità*

Le possibili applicazioni pratiche di un rinnovamento profondo che la Chiesa raggiungesse nella linea della carità e dell'unità pienamente intesa sarebbero innumerevoli e tutte di grande attualità. Se ne citano solamente alcune, quasi a modo d'esempio:

1. La prima solennissima applicazione dovrebbe attuarsi nella Curia Romana, la quale - incaricata in qualche modo di guidare l'intera umanità al cielo - dovrebbe apparire a tutti con una preoccupazione indomabile e stupendamente luminosa del bene generale della Chiesa e dell'unità, senza nessun altro interesse che questo. Gli uomini capaci di desiderare un tale clima nella Curia ci sono già e non sono pochi, e probabilmente soffrono di certe mediocrità accanto a loro. Dal principio data, seguirebbe fra l'altro l'esclusione di ogni carrierismo affermato e magari promosso in quegli ambienti, affermandosi al contrario solennemente che quei posti verranno dati sempre e solo alle persone che appaiano le più capaci nella Chiesa, dovunque esse si trovino, prescindendo da qualunque diritto acquisito attraverso il raggiungimento dei gradi precedenti. Nessuno dovrebbe ritenersi di essere meritevole di un grado successivo, soltanto per il fatto che è stato nel precedente; solo a parità di tutte le altre condizioni, i gradi precedenti potrebbero avere un valore decisivo; sarebbe estremamente bello se (come si pratica continuamente fra i religiosi) venisse ammesso il principio che si può anche tornare indietro nella carriera ecclesiastica, qualora nuove circostanze indichino che i propri talenti sono proporzionati ad un posto inferiore, data che si ha il privilegio e la terribile responsabilità di servire la Chiesa negli ambienti decisivi della sua Curia suprema.

2. Per lo stesso santo funzionamento collettivo della Chiesa, verrebbe da auspicare che si stabiliscano limiti di età nei supremi dicasteri romani; e così pure nel governo delle diocesi e eventualmente anche nella direzione delle parrocchie. È evidente che nei tre casi resterebbe al rispettivo superiore maggiore il diritto di dispensare da quei limiti, quando ciò sia richiesto dal medesimo bene comune.

3. Altro punto estremamente necessario per il funzionamento unitario della Chiesa è la unità dei sacerdoti col loro Pastore. Ciò potrebbe raccomandarsi al clero secolare, ma bisognerebbe ottenerlo di più, a riguardo dei Vescovi locali, anche dal clero regolare che lavora nelle singole diocesi. Non si vuole con questo infirmare il principio della esenzione dei religiosi, necessario per tanti riguardi, precisamente al bene unitario della Chiesa; ma si desidera che nelle singole diocesi, quando un religioso vi è stato destinato a lavorare, ci sia la massima unità di tutto il clero col suo Capo.

4. Bisognerebbe fomentare in tutti i modi la mutua integrazione dei due cleri, riconoscendo le funzioni specifiche dell'uno e dell'altro e fomentandone il più possibile l'organica complementarietà.

5. Per il bene generale della Chiesa, bisognerebbe facilitare una più equa distribuzione del clero sulla terra. Non si vuole mettere a ideale una distribuzione omogenea che avrebbe inconvenienti facilmente immagina-

bili, ma si suggerisce di studiare adatte perche gli non stridenti come oggi. Si dovrebbero creare organi adatti perche 1 di buona volonta possano con relativa facilità spostarsi dalla loro diocesi a zone più necessitate, sempre sotto il controllo dei superiori...

6. In un progetto di funzionamento pill unitario della Chiesa merterebbe estremo rilievo il problema missionario, la cui soluzione ,dopo 20 secoli di Redenzione e così terribilmente arretrata, proprio perche non è ancora entrata nel piano di vita di ogni cattolico. Come particolare, si dovrebbe discutere nella luce di Dio se non sia giunta l'ora di affidare le missioni anche alle singole diocesi col loro clero. Il movimento storico che avevano visto crollare sono ormai esauriti, grazie a Dio che si è servito anche dei progressi tecnici dell'umanità.

7. Tutto il mondo delle religiose dovrebbe essere meglio nelle necessita generali della Chiesa, anche qui con opportuni per la loro più equa distribuzione. Una volta poi che siano inviate a determinati posti, bisognerebbe favorire moltissimo la loro integrazione con le forze sacerdotali e specialmente parrocchiali del luogo.

8. Anche nel campo dei laici, sembra che l'attuale situazione della Chiesa sia matura per nuove forme di collaborazione, per il momento internazionale. Mentre tutta l'umanità aumenta di giorno in giorno le sue forme organizzative mondiali in ogni settore, è penoso notare come le forze laiche cattoliche lavorino ancora con separazioni così ristrette, pena l'unità nazionale costituisce di fatto il più alto grado in cui si sia raggiunta concretamente una qualche efficacia unitaria... Senza una mentalità mondiale, che poi per natura sta tanto bene ai cattolici, è difficile creare a una nostra potente affermazione nella vita politica, nella stampa, nel cinema, nella radio, nella questione sociale e in altri simili problemi moderni...

Ne l'unità da rinnovare fra i laici è solo quella internazionale. I problemi non saranno risolti senza una più stretta unione anche su piano nazionale, su quello diocesano, parrocchiale, ed eventualmente su altri piani d'azione oggi tipicamente vivi (Riccardo Lombardi).

ff. PAOLO CARTA
Vescovo di Foggia

92

Exe. Mr P. D. SYRI SILVESTRI

Episcopi Fulginatensis (Foligno)

Fulginiae, 11 Kal. Sept. MCMLIX

istius Consilii litteris, quibus reguiruntur mea vota et argu-
a clor | 10 proximo Universali seu Oecumenico Concilio agenda, magna
aetitia et, rebus rite perpensis, respondeo:

De re biblica

f Exponantur argumenta de quaestionibus ad S. Scripturae interpreta-
ionem pertinentibus, praesertim V. T. adeo ut clerus maiorem S. Scrip-
turae cognitionem et rationem habeat.

De re dogmatica

1. Explicetur atque asseratur doctrina de Ecclesia ut corpore mystico
quaeque inde consequuntur:

. - revocetur mutua universorum hominum necessitudo quae quae-
expediat de apostolatu in actione, quae vere dicitur catholica,
In social' | f d
. - de ere et in disciplina politica;

1. Uculcetur ut in dioeceseos, paroeciae et familiae vita Corporis
mystici doctrina adhibeatur.

Maximorum aetatis nostrae errorum Caroli Marxii doctrinae, na-
turalismi et aliorum, magis perspicua damnaio at.

De re morali

1. Agantur quaestiones de vita familiari et de publicis moribus
Propter varia hodierna oblectamenta abiectis, quae morum probitatem
extinguunt, corrumpunt ac depravant.

2. Damnetur qui « Relativismus moralis » dicitur.

3. Doctrinae socialis Ecclesiae congestio et compositio conficiantur.

De re liturgica

1. Omnia quae ad liturgiam pertinent exponantur ut populus litur-
gicus p-ces scienter seguatur easque existimet ve ut Corporis mystici et
ceteris p-rectis anteponat.

Propono ut expediantur libri « Pontificale et Caeremoniale » Episcoporum.

2. Adeo explicetur quaestio de lingua utenda ut evidens linguae latinae utilitas, veluti linguae Ecclesiae, non obsit rituum comprehensioni.

3. Concedatur etiam Italiae rituale bilingue et, in adiunctis singulis constitutis, concelebratio praecipiat.

De re quae ad disciplinam pertinet

1. Consulatur ut Episcopus uti possit clero regulari in iis rebus quae ad vitam religiosam in Dioecesi attinent.

2. Expediatur quaestio de iis rebus quae ad vitae usum cleri pertinent et de consociationibus ad suppetias mutuo ferendas.

3. Retractentur leges de abstinentia et ieiunio.

De re pastoralis

1. Necesse est declarare et constituere quae in Ecclesia sit laicorum condicio. Notum sit omnibus apostolatus officium deduci ex eo quod sumus baptizati ideoque Corporis mystici membra.

2. Actio catholica peculiarem vocationem ad apostolatam exigit.

3. Constituantur natura, proposita, dispositio cum ceteris operis quae directe vel indirecte ad apostolatam confluunt.

4. Componatur exemplar gentis nostrae proprium christianae doctrinae praeceptorum in classes seiunctum prout puerorum disciplina postulat.

Mandata dentur de catechesi adultis pro studiis et experientia ubique habitis.

· Interea Spiritum S. Paraclitum oremus qui, ut in renovata Pentecoste, magnam donorum copiam largiatur ad Ecclesiam magis confirmandam, ad pastores illuminandos, ad gregem docilem praebendum.

ffi SYRUS SILVESTRI
Episcopus Fulginatensis

Exe.Mr P. D. PAULI BABIN!

Episcopi Foroliviensis (Forll)

Forolivii, die 29 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Litteris datis die 18 iunii 1959 (I C/59-503) Eminentia Tua Rev.ma me rogaverat ut communicare vellem Pontificiae Commissioni Antepreparatoriae pro Concilio Oecumenico meas animadversiones et vota « circa res et argumenta quae in futuro Concilio tractari poterunt ».

Dicam humiliter quid sentiam de re quae mihi videtur maximi momenti.

Hoc est princeps hominis officium ut *vitam christianam agat*: vere, nimirum, non fecte christianam. In regnum caelorum, enim, illi tantummodo pervenient qui nunc in terris non simulate sed sincere sequuntur vestigia Christi.

Si quis autem attente considerat mentis habitum necnon vitae modum hominum nostrae aetatis, facile inveniet infinitum esse numerum eorum, qui profitentur quidem se esse christianos, sunt tamen nomine sed non re. Celebrationes religiosas ipsae, quae non numquam vel a singulis vel ab omnibus populis sollemniter peraguntur, multa bona spiritualia indubitate aferunt, sed hominum multitudo (« la massa » quae dicitur) nulla prorsus emendatione utitur.

Quod utique dolorem, non autem admirationem gignit: nam, iuxta verbum Domini, christiane vivere idem est ac « se ad Dei voluntatem conformare » et « tollere crucem suam » (*Mt.* XVI, 24), dum hodie populus noster christianus ob immanem, qua laborat, rerum divinarum ignorantiam divinam voluntatem minime cognoscit, et furore cuiuscunque voluptatis actus ipsam speciem incommodi fugit. Nee ratio doctrinae christianae adultis tradendae, quae usque adhuc viguit, apta videtur, cum christiani homines frequentent ecclesias tantum - et plurimi hoc etiam aegre - pro audiendo Sacro diebus festis.

Illi autem, quibus Christus Dominus tradidit animas erudiendas et ducendas ad aeternam salutem, id est Sacerdotes, « sal terrae et lux mundi » (*Mt.* V, 13-14), suntne hodie, tum numero tum virtutibus, idonei fungi legatione pro Christo? Adulescentes qui cooptantur in Seminaria ut ad statum clericalem excolantur, oriuntur e populo de quo nuper loquebar, nempe e familiis a quibus in aetate puerili saepissime fere nullam spirituales institutionem accipere potuerant: quam ob rem

eorum permulti a Seminario discedunt, in quo longe aliud vitae morum-que genus inveniunt, et illi quidem qui sacerdotium assequuntur vix induunt spiritum pietatis, disciplinae et poenitentiae qui plane Sacerdotibus necessarius est. Immo saepe, ut quaeritur ipsa S. C. de Seminariis in Epistola Exc.mis Ordinariis missa die 5 iunii 1959, rationes ipsae, a maioribus traditae, educandi instituendique alumnos ad christianas et ecclesiasticas virtutes facile neglegi videntur, aliaque genera institutionum adhiberi, quae perniciosum « naturalismum » sapiunt.

Postulat ergo salus aeterna animarum ut numerus Sacerdotum maior sit, et eorum institutio in Seminariis aptior. En quaestio quam humiliter subiicio considerationi Eminentiae Tuae Rev.mae, ut - si videtur opportunum - eam proponas studio Patrum futuri Concilii.

Interim S. Purpurain reverenter deosculor.

Addictissimus famulus

ffī PAULUS BABIN!

Episcopus Foroliviensis

94

Exe.Mr P. D. DIONYSII BORRA

Episcopi Fossanensis (Fossano)

Fossani, 12 aprilis 1960

Responsio ad epistulam Pontificiae Commissionis Antepreparatoriae Concilii Oecumenici (Prot. N. I C/59-512 bis).

Omni quo par est obsequio me profiteor

add.mum

ffī DIONYSIUS BORRA

Episcopus Fossanensis

Vota subiicienda, si quid valent, Oecumenici Concilii iudicio.

1. Regalitas B. M. V. est veritas quam in multis tabulis, *Incoronazione delta Vergine* nuncupatis, clari pictores celebrarunt: est veritas quae iam gaudet liturgica festivitate, et quidem sollemni, et in religioso fidelium sensu iam late vulgata et ardens est.

Si dogmatica definitione fuerit donata novam et splendidiorem lucem acquireret. Quod est in votis.

2. Parochi sunt, ex lure, fere omnes, inamovibiles. Nonne multa mala, interdum etiam gravia, vitarentur si essent amovibiles?

Res perpendenda mihi videtur.

ffi DIONYSIUS BORRA
Episcopus Fossanensis

95

Exe.Mi P. D. AMIDEI POLIDORI
Episcopi Forosempronensis (Fossombrone)

Foro Sempronii, 20 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Ab Eminentia Tua Reverendissima tam benigne humaniterque rogatus, ego humillimus inter eos qui aderunt, Dei favente gratia, ad Oecumenicum Concilium, quod certe non sine inspiratione superna, toto plaudente terrarum orbe, a Summo Pontifice Ioanne XXIII felic. regn. proclamatum est, haec audeo exponere doctrinae capita et disciplinae, quae in praefato universali consessu, iuxta meam sententiam, tractari poterunt.

1. Virgo Deipara, Mediatrix omnium gratiarum: sensus ac dogmatis definitio.

2. Doctrina mystici corporis et de in Ecclesia laicorum muneribus.

3. Ad unitatem Ecclesiae materna revocatio eorum omnium qui schismate vel haeresi ab illa sunt separati.

4. Infidelium evangelizatio.

5. Proclamatio principiorum vel canonum quibus regi debet vita familiaris, civica, oeconomica, inter nationes, ac errorum damnatio, qui huic catholicae doctrinae hodie tam acriter opponuntur.

5. Moralitas, seu vitae honestas, sive privata sive publica, ac severa adhortatio adversus eos qui diligunt iniquitatem et quaerunt mendacium, et ita vivunt ut illi de quibus Apostolus in Ep. ad Roman. c. 1: haec enim morum relaxatio est id quod magis angit nostrum pastoralem animus.

7. Observantia dierum festorum ac determinatio operum seu laborum prohibitorum.

8. Dies abstinentiae et ieiunii, ac Quadragesimalis observatio.

9. Quid de Missis de tempore, in Quadragesima, quadragesimali ieiunio aboleto.

10. Usus linguae latinae in ritibus sacris.

11. Determinatio aetatis pro administratione Sacramenti Confirmationis in casibus ordinariis.

12. Fraterna cooperatio inter Religiosos et Clerum dioecesanum sub dependentia ab Ordinario loci in iis omnibus quae respiciunt pastorem curam ac salutem animarum.

13. Lex coelibatus pro clericis in Ecclesia latina, fideliter ac strenue servanda.

14. De aliis clericorum obligationibus: normae quaedam circa ecclesiasticum habitum, circa itinera, peregrinationes, discessum e dioecesium etc.

15. Nova divisio et circumscriptio Dioecesium.

16. Correctio legis de inamovibilitate Parochorum.

17. De Seminariis sive maioribus, sive minoribus, regionalibus et dioecesanis: eorum regimen et iuridica constitutio.

18. De Actione catholica: studium christianae perfectionis adscriptorum, ac efficax eorum externa organizatio sive universalis, sive nationalis, sive dioecesana ut revera influere possint in totam humanam societatem, vultumque novum tribuere nationibus.

Quod autem attinet ad innovationes structurarum, quas vacant, utique humanarum, induendas sive in Curia Romana, in sacris eius Dicasteriis, sive in Dioecesium, candide fateor mihi opportunum videri ut prae oculis habeantur ea quae iam a pluribus annis proponit tam in frequentibus coetibus laicorum, Sacerdotum, Episcoporum Italiae et exterarum nationum, quam in suis scriptis publice editis Rev. mus P. Riccardus Lombardi, in illo quern vacant « Movimento per un Mondo migliore ».

Eminentissime ac Reverendissime Domine! Haec sunt argumenta quae ego proponerem a sapientibus Patribus Concilii Oecumenici pertractanda. Erunt forte alia et graviora: me autem certitudo solatur quamplurimos Episcopos et Doctores isti Commissioni, cui digne praesides; pretiosam et copiosam disceptationis attulisse materiam.

Nunc autem, qua par est veneratione, me provolvo ad pedes Tuos, atque in osculo Sacrae Purpurae Tuae me profiteer

Eminentiae Tuae Reverendissimae
humillimum oboedientissimum indignumque
servum

ffr AMIDEUS POLIDORI
Episcopus Forosempronensis

Exe.Mr P. D. DIONYSII CASAROLI

Archiepiscopi Caietani (Gaeta)

Caietae, die 24 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Pontificiae istius Commissionis Anteparaeparatoriae pro Concilio Oecumenico auctoritati argumenta quae litteris diei 18 iunii currentis anni (Prot. N. I C/59-521) effragasti profero.

A) Quoad quaedam doctrinae capita

1. Maximas impendere curas necessarium censeo in primis et praecipue in assequendam unitatem omnium christifidelium. Scandalum, namque, huius temporis potissimum in eo est quod, scilicet, dissident inter se christiani, dum e converso ruit, condensa acies, materialismus ad societatem humani generis infesto agmine evertendam. Capita, autem, quae veluti fundamentum et prooemium sint ad instaurandam disceptationem varias inter ecclesias, haec videntur idonea: 1) professio circa Primatum in Concilio Florentino a Patribus sive Graecis sive Latinis probata; 2) satisfactio de integritate Symboli Nicaeni-Costantinopolitani; 3) Patrum proximi Concilii concursus asseveratio de dogmatica veritate vocis « Filioque », quin tamen ulla adsit obligatio vocem ipsam in Symbolo proferendi; 4) temperatae concessionem quoad coelibatum ecclesiasticum (cf. postea); 5) colloquia quae ab urbe « Malines » nuncupantur (inter Card. Mercier et Lord Halifax) ad coetum anglicanum (in specie) et protestanticum (in genere) quod attinet.

2. Consentaneum opinor quaestionem, uti aiunt, socialem ulterius ac amplius enuntiare. Cum aequae damnari debeant sive contentiones, quas vocant, inter classes humanae societatis, sive effrenatae locupletationes, imponendum puto modum in ipso iure proprietatis. Hoc, autem, ex eo quoque consequitur quod immensa hodie abundet multitudo terrarum orbis ac proinde magis atque magis distribuantur oportet divitiae eo usque ut certe sit extra caritatem Corporis Mystici quicumque opibus et copiis immodice exuberet.

B) Quoad disciplinam cleri

1. Expetendum est ut religiosi vinculo obstringantur erga dioecesim residentiae, eo nempe sensu quod, reiectis vel saltem contractis obstantibus privilegiis, Episcopo plane subdantur iis in omnibus quae ad vitam pastorem pertinent.

Hae ratione, virium dissipatione devitata, valido gubernationis unitas firmabitur praesidio.

2. Ad hoe quoque ut nova tradatur unitatis occasio dissidentibus fratribus ac insuper ut sanctum et merens quoddam pristinae Ecclesiae institutum restituatur, diaconatus ordinem, iis iuribus et privilegiis exornatum quibus antiquitus fruebatur, denuo instaurandum censeam.

Diaconus, in casu, nullo foret obstrictus vinculo coelibatus, auxilias exerceret mansiones in dioecesibus et paroeciis, commercium et usus cum operariis in fabricis, melius quam sacerdotes (preti operai), susciperet.

3. Coelibatus, proinde, Episcopos ac praesbiteros vinciens, non omnibus vero clericis obligationem inferret, qui immo in actu assumptionis ad diaconatum optionis iure uti possent: vel, scilicet, in ipso diaconatu sistere, vitam eligendo coniugalem, vel usque ad praesbiteratum operi instare, coelibatum amplectendo.

4. Rei gravitate perpensa de modo iuvenilem aetatem ad humanitatem et virtutem informandi, fas est novam conficere Seminariorum (sive regularium sive saecularium) constitutionem; haec, autem, principiis innixa ad artem educandi {pedagogia), ad humanum animum (psychologia) et ad rerum naturam (fisiologia) pertinentibus, praecipue rationem habeat necesse est dignitatis iuvenum eorumque, quam vacant, personalitatis ita ut certa ac libera sit omnino, tempore apto, status electio.

C) Quoad disciplinam populi christiani

1. Ad pacem et fidelitatem tuendam in matrimonio, ne praeterea gratia sacramentali quotidie quamplurimi priventur, optandum est ut Patres, circa sexuales relationes inter coniuges, illas ex fine secundario matrimonii (tamquam remedii concupiscentiae) depromant normas quae omnibus animi tranquillitatem afferant.

2. Liturgica fidelium communicatio (partecipazione) in sacris functionibus integre promovenda videtur, etsi audaces fieri debeant renovationes.

3. In Concordatis vel Conventionibus cum gentibus, quo praeclarior denuo scientia theologica fulgeat, repetere aequum est Theologiae Dogmaticae Facultatis institutionem apud maioris momenti Athenea.

Interea qua par est observantia me profiteor

Eminentiae Tuae Reverendissimae
addictissimum

ffi DIONYSIUS CASAROLI
Archiepiscopus Caietanus

97

Exe.Mi P. D. PASCHALIS QUAREMBA

Episcopi Gallipolitani (Gallipoli)

E Civitate Gallipolitana, die 27 augusti 1959

Pergratum mihi est exponere res et argumenta quae in futuro Concilio Oecumenico tractari poterunt, iuxta desideria istius Pontificiae Commissionis de quibus in litteris 18-6-1959 Prot. N. 1 C/59-524.

De re dogmatica

1. De sociologia christiana.
2. De damnatione materialismi dialectici et historici.
3. De definitione Mediationis universalis B. M. V.
4. De potestate Episcoporum, qua successorum Apostolorum.

De re morali

1. De principiis moralibus christianis circa:
 - a) matrimonium;
 - b) theoriam Ogino Knaus, fecundationem artificialem, etc.;
 - c) iustitiam et ius in negotiis et administratione bonorum;
 - d) actionem socialem et politicam;
 - e) causas moralitatem actuum modificantes seu de « la morale della situazione ».

De re liturgica

1. De revlSlone rituum et librorum liturgicorum.
2. De usu linguae vulgaris in aliquibus ritibus.

*De re disciplinari*A) *Disciplina clericorum.*

1. De « ridimensionamento » dioeceseos secundum modernas exigentias.
2. De abolitione inamovibilitatis parochorum et de graduali promotione clericorum ad varia officia.
3. De facultatibus tribuendis S. Congregationi competenti (vel novae instituendae Congregationi) circa translationem clericorum in varias dioeceses saltem in ambitu cuiuscumque nationis.

4. De potestate Episcoporum et de facultatibus Sacrarum Congregationum.

5. De coelibatu ecclesiastico.

6. De habitu ecclesiastico.

7. De revisione beneficiorum ecclesiasticorum et de redistributione proventuum ita ut aliqua iustitia distributiva habeatur inter dioeceses et dioeceses ac inter clericos.

8. De methodis et de modernis auxiliis ad efficacem educationem fidelium in doctrina christiana.

9. De reformatione Capitulum cathedralium.

10. De auctoritate Episcopi circa Congregationes religiosas virorum et foeminarum, seu de restrictione « exemptionis » religiosorum.

11. De positione iuridica seminariorum regionalium.

B) *Disciplina fidelium.*

1. De revisione « praeceptorum ecclesiasticorum » et « operum misericordiae corporalis ».

2. De positione iuridica laicatus catholici in genere et Acuonis a-tholicae in specie.

3. De revisione confraternitatum fidelium et piarum unionum.

Impensos animi sensus ex animo profiteer

Addictissimus

ff PASCHALIS QUAREMBA

Episcopus Gallipolitanus

98

EM.MI P. D. IOSEPHI CARD. SIRI

Archiepiscopi Ianuensis (Genova)

Prat. N. 518/19 C.

Ianuae, die 24 augusti 1959

Em.me ac Rev.me Domine mi Obs.me,

Placuit humanitati Tuae Summi Pontificis desiderio obsequenti, per litteras die 18 iunii huius (N. 1 C/59-32), a me benigne rere quae anima^d versiones et quae consilia seu vota proponer^{em} circa res quae in futuro Oecumenico Concilio tractari possent.

Equit^dem^d de re tam grav^t d^m cogitav^t et h^aec mi^hl, m rebus deter⁻minandis quae pertractarentur, visa sunt sequenda criteria:

. - Ecclesia est, ut ipsa Redemptio, pro salute totius mundi et omnium gentium. Idcirco in Oecumenico Concilio prae oculis habendus est eursus saeculorum seu historia, hoc est quidnam sit huius temporis in progressu Operis Salvifici peculiare momentum;

in Oecumenico Concilio maiora et universalia per se esse tractanda.

A Quibus praelibatis, Tibi, Eminentissime Domine, et Commissioni interpraeparatoriae aliqua puncta consideranda submitto.

Interim qua par est reverentia Eminentiae Tuae manus humillime osculor meque profiteor

Eminentiae Tuae Reverendissimae
additum et devotum servum verum

fr. Ioseph Card. S. R. M.
Archiepiscopus Ianuensis

J. ALIQUA VIDENTUR ESSE DECLARANDA VEL STATUENDA CIRCA DISCIPLINAM ET PRAXIM, QUAE - ABSQUE INIURIA TRADITIONIS ECCLESIAE - FACILIOREM REDDANT CONVERSIONEM POPULORUM AFRICAE ET ASIAE AD SANCTAM CATHOLICAM ECCLESIAM.

Declaratio propositionis

a) In civilium rerum decursu hoc est maximum hae aetate considerandum: hucusque Africae et Asiae populi vel barbari, vel fere inculti, vel omnino in se clausi et quodammodo a eursu historiae segregati fuerunt dum sola Europa eiusque in Americam continentes migratae civis cultus humanitatis scientiae omniumque artium incrementum et Imperium retinuerunt.

Nunc e contra Asiaticorum et Afrorum gentes libertatem quaerunt, omnium novarum rerum usum sibi vindicant, historiam ingrediuntur, historiam faciunt *vel* facere contendunt. Ratio dispositionis populorum mutatur.

b) Sancta Catholica Ecclesia quae hucusque suam eorum unitatem ex oculis gentibus magna ex parte numeravit, non est occidenda sed dispositione divina est totius mundi et ad omnes populos in partem semper satagere debet. Quod si non esset *vel* incuria catholicorum brevi non accideret, ascendentes populi evangelica veritate nullatenus suffultis, obscura et nefasta de mundi pace praevidere deberemus.

c) Orientales vero et Afri ex segregatione, ex traditione et antiquo-congenita dispositione, habent in pluribus rationem quandam concipiendae realitatis, civilis habitudinis et ipsius vitae cultus valde ab

Occidentalibus difformem. Quo fit ut saepe in rebus, quae ad vel necessitatem non pertinent, magnam inferant difficultatem ut in revelatam doctrinam et mores convenient atque Catholicae Ecclesiae consentiant.

II. DE HUMANA PERSONA - AD QUAM SALVANDAM DEI FILIUS HOMO FACTUS EST SICUT DICITUR IN SYMBOLO « PROPTER NOS HOMINES ET PROPTER NOSTRAM SALUTEM DESCENDIT DE COELIS » - ERUS-QUE IURIBUS ET OFFICIIS RESPECTU CONSOCIATAE VITAE, ALIQUA VIDENTUR OPPORTUNE CONFIRMANDA ET DECLARANDA.

Declaratio propositionis

a) Modernae historiae eventus ab haeresi protestantica pendent. Ea vero nefaria haeresis - ope deformatae doctrinae de originali peccato - humanam personam mortificando minuit. Inde factum est ut confusio sit quaedam practica de humana persona etiam cruenta transmutatio.

b) Sacrosancta Tridentina Synodus in sessione praesertim sexta humanam personam de facto vindicavit.

c) Ipsa profunda ratio omnis socialis controversiae est in aptitudine, diversimode concepta, humanam personam inter et societatem.

d) Plures etiam huius temporis Catholici non bene perspectam habent rectam de persona doctrinam, unde fit ut quaedam concipiant et doceant sub specie inopiae sublevandae, quae si logice ad interfectionem humanae personae et personae dignitatis pervenire deberent.

e) Bellum inductum et vulnus illatum ineunte decimo sexto saeculo perdurant. Unde opportunum videtur ut quod tunc a Tridentino Concilio actum est, nunc a futuro Concilio apte et acriter perficiatur.

Revera Ecclesia aperit et claudit historiam.

III. SPIRITUALIS ET SUPERNATURALIS VITAE CHRISTIANAE RATIONEM, IESU CRUCIFIXO INNIXAM, NOSTRAE AETATI FORTITER NECESSE EST ET HOC CONTRA MATERIALIS VITAE CONCEPTIONEM UBIQUE SERPENTEM.

Declaratio propositionis

a) *Materiam*, in dustria sua intellectu et vi subiectam sibi, homines Plures de facto adorant, ab eaque, quae pro eorum servitio a Creatore posita est, quasi criterium et ordinationem accipiunt.

fit ut sensim sine sensu, etiam in populis catholicis et ope gubernantium catholicorum, quaedam inducantur quae contra rationem spiritus omnino censenda sunt.

. b) Ratio modernitatis etiam inter catholicos talis effertur, quae poenitentiae necessitatem, et praxim negare debet, quasi non amplius insinuat humana debilitas? urgentia peccati reparandi et adhaesio Passioni omnimodum Natri Iesu Christi.

c) Plures non desunt, qui - timore compulsi - christianam vitam vellent reducendo et emolliendo ita aptare, ut minus displiceat his qui se ad Evangelium vertunt vel qui nullam accipiunt crucem portare.

. d) Corruptio ubique crescit, dum saepe deficit etiam apud iudices ipse moralitatis conceptus.

IV. CHRISTIANAE FRATERNITATIS OMNIMODAE OFFICIA CONVENIENS EST DECLARARE, IN QUA VERA ET UNICA SOCIALIS RATIO INSISTIT ET EXTRA QUAM NULLA DATUR RERUM SOCIALIUM COMPOSITIO.

Declaratio propositionis

a) Plures nostrae aetatis homines socialitatem ad sublevandas detractionis gentes ita concipiunt, quasi et tantummodo ea in technica et mechanica organizatione per acre discrimen consistat; non vero
 .f in vera aptitudine spirituali, qua quis sentit se esse erga alias
 icutr et ad semetipsum.

Iamvero socialitas unica est in evangelico praecepto « Ama proximum tuum sicut teipsum ».

. Inde fit ut plures etiam catholici nominis ea moliantur, quae speciem quidem habent redemptionis pauperum et restitutionis iustitiae, dum de facto ipsam libertatem et dignitatem humanam una cum ipsa rerum materialium copia pauperum interficiunt.

. b) Cum apud plures dara non sit idea sodalitatis, ea persaepe assumitur ad operiendam personalis lucris comparisonem.

. c) Socialitas sine aliquo contemptu materialium existere nequit et nullus pauperibus et debilioribus inservit, nisi quodammodo et revera aliqua renunciaverit.

d) Declaratio ergo principii est magni momenti sive ad falsitates expellendas, sive ad aequivocationes vitandas, sive ut demonstretur populis summa aegestate affectis Evangelium non esse contra eorum meliorem conditionem humanam, dum pro eorum salute aeterna operam navat.

V. Quidnam sunt errores vel propositiones errorem sapientes
neque non et methodus qui sunt opportune condemnandi.

Declaratio propositionis

a) Sunt qui asserunt vel supponunt non esse in Fide humana aptitudinem sufficientem ad rectum ordinem humanum promovendum, et iustorum bonorum copia praeditum. Ita fit ut velint hi alias, eam materialisticas, ordinis rationes aptiores retinere.

b) Sunt qui quodammodo potestatem Ecclesiae de facto quasi Ea nullatenus posset de rebus terrenis agere, de re morali et socialibus docere, de omnibus actis humanis sub aspectu legis divinae observare et peccati vitandi proprio iure iudicare.

c) Sunt qui in Ecclesia aliquam democratiam, nullatenus cum institutione Christi cohaerentem, inducere vellent.

d) Sunt qui ordini mere humano, nimia facilitate, possibilitatem perfectionis tribuere audent, quae cum doctrina de peccato originali et e gratia componi nequit.

d) Sunt tandem qui, quamvis errores respuant, historica

vel quae quomodocumque respiciunt curam fidelium, Episcopis subdito-
ductu eorumdem Episcoporum reduci, ne sint fideles
ducti a disciplina et unitate Ecclesiarum.

c) Praeterea desideratur aptior definitio iuris Ordinariorum locorum
circa bonum et ordinem publicum respectu Religiosorum extra septa
extantium, ne ipsi possint se gerere extra unitatem di-
scipline clericorum et laicorum.

ffr IosePHUS Card. Smr
Archiepiscopus Ianuensis

99

Exe.Mr P. D. PACIFICI M. A. PERANTONI
Episcopi Hieracensis-Locrensis (Gerace-Locri)

Prot. N. 1764/6

Locri, 25 augusti 1959

Eminentissime Domine,

hu de qua agitur in numero supra descripto, breviter et
mihi ter aliqua vota, quae in futuro Concilio Oecumenico tractari pote-
runt, expono.

De doctrina dogmatica

Ut magis ac magis unitas omnium in Christo credentium obtineatur:

1. Clara expositio doctrinae de « mystico corpore Christi » eiusque
unitate.

Pri²: doctrinae de relatione inter ecclesiam et rem publicam.
necnon clara et solida (non mens unius vel alterius sociologi aut
theologi).

3. In dogmaticis veritatibus exponendis auferre quaestiones mere
scholasticas quae respiciunt potius « mentem Medii Aevi » quam dog-
mata et revelationem.

4. Ab omnibus patribus concilii sollemniter damnare communista-
rum sectam et doctrinam atheam atque materialisticam.

5. Item: laicismum et existentialismum atheum.

6. Definitio dogmatica « de Mediatione universali B. M. V. ».

De theologia morali

1. Ad minimum reducere « censuras ». Summa Pontifici: Tantum gravissimae. Caeterae - si opus sit - ad singulas regiones conciliates.

2. Doctrina « de requiete festiva ». Pars principalis; auditio missae; instructio et aliquod opus misericordiae. De operibus servilibus (sub gravi?) prohibere tantum opera quae « ordinarie » in diebus ferialibus exsercentur.

3. Problemata moralia ad familiam, ad societatem hodiernam pertinentia.

4. Sacerdotibus apostatis ad eorum reditum et... cum stola prima... exsplanare viam.

5. De apostatis qui iam civile matrimonium attentarunt et ex iustitia filios alere tenentur (singulis casibus ad statum laicalem legitime et more christianorum reducere etiam quoad coelibatum).

6. De lege ieiunii: tantum in dies cinerum et in mortem Domini.

7. De lege abstinentiae: sub gravi?

8. Principia moralia « ad televisionem, cinematographum, effemerides et commentaria, choreas modernas, concursus - quos vacant - : di bellezza etc. pertinentia.

De disciplina ecclesiastica

1. Parochi sint amovibiles.

2. Vita communitaria cleri. Earn imponere iuvenibus sacerdotibus.

3. Antequam ad sacerdotium diaconi promoveantur saltem per annum in servitium pastorale in melioribus paroeciis mittantur ad experimentum etc.

4. Revisio totalis administrationis ecclesiasticae quoad beneficia et legata.

5. Omnes sacerdotes habeant honestum substantamentum et omnes pattern aequalem reddituum (beneficiorum?) gaudeant.

6. Ab incepto primo cursu theologico obligentur nomen etc. dare institutis ecclesiasticis et providentialibus ad rem publicam pertinentibus (per la pensione nella vecchiaia e per le malattie).

7. Episcopi sacris Congregationibus romanis in minimis ne dependant (ex. gr. binandi, trinandi, ab impedimentis matrimonialibus dispensandi etc.).

8. Visitatores apostolici - pro omnibus dioecesibus - statuuntur. Non tantum pro datis casibus, sed ut ab ipso episcopo edocti sint de actuositate, de necessitatibus, de factionibus politicis et etiam de regione conciliate.

De liturgia

1. Revisio et simplificatio: pontificalis, caeremonialis episcoporum, ritualis (lingua vulgaris in administratione sacramentorum [excepta formula sacramentalis].. et in exsequiis mortuorum adhibeatur).

2. A Breviario expungantur omnes fabulae quae ad veritatem vitam sanctorum minime respiciunt.

3. Psalterium ad duas hebdomadas adaptetur.

4. Pars praecipua s. Scripturae detur, parum de sanctis. Singulae provinciae ecclesiasticae suos sanctos celebrent. Tota ecclesia sanctos apostolos, doctores, summos pontifices, et fundatores praecipuorum Ordinum religiosorum celebret.

5. Item circa missale. Preces in initio et post benedictionem in fine celebrationis omnino tollentur. Item omnia signa cruds post consecrationem, in canone. Gloria et Credo tantum in diebus dominicis.

Revisio omnium pericoparum evangelii.

De pastoralis

1. De laicis in Ecclesia, de eorum apostolatu.

Interim ad osculum sacrae Purpurae provolutus, impensos animi sensus ex corde profiteor

Eminentiae Tuae Reverendissimae
addictissimus servus

ffī FR. PACIFICUS M. PERANTONI, O.F.M.
Episcopus Hieracensis-Locrensis

100

Exe.MI P. D. HYACINTH! I. AMBROSI

Archiepiscopi Goritiensis et Gradiscani (Gorizia e Gradisca)

Prat. N. 1957/59

Gorizia, 15 settembre 1959

Eminenza Reverendissima,

Le chiedo umilmente scusa se non sono arrivato in tempo a rispondere alla Sua veneratissima lettera, su emarginata, perche non mi fu possibile nel frattempo radunare quei Sacerdoti che mi avrebbero potuto consigliare.

Invio, ora, alcune semplici proposte tralasciando quelle di maggior rilievo che senza dubbio saranno affrontate direttamente dalla Commissione Pontificia. Naturalmente Vostra Eminenza Rev.ma le prenderà in quella considerazione che meritano.

La prego, Eminenza Reverendissima, di gradire i miei umili ossequi, mentre con profonda venerazione mi inchino al bacio della S. Porpora.

Umilissimo

ffⁱ FR. GRACINTO AMBROSIO
Arcivescovo di Gorizia e Gradisca

1. Ex animo dolendum est quod non raro etiam inter Catholicos relativismus quidam circa ipsam veritatis notionem admittatur. Quapropter peropportuno, immo necessario, ducimus, ut denuo et accuratius definiatur conceptus ipse veritatis naturalis et supernaturalis, quae, quamvis in se ipsa sit absolute immutabilis et aeterna, potest, subiective spectata, admittere aliquam evolutionem, eo quidem sensu, ut adaequatio cognitio seu interpretatio veritatis ipsius habeatur.

2. Ut sub ductu Episcoporum meliori modo activitates Catholicorum in propria natione et in societate internationali statuerentur, necessarium esse videtur, ut accuratius definiantur origo, natura et limites Episcopatus, et hoe etiam ad unionem Ecclesiarum faciliorem reddendam.

In dies maior apparet necessitas, ut Episcopis committantur plures facultates maiores, quae hucusque Sedi Apostolicae reservatae manent (Facultas dispensandi a nonnullis impedimentis matrimonialibus, a tempore feriato, a votis privatis; concessio licentiae bis vel ter Missas litandi; concessio licentiae legendi libros prohibitos; facultas reducendi onera fundationum; facultas absolvendi a nonnullis censuris etc.).

Necessitate exemptionis Regularibus concessae utique admissa, optamus ut accurate et dare determinantur iura Episcoporum in Regulares quoad curam animarum (quoad collationem paroeciarum, praedicationem, visitationem pastorem, functiones etc.).

Omnia officia et beneficia ecclesiastica, inter fines dioecesanos, liberae sint collationis. Proinde Episcopis committatur ius conferendi beneficia, quae hucusque S. Sedi reservata sunt: Dignitates Capitulares (can. 396), nominatio parochorum (can. 455) etc. Pari modo revocentur privilegia electionis et postulationis (can. 148 seqq.) necnon ius patronatus (can. 1470).

3. Optandum est ut fusius explicetur caput doctrinae catholicae quod Presbyteratus Episcopatus subiectus sit.

Sacerdotibus, qui ob multiplicitatem varietatemque ministerii pastoralis in nimia distrahuntur, in mentem revocetur primatus functionis supernaturalis, quae ministerio sacerdotali inest.

4. Peroportunum erit, praecipue ad bonum spirituale nonnullarum regionum Christianitatis, ut profundius consideretur et pertractetur quaestio de ordinibus inferioribus, praesertim de diaconatu, et de eorundem auxilio praestando Sacerdotibus.

5. Alte conclamato principio circa universalem Dei paternitatem in omnes populos nationesque, confirmetur damnatio cuiusvis formae exaggerati nationalismi et « razzismi » quern vocant, necnon cuiusvis formae discriminationis nationalis, razzialis et socialis.

Damnetur genocidium, immo etiam minoritatum nationalium iura affirmantur, quae ab omnibus servata, vinculum unionis et non arma hostilitatis evadant.

6. Ut ab omnibus Christifidelibus dare percipiatur maxima illa sollicitudo, quam Ecclesia Catholica habet in Regno Dei ad universum orbem terrarum diffundendo, normae et principia divina sapientia referta a Summis Pontificibus tam frequenter promulgata circa Missiones exteras in leges ecclesiasticas constituentur et codificentur.

Maximum momentum tribui deberet sententiae, quam S. Pontifex Pns XII in Encicl. *Fidei donum* alte proclamavit, nempe, Ecclesiam universalem et imprimis Sacerdotes et Episcopos responsables esse de sorte Missionum exterarum.

Dioeceses maiores, viribus haud expertes, sacrificium, et honorem, sibi assumere deberent mittendi personas idoneas omniaque necessaria in Missiones exteras, sibi quasi in adoptionem concreditas.

7. Optandum est ut a Suprema Ecclesiae Catholicae Auctoritate codificetur doctrina socialis S. Pontificum.

8. In clariorem lucem et perspicuitatem ponatur necessitas Actionis Catholicae et momentum laicorum catholicorum, qui sub ductu Hierarchiae ecclesiasticae activitates omnis generis explicare tenentur ad Regnum Dei propagandum sive in propria natione sive in universo orbe terrarum.

9. Submissa voce adprecare velimus Patres Conciliares ut attente considerare dignarentur conditionem infelicem et perniciosam Sacerdotum lapsorum quoad vinculum coelibatus.

10. Supplices rogamus ut in Concilio Oecumenico institutum paroeciale accuratius definiatur et Episcopis committatur ius et potestas restringendi et certis terminis circumscribendi praesumptas praerogativas Parochorum, qui, illas conclamando, impediunt uniformem ac concor-

dem activitatem pastorem, eoque maioris efficacitatis, praesertim in civitatibus.

11. Conditiones locorum et personarum exigunt, ut instituantur recognitio et innovatio universi iuris beneficiarii (can. 1409 seqq.), ita ut emolumenta et remunerationes maiore aequitate Sacerdotibus adsignentur.

Systema beneficiale hodiernum admittit beneficia pingua prope alia, quae valde miserabilia sunt, et hoc non raro in paroecia viciniore maioris momenti. Vel dantur casus ubi parochus quidam optimum habet beneficium, eius autem Vicarii Cooperatores, eiusdem aetatis, prorsus nullum.

Instaurari poterit administratio centralis dioecesis, cum munere dividendi proventus globales Sacerdotibus singulis, distinctis per categorias iuxta momentum officii, aetatis, examinum, maioris vel minoris paroeciae.

. Altera in systemate, admitti potest administratio beneficiorum, utpote in praesens viget, at imponere beneficiis ditioribus pensiones, quae remittendae essent Officio administrationis dioecisano, quod dein adintegrare deberet beneficia pauperiora.

12. Modo accuratius definienda est natura paroeciarum, quae Regularibus committuntur, exclusa unione pleno iure.

13. Festa de praecepto modo uniformi, etiam quoad numerum, in universa Ecclesia Catholica observanda essent.

ffi HYACINTHUS AMBROSI

Archiepiscopus Goritiensis et Gradiscanus

101

Exe.Mr P. D. ALDI FORZONI

Episcopi Gravinensis et Montis Pelusii (Gravina e Irsina)

20 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Ad veneratam Tuam diei 18 iunii 1959 prot. N. 1 C/59-555 haec, postquam supplices ad Deum admovi preces ac consilium virorum ecclesiasticorum peritorum et prudentium invocavi, humili ac sincero animo exponenda iudicavi, quae in futuro Concilio Oecumenico tractari poterunt:

1. De Communismi haeresi et hirenismi explicita condemna.
2. De Mariae SS. omnium gratiarum mediatrix dogmate definiendo.

3. De praxi materialista eradicanda necnon de sobrietate christiana, speciali modo a clericis et religiosis, observanda.
 4. De catechesi inculcanda.
 5. De diaconis more primitivae Ecclesiae instituendis.
 6. De concelebratione concedenda ubi multi sacerdotes simul conveniunt.
 7. Re re liturgica disciplinanda.
 8. De exemptione religiosorum et religiosarum delimitanda.
 9. De praecepto s. Communionis Paschatis tempore ad totum annum extendendo.
 10. De praecepto festivo revisendo et de distinctione inter artes liberales et opera servilia abolenda.
 11. De festis de praecepto supprimendis in die Dominico non incidentibus.
 12. De Missionibus adjuvandis.
 13. De P. O. A. a consilio Episcoporum regenda.
 14. De parvis dioecesibus eliminandis et de finibus aliarum rectificandis.
 15. De poenis adaugendis in immoralitatis fautores.
 16. De apostolatus laicorum disciplina et harmonia.
 17. De apostatis recuperandis.
 18. De habitu ecclesiastico pro utroque sexu admodernando.
 19. De beneficiorum ecclesiasticorum legislatione reformanda.
 20. De disciplina poenitentiali reformanda.
- Ad osculum s. Purpurae provolutus, me profiteor

Eminentiae Tuae Rev.mac

dev.mum

ffi ALnus FoRZONI

Episcopus Gravinensis et Montis Pelusii

102

Exe.MI P. D. PAULI GALEAZZI

Episcopi Grossetani (Grosseto)

Grosseti, Kai. septembris 1959

Dioecesana Commissio Anteparaeparatoria pro Concilio Oecumenico ab Exc.mo ac Rev.mo Paulo Galeazzi, Episcopo Grossetano instituta, humiliter unanimiterque quoad doctrinam et disciplinam Cleri et populi christiani, haec vota proponit:

1. Ut definiatur dogma, quae est doctrina fere communis, de Beatissima Virgine Maria, omnium gratiarum mediatrice.

2. Ut disciplina una statuatur circa exclusionem a Sacramentis et Sacramentalibus omnium eorum qui doctrinam Communistarum actu sequantur.

3. Ne clerici qui nunc de usu vestium talarium gaudent ex traditione locorum eam amittant ad arbitrium singulorum.

4. Ut provideatur lege ne Sacramenta et Sacramentalia laicis, praecipue mulieribus, quae vestibus non utantur quae deceant, ministrentur; iis interdicatur etiam in Ecclesias ingressus.

5. Denique in votis praecipue est ut provideatur omnino catholicis populis, praesertim ad erudiendam efformandamque iuventutem tamquam media salutis, contra quaedam transmissiva, quae radio-televisiva appellantur.

Haec dioecesana Commissio interim Deum rogat ut omnes errantes ad unitatem Ecclesiae revocare et infideles universes ad Evangelii lumen perducere dignetur. (Can. 0 ..Donosini, Can. S. Cardarelli, Can. A. Tacconi, Can. A. Pellegrini).

¶¶ PAULUS GALEAZZI

Episcopus Delegatus Apostolicus

Rago praeterea Patres Concilii ut terminos uniuscuiusque dioeceseos revideant et definiant.

¶¶ PAULUS GALEAZZI

Episcopus Grossetanus

103

Exe.Mr P. D. BENIAMINI UBALDI

Episcopi Eugubini (Gubbio)

Eugubii, 29 augusti 1959

IN RE DOGMATICA

1. Qualificatio theologica, si non definitio, doctrinae de mediatione universali B. M. V.

2. Qualificatio theologica, si non definitio, doctrinae de Regalitate D. N. I. C.

3. Expositio authentica doctrinae de Corpore mystico D. N. I. C.

4. Expositio authentica doctrinae de relationibus inter Ecclesiam et Statum.

5. *Errores damnandi*: Marxismus materialisticus et atheus - Laicismus (distinguendus equidem a Laicismo quem vocabat *sanum* Pius XII f. r.) et existentialismus atheus.

IN RE MORAL!

1. Doctrina authentica:

- a) circa liceitatem usus systematis Ogino-Knaus;
- b) circa moralitatem professionalem et vitae publicae;
- c) Consideratis periculis derivantibus a spectaculis cinematographicis et televisificis, promovenda videretur creatio cuiusdam organismi universalis et internationalis pro productione taeniarum (films) quae eximia arte praestent morumque commendatione et quarum visio non ad perniciem sed ad hominum salutem et beneficium, una cum honesta delectatione, conferat. Ad hoc expensae, quippe ingentissimae, sustinendae essent a catholicis totius mundi.

2. *Errores damnandi*: Relativismus moralis seu moralitas situationis.

IN RE SOCIAL!

- a) Expositio synthetica doctrinae socialis Ecclesiae;
- b) Speciatim praecisationes circa syndicalismum et operistitium (scio-pero), nee non circa ius populi designandi subiectum supremae Auctoritatis socialis, seu circa modernum systema democraticum.
- c) Declarationes authenticae circa libertatem ut hodie concipitur a quibusdam partibus politicis, etiam inspirationis christianae, et quomodo concilietur cum damnatione Liberalismi quae in Syllabo continentur.
- d) Declarationes authenticae circa ius proprietatis privatae. An sustineri possit ius istud non esse a lege naturali, saltem primaria, et an, quando et quibus condicionibus societas possit hoc ius individuo auferre vel limitare.

IN RE DISCIPLINARI

- a) Reformandum videretur privilegium exemptionis quo gaudent Regulares, eo sensu quod, postulante necessitate et posita idoneitate subiecti, Episcopus uti possit Religiosis pro officiis Dioeceseos, etiam paroecialibus, quin Superior se opponat, firma remanente subiectione

subditorum eidem Superiori Regulari quoad leges interni regiminis, non impossibiles cum exigentiis officii ab Episcopo commissi.

b) In quibusdam paroeciis ruralibus, ubi residentia physica continua, iudicio Ordinarii loci, necessaria non videtur, immo non sine periculis pro parochis praesertim iuvenibus ob solitudinem et otium per integram hebdomadam protractum, singuli titulares congregandi essent in aliqua domo presbyterali, ubi sub paterna vigilantia Vicarii foranei vel alius sacerdotis moribus et aetate gravis, vitam communem aliquo modo degant, saltem ad officium divinum collegialiter recitandum et ad ea pietatis opera quotidie explenda de quibus in can. 125, 2°, scilicet, orationem mentalem, visitationem Sanctissimi Sacramenti, rosarium marialem, examen conscientiae.

In omnibus Dominicis et festis de praecepto et etiam infra hebdomadam, quando opus sit, unusquisque propriam paroeciam petet ad omnia paroecialia officia obeunda.

c) In Italia ubi Actio Catholica, ob peculiares circumstantias, per fas vel nefas penes plurimos cum parte politica cui nomen « Democratia christiana » confusa manet, videretur mutandum ipsum nomen, quod hosticum evasit tamquam felle politico imbutum. Unde fit quod si parochus convocat suos fideles ad periodicos congressus distinctos per categorias (pueros, homines, mulieres, iuvenes, puellas) omnes conveniunt et audiunt pastorales instructiones. Si convocat inscriptos Actioni catholicae, pauci adveniunt et plurimi foris manent.

Eligat igitur Parochus aliquot magis idoneos tamquam *cooperatores* vel *collaboratores* paroeciales. Item Episcopus eligat *cooperatores* vel *collaboratores* dioecesanos, quibus parochus vel Episcopus uti possit ad id quod hodie faciunt membra varia Actionis catholicae. Haec erit Actio Catholica, si non de nomine, de facto.

Forsan opportunum erit abolere etiam *tesseram*, dando singulis cooperatoribus vel collaboratoribus aliquod Diploma benemerentiae quod ipsos alliciat ad intensiorem collaborationem etc.

Pro pueris, quibus aliquid externi necessarium esse potest, fiet ad instar adsociationis « Crociatini dell'Eucaristia » quam Patres Societatis Iesu instituerunt et iam in pluribus Dioecesibus floret.

IN RE ADMINISTRATIVA

In administratione bonorum ecclesiasticorum, etiam beneficialium, praesertim ubi bona beneficialia consistunt in praediis pro quibus necessario exurgunt relationes, hodie ita complexae precariae et odiosae, inter colonum (ut plurimum *mezzadro*) et herum, partes maiores, si non

exclusivae, laicis committendae essent, sub vigilantia sollerti Episcopi et Consilii Administrationis, de quo in Can. 1520.

Verum est diversas esse conditiones inter ipsas Dioeceses italicas, quin dicam de exteris nationibus; at mihi videtur discedendum non esse, quaecumque sint situationes historicae et locales, a principio proclamato ab Apostolis; «non est aequum nos derelinquere verbum Dei et ministrare mensis » (*Act. VI, 2*). Qui proinde elegerunt Diaconos, viros boni testimonii et plenos Spiritu Sancto, eosque constituerunt *super hoc opus* (*ibid. 4*). *Opus* illius temporis erant mensae, cura viduarum etc.: *Opus* nostri temporis erunt munera omnia administrativi generis; quorum exercitium, saltem immediatum, relinquendum videretur laicis *boni testimonii et plenis Spiritu Sancto*. Qui facile, hodie, reperiri poterunt penes illa Instituta saecularia orta iam vel oritura, quibus nomen et opera dant homines qui consilia evangelica sponte observant, etiam per vota.

Si reditus bonorum temporalium uniuscuiusque Dioeceseos in unicam administrationem cumularentur et per nova tecnica inventa augerentur, facilior evadere posset etiam quaedam peraequatio, ita auspicata, inter beneficiatos, quia ex cumulo reddituum sumerentur retributiones et stipendia solvenda omnibus sacerdotibus dioecesanis, iuxta importan-
tiam, exigentias etc. officii ipsis commissi.

ffi BENIAMINUS UBALDI
Episcopus Eugubinus

104

Exe.MI P. D. IOANNIS B. PARDINI

Episcopi Aesini (Iesi)

I - Dioeceses magis parvae uniantur saltem « ad personam » ut personis et mediis ad munera pastoralia explenda necessariis suppedientur.

II - Ordinario tribuatur facultas illos promovendi ad officium parochorum quos magis idoneos existimaverit sine concursu; omnes Parochos esse amovibiles necessarium videtur; Ordinarius, si opus sit, Parochorum Consultorum consilio utatur.

III - In votis est ut « ex iure habitualiter » facultates tribuantur Episcopis residentibus quae « ad quinquennium » tantum a Sacra Concistoriali Congregatione nunc conceduntur. Exoptatur ut Italicis Ordinariis eadem facultates tribuantur quae Ordinariis aliarum nationum.

IV - Consilio administrationis in Dioecesi constituto, cui ipsemet Ordinarius praeest, videntur ampliores facultates tribuendae; nam et Praefectus provinciarum ampliore potestate fruuntur.

V - Perutile existimatur ad incrementum « vitae pastoralis », ut ita vocant, ut exemptio Religiosorum ab iurisdictione Ordinarii sic temperetur ut Religiosos omnes actu in Dioecesi existentes Ordinarius moderetur, quod ad exercitium sacri ministerii in commodum fidelium attingit; praesertim cum necessitas oriatur munera eis tribuendi in Actione Catholica, in re sociali, in catechetica institutione et in officiis « vitae pastoralis » exercendis. Quae moratio ita tamen sentitur ut nihil adversetur disciplinae et Regulis Religiosorum.

VI - Provinciae ecclesiasticae nunc existentes ita amplientur ut cum « Conferentiis Episcopalibus » adaequantur et simul earum praesidibus tribuantur officia et iura metropolitaram pro nunc existentium.

VII - Sed cum maxima gentium nostrarum calamitas sit ignorantia rerum religiosarum, opus est ut Concilium media apta et efficacia ad fideles doctrina imbuendos excogitet.

VIII - Maneat Episcopis residentibus obligatio visitationis « ad limina » modis nunc vigentibus perficiendae; tamen utilius videtur ad bonum Dioecesis ut Officialis Sacrae Congregationis Concistorialis saltem decimo quoque anno visitationem peragat ad recognitionem in loco faciendam rerum dioecesarum maioris momenti. Quae recognitio Sanctam Sedem aptius edocebit statum Ecclesiarum et difficultates; vitabit quandoque damna irreparabilia. Praeterea Officialis inspector consilia et rationes, magis uniformia in singulis regionibus, praebebit a Sancta Sede rite suggesta.

Sic minuentur Visitorum Apostolicorum extraordinariae inspectiones quae saepe admirationem in clero et in populo movent. Quae admiratio necessario Episcopo et Dioecesi incommoda est. Visitatio generalis et periodica hanc admirationem et alia incommoda amovebit.

Parvitas Dioecesis cui praesum et mea incompetentia obstant quominus alias emendationes et consilia maioris momenti suggeram.

Nee audeo de re doctrinali interloqui: nam ad haec ineptus sum; alii haud dubie copiose de hac re disserent.

ffi IOANNES B. PARDINI
Episcopus Aesinus

105

Exe.Mi P. D. IOANNIS PIRASTRU
Episcopi Ecclesiensis (Iglesias)

Ecclesiis, die 18 decembris 1959

Eminentissime Domine,

Concillii Oecumenici momenta ac rerum in eodem pertractandarum gravitate, plus temporis mihi opus fuit quam credideram ad responsum Eminentiae Tuae Ill.mae ac Rev.mae reddendum.

Necesse enim duxi consilia exquirere tum Rev.mi Capituli Ecclesiae Cathedralis tum Vicariorum foraneorum, data eisdem sufficienti temporis spatio ad quaestiones perpendendas.

Fateor in re tanti momenti haud facile esse vota, consilia, animadversiones suggerere, nisi sat ampla praesentium temporum habeatur cognitio; pro mea idea modica rerum notitia, quae sequuntur humiliter propono.

1. *Quoad disciplinam*

Novo examini subiicienda videtur Religiosorum ab Episcopis exemptio, utpote quae his temporibus haud raro bona animarum minime prosit, in his praesertim Dioecesibus quae saeculari Clero indigent.

Unio Episcoporum eiusdem regionis vel nationis in rebus fidem vel mores respicientibus firmior reddenda videtur, ut fortior evadat actio communis sive ad bonum evulgandum sive ad malum arcendum; haec autem unio extendenda videtur etiam ad maius auxilium praestandum dioecesibus Clero indigentibus, concessis eisdem ad tempus sacerdotibus aliarum dioecesium.

Etiam Capitula Cathedralia vel collegiata, parochi, clericorum vita comunis, Episcoporum relationes cum Sacris Romanis Congregationibus, Seminaria ac clericorum ad vitam apostolicam huic nostrae aetati consentanea praeparatio, argumenta non inutiliter tractanda videntur, cum multa sint his temporibus mutata.

Solemnis autem sacri ecclesiastici caelibatus confirmatio, sacerdotii catholici fulgidissimi ornamenti, peropportuna videtur.

2. *Quoad fidem*

In hac re supereminet fidelium religiosa instructio, circa quam nova videntur danda parochis et fidelibus normae ac praecepta.

Ad fidem etiam pertinet eiusdem defensio, cum innumeris fere

modis oppugnetur. Inter ea autem quae magis hac nostra aetate fidei opponuntur ponenda videntur principia quaedam erroribus diversis communia, quae uno nomine « laicismus » vocari possunt.

Contra haec, quae sit, iure divino, Ecclesiae potestas, quae cum gubernio civili relationes, quae in rebus omnibus fidem vel mores respicientibus eiusdem auctoritas declarandum videtur.

Denique inter alia plurima quae circa fidem tractari possunt videtur confirmandum Ecclesiam Romanam veram esse Christi Ecclesiam, eandemque omnium semper esse matrem, omnesque velle ad se adducere ut, facto uno ovili sub Christo Pastore, bonis Christi gaudeant, atque ut hoc melius intelligatur ea praecipue doctrinae catholicae capita innuenda videntur quae magis hominum huius temporis intersunt, v. g. humana dignitas, libertas, fraternitas, praecipua iura personae humanae, etc.

Velit, precor, Eminentia Tua haec pauca excipere quae libera ac Ecclesiae devota mente exposui, et pro mora in responso reddendo benigne veniam dare.

Laetus interim oblata occasione Sacram Purpuram deosculor atque me profiteor

Eminentiae Tuae Ill.mae ac Rev.mae
addictissimum

ffi IoANNES PmASTRU
Episcopus Ecclesiensis

106

Exe.Mr P. D. BENIGNI CARRARA

Episcopi Imolensis (Imola)

Beatissime Pater,

Pro Concilio Oecumenico sententiam votaue rogatus, umiliter ac breviter quae sequuntur exprimo:

1. *Quad ad dogmata definienda attinet:* optimum dicunt ut dogmata definire:

a) omnium gratiarum mediaticem inter Deum et homines Mariam esse;

b) Christum eiusque Matrem regali dignitate potiri;

Ad *primum* dico: B. Mariae Virginis mediaticis doctrinam rite expositam atque recte intellectam nostrae S. Fidei veritatem esse nemo

non scit; attamen in dubium mihi venit an huiusmodi dogma tempestivum atque aptum sit ad unum potissimum ex Concilii votis consequendum, quod est, nisi fallor, ad Ecclesiam Christianorum fratrum seiunctorum aditus.

Ad secundum: censeo regalem Christi eiusque Mattis dignitatem non tantum dogma, quantum theologicam conclusionem ex aliis veritatibus derivatam existimandam; v. gr. Christi Redemptoris divinitate; Ss.mae Virginis divina Maternitate.

2. *Quod ad doctrinas tractandas attinet* optimum ducō:

a) iura officiaque inter Ecclesiam et Rem Publicam in lucem adducere nostra aetate tam iniusta et perturbanda contra Ecclesiae iura;

b) sociali Ecclesiae doctrinae, quam Summorum Pontificum encyclicae optime explicaverunt accentum ita apponere, ut quae a Catholicae Fidei adversariis, in primis communistis ac laicistis obici possint contra Rem Publicam et Ecclesiam, alteram clericalismi ream, alteram capitalismi et liberalismi partes tutantem, societatis incrementis adversam, false habitam, facilius occupantur;

c) damnatorium iudicium in communismum materialistam atque atheum certis et gravibus verbis definire, cuius non solum error, sed etiam modus pervulgandi in populum (odium quod dicitur classis, etc.) damnandus est, cum sollicita ac benevola incitamenta ut errantes redeant, neque offendatur, praemissa sint;

d) quae sint libertas, mores, lex naturalis, aeterna atque immutabilis, apertis verbis declarare, ac simul funestum originalis culpaefactum, cuius vulnus omnes afficit. Quam ob rem redarguendi sunt naturalismus et relativismus ille moralis (ethica situationis), qui in dies percrebrescunt. Fauci quidem sunt qui originalis culpaefactum dogma grave putent et credant, ideoque concupiscentias timeant.

Ut quae sensibus apparent vera, ita placent vel iuvant bona existimantur. His rationibus ethicis ille ordo ruit, qui homines a beluis seiungit. Proinde quantum vigeat aetate quoque nostra doctrina moralis et ascetica catholicae religionis optime proferatur;

e) gravitatem momentumque contra catholicos mores vehiculorum theoricae ac practicae immoralitatis definire, ex. g.: libidinosarum nuditatum, turpium libellorum, protervarum cinematographi pellicularum, et teletransmissionum, corporis periculosarum exercitationum (pugilati, etc.);

f) de familia christiana doctrinam perclare exponere: quomodo praeparanda, constituenda, sanctificanda (de matrimonii sacramento sectio magni momenti erit):

- 1) de unitate: una ethica matrimonialis et viro et uxori contra plurimas libidinis insidias atque artificialem foecundationem;
- 2) de indissolubilitate: contra iteratos divortii conatus;
- 3) de procreatione: contra fraudes onanisticas;
- 4) de congruentiis inter canonicas et civiles leges. Quae omnia perurgent.

3. *Quad ad clericorum disciplinam attinet* optima mihi videntur haec:

a) saepe loqui de parochorum amovibilitate auditur; quamquam periculosa res est, attamen, antiquo iure vel ex parte reformato, tractanda atque solvenda est;

b) Clericis opportuna alimenta praestentur, sed quae quaestionis explicatio optima videtur? Per gradus stipendia distribuere; quibus pecuniae redditibus? Utatur res publica, ut velit, ecclesiasticis beneficiis, dum decora subsidia clericis solvat? Periculosa res est. Unica dioecesana administratione, vel paucis administrationibus in variis dioecesis zonis constitutis, ex quibus stipendia parochi excipiant, beneficia gerere? Quod ab illis qui iam pridem conati sunt perdifficile habetur. Quid ergo? Estne auxiliis a fidelibus large donatis sacerdotibus de animarum bono sollicitis sperandum, Providentiae divinae fisci? Attamen, nulla mora interposita, vel senescentibus et infirmis clericis providendum est;

c) iunioribus ex clericis consulere res magni momenti est. Spero fore ut aedificentur aedes ad clericalem domicilium aptae apud frequentissimas dioeceseos zonas: clerici in circumiacentibus paroeciis divinum cultum praestent, quibus moderator ingenti ac probi spiritus, rei pastoralis peritus praesit;

d) nonne utile est Diaconos ministerium apud paroecias populo frequentes antequam presbyteratum susceperint ad annum explere, ad eorum vocationem diligentius probandam?

e) Clerici in ordinem sanctioris vitae redigantur ut a periculis huius temporis tueantur, quae mends animique aberrationes minantur, divinorum ministeriorum memores quibus et magistri et moderatores et mediatores sunt, in sacra pie conficiendo ac ministrando, in recte iudicando, in peccatores paterne absolvendo, in infirmos visitando, in heresim illam actionis damnando, quae tam periculosa animarum curae et sacerdotum virtutibus exstat;

f) Cleri pietas et pastoralis sollicitudo clarius nostris quam pe-ractis temporibus patet; sed magna insidiarum copia sacerdotum moribus non latet, immo in dies percrebrescit;

g) Optimum est mutuum illum adiuventum, quod, ut vere dicam,

multis in locis inter clericos regulares et dioecesanos patet. Omnes religiosi, sine discrimine, qui in publicis templis operam divino cultui dant, ac fidelibus pastorem curam apud paroecias praestant, his servitiis, vel ex suorum moderatorum consensu, et destinantur a loci Ordinario, et auctoritati Ordinarii vel parochorum obnoxii sint;

g) Laicorum qui ad Religiosam Congregationem, vel Institutum saecularem nomina dederunt, si studiosi Ss. Minorum Ordinum sint, cum diu ostenderint pietatem firmam ac sinceram, animi expleantur et propterea canones promulgentur;

h) Quod ad laicos qui in Ecclesia Dei una cum sacerdotibus se impendunt vel in apostolica opera vel in beneficiorum administrationes, nonne apta est nonnullis quoque ex ipsis dignitas quasi religiosa?

4. *Quod ad S. Liturgiam pertinet:*

a) brevientur et expendantur aliquot caerimoniae, e. g. sacrarum aedium, altarium, campanarum consecrationes, etc.;

b) statuatur *unicum* directorium ut fideles pie et studiose ad Missarum sollemnia et ad omnia quae ad divinum cultum pertinent, adsistant, idoneis praecibus ad libitum permissis.

5. *Quod ad catechisticam instructionem pertinet:*

a) commodus est unicus liber patrius in catechisticam disciplinam editus, aperte ac tenue exaratus, interrogationibus responsisque memoriae mandandis extractus, brevis et pictus et praecipua continens imuberibus; fusus et perfectus, gesta ac parabolas singulis capitibus praebens ad mentes aedificandas et veritates explicandas puberibus. Methodi autem novae catechistarum mentibus magis quam libris insint.

6. *Quod ad Ecclesiae praecepta attinet:*

a) Festum sanctificandi mandatum, ad sacra adsistendo, diem feriatum observando, catechisticam disciplinam omnibus discendo sollemniter proclametur;

b) Ieiunii condiciones et a carnibus abstinencia restringantur et, praecepto sublato, reducantur tamquam pia christianae mortificationis exercitia ne peccata multiplicentur.

Ad pedes Sanctitatis Vestrae provolutus, me profiteor

humillimus et devotissimus

ffi BENIGNUS CARRARA

Episcopus Imalensis

107

Exe.Mr P. D. ANTONII CECE
Episcopi Isclani (Ischia)

24 aprile 1960

Eccellenza,

Le accludo i voti per il Concilio Vaticano Secondo, richiestimi con Venerato foglio - Prot. n. 1 C/59-626 bis, del 21 marzo 1950.

Devoti ossequi.

ffi ANTONIO CECE
Vescovo di Ischia

Ecclesia Isclana, quae plausu ingenti nuntium accepit de Concilio Vaticano Secundo, orationibus comitatur et omnibus operam et studium Augusti Pontificis Ioannis XXIII ad unitatem componendam fovendamque, haec vota humillime expostulans.

In rebus fidei et morum

a) Accuratio exquisito et declaratio de infallibilitate Magisterii *quoad facta dogmatica*, praesertim circa ea quae ad rationem civilem et disciplinam populorum spectant; eo vel magis quod factio quae materialismo dialectico et historico innititur, universitatem spiritus infitatur.

b) De sacerdotio laicorum.

Circa disciplinam

a) Ita coordinetur Religiosorum disciplina ut, in unaquaque dioecesi, salva canonica exemptione, maiori elasticitate polleat unus sacerdotalis ordo.

b) Circa inamovibilitatem beneficiorum, Ordinarius, salvis vitae necessitatibus, maiori gaudeat apostolica libertate in mutationibus gerendis.

c) In negotiis communibus et in dispensationibus quae, nunc temporis, Sancta Sedes concedere solet, maiori autonomia donentur Ordinarii, Romam, de more, missis taxationibus et actis.

ffi ANTONIUS CECE
Episcopus Isclanus

108

Exe.Mr P. D. IOANNIS LUCATO

Episeopi Aeserniensis et Venafrani (Isernia e Venafro)

Aeserniae, Kalendis septembris A. D. 1959

Beatissime Pater,

Confidere mihi liceat, in osculo S. Pedis provoluto, infallibili iudicio Sanctitatis Tuae argumenta aliquot proponere, quae - mea sententia - studii materiam efficere poterunt in proximo Concilio Oecumenico, et - quatenus utilia videantur ad bonum animarum promovendum in orbe terrarum catholico - in magisterium et ministerium Ecclesiae Sanctae Dei induci.

A) DE PARTE DOCTRINAL!

1. Obnixè animum suum homines intendunt ad fontes divitiarum sibi unice comparandas, et - ut securius prospere procedant - in unum implicant gentes dissimiles, non tantum temporalia invadentes, sed spiritualia quoque.

Hinc neecessitas ineumbit amplius explicandi doctrinam Corporis Ivlustiei, ut fideles magis atqte magis, in fide, in doctrina morali et in caritate eopulentur.

2. Effatum illud « Date ergo Deo quae sunt Dei et Caesari quae sunt Caesaris » minime in sua notione concipitur, quinimmo ad hoc spectant homines ut divinum humanum reddant, ad suum commodum unice reducentes.

Cum autem Dei et Ecclesiae inimici sint iidem ac inimici hominis atque christianae urbanitatis, exinde evenit confusio magna idearum inter religiosum et humanum, necnon difficultas magna pro Clero quoad ministerium salutis animarum.

Hinc neecessitas clarioris et magis perspieuae distinetionis relationum inter Ecclesiam et Rempublieam quoad ea quae hisee temporibus eontingere plerumque solent.

3. Dei nutu et imperscrutabili Eius arbitrio SS. Virgo Maria pars princeps effecta est fidei nostrae catholicae.

Quapropter exurgit in nobis firmum atque ardens votum ut quam primum perveniatur ad dogmaticam definitionem Eius mediationis, ut Auxiliatricis Universalis, ad Earn assignantes verba ipsa a Deo prolata

de Eva: « Faciamus ei adiutorium simile sibi » (*Gen.* II, 18). - Ita, vero, verba S. Pauli: « Unus est Mediator Dei et hominum, homo Christus Iesus » (*I Tim.* II, 5) minime a sua significatione detorquentur; similiter verba Iesu: « Ego sum via, veritas et vita. Nemo venit ad Patrem nisi per me » (*Jo.* 44, 6), in quibus est natura et ratio ipsa mediationis Divini Redemptoris.

4. *De erroribus.* Opinio mea est summe utilem esse praecisationem maiorem nequissimae fallaciae *Communismi athei*, et aberrationum humanarum quoad « Deismum », ut - verbi gratia - terrenismi, existentialismi, neo-modernismi.

5. *Pro parte morali.* Non amplius sentitur vis morum et honestatis; sensus - ut ita dicam - peccati magis in dies amittitur.

Congruum igitur erit condemnatione afficere relativismum moralem, maiori cum claritate exponere rem moralem familiae, generis et vitae socialis, in lucem restituendo pericula magna ludorum modernorum (vulgo: cinema, radio, televisione, sport, stampa, ritrovi promiscui...). In luce posita, autem parte negativa ludorum praedictorum, eminere oportebit - e contra - vim realem et asceticam moralis christianae.

6. *Pro parte sociali.* Optabile esset praecisare synthetice doctrinam sociale Ecclesiae Catholicae et omnium quae ad vitam sociale spectant.

B) DE RE DISCIPLINARI

1. Civitas moderna pericula spiritualia auxit in dies Sacerdotibus. Necesse igitur esset - meo iudicio - officium obligans eis impingere ut exercitationibus spiritualibus *quotannis* vacent, et non tantum quarto quoque anno. Exercitationes quae vulgo « di aggiornamento » nunc temporis frequenter habentur, aequiparari poterunt, ad rem, exercitiis spiritualibus.

2. Similiter necesse erit obligatione adducere, per annos quinque insequentes, omnes neo-sacerdotes per triginta dies spiritualitatis interiectos exercitationibus pastoralibus vacandi.

3. Ita - vero - consequentiae quae deplorantur, quaeque exurgunt a maximo discrimine inter vitam regularem et disciplinam exercitatum in Seminario, et vitam omnino liberam ministerii pastoralis valde minuerentur, et sacerdotes melius confirmaturi essent vitam suam spirituales eorumque eruditionem.

4. Si Episcopo personaliter incumbit cura animarum omnium totius Dioecesis sibi concredita, necesse quoque est eius officium expediri.

Inamovibilitas - tamen - parochorum debilitat summopere gu-

bernationem Dioecesis, dum, e contra, fragilitas humana plerumque inducit parochos ad desidiam. Quapropter, quamvis confirmatio qualiscumque decet parochorum firmitati, utpote principio diligentia atque quietis, opus mihi videtur ut amoveatur inamovibilitas quae huius temporis est, utpote principium tantae tabis pastoralis et consequentis paralysis vitae spiritualis in populo fidei.

Satis esset - modico iudicio meo - simplex processus privatus Episcopi, cum probationibus obsignatis praesbyterorum duorum Dioecesis haud dubiis.

5. Hoe fieri decet ut magis adumbrentur atque explicentur relationes inter Episcopos et S. Romanas Congregationes.

6. Similiter ulteriori explicatione opus esset relationum inter Clerum saecularem et regularem in quacumque Dioecesi, praesertim in iis quae ad necessitates pastorales spectant.

7. Saepe atque saepe controversiae habentur de inequalitate sacerdotum inter Dioecesim et Dioecesim. Minime mihi videtur tanti momenti esse quaestionem, quae titulum Ordinationis Sacerdotalis incidere possit, cum - temporibus praesentibus - omnes fere Dioeceses comparate penuria sacerdotum plus minusve laborent.

8. In omnium expectatione est emendatio administrationis beneficiorum.

9. Anxie omnes expectant plus aequas provisiones pro decenti atque honesto subsidio clericorum, praesertim in infirmitatibus et senectute.

10. Perniciosum mihi videtur, praesentibus temporibus, quoad vitam et exercitationes pastorales, ubicatio paroeciarum extra-dioecesarum in territorio alterius Dioecesis, quae propterea videntur tamquam insula in media mari, et quidem alieno.

C) DE LITURGIA

1. Decet, meo consilio, in maiorem simplicitatem redigere tum Pontificale et Coeremoniale Episcoporum, tum Rituale et Breviarium.

2. Quamvis necessarium semper videatur a consuetudine non discedere quoad morem latini sermonis servandi in ecclesiastica liturgia, utpote magis consentaneum ad unitatem Fidei et Ecclesiae exprimendam, minime dedecet - ad maiorem aedificationem fidelium promovendam - sermone vulgari et vernaculo uti in Sacramentorum administratione.

D) DE RE PASTORAL!

1. In votis est ut magis magisque clarificetur laicorum status in Ecclesia eorumque apostolatus.

2. Similiter in votis est, pro finibus Actionis Catholicae, eius iura, officia et facultates magis atque melius constituere et sancire, praesertim quoad eius proprietates spirituales, ad maiorem simplicitatem redigendo eius structurae genus.

3. Quomodo, denique, evangelizandae sint hisce temporibus et quomodo erudienda sit iuventus in religione; en quaestio maxime momenti!

Nonne oporteret duo distincta tempora constituere, ita

Nos remittimus ad statuta et decisiones Sacrarum Congregationum, et praesertim futuri S. Concilii Oecumenici.

Humiliter tamen in Domino rogamus:

h 1. Ut Episcopis concedatur facultas declarandi amovibiles Faroe os sua quaque Dioecesi, etiam « ad tempus » tantum, vel etiam cum aliqua limitatione, ex. gr. si agatur de parvis paroeciis vel sitis in montanis.

C 2. Ut Cappellanis nosocomiorum facultas tribuatur Sacramentum Confirmationis administrandi more Parochorum, ad normam Decreti «^spiritus Sancti Munera ».

. 3. Ut abrogetur ius patronatus, quod est fere semper causa discordiarum inter familias et incolas eiusdem Paroedae, et quia odie Patroni aegre adigi possunt ad officia sua implenda.

Ex corde profitemur Eminentiae Vestrae.

addictissimus

·ffi PAULUS RosTAGNO
Episcopus Eporediensis

110

Exe.MI P. D. BENIGNI L. MIGLIORINI

Archiepiscopi Lancianensis, Ep. Ortonensis (Lanciano e Ortona)

Auxani (Lanciano-Chieti), die 27 augusti 1959

A) CAPITA DOCTRINAE

1. *Methodologia theologica*. Omnibus notum est hodiernos tractatologiae exaratos esse impulsu polemico contra haereticos omnium saeculorum, praesertim Reformatorum saeculiⁱ decimi^d sexti. Unde ?t ut methodus, quae adhibetur in doctrina theologica tradenda, saepe Inunoretur in quaestionibus, nunc omni momenta^d destitutis, cum praeiudicio clarae intelligentiae doctrinae fidei. Pariter notum est actualem ordinationem scientiae sacrae esse ad mentem S. Thomae Ita, ut non :aro a Thomistis strictioris observantiae aequalitas (identita) ponatur Inter revelationem divinam et eorum elucubrationes.

Quapropter optamus: a) Ut tota scientia theologica, praesertim dogmatica, pertractetur methodo magis expositiva quam polemica. Candidati ad sacerdotium et praesertim Christifideles quaerunt intelligen-

tiam verbi divini et certo certius thedio afficiuntur quando proponuntur quaestiones modo abstracto; b) Optamus insuper ut in Ecclesia Dei, ubi spirat Spiritus veritatis et libertatis, semper maior arrideat libertas in fontibus revelationis investigandis.

2. *De Christi et B. Virginis primatu.* Doctrina de Christi et B. Virginis primatu hodie perventa est ad maturitatem tarn speculative quam positive. Alia ex parte nullo modo dubitare licet quin, si haec doctrina authentice proponatur, non parum profutura sit spiritualibus necessitatibus populi christiani, quippe quod ipsa nata sit ad demonstrandum cur Christus habendus sit centrum et ratio ultima totius christianae religionis et pietatis. Nee silentio praetereundum est quod Ecclesia Orientalis, quae nostris diebus gressus admove videtur ad Cathedram Petri, magnam et diuturnam habet traditionem considerandi Christum ut principium et finem omnium rerum.

Quibus de causis expectetur declaratio aliqua officialis doctrinae, quae primatum Christi et B. Virginis aflirmet.

3. *De Christi conscientia humana.* Inter quaestiones magis agitatae de natura humana Christi, nuper acris exarsit controversia de unitate psychologica Salvatoris. Cum haec quaestio nobis satis implexa videatur et maximum momentum habere videatur pro vita christiana, valde optandum erit si infallibile Ecclesiae Magisterium de hac re suam mentem dare aperiatur.

4. *De mystico Christi corpore.* Ni fallimur, locus ubi magis manifestatur deficientia methodus, de qua supra locuti sumus, verificatur in Tractatu de Ecclesia, qui fere totus est haeresibus Reformationis confundendis et vinculis externae societatis, a Christo Domino institutae, vindicandis. Sed fides nos docet elementum fundamentale Ecclesiae esse internum, nempe gratiam Capitis Christi, quae difiunditur in totum corpus ad unam singularem et mirabilem compaginem supernaturalem efformandam.

Rogamus ergo ut doctrina de mystico Christi corpore quam maxime enucleetur usque ad ultimas eius consequentias pro vita spirituali et etiam sociali. Huiusmodi postulatio multis evincitur rationibus, quarum praecipuae sunt: a) Necesse est ut fideles completam adipiscantur notionem suae dignitatis supernaturalis, quippe qui ipsimet membra sunt illius magni Capitis; b) Multa dicta sunt de apostolatu laicorum in Ecclesia et bene quidem; sed manet ut clariori luci ostendatur ius et officium apostolatus laicorum logice derivare ex doctrina de mystico Christi corpore; c) Romines nostri temporis strenue contendunt ad unitatem efformandam totius humanae societatis. In hac tendentia (vulgo « atmosphaera ») peropportune videtur quam maxime realitatem mystici

corporis pervulgare, ut signum et principium verae unitatis; d) Tandem persuasum habemus congruam enucleationem doctrinae pluries nominatae multum conferre ad solutionem problematis de sorte infantium, qui sine Sacramento Baptismi decesserunt, quod nostris diebus a theologis vehementer agitur.

5. *De Sacramento Confirmationis.* Omnino optandum videtur ut servatis servandis, omnibus sacerdotibus et non solum parochis facultas conferatur Sacramentum Confirmationis administrandi, cum mortis periculum adest; nee eius validitas subiiciatur conditioni impossibilitatis Episcopi adeundi. Quod certe conveniens apparet si prae oculis habeatur utilitas huius Sacramenti, quod etiam characterem imprimit.

6. *De Sacramento Extremae Unctionis.* Cum satis compertum sit quod solum Sacramentum Extremae Unctionis sit certe fructuosum quando confertur subiecto sensibus destituto vel si solum actum attritionis elicuerit, nemo non videt quam optabile sit si omnibus sacerdotibus conferatur facultas in casu necessitatis oleum benedicendi aliqua formula breviori, quae facile memoriae mandari potest.

7. *De consecrationibus et functionibus sacris.* Si ritus consecrationis Ecclesiarum necnon Altarium in simpliciorum et breviorum formam redigatur et ad minimum reducantur minutissimae illae causae, quibus fit, iuxta vigentem disciplinam, ut sive Ecclesiae sive Altaria invalide consecrentur vel consecrationem amittant, satis accommodatum nobis videtur exigentiis nostri temporis. Quod etiam valere putamus quod attinet amissionem benedictionis sacrae suppellectilis.

B) DISCIPLINA CLERI

1. *De formatione scientifica et spirituali cleri.* Omnibus compertum est actualement institutionem clericorum in scientiis stricte theologicis saepe incompletam se ostendere; quod idem dicendum putamus de eorum spirituali formatione. Res forsitan aliter se haberet, si clerus, post solidam formationem in seminariis acceptam, progressive ad actionem pastorem initiaretur et frequentiores fierent conventus spirituales inter pastores animarum.

2. *De parochorum amovibilitate.* Quod c. 454 I. C. statuitur circa parochorum inamovibilitatem minus congruere videtur cum amplitudine potestatis, quam Episcopi ex voluntate Christi obtinent in sua Dioecesi. Insuper lugenda experientia docet non raro Episcopos omnino praepediri quominus vero bono spirituali sui gregis consulant. Quod certe haud fiet, si ipsis expedita facultas detur ministerio pastoralis sacerdotum opportune disponendi pro temporis ac locorum necessitatibus. Non de-

sunt praeterea sacerdotes, qui lege amovibilitatis indigne facile sibi blandiuntur posse se praecepta Episcoporum impune parvipendere.

Quapropter enixe imploramus, ut normae, quae respiciunt modum procedendi in amotione parochorum, ita emoliantur ut expedita sit Episcopis facultas, pro sua conscientia ac prudentia, amotionem parochorum decernendi.

3. *De re oeconomica cleri.* Nemo non videt, si attente consideret actualem conditionem oeconomicam clericorum, nimiam existentem ritatem inter ipsos clericos. Ni fallimur, iustitia ipsa postulat ut aequalitas disparitas meliori quo fieri potest modo eliminetur.

4. *De caelibatu ecclesiastico.* Provida lex de caelibatu clericorum. Ita nobis sancta et necessaria videtur, ut nefas prorsus putemus si de ipsa agendum vel sola controversia institui sinatur. Nee enim minus quidquam veritatis amisit illud quod S. Pontifex Benedictus aiebat: « Constat si latina viget floretque Ecclesia magnam partem roboris gloriaeque eius ab ipso clericorum caelibatu manare, ob eamque rem esse sartum tectumque conservandum ». Nihil pariter validum tamus in his, quae contra ipsam legem obicere veriti non sunt a degeneres hodierni sacerdotes, in quibus vel haeretica tegitur perversitas vel omnimoda apparet absentia spiritus Christi.

C) ACTUS ITAS ECCLESIAE

Omnes convenire videntur quod actio apostolica, sicut hodie in Ecclesia exercetur, non perfecte succurrere fidelium necessitati ex suis carentiae, causae certe multae sunt, sed, ni fallimur, praecipua consistere videtur in facto, quod non pauci sacerdotes ex exclusive vacant munibus, quae non sunt stricte sacerdotalia. Insuper ut apostolica videretur evadere ad spirituales fidelium necessitates omnino contentaneum videtur ut pastores animarum meliori modo utantur mediis (cinema, radio e televisione), quae, ut experientia docet, accomodata sunt ad mentes illustrandas et voluntates hominum promovendas.

D) NEGOTIA MAIORIS MOMENTI

1. *De activitate cleri in re politica.* Non paucis visum est actualem ingerentiam clericorum in re politica non raro iustos limites praetergrederi sine offensione aliquorum, qui praeiudicata opinione ducti non videntur.

2. *De religiosorum disciplina et activitate.* Nostris diebus quae amantur extant religiosa instituta tam virorum quam mulierum, quae

amplius respondere specificae finalitati, ob quam a competenti auctoritate approbationem adepti sunt. Quod si verum est, necessarium omnino apparet ut rei consulatur et, si casus ferat, etiam per eorundem suppressionem.

f. Ubi sacerdotes saeculares pauciores numero sint quam pro multis necessitatibus plebis christianae ipsum bonum animarum postulari videtur, valde optandum est ut sacerdotes religiosi in muneribus apostolicis obsequiis maiorem partem habeant, quam hucusque habuerunt.

ob rem perutile erit si praescriptum can. 609 I. C. reformetur hoc sensu, ut locorum Ordinariis quantum fieri potest expeditior via pateat eosdem sacerdotes religiosos in opus ministerii advocandi.

3. *De Actione Catholica.* Apostolatam laicorum, quoniam vocant, quomodo nunc praesertim exercetur in sinu Actionis Catholicae, omnino amplectendum ac fovendum putamus. Sed est aliquid, quod minus placeat in Actione Catholica: hoc scilicet quod ex eiusdem Actionis Catholicae structura, ut est hodie (vulgo « organizzazione ») ineluctabili quadam necessitate consequi videtur, ut auctoritas Episcoporum aliquando redigatur. Universe enim sive normae, sive dispositiones, sive aliquarum actionum navitas, quae a singulis Assistentibus Nationalibus variarum Associationum videntur emanare, ab ipsis Episcopis potius repetere promulgatio, quorum potestas, quae ex iure divino tam ampla esse debet in Dioecesi ut uni Romano Pontifici subiecta sit. Quo fit ut cum de Actionis actuositatem agitur, nihil aliud Episcopo maneat, quam pedisequi vel spectatoris partes agere.

4. *De iuridica relatione inter Episcopos et Dicasteria Apostolicae Sedis.* Erga hanc Supremam Potestatem humiliter profiteor maximam meam subiectionem at tamen audeo desiderium exponere ut in aliquibus negotiis pastoralis ministerii, in quibus sufficere potest nostra Ordinaria facultas, maiori libertate et sollicitiori modo, prae oculis habentes bonum animarum, providere possimus.

In conficiendis responsionibus usus sum consilio ecclesiasticorum peritorum et prudentium.

fr. BENIGNUS LUCIANUS MIGLIORINI O. F. M.
Archiepiscopus Lancianensis et Ep. Ortonensis

111

Exe.Mr P. D. CONSTANTINI STELLA

Archiepiscopi Aquilani (L'Aquila)

Aquilae (Italia) die 1 septembris 1959

Eminentissime Princeps!

Gratias ex corde refero benignitati Augusti Pontificis quoniam dignatus est significare, per Eminentiam Tuam, desiderium quae malons momenti reputem ut tractentur in Oecumenico Conciio quod Sanctitas Sua in animo habet indicendi.

Cum animi humilitate maxime sincera et maxima submissione ritus Vicario D. N. I. C., veniam pro iis quae videri possent rem pertinentia vel etiam solummodo minus opportuna petens, tamen cum libertate id faciam, argumenta distribuens secundum pen a consilia ab Eminentia Tua benigne lata:

Dogmatica

DocTRINA

Optandum ut definiatur vel confirmetur:

1. *Corpus Christi Mysticum* quod est idem ac *Ecclesia Catholica Apostolica Romana* velut res humano-divina quae ad unitatem et efficacem quam maxime omnia connectit.

2. *Regalitas B. Mariae Virginis*.

3. *Mediatio universalis B. M. Virginis*.

4. De coelibatu et matrimonio. Praestantia primi super secundum et gloria Ecclesiae Catholicae caelibatus assumptus ex amore praesertim in Sacerdotio Catholico et in statu religioso.

5. Dignitas et valor hominis ex eo quod est spiritus immortalis (rad ad Ordinem supernaturalem elevatus cum destinatione aeterna pa disus vel infernus).

6. Necessitas gratiae habitualis et actualis.

7. Essentia et fines Matrimonii.

8. Damnatio modernorum errorum: atheismus; materialismus; communismus; rationalismus; existentialismus atheus; systemata economica fundata super hos errores; naturalismus, impossibilitas set di quaedam, praecepta (castitas proprii status), laicismus.

Moralis

1. Problemata moralia de familia.
2. Moralis professionum.
3. Moralis socialis.
4. Affirmatio momenti positivi et ascetici doctrinae moralis christianae.

5. Pericula hodierna moralitatis quae praesertim proveniunt ex arte typographica, ex « sport », ex cinematographo, ex radio, ex televisione, ex more vestiendi se (« moda »), etc....

Damnatio: relativismi moralis, moralitatis situationis, subiecti-moralis.

Doctrina socialis

1. Syntesis doctrinae socialis Ecclesiae Catholicae.
2. Denuntiatio motuum socialium, syndacalium, politicorum ab Ecclesia Catholica damnatorum vel ab Ea non probatorum.
3. *Codex socialis.*

Liturgia

1. Revisio et simplificatio: Pontificalis, Caereimonialis Episcoporum, Ritualis, Missalis, Breviarii.

Lingua vulgaris in administratione Sacramentorum et in Benedictionibus.

3. *Codex liturgicus.*

De re pastorali

1. Status laicorum in Ecclesia et ipsorum apostolatus.
2. Actio catholica.
3. Instructio catechistica et textus nationalis.
4. Apostolatus artis typographicae, ludorum.
5. Obligatio gravis instructionis religiosae in diebus dominicis et festis de praecepto et quidem:
 - a) Homilia in omnibus Missis secundum ordinem doctrinalem, cyclicum, etc.
 - b) Instructio catechetica pueris scholarum elementarium.
 - c) Catechismus pro adultis.
6. Instructio catechetica aliis anni temporibus praestitutis in tota Ecclesia.

7. Instructio religiosa distincta pro admissione ad Sacramenta tismi (pro adultis), confessionis, confirmationis, communionis, matrimonii.

DISCIPLINA

Clerus

1. Coelibatus Cleri absolute (in Eccl. Latina). r₁
2. Officium quoddam nationale vel *Sanctae Sedis* pro rationa^l vel dicerem fisiologica, partitione Cleri per nationes.
4. Seminaria Dioecesana integra in omnibus dioecesibus (emendatis).
5. Officium pro emendatione Dioecesium (et pro parvion^e cleri).
6. Amovib^litas paroc^horum et canonicorum (ad^d nutum Ordin.):
7. Relationes inter clerum saecularem et regularem.
8. Subiectio Religiosorum Episcopis.
9. Relationes Episcoporum cum Congregationibus Romanis.
10. Ieiunium et abstinentia.

Interim Impensos animi sensus ex corde profiteor Eminentiae^f tuae^d faustissima quaeque a Domino adprecans dum flecto ad purpuram eosculandam.

Eminentiae Tuae Reverendissimae^{ae}
add.mus

ffi CONSTANTINUS STELLA
Archiepiscopus Aquilanus
Adsistens Solio Pont.

112

Exe.Mr P. D. FRANCISCI MINERVA

Episcopi Lyciensis (Lecce)

Lycii, prid. Kal. septem. A. D. 1959

Eminentissime Domine,

Animadversiones consilia et vota quae in futuro Concilio tractari poterunt Eminentiae Vestrae remittere gaudeo, Spiritum Sanctum de divina adsistentia in Summo Pontifice Patribusque adprecans.

Ad S. Purpurae *osculum* indinatus, me profiteor.

Em. V. Add.mum

ffi FRANCISCUS MINERVA

*Episcopus Lyciensis*I. *Quoad doctrinam « dogmaticam »*

1. Definitis Romani Pontificis primatu et infailibili magisterio, fu-
exponatur doctrina de Episcopatus ab *Apostolis* successione, ita ut
Episcoporum positio et in Ecclesia docente et circa Ecclesiam
Eiscentem elucescat. Perutile enim hoc videtur ad propius Orientales
clesias (quae ab unitate longam per saeculorum seriem misere absces-
serunt) accedendum.

2. In mystici Corporis Christi doctrina explanetur « sacerdotium re-
gale » fidelium, ad eorundem onera et munera ostendenda.

3. Quae in Litt. encyd. *Humani Generis* (XII aug. MCML) continen-
Ut Ven. Patres studiose pervolvent, quam maxime diiudicantes de evo-
lutionismo, polygenismo etc.

V 4. Christi (cf. Litt. *Encycl.* rex

. III mensrs sept. anni MCMLI) etiam psychologlca via ac ratlone altms
tnvestigetur, ad scholasticas dirimendas contentiones.

E. 5. De B. Maria Virgine « alma soda Christi » perspicuius dicatur,
IUsdemque universalis gratiarum mediatio uti fidei dogma propo-
natur.

6. Gratiae Christi necessitas totis viribus asseratur contra hodie-
num « naturalismum », veterem Pelagii errorem redolentem.

7. Similiter contra doctrinas « problematicisticas » quas vocant,
longe Iategue grassantes in moribus et in scríptis, donum et virtus
fidei vindicentur.

8. Item de infantium a catholicis parentibus natorum, sed baptis-
maus non renatorum et vita f unctorum aeterna sa¹ te, sententia
feratur relate ad opinionem quandam, quae novitatem sapit.

9. Doctrina catholica de matrimonii finibus confirmetur.

II. Quoad doctrinam « moralem »

10. *Ethica situationis* sic dicta formaliter damnetur. . . m

11. Circa Communistarum et Laicistarum errores officia
et subditorum firmiter sta^{b'l'} tiantur, Ita ut in popu¹ orum vita democrauea
Ecclesiastica Hierarchia neutrius partis non solum sit sed et mani-
ste appareat.

12. Ad tuendum Dei praeceptum: non occides! varia ludorum
nera corpori exercendo v. sports, quibus periculum proximum cae-
inest, in deliberationem cadant pro aris et focus. de

13. Idem dicatur de initiatione sexuali necnon de coeducat^{io} ne,
continentia periodica deque fecundatione artificiali.

III. Quoad disciplinam « clericorum »

14. Umtas Dioeceseos foveatur: nihil sine Episcopo, loci Ordi-
narii auctoritatem augendo, regiminis facultates dilatando. m-

15. Religiosorum exemptio a iurisdictione Ordinarii interno co m-
munitatis regimnt re^d ucat, et omnino excu¹ datur in re¹ tionibus cu
fidelibus.

Dioeceseos fines revisere opportunum videtur a^d malore^m mode-
rationis efficientiam et ad Episcopi dignitatem iuvandam. ad

17. Sedes Metropolitanae ab oppidis in urbes transferantur^{o-}
instar civilis iurisdictionis ad bonum civitatum et ad decus MetroP^o
litae.

18. Titu¹ orum prorsus historicorum usus (v. g. *primatts*) vetetur,
uti de titulis civilibus nobiliaribus actum est. . . obti-

19. Parochorum inamovibilitas et concursus lex ad beneficia
nenda tollantur.

20. Ipsa beneficia peculiari consilio bonis dioecesanis admmCisl rus
dis committantur, cuius erit pro rata parte unicuique dare, ita ut e^{ut}
liber eva^d at ad maiorem Dei gloriam et suo gregi in o^d io non⁵¹ i-
Ideoque in collatione plus officium quam beneficium notetur' magis illi
nisterium quam administratio signetur. el

21. Si fieri potest, redeatur ad Diaconatum (officium tantum v
etiam ordo?) ut in Apostolorum actibus: pro subsidiis temporahbus.

22. Ad oboedientiae et sacrificii spiritum clerici adhortentur.

23. Sacri coelibatus lex pro clero Iatino quam maxime firmetur idemque desideratur de habitu ecclesiastico.

b Breviarii Romani immutatio exoptatur, Sacerdotalibus muneribus Vitae interiori colendae haerens.

²5. Vitae communis consuetudini magis suadeatur ad actionis pastoralis incrementum.

26. Ad praecavenda ludicrorum corporis exercitiorum, automatorum necnon spectaculorum pericula clerici enixe excitentur.

. 27. In Seminariis ad pietatem et docilitatem fovendas atque ad sacrificii augendum urgeantur alumni; quibus obtinendis Seminaria Regionalia, quae numero alumnorum excedunt, methodi unitate atque disciplina damno laborantia, finibus innoventur, ita ut provincialia aut saltem interprovincialia fiant, Episcopi enim formationem clericorum, corda animosque eorum sibi devincentes, iuxta Dioeceseos utilitates aptius Invlgare atque perficere possent.

. 28. Collegii ad formationem moderatorum sive in scholasticis sive in spiritualibus habendam Sancta Sedes institutionem curet.

. 29. Sacerdotum senectuti atque adversae valetudini consulatur formis praevidentialibus.

IV. *Quoad disciplinam « Laicorum »*

30. Media aptiora atque arctiora ad rudes sive primae sive adultae catechizandos inveniantur, qua re catechesim noviter Magisterium Ecclesiasticum proponat nostris temporibus strictius urgentem, ita Ut Laid magis magisque christiane vivant difficultatibus obstando atque societatem vivificando, quae paganismo theorice et practice maxime indulget.

31. In Confirmationis sacramento administrando ad vitam christiamaturius agendam atque ad apostolatus vocationem amplius percipiendam (Miles Christi enim baptizatus eflicitur) suggerat Sancta Mater adaequatae praeparationis methodum sollemniori atque diligentiori muneris expletioni foventem.

. 32. De sensu poenitentiali, cui Christi praedicatio innititur, instantibus atque vulgantibus materialismi et naturalismi haeresibus, admoneat Ecclesia ideoque sive mortificationi et corporis et spiritus tempore urgeat, sive in dispensatione ieiunii atque abstinertiae diebus rite signatis minime indulgeat.

33. Obligatione erga auctoritatem fatiscente, revocentur fideles ad

sensum Ecclesiae ne teneant se democratice agere cum acrius atque sceptice praecepta Ecclesiae accipiant.

34. Fundamenta atque principia vitae christianae fidelibus nantur mediis atque auxiliis pastoralibus, hisce temporibus congruentibus, quibus inveniendis studeat S. Sedes ne fidelium vita grassanti paganismo indulgeat. d

35. Vitae coniugalis mos christianus firmiter declaret fidelibus a familiae integritati atque saluti praecavendum, propterea cautius tribunalia ecclesiastica in matrimonialibus pergant.

V. Quoad Sacram Liturgiam

36. In ritibus pontificalibus simplicitas adhibeatur, ut fideles frequentius diligentiusque adsint. d

37. Sermonis latini usus in sacris peragendis absolute teneatur a unitatem et universalitatem Ecclesiae animo inculpandas.

38. Apostolatus liturgicus amplius promoveatur utpote quern maxime idoneum excoltae formationi christianae teneamus.

¶ FRANCISCUS MINERVA
Episcopus Lyciensis

113

Exe.Mr P. D. BERNARDINI S. RE

Episcopi Liparensis (Lipari)

R. n. 1 C/59-759

Lipare, die 14 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Veneratissimo f. i. o. l. o. Eminentiae Tuae Rev. mae d. l. e. l. 18 l. unii 1959 Com.
respondeo ut vota patefaceam quae mihi videntur tractanda esse a missione Antepreparatoria pro futuro Concilio Oecumenico.

1. Maxime suadenda est vita communis Clericorum.

2. Scholas aperire in unaquaque fere Paroecia et institutionem puerilem tradere etiam de disciplina litterarum.

3. Oportet ac d. f. i. care pro Sacerdotibus infirmis et ex senectute laborantibus in propria Dioecesi.

T 4. Fines territorii magnarum Dioecesium minuere ita ut fideles facti tus frui possint ministerio pastoralis.

5. Iura sancire ut eresia communismi funditus everti possit.

S. Purpuram reverenter exosculans, maximo cum obsequio, me libl profiteor.

Eminentiae Tuae addictissimum
in Domino

ffi BERNARDINUS SALVATORIS RE
Episcopus Liparensis

114

Exe.Mr P. D. ANDREAE PANGRAZIO
Episcopi Liburnensis (Livorno)

Liburni, die 1 septembris a. 1959

Eminentissime Domine,

S Litterae diei 18 iunii 1959. n. 1 C/59-762 quibus significasti .umum Pontificem Ioannem XXIII Commissionem Anteparaeparatortam pro futuro Concilio Oecumenico instituisse, mihi pergratae fuerunt.

1. Desiderio Summi Pontificis annuere cupiens, sententia usus sum a virorum ecclesiasticorum, qui in hac dioecesi prudentia prae-
eminet, quamquam Liburnensis Dioecesis sive cleri deficientia, sive brevi qua pollet historia, sive peculiaribus circumstantiis loci et return guae hie aguntur, pauca tantum possit Commissioni isti propo-
nere.

. Praecipua capita in futuro Concilio tractanda, vel in *legum* Ecclesrae mutatione notatu digna nostro iudicio haec sunt:

I. QuoAD DOCTRINAM

1. Cum rectus sensus Ecclesiae in multis fidelibus deficere videatur, ad Ecclesiam pertinent magis explicate *oportebit* tum in doctrina scholis theologicis tradenda tum in catechesi fidelium et in puerorum Institutione, ita ut Ecclesiae sensus magis atque magis perfici possit in tnente et in vita fidelium.

. 2. Doctrina de re sociali et oeconomica, quae hucusque in variis *littetis* Enciclicis et in documentis S. Sedis invenitur, opportuna syntesi, saltem guoad principalia capita, in Concilio accurate proponenda videtur

et praesertim duplici modo, primo quidem ut errores liberalismi damnentur, secundo autem ut doctrinae catholicae efficacia re sociali explicite affirmetur.

3. Ut laicorum actuositas in Ecclesia amplius commendetur exhibere oportebit etiam laicorum « officium » in Ecclesia, prout activa Corporis Christi, praesertim sacramentis inspectis Baptismi et Confirmationis.

II. QUOAD REM DISCIPLINAREM

1. *Vita communis Cleri* magis ac magis commendetur, immo praesertim in eadem paroecia, quantum fieri potest, praecipitur.

2. *Inamovibilitas parochorum*, nisi abroganda videatur, tam mitigata exhibeatur, ut omnes parochi et beneficiati de facto quasi amovibiles dici possint.

3. *Religiosarum exemptio* ad ea, quae internam Communionem respiciuntur vitam, reducenda est, ea vero omnis, quae ad externam actionem solve communitatis solve singulorum religiosorum, totaliter Ordinatio subicienda videtur.

4. *Usus linguae vulgaris* uberius admittatur, praesertim in administrum et quarumdam sacramentalium ex. g. in cura parochialis in commendatione animae, in benedictionibus impertiendis, in Benedictione nuptiarum - opportuna mutatione formulae interdicatur in administratione quarundam sacramentorum ex. g. sacramente Baptismi et Extremae Unctionis.

5. Aliquae caeremoniae quae longiores sunt, ex. g. cratio ecclesiae et altarium, opportune reduci possunt ad formam

6. Saltem in diebus festis Preces post Missam, iussu Leonis recitandae, omittendae videntur.

7. Homilia vel catechetica institutio secundum loci Ordinem pro descriptionem, in omnibus Missis diebus festis praecipienda est et non tantum suadenda.

8. In materia moralis et oeconomica stricte et cansissime distinguendum videtur inter varia entia ecclesiastica, praesertim inter « paroecia » et « ecclesia paroecia » circa ea quae ad sustentationem parochiam necessaria sunt, et sic potest etiam aliud ens ecclesiasticum inducatur in iure canonico, nempe ipsa « paroecia » circa ea quae vitam communis fidei membra et acta ex. gr. scholas et opera recreativa pro pueris etc., respiciuntur est administrator, nempe Parochus - ita tamen ut Consilium paroeciale strationis de quo cann. 1183, 1184 circa ea quae ad « Ecclesiam paroecia-

» et « Paroeciam » pertinent, actionem suam extendat – ; sed clarentia inter se independentia inducantur in iure, Ordinarii vigintiae subicienda.

.9. In nova *Cadice Juris Canonici* magis explicanda videntur in « de laicis » ea omnia quae laicorum associationes et activitatem iuxta normas ab Ecclesia traditas praesertim per explicita et ultipha verba Summorum Pontificum.

Pauca sunt quae dixi; attamen, Eminentissime Domine, haec *Summa* Pontifici patri nostro amantissimo referas oro:

Co .. Dioecesis Liburnensis pleno animi gaudio nuntium ncill proxime celebraturi accepisse;

b) hoc solemnissimum eventum toto corde continuis orationibus praeparare, ita ut Deus et Dominus noster Iesus Christus ab omnibus cognoscatur et ametur, et Ecclesia sancta Dei glorificetur in toto orbe terrarum.

h Quae autem pro felici eventu Concilii Oecumenici agere cupimus, B:ec Vi_cario prout dilectissimi filii, semper ita ut ata Virgo Maria, per intercessionem Apostolorum Petri et Pauli, Papae nostro Ioanni XXIII solamen et gratiam obtineat a Divina Pastore animarum.

. Qua par est reverentia devotionis sensus Tibi, Eminentissime Domine, toto corde profiteor

Addictissimus in Christo Iesu

ffi ANDREAS PANGRAZIO

Episcopus Liburnensis

115

Exe.MI P. D. TARCISIUS V. BENEDETTI

Episcopi Laudensis (Lodi)

Prot. N. 873/59

Ladae, die 27 augusti 1959

Princeps Eminentissime,

Litteris Tuis sub die datis 18 iunii 1959 Prat. n. I C/59-763, libenter respondendum duxi heic adnectens *res* et *argumenta* quae in futuro Co^{ncilio} tractari poterunt.

Opinionem meam «omni cum libertate et sinceritate » exponendam curavi.

Paratum me, iam ex nunc, profiteor omnia acceptare quae Conciliūn decidenda censebit.

Manum Tibi deosculans obsequium meum devotissimum Eminentiae Tuae exprimo.

Addictissimus

ffi TARCISIUS V. BENEDETTI
Episcopus Laudensis

DE RE DOGMATICA

Cum futurum Concilium maxime prosequatur reconciliatio fratrū separatorum, haud opportunum videtur dogmata definire quae a priori ab iisdem repelluntur.

Attamen declarationes doctrinales desiderantur super sequentibus.

1. De Redemptione D. N. I. C. iuxta schemata iam parata in Concilio Vaticano.

2. De *Supernaturali*: de eiusdem gratuitate (contra errores P. Lubac) et transcendentia (contra errores P. Teilhard de Chardin).

3. Apprime damnentur errores materialismi, idealismi, relativismi qui funditus evertunt capita Christianismi.

4. De evolutionismo quoque distincte agatur et norma secuta edicatur circa interpretationem primorum capitulorum *Genesis*.

5. Clare et distincte edicatur de iure Ecclesiae interveniendi in vitam civilem, socialem, politicam.

DE RE MORALI

1. Colligantur et ordinentur

1 iatn sa-

.pastorali actuose, ut hodiernae poscunt exigentiae apostolatus, ungi iam non valet. Tune si Parochus consistere pergit in Paroecia, fit ut quilibet ministerii iam forte egregie praestiti in dispersionem raulatlm decidant; facilius familiares laici in administrationem temporalem et spiritualem Paroeciae sese immittere contendat: damnum evi-

Paroeciae! Liceat Episcopis, praehabito virorum prudentium con-
10 et convenienter prospiciendo eorum positioni oeconomicae, Paro-
c ?s amovere. Liceat pariter Episcopis libere Parochos transferre, quando
de praestantioribus aptitudinibus in ampliori vel difficiliore « am-
.lente » cum maiori fructu applicandis: sic facilius Sacerdotes praestan-
tiores super candelabrum ponerentur.

Eadem intendatur locutio de inamovibilitate Canonorum et Episcoporum.

. 3. Circa provisionem Beneficiorum Paroecialium procedura simplicior statuatur, lege concursus abolita. Libertas Episcopi seligendi, auditis Examinatoribus Synodalibus, emineat.

Nimiae pariter videntur in hac re reservationes Beneficiorum Sedi Apostolicae: provisiones sic fiunt diuturniores et magis dispendiosae: nocumentum hoc fert paroeciis.

4. Episcoporum autonomia melius protegatur, ita ut vere eluceant tamquam « positi a Spiritu Sancto ad regendam Ecclesiam Dei ».

.Propterea amplior Episcopis statuatur potestas quoad dispensationem ab impedimentis matrimonialibus, quoad actus administrationis bonorum Ecclesiasticorum, quoad dispensationem super oneribus Legatorum, quoad
Ecclesiasticorum, quoad dispensationem super oneribus Legatorum, quoad
« livelli », quoad iurisdictionem ad confessiones fidelium recipiendas Sacerdotibus dioecesanis concedendam etiam cum in itinere versantur (treno, mare, auto, aereo) extra dioecesim.

. 5. Dioeceses nimis amplae dismembrentur: in huiusmodi Dioecesis enim unus Episcopus difficulter ac insufficienter gubernium exercere Sacerdotes queruntur quod impossibile.ipsis

Episcopum. Remedium quod solet adhiberi per adsignatlonem Episcoporum Auxiliarium insufficiens videtur.

.Dioeceses e contra minimae uniantur, ut possibilis fiat conveniens activitas dioecesana.

.6. De *Dioecibus Suburbicariis* aliquid dico ex experientia personarum. Earum conditio calamitosa existit: Episcopus Auxiliaris in loco con-
videt res uti sunt: sed providere non valet, quia omnis decisio pertinet ad Episcopum Cardinalem qui Romae degit, quoniam saepe aetate Provectior est, nee experientiam habet de directa cura animarum gubernare quoque dioecesis, cum ex Diplomatica via assumptus sit.

Episcopus Auxiliaris, qui efficaciter unus gubernare valeret, tum fere

sine auctoritate existit tum frequentiori mutationi subiectus Sabinensi et Mandelensi spatio decem annorum quattuor Auxiliares abbiti sunt: Fiori, Benedetti, Castelli et Nuzzi: et tempore praecedenti adhuc frequentiores fuerant mutationes).

Ex omnibus igitur Dioecibus Suburbicariis duae efformentur dioeceses: *Alto Lazio* et *Basso Lazio*. Cardinales Episcopi non sint relictuales sed tantum titulares, instar Cardinalium Ordinis Presbyterorum Diaconorum. Res procul dubio magna cum prudentia ducenda est « campanilismo » mcoarum, qm ad Protestantismum transire mutantur.

7. *Index Librorum prohibitorum* novo examini subiiciatur et opera praesertim litteraria expungantur quorum damnatio causam « opportunita dell'ambiente e del momento » tantum habuit.

8. Quoad *praecepti paschalis* adimplerentum longius spatium statuatur: a die Cinerum usque ad Festum SS. Trinitatis.

9. Tutius protegatur libertas Religiosarum in ordine ad tum Confessionis. Saepius in praxi non existit: inde damna. Saepius enrlt Superiorissae uno vel alio modo nullam reddunt illam libertatem: severiores poenae contra huiusmodi Superiorissas statuuntur. Severius pariter mutatio: munus fiat

10. Vm Rehglos magis conferant in auxilium Episcoporum. modus inveniatur felicius componendi privilegium exemptionis et dependentiam ab Episcopo quod attinet ad bonum Dioecesis.

11. *Coelibatus ecclesiasticus* rursus sollemniter intimetur, ad quamlibet « speranzauncola » in contrarium auferendam.

12. *Habitus ecclesiasticus* maneat apud nos *vestis talaris*.

13. Ratio Studiorum in Seminariis simplicior reddatur munitione argumentorum (materie): ita argumenta magis momentosa prodms adlscerentur. Secus « pluribus intentus... ». In re Theologica S. Thomas Magister sit. Theologia Moralis magis positiva quam negativafiat, iuxta exigentias vitae christianae et Theologiae Spiritualis.

14. Quoad Actionem Catholicam sollemniter declaretur transcendentia ministerii Sacerdotals prae omni ministerio laicali sive quod spectat actionem sacrificalem sive quod spectat apostolatum.

15. Oecumenismum quod attinet (movimento ecumenico) clare, distincte e icatur quid possint et quid non possint praestare.

16. Utims duae Congregationes *De Propaganda Fide* et *De Ecclesiis* Q. tzi unrentur: hodie enim in praxi saepe impementum invicem sibi parant.

17. De *Suprema S. Congregatione S. Officii*: novo examinetur sciatur dlsclplma S. Officii. Refero heic ad verbum epistolam Sacerott cuiusdam a S. Officio damnati:

«Circuiscono subito dicendo: se canti, te la caverai presto, secus... appena arrivati in sala d'aspetto; si ha quindi l'impressione di essere già stati condannati... Ti guardano e trattano come un delinquente... preoccupati che si ammetta subito quello che loro interessa e non fanno caso^o poco di quello che può essere in favore dell'imputato. L'accusa^o accuse: tutto frumento secco... Danno l'impressione netta che non è affatto a quello che si dice in proprio favore... quando non sortì^{a?} quasi sprezzantemente... Credono in tutto all'altra parte. In sol-^{donl}: non si può d'fendersi. Lo stesso Avvocato ammette queste cose. S tutto di nascosto, all'insaputa dell'imputato. Nessuna carità. Berietà quasi crudele... Ho assistito una volta alla procedura di un Tribunale militare: erano molto più cortesi e gentili con l'imputato. Qui in partenza si è condannati. Non valgono attenuanti, scusanti, circostanze in favore (esaurimento, prove tremende ecc.). Per esempio: put ritenendo uno, c'è però differenza tra l'essere stato indotto e l'indurre... do, il Sacerdote colpevole e sempre l'uomo pessimo. Non credo. Ci sono delle cose delle quali si fa giudizio e si dà condanna: ammesse anche colpevoli che accettano la sentenza; ma ci sono delle cose gravi e forse più gravi delle prime che gli imputati non possono accettare perché non e commesse, pur avendo commesso le prime, e, do nonostante, sono giudicati e condannati in base a un'accusa che per questo si rive¹ falsa. Nel primo caso gli imputati sono creduti, perché ammettono il reato; nel secondo caso non sono ereditati, perché depongono in proprio favore, e sono condannati magari in misura più severa... E i colpevoli di una cosa non possono accettare sistematicamente una condanna per un'altra cosa che non hanno commesso. Un po' più di carità cristiana anche con i Sacerdoti colpevoli eviterebbe forse delle crisi tremende e delle defezioni fatali. Con il pretesto del tremendo segreto in favore del colpevole gli si tappa la bocca e gli si impedisce la via di una riabilitazione favorevole; mentre la sanzione canonica imposta dal S. O. al colpevole rende nota *lippiis et tonsoribus* la sua colpa... Inoltre in qualunque dell'umanità il colpevole conosce il tempo della sua condanna: qui si è sempre condannati all'ergastolo... *ad nutum S. Officii*... ».

. Distinguere non valeo quid sit verum et quid falsum in huiusmodi epistola: videntur consules.

. Addendum duco ante quattuor annos Episcopum quemdam ex Ordine Fratrum Capuccinorum ex medio Oriente venientem, mihi^h dec¹ assesse timorem S. Officii esse unam ex causis quae reconciliationem schismaticorum praepedit. Estne hoc verum? Non puto.

18. Reformatio definitiva *Breviarii* tandem aliquando prodeat.

19. Desideratur lingua Italica in actionibus liturgicis quae magis faciunt ad populi instructionem et intelligentiam.

20. Revidendae multae orationes, praecipue in Pontificali Romano «De Ordinibus conferendis»: aliquae revera videntur non conformes conditionibus hodiernis.

21. In Canone Missae addatur nomen S. Iosephi, Sponsi B. Mariae Virginis: agitur de Sancto maiori post D. N. I. C. et Deiparam. Si in primis saeculis rationes aderant quibus S. Ioseph veluti in umbram costringeretur, nunc illae rationes ad rem non amplius faciunt. S. Ioseph partem praeclaram habuit in mysterio Incarnationis D. N. I.

22. Breviares statuuntur Ritus sollemnes consecrationis Altarium et Ecclesiarum: rebus sic stantibus, pro consecratione lapidis inertis tres horae impenduntur: pro Consecratione Episcopi vel Sacerdotis una hora impenditur. Nonne comparatio inconvenientiam prodat?

23. Optimum videtur unum *Codicem Liturgicum* conficere: sic omnes normae collectae, facilioris consultationis et observantiae fierent.

ffi TARCISIUS V. BENEDETTI
Episcopus Laudensis

116

Exe. MI P. D. ANTONII TORRINI
Archiepiscopi Lucensis (Lucca)

Lucae, die 30 mensis augusti 1959

Eminentissime ac Reverendissime Domine,

Maximo cum gaudio nuntium accepi indictionis Concilii Oecumenici nuper factae a SS. Domino nostro Ioanne PP. XXIII felic. regn., dum id praebet argumentum vitalitatis Ecclesiae, spem praefert magis? universalis pro omnibus fidelibus in tanta confusione, his temporibus circa doctrinam Fidei et morum.

Optatur igitur, ab eodem Concilio, clara et explicita declaratio: Illud idem a Christo Domino acceptam, per Apostolos praedicatam, non inane subvertitur mutationem et ita dictam evolutionem dogmatum esse verbum. Ideo in votis est Concilium synthesim texere omnium circa Fidem et mores, qui post Concilium Vaticanum exortati sunt et inter clerum et populum christianum vagantur, eosque explicitè et aperte condemnare, praesertim laicismum et communismum, declarando non

posse vitam christianam componi cum erroribus et doctrinis, quae hodie quam plures tam facile profitentur.

.Opportunum quoque videtur bene definite relationem laicorum consociatorum cum clero; quid importat nempe concursus laicorum sive virorum sive mulierum Apostolatui hierarchico Ecclesiae; ad avertendum errorem: Ecclesiam regi et gubernari sistemate democratico.

Quoad ipsam Ecclesiam erunt statuenda principia circa relationem cum civilibus, declarando quid importat tam proclamata se a Statu. Item quo sensu et tam clerici quam catholici partem habere possunt in rebus politicis.

Cum 8 04R396T-795-070327m 9.0Tdvocatiçum Tj0106T08Tdsacerdotaliçum Tj0396T2

117

Exe.MI P. D. DOMINICI VENDOLA

Episcopi Lucerini (Lucera)

10 augusti 1959

Em.me ac Rev.me Domine,

Litteras Eminentiae Tuae Rev.mae, sub die 18 iunii 1959, n. .: C/59-777 datas, accepi, quibus eadem Eminentia Tua opinionem sententiam, necnon vota et consilia a me expetebat circa res tractandas future Concilio Oecumenico.

Ea qua par est reverentia et observantia mentem meam, Deum solum prae oculis habens et Ecclesiae animarumque quod Episcopi et Praelati totius orbis catholici, Spiritu Sancto operantur profuturum sperant ex tam magno eventu.

Ante omnia, gratiarum actiones Dea Optimo Maximo Summo Pontifici feliciter regnanti rem tam magnam deinde grati animi sensus ago Universali Patri Ioanni XXIII, qui iam Summi Pontificatus, desideria, vota, rum obsequandans, Ecclesiae dedit nuntium celebrationis Concilii et talis, quo nuntium, magna cum laetitia, omnes Episcopi, a fideles acceperunt.

Et sane. Pere a saeculo in Ecclesia Catholica celebratum quod Concilium Generale, dum necessitas et opportunitas humilioris de die in diem augebantur. Etenim res et argumenta, quae in tam sollemni conventu agenda essent sive circa doctrinam Fidei, sive in disciplinam Cleri populiue christiani hodiernis exigentiis adaptanda non desunt.

Verum est quod Summi Pontifices et Sacrae Romanae Congregationis, data occasione, errores, cum primum irrumpebant, damnare, Fidei confirmarunt, definitiones dogmaticas dederunt et normas tradere statim ac novae doctrinae apparebant. Tamen Episcopi, quos Spiritus Sanctus posuit regere Ecclesiam Dei, in unum collecti ex omnibus partibus orbis, de Ecclesiae bono deque hiis quae salutem animarum firspiciunt agentes, errores damnantes, doctrinam Fidei et Morum, contra mantes, perpulchrum spectaculum dabunt mundo et Angelis et omnibus.

Hisce positis, sententiam meam, quae etiam virorum corum prudentium huius dioeceseos confirmatur.

I. Circa doctrinam Fidei et Marum

1. Tempus est ut tamquam dogma Fidei definiatur doctrina Mediationis Universalis B. Mariae Virginis, necnon eiusdem Regalitatis.

2. Opportunum est renovate in Concilio damnationem sollemnem Communismi Athei, Nationalismi exaggerati aliorumque errorum Civitates respicientes, v. g. razzismo, etc.

3. Similiter opportunum videtur damnationem sollemnem renovate erga Fidem et Mores, qui a Concilio Vaticano usque ad diem condemnati sunt, v. g. Materialismum, Modernismum, Auctismum, Euthanasiam, Limitationem nativitatum, etc.

4. In Concilio tractari potest: a) de Ecclesiae libertate, de eius iuris, circa religiosam institutionem iuvenum; b) de unitate sive erga Orientales Ecclesias, sive erga conatus schismaticos recentioris aetatis.

5. Condemnandus est ille spiritus materialismo infectus, qui omnia specie commoditatis et utilitatis videt, qui propugnat moralem situationis et non esse necessarium hodie pro christiana perfectione spiruum mortificationis et sacrificii.

6. Necessarium puto in Concilio agi de doctrina sociali Ecclesiae, de Iustitia et de quaestione sociali necnon de movimentis sindacalibus et politicis.

II. Circa disciplinam ecclesiasticam

In Concilio Oecumenico tractari poterunt haec capita.

A) De Clero.

1. Institutio Clericorum fiat in propria dioecesi apud Episcopum, ut hic agnoscere possit suos Clericos.

2. Fovenda, immo imponenda ubique terrarum inter Clericos vita communis, ad normam can. 134 *Codiciis Juris Canonici*.

3. Suadenda est institutio Clericorum Dioecesanorum, ad instar Religiosorum, ad nutum Episcopi.

4. Parochi sint omnes amovibiles, ad nutum Episcopi.

5. Agi potest de translatione Clericorum de una dioecesi, quae Sacerdotes superfluos habeat ad aliam paucos Sacerdotes habentem.

B) De Episcopis.

inter Episcopos et Sacras Congregationes Romanas sint magis specificatae, praesertim quoad maiores facultates exercendas.

C) *De Religiosis.*

1. In tuto ponatur principium: nihil sine Episcopo.
2. Reducatur eorum exemptio ad regimen internum
sae. In reliquo Ordinario pareant tamquam proprio Superiori.
3. Ab Ordinario requisiti operam dent in ministerio pro marum.
4. Mulieribus religiosis interdicatur omnino
per domos et per vias. Etiam viris religiosis prohibeatur id. Nu. a religiosa aperiatur nisi redditus sufficientes habeat pro sustentatione.
5. Nulla domus religiosa, nisi formata, existat; aliae supprimantur, quia in eis religiosa observantia haberi nequit.
6. Superiores Provinciales cum Ordinariis locorum
mina Superiorum qui regimini domorum in Dioecesi extantium praesentati sunt.

D) *De Capitulis Cathedralibus.*

1. Reducatur obligatio chori ad sollemniores festos annos
2. Fiat revisio privilegiorum, quae hodiernis temporibus a sustineri non possunt.

E) *De variis argumentis.*

1. Detur decretum definitivum circa ieiunium et abstinentiam
2. Normae et dispositiones dandae sunt quomodo provisione sustentamento Clericorum.
3. Instituendi sunt auxiliares Clerici in rebus temporalibus, administratione bonorum temporalium.
4. Desideratur revisio et simplificatio Pontificalis Romani, et Breviarii.
5. Introducendus videtur usus linguae vulgariae in administratione Sacramentorum et Sacramentalium.
6. Agendum est de Laicis in Ecclesia et de eorum in Associationibus Actionis Catholicae, sive in aliis Associationibus. Haec, Em.me Domine, meo iudicio, sunt capita vel in futuro Concilio Oecumenico. Ex argumentis in unum Episcoporum tractatio completa et perfecta evadet. operam suam prestabit ut ea quae vera et realiter ad honorem Dei et ad potenus, ad profectum S. Matris Ecclesiae, ad bonum animarum

incrementum vitae *spiritualis* inserviunt, seliganutr pro discussione et approbatione.

d Sensus venerationis meae profundae Tibi obtestor et S. Purpuram eosculans me profiteor

Eminentiae Tuae Reverendissimae
addictissimum

ffi DOMINICUS VENDOLA
Episcopus Lucerinus

118

Exe.MI P. D. IOANNIS MELE
Episcopi Lttnngrensis (Lungro)

Ex oppido *vulgo* « Lungro », die 16 augusti 1959

Eminentissime Princeps,

Prae oculis habens litteras Eminentiae Vestrae diei 18 iunii 1959 (n. I C/59-1089), humiliter respondeo mea vota haec esse:

. 1. Plurimae sint animadversiones circa mysteria fidei, et perpaucissimae dogmaticae definitiones.

. 2. Definiatur num ignis Avernii litterali sensu careat fide.

^b₁ 3. Definiatur guomodo intelligenda sit praescientia Dei circa futura era.

. 4. Expungantur ex horis canonicis psalmi qui complectuntur impreca-
tiones contra inimicos.

. 5. Sitis pecuniae et oblectamentorum penes *plures* Clericos, *Reli-*
giosos atque *Religiosas*, comprimatur.

6. Indulgentiarum numerus immodicus non sit.

7. Innumerae denominationes Beatae Virginis Mariae minuantur,
vel saltem non augeantur.

8. Plurimae sint exhortationes, perpaucae obligationes, perpaucissi-
censurae. Exempli gratia, obligatio quotidie horas canonicas integre
recitandi potest in instantissimam exhortationem converti.

9. Amplioribus facultatibus gaudeant Episcopi sive dispensandi sive
sanandi *sive* permittendi.

. 10. Minuantur Iuris Canonid canones, quorum aliqui, ad vitandas
Innumeras disputationes

solis verbis: « Inter varios catholicos ritus ad illum quis pertinet, cuius caeremoniis baptizatus fuit ».

11. Actio Clericorum penes regimina civilia aliasque publicas administrationes in negotiis mere temporalibus aut desit omnino: tam cauta et moderata sit ut declinetur suspicio indebitae interpositionis.

Eminentiae Vestrae Manus reverenter deosculans, summa qua par est devotione permaneo.

Eminentiae Vestrae humillimus famulus

83 IOANNES MELE
Episcopus Lungrensis

119

Exe.Mi P. D. IOSEPHI STELLA

Episcopi Lunensis, Sarzanensis et Brugnatenensis
(La Spezia, Sarzana e Brugnato)

La Spezia, 27 augusti 1959

Eminentissime Princeps,

Sacram Purpuram deosculans et obsequens immo mei sensus manifestans, animadversiones quasdam et vota circa ea quae in futuro Concilio Oecumenico tractari poterunt, per has litteras mitto.

Lucem et gratiam Divini Spiritus imploro ut bonum animarum et salutem mundi Dominus Iesus concedat per Sanctam Ecclesiam Suam.

Humillime me declaro addictissimum servum

83 IOSEPHUS STELLA
Episcopus Lunensis

DE DOCTRINA

Cum errores nostrae aetatis sint naturalismus et terreismus, quibus negatur vocatio supernaturalis et ipsa vita aeterna, tractanda v argumenta:

De Gratia, prout est: donum creatum entitativum (divinitas), dynamicum (capacitas cooperandi); donum increatum (inhabitatione Trinitatis).

De Fide et ratione: evolvatur c. IV Constitutionis « Dei Filium » Concilii Vaticani.

De Ecclesia: seu de Corpore Christi mystico: de Societate hierarchica-co-monarchica; de relationibus inter Ecclesiam et civilem Societatem; qua

viri baptizati, civili quavis auctoritate praediti, auctonomi censu possint et qua ratione Ecclesiastico Magisterio subdantur, de Sacerdotio, quod vocatur, fidei ius de quo cooperatione cum Hierarchia in Actione Catholica.

De B. Maria V. omnium gratiarum Mediatione.

et *De A!-orali supernaturali*, praesertim de caritate theologica, quae est christiani character distinctivus.

DE DISCIPLINA

1. Dioeceses ita disponantur ut vere sibi sufficientes sint quoad omnia, adeoque constent circiter animarum 200.000/300.000 millibus.

2. Salva incarnatione distributio *Cleri* eiusque prudens migratio Inter plures Dioeceses praevideatur.

Retributio pro ministerio sacra potius « dioecesana » quam « paroecialis » (seu pro singulis officiis seu muneribus) instituatur, qua iuxta peraequatio inter Clericos possibilis sit.

4. declarantur amovibiles, ut nominatio vel paroeciarum expeditio evadat; *lex* insuper concursus pro paroecia facultativa habeatur.

5. Institutum « pensionis » inducatur, qua frui valeant ecclesiastici, dimisso beneficio, post expletum certum annum sive aetatis sive servitii.

6. Capitula praesertim Cathedralia retineantur; at singuli Canonici praesentes habeantur cum, de mandato Episcopi, ministerio pastoralis Incumbunt.

7. Plenior eademque expeditio optanda est immissio Religiosorum Sodaliis in ministerium pastorale dioecesanum, sub ductu Ordinarii loci.

8. Curriculum studiorum eorumque ratio in Seminariis ita disposita ut aetas ad Presbyteratum provecior evadat, facta potestate exercenda Sacros Ordines Subdiaconatus et Diaconatus per plures annos, praesertim In Catechesi tradenda et in quibusdam experimentis pastoralibus Incumbendis.

9. Ieiunii et abstinentiae Juxta sensu clariore reformetur, vel potius operibus positivis praescriptis substituatur.

10. Censurarum elenchus et poenarum in genere ad simpliciorum rationem reducatur.

DE LITURGIA

1. Latinae linguae usu pro ritu latino in et indulgentum In toto vel ex parte videtur linguae vernaculae in quorundam Sacramentorum et Sacramentalium, v. g.: in Baptismatis,

Confirmationis, Extremae Unctionis, Matrimonii administratione; in funeribus persolvendis; in plurimis benedictionibus.

2. Reformatio Divini Officii, si qua facienda sit, ita disponatur Officium in Choro et Officium privatum recitandum omnino iisdem textibus eademque ratione constant.

3. Kalendarium perpetuum, cum res gravissimi momenti sit, in praesentibus rerum adiunctis induci nondum potest: interea tamen curandum videtur ut festum Paschatis alicui diei Dominico certo et stabiliter assignetur, posthabitis lunationum rationibus.

4. Biblicae in Missae et Officio alio ordine per huiusmodi disponendae videntur ac in praesentia fit; vel ordine quo cyclico per plures annos redigantur ita ut tota fere Sacra Scriptura, in potioribus saltem locis, legi possit.

IOSEPHUS STELLA

Episcopus Lunensis set

Sarzanensis et Brugnatensts

120

Exe.MI P. D. SILVII CASSULO

Episcopi Maceratensis et Tolentini (Macerata et Tolentino)

Maceratae, XXV augusti MCMLIX

Humillime et tamquam minimus Episcoporum, ad Sacros Pedes Summi Pontificis prostratus, prae oculis unice habens Fidelium incrementum et rectam Christiani populi morum renovationem necnon et ecclesiarum disciplinam ad nostrorum temporum necessitates rationesque aptius et commodatam (iuxta Encyclicam *Ad Petri Cathedram*) quaedam quae mihi in proximo Concilio Oecumenico et in revisione *Codici Juris Canonici* tractatura videntur, quasi ad indicis modum attingo tractatam dogmatica scilicet, disciplinam Cleri et fidelium spectantia, et turgica.

Capita doctrinae

1. Principia dogmatica praecipua, quae inveniuntur in Encyclicis *Mystici Corporis Christi* et *Mediator Dei* etc... proponi possunt credenda fideibus in ipso Concilio Oecumenico.

2. Mediatio universalis B. M. Virginis... Praesentia B. M. Virginis in Ecclesia...

f I 3. Ius circa Episcopatum bene determinetur, ita ut evidenter u Sacerdotu plenitudo in Episcopo uti fans et ratio cuiuscumque eiusdem Christi Sacerdotii, e quo derivatur potestas Presbyteri, Diaconi etc.

4. Doctrina de religiosorum votis non tantum privatis, quamvis sanctis, doctoribus relinquatur, sed ab ipso Ecclesiae magisterio procedat; et dicatur (ut iam R. Pontifex f. r. in Encyclica *Sacerdotii Nostri* *frzmordia*) de perfectione Cleri saecularis qui (minus apte mihi videtur), saeculari conditione permanens, confugit ad instituta religiosa ad sanctitatem fovendam, cum ad eundem finem habeantur multiplices (et aliae undari Possent praecise pro Clero saeculari) pia Associationes.

5. Conceptus *hominis religiosi* (cum plures sistant in sentimento tantum vel in cultu rituali) dare et complete definiatur.

6. Catechismus iuxta hodiernam mentem, sermone magis apto et concreto, edatur...

Capita disciplinae

1. Quotannis etiam pro Clero saeculari Exercitia Spiritualia quinque vel octo dierum praescribantur.

2. Disciplina etiam Cleri regularis, extra claustra, magis ac magis in futurum plene subiaceat iuri episcopali.

3. Tempia publica etiam Regularium, habeant vel non curam animarum, in omnibus pendeant a lege dioecesana.

4. Exemptio Religiosorum relaxetur intuitu animarum salutis, et ex se in damnum sit unitatis Ecclesiae activitatis, cuius Rectores Episcopi sunt sub auctoritate Romani Pontificis.

5. Sit in facultate Episcopi aliqua peraequatio rerum temporalium Ut omnes Sacerdotes honestam habere possint sustentationem iuxta Dioecesis possibilitatem.

6. Sint uno quoque anno in singulis Dioecesibus exercitationes scripto et ore de re theologica, quibus interesse possint (aliqui obligentur) Sacerdotes, Ita ut Episcopus, iuxta earum exitus, regulariter per triennium, Promovere possit sine particulari concursu, ad beneficia vacantia. Hoc ad fovendum studium erit, quod maxime optandum in tam facili periculo desertionis librorum.

7. Etiam Parochi, sicut Episcopi ad S. Sedis nutum, ad nutum Episcopi sicut scilicet non amplius immovabiles.

8. Circa administrationem bonorum temporalium nutus Episcopi Praevaleat ita ut in singulis casibus, iuxta voluntatem vel capacitatem beneficiarii, possit vel non eam conferre.

9. Nulla amplius dispensatio supra defectum aetatis concedatur pro Ordinatione sacerdotali...

10. Statuat Ecclesia Diaconatum conferri posse non tantum futuris Presbiteris iuxta

erl pot fungentibus; si haberi nequeat, apud Seminarium; quantum est, vita communis, de qua supra, statuatur.

7. Aliqua revisio finium Dioecesium urget; per opportunam Commissionem Pontificalem permanentem haec difficillima materia serio studio tractetur iuxta dinamicam temporum evolutionem et paulatim saltem casus urgentiores solvantur.

18. Episcopi, residentiales saltem, iurisdictionem expeditam habeant pro Sacramento Paenitentiae et sacra praedicatione tamquam in Dioecesi ubique terrarum; sollemnes tantum ritus pontificales ab Episcopo extra propriam Dioecesim sine consensu Ordinarii.

19. Revisio circa praecepta Ecclesiae: secundum est penitus neglectum; quartum maiori determinatione indiget in concreto ut reapse fides ad auxilia multiplicibus operibus Ecclesiae necessaria iuxta Pecuniae valoris realis variationem; quintum otiose tenetur.

Ad²⁰ mala vitanda praesertim recensita in prima parte

b Petrus Cathedram, quae gignunt ignoratio veritatis et despectus ad ea temeraria aversio, auctoritative interveniat S. Sedes per *leges* non tantum negative sed et positive disponentes immanem materiam de ephe- de radiophonicis auditionibus, et de spectaculis cinematographiciis et televisificis.

²¹ Statuatur *lege* generali ut, firma hodierna *lege* circa aetatem ad f² anstiam sumendam, Sacramentum Confirmationis ne reguliter conferatur ante decimum aetatis annum; certe proficiet catechetica instructio et conscientia officiorum catholicis incumbentium.

Capita Liturgiae

1. Excepta S. Missa, omnes ritus, etiam in Sacramentis conficiendis, ant² nationali, item et preces post Missam, nisi aboleantur.

2. Ritus Consecrationis Altarium et Ecclesiarum contrahatur.

3. In cultu B. M. Virginis et Sanctorum magis semper fulgeat ut Redemptor et Mediator Christus; item et in omnibus orationibus auctoritate Ecclesiae approbatis centralitas Christi semper affirmetur.

4. Privilegia spectantia Sanctorum cultum et B. M. Virginis, quae ob³ umb⁴ rare possint Christi cultus praesinentiam (v. g. expositio Reliquiarum vel Imaginum sacrarum in centro Altaris vel amplius in trono Eucharistiae, usus umbellae in processione...) ne concedantur et vetera omnia abrogentur.

5. Forma Altaris in quo habitualiter servatur Eucharistia sit talis ut orn⁵ es, etiam pueri, facile illud inter caetera Altarium d⁶ t.

6. Normae nunc vigentes circa illuminationem Altaris videntur mi-

1. Ut opus apostolicum pro animarum salute, quod praecipue cordi est Ecclesiae Catholicae Sponsae Christi, ordinate, hierarchice et univoce necesse est ut omnes actuose cooperentur cum Episcopo in Dioecesi (ex. gr.: Actio Catholica, Confraternitates, Sodalitia Terti Ordinis, tae Uniones et similia), praesertim Congregationes Religiosorum Religiosarumque. Immo mihi restringenda esse videtur privilegia, *praesertim e. "emptionis*, Religiosorum, quibus in munere apostolico exercendo, non in Ecclesiis paroecialibus sed etiam in Oratoriis, unice et exclusive debet Ordinarius loci, cui spectat coordinatio omnium viapostolicarum, ita ut verum habeatur Corpus, in quo membra distincte at non separatim in bonum commune cooperentur.

2. Omnes Cleri dioecesani Sacerdotes animadvertunt maximi esse notnenti hodiernis temporibus *vitam communem*, quae tamen sapientibus regl dispositionibus, ita ut Levitae, de victu sibi comparando haud ~~¶~~ hcttl, in ea guae sunt ad Deum omnl110 incumbant, necnon varias met.odus apostolatus et experientiam sibi invicem transmittere possint maxima cum charitate et discretione.

M' 3. *De re liturgica*: Ut habeatur intima Christifidelium participatio Issae Sacrificio fere ab omnibus optatur:

a) ut Missa diebus saltem festivis dialogata semper sit;

b) in prima parte Missae, i. e. « Missa Cathecumenorum », lingua adhibeatur vulgaris, quia, si « Missa didactica » est, iuxta probatos auctores, « magisterium ordinarium » qua ab Ecclesia Christifideles quotidie opus est ut ipsi intellegant quae eis docentur, iuxta illud divi ault « fides ex auditu »;

c) hoc valere debet etiam in Sacramentis administrandis, quia propter homines! ». Ideoque Cleri fideliumque in convenienti ut Sacramenta, saltem Baptismatis, Confirmationis, Ex-unctionis et Matrimonii lingua vulgari aut in toto aut in parte administrantur.

licet Sacramenta ex opere operato gratiam conferant, tamen in fidehbus requiritur dispositio, quae linguae vulgaris usu facillime optinegue excitaretur;

d) ad amorem erga SS. rogam Eucharistiam ulterius favendum, danda esse mlti videtur facultas ad Sacram Communionem accedenda extra Missam quavis diei hora, servatis praescriptionibus recenter statutis per Constitutionem *Christus Dominus* et praesertim *Ad Sacram Communionem* Sum Pontificis Pii Papae XII immortalis memoriae circa lemmum eucharisticum.

ffi ANDREAS CESARANO
Archiepiscopus Sipontinus

122

Exe.Mr P. D. ANTONII POMA

Episcopi Mantuani (Mantova)

Mantuae, die 28 augusti 1959)

Eminentissime Domine,

Quae de futuro Concilio Oecumenico Litteris d. 18 iunii 1959
(I C/59-807) consignasti, venerabundus accepi ac, Deo
animo cogitavi. Nunc, Augusti Pontificis votis libenter obsecrans,
Commissioni Antepreparatoriae humiliter propono. . . . quae

Perspicuitatis gratia in tribus capitibus argumenta
scilicet ad Magisterium, quae ad Ministerium, quae ad . . . t Magi-
pertinent. Ecclesia enim Christi munus in aevum producit, quod est tur-
ster, Sacerdos et Rex. Qua ratione omnia comprehendere posse . . .

Magisterium

1. Anteacta Concilia quaedam doctrinae capita . . . t quae illis
temporibus magis apta ad haereses profligandas et ad . . . rrores
repellendos videbantur. Quod sane etiam nostris temporibus
contra relativismi, idealismi et materialismi doctrinam, quae magis
atheismum proponit, faciendum videtur. . . . edigere

2. Bonum est praeterea futurum Concilium Oecumenicum r b o m-
synopsim seu syllabum totius christianae fidei et veritatum qua\ a 5 qui-
nibus certae tenendae sint. Ingens labor, sed utilior sane
bus facilius patet via ad tutam notitiam comparandam de C r l s t e . .
substantia non tantum per theologos quantum aut entica b r quia

Quae expositio triplici praesertim ratione magni . . . itu sed
non polemica sed positiva, non partialis sed completa, non ispet prae-
harmonice digesta. Facilius videbunt fratres separati, bona e cum
dit, non tantum pauca quae dividunt sed multo quae a d unlonetn
vera Christi Ecclesia alliciunt. . . . Corpore

3. Quaedam tamen peculiari modo agi debent de . . . dt Episco-
Chnsti Mystico, de eius hierarchica constitutione . . . curti
patu et Sacerdotio, de vita religiosa et laicatu) atque de rauont
Imperio civili, scientia ac humanae gentis diverso civili cultu. d si fieri
4. Quaedam de Mariologia adhuc inquirenda ac declaranda,

Potest, praesertim de Corredemptione ac de universali gratiarum Mediatione.

⁵ d. : Quaedam praecipue exponenda de peccato, de matrimonio ac de doctrina sociali christiana.

Ministerium

I. Pietas liturgica et praesertim Missae celebratio honore antecedit et privatam devotionem; etenim per eam fit Redemptionis rursus ad animarum salutem applicatio.

2. In libris liturgicis innovandis:

a) Veritas historica omnino exponatur (v. g., in Sanctorum vita enarranda).

b) Fidelium vita et conditiones magis attendantur, ita ut simplicior et brevior sit celebratio praesertim in Ecclesiis et aitis consecratione), quorundam partium publica lectio vulgaris lingua permittatur.

c) Magis abundet liturgica catechesis in ritibus inserta, opportuna lectione et commentario Sacrarum Scripturarum ac doctrinae catholicae ad fidelium aedificationem.

d) Sanctorum festa in Ecclesia universali pauciora numerentur, ita magis populus alliciat ad Christi vitam et mysteria Religionis educanda. Quaelibet Natio vel ecclesiastica Provincia vel particularis ecclesia referat tamen festa cuiuscumque propria.

³ . Ad fidelium religiosam eruditionem libri v. d. « directorii » parentur vel praecipiantur, sive ad homileticam expositionem, sive ad totius doctrinae christianae propositionem.

Experientia docet sacram praedicationem, uti saepe in ecclesiis exercetur, omnino esse instaurandam et quoad methodum et quoad argumentorum propositionem. Permulti enim humana et privata praecepta institutaque cum aeterna veritate miscent vel eam substituunt magno cum animarum detrimento.

In actuali Religionis neglegentia fidelibus etiam proponatur catechesis quae variae hominum aetati sit idonea. Nonne puerorum spiritualis indigentia admonet et diuturniorem Sacramentorum prae-

Maxime in quaestionem vocetur Confirmatio, quae ex ipsa videtur non tantum requirere ut quis leviter imbutus sit, sed de Religione christiana et spirituali pugna darius habeat: quae omnia nimis acerba pueritia consequi nequit.

etiam ratio pastoralis suadere videtur, quia maior puerorum Pars, in permultis Ecclesiae regionibus, catechesim et interdum praxim

re^lgiosam re^linquunt post primam C^omunionem e^t sacram Confirma-
tionem.

Item traditio laudabiliter in omnibus instituatur ecclesiis de nuptia
iuvenum catechesi ante sacramenti matrimonii celebrationem:

Omnino etiam vitanda illa de liturgia baptismali et
vata notio et praxis qua fere apta et decentia loca in
desiderantur ad eorundem sacramentorum honestam collatⁱonem.

Regimen

1. Meliores Concilii fructus e sacerdotum cultura et ascetica insti-
tutione expectari licet.

Clerici enim in hodierno discrimine maiores difficultates experiunt^{ur}
ad christianas vⁱrtutes exercendas et ad imitationem Ch^risti ex^{co}la^m.

2. Quaedam de disciplina ecclesiastica accurate determinand^o pr^ota
sertim de humanis rationibus et de habitu ecclesiastico necnon el^e
communi clericorum. Suaderⁱ videtur v. g. pro omnibus c^oncⁱs Ecc^lesⁱa
Cath^olicae tessera seu chartula recognitionis imaginem sacer^ous d^e
eiusdemque fidem faciens, quotannis a proprio Episcopo confirman^o a.
lⁱ mⁱ prae-

3. Pariter renovetur spiritus Religiosorum et Sancⁱmonia i^u e-
sertim in parvis domibus religiosis, quae interdum languescere et cons
nescere videntur.

4. Difficulus tamen via proponi potest quia practice regnat et n^o u-
invalet ille dualismus iuridicus inter unum et alterum Clerum. oc
mentum in vita pastoralis evidenter patet.

Quoad Religiosorum ministerium, Episcopis practice reservatur et
agnoscitur dignitas honoris et ordinis tantum.

5. Nimiae sunt Congregationes religiosas quibus instituta
nia nunc acce^unt. Sed interdum parvus adeptorum
scripta vel peculiaris activitas domestica et suam vitam spiritua^lum
actuositatem apostolicam minuunt. Accidit etiam ut finalitas mu^lta
familiarum religiosarum simillima ita ut ad fines peculiares in Ecc^les
obtinendos unio vel saltem foederatio suadenda sit.

6. Sensus catholicus in clericis et in religiosis magis
maior p^oriatur a lⁱus ministerium exercendi et opera instituen^{di} in lⁱm
regⁱom^o us in q^uo us Ch^ristⁱ regnum olim fortasse sp^{er}en^{do} ex^{co}lⁱtu^o t
nunc languescere vⁱetur ob ministrorum defectum. M^ulⁱ eni^um sun^t
regiones ve^lut derelictae ingravescente adversariorum mo^lim^o a^uae
vero, omnibus praeditae auxiliis sive spiritualibus sive oeconomⁱcis, q
aliis auxilia afferre non posse affirmant.

Una cum sensu catholico etiam in omnibus excolatur ze^lus

rius Ita ut fideles universi Ecclesiae munus ad fidem propagandam in diebus participant.

d in Ecclesia ius poenale, quaedam de iure matrimoniali, e a stmentia et ieiunio et de quiete a laboribus in diebus festis. Inno- etiam i:iodus dicendi qui nimis terrena sapit (v. g., guae respiciunt neficia potms quam officia).

Innovetur methodus in paroeciarum provisione et parochorum re- motione ita ut vitetur spiritualis ruma paroeciarum (utl re fert loca lls Istoria et vere lacrimabilis Episcoporum experientia).

8 . Principia de Laicorum participatione ad Ecclesiae apostolatam, praesertim de Actione Catholica et aliis sodalitatibus, clarius firmentur et organice exponantur.

9 E . . Non ad universalis Ecclesiae regimen, quod Christus Romanorum _Piscopo commisit, sed ad maiorem universalitatem excolendam, ad offi- cia .sed_ is Apostolicae advocentur qui omnium populorum partes agant. pacihus enl m vinculum statmitur sl etnm vln ecclesinstlcl Romae ad .etri Cathedram peculiare gentis suae consuetudines et animi inclina- tiones exprimant necnon ad suas difficultates solvendas auxilium afferant.

Nostro enim tempore fit ut, prima vice in historia, fere populi universi Is (veluti e somno excitati) conscientiam propriae vitae citius expe- rantur. Ecclesia Catholica, in qua elementa occidentalis culturae eviden- ter abu? ant, nunc materno corde omnium populorum anxietates et vividi- us sentit et omnes Episcopos ad Concilium advocat. gttur ergo de hora vere historica pro totius Ecclesiae vita.

I Non sine quadam peculiari divina adsistentia SS. Dominus Noster Div. Prov. PP. XXIII die 25 mensis ianuarii Anno Domini 1959 consilium aperuit de Concilio Oecumenico celebrando.

. Faxit Deus ut Parris Nostri sancta desideria compleantur ita ut om- nium Ecclesiarum unitas faveatur et fiat ad totius orbis salutem.

a D Bona quaeque, Eminentissime Domine, pro felici laboris Tui exitu oznino adprecatus

Eminentiae Tuae
addictissimus in Domino

ffi ANTONIUS POMA
Episcopus Mantuanus

123

Exe.Mr P. D. DOMINICI VALERII

Episcopi Marsorum (Marsi)

Prot. N. 544/59 P.

Aveani, die 1 septembris 1959

Eminentissime Domine,

Mitto Tibi responsiones ad Tuas Litteras (Prot. N. I.
Reverenter Sacram Purpuram deosculor et summam Tibi P
observantiam.

Eminentiae Tuae Reverendissimae
add.mus

ffi DOMINICUS VALERII
Episcopus Marsorum

Circa res in futuro Concilio Oecumenico tractandas, mihi visum est
in Domino proponere vota quae sequuntur:

1. Ut dogmatice definiatur Universalis B. M. Virginis Mediatio¹¹¹,
2. Ut confirmetur condemnatio errorum in d'les ing' ravescent¹¹¹,
praesertim communism¹ ac materia¹ ism¹, natura¹ ism¹, a¹ l'cl'smi, libera is¹,
existentialismi athei necnon massonicae sectae.
3. Ut, quemadmodum factum est in Concilio Tridentino, per v ne-
maxtme, donec con^{fi}ciatur novus catech^hismus nostrorum temporum¹¹¹, ina-
cessitat¹ us accommo^datus, quo Paroch¹ utl possint a^d pop^{ulum} c¹ f¹ls i¹ Vt
doctrina instituendum, etiam quod attinet ad quaestiones socia es. in
etiam pro puenis conficiatur aptus textus catech¹ism¹, qui a¹ dhibeatur
totius Nationis paroeciis.
4. Ut omnes opes omnesque vires conferantur ad Cleni¹ san^{cum} t¹¹¹,
ex qua pendent cetera omnia, maxime curandam.
5. Ut in singulis Dioecesibus adsit Sacerdos, saecular¹is aut :egu Cleri.
doctrina et virtute praeditus, qui curam spiritualem habeat .rouus nt.
6. Ut omnes Sacerdotes quotannis exercitiis¹ l cae-
7. Ut ratio exquiratur consulendi - etiam dispensat¹ione a eg; tum
libatus dummodo humillime petatur - miserorum illorum Sacer[?] si¹¹¹
qni, h^ab¹itu ecc¹lesiast¹ico a^blecto, coniugalem vltam agunt¹ praesert¹
habent prolem.
8. Ut examinetur utrum expediat necne eandem con-
cedere una cum reductione ad statum laicalem sacerdotibus qui scan-
dalo
sint fidelibus nee ullo modo, ob naturae vitium, corrigi possint.

9. Ut aboleantur paroeciae inamovibiles omnesque fiant amovibiles.

10. Ut exemptioni Regularium ab Ordinarii iurisdictione aliquis modus imponatur.

11. Ut relinquatur Episcopis potestas dispensandi quoad impedimenta matrimonialia et statuendi quoad res bonum Dioecesis spectantes.

12. Ut regimen Seminariorum Regionalium revera Episcopis demandetur.

13. Ut Episcopis senectute aut infirma valetudine laborantibus citius meliusque provideatur ne Dioecesis detrimentum patiatur.

14. Ut fiat codex omnium legum liturgicarum hodie vigentium.

15. Ut prohibitiones circa omnia quae scandalo esse possint fidelibus *smt* uniformes saltem pro unaquaque Natione.

16. Ut Parochi liberentur ab administratione directa bonorum temporalium beneficii, quae saepe est causa multorum malorum.

ffī DOMINICUS VALERII
Episcopus Marsorum

124

Exe.Mr P. D. FAUSTINI BALDINI
Episcopi Massani (Massa Marittima)

Massae Maritimae, 24 augusti 1959

. Argumentum adprecatur de gravi periculo quod ex discrepantia magis dilagante inter catholicos circa doctrinam de re sociali eveniet. Fideles enim minus gnari, prae hac confusione, non agnoscunt in communismo factum politicum sociale religiosum, sed tantum oeconomicum, et his qui societatibus Ecclesiae subiecti a scriptis sunt, qui, praecipue inter iuvenes doctrinam marxistam ad quaestionem persolvendam magis idoneam retinentes, communismo sufferunt maxima cum facilitate. Immo et aliqui clericorum, a tanta sententiarum confusi, de via declinant. Et ideo necesse est ut seminaria discipulos de doctrina sociali ab Ecclesia tradita plene doceant, Ita Ut Clerici venturi lumen aliis praeferant et non passive ab aliis ducantur.

Adprecatur insuper:

. Aequam Cieri distributionem inter Dioeceseos, ita ut iis quae penuria laborant, sacerdotes ab aliis redundantibus subministrentur.

Ut inter Clericos maior aequitas servetur in opibus fruendis, ob adversas repercussiones actualis conditionis in populo nostro, qui audit de iustitia sociali a coetu minus idoneo, qualis est, ad amussim, coetus clericalis ex nimia inaequalitate oeconomica laborans.

Ut in beneficiorum collatione, et maxime paroeciarum, concursus abrogentur.

Ut in amotione parochorum ampliori facultate Ordinarius

Ut auctoritas Ordinarii in Religiosis augeatur et in societaibus ipsis subiectis.

Ut in administratione bonorum ecclesiasticorum Ordinarius amplius facultate gaudeat.

Penuria Sacerdotum cum maxime amplificata sit, Ordinarius statem habeat, prudenti ipsius iudicio, tres Missas eidem sacerdoti mittere de festo de praecepto, ne pars notabilis de

Episcopo infirmitate aut aliquo alio impedimenta de improvviso tento facultas sit sacerdotem egendi pro administratione Confirmationis, quando parata sunt omnia.

Ut praeceptum Eucharistiae sumendae adimpleri possit semel etiam extra tempus Paschale.

Ut in veste talari Clericorum, in Italia, nihil innovetur.

Ut territorium aliquarum dioecesium, in Italia, recognoscatur, et pa- aliquibus Episcopis residentia traducatur in locum praestantiorum et magis centralem Dioecesis.

Ritus novam Ecclesiam consecrandi brevietur.

Aliqui loci Sacrarum Litterarum et Patrum qui in Breviario pretium habent doctrinale et spirituale, aliis praestantioribus substituantur.

Ut in recitatione privata Breviarii omnes inter sacerdotes et fideles tollantur.

Aliqui loci Sacrarum Litterarum in Missa, bene selecti, ut in lingua materna clara voce fidelibus legantur.

Associationes omnes laicorum quae auctoritati ecclesiae subiacent (Azione Cattolica, Adi, Cif, Terz'Ordine ecc.) ad specialem Sacramgregationem referantur ut concordem directionem habeant.

Ut Breviario et Missali systema detur definitivum.

ffii f AUSTINUS BALDINI
Episcopus Massanus

125

Exe.Mr P. D. JACOBI PALOMBELLA

Archiepiscopi Materanensis (Matera)

Matherne, die 20 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Oec ago Pontifici pro con_vocatione provvidi
I Ut nocl et Emrntlae Tuae Reverendlsslmae pro veneranda epl-
sto a 18 mensis iunii, l C/59-823 scripta.

B .doctrinae capita, mihi videtur in Concilio definiri posse de
· M_ Virgme, mediatrice universali gratiarum dogma.

Circa disciplinam cleri et populi christiani, puto haec inter alia esse tractanda:

1. Confirmare et declarare omnes canones sacri Concilii Tridentini et
Codz'czs Iur'z's Canomicz' praesertim circa coe^lb^latum ecc^lesiasticum, usum
vestis talaris sacerdotum, cohabitationem cum mulieribus, etc.

Obligare sacerdotes ut quotannis vel saltem altero quoque anno,
sacris spir^lu^lus exerc^litus vacent.

b · Aptiorem reddere temporibus formationem clericorum, abolendo
su *til*es quaestiones mere theoreticas, inducendo in curriculum studio-
rum le^lc^liones pragmaticas circa necessitates vitae pastora^lis et civ^lis.

4. Curare aequam distributionem cleri inter dioeceses.

5. Abolere paroecias exemptas et studere ut sacerdotes religiosi pa-
storah ministerio incumbant ad libitum Episcoporum.

6. Reddere fines dioecesium et paroeciarum ad territorium provin-
ciae et ur^bis eiusdem.

7. Ordinate definitive Breviarium Romanum, ne amplius brevietur.

B. Atten^luare sacras coe^lemonias, praesertim quae tractant de conse-
cratio^lne ecc^lesiae, altan^s, etc.

. Ad religiosum osculum sacrae Purpurae provolutus, me profiteor mi-
nimum Apostolorum et

Eminentiae Tuae Reverendissimae
addictissimum in Domino

ffi JACOBUS PALOMBELLA
Archiepiscopus Materanensis

Exe.Mr P. D. IOACHIM DI LEO

Archiepiscopi, Ep. Mazariensis (Mazara del Vallo)

Prot N. 577/59-A

Mazara del Vallo, 6-10-1959

Litteris acceptis ab Em.mo Card. a segretis Status die 18 iunii 1959 n. 1 C/59-825, Deum humillime adprecatus sum ut Ipse nonnulla mihi argumenta suggereret in Oecumenico Concilio tractanda.

1. Quam maxime clericorum sanctitatem urgendam esse censeo, idonea institutione in Seminario dioecesano comparanda et per totam vitam servandam et perficiendam.

Exercitia spiritualia, quotannis vel - saltem - alternis annis peragenda censeo.

2. In Seminariorum alumni et in Sacris Ordinibus iam constitutis virtutum omnium exempla praeferantur et, praesertim, filialis devotio erga Immaculatam Virginem Mariam ac vehemens amor et specialis laetitia cultus erga Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum.

Quod commendandum existimo sive publice, sive privatim, etiam omnibus utriusque sexus Religiosis et Christi fidelibus.

3. Ubi specialis et gravis dioecesis conditio non urgeat, S. Praesbyteratus Clericis saecularibus vel regularibus ne conferatur, nisi canonica aetate iam adepta et theologico studiorum curriculo feliciter expleto.

4. Habitus ecclesiasticus omnino servetur in regionibus ubi laudabilis consuetudo viget.

5. Vita communis maxime inter sacerdotes eidem vel proximiori ecclesiae addictos foveatur, dummodo practice vera concordia servetur.

6. Parochi omnes amovibiles sint et remotionis processus, si casus ferat, expeditior.

7. In paroeciis conferendis, lex concursus ita temperetur ut locorum Ordinariis licitum sit vacantibus ecclesiis per liberam electionem et institutionem consulere.

8. Miserrima sacerdotum condicio, qui « in via Cain abierunt » (*Iuda 11*) et, non obstante lege coelibatus, ita dictum matrimonium civile attentaverunt, Concilii Patribus prae oculis sit.

9. Aptioribus et modernis mediis necessitatibus et decori vitae sacerdotalis ita consulatur, ut omnes et singuli clerici qui Altari serviunt ex Altari manducent.

Ne ipsis - in tanta Cieri penuria - causa donetur aliunde sumendi

vitae stipendia, (aliunde) potius quam ex idoneis sacerdotalis vitae exercitiis.

10. Regulates privilegio exemptionis gaudeant simpliciter quoad ipsorum regulas, statuta et constitutiones. Quoad vero ministerii sacerdotalis exercitium, a loci Ordinariis - ut caeteri Clerici - dependant et eiusdem reali et personali visitationi subiaceant.

11. Rituale sacramentorum, ut recentioribus temporibus factum est quoad Baptismi collationem - magis vulgari idiomati indulgeat, ita ut etiam rudioribus fidelibus Ecclesiae sensus clarus evadat.

12. Hodiernae populi et civilis societatis condiciones Concilii Patribus statuta institutiones et decreta sive dogmatica, sive de re morali indicent et suggerant ita ut Ecclesia una, sancta, apostolica, catholica, Summa Pontifice supremo duce et pastore, appareat et sit vera civitas super montem posita ac lucerna ardens non solum heri, sed etiam hodie et in saecula.

Quod nobis Dominus concedat per suam misericordiam. Amen.

ffi IOACHIM DI LEO
Archiepiscopus Episcopus Mazariensis

127

Exe.MI P. D. DOMINICI PETRON!
Episcopi Melphiensis, Rapollensis et Venusini
(Melfi, Rapolla e Venosa)

Melfi, 29 augusti 1959

Honorificum est communicate Commissioni Antepreparatoriae pro futuro Concilio Oecumenico mea consilia et vota.

Interim impensos animi sensus ex corde profiteor Excell.mae Commissioni, cui fausta quaeque a Domino adprecor

ffi DOMINICUS PETRON!
Episcopus Melphiensis, Rapollensis et Venusinus

1. Definitio dogmatica Regalitatis Domini Natri Iesu Christi, Regalitatis B. M. V. et Mediationis Universalis gratiarum B. M. V.

2. Synthesis doctrinae circa Corpus Mysticum Christi et Sacram Liturgiam.

3. Syntesis doctrinae circa relationes inter Ecclesiam et Statum.
4. Damnatio communismi, laicismi et existentialismi.
5. Expositio doctrinae socialis Ecclesiae.
6. Abolitio inamovibilitatis Parochorum.
7. Ampliatio facultatum Episcoporum; relationes inter Episcopos et Sacras Congregationes et Officia Curiae Romanae.
8. Maior dependentia Religiosorum ab Episcopis quoad cultum, apostolatam etc.
9. Reformare administrationem bonorum temporalium ad obtinendam maiorem peraequationem beneficiorum et honestam sustentationem Cieri.
10. Reformare legem ieiunii et abstinentiae.
11. Concedere Episcopis ampliores facultates relate ad pm legata et onera.
12. Simplificatio Pontificalis Romani, Caeremonialis Episcoporum, Ritualis Romani.
13. Maior usus linguae vulgaris in administratione Sacramentorum etc.
14. Textus nationalis unicus pro Catechismo.

ffi DOMINICUS PETRON!

Episcopus Melphiensis, Rapollensis et Venusinus

128

Exe.Mi P. D. ANGELI PAINO

Archiepiscopi et Archimandritae Messanensis (Messina)

Eminentissime Princeps,

Relate ad tuas ven. litteras, diei 18 iunii 1959, prot. 1 C/5⁹⁻⁸⁴⁵, qua par est reverentia et humilitate, haec quae sequuntur tuae et ^{com-}missionis antepreparatoriae pro Concilio Oecumenico submitto ^{consi-}derationi:

I. Pro cleri disciplina, ad promptius et felicius roecliarum curae utile erà quae in C.I.C. de parochorum amovl^{b'l}itate e^{pat-} inamovl^{b'l}itate statuuntur denuo attento examini subl^{b'l}cere, ita ut locorum Ordinarii detur facile parochos transferendi, rema-
Vndl^{d'}, immo perutilis esset parochorum trans^lauo a^d eorum dlhgentlam excitandam.

II. Cum in multis dioecesibus sacerdotum dioecesanorum exiguus numerus, dum, e contra, sacerdotes regulares numerosi extant, inconueniens erit, ut reuisis iis quae in C.I.C. statuuntur de religioso-exemptione, leges condantur, quibus Ordinarius, auditis superiorum religiosorum, possit ipsorum ministerio uti in fidelibus iuuantur, praesertim diebus festis de praecepto, occasione missionum, quadragesimali tempore.

III. Cum actio politica, praesertim in Italia, non paucas aerumnas in ecclesiastico afferat, remedia excogitanda sunt, quibus haec actionoxia reddatur.

IV. Saepe evenit ut parochi, aetate proveci, in animarum cura perillaneant, necessitate oeconomica coacti: utile esset, eos statutum numerum annorum assecutos, ab officio remove, cum congrua utique sustentatione. Ordinarius poterit eorum auctoritate in aliis ministeriis congruemibus.

V. Sancta ac venerabili ecclesiastici coelibatus lege statuta, media conuenienda sunt, quibus subueniatur sacerdotibus qui a suo statu declinant vel, vestem sacerdotalem retinentes, gravia peccata contra sextum concilium commiserunt et nullum resipiscentiae signum ostendunt.

I. Servata lingua latina in canone Missae et in essentialibus relatione collationem, optandum videtur ut partes quae ad instructionem sunt, lingua patria legantur eo fine ut populus attendat et diligenter participet. Participatio reuidentur caeremoniae ornamenta ecclesiastica quae non cohaerent nostrae aetatis spiritualibus.

VII. Melioribus rationibus quibus Apostoli pulsati sunt ad Diaconos ordinandos, cum nostris temporibus sacerdotum numerus fere ubique exiguus sit, optandum videtur ut coetus Diaconorum instituantur, qui, non teneantur coelibatus lege, et tamen possint, recte in sacra theologia instructi, ut sunt plerique in actionis catholicae agminibus militantibus, catechesin tradere in scholis et aedibus paroecialibus, ad adiuvandum ministerium, rem oeconomicam in beneficiis ecclesiasticis curare.

Curandum est ut cleri condiciones oeconomicae pares sint nebuendo singulis tantis et e medio sunt. Beneficia, singula beneficia inter paroecias et officia inter clericos ita ut aequaquaedam obtineatur.

IX. Relate ad habitum ecclesiasticum regufritur ut is semper et ille dare et prompte distinguat clericum a laico.

est ut Seminaria novensiles sacerdotes necessitatibus pastoribus huius temporis aptos praeparent: a quoniam neminem assequendum ut illis videtur exercitatio practica, saltem per annum, certum

corum in paroecias, optimis sacerdotibus concredit, antequam illi ordinum maiorum onera suscipiant.

XI. Ratio taxarum paroecialium et curialium revisenda videtur quae causa extat multarum querimoniarum et frequentium scandalorum. Optandum ut parochi quae necessaria sunt ad eorum sustentationem habeant, et ita operam suam gratis praebeant. Si quae pecuniae summa exigenda sit, haec ecclesiae necessitatibus et pro apostolatus operibus erogetur.

ffi ANGELUS PAINO

Archiepiscopus et Archimandrita Messanensis

129

EM.MI P. D. IOANNIS B. CARD. MONTINI

Archiepiscopi Mediolanensis (Milano)

Milano, 8 maggio 1960

Eminenza Reverendissima,

Chiedo venia se rispondo con grande ritardo alla Sua venerata lettera del 18 giugno 1959 (prot. n. 1 C/59-42), con la quale Eminenza Reverendissima, annunciandomi la Sua nomina a della Commissione Antipreparatoria del futuro Concilio invitava a manifestare ogni parere e voto, che fosse ritenuto utile a buona riuscita del Concilio stesso e al bene della Chiesa di Dio. Impegni indeclinabili e di immediata hanno talmente umile sottoscritto, che gli hanno tolto ogni possibilità di sfatare il dovere di tanta gravità.

Plaudo intanto alla nomina che Sua Santità ha fatto nella dell'Eminenza Vostra, e ringrazio dell'onore che da tale invito mi è fatto; e sebbene impari a rispondervi adeguatamente, esporro con molta semplicità alcune osservazioni, che Vostra Eminenza troverà nei fogli qui uniti.

Le bacio umilmente le mani e con sensi di profonda venerazione mi confermo

dell'Eminenza Vostra Reverendissima

ffi G. B. CARD. MONTINI

Arcivescovo di Milano

I. CmcA CoNCILII PRAEPARATIONEM

Eccl¹ . Gaudeo primum de ipsa praeparatione quam huic extraordinario
 Per : ; ,² praemittere visum est. Nam huiusmodi praeparatio vel
² psam In magnum beneficium evadet.
 ad u : Haec praeparatio praesertim necessaria est pro eo quod attinet
 nunc¹ nitatem in Beel¹ esia restituen^d am l¹ orum c^h ristinnorum coetuum qm
 tnan^c separ¹ : . . . ati existunt. Ex hoe immensae apparebunt difficultates, hu-
 adh¹ Is vlt¹ bus impraesentiarum insupera^b res, altiss¹ mo f¹ m¹ consequen^d o
 stauuc¹ stantes. Ceterum Concilium ad unitatem Christianorum re-
 leretran¹ post inanes conatus quos historia recenset, si scopum fal-
 ri¹ od¹ gravio¹ rem praesentem redderet condicionem nedum iuaret. Pe-
 dat¹ ter comment¹ arü¹ hoc unanimiter proclamant, quo^d ut graviter perpen-
 ur¹ procul dubio meretur.

quae sequuntur oportere videntur:

donec¹ nsthis vrrorum Concilio Oecumenico praeparando coactis nota
 sum? lae. competentiae et universalitatis; viri scilicet eligantur
 b¹ lae (historica, theologica, caet.) auctoritate praediti et ex omni
 Parte arcessiti.

gant) Eruditorum et studiosorum disceptationes promoveantur et diri-
 quae de rebus theologis, historicis, iuridicis, pastoralibus
 ratas ad relationes attinentibus inter Ecclesiam Catholicam et sepa-
) seu varios Christianorum coetus.

quide¹ amore accipiantur, dirigantur et promoveantur conventus non
 nae h¹ b¹ aucto¹ t¹ ate po¹ ll¹ entes, attamen titulum certae et spectatae doctri-
 simu¹ a catholicam disciplinam et mentem exprimentium

Ptu¹ cun: Vltis opiniones dissidentium significantibus. Optime conce-
 gorm proinde videtur propositum consultationis seu conventus theolo-
 con¹ um catholi¹ corum et « orthodoxorum », ut dicunt, Venetis ve¹ a l¹ b¹
 cath¹ vocandorum. H¹ musmo¹ d¹ l¹ conventus praeparan^d l¹ v¹ d¹ entur etn¹ m¹ inter
 dina¹ p¹ rocs¹ Mer d¹ Itos et A¹ nghicanos, auspice exemp¹ o can¹ s memorine Car-
 Difii¹ cum nobili viro Lord Halifax Mechliniae disputantis.

Voc¹ ci tus erit huiusmodi conventus cum protestantibus doctoribus con-
 conf¹ are, cum h¹ sine unitate et sine hierarc¹ m¹, inter se in innumeras
 ali¹ seu « denominationes », ut dicunt, divisi existant. Attamen

experimentum haud impossibile erit nee inutile; ipsa MediOla-
 nal¹ slum¹ Cl¹ it¹ as, quae semper, histori¹ n t n

deundi cum dignitate, scilicet cum quadam facilitate quoad iuris tantum ecclesiastici. Servata doctrina fidei, servato iure tionis Ecclesiae, indulgentiam peculiarem adhibere fas erit, saltem primis temporibus conversionis ad unitatem perdurantibus, in his quae spectant ad disciplinam et ritum. Immo ipsa Ecclesia catholica, apostolica caritate animata, sollicitam se opportune praebebit perfectionis et reformationis in his quae christianos separatos potissimum vel adhaesionem ad unitatem Ecclesiae difficiliorem reddunt. Neque videbitur nefas si Ecclesia catholica aut romana Curia quibusdam re honorificis, ritualibus vel mere iuridicis sponte renunciaverit, ad exemplum fraternitatis christianae et evangelicae humilitatis id viat nee non ad faciliorem sternendam dissidentibus viam, qua possunt ad paternam redire domum.

II. CIRCA DOCTRINAE ARGUMENTA

Quod attinet ad depositum veritatis custodiendum, quod Revelatio Ecclesiae commisit, investigationis dignae videntur quae sequuntur quaestiones:

A) *Quaestiones et errores generaliores*

a) Doctrina revelata circa supernaturalem finem generis humani et singulorum hominum, et circa necessitatem gratiae eiusque mediorum ad salutem supernaturalem, definiatur, contra conceptiones «ismi naturalistici», ut dicunt, in mentibus modernorum facile don-

b) Doctrina revelata circa relationes inter redemptionem Iesu Christi et ipsum bonum naturale et temporale humanitatis item definantur, ut accuratius exprimatur genuina indoles «christianae spei» contra «spem terrenam» omnium doctrinarum, quae in ultimis saeculis dicuntur (marxismi, technicismi, historicismi, caet.), salutem mere terrenam promittentium, opibus mere naturalibus assequendam.

c) Adamus elucidetur et declaretur doctrina circa praecipuas quaestiones de relationibus inter ordinem supernaturalem et humanae realitates seu humana rerum momenta, quae maxime mentes modernas angunt. Potissimum quae sequuntur tractanda in Concilio videntur:

aa) Relationes inter vitam positivam et vitam realem Ecclesiae competentiam affirmando necnon eiusdem limites ut Christianis doctrina clara et in omni loco univoca proponatur;

d bb) momentum rerum vel actionum, ut dicunt, « temporalium » quoa finem supernaturalem adipiscendum, ut proponatur religiosus sed verus sensus omnis activitatis humanae « temporalis »;

s cc) caritas christiana et eiusdem obligatoria consecratoria in vita ocia, ut fides christiana praesentetur tamquam verum fermentum, cui nihil potest, omnis boni vel temporalis (ex. gr. quoad relationes Inter stirpes aut classes hominum) generis humani.

B) Quaestiones circa doctrinam et vitam Ecclesiae

ei ah) Relationes inter supernaturalem et intimam Ecclesiae vitam et e us terarchicam structuram definiuntur, ut completa et accurata doctrina b verae naturae Ecclesiae et relationes quas ad illas habent amizati omnes et illi qui bona fide extra Ecclesiam versantur: huiusmodi enim relationes saepe considerantur magis in ordine quodam indirecto quam ontologico. Haec autem declaratio videtur necessarium fundamentum omnis oecumenicae, ut dicunt, actionis.

n'b)f ocatto ad salutem supernaturalem et potestas omnibus hominibus acta per gratiam Christi earn adipiscendi definiatur, etsi unitas Ecclesiae eius emque necessitas ad supernaturalem salutem de novo confirmetur.

E .c) Natura vero Sacramenti Novae Legis, quae inest Consecrationi definiatur, necnon munus et charismata Episcopatus in Ecclesiae re propria ex Christi voluntate.

d) Doctrina declaretur perspicua circa laicorum locum in Ecclesia eorumque activam participationem ad vitam Ecclesiae, etiam cum quam comparatione ad locum et munera Sacerdotum et praesertim Sacrae Hierarchiae.

III. CIRCA DISCIPLINAM GENERALEM ET VITAM PASTORALEM

proponenda videntur.

pr a 1) Investiganda sunt subsidia vel adiumenta ad fidem eficiendam; praesertim consideranda est necessarium aptatrum Liturgiae ad dupli-tem scopum: cultus sancti publici cui reapse tota christiana communitas participat, et simul populi fidelis.

in Peciatim principia determinanda videntur pro usu linguae vulgares m Patte didactica S. Missae, in notabili parte administrationis Sacramentorum, in Liturgia funeraria, in Sacramentalibus. Ad hoc, usus regulis sermonis videntis atque usitati audacter adhibendus videtur etiam cultum publicum Ecclesiae, praesertim illuc ubi intelligentia textuum

liturgicorum ex ipsa eorum natura postulatur (ut in didacticis, historicis, euchologicis testibus locum habet).

b) Nova disciplina elaboretur ad efformandum spiritum christianae mortificationis et poenitentiae apta, relate ad condiciones hodiernas et ad modernum animorum sensum. Exempli gratia observatio Quadragesimae corroborari iterum poterit imposita quadam peculiari austeritate et praesertim proposita quadam non perfunctoria religiosa institutione.

c) Aptā disciplina proponatur ad sanctificandum diem Domini et regulae tradantur de requie festiva in hodiernis condicionibus practice observanda.

d) Elaboretur disciplina magis unitaria apostolicae actionis Ecclesiae, iuridice magis firmata et determinata dependentia religiosorum ab Ordinariis loci in omnibus quae spectant ad necessitates et vitam Ecclesiae. Iuridica instituta statuenda videntur apta ad vigentem exemptionem religiosorum et institutorum saecularium temperandam, quae nunc ad id tendit ut magis extendatur et saepissime conducit ad extenuandam et mortificandam conscientiam unitatis Ecclesiae et ad favendas singulorum hominum vel coetuum cupiditates in detrimentum disciplinae et caritatis ecclesiasticae.

e) Procedatur ad reformationem Breviarii, ut idem proponatur tamquam fundamentale alimentum sacerdotalis orationis, ad hoc enixe intendentes: ut clarius semper et vividius appareat absoluta praeeminentia cultus et amoris in Deum Unum et Trinum; specialissima dignitas, attamen derivata, cultus Sanctissimae Dei Genitricis Mariae, et subordinatio cultus Sanctorum; item legitimam esse orationem supplicationis, seu petitionis, non tamen praevaletentem orationi adorationis. Oportet omnino Christianorum cultui theologicas et biblicas proportionem restituere; oportet haud sanae pietatis fomenta temperare, in varias devotiones vergentis, arbitrarias saepe, non raro in detrimentum liturgicae pietatis et genuini religiosi sensus.

f) Quaestio de fixatione Paschatis investigationi subiciatur. Coniectare enim licet fore ut homines nostri temporis ob varias rationes proxime deveniant ad Kalendarium fixum et invariabile determinandum: hunc possibilem eventum Concilium praeveniendum curet. In re tanti momenti pro ipsa religiosa vita hominum peropportuno videtur ut a Concilio studia instituantur quibus examinetur an propositio et definitio novi Kalendarii, modernis postulatis magis accommodati, pro gravitate rei ab ipsa ecclesiastica auctoritate anticipanda sit.

IV. CrncA REFORMATIONEM CoD1c1s luR1s CANON1c1

Magni huius et sapientis ecclesiasticae legis libri paginas percurrenti liceat mihi quaedam notatu digna et desiderata submisce exponere:

1. Quod attinet ad sacerdotes qui defecerunt, opportunum videtur:

a) Subsidia atque adiumenta perficere et augere, quibus faveatur redditus ad dignitatem et fidelitatem sacerdotalis status.

b) Examen casuum, in quibus nulla rationabilis spes adsit illos ad vitam sacerdotalem recuperandi, celerius reddatur, convenientesque processus stabiliantur quibus festina reductio ad statum laicalem decernatur.

c) Studio subiciatur convenientia seu opportunitas concedendi etiam dispensationem ab obligationibus *e* sacra ordinatione manantibus, praesertim ab onere caelibatus, illis qui eas iam non valebunt observare, cum poenalibus quidem sanctionibus perpetuis et perpetratae infidelitati congruentibus, ne non aptis cum ad praecavendum periculum ne alii exemplum eorum sequantur, tum ad scandalum fidelium vitandum. Non enim apparet, in multis ex huiusmodi tristissimis casibus, cui utilitati sit Ecclesiae praeveritatores illos adhuc tamquam suos habere ministros, et quae via ipsi patefiat, si quando, condicionibus obstricti quibus se subtrahere non possint vel non valeant, animam suam servare hactenus desiderant et infamiam delapsae condicionis a se et a suis auferre cupiant (cf. can. 211 et seq.).

2. Quod attinet ad honores ecclesiasticarum dignitatum:

a) Res digna videtur quae perpendatur utrum vestem honorificam, qua ecclesiastica auctoritas insignitur, simpliciores reddere conveniat. Ritus, honores, tituli, vestes praeteritorum temporum vestigia praebent, quibus ecclesiastica auctoritas muneribus quoque temporalibus fungebatur et quibus populus exteriori ecclesiastica pompa aedificabatur, cum hodie in huiusmodi externis adminiculis causam potius indignationis vel taedii inveniat et aversionis ab ipsa Auctoritate Ecclesiae.

b) Item fortasse ordo praecedentiae in Curia Romana revisendus est, Patriarchis, Metropolitans, Episcopis locum maioris considerationis tribuendo. Baud ignota, exempli gratia, est difficultas quorundam Orientalium Patriarcharum circa praecedentiam Cardinalium prae ipsis; item memoratur incongruentia quae Episcopos postposuit aliis Praelatis episcopali caractere carentibus in Curia Romana (cf. can. 230 et sq.).

3. Quod attinet ad ius religiosorum:

a) Temperandae videntur normae « clausurae papalis », quae moribus et necessitatibus praeteritorum temporum respondent, hodie autem

difficilius reddunt incrementum Communitatum iisdem adstrictarum et continuas exigunt dispensationes et licentias, quae legis formaliter tarn severae observantiam regularem perturbant. Etiam censura quae illam legem protegit, non iam sustinenda videtur (cf. can. 597 et seqq.: can. 2.342, 1-3).

b) Religiosorum exemptio est iuridicum institutum certe revisendum sive quoad spiritum, quia diffundit principium quoddam independentiae, interdum etiam insubordinationis, iuri unitario et fundamentalis Ecclesiae incongruum, sive quoad « practicam », ut dicunt, adductionem ad rem, quae tot optimas vires actioni pastoralis subtrahit, aversiones et aemulationes suscitatur inter dioecesanum clerum et religiosum, diversa spiritualitatis genera et actionis apostolicae motus concurrentes mire et non feliciter multiplicat. Melior sensus et spiritus ecclesiasticae communitatis restituendus videtur et obsequium erga Episcopi auctoritatem melius ad effectum producendum, neque illusio favenda quasi religiosi erga Summum Pontificem oboedientiores sint quam Episcopi, utpote qui ad illius potestatem appellant ut se istorum auctoritati subtrahant praecipue ad praerogativas defendendas et privilegia vindicanda (cf. can. 615 et seqq.) potius quam ad animarum bona consulendum.

4. Perpendatur utrum oporteat institutum iuris iurandi abolere, iuxta dictum Evangelii (*Matth.* V, .36), illi substituendo verbum aliquod clarae et honestae professionis animi sinceri (cf. can. 1.316 et seqq.).

5. Opportunum videtur et urgens negotium quod revisioni subiciatur criterium inamovibilitatis officiorum ecclesiasticorum et quidem eorum praesertim quae ad bonum animarum pertinent. Inamovibilitatis damnum perspicitur praesertim in Paroeciis quarum pastores gravi non obstante aetate in munere perseverant. Veneratio iis debita non sinit illos amovere ad normas can. 2147 et seqq., attamen eorum in munere permansio ad id adducit ut illa bona quae validiori operati sint aetate, cum senuerint dirui vel inviti permittant. Convenit, ut videtur, ut cesset inamovibilitas a certo aetatis anno, ut puta, a septuagesimo. Nemo amovebit illos qui, hanc aetatem assecuti, validi adhuc videbuntur; amissio tamen iuris inamovibilitatis facilem in senectute illusionem dissipabit munus esse pro persona illud obtinente potius quam pro animarum bona (cf. can. 14.38).

6. Quoad ius poenale difficultas apparet illud ad effectum perducendi: institutum censurarum nimis gravatum videtur poenis quae fere numquam in usu vitae communi adhibentur.

V. QuoAD REFORMATIONES LITURGICAS ET CANONICAS PARTICULARES

Haec sunt desiderata:

1. Dies festi de praecepto limitentur ad solas dominicas et ad paucissimas alias festivitates.

2. Dies obligationis missae pro populo applicandae ad solos festivos de praecepto limitentur.

3. Aetas receptionis sacramenti Confirmationis determinetur ad scopum educationis et efformationis adolescentioris aetatis: conferendum videtur enim ut sacramentum perseverantiae aetate decem vel duodecim annorum. Item patrinus qui infantem de sacra fonte susceperit idem regulariter advocari deberet ut etiam munere patrini confirmationis fungeret; si enim duo sint patrini, neuter reapse munus suum implebit.

4. Ceremoniae consecrationis Ecclesiae breviores reddantur, auferendo repetita quae illam ultra modum protrahunt.

5. Sacramentum Ordinis propria liturgica memoria donetur. Missa chrismalis feriae V maioris Hebdomadae videtur omnem solemnitatem tribuere materiae quorundam sacramentorum; specialem vero et solemnem mentionem ministro sacramentorum scilicet sacerdotio dedicare posset.

Et fortasse restituenda esset perantiqua Missa in die natali consecrationis Episcopi, ut huius munus in memoriam revocetur sacerdotum et fidelium.

6. Videtur optanda restitutio Octavae Epiphaniae et solemnitatis Corporis Domini.

VI. CmcA EFFICACIAM CoNcrLrr OECUMENrcr

Ut actus tanti momenti optatam efficaciam obtineat, utile videtur iam ab eius praeparatione decernere seriem Conciliorum particularium aliud post aliud subsequentium per nationes aut regiones, nec non con-vocationem praeparare magni Conventus Legatorum Civitatum atque Nationum publica officiorum vincula cum Sancta Sede habentium, ut de Concilii Oecumenici conclusionibus certiores fiant et invitentur ad favendum executioni, praesertim in iis quae attinent ad Religionis et Ecclesiae Catholicae tutelam et ad universalem acceptationem iurium et officiorum hominum iuxta christianam conceptionem.

ffi I. B. CARD. MoNTINI
Archiepiscopus Mediolanensis

130

Exe.MI P. D. VINCENTII DE CHIARA

Episcopi Miletensis (Mileto)

Mileto, 3 dicembre 1959

N. 1168

Eminenza Reverendissima,

Mi prego trasmettere, chiedendo scusa per il ritardo, le mie proposte per il prossimo Concilio Ecumenico.

Prostato al bacio del Lembo della S. Porpora, mi onoro prefessarmi, con sensi di profondo ossequio,

dell'Eminenza Vostra Reverendissima
umilissimo servitore

ffi VINCENTO DE CHIARA
Vescovo di Mileto

1. *De unitate Ecclesiae*

Qm̃a, mult^{pl}h^{ic}l de causa aliquam formam unitat^{is} vari^{ae} nationes
inter se instituere conantur et' sive in nat^{io}m us imm a^b d^{id} fid^e m convers^{is},
sive in illis ubi Sacra nondum constituta est, doctrinae e
penicu^{la} (matena^lism^{us}, nat^{io}nal^{is}m^{us}. etc.) contra fid^em christianam
multip^licantur, mag^{is} optan^dum est, in praesentⁱ d^{is}c^{ri}mine, ut ecc^lesia
sic dictae separatae, ad unitatem verae Ecclesiae revertantur. A
obtinendum doctrinam sinceram de unitate catholicitate, necessitate
Ecclesiae mihi videtur evolvendam esse et omnia quae opta-
tum redditum iuvent, etsi forte nondum effici possit.

2. *De Episcopis*

Ab obtinenda maiorem cleri saecularis disciplinam et maiorem cleri
saecularis et regularis unitatem in sollicitudine pastorali
de Ep^{is}cop^{is}, qm̃i pos^sitⁱ sunt a Spiritu Sancto regere ecc^lesiam Del, pro
ponitur enucleanda.

3. *De sanctitate Sacerdotum*

Ad pericula nostri temporis vitanda contra sanctitatem sacerdotum
magis illis necessaria est vita interior, praesertim oratio.

83 VINCENTIUS DE CHIARA
Episcopus Miletensis

131

Exe.Mr P. D. IOSEPHI AMICI
Archiepiscopi Mutinensis (Modena)

Una cum eo responsum dederunt:

- Exe.Mus P. D. ARTEMIUS PRATI, *Episcopus Carpensis* (Carpi)
 Exe.Mus P. D. PAULUS ROTA, *Episcopus Fidentinus* (Fidenza)
 Exe.Mus P. D. EVASIVS COLLI, *Episcopus Parmensis* (Parma)
 Exe.Mus P. D. ERSILIUS MENZANI, *Episcopus Placentinus* (Placentia)
 Exe.Mus P. D. BENIAMINUS SOCCHÉ, *Episcopus Regiensis in Aemilia* (Reggio Emilia)
 Exe.Mus P. D. ANGELOS ZAMBARDIERI, *Episcopus tit. Silensis, Coadiutor c. s. Guastallensis*
 Exe.Mus P. D. HUMBERTUS MALCHIODI, *Episcopus tit. Serrensis in Macedonia, Coadiutor c. s. Placentini*

Mutinae, die 5 septembris 1959

Eminentissime Princeps,

Provinciae Ecclesiasticae Aemilianae, exponere quae in spectu conventu
 ExceUent. Issrmorum Ordinariorum eiusdem Province examinata sunt
 ut comm. untis pro omnibus declaratio conficeretur, Eminentiae tuae Re-
 verendissimae transmittenda in responsione Veneratae tuae n. 1 C/59 -
 314, dter 18 iunii 1959.

fol. 10 Omnibus visum est colligere consilia et vota argumentis quae in continentur.

c Rehguum tamen erit singulis Ordinariis Provinciae adiungere quae
 Utique visa fuerint utilia ad pressius propriam mentem exprimendam.
 b ?terim adprecor Eminentia Tua Reverendissima omnia fausta a
 ri:ino, Sacramque Purpuram deosculans me profiteor Excellenciae
 Reverendissimae

Addicdssimum in Domino

ffr IOSEPHUS AMICr
Archiepiscopfts Mutinensis

I. QuoAD DOCTRINAM

1. Definitio Dogmatica Mediationis Beatae Virginis Dei Genitricis Mariae.

2. Expositio Doctrinae de relationibus inter Ecclesiam et

3. Damnatio materialismi athei et neomodernismi (idest natura isml, laicismi, existentialismi) per quamdam codificationem prindpiorum quae continentur in Litteris Encyclicis *Humani Generis*.

II. QuoAD MORALEM

Nova declaratio absolutae praeminentiae moralis c^h risuana^e, eiusque consecratorum pro singulis, pro familia, pro professionibus et rams, specia^l ratfione^l la^blta pericu^larum quae onuntur ex novls inven^ltae artis mediis communicationis.

III. QuoAD DOCTRINAM SOCIALEM

Breviarium Doctrinae Socialis Ecclesiae, etiam quod attinet quae-
stiones sociales, politicas et operariorum adsociationes.

IV. QuoAD mscIPLINAM

1. Amovibilitas parochorum.

2. Relationes inter Clerum Saecularem et Regularem.

3. Nova definitio mri^dlca exemptlonts^l Regu^larimm a^b Ordinatl^l 'is,
praesertlm quoa^d organizaiones externas c^lausurae et quoa^d actus cu^lis
tus qu^l m eorum quocumque modo publicis^l cc es^lls ve^l Orator^l
fiunt.

4. Adsistentia Sacerdotibus Novensilibus:

a) videtur bonum esse maximi facere votum castitatis emitten^d u^m
in Subdiaconatus Ordinem.

b) peropportuna^l vivida suasio ad Exercitia Spiritua^l 'ra
quotannis peragenda ab omnibus sacerdotibus;

c) obligat^lo examinum pro Sacerdotibus neoor^dmaus^l ad^d decemⁿ
annos, Ita ut a^d notatio exitus periculorum quasi su^l sutua^l t^l exameⁿ
concursus pro paroeciis.

5. Reformatio administrationis beneficiariae.

6. Reformatio legis ieunii et abstinentiae.

7. Ampliatio facultatum Ordinariorum circa Pias^l fund^lauo^l nes et
impedimenta matrimonialia.

V. QuoAD LITURGIAM

1. Revisio et ad simpliciores formas reductio Librorum: Pontificalis, Caeremonialis Episcoporum, Ritualis, Missalis necnon Breviarium.
2. Introductio linguae vulgaris in administratione Sacramentorum.
3. Breviarium legum liturgicarum.

VI. QuoAD PASTORALEM

1. Status laicorum in Ecclesia eorumque apostolatus.
2. Actio catholica.
3. Instructio catechetica et textus pro singulis nationibus.

ffr IosePH AMICI
Archiepiscopus Mutinensis

132

Exe.Mr P. D. MAXIMILIAN! MASSIMILIANI

Episcopi Mutilensis (Modigliana)

Modigliana die 13 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Respondens ad venerabiles Litteras, quae sequuntur notanda puto coram Deo.

DoCTRINA

Pars Dogmatica:

a) Definitio Dogmatica Mediationis Universalis Beatissimae Virginis Mariae.

b) Definitio Dogmatica Regalitatis Christi et Mariae.

c) Expositio captu facilis de Mystico Christi Corpore eiusque unitatis.

Facilis et compendiosa expositio doctrinae liturgicae: Codex Liturgicus **Mediator Dei**.

e) Clara et enucleata expositio eorum quae Ecclesiam et Statum intersunt.

f) Iura Ecclesiae praedicandi evangelium in omni loco valide tuenda.

Errores condemnandi:

- a) Communismus materialisticus et atheus.
- b) Neomodernismus de quo in *Humani Generis* complectens naturalismum, laicismum, existentialismum atheum etc.
- c) Relativismus moralis et moralismus, ut aiunt, situationis.

Pars moralis:

- 1. Problemata moralia familiae.
- 2. Moralitas professionalis.
- 3. Moralitas socialis.
- 4. Pericula valde gravia quae moralitati publicae inferunt quotidie sic dicta: Radio-Televisio; varia ludorum genera; colluvies scriptorum typis consignatorum; Ephemeridum; diariorum etc.... fere omnia, ut plurimum, Religioni et Ecclesiae semper infensa.
- 5. Ascetica moralitatis cristianae de huiusque utilitate et necessitate valida ailirmatio.

DOCTRINA SOCIALIS

- a) Syntesis doctrinae socialis Ecclesiae.
- b) Motiones sociales, syndacales, politicae etc.

DrscIPLINA

- 1. Facilior amovibilitas Parocorum aliorumque beneficiatorum.
- 2. Facile translatio ab una ad alteram Dioecesim, mutato Sacrae Ordinationis titulo.
- 3. Clara enucleatio regularum ad determinanda ea quae Episcopos et Sacras Congregationes intersunt.
- 4. Item clara enucleatio regularum ad determinanda ea quae mtersunt Clerum Saecularem et Regularem ut ad mutuam caritatem et auxilium alliciant.
- 5. Problema infelicium Sacerdotum qui sacerdotio abdicarunt.
- 6. Quomodo adsistendum sit Clero Iuvenili.
- 7. Auxiliares Cieri in rebus temporalibus et **in** activitatibus apostolici orariis (marginali).
- 8. Correctio et emendatio administrationis beneficiariae.
- 9. Quomodo providendum honestae clericorum sustentationi.
- 10. Quoad ieiunium et abstinentiam aliqualem rigorem instaurare, secus Ecclesiae nihil videretur facere revocationes Lourdianae et Fatimae.
- 11. Suppressio et renovatio legatorum praesertim antiquiorum.

PASTORALIS

1. Positio laicorum in Ecclesia eorumque apostolatus necessitas et forma.

2. De Actione Catholica.

3. De Catechetica instructione; contextus saltem nationalis Catechismi ad Parochos *ad diem redactus* et lingua vernacula classica typis datus, deberet exemplar esse pro catechismo tradendo sive in Ecclesiis, sive in scholis sive in praedicationibus; tune esset vere unitas et securitas ab erroribus universis.

LITURGIA

1. Revisio et simplificatio Pontificalis et Caeremonialis Episcoporum, Ritualis, Missalis et Breviarii.

2. Usus linguae vulgaris in administratione sacramentorum praeter formam quae dicenda esset lingua latina illico subiciendo explicationem lingua vulgari.

Si quae ex iis quae dicta et supra scripta sunt, minus apta sive in cogitatione sive in dictione videantur, veniam humillime peto, dum Eminentiae Tuae me profiteor

Dev.mus in Christo Iesu

ffi MAXIMILIANUS MASSIMILIANI

Episcopus Mutilensis

133

Exe.Mr P. D. ACHILLIS SALVUCCI

Episcopi Melphictensis, Iuvenacensis et Terlitiensis

(Molfetta, Giovinazzo e Terlizzi)

Melphicti, 30 septembris 1959

Eminentissime Domine,

Quaeso humiliter ut mihi parcas nimiam moram ad respondendum epistolae Eminentiae Tuae de Concilio Oecumenico celebrando.

Si libere et sincere aperire debeam meam opinionem, mihi liceat, ante omnia, affirmare futuro Concilio Oecumenico non omnia et singula fidei, morum et disciplinae, nee nimia particularia esse tractanda, sed potius quae ad Religionis Christianae substantiam pertinent ad mentem Cieri et fidelium nostri temporis dare et fortiter revocanda.

Ut vero clarius pateat mea sententia, opinor non esse omittenda aliqua deliberatio horum quae sequuntur:

1. Solemnis confirmatio, contra doctrinas materialistarum et atheorum nostri temporis, principiorum fundamentalium Revelationis Christianae (Concezione cristiana della vita) scilicet: Deus pater et homines fratres inter se, quia omnes filii Dei. Immortalitas animae humanae, cum suis consecrariis, etc.

Haec una doctrina solidum fundamentum et tutamen omnium acquisitionum civilitatis et progressus humani generis considerari debet.

2. Secundum talia principia quaeri debet solutio quaestionum quae respiciunt relationes populorum et nationum inter se, scilicet; ius ad libertatem et regimen proprium; officium populorum, qui maioribus divitiis et progressu technico fruuntur, adiuvandi populos et nationes minores et auxilio indigentes.

Renovatio damnationis omnis discriminis inter varietates (razze) humani generis.

3. Quoad missionem Ecclesiae, opus docendi populos doctrinam christianam absolutam praeminentiam habere debet; nam praecipuum mandatum Domini est: «*Ite et docete omnes gentes*». Et S. Paulus: «*Fides ex auditu*».

Nunc vero hoc opus docendi non impeditum et oppressum est nimio cultu externo et aliis occupationibus, quae omnia saepe media pro fide substituunt.

4. Magis moderandi et ordinandi sunt actus et ritus externi cultus et eos simpliciores et comprehensibiliores reddendi,tribuendo maiorem partem vulgari sermoni.

Quamprimum incepta reformatio liturgica ad exitum adducenda esset.

5. Confirmatio doctrinae catholicae circa naturam et finem Status, seu societatis civilis, contra immoderatas affirmationes regiminum dictatorialium, scilicet, Statum esse pro civibus et non cives pro Statu.

6. Officium Status adlaborandi ut omnes cives provideantur convenienti occupatione et emolumentum recipiant, quad ad honestam vitam personalem et familiarem sufficiat.

7. Ius civis ad occupationem, ad domum, ad instructionem, ad propriam personalitatem excolendam, ad suam vocationem sequendam, ad minimum boni, dignitati humanae personae necessarium, fruendum, dare et fortiter proclamandum esset.

8. Confirmanda essent, speciali modo et vi, officia erga societatem (doveri sociali), praecipue, erga opifices, erga Statum et bonum Commune, erga futuras generationes.

Praeteritis temporibus, nostri Moralistae optime et abundantius tractarunt de officiis personalibus, sed non item de officiis erga societatem.

9. Ecclesia indifferens est partibus politicis, qua tales (partiti politici).

Ipsa non intervenit in quaestiones politicas nisi ratione religionis, scilicet, cum politica invadit et aggreditur religionem.

Extra hunc casum, exoptabile fieret Ecclesiam se non immiscere in factionibus politicis, nam etiam maxima victoria politica turbat et exagitat conscientiam fidelium.

10. Maxime optandum est ut futurum Concilium Oecumenicum, totis viribus, nitatur ad confessionum christianarum, sive Graecorum sive Protestantium, unitatem cum Ecclesia Catholica restituendam.

Nam si non multum in re dogmatica hodie obtineri potest, licet tamen sperare mutuas relationes et agendi modum meliorem Irari posse, sive instaurando maiorem reciprocam comprehensionem et tolerantiam, sive moderando contentiones et asperitatem polemicam, sive potius colligendo vires communes ad materialismum et atheismum Communistarum compescendum et ad conversionem Paganorum accelerandam.

Et haec sufficiant ad meam opinionem aperiendam.

Interim impensos animi sensus ex corde profiteor Eminentiae Tuae, cui fausta quaeque a Domino adprecor.

Eminentiae Tuae Reverendissimae
add.mus

ffi ACHILLES SALVUCCI
Episcopus Melphictensis, Iuvenacensis et Terlitiensis

134

Exe.Mr P. D. SEBASTIANI BRIACCA

Episcopi Montis Vici (Mondovì)

1 septembris 1959

Episcopus Montis Vici, in Pedemonte, infrascriptus, pergratus obsequii Excellentissimae Commissionis ex litteris diei 18 iunii 1959:

Requisitis consiliis quorundam virorum ecclesiasticorum suae Dioecesis.

Vota et animadversiones circa res et argumenta, quae in futuro Concilio tractari poterunt, humillime exponit ut in foliis adnexis.

Concilium sit benedictum et benedicti sint qui ipsum quotquot ad eius celebrationem sunt cooperaturi: quia per sceptiones et collata consilia effectus maiores attinguntur; totum orbem diffusa, accomodare se debet tarn diversarum gentium in et ingenio; Episcopi Pastores, ex omnibus regionibus, oves suas cognoscunt et coadunant thesaurum vere inextimabilis experientiae et sapientiae.

Quapropter opportunum censetur quod ipsi Concilio et reservetur provide propositum « Aggiornamento del Diritto Canonico », per proprias Commissiones, ob tanti Legislatoris auctoritatem et experientiam.

1. Circa fidem et magisterium

1. Ut innuitur ex verbis Christi « Reges gentium dominantur rum... Vos autem non sic... Ego autem in medio vestrum sum. sicut qui ministrat... (Luc. 22, 24 - Mt. 20 - Mc. 10). Ecclesia Dei, in simplicitate et humilitatis sensu, vivat et agat, etiam in re doctrinali (quovis specie dogmatismi deposita).

2. De Sacrificio Missae:

a) cum Sacramentum Missae centrum sit Christianae Religionis, maxime curandum est ut pars dogmatica quae verum sacramentum constituit perspicue fidelibus proponatur atque explicetur sive in re sive in ritu;

b) pars vero didactica brevianda erit, sed efficacior reddenda praesertim quoad lectiones et intellectionem S. Scripturae;

c) conclusio Missae efficacior esset ad verba « Benedicat vos ... »

3. Cum ignorantia christianae veritatis sit radix omnium malorum praesentis aetatis, et expositio doctrinae christianae ad populum a parochis non amplius attingat finem suum, parochis onus imponatur doctrinam tradendam quibusvis diebus diversis personarum coetibus accomodatam, et fideles graviter moneantur ut eam sedulo frequentent.

4. Iussu Concilii edatur duplex textus « Catechismi »; alter pro institutione puerorum et adolescentium, et alter pro adultis: qui textus fundamentum et universalis norma sit pro institutione religiosa in ecclesia; quibus textibus Episcopi uniuscuiusque nationis adimplere valeant quae mores et exigentiae suggerunt opportuna.

5. Pro exegesi in Sacram Scripturam et biblicis disciplinis: votum de instaurata libertate concedenda in iure et in facto omnibus inquisitionibus historicis, scientificis, archeologicis.

6. Pro Italia: votum de maximo incremento dando mediis ordinatis

evangelizati
sae-S oms et curae pastoralis (optima et accurata celebratio *Mis-*
publicae orationis; studiosissima preparatio Pre-
lonis Verbi Dei; cura infirmorum ect.).

II. *Quoad mores*

Prael. praecepta Ecclesiae dilucidanda et dare statuenda sunt:
stents.ertimdguae spectant ad sanctificationem diei festi, sive quoad adsi-
Ciam a *Mi*ssam, sive quoad a^d b^stmentiam a l^a b^ore.
nment laboris modernae mentalitati et praxi accomodetur: prae
2^e a eantur progressus technicus et exigentiae.
tam · ?uam maxime providendum erit, daris mediis, ut compescatur
veni vu gata plaga onanismi, atque stabilitati et sanctitati familiae sub-
efficaciter.
adh edaretur or^aavl'tas materae pro pu^{bl'}icis morl'^bus (st sustmeatur
bus;Uc norma communis de gravitate, in omnibus hodiernis visioni-
; etc.).
valo:· mentem quinti Praecepti decalogi, extollatur quam maxime
4 vitae physicae, qui apud *multos* pro nihilo habetur.
iusf : Super Septimum: attenta doctrina *sociali*, declarentur doctrina
Ittae et su^{ae} o^{bl'}igationes in omm'^bus con^{d'}ition'^bus vitae.
5
vi 111 · Praeceptum Ecclesiae « de prohibitione nuptiae » par-
nostris temporibus. Celebratio vero Sacramenti Ma-
stit nu, Primae Communionis et Confirmationis, validis normis re-
uatur ad
nias. rem sacram, reprobando exaggeratas externas caeremo-

III. *De Regimine Ecclesiae seu de Cieri Disciplina*

ut 1° Ordin^{at}io S^aacerdotalis in provectiore aetate tantum con^feratur,
sacerdotium candidati plenam habeant conscientiam munerum.
per · Normae de inamovibilitate parochorum, de residentia etc. tem-
nem 11^{entur}, att^{entis} conditionibus locorum ad montes, o^b imminut^{io}-
dehum.
3° · Firma Obl^{ig}atione habitum talare f^{erend'} in exercit^{io} Sacrorum,
alte ram for
4 mam permittatur ad praesentes necessitates.
pr · Certa regula statuatur ut unaquaeque Dioecesis Sacerdotibus
cl oyectae aetat^{is} et infirm^{is} digne provideat; et pro venera^{b'l'}b^{us} Ec-
esrae Pastoribus
5
hab · Erectio presbyteriorum foveatur ubi plures Sacerdotes curam
eant plurium paroecⁱⁿrum parvae extens^{io}nis.

6. Ut quaevis associatio: Actionis Catholicae, socialis (Adi), caritativae etc. habeat disciplinam dioecesanam et ampliorem libertatem.

7. Ut sanam decentralizationem regiminis, praesertim in re disciplinari et liturgica, concedatur.

8. Regimen dioecesis postulat, praeter Synodum et Capitulum Cath., participationem Cleri, maxime parochorum. Ipsi enim ex quotidiana communione et conversatione cum populo optime norunt necessitates.

Haec Cleri participatio haberi potest per paucos a Clero per secreta suffragia designandos et eligendos: convocandi postea ad negotia pertractanda ac definienda maioris momenti.

Quad consonat cum principio: «quad omnes tangit, ah omnibus debet probari», et cum hodiernis principiis democraticis.

9. Maxima collaboratio instauretur inter Clerum saecularem et Regularem sub dependentia Episcopi ob bonum fidelium.

10. *Pro Seminariis*: Normae tradantur ad dignoscenda signa vocationis; Rationes studiorum; et pro cooperatione instauranda inter dioeceses et seminaria finid (o)T 0.24982 Tc 4825047 0 Td (ad)T 0098777 Tc 6.80227 0 Td (

Substantia, omnia statuere possit quae ad validitatem et liceitatem pertinent, optandum est, ut, quomodo decretum fuit circa traditionem instrumentorum in Sacramento Ordinis, dare sensum aperiret circa validitatem, vel non, Sacrificii Missae, quando detegatur unam tantum materiam validam esse et remedium praeberi non posse.

7. Denique: Ut Liturgia Romana vere universalis sit, sicut Ecclesia Christi, ad mentem et usum diversarum gentium respondere debet.

V. *De Religiosarum Congregationibus*

1. Officia et munera quibus hodie Religiosae saepe vocantur in cooperatione ministerii plurima et difficiliora in diem sunt, et scientiam atque prudentiam adaequatam requirunt. In Institutione religiosarum proinde inseratur cursus disciplinae theologiae, ac artis educandi.

2. Habitus ad exigentias activitatis propriae in formam simpliciorum reducatur.

3. Normae generales statuentur ad domus feriarum et ospitia maxime ad mare administranda, ne lucrum tantum quaeratur, sed bonum spirituale et christianam aedificationem.

4. Insuper omnes Congregationes mulierum adhortentur ut ad consequendum finem proprium curent et adaequatam praeparationem sororum, et in primis sanctificationem propriam.

5. Super omnes Institutiones pro pueris (Asili, Orfanotrofi, Collegi, Pensionati, Colonie etc.) Ordinarii invigilent per coetum peritorum, a lege generali statuendum.

VI. *De rebus respicientibus quamdam actuositatem*

1. Pro nota catholicitatis: Votum submittitur de recognitione finium Dioeceseum: de minuendo numero in Italia et augendo extra Italiam.

2. Peculiari Concilio studio subicienda venit anxia de catholicis Missionibus quaestio, eo quod ipsae pluribus difficultatibus opprimuntur in

parum progredi videtur.

3. Pro Beatitudinibus evangelicis ad mentem cleri populi christiani revocandis: limitentur honores, tituli, insignia, fastus, exceptis iis quae Episcopis debentur.

4. Sacerdotibus qui miserabiliter lapsi sunt et irregularem familiam constituerunt, benigno ac *extraordinario* favore sanctae Ecclesiae ab oneribus determinatis condicionibus dispensentur, si id humiliter ab Ecclesia petant.

Responsiones supra concinnatae cum consilio Sacerdotum
h^umus Dⁱoecesis co^haerent cum animo et mente E^pisco^pi Infrasc^lptt,
quem Excellentissimae Commissioni pro futuro Concilio aperuit, amo;e
motus in Ecclesiam Sanctam Catholicam et Apostolicam, in qua so a
est salus, in cuius materno amplexu semper vivere et mori Amen.

Animi sensus ex corde profitetur Eminentissimo Praesidⁱ, cui fausta
quaeque a Domino adprecatur.

i SEBASTIANUS BRIACCA
Episcopus Montis Vici

135

Exe.Mr P. D. CAROLI FERRARI

Episcopi Monopolitani (Monopoli)

Monopoli, 18 novembris 1959

Eminentissime Princeps,

Veniam peto quia sero responsum meum mitto ad venerandam er-
stulam Eminentiae Tuae Illustrissimae et Reverendissimae, Romae ie
J8 iunii datam.

Patrum futuri Concilii Oecumenici considerationi subicere quae se-
quuntur quaestiones audeam:

De re dogmatica

1. Bonum mihi videtur magis integriter organiceque
Ecclesia^v doctrinam statuendam esse et praecipue, definitionibus
tⁱni et atⁱcanⁱ Conciliorum de sacra hierarchia et Romani p^ontl cls
primatu infallibilitateque confirmatis, dicant Patres quae sit
Episcoporum praesentiae in Ecclesiae constitutione et vita, et dlrⁱlluant
quaestionem num certi iudicii rationes sint, de characteris episcoporum
et presbyterorum differentia an identitate.

2. Nunc autem perutile videtur quod iam ordinario Ecclesiae mdagi-
st rto mest iⁱ dⁱ finire, scilicet naturam, rauonem. e^t mo^um
lalcorum particⁱpatoms D. N. Iesu Christi propheticae, regahs et sa
tⁱals potestatis, ad d^eclⁱrandum, praeterquam eorum dⁱgnitat^em et mo^um
mentum in ipsa Ecclesiae constitutione, praecipue quod oulcium
has suas acultates exercendi, sensu respectu quo ipsae dellman
parentum, catechistarum et magistrorum oflicmm et a
ntas de llorum erudiendi missione.

Praeterea, d¹ effice¹ a¹ tturgiam et sacramenta quod attinet, clarior et rectior
passiv¹ retur¹ mcorum part¹icipat¹o Iesu Ch¹nst¹ sacer^dota¹ls potestat¹ls, sive
dona ..cum capaces Dei dona recipiendi fiunt, sive active cum eadem
in *lita* conferre possunt, ut in baptismo et matrimonio administrando,
Ecce oratione autem quatenus, et guidem active, simul cum
mund⁰siae ministr⁰ cu¹ tum, guo^d Deo debetur, praestant et universo
gratias obtinent.

3. Pariter, d^h d¹ .
menti¹ . a¹ o lermis necessitatibus consulendum, non parvi mo-
:tental¹ . videtur plane ac manifeste dicere utrum sponsi sacra-
totam ls gratiae ministri sint tantum in matrimonio celebrando an per
uni¹ conjugalem vitam, id est v. ^{er}, quotiescumque consensus actu
on¹ls et m¹t¹ u¹ uae onationis renovatur.

4. Adde, de mar¹ xismo at¹leo et l¹atcismo are¹lgloso d¹enunci¹nn¹ls et
condemmandis.

5. De Fide p¹o d¹ E¹
6. De pagan¹a intra et extra cc¹esnm.
e Ecclesiarum dissitarum unione.

De re morali et canonica

7. *Opus* esse v¹etur moralis christianae naturam persona¹lsticam
et su¹ Pernaturalem confir¹mar¹, ne cm¹d¹am natura¹lsuco mora¹tsmo hum-
spia:rm

praescripta, serl'ls incommo^{d' 1} atus d^{are}, quae pern'c'lose in christifideles
repercutiuntur, praesertim cum de pastoralis ministerii exercitio

11. Optandum videtur pauciores conditiones sufficer: e^{cclesia} b^{is} —
stici actuum validitati (v. g. paroeciae provisioni, matrimonii ce e ra
tioni).

12. In parvis Dioecesibus capitula cathedralia viris ineptis^{1 m-}
que constituuntur; v^detur meⁱms recto^{D' 10}cesis regl^{mine et a} ruin^{ti-}
strattoni consuere sⁱ Episcopus consensu ve^l const^lio viro^{rum ecclesias} —
corum peritorum et prudentium utatur.

Res adde:

13. De nova disciplina poenitentiali instauranda.

14. De operibus definiendis quae diebus festis . nis

15. De relationibus finantiariis S. Sedi tantum occasione visitat^lo

ad limina faciendis.

Res minoris momenti censentur:

16. - praelatorum insignia ad simpliciore formam vel me^h ad
nihilum reducere, quodam signo distinctivo tantum excepto m pu ic
caeremoniis ferendo,

17. - in umentorum copiam ad ritus pontificales ce^e ra^{ndos prae-}
ceptam imminuere et Episcopis tantum reservare, n^lcu a^{privileg}
quae attinent vere abolendo; . vel

18. - vacatio muneris Episcopi et Parochi pro aetate provec^tis lu
infirmirate inhabilibus provideatur, ne paucis annis pereat quod per p
rimos aedificatum est.

De re pastorali

Quia christianae religionis finis est agere ut omnes s in
Christo nascantur et in illo per omnia crescant usque « in v^lrum³) ad
fectum, in mensuram aetatis plenitudinis Christi » (Eph. 4., . que
Regnum constltuen^dum^l u^d quod m saecula consumma^bitur cuius bo-
ipse Iesus Christus in aeternum Rex erit ad Dei gloriae laudem, con-
num videtur sacrum ministerium geri magis organice et concrete
siderando revelatarum rerum . nam

Re profecto, christiana religio historicus eventus est m ma.
D. N. Iesu Christi quasi in cardinem innixus Qui suae doctrinae . vi-
gisterio revelat, ut ei bonum videtur, Dei ac nostram, Del
tarn nostramque vocationem ut eius vitae participes simus. eve^latur^r

Ex eo quod a Dei Filio hac ratione rerum veritas nob^{is} r^{es},
pecu^liares consequuntur relationes nostri ad Deum et a^d 1¹⁰⁵ homin^{es},
qui ea em vocatione vocati sunt: Deus, Pater D. N. Iesu Chr^lsti e^t

noster; Iesus Christus, primogenitus inter filios Dei guales Dei gratia nos facti sumus.

b. Haec rerum visio et personales supernaturalesque relationes possibiles¹ fiunt ex eo quo Deus incipit in nos operari gratia sua, vel, si vis, ex eo quo nobiscum agere decernit.

In hac praeterea relatione, Dei cognito consilio, usque ad arctissimam crescimus familiaritatem, non christiana veritate abstracte licet a te. perspecta neque rectis consuetudinibus naturaliter acquisitis vel augmento iuxta mechanicam notionem de sacramentorum efficacia assecuto, sed vitae, id est cogitationum, sensuum et actionum quae inter Iesu Christi personam et nostram instauratur, e ut recognitione, oboedientia, docilitate, deditione assidue exercitet mediis adhibitis quibus semper Iesu Christo placuit vitam suam in nobis alere.

.19. Omnes igitur sacri ministerii pastoralis actus Spiritus Sancti actionem^a maximi focere debent cuique operam dare (qui Sanctus Spiritus semper in salutis opere priorem et principalem parte gerit) et ut quam maxime scienter et libere quisque huiusmodi Dei actioni respondeat.

. 20. Praeterea, non modo res spectandae sunt ratione intellectualistica et abstracta neque christiana veritas atomistice proponenda est, sed maxima cura nobis videtur adhibenda ut mentes in persona D. N. Iesu Christi imprimis defigantur.

Ad quem operatio hominis personalis enixe dirigenda est:

- intellectum illuminando;
- sensus et actus explanando ac definiendo;
- personas, de quibus agitur (Deum et hominem) signis vitae supernaturalis efficacibus coniungendo.

21. Qua de causa cum tantum absum ut sacros praecones censu ad pastorem exercendum gravibus studiis scientificis necnon speculativis et abstractis non opportune institui, tum maxime necessarium mihi videtur christianam religionem concretis, personalisticis et magis ad S. Scripturam pertinentibus vocibus donari.

22. Itaque, cum inter infideles, tum item inter illos qui fideles vocantur numquam deesse deberet praedicatio illa kerigmatica, quae fidem in eo proferat qui subactus a Iesu Christo Salvatore sollemniter et fortiter¹ praenuntiatus, ad ipsum se convertit et quod totum se tradidit.

23. Catechisticam autem praedicationem opportunum videtur personalistica et essentiali ratione semper dictitandam esse totamque in-

distribuantur in quodam Adventus tempore satis late patente; Sanctorum festivitates autem videntur contrahendas esse ad Apostolorum et Martyrum, Confessorum et Virginum et universalis Ecclesiae Patronorum; quad veto ad particulates Ecclesias attinet, ad eorum sanctorum Patronorum et Ecclesiae Titularium festivitates).

30. Bonum videtur B. M. Virginis munus in Incarnationis et Redemptionis mysteriis in lucem proferre in ipsis Christi mysteriis celebrandis, nec festivitates in honorem B. M. Virginis nimis frequentes - vel in congruenti numero Beatae Virginis festivitatum, quae eminentioribus eius terrae vitae factibus respondeant, peculiare laudes (tituli) magnitudinis, potentiae et bonitatis quoque celebrentur.

31. Sancta Missa, in suo schemate liturgico, magis definite D. N. Christi vitae, passionis, mortis, resurrectionis et in gloriam assumberet memoriale apparere, ex quo clarior invitatio et auxilium christifidelibus promanent ad res creatas deserendas (cordis compunctio), ad se convertendum ad Deum (lectiones), ut integrae eius voluntati seipsos tradant et subiciant (offertorium et consecratio), atque magis magisque Deo in Christo Iesu coniungantur (communio).

32. Opus esset Missam celebrari posse qualibet nocturna vel diurna hora, saltem ad Ordinarii iudicium, idem dicatur de SS. mae Eucharistiae distributione.

33. Optandum praeterea videtur ut ex Oecumenici Concilii celebratione explicita profluat doctrinalis, moralis ac liturgica formula de « mundi consecratione », ut aiunt, quaeque existat ut positiva religiosa professio contra atheismi et laicismi negationes.

34. Optandum denique ut Caeremoniale Episcoporum et Liber Pontificalis emendantur.

De clericorum, religiosorum et populi christiani disciplina

35. Utile videtur Concilii Patres clericos, religiosos, christifideles urgere ad certae fidei testimonium reddendum vitae sanctitatis ut nostrae homines aetatis ad salutem perveniant.

36. Hoc inde consequitur perutile omnes saepius commonere christianae vitae finem non in compromisso niti intra huius vitae commoda et sui servandi in hora mortis spem, verumtamen in cruce sui ipsius abiectionis quotidie ferenda et in Salvatore nostro summa cum devotione sequendo.

37. Maxime veto in animis colendis eorum qui ad Sacerdotium vel ad religiosam vitam contendunt, certa ac definita norma iuxta Evan-

geli dictamina proponenda est: vera et firma et magis magisque intima rerum humanarum, carnis et sui ipsius abiectio ut thesaurum intimae cum D. N. Iesu Christo unionis assequantur.

38. Attamen aequum videtur huiusmodi renuntiationem (vota religiosa) Ecclesiam tantum suscipi ab iis qui manifeste eam libenter faciunt, quippe qui miram huius thesauri pulchritudinem et ineffabilem excellentiam invenerint, magnique aestimaverint atque quodam modo experti sint.

Saepius vero Sacerdotes et utriusque sexus Religiosi abstinentiam vix ferre videntur: miseri potius quam pauperes, abstinentes potius quam casti, qisciplina assuefacti potius quam oboedientes.

39. Cum autem vera atque intima cum D. N. Iesu Christo vitae communio sine perseverantia in oratione esse non potest, iustum videtur numquam assentiri ut vita activa, quae dicitur, a vita contemplativa seiuncta fingatur.

Vitae coniunctio autem profluit in curarum communionem, quae Domino Nostro sunt; salus mundi ad maiorem Patris gloriam.

40. Hinc necessitas instituendi Sacerdotii et vitae religiosae candidatos ut animum non recusandi officii et ad experiendum promptum acquirant, illos vero reiciendi qui incapaces videntur.

41. Omnibus, pro rata parte, omnino opus esse censetur, et quo melius ipsi instituantur ac in suscepta via perseverent et quo efficacius apostoli munus exerceant, summam possidere doctrinam in theologicis, pastoralibus etiamque profanis disciplinis.

42. Sacerdotibus maximo auxilio esse habeo firmiorem Sacrae Scripturae scientiam et pastoralis doctrinae, quin, uti par est, scientia theologica ordinaria neglegatur.

43. Profecto denique curandum videtur ut in populo christiano piae fidelium associationes floreat et crescant, qui vitam christianam vivant authenticam et integram ut consulto, ad modum grani sinapis et fermenti, omnibus locis et coram omnibus hominibus, D. N. Iesu Christo testimonium reddant.

44. Ad gravem expediendam quaestionem de ecclesiasticis vocationibus, censeo crebriores puerorum adolescentulorum sodetates constituendas esse, quae ad uberiores spiritualem vitam sodales praesertim exerceant.

45. Dioeceses, plerumque egentes, in quibus tamen vocationes permultae sunt, opitulandum esse, ut Sacerdotes instruere possint etiam pro Dioecesibus clero carentibus.

46. Ad hoc autem clericorum incardinatio alienis Dioecesibus faci-

lior reddenda esset et in Seminariis candidati instituendi essent ad magis catholice sentiendum.

Haec dum submittere audeo, cuncta fausta Eminentiae Tuae Reverendissimae necnon Pontificiae Commissionis Anteparaepratoriae pro Concilio Oecumenico laboribus a Domino adprecor, omni quo par est obsequio.

Eminentiae Tuae Ill.mae et Rev.mae
obsequentissimus

ffi CAROLUS FERRARI
Episcopus Monopolitanus

136

Eccl. MI P. D. FRANCISCI CARPINO
Archiepiscopi Montis Regalis (Monreale)

Monreale, 28 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Exceptis litteris ab Eminentia Tua Rev.ma datis die 18 iunii 1959, prot. N. 1/59-864, en quae consilia et vota mihi proponenda videntur circa res et argumenta quae in proximo Concilio tractari poterunt.

1. Praemitto aetatem nostram duobus, ut modeste opinor, *positive* notari: studio erga Ecclesiam « signum levatum in J:ationes », et ferventi erga Beatissimam Dei Genitricem devotione; quae ultima ex sollemnibus definitionibus de Conceptione Immaculata B. M. V. et de eiusdem gloriosa in coelum Assumptione vehementer aucta et pro-
vecta est.

Ex his concludendum mihi videtur nostrorum temporum expectationes, ad futurum Concilium quod attinet, circa Ecclesiologiam et Mariologiam praecipue versari.

2. Quoad primam, omnium desiderium est ut varia doctrinae capita quae inclusa erant in schemate Constitutionis « De Ecclesia Christi » Concilii Vaticani, quaeque ob notas circumstantias discuti et promulgari non potuerint, nunc definiantur.

In particulari valde optatur ut sequentia puncta enucleata declarentur, prae oculis habito subsequenti magisterio Summorum Pontificum Leonis XIII, Pii X, Pii XI et Pii XII:

a) Ecclesiae magisterium eiusque definitiones ac perennis earum valor, reiecto relativismo dogmatico;

b) Ecclesiae magisterium eius obiectum et ambitus, reiecto laicismo;

c) Ecclesia Romana, Corpus Christi mysticum, reiectis erroribus qui ei adversantur, et praesertim falso irenismo;

d) Vita Ecclesiae liturgica, reiectis exaggerationibus quae circumferuntur;

e) Sacerdotium hierarchicum et sacerdotium fidelium, reiectis falsis interpretationibus;

f) Doctrinae socialis Ecclesiae principia, reiectis liberalismo et communismo.

3. Ad meliorem Ecclesiae organizationem quod attinet, valde optatur:

a) Ut pro iis omnibus qui pastoralis ministerio in animarum cura funguntur (Archiepiscopi, Episcopi, Parochi ...), aetatis termini stantur ultra quos ab omni officio recedere teneantur, congrua pensione accepta. Experientia enim teste, notum est neminem ultra certos aetatis limites pastoralis officio provehendo parem esse: quin immo satis constat multos saepe in senectute destruxisse quod iuvenili aetate construxerant;

Ut parochi omnes amovibiles declarentur;

c) Ut in dioecesibus Sacerdotes utriusque cleri, religiosi nempe et dioecesani, impensius socio opere Domini vineam excolant, sub Episcopi auctoritate.

4. Ad Mariologiam quod attinet, exoptatur a fidelibus ut gemmis quibus Beatae Mariae Virginis caput exornatum refulget, nova addatur gemma per definitionem Universalis eiusdem Mediationis. Huius definitionis occasione, omnibus fidelibus gratum erit si Concilium declaraverit quid Beatissima Virgo, nova Eva, Socia Christi Redemptoris, ad nostram redemptionem obiectivam contulerit.

5. Quoad recentioris aetatis *errores* qui catholicae doctrinae fundamenta subvertere conantur, iam Pius XII in encyclica *Humani Generis* sapientissime sequentes enumeravit: evolutionismum, existentialismum, et historicismum. Ex his, tanquam ex triplici fonte, omnes aliae dimanant aberrationes quae campum scientiae philosophicae, theologico-dogmaticae et biblicae pervadunt et inquinant. Huiusmodi aberrationes in eadem encyclica enumerantur et illustrantur.

Ut hi omnes errores a Concilio enucleentur et formaliter damnentur, vehementer propono.

Consilia haec et vota Eminentiae Tuae Rev.mae ex corde subiciens, pergratum habeo impensos animi sensus devote profiteri, ad osculum Sacrae Purpurae humiliter provolutus.

Eminentiae Tuae Reverendissimae
addictissimus

ffi FRANCISCUS CARPINO
Archiepiscopus Montis Regalis

137

Exe.MI P. D. IRENAEI CHELUCCI
Episcopi Ilcinensis (Montalcino)

Ilcini, die 31 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Dum ardenti animi desiderio et sollicita prece faustos exitus auspicor proximi Concilii Oecumenici, quod divino quodam affiatu, Summus Pontifex congregandum statuit, haec vota mihi promere liceat:

Concilium inde videtur opportune initia sumpturum ubi Concilium Vaticanum susceptum opus interrumpere debuit, ita tamen ut ea quae in illo mirabili consessu decreta fuere pro mutatis temporum necessitatibus compleantur et perficiantur. Multi errores qui deinceps, velut turgidus torrens contra orthodoxam fidem et bonos mores irruperunt, etsi iam reprobati et damnati in luculentissimis Summorum Pontificum documentis, praesertim in Litt. Encycl. *Pascendi Dominici gregis* S. Pii X et *Humani Generis* Pii XII, haud abs re tamen erit eos exponi et censura notari, una cum eis qui nuper propagari coepti sunt, ut indeterminismus physicus, neomechanismus, energetismus, situationismus moralis, pansexualismus, materialismus practicus, divismus, efirenata et impudens licentia.

At cum non tam necesse sit ut errores damnentur, quam ut errantes ad lumen veritatis perducantur et fideles confirmantur, tota doctrina christiana ex ordine proponatur, et si quae remanent quaestiones non solutae, proximae fidei aut theologicæ certae, definiantur.

Inter quaestiones quae libere inter theologos disputantur tempus iam advenisse videtur ut eae praesertim dirimantur quae materiam et formam Sacramentorum necnon subdiaconatus et minorum ordinum, essentiam Sacrificii et Sacramenti Eucharistici, scientiam divinam, prae-

destinationem, gratiam actualement respiciunt. Rationes baud parvi momenti suadent ut dogmata Christi regalitatis et mystici Eius corporis contra grassantem laicismus definiantur una cum universali B. M. V. mediatione et regalitate.

Ad captiosa effugia praecludenda eorum qui magisterio ordinario cum Ecclesiae tum maxime Summi Pontificis nihil vel parum auctoritatis tribuunt, eius valoris et ambitus pressior explanatio desideratur. Ad quem finem optabile videtur ut veritates etiam virtualiter revelatae *de fide divina* credendae proponantur. Episcopalis dignitas et auctoritas in clariore luce ponatur asserendo Episcopos superiores esse presbyteris *iure divino*, quod implicate tantum in definitione tridentina continetur.

Ad incrementum quod attinet vitae christianae sine dubio cleri saecularis ingravescent in dies penuria magnae quidem est sollicitudini.

Tria maxima remedia, ni fallor, urgentur quorum unum vocationes ecclesiasticas respicit, alterum magis aequam cleri distributionem, tertium actionem catholicam.

Summo enim studio cleri educationi prospiciendum, ut par sit oneri angelicis humeris formidando. Nemo neget multos reperiri sacerdotes qui praedicatione atque exemplo aedificant domum Dei, at, dolor, non desunt qui nedum aedificent subruant.

Totis viribus niti decet ut Scholae creentur ubi futuri cleri educatores convenienti institutione didactico-paedagogica praeparentur ad tantum munus rite fungendum. Adulescentes in sortem Domini vocati inde ab initio disciplina vere ecclesiastica imbuantur oportet nec tantum ii qui theologiae vel philosophiae, sed etiam ii qui humanis literis et scientiis operam dant.

Cum autem alumni in Seminariis quasi in hortis conclusis crescant, priusquam Diaconi ad presbyteratum promoveantur, expedite videtur ut *in* sacro ordine aliquantum temporis sub idonea disciplina et in omni apostolatus genere exerceantur ut sufficienti experimento probari possint, maxime in castitate servanda.

Neminem vero considerantem quot et quanta pericula e vita solitaria oriri soleant effugiet necessitas vitam communem instaurandi et aptis regulis moderandi ad maiorem etiam efficaciam sacri ministerii propter congruam laboris divisionem et mutuam fraternitatis operam.

Quo facilius orationi et ministerii sacri officiis sacerdotes intendere valeant liberi a negotiis et sollicitudinibus temporalibus, optandum ut unica fiat in unaquaque dioecesi, vel provincia aut regione, administratio omnium bonorum sive beneficialium sive ecclesiasticorum, et administrationis onerumque satisfactionis deductis impensis, redditus aequae inter omnes distribuantur iuxta normas statuendas, odiosis inae-

qualitatibus prorsus sublatis et quantum fieri possit taxis euiuslibet generis abolitis.

Quad ad aequiorem cleri distributionem speetat maior eommen-
datur faeultas saeerdotum translationis non solum intra fines, sed etiam
extra fines dioeeesium, terris inclusis etiam saerarum expeditionum,
neenon temperatio quaedam privilegii exemptionis, ita ut religiosi quo-
que exempti, ubi eorum opera neecessaria sit ad animarum euram ge-
rendam, Episeopo petenti superiores facile annuant, salva religiosa
diseiplina.

Forsan etiam iuvabit melior dioeeesium divisio, ut nee nimls am-
plae nee minus parvae habeantur et omnes sibi ipsae sufficeiant.

Aetio denique eatholiea magnam feret opem si et numero et spi-
ritus fervore erescat. Ad numerum augendum adscriptorum desideratur
ut multiplices associationes actioni catholicae affines minuantur, eorum
muneribus actioni catholicae demandatis. Nimiae enim associationes vi-
dentur non minima esse eausa cur omnes vitam languidam dueant tum
adscriptorum paueitate tum maxime eorum penuria qui iisdem regendis
idonei sint. Neque illud est praetereundum quad clerus tot diversisque
oceupationibus distentus minor ad singula evadat.

Ad spiritum autem fervoris alendum aeecuratio postulat seleetio,
diligentior praeparatio, simplicior forma, magis expedita magisque lo-
cis, temporibus, personarum condicionibus accommodata. In votis etiam
est ut aretioribus vinculis actio catholiea Episcopo subiciatur utpote
gregis pastori oves suas probe noscenti.

Praeter haec alia corollarii instar summatim proponam:

a) Ministerium pastorale more missionali exerceatur divina officia
celebrando ubicumque plures congregari possint sive in aliquo Oratorio,
sive etiam in aula decenti, sive sub diva, si neecessitas postulet.

b) Optabile est ut praecepto Missam audiendi satisfieri possit quo-
libet die intra hebdomadam ab iis qui non valeant sine difficultate Ec-
clesiam paroeecialem adire.

c) Ad eum finem ut cum pleniore conscientia Sacramentum Confir-
mationis reeipiatur et firmiore proposito officiis adnexis satisfaciendi,
opportunitas eonsideranda proponitur differendi eius administrationem
ad duodecimum vel undecimum annum aetatis. Praeter hoe motivum
aliud quoque rem suadere videtur, ne videlicet eodem prorsus tempore
ad primam Communionem pueri admittantur et ad Confirmationis Sa-
cramentum, qui usus invalescere iam coepit non sine animarum detri-
mento.

d) Finis primarius matrimonii vindicetur adversus recentiores er-

rores et foecundatio artificialis damnetur quatenus etiam adulterii possit inducere malitiam.

e) Versio Veteris et Novi Testamenti ex textibus primigeniis in studiis theologicis et in sacra liturgia adhibeatur.

f) Breviarium reformetur non solum iuxta Decretum S.R.R.C. « De rubricis ad simpliciores formam redigendis » sed etiam quod attinet ad alias partes praesertim lectiones secundi nocturni. Missale quoque opportune revisatur. Ad « Communicantes » post nomen *B. M. V.* nomen castissimi Eius Sponsi inseratur.

g) Nonnullae caeremoniae Pontificalis Romani nimis longae et complexae ad simpliciores formam redigantur.

h) Usus linguae vulgaris qui modo permittitur in Sacramentorum administratione extendatur ad alias partes non stricte sacramentales.

i) Lex ieiunii et abstinentiae redintegretur ad spiritum poenitentiae et mortificationis excitandum.

l) Pro institutione catechetica unicus textus completus doctrinae christianae paretur ad instar Catechismi ex Decreto Cone. Trid. ad parochos.

m) Relationes inter scientiam et fidem, inter societatem et Ecclesiam, inter Statum et Ecclesiam, inter cives et Statum, inter opifices et conductores ad lumen evangelicae doctrinae a Summis Pontificibus enucleatae dilucide exponantur.

Inops inter magnas opes ingenii et doctrinae quibus fulgent tot Praesules Sanctae Dei Ecclesiae meae parvitas veniam humillime Imploro et qua par est veneratione ac devotione me profiteor

Eminentiae Tuae Reverendissimae
addictissimum servum

ffī RENAEUS CHELUCCI
Episcopus Ilcinensis

138

Exe.Mr P. D. VINCENTII RADICIONI

Episcopi Montis Alti et Ripani (Montalto e Ripatransone)

1. *Doctrinae capita maioris momenti examinanda*

a) Ecclesiae mandatum plane universale seu revera catholicum ita confirmandum profecto videtur, ut nulla natio ac gens inferioris conditionis vel ab ipsa Ecclesia aliena, quasi « hospes et advena » esse videat-

tur; id quidem assequendum sive modo veritatis proponendae, sive regulis liturgicis, sive disciplina generali. In re insistendum opportunum ducitur quatenus populi extraeuropaei, qui hisce nostris temporibus omnino participes fiunt bonorum omnium quae cultus et vitae humanitas omnibus afferunt, maxime difficiles immo suspiciosi evadunt. Vitetur quidem relativismus dogmaticus sed omnibus sit facultas fidem et quaestiones quae ex fide oriuntur iuxta suam humanitatem exprimendi.

b) Mystici Corporis doctrina, in qua enucleanda plurimum theologorum investigatio nostra aetate se exercuit, fuse illuminanda est et explicanda. Ex quo fundamento - vel etiam, si placet, hac re seposita - diligenter et commode doctrinam de Ecclesia recognoscere:

1. Ad sacrae hierarchiae auctoritatem solemniter affirmandam;
2. Ad rite asserenda, ex dogmatum principiis, hinc primatus, auctoritas, magisterium Romani Pontificis, illinc auctoritas et magisterium episcoporum. Una et sola hierarchia defendenda et vindicanda videtur contra quasdam diarchiae species quas religiosi admittere conantur, quasi Religionum superiorum hierarchia extet episcoporum hierarchiae parallela.

Circa Romani Pontificis electionem opportunum videtur ut mens Episcoporum totius orbis catholici audiat, forma quidem magis apta et idonea.

3. Ad solidum fundamentum ponendum ut laicorum sors et conditio in Ecclesia sedulo definita evadat, salva auctoritate sacrae hierarchiae, laici qua laici proprium locum obtinere debent; eorum iura et officia positive stabilienda sunt super theologica principia. Relate autem ad adiumenta quae laici in Actione Catholica militantes, vel Diaconi, vel in Ordinibus minoribus constituti apostolatus, vel sacra ministerio, afferre possunt, contendere oportet ut sacerdotum proprium et praedictum munus sit instare orationi, ministerio verbi, Sacramentorum administrationi, sacris disciplinis, quam maxime procul a saecularibus negotiis, quae alioquin, Ecclesia duce, laici gerere possunt.

Notandi hic offertur occasio ut laicorum sodalitates quae Ecclesiae oboedire volunt et in paroeciae vel dioecesis ambitu agunt, directae episcoporum territoriali iurisdictioni sint subiectae ut minime possibilis sit evasio a regimini ipsorum episcoporum, prout, nunc numquam evenit de consociationibus quas A.C.L.I. appellant vel C.I.F., quippe quae conformationem vel structuram habeant quam provincialem dicunt.

c) Rursus populus christianus in Ecclesiae vita ita inserendus videtur, ut plurimi aestimentur bona quae ex communi consuetudine oriuntur, cum nostra aetas huius vitae communis consuetudinem magni faciat. Optime quidem hic ratio investiganda videtur qua fideles ad vi-

tarn liturgicam reduci possint omnibus attentis quae societatis evolutio praestat (v. analphabetismi, quern vacant, depulsio), et novi vitae mores postulant (v. sport quod vacant, ex urbibus fugae quae diebus dominicis vel festis fiunt etc.). Hiatus existens rnter populum christianum et clerum prorsus removendus apparet.

2. *Errores reprobandi*

Eadem ratione qua in Concilio Tridentino adversus Protestantes doctrina de gratia enucleata evasit, ita nunc videtur, contra communismi athei principia et praxim, summopere exercitandae esse Patrum vigilantia et attentio ita ut haec maxima nostri temporis haeresis, una cum liberalismo et capitalismo, quos vacant, plane detegatur et Ecclesiae doctrina circa personam humanam, laboris dignitatem, et quaestiones quae vitam sociale spectant lucide exponetur et tractetur.

Etiam iuris publici ecclesiastici principia videntur iteranda et errores depellendi qui communiter sunt recepti circa relationes quae inter Ecclesiam et res publicas intercedere debent. Idem dicatur quod ad iuventutem christiane educandam attinet, ad ius quod ad Ecclesiam spectat, contra Laicismum, regulas dictandi in rebus politicis vel oeconomicis. In huiusmodi regulis vel principiis determinandis pretium operis erit ut omnia diligenter sapienterque resumantur et elaborentur, aut in synthesim redigantur, quae magisterium ordinarium iam expressit et subindicavit non tantum circa politicas atque oeconomicas disciplinas, sed etiam circa ius possidendi, circa aequam operariorum mercedem et circa iustitiam, ad quam relate nostra aetas singulariter difficilis apparet.

3. *Vota circa quaedam doctrinae capita vel negotia quae Ecclesiae obeunda hisce temporibus videntur.*

a) Necesse est ut principia definiantur apta ad errores praecavendos circa S. Scripturae interpretationem ita ut, dum magni quidem facimus archeologica reperta, scientiarum profectus, praeteritae aetatis notitia, doctrina de sacra inspiratione intacta permaneat, neque certos fines, ab Ecclesiae magisterio et traditione statutos, transire liceat.

b) Votum exprimitur ut, affirmata quidem poenitentiae necessitate ad vitam aeternam assequendam formam abstinentiae et ieiunii hucusque impositam ut legem sub gravi obligantem, suadeat Concilium ut actum religionis, concessis statutis diebus peculiaribus indulgentiis. Quae mutatio, dum plurima devitabit peccata, ampliorem meritum observantibus conferre videtur.

c) Sensus sacer diei festi rursus adfirmare oportet. Quaestio revera magna et vexata apparet ratio reperienda qua dies dominicus, vel festus, a christifidelibus sanctificetur, cum vivendi institutum et disciplina nostra aetate maxime et assidue immutetur sive facili hominum a locis translatione, sive disciplinae perinde ac in urbe et in omni loco, sive omnia confluentia statutis diebus festis in rusticationis loca, sive necessitudine cogente publica servitia et bona providendi; attamen congruum videtur ut distinctio recepta inter opera servilia et non servilia recognoscatur et laboris idea opportunius definiatur. His positis et etiam sacerdotum exiguo numero considerato, votum fit ut Patrum Concilium extendat ad horas vespertinas sabbati tempus utile ad praesentia sanctiorum.

cio personarum aequae ac eorum muneris momentum et gravitas digne remuneretur. Deprecabilis et inexcusabilis inaequalitas quae nunc viget, qua sacerdotes pauperrimi cerni possunt, absolute est eliminanda.

5. De antiquissima lege aliquid derogando, usus linguae vernaculae permittendus videtur in parte cathechetica Sanctae Missae.

6. Conveniens videtur ut legislatio Sacramentorum in quibusdam immutetur vel perficiatur hoc consilio ut facilius mens Christi auctoris et Ecclesiae ministrantis comprehendatur, non excluso recursum ad linguam vernaculam.

7. Quod ad matrimonii Sacramentum attinet, quae vigent leges circa formam, impedimenta, consensum etc. recognoscere opus est, ut matrimonia nulla vitentur et etiam difficilis evadat recursus ad nullitatis declarationem. Nonnunquam leges alicuius ordinamenti iuridici civilis rigidiores legibus ecclesiasticis hac in re videntur.

8. Etiam Kalendarium ecclesiasticum recognoscendum videtur et exinde novus ordo instituendus relate ad Missale et Breviarium, praesertim quoad lectiones.

Optime quidem si lectionum ordo in Missis ita disponetur ut trienniali vel quadrienniali cyclo praecipua fidei capita exponantur cum fere sola Missa praebeat nunc sacerdoti occasio populum docendi.

9. Benigne respiciat Concilium sortem sacerdotum infelicitate lapsorum, qui scilicet coelibatus votum non custodierunt. Omnibus cautionibus adhibitis idest, remoto scandalo, prout casus fert, a susceptis oneribus dispensentur, non exclusa lege sacri coelibatus.

10. Votum fit ut Sacrae Romanae Congregationes munere activo fungantur, non tantum scilicet vigilando et defensionem exercendo vel rectam et ordinariam administrationem curando, sed etiam incepta suadendo et urgendo et omnes quibus spectat admonendo de rebus quae ad bonum Ecclesiae efficiendum videntur.

Tandem orbis catholicus, praesertim Episcopi, hac nostra aetate qua notitiae etiam reservatae celerrime publicae fiunt ubique terrarum, parum certiores fiunt de eventibus, ideis, moribus quae in dies fidem et ecclesiastica negotia et mores afficiunt. Saepe evenit ut nuntia vulgent diurni commentarii qui independentes vocantur, ex quibus notitiae, mutilae et incertae, haurire oportet. Quare votum exprimitur ut privatin et prudenter Episcopi, vel saltem Conferentiae Episcoporum, certiores fiant de rebus maioris momenti quae vitam religiosam et adnexas quaestiones attingant.

ffi VINCENTIUS RADICIONI
Episcopus Montis Alti et Ripanus

139

Exe.Mi P. D. ANTONII BERGAMASCHI

Episcopi Feretrani (Montefeltro)

Pinnaebili, die 28 augusti 1959

1. Votum focio quod in S. Liturgia Sancti Sacrificii Missae Sanctus Ioseph ponatur in maiore evidentia nomenque Eius ponatur in Canone Missae.

2. In recitatione Divini Officii, quantum fieri potest, ad veterem disciplinam redeatur. In particulari lectiones S. Scripturae, quae ad mores referuntur, qui Hebraeos et Orientales spectant et a Nova Lege abrogati sunt, omnino tollantur et novae lectiones magis consentaneae Novae Legi introducantur. Insuper lectiones, quae pertractant de vita Sanctorum, desiderantur magis consentaneae criticae; quare omnia expungenda sunt, quae aliquando puerilia et vix credibilia apparent.

3. Clerici Spiritualibus Exercitiis vacent non tertio quoque anno, ut in can. 126 *C.I.C.*, sed quotannis.

4. Firma manente inderogabili subiectione Episcoporum S. Sedi, videtur potestas Ordinaria Episcoporum in regimine dioecesis magis perspicua esse debere, praesertim in re administrativa et disciplinari.

5. Propono impedimentum matrimoniale consanguinitatis in tertio lineae collateralis gradu abrogandum, vel minus facultatem in eo dispensandi Ordinariis Locorum concedendam a iure, quin necesse sit recurrendum ad S. Sedem.

6. Optatur quod S. Sedes aliud decernat in provisione paroeciarum in illis regionibus in quibus provisio fit per concursum specialem (can. 459 § 4 *C.I.C.*).

7. Valde optatur parochos sint liberi a curis materialibus beneficii, ut spiritualibus curis magis magisque vacent. Quam ob rem necessarium videtur, firma manente proprietate beneficiorum, liberate parochos et sacerdotes in cura animarum ab eorundem administratione, iis alio modo providendo ad honestam sustentationem et ad ministerii paroecialis necessitates. Ad hoc mihi optimum videtur diaconibus, ut in primaeva Ecclesia curam rerum materialium et necessitates materiales fidelium concredere. Proinde Institutum Diaconale oportet reviviscat: diaconi manent in Ordine diaconali saltem usque ad trigesimum aetatis annum, et postea, si bene egerint, promoveantur ad Sacri Presbyteratus Ordinem. His temporibus, in quibus multa et graviora pericula adsunt

pro castitate Clericorum, ista videtur bona probatio, ita ut ascendere possint ad Presbyteratum et votum castitatis et sacri coelibatus, quod numquam pro presbyteris dispensatur, definitive et irrevocabiliter confirmare possint.

8. Religiosi omnes sint subiecti Ordinariis Locorum in omnibus quae respiciunt necessitates sacri ministerii pro fidelibus, exclusivo iudicio ipsius Ordinarii loci, salva Jege exemptionis pro sola vita interna religiosa.

9. Reservationes circa collationem beneficiorum, quae a can. 1435 recensentur et ab Instructione S. Datariae Apostolicae diei 1 ianuarii 1942 (*A.A.S.*, vol. XXXIV, 1942, pag. 113 et seq.) explicantur et confirmantur, ad minimum reducantur, praesertim eae, quae concernunt beneficia canonicalia et curata. Pro Dignitatibus Ecclesiarum Cathedralium et Collegiatarum reservationes omnino abrogantur, vel saltem ad Primam Dignitatem limitentur.

Praeterea pro expedita provisione paroeciarum propono abrogandum can. 1436 *C.I.C.*

10. Institutum inamovibilitatis beneficiariorum, praesertim parochorum, puto reformandum esse, ita ut Episcopi possint parochos et beneficiarios in genere, amovere, in casu necessitatis et debitis sub conditionibus, quam maxime expedite, simulque Episcopi procedere possint cum plena potestate discretionali, quae salvet Episcoporum auctoritatem et Dignitatem itemque naturalem aequitatem pro amotis. Tituli enim XXVII-XXXI Lib. IV *C.I.C.* requisitis expositis non videntur respondere.

Hae mihi in Domino humiliter proponenda visa sunt et preces Deo Optimo Maximo et Beatissimae Virgini effundo, ut Concilium Oecumenicum, a Beatissimo Patre auspicatum et volitum, vitam Sanctae Mattis Ecclesiae crescat, augeat sanctificet.

ffi ANTONIUS BERGAMASCHI
Episcopus Feretranus

140

Exe.Mr P. D. ALOYSII BOCCADORO

Episcopi Faliscodunensis et Aquipendensis
(Montefiascone e Acquapendente)

Faliscoduni, die 12 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Epistolae tempus est ut respondeam, quae ad me missa est die 18 mensis iunii de futuro Concilio.

Cum inter omnes constet, Dei Ecclesiaeque hostes maxima cum arte et sollertia Ecclesiae damna moliri; cum pro certo haberi possit, in Episcoporum capita recidere quidquid damnorum contra animarum salutem intra suos fines acciderit, mea humilis itemque firma est opinio, Episcopum, ut malas hostium artes compescat et fidere possit, se a Deo adiuvandum esse, debere omnes Christianorum phalanges, quas quisque in sua Dioecesi habeat, opportuno tempore convocare, agmina conferre, resistere, progredi.

Quod tamen Episcopi ob religiosorum immunitatem facere non possunt.

Etenim haec immunitas ab Episcoporum auctoritate religiosis permittit, ut multi alii atque alii possint aliud praescribere non solum extra, sed etiam contra praescripta Ordinariorum loci, in quo religiosi ipsi vivant, ministerium suum exerceant, alantur.

Insuper consentit, ut religiosarum foeminarum praepositae, aliquoties parum idoneae, congregationum suarum commoda curent, extra metas ab Episcopo statutas etiam in operibus, quae cum fide et bonis moribus sint coniunctae.

Persuasum est mihi, non secus ac omnibus aequalibus meis, has Episcoporum difficultates eorumque iurisdictionis coarctationem defectum esse gravissimum, quin immo latam et commodam malorum portam.

Quae porta claudenda est, ut omnes unum sentiant.

Sancto Patti, Quocum usque in finem esse volo una mens, una caritas, una precatio, gratae sint meae omniumque subditorum meorum preces pro Concilio Generali.

Sacram Purpuram osculans me Eminentiae Vestrae profiteor

devotissimum

83 ALoYsrns BoccADORo

Episcopus Faliscodunensis et Aquipendensis

141

Exe.MI P. D. AEMILII GIORGI

Episcopi Montis Politiani (Monte Pulciano)

Montepolitiano, die 30 mensis septembris a. 1959

Eminentissime Domine,

Vehementer gaudeo quod SS. Dominus noster, Summus Pontifex
 Ioannes XXIII fel regn., iam ab ineunte Suo Pontificatu, ad Ecclesiae
 universae necessitates respiciens, Concilium Oecumenicum proxime con-
 stituerit, eidemque Eminentiam Tuam Rev. mam feliciter in

Admiranda quoque Sancti Patris benignitas, qua de
 Sacro Concilio tractandis Excellentissimos Episcopos atque Prae a
 meque ipsum humillimum, consulere dignatus sit. ob-

Iamvero, cum menti consideranti innumera argumenta .
 veniant, quorum tamen nullum praesumere audeam praeclans E til
 tsslmae Commssionis V. m's e ffugere posse: ve ls, quaeso, ut ipsa cu dis
 Christifidelibus mihi commissi, totus impendar in precibus e n.
 ut Sacro Concilio eiusque Auctoribus omnibus copiosa adsit Sptrl
 Sancti gratia. Re-

Ad Sacram Purpuram deosculandam inclinatus, Eminenuae Tuae
 verendissimae obsequentissimum me profiteer.

ffi AEMILIUS GIORGI
Episcopus Montis Politiani

142

Exe.MI P. D. ANTONII R. MENNONA

Episcopi Murani (Muro Lucano)

Muro Lucano, 14 novem bre 1959

Eminenza Reverendissima)

Non mi riuscito possibile preparare per il 1° settembre
 proposte per il prossimo Concilio Ecumenico e pensavo che, aven do
 tardi, fosse stato inutile trasmetterle in tempo posteriore. Ma, aven di
 appreso dalla Sua recente conferenza-stampa, che si e ancora in attesa
 altre risposte, mi sono deciso a inviare alcuni voti. cilio

Formulando fin d'ora i pill fervidi auguri che il prossimo Con

Ecumenico, come è nel voto^d e S. Padre, serva a un salutare rinnovamento delle anime, al bacio del lembo della Sacra Porpora e con profondo ossequio mi confermo

dell'Eminenza Vostra Reverendissima
devotissimo nel Signore

ffr ANTONIO ROSARIO MENNONA

Vescovo di Muro Lucano

1. pauca vota, quae profutura videntur ad animarum salutem, malitiae¹ eorum qui fidelium duces doctrina et exemplo esse debent, humiliter expono, ut, si videatur, in proximo Concilio Oecumenico prae oculis habeantur.

A) De Seminariis

1. Vestem talarem clericum ne induant nisi studiis humanitatis expletis servata tamen consuetudine eam induendi in sacris functionibus aliisque sollemnitatibus¹ circumstantiis, quo maiore libertate, si dato tempore vocatos non esse animadvertant, a vita ecclesiastica retrahere se possint et, recedentes, non odium sed amorem vitae in Seminario transactae servare possint.

2. In Philosophiae et S. Theologiae studio methodus sequatur magis temporibus consentanea: non supervacanea forma academica, sententiarum¹ assidue vel in ea intimius legendi; non explanatio et confutatio errorum tempus praeteritum respicientium, sed praesens; non inutile discussiones vel quaestiones parvi momenti, sed clara et methodica doctrinae expositio.

3. Loco Cursus philosophici adiecti tribus annis Lycei, praescribatur ut expleto S. Theologiae curricula, omnes ad Presbyteratum promoti saepe unum annum transigant apud aliquod Institutum Pastorale (Istituto di orientamento pastorale ecc.), apud quod a sacrum ministerium Parentur studio¹ atque usu disciplinae pastoralis et socialis.

B) De sacerdotum disciplina

1. Inhibeantur sacerdotes praesertim ob Cleri penuriam, ne in publicis scholis doceant, exceptis scholis ab Auctoritate ecclesiastica vel a Religiosis. In tamen¹ suis, si vel quod id sacerdotum proprium munus non est, si vel non raro sacerdotes in publicis scholis docentes vitam degunt non irreprehensibilem vel non difforem a foicorum vita, quibus quandoque scandalo sunt. Sin autem munus docendi in illis scholis exerceant, ipso facto beneficium ecclesiasticum si quod habeant, cum suis redditibus amittant, ne pura stipendia cumulent ditioresque fiant. Praeterea sacerdoti

bus interdicatur lectiones privatas puellis cuiusque aetatis omnino imperitare, puerisque autem non plus binis horis in die, ut ministerio sacra per congruum tempus vacare possint.

2. Ordinariis facultas concedatur beneficiorum redditus in sua Dioecesi peraequandi vel saltem avocandi redditus ultra praefinitum limitem, ut pro operibus dioecesanis vel ad pauperiores sacerdotes adiuvandos erogentur.

3. Ne parochus inamovibilis sit, sed Ordinario ius sit eum ad alteram paroeciam transferendi, si dioecesis necessitas id postulet. Saepe variae causae, etsi non graves, ut canonicus remotionis processus instituatur, postulant vel saltem suadent ut parochus de una in alteram paroeciam migret vel ad altetum munus explendum adhibeatur. Eiusmodi causae esse possunt, exempli gratia, quad parochi commoratio in aliquo loco parum utilis facta est vel non a periculis aliena, quad necesse sit addicendi alicui paroeciae sacerdotem magis ad id munus et ad eum locum idoneum, quad taedium in ipso sacerdote vel in fidelibus ex diuturna in eodem loco commoratione exsurrexerit.

3. Excepto tertio quoque anno ad Exercitia spiritualia assignato (can. 126), singulis annis sacerdotes eiusdem dioecesis in unum ineant duabus vel tribus vicibus (in due o piu turni) per quattuor saltem dies, quorum duo ad animam fovendam instar spiritualium exercitiorum transigantur et duo ad quaestiones vel problemata illustranda cum pastoralis ministerio connexa.

C) De religiosis

Religiosi sint magis in servitium addicti dioecesis, ubi commorantur magisque Ordinario dioecesano subduntur, ut cum Ciera saeculari, sub Ordinarii ductu, viribus unitis ad animarum salutem adlaborent. Exemptio autem ab Ordinarii iurisdictione, quad est aliquorum religiosorum privilegium, ad minimum redigatur, ne quandoque causa sit ministerii munera exercendi contra aut praeter Ordinarii voluntatem vel, quod saepius accidit, iurgii cum Clero saeculari causa sit.

D) De fidelibus

Praecepti satisfactio se in anno confitendi et sacram Eucharistiam tempore paschali recipiendi extendatur ad integrum annum absque ulla temporis praefixione, ita ut fideles ei satisfaciant si saltem semel in anno ad Paenitentiae et Eucharistiae sacramenta accedant.

ffi ANTONIUS ROSARIUS MENNONA
Episcopus Muranus

143

EM.MI P. D. ALFONSI CARD. CASTALDO

Archiepiscopi Neapolitani, Ep. Puteolani (Napoli e Pozzuoli)

Prot. 1326/59/A

Neapoli, 30 m. aug. a. D. 1959

Elll.me ac Rev.me Domine mi abs.me,

Litteras quas, die 18 iunii 1959, mihi misisti, reverenter accepi.

Circa reset argumenta quae in futuro Oecumenico Concilio, a Summo Pontifice, feliciter regnante, die 17 maii c. a., in festo Pentecostes, indicto, pertractari poterunt, meam opinionem vel sententiam humiliter significo:

I. CrncA DocTRINAE CAPITA

A) *Solemnis prommtiatio Ecclesiae*, quoad doctrinae capita attinet, circa errores in ordine theologico, morali, sociali et oeconomico,

- 1) Evolutionismi extremi;
- 2) Existentialismi;
- 3) Praxis inseminationis seu fecundationis artificialis in homine;
- 4) Praxis limitationis filiationis;
- 5) Acceptationis vel collusionis tantum cum materialismo historico et dialectico, etiam si pro experimento politico-oeconomico;
- 6) Nationalismi immoderati.

B) *Proclamatio vel definitio dogmatica Universalis Mediationis Beatae Mariae semper Virginis.*

C) *Edicetur ad rem compendium seu brevis catechismus dialogatus doctrinae socialis christianae*, inserendus in textibus communibus pro catechesi instituenda.

D) *Imploratio tmionis* populorum ad Unitatem Fidei Christianae et Catholicae. Deum in mundo arma terribilia parantur pro materiali et totali destructione rerum et hominum, Unitas mentium in Veritate et universalis motus Charitatis communem salvationem aget et prosperum iter signabit humanitati peregrinanti in saeculo.

Desiderium et motus *ad unificationem*, maxime his temporibus, ah omnibus advertitur, sed sola Christi Ecclesia gratiam perfectae *Unitatis* certo praestat et servat.

Implorationem etenim Unionis in veritate Fidei et animorum sensuum in Caritate maxime favebunt, ni fallor,

- 1) *Integra cognitio veritatis* semper succrescens;

2) *Costans actio amoris* generosioris;

3) *Plena et fidelis observantia* Ecclesiae disciplinae Eiusque praeceptorum.

Insuper efficaciora inter media haec habeantur:

a) *Universalitas* intentionum et actionum populorum in precibus fundendis;

b) *Profundior* scientia et intelligentia significationis rituum Ecclesiae;

c) *Participatio frequens* fidelium actionibus liturgicis.

Hoc fideles facilius consequuntur si per Codificationem Iuris Liturgicis lex orandi et lex credendi sese ad invicem illuminent et adiuvent.

II. An DISCIPLINAM CLERICI QUOD ATTINET, haec mihi considerata et proponenda videntur:

A) *Ratio studiorum*, in seminariis accepta, compleatur:

1) Per *praxim pastorem* in biennio, post studia theologica, in aliqua paroecia, vel in collegio ad hoc determinato, peragendam. Praxis illa habenda erit uti *necessaria habilitatio* ad ministerium pastorale fructuose incipiendum;

2) Per sociologiae christianae *studia ampliora*, quoad principia et doctrinam, et per exercitationes practicas sive in exponendis sive in defendendis doctrinis contra adversarios;

3) Per profundiora studia ad *Ecclesiae historiam et iura* quod attinet;

4) *Maxima cura* pro Ecclesiasticis habenda in sustinenda et augenda eorum Fide in auxiliis spiritualibus et in operationibus supernaturalibus.

B) *Beneficia paroecialia inamovibilia*:

1) Nee instituenda nee ultro sustineantur: ideoque lex concursus, ut nunc in Italia observatur, reformanda in seligendis vel dimittendis beneficiariis.

2) Ipsa beneficia choralia et similia, cum officiis et numeribus, vertenda videntur in sustinenda activitate pastorum animarum.

C) *Religiosi omnes* in dioecesi commorantes, si exquisiti ab Ordinario nee reluctant nee recusent, ulla ratione, pastorale officium forte eis oblatum; Sacerdotes omnes, praeter officia alia, sensum animi pastoralis habeant tamquam inobliterabile munus.

Et hic opportunum sentio aliquid significare circa locorum, personarum et entium exemptionem. *Exemptiones* cuiusque generis non admittantur amplius *tamquam privilegium*. Potius, si aliquando servandae

crunt, ipsac dare oriantur et a<lmittantur propter bonum animarum verum et probatum.

D) *Habitus clericalis* servctur, ratione habita, ad formam quod attinet, realis distinctionis a vestibus laicorum. Fideles in hoe novitatem ullam non patiuntur; imo ius sibi vindicant ad facile recognoscendum proprium Pastorem inter laicos, etiam per habitum exteriorem, cum ad eum recurrunt pro Sacris agendis et obtinendis. Notum satis est populum fidelem reprobare nempe rem quamcumque novam quoad vestem traditionalem; praesertim non accipit abrogationem sacri habitus; hoe retineret uti tendentiam clericorum ad laicorum agendi rationem vel tamquam propositum facilius sese liberandi a vinculo alicuius exterioris segregationis.

E) *Opportunis studiis Sacerdotes incumbant* ut aptiores sint in veritatibus Fidei divulgandis, prae oculis praesertim habito fine efficacioris artis oratoriae: populum nempe ad meliorem praxim vitae christianae ducendae, spectatis temporum ac locorum moribus et circumstantiis.

F) Utilitas asseratur observandi *Caelibatum ecclesiasticum*, contrariis non obstantibus opinionibus illorum qui sustinere conantur impossibilitatem huius observantiae, attentis difficultatibus temporum et locorum necnon circumstantiis personarum, praesertim consideratione habita de irregulari vivendi ratione quorumdam, sed paucorum, ecclesiasticorum. Revera non minores deordinationes deprehenduntur in laicorum vita matrimoniali, quia matrimonium, per se, sine gratia Dei et hominum cooperatione nee sanat omnino nee eliminat eorum libidinem. *Relaxatio voti ca'ititatis* seu caelibatus, dum non proprium remedium afferret ad omnia scandala removenda, certo suo maximo honore Sacerdotes catholicos privaret et ministerium redderet minus efficax et, in casibus quibusdam, certo difficilius.

Attamen Ecclesiae Matri commendanda est infelix conditio ecclesiasticorum apostatarum, praesertim eorum, qui prolem habuerunt.

G) *Votum castitatis uti temporaneum* habeatur pro clericis qui ad Sacrum Subdiaconatus Ordinem admittuntur; quod quidem *perpetuum* erit, quando ad Presbyteratus Ordinem elevantur, *completo vigesimo quinto aetatis anno*.

Quoad laicos ad Diaconatum tantum admittendos, opportunum ducere ipsos uti tales constituere *pro aliqtibus tantum officiis explendis*, non tamquam ad Sacerdotium promovendos. In locis praesertim missionum *et ubi forte deest praesentia Sacerdotum*, admitti poterint Diaconi, seligendi, opportuna praeparatione praemissa, inter coadiutores probatos Ordinum vel Congregationum religiosorum et ad haec officia tantum, nempe:

- 1) ad baptismum solemne administrandum;
- 2) ad valide adsistendum fidelium matrimonio;
- 3) ad SS. Eucharistiam administrandam vel distribuendam, etiam per Viaticum;
- 4) ad Verbum Dei praedicandum in Ecclesiis, maxime tempore et modo catecheticae instructionis accommodato;
- 5) in rebus administrativis et oeconomicis gerendis.

Hi vero Diaconi votum castitatis emittant, quod valitum et firmum exstabit, munere durante.

III. An POPULI CHRISTIANI DISCIPLINAM QUOD ATTINET

A) Fideles *Ecclesiae praecipienti oboediant* non tantum ut testimonium propriae Fidei perhibeant, sed etiam ut veram fidelitatem confirmet, etiam si praecepta Ecclesiae non directe argumenta Fidei tangant, sed unitatem disciplinarem totius corporis mystici obfirmare stent.

B) Praeceptum *audiendi Missam*, in diebus festis, retineatur ad urgendam, non ad finiendam obligationem, ita ut eius observantia suppleri possit intra octo dies sequentes, quin hoc ad peccatum imputetur.

C) *Praeceptum Paschale*, infra tempus utile, urgat semper conscientiam fidelium. Attamen tempus admittatur utile *etiam infra annum*, omnibus diebus festis de praecepto, *sine ulla omissionis peccati imputatione*.

D) Statuatur pro *catechetica instructione* puerorum et adultorum tempus opportunum, sed gravi discentium obligationi respondeat *docentium obligatio*, in primis Ecclesiasticorum et assecularum Actionis Catholicae. Pro Ecclesiasticis cuiusque conditionis et gradus, qui tenentur divinum officium recitare, addatur, *pari gravamine*, catecheticae instructionem munus praebendi, saltem singulis hebdomadis et per unam horam, modo, loco et ordine ab Ordinario statuendis.

Ecclesiastici, idest omnes religiosi, etiam si non primi ordinis et Sacerdotio non aucti, munus catecheticae instructionem tradendi acceptare debent, nee quamvis exemptioni religiosa gaudeant, dispensari possunt. Dispensatio, si datur, expresse hoc fiat a loci Ordinario. Ceterum omnes religiosae vel moniales, etiam si clausura obstrictae, intra saepia, vel in ecclesiis propriis catecheticae incumbant instructioni, *per horam in hebdomada*, non tantum subditorum, sed et populi christiani, puerorum scilicet puellarum et adultorum, modo et tempore ab Ordinario dioecesano, auditis superioribus singularum familiarum religiosarum, determinandis. Laici, tandem, praesertim in adiutorium Sacrae Hierarchiae vocati, in

hoe munere sese praestent, docendo alios, praevia pro ipsis necessaria acquisitione doctrinae.

E) *Ministri Sacri* in Ecclesia Christi uti dispensatores mysteriorum Dei habeantur eosque omnes venerentur; obsequio, auxilio et orationibus sustineantur, nee ministris altaris desint quae necessaria sunt victui et vitae decori. Praevidentiae, nostris temporibus, subvenientes his omnibus qui mente et opere laborant, praesto sint ministris Ecclesiae et sufficientes eorum necessitatibus, praesertim in infirmitatibus, in senio vel inhabilitatis casibus.

P) *Dies universalis supplicum precum* ad Deum, in Ecclesia, intercessione Beatae Mariae omnium gratiarum Mediatricis interposita, vocationes ecclesiasticas impetrandas, in memoriam revocando preces quas Ecclesia primaeva fundebat pro Petro, pro ipsis vocationibus confirmandis, pro Cieri sanctificatione, pro illis qui persecutionem patiuntur, pro propaganda et conservanda Fide.

G) *Lex ieiunii relaxanda videtur*, nee forte cum abstinencia coniuncta maneat; solius abstinenciae legis observantia, sine ieiunio, omnibus tantum feriis sextis maneat.

IV. CM.CA ACTUOSITATEM EccLESIAE, etc.

A) *Vita religiosa*: ipsa magis augeatur praedicatione Verbi Dei, catechesi, administratione sacramentorum. Sacerdotes incumbant omnis generis ministerio nee sint qui doctores dicuntur, qui praedicatores, qui educatores, qui scriptores, qui rectores, sed omnes sancti et sanctificatores sint, in sacra pastoralis ministerio, praecipue incumbendo. Quaecumque actuositas *extra ministerium* vana extat, imo et periculosa pro clericis. Sacerdotes negotiis oeconomicis non sese immisceant.

Ab operibus, quae communiter « afforismi » sapiunt Sacerdotes abhorreant nee in actionibus sic dictis « industriali » pecuniam habeant impensam, quaerendo immoderatum foenus.

R) *Actio politica*, uti aiunt, est admittenda, sed in defensione Fidei, iurium Ecclesiae Christi, verae libertatis et personae humanae.

C) *Actio socialis* magis promoveatur et sustineatur pro bono fidelium sive morali sive materiali; ad cavendam operam atheistarum et communistarum; actio socialis sustinenda videtur doctrina et operibus verae Charitatis.

NEGOTIA MAIORIS MOMENTI, etc.

Universalitas naturae et missionis Ecclesiae Christi urget ipsam Ecclesiam eiusque ministros in studio systemum et problematum indolis oeconomicae; quaestiones tamen et solutiones horum problematum pro-

moveant actionem Ecclesiae, in ambitu tantum suae missionis, ut, ex una parte, omnibus bene pateat Ecclesiam ad fidelium utilitatem intentam et ipsi fideles agnoscant Ecclesiae sollicitudinis ad valores spiritus semper et solum esse directas.

CoNcLusio

Perennis Ecclesiae vita novas non ignorant temporum exigentias et experientias idcirco locis, temporibus, personis, et circumstantiis suas Ecclesia aptat leges. Idcirco necessarium videtur et urgens:

A) Instituire aliquam sacram Congregationem de dilatanda, nenda vel promovenda seu alenda Charitate, ut ad unum cogatur⁰⁰¹¹¹¹⁵ activitas in re adstantiae publicae;

144

Exe.Mr P. D. CONRADI URSI

Episcopi Nerito1cmis (Nardo)

Nardo, 25 gennaio 1960

Eminenza Reverendissima,

Il A del ministero che svolgo in Diocesi - vivendo continuamente e e smgole parrocchie - c fuori diocesi - cio che non mi consente una giornata di riposo anche durante la stagione estiva - non : stato possibile formulare e rimettere alla Eminenza Vostra Reveren- Jssuna le proposte per il prossimo Concilio Ecumenico in ossequio alla Venerata. lettera in data 18 giugno 1959 N. I C.159-900.

Faccio caldo appello alla comprensione ed al compatimento della Emi- f enza Vostra R. cvercn d'issima, C w esptimo grattitu d' me e sensi d' pro- on ossequio, rmentre, chino al bacio della Sacra Porpora, mi professo

*dell'Eminenza Vostra Rcvrendissima
devotissimo*

ffii CORRADO URSI

I. De re dogmatica

v \. Perutile vidctm pietati fidelium doctrinam de Mediatione Uni-
ersa i B. M. V. definite.

2. Iuvat ut magis explicite ac distincte doctrina de Episcopatu dccla-
P^ostquarn Vaticana I Synodus doctrinam de Romano Pontifice cla-
lissitue et opportune definivit.

3. Doctrina de statu et natura apostoiatus foicorum in Ecclesia - uti
tuernbra C orporis Christi Mystici - macris ac magis ccc arctur, Ha ut
Periculu¹¹¹ exor rtantfac actiOns lalcoru^b relate a^d regimen guoc¹¹¹
c esra Sacrae Hicrarchiae competit, precaveatur.

tu 4. Circa effectus Sacramentorum magis enucleandus vidcretur aspec-
s Uti dicitur, socialiis.

testauunt praeter relationem vitalem guam Sacramenta instaurant vcl
G . Ve a^d augent inter fideles et Deum - utl slgna pro ductiva
Et tatrae divinae instaurant et corroborant relationem inter fideles et
tal: S . Uti Vera Sacramenta Ecclesiae. Quae d octl'ina acti0111
ne aro.tum Pastorum iuvaret et insuper vitaieam actuosam communio-
tn fidehum cum Ecclesfo et in Ecclesia instauraret.

II. *De re morali*

1. Doctrina « naturalismi » et « existentialismi » quae ducit ad theoriā vulgo dictam « morale della situazione », quaeque nunc temporis multos allicit et mores corrumpit, videretur formaliter damnanda.

III. *De re pastoralis*

1. Modus institutiones catecheticas tradendi fidelibus bona vitae supernaturalis eorum non respondet. Aliquibus enim parum, aliquibus vero in locis multum doctrinae religiosae traditur, sed potius confuse ita ut instructio religiosa fidem non pariat neque ad vitam gratiae ducat.

Praeterea cultus persaepe non videtur mores fidelium sufficienter alere.

Optandum igitur ut Sacris Pastoribus sapientiores dentur normae de doctrina christiana tradenda pueris et adultis et occasione administrationis Sacramentorum et extra. Pars catechetica enim in Ritibus Sacris magna exstat.

2. Quia facile non est mores religiose ducere, Ecclesia per multa saecula catechumenatus disciplinam ante Baptismi susceptionem, instituit et in vigorem tenuit; catechumenatus enim aequari potest tum temporis probationis quod fit in statu religioso, v. g. novitiatus, tum tirocinio in exercendis artibus liberalibus: laurea enim doctoralis in Universitate Studiorum consecuta non sufficit.

Magis ac magis videretur necessarium nostris temporibus ut aliqua forma catechumenatus restituatur. Fideles enim christiani vitam gratiae negligunt et communionem cum Ecclesia minimi faciunt quia ab infantia non initiati sunt vitae communis paroecialis.

Non videtur difficile veram initiationem christianam ab adolescentibus dudum antequam ad Sacramentum Confirmationis admittantur. Quod Sacramentum enim baptizatos confirmat in gratia Christi eosque adultos in Ecclesia facit, ideoque obligationem parit viresque confert ad perfectionem vitae christianae adipiscendam iuraque Ecclesiae tuenda atque vindicanda: quae officia *idoneitatem* exigunt.

Pueri confirmandi itaque per quatuor annos initientur:

a) *doctrina religiosa*, ita tamen ut veritates traditae fidem et mores christianos in ipsos inducant;

b) *vita communitaria Paroeciae*, praesertim per actuosam participationem ad cultum liturgicum;

c) *caritate* exercenda erga egenos;

d) *apostolatu*.

Quapropter videtur Sacramentum Confirmationis dandum esse pueris - praeter periculum vel articulum mortis - circa nonum vel decimum aetatis annum, non vero circa septennium ut can. 788 *C.I.C.* praescribit.

3. Ratio studiorum praesertim in scholis Seminariorum *non academicis* utriusque Cleri non videtur efficere completam sacerdotalem formationem.

Doctrina enim dogmatica satis apologetice exhibetur. Kerygmatiche potius doceantur alumni ita ut facilius veritas dogmatica animos alumnorum vivificare possit aliasque disciplinas, v. g. moralem, asceticam, sociologiam, historiam etc. inspirare.

Sacra igitur praedicatio, quae nunc temporis de re dogmatica parum agit, magis solida ac effulgens evaderet, veluti animi ingenique pabulum; praeterea, periculum errorum, ab iis qui doctrinam theologicam in scholis apprehensam per theseos, publice conantur exponere, caveretur.

Theologia Moralis quasi veluti ethica traditur alumni, ita ut multum absit a spiritu Sermonis Montani D. N. I. C. Norma moralitatis ad vitam supernaturalem, immo ad perfectionem christianam iuxta monita Christi: « ut filii Dei sitis » (*Mt.* 5, 45) et « estote perfecti sicut et Pater vester perfectus est » (*Mt.* 5, 48), ducere debet. Methodum scholasticam et studium principiorum et casuum non parvi facio, sed - ut mihi videtur - studium theologiae moralis ne doctrinam asceticam praetermittat.

Modus exponendi Sacros Libros non videtur aptus ad intelligentiam et venerationem et nutritionem Verbi Dei primum ex parte alumnorum dein vero ad actionem pastorem agendam.

Maxima cura danda est cognitioni completae et exegesi Sacrorum Librorum eorumque muneri ad animarum aedificationem moresque mformandos. Critica textualis potius in Athenaeis exercenda videtur.

IV. *De re disciplinari*

1. Ius exemptionis Religiosorum adaptandum videretur Ecclesiae necessitatibus nostrae aetatis. Requiritur enim, stante penuria Sacerdotum et auctis necessitatibus fidelium, ordinata et concors actio pastoralis omnium Sacerdotum duce Ordinario Dioecetano, ita tamen ut ipse in regimine interno Communitatis Religiosae nullum ius exercere valeat.

2. Regimini Dioecesium videretur Archiepiscopis Metropolitae actuum ius vigilandi in sedes episcopales tribuere.

Dioeceses quoad sedes numero reducendae sunt. Parvae enim dioeceses bonum regimen ducere nequeunt quia desunt qui officiis Curiae,

Seminarii et multorum organizationum actionis socialis incumbant vel adsistant; desunt denique et opes.

Si reordinatio Dioecesium pro tota Natione Italica simul instauratur, ctsi gradatim, cives fideles obnoxii animi non essent.

3. Recursus ad Romanam Curiam ut facultates dispensationes^{quc} obtineantur casibus gravioribus restringendus videretur. Quod ab Ordinariis accuratius examen quaestionum postulare¹ et cogere^t ad magni suscepti officii rationes.

4. Disciplina poenitentialis adhuc necessaria ad animarum salutem moresque corrigendos videretur; sed temporibus nostris aequanda.

5. Obstantibus penuria Sacerdotum et necessitatibus in diebus^{ti} curae animarum necnon negotiorum parum veto convenient^{mm} sacra muneri Sacerdotum, utile videtur officium Diaconorum qui negotiis Curiae, administrationi beneficiorum, directioni scholarum paroecclesiarum Doctrinae Christianae, institutioni religiosae in scholis publicis, operibus Charitatis erga aegros et pueros, administrationi^{Ba?}

et praesertim in Sanctuariis, alicui curae partibus agnoscendis incumbant, in Ecclesia restituere. Quod possibile¹ videtur, cum plures Congregationes Saeculares laicorum qui consilia^{evan-} gelica amplexi sunt, exstant.

ffi CONRADUS UR⁵¹.
Episcopus Neritonensis

145

Exe.MI P. D. IOSEPHI GORI

Episcopi Nepesini et Sutri (Nepi e Sutri)

Nepi, 1^a settembre 1959

Prat. N. 3467

Eminenza Reverendissima,

Prostrato al bacio della Sacra Porpora venao a dare risposta¹ al
rato foglio di cui sopra, dopo aver
i due Vicari Generali
delle due Diocesi:

Ad can. C.I.C.: Petimus ut Sedes Apostolica dispensationem concedat
a concursu etiam in regionibus in quibus paroecclesiarum provisio fit per
cursum ad normam Const. Ap. Benedicti XIV *Cum illud*, 14 dec. 1741.
Can. 459.

Parochus sciatur sibi rdinclucnclam cssc Paroeciam, cum a<l annum sexa^gstmum qurntum pervenerit.

Solum in casu nccessitatis Episcopus remittere potest ad aliud tem-
Pus hmus Icgis observantiam.

Parochus qui, cum ad 65 annum pervenerit Paroeciac renuntiat, ius
h^ab^et ad modi^{cam}, se^d cⁱgritatⁱ suae congruam p^ensi^onem.

Superior Religiosus negueat remove nimia cum facilitate Paro-
s^um suae Reⁱgⁱonⁱs addⁱctum. Auctontas Epⁱscopⁱ praeva^leat vo^luntatⁱ
uperioris Religiosi, adeo ut voluntas Episcopi semper praevaleat etiam
in removend^o Parochum Reⁱgⁱosum.

Parochⁱ sint omnes amovibiles ad normam can. 2157 et Epⁱscopo
et^{ur} maior possibilitas amovendi Parochum, cuius Ministerium inelicax
t^ellⁱ anet (quod cum Processu canonico difficilius probatur), graviter one-
rata Episcopi conscientia.

Indultum iubilationis pro fruentibus praebenda, semper ab Aposto-
tⁱca edc imp^etran^dum, exten^datur in computan^dis annis etiam a^d servi-
tium Paroeciale absolutum.

Sanch Sed^es c^offⁱciat d^emensi^onem Dⁱocesum, ut vitaⁱles sint: earum-
valdc a V

Epⁱscopum habere Vⁱcanos, gm etnm sme Epⁱscopah dⁱgⁱllitate, facul-
ate polleant administrandi Confirmationem et in quibusdam Religiosis
caeremonⁱis.

Epⁱscⁱ cum quadam sollemnitate participant.

Epⁱscopi novas Paroeciarum demensiones statuunt, ut praesentibus
emporibus icloneac reddantur ad hodiernas Apostolatus necessitates.

ut vita communis inter Sacerdotes eiusdem Paroeciae et si
Possiblle est elus^dem Vicariatus foranei ad normam can. 13⁴ Cⁱ. Cⁱ.
nstHuatur.

Aequationem beneficiorum Episcopi curent. Hegulae statuuntur, qui-
tⁱus Epⁱscopus obtemperate debeat sine praecursoria Sⁱ. Sed^els appro^ba-
onc. Sⁱ. Sed^ecs interveniunt post recursum cul^us intersit.

Can. 1481 habet: « Fructus beneficii vacantis, pro altera dimidia parte
accrescunt dⁱotⁱ b^eneficiⁱ vcl massae communi, pro a^lter^a parte cc^dunt fⁱ-
itue Eⁱccⁱasⁱac seu sacra^o, salva legⁱlⁱma consuetu^o me qua fructus
oinⁱes illⁱ bonum commune dioeceseos erogantur ». Valde opportunum
vi^octut^e rogare fructus beneficii vacantis pro altera parte m^o bonum com-
mu^one dioeceseos pro omnibus dioeceseos, sine recursum ad S. Sedem.

th^o icae. persona iuridica Assistantibus Ecclesiasticis Actionis Ca-

Habitus Reⁱgⁱosorum et Reⁱgⁱosarum sint commuⁱtes, cllnl illⁱquo
sigⁱll^o t^over^oso pro unaquaque Rehⁱgⁱone.

Concilium Oecumenicum statuatur principia socialia praecipua, quae semper firma sint.

Aetas pro recipiendo Confirmationis Sacramento sit prorogata post decimum annum et melius ad ultimum annum scholae obligatoria.

Cum fines religiosi per quos Patrini instituti sunt non amplius nentur, Parochi non pauci quaerunt ut in Baptismo et in Confirmatione necessarii non sint. Pater respondeat in Baptismo, et unus vel una tantum pro omnibus in Confirmatione.

✠ ✠ ✠

Porgendo i pitl distinti c devoti ossequi mi pregio confermarmi

dell'Eminenza Vostra Revcrendissima
dev.mo servitore

ffi GIUSEPPE GORI
Vescovo di Nepi e Stttri

146

Exe.Mi P. D. VINCENTII M. JACONO
Episcopi Neocastrensis (Nicastro)

Prot. N. 75/59

Neocastren., 22 mensis aug. a. 1959

Eminentissime Princeps,

Ut Summi Pontificis Ioannis XXIII menti a Te nobis relate cutn litteris d. 18 iunii, huius a., N. J C/59-913 quaedam vot-t quae pastorale officium et salus animarum suggerunt in Domino, huri;t - lime Commissioni Anteparaeparatoriae pro futuro Concilio Occumentco propono, ad gloriam Dei et bonum Ecclesiae Christi, quod - Deo favente et B. V. Regina opitulante - est in votis. de

Ad osculum S. Purpurae provolutus, impensos animi sensus ex cor profiteor Eminentiac Tuae, cui fausta quaeque a Domino adprecor

Eminentiae Tuae Reverend^lssm^{JJC}
add.mus servus in C. I.

ffi VINCENTIUS M. JACONO
Episcopus Neocastrensis

In re dogmatica

- n. · *Munus Mariae in Ecclesia Christi*, ut consecretarium « corredemptio-
Is octrmæ », guae saltem enudeanda videtur.
2. *Sensus Ecclesiae* in evolutione dogmatis.
- S .3. *Valor historietts* Librorum Sacrorum et varia genera litteraria in
crrpturis Sanctis.

In re morali

1. *In* guaestionibus disputatis de medicina et morali, *quaenam nor-*
mae *fimz* *er tenen* *ae* pro bona familiae et societatis.
2. *Iustitiae socialis* principia ab omnibus admittenda.

In re iuridica

1. *Episcopi* scptuaginta annos nati, vel antea *si* graves adsint ratio-
nes, *h* *o* *mr* *Iter* petant a Romano Pontifice *Coadiutorem* *cum* *im* *b* *tts* *pe-*
cul *zarzb* *us*, nisi *a* *Iter* in Domino videatur, ad bonum *d* *loecesis* promo-
Vendum.
2. *Inamovibilitas Parochorttm* laxanda videtur ob necessitates vitae
Paroeclalis nostri temporis.
3. *Bonum animarum suprema nonna habenda in componenda exemp-*
zone Reliaiosor *um* *cum* *tttrfs* *d* *zctwne* *E* *piscopi* *in* *D* *loecesi*.

In re liturgica

h b Vita *ll'ttl-g* *lea* magis magisque incrementum sumat ut fideles *vl'tam*
et abundantius habeant ex sacrosancto Sacrificio Missae et ad-
rnistratione Sacramentorum.

>|| VINCENTIUS M. JACONO
Episcopus Neocastrellensis

147

Exe.MI P. D. CLEMENTIS GADDI

Episcopi Nicosiensis (Nicosia)

Nicosia, 24 septembris 1959

Eminentissime Princeps,

Collatis consiliis cum quibusdam viris ecclesiasticis peritis et
tibus, qua decet reverentia quaedam doctrinae et disciplinae capita pro
ponere audeo, dīgna - ut censeo - quae tractari mereantur in futuro
Concilio Oecumenico.

A) Doctrinae capita

a) Schemata Concilii Vaticani videntur resumenda et de fide et
ratione habita praesertim eorum quae infallibilitatem Ecclesiae et o-
mani Pontificis respiciunt quoad obiectum secundarium.

b) Perutile videtur et desideratur syllabus quidam qui:

1) errores laicismi et communismi tam late grassantes expona-
tatis praecipuis fontibus ecclesiastici magisterii;

2) doctrinam, ut aiunt, socialem Ecclesiae in unum collectam
viter perstringat, pariter citatis fontibus.

c) Plures Sacerdotes et fideles expostulant definitionem de universis,
gratiarum mediatione Beatae Mariae Virginis.

B) Disciplinae capita

Desiderantur:

a) Maior et intimior coordinatio inter religiosos et sacerdotes
sanos in iis quae spectant ad curam animarum et ad consociationem
vita Christiana fovetur et propagatur; ergo minus amplius exem-
giorum et proinde maior dependentia ab auctoritate dioecesana.

b) Amplior facultas Ordinario concessa, praesertim relate ad
charum amonitionem, servato potius, ut patet, omni parochiarum more;

c) Expediit et amplior facultas relate ad quaestiones de re admi-
nistrativa et ad legata pia minoris momenti;

d) Unio saltem ad personam dioeceseon quae nimis parvae
providentia magnae utilitatis esset sive Clericis melius excolendis
mmaris; sive Auctoritate Catholicae efficacius provehenda; sive Curiae o-

fidis ord. Inane is; sive offi- cils, benc- cils, munert- us it d- oces- d- lstri- b- ucn-
, e/ v- l rer .o cconomicae administrandae.

tione ut vulgaris sermonis in Sacramentorum administra-
S e hIbe es meltus, quae aguntur, agnoscant et pro merito in aesti-
a cant.

di- ssu- acral- l- Burpuram humiliter exosculans, Eminentiae Tuae Reveren-
ssu- it- 0 mmo me profiteor

add.mum

tb CLEMENS GADDI
Episcoptts Nicosiensis

148

Exe.Mr P. D. AUGUSTINI SABA

Episco- 7z' N- zcotr- zcnsz- et y- ropiemis (Nicotera c Trnpea)

Prot. N. 1037159

Tropicn., a. d. IV Idus augustas A. D. MCMLIX

I. De Episcopis

E- p- tscopi sunt A- 1 posto- rum successores atque ex d- l- vma instt- uione
Peculi- b- ari- us Ecd- postol- is pra- l- c- mntur, quas cum potestate or- maria regunt
sub a- Uctor- ztate R- es- l- s
E- omani Pont- l- fic- l- s (can. 329).

sitos Epistolis atque Actibus dare saris apparet praepo-
doce d- Postol- ts selectos fuisse ut, modo stabili, in variis Ecclesiis, sive
Q- I sive r- egen- i munus exercerent.

p- uam doctrinam veneranda omnium Ecclesiarum traditio confirmat.
otnne- raeterea Ep- scop- l- A- 1 posto- is successerunt ut fid- el- unitas tempus in
S-

esse !gnatius aperte docet Episcopum locum Dei tenere, atque a Deo
<- ere 0 d- ssum. Ind- e cone- u- lt: « Manifestum est quo d- E- p- l- scopum resp- l-
revera ut ipsum Deum, eique oboedire, siquidem Iesus Christus

Et I- b- de- les per Episcopum loquitur ».

oboedi- a- 1- i- E- « p- tscopus est pastor, quern ovcs seqw- d- b- e- ent, cul- omnes
S- . . ent, sine guo nihi- fieri potest ».

A- p- irttus Sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei (Act. 20, 28).
te- ovatores, d- uce L- ut ero, hanc doctrinam oppugnaverunt an- n- mantes
nere e- atque b- gu- ernare fideles tantummodo ad civiles mo- d- eratores pert- l-
runt :ribuentes rei publicae cultum veluti divinum, originem dede-
arismo quern vocant.

Nemo sane 1gnorat quot et quantas luctas egerint Pontifices Romani ut plenam ac perfectam independentiam Ecclesiasticae Hierarchiae a civ. potestate vindicarent et defenderent in regendis gubernandisque christi- fidelibus egerint.

Numquam putassem nostra aetate huius libertatis negatores et a- versarios futuros.

Nam, Episcopus et expertus nunc d'ico, in omni us fere canonicis provisionibus, gravibus paroeciarum necessitatibus exigentibus, non ei sunt qui, etsi se catholicos profitentur, ab his dissentiunt, atque decretis obtrecent, praesertim rei publicae administrandae rationibus, contenti praeceptis immixtae fautores, ut legatim populares legibus ferebant syndici, consociationum ab actis..., qui non solum in omnibus rebus a Religionem pertinentibus se immiscere audent, at in parochorum tunc us se defensores praebent, et in populo rumores, irreverentiam, odium in Episcopum serunt, quae, adiutore inobsequente Clero, non modo in populum redundant, at etiam in Actionis Catholicae societate (praesertim in pietas mulierculas) qui, cum spiritus forma tione careant auctoritatem Episcopi, gutturaliter necessitates reapse videt et apostolico spiritu eas cognoscere et comprobare potest, imminuunt et eam cum quadam civili auctoritate componunt.

Non tamen non videt quot et quantum detrimentum haec interposuerit. Relictum afferat, aestimationem extirpet erga Episcopum, qui omnes christifideles defendere debent, nisi incrementum dare volunt. Francorum aut Communistarum calumniis, Episcopa etiam alligare et minuere.

II. De Parochis

Quamvis omnem curam omnemque operam demus ut sacer dotes pie sancteque vivant, sunt qui aliquando tam materiam praebent ut in bonis populis Redemptionis efficaciam infringant.

Residentiae lex (de dioecesibus nostris pastoralibus curis commissis) parum a parochis servatur. Nam, ut se ipsi ad huius legis observantiam adstringant, non eis necesse est a negligentibus petere poenitentiam, quae vero ad oboedientiam obtinendam, magno cum nostro dolore, parum valere videtur.

Alii autem, praeterea satutum temporis spatium post Sacrosanctae Synodi constitutionem, officio paroeciali iam satisfacisse putantes, non minus diligent se ad haec expediunt. Alii, exceptis bonis parochis, omnia et catechismum et fidem adultis, ut can. 1332 C.I.C. praecipit, explicare omittunt.

De his sacerdotibus quam bene Ieremia: « Pastores multi demoliti sunt vineam meam, conculcaverunt partem meam: dederunt portionem meam desiderabilem in desertum solitudinis » (*Ier.*, 12, 20).

Non omnes omnibus legibus promulgatis ab Episcopo parent, qui eas non saepe, sed saepius ad C.J.C. normas, imponere cogitur. Quod irreverentiam atque odium gignit in Praesulem, ad S. Romanas Congregationes est recursuum, qui generatim rebus falsis et mendaciis abundant, litteras sine nomine scriptas lacescit, quibus SS. RR. Congregationes et dant et de rebus in illis litteris scriptis semper ab Episcopo rationes reposcunt, quae omnia ternus ad apostolicas curas utilissimum auferunt.

Catholicae Sacrae Historiae tradendae doctor atque primordiorum Ecclesiae studiosus, maxima affectus sum dolore, cum argumentis certisque rationibus confirmavi, maiorem numerum varietatum officiorum et sodalitatum, in fidelibus verae et perfectae christianae Vitae sanctissimam haud auxisse laetitiam.

III. De clericis

Castitas sacerdotii candidatis maxime necessaria est.

Nam castitas est pulchritudo inviolata sanctorum. Est securitas mentis et sanitas corporis. Caste viventes ait Apostolus, templum Dei sunt, Spiritus Sanctus habitat in eis (*J. Cor.* 6). Castitas iungit hominem aelo (S. Bernard., *De Cantin.*, 2, col. 843).

d' ego pariter sacris alumnis maxime necessarias Caritatis et Oboedientiae virtutes esse fateor et existimo.

Quantumlibet venustate sui Castitas eminere appareat, sine Caritate nee p^{re}f^{er}um h^{ab}et nee meritum.

Eadem eguidem sentio de Oboedientia, quam divus Augustinus « omnium virtutum » <licit (cf. *De Bono Coniug.* 6, col. 336).

Apostolus omnibus oboedientiae exemplum proponit in Servatore nostro. Iesu Christo dicens: « Factus est oboediens usque ad mortem » (*Philipp.* 2, 12). Igitur moderatoribus et praeceptoribus elaborandum est ne quisquam ad sacerdotium promoveatur, nisi prius caste pieque vixerit.

Impediant, onerata conscientia, sacerdotes fieri iuvenes inoboedientes, sine imperio, inconstantes, volubiles, qui non solum animas suas perdere sed etiam in summum periculum animas sibi commissas deducere possunt, atque Episcopo non saepe sed saepius gravibus dolonibus sicut.

fian ut sacerdotes novensil:s.frenum et perduelles
t, admomtl perturbentur, reprehensl irascantur, mbenu adversentur;

Episcopi iussa in contemptionem adducant, et de his rebus inani quadam ostentatione in popello glorientur.

Ii, sacerdotii primordiis, se pauperes ostendunt, dein, non sat: {n et lego quomodo id fiat, brevi tempore, magno cum fidelium scan a 1 ec contra leges Conciliares, automatarum raedam emunt, qua hue u volitant et errant.

Reprehensī, tercentas causas concinnant, quia i is sen sus Christi deest.

Haec omnia Episcopi aliquando aegre ferre coguntur, ne experian u extrema, quae, ut supra diximus, multa odia et incommoda gignunt. d'10-

Congrue et opportune Sacra Congregatio de Seminaris e t de 5tu . t rum Universitate, mense iunio, a. D. MCMLIX ad Episcopos litteras mtsl ut multa reiceret et improbaret.

Sacra Congregatio animadvertit multa adhuc esse facienda e: 5 nariorum alumnis. Nam volutans et rationes et vias et spiritum, 10 re u ad Apostolatum pertinentibus adhibita, praesertim a sacerdotl us n sl i b us, quaentur nopne principia aut normae tra d' ita prae e t mittantur. Verum est ut perumque immores et animo et corp ore in sacru 11 ministerium se conferant at nisi Deum orent domitas habeant Iibi mes, passiones gubernent, fit fere ut sudent frustraue laborent atque m animi languores dimissionesque incidant.

Nemo enim verus et perfectus Christi apostolus esse potest, nisl q vlt am continenter pletatls stud'io sanctaeque precationis fl am ma alat.

Rumores, strepitus, ut lta d' lcam, etsi apparat l b us a qu e instrumenti artium utuntur, paucos fructus dant et inutiles.

Verus Christi apostolus, cum conscius sit tantummodo Dei a n' l strum se esse, pepitus cognoscit alia instrumenta habere po e lia, non v m b us et e f f c t l b us artium coniuncta: pernoscit enim spirta e gratia D el atque precationibus maxime florere et vlgere, t ructus ess ut abundantes et utiles prout ipse his rebus confidit, neque sibi arrogat in earum locum se reponat

Itaque neque qm plantat est aliquid, neque qui ngat: se d, qui incre- mentum dat, Deus... Dei enim sumus adiutores (1 Cor., 3, 7; 9): M iae

Et alibi, primo exeunte saeculo a pientissimo obitu S. Ioannis. ar . uronUi> aptlstae iannei, h ortatur moderatores et praeceptores sacrorum t ut vitam et opera Sancti Arsienis Parochi ante mentis oculos praesertim oboedientiae virtutem, quae est quasi fundamentum fibrmst- simum omnium institutionum, quas // sacris alumnis impartitl de en. gregat10,

Oboedientiae habitus et consuetudo, Sacra commen at on in anlm is P. em: us in sacrorum alumnorum mentibus inhaereant et blato smt msculpta, praesertim temporibus nostris, in quibus homines, su

metu legumgue divinarum verecundia, despecta moderatorum auctoritate, se student superbe, arroganter, inflata vivere, atque omnia permiscerent, ne normis aut vitae rationibus pareant.

Haec omnia, pro dolor, quae nostra aetas laudibus ad sidera effert, solum in vias atque rationes docendi, sed etiam in hominum mentes ut nihil praetermittatur quin doctrina catholica de pueris instituendis atque erudiendis ab imis fundamentis evertatur.

Sacra Congregatio de Seminariis legitimum guidem atque necessarium esse existimat opus eorum, qui non modo diligentissimi sunt multis argumentis ad persuadendum iuvenibus in spem Ecclesiae vocatis, sed etiam quo modo in eis potestatem suis legibus vivendi, perspicaciam, Intellegentiam, privatam et communem navitatem augere queant, at, quod deleterium inauditumgue improbat, est quies moderatorum, qui suis abdicantes atque evertentes cunctas vivendi normas, timent ne imperium personam discipulorum laedant, velut si indebita insinuatio esset in interius animi sacrarium.

Nemo est quin videat quantum ii a veritate abhorreant! ...

Nam dumtaxat normis et vitae rationibus sacerdotii candidati fieri possunt fortes viri, ad omnem sacrificium subeundum parati, magna cantate praediti et ornati, quae necessaria condicio est eis, qui reapse et sponte et pone subire volunt D. N. Iesum Christum ut omnes Passionis cruciatus cum Eo partiantur.

!-Jis tantum normis et regulis veri et perfecti sacerdotes procreantur, ad imitanda, ingenia, libita vincenda prompti, qui quae Deus eos per moderatores iubet, faciant.

. oportet denique sacros alumnos ut normas et vitae ecclesiarum rationes diligant.

. Sit quod supra diximus quasi index silex, quo moderatores, ut aurum tigne, sacram comprobent vocationem alumnorum, a quibus oboedientiam non tantum theoreticam petant, at veram, integram, limpidam, perfectam, ad statutorum normas, etiam in rebus parvi momenti.

Moderatores illam non solum exigere, sed proponere sciant, alumnorum ante mentis oculos altiores et supernas causas afferentes.

Illa efflorescat oportet ex vita D. N. Iesu Christi, qui in mundo hoc unum perfecit: « Facere, Deus, tuam voluntatem » (*Hehr.* 10, 7).

IV. *Si Sacerdotes mutua inter se concilientur oporteat officiorum coniunctione.*

Sacerdotum partitio in dioecesibus impar est.

Nonne oportet celeriter reperire quae opus sunt has graves conditiones sublevare? Nonne tempus est legibus sancire ut Episcopi, qui sacerdo-

tibus abundet, eos cedant Episcopis qui reapse parochis indigent? Qui possunt Religiosi sacerdotibus saecularibus auxilium ferre? I

Non est dubium quin Religiosi (delecti et ad paroecialem parati) maximae utilitati esse possint Episcopis, qui parum prospiciunt quid agendum sit ut in paroeciis longioribus et accessu diebus dominicis ceterisque per annum festis de praecepto, Missa celebretur.

Hoc quam maturrime expediendum est, ne illud Prophetiae fiat: « Filii petierunt panem, sed non erat qui frangeret eum! »...

V. De consociationibus quibusdam a Sacerdotibus fundatis

Persaepe accidit ut parochus quidam, vel religiosus, bona praeditus, sed non semper in caritate radicans et fundatus, parva dotum manu, consociationem plurimum hominum piarumque mulierum instituat, qui perfectionis vias facilius atque expeditius ingredi queant.

Quamvis consociationes ab Episcopo probatae non sint, digne, Episcopi taciturnum consensum supponentes, vota temporaria sodalium recipiunt. Cum, pro dolor, progressiones et incrementa non semper sint bonis constitutorum voluntatibus consona, propterea quo sodales et magistres et rigida novitiatus institutione carent, fere incompositi fiunt inoboedientesque Antistiti.

Difficillimum est has consociationes ordinate atque assecutae omnia expectant a conditorum voluntate, quam saepissime voluntatem esse putant.

Res magni momenti est atque digna quae perpendatur. 01

Quid faciendum est ne illae iam constitutae, frustrando fructus malos dent, earumque sodales, non semper ecclesiastico spiritui ornatim, inordinati et inoboedientes exsistent atque appareant. ... Potestne effici ut non sacerdotes aut religiosi aut pii viri consociationes conantur nisi expresse ab Episcopo eligantur? ...

VI. De rebus ad sacrum cultum pertinentibus

Cum malorum pars fidelium catechizantibus institutibus non intersint, ignorantiae causa, pietatis ac devotio erga SS. Eucharistiae languescit; at contra in tota Calabria regione, festa et processiones augescunt, quae saepissime profana, indecora, sacra et liturgico characteri contraria sum.

Processiones aliquando per plures horas et usque ad horas seroanas protrahuntur. Sanctorum imagines ante fidelium domos ad

sistunt, et, quod peius est, qui imagines ferunt, in cauponas ingrediuntur ut satientur vino.

b' Totius regionis Episcopi multo ante haec reprobaverunt, sed corum⁰ lurgationes tum a sacerdotibus cum a locorum auctoritatibus, qui ti-
ment ne favorem popularem amittant, male acceptae fuere.

Nocerae Terincnsis, exempli gratia, etiam in praesens tempus, feria sexta Maioris Hebdomadae recurrente, homines rudes et quasi corpora nudi, coram populo, se flagris usque ad sanguinem caedunt.

Supremum Sacrum Consilium dcri populique disciplinae praepos-
itum « flagellantes », guos vacant, damnavit et reprobavit, sed illi fortiter
et contumaciter resistunt atque in incepto perstant.

Quid faciendum?...

VII. Si fideles dies festos sancte religioseque ap,ant

Tum mercatus cum nundinae pluribus locis efficiunt ut ex animis se-
rena dukisque requies operum et laborum per dies festos habenda
evanescat.

Nemo sane perturbatur, nemo putat in Deum peccare.

. Parochi, ut fideles diebus festis S. Missae intersint, Sacrum peragere
primo mane debent.

Perpauci autem sunt qui vespers participant.

VIII. De lucifuga /rancomurariorum factione

Francomurarii fere in omnes magistratus atque in omnia publica
insinuati sunt. Magna cum fraternitate, ut ita dicam, alius alium
adiuvat et defendit.

fa latius in dies lucifuga secta Officiales publici
ctioni adscripti Episcopis fide obsequuntur, at quidem, omnia quae ad
cos pertineant, tum retinent tum impediunt.

C1. Sermo datur per totam regionem nonnullos hierarchas Democratiac
distictanac nomen sectae dedisse. Quae voces non omnino a sac cssc
vl entur, cum non desint documenta eas comprobantri.

Igitur secta bene et feliciter provenit, propterea quad in communi-
starum factiones comminus et gladiis, ut ita dicam, rem gerimus.

Sacpe illi in suffragiorum contentione communistamm factioni-
bus com munitate luntur.

IX. De communistis

Cum iam ab Ecclesia doctrina eorum damnata fuerit, asseclae vana
ad mīnīcula adnituntur atque in Sanctam Ecclesiam Dei et hierarchiam
rem gerunt.

X. De socialismo

Huius factionis fautores dicunt se non ab Ecclesia damnatos

Secta magnas utilitates adipiscitur conspiratione atque consensu christianorum quorundam atque eorum hominum, qui Democratiae Christianae non contend, benignis oculis hanc factionem aspiciunt. Ii minime anxii sunt et pro pietate erga Deum et pro rebus spiritalibus.

Etsi Ecclesia damnavit omnes qui una cum communistis operantur, multi tamen christiani minime conturbantur.

Necesse est - res enim instat - sive communistarum sive socialistarum ita doctrinae studere quae communem ex atheismo et materialismo quam vacant, originem ducit, ut non amplius quisquam decipiat.

XI. De falsa novatorum religione

Novatores longe lateque suos errores diffundunt, populorum ignorantiae et indigentiae causa. Ii autem non solum multam pecuniam et cibaria, quae ab America important, dispensant et in partem tiuntur, sed etiam in pagis et in urbibus (e. g. Falerna et Catanzara) templa aedificant.

Etsi leges Italiae maximas libertates largiuntur, atque in rebus difficillimum est eos temperare et domare, nec doctrinam lausculam vulgent.

Sacerdotes non sunt omnino parati ad pugnae et quasi hostes orationes, quae de causa Episcopi paucis usitatisque defensionibus aggredi debent.

Utinam omnes errantes, depulsa mentium caligine, ad patris domum redeant, ut sit unum ovile et unus Pastor!

ffii AUGUSTINUS SABA
Episcopus Nicotriensis et Tropicensis

149

Exe.Mr P. D. FORTUNATI ZOPPAS

Episcopi Nucerilli Paganorum (Nocera dei Pagani)

Nuceriae Paganorum, die 21-rx-1959

Eminentissime ac Reverendissime Princeps,

d' De venctata Epistula N. 1 C/59-924, quam mihi Eminentia Tua,
iulii MCMLIX misit, sequentia vota et animadversiones audeo
1 1 communicare:

Quoad doctrinam catholicam

fi l / · Ad pietatem erga Bcatissimam Virgincm Madam in animo christi-
e !um magis magisque fovendam, perutile est definire dogma fidei
ariam Sanctissimam Mediatricem omnium gratiarum esse.

l 2 · Dt doctrina iam communis confirmetur, Consecrationem Episco-
Pa em esse sacramentum definiatur.

t 3 · Auxilio naturalium supernatmaJiumque mediorum, castitatis vir-
tutem possibJem esse, quam doctrina moriJis catJolica in variis sta-
l us postulat vitae, definiendum est.

Quoad disciplinam cleri et populi christiani

fi . L Parochi omnes amovibiles ad nutum Episcopi dedarentur et bene-
ficio e ecclesiasticorum collatio sine concursu fiat, au d rtaque specia l
commissi one singu l s vicibus.

2 · Reservatio beneficiorum Sedi Apostolicae auferatur, sed g tati a
o bs · Requä anctac Scdi, cidem omnia beneficia canonicalia rcserventur.

· Religiosi utriusque sexus, cuiuscumque Ordinis et Congregatio-
11.15' omnibus, excepta stricta disciplina religiosa, Ordinario loci subiecti
sint In quo domi l ium vel om l i · d · · l · 1 b · 0 id' ·

6. Pro omnibus seminariis materiæ studii complantur prout tempora cum novis praesertim erroribus et progressu scientiae postulant, itemque eadem studiorum disciplinae constituentur.

7. Promptuarium Liturgicum qui colligat omnes liturgicas leges desideratur.

8. Paenae latae sententiae minuantur ad decem circiter.

9. Disciplina de impedimentis matrimonialibus simplicior reddatur.

10. Perutile videtur ut nullus sacerdos ad officia Curiae dioecesanæ aut Sacrarum Congregationum designetur nisi prius ministerium pastorale per aliquot annos exercuerit.

11. Sancta Sedes, bene perspecta in singulis dioecesibus copia erit, numerum illorum sacerdotum qui designandi sunt in servitium dwece-sium Clero carentium statuatur.

Quoad actuositatem

Actio Catholica actuositas ordinaria ministerii paroecialis tioque prima et dux reliquarum organisationum catholicarum, in bus sublecta E^piscopo, recta a Sacra Congregatione Romana iam constl-tuta vel constituenda, declaretur.

Interim, Eminentissime Princeps, Te precor ut testimonium mede venerationis accipias, dum Tuam Sacram Purpuram deosculor et ex cor e me profiteor

humillimum famulum

ffi FoRTUNATUS ZoP.PAS

Episcopus Nucerinus Paganormn

150

Exe.Mr P. D. IOSEPHI PRONTI

Episcopi Nucerini Tadinensis (Nocera lJmbra - Gualdo Tadino)

Eminentissime Domine,

Pergrato qm^d em animo cognovimus Summum Ponti^{fi} m roan-
nen: feliciter regnantem exoptatum nuntium universo^{ci}
orbl attuhsse, Concilium Oecumenicum sollemniter celebratum iri. l.
Dum interea Deum impensa praece exoramus ut ex^h ac un^{iversa} l
congregaione aetos uberesque fructus percipiantur in Ecc^{esi}ae et ci-
vilis consoruiomis bonum atque incrementum, animum nostrum^{Hbentts}
slme pan^dlmus, opimlones seu sententias quas in Domino accura^{te} perpen

dimus, T' b. r
facientes.

Domine, praesentibus hisce litteris pat-

. Inter plures quaestiones magni momenti quae in proximis coetibus
et exolvendae extant, praesertim ad fidei integritatem mores-
tuendos contra laicismi, materialismi et paganismi minas,
In Domino humiliter praeponere videntur.

. Alumni in sortem Domini vocati optime instruendi sancte
ducandi sunt.

. Quapropter in Seminariis summa cura cuicumque disciplinae ea quae
sensu specifico *theologia spiritualis*, praesertim *ascesis* praepona-
tur, ad ministros Ecclesiae parandos qui sint vere lampades Sanctuarii
resplendentes et lucentes.

numeri sed qualitatis ratio habeatur.

Ordinandi praesertim onus castitatis quam maxime et diligentissime
perpendant.

Aliquo modo consulatur conscientiae eorum qui lacrimabili casu
ecerunt et nunc angore animi premuntur.

. Circumstantiae temporum suadent spiritualium exercitiorum obli-
gatio non tertio quoque anno sed quotannis.

. Foveatur - iuxta possibilitatem - vita communis Cleri.

. Omnes Parochi sint amovibiles ad nutum Episcoporum, et pro-
beneficiorum sit ad beneficium Ordinatibus a quoque concursu.

. Quo parochi maiori gaudeant libertate in exercitio pastoralis ad
animarum, administratio beneficiorum subtrahatur a singulis pa-
rochis et unico officio administrativo dioecesis demandetur.

. Ampliores facultates Ordinariis tribuantur quo melius et expedi-
tius Cleri necessitati us consue ipsi possint.

. Iuridicas relationes Ordinarios inter et Religiosos universos co-
modo ordinantur ut iuxta genuinum sensum Ecclesiae « exemptio » in-
et Episcopis facultates tribuantur quibus ipsis liceat suae
actioni praesertim activitatem religiosorum externam suble-
vare.

. Ritus *confirmationis* et *matrimonii* ceremoniis maioris splendoris
et locupletentur. Quae sacramenta - necnon *extrema*
- venaculo a lingua conferantur.

Interea, qua par est reverentia et observantia, amplitudinis Tuae me
Profiteor

addictissimum

ffr Ioseph PRONTI

Episcopus Nucerinus Tadinensis

151

Exe. Mr P. D. ADULPHI BINNI

Episcopi Nolani (Nola)

Prat. N. 12/60 V

Nola, 25 marzo 1960

Eminentia Rev.ma,

Humilimas quaero excusationes d'c tar d'lvo responso circa quaestiones in proximo Concilio Oecumenico proponendas a b Eminenua tua requisitas d. 18 iunii 1959.

Hae mihi maximi ponderis videntur:

1. Reiciendus est novus modernismus qui scripit in erroribus. e auctoritate Ecclesiae Dei, in rebus dogmaticis et moralibus, in praedicatione Verbi Dei, in statuendis ritibus et variis pietatis exercitiis.

2. Definitio doctrinae socialis Ecclesiae; quatenus principia illa mutabilia; quae pars rerum fluxui obnoxia; damnatio doctrinae marxistae leninistae sub quovis aspectu.

3. In scholis theologicis doctrina marialis latius profundiusque pertractanda est.

Ordinane tractatus « De Mariologia » evoluitur anno scholastico ad finem vertente paucis diebus paucisque verbis. Consequenter Sacerdotes immiores in S. Praedicatione veritates dogmaticas mariales negligunt et devotionem *sentimentalem* fovant.

4. Inveniens est modus quo privilegium exemptionis, quo omnes Ordines et Congregationes Religiosorum gaudent, ne istos subtrahant potestate Ordinarii loci, praesertim relate ad apostolatam. Aedificationem populi christiano certe non est considerare quot a oribus exagitantur Sacerdotes ceteri saeculis, dum saepe saepius plures Patres conventu nihil vel fere nihil habent quid faciant.

5. Episcopis residentialibus maior libertas tribuatur de parochiis constituendis et removendis, de bonorum administratione, de aetate necessaria ad S. Ordines suscipiendos, de cursu philosophico et theologico in illis Dioecesibus, ubi ad rite eos peragendos media apta inveniantur.

Qua par est venerationem et oboedientiam me profiteor

add.mum in Dommo

ffr ADULPHUS BINNI

Episcopus Nolanus

152

Exe.Mi P. D. HILARII ROATTA

Episcopi Nursini (Norcia)

Prat. N. 8378

Nursiae, 2 februarii 1960

Eminentissime Princeps,

O Mea desiderata, ad veneratissimam Pontificiam Commissionem pro ecumenico Concilio celebrando, perfero.

t Dt par et iustum est, mihi in primis videtur meum patefacere devo-
Cum in Summi Pontificis Ioannis XXIII, f. r., sententiam de
Concilio Oecumenico Vaticano II celebrando. Quam guidem sapientis-
simam veregue inspiratam, atque Ecclesiae necessitatibus et fidelium ex-
Pectationibus us certe accomodatam, sentio atque confiteor.

t "b Ih Synodo Romana, nupcr celebrata, conclamantibus atque lae-
tantibus omnium fidelium ordinibus, novis ordinamentis, apte et sapienter
voluit Urbis necessitatibus, quas magnum progressum intu-
it Ita magnae return mutationes, progressa, miranda aetatis huius no-
strae inventa, ipsa Sanctae Ecclesiae propagatio, novae spiritus causae
quas nostra aetas exagitat, populi et nationes qui inter se connectissime
vivunt ... magnum et profundum medicum exigunt ut consilium fidelium
recte gerendorum suscipiantur. Quae guidem dum christifidelibus maio-
rem securitatem in agenda praebebunt, coeteris Ecclesiae Catholicae ma-
gnum spectaculum unitatis vitae et operositatis dabunt.

Ouestiones quae, ut mihi videtur, sunt considerandae, quippe quas
ego expectatus sim, haec sunt:

I. De doctrina revelata

0111111 Neccssitas oppugnandi et debellandi errores qui contra veritatem
tempore serpent, causa fuit ut in singulorum doctrinae capitum pro-
gressionem, apta partium compositio non servaretur. Et tamen, aequa quae
essentiam Dominici Nuntii pertinent sive in theologiae scholis, sive
in fidelium, iacent, ut ita dicari, in

1. n exemplum: Doctrina de Paternitate Domini, quae ad ipsum Evan-
gelium attinet, in libris catechesis, paene deest; nec attente
b Corporis Mystici D. N. I. C., etc.

.) Nemmem fugit ut « Magisterium », quod in Ecclesia est, radices
agat in fide et vitam fidelium; sed, mea sententia, desunt apta instituta

quae hoe Ecclesiae fundamentale munus promoveant: deest in primaria publica Ecclesiae auctoritate, ubi vix exiguum Oilcium cathechisticum viget apud S. Concilii Congregationem; etiam in Curiis Dioecesum officium cathechisticum ilia auctoritas, quae suapte natura habet, deficit.

II. *De Officio sacerdotali*

a) Officium sacerdotale, in legislatione quae nunc viget, saepe « Beneficium » dicitur, sed id nee nobilitati OfEcii respondere videtur, nee Salvatoris menti, qui « ministerium » definit.

b) Quod autem attinet ad ministerii sacerdotalis necessitates, haec mihi videtur necessaria signanda esse:

1. Necesse est ut Cletus, in sortem Domini vocatus, liberior evadat e curis rerum temporalium administrationum, quippe quae in exercendo apostolatu, multis de causis, sacerdotem minus acceptum faciant.

2. Distributio bonorum, quibus Paroeciae, Dioeceses, etc. uti possunt, oportet magis aequitati consona sit.

III. *De Episcopi Potestate*

a) Episcopo loci in sua Dioecesi fruendum est maiore libertate de Clcro disponendo; qua de causa institutum de inamovibilitate Parochorum mihi videtur necessarium retractari et corrigi, dum ad eorum firmitatem provideri potest aliis modis, scilicet praeceptis quibus Ordinarius uti debeat.

b) Experientia autem constat quantum exemptionis Religiosorum privilegium, ut in Codice iacet, actioni Ordinariorum in regenda Dioecesi obsistat; ex quo sequitur necessitas hoe privilegium moderandi.

c) Eadem causa, ut Ordinarius loci agere possit in bonum Dioecesis, Ei concedi debet amplior potestas dispensandi, nominandi, etc. reducendo numerum casuum S. Sedi reservatorum.

IV. *De divino Culttt exercendo*

In divino Cultu exercendo necessaria videtur caeremoniarum in simpliciore formam reductio, ut ipse Dominicus Cultus expeditior fiat. In S. Liturgia, praesertim in Missa, amplius adhiberi debet S. Scriptura; praeterea necessarium est modum invenire ut sensus sacrae lectionis et orationis, quae Sacerdos nomine et ad instructionem fidelium legit, patefiat. Urget autem in S. Liturgia novas recipere expressionis formas, aetatis nostrae progressionem et in mundo Ecclesiae propagationi aptas.

V. De Cieri formatione

In formatione Cieri mihi videtur necesse est, in proponendis disciplinis, rem magis consentaneam spiritui christiano et ecclesiastico, idque ab ineunte gymnasio et lyceo, adhibere.

Mihi detur venia, si mea desiderata mittere moratus sum.

Una cum fidelibus meis, bonis ac rectis corde, preces effundere pergam ut Spiritus Sanctus eos adiuvet qui simul operam dent Romano Pontifici in Concilii Oecumenici praeparatione.

Gratum tibi sit, Eminentissime Princeps, meum devotum obsequium.

ffi HILARIUS ROATTA
Episcopus Nursinus

153

Exe.MI P. D. ANGELI CALABRETTA

Episcopi Netensis (Noto)

Neti, die 16 augusti 1959

Pere nihil ex hac parva mea Dioecesi, in extremis Italiae nostrae finibus sita, haberem subiciendum pro exoptatissimo proximo Oecumenico Concilio.

Veruntamen, et pro oboedientia tantum, haec humillime et subordinatissime subicio:

1. Unitatem Ecclesiae enixis precibus omnes a Domino postulamus et ominamur, praesertim quoad illud quo omnes hic affigimur, scilicet, protestanticas sectas quotidie magis magisque hic invalescentes.

2. Perutilem, immo necessariam, pro pastoralis munere, viderem clarificationem theologiae doctrinae de infinita Dei Misericordia: Devota namque iansenistica haeresi, in opposito excessu hodie sensibilibus labitur. Iustissime celebrantes Misericordiam Dei, quae vere est « super omnia opera Eius », saepe obliviscuntur illud S. Spiritus monitum: Bonus est Dominus ..., animae quaerenti Illum (*Thren.* 3-25); et fideles nostri temporis, nihil aliud amplius Deo volentes praestare, magis magisque relaxantur in observantia divinae legis.

3. Attenta deficientia Sacerdotum quae verificatur et in magnis et in parvis Dioecesibus, de proposito provideatur ne remissum maneat singulis Ordinibus Religiosis eligere quibus in locis ipsi suum auxilium prae-

stent: constat, enim, ipsos habitualiter refugere a parvis
suam praeferentiam praestando potioribus locis, etsi ibi vera non a sit
necessitas.

4. Pro infimo et semper submisso meo iudicio, urgens mihi videtur
revisio praesentis disciplinae circa exemptiones Religiosorum sacra mt-
nisteria in Dioecesibus gerentium.

5. Quoad, autem, arduum illud problema de ministris pro sacro
ministerio animarum inveniendis et de adhuc maiore incremento prae-
stando Vocationibus Sacerdotalibus in singulis Dioecesibus, videtur,
saltem in hac mea Dioecesi, non parum influere, cum aliis gra-
vioribus elementis, ad illarum semper crescentem diminutionem, illam actuali-
oeconomiam depressionem Cleri quam singulae, etiam bona, familiae
de facili non possunt non constatare. Ex hac, enim, constat non omni-
bus apparet hodie Clerum peius oeconomice se habere quam omnes a-
etiam infimi, coetus sociales.

Si res ita se haberet etiam in aliis Nationibus, videtur rari-
tum ope alicuius universalis et radicalis innovationis .ac
congruam illam solutionem, quam adhuc inaniter in nostra Italia abhtn-
tot decennis quaeritur.

83 ANGELUS CALABRETTA
Episcopus Netensis

154

Exe.Mi P. D. G. VINCENTII GREMIGNI
Archiepiscopi Episcopi Novariensis (Novara)

N. 109/59 - V

Novara, 5 settembre 1959

Eminenza Reverendissima,

Le spedisco i miei voti per il prossimo Concilio Ecumenico.

Ho avuto un mese di agosto così colmo di lavoro e di
zioni, che ho dovuto preparare le mie proposte proprio in pezzi
bocconi.

Mi il lieve ritardo e la povertà dell'esposto. . . men-

La ricordo sempre con l'antico affetto e le auguro ogni bene,
tre, baciando la Sacra Porpora, ho il piacere di ripetermi

ff G. VINCENZO GREMIGNI
Arctvescovo Vescovo ct Novara

Eminentissime Domine,

fi . Perlibenter obtemperans, uti praeceptis, desideriis Augusti Pontificis sententias Episcoporum exquirentis de Concilio Oecumenico proximè habendo, nonnulla vota hic exponere audeo quae, forsàn - quatenus Ecclesiae animarumque bono profutura videntur - in Concilio tractari poterunt.

. Argumenta, iuxta consilia quae in tuis litteris continentur, in quatuor dividam capita: I. De doctrina christiana; II. De disciplina clerici; III. De fide et moribus populi christiani; IV. De quibusdam difficultatibus in episcopatu munere obeundo.

I. De doctrina christiana

1. Accuratiùs catholica doctrina de hominis elevatione ad ordinem supernaturalem - velut anima totius vitae christianae - exponatur, praesertim contra enervantes materialismi nunc temporis serpentes, ut ubique terrarum vel scripta vel per catechesim, condones, lectiones, etiam atque etiam vulgetur.

Quapropter fortiter impugnentur hedonismus, materialismus, vagantia mere naturalis religiositas, item ac paedagogia naturalismi placitis imbuta.

2. Catholica doctrina de praestantia ordinarii Magisterii ecclesiastici illustretur, sicut de officio quo theologi adstringuntur ad illius normam Sacras Scripturas explanandi religiosasque doctrinas declarandi.

3. J. Maxima cura exponatur doctrina catholica de re sociali, adversus et primum tum socialismi et communismi, tum capitalismi, uti dicitur, atque circa mutuam inter classes sociales cooperationem.

4. Catholica enucleetur doctrina de relationibus Ecclesiae inter et civiles statum potestates, ita ut in posterum vitentur perniciosi errores qui hactenus iam modo huc illic irrepserunt.

Ad doctrinam de catholica Ecclesia maxime tutandam - cum ci fidei omni nisu contra immaculatam Christi Redemptoris Sponsa coalescant - praecipue ne plurimi Christifideles a sinu Sanctae Matris separentur, addere censeo in Symbolo fidei, uti a plebe christiana de more profitetur quatuor Ecclesiae notas: « Credo ... unam, sanctam, catholicam et apostolicam Ecclesiam ».

6. Similiter mihi videntur, explorata ratione, esse exponenda iurisdictionum in Ecclesia, ne auctoritas Pontificis Summi itemque et Episcoporum in actibus pessumdetur.

7. Definite exponatur doctrina de vitae consuetudinibus Catholicarum

Ecclesiae Christifideles inter et aliarum christiani nominis confessionum dissidentes fratres. Ch ·

8. Ad maiorem Dei gloriam atque Christi Iesu Redemptoris, ad di: stitidelium fovendam pietatem necnon ad devotionem erga ei Genitricem augendam atque gratias salutare^s populo trandas, exoptandum mihi videtur ut sollempni iudicio .e niatur quam, ab immemorabili, ordinario et universali magisterw, tenet ac docet *Sancta Mater Ecclesza de Beata Maria Vrgzne, omnium gratiarum Mediatrice*.

9. Insuper damnandum puto *cultum personalitatis*, quo freti, nonnulli sacerdotes libertatem vindicando eiusque iura exaggerando, rrtatem Sacrae Hierarc^hlae protervo ausu desptcmnt elque debttam denegant obedientiam, dicta et facta Episcoporum superbe iudicantes atque spernentes.

Fideles moneantur divinum Ecclesiae Fundatorem *methodum*, ut dicunt, *democraticam* pro regimine suae sanctae Societatis reiedsse, quam Petro et Aposto^lis usque ad consummattonem saecu^li vo^lmt es^{se} con· creditam.

Foveatur ergo episcopalis auctoritas, ita ut singuli Episcopi in sua qmisque d^otoecesi h^abeantur, ut vere sunt, Apostolorum successor^{es}.^a Spiritu Sancto ad regendam propriam Ecclesiam positi, sub ductu et in communione Successoris Principis Apostolorum. ll

10. Publice etiam plectatur maxime perniciosus error « morale de. a situazione » uti appellatur, qui in clerum et populum christianum in dies magis magisque grassatur quique distinctionem inter bonum et malum - pro dolor! - omnino in animis delet.

II. De disciplina cleri

1. Valde optandum ut Concilium peropportunis et urgentiort^{b s} u^o monitis sanctitatem Cleri commendet, ut veram, essentialem et peren· nem ad munus sacerdotale dispositionem adversus iam frequentem^{con}· suetudinem, qua Clerus, praesertim aetatis, facile quaestiones sociales et profanos habitus rebus asceticis et Nullum enim aliud opus praeire debet huic ferventi studio sancutaus, ex quo aeterna salus populi christiani unice et maxime pendet. .

2. Provideatur igitur - omni cura - habitualis spirituahs et asceti^{ea} assistentia pro sacerdotibus omnibus per aptas ins^titutio^{es}, quibus a crebris et quotidie imminentibus periculis clerus tempesuve arceatur.

3. Quapropter valde desideratur ut regimen et actiosa oper^a, loco·

rum Ordinariorum ut magis magisque coordinentur per opportuna instituta nationalia et, si utile videatur, supernationalia, ita ut apostolicum ministerium ampliorem adipiscatur virtutem.

4. Similiter coordinanda videtur operositas Cleri Dioecesiani cum celeritate Cleri regularis, tum circa consuetam animarum curam, tum circa alia peculiaria et extraordinaria apostolatus illa.

Statuenda idcirco, in presentibus rerum adiunctis, ampla inter diocesanam communicatio et distributio sacerdotum, certis regulis a Sanctae et moderandis, quibus efficacior cura pastoralis ubique terrarum in commodum Christifidelium impendatur.

5. In unaqueque dioecesi urgenda est specialis quaedam institutio, spectet varia apostolatus opera omnium piarum associationum etiam Cleri regularis, quae Sacrae Hierarchiae devotum auxilium merentur et reapse praebere.

6. Studio peculiari consideranda sors quorundam Christifidelium qui, multiplices ex causa ab ordinaria animarum cura subducuntur, ut nonnulla quaedam inveniatur; forma pastoralis curae ad eorum provehendam saltem.

7. Denique ad decorum status clericali, ad reverentiam populi christiani conciliandam atque ad virtutis praesidium ipsismet sacerdotibus usus vestis talaris, ubi haec iam defertur, minime obsolescat.

8. Inflammantur ut totis viribus se ipsae administrationi: in praemium vero tantum laborum, illi hoc salutifero opere exercendo, ut aliqua partialis et plenaria illud diligentia plenius confessariis erogetur dignum mihi videtur.

9. Pauca hic addere iuvabit de voto perpetuae castitatis, quod in actu ordinationis ad sacram subdiaconatus ordinem suscipitur. Frequentis enim casus quorundam sacerdotum qui ad infirmam ordinationis validitatem asserunt se propter infirmam aetatem atque ignorantiam rerum saecularium onera sacrae ordinationis ignorasse, proinde Voto sacri coelibatus teneri.

ad .Nonne ergo prudens ac sapiens esset aetatem sacrae ordinationis presbyteratum aliquot annos procrastinare et votum perfectae et castitatis in ipsa tantum ordinatione sacerdotali suscipere?

Diaconi interdum temporario castitatis voto adstricti, donec praescriptam aetatem habuerint ad ordinem presbyteratus suscipiendum, sacrum ministerium exercere possent, in auxilium et subductu parochialium, Praesertim, apud scholas, « oratoria » et similia atque in operibus socialibus - ut vocatur - assistentiae et cantatibus.

Ita opportunitatem haberent, in actu sacri ministerii, difficultates

et obligationes vitae clericalis perspicue cognoscendi propriamque vocationem explorandi, ad onera sacerdotalia statuto tempore ex animo accipienda.

III. *De fide ac moribus populi christiani*

Tria sunt in praesentiarum maxime animadvertenda circa fidei mores Christifidelium: a) frequentissima ignorantia de rebus fidei; b) defectus, quotidie succrescens, sensus moralis, praesertim in puris familiis, quamvis christianae dicantur; c) defectus sensus Ecclesiae et sacrae Liturgiae.

Quibus praemissis:

1. Necesse est doctrinam christianam efficaciori quadam ratione pueris et puellis tradere, etiam, immo praecipue, post ludos «ri», quos aiunt, ita ut scientia Christi et aeternae vitae passibus aequis scientiam hominum sequatur (cf. can. 1331).

Firmo can. 1332 de explicando catechismo fidelibus adulus, va et utile erit, ex parte associationum ab Actione Catholica, quaedam ratio studiorum de doctrina christiana omnibus adultis omni nisu accommodanda.

2. Propterea diligenter consideranda vexata quaestio de unatempore ephemeride quotidiana a Christifidelibus uniuscuiusque edenda, legenda et propaganda typis et methodica ratione nostris ap temporibus; nam cum hoc subsidium deficiat, maxima, quotidie invalescentia, mala exoriuntur.

Quae cum acriter augeantur variis immoralitatis vehiculis - uti e pravae litterarum editiones, cinematophea et teatrorum, nulla cautio ad alta ad sanos mores tutandos, fabulae scaenicae in theatris, coram porum exercitationes sprete legibus christianae verecundiae - a videtur necesse esse etiam istas contra mores violantes lege postulare plectere, sicut iam est de pravis libris.

Forsan iuvabit quintum generale Ecclesiae praeceptum quod sonat: «Non celebrare sollemnemente le nozze nei tempi proprii di hoc mutare: «Non frequentare spettacoli e non leggere libri contrari alla legge di Dio e della Chiesa».

3. Doctrina catholica de sacramento matrimonii - utilissima christianae unicum atque stabile fundamentum - a plerisque christianis immemtus ignoratur ita ut fallaces serpant sententiae, sicut circa divortium, quae domesticam societatem funditus evertunt. perutile, immo necessarium, ducitur condere «Summulam familiae christianae» quae munia parentum, maxime circa fidem sacramentalis et dam atque filiorum procreationem atque educationem declaret et com

guaeque a parochis in ecclesia statutis temporibus et a sacerdote ad hoc deputatis in congregationibus sodalium Associationum ab actione Catholica vel aliarum piarum societatum frequenter et dilige-
re explanentur, ita ut de doctrina illa in processiculo a paroco con-
ciendo, antequam matrimonium contrahatur, interrogari valeant.

4: Quod iam superius dixi de munere Christifideles circa Ecclesiae constitutionem et finem imbuendi, hic etiam atque etiam urgeo, cum habeam plurimos fideles ab exercitanda fide ob ignorantiam Ecclesiae Catholicae - ut est societas humano-divina a deo constituta et ad salutem humani generis ordinata - defecisse.

Ad quod vitandum maxime iuvare videtur intelligens et fervidum apostolicum opus contra perniciosa communistarum, quae praecipue contra Catholicam Ecclesiam totius viribus dimicant, ut animis a Christo redemptis noceant ipsosque necent.

5. Ad fovendam vero Christifidelium pietatem, quasi maternam ecclesiae Sanctae vocem et fidei firmissimam tutelam, cognitionem et amorem Sacrae Liturgiae pervulgare iuvabit, iuxta doctrinam a Pio XII Pontifici Maximo Encyclicis Litteris *Mediator Dei* expositam.

Similiter commendatur ut Christifideles, qui nee mane nee in Missa Vespertina forte ad Sacram Mensam accedere possint, valeant ad Sanctam Communionem accedere etiam horis pomeridianis, nulla ratione habita nisi Missa vespertina.

Ut facilius vero a Christifidelibus Sacra sumatur Communio, etiam a negligentioribus et rudioribus, forsitan valde proderit alterum Ecclesiae Praeceptum in bene formulam vertere: « Confessari et communicare, almeno una volta l'anno, preferibilmente nel tempo pasquale ».

Drigeantur omnes Christifideles ad lectionem et meditationem divinarum Scripturarum utriusque Testamenti, Item ac Missae et Ritualis, quodam vero eruditiores etiam Breviarium Romanum.

IV. De nonnullis difficultatibus in episcopali munere obeundo

Munus episcopale hisce temporibus in dies difficilius evadit, tum naturalismi hedonismi et communismi irrumpentibus doctrinatum ob conflictum in dies acriorem inter varias partes civium, ut videtur « Lotta di classe tra capitale e lavoro », sed imprimis ex defectu spiritualis institutionis, quae sacrorum Seminariorum alumnos ad sacram ministerii recte capessenda sancte disponat.

Non taro - pro dolor! - sacerdotes quidam a sua vocatione deficiunt, magno cum maerore Ecclesiae et gravissima cum iniuria populi.

christiani. Lugenda quaestio, quae in corde Sanctae Matris
diam quaerit: ne multi, qui amid Christi fuerunt eiusque mmistr^l,
aeternum damnentur.

Oportet igitur ut sacri ephebei alumni omni cura instituantur al^d
officium sibi imminctum, omni tempore, honeste ac fideliter sub ocu is
Dei, Patris caelestis, obeundum, dies noctesque solliciti animabus aeter-
nam comparare. E i-
utl maxima fitlo-
scopo, sicut Chnstus Iesus Patri, subditi smt, spmtu fidei ducti,
rum in modum, ne onus ei em Episcopo nimium sit grav^e atque ge-
mens portet, quia hoc nulli expedire videtur.

2. In primis maxime ad rectum regimen animarum obstat illa
movibilitas parochorum, quae, quamquam prudentibus fulciatur
bus, nimis auctoritati Episcoporum obstat, praesertim
scenti paracho, munia sacerdotalia impediuntur bonumque spiritalia
et tum magnopere imminuitur. Processus vero de remotione per erutu-
que odiosum apparet atque in innumeras difficultates incurrit.

3. Ad salutem animarum comparandam arctior desideratur
tio Ordines et Congregationes Religiosorum inter et Episcopos, ubi
istal latiore possint iurisdictione in viros quoque Religiosos, qui a
ea exempti sunt, quando de sacro ministerio agitur et opera stricte
consociata exigitur ne omnes misus in irntum eadant vel ecclesiastici
religiosi sibi invicem impedimenta sint.

4. Valde opportunum apparet in nonnullis casibus facultates
scoporum amplificare. Ex. gr.: a) habitualiter dispensandi a lectulratu
brorum in Indiem reatorum, item ac pro singulis casibus faculta
ipsam subdelegandi; b) dispensandi alumnos sacrorum a
ad Ordines suscipiendos; c) eosdem ordinandi in diebus
ab mre communi prohibitis; b) dispensandi religiosas mulieres in di-
tutis mris dioecesani a votis temporariis; earum novitiatum transferen
et similia.

Quoad vero Sacram Congregationem de Religiosis addere
nullius fere ponderis esse testimonium Episcoporum, qui de facto
magis consilii rebus - uti ex. gr. foederatio vel conoeeratio Institu-
torum monialium; abrogatio clausurae episcopalis et alia huiusmodi sta-
neque interrogantur neque quidem certiores fiunt, ita ut rescripta,
tuta etc. a Superiorissa accipiant ad eadem executioni mandanda!

5. Fas mihi esto votum promere circa processus et formulas coad-
suetas in Suprema Sacra Congregatione Sancti Officii, non certe quo tu
substantiam se quoad formam. Nam omnia ista exempla tua

et admiratio¹le vultu¹ minimis protracta apparent, n¹g¹l¹a a¹l¹quan¹do pro¹brosa
extra consuetudinem.

6 . Ad munus episcopale aliquo modo levandum, peropportuna ex-
attenta recognitio Caeremonialis Episcoporum, quad in non-
nu¹⁸ prolixius videtur et valde onerosum.

Optanda pariter ulterior recognitio aliorum librorum liturgicorum,
Ritualis et Missalis Romani, praesertim post novam psalmo-
atmam conversionem, a Pio XII f. r. laudatam et commendatam
atque re ipsa, in psalterio Breviarii Romani recitando, adhibitam.

A pluribus desideratur ecdesiasticis viris peraequatio beneficio-
sed cum res spinosa et gravis appareat, Episcopi saltem amplio-
;1 facultatibus donentur in ipsis beneficiis administrandis, ita ut
ectlus sacerdot¹es pauperiores inventur.

Quorum saepe nonnulli anxia sollicitudine afficiuntur, tum instante
senectute, tum infirma valetudine, et tamen animarum curam, etiam
atque >ti rogati, remittere nequeunt et no¹unt, a¹l¹quan¹do cum maxima
ristifidehum iactura.

Ratio quaedam de providentia sociali, uti dicunt, aliquam claret se-
guntatem Istis benc meritis sacerdotibus et f¹ac¹l¹or atque ut¹l¹or eva-
. ere¹ paroeciarum provisio in commodum christianae plebis.

a . . non raro permultis conscientiae sollicitudinibus atque
enlm propt¹ gravantur, administrationis causa piarum foundationum. Saepe
neg¹legent¹er imminutos redditus, bonorum permutat¹iones, paroc¹horum
atque er¹ror¹bus implicantur, ut eorum iusta a¹so¹ut¹o, fere imposs¹-
1ls, evadat.

b videtur proinde totam disciplinam de piis
us, Penitus revisam, in sim¹illicio¹rem formam ad quietem et Ep¹lscopo-
rum et parochorum redigere.

9 . Plurimi denique exstant canones C.I.C. qui diligentem revisio-
em P⁰stulant. Censeo tamen de istis hic non esse pertractandum.

Sacram interea Purpuram pie deosculans, impensi animi sensus ex
corde Eminentiae Tuae profiteor, fausta quaeque r¹·b¹·a Domino ad-
Precatus.

Eminentiae Tuae Reverendissimae
addictissimus in Christo

ffī G. VINCENTIUS GREMIGNI
Archiepiscopus Episcopus Novariensis

155

Exe.Mr P. D. IOSEPHI MELAS

Episcopi Nuorensis (Nuoro)

Nuoro, 31 augusti 1959

1314/59

Eminentissime Domine,

Litteris datis die 18 iunii 1959, quae ad me die 13 venerunt, responsionem daturus, argumentorum ordinem mxta . . . da canones secutus, haec quae in adnexis foliis continentur communican putavi.

S. Purpuram humilis dosculans et observantiam ex corde Tibi trl- buens, Eminentiae Tuae Rev.mae.

servum in C. I. me profiteer

ffi IosePH MELAS

Episcopus Nuorensis

1. *Breviarium*: eius recitatio diebus ferialibus red^ucatur et paene diebus festis aboleatur. . . . nda

Sacerdotes, diebus nostris, perpauci facti sunt, dum quoudte ageibus amplius multiplicantur: iidem ergo studere debent, legere, in- praesidere, acroases lectionesque habere, fere quotidie et quasi e ls e m- interruptione, ideoque necessitatem habent multa cognoscendⁱ qua tur- poribus problemata proponuntur ut de his cum auctoritate loquan m- Quae necessitates tales sunt hodie quibusdam praesertim diebus et te poribus, ut animum vix relaxare queant.

Dlstrctte potms lmponen^da vl^detur ut magts fructuos^a, rerum s^{piri}ri- tualium quotidiana commentatio, saltem ad dimidiam h?ram, q uae multis in casibus utilior erit fortasse quam ipsa vocalis orauo. est

2. *conkursibus* ad beneficia ecclesiastica conferen?a

ut maxima detur Ordinariis libera facultas. Tempora enim, a pr ritam relate aetatem, nimis immutata sunt. ec

«Quando agitur concursus perpauci sacerdotes sese exhibent, semper apti sive aetate, sive ingenio, sive scientia. Olim concursus ptoS bandus, cum c^lerus copiosus ac frequentissimus erat, et inter tah ha- facile erat meliores aptioresque seligere. Nunc autem res ahter nt b^{en}t. Sacerdotes enim l^donet examini aegre aut nu^llmo^de se subclu on etiam cum agltur^d e potioribus paroeciis, quae caeterum in dioecesi n

multa sunt. Nus prorsus se ex^het cum de paroecus agitur mmo-
 menti ... Episcopis concedatur parochos inter meliores
 si visos designare sine ullo examine, ratione tantum habita laboris prae-
 et industriae ac peritiae in exercendo munere patefacti, quod fo-
 ei. Unum cognoscere est, quum concursus peragatur » (Ex Re¹atone ad
 rma pro quinquennio 1951-55 n. 67, p. 17).

d" Ne autem sacerdotes desides fiant in ecclesiasticis disciplinis colen-
 d quoque identidem facienda proponantur ab omnibus sacer-
 us, usque ad quamdam saltem aetatem, ut ad sacrae disciplinae
 su ra urgeantur, ita tamen ut sciant omnes Ordinarium de his etiam
 cettaminibus rationem habiturum in beneficiis conferendis, non vero
 promovendos hac tantum ratione *fulciri*.

3. Item *inamovibilitas* parochorum aboleatur; immo potius tempus
 generatim statuatur ut decennio ad maximum in eadem paroecia transacto,
 parochus alio trasferendus sit.

r actas et condiciones definiantur ultra quae nemini liceat pa-
 oeclis, dioec^{us}, aⁱusque offi^{clis} curand^{is} incumbere; ad maximum
 ad 70-75 aetatis annum, vel ad summum usque ad 80, et non
 amp ius.

4. Quoad *coelibatus* legem quaedam innovanda videntur.

s cum e Seminario post multos annos egrediuntur et ad
 acra Implenda ministrum mittuntur, primo tempore bene genera^lim sese
 gerunt. At aⁱ quot post annos quidam claudicare quan^dogue illi^{cl}plunt.

.. Urgendum igitur esse videtur ut in Seminario melius firmitusque cle-
 ril^{cl} effor^{mentur} et ad provectiorem aetatem ord^{mat}io remittatur (30
 annorum::?), ve^l coelibatus lex temporaria tantummo^do prae^ldeatur
 decennalis?) saltem in principio, nec obser-
 n a rmonatur nisi post quoddam tempus (v. g. decennium).

Decem annorum spatio muneris sacerdotalis peracto, praevideatur ut
 omnes in Seminarium per aliquot menses vel per annum redeant, sive ut
 suam guisque agendⁱ ratinnem excutint, sive ut sacrarum d^{sc}ip^{ma}
 tum St^ula Iterum instauret earum praesertim rerum quae in pastora^l
 Int^lster^lo mag^{is} necessariae sunt, sive ut res invlsant quas aet^{as} no^{vas}
 Ptoponit.

Quidam insuper nimis imbeciliores se produnt et forsan quaedam
 a lege coe^libatus dispensatio aliquando conce^denda ent. Me^lms enim
 Illtusve malum esse videtur ut a lege guis dispensetur quam ut pessi-
 mos ger^{ens} mores, cum animarum discrimine, in m^lstenio vlvere perga^t.

Nonne denique, in quibusdam gravioribus casibus, degradatio pro-
 Ponend^a esset, ut gui indignos omnino se prae^bent et illi^lgms coram
 Populo inf^{am}iae e clero panter pub^lice expe^llantur.

5. Permittatur sacerdotibus ut si quando longa aggrediuntur itinera, praesertim ad exterarum plagas, *habitus sacerdotale* non gerant, sed more laicorum vestiantur, quibusdam statutis cautelis.

6. A *beneficiaria cautione* praestanda parochi alique beneficiati liberentur: nam ut propositus finis attingatur ea esse debet ut damna et pericula omnia praecavere queat, secus enim minister pro sacerdote potest autem generatim in paupertate degunt ut aptam cautionem valeant.

Ut discrimina omnia in Clero in re oeconomica tollantur, revera fratres appareant et sint, disponendum erit ut unica habeatur in dioecesi pro omnibus *communis capsula* ita ut qui altari deserviunt eo eodem pariter modo eademque dignitate de altari vivant, quibusdam modo servatis differentibus quoad diversum laborem diversaque munia, ita tamen ut nemo in egestate inveniat.

7. Optandum ut facultates quae a *Sacris Congregationibus* petuntur habent quam citius impetrari possint, vel saltem responsum obtineatur etiam si quando petita denegentur. Quinimmo a pauciores reducantur casus cum facultates a S. Sede peti debeant.

8. Cum semel vel saepius Ordinarii fides probata fuerit per Dicasteria ne nimis aestimentur sive *libelli* sive *Recursus* qui Ordinarii auctoritatem et dignitatem quique plurimum animum produnt sive ignorantia criminum sive perfidia plenum.

9. *In Cadice redigantur* quas S. Romana Rota, Supremum una Ignaturae apostolicae, Suprema S. Congregatio S. Sacrae Congregationes, variis temporibus, *sententiae* vel *momentanea* e

10. *Interpretationes* pariter authenticae quae a Pontifici committuntur ad Codicis canones authentice interpretandos hucusque datae in ipsum Codicem transferantur, mutatis igitur propriis

11. *Codex Liturgicus* conficiatur in quo omnia Decreta per arce distributa referantur.

12. *S. Officium* septuaginta aliquantum mitigetur, ac faciliores reddantur normae ad eos citius solventes qui primo praesertim peccaverunt, ita ut breviores statuatur fines ut errantes ad suas possint resutates.

13. Ne a *parvis dioecesibus* eadem requirantur quae a maximis; non potest ut qui exiguus sunt numero eadem obeant officia quae multis solummodo complete possunt.

Nimia hodieum consilia praescribuntur multiplicibus praesentibus talibus rebus curandis. Optandum ut ad pauca et praecipua et necessaria

reducantur. **N**on enim praetereundum est parvas dioeceses, nedum con-
adla ad cuncta fungenda munera habeant, ne sufficientes quidem
eiam em c?mponenda consilia habere posse sacerdotes.

III. em dlcendum de diversarum rerum relationibus quae pariter ni-
st lae sunt, guib^{us} apparandis conficlen^disque ipsinsmet Episcopⁱ in du-
tia vix sufficere potest.

su Ut munera omnia implenda imponantur apta quoque officia necessaria
rum^{nt, v. g.} guae technicam disciplinam respiciunt, vel legum aut bono-
Non 101strationem: quae generatim deesse omnes norunt.

ci^{ores} omne igitur reducendae numero dioeceses ut quae remanent pau-
mel^{us} un^dique instruantur?

Dioecesium fines ita statuuntur ut cum civilis ditionis finibus
convenient: ita multa vitabuntur fidelium incommoda quibus
III u confert ut in eodem loc^o et Sacerdotes convenire possint et civilem
ag^lstratum, c^{um} munⁱⁿ sua o^{unt}.

15 i. *Episcopus facultates* omnes, utpote Apostolorum successoribus,
ure suo d^{entur} quae quandoque ex privilegio cui^dam sacer^dotⁱ ve^{re} re-
gioso aut sacer^{otum} coetui tribuuntur.

16 t. Cum capitulum consuli debeat vel ut audiatur vel ut eius impe-
retur c^{onsensus}, maxima detur Ordinario libertas: ut qm^d consu^{en} d^{um}
P^{raescribitur} Capitu^lum cum plerique canonicorum nee d^{iscutien} d^a a^l-
quando ben^e percipiant, de quibus tamen percontan^di sunt....

17 Cum, Sacerdotes nimis imminuti sint, laboresque e contra multipli-
cati, suad^{endum} y^detur ut etn^m d^{ivina} o^{ver}n in c^hor^o q^d mⁱⁿim^{um}
reducant^{it}, f^{eria} l^{us}gue diebus ipse chorus prorsus a^oeat.

ner *Ecclesiae cathedralis parochia* maxima detur in suo obeundo mu-
et^{ta} l^{ib}ertas, nee in fidelibus curandis eum Capitulum perturbet, quin

19. anonicⁱ Quoad re^{lig}iosos unusque sexus, qm^q m^dioecesi utcumque com-
orantur amp^{lores} Ordinariis concedantur acu^{tates}.

20. In baptismatis collatione vulgaris sermo adhibeatur ut fideles
bene int^{elligere} possint quae ad hoc Sacramentum pertinent, aut sa^{tern}
III Ponatur ut B^{aptismus} numquam administretur nisi prius patrⁱ vere
Instructi sint.

21. C^{ertae} dentur nor^{nae} ut sacerdos recte sese gerere valeat in
collatⁱ B^{aptizmatz}s adnotatione, cum ipsⁱ certo constet aptizatum ex
art^{clal} i^{pecundatione} natum esse, vel alterius esse patr^{is} a^{eo} qm^q
coram d^{ec} aratur.

22. Ordinariis facultas concedatur asservandi SS. Sacramentum,
Iusta de causa, etiam in aliis quibusdam Ecc^{es}l^{is} praeter CIC. d^{is}po-
siti onem (can. 1265 § 2).

23. Facultas item iisdem Ordinariis communiter concedatur vel amplius, *Sacrum permittendi* sacerdotibus curae animarum addicus, quoties fidelium necessitas postulet. 5

Permittatur insuper omnibus sacerdotibus sacrosanctum *Missae acrificium in Coena Domini* litare, in Feria V hebdomadae Sanctae.

Animadvertendum his diebus animarum numerum maxime aucturum esse, sacerdotes numero immixtos, et aequalem sacra paene mensuram scientia.

24. *Ordinatio in Sacris* de qua in can. 1006 § 3 C.I.C.

edicatur etiam quibusdam diebus festis non de praecepto, qui certis in locis sollemniores quandoque quam caeteri celebrantur. 1. ser-

25. *Preces post missam* quae nunc latine proferuntur, ita ico sermone dicendae deinceps permittantur, et diebus festis omittantur.

26. Non raro dantur dies festi in quibus sacerdotes impares 11-nino fiunt confessionibus fidelium audiendis: densa quandoque numerum ac puerorum agmina ab uno sacerdote saepe absolvi petunt ut Eucharistiam sumere possint. Desideratur ut tum *forma absolutionis* pro sacerdote, cum et *Poenitentiae forma* pro fidelibus ad pauciora essentialia verba reducantur ut omnium confessiones alacriter perficiantur.

27. Ordinariis concedantur facultates attinentes: *matrimoniales dispensationes*; quinimmo *impedimenta* paucos tantum reducantur casus, et impedimenta tertio lineae collateralis gradu, necnon affinitatis lineae collateralis omnia prorsus aboleantur.

28. Maxima quaeque Sacramenta paucis omnino verbis conficiantur, usque ad unum, nimis contra longiora quaedam sacramentalia. Sacros leguntur quosam *ritus* revisendos et immutandos esse putarem, ut v. gr. ecclesiae vel altaris consecrationem, quae nimis diuturna extat indeles taedium afficit, et plerumque difficiliores evadunt praeter clerici et videntium paucitatem.

29. *Fides pro fessio* et *iuramentum antizmo d'ermisizcum* a pauciores tantum reserventur casus, et si quando coram populo profertur, vulgato sermone permittantur ad omnium audientium captum.

30. Festivis functionibus serotinis perpaucae animae intersunt: bpa-roehi igitur a *Catechetica fidelium institutione* liberentur, si fidei us utriusque sexus et cuicumque aetatis qui in Actione Catechetica inscribuntur lectiones in sua quaque sede impertiantur, statutis diebus per hebdomadam.

31. *Rerum Novarum* tantus hodie numerus (doctrinae, errores, blemata, difficultates) ut omnia sacerdos vix attingere possit; nec sumere videntur quae in ephemeridibus legere est: optandum igitur u

derus identid bem d h.
caeter a errore defendere aut in veritate confirmare queat.

omnin · *basts reservati* sive quoad *peccata* sive quoad *censuras vel*
a fidel?b a⁰ eantur *vel* ad minimum reducantur ut facilius et a dero et
Ad us cognosci possmt et a⁶ solvi.

ratione sduum praecipi potest ut Ordinario vel S. Sedi quotannis
33^s p^{entur} de n^um^{ero} casuum ut animarum status percipi possit.
tiendu · *ta legata* quorum onera nequeunt amplius adimpleri consen-
ut pra^m est ut in pcrptuum a^bo¹ eantur; nulla quippe spes affuget
34^e erita tempor^a reviviscant et census ut in pnstium va eant.

Sanctorum S. Ioseph primus invocetur inter Sanctos:
0
35· constat. eius celestudo. . .
tinenter fidei^omrnbus orbls partibus cunctisque Dioecibus *plurim* con-
M· es et Sacerdotes Romam conveniunt, templaque sacra adeunt.
hominlrantur autem valde cur in ipsa Urbe Romae, quae cunctos docet
unqu es, quaeque speculum et exemplar apud omnes lucet nullibi fere nee
suis ^m in praxim reapse deducantur quas Romanus Pontifex
r. m d^{structionib}us *pro tota* statuit *Ecclesia* (ut v. gr. quac Pius XII
3 sept. 1958 *De Musica Sacra et Sacra Liturgia* disposuit), et
Paroe et festis diebus, cum plurimae in Ecclesiis etiam
annu Cla 1 US m ea^dem urbe Missae celebrentur, nunquam tere ver^bum
cognntiatur, ut P^{er}ique expetunt et ita ignorent quae Chⁿstⁱid¹ es
3G P^{oscere} de cet, quo que saepe nobiscum vehementer quaeruntur.
enunti· dto universa Ecclesia, toto orbe, una statuatur *linguae latinae*
quea^{nt} an ae ratio, ita ut quicumque hoc norunt idioma sese intellegere

et E Non Pauci enim quandoque casus dantur in gut^bus et Ipsi Sacer^dotes
Iatin⁰ p^lscopi, qui i^d toma omnibus gentibus cognitum nu^{ll}um norunt, nee
Ptorsus sermon sese inte^{ll}egant prae verborum peregrina et bar^bara nee
perspicua locutione.

ffi Ioseph MELAS
Episcopus Nuorensis

156

Exe.MI P. D. GUIDONIS M. CASULLO

Episcopi Nuscani (Nusco)*Eminentissime ac Reverendissime Domine,*

Pergratus Sapientiae infinitae Domini nostri Iesu qui 1
 rio Suo Ioanni XXIII, Summo Pontifici nostro ac Patti Sancsslmo,
 Sanctam Ecclesiam laetificare optime accepto nuntio de Oecumenico on-
 cilio in Aedibus Vaticanis secundo habendo, Commissioni Anteparaepra-
 toriae, cui praesidens Eminentia Tua condignum decus confert,
 demum humiliter suppono quaedam circa sive doctrinam sive ius sive 2
 liturgicas et quasdam alias res, licet non maximi momenti, sed orsan
 baud parvae utilitatis ad parandam « *Deo plebem perfectam* ».

Iure enim putantur peraeque maximi momenti, iuxta communio-
 rem Episcoporum sententiam, iam abunde proposita esse, ab h' h. memo-
 randis, non certe ad dissentiendum, liceat, quaeso, mihi ; 1
 pauca, forma non quidem scientifica, neque scholastica, sed mere in-
 cativa adnotare.

In hoc labore conficiendo non defuit mihi discretum consilium, vltro-
 rum ecclesiasticorum sive Dioecesis Nuscanae sive Saernitanae Regionis.

Si quodve quaedam inter haec ad Concilii propositum non erunt, 5
 spero grave non fore Pontificiae isti Commissioni ea deferre apuori
 pro congrua, si quam videntur mereri, consideratione. d rbus

Dum enim fateor interim iuges preces ubique a Clero et a Fi e
 Deo effundi ad lucem et vires amplissimas impetrandas, quae ae
 rios confortent in tam praetioso opere persolvendo, Eminenuae u,
 pergratos animi sensus pando, et S. P. devotissime deosculor

Eminentiae Tuae Rev.mae
 addictissimus

ffi Gurno M. CASULLO
Episcopus Nuscanus

IN DoctrINA

Praejudicialis animadversio

Loco novarum Definitionum si quae videntur proferendae, potius
 praeferendae viderentur doctrinales, quae minus alge-
 obiectivas et subiectivas difficultates Schismaticorum et aliorum Christia-
 norum, quorum reditus est in votis.

De Supernaturali Maternitate

tas . . . apparet Declaratio (aut etiam Detinitio, cum sit veri-
B. M. Ve communiter credita) de Universali ac Supernaturali Maternitate
Sanctissimae ut futurae Definitioni de Universali Mediatione Eiusdem Matris
melius via paretur.

De Sancto Joseph

E . . .
Sanctior commendat¹⁰ videtur proponenda spectat¹ssim¹ Cuius erga
troni in Ecclesiae Universalis, Familiarum atque Opificum Pa-
et si d¹ Praecl¹ pul¹ tall¹ s¹ cu¹ tus ell¹ m¹ vl¹ d¹ etur Ita d¹ vl¹ m¹ tus praeor¹ d¹ matus -
Domie Ita proportione - ne unquam seiungatur a cultu erga Christum
et plunum C¹ Mariam Immaculatam. Aliter: adsunt adhuc plerique Laici
Patron^{res} et Nationes, qua tales, qui certe colunt S. Ioseph uti
Ut⁰¹¹¹ p¹ . . . pecultarem opificum aut morientium, at minus Eum honorant
Amicum Ss. Cordium Iesu et Mariae. (Nationibus forsan
bus umJ. praebeere poterit populus canadiensis, qui prae ceteris, a tri-
seren saecu¹ ls - u¹ t omnes norunt - in hac salutari devot¹ione et slmu¹
a prosperitate crevit).

De quibusdam t¹lteritts illustrandis

ment¹ Dberior de¹ d¹ si¹ eratur enudeatio theologica de Conflmat¹o¹111s S¹acra-
doct¹ ? necnon de Episcopatu, de Clero ac de Laicatu Catholico: in Juce
haec et¹ rinae M¹ C¹ ystic¹l¹ corporis, cui vulgandae nunquam satis uet, mu tum
ata darescent.
mini Doctrina d¹ e toto S¹upernaturali Ordine, licet sw¹llc¹lenter nota in ter-
cos, s¹ St¹is theo¹log¹ic¹is, expectant adhuc... versionem in terminos d¹ d¹ acti-
Zator¹ ru¹ lorum menti¹ d¹ oncos, quibus assecutis sanctitas omnium b¹ apti-
Ob¹ . . . ac¹ Us ill¹ tes promovebitur.
tural¹ silentium super haec et ignorantiam plerique Christianorum na-
tnembr¹ Ismum sapiunt et proinde vitam ducunt et terminant, quasi Ch¹ nsti
a non essent, nee Ipsius ineffabili Gratia coagmentati!

Solutiones datae aut dandae

Plurium g¹uestionum et solut¹ionum circa moralem fam¹l¹ rarem, conim-
galen¹ socia¹ Jen¹ et « situat¹ionis » ex professo elucubrati¹o utilis vl¹ d¹ etur.

« *Quod superest date... »*

Perutilis apparet clarior determinatio redditus seu tem-
poris atque operis partis dandae pauperibus et causis piis: euamh^{gr_a}
qua^{ls} in^dicat^{io} causarum piarum, quas inter certe emme^t catec^{ests},
Seminaria et Missiones, in partibus sive in⁶delium sive fidelium.

De perfectioni circa Dei Voluntatem catechesim

Generalior atque efficacior edam populo christiano (non
fit in religiosis Communitatibus) exquiritur illustratio de Voluntat^{is} ;
nobis adimplendae excellentia ac morali necessitate, non solum quand^o
sub gravi iubet sed etiam quando sub laevi praecipit: imo quand
invitat ad maiora vel minora sacrificia: animae omnes opume noss^e e
bent docilitatem Dei desideriis seu beneplacitis viam esse tutissimam
pro ipsius leg^{is} ad^{imp}let^{ione} et consequentⁱ animae salute: de facto et
ordmanie sa^{vi} fi^{ent} qmⁱ, ad meⁱms et securus gravia vltan^{da} habitua^{ter}
abhorrent etiam a laev^bus la^{is} trasaress^{io}m^bus et pro vit^u s^{nituntur}
ea amplecti « quae placita sunt Deo » iuxta divina exempla C^{risti}.
enim in vulgari catechesi maximum obiectivum esse mortalia (fere) sem-
per vitare. Quod p^lures nee f^{aciunt} qm^a viae a^liores ips^{is} noⁿ fuerunt
sufficienti luce et fiducia indicatae.

Liquet enim praesentem generationem magni f^{acere} tantu^m valores
positivos, quos vacant.

Huc tendit certo peropportuna et ama^bilis insttentia, ve^{rbo} et exem-
plo, Ss.mt P^{apae} nostri, circa m^zserz^{cor}ae^{ae} opera, supra quae ultimo
iudicabimur, passim omnibus peragenda.

IN IURE

*De finium revisione et periodica Pastorum translatione et ab 0^{ff.} . quie-
zcw*
scentia.

Praemissa necessaria ac generali revisione (Provinciarum) Dioecesium
ac Paroeciarum finium, sive ad Fidelium bonum sive pro aequiori
virium ac subsidiorum distributione videtur omnino introducenda⁰¹¹¹
n^{um} P^{aroc}h^{orum} aⁱov^l itas ac perio^dtea (sexto quoque ann^o?) eorum-
dem translat^{io} ad aham paroeciam sive mansionem, necnon eorum
scentia a^b o^{ci}o, anno 65° expleto: qui aetatis limes, Or^drnariⁱ iudici^o,
opportune produci poterit.

Anal^{ogice}, at maxima qua d^{ecet} subm^{issio}ne, congrua con^{gruis} re e^f

Idem proponi posset de ipsis Episcopis sive transferendis (post ad alteram, etiam non maioris amplitudinis, Dioecesim: sive Sensionandis, post 70^m aetatis annum, salva possibili prorogatione a . . . e e motu proprio concedenda.

De Episcopalibus Commissionibus et Secretariatus

Eiusdem Nationis aut Ecclesiasticae Provinciae Ordinariorum activitatem exigitur perfectior et alacrior concertatio, ope Commissionum Episcopaliū et relativo Secretariatu permanenti, etiam totius orbis: Comitatus et Secretariatus studendae ac solvendae variae quaestiones maiores demandantur, in Episcoporum Assemblée deinde proinde atque uniformiter adoptandae: Huiusmodi aliqua alicubi iam extant: sufficiens extendere ac perficere. Huiusmodi Commissionum in unaquaque natione erit, inter alia, omnia adnotare quae ad meliorem pastorem rationem faciunt: leges etiam civiles et administrativas, quas vocant; experientias varias ac methodos adhibendas: Tot utiles notiones complectens volumen, etiam pro manuscripto edendum (cui titulus *Pastoralis Praxis*) in usum Episcoporum, eorum praesertim qui pastorem gubernium, primo adgrediuntur perutile servitium praebebit.

De Religiosorum Moderatorum Comitatu

Ad fovendam actionis unitatem animorumque caritatem inter utrum-
improrogabilis videtur institutio Comitatus Praepositorum
d'e igionis Familiis moderandis et etiam Institutis Saecularibus regen-
tus cui praesit Em.mus Cardinalis Praefectus de Religiosis *vel* Eius Dele-
gatus: suffi- ceret etiam *adunatio plenaria annua* *et* *zenna*, et eorum
Secretari- tus Item permanens. Eorum Delegatus, praesertim si c^haractere
episcopali- pal- optime relationes necessarias :ura tt cum E^b. p: sco-
M: Conferentia Centrali aut Nationali. Analoga dlcenda de Comitatu
h Provindarum in unaguaque Ecclesiastica Regione domos
a entlurn.

De Corepiscopo Administrante

Ad tuendam totalem deditionem Episcoporum « *orationi et mysterio* » opportuna videtur institutio Corepiscoporum, qui sit praefatus aut tototenus a. i. p. (forsan etiam titulo Excellentissime gratificandus) commendanda sit tota maior administratio, Ordinario legitime subordinata, personarum, beneficiorum et rerum: unus in una Diocesi maior aut unus et idem pro pluribus diocesibus minoribus ac limitatiss.

De Cleri vita communi

Communitas vitae, aut saltem ministerii, inter Parochos et Sacerdotes eiusdem Foraniae valde exquiritur: nunc facilius haec vita videtur auctum in annos paroecialium domorum numerum, ob multiplicata locomotionis servitia inter vel minora oppida, quibus addenda machina, quae ad ipsam Communitatem pertineat.

De meditatione et aliis Ecclesiasticis arctius imponendis

Maximi momenti videtur aliquam sanctionem clericis imponere pro omissa meditatione saltem per quadrantem, quo tempore cuique erit uti quolibet inter probatos vel probandos libros: Ecclesia enim riora praecipere potest, attamen ad culpam, gravem vel levem, vitam am, sufficeret fidelitas exterior, sicut nunc sufficit vocalis recitatio horarum canonicarum ad praecepto satisfaciendum. Ad novam quae dispositionem, opportunitatem praebebit probabilis Breviarii reformatio maior... brevis.

Una cum meditatione quotidiana, videtur imponenda Clericis *biblica et ascetica* (per quadrantem) necnon *catechesis activa* horas (aut saltem unam horam) *quotidie* (sive pueris, sive adsoctnuom^{us}, sive categoriis variis, maxime ad catech^{as} istas seu Rehg^{on}ls⁸ magistros e^{ff}orman^{dos}, necnon *sessio* per certum tempus *in confessione* (v. g. horae dimidium ante et post missae celebrationem), etiamsi poenitentes - quod fere nunquam fit - absint.

De Ecclesiasticorum testamentis

In¹ re¹latione ad L¹imma, Ord¹inari¹ entur etiam de legit¹mo ac forma¹ testamento redacto et in manibus vic¹ari¹s⁵ scopi aut Metropolitae deposito; quae circumstantia sit nota Officia¹ u¹ propriae Curiae, ne ulla incertitudo oboriatur quando cognoscendae ultimae voluntates et dispositiones, nee indebitae investigationes in archivis... Analogice disponendum pro Sacerdotibus et praesertim pro Beneficiatis, in manibus proprii Ordinarii...

De Cleri Patribus Spiritualibus

Alqua R¹eg¹losa C¹ommunitas Sacerdotalis (seu etiam C¹ommunit¹um Societas ad hoc concreditam habeat curam adistentiae Cleri¹ D¹ioecesani et R¹eg¹losarum Communitatum in unaquaque D¹ioecesi

existentium. ut in tuto ponatur constantia *Recollectionis Menstruae* et
 fervens ac progressiva Spiritus Nirectio. Tars enim adstentine d'uturno
 defectu impugnant etiam eent plerique ac lacrimabiles lapsus... necnon
 arentia efficientis Laicatus.

IN RE LITURGICA

Doxologia mariana per totum Adventum

id Christi ac Matris honori necnon psallentium pietati certe conferret
 e onea doxologia mariana in hymnis totius Adventus temporis, fere sicut
 ist Post Nativitatis p eo vel magis quia cessavit octava de B. V.
 tnatulata Conceptione.

De Sancti Ioseph Nomine loco suo ponendo

d Ad cultum S. Ioseph augendum non videtur excludenda insertio Eius-
 etn Nominis, non solum in Confiteor, sed etiam in Missae Canone,
 v. g. in « Communiantes » statim post nomen B. M. V. cum singu an
 cultu hon Sancti Ioseph non minus coningen us, v' d' etur quam cu-
 tus sancti Pauli Apostoli cum S. Petri memoria et vicissim. Item de col-
 locatione S. Ioseph Nominis ante Archangelorum invocationes aut certe
 ante Ioannis Baptistae, in Sanctorum Litaniis.

Concelebratio in feria V Maioris Hebdomadae

tern **Y** Hebdomadae, ad manifestandam
 t erdotii Pnmi et secundi ordinis et commemorandam vividms insti-
 tutionem in ipso die divinitus facta Ordinis Sacerdotals cum E. J. Jan-
 stico S. acri cio, optabilis videretur concelebratio omnium ve Purim
 sacerdotum (qui non sint parochi) cum Episcopo in Ecclesia Cathedrali,
 ro Chrismatis Missa: grave enim solet esse abstinere a Saero Iitan
 Praeclise iu d'le quo Sacerdotium nostrum ortum a mt, posset etiam
 Praeclpl (nu o accepta stipe) generalis intentio v. g. a impetran am
 sanctitat em et unitatem totius Ordinis Sacerdotals.

De conscientiae examen in Completorio inserendo

d Si per quinque momenta psalmodia taceat et fiat conscientine d'evota
 scussio, coram Deo, salvaretur optime hoe indispensa b'le quotr'num
 Pietatis opus.

Oremus pro Ecclesia nostra N.

Ad fovendum amorem pastores inter et eorum gregem, sicut « preces feriales » supererunt in futuro Breviario, loco versus: *Oremus pro benedictione nostro N.*, Ordinarii qui nunc praedictum versum omittunt de tunc poterunt dicere: *Oremus pro Ecclesia nostra N.*, responsione congrua addita.

In Coeremoniali Episcoporum aliqua optabilis simplificatione auctoritatem concedere Episcopo, qui pontificaliter celebrat, dalia et calcaria, praesertim tempore hiemis... Alia parva simplificatione rubricalis esset uniformatio perfecta orationum ad induendas presbyterales: v. g. cum lavat manus Episcopus: videtur redundare illud « immundam »; sic ad manipulum et alibi: variationes sunt, ut patet, minimi momenti. Praeterea: non faciliter explicatur cur et alii Praelati manipulum induant ad « Indulgentiam ». In schemateque Memento (prouti extat in « Canone Missae » et aliis foliis, pro sacerdotum utilitate): videretur perutilis insinuatio si omnium praepositur memoria totius Ordinis Sacerdotalis: siquidem Sacerdotium maximum vinculum unionis, omnem cognationem naturalem aut super naturalem superans.

De indulgentia pro adsistentia Functionibus Pontificalibus

Hoc tempore S. Sedes largius indulgentiis ditat varia bona opera: et etiam parvas invocationes; quod certe optimum, etsi adhuc non satis aestimatum a plerisque Christifidelibus. At certe plures inter eos mirantur, quando - post sollemnem Functionem Pontificalem - audivimus benedictionem declarari ipsos lucratos esse centum (vel ad summum. centum) dies de vera indulgentia... Etiam nullimode aucta praesentatione cultate Ordinariorum, consideret S. Sedes utrum opportunum sit. congruam indulgentiam addere, pro his qui - certe notabili sacrificio - Pontificalibus intersunt.

De indulgentia annulo nuptiali annexa

Indulgentia nupernime concessa coniugibus annulum deosculantibus die Nuptiarum acceptissima erit familiis futuris Non minus accepta etiam - Sanctissimo gratiose annuente - si filii, lucrabilis quilibet die anniversario Nuptiarum aut saltem X, XXV et L annuariae recurrente.

VARJA

De Sacerdotibus lapsis ad Sacramenta admittendis

pr a potestate et a misericordia Ecclesiae non alienum nec im-
 p ubens exceptionale et singulare, conditionibus in Concilio
 qto edexammandis et statuendis, de presbyteris, qui sacrilege familiam
 am condiderunt, absolvendis et etiam ad Sacramentum Matrimonii
 ni₈₁ amissa spe ad ministerium sacrum aliquando redeundi et,
 c .Iter visum fuerit, imposita poenitentia, v. g. in Religione rudes
 ateczandi (ubi ignota sit praecedens eorum historia) vel infirmis in
 nosocomiis visitandis et ad sacramenta disponendis etc. de Ordinatione
 illi d'comiis visitandis et ad sacramenta disponendis etc. de Ordinatione
 an ato et beneplacito...

De Patrinorum instituto reformando aut frequentius dispensando

f Parvo casuum numero excepto, talis Patrinorum vel Matrinarum
 unctio, in praxi esse nullam utilitatem spiritualem so et a^{ff}erre; Immo
 pl Uttes ipsa est ratio praecipua, cur d'feratur sine d'le, quandoque per
 an nos plures, Sacramentorum, Confirmationis praesertim, receptio... Quin
 a rure deieatur, institutio haec posset quibusdam conditionibus circumdari,
 pl uti praemium concedatur sive Christianis exemplaribus sive
 f Ueris Confirmationem recipientibus non ultra decimum quartum aeta-
 ts annum...

De Laicorum Collegiis

Ad profundiores christianam institutionem Laicorum, qui erunt diri-
 gentes Societatis, commendari poterit Episcopis fundatio Collegiorum,
 quibus Praesint optimi ecclesiastici viri. Plures dioeceses ad hoc uniri
 poterunt, maxime si - ut speramus in Italia - subisdilis quaedam, di-
 recta aut indirecta, istis scholis Gubernium adsignabit.

*De domibus rusticationis aestivis pro dominis Seminariorum et Schola-
 rum Apostolicarum.*

do Ad minorum Seminaristarum praeservationem, indispensabilis videtur
 p mus rusticationis aut saltem « tendopolis » aestiva (per mensem). Item
 / Associationum Catholicarum Dirigentibus intensa formatione, uti fe-
 lx at adhuc insufficientis experientia docet.

De Religiosa « Statistica »

Ad melius studium quaestionum pastoralium videtur omnino providendum toti Ecclesiae *officium statisticae centrale*, quod supponit natione officium nationale, et item in Regione, Dioecesi et a hoc requiritur melior redactio « registrarum » paroecialium et quibus addi debent paginae pro annuali synthesi Curiae mittenda modi paginarum specimina poterit haec Curia redigere et, si expe lit, exhibere).

De incardinatione in Ecclesiastica Regione

Desideratur melior normatio de Clericorum incardinatione, quae sinat magis liberam translationem subiectorum inter varias dioeceses v. g. eiusdem Regionis.

« Ut amoveatur promoveatur »

Si quando oportebit ad amovendum ab Officio suo ecclesiasticum virum, eundem promovere, nemo audeat (quod de facto solum raro accidit) a S. Sede pro amovendo Episcopatum expetere: ne forte indebita praemiatio unius multorum fiat diuturna mortificatio, ipso promoti non excepto...

De Missa domi « transmissa »

Pro infirmis et aliis qui ab adeunda Ecclesia die festo excusantur: salutaris forsitan erit dispositio peculiaris, quae commendet vel etiam inbeat sacri auditionem domi radiophonice aut telephonice transmissi.

De Sacerdotibus specializandis

Pro variis Animarum categoriis, quoad fieri potest, « specialisatio presbyterorum » magnum spirituale emolumentum afferre poterit.

ffr Gurno M. CASULLO
Episcopus Nuscanus

157

Exe.Mr P. D. LAURENTII BASOLI

Episcopi Oleastrensis (Ogliastro)

Lanusei, 1° novembre 1959

Eminentissimo Cardinale Tardini,

Ecu Dnp⁰ ' . In . mando *le* mie umili e poche proposte per *il* Concilio .PIU che .altro in spirito di obbedienza e per manifestare la nost eSetizta del m10 *Clero* e mia per questa felicissima iniziativa *del* anto Padre Giovanni XXIII.

?i cuore a Vostra Eminenza Reverendissima che in questo San aticano II possa acquistarsi *i* meriti e la gloria che si acquisto C ar⁰ Borromeo nel Concilio di Trento.

stra ;n. profondo ossequio bacio la Sacra Porpora e mi professo di Vo-
nunenza Reverendissima

dev.mo servo

ffi LORENZO BASOLI
Vescovo di Ogliastro

Eminentissime Domine,

sis nuntius p mihi, nee non Rev.ma *Clero* fidelibusque huius Dioece-
Res a p ervenit d e Oeeumenico . l b d o..
Ecd . ' bsque ulla dubitat1one, maximi momentt ertt, dlesque m h1stona
afferensiae Catholicae celebrandus; fructusque saluberrimos ac optimos
vendet, cum ad F"dem con firmandam vitamque c h nstrinam in popu l's f o-
Re11. tum ad sanetitatem animarum, praesertim Sacerdotum nee non
Et glosorum, nutr ien d am, augendam, perfie ien d am.
ho erus⁰ mnis ae fidcles omnes huius Dioecesis preces mecum offerunt,
Pastulantes ut Concilium, a viris doctrina ac rerum usu illustribus,
des eparatum, in pace celebretur et sic sese fehclter exp icet, ut votts ac
aug i erüs Be t a lsslmf patns Ioannis XXIII Summl p ont l' c1s respon d eat,
sani ensque g onam et Iaetitiam Sanctae Ecdesiaae, a mirat1onem stu cl lo-
flantquSe erga *Illam* suscitet in iis qui foris sunt, ita ut, divino
Veli e plrtt u, ill umicum ae verum ovile, sub unico ae vero p astore, ingre d I
nt ac redeant.

Dt litteris E mmentrine T uae ac invltat1omi, du t l cantate per fusIs, ob-

sequar, etsi intellego mea consilia et vota nihil esse si ea comparem consiliis quae a viris multo me prudentioribus exponentur, tamen, pro mea humilitate et simplicitate, nonnulla et ego exponere audeo quae a Concilium Oecumenicum referri possunt, cui interesse, si Dominus voluerit, maximo mihi erit honori et gaudio. I

Omni cum obsequio et officio, reverenter S. Purpuram osculans, Eminentiae Tuae addictissimum in Christo servum me profiteor

ffii LAURENTIUS BASOLI
Episcopus Oleastrensis

PROOEMIUM

Cum diurnarii, qui vocantur, oculos apertos et aures intentas habere ad vel secretissima ac intimae cuiusque vitae res perscrutandas, ut in vulgus eadem proferant, omnia saepe false corrumpentes, multamque confusionem, suspiciones et calumnias producentes, ipsi longe a secretis discussionibus ad Concilium pertinentibus; simulque est ne iidem utantur instrumentis radiophonicis atque . I _

Omnes qui ex officio eiusmodi discussionibus interfuerint multo a bile secretum servent. f

Pro omnibus discussionibus autem adsit officium artis librariae (officio stampae) ex viris probatae fidei ac scientiae coalescens, qui quoties, vel cum opportunum videbitur, recte et fideliter quae in Concilio aguntur vel acta sunt, palam faciant per « communicationem officialem » viderint et adprobaverint viri quibus rationes sint muneris susceptae in Concilio.

Nihil impedit quominus Diurnarii adsint sessionibus publicis.

I. De Clero

1. Concilium confirmet sollemniter coelibatus legem pro Ecclesiae Latinae; eandemque commendet pro sacerdotibus Ecclesiarum Orientalium.

2. Omnibus viribus renovanda est exhortatio ad Clerum ad consuetudinem vitae communis amplectendam; consilia opportuna atque practicae instructiones dentur ut res tanti momenti prospere succedat.

Concilium decernat ac statuatur quibus in casibus Episcopus erare possit determinatis sacerdotum coetibus vitae communis

3. Praecepta dentur ut in Seminariis alumnorum animi, a primis, ad hoc tendant, ut magni aestiment atque diligant vitae communis

consuetudinem *Cl* . Ha ut, sacerdotio aucti, vitam hanc communem
 Praeferant, illa potius a vita vrta quam generatim sacerdotes, vel soli, vel
 apud familiares degere solent.

II. De Seminariis

Normae atque
 regulae. M. ue praecepta dentur ad renovandas et accommodandas
 hodiernae moribus acceptas circa aumnorum educatorem necessitatibus
 hodie vitae, ut optime muniantur adversus plurima pericula quae
 mundo perseverantiam vocationis et sanctitatem sacerdotalem in
 Hcluntur.

III. De Matrimonio

D
 atque?uo confirmetur sanctitas Sacramenti Matrimonii, etusque unitas
 ue indissolubilitas.

Item fore d"
 trinae et illi: un Has matrimonii defendatur simulque damnentur doc-
 SoU ittae consuetudinis limitationis prolis.

afirmetur cum ius, tum officium gravissimum parentum

Concl tum p
 quotan . praecipint, aut saltem commendet, ut in omnibus paroeciis
 Christinis cursus lectionum habeatur circa matrimonium atque familiam
 sponsis anam, ad instructionem eorum qui matrimonio se praeparant ac
 tumoris aetatis.

IV. De Communione puerorum

Cum semper in memoriam retinenda ac exequenda sint dispo-
 Praecepta Pontificis Pii Pp. X de puerorum admissione aetate
 tenera Pontificis Pii Pp. X de puerorum admissione aetate
 cialern Communionem, iubeantur parochi quotannis Diem spe-
 Pto ad lestt Ins.tituere pro « Renovatione sollemni Primae Communionis »
 congrua et d^u escentibus s^{gm} d^{clm}um quartum annum attigerint, praemissa
 B^ulusmodi genti praeparatione saltem quadraginta dierum.
 hunc h^b b^b so cmne estum « Renovationis Primae Communionis »
 tuli r a e it finem: ut ad Ecclesiam atque ad Sacramenta illi adolescen-
 evocentur r^{gm} forte, pro dolor! recessissent; ut omnes perfectiore
 scientia illi stit. tian ur circa sacramenta, praesertim circa Communionem
 debeant aristicam atque Poenitentiam, deque modis quibus fructuose recipi
 florerint. ut adolescentui illi quos dixi, aetate illa tam periculosa qua
 Vitae adluventu f^{is} ingressuri sunt, prospectum perfectiorem christinae
 tionis atque officiorum quae ipsa postulat; itemque suae voca-
 soivantro lemati studeant et iuxta voluntatem Dei illud feliciter re-

V. De apostolatus officio

Fideles omnes Concilium commonefaciat de gravi apostolatus officio quo tenentur in salutem animarum, ut plebs tota erisua n d pro itemque ut omnes qui christiano nomine gloriantur operam ent Fidei propagatione toto orbe terrarum.

VI. De Civitate

Civitatem gravis obligatio tenet plurimi facere Dei et Ecclesiae leges in sua ipsius legislatione, nee quidquam admittere quod contra eas rofi sit, praesertim cum maior pars civium Religionem Catholicam P teatur.

Speciali modo quae hie sequuntur adfirmentur: ntes

Civitas officium habet scholae libertatem defendendi adeo ut Pare rin libere illas possint eligere scholas quae magis conformes sint suis P cipiis circa educationem Christianam suorum filiorum. urn

Item Civitas habet officium honestatem morum, praesertim Puherorstas atque invenum, defendendi, prohibendo omnes divu gationes m one sive artis librariae ope, sive instrumentis televisionis: . bl'eam

Edoceantur Catholici, cum agitur de eligendis vlrls ad d'lsuf gerendam atque administrandam, se gravi obligatione teneri dan diti fragia illis tantum candidatis qui integra conscientia catholica Prae ad sunt et propositum sincere exprimant se tales ex l ere in repub lica ministranda. E le-

Concilium sollemniter adfirmet, et sua auctoritate confirmet, icne siae ins inesse ad plenam libertatem in sua explicatione d d' mlsso quam a Christo accepit in bonum animarum et salutem.

VII. De Communismi damnatione

Etsi multa extant documenta plusquam sufficientia a Sede Apostolica iam prolata nee non ab Episcopis damnantia doctrinas materialism, socialism, et communismi, opportunum videtur, ne dicam va e necesse ut rim, ut huiusmodi damnationes a Concilio maiore vl ren oventur, illa omnibus eluceat Ecclesiam Universam simul cum Episcopis omnium re, tlonum, h d' terminis temporibus, unanimiter has pravas doctinas damna que quam quae pessimae, ob innumerabilium perditionem animarum b fcta omnium cardinum humanae societatis, non Ecclesiae tantum, la ea uonem quam secum ferunt.

VIII. *De obsequio Beatissimae Virgini tribuendo*

·1 officium filiale Beatissimae Virgini Mariae praestandum atque
Ve ut hturgicum momentum Concilii Oecumenici, haec quae sequuntur
proponenda puto:

. renouentur Missarum de S. Maria in sabbato, ita ut quod a
.traditum est conservetur, at magis varia ac splendida red-
antur rattone habita, hodiernis temporibus, illius admirabilis doctrinae
quam « Mario1ogiam » dicunt.

. sacerdotibus autem facultas tribuatur celebrandi Missam de S. Ma-
rlta¹² sabbato omnibus sabbatis, dummodo ne occurrat oflicium primae
c ass1s.

ffi LAURENTIUS BASOLI
Episcopus Oleastrensis

158

Exe.MI P. D. MAURITII RASPINI
Episcopi Oppidensis (Oppido Mamertina)

1 septembris 1959

Emimentissime Princeps,

benignitati nostras rogationes acceptas habere placeat, quas
su^bmltl¹ mus ac subiicimus ad Petri Cathedram, Nostram f¹acientes mom-
tonem Ch¹ nst¹ Imitationis:

1 opus esset, guod adhuc iterum instrueremur, tamquam boni
t' ll, ad mores optimos, si forte spes esset de aliqua futura emenda-
tone et m¹ D¹ . atore spintuah profectu ».

emrso obsequentique animo, in osculo S. Purpurae provolutt Emt-
nentiae T¹ R¹ uae ev.mae devotissimos Nos in Christo profitehur.

ffi MAURITIUS RASPINI
Episcopus Oppidensis

J. QUAENAM DOCTRINAE. CAPITA

ad Cat^hec^hsm¹ elementa quae in libro a S. Pfo X conf¹ecto continentur,
a dogm^a et ad doctrinam moralem spectant, uti a^{bh}me quinquagm^ta
m1s erant.

Necesse est ut Catechismus ex nostris temporibus reducatur in dogmatica atque morali evidentia nostrae aetati congruenti.

Ita, exempli gratia, necessarium est ut expressa signatio assumptionis dogmati detur; et pari modo copiose expedienda essent, iuxta legem proprietatis, capitalis ac laboris.

II. DISCIPLINA CLERI ET POPULI CHRISTIANI

A) *Disciplina Cleri:*

a) Seminariis Regionalibus, quae suppleant penuriam et finitam formationem facultatem perficiunt, praecipua cura adhibenda esset in consensu perfecto et concordia cum Ordinatio Dioecisano (cui manus supra Consecratorum capita imponendae sunt) et cum necessitatibus morum saeculi propriae Dioecesis.

Denique Praeceptores Dioecesani et Examinatores interesse ac participare deberent in formatione et institutione futurorum sacerdotum.

b) Quod ad Nos attinet, ex Nostra sententia est ut Gymnasia et Universitates alumni idonei sint ex studiorum Status testimoniis; et hoc ut auxiliatae et in tuto ponatur; apostolicae publicas esint, quae in Universitatibus Scholae genere, necessariae essent; a. . . III Scholas accedendas, ut Religionis Magistri, servatis servandis disciplinam in publicis scholis impertiant cum iisdem studiorum testimoniiis quae Civiles Professores habent; et hoc modo maiore evidentia et gravitate ipsa scientiae Religionis institutio ponitur.

c) Quod ad Nos attinet hortamur ut titulum Ordinationis « ad servitium Dioecesis » sit, ut Sacerdos totaliter filium Dioecesis se existimet, a Apostolatum Dioecesanum deditum et consecratum, removens ita ab origine quamlibet inclinationem ad privatas et personales sacerdotum industrias.

d) Omnes industriae quae ad Dioecesim spectant et ad animarum salutem pertinent, sunt semper et solum ad nutum Episcopi, et hoc ei divino mandato Eiusdem in Can. 127 et 128 *Codicis Iuris Canonici* iam statuto.

Haec agent ratio summo beneficio erit non tantum Ecclesiae, sed praecipue Sacerdotibus ipsis, cogitandi rationem Professionalism! movibilem amovens, quamvis haec inamovibilitatis lex circumferatur et moderetur ex praesentibus Iuris Canonici Codicis legibus.

/} exercitationes frequentius fiant, saltem intra biennium.

Paroeciae administratione Rei Sacrae, sive Cultus, sive Beneficii, sive
tatis a suo omnino arceantur parentes cuiusvis gradus affini-
et consanguineitatis.

esse securitatis cautionalis pro Clero infirmo et inhabili, in
regionis vel nationis ipsius Cleri tributis instituendae
semper in societate tantum clericali hierarchica.

sion ut vitetur se interponendi cupiditas ex parte Status, qui dissen-
creare posset (quod Ecclesiae societati perfectae est incongruens)

Uatn cautiones civiles et practicas normas quae discipuli-
eri dioecesanis erga Ordinarium decernunt.

B) *Disciplina populi Christiani*

Sacramenta propter homines.

dend propter spirituales necessitates quae ad Missam vespertinam conce-
tun concedatur logice, ubique et qualibet hora, S. Com-
municatio, servatis de iure servandis et rationabiliter petentibus.

elata Voce congruentius arbitramur esse petitionem in « Orate fratres »
c) Rogare usque ad « Deum Patrem omnipotentem ».

ber gationem facere audemus, ut oratio post « Pater noster » illi-
nos etc. uti iam in aliquibus Liturgiis mos est, etiam in Liturgia
significata Voce a toto populo recitetur, sive propter ipsam orationis
ginationem, sive praesertim ut debitum obsequium B. Mariae Vir-
ginitatis intercessionis praestetur, quae ita diserte ab Ecclesia Patristica ha-
bita est.

d) Regula formior atque elatior in moralitate morum aestimanda.
stipendiis in maiorem urbium quae ad peregrinationem (turi-
sion : causa, notatur (non tamen sine mali exempli repercus-

1. pagis) pernicioosa dispersio in aestimatione moralitatis

normae Immo si praxis non interveniendi exstat, quasi S. C. Concilii
omnino deessent.

Instructio Universalis utilitatis, non tantum ad malas consuetudines
corrigendas, sed praesertim ut positivum iudicium S. Modestiae Christia-
ne integretur, certo certius utilitati et beneficio communi esset.

Vere aciliorem reddere commentarium « de delictis et poenis »; amo-
catio censuras « nemini reservatas »; obiectum animarum conversionis et con-
et speciationis censurae sint quae magis enores graviores saeculi spectant
eorum autores et adiutores.

Ergo etiam ut in Catechismo appendice ad usum fidei, in re-
versum commentarium « de delictis et poenis » quod ignoran-

tiam amoveat et pro lapsis reconciliationis desiderium foveat, ita confirmatur tota potestas Ecclesiae quae in maiore communione, aestunattone, timore et amore venit.

III. ACTUOSITAS MULTIPLICIS GENERIS

a) Faciliorem reddere et ad Paroeciam dirigere multiplices Societates Religiosas etiam Tertii Ordinis, quae quamdam pietatem fovent. et ratim originem trahunt ex Congregationibus Religiosis et quae in reali actione dioecesana vel paroeciali, Ordinario vel Parocho communi subiaciuntur.

Omnes haec laudabiles activitates, quando a fidelibus coluntur, in actione paroeciali vel dioecesana subiaciendae essent Parocho et quatenus Ordinario dioecesano sine immutazione naturae a privilegio spiritualis uniuscuiusque.

b) pari modo in multiplici atque varia activitate Actionis Paroeciae expeditiores reddendae essent unificandae et componendae essent a cum verticem variae formae Actionis catholicae Actionis socialis, Actionis Professionalis sive genericae sive specifica, ita ut etiam solutio unitaria annualis pro tesseris, adhibita sit pro multiplicibus suboribus, ideoque minus onerosa fit.

c) Mirum Nobis videtur speciatim in Societatibus

. Demonstrat hoe veritas numericae dubitationis et actionis haesitationis C.I.S.L. coram operae formatiois et ideologicae actiois operatio-
rum doctrinae communistae fautorum.

Quaestio perscrutanda est utrum Albae Societates (Leghe Bianche) prodesse possit, ut Christianismi doctrina socialis denuo referatur III labor: is am Hu, non tantum utl' praesr'mm contra marxIsmum, sed utr sententiarum nostrarum reale factum et consequens formatio pro opificum scientiis.

IV. NEGOTIA MAIORIS MOMENT!

a) Novum studium et subsequens dispositio finium aliquarum Dioecesium.

In nonnullis rerum condicionibus animadvertuntur Dioeceses late patentes praeter modum dum e contra sunt Dioeceses immodice minores.

b Rationes ac rerum locorumque adiuncta plerumque iam
a facta sunt, innumeris viis, incolis qui eiusdem naturae sunt omo-
genertate Illo¹arum et praesertim novis necessitatib^{us} spintualib^{us}
earum.

offi S?uapropter ad Fidelium maius bonum promovendum, hoe instans
di^{crum} anima^dvertendum esset ut congruens et pastora^lts fimum sub-
divisio^{di}ocesim asseguatur.

d. Buius negotii et huius sententiae tam magni momenti curam demandando si singulis partibus quarum interest, idem esset ac sententiam a demandare et ita sine intermissione incommodum plurimarum gentium persequitur.

Post Prudens examen de statu quo, aliqua *solutio* assequenda est, quæ hodie necessaria evadit propter novissima et peritura religionis officia ac vite pastoralis, parvis diocesisibus facultas non est omnibus officariis suppeditare, neque possibilitas est activitates pastorales constituere quas temporum progressus absolute regunt.

b) Quis custodit custodes?

st 1. Non est novum Rempublicam hominibus darae iidei catholicae, apo-
 o licae, r omanae committere ab iis qm^bus suffragi¹ atq^o est et qmⁱ sunt
 et tpslⁱ fidⁱ S ei catholicae, apostolicae, romanae.

d d'ed ne novum quidem est quod hi homines, in necessitatem operam
r t legibus ferendis, incurrant de rebus quae interfuerunt et quae mo-
als ac d octrinae christianae intersunt, et hoc non semper per f ec t a vera
d Octrina fit.

guomodo quaestio solvenda est?

erto semper et tantum remedium petere bonum non est, e contra

opportunitatem tamen ac debitum est de dictis praemonere; non relate ad id quod principium doctrinale spectat, sed etiam relate ad quod earum practicae actionem fortuitam spectat; nam baud. legis executione effect potest plus minusve convenienter cum doctrinali.

Exemplum referimus: « Iuxta causa in quaestione agraria ».

Venerabiles Patres Ecclesiae Magisterii omnia experiri institutionem hominum peritorum Superioris Consensus, qui non se limitat in negotiis ad gubernium pertinentibus, horum problematum moment! incrementum comitetur, quae in actu concursu vel sessionem definiunt de rebus quae ad fidei, doctrinae, moralis categoria integritatem spectant.

ffii MAURITIUS RASPINI
Episcopus Oppidensis

159

Exe.MI P. D. SEBASTIANI FRAGHI

Archiepiscopi Arborensis (Oristano)

Aristanei, die 30 septembris 1959

Em.me ac Rev.me Domine,

Nobis visum est quosdam ex Nostro Metropolitano Capitulo, necnon nonnullos ex dioecesano Clero, coram Nobis adunare ut Em.morum a trum eventuri Oecumenici Concilii doctrinae et prudentiae quae ad Cleri disciplinam et ad populi christiani meliorem vitam parant opportuna visa sunt, subiicere; nempe:

1. Ut procuraciones Ordinariorum peragiles et efficaces. re tur, tum in Clericorum regimine et disciplina, tum in marum boni obtinenda, proponere placuit facultates Ordinariorum: d corum augere, latius extendere et iuris sanctione firmare. Item qu dispensationes pertinet.

2. Quoniam Episcopo in dioecesis regimine multum confert a. du mentum vltorum scilicet et prudentia praedictorum, praeserim qu gremio sunt Capituli, qui tamen Chori obligationibus et rest en gribus obstringuntur, opportunum nedum necessarium videtur Capitu rum institutum nonnihil immutare.

3. Cum necessitates animarum in dies succreverint et d' cesanus Cl'erus partem minuerit, necesse omnino videtur Religiosos vltos Episcopus

auxilio esse debere in omnibus quae ad Sacrum Ministerium pertinent.

Aegre quidem et inviti, humiliter postulamus ut onus diei, Breviarum nempe, aliquantulum reducatur, praesertim diebus festis de praeccepto, quando Sacerdos ter Missam celebrare debeat.

5. Omnibus compertum est hodie tum rerum inopia, tum corporalis debilitatione, plurimum apud omnes invaluisse negligentiam in observatione legum ieiunii et abstinentiae et frequentius dispensationes postulari: itaque ad nimia peccata praecavenda opportunum videtur legem abstinentiae simul et ieiunii ad solam Parasceves diem reservari.

6. Ut autem in dies magis augeatur Eucharistiae frequentia, etiam eos qui diurno labori indulgent, optimum esset ut Sacram Communionem quavis hora diei distinbuere fas sit, servata quoad lectionem illam quae nunc viget.

Humiliter Sacram Purpuram deosculor et me profiteor

Eminentiae Tuae Reverendissimae
addictissimum filium
ffi SEBASTIANUS FRAGHI
Archiepiscopus Arborensis

160

Exe.Mr P. D. FRANCISCI PIERI

Episcopi Urbeveterani (Orvieto)

Urbeveteri, 18 augusti 1959

Eminentissime ac Reverendissime Domine,

ci' Litteras istius Pontificiae Commissionis Antepreparatoriae pro Concilio Oecumenico, sub N. I C/59-961 datas, et 18 iunii anni currentis expressas. Has obsequio quam maxima prosequutus, quaestiones ab eis demum propositis humiliter put?, mea in?en?i? Con-
ra d' Poxone habendo, esse, inter alias quaestiones excutendas, dedas-
se n' as, a p'ssimam V'rginem, Mediatricem omnium gratiarum, quam uni-
versim eccl'ia populusque christianus corde firmiter tenet.
quaur' expono:

I. Quoad doctrinam christianam

ci a) Esse definiendam oraculo infallibili Summi Pontificis veritatem
tea Be t'issimam V'rginem, Mediatricem omnium gratiarum, quam uni-
versim eccl'ia populusque christianus corde firmiter tenet.

b) Laici et fideles iterum iterumque, uti supremum nostrae societatis malum, esse damnum, ab eiusque consecrariis, uti existens a problematismo ac materialismo, fideles aptis idoneisque verbis exponendos.

c) Audaces deformatasque conclusiones circa Sacrae Scripturae interpretationem, quae saepe audiri solent et quae a viris etiam ecclesiasticis et clari nominis originem petunt vel adprobantur, excutere, perpendere et nota theologica certa afficere.

d) Veritatem circa aeternitatem poenarum inferni denuo

Veritas haec nostris temporibus in dubio ponitur, negatur in fluxum, praesertim, quorumdam scriptorum non integre ea catholicorum.

II. Quoad moralem christianam

a) Matrimonii unitatem, modestam libertatem ac praesertim sanctitatem denuo defendere ac extollere, et circa eosdem errores patefacere a acerrime profligare.

b) Dierum festorum sanctificationem urgere, cum magis magisque in populo obsolescat.

III. Quoad ecclesiasticam disciplinam

a) Urgere ut sacerdotes moribus et externa quoque vita fideles aedificent.

Ad hunc finem suggerere audeo ut quaestio de habitu ecclesiastico claris verbis tandem ponatur et obligatio de exercitiis spiritualibus, quae nunc alternis annis certis urget, singulis annis et contra eos de m teneat.

b) Insuper, quo magis ecclesiastica disciplina splendeat ubi reseruetur: ut sacerdotum spectatuzatioendos, tur, maxime mus disciplinis quae in fideles, recte et christiane excoluntur, ut catechetica traditio et Verbi Dei praedicatio hodiernis temporum hominumque indigentis accommodentur, ut bonum praestetur, Ita ut quod in extensione dissipatur in unum congregetur.

c) Hoc etiam addere his velim: ut concludatur Breviarium reformatio, et Missa, etiam lecta, legibus liturgicis regatur, quae subtilitatem actionis collustrent et quaedam, optima quidem in se, auferant.

Mea pauperima sententia esset ut Sanctum Sacrificium abolvatur, data a sacerdote post « ite missa est ».

d) Nee omnino spernenda est illa opinio a pluribus prolata, quod saltem collatio Sacramentorum lingua, cuique populo propria, fiat.

e) Cuperem denique ut in Concilio Oecumenico resumatur exegesis veterum virorum et glossorum, eum in finem ut Ecclesia eam aboleat vel melius.

indulgentiam exemptionis praefatae relictis suis commodis non raro
dina/ent, spretis vel sepositis necessitatibus animarum et desideriis Or-
clorum locorum.

definiuerem quoque ut status oeconomicus clericorum ad examen, quo
repulsa ur, revocetur, ita ut possibile sit omnibus clericis aequa forma,
vitae odioso discrimine, ratione tantum habita necessitatis
contra regne, honeste et perpetuo consulere, non omissis iis cautionibus
fidei, pericula senectutis vel infirmiae valetudinis.

Quod haec faciliiori modo assequantur Ordinarii, reputo esse abo-
bationem. Hatem paroeciarum.

Quod, episcoporum, humiliter subiicio, fides ex optato Con-
tatem plura adventura, quae bono animarum prosint ac uni-
versae iuvent.

Unzatem, dicitur, pro qua potissimum preces fundere placet, ut omnes
errantes reconvertantur, Petri, ibique tandem tuto praedogore

Omnino quo par est obsequio Purpuream Vestem Eminentiae Tuae
humiliter ac reverenter deosculor ac me profiteor,

Eminentiae Tuae Reverendissimae
humilimum ac addictissimum servum

fr FRANCISCUS PIERI
Episcopus Urbevetanus

161

Exe.Mr P. D. DOMINICI BRIZI

Episcopi Auximani et Cingulani (Osimo e Cingoli)

Auximi, die 2 octobris 1959

Eminentissime Domine

Epistolam sub die 18 iunii 1959 Prot. N. 1 C/59-963 qua Eminentia
vestra a me petebat ut communicarem animadversiones, con-
silia et Vota circa res et argumenta quae in futuro Concilio
tractari poterunt, tempestive habui.

aximum momentum tribui epistolae et, fretus etiam auxilio vi-
torum, ecclesiarum, Iasticorum peritorum et prudentium, quasdam adnota-
tiones exaravi, quas humiliter propono est mittere ad hanc Pontificiam Commis-
sionem, cui Eminentia Tua dignissime praeest.

Intra diem septembris id facere non potui: veniam peto et benig-
nitati Eminentiae Tuae mea vota committo.

Pergratum mihi est profiteri Eminentiae Tuae impensos animi
sensus ex imo corde.

Eminentiae Tuae Rev.mae
add.mus

ff DOMINICUS BRIZI
Episcopus Auximanus et Cingulanus

A) *Doctrinae capita:*

1. Ut doctrina quae tenet Mariam semper virginem ^{Mediatricem}
universalem omnium gratiarum dogma definiatur. ^{po}

2. Ut doctrina mystici corporis Christi maius momentum in ex
nendo dogmate christianop habeat.

3. Ut systemata philosophica quae vocantur cnuclismu.s ^{kanwln^{us}}
existentialismus qui Deum esse negat, relativismus mora¹⁵, ^{laicismus}
damnentur ut impossibilia cum revelatione christiana.

4. Ut enchiridion conficiatur in quo disponantur:

- a) praecipuae veritates theologiae dogmaticae;
- b) praecipua principia theologiae moralis;
- c) praecipua principia iuris publici eccles. et canonid;
- d) praecipuae normae liturgiae;
- e) praecipuae lineae historiae ecclesiasticae;
- f) praecipua principia doctrinae socialis christianae.

B) *Disciplina Cleri et populi christiani:*

1. Ut Episcopis augeantur facultates relate ad cele ^b rauone ^{m triUrrl}
missarum in die festo, ad altare portatile, ad reductionem legatorum
causis piis, etc. ^{pro}

2. Ut omnes sacerdotes saeculares quotannis vacent spltl
exercitiis per tres saltem integros dies. ^{rualib^{us}}

3. Ut Parochi sint amovibiles ad nutum Episcopi, aut sa ^{Item a^b}
Episcopo, audito Capitulo. ^{entur}

4. Ut fines dioecesium, in specie exiguae extensionis, corrig
methodo praesertim geographica. ^{Ham}

5. Ut clericus alicuius dioecesis canonice transferri posslt ^{a est}
dioecesi^m, praesertlm eims^dem reglomis ecc¹esiasuca^e, ubi
necessitas pro salute animarum. ^{itur}

6. Ut exemptio quae competit religiosis magis ac magls deltm

relate ad E .
qua!" priscopum, et, si fieri potest, abrogetur in eo quod pertinet
modo ad curam animarum.

8. t rus patronatus revocetur.

9. gt bona ecclesiastica maiore aequitate distribuentur.

10. sacr_a:ienta administrentur, guam maxime, lingua vernacula.
tentu . ; chorale emendetur ita ut psalmi nova versione reci-
l et veritate historica nitantur.

ducant. Ut m offi cio pnvate . nocturna quou d"re a cl unum re-
ur.

Ut natura, officia, fines et momentum actionis catholicae de-
ur.

13. Ut instructio religiosa pro adu lris magis ac magis foveatur.

14. Ut ecclesiastica in Seminariis methodicius disponentur.
15. t In 118 rnaius momentum detur studio theologiae asceticae et

Ut _scholae ab auctoritate ecclesiastica dependentes multipli-
r, Ptovrcae docentibus bene paratis et adaequate retributis.

C) *Actuositas*:

1. Doctrina de relationibus inter Ecclesiam et Statum enucleetur.

iffi DOMINICUS BRIZI

Episcopus Auximanus et Cingulanus

162

Exe.Mr P. D. RAPHAELIS CALABRIA

Archiepiscopi Hydruntini (Otranto)

Hydruntini, die 1 septembris 1959

Emine n t zsszme Princeps,

sollicitudo SS. D: N. Ioan?is XXIII, et bene-
llenj Pparet atgue extat rn propositio convocandr Concilmm Oecu-
Eccles. cuzn, cum in P ontrifice et in Ipso solo suprema Petri in omnem
Vigeat.lazn Potestas, iurisdictio et primatus plenissime perseveret et

Vota At augu stum d esiderium cognoscendi prius sententias, consi ra et
adhuc eoruzn .qm in sollicitudinis Suae pattern vocati sunt, benevo
p enius est signum, cum ius et munus seligendi et proponendi

negotia, quae in sancta oecumenica Synodo tractanda erunt, nonnisi ad Petri Successorem pertineat.

Hae paterna benevolentia motus, mentem meam adaperiam meatuque sententiam humillime manifestabo.

I. Circa partem dogmaticam

1. Utiliter resumí possunt quinque quae parata fuerunt Concilio Vaticano, de praecipuis fidei mysteriis: de Ss. Trinitate, iohominis creatione et natura; de hominis elevatione et lapsu; de mysterio Verbi incarnati; de gratia Redemptoris.

Solemnis revocatio istarum veritatum non solum erit confirmatio eorum quae in Concilio Vaticano acta sunt, sed necessaria videtur generationi nostrae, pro benefactoribus terrenis favore intendit.

Nec defuerunt, etiam nostris temporibus, errores veritates impugnantes et evertentes, ut in Encycl. *Humani Generis* fas est videre.

2. In titulis de homine tractantibus, vel in explicitis addendis articulis, perutile mihi videtur urgere aeternam hominis destinationem naturam vialem praesentis vitae.

Multum enim sunt homines ingenii, qui, soli deus optima creatura, fratribus in hac terra parando, coelestis Paradisi obliviscuntur, imdesunt qui pudore deterrentur illum etiam commemorare.

3. In Mysterio Verbi Incarnati revocando, quae Summi Pontificis de cultu Ss. Christi Iesu tribuendo, quae de Christi regalitate pertractauerunt addere oportet.

4. Digna huius primae partis corona et quasi recapitulatio, aemulanda videtur tractatio de B. M. Virgine, in qua partes Dei parae nostra salute et privilegia divina, quibus exornata fuit, Summa Infallibili Magistro annuente, mediatio universalis Ipsius solemniter definiatur.

5. Paratum schema «De Ecclesia Christi» opus est etiam in sua prima et tertia parte, aptandis certe novis temporibus, ratione habita et pretiosi Summorum Pontificum Magister errorum inde exortorum.

6. In prima parte, ubi sermo est de Ecclesia corpore Christi mystico, quae Pius XII abundanter exposuit in Encycl. *Mystici corporis* recondent videntur.

7. Agendo de infallibilitate Ecclesiae, peropportuno opinor de extenso obiecti infallibilitatis determinetur.

8. In tractatione de Ecclesiae potestate optandum est ut fusa munere episcoporum expositio addatur.

Hoc, debili meo iudicio, valde utile erit:

a) ad conscientiam sublimis muneris excitandam in iis qui hac apostolica dignitate induuntur

b) ad restaurandam ecclesiasticam, quae in dies relaxatur,

c) ad evertendam falsam opinionem plurimorum, maxime orientalium, episcopatum iam parvi fieri.

9. Hic tractatio addi etiam potest de apostolatu laicorum et specialiter de Actione catholica, naturam illius, limites et necessariam subordinationem hierarchiae dare enuntians.

II. Circa partem moralem

1. Necessaria mihi videtur vindictio valoris absoluti principiorum moralium.

2. Ad medenda mala quibus institutum familiare laborat, principia moralia familiam regentia, maxime ea quae fidem regulant et generationem prole et prole educationem, opus est revocare.

3. Principia moralia socialia fuse oportet exponere, et virtutes sociales, maxime vero caritatem.

4. Valde desideratur Codex in quo systematice integra doctrina socialis christiana contineatur.

5. Principia moralia professiones respicientia a pari revocanda.

6. De institutione christiana iuventutis quae Summi Pontifices peruse docuerunt utile est recolere.

7. Problemata moralia ex novis scientificis inventis exorientia necesse est scrutari.

III. Errores damnandi

Communismus atheus.

Hedonismus.

Ethica situationis.

IV. Circa disciplinam ecclesiasticam

Prae oculis habens 28 schemata in Cone. Vaticano iam parata et ea quae in *Codice Juris Canonici* continentur, haec humillime subicere audeo:

1. Quoad dioeceses et episcopos:

a) opportunum est considerate coram Deo actualem dioecesium circumscriptioem, et si ipsa Ecclesiae bona vere respondeant.

hodie dioeceses amplissimae et aliae tarn parvae, quae potius dicendae sunt. In primis multoties efficacia vigilantiae a^lis instituta varia vitam inopem generatim agunt: seminaria, ouicia, associatione etc.; ipsa auctoritas Episcopi deprimitur!

b) hoc mihi persuasum habeo: valde coram Deo et Ecclesia episcopos mereri, si ipsi, cum vires ob infirmitatem vel deficiunt, mandatum remittant in manibus Pontificis. Etenim *Codice I. C.* praevidentur remedia his in casibus (coadiutor, auxiarius, administrator) ordinarie bona Ecclesiarum non mihi videntur pro esse.

2. Quoad parochos.

Audivi multos conqueri inamovibilitatem parochorum a Cadice salutem. Multoties bonum Ecclesiae expostulat ut mali sine cunctatione removeantur, sed etiam ut ^bomnes possint ^de una in ^lam parochiam transferri, attentis ^doubus personarum et specim^libus necessitatibus locorum.

Non semper tamen homines sunt opum, qui sciant cetera subordicare; nec processus contra malos, quacumque forma confectus, moras vitare valet damnosas.

3. Quoad vitam et honestatem clericorum.

Lex ecclesiastici caelibatus sollemniter celebranda et confirmanda. Vita interior enixe commendanda.

4. Quoad seminaria.

Opus est traditionales regulas formationis ecclesiasticae revocare, probata propensione, in dies invalescente, sequendi methodum quae nimis sapit naturalismum.

Studium linguae latinae inculcandum, et usus illius in docendis tradendis et addiscendis sive philosophicis sive theologicis. Contra invadentes novitates doctrina S. Thomae et methodus scholastica iterum atque iterum commendari debent.

5. Quoad catechismum.

a) desideratur ut pro recentius enatis christianae societati gentis nova concinnetur editio Catechismi Concilii Tridentini, in qua quantum par est, opportunis additamentis ratio habeatur tum contra errorum quam doctrinarum quae solemnii iudicio definitae sunt a tempore Tridentini ad hodiernos dies.

b) facilis transmigratio fidelium in diversas partes orbis. Lat. ut novus conficiatur parvus catechismus pro universa Ecclesia, lingua latina elucubrandus, facilis, menti modernae aptatus, ad ^bito S. P^o X^o h^oismo, atque etiam ob oculos habitus a^l in ^hrluano fideis populo pervulgatis catechismis. Illius textus in vulgarem linguam versio a singulis episcopatibus nationalibus curanda.

6. Quoad administrationem sacramentorum.

in ui:) in ritibus mihi videtur retinenda .latina,
rel'q. us fideles respondere debent. Veteres tradluones, hturglca lngua
s igiose servata, efficaciter custodiuntur; et unitas Ecclesiae unicitate
ermonis liturgici efficacius recolitur fidelibus,

en· bb) baptisrate: sollicita administratio urgenda; multis in locis
tm aptlsmus per menses difiitur, rationibus pure humanis,

r· d confirmatione: utile videtur indicationem renovare tempo-
118 a minlstrationis huius sacramenti cum mos iam invaluerit non so-
ministrandi confirmationem, ordine praepostero, iis tantum gui
f Eucharistiac admissi iam fuerint, sed illam etiam dif-
eren 1 ad 12, a d 14 annum et amplms ob ratlones, ut amnt, pasto-
rales,

t' d) pro matrimonio: scio multos desiderare faciliorem et expedi-
rationem in praevio examine de statu libero contrahentium. Ex-
derientia tam en docet non recedendum a sapienusslma actua^l Ecc¹ esine
Iscrip¹ tna, guae ideo confirmanda et commendanda.

d 7 Pro abstincntia et ieiunio: necessitas ieiunii recolenda est; mo-
da Hates vero statuen^d ac attentis conditioni^bus genera^lb¹us vitae ho-
t¹ lernae. Crit¹ erium quantitativum absolutum mi^h1 vl¹detur non imm re-
Inendum.

8 Quoad praeceptum festivum: reprobanda diffusa et quasi syste-
matlca vl¹o atl¹o psims.

9 Quoad libros liturgicos:

Exspectatur reformatio Libri Pontificalis et Breviarii.

10. Quoad opera caritatis:

1 Opera caritatis et educationis et instructionis multiplicanda; in il-
a tamen Ptomovendo guaelibet vitanda est humana fi¹nalitas, ve^l l¹ucn¹
t¹ Pbicies; maxime vero abstinendum a debitis contrahentibus et a gua-
it¹ et ali¹ d¹ a in ustria guae vitam vel libertatem ipsarum institutl¹onum
pe ire possit.

V. Circa ordines regulares

v¹J¹ Multos audivi, et non tantum episcopos, congrui abusum pn-
eg¹¹ ex emptionis ex parte regularium.

2 Multi guaeruntur facilitatem gua novae multipltcantur mstltu-
t¹ tones re¹ praesertim mulierum.

3 A multls reprobatur vita non regularis in parvls convennbus.

4 desideratur conspiratio deri saecularis et regularis, qua-
libe certationis umbra, cum unica sit vinea idemgue Dommus.
1x1 gua rogatus.

Velit Eminentia Vestra Summo Pontifici sensus filii et grati animi mei offerre una cum plena et firma fide Magistro supremo et as
Manus tuas deosculans et purpuram, me profiteor.

Eminentiae Tuae Rev.mae
add.mum servum

ffi RAPHAEL
Archiepiscopus Hydruntinus

163

Exe.MI P. D. FRANCISCI COGONI

Episcopi Othierensis (Ozieri)

1959

Othieri, die 2 septembris

Eminentissime Domine,

Accepi veneratam epistulam die 18 iunii 1959 ab ista pontificia
Commissione antepreparatoria pro Concilio Oecumenico celebran
ad me missam.

Grati animi sensus Summo Pontifici Ioanni XXIII exprimo, a tque
ad responsiones concinnandas, reverenter et humiliter, pro mea sub
missa et simplici mente, in Domino procedo.

Omnia fausta a Deo tibi adprecor.

Eminentiae Tuae Rev.mae
add.mus

ffi FRANCISCUS
Episcopus Othierensis

Argumenta circa quaedam doctrinae capita

Puto a theologis in re sacramentaria valde peritis, methodum ei-
cogitari posse ut non modo illicitae ac sacrilegae, sed etiam divinis
consecrationes Episcoporum in posterum reddantur quae fiunt a se
fovendum sicut hodierno tempore, pro dolor! apud me
est.

Satis est ut summa Ecclesiae auctoritate, in materia a tque forma
quibus confertur sacerdotii plenitudo seu Episcopalis intro-
ducatur tamquam ad essentiam consecrationis pertinens aliquod dens-
mentum ex explicita et expressa Summi Pontificis voluntate pen

gratia: introductio in praedicta materia atque forma sa-
exhibitionis et lectionis per Episcopum consecrantem, Man-
att Apostolici, ad Ipso Summo Pontifice subscripti.

Relate ad sacerdotalem perfectionem et sanctitatem, status sacerdo-
o gui suae dioecesi manent addicti, suis Episcopis
oedrun, sacerorum canonum et liturgiae normis et praeceptis obse-
quunur, nullimodo inferior habendus est quam status Religiosorum,
tamen, iuxta Ecclesiae doctrinam, nee laus minuenda est nee
incrementum impediendum.

Circa disciplinam cleri

Episcoporum auctoritas, in sua quaque dioecesi, meliori quo possit
roborescat, et quae fieri debet, recipere muniat.

Religiosorum exemptio, laudabilis utique et commendanda, ne lar-
gorum interpretationibus ampliatur: immo moderate temperetur.

In maiori Seminario Regionali ultima decisio circa clerici vocatio-
nem et circa promotionem ad prosecutionem Episcopo
eiusdem cleri relinquatur: nam in Seminario Regionali Sacerdotum practi-
ca in re iudicium Episcoporum nihil fit: multo pluri fieri solet
in proctorum, exempli gratia, linguam graecam vel matrem
centium, qui saepe sunt iunioris aetatis nee ullam cognitionem ha-
ent necessitatum Dioecesium.

parochorum videtur abolenda.

Religiosus pro concursu ad conferenda beneficia parochialia et ca-
nonici pariter abolenda vel saltem profundius immutanda est.

vestris talaris, ubi viget eius consuetudo, servetur.

Facultates Episcoporum, circa reductionem et moderationem one-
Porum negotiorum piorum, quae non amplius quadrant cum mutatis tem-
porum rationibus, aliquatenus amplientur.

In re liturgica, omnino servanda est lingua latina.
Pro Sacerdotibus insaniae morbo laborantibus, vel pervicaciter in-
tentionis sine vel inemendabilibus, aliqua praesto sit domus cura-
tionis et poenae, ne ipsi, a plebe segregati, bono animarum impe-
dimento sint.

Circa populi christiani disciplinam

Velim tertium praeceptum generale Ecclesiae sic reformetur:

Ad Sacramentalem Confessionem et ad Communionem accedere oportet
saltem semel in anno, quolibet anni tempore: praefertim tamen
tempus paschale.

Minime sequenda aut fovenda effrenata cupiditas in qui religiosas festivitates comitari solent: moderanda potius atque immutanda videtur.

Relate ad ephemerides et folia proelo impressa, ad rem tractandam (Riviste Cattoliche, Stampa Cattolica), multa et continenda erit; qualitas potius melioranda, diffusio augenda et, in peculiaribus adiunctis, etiam imponenda.

*Circa actuositatem multiplicis generis
qua hodie Ecclesia tenetur*

Collaboratio laicorum ad apostolatum hierarchicum Ecclesiae, seu Actio Catholica, in ea peculiari forma quae praesertim per Summum Pontificem Pium XI enucleata fuit, servetur, roboretur, quam maxime propagetur.

Associations semisecretae sive laicorum sive clericorum, etsi finem bonum et utilem institutae, sive in sua ipsarum origine, sive earundem evolutione atque activitate omnino et totaliter a Ecclesia dependeant. Focolaria, quae dicuntur, coenacula et similia ne foveantur.

*Circa negotia maioris momenti
quae ecclesia obire hodiernis debet temporibus*

Quoniam aliquando fit ut viri quidam politici, suffragiis catholicorum ad assequenda publica munia suffulti, reapse sive ob astutiam, sive ob stultam fiduciam, colludant cum communistis atque cumque amicis eorum, eorundemque ad summa rerum ventum; ad tantum periculum praecavendum huiusmodi viri qui datae suspicioni dederint locum, subiiciantur; secretissimae vigilan- ex parte Supremae Congr. S. O. ita ut in subsequentibus consue- nibus electoralibus priventur suffragiis catholicorum.

Circa nonnullas res quas exponere visum est

Optandum est ut ad simpliciore et breviori formam redigantur quidam ritus qui in Pontificali Romano continentur:

- de Ecclesiae dedicatione seu consecratione,
- de altaris consecratione,
- de altaris portatilis consecratione,
- de benedictione signi vel campanae,

aedificanda. de lapidis primarii benedictione et impositione pro Ecclesia

SS. Eucharistiae, absente Sacerdote, haec humiliter propono:
 Locis dissitis, ubi sunt aedificulae (Cappelle rurales di frazioni o stazzi) Squo Sacerdos difficulter et aliquando raro accedere potest, fatis Communem ministrandi tribui potest, pro determinatibus et modalitatibus, etiam selectis viris laicis, optimis viris, pietate et congrua scientia praeditis, nec non sanctimonialibus.

ffr FRANCISCUS COGONI
Episcopus Othierensis

164

Exe.Mr P. D. HIERONYMI B. BORTIGNON

Episcopi Patavini (Padova)

Patavii, die XXX augusti 1959

Eminentissime Domine

Bum . . .

Sin Tuis litteris, datis Romae XIV Kalendas iulias, haec rescribo.

et con gulari quidem omnium tum clericorum tum laicorum exultatione
 unanimes, nuntium accepimus de Oecumenico Concilio a Sanctissimo

In XXIII indicendo et convocando.

Stonibus enim novandarum rerum constantibus tantisque exinde quaeque ab usque cotidie consurguntibus, uti antea temporibus quotiescunque

aetate postolica Sede Concilium congregatum est, sic nostra etiam
 ovibus in Ecclesia pacatis tum aliis sine pastore vagantibus
 turunt. Itatem et pacem populi christiani uno animo exoptant alla-

In quo ego testimonium et fidem, dum sancto proposito non
 sine nullo favore sponte concepto, plaudens gratias refero meritis
 illius, etiam pro merito precibus et curis, una cum Pataviae diocesis
 timentis esse prosecuturum; iam nunc piissimo cordis sensu et
 gitor persequi omnia acplentes quae Pater et Pontifex, ea qua
 Portun Concilio agenda et decernenda proponet, quodque op-

Videbitur de eiusdem Concilii praeparatione, convocatione,
 one atque approbatione instituendum.

Quoniam vero, Eminentissime Domine, fraternis Tuis litteris nignissime nos admones ut « ... omni cum libertate et sinceritate, an-
ma dversiones, consilia et vota circa res et argumenta quae in futuro
Concilio tractari poterunt » Apostolicae Sedi subiiciamus, Tuis isce
verbis umice ductus quae dam quae, meo in dicio, a quo esse momenta
moderate opinor, submisso quidem animo significare audeo, si iu bta
men obtestans me id unum intendere atque sectari ut a or
paream Tuis. Quin etiam, si quid non inutile in mcis litteris forte in qua
venias, non tantum ex rebus propositis, quam ex oboedientia sua
lemcumque virtutem radicitus trahere sentias.

Praenotanda

1. Quotiescumque mecum Concilii naturam ipsam revolv¹⁰, illud
veluti rerum summam sive collectum admirabili quadam forma comP t
situm animo fingo, quod errores damnandos colligat et bona propona
defimen a; ad ea usque latissime pertingens ad quae se exten dit man
datum a Christo Ecclesiae commissum; modis scilicet u
hlsce praesertim aspernatis temponibus, quim neg egantur s^uperiorum
temporum Litterae Encyclicae a Leone XIII, a S. Pio X, a Pio
datae et omnia alia Sanctae Sedis edita documenta.

2. Qui tamen collectus animorum et operum ut vitae b prosit
et animos vlvincet, per eos qui Ecclesiae aut enticl^h agis terll voce⁵
sunt et interpretes, perficiatur oportet.

3. Quapropter in conventibus et studiis quae Concl¹mm praecedun^t
et so um Commisssiones ad hoc e sed etul^m
vehicularis cursibus celeritate faventibus, omnes qui, mxta ea
« in Concl¹mm Oecumenicum ex iure vocantur », consu^lopp^ortunum
videtur. Quibus exemplaria rerum tractandarum mitti poterunt, poEst
vero etiam cone¹usiones et decreta concordata, ea con mane ut P
scopi, et seorsum, et in suis quisque Conventibus Provincia¹ibus capi
tulatim examment ac examinata Romanae Commissioni mlttere curent^d

4. Impensas maiores longiusque temporis spatium replebit
ea congruens et concors operis compositio, quae sapientiam oget
rum cum usu et prudentia Patrum coniungat, atque eorum doctrinam
praecepta in unum conflans nostris rerum vicibus consenuens, s
et faustam Ecclesiae reddat Concilii celebrationem.

Iamvero non maturius, sed efficientius opus populi christiani¹⁵ et prU
pectant, in quo Sanctae Mattis Ecclesiae sollicitudo umversa
dentia eluceat.

5. Si quaestiones scientificae exurgant, quae peritorum consilia et brudentiam expostulent, extra Concilium ipsi consulantur, cum, sessionibus Concilii, Ecclesiastici tantum adesse opportunum videatur.

Sectio Dogmatica

· Excultos inter homines non raro erroris perantiqui nova quaedam apparet cui nomen « problematicismus », habitudinem etiam illis ingenerans intellectualis, qua notionem « problema » autument, de omni vero dubitare sibi licetum credant, idque verum adfirmant in veri inquisitione hominum mentes perpetuo exagitatione vagari.

Contra quem peculiarem errorem, et contra eas omnes philosophorum disciplinae formulas quae in ordine psychologico, criteriologico et errore aliquo laborent, ea principia definiantur quibus suavis certitudo penitus aufertur.

2. Existentialismus, qui dicitur, itemque materialismus, communis atque socialismus, peculiari studio examinentur in sua quisque doctrina atque vitae forma et expressione, ut iusta ratione definiantur iustaque sententia condemnentur.

3. Modernismus, qui licet in coetu sacerdotali, saltem in Italia, eradicationis videtur, tamen inter excultos laicos, usu et actione vitae, instanter serpit, denuo excutatur atque in sua nova evolvendi forma nova damnationis sententia plectatur.

4. Verae theologiae processus atque natura, cui illa opponitur, quam Vocant, nova theologia, plenius et effusius in suo ordine statuatur, atque altera quae vera est definiatur, altera reprobetur.

5. In Sacris quoque Scripturis elaborandis, ad ea praecipue animum intendere quae ad textus explanationem seu exegesis, et ad vitam et usum pastoralem pertinent, non vero tantum ad inquisitionem mere criticam, multoque minus ad investigandam earum venustatem ut in saecularum litterarum libris, necessarium esse duco, ideoque normas et regulas emanare quae iusta methodo alumnos ad sacra studia sapienter et moderate instruant.

6. Cum haeretici novatores ad eorum errores propagandas, in regionibus italicis dico Sacra Biblia late diffundant, necessarium videtur de duplici Revelationis fonte mentionem facere.

7. Cum disceptationes quae quasi quotidie exoriuntur de causis, ut psychologice et quaestionibus ad fidem pertinentibus, erroneam mentiantur solutionem, perutile erit si tractatus de Fide, in usum quae habemus

temporis quaestionibus respondent, congruam illustrationem et definitionem habuerit.

8. Ad errores contra Ecclesiam impugnandos et profligandos : . e
gravia Concilii munera hoc praecipue iudico absolvendum, eas de nlr
theses quae Ecclesiam ut societatem considerant cui Christi man
concreditum est; itemque quae in ea mysticum Christi Corpus
plantur et vl ent; postremo quae suas rationes et usus cum socleta Pu-
civili pertractant (necessitudines et nexus inter Ecclesiam et Rem
blicam).

9. Contra atheismum quem vocant, eiusque vanas specie⁵ et nomina,
Deum esse Eiusque existentiam ab hominibus cognosci et demonstra
posse, definiendum est.

10. Contra laicorum absoluta principia, in Dei plena potestate anunas
hominumque societates positas esse definiendum puto.

11. Sed illam quoque laicismi mitiorem et quasi adumbratam sp i-
ciem, quae non doctrinam et principia, sed usum vitae et tll
cere videtur, non consequentem esse neque dialecticam defimen u
puto.

12. Contra rationalismum, quem vocant, et humanae rationis pdrinfi-
clpatum, rerum ordo quae naturam exsuperant atque evmcu
niatur.

13. Contra quem dicunt naturalismum, quasi discip mam ac for-
m u l am vl tae, peccati origina lls memoriam repetere ems que praesen
in omnibus et per omnia noxios effectus, plurimum proderit. b 5

14. Contra nostrorum temporum recentiores doctrimas. de re u
Christologicis, doctrina de una Persona et duabus Naturis m ris
servanda ac subinde iteranda est. :M dia-

15. Marialibus doctrinis doctrina quae Virginem hominum. e de-
tricem tradit et offert, ab Ecclesia si componatur atque auctoritate
cernatur, omnium vota et expectationes explen confi enter P do
utarius.

16. Sunt qui nostra aetate, vel nimis dilatando vel nimis coarctan,
potestatem Ecclesiae ad nturn sacramentale quod attinet, m
m ucant ita ut catholicis de hac re quid sentiendum sit 5 t ruere op
portunum videatur.

17. Itemque, cum quidam immoderate sentiant de Bapismo d
Confirmatione in Hs quae ad Christum Sacerdotem per tlnent et a
Eius Corpus mysticum quod est Ecclesia, quid catholici er edere d-
beant statuendum puto, ne interdum ex angusto nimis vel lauore
borent iudicio.

18. Doctrina a b Ecclesia collustrata et decreta d e Eucharistia in
actibus Concilii revocanda videtur ne fallaciter fideles sibi fingant p

sentiam realem, transubstantiationem, accidentium species et tempus quo in sacramento permanent.

C¹⁹. De S. Missae sacrificio, in iis praesertim quae ad ultimam attinent atque ad Christi in cruce divinum sacrificium, quid cat olici credere debeant quidque eorum inquisitioni libere permittatur, expresse decernendum puto.

.²⁰. Quomodo sacerdotes confessarii et Extremam Unctionem misere gerere debeant, cum ad infirmum novus admoveatur curatio-
IOUis modus, quern « reanimationem » vacant.

h². Summopere interest ut doctrina de Extrema Unctione quam cat ohcl sequi omnimodis oportet, definiatur, cum nonnulli sint qui autument eam administrari posse cuivis infirmo etiam si gravi morbo non labor-et, eamque posse iterari.

22. Quid de matrimonio catholici servare et consentire debeant, contra pererrantes opiniones praecipue circa eius finem, praescribatur.

De inferni poenarum perpetuitate catholica memorentur principia, cum crebrius serpent errores circa earum quomodocumque terminum.

Sectio moralis

f¹. 1. Ethicae naturalis quae sint praecipuae rationes ac principia definitantur.

. 2. Condemnationis sententia plectantur illae morum formulae ac disciplinae erroribus inquinatae, ut « moralis relativa » vel « circumstantiarum », « hedonismus », « utilitarismus », etc., quae nostra aetate grassantur.

. 3. Cum humanarum scientiarum, praesertim medicinae ac chirurgiae processus totam vitam pertingant et amplectentur, necesse est principia moralia inde emanantia decernantur, in iis quae pertinent ad fecundationem artificialem, euthanasiam etc.

d 4. Quae sint principia catholica quique modus et fines, cum agitur de Paedagogia, de psychoanalysi, de metapsychica etc.

5. De modo agendi cum iis qui « individua pathologica » dicuntur et nostra aetate numero quotidie ingravescent, certae normae —

De solaciis quoque atque oblectamentis normae morales revisere opportunum videtur.

7. In disputationem deducere videtur utrum disciplinam de censuris ecclesiasticis probare denuo conveniat et spectare.

Sectio ascetica

1. Magni quidem momenti atque perutilem singulariter et propriam sectionem instituere quae nostrae aetatis rationes et mores asceticae vitae cognitos pertractet, cum sanctitas, et ordinari et eximia et heroica, sit praerogativa et signum S. Matris Ecclesiae.

2. Postremis huius temporibus, tum Summorum Pontificum documenta (Litterae Encyclicae praesertim *Haerent animo*, *Ad sacerdotii*, *Menti nostrae*, *Sacerdotii nostri primordia*), tum aeternae vitae incrementum proposita subsecuta, ut sanctae asceticae mysticae in Seminariis, ut assiduae in recte instituendis cursa et labores, ut exercitationes spirituales et recolectio mensilis, ultimus, sacerdotum et laicorum frequentes congressiones, laicorum apostolatus, communio quotidiana, aliaeque plurimae, id effecerunt ut rursus perfectior vitam non minus sacerdotes quam fideles vehementer ageant.

Ad quam securius consequendam Concilium normas praescribere rationes quae iter volentibus et petentibus pangant.

3. Germinant quoque hac nostra aetate coetus et conventus, tamen pseudospirituales, quae eximantur a quidem sunt a Concilio improbata fidelibus exponenda, ut caveant ab illis.

4. Normae praeterea praescribantur quae conventus quosdam spirituales et nascentes formas atque sodalicia interioris vitae compe-
scant et dirigant.

5. Quo funestiora fiunt tempora sacerdotibus, eo magis Exercitia muniantur oportet praesidiis; inter quae praecipua eminent spiritualia singulis annis absolvenda.

6. Asceticae vitae disciplina atque doctrina, quatuor adiuvantibus et aspirantibus Encyclicis (*Haerent animo*, *Ad mentem nostram*, *Sacerdotii nostri primordia*), ut optamus, atque aperta improbatione damnetur illius haeresis species quam cant agitationis haeresim et actionis.

7. Asceticae doctrinae et mysticae ut alacriore animo studentur neantur sacerdotes, atque omnia sibi parent quae ad amandum et gubernationem eos reddat efficaces ministros et sapientes.

- b 8. Quae noviter produnt et evulgantur contra sacerdotalem coeli-
fortiter condemnanda sunt et catholica principia aflirmanda quae
a 10 XII in Encylica *Sacra Virginitas* comprobantur.

Sectio liturgica

1. iam vertunt tempora quibus in unum codicem collectae
sacrae liturgiae normae et disciplinae, ad liturgicam actionem simplicem,
certam atque omnibus eadem reddendam, tradantur.

2. Principia, si desint, decernere aut decreta redintegrare ut ars
sacra in musicis modis, in picturis, in architectura, cum fine suo et cum
nostra quoque congruat, oportet,

3. Latinae linguae sollemnis usus atque verendus nulla unquam
ratione deseratur.

4. Cum sacerdotes numero fieri ubicumque deficient. Missarum
audere celebrandarum numerus quotidie augeat, trinationis facultatem
Ordinarius eorum diebus festis utrum opportunum sit concedere
videatur.

Sectio pastoralis

1. Pastoralis methodo quae de iusta via deflectat atque aberret ut
Irenaeus quern vacant, pragmatismus, naturalismus etc. expresse ob-
standum censemur.

2. Praecipua pastoralis vitae atque usus principia decernere oportet.

3. Novas viae aperiantur atque modos, quibus pastoralis
experientia nostris hisce temporibus accommodatur et servit, singulificare
Igitur opus est atque decet.

4. Monita subiiciantur et normae ad ea quae maiorem in dies
virescunt. A. gravitatem assumunt directoria in re sacramentali, in re sociali,
in actione Catholica etc.

Sectio disciplinaria

1. Oportet quidem disciplinae normas esse definitas et certas; sint
tamen generales, ita ut Episcopi, quibus errores et abusus inter oves
serpentes propius discernere datum est et persequi, eos in conciliis
atque in Synodis, propria et singulari sententia persequi possint
que valeant.

2. *Sacerdotibus.* Utrum beneficiis paroecialibus novis modis pro-
videndum sit; itemque utrum temperanda sit aut penitus abroganda
quae parochos facit inamovibiles.

3. *Seminarii alumni.* Ad alumnos in Seminariis institutos, moderatores pedagogicas tantum artes et principia sequantur, quae modis et usibus doctrinis congruant, relecta nempe ea nostrae aetatis disciplina, cui nomen « autoeducatio ».

4. *Religiosis.*

a) Status religiosus quantum praestet quantaeque sit utilitati nostris hisce temporibus, aequum atque bonum est ut ad singulas autem congregationes et instituta quod si innovoprodeant, certis legibus severe consulendum est, ne consuevant.

b) Ad earn vitae sanctimoniam quam dignissimus eorum status postulat excitentur religiosi, parentum leges et spiritum singulari cum prosequentes.

c) Catholico sensu praediti atque imbuti, Ecclesiae serviant nius se submittant.

d) In mansiones plurimas et loca operariis carentia, et cunctis compositione distribuuntur religiosi, ut Ecclesiae laus et lidius deservire queant.

e) In apostolatu peragendo, Ordinariis locorum subdantur giosi, quavis exemptione, si forte extet, abrogata.

f) Religiosorum exemptiones bene sint definitae et iis tantum cumscriptae rebus quae ad interiorum domus disciplinam et rationem pertinent.

g) Professione emissa, moniales in sua quaque domo vel alicubi congruum tempus et continuum adhuc commorari libeat, ut aequa disciplina in suo munere fundendo aptius instruantur.

h) Quaestuandi licentia ulli instituto non concedatur nisi tribus, quibus utique in arctius reducta sit oportet et certa definita.

i) Religiosis sororibus quaestuandi licentia minime quaevls alia instituta erigere fas sit quae, remota quaestua, congruam dotem habere non constet.

5. *Laicis.*

a) Institutionis religiosae laicorum munus et praecceptum ut integrum absolvatur commendare oportet.

Instandum est etiam ut, diebus festis praecepto satisfacere non contenti fideles, honestius se gerant sancteque vivant.

b) Vitae disciplina et probi mores in fidelibus ut reparantur et decet; atque turpia vitia quae miserandum in modum hodie pebant populum christianum, expresse condemnentur.

c) Monendi sunt atque erudiendi fideles de periculis quae ex

vestium habitu inverecundo, ex foliis diurnis et Jibellis, ex cinematogra-
Pio, ex radiophonia etc. oboriuntur guotidie et adoriuntur animas.

d) Utrum conveniat fidelibus suadere ut Communionis praecepto,
quidem tempore satisfociant, quin tamen sub gravi peccet si
quis aha guam Paschatis tempore sacram Communionem sumpserit.

Sectio de Magisterio

1. Utile videtur atque commodum conficere et edere catechesim
quamdam ad parochos, guae, nostrae aetatis gravioribus curis respectis,
summam doctrinae catholicae collectam deferat.

2. Utile guoque videtur et necessarium providere ut aberrationes
interdum occurrunt in sacro verbo praedicando aegua condemna-
affliciantur; atgue normae et disciplina instanti aetati accommo-
ata, llstituuntur.

3. Recentiores artes et modos, gui boni sint, praedicandi, fovea-
mus; adhibitis guogue iis praesentibus subsidiis quae ad veritatem com-
municandam adiuvere videantur.

d' 4. Catechetica puerorum institutio instandum est ut assuetis mo-
is experientia ratis, tradatur; neve novas rationes et formulas inse-
quantur catechistae manifesto aberrantes.

5. Certae et praecipuae normae definiantur circa sacras missiones
a laicis tantum habitas.

6. Inter varios modos et formas praedicationis, efficacissima sem-
fer se praebuerunt in aliqua pia domo ad haec accommodata Spiritua-
ia exercitia, guae prorsus commendanda sunt atque fovenda.

1. 7. Institutionum epitome seu rationem studiorum fundamentalem
lsce nostris temporibus aptam pro Seminariis redigendam puto, ex
qua unumguodgue Seminarium suam particularem et propriam confi-
cere stud eat et fn e sequatur.

8. p rope d euticae schola in annum constituta quasi tltrocmnm d
tnentem christiane efformandam, et Theologiae quintus annus ad artem
Pastoralen, praec1pue effmgendam in S eminariis instltuere opus est^t
et urget, ut sacerdotes pietate, , apostolica navitate vere in-
str ucti atgue exornati plenius evadant.

, 9. Normae fundamentales redigantur pro Directoribus spiritualibus
et Confessariis in Seminariis suo munere fungentibus.

d.. 10. Facultates, in disciplinis theologicis, vel philosophicis, vel iuri-
academicos gradus extra Urbem conferentes, ut amplius et spen-
1<lus d octrina Ecclesiae collustretur stu d iaque sacra novo crescant^t n-
cretne^t o, restituendas utile esse putamus; hlsce utique con d lcloni^b us.

ut in unam aliquam ex Pontificis Universitatibus Romanis singulae aggregentur, ut si non doctorum lauream saltem baccaurorum Const. et licentiam conferendi iure cohonestentur; ut statuta enique tutioni « Deus scientiarum Dominus » accomodata obsequantur. 11

11. In pueris instituendis et educandis, nostra aetate nonnu disciplinae et usus aberrantes invaluerunt qui duntaxat principia firmanda de iure Ecclesiae in puerorum educatione, e tate scholae, de christiana pedagogia. d

12. Particulate studium et attenta vigilantia sunt impendenda a ephemerides et libellos periodicos.

Sectio de laicatu catholico

1. Quinam sit locus et dignitas laicorum in Christi Corpore « sive quoad esse sive quoad operari », normis ceris et perspicue illustrate oportet. Ec.

2. Associationes quae, quamvis in C.I.C. non memorentur, in Ecclesiae iure et potestate utcumque sunt, quaeque actionem quae ad apostolatam sive ad hominum societatem sive ad delectationem pertinentem, exercent, in sua natura et modis accurate definiendae sunt (A.C.I., A.C.L.I. U.C.I.D., C.I.F. etc.). d

3. In laicorum Associationibus, illae primum locum obtinere debent, quarum praefecti et moderatores, quarum statuta atque agnoscuntur modus et forma ex ecclesiastica hierarchia immediate pendent est tantum nominis quaestio quam rei). 15 pro-

4. Ne nimis germinent laicorum Associationes, certis normis videatur quae earum ortum atque progressum caute moderentur socialibus

5. Magni vero momenti videtur curare ut omnes actionis sectiones et formae in suo ampliore sensu acceptae (actionis sectiones, actio oeconomica, actio sindacalis, actio politica) diligenti iudicio pendantur; atque perspicuis normis consulatur earum videri rationem, ut quae o sint devitentur, quae vero prosint enixe foveantur.

De dissidentium fratrum unione

Ut Oecumenicum Concilium, adspirante Altissimo, vanas et sumptas opiniones dissidentium fratrum dissolvat, eorum benigne suadeat ut acrius intenti et amantes fiant verae Ecclesiae, preces eo admovendas ex imo corde promittimus, et vltimus ferventibus. rae- que anph. E le- cc p- ous exo

Varia

1. *Missioles.*

a) Perspicuae statuatur normae quae missionarium operam apud
acatholicos proponant, illustrent et suadeant.

b) Quae in quibusdam catholicis regionibus navitates inceptae sunt
operam favendam, ut Patavii in Collegio Universitario
Insperantium Medicorum Missionarium (C.U.A.M.M.), ubi pie exco-
ad christianos mores elformantur qui artem aliquam in
Patti us. profitantur, experiri opportunum duco.

c) de) Dthgenter perpendatur inceptum quo, quibusdam dioecsisibus, sa-
tel otibus instructis et oeconomis suis d'us prae d'itis, locus reman d'a-
ur ill partibus infidelium, ut tamclum « dioecesis missio » excolatur.

2. *Collgregationes Romanae.*

Inter Ecclesiasticos sunt clm, o bsequent! animo, censeant mu t a t i o-
nes, cl quas am in Congregationes Romanas inducendas esse, ad acquam
offi tiorum et munerum d'istn b ut i o n e m.

ea 011 ex. gr., qui exoptent ut uni tantum Congregationi
usac beatificationis et canonizationis committantur.

3. *Beneficia ecclesiastica.*

n Sunt inter Ecclesiasticos quidam qui cfilagitant ut certis normis,
ostrae aetati accomodatis, providatur, provideatur ad vitam oeconomi-
cam c'eri saecularis.

4. *Catechismus.*

u . Dtrum, quo aptius catechetica institutio pueris tradatur, textus
c) Opeus conficlen d'us sit, qui praecipuas formulas Doctrinae Cl Instrinae
tgat et p reces in toto orbe catholico consuetas.

5. *De abstinentia et ieiunio.*

ab .unt qui instant ut quaestio adoriatur et d'efiniatur de iciunii et
stillentiae lege.

6. *Emigrantes.*

n . Migraturis extra fines fidclibus, modis congruentibus providcatm, et
Otnae ab A l' posto tea Scdc traditae opportune memorentur.

Observatio generalis

Mat EC onci li. Vaticani temporibus ad haec usque nostra tempora, S ancta
i ler Ecclesia humanarum rerum vicibus pracsens, quaecumque ad
nu co umit atem f aciunt et incrementa fidel' morumque, tempestivis d e-
fi nciavit m onit'is, h ottamentis et legibus, in min's Summorum P on t i-
culi et R omanarum Congregationum documentis contentis; ex gm us

Oecumenicum Concilium viventis doctrinae copiam et inexhausta argumenta abunde trahet, ad divina vera sollemniter adfirmanda, ad humanas hortationes, ad iustas leges disertè decernendas.

Propter laetitiam fructuum, quos allaturum fore Concilium laetissimum et vehementer exopto, dum Romano Pontifici, qui suo sapienti consilio illud voluit celebrandum, gratias ago iteratas, hanc quantula ea sunt desideria, Eminentissime Domine, Tibi subiicienda propono; ice indignus et impar ad tanta munera; et Sacram Purpuram, in signum venerationis, ad os refero devote.

Tibi addictissimus

ffii HIERONYMUS B. BORTIGNON

Episcopus Patavinus

165

EM.Mr P. D. ERNEST! CARD. RUFFINI

Archiepiscopi Panormitani (Palermo)

Prat. 37-XIV-60

Palermo, 11 febbraio 1960

Em.ma e Rev.ma Signor Mio Oss.mo,

Terminato il grandioso ed esemplare Sinodo Diocesano di Roma, oso manifestare all'Eminenza Vostra alcune proposte per gli studi preparatori del Concilio Ecumenico. Ne ho mandato copia al Santo Padre a:en.d.oml. mostrato - con somma degnazione - ne l'ultima audienza e slderlo di averli.

Rinnovo fin d'ora il voto che la Santa Chiesa di Dio estenda sempre più la sua opera salvifica nel mondo ancora tanto bisognoso verità e di bene.

Con l'antico affetto Le confermo Eminenza Rev.ma e Carissima, mia profonda stima, anzi la mia mentre Le chiedo la carità di ricordarmi qualche volta nella Santa Messa.

Umilissimo, dev.mo, obbl.mo servitore

ffii ERNESTO CARD. RUFFINI

Arcivescovo di Palermo

1. Estrarre dal modernismo biblico-dogmatico-disciplinare, già provato dai Sommi Pontefici in vari documenti, gli errori principali e condannarli decisamente.

In questi ultimi tempi sono corse, anche nei libri scritti da cattolici e fra alcune delle nostre scuole, teorie assai sospette e temerarie, per

n?n. dir peggio: per es. citca l'ispirazionc, la storicital. c l'incrranza dei Libri Sacri ...

(S :ichiamare la Pont. Commissione Biblica alla sua finalita originale n . Io .che non e quella di promuovere ricerche o di appoggiare le n?n d P. In l'oni, anche ardite ..., ma di vigilare perche il sacra patri-
t?n10 el. l. Il Ispirati non venga comunque Ieso.

2 . benc guale sia l'autorita dei Ss. Padri ncille questioni attillentl h F, d e, e quan d o l' oro msegnamento sin d a segmrsl.

3 . ?bbligare le Curie diocesane (almeno le Mcttopolitanc) ad usare la censura per tutte le pubblicazioni locali che toc-
Re l gu. cstipni riguardanti - direttamente o indirettamente - la gione e a morale.

4 . Costituite nella Chiesa un organismo che dirigga - b per il mondo cattolico - a cu turn, la stampa, la propaganda. Non asta riprovarc
0 . cdondannare cio che c apertamente falso, occorre indicare quel che si feve rite nere tconicamente e quel c le si d eve prnticare per esser c?n ormi alla dottrina della Chiesa, tra le correnti dominanti del pens-
slero e d c azione.

5 . Aggiornare e coordinare le funzioni delie Sacre Congregazioni (Per es.: le Sacre Congregazioni del Concilio c la Concisto-
questa. e la Sacra Congregazione dei Religiosi).

1 f . Quali i diritti inalienabili della Santa Chiesa, qualunque sia a orma di governo.

7 . s.anzionare i diritti della Chiesa nel Campo dell'insegnamento c
il comppto. <lei Vescovi al riguardo>, fissare l'obbligatorieta dell'istru-
Zione r l' e Igtosa e stabilire a chi spetti l'educazione del fanciulh.

Ch. . Inserire le norme minime essenziali per favorire il ritorno alla lesa delle crlstrnnta separate c r lente.

9 . Riaffermare il valore lscetico e pastornle del celzbato ecclc.sw-
Stzco, ond e stroncare ogni velleita contrarn.

10 . l'obbligo della recita dcl Breviano, dal qualc non Pod lf .
che Sl tlte?gono dispensati con grande facilita. E forsc da !n-cferirc ranz se ne nduca il quantitativo, anzichc tollerarne frequentl trascu-
e.

1 . Unificare la disciplina ccclesiastica, stabiendo norme che tutti d
aER 0110 salvo casi particolari a giudizio del Vescovo. Per es.;
n: la c ill Sicilia c'c Ja sospensione per i sacerdoti che osassero cp-
rcite ill Ctnema o ill teatro, mentre a Praga e a Monaco d. B avfer. 7
vist 0 cl e i preti si recano liberamente ai divertimentl pu bbl' lci.

Ip .
r1mn <lell'ultima guerra.

12. Definire quale sia la natura della vocazione sacerdotale, quali i segni e quali - in merito - i diritti del Vescovo.

13. Stabilire le norme fondamentali della formazione dei seminaristi: oggi vengono diffusi - al riguardo - sistemi errati. del

14. Riservare il nome di « Seminario » - secondo la Concilio di Trento - agli Istituti che preparano al sacerdozio sano. In alcune diocesi, oltre il Seminario diocesano, vi sono sette Seminari di Ordini e Congregazioni religiose: questo fatto è equivoco anche nel settore economico.

15. Prescrivere - nelle scuole di Teologia - l'uso della latina, che è « *sermo catholicus* », come lo chiamava Pio XI. lo studio, sì che viva e serva anche come mezzo d'intesa tra religiosi di differenti nazioni.

16. Definire chiaramente, in ordine alla perfezione, il valore del sacerdozio a servizio della diocesi.

17. Allargare il concetto di *parrocchia*, in corrispondenza a nuove necessità. - Le mutate condizioni economico-sociali hanno delle organizzazioni stabilite, che potrebbero essere repute (Per es.: complessi industriali, sanitari [cliniche], villaggi speciali) - Ridurre al minimo la inamovibilità dei parroci; oggi quasi tutte le autorità sono amovibili, a discrezione dei poteri superiori.

18. Sarebbe oltremodo utile che le diocesi venissero con in qualche modo intercomunicanti per aiutarsi a vicenda, in maniera che una diocesi ricca di clero fosse a fornire sacerdoti a quelle che ne fossero considerevolmente scarse.

19. Mettere in maggiore rilievo l'autorità e la dignità del Vescovo, che - subordinatamente al Papa - è « Magister », mentre tutti gli altri costituiscono la Chiesa discendente.

20. Rendere periodiche le Conferenze Episcopali nazionali, per scitare maggior impegno nell'azione pastorale e armonia nella

21. Rivedere le esenzioni religiose, limitandole al minimo indispensabile, e sottomettendo i Religiosi all'autorità episcopale nell'esercizio dei sacri ministeri. Per le Religiose non si dovrebbe ammettere esenzione dalla giurisdizione dell'Ordinario del luogo, salvo le loro Costituzioni.

22. Le controversie che dovessero sorgere tra Religiosi, Sodalità, Confraternite, ecc., e il Vescovo diocesano, dovrebbero risolte dalla Sacra Congregazione Concistoriale e da una Commissione Cardinalizia, per un riguardo verso la Sacra Gerarchia.

23. Non è raro trovare Religiosi che non hanno mai occasione

166

EM.MI P. D. BENEDICT! CARD. ALOISI MASELLA

Episcopi Praenestini (Palestrina)

Romae, 24 octobris 1959

E.me ac Rev.me Domine Mi Observandissime,

Ut Eminentiae .Tuae Reverendissimae perhumanae . . . ti₀ni faciam
satis, anima^dversiones in a^dlecto f^ol^o10 d^lgcstas ml^h1 visum est su .
missa veneratione subiicere. S Ordi-

Diutius immorari constitui super disciplina Sacramentorum . . . uia
nis et Matrimonii, spectato eorum peculiari momenta, et praesertim q
eorum firmitas nostris diebus acrius impetitur.

Super ceterorum innis institutorum d^lscip^lam me esse absinen-
dum duxi pro e con^{fi}sus eadem instituta consultius ap^usqu^e a^d ext^l0
men revocatum ac moderatum iri in singulis SS. Congregationibus, pr
sua cuiusque competentia ac navitate. r as

Quae dum sapienti iudicio Eminentiae Tuae submitto, manus u^li
humil^lime d^leosculatus, occasionem nanciscor me cum max^lm^l obsequ
sensibus profited eidem

Eminentiae Tuae Reverendissimae
humil.mum atque abs.mum servum vcrum

ffi B. CARD. ALOISI MASELLA

*Episcopus Praenestinus**I. De sacrosanto Missae Sacrificio*

a) Fideles aptius instituantur de Sancti Sacrificii praesentia . . . t di-
gnitate deque salutaribus fructibus atque ritibus et caeremoniis, ut
idem maxima cum reverentia intersint. 0-

a) Reducatur numerus Missarum quae applicari debeant « pro p^o p^o
p^o », eas contrahendo ad solos dies dominicos et festos d^e P^o recept^o.

II. De catechetica institutione

a) Spectata sat magna ignorantia religionis multorum fideum, . . . iun-
gatur c^len^li tum saecularibus tum religiosis ut impensius d^lcent 111s
tut^loni re l^lglosae, ins^listendo praescriptionibus plun^lcs a d^l Aposto^lic

Sede vacante et in hac parte normis naviter tractatis a S. Congregatione Concilii per Decretum diei 12 ianuarii 1935.

ci b) Inculcetur Moderatoribus Seminariorum observantia Epistolae dictae S. Congregationis de Seminariis et Studentium Universitatibus in die 8 septembris 1926 «De catechetica disciplina in sacris seminariis impense excolenda» quae et methodum respicit quae doctrina doctrina aenae est.

III. De assistentia oeconomica sacerdotibus inopia laborantibus

In multis dioecesibus haud pauci presbyteri post longum, fidele et pio atum servitium in ecclesiastico ministerio praestitum, per reliquos suae vitae annos maxima indigentia reperiuntur et miseram vitam vivere coguntur ob inopiam rerum oeconomicarum, quae vix quatenus, saltem crescentes sunt ad honestam sustentationem, adeo ut cum dedecore status clericali. Nos Is commendicare nuntius praescritum debet cetum omnes clericorum ordines fruuntur idoneis ad honestam sustentationem opus institutorum vulgo assessorum, deinde laqueum et infortunium, pensio, mutuum assistentia mea. Unus reperitur clericalis coetus qui huiusce necessarii adiumentum in igitur: quare urget ut et huiusmodi succurratur aliquo oeconomico adiumento quo postrerni vitae anni hoc sub aspectu sereno animo decurrant.

IV. Foundationes pro cultu exercendo

Existunt fideles ut sua stipendia concurrant oeconomice necessitatibus suis in ecclesiis paroecialium domorum, ad celebrationem sacrorum aedificiorum provehant atque supelectibus quae ad divinum cultum equibuntur suadentur instruunt.

V. Quod attinet ad Sacramenta S. Ordinationis et Matrimonii

Sacra Ordinatio et Matrimonium duo sunt oblatum in domino socialiter in futuro Concilio Oecumenico peculiariter commendabuntur.

Comperit ipsum populum fidelem vaide nunc mirari quod vinea sacerdotalis et status conjugalis antequam reputati tanquam in Xatau gignentes perpetua et indissolubilia, nunc quadantenus relinquantur.

Clusae contra sacram Ordinationem et causae matrimonii quoties in triplicem ob maiorem forsitan spem quam proponentes nunc o-

vent de faciliore ac feliciore earum successu. Et res eo devenisse videtur, ut etiam qui per plures annos in pacifico adimplemento obligationum sui status manserunt, experiri omnia audeant si forte ab exoso vinculo liberari contingat.

Optandum igitur est ut aliquod remedium huic malo proximum Concilium Oecumenicum afferat.

Circa Sacras Ordinationes.

a) Urgenda est executio Instructionis S. Congregationis de Sacramentis diei 27 decembris 1930 et Litterarum Circularium reservatarum eiusdem Congregationis diei 27 decembris 1955 ad Ordinaries locorum nee non Instructionis S. Congregationis De Religiosis diei 1 decembris 1931, ita ut omnes ad quos spectat, graviter onerata eorum conscientia, ea omnia quae in praedictis instructionibus habentur adamussim servare teneantur.

b) Urgenda pariter est observatio Normarum quae a S. Congregatione de Seminariis et Studiorum Universitatibus datae sunt Moderatoribus spiritualibus et eae quae continentur in praefatis Litteris circularibus S. Congregationis de Sacramentis, eo vel magis quod in processibus adversus Sacram Ordinationem, oratores non semel Moderatorum spiritualium culpa adscribunt si iidem sacros ordines susceperunt, dum ab iisdem prohiberi arcendique debuissent. Pronum autem est hos spiritus Moderatores sese defendere nequire, ob inviolabile secretum, quo adstringuntur aut quia e vita decesserunt; proinde accidit ut vis consiliorum, quae sibi delata autumant, exaggerantur a sacrorum ministris suae vocationi infidelibus et speciem quamdam eorum dictis moralis coactionis praesefert.

c) Proponitur ut causae contra S. Ordinationem non instruantur nisi ex praevia peracta inquisitione, de qua loquitur Instructio S. Congregationis de Sacramentis edita anno 1930: «Regulae servandae etc.» nuncupata, appareat spes fundata de probabili felici exitu causae. Proinde Ordinarii in suo voto non solum de probabili fundamento susceptarum precum S. Congregationem edocere debent, sed etiam de rationibus ob quas causae introductionem orator distulerit et de fundatae spei argumentis nanciscendi felicem exitum. Valde optandum est ut dispensationes a lege caelibatus sacerdotibus impertiendae ad minimum reducantur.

d) Praescripta a iure interstitia servantur, immo praestat statuere ut inter diaconatum et presbyteratum saltem sex mensium intervallum habeatur, quo tempore diaconus quae sunt sui Ordinis propria munia sub dependentia parochi vel Superioris religiosi rite exerceat.

De Matrimonio.

a) Parochi sacrique concionatores quam cum frequentia fidelibus catholicam doctrinam de matrimonio recolent eosque inducant ad perpenam germanam eius naturam, essentielles proprietates, egregios fines: id plurimum conferet summae aestimationi ac venerationi fovendae erga hoc « magnum Sacramentum » quod nostris fidelibus omnigenis conaminibus impetitur ab Ecclesiae inimicis. Ad haec improba molimina propulsanda valde praestabit observantiam urgere apostolicae Constitutionis « Casti Connubii » Pii Pp. XL

b) Tempore congruo ante matrimonium parochi alique sacri ministri peragant canonicas inquisitiones sponsorum ad normam can. 1020 et Instructionis S. Congregationis de Sacramentis (A. A. S. 1941, p. 297) ad praecavendam invalidam et illicitam nuptiarum celebrationem quae a sequentibus tribus capitibus procedere solet: ab impedimentis matrimonialibus, a vitiis consensus et a defectu canonicae formae.

Ad validitatem consensus in tuto ponendam sponsi sunt apte interrogandi si matrimonium libere et sponte ineant, si illud contrahere velint ad tramitem doctrinae catholicae, absque ulla intentione vel conditione contra matrimonium ipsum aut aliquam eius essentialem proprietatem.

c) Quoniam tantum adnotanda quoad applicationem can. 1098, qui formam matrimonii extraordinariam praescribit, cuius applicatio in quibusdam regionibus ab incommodis non paucis vacare non videtur.

d) Oporteret considerare denuo quaestionem an matrimonium admittere possit conditionem veram et propriam idest suspensivam licitam aut conditionem de praeterito vel de praesenti, et considerare etiam causas de nullitate matrimonii ob simulationem consensus.

e) Expedire videtur ut impedimenta dirimentia, quae hodie vigent, numero reducantur. Ad hunc finem forsitan aliqua impedimenta dirimentia gradus minoris reduci possent ad categoriam impedimentorum impediendum.

f) In iure processuali innuo tantummodo quod norma can. 1562 (pcregrinus in urbe) opportune non extendatur ad causas nullitatis matrimonii ut vitentur abusus exinde procedentes.

ffi B. CARD. ALOISI MASELLA
Episcopus Praenestinus

167

Exe.MI P. D. EVASII COLLI

Archiepiscopi Episcopi Parmensis (Parma)

Parmae, 26 martii 1960

Eminentissime Domine,

Hic in^frascriptus Archiepiscopus-Episcopus Parmensis venerandae
epistolae ab Eminentissimo Domino Cardinali Commissionis
paratoriae Concilii Oecumenici Praeside acceptae nihil
scripsit ex eo quod opinabatur nullo eos singularis responsi^{ff} dan¹⁰
cilo tenendi, quia litteras a Reg¹⁰nis Aemilianae Episcopis simul exarata⁵
missasque subscripsissent.¹

Tamen, ut proprium suumque votum pate^f aciat, petit in^frascriptus,
ut quod futurum est Oecumenicum Concilium auctoritate sua^{ff} cate^d
chismum promulget, quo et ipsa fundamenta Ecclesiasticae doctrinae, e
hominum societate revocentur explanentur designanturque, et^t opus^b
ante
ab Ecclesia tradita de *familia*, de ; :
impedientibus suscipiendisque de iureque proprietatis, nec perspicu
cumenta praetermittantur de Ecclesiae docentis iure muneribusque circa
quaestiones definiendas de *publica nationum vita* administranda deque
nummariis rebus gerendis.

Quia socialis Catechismus perficiat quodammodo et ad no^{vissima}⁵
necessitates componat optamus edictum illum a Sacrosancta Tridenuna
Synodo *Catechismum ad Parochos*.

Eminentiae Vestrae obsequentissimum se profitetur ac

devotissimum

ff EvAsIUs CoLL¹.
Episcopus Parmensis

¹ Cf. Mutinen., pag. 383.

168

Exe.Mr P. D. IOSEPHI PULLANO

Episcopi Pactensis (Patti)

Prot. N. 640-59

11 augusti 1959

Em. znentzsszme Domine,

iuni?fficiutn mihi est rescribere litteris Erninentiae tuae diei XVIII inter nuper elapsac. Res guae, hurnili rneo iudicio, in futuro Concilio,

1. Ab caetera omllia argurnenta, mlli vldentur pertractandae laec sunt: Episco . !narnovibilitatis parochorum (de qua in can. 454) ut storib pi brdrnarll rnaiolem libertatem habeant consulendi, idoneis pa-
2 us, ono anirnarum.

tores et Horem tl-l'b uere auctorftatem paroc^ho super vlcarl0s coopera-
Inagi'st sacerdotes p aroecrñe; item rectori seml'llarñ super praeposltos et
Bo^{ros}, d^p 'd' l. capituli super canonicos et mansionarios.

nimiae a magis consulendum his praesertim temporibus
3. Cum lbertatls

Xationes . nostns tempmibus multa sint oblectamenta et animi rela-
libus et ' sacerdotibus ut quotannis vacent exercitiis spiritua-
Pro hor^{guotldle salt} em per spatim unius guac^lrantls l'lorae, su^b gravl, ut
4 A canonic's , oratloill' menta^l fncum^b ant.

5 C^tratloill' sⁿ distributio bonorum paroeciarum sub vigilantia Oilicii
Ioecesanae.

6 L^{onsulere p}enslorn sacerdotum seniorum et a^dslstentiae flrmo-
mnium sacer otum et non tantum uti aiunt, congruatorum.

cursus philosophici in seminariis quintum

7 p^{ool}oglcum pro praxi pastoralì.

Cotidia c^{stu}are a re'lglosis ut operam dent bono ammarum mal0re con-
cleri ia:m dero saeculari, praesertim his temporibus guibus deficientia
Ad^{en}.tatur.

Providend^{malorem d'}lscipⁱtnam promovendam et me^{l'}ms b^{ono} ammarum

8.

nentiam . . . rre ad diem vlgeslmam tertrnm dccembns lemnm et absu-
die legi no^{vglllae} N atlvitatls Domni, guia magna pars c^{nstll} c^mmm we

9 p n satlsfaciunt.

setvafa le^{acultas} co^{mmulllcan}d^l guacumgue h^{ora}, etram extra M^{lssam},

IO Cge ietunii nuper temperata.

ontrah^{ere} a^lquos ritus Jongiores ex. gr. consecratom's ec-

clesiae, altarium, etc. ut facilius peragi possint *et* ad maiorem fidelium participationem obtinendam.

11. In missa pro sponsis, celebranti facultatem dare legendi benedictionem sponsorum lingua vulgari.

Intenim gratins ago Eminentine tuae cni, maxuna cum reverentia, Sacram Purpuram osculor.

Eminentiae tuae 111.mae ac Rev.mae
add.mus

ffi IosePHUS PULLANO
Episcopus Pactensis

169

Exe.Mi P. D. CAROLI ALLORIO
Episcopi Papiensis (Pavia)

Prot. N. 324/60

Paprne, dl'e 20 aprilis 1960

DECLARATIO PRAEAMBULA

Quas nunc responsiones demum Romam mitto, scripseram quidem et paraveram iam infra limites mensis septembris elapsi anni 1959; sed eas serius *et* severius considerans, iudicaveram tales non esse quae mererentur Romam mitti.

Sunt etenim quamplurimi qui - probe adsueta - severioribus studiis incumbunt et quaestiones omnes ex professo tractant et consilia seu iudicia perutilia exprimunt; et hi videbantur mihi esse sane superque: et numero et virtute. Hisce perpensis, destiti, et ea quae paraveram, apud me retinui.

Nunc autem, recentibus iteratis sollicitationibus condescendens, quae iam, mitto, adiiciens quasdam adnotationes, quas acceperam a Theologis bonae famaе.

De meis moris et de insufficientia mearum responsionum veniam enixe peto a charitate Vestra.

ffi CAROLUS ALLORIO
Episcopus Papiensis

ANIMADVERSIONES CIRCA QUAEDAM DOCTRINAE CAPITA

Attendite vobis et universo gregi, in quo vos Spiritus Sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei (Act. XX, 28).

Praeae sive Inter unum sive frequenter contradicere videntur: gregatio et multa limitatio episcopales auctoritates positae a SS. Concant et romani quae ob hanc causam suos Officiales multiplicent. Episcopos quoque cogunt multiplicare suos Curiales ut negotia cuiusque Episcopi - dum - non minus scienter, consenserint et consilio Episcopi solvi possunt. rursus negotiis accensatur:

contrahenduntur causas dispensationis in 2° et 3° gradu, ad nuptias et alias;

feriatio concessiones faciatum pro missarum celebratione pro tempore Paschali; pro collatione beneficiorum affectorum

2. C. Beneficium affectum, etc.

tibus quoniam concessio facta sive Religiosis, sive Curialibus, sive Adstantibus Episcoporum Cœtuum, etc. etc. per litterarum faciatum specimen Pierrescopi ignorant et quibus Ipsi non gaudent.

triduo pro usu talium facultatum, ab Episcopo loci - si conneratituri - requiri debet praevenitum *nihil obstat*; (sed ge-

3. Canon quia supponitur ...).

sis, multum concessio plurimarum indulgentiarum multis Familiis religionis Confessionis orationibus, pro minimis praecibus, operibus; item pro nariarum, pro infinitarum concessio indulgentiarum ple-

In fide Partium pro singulis festis diebus etc.

sistenti avorem Episcoporum autem - pro populo - in praemium ad-souere sollemnibus pontificalibus conceditur et quidem Pontificum forma indugentium quinquaginta dierum (qui nunc duoratione r. c. « in forma consueta Ecclesiae »; et pro hac gratia petuntur

4. Episcopi pro Augusto Pontifice et pro Sancta Matthea Ecclesia ...

unaquaeque dioecesi Ordinum et Familiarum reli-

ab auctoritate qui sive exempti sive non - , independentes se gerunt suam v. ornate Episcoporum, et suum ministerium sacerdotaliter exercent et sed Propter oeconomicam adstruunt, non iam in servitium dioecesis, oeconomia independenti iudicio, pro suo libitu, et in suam utilitatem

Si sancte religiosi videntur et operantur, dioecesi certe et animarum bono favent. Sed si aliter res se gerunt, quid de facto potest. C. Episcopi. Facillime religiosi possunt pia plebi blandiri potius quam

obsistere: possunt earn artificiose allieere et inclinationibus quasi superstitiosis ipsius indulgere potius quam easdem eorrigere. baud

Et si Episcopus de ipsis aliquid reprehendendum iudicat, raro spinas et tribulos eolligit. ..

5. Aliud notari potest ineonueniens, quando Religiosae domos promovent et regunt pro epheborum et puellarum edueatione, lin Scholis et Collegiis. Horum exercitium absque dubio fit valde u-crosum. D

In hisce domibus ecclesiae eriguntur plerumque valde die in diem, de anno in annum, sive domus, sive ecclesiae magl¹¹ ⁵ ez-pensis ampliantur, exhornantur, transformantur ...

Pecunia redundat; familia religiosa ditescit ... Nee debet po-test Episcopus male ominari hisce familiis religiosis suae dioeeesis.

Attamen liceat lamentari bane suam sortem: Ipse enim tenetur ra-tionem exigere uniuscuiusque vel minimae Administrationis et taxare quod residuum habent miserabiliores huiusmodi adm^{lll}stra-tiones, pro necessitatibus dioecesis. h

De grandi exercitio oeconomieo horum collegiorum et harum
1 vñ:unt et operantur intra fines eius^dem^{d'}ioee^{sis}. ^{lll} li
omnino SClte, nihil exigere potest. Religiosi enim a potestate episcopa
eximuntur et rationes nemini reddunt.

Un^de ... saep^{lss}ime decantare fas est illud S. Evange^lii e^{ff}atum: ^r
« Qui habet, dabitur illi: et qtti non habet, et quad habet, auferetu
ab eo » (Mc. 4-23).

6. Insuper hoc quoque advertendum est, quoad Religiosas familias.
Curam animarum d^lrectam d^lfficulte acceptant. Tamen, ¹si qua ex-
traordinaria ve^l etiam ordinaria expensa subeunda est a re^lgios^a fami-
lia, sive pro^dmo, sive pro oratorio suo, sive pro qua^l et m^lifesta⁻
tione cuius seu pietatis, stipes publice et privatim quaer^ltantur, ^o ^{lls}
quoque et diar^{is} a^{dh'}b[']ttis, Immo et personis specia^liter a^d quaeritan-
dum deputatis.

Et de his omnibus Episcopus nee tenetur nee potest aliquid
scere et iu^dicare, nee partem expostulate congruam, pro necess^{ita}ubus
suae dioecesis.

Uncle fit. ut Religiosi et Religiosae persaepe suas domus
et sua oratona marmoribus et praetiosis operibus ditent; dum plebs c^{ti}
s^{ti}ana, quae nunc catervatim ad margines cuiusque civitatis agglome-
ratu^r, caret^t ecc^lesia, caret oratoriis, caret omnibus, quae necess^aria sun^t
et pro celeb^l missae in festis, et pro erudien^a in h^{rl}sua^{na}
doctrina et adslstendis rudibus seu operariis, praesertim pueris.

Dicit adhuc ^Apostolus: « *Nos vero orationi et ministerio verbi in-*
erimus » (6-4).

sacerdos? hie tractari potest gravis quaestio de vocationibus ad

Sotzum, quas Deus suscitatur, in servitium Ecclesiae suae.
Suntne sufficientes vocationes ecclesiasticae ad necessitates nostro-
rum temporum?

potest disputari et de numero relativo, et de exigentiis hodiernis,
et de conditionibus in quibus apostolatus sacerdotalis exerceri debet.
Sed omnino sincere tenentur confiteri hanc conditionem de facto

zngens sacerdotum numerus subtrahitur effectivo exercitio
Sacerdotum.

recenseatur numerus dioecesium, quae propter exiguitatem ter-
ces non sunt vitales ad fines assequendos, qui hodie unicuique dioe-
cae assignantur, pro parte efflata in bonum christianae repu-
blicae. Si computentur seminarii, capitula, curiae dioecesanae, officina pro
que catolica; si recenscantur folia periodica, ad associationes cuiuscum-
que generis et cetera omnia, quae in unaquaque dioecesi, praeter
dunt opum et suam domum, necessario exigunt praesentium et impen-
sabilem operam personalem Sacerdotum, fateri debemus multitudinem
vitio amari (quam dinumerare nemo potest), sacerdotum esse divino ser-
vicio vacare subtractam vel coacervatam multitudine, non in
non in Ecclesiae, sed in servitium ... mensae propriae et fami-
liae Domini.

pro hisce sacerdotibus, pro hisce inutilibus et vacuis seminaris,
dioecesis Curiae episcopalis, pro hisce capitulis, et pro hisce inutilibus
Ecclesiae impenduntur omnes redditus, qui valde rectius possent ad vitam
sive in re publica ipsa sentit effectus horum conditionum
provinciae sive in sua vita totali.

Vocationes desiderantur numerosiores?

Dicitur quod sed Deus generi in necessariis non deficiat, in superfluis non
abundat. hunc est ut vocationes inserviant corpori Ecclesiae,
non in re publica ipsa sentit effectus horum conditionum.

De Paschate - De Calendario Unico Universali - De praecepto paschali

Postulat a sapientibus viris omnium pene populorum desiderant et
ari reformatio calendarii ita ut mensium, hebdomadarum et die-
num computentur instaurato ordine rationali et unico pro
so orbe terrarum.

Optimum foret occasionem Concilii felicissimam nandsci .arri-
pere pro huiusmodi negotii solutione. Pro difficultatibus
religiosis forsitan praevalerunt utilitates, quae in hodierna vita civi i
ubique vindicantur.

Immo fas est sperare et dicere etiam eodem unico universali .ea en-
darlo f ac l ms et opportunis omnes gentes vocari poss^e ad universa⁶
lem unitatem, quae totis viribus et enixis praecibus imploratur a
Ecclesia Catholica.

2. *Calendarium Paschatis memoriam repetit; et Pascha memoriam
petit paschalis praecepti.*

Praeceptum communionis « *intra tempus paschae* » - hisce nostris
temporibus - non prodest amplius bono animarum.

Plures fideles ad communionem accedunt occasione:

- a) Nativitatis Domini, quando de longinquo domum suam re-
petunt;
- b) Occasione festi annualis Sanctorum Patronorum loci et occasione;
- c) Peregrinationum ad Sanctuaria; vel occasione extraordinariae aut
specialis praedicationis.

Optimum quidem est in Pesto Paschatis ad sacramenta accedere.

Sed si tempore paschali ad sacram communionem fideles non ac-
cesserint, non amplius se accusant; nec se peccasse conscil su^{nt}, nec
facile suadentur de tali peccato, quia semel in anno communicant¹.

Pro fructuosa cura pastoralis valde desiderabilius est ut numeru
accurrentium ad confessionem, occasione pasch^hatzis, minuat^{ur}, ita ut
confessio evadat fructuosior ex parte poenitentium et securior ex parte
confessorum.

Occasione paschatis fere impossibile evadit quibusque parochis
fessores reperire numero confitentium pares, dum in universe orbe
fessores, eodem die, eisdem horis, desiderantur, et deficiunt omnino,
propter solemnes functiones celebrandas et certo certius impares sunt.

Huic rerum conditioni nullum apparet efficax et rationabile reme-
dium. Magis *proderit summopere commendare* fidelibus, ut sponte acce-
dant ad communionem tempore paschali quando commemoratur P^{as}-
sio et mors D. N. I. Christi « *qui nostrum immolatus est* » et
in memoriam eorum fidelium revocare et urgere praeceptu^m com-
munionis, *non quomodocunque, in die Paschatis, sed sancte et fructuose
recipiendae semel saltem in anno.*

Monendi ergo per totum annum fideles, quia praeceptum
nonzns urget omnes in anno. Et hoc modo praeceptum co^mmunionis
annuae, ante conscientiam fidelium melius et rectius componebitur cu
conrelativo *praecepto* « *saltem annualis* » *confessionis.*

Quoad sensum dogmaticum festorum

dam Ecclesiae festum Corporis Christi ad Eucharistiam publice adorandam
g onficandam instituit. Dein festum SS. Cordis adiunxit, ad
amorem pandendum, insinuandum et reparatoriis operibus glo-
anitum et perficiendum ad remissionem peccatorum et ad salutem
arum.

Fateri tamen haec f... n cogimur in Chrístino populo magis ac magis per
atnor permanens Christi praesentia in Tabernaculo; eius
tiae, nbl ?mmunione, et *multo rarius et multo minus* sacrificium iusti-
fecte, o atio mund a et ho ocaustum pro peccatis, quo^d vere et per-
, renovatur in missa.

Baec doct : Baec doct :
comp . rina evl enter patet in officio et in missa, quae S. Thomas
sub suu: et dona vlr Ecclesiae; lquet in oratioe: *Deus qui nobis*
in gub d *acramento mtr b: a z passiois ttae memoriam reigtistz* etc. » et
quad tus. am antiphonis; haec doctrina explicatur in officio SS. Cordis,
Pro per rrm mutatum fuit; sed in liturgia, quae in anno celebratur et
rand opu^o praesentatur, nunquam apparet Christus uti in cruce ado-
ficio h^{us} est: *Sacerdos summus, aeternus, universus*, cum quot^ole sacri-
Vid^{omnes} in cl^{gent} salvari.

evident. eat Sancta Mater Ecclesia, ut haec doctrina in ordinario cultu fiat
cipare ror et fru^tuosior, ita ut fideles curent et satagent M^{rssae} parti-
fugaci; e Pot^{Jus} frequentius quam eucharisticae benedictioni assistere
circa r et *levlter*, cum evidenti damno pietatis et rectae doctrinae
nu^{lll} *veram Eu* c^{aristiae} substantiam et valorem; nam h^{arum} bene^dictio-
stanti et sollemnitas Missae ipsi dignoscendae nocet et prae-
b^{ilat}. all^{Issa} e ante ignorantium fidelium oculos et conscrutium o^bnu-

... tna : Non datur ff^e rca et rationabile remedium huic rerum con^ditioni:
acced^{grs} Ptoder^{rt} sum^{opere} commendare fidelibus ut a^d communionem
Ptaece ant temp^{ore} pasc^{mh}; et in memoriam eorum revocare et urgere
sed C^{ptum} comm^{unionis} non quomodocumque factae in d^ete pasc^halis,
laudab^l is sancte et fructuosae receptae *saltem semel in anno*: et
qui p^{lhus} tempore paschali quando commemoratur D. N. I. Christus
It^{asc} a no^t s rum immolatus est ...

conrefati^a Ptaec^e eptum *communione annuae*, melius componeretur cum
Vo Praecepto *con/essionis annuae*.

De lege abstinentiae et ieiunii

Quaeritur quatenus est utilitas huius legis huiusce nos tris temporibus? —
Extra propriam domum hodie fere impossibile fit huic legi se conformare et parere.

Omnes fere homines hisce temporibus vivunt dies noctesque ex propriam domum.

Nee valet mutare diem obligationis. Quinimmo hac dierum mutatio. augetur confusio conscientiarum et impossibilitas observantiae, hospites non obligantur praeceptis et frui possunt privilegiis et dispensationibus.

Nee consulendus est recursus *pro dispensatione*.

Dispensatio plerumque est inutilis et superflua; quia iam suapte conditione non tenentur ad observantiam legis. Talis dispensatio foret causa erroris et periculum peccati forma is pro illis qui suapte conditione, iam de facto dispensati, dispensationem non provocent aut petant, et ignorent se non teneri ad legem.

Summopere *consulatur* observantia abstinentiae voluntariae, pro qui abstinentiam servare possunt; hoc satis erit ad bonum animarum.

Idem dicendum est de ieiunio.

Ab hisce considerationibus unicus casus eximitur feriae sextae mortis Domini.

Talis apparet optimo Sacerdotum, qui confessionis ministerio habitualiter sunt addicti.

Ad ea, quae hucusque tractaveram, haec adiungenda censeo, quibusdam theologis affirmata ex ordine enucleare nequiveram.

I. *Quoad doctrinam*

Curet Concilium:

1. *Ecclesiam praesentare:*

- a) quoad suam intimam essentiam (Corpus Mysticum),
- b) quoad naturam suorum finium et suae missionis,
- c). suas relationes necessarias et essentielles circa omnia vitae individuae, vitae familiaris et vitae socialis (respublica, scilicet, oeconomia familiaris).

2. *Ecclesiam definire in sua structura essentiali:*

- a) quoad suam hierarchiam (Sacerdotium),
- b) quoad vitam religiosam eiusque munera et officia,
- c) quoad statum laicalem eiusque munera et officia.

3. *Doctrinam circa matrimonium severius enuntiare et enucleare,*

intuitu profundioris spiritualitatis et perfectionis in vita familiari adquirenda et fruenda.

⁴ M. Declarare amplius theologiam marianam (Mariam Conredemptricem-^d e Iatnicem, Mariam et Ecclesiam etc.).

II. Quoad disciplinam

Curet insuper Concilium, quantum in humanis fieri potest:

¹ : Ecclesiam ita *instruere* et *organizare* ut servatis ^guae Christus de ipsa. Innuit, faveat: maxime unio, seu insertio Ecc¹ . 0 .
: forsitan administrativae multa decentrando et autonomias ampliores inducendo.

² : Episcopis restituere evidentiore ac realem functionem in suas Ecc¹ esias, forsitan fiat ut ita augeatur quoque spiritualitas sacerdotum atque aliorum.

³ : *Curare* quoque ut clariores ac evan-gelico conformiores relationes existant inter Episcopos et religiosos exemptos.

⁴ : *Fovere* summopere inter Sacerdotes formam vitae communis, ita ut ministerium sacerdotale collegialiter adimpleatur sive in regione, sive in roccesi, sive in vicariatu.

Quae ratio vitae prodesset praesertim iunioribus sacerdotibus, sive quoad formam, sive ad materiam. a Ionem spirituaalem sive ad conservationem vocatlonis, sive e Iacms exercendum ministerium sacrum.

III. Quoad liturgiam et pastoraalem scientiam

Curet Concilium ut:

ha 1. Codex liturgicus tandem prodeat, post revisionem liturgicam. Ad hanc curandam haec criteria servanda videntur:

confirmare intimam substantiam (et traditione), .

) *fovere* progressum doctrinarium et dogmaticum (v. gr. Manne corredemptio in celebrationibus quadragesimali, et paschatis, etc.),

n t c) *fovere* formam simpliciore hodiernis moribus et exigentiis adaptatam (vulgari forma).

² : *Directorium conficere pro praedicatione*, nostris temporibus sum: ad exemplum Concilii Tridentini, quod catechismum romanum creavit et edidit.

³ : *Catechismum* efformare vel reformare seu aptare quoad formam quoad materiam ut efficaciter cateaoriae variae fidelium ad doctrinam necessario discendam iuventur.

IV. *Tractatus specialis quoad vocationes*

Curet insuper Concilium ut habeatur tractatus doctrinae^{l'} et practicus^t circa vocationes.

1. Omnes vocationes - quae sacerdotum respiciunt - (saeculari¹ regulares, monasticarum) sunt quae^d a maiest^datibus inspiration^{es} quibus singuli vocati invitantur ad sequelam Christi in servitium E i-

2. Ergo, quia tales omnes subiici debent hierarchiae^{es}; potest^{pt.} scopis¹ qui singulos probant et consecrant ac in ministerium^m immittunt^{tra}

Ad Episcopum ergo competit de vocatione iudicium ferre; et Spiritualem Director potest et tenetur iudicare tantum de internis aptitudinibus.

3. Ipse Episcopus quia corresponsabilis evangelizationis totius mundi (v. « Fidei donum » Pii XII), iudex est etiam de Ecclesiae necessitatibus. r .

4. Nee dici debet in saeculo non esse possibile perfectionem¹ attingere: Ceterum namque saecularis - ut satis constat - attingere potest verticem sanctitatis et vitae contemplativae...

V. *Quaedam animadversiones circa iurisdictionem ad confessionem^{es} recipiendas.*

Intuitu hodiernarum conditionum vitae, in cunctis terrae, et locis, opportunum videtur iurisdictionem sacerdoti pro confessionibus^{'bus} ita conferre ut:

1. *Unus sit Ordinarius* (nempe proprius cuiusque sacerdotis) qui *Sacerdotis scientiam et vitam iudicet ac probe^{er-}*

2. Ita *probat¹* Sacerdos valeat munus recipiendi confessiones^{lex a-} accipere *ubique¹* ubique^{orte} sit vocatus - saltem in sua provincia^{ecclesiastica}

3. Iis^d etque rationibus non amplius servantur reservationes⁵ casuum, nisi extendantur ad satis amplam regionem.

4. Si considerentur applicationis can. 522 eiusdemque interpretationes^d diversae et in se discrepantes et insuper ceterae^{ad} ad¹ tractationes^{nes} quae¹ conceduntur, principium specialis iurisdictionis ad recipiendas^{es} solutiones¹ manifestum evacuatum did¹ potest et recte ab omnibus^{videtur}

5. Non amplius^{h b} habetur criterium unde dare, secure et uniformiter¹ enuntientur *opera* quae dicebantur *servilia*. Opus habent Sacerdotes⁵ fideles et magistri ut Magisterium ecclesiae criterium ad iudicium rendum clarius exprimat et patefaciat.

6. Rectius videtur^d solo a confessario (vel saltem a confessariis¹ prae-

dandum esse iudicium et facultatem consequenter legendi libros prohibitos: certe confessario reapse competit tale iudicium circa convenientiam talis concessionis, in singulis casibus ...

· Certe necessaria est totalis revisio circa normas ieiunii et abstinentiae (de quo iam diximus).

⁸ Circa missas et circa communionis distributionem fidelibus multa rectissime iam innovata sunt: Desideratur ut quae concessa fuerint, ordinentur et in codicem inscribantur dare ac quantum fieri potest definitive.

ffi CAROLUS ALLORIO
Episcopus Papiensis

170

Exe.Mi P. D. ANTONII JANNUCCI
Episcopi Pinnensis-Piscariensis (Penne-Pescara)

Pescara, 5 settembre 1959

Eminenza Reverendissima,

In riferimento alla venerata lettera di codesta Commissione Anti-del Concilio Ecumenico, del 18 giugno 1959, prot. n. 1 C/59-
0/ ' mi onoro rimettere alcune note che vorrei sottoporre alla bene-
,a considerazione di Vostra Eminenza Reverendissima e degli alti Pre-
ati competenti.

di fhie?-go scusa per aver ritardato l'invio di qualche giorno, a causa
strardonari impegni diocesani dell'ultimo mese.

on i sensi di distinta stima mi confermo

di Vostra Eminenza Reverendissima

ffi ANTONIO JANNUCCI
Vescovo di Penne-Pescara

I

che Riprendere il concerto della sess. III, cap. IV del Concilio Vaticano,
così si riassume:

f « L'uomo con la rivelazione tende dall'umano al divino, con lo
0 20 della propria mente, assistito dalla Chiesa, per la ricerca di una
Verità immutabile, ma suscettibile di chiarezza filosofica, storica, cu-
la e ».

In base a questi concetti condannare i tre orientamenti della cultura moderna:

- a) esistenzialismo;
- b) storicismo;
- c) evoluzionismo ideologico.

E precisamente:

- a) contro il rifiuto della verità assoluta sia in campo naturale e in quello soprannaturale, riconfermare la universalità delle idee e l'immutabilità delle essenze;
- b) contro la tendenza a trasferire l'instabilità e il continuo divenire del mondo tecnico nel mondo delle idee e della verità, condannare il relativismo filosofico e teologico;
- c) contro la tendenza a considerare ogni dottrina come problema ancora da risolvere, riconfermare la validità del

2) la illiceità degli esperimenti medici, lesivi o gravemente pericolosi per la vita umana, quando non siano giustificati dal fine primario onesto;

3) la illiceità delle Rivoluzioni, quando non vi sia evidente tirannia;

4) la illiceità della corsa avventata degli autoveicoli nelle strade.

IV

Se vi siano gravi difficoltà economiche, ambientali, sociali e morali, e precisare se sia consiglio e debba ritenersi obbligo morale grave permettere l'uso del matrimonio al tempo « agenesiaco », qualora questi possano essere sufficientemente determinati.

V

L'affermazione evangelica: « *Ubi sunt duo vel tres coniuncti in nomine meo, ego sum in eis* » (Mt. XVIII, 20), possa intendersi come presenza specifica, e quindi come grazia specificamente diversa:

1) nella Concelebrazione del divino Sacrificio?

2) nella Preghiera comunitaria o sociale?

VI

Definire in rapporto alle tesi marxiste e ai numerosi influssi che ne invano alla mentalità moderna nel campo della giustizia sociale:

1) se il diritto di proprietà sia salvo, anche se si inserisse nei piccoli, medi e grandi? Complessi, in definitiva funzione sociale e di proprietà, il principio della compartecipazione dello Stato in forma proporzionale.

2) se il « *Querite primum* » (Mt. VI, 33), debba intendersi solo di importanza o anche priorità di urgenza.

VII

Esaminare in esame la dottrina del Corpo Mistico, alla luce della di S. S. Pio XII *Mystici Corporis* del 29 giugno 1943 per precisare meglio i seguenti lati:

1) *Corpus Christi mysticum quod est Ecclesia: Ergo « Unum corpus, una Ecclesia ».*

2) condannare la tendenza a considerare le interpretazioni auten-

tiche, le decisioni e le direttive della gerarchia come una « opinione f

il cristiano « adulto » si sottornette « provvisoriamente » in lc t

Chiesa gerarchica arrivi a comprendere i veri problemi attuali e e or

soluzioni inevitabili.

VIII

Precisare meglio le relazioni tra Chiesa e Stato.

ra

Contro la dottrina liberale e marxista mettere in evidenza la

della Chiesa, società perfetta, con fine, mezzi e persone propri: ipedi

dente dallo Stato e prevalente in materia mista o contestata sull'azione

questo.

IX

Precisare meglio e inculcare contro il laicismo liberale, idealistico, stenzialista e marxista, il campo e i limiti del magistero e della giurisdizione della Chiesa.

Il primo da porre in evidenza sarebbe il seguente: ogni attività umana, sia privata che pubblica, non per il lato tecnico, ma per dottrinale o morale è regolata dall'infallibile magistero della Chiesa.

X

Si ravvisa la necessità di istituire tre altre Congregazioni

1) una che presieda alla diffusione della verità: Catechismo, uo-
na stampa, cinema, radio, televisione, ecc.;

2) una che presieda alle Organizzazioni cattoliche: Azione C
lica, Terzi Ordini, ecc.;

3) una che presieda all'assistenza e alle attività sociali.

XI

Il Concilio Vaticano ha precisato le fulgide caratteristiche del Sommo Pontificato, maturando la definizione dell'infallibilità pontificia.

Il prossimo Concilio dovrebbe fermare l'attenzione sulla natura sulle funzioni dell'Episcopato.

Particolarmente:

1) contro l'insorgere dell'autonomismo del Clero, anche nei riguardi del Vescovo, che porta a sottoporre a facile critica le decisioni autonome diocesane, bisogna mettere in maggiore evidenza che origine divina dell'Episcopato importa, come derivante dalla stessa fonte del Maestro (Potestà di magistero), del Pastore (Potestà di santificazione), di Pastore (Potestà di giurisdizione).

.. Per tali considerazioni la inamovibilità dei Parroci e i concorsi canonici, come ostacoli alla pastorale, dovrebbero essere abrogati;

2). Il nome di « Ordinarius » sino al presente esteso ai Vescovi residenziali e agli altri. Peraltro aventi giurisdizione ordinaria, si presta ad

Esso deve essere riservato in Diocesi *soltanto* al Sommo pontefice, al Vescovo e al suo Vicario Generale.

Nella Diocesi a nessun altro dovrebbe competere il titolo di « Ordinario »,

se la giurisdizione ordinaria è estesa solo alle persone. Le Provinciali di Ordini e di Congregazioni religiose dovrebbero avere l'attribuzione esclusiva di Delegati della S. Sede per la sola

a dello spirito, dei compiti interni e organizzativi, che detti Istituti in dette mansioni il Vescovo non interferisce. Al Vescovo della Diocesi invece, compete a parità di diritto con il Chiese Diocesane la giurisdizione ordinaria incondizionata sulle Chiese regolari e sugli Oratori

aperti al pubblico, tenuti dai regolari e a parità di diritto col Clero diocesano la giurisdizione ordinaria incondizionata sulle Chiese regolari residenti in Diocesi, per quanto riguarda la vita attiva. Detta giurisdizione dovrà esercitarsi dal Vescovo tramite il Superiore locale e, in caso di assenza, dovrà esercitarsi « Monito Superiore maggiore ».

Il concilio dovrebbe sancire il principio innovatore, atto a trasformare la natura dell'esenzione dal regolare, come lesiva ai nostri tempi dell'unità diocesana e della potestà del Vescovo e come di pregiudizio alla maggioranza delle anime.

Il della esenzione, nato da privilegi interni, atti a garantire lo spirito e l'ordinamento interno degli Ordini e delle Congregazioni Religiose, deve essere riportato alla originaria e modesta proporzione storica.

Il Principe . . . deve essere formulato così:
Nella giurisdizione di ogni forma di apostolato il Religioso deve dipendere incondizionatamente dal Vescovo nella cui giurisdizione territoriale risiede. In ciò che concerne lo spirito e l'ordinamento interno dell'Ordine o della Congregazione, il Religioso dipende dal suo superiore regolare. La nuova edizione del Codice di Diritto Canonico dovrebbe dettare norme generali determinate.

XII

e il per anni, magari sino a 10, l'interstizio tra il Diaconato e il Diacono a discrezione dei Vescovi.
Le Diaconi. nel frattempo essere adibiti in varie funzioni e Parrocchie in qualità di ministri del Battesimo e della Comunione,

di addetti all'Azione Cattolica, al Catechismo, ai chierichetti, altre Organizzazioni, all'insegnamento della religione nelle scuole, alla, all'Oratorio, all'Ufficio Parrocchiale, all'alta direzione del Culto, a l'associazione dei defunti, ecc.

I vantaggi notevoli si avrebbero in una lunga prova della specialmente in materia di castità e di doti apostoliche, non pm : l₁ nella vita di Seminario, ma nella relativa libertà e tra i numerosi pericoli della vita pastorale.

Si sa che attualmente i più gravi sbandamenti si verificano dopo due, tre anni e sino a circa dieci dall'Ordinazione Sacerdotale.

Il popolo dovrebbe sapere che i Diaconi i quali non si sono acceduti al Presbiterato, potrebbero ottenere facilmente e a spen gli oneri, formarsi una famiglia, e inserirsi così nella vita civile e nell'apostolato dei laici.

Nell'interstizio dovrebbero conseguire tutti un diploma di Scuola superiore.

Il problema economico sarebbe alleviato sia sistemando i grandi Parrocchie, sia in piccolissime, quando il Sacerdote ne avesse uno o tre contemporaneamente.

XIII

Si ravvisa l'opportunità di redigere due altri Codici: uno liturgico e l'altro sociale, sia per rendere più organica e sintetica la materia, sia perché siano di più facile consultazione.

XIV

Sarebbe molto fruttuoso per le anime rendere il S. Rosario un Psalterio mariano, in cui i Misteri comprendano tutta la vita della Vergine e della Madonna e non solo una parte come è al presente, numero di 5 al giorno per tutti i giorni dell'anno.

I misteri dovrebbero essere per lo 35 (5 x 7).

Si dovrebbe poi inserire ogni giorno almeno in uno dei cinque Placati la lettura biblica relativa.

XV

NOTE SULLA RIFORMA LITURGICA DEL BREVIARIO

1. Osservazioni di carattere generale

1. Le semplificazioni delle rubriche, disposte con decreto della S. Congregazione del Rito del 23 marzo 1955, sono molto attuali, e perciò dovrebbero essere

sere d^{fi} e illitivamente accolte nella futura riforma del Breviario, salvo qualche modifica marginale, qui sotto indicata.

2. S^darebbe opportuno, rimanendo inalterati i doppi di I e II classe, il rito doppio dei Santi a rito semplice, ad eccezione di casi particolari, relativi specialmente alle feste del Signore e della Madonna.

3. Il rito semplice potrebbe mantenere sostanzialmente lo schema, cioè i tre notturni con nove salmi e tre lezioni, le lodi, le ore notturne, vespero e compieta.

4. Il rito domenicale e festivo di precetto potrebbe essere composto da un notturno e tre lezioni, più le lodi, le ore minori, vespero e com- in analogia dell'Ufficio di Pasqua e di Pentecoste.

Infatti, nella domenica e nelle feste di precetto, i Sacerdoti general- son? più occupati del solito nel ministero pastorale.

Il titolo 4, n. 12; b del Decreto S. C. dei Riti del 23 marzo 1955, Potrebbe essere così formulato:

Nelle feste di II classe e nelle feste doppie del Signore e della Ma-?nna, a mattutino e alle lodi, Ufficio proprio e comune, *alle ore minori, az vesperz e a compzieta, salterzo delta ferza corrente e proprzo.*

p. Solo se i vesperi hanno le antifone proprie e la festa non gode dei rini vesperi, *a vespero e compieta i salmi saranno delta domenica.*

6. Le lezioni sulla vita dei Santi dovrebbero essere più succinte e s^fondate di inesattezze storiche.

II. Osservazioni sull'anno liturgico

17 al 24 dicembre, in analogia con la settimana santa, si po- trebt- ero introdurre ogni giorno, in preparazione al Natale, l'Ufficio e la S. I^{vi}essa propria, d^{fi} rito semplice, trasferendo a^d altro¹ la festa d^{fi} f^{fi}ntinso Apostolo. Ufficio e Messa potrebbero essere intonati alle pro- ezle mes^{fi} e specialmente di Isaia e di Daniele.

2. Ogni giorno dell'ottava di Natale potrebbe avere ufficio di un' solo notturno e Messa propria, i primi due giorni d^{fi} rito doppio d^{fi} prima classe, gli altri d^{fi} rito doppio, in analogia con le ottave di Pasqua e di entecoste. Ufficio e Messa sarebbero intonati al Mistero del Natale.

feste di S. Stefano, di S. Giovanni Evangelista, di S. Tommaso^{fi} e d^{fi} S. Silvestro Papa si potrebbero trasferire rispettivamente a^{fi} 3, 4, e 5 gennaio.

Al 1° gennaio potrebbero celebrarsi unitamente le feste della Circon- clione e SS. Nome di Gesù.

3. Sarebbe opportuno ripristinare l'ottava dell'Epifania o di rito sem- Pl^{fi}ice o d^{fi} rito doppio con un solo notturno, durante la quale potreb- b^{fi}ero

essere celebrate le feste dell'infanzia e della vita privata di Gesù (p. fuga e ritorno dall'Egitto, il ritrovamento nel tempio, la Sacra. 1
glia, Gesù adolescente, Gesù operaio, Gesù nel deserto, il Battesimo
Gesù) e la festa dei SS. Innocenti.

4. In analogia con le funzioni della Purificazione, delle Ceneri, delle Palme, prima della Messa di Pentecoste si potrebbe introdurre una breve funzione liturgica per la rinnovazione delle promesse della S. Cresima. d' 1

5. La seconda parte del mese di ottobre e la prima parte del novembre potrebbero essere dedicate alla celebrazione del Regno di Dio, nel seguente modo:

Penultima domenica di ottobre: festa di Cristo Re.

Ultima domenica di ottobre: festa di Maria SS. Regina.

11 1 novembre: tutti i Santi, festa della Chiesa Trionfante.

11 2 novembre: commemorazione dei fedeli defunti, festa della Chiesa Purgante.

La domenica successiva al 2 novembre in sostituzione della festa della Chiesa Militante, con manifestazione di fede di tutte le forze, specialmente di Azione Cattolica.

Al 31 maggio, al posto della festa di Maria SS. Regina, si potrebbe introdurre la festa di Maria Mediatrix di tutte le grazie.

6. I doppioni, come le due feste di S. Stefano, di S. Giovanni Evangelista, di S. Giovanni Battista, delle due Cattedre di S. Pietro, potrebbero essere unificate.

III. Osservazioni sulle Rubriche

1. La « lectio brevis » a Prima potrebbe essere fissata con il psalterio del giorno.

2. I Responsori e i Versetti all'Invitatorio, dopo le letture dei Notturni, a Prima e Compieta dovrebbero essere semplificati, perché si possa fare l'Ufficio corale o in canto, che quello della recitazione privata.

IV. Osservazioni sui testi liturgici

È necessario revisionare e semplificare, insieme al Breviario, anche il Pontificale e il Cerimoniale dei Vescovi e il Rituale. 1

V. Osservazioni sulla lingua nella liturgia

È da tutti atteso che almeno gran parte delle preghiere liturgiche venga pronunciata in lingua volgare.

ff. ANTONIO JANNUCCI
Vescovo di Penne-Pescara

171

Exe.Mr P. D. PETRI PARENTE

Archiepiscopi Perusini (Perugia)

Prot. N. 126

Perusiae, 25 augusti 1959

Eminentissime Princeps,

Eminentiae Vestrae Litteras excepi, quibus, nomine Summi f. r., meas iubeor sententias ac vota patefacere de argumentis proximo Concilio Oecumenico pertractandis.

Et cum multae obversentur quaestiones, sive theoretici sive practici finis, omnia ex integro et apte redigere, et germane correpte, non est negotium. Nihilominus, pro modulo meo, quae magis opportuna visa fuerint breviter exhibere nitar.

I. In re dogmatica

a) Contra recentes psychologicas de actu fidei theorias, quae novum quendam fidelismum instaurare contendunt, oportet rationem fidei fundamenta revocare, nempe certum iudicium esse per illius signis externis innitum.

b) Contra conceptum Ecclesiae individualisticae et charismaticae (qui ut uteranismum redolet), structuram socialem hierarchicam Ecclesiae Veri, attenta Pii XII doctrina in Encyclica *Mystici Corporis*.

c) Nova contra dogmatis stabilitatem molimina reicere ac sanae evolutiois rationes et limites dare definite.

d) Munus rationis ad Dei existentiam e rebus creatis demonstrandam valide communicare contra eos germani theologiae cardines congruassare conantur, reflectis quinque viis S. Thomae omnique argumento in omnis rationis ac metaphysicae.

e) Integram recentem theoriam de psychologia Christi ad trutinam revocare, attendente personae illius constitutione ontologica. . . .
f) Satisfactio Christi vicaria, sub lumine Corporis Mystici, convahanda.

g) De natura mediationis et corredemptionis B. Mariae V., attendente recentioribus Summorum Pontificum documentis, aliquid definiendum videtur.

h) Contra instantas et audaces aggressiones, tum historicas tum exe-

geticas, quorundam auctorum, etiam catholicorum, doctrinam tridentinam eiusque fundamentum apud S. Paulum (*Rom.* 5) de peccati originalis transmissione recolere ac confirmare.

i) Recens symbolismum eucharisticum reicere, utpote qui in iscrimine ponit realem Christi praesentiam in SS. Eucharistia.

II. *De re morali*

a) De valore absolute principiorum moralium contra relativismum.

b) Doctrina de fine matrimonii hodie labefactata, corroboretur..

c) Doctrina de materia et Sacramenti Ordinis, iuxta Consuetudinem Apostolicam Pii XII, convalidetur.

d) Exoptandum est ut Concilium statuatur Sacramentum Confirmationis, ordinarie, impertiendum esse adolescentibus non ante decimum aetatis annum.

III. *De re sociologica*

a) De iure proprietatis ac de eius usu et sociali functione.

b) De iure ad laborem ac de operariorum participatione in organismis industrialibus administrandis et fruendis.

c) De salario iusto ac de superfluo indigentibus

d) Totius sociologiae christianae principia in tuto ponere et m contra Marxismum (materialismum historicum ac dialecticum) (cf. cuncta S. O.).

IV. *De re iuridica*

a) Religiosorum privilegia examini subicere ut coartentur.

b) Episcoporum iura ac facultates augere ac dilatare.

c) Quaestio de cultuum tolerantia resumenda ac determinanda.

d) Iura Ecclesiae, maxime ad animas lucrificandas et ad veram in christianos iurisdictionem exercendam non obstante Status iure, re-colenda et confirmanda sunt.

V. *In re disciplinari*

a) Seminariorum statuta ad normam recentium ponenda, sedulo expendenda ac, si opus fuerit, reformata, discipulae paedagogicae progressu.

b) Item methodus paedagogica in scholis et collegiis nostris exigentiis hodiernis aptetur

c) Cleri disciplina, quantum possibile est, ad unitatem redigatur.

S Recognoscantur quaestiones de Parochorum inamovibilitate ac de
acer^o tum translatione ab una ad aliam dioecesim.

Diligenter expendatur gravissimum problema de coelibatu ecde-
siastico et adnexis.

d Baec, quae summam tetigit, gravia apparent h^{is} g^{en}er^{is} res in suis fun-
damentis considerare valent et satagunt.

matura^{re} S^{unt} autem aliae quaestiones quae suum momentum habent, sed sine
matura^{re} ex-
ussione exp^oni nequeunt.

Omⁿia Vero quae adnotare ausus sum meliori iudicio H^{ab}enter re-
mittito.

Devora mente S. Purpuram deosculor.

Eminentiae Vestrae
addictissimus

ffi PETRUS PARENTE
Archiepiscopus Perusinus

172

Exe.Mr P. D. ALOYSII C. BORROMEO

Episcopi Pisaurensis (Pesaro)

Pisauri, 6 augusti 1959

Eminentissime Princeps,

.tni die 18 iunii datis quas nuper accepi, ea qua par est sub-
ssrone ac r^{es} m^{hi} rescribendum puto:

1 Videtur m^{hi} in p^{re}missis necessarium ut futurum Concilium prae-
stet *Decretum* ei contra Communismum atheum et oeconomizatum
matet^{ur} iⁿ *causa* *Protestantismo* *quod* *Sacra Tridentina Synodus praestitit contra*
Protestantismum.

ingentior iam latae iamque ingentes latiores procul dubio fient et
0111 es, n^{isi} intercesserint definitiones darae, consensus in l^{em}
n^{um} Pasto-
2 rum, v^{ol}gor d^{is}ciplinae.

Abstinendum censeo a declarationibus seu definitionibus quae
causas di-
d^{is}sentionum catholicos inter et protestantes d^{is}sentientes
d^{is}sentientes.

3
d^{is} Declaranda seu revocanda mihi videtur doctrina de obiectivo sensu
Vinae
mag^{is} revelationis, quae idem sit pro omnibus, certo cognoscibilis per
stenum ecclesiasticum, cuius officium est non tantum revelationem
servare
et tradere sed etiam interpretari.

Item mihi repellenda videtur doctrina eorum qui in rebus. nomicis, socialibus, politicis, ius exclusivum vindicant laicis iudicandi et docendi an leges, mores, instituta (strutture) reve ation respondeant vel non; aut quid de revelatione deducendum et imm. T^{ittem} dum sit in res sociales, oecon. Omicas, politicas; aut quid societasd civi in tali evolutionis momenta apta sit ad recipiendum vel respuen um e divina revelatione. Quae omnia Ecclesia docere nequit utpote quae extra mutabilium rerum ordinem posita (fuori del divenire sociale). £

4. *Exemptio Religiosis concessa revidenda et ex parte* saltem re or- manda videtur. Quidquid sentiendum sit de singulis religionibus qua- tenus viam expriment et ostendunt ad personalem perfeuonem asse- clarum, cum de cultu publico exercendo agitur et de cura omnino desideratur in dioecesibus maxima uniformitas disciplinae, prae sertim si Religiosi paroecias regant.

5. *Innovationes* quae ordinem librorum liturgicorum turbent, sertim Breviarii et Missalis, *longo tantum et certo temporis interval- 0* *fiant.* (exempli gratia 25° quoque anno - ogni 25 anni).

6. *Lex de concursu in paroeciarum provisione abroganda*

7. *Dioeceses* minIs parvae uniantur ita ut unaquaeque Dioecesis omnia h^ab^ere queat quae ad vitam et ad rectam gubernauone^m re- quiruntur.

8. Non videtur relaxanda disciplina vigens de coelibatu

9. *Diaconi viderentur instituendi viri aetate iam provecta, qut at Presbyteratum* non adspirent, quique utilem operam praestare in sch^ois doctri^{ae} ch^ristianae in openbus charitav^{is} et ad⁵15^{te}nuahbus, in officiis Admini⁵tativis di;ece⁵anis in domibus etc. ubi dignitas et potestas sacerdotalis non'requiruntur. Huiusmodi viris non esset tamen Imponendum tarn longum studiorum curricu^m qu^{od} eos deterreat; id quad in praesens accidit. a

10. *Ordines Religiosi prohibeantur a venatione illa prope* (ne prorsus scandalosam dicam) *puerulorum quibus scholas suas stipant,* quorum puerulorum magnam partem sponte dimittunt aliquot post^{men-} ses; dimittere coguntur aliquot post anno⁵ ab ordinibus⁵ u- sceptis.

11. Pu^{bl}icae venerationi ne exponantur Sanctorum Reliquiae nisi insignes, ex ossib^{us} ve^l carne. Reliquiae tarn parvae quae micr^oscopio tantum vⁱdeni queant vel quae vix aut ne vix quidem a glutine distⁱⁿ quantur, privatae venerationi tantum relinquantur.

12. Est al^lquid in processibus de canonizatione prout^l nu^{nc} fiunt quod absonum videtur. Accidit enim saepe quad Promotor :fidei fornalter

tantum ab O d'
sit h r inar10 constituatur; reapse sit electus a Postulatione, cuius
et a qua etiam stipendia recipiat.

tio ac. procedendi ratione omnia guae causae obessee vel eius pertracta-
causarum nem in longum potrahere possent Postulatio vitat; at iura veritatis et
13 gravitatls non satis sarta tectaue videntur.

lier : machinae a domibus religiosis, sive virorum sive mu-
a domibus paroecialibus et a domibus omnium Sacerdotum exdu-
ae vlderentur.

trle Sacrfiam Purpuram reverenter deosculatus, Eminentiae Tuae Rev.mae
pro tear.

addictissimum in Christo Iesu
ffi AI,OYSIUS CAROLUS BORROMEO
Episcopus Pisauensis

173

Exe.Mr P. D. DINI A. ROMOLI
Episcopi Pisciensis (Pescia)

Pisciae, die 20 novembris 1959

Eminentissime Domine,

res litteris Tuis diei 18 iunii 1959 sub n. 1 C/59-1017
dil^{cr1} ens, peto in prlmis veniam ob invo untaniam h umsce responsfomis
atlonem.

Pl . .

alii Uttmis quippe pastoralibus curis his mensibus detentus, necnon
n^{us} gravatus laboribus, vix ad aliud attendere opus potui multoque
Inus in intendere. quaestlones tanti momenti, qua par est diligentia, animum

trih, autem Tuarum litterarum summam spectans, humiliter haec
proponenda videntur in proximo Oecumenico Concilio tractanda:

I. Quoad doctrinam

1) a) Sol emnts asseveratio et explanatio doctrinae de supremo d omni10
tit^{ei} teat oris et elUs mundi gubernat'one, ac proinde de pri0ntate spi-
us contr a Immo^d eratam propenslonem mimm exto^{ll} en d1 nostri tem-
poris h¹ aventa necnon scientiae et technicae recentiores progressus, fide
st a Ita.

b) Ex Positio doctrinae de Corpore Mystico D. N. Iesu Ch^{rl}st1, re-
sp^{ectu} h b¹ a. Ito praecipue ad problemata salutis sive mfidelimm sive a lio-
omntum qui extra Catholicam Ecclesiam inculpabiliter versantur.

c) Propositio doctrinae catholicae de necessitudine Ecclesiarum inter et Statum. Expressa et aperta damnatio marxismi, agnosticismi et laicismi.

d) Mens ac doctrina Ecclesiae de iure ad politicam libertatem prout unumquodque populus qui ad seipsum gubernandum maturitatem assecutus sit. In tanta enim gentium a coloniali ingoberationis expectatione, in tam diris ac cruentis populorum, Africae praesertim, proeliis, peropportum apparet summum Ecclesiae Senatum prudenter suam efferentiam, ut in re tanti momenti, ex qua etiam tam graevae pro civili societate promanant effectus, homines edoctos reddere valeat.

Optima insuper, ut mihi videtur, se praebet occasio in aperte declarandi plenum ad libertatem ius pro nationibus sic dictis satetibus sive Borussiae sive Sinarum, id est pro populis illis qui sub munistarum regimine, qualibet colonialismi forma deteriore, adhuc oppressi vivunt.

Declarare, ex alia parte, qualiter doctrina Catholicae Ecclesiae non solum non exprobet, quin immo libenter approbet populorum actionem, dummodo homines in ea salva semper maneant, ea praesertim quae fidem in Deum veraeque religionis cultum respiciunt.

e) Summa socialis doctrinae eiusdem Ecclesiae.

Corporatorum hominum (artificum, opificum etc.) ratio seu doctrina.

f) Asseveratio explicita omnimodae certitudinis seu efficaciae doctrinae christianae, contra praesertim relativismum moralem et nihilismum, quia hodie terminus propagationis ad mentes, velut cinematographo, radiophonicis instrumentis, televisione etc. longe lateque iungantur.

II. Quoad ecclesiam d'zsczp'z'nam haec m'z'h'z' propane'nda videntur

a) Revisio canonicarum ordinationum circa parochiarum inarrovitabilitatem, non eo consilio ut iuris ecclesiastici praescriptum deleatur e parochiarum vel redantur « ad nutum Episcopi », sed ut a quoatenus multetur, ita ut cum Episcopus, pro sua conscientia, aliter providere necessarium vel tantum opportunum duxerit, hoc facilius magisque expedite fieri queat.

b) Statuere pro Diaconibus, antequam ad Presbyteratum promoveantur aliquod temporis spatium, quo ministerium aliquod, iuxta eorum munus, exercere valeant; ad hoc praecipue ut ternum mutetur eorum numerus qui ab Ordine sacerdotali deficiunt.

Diaconi enim qui ad aetatem canonicam pervenerunt et a sacrum Presbyteratum proventi sunt postquam in Seminario sine intermissione

iam inde a decimo vel undecimo anno fuerunt, non satis parati
 quoad capacitatem tentationibus circa castitatem obnitendi.
 VI. e. l. cet, nondum ostenderunt se agere necessaria prudentia ac
 e lta clrcumspectione valere in necessitudinibus cum mundo, maxime
 cum personis alterius sexus; nee satis adhuc comprobarunt quaenam foret
 eorum agendi ratio, cum forsitan a suo Praelato circa hanc materiam
 reprehendi essent.

Et tamen, exceptis pathologicis casibus, de quibus hic non est
 sermo, quique ante diaconatum iam solum praesumuntur, castitatis
 ac:rd? talis custodia his praecipue mediis innitur, praesupposito, ut
 acde mtelegitur, divinae gratiae munere.

1. E Seminarii disciplina subducti ac per aliquod temporis spatium ad
 aliquod paroeciale ministerium vel ad alia pastoralia munera intend,
 cum saecularibus personis in consuetudine ponant quibusque
 uti cogant, et sibimetipsis et Praelato suo indubia poterunt
 uiusmodi praebere testimonia.

b. Boe modo certa et scura devenire posset sic dicta. « conversatio pro-
 bata », id est probatur mores qui a Romano Pontifici in illis qui ad sa-
 sunt destinati et vocabulum « Presbyter » qui et
 animi maturitatem velut in illis significare videtur, ei-
 em verius attribui poterit.

De coetero, Diaconus parochus ut minister adiunctus (parochus uti-
 que ad hoc accurate selecto) illum posset in variis paroecialibus officiis ac
 adiuvere, velut: pueros catechesim docere, sacram Com-
 unionem distribuere, ab actis paroecialis Archivi munere fungi, quibus-
 am praesse Sodalitatibus, praesertim iuvenum, operam suam navare in
 nonnullis pijs ac caritativis operibus etc.

III. Quoad rem liturgicam haec magnae fore utilitatis censeo

a. Totius Libri Pontificalis necnon Coeremonialis emendatio et ad
 piciorem formam reductio.

b) Libri Ritualis expolitio.

c) Inductio in quorundam Sacramentorum administrationem usus
 moderati ac temperati linguae vernaculae.

terim, qua par est reverentia, Sacram Purpuram deoscuans, me
 Profiteor.

Eminentiae tuae Rev. mae
 addictissimum

ffr Drnus ALoYsrus RoMoLr
Episcopus Pisciensis

174

Exe.Mr P. D. ERSILII MENZANI
Archiepiscopi Ep. Placentini (Piacenza)

Piacenza, 24 marzo 1960

Rev.ma Monsignore,

In risposta alla Ven. Lettera della S. V. Rev.ma in data 21
 corr. mi reco a dovere di comunicare che gli Ecc.mi Ordinari della Re-
 gione Emiliana hanno deliberato di rispondere collettivamente alla Veni
 Lettera dell'Em.mo Cardinale di Stato del 18 giugno u. sc. relauva a
 prossimo Concilio Ecumenico.

Non avendo potuto partecipare per la mia nota m^fermi^{ta} a lla riù-
 nione che - a tale scopo - È stata tenuta a Reggio Em^{lia} il 4 set-
 tembre u. sc. ho pregato S. E. Mons. Arc^lvescovo Coa^dmtore dⁱ portare h
 a conoscenza degli Ecc.mi Confratelli il nostro comune pensiero c e
 fu pienamente accettato.

Aderisco quindi pienamente a quanto in quella circostanza gh^f E.
 cellentissimi Ordinari della Regione hanno deliberate e comunicato a a
 Ven. Commissione Antipreparatoria del Concilio.¹

Con i piu distinti ossequi

ffⁱ ERSILIO MENZANI
Archiepiscopus Episc. Placentinus

175

Exe.Mr P. D. ANTONINI CATARELLA
Episcopi Platiensis (Piazza Armerina)

Prot. N. 1022/55

6-9-1959

Litteris diei 18 iunii 1959 N. 1 C/59-1025 respondens, haec humil-
 lime propono:

I. quae Concilium Vaticanum in sessione. VI
 id est: defimtionem de Ecclesiae Visibilitate; de Ecclesiasucae mfa¹¹
 llati^bs o^blecto secundario; de absoluta Ecclesiae indepen^dentia a civi^{ci}li
 potestate contra laici^{ci}stas et statistas; de Corporis Christi Mystici^{ci} doctrina.

¹ Cf. Mutinensis, pag. 383.

2. a) De ratione reipublicae administrandae vindicare Ecclesiae loquendi ius, tamquam si esset theologiae moralis pars.

b) Statuere regulas iudiciaque popularia et socialia de possessionibus circumscribendis, de iuribus humani operis, de reipublicae interpositione circumscribenda.

Ch Instituire S. Congregationem quae regat omnem hanc actionem atq; ohcorum, quod attineat ad Apostolatum, ad vitae societatem, ad rem publicam administrandam.

3. a) Qui se parant ad matrimonium contrahendum erudiendi sint a parocho de natura et officiis ipsius sacramenti, catechismo de industria composito.

b). Constituere normam, quae apud nonnullas nationes viget, ut Vo untatis assensus deficiens excipi nequeat, si pacifica cohabitatio aliquandiu protracta fuerit.

c) Reservare Pontifici Maximo tantum impedimentum primi gradus consanguinitatis tanaentis secundum in Linea collateralia.

d) Abrogare feriatum tempus.

e) Preces quae ad baptismum et matrimonium, necnon orationes quae In Sacrificio pronuntiantur, patrio sermone utantur.

f) Episcopi Vicariis foraneis potestatem faciant Sacro Chrismate confirmandi in necessariis temporibus.

4. a) Sacerdotum animi exercitia quotannis imperata sint.

b) Parochi sint ad nutum Episcopi; ut iis qui amoveantur consularum, possit, instituat tributum ex voluntariis quaestibus omnium ecclesiarum.

c) Regulae, regimine interiore excepto, sint in Episcopi potestate, qui eorum opera, ut sacerdotum saecularium, ut possit ad illud Rel. e religionis rationem; ad quod praeceptum, quantum fieri potest, giosae quoque subigantur.

d) Confirmare legem de ecclesiastico coelibatu; firmo necnon benevolenti animo eos recuperandi rationem examinare.

ffi ANTONINUS (ATARELLA

Episcopus Platiensis

176

Exe.Mr P. D. GAUDENTII BINASCHI

Episcopi Pineroliensis (Pinerolo)Pinerolo, 28-vnr-195⁹*Eminentissime Domine,*

Acceptis debita cum reverentia litteris 1 C./59-1027 die 18 datis, pergratum mihi est Tibi exprimere quae mea sint vota in ordme a proximum Concilium Oecumenicum: ut nempe attingatur:

1. Doctrina de Corpore Mystico, de Ecclesiae unitate;
de Ecclesia et Statu, de schola libera;
de relativismo, de « ethica situationis »;
de familia, de filiorum educatione et praeservatione;
de publica moralitate.
2. Praxis de Parochorum amovibilitate;
de Religiosorum privilegiis et exemptionibus, m ordine ad curam pastorem;
de revisione textuum liturgicorum;
de « Codice liturgico » ad obtinendam rituum uniformitatem;
de assumptione, et limitibus, linguae vulgaris in ritibus et Sacramentis;
de Clericorum sustentatione et aliquali saltem peraequatione, minuta, quatenus fieri possit, directa administratione bonorum materialium ex parte beneficiatorum.

Et praeterea ut de finibus Dioeceseon emendandis (ubi ob P^o P. u!-orum transpositionem id requiritur) aliquid saltem innuatur, quo facilius iniri possint de hac re tractatus, et recursus.

Eminentiae Tuae Reverendissimae
add.mus

ffi GAUDENTIUS BrNASCHI
Episcopus Pineroliensis

177

Exe.Mi P. D. HUGONIS CAMOZZO

Archiepiscopi Pisani (Pisa)

Pisis, die 25 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Summae veneratissimi domini litterarum datis et C. V. die 18. m. 1959, Prot. N. 1 C/59-1031, respondeo, gratissimam ammirationem dignum Augusto Pontifici, qui, Concilio Oecumenico indicto, petere Concilio atus est opinionum et vota Excellentissimorum Episcoporum qui in missio ex lure vocantur, ut eorum subiecta consilia Pontificiae Com-

Itaque in praeparatorie utilitati sint ad Concilii argumenta apparanda. Itaque aequum officium meum esse putavi tantum aliquas animadversiones, transmittere de his rebus quae in diuturna parlamento servatione utilia cognovi.

Sacram Purpuram osculans, peculiarem meam declaro oblationem et ex corde me profiteor

Eminentiae Vestrae Reverendissimae
addictissimum

ffii HUGO CAMOZZO
Archiepiscopus Pisanus

De Theologia Dogmatica

ita Communismi athei naturam certe et sollemniter definiri oportet, cum et quodam « christiano communismo » disputari iam non possit, doctrina essentialiter athea sit.

qui forsursus autem damnandus est laicismus ille francomurariorum, Athene omnes civium primos ordines iam invasit (studiorum domicilia, societate Magna, nee non magistratus artes et artificia) in domesticam in societatem acernmos impetus renovans divortium propagando, nee non demum institutionem cui libertatem denegat, in Ecclesiasticam um Auctoritatem quam ex publicis negotiis vult excludere.

De Theologia Morali

1. Severa admodum renovanda est de gravitate coniugalis onamam In Encyclica *Casti Connubii* condemnati.

2. Coercenda summopere sunt summa nostrorum temporum instrumentis, cula quae ex multis, aptis ad propagandam corruptionem, m

3. Doctrinae socialis Sanctae Ecclesiae « Summam » facere et vulgus edere opus est.

De clericis

1. Optandum mihi videtur paroecias omnes amovibiles esse. fi ri

2. Item paroeciarum provisionem non per concursum sed per periculum generale de doctrina non ante tertium a r ;to tione annum subeundum et ad Ordinarii loci prudens consilium m quoque anno renovandum, nisi candidatus interea paroeciale bene ciu obtinuerit.

3. Omnes autem paroeciales concursus omnino abrogari m iht utle videtur.

4. Ordinario facultas, ut opinor, tribuenda est paroeciale ciuut cuilibet sacerdoti, suo prudenti iudicio, conferendi qui de doctrina li supra dictum est, periculo facto, probatus sit, auditis quidem syno a bus examinatoribus.

5. Ordinario etiam puto ius tribuendum esse omnes parochos, P^{ost} quam amovibiles declarati sint, iusta de causa a paroecia l¹ b^{eneficio} hⁱ movendi, cum tamen provisum sit congrue paroc^h l¹ m^{issis} su^o b^{eneficio} na

6. Ipsi facultas concedenda est, ut mihi videtur, parochum eiusdem Dioecesis paroecia ad aliam transferendi, tantum prudenti ipst consilio, auditis maxime examinatoribus.

7. Quod si quinque et sexaginta vel septuaginta annos exp^lever^{it}, simplici decreto, sine ulla iudicii forma, a paroecia dimitti possit, po quam eius victui necessario cautum sit.

8. Item ins, mea sententia, tollendum est, paroc^h ls nunc reservatu^m, Viaticum et Extremam Unctionem ad infirmos deferendi. . Chri.

9. Numquam vero, ut opinor, parochus negare debet gratuito ubi stianae Doctrinae in primariis scholis institutionem pueris tradere, hoe ministerium concessum sit. d bi.

11. Ordinarius autem, audito Capitulo quemlibet t^{is} cum onoribus suo munereolvere possit in quacumque Dioce^e 5^r, quolibet et sacer^dota^li munere functum, postquam qua^draginta vel qui^o quaginta sacerdotii annos exegerit.

De Sacramentis

1. Quod ad paternos Baptismi et Confirmationis attinet, ut adbi. beantur mihi videtur suadendum esse, non vero iubendum.

h 2. Conf rmat o autem, s mort s per culum ads t, non solum a paro-
c o., sed a quol bet sacerdote qu ad v sendum nf rmum occurrer t, con-
ferrl poss t.

. 3. Quod ad poen tent am att net, reservat onem peccatorum om-
nmo tollendam esse op nor, cum am n desuetud ne s t.

4. Aptas autem canon ca ut qu s l c te Presbyteratum rec pere pos-
sit, a d vlgeslmum tert um annum reducatur.

Item n Sacr s Ord nat on bus temporum nterst t a prudent Ep -
scop meo ud c o, componenda et statuenda sunt.

S ? T tulum autem patr mon aut pens on s aut et am benef c n
ac.r s Ord nat on bus puto abrogandum esse. Unus t tulus serv t d oe-
cesls aut misslonis servar poter t.

7. Ord nat ones n sacr s quol bet d e dom n co aut festo de prae-
cepto haber poss nt, nulla et am grav causa nterven ent .

8. De Matr mon o haec m h exped te v dentur:

a) omn a gradus m nor s mped menta abrogentur;

b) d dispensat o super mped mentum « m xtae rel g on s » a loco-
rum ord' naris, qu n opus s t ad Sanctam Sedem recurrere, conce d'l
possit.

De abstinentia et ieiunio

. Tota abst nent ae et e un d sc pl na, duobus bell s grav ss m s pla-
gs vulnerata, nov s leg bus atque nst tut s et corr genda et emen-
danda est.

De Cultu Divina

. 1. Part Tert ae *Codicis Juris Canonici quae* « De Cultu D v no »
tnscr b tur, t tulus spec al s ad ungatur: « De Cantu et Muska Sacra ».

cl 2. Properanda est, ut v detur, Brev ar Roman et M ssal s emen-
atlo certa et def n ta.

3. C ontra res novas autem quae ad arb tr um n sacis ceremoniis
et 10 sermonem exper ment nom ne nductae sunt, cum cul-
tus un tat et d sc pl nae detr mentum afferant, magna sever tate uten-
dum est.

r 4. Item rel qu arum cultus moderar oportet proh bendo quom nus
e tqu ae, quas d cunt, B. M. V rg n s, exponantur.

. 5. Pont f cales vero coer mon ae praesert m M ssa Chr smat s fena
qu nta n Coena Domlmi, ut puto, expe d'len d'ae sunt.

De disciplina

1. Hoe summopere nculcandum est ut f deles plene oboed ant Sum-
tnae Eccles ae auctor tat , et am n rebus ad F de et morum d sc pl nam

non pertinentibus, Augustum Pontificem profitentes revera non solum in fallibilem (inerrantem) Religionis interpretem in veritate et christianae familiae pastorem et communem magistrum ad tonus siae gubernacula cotidie moderanda.

2. Item utile valde puto Oecumenicum Concilium maxima sua auctoritate clericos graviter monere ut debitam reverentiam et obsequium eorum Episcopis praebeant.

3. Expedit, humili meo iudicio, ut Episcopi per totius temporibus, certiores fiant a superiori auctoritate de malis momenti quaestionibus necnon de erroribus qui oriri possunt; nam eo notitia Episcopos iuvare in dioecesis regimine valde potest.

4. Item librorum prohibitorum Index renovetur, partem vetis de a nova secernendo; nuntium in actis diurnis ponatur apud causas adhuc quaedam scripta prohibenda sint ut prohibitionis opvulgus aequa existimatio fiat ita ut librorum censura inconsultarum pugnationum impetum sustineat.

5. Tulliae talis usum apud latinas nationes a clericis servari vult mihi optandum est.

6. Item optandum est cuiusvis dioecesis clericos, post a sacris ordinibus annos, ad pastorale ministerium, pro temporum nee tate, accuratius et perfectius institui.

7. De fine et statim oportet quomodo ministerium in dioecesi usum et componendum sit istiusmodi designari terminosque exemptionis ab Ordinarii iurisdictione componi.

8. Legatorum priorum leges, ad novam rerum conditionem sitae, expediuntur.

9. Convenit ut confessariis facultas concedatur poenitentes ipsi sandi, iustis de causis, ab ieiunio et abstinentia.

10. Elenchus Ecclesiae praecceptorum ad novas horum temporum condiciones componendus et perficiendus est.

11. Gravem quaestionem de clericis suspensis a divinis sine die aut apostatis, peculiari modo examinari oportet.

12. Examinanda autem est possibilitas ut sacerdotale admittatur ab iis qui parati sint in Ordine Diaconatus manere, cionibus quas Sancta Ecclesia posuerit.

Humiliter sentio solutionem huius quaestionis affirmare per debitis cautionibus, posse.

13. Emendari videtur beneficiorum administratio ut, quantum potest, inter clericos stridentia discrimina tollantur.

14. Novum catecheseos textum patrum sermonis, emendatum et nova tempora accommodatum, in lucem edi optandum est.

De iudiciis

. Testes atque partes in actionibus processualibus unum tantum ms Iurandum emittere teneantur ante aut post interrogationes, non vero semel atque iterum.

De poenis ecclesiasticis

Numerus reducatur delictorum quae excommunicationem secumferunt.

Facultates autem quinquennales Episcopis, beneficii gratiaeque causa concessae, ex Codicis iure concedantur.

ffi HUGO CAMOZZO
Archiepiscopus Pisanus

178

Exe.Mi P. D. MARTI LONGO DORNI

Episcopi Pistoriensis (Pistoia)

Pistoia, 4 settembre 1959

. In risposta alla pregiata N. 1 C/59-1032, invio l'allegata mia esposizione di alcuni argomenti e voti che mi pare, modestamente, opportuno siano trattati nel prossimo Concilio Ecumenico.

. Bo solo fatto accenni e mi scuso della brevità e della modestia delle mie proposte.

. Protesto la mia piena adesione alla santa iniziativa del S. Padre per il Concilio e mi tengo a disposizione nella mia pochezza per dare la mia opera.

Accompagno con fervide preghiere l'attività di codesta Commissione e Eminenza Vostra Rev.ma e con sensi di profonda venerazione
nu dico

della Eminenza Vostra Reverendissima
ossequentissimo

ffi MARIO LONGO DORNI
Vescovo di Pistoia

I. De re dogmatica

¹. Definatur et vindicetur natura spiritualis hominis eiusque finis transcendens, aeternus supernaturalis- conficiatur aliquis « Summa et Professio fidei » cui titulus conveniat x Anthropologia Christiana ».

Nam hodie maxime serpentes errores sunt de homine: ita

- a) materialismus atheus aut technologicus;
- b) existentialismus qui hominem sine vero et sine spe et cum anxietate damnat ut « stipulam ante faciem venti » scilicet virtutibus caecis et fatis inhumanis;
- c) errantia systemata de re sociali ex falsa notione de homine oriuntur et ex negatis iuribus personae humanae;
- d) nova inventa et scientiae progressus rationem vultus mutant, sed ultra et supra haec bona, finis et ratio hominis sunt;
- e) huic fini transcendentia subordinantur et ut media acceptari poterunt et debent res et bona, scientia et ars, progressus et quae cum oeconomia divina et salute hominum aptari poterunt, scilicet actualis civilis ratio et propriae cuiusque gentis ingenium et vita;
- f) causae bellorum et iniustitiae inter populos vel membra gentium ita fugari poterunt et fundamenta pacis in veritate et caritate instaurari.

2. Damnetur negatio ordinis supernaturalis qui aperte vel per aequivoca verba obscuratur vel reicitur.

- a) Laicismus, immanentiae innixus errore, exaltat solum et unice rationes et modos (valori) terrenos, stericos, humanos, psychicos et scientificos;
- b) novus pelagianismus, sc. naturismus negat peccatum et redemptionem a Deo et propugnat redemptionem hominis ex suis viribus tantum et naturalem;
- c) storicismus et syncretismus agnosticus negant revelationem et transcendentiam religionis christianae;
- d) quoddam studium psychologiae repellit studium theologiae et confundit vel ignorat sensum verborum et rerum.

3. Vindicetur doctrina de Ecclesia, de sacra Hierarchia, nam:

- a) errores patent quibus religio ut factum individuum dicitur,
- b) quaedam forma i. d. democratica laicis tribuit nimia iura et falsa;
- c) factum a quibusdam Ecclesia damnatur ut causa maiorum, schismatum et iniustitiae socialis aut reicitur eius auctoritas et acio in rerum humanarum gestione et vitae socialis cursu dirigendo.

4. Definatur veritas de peculiari cooperatione Mariae Virginis in Redemptione hominum cum Christo et per Christum, scilicet de *Marta Corredemptrice* et *Gratiarum Mediatrice*. Videtur enim veritas mature perpensa et universaliter accepta et quodammodo stricte adnexa iam

definitis do m^o b^o d^o
videtur d^o g^oll^oati us e M. Immaculata et Assumpta; insuper bene apta
Red^o emptione et gratia accepti.

II. De Re Morali

nae¹ di^o Definiatur . . . natura, vis et extensio legis moralis, aeter-
gatio co^oymae et damnetur d^oup^olex error sci^olicet sive negat^ol^oegis sive ne-
gationis huius legis:

tnatum ex philosophis recentibus per scriptores fabularum vel dra-
nae v^olln^o publicos descendit systema autonomiae actionis huma-
untatis et ita studium vivendi pro modulo suo vel ad rationem
Is et voluptat^ois propriae;

legis b) <locent vit^oam esse extra et supra rationem b^oont et mal^o; omnis
et contemptorem modum exaltant, etiam violentum et
um, ummodo audacem et personalem electionem contineat;

pueril^c omnel^o n^oscientiam et regulam morum destruunt et peccatum ut
em^oucum d^oespiciunt. ems

situaz^o q^o etiam aegm^ollenter faciunt qui docent « morale della
iudicio^one^o » Ita di^oc^otam, sc^o. reponen^od^o in subiectivo et omnino persona^ol^o

2. lu^ottiam regu^olam actionis et vitae, ab^osque regu^ola ob^olectiva.

offici^o illustretur et care proponatur quaedam « Summa actu^oal^ois » c^oltca
ruin^oa, iura, obligationes, regulas de variis speciebus actuum humano-
Pius^o XVII° guam vacant « morale professionale »; de qua p^oura et m^oira
hod^ol^oernae v^olt^o praecepta et regulas dedit, occasione data; nam circumstantiae
in r^ob^oae quaestiones excitant et responsa clara et segura postulant
e us gerendis.

III. De re Sacramentaria et liturgica

Praecipue declaratur doctrina de duplici natura Ecclesiae sc^ol. de
tis et nto mysti^oco et h^oterarchico, interno et exteriore, cum not^ois sanctita-
tua^oJis universalit^ois etc. et d^oe endatur primatus vitae r^ontionis et sp^oin-
et orationis et sacramentorum.

tnun^o nam ex rerum adiunctis etiam de publicis et externis
Pericul^ous t^oempon^ous his operam et curam impendere de b^ont suam;

:o)m adest sese terrenis rebus praecipue dare;

viribus in mediis apostolatus quidam nimis fidere videntur
bene or^o In^o d^ol^o et externis, ut pecunia, Judi, sapiens societas et ars
an^o maxime videntur;

c) Hague cogit^o sacramentorum et part^ol^oCipat^ol^o sacrae ac^oll^oo^oni.

liturgicae diffundantur ut fideles vitam gratiae aestiment et alant, cultum Dei foveant.

2. Sacra Auctoritas Concilii perficiat et compleat quae opus Pius XII ordinavit et concessit ad innovandam rem sacramentariam et liturgicam, ad fovendum novum motum circa res divinas ex parte fidelium;

a) iuris communis pro tota Ecclesia fiant privilegia concessa quibus gentibus et locis, ita verbi gratia Rituales bilingues, latino et vulgari sermone exarati ad intelligentiam fidelium pro rebus iis; ita etiam pars didactica et catechetica S. Sacrificii Missae aliquo modo fidelium captui adaptetur;

b) de minoribus ordinibus et de Subdiaconatu et Diaconatu disciplina melius studio subiiciatur ut hodiernis adiunctis aptetur ad incrementum servitii Ecclesiae, servatis servandis;

c) In simpliciore modum reddantur caeremoniae pontificiae quae ob varietatem nimis interrumpere et extendere videntur actiones sacras, cum damno interioris orationis et attentionis; ita v. gr. ritus consecratione Ecclesiarum, Missae Pontificales etc.

IV. De re oeconomica et disciplinari

1. Instauretur Codex Iuris canonici et renovetur ad normam constitutionum et legum successive editarum.

2. Auctoritas Romani Pontificis firmetur et unitas Ecclesiae innumere defendatur; attamen cum varietate gentium et circumstantiarum hodie maxime crevit ob temporis progressus, consonet maior auctoritas Episcoporum qui non ut simplices executores fiant, sed ut successores Apostolorum vere et illico dioeceseos administrent et peculiaribus necessitatibus obveniant.

Auctis itaque facultatibus Ordinariorum in legibus dispensandis, per onus referendi et per inspectionem hodie faciliorem, servetur unitas.

3. Dies festus de praecepto et dominicae extendantur quoad Missae obligationem, ad vespas sabbati, ita ut facilius fideles adimplere praeceptum Missae et catechesis.

4. disciplina paenitentialis reformetur quoad abstinendum et ieiunium; nam vel studiorum vel operae causa plurimi fideles domum et sedem relinquunt, itinera adgrediuntur, cibos extra domum in mensis domibus vel cauponiis, ita ut valde ardua et pene impossibilia evadant observare leges ecclesiasticae, quae in destructionem vertuntur occasum nem peccati.

5. Gestio oeconomica ecclesiastica simplicior fiat:

a) pia legata reformatur et reducuntur, saltem, si aliquo modo non substituantur ex thesauro Ecclesiae. nam onera saepius fiunt importabilia ob redituum deminutionem administratio exigit tem-

personas, errores causat, dubia creat, omissiones et anxietates, ex actione redituum saepe odia provocat, onerosas inquisitiones importat et frequentes recursus ad reductiones petendas; saepe res incertae manent;

s limitibus brevibus acceptentur et Episcopi polleant facultate anandi ad consulendum conscientiae.

h . c) census et livelli et alii redditus huiusmodi ex antiquis modis odie reducuntur, quia odium excitant, rerum actionem impediunt.

6. Reformetur exemptio religiosorum.

ffi MARIUS LONGO DORNI
Episcopus Pistoriensis

179

Exe.Mr P. D. FRIDERICI PEZZULLO

Episcopi Policastrensis (Policastro)

21-vnr-1959

Eminentissime Ecclesiae Princeps,

. Bonori et sollicitudini mihi est responsum dare epistolae, quae e Vaticana, die 18 iunii volventis anni, n. I C/59-1040, ad me missa est.

Bis, praesentibus litteris fere summatim exposui res et argumenta, quae mihi videntur tractari posse in futuro Concilio Oecumenco.

Osculo Sacrae Purpurae Eminentiae Tuae Reverendissimae provolutus, mihi axilmo cum obsequio me profiteor

Eminentiae Tuae Reverendissimae
addictissimum

ffi FRIDERICUS PEZZULLO
Episcopus Policastrensis

I. QuoAD DocTRINAM

a) *De Re Dogmatica.*

1. Divulganda doctrina de *Mystico Corpore Christi* (*Mystici Corporis*) et de eius unitate, ut fideles suam dignitatem aestimare discant et mutua charitate inter se diligantur.

2. Explananda doctrina de *liturgia* (*Mediator Dei*), ut populus nobilibus sacris et praesertim divino sacrificio maiore intelligentia et sollertia adsit, et uberiores utilitates spirituales ex ipsis percipiat.

3. Censeo confirmandam esse damnationem errorum, qui vulgo incuntur « Comunismo, Materialismo ateo », necnon doctrinarum, quae appellantur « Naturalismo, Laicismo, Esistenzialismo ateo ».

b) *De Re Morali.*

1. De doctrina, quae dicitur « relativismus moralis », quam censeo esse damnandam.

2. De moribus familiae, praecipue quoad partem latissime diffusam onanismi.

3. De moribus personarum, quae varia vitae genera profitentur (vulgo « morale professionale »).

4. De moribus civium communitatis (vulgo « morale sociale »).

5. De periculis, quae praebent publica spectacula, id est: « cinema, televisione, radio », necnon ludi, qui ad animum relaxandum diriguntur (vulgo « sport »), et ephemerides obscenae, quae singulatim ab adolescentibus et iuvenibus morbosa curiositate leguntur.

6. Firmissime asseveranda et laudanda spiritualis virtutum tudo, praesertim castitatis, secundum praecepta et consilium Evangelii.

c) *De Re « Sociali ».*

1. Censeo opportunum esse summarium Ecclesiae doctrinae, quae civium convictum respicit (vulgo « dottrina sociale della Chiesa »).

2. Puto non negligendas esse quaestiones, quae pertinent ad bonum oeconomicum personarum, quae officiis et muneribus variis vacant (vulgo « Movimenti sindacali ») et ad rei publicae administrationem (vulgo « Movimenti politici »).

II. QuoAD DISCIPLINAM

1. Abroganda lex de inamovibilitate Parochorum: ut, ad nutum Episcopi, ob rationabilem causam, pro bona animarum Parochi transferri possint ad aliam paroeciam, vel, si indigni, beneficio privari, sine iudicis ecclesiastici sententia.

2
natt . Quoad sacerdotes, qui nullo beneficio gaudent: ut, mutato Ordini
nus t_uulo, praeuio consensu Ordinarii proprii, nihil obstat guomi-
su _sacerdos transferri possit ad aliam dioecesim, maxime si in
lia: loecesi, propter sacerdotum abundantiam, nullum officium pecu-
e exercebat.

3
na . . De relationibus inter Episcopos et Sacras Congregationes Roma-
pos.se concedi Ordinariis locorum facultatem dispensandi
di em a rmpedim entis minoris gra^dus, necnon permittend^dl trinat^donem
Vln^d sacr^dificii, ill^d b^d minoris gra^dus, necnon permittend^dl trinat^donem
sci . ill^d le us estiu^dis de praecepto, onerata ipsorum con-
an-enria, quando hoc requiratur ob sacerdotum penuriam et bonum
marum.

bu Praeterea, in n^d loecesi m^dl^dl commissa (et hoc accidit in a^dns d^d loecesi-
pa: non est sacerdotum numerus sufficiens) unus parochus duas
loecias debet; est in votis, ut ipsi concedatur facultas iterandi
Issam etiam d^d6 f^derialibus, ut fideles utriusque paroeciae euc^d an-
stica . ill^d le us erialibus, ut fideles utriusque paroeciae euc^d an-
Pl .m. pietatem fovere et ministerio parochi frui possint, uti iam pro
m urimis Sor^dorum C^dommunitatibus concessum est, etiam in ur^bl^d us
agnis, a S. C^dongregatione de Sacramentorum d^dlscip^dma.

4
dit^d De Regulari: Sacerdotes *Cleri* Regularis sint semper sub-
e^drdinaru^ds, in us, quae ad regimen animarum et ministeri^d sacra
ercenda p^ds, in us, quae ad regimen animarum et ministeri^d sacra
su C^dertinent; exempti sint solummodo quoad regulam mternam
ne a^d ongr^degationis. Ordinarii locorum sacerdotes C^den regulans non
immo ipsos adhibeant in muneribus sacerdotalibus et pastora-
j singulis paroeciis et in dioecesis servitio.

a . ene confirmanda *lex* de coelibatus obligatione, quae mclptt
Subdiaconatus Ordinatione, et de habitu clericali servando ab
sunt pr^domoti.

cul sacerdotibus, qui a sacerdotio defecerunt vel ad statum sae-
sed arem red^ducti sunt a Sede Apostolica: censeo non esse remouendos,
In^derint, ut resurgere possint, si velint, vel saltem, si coningim^d
dal^do, ut ad sacramentum Eucharistiae accedere valeant, remoto scan-
o, sub cond^d.

7. De litione simul vivendi tamquam rater soror. . . .
tu l^d sacerdotibus, qui nondum matutatem attigerunt, in re spm-
le a^d adlu^dan^dis, ne forte dispergantur, sed ut sacer^dotum vivere. va-
ant exempl^dan^dis, ne forte dispergantur, sed ut sacer^dotum vivere. va-
8 an us moribus et pietate ferventi.

di^doecelbu^d magis aequa distributione benefidorum ecclesiasticorum in
9. Des, in possibilis est.

saru^d providentis oeconomicis pro Clero Italico, qui in magna ver-
f indigentia.

0 praxis communitatis in administranda Confirmatione et
0 mmunione pueris.

11. Statuenda lex communis de ieiunio et abstinentia, sine disparitate vel discrepantia, in omnibus dioecesibus.

12. De Legatis Missarum: cum redditus annuus Legatorum sit val e exiguus (e. g. minor libellis mille), censeo posse concedi Ordinariis corum, pro ipsorum arbitrio et conscientia, facultatem eos cumulan¹ vel commutandi in pium opus.

III. QuoAn LITURGIAM

1. Est in votis revisio et simplificatio:

a) Pontificalis et Cerimonialis pro Episcopis, ut breviores formulae et preces adhibeantur in consecrandis Ecclesiis et altaribus;

b) Breviarii: ut psalmi ad Matutinum sint semper novem continui, cum tribus Lectionibus;

c) Ritualis Romani: ut dentur sacerdotibus aliquae facultates, usque adhuc reservatae Episcopis;

d) Missalis: ut adhibeatur nova interpretatio latina e texubus primigeniis, Pii Pp. XII auctoritate edita, in Introitu, in Graduali et Tractu, in Offertorio et Communio.

180

Exe.Mi P. D. IOSEPHI FENOCCHIO

Episcopi Apuani (Pontremoli)

Apuae, die quarta novembris 1959

Diocesis ^Apuanae ^Episcopus, Sacerdotes, christicolae Summo Pon-
 tifici ob ^puanae ^plscopus, Sacerdotes, christicolae Summo Pon-
 Concili nuper indictum non sine aliquo divino instinctu
 Vos favum gratias habent, quod ut felicissime ad exitum adducatur, no-
 ac soll, ores velut ex guo d am superno f onte d erlvet, maiores m d les vires
 ad uni ertiam dominici corponi gregls praebeat e fli cirtque ut d lssl d entes
 ces velint remeare Pastorem, Deo fervidas adhibere pre-
 esmunt.

Inter illa, guae ve l m futuro possint concilio, commode tractari vel
 in C d. illa, guae ve l m futuro possint concilio, commode tractari vel
 observ q tee Iuris Canonz re f orman d o perpen d l, ea mi h l, summopere
 1 a ;ti, proponenda videntur:

enim s Virgo dogm a t e d e m iatur omnium conc l i n t r i x gratiarum. H l s c e
 creme uperioribus annis quae ad Christi Matrem studia spectant ea in-
 tione i n t a e p e r u n t, t a m m i n p r o r s u s e x M a n a e V i r g i n l s c u t u a c v e n e r a -
 qui h n r i s t i c o l a r u m v i t a m m o r e s q u e f r u c t u s d i m a n a n t, u t n e m o s i t
 o g m a s a n c i e n d u m e s s e, q u o d s i t p l u r i m u m c h r i s t i a n a e p l e b i
 2 u m c e n s e a t.

in In christrnae doctrinae praeceptis tradendis illud dilucide pateat
 genium !U l i n e p o n a t u r, s a c r a C o n f i r m a t i o n e c h r i s t i a n o s e t a d i n -
 d u c i. r e l g i o n i c o n g r u e n s c o n f o r m a r i e t i n v i t a e c o n s o c i a t i o n e m p r o -
 p r i m u P u e r o s i g i t u r e a a e t a t e m i n g e n d o s c e n s e m u s, c u m c o e l e s t i s i n t
 quad m f a p e r e f e c t i, o m n e g u e c h r i s t i a n a e d o c t r i n a e c u r r i c u l u m e m e n s i,
 t u r s i n t p o s t i n s t i t u t i o n e m p u e n i e m n e e u l t r a m e d i e, q u a e d i c t -
 et a e C u i u s s i r e i r a t i o h a b e a t u r, e t a l i a u t i l i a p r o -
 3 n t r e h g l o n s d o g m a t a a l t i u s e x p l o r e n t u r l u c u l e n t i s q u e p e r c l p i a n t u r.
 dotib o s t r i s s a e p e n u m e r o d i e b u s d e s a c r i s a c o m p l u r i b u s s i m u l s a c e r -
 coetu. No p e r a g e n d i s a g i t u r, p r a e s e r t i m f r e q u e n t i s a c e r d o t u m
 conscj n a b s u r d u m l d p e r s c r u t a r i v i d e t u r, p o s s i t n e, p r o E p l s c o p l
 r n e r a, q u a m d i c u n t, « c o n c e l e b r a t i o » e a l e g e c o n c e d i, u t
 4 r a e s l d e a t c e r t i g u e s i n t r i t u s c o n s t i t u t i.

dae t f l t m o s t a b l i q u e s a c r a e D a p i s p r a e c e p t o m a n e n t e P a s e h a t i s s u m e n -
 altero t e m p o r e, o b i n t i m a m v i t a e c h r i s t i a n a e e t P a s e l a t i s c o a e r e n t i a m,
 scatu P o b s t u l a m u s u t p r a e c e p t o c h r i s t i a n o r u m p o p u l u s e u c h a r i s t i c o p a -
 r c i o v e l n a t i t e m p o r e C h r i s t i v e l q u o S a n c t i O m n e s c o l u n t u r e t

niam sacris fa¹ c¹ en¹ d¹ is antlqmtus ¹ legatam, cums cum d¹ e vl¹ onen's tum
de reditu summopere titubatur. Peroportunum itaque videtur
dOnt's domnibus usque ad exitum XXIX saeculi legatis mederi, singulis
em¹ an¹ ato¹ ep¹l¹ scop¹l's munere exlguum in posterum onus d¹ e fi¹ mien¹ d¹.

erpetmtatem ipsam legatorum iterum pensandam censemus, quip-
pe cum nostr¹ a qm¹ d¹ em sententia, comma¹ d¹ ms a¹ d¹ vitae rerumque usum
egata certo temp¹ quo e apso intercl¹ d¹ ant, termimentur.

c¹ 13. Dioeceseon Itahcarum et fines et amphthudo retractentur atque
ordinate cnim multas dioeceses atque componere, locorum
angustlls per spectlls, per d¹ l¹ t¹ e amma¹ d¹ verttmus. Quae st¹ ea amp¹ l¹ t¹ d¹ me
st¹ onentur. qua singu¹ l's satfs et hominum suppe¹ d¹ Itetur et opum et in-
strumenti, in signi¹ procu¹ d¹ ubio navitate augeantur et vfm¹ b¹ us.

ab d¹ l¹ e denique quis esse neget fines, tarn absone definitos atque
sur e, corrigere?

14. Boe est postremum in omnium votis ut et in Italia titularum
Proventus acquentur et reditus.

ff¹ JOSEPH FENOCCHIO

Episcopus Apuanus

181

Exe.Mr P. D. AUGUST! BERTAZZONI

Archiepiscopi Episc. Potentini et Marsicensis

(Potenza e Marsico)

1 septembris 1959

m¹ Bis in l¹ us¹ l's responsiones remitto, iuxta peuta l¹ stms Pont. Com-
111 ssionis l¹ tteris sub die 18 iunii 1959 exaratis de re in S. Concilio¹ 0¹ ecu-
enico tractanda.

Omni qua par est reverentia cuncta bona ominans, me profiteor

Add.mum in Domino

ff¹ AUGUSTUS BERTAZZONI

Archiepiscopus Episcopus Potentinus et Marsicensis

De re dogmatica

Pore¹ 1. In Concilio tractetur de Ecclesia, sive ut invisibili Mystico Cor-
de d. Ch. sive ut ordinata per hierarchiam. Tractentur quaestiones
lsciphna clericorum et christi!delium ut sentiant omnes cum Ee-

clesia docente; de actione catholica, de laicorum officiis, de relationibus inter Ecclesiam et rei publicae gubernationem.

Damnentur doctrinae de idealismo, de modernismo, de existencialismo, de materialismo logico et historico, de evolutionismo integrali.

Plura inveniuntur in Litteris Encyclicis Summorum Pontificum a Leone XIII ad Pium XII.

2. Ex modernismi erroribus novissimis temporibus nonnullae narunt falsae sententiae quae praesertim inter clericos serpunt maximumque periculum praeseferunt; decernat constituatque Concilium verum intra fines reducens.

3. Patres Conciliates hodiernas erratas doctrinas, quae circa Ecclesiae auctoritatem serpunt condemnent, et doctrinam sanam proponant, de natura hierarchiae tum de relationibus inter hierarchiam et Christianos fideles.

4. Sollemni et infallibili proclamatione definiant Patres Conciliares dogma de munere B. M. V. divinae gratiae universalis Mediatricis.

5. Pro voto denique commendatur ut S. Concilium de S. Ioseph sanctitate disceptet, utpote qui iam inde a sinu matris ornatus labe actuali deliberata vel semideliberata immunis exstiterit.

De re morali

1. Cum progressu scientiarum ingenti novae doctrinae ad rem moralem spectantes exortae sint et plurima instrumenta inventa sint, de eorum usu disceptant varieque sentiunt moralistae, a Patribus Concilii petimus ut de veritate, liceitate, liceitatis condicionibus et adiunctis decernant.

De re et iure canonico

1. Peropportunum est Concilium Oecumenicum spirituales poenas a Codice statutas ad pauciores numerum reducere, iuxta mutatas circumstantias, ut efficaciores reddantur necnon faciliores in applicatione. Multae etenim poenae praesertim latae sententiae, ob diversas causas - sc. inadvertentia vel ignorantia confessoris - irritae fiunt.

2. Quod vero ad canonicam matrimoniorum disciplinam attinet auspicamur ut largiores facultates Ordinariis locorum concedantur, praesertim dispensandi super impedimenta minoris gradus ordinaria ob rationabiles causas, necnon instituendi Delegatum Episcopalem delegatione generali delegari possit matrimoniis assistendi, quique alios subdelegare possit.

3. De discipl¹ .
 largiore E . Ina c encorum demum ordinanda decernant Patres
 4) piscopls facultates in regimine Dioeceseon remitti.
 bus salva plenitudine Potestatis Romani Pontificis, omni-
 1473 clericis guodam beneficio fruentibus obligatio canonis
 5 nu a tolerata exceptione.
 canonic De communicati one et cooperati one cum acat ho lcls d lscip l ma
 a ho iernis condicionibus moderetur et aptetur.

83 AUGUSTUS BERTAZZONI

Archiepiscopus Episc. Potentinus et Marsicensis

182

Exe. Mr P. D. PETRI FIORDELLI

Episcopi Pratensis (Prato)

D. Prati, die 25 octobris 1959

Beatissime Pater,

Cum Sanctitas T^{ua} paterno animo rogavent consl¹ia et vota Ep^l-
 scopo¹ res et argumenta, guae in futuro Concilio Oecumenico
 1) va eant, haec argumenta humiliter proponerem:
 eas v . ea quae in Encyclica *Mystici Corporis Christi* et praesertim
 c¹esia eruates, guae ommum c^hnstl¹ fid¹ . e mm umtat¹ in una cat^ho^lica Ec-
 cesia¹ avent;
 2) ea guae matrimonü sacramentum respicunt, praesertim
 et in m¹ excelsum finem supernaturalem, *locum* quern te-
 corpore quad est Ecclesia;
 sticae, sublimitatem, et necessitatem vocatiöis eccl¹esiae-
 4) religiosae, et, in genere, ad statum perfectiöis;
 confirm¹ . naturam, gualitates, munera sacerdotii catholici, cum sollemni
 coelib¹ . atione ex parte ommium Ep^lscoporum de sanctissima ecc¹lesiastl¹ci
 atus disciplina;
 5) et om¹ . ea, quae respiciunt mediationem B. M. Virginis matris Christi
 t¹anae, um nostrum, a¹laque capita maxlm¹ moment¹ doct¹rinae ma-
 et son 6) sollemne m con¹firmationem doct¹rinae sp¹iritua¹lst¹icae in genere
 7) ernnem nova m d¹amnationem mater¹n¹lsml¹ in genere;
 tiu¹ d¹ naturalismi et laicismi in genere, uti consecra-
 oct¹rinae revelatae de fine supernaturali hominis a Christo re-

dempti deque vocatione omnium hominum ad finem supernaturalem et ad sanctitatem;

8) expolitiorem tractationem de doctrina sociali christiana.

Circa disciplinam haec argumenta proponerem:

- 1) ut omnes parochi declarentur amovibiles;
- 2) ne quidquam praetermittatur ad rationem aliquam invenientem ut dioeceses, quae clero, abundant, reliquis dioecesibus et praesertim exteris Missionibus auxilium pro viribus praestent;
- 3) ut revisioni subiiciantur omnes libri liturgici;
- 4) ut media parentur ad maxime fovendam perseverantiam et formationem asceticam sacerdotum, praesertim iuniorum.

Beatissime Pater: ad pedes Sanctitatis Vestrae provolutus, maximas gratias ago, etiam omnium meorum sacerdotum et fidelium nomine, pro felicissimo huius Concilii nuntio; devotas orationes pro fructuoso eiusdem exitu promitto; et tandem me profiteor.

Add.mum in Christo
ffī PETRUS FroRDELLI
Episcopus Pratensis

183

Exe.MI P. D. FRANCISCI PENNISI
Episcopi Ragusiensis (Ragusa)

Eminenza Reverendissima,

In risposta alla veneratissima del giorno 18 giugno 1959 prot. n. 1 C/59-1090 umilio le proposte per il prossimo Concilio Ecumenico, annunciato da S. S. Giovanni XXIII felicemente regnante, che tante speranze ha suscitato in tutta la Chiesa Cattolica.

Parecchle dⁱ queste proposte saranno forse ingenuo o spro¹orzionate alla grandezza di un Concilio Ecumenico; tuttavia noi, con molta serm¹ cita le abbiamo espote, perche fosse completo il nostro pensiero..

Con l'espressione della pill profonda venerazione e con la assicu: a delle preghiere di questa giovane e religiosa Diocesi per riu- scita Concilio Ecumenico, mentre implore la Pastorale Benedizwne, al bac10 del S. Anello, mi protesto.

dell'Eminenza Vostra Ill.ma e Rev.ma
Devotissimo

ffī FRANCESCO PENNISI
Vescovo di Ragusa

alia: Non desunt Dioceses quae plurimos habent sacerdotes, dum
 efficitur. Vero omnino privantur. Aequabilior partitio esset magis utilis et
 etiam in regibus fidei et in ceteris nationibus.
 gunt. De aepius plurimi sacerdotes praeter necessitatem in collegiis de-
 opprimuntur et contra sunt latissimae paroeciae cum paucis sacerdotibus;
 deinde videtur ut sacerdotes collegiis addicti, quam quia pauci sint,
 leis, anando, videtur. De octinam rerum natura tum aicis magistris ea
 5. P. est in an o ceteros curis animarum.
 nino. ac leges de religiosorum exemptione excutienda ac om-
 sunt Innovanda: nam cura animarum est nunc commissa episcopis,

qui sacerdotibus carent, et sacerdotibus saecularibus qui pauci sunt et muneri apostolico impares.

6. Omnes administrationes bonorum temporalium sunt colligendae in unum officium dioecesanum, quod apte ac diligenter curet nummos aequae inter omnes distribuendos et onera custodiendorum rerum Ecclesiae spectantium, subveniendi necessitatibus religionis et sacerdotum-

7. Parochorum inamovibilitas est abolenda.

8. Perpendatur gravissimus casus clericorum in sacris, laici sint: leges ut nunc habentur ad finem ineptae sunt, quinimmo multos illos ac inertes faciunt.

9. Modus consideretur utilior et aptior ut novicii sacerdotes sensim ad pastorem vitam immittantur: et hos transire ignaros vetetur ex genere vitae distincto ad vitam moderationis expertem.

10. Sacrae Congregationes Romanae non tantum inspiciant, quantum potest, concitent atque curent studia, colloquia, et editiones librorum, saltem ad illa quae pertinent ad S. C. de Seminariis et Studiorum Universitatibus.

11. Ordinarii locorum habeant ampliores facultates, de his quae Apostolica Sedes solet ipsis concedere ad septennium, a quinquennium, ad triennium etc.

12. In unum cogantur coetum collegia, sodalicia et pia societates ad evitandas reduplicaciones, flagitiosa certamina, perniciosissimas evitandas flagitiosa certamina, perniciosissimas. Vestes religiosorum et religiosarum simplicentur quam maxime ut praesentia tempora sint magis aptae.

Sodalitates catholicae ordinentur: redigendo in unum omnes coetus qui eundem finem habeant; vel saltem sint sub uno regimine.

Abolendae vel radicitus reformandae illae quae nominantur « Confraternitates », excepto quod in can. 711, § 2 dicitur.

SACRAMENTA

1. Confirmationis Sacramentum conferatur tantummodo his, qui in spem inducunt ut sint integri Cristifideles et milites D. N. I. C.: id est, aetatem habeant illam ad doctrinam quae inducant ab bonam spem confirmatos futuros esse bonos milites Christi.

Corrigatur mens quod Confirmationis Sacramentum necessarium sit ad matrimonium contrahendum: quare indiscriminatim indoctis et rudibus impertitur. Ad mala maiora vitanda patrini abolentur et in Baptismo et in Confirmationis Sacramento: nam eorum praesentia quasi pro forma habetur.

². Leges ad contrahendum matrimonium in graves inducunt diffi-
¹ nubendi producere debent documenta quae fidem faciant
 iben status. Modus inspiciatur ut haec documenta facilius obti-
 neantur.

³. Numeris computetur annorum praeter quern illicitum sit inire cau-
 sam ad obtinendam sententiam de nullitate matrimonii ob defectum con-
 sensus.

⁴. s.cholae sint in unaquaque paroecia quae doctrinam christianam
 necessanam nu^b en^d is impertinnt.

Ex integro innoventur leges quae pertinent ad causas sollicitatio-
 nis. m praesentis enim ponunt confessarium tal^l in dⁱscrimine ut Impos-
 sl. Ie sit o^{mn}is ratio quae defendat ac deerearet suam innocentiam, et
 saepius manet sub arbitrio accusatorum et sub malevolentia mo-
 nitorum.

APOSTOLATUS

fi . Subsidia ac rationes excogitentur ut praedicationes sacrae sint ef-
 ficaciores, magis idoneae ad docendum ac propriiores menti fidelium.

². !Jecesse est ut institutiones ad religionem cognoscendam et in
 Paroecus et in scholis efficaciores evadant et magni habeantur.

³ h : Oportet ut liber docendi doctrinam christianam sit unus, utilis
 sc ohs paroecialibus, sodaliciis catholicis etc.

³. Pro infidelium regionibus hortamur ut praeparentur et mittantur,
 una cum praedicatoribus fidei et virginibus sacratls, me^dicls, arc^hitecti,
 teehnicl cath^l.
⁴ a . lcl in scholis idoneis praeparatl.

⁵ co . Inspiciatur et altius perscrutetur quaestio de apostasrn opificum
 etus a Sancta Catholica Apostolica Religione.

CODIFICATIONES

¹. Codificatio principiorum moralium Decretorum S. Officii desi-
 deratur.

². Pariter desideratur codificatio Decretorum Sacrorum Rituum Con-
 otegalionis.

H3 FRANCISCUS PENNISI
Episcopus Ragusiensis

184

Exe.MI P. D. AEMILII BARONCELLI

Episcopi Recinetensis-Lauretani (Recanati-Loreto)

Prot. n. 11452 - Posiz. n. 13

Recanati, 26 agosto 195⁹*Eminentissime Domine,*

Gratissimum mihi ad Tuas rescribere Ven. Litteras e Civitate
 ticana diei 18 iunii 1959, Prot. n. 1 C/59-1100 de futuro Conci¹⁰
 Oecumenico a Summo Pontifice Ioanne XXIII fel. regn. indicto.

Animadversiones meas invenies in folio huic epistulae adne:x:o
 (Alleg. unicum). Illas cum omni libertate et sinceritate proposui, usus
 etiam consilio virorum ecclesiasticorum peritorum, omni discreta ra-
 tione et reservatione.

Ad _osculum Purpureae vestis provolutus, omnia fausta Tibi adpre-
 cans, me profiteer

Eminentiae Tuae
 in Domino addictissimum

ffi AEMILIUS BARONCELLI
Episcopus Recinetensis-Lauretanus

1. Doctrina Corporis Mystici Christi maius habeat momentum in
 expositione et praecisatione dogmatica. d

2. De relationibus Ecclesiam inter et Statum plane notiones e-
 clarentur, necnon conceptus de « tolleranza » ut dicitur.

3. Damnatio Communism materialistic et athei necno⁵ systemati
 existentialismi athei.

4. Ut promissio oboedientiae quae in susceptione Presbyteratus
 Ordinis emittitur, in votum, religione stringens, mutetur.

5. Delucide et uno tenore doctrina socialis Ecclesiae declaretur.

6. Ut exemptio Religiosorum in ordine ad

7. Ut translatio clericorum ab una ad aliam Dioecesim facili
 datur etiam cum tituli Ordinationis variatione.

8. Relationes inter Episcopos et Romanas Congregationes magno-
 pere expediantur.

9. Revolutioⁿ miumⁿ Dioecesium iuxta geographicam positionem^m fiat.

10. Ut officium et beneficium cuiuscumque gradus perpetua non
 sint.

11. Radicitus recognoscatur beneficiaria administratio ut inter Sacerdotes aequa fiat distributio bonorum reddituumque.

12. Lex abstinenciae tantum ad feriam sextam Adventus, Quadragesimae et quatuor Temporum reducatur.

13. Ut Liturgia ad simpliciores formas redigatur, omnibus expurgata elementis supervacaneis.

14. Revisio Breviarii: unicus nocturnus stylistice et historice emendatus fiat.

15. Sacerdotes omnes Calendario Ecclesiae Universalis exarato utantur, exceptione facit.

2. Studio S. Scripturae ac theologiae asceticae magis est incumbendum, iuxta sensum Ecclesiae. d

3. Mira doctrina Ecclesiae de re sociali clarius ac fusius exponenda videtur.

B) *Ut unum sint:*

1. Fraternalis caritas in omnibus intendatur.

2. Clerici in dioecesi solum ad servitium dioecesis ordinantur et « dioecesani » appellantur (non « saeculares »).

3. Religiosorum exemptio plena servanda est in eorumdem interno regimine, in institutione novitiorum ac clericorum iuxta Constitutiones; non autem in sacro ministerio exercendo pro Christifidelibus.

C) *Disciplina Cleri:*

1. Vita communis promovenda, praesertim ubi extant vicinae parvae paroeciae.

2. Exercitia spiritualia quotannis vel alternis annis peragantur.

186

Exe.Mr P. D. BENIAMINI SOCCHÉ

Episcopi Regiensis in Aemilia (Reggio Emilia)

Regio Lepidi in Transfigurazione Domini nostri I. C., 1959

Em.mo p. . .
rincipi Dominico Card. Tardini plurimam in Domino salutem.

S.

Ptot. 5bene est, valeo. Quad me scripsisti (cf. litt.
spitet 1104), videlicet Augustum Pontificem, quem Deus so-cognoscere ac consilia colligere valde de-
referree, haec Tbl de argumentis Concilii Oecumenici causa apparandis
Ad illi i vtdeturPotissi quaedam doctrinae capita quod primum attinet, ego quidem hoc
plane ;ftm. sent. Iesu Christi primatum et absolutum et universalem
Ephesi e zuxta S. Pauli apostoli ad Colossenses (I et II), et ad
«De . s - et III) necnon et summi Angelici Doctoris haec duo excerpta:
rationipso resta. dicendum quod quidem inter divina opera maxime
factu:m excedit: nihil enim mirabilius excogitari potest divinitus
inter quad verus Deus Dei Filius fieret homo verus. Et quiamirabili.ssimum est, consequitur quod ad huius maxime
unoq ls dem omnia alia mirabilia ordinantur, cum id quad est in
genere maximum causa aliorum esse videatur » (*Summa*dine:: ;nt. IV, 27). « Ut ergo evangelista hanc singularem plenitu-
tudin undantiae et efficientiae de Christo ostenderet dicit: De pleni-
proph^e eius omnes nos accepimus; scilicet omnes apostoli, patriarchae et
Nota etae^d et iustⁱ qui fuerunt, sunt et erunt, et etiam omnes angeⁱ.originqro haec propositio de aliquando quidem denotat efficientiam, seu
hoe tna causam, sicut cum dicitur: *radius est vel procedit a sole*; et
plenit^o denotat in Christo efficientiam gratiae seu auctoritatem; quia
sunt .u^o gratiae quae est in Christo causa omnium gratiarum quae
tur in omnib^{us} Intel^lectualibus creaturis » (in lo. I, 16). Ex quo innu-
Corporis esum Chrⁱ t^{um}. caput etiam Angelorum. part: c. Ipse sintsentio *Mystcz, cuzus* Ipse est caput. Huius ventatis definitio, prout
im. illi allatura est Christi triumphum, quad S. Ioannes, super
tnae^{im} an^{iss}mt^{im} monstrum (lege communismum) una cum triumpho Ro-
c flianae.Non minoris est momenti, ex Patrum Apostolorum traditione, ad-
Utntn. Pontificum (a Pio IX ad Pium XII f. r.) litteris encyclicis,

^{c)}praestat sacerdotibus praesertim in cura animarum, tum *exercitia*
spiritualia quae ^b tum mensilem recessum suum gravi praecipere.
 D. o annis
 si d' :um plerumque matrimonii celebratio, apud nos baud dubie,
 le us festis et matutinis horis fiat, plurimum ordinariae animarum
 curae officiat E C P

188

Exe. Mr P. D. AEMILII BIANCHERI

*Episcopi Ariminensis (Rimini)*Pridie nonas sept. 195⁹*I. De religiosa vita populi christiani*

1. Cum haec nostra aetas naturalismi affiatu penitus inficiatur, quo fere unice vis atque momentum tribuitur hominum actuositati, eorum dexteritati in inceptis moliendis ordinandisque, ac generatim rebus nibus quae ad naturalem ordinem pertinent, necesse imprimis ⁰¹¹¹¹⁰⁰ est ut christifideles ad supernaturalem agendi sentiendique rationem efficaciter revocentur.

Quod quidem postulate videtur, ut clericorum institutio in Seminariis tradenda itemque catechesis fidelibus impertienda opportune noventur, magisque nostris temporibus respondeat. Peculiarique. opportunum est, ut sacrorum dogmatum explicatio atque traditio pastoralis ministerii necessitates accomodetur.

2. Opportunae normae exoptantur, quae christiana ratione, regant ac moderentur peculiares quosdam nostrae aetatis status ac condiciones. Exemplo sint oblectamenta ad populum recreandum destinata, exercitia, vivendi ratio ac spectaculorum actoribus servanda, merita et cetera eiusmodi.

3. Ad christiani coniugii sanctitatem restaurandam, cavendum ut a supernaturalibus gratiae auxiliis atque subsidiis, potius quam a humanis adminiculis remedia quaerantur.

4. Curandum est, ut in universis humanae civitatis campis sacralitas personae semper prae oculis sit, eademque maxima cura par est aestimatione habeatur.

5. De socialibus quaestionibus, quae hodie maximum momentum habent, definitae normae ac legum quasi codex edantur.

II. De apostolatu ac vita liturgica

1. Cum clerus hodie nimis occupationibus distineatur, opportunum prorsus est ut, officiis ac muneribus stricte sacerdotalibus clero reservatis, alia plura officia ac ministeria in quibus sacerdotes magnam et temporis pattern impendunt, laicis viris committantur qui iis obeunt sint idonei riteque instruantur.

2

Variae divini cultus celebrationes id efficiant, ut paroecialis vita maxime promoveatur.

3. Opera danda est ut fideles conscio modo sacram liturgiam parti-

4

Par : Necessè est ut sacramentorum susceptionem accuratior prae-
addatio praecedat, quae quidem christifidelium aetati congrua sit eosque
probeat ad debitam religiosam institutionem sibi comparandam et ad
vant. cognoscenda onera et oilicia, quae e susceptis sacramentis deri-

5

cio . ritus, ac praesertim Officii Divini recitatio, ad simpli-
rem ornam redigantur.

Lex de abstinentia et ieiunio aliis poenitentiae operibus substi-

mu Prorogetur tempus utile ad implendum praeceptum de S. Com-
nitione paschali tempore replenda.

m Abrogetur quantum generale Ecclesiae praeceptum, quantum vero
agis perspicue declaratur ac definiatur.

III. De disciplina ecclesiastica

ad /' In Votis est, ut ampliores facultates a Sacris Congregationibus
ordinarios transferantur.

cl . Expediit ut Ordinarii locorum maiore polleant auctoritate erga
erum sibi subd. Hum. Hue spectant beneficiorum collationes, interventus
cum . su .
g a? Itur de urgenda disciplina ecclesiastica, ac praesertim omne
enus Inam b. Hates iure sancitae, quae abrogantur vel emendantur.

r . Unitatem et concordiam tuendam inter varia apostolatus ope-
n. et Inc epta, ut eorum illicititati satius consulatur, expediat ut in
tu locis omnibus catolicorum vires de iure et de facto Episcopo sub
r, eiusque Potestati ad pastorem navitatem quo attinet, etiam ce-
s regularis Ordines et Congregationes religiosas subiacentur.

P. f. Ut christianus populus sacerdotis opera ac ministerio quam maxime
deperit possit, in votis est ut ecclesiastica beneficia ad eam ornam
teventiant, qua sacerdotibus necessaria ad honeste vivere et supple-
ntur, id
5 . emgue a quavis eorum administrandorum cura eximantur.

sp. It. Ut est ut sacerdotibus obligatio imponatur quotannis
6 exercitia peragendi.

ti . Salva ecclesiastici coelibatus lege, consulendum videtur consen-
ae tran .
co. Poris qui Italiam eorum sacerdotum qui a coelibatu servando morosa
compellunt evidenter impediuntur.

189

Exe.Mr P. D. IOANNIS RIZZO
Archiepiscopi Rossanensis (Rossano)

Rossanen., die 28 augusti 19⁵⁹

Eminentissime Domine,

Litteras diei 18 iunii huius anni, Prot. n. 1 C/59-1128, recepi et dum gratias ago Summo Pontifici de institutionis Commissionis .Antr praeparatoriae pro futuro Concilio Oecumenico, mihi gratum a i- quas animadversiones, consilia atque vota maioris momenti signat care quae tractanda mihi videntur et Ecclesiae animarumque bono profutura:

CAPITA DOCTRINAE

Dogma:

- a) Dogmatica definitio mediationis universalis B. M. Virginis;
- d) Dogmatica definitio Regalitatis D. N. Iesu Christi et B. Mariae Virginis;
- c) Expositio doctrinae de Corpore Christi Mystico, eiusque consecrariis socialibus;
- d) Idem ... de Sacra Liturgia;
- e) Clara enucleatio relationum inter Rem publicam et Sanctatn Ecclesiam Catholicam.

Errores damnandi:

- 1) Atheismum materialisticum communistarum;
- 2) Neo-modernismum, iuxta indicationes Encycl. *Humani Genis*, icipst naturalismum, laicismum, existentialismum atheum.

Moralis:

- 1) Relativismus moralis et moralis vulgo dicta « della situazione »;
- 2) Quaestiones moralis familiaris: malthusianismus, onanismus, deficientia responsabilitatis;
- 3) Moralis professionalis;
- 4) Moralis socialis.
- 5) Nistri tempori; pericula publicae moralitatis e cinema, radio-TV, sport, ephemeridibus, « moda », « camping » promanantia;
- 6) Notanda elementa positiva et ascetica moralis Christiana.

Doctrina socialis:

- 1) Conficienda synthesis doctrinae socialis Ecclesiae.
- 2) Movimenta socialia, sindacalia, politica.

. DISCIPLINA CLERICI ET POPULI CHRISTIANI

1. Amovibilitas parochorum.

2. Potestas et facilitas transitus ad aliam Dioecesim cum mutacione tituli S. Ordinationis, speciali modo in auxilium dioecesis sine en.

3. Relationes inter Episcopos et Sacras Congregationes: maxime in vita, v. u. go cta « burocracia » adesse; necessaria, ex altera parte, maxima inter officium et meritum.

4. De Seminario Dioecesano et cura alumnorum eius: Fovendum Seminarii educationum Sacerdotalium; insuper curanda particulari animo bus paria Dioecesa reductis Seminariis inter dioecesanis et regionalibus urgenti ac vera necessitate.

5. ne de... inter clericum saeculare et regulate cum animadversione de... inmissione... in regulis, minore cum auctoritate, in pastoralis ministerio dioecesis, limitando iura « exemptionis ».

6. *Quaestiones de apostasia sacerdotum:*

stitutum a) videtur opportuna restauratio « instituti diaconalis » pro sub-administratione in operibus apostolatus, idest in bonorum Ecclesiae in administratione, in auctoritatem sacramentorum administratione, in catechetica praedicatione, sine coelibatus obligatione, et cum possibilitate tationis vel in vita civili;

videt b) pro candidatibus ad statum diaconalem et ad presbyteratum tium oportunitatem - post regularem diaconatus ordinationem - spatium unius vel trium annorum extra moenia seminarium in auxilium vitae Pen... sacri ita ut habeatur propositum validum, omnibus bene persisteri, ante sacerdotalem ordinationem;

in d' c) Circa apostatas sacerdotes actuales, Mater Ecclesia sit clemens dispensatione onis coelibatus et reductione ad statum « instituti diaconalis », ut supra n. 6 a).

coelibatus d) fovenda, pro sacerdotibus, dignitas et excellentia obligationis

//) Omni cura fovenda obligatio orationis mentalis substitutionis Divini Officii cum recitatione SS.mi Rosarii in itineribus.

7. Cura iuvenum sacerdotum per pia sodalitia.
8. Reformatio in bonorum ecclesiasticorum administratione, ex. gr. cum abolitione bonorum immobilium et constitutione, favore rum vel dioecesis, redituum vel melius « actionum » et earundem administratione ex parte « Istituto delle Opere di Religione - Citta del Vaticano ».
9. Convenientia providendi sustentationi cleri, prae oculis habitis praevidentiis necessariis hodiernis temporibus circa senectutem, salutem, curas corporis etc.
10. Ieiunium et abstinentia.
11. Renovatio legatorum et limitatio temporis durationis eorum.
12. Vita communis sacerdotum: domus Cleri.

Sacra Liturgia

- 1) Revisio et simplificatio:
 - Pontificalis et Coeremonialis Episcoporum;
 - Ritualis;
 - Missalis;
 - Officii Divini.
- 2). Usus etiam linguae vulgaris in sacramentorum administratione et in quibusdam locis S. Sacrificii.

Pastoralis

- 1) Positio laicorum in Ecclesia et eorum apostolatus.
- 2) Actio Catholica.
- 3) Doctrina catechetica et textus nationalis et instrumenta magis efficacia ad formationem fidelium.

'ffi IoANNES Rizzo
Archiepiscopus Rossanensis

190

Exe.Mr P. D. AURELII MARENA

Episcopi Rubensis et Bituntini (Ruvo e Bitonto)

Bitunti, die 28 ianuarii 1960

Eminentia Reverendissima,

Aequo animo attentis veneratis Tuis Litteris, num. 1 C/59-1134, in conversioni istius Commissionis subiicio quaedam consilia collecta Dioecesium Rubensis et Bituntinae, pastoralis sollicitudinis meae creditur.

In Primis, ardenti tenemur desiderio, submisso expresso, debitum obsequii praestandi ad Pedes Solii Augusti Summi Pontificis gratissensus, quia convocare voluit futurum Concilium Oecumenicum cuius vox iam usque ad ultimas terrae partes resonavit et gaudium nobis magnum attulit, laeta cum spe. Ad consolationem Paterni Cordis concedatur dicere sacerdotes et fideles peculiaribus precibus ad Suam et supplicationibus Eum prosecuturos ad mentem Sanctitatis

Quod optatos exitus Concilium retrahat.

cerit tuo ad argumenta tractanda pertinet, omni cum libertate et sermone, ad Pontificiam Commissionem sequentes quaestiones propo-
dier collustrandas de *Codici Juris Canonici* accommodatione ad hominum temporis adiuncta consona:

1) Pliniam cleri; et virtute corroborate interiorum hominum et dis-

2) ad opera socialia dilatare negotia paroecialia ad novos apostolatus campos et ad opera socialia caritatisque congruenter aptata;

3) ubi fieri potest, efficere promptiores executiones ad parocho-
tum animorum vitalitatem inhaerentes.

4) propter magnam sacerdotum penuriam, inter clericum saecularium
ac maiorem collaborationem incutere, ita ut sacerdotes
glossales sodales fiant;

5) recognitio privilegiorum religiosorum, quo facilius viri reli-
giosi in Vita apostolica et in dioecesana disciplina adiutricem operam li-
ber salva semper privilegiorum suorum historica origine;

6) in magisterio ecclesiastico suadere sacerdotibus ad praedica-
tionem catechetica et hodiernam.

7) iuvenes in sortem Domini vocati in disciplinarum studia in-

cumbant magis atque magis; non tantum in spiritu sanctitatis et litatis formentur, sed etiam in disciplinis liberalibus non minus laicis et in speciali modo in scientia sacra;

8) nimis ad communem salutem interest ut repellantur errores moderni, serpentes ubique terrarum, in comparatione cum veritatibus revelatis et ab infallibili Ecclesiae magisterio illustratis.

Benedicat et adiuvet Dominus vota et desideria Sancti Patris et a sanctam Ecclesiam fratrum distantium et dissidentium reditum concedat, ita fiat unum Ovile et unus Pastor.

His pro rebus significatis, mihi periucundum est Eminentiae sacram Purpuram humillime deosculari et maxima cum veneratione me profiteri

Eminentiae Tuae Reverendissimae
add.mum

fffi AURELIUS MARENA
Episcopus Rubensis et Bituntintts

191

EM.MI P. D. MARCELLI CARD. MIMMI

Episcopi Sabinensis et Mandelensis
(Sabina e Poggio Mirteto)

Roma, 2 febbraio 19⁶⁰

Eminenza Reverendissima,

Ho l'onore di inviare alla Commissione Antipreparatoria del Concilio, le unite proposte che possono valere o per il Concilio, oppure anche per l'aggiornamento del Codice di D. C.

Colgo l'occasione per porgerle i miei profondi ossequii, mentre l'onore di professarmi

della Em.za Vostra Rev.ma

fffi MARCELLO CARD. MIMMI
Vescovo di Sabina e Poggio Mirteto

Aperta profecto ac salutaria verba ab oecumenico celebrando Concilio universis christifideles expectant, quatenus a fluxis hisce terminis ad aeternarum valeant adduci comparationem.

Saevit hac aetate, quod omnes norunt, nefarius laicismus, saevit et

itnpius com
ap petant, idque i
tie . ns anter exqm rant ut nempe lterum lterumque nun-
ntur ac edlcantur, imo et sollemniter proclamentur - quasi num-
quam audita - Praeclpuae ch nstrinae doctri nae ventates, et praec l pua
ch nstianae doctri nae ventates, et praec l pua ch nstianae re l gloms prae-
cepta.

tn 1. Quocirca, quin nova definiantur dogmata, recolantur ac procla-
lo:ntur oportet antiquae illae veritates fidei quae in Symbolo Aposto-
in itn « Cr:do », et antiquae illae leges quae in decalogo continentur, et
Ecclesia, e h b
x l entur ac proferuntur.

Ro 2. Quae de Catholica Ecclesia deque eius immunitate habentur in
Co tnanorum Pont fici cum Encyc lcls, a superiore congregato oecumemico
ad hodiernum diem editis, opportune recolantur.

Vat ehgiosae libertatis iura apprime repetantur et restauretur pri-
gan orum ac p bl
u lcorum morum sevcntas, damnat fone pecten o neopa-
(quern vacant), iniuriae ac cupiditatis parentem. Sollicitae

lurntnu adhortationes ut recentia et superiora inventa, pre-
ne ' radiophonica ac tclevisifica ars humanae ipsae excultae litterae,
sap que erroribu s neque Vlrls unquam taveant, se d ch nstlanam doctri nam
tip iant, qua e non tantum iustitiam et caritatem a l t, se d etnm smme-
sius contemptum et adversarum rerum patientiam extollit.

Peculiariter

Ca I. ac premantur quae in libro II, tit. 3 Codicis Iuns
non lcl « De o bl
2 e o l gat l om us clen corum » praec l pmntur.

li . Abrogetur, praesens parochorum inamovibilitas, vel saltem faci-
or reddat
3 D ur, u l necessaria, remotio.

turn . e.cernatur ut Episcopi ac parochi qui ad septuageslmum qum-
fe t' aetatis annum pervenerint, et etiam ante hoc tempus si morbo vel
s Inata
4 praepediti,
o ffl . d epo?ant.

cerd aptlor et aequabilior evadat den partltlo, pus ac probls sa-
ad Oti us detur libenter licentia discedendi a dioecesi in qua crebriores
sunr s
borer acn. operam, et ahiam adeundl quae sacrorum operanorum a-
Penuria.

5
qu'b . Commoneantur Episcopi, praesertim si dioeceses gubernent in
re I Us fr equens est emigratio et immigratio, ut quam stu d
do nt sp lruu a em ac moralem emigrantium adslstenuam, Ita qm d em ut qm
tect num comp u sl re l querunt, neque christianam fid em am lltant, neque
am age n d l praxlm, iuxta evangelicas normas dere mquant.

6. Curetur ut religiosi viri in suis ineundis ac perficiendis consiliis ac operibus et in apostolatus rationibus suscipiendis, Episcopi ritati arctius subiciantur obnoxii; inter clerum saecularem ac regufiarum plena voluntatum ac laborum conspiratio instauretur ac con rmetur oportet.

7. Ita efformetur saecularis ac regularis clerus ut qui ad alterutrum pertinent sciant recogitentque apprime se non tantum pios esse cultus administros, sed etiam divinae religionis magistros.

8. Excitentur universi christifideles ut ecclesiasticas ac rehgwfas vocationes maxima favore prosequantur ut sacri operadi apostolatum gerentes et in fidei conservationem ac propagationem incumbentes, magis magisque numero augeantur.

9. Laici christifideles enixe alliciantur ut Actionis Catholicae con-sociationes aliaque pia sodalicia celebrent ac frequentent, ecclesiasticae hierarchiae validum auxilium submissae allaturi.

10. Instanter commendetur dierum festorum sanctificatio quatenus sacris omnibus, Missae praesertim sacrificio, intersint fideles, gelicam praedicationem obaudiant, noxiosque ac illicitos ludos omnino devitent.

11. Cum tempera adiuncta ac vitae condiciones frequenter obstent quominus abstinentiae et ieiunii lex adamussim adimpleatur, quo hactenus ut praeceptum viguit consilii tantum habeat deinceps formam: christifideles tamen admoneantur de Christi Domini instituto: « Qui vult venire post me, abneget ».

12. Primarium quoddam constituatur aerarium ut ecclesiarum in egestate versantium possit occurrere necessitatibus. Hae in re aptae possunt exquiri et adhiberi rationes quibus Petriana Stips a populo conferenda amplius foveatur.

13. Quad et Tridentinum Concilium instituit, conficiatur chismus quidam, christianae doctrinae capita, tum in rebus fidei tum ¹⁰ rebus morum, proferens, erroresque hisce nostris temporibus effusos sapienter diluens ac refellens.

ffi MARCELLUS CARD. MIMMI
Episcopus Sabinensis et Mandelensis

192

A .rchzepfrcopi S l Exe.Mi P. D. DEMETRII MOSCATO
a ernztanz (Salerno) et Admin. Perp. Acernensis (Acerno)

Salemi, die 3 septembris 1959

Emin entzsszme Princeps,

A Tua b : :
haec inf : enignitate rnsus, oboediens exposui, pro modulo meo,
ormla elementa.
ritate Patres d :
Otnni P?terunt Ieges pro temporis necessitate ferendas et
nae co u 10 ea Indtcare quae bona et utilia recensentur, mutatis huma-
Qu nsorti onis l eIs et moribus.
tissime anm in me est, praec l b us totms Ecc 1 esiae hum l 1 lme et instan-
Ecclesi a S supplicans ut, intercendente Maria, dulcissima Matre
Ill et, pirttus Sanctus superveniens mentes illuminet, corda inflam-
adaperi n lssonas re dd at voces, foecundet labores et opera atque rnuas
Int at nov l aev l ventat l's, unitat l's et pacts in Regno Ch nst l.
Xitna c enm humi l l l mos an l m l sensus ex cor de Eminent rne Tuae ma-
evotione profiteor, Sacram Purpuram deosculatus.

Eminentiae Tuae Ill.mae et Rev.mae
add.mus in Domino

ffi DEMETRIUS MOSCATO
Archiepiscopus Salernitanus

Summo p fi l
tnum E 7 : ont l ce l oanne XXIII, f. r., auspice et insp l rante, proxl-
unitat. cCc Catholicae Concilium sit, revera, gratia Dei opitulante,
Qts onczlzum.

poris rem, quo facilius omnibus patetiat *veritas et caritas* Cor-
hutn.illi Ystici Christi Domini, sive in Ecclesia sive iis qui errant, hoe

p mbe summatim existimo momenti esse:

1) q ro etur c en et fidelium adhaesio divinae Ecclesiae constitut i om
tn.ent . octrmam; 2) quoad sacram hierarchiam; .3) quoad sacra-
apost a .4) quoad S. E vange l 1 praeconim et actionem m lss l onaniam seu
o team.

I. *Quoad doctrinam*

Verificetur in Christi fidelibus fidei integritas.

Prae oculis habeantur monita Summorum Pontificum a Concilio Vaticano usque nunc circa errores qui insectantur homines ac praesertim:

- Super momentum ac interpretationem Divinae Scripturae;
- Super obiectivitatem cognitionis humanae: *relativismum*; *existentialismum*; *laicismum* nuperrime noviter editum; *marxismum*, propagines indesinenter extendit quocumque locorum, fidelibus saepe saepius insciis; *individualismum exaggeratum*, qui decomponit unitatem fraternitatis in mystico corpore;
- Super Ecclesiae doctrinam socialem, quae, dicerem, hoc unum gestit; ne ignorata damnetur; quae ultro praecedat quamcunque speciosam doctrinam in solutione cuiusque quaestionis in re sociali.

II. *Quoad sacram hierarchiam*

De reficienda ecclesiastica disciplina cleri et fidelium, ad unitatem Ecclesiae tuendam et ad maiorem animarum salutem adipiscendam. Ipsi, scilicet, sint et videantur *dociles* et *docibiles*.

III. *Quoad Sacramenta*

Est in votis ut Confirmationis congrua aetate christifidelibus reddatur, eo consilio ut experimentum praemilitiae ipsi fideles agant, quippe qui, instructi informatione doctrinae et formatione virtutis, praeseferant praeparationem ad sacramentum recipiendum, quae, primis saeculis, in catechumenato habebatur in ordine ad baptismum suscipiendum.

IV. *Quoad S. Evangelii praeconium et actionem missionariam set apostolicam.*

Necessarium existimo terminis circumscribere adassociationes quatuor plurimas, quae de die in diem sic divitiose efflorent ut vix

Tot et studia et experimenta, a pietate et labore fidelium provenientia, ab ecclesia probata ad unum deducantur.

Fiat consensus unus et conspiratio una, si iustum est, actione catholica coherente, sub directione Episcoporum, quorum auctoritate ne etiam exemptus, sese eripiat.

QUAEDAM DE QUIBUSDAM PROPONENDIS

De Metropolitita

Realj et
Ad h^o auctoritate gaudeat Metropolitita.
qui, guⁱ c^{lectus}, fiducia polleat etiam prae sacerdotibus,
tiones p^{si} mlssl dom^{ici}, in d^{lo}oeceses t^{ortasse} mittuntur ad investiga-
et elem^{ipso} metropolitita inconsulto, qui negotia certe novit
enta ludlc11 habet.

De Episcoporum conventibus nationatibus vet regionatibus

Nunc, g^d
nalibus, . uae ecisa habentur in conventibus nationalibus vel regio-
bus nullum onus obligationis ferunt singulis vel omni-
senserint egla Iter sumpt^{Is} E^piscopis, etiamsi in omnes d^{ecis}iones con-
Boc et assensum dederit Sedes Apostolica.
que Pt non p^odest deri et fidelium disciplinae, quia saepe unusquis-
una regi^one fiat l^{tt}lo observat vel non normas traditas. Immo saepe in
gantur R^{eg}it^{mae} habentur concessionem guae in altera ne-
quasi igitur, quod decisiones habitae ad instar legum sint
gionibu Episcopi eas praescripserint, et, ne, finitimis etiam re-
pium fa dissimilia vel discrepantia praecepta, ut, ad exem-
Ventus estis perageⁿd^{is}, reguntur inter regiona^{es} et nationa^{es} con-
ad unif^{me}lot coord^{mat}io, cui committere curam d^lversas d^lsposi^{ti}ones
ormitatem redigendi.

De Ordinarii Loci vet sattem Episcopi facultatibus

Dentur O dⁿ
Inent^l, quae ad reg^{imen} animarum et d^{lo}oecesis magis faciant, quaeque
nunc te^{de} bin t^ll^lporis a Sacris Congregationibus impetrantur, ut, v. g. quae
spensat^a tone, vel t^{rm}at^{ione} Sacrificii Missae, d^e impe^dimentorum d^l-
annua l^{one}, de b^{onorum} a mⁱⁿistratione, alienat^{ione}, a q^uis^{it}ione etc.,
SS. de negotiis peractis vel de facultatibus concessis ad
gregationes mittenda.

De Episcopis Coadiutoribus, prout nunc habentur

Iⁿstitutum E^piscoporum Coadiutorum cum futura successione ve^l non,
Ita Ut nunc temp^{on}is, v^lget et noviter instauratum, ent^l vltan^{um} ne,
saepe 5 a^{ep}ius, « di^{arc}lla » v^leat^{ur} a^d esse in reg^{ime}n^o d^{lo}oecesis, c^{er}us
In Patt^{es} Iscedat et unitas gregis cum suo pastore amittatur.

De Parochorum inamovibilitate

Obest quam maxime, saepe, animarum salutem et regimini. Dioecesis, quae nunc viget legislatio de inamovibilitate parochorum sive quoad translationem sive quoad remotionem.

Rogo ut Patres Concilii rem agant sollicitudine quam maxime pastoralis.

De Religiosorum exemptione

Ponderatum consilium habeant Patres de Religiosorum Suis legibus enim ita aliquando utuntur ut in Dioecesi sine lege videantur; quod maxime dedecet aedificationi fidelium, religiosorum et regimini. Dioecesis quoad unitatem propositum et actionis pastoralis.

Ipsi, tamen, auxilium non parvum praebent et maius dabunt, pioscopo moderatore, ministerio verbi, administratione sacramentorum necnon alumnis addiscendis et opificibus adiuvandis.

De bonorum ecclesiasticorum administratione

Ne parochus vel animarum curator in controversiam de re oeconomica a propriis fidelibus, bonorum ecclesiasticorum administratione beneficiorum parochialem particularem caetum, ab ipsis parochis electo, officio dioecesano tutore, committatur.

De Seminariis

Dioeceses quae sibi sufficiunt quoad personas, aedes, redditus, Seminarium suum habeant, vel saltem quem gymnasium dicunt.

Seminarium Regionalem provideant studiorum cursum maiorem et minorem, alter pro alumnis qui intelligentia excellunt quique spem in variis studiorum disciplinis eminere, alter pro reliquis alumnis. tamen alumni, vero, discant specialissimo modo quae ad ministrationem animarum sunt nunc temporis.

Instauratur saltem in ratione studiorum Seminariorum Regionalium facultas inchoata cum gradibus academicis assequendis. Ipsam adeant alumnus qui, inchoat Episcopi, intelligentia, virtute, pietate eminent, servitium Dioecesium.

Qui sacerdotibus donati sunt, duos annos in sacerdotale collegium vitam agant, sese exercentes in studio et ministerio sacro ad nutum ea lege tamen ut abrogent Patres Concilii quartum philosophicum.

De pietate et sacra liturgia

i Tr. t sunt devotiones particulares et formae pietatis christianae ut hure a iguando timeatur quod accessorium locum teneat principalis; unde, uac aetate maxime d' inamica, quam quasi f' ugit irrepara^b le tempus, pro niversaluate hominum, prae coetenis omm^bus a^lls exercitiis qm^bus Pietas christi ana supera^b un^dat, necesse est semper maximi^l moment^l t^l ere sacram liturgiam, praesertim divinum sacrificium, Missam, sci- cet, cum suo iⁿexuma^b lⁱ t^h esauro sacrae re^fectioⁿis. Haec est et la- M^l gatur actio qua^m maxime iⁿiturgica Ita ut ipsa sa^u bernima d^e votio erga anan et Sanctos Dei liturgica tin^litate non careant.

De moribus

er Corruptione morum ingravescente de die in diem, etiam quoque per t^roretn sped^osum d^e moralitate situationum, ex^lgitur t^rortasse non antum decl^larat^o sanae doctrinae moralis in Concilio^o ecumenico san- cl^lae, sed collect^liva et unanimis et so^lemnis exortatio Patrum a^d omnes cⁿ n^lectores et gubernia ut legibus et mediis aptis compescant flumina t^rorruptionis, quae, ruptis agminibus, irrepserunt in humanam socie- tatem.

De quorundam fdelium apta instructione

Principali R^est ad Sedes Dioecesium maioris momenti vel saltem in Sede eglonis instituere:
Scholam theologicam pro laicis;
Scholam catechistarum laicorum;
Scholam servit^l SOCia^lIS.

ffⁱ DEMETRIUS MOSCATO
Archiepiscopus Salernitanus

193

Exe. Mr P. D. AEGIDII A. LANZO

Episcopi Salutiarum (Saluzzo)

Salutiis, die 20 augusti 1959

I. *De Ecclesia Corpore Mystico*

« Ad definiendam describendamque veracem Christi Ecclesiam, sancta, catholice, apostolica, romana est, nihil nobis, nisi praestantius, nihil denique divinius invenitur sententia illa qua eadem *mysticum Iesu Christi corpus* » (Pius XII in Encycl. *Mystici*)
 Quam doctrinam theologice certam, utpote quae explicite proponitur in Sacris Litteris, sive in Sanctorum Patrum scriptis et dare dace. tut Ecclesiastico Magisterio, a Concilio sollemni de definitiva sententia quam dogma fidei sanciri opportune retinemus.

II. *De Ecclesia et Statu*

Ecclesia et Status duo sunt societates perfectae, distinctae et auctoritativae, ambo originem a Deo ducentes sese invicem debent ordinare (Leo XIII in Encycl. *Immortale Dei*). Utiles, hodie videntur, carae notationes de eorum mutua relatione et praesertim de Ecclesiae superexcellenta, quippe quae est magistra veritatis et homines ducit ad vitam aeternam.

III. *De Eucharistico Sacramento*

Contra conamina errata circa Eucharistiae sacramentum et usque cultum, meminisse iuvabit quae iam in Concilio Tridentino statuta ac definita sunt, praesertim circa praesentiam realem (Sess. II, Cap. 1 Denz. 874 et en. I Denz. 883) et de Sacramento asservando (ib. cap. 6 D. 879 et en. 7 D. 889).

IV. *De damnatione theoriae marxistae*

Doctrina marxista, iam ab Ecclesia pluries damnata, quoniam summa errorum contra fidem et mores, vota facimus ut a Concilio Oecumenico tamquam vera haeresis, immo et apostasia, formaliter declaretur.

V. *De sanctitate matrimonii*

Neo-malthusianismus, de die in diem ingravescens, vim unitatis et communi regum a rebellare et Dei legem defendere necessarium est.

VI. *De ethica situationis*

totius ordinis moralitatis est illa doctrina quam vocant « ethica situationis »: ideo sollemniter damnandam aestimamus.

VII. *De caelibatu*

Legem caelibatus, dericis in maioribus praeceptam, contra postulantes a Ionem, servandam esse ducimus.

VIII. *De disciplina ecclesiastica*

Magis ac magis apparet deus nostris necessitas vitae interioris, quam sacerdotibus curare debent quod ut sancta sancte ministrent. Ad hoc non tantum bonum valde utiles videntur notiones de sensu theologico et ob id quam habent castitas perfecta, abnegatio sui, paupertas iuncta superioribus debita, praesertim proprio Episcopo. cum in communem - quantum fieri potest - promovendam ducimus.

IX. *De catechesi christiana*

Attentis i. magis guae hac nostra aetate fidem et mores corrumpere possunt. Inimicare videntur, cum ingenti damno animarum ipsiusque christianae, quam maxime curanda atque ubique ferenda est catechesis, sive religiosa, sive socialis.

X. *De kalendario et breviario*

Cum kalendarii civilis reformationem graves et internationales Conventus postularent, opportune videtur et kalendarii liturgici modificationem; vertere, quas praedicta reformatio vel exigat vel suggerat. porro temerominamur ut Divini Officii revisio, quam S. C. Rituum a tempore curatur, quamprimum definitive perficiatur.

ffr AEGIDIUS ALOYSIUS LANZO
Episcopus Salutarum

194

Exe.MI P. D. ALOYSII RINALDI

Episcopi S. Marci et Bisinianensis (S. Marco e Bisignano)

S. Marci Argentani, 23 augusti 1959

Ante omnia subicio sine ulla condicione meum
 et singulis, quae in futuro Oecumenico Concilio, rite defimentur et d.
 sponentur. Panter bane opportunam occasionem arnpi0 s ubmitten i
 meipsum et mea omnia, necnon dilectas meas Dioeceses geminas S. .
 ci et Bisinianen. Beatissimo Patti Ioanni XXIII Romano Ponti cl,
 quern gaudeo agnoscere Pontificem Universalem, Petri Succes:orem
 in Sede Episcopatus Romae et Primatus Ordinis et Iurisdictionis su-
 per omnes et singulos :6.deles sicut et super omnes et singulos Episcopos,
 Iesu Christi Vicarium, cui legitime debetur omnimodo ab omnibus ma-
 ximus respectus et oboedientia.

Nunc autem sicut dignatus est Augustus Pontifex per .et
 Eminentissimum Dominum Dominicum Tardini, Praesidem Ponti CIAE
 Commissionis Anteparaeparatoriae Concilii Oecumenici, certiozem me
 reddere voluntatem et desiderium suum coonoscendi opiniones et
 tentlas meas necnon consilia atque vota mea d e argumentis ap paran is
 in future Oecumenico Concilio tractandis, haec grate ac humilimo
 animo expono atque subicio.

1. In unum sythematice redigere ea omnia quae in Supremis Do:
 cumentis Pontificibus sunt proclamata deinceps a tempore Sacrosancti
 Tridentini Concilii, cum auctoritatis nota per singula.

2. De potestate et ambitu episcoporum praesertim relate ad varias
 et multiplices organizationes quae in Ecclesia agunt.

3. Determinatio aliquorum capitum doctrinae, praesertim circa
 ginem hominis a Deo, quoad animam et quoad corpus, circa pnn clpia
 educationis inventut tradendae insuper de modo quo se gerere debet
 simplex :6.delis vel ecclesiasticus relate ad activitatem politicam.

4. Exaratio alicuius codicis de re liturgica.

5. Proclamatio sollemnis doctrinae de Mediatione B. Mariae Virginis
 a d d' l s. tn ut ionem omnium gratiarum. Insuper aliqua collectio re gula-
 rum circa Cultum eidem B. Virgini, Sanctorum memoriae exhibendutrl.
 Neenan de externis manifestationibus mortuis dandis in loco sacra.

6. Quoad disdplinam Cleri: maiores determinationes vel animad;er-
 siones cltca d b e ttam reverentiam et oboedientiam Romano Ponti fict et
 Episcopo debitam.

7 . De obligationibus sacerdotum circa exigentias apostolatus in dioe-
cesis propria.

8 . De maiore praeparatione clericorum relate ad specificas activita-
tes apostolatus.

9 . De instituendis scholis vel cursibus de re apostolica et pastoralis in
singulis regionibus vel interdiocesanis.

10. De latiori seu maiori disponibilitate in Episcopis circa remotio-
nem vel translationem parochorum.

G. De editiones catholicas legendi atque propagandi.
rursum De et proventibus clericis necessariis praesertim in
e a orantibus.

13 . circa Religiosos: salva eorum exemptione de subordinatione et
De eorum cum Ordinariis in labore et apostolatu dioecesano.

14 . inspectio in domos religiosas.
Iat d. De maiori et accuratiori praeparatione a Sororibus habenda re-
ipsa a beorum officium subeundum. Forsitan de instituendis cursibus pro
bulis a sive diversitatum familiarum religiosarum, habentibus
s post annum . . .
15 D . . . quicumque proprium.

cutn . . . simplicitate habitus religiosarum et uniformitate eorum prae-
quotidiane recitandarum.

16 . Temere audeo de limitibus annorum pro habentibus curae ani-
marum sive parochorum sive Episcoporum.

17 . de maiori et faciliiori praxi arcendi clericos ab obhga-
tio . . . et reducendi ad statum laicalem in casibus extremae
lingualis.

De regulis a laicis observandis se subiiciendi clericis in eorum
oaculis in Ecclesia praestantibus.

B. aec exponi coram Deo et tantum pro amore Ecclesiae, pro sua
Paratus sum etiam mortem ipsam et millia tormentorum pro eo et virgine
Maria adfuerunt usque pati. Sed hac occasione maxime acio meas exiguas
Pretes et populum mihi concreditorum fundere ad Iesum Salvatorem ut
intercessionem B. Mariae et omnium Sanctorum dignetur Ecclesiam adu-
nare regere et gubernare et una cum Papa Nostro Joanne et omnes
Ecclesiastici ordines ab omnibus periculis eruire et inimicis inco-
servare.

ffii ALOYSIUS RINALDI

Episcopus S. Marci et Bisinianensis

195

Exe.Mr P. D. FELICIS BECCARO

S. *Miniati* (San Miniato)

25 martii 1960

Eminentissime ac Rev.me Domine,

Gratias agens pro receptis Litteris diei 21 huius mensis et petens pro omitta responsione iam debita, haec mea vota Pontificiae Commissioni antepreparatoriae Concilii Oecumenici humillime commumco:

I. *Quoad Cleri sanctitatem et disciplinam*

Sollemniter ab Oecumenico Concilio memoranda et reputo quae obligationes Clericorum respiciunt quaeque Codex I. numerat in cc. 124-144.

II. *Quoad fidem et mores fidelium*

Serpunt plus minusve errores circa divinitatem, missionem et Ecclesiae Catholicae et negantur interdum novissima nostra, forsitan quia taro praedicantur.

temporibus vita multorum baptizatorum non stlamsmum sed paganum hedonismum redolet. Sanctitas, umtas, insolubilitas et foecunditas magni Matrimonii Sacramenti luxuria, corruptione, infidelitate et pessimo onanismi crimine labefactantur.

Optandum igitur videtur in rebus tanti momenti ut voces et monita Patrum Sacrosancti Oecumenici Concilii ubique resonent, reverenter audiantur, catholice intelligantur et fideliter observentur.

III. *Quoad Communismum atheum*

Quamvis Roma iam locuta sit per Summos Pontifices et Supremam S. Officii Congregationem, opportuna videtur etiam sollemnis natio Communismi athei ab Oecumenico Concilio prolata; nam pestis Communismi de die in diem sese extendit maxima cum animarum ruina, quia haereses omnes complectitur et omnia vitia, peccata et delicta viam pandit.

Flexis genibus, manum tuam deosculor ac tuam benedictionem pro me meaque Dioecesi imploro.

Addictissimus ac devotissimus

ffi FELIX BECCARO
Episcopus S. Miniati

196

Exe.Mr P. D. DOMINICI BORNIGIA

Episcopi Biturgensis (Sansepolcro)

Sansepolcro, 15 settembre 1959

Eminenza Reverendissima,

La presente prego l'Eminenza Vs. di umiliare al S. Padre i
l'an della piu viva gratitudine miei e dell'intera Diocesi per
ria .del Ecumenico, che certamente rechera tanta glo-
au a a Chiesa dl Nostro Signore Gesu Cristo e tanto bene alle animc,
tmento, quell'unita santa voluta dal S. Padre con sl importante av-

pr Mi pregio inoltre inviare a codesta Pontificia Commissione Anti-
Poperatoria del Concilio Ecumenico uno schema d'argomentt da pro-
n:I prossimo Concilio, significando che ho richiesto anche il
alcuni esperti Sacerdoti di questa Diocesi.

qu esta Dtoe la preghiera da parte mia, dei Sacerdoti e fedeli tutti di
os seguio ho il, aeo riverente la S. Porpora e con sensl d'vivo
placere di confermarmi

dell'Em.za Vs. Rev.ma
dev.mo nel Signore

ffii DOMENICO BORNIGIA
Vescovo di Sansepolcro

perEn argumenta quae, mea sententia, videntur in Concilio futuro
ractanda pro opportunitate temporum animarumque bono:

A) *Quoad doctrinam*

et . de Christi Regalitate definitio. .
Ctu(xpofe) doctrinae de Mystico Christi Corpore emsque umtate
3. Dae . *Myst. Corp. et Med. Dei).* .
scilic . mnatto neomodernismi, ad mentem Encycl. *Humani Generis*,
laicismi, existencialismi athei.
annat10 communismi materialistici athei.

B) *Quoad mores*

simul¹. Proponatur aspectus positivus atque asceticus Et^{h'}lcae c^{h'}nsttanae
que damnetur Ethica quae dicitur « situationis ».

2. Determinentur proinde et solvantur problemata Ethicae christianaе familiaris, professionalis et socialis.

3. Indicentur pericula moralitatis ex mediis vitae modernae, ut: spectacula, cinematographicae et radiotelevisivae repraesentationes, diaria, etc. (cf. Encycl. *Miranda prorsus*).

C) *Doctrina socialis*

Proponenda videtur cum claritate ita ut ab omnibus christifidelibus perspicue cognosci possit.

D) *Quoad Cleri Populique disciplinam*

1. Retractandus videtur modus procedendi in collatione beneficiorum, praesertim quod spectat concursus.

2. Videtur iam tollenda Parochorum inamovibilitas, ita ut Episcopo relinquatur potestas eos nominandi, sub tutela Capituli vel alicuius Commissionis.

3. Temperanda sane videtur exemptio Religiosorum: quaerenda est maior et efficacior coordinatio et insertio eorum activitatis in Dioecesi in qua degunt et operantur.

4. Detur facilior possibilitas transferendi Sacerdotes de Dioecesi; proinde modificandum. erit regimen titularum ordinationis.

5. Favendum est communitatis vitae, operum et bonorum inter Parochos.

6. Aptanda est ad usus temporum necessitatesque vitae honestae Cleri Administratio Beneficiorum

?, lex de Abstinencia et ieiunio, servilis et professionalis, lex de praecepto festivo (hebdomadarum pro quibus coetibus?).

8. Maiores facultates dentur Episcopis in tractandis Legatis et etiam in quibusdam aliis negotiis in quibus videntur nimis coarctari et pendere a SS. Congregationibus.

. Capitulum Cathedralis functio paroecialis: personam et officia Parochi longe melius exercet persona physica.

10. Pro magna parte poenae sunt tollendae.

11. Postulatur nova elaboratio disciplinae de reservatione peccatorum et censurarum.

12. Optatur reductio impedimentorum matrimonialium.

E) *Quoad Liturgiam*

Valde optatur:

1. legum liturgicarum Ecclesiae.
 Directio: ium pa.storale pro Sacramentorum Administratione.
 usus hnguae vulgaris in Sacramentorum Administratione.
4. Revisio et simplificatio: Pontificalis Romani, Coeremonialis Epi-
 coporum, Ritua¹ls, Missa¹ls et Brevi¹ar¹.

F) *Quoad Pastoralem*

Item optatur:

1. Textus Catechismi universalis.
 et explicatio functionis laicorum in Ecclesia.
- vifi . . . ropositio quaestionis de apostolatu hierarchico (Diaconatus re-
 vificatio quoad Oflicia temporalia?).
4. Revisio finium Dioecesium.

Iffi DoM1N1cus BoRNIGIA
Episcopus Biturgensis

197

Exe.Mi P. D. FERDINANDI LONGINOTTI

Episcopi S. Severini (San Severino)

S. Severino Marche, 29 settembre 1959

Eminenza Reverendissima,

cl" una giustificazione riferisco i motivi che mi hanno impe-
 Eto di Invlare prima le mie umili proposte per il prossimo Concilio
 cumenico.

f_uori n. mese di agosto, come al solito, ho fatto un giro di apostolato
 z: . . . loce¹ls, poi nel mese di settembre il Congresso Eucan¹stlco Na-
 SS . . . tone¹le di C . . . atania ed in fine il pellegrinaggio a Lour^des e d un corso d¹
 0 . . . sercizi Spirituali per Sacerdoti mi hanno tenuto costantemente
 ccnpato.

1. Allego alla presente un semplice appunto di proposte per il Con-
 cilio Ecumenico, come mi sono venute spontaneamente al cuore ne-

l'ansia costante per il trionfo dei diritti di Dio, della S. Madre Chiesa
c per il bene delle anime.

Con l'occasione invio il mio più devoto ossequio, mentre accolgo
la Sacra Porpora, in unione di preghiere mi confermo

dell'Eminenza Vostra Ill.ma e Rev.ma
dev.mo obbl.mo

ffì FERDINANDO LONGINOTTI
Vescovo di San Severino

1. Natura humana, vulnerata per originale peccatum, perpetuo ignorantiae, concupiscentiae ac debilitatis obnoxia.

2. Unde naturalismum damnandum et supernaturalem vitam ignorantia continua debellanda et errores inde manantes ut fidei mutatio a theoriae blasphemae et in praxi scandala per spectacula et vitam paganam in immoralitate, moda, nudismo etc.

3. Familiae damna! E contra sanctitas vitae domesuae vniuersae dicantur.

4. Ventates potissimae Ignorantur ut Incarnacionis et Redemptionis et vitae aeternae supremae sanctiones (praemium vel damnum). Ita

5. Ignoratur diuina origo et suprema Ecclesiae missio per saecula. Inde Romano Pontifice et de Sacerdotii dignitate. Fideles a Hierarchia strahunt.

6. Minuitur spiritualis vitae essentia: veteris hominis mors. et christiana mortificatio.

7. Diuinum non lucratur per humanum!

8. Maximi facienda instructio catechetica et fidelibus

9. In Seminaris optatur uocinium magis solidum in vita interiore, mortificatione, oboedientia et generositate a bonorum desiderio et magis aptum necessitatibus pastoralibus nostri temporis.

10. Lex caelibatus ecclesiastici strenuo defendenda et confirmanda, necnon habitus clericalis (vestis talaris) non praetermittendus.

11. Paucorum inamovibilitas obstat Dioecesis regimini et bono ammarum.

12. Religiosorum exemptio ab auctoritate Episcopali minus apta videtur necessitati apostolatus nostri temporis et non raro causa scordiarum.

13. Lex clausurae in domibus Religiosarum valde restringenda.

Tendentia deprecanda spiritualitatis naturalisticae, etiam in Monasteris et Seminariis.

Humanæ personæ (personalitatis) exaggeratus cultus et errata existunt.

ffr FERDINANDUS LONGINOTTI
Episcopus S. Severini

198

Exe.MI P. D. FRANCISCI ORLANDO

Episcopi S. Severi (San Severo)

28 agosto 1959

Eminenza Reverendissima,

reco a di rispondere alla venerata C/59-1.376,
t. quale V. Eminenza quale Presidente della Commissione preparatoria
d'el Concilio Ecumenico chiedeva con gesto di amabilità e con dis-
senso ai Vescovi consilia, vota in relazione al grande e
enne avvenimento
d / Nell'adempire a tale onorifico mandate, non posso non esprimere
a profondo del cuore i sensi di vivissima riconoscenza e filiale devo-
aloe; e anche del clero e dei fedeli della diocesi di S. Severo
evento.adre Giovanni XXIII, il quale volle questo grandioso e mondiale

Ad scopi del Concilio indicati anche nella lettera enciclica
I. etz *Cathedrae*: « promuovere l'incremento della fede cattolica e un
salutare rinnovamento dei costumi del popolo cristiano e aggiornare la
disciplina e l'attività ecclesiastica secondo le necessità dei nostri tempi », interessano
molto il nostro ministero pastorale e la vita cristiana dei fedeli, che non
abbiamo cessato di indurre pubbliche e private preghiere al Signore per
e i frutti voluti dall'Augusto Pontefice siano ubertosi ed efficaci.
d'In d'ora ci pare di ammirare « il meraviglioso spettacolo d'una
edificazione unita » che sotto la mozione dello Spirito Santo ben si era ad
e conforto di tutto il genere umano.
e Eminenza Vostra si degnava proporre alcuni punti che potranno
essere oggetto di studio nel futuro Concilio Ecumenico, il che mi è sem-
brato conveniente esporre nel seguente levell:

Doctrina dogmatica

Affirmatio publica et sollemnis principalium doctrinae catholicae capitum, quae a Concilio Vaticano et deinceps tractationem habuerunt. a Magisterio Ecclesiae, speciatim in encyclicis *Humani generis*, *De mystico corpore* et cetera.

Doctrina exponenda de relatione inter Ecclesiam et Statum.

Affirmandum quod fundamenta et normae moralitatis sunt aeterna et immutabilia. d.

Condemnatio systematum philosophicorum aberrantium, quae hodie grassantur. r¹⁵

Optatur: a) definitio dogmatica veritatis Mediationis unius Beatae Virginis Mariae;

b) versio S. Scripturae ex textibus originalibus in unaquaque lingua proposita ut officialis;

c) novus catechismus romanus ad parochos, in quo doctrina Ecclesiae ad formulas claras et simplices, refertas ad quaesiones etiam hodiernas, ad applicationem nempe ethicae christianae contra v. g. onanismum, sterilizationem, marxismum, naturam et usum pro-

Disciplina cleri et populi christiani

Opus vocationum maxime urgendum in omnibus dioecesibus..

Seminarium: auspiciatur uniformitas substantialis disciplinae methodo educationis clericorum. Positiva formatio castitatis ita ut candidatus ad ordines accedat psychologicè et spiritualiter maturus.

Studia: a S. Congregatione Seminariorum detur ratio studiorum, st- ne nimis praecuratio sequendi in lyceo materiam ordinamentis scho- larum Status.

Status sacerdotalis

Omnino urgendae obligationes clericorum quae a Codice iuris ca- commendantur, respicientes vitam interiorem, alendam exercitiis spiritualibus, quae optantur annualia.

Habitatus talis servandus iuxta mores locorum, tegumentum ca- pitis reformandum.

Activitas sacerdotalis ordinanda et coordinanda a loci Ordinario hoc etiam pro religiosis ita ut in unaquaque dioecesi habeatur unum inter utrumque clerum.

Exemptio religiosorum reducenda vel potius adaptanda necessitat-

bus histori
cis, praesertim quoad curam animarum, quae ex iure divino
ad Ordinarios locorum.

Auspiciatur in religiosis detur plenior possibilitas libertatis se confitendi,
nae in genere elevatio qualitas religionum in studio doctri-
cat oltcae, paedagogiae catechisticae et praeparationis professionalis.
Praedicatione fiat ad modum instructionis religionis ita ut videntur ser-
1110 nes vacui, qui nunquam fructum salutarem afferunt.
M solum quoque. urgenda est obligatio catechismum tradendi non
pueris sed etiam adultis.

Sacramenta

baptismus et confirmationem videtur posse aboleri officium
Inorum, quia hodie non facile dantur personae aptae, qui hoc
nere dignae et efficaciter fungantur.
grum erumpus satisfactionis praecepti Communionis extendatur ad inte-
annum.

Episcopus numerus censurarum et casuum reservatorum sive ab
Isch?pls sive Episcopis.
rum Circa ordinationem presbyteratus servetur aetas viginti quattuor anno-
det sine ulla dispensatione. Post ordinationem sacerdotalem autem
apud singulis sacerdotibus oportunitas sese exercendi in praxi pastoralis
ulla quem convictum ecclesiasticum.
doctrina. in matrimonium, gurgentia d. t. t' ponsorum quoad

Curentur quam maxime consociationes professionali et operariorum etiam relate ad iura in vita sociali et oeconomica.

Missiones catholicae intensius promoveantur ita ut fideles videant necessitatem evangelizandi mundum infidelem.

Confraternitates revocentur ad pristinam institutionem ita ut socii sint ferventes in vita christiana in se et in aliis, saltem exemplo promovenda.

Libertas Ecclesiae in docendo maxime vindicanda

Scholae catholicae quam amplius erigantur et requiratur populi christiani, et quantum fieri potest auctoritas civilis. Editoria catholicorum semper melius amplianda: in unaquaque natione habeantur non solum folia hebdomadaria sed etiam quotidiana, ita ut catholici habeant rectam conscientiam circa problemata occurrentia sive ¹⁰ ordine religioso quam morali.

Fines dioecesum omnino reformandi sunt ad praecavenda damna quae veniunt ex incertitudine competentiae singulorum

Unio fratrum separatorum omnino promovenda est per continuas pteces ex parte catholicorum et per colloquia doctrinalia cum eisdem acatholicis.

Bonum pads in mundo. Intensior fiat evangelizatio pads et oratio ad Principem pads.

ffi FRANCISCUS ORLANDO
Episcopus S. Severi

199

Exe.Mr P. D. CONSTANTINI CAMINADA

Episcopi S. Agathae Gothorum (Sant'Agata dei Goti)

S. Agathae Gothorurn, 31 august! ¹⁹⁵⁹

DOCTRINAE CAPITA

. 1. Opportunae non videntur novae definitiones dogmaticae, quia. cile occasiones sunt separationis a fratribus christianis non cathohcis. Loco ex. gr., Mediationis B. Mariae Virginis, desideratur extensto festt etusdem Mediationis ad universalem Ecclesiarn.

2. Uⁿtiⁿima Videtur brevis et clara expositio doctrinae circa re^{latio}nes intra Ecclesiam et Statum.

3; Prorsus necessaria videtur condemnatio communismi, et etiam
 qui marxistis. principiis nititur (gravissimum periculum pro
 ralis et ... (cf. Enc. *Humani generis*), relativismi mo-
 (« in alicuius existentialismi Deum negantis et moralis « situationis »
 ora e della situazione »).

4. Desideratur praefata expositio principiorum circa moralitatem fa-
 miliarem et fidei eccl'iae (cf. Pii XII) « pro essentiali », politicam et socialem (cf. sermones
 Ephern circa moderna pericula contra moralitatem (« Radio », TV,
 nem et praesertim « illustratas », educationem mixtam, educatio-
 sexualem, etc.).

DISCIPLINA CLERI

1. Sed spes dioecesis est seminarium. Est, ut ita dicam, dioecesis ipsa.
 sibus: Difficultatibus cumscumque generis, praesertim in parvis dioece-
 cessari mveniendi bonas vocationes, idoneos superiores, ne-
 rium etc.! Maximum beneficium est Regionale Semina-
 ad h' gravat in aerarium dioecesium. Perutiles erunt normae
 2. cultates solvendas.

criter: Desiderantur: 1) clara expositio circa fundamentalium vocationis
 nario: 2) Principales normae actuales (« agglornate ») circa semi-
 um directionem.

3. Uniformitatis causa utilis erit - pro Italia - unica norma circa
 4. seminariorum et tempus clericalis « vestitionis ».

induc vitam spiritualem fovendam opportunum videtur
 iur 0 in pietatis officiis quotidianam lectionem S. Scripturae (cf. *Cod.*
 et spiritualia exercitia saltem biennalia. Perutile erit omnibus
 5. ut us extendere vitam communem.

Parochia tdetur absolute necessaria amovibilitas parochorum. Multi enim
 suae minus digni, sese considerant « episcopi et pontifices
 iacturparoecliae » (sunt verba a meipso audita!). Consequens animarum
 Practica maxima est. Actio iuridica ad parochorum remotionem est,
 in casu difficultatibus plena; proinde difficillime agitur contra eos, etiam
 extremae necessitatis.

6. Res magni momenti est adaequare ad hodiernas pastores ne-
 cessitates relationes inter clerum saecularem et regularem. Practica in de-
 pendencia Regulae a Episcopis pluries vertitur in gravissimum ami-
 causam annum. Unitas actionis cleri saecularis et regularis efficacissima
 7. est fecunditas illius.

8. Maior iustitiae distributivae causa desideratur reformatio eccle-
 siae administrationis, praesertim beneficiorum.

8. Gravis et difficilis est condicio Episcopi permanenter Nunc Episcopus, qui aegritudinis causa dioecesim relinquit, sese (« declassato ») in sua dignitate considerat. Hoc iustum non Etenim Episcopus, qui apostolica activitate diutius dioecesim refertit, ad suae dignitatis honorem ius habet. Sed neque videtur iustum - si per: manens aegritudo sibi non permittit ulterius dioecesim regere - in officio oneribus pleno. Generaliter praecaria et nimis difficilis est ^{Pf81} actio Episcoporum Coadiutorum et Auxiliarium, quia actionem pastoralis difficulter explicare possunt. Clara declaratio Concilii circa hanc materiam utilis erit ad formandam mentem (« mentalitas ») sive in Episcopis aegrotis, sive in populo christiano circa dignitatem Episcopi renuntiantis.

DISCIPLINA POPULI CHRISTIANI

1. Opportuna videtur declaratio circa moralis christianae positivum valorem.

2. Necessariae videntur normae circa christianam modestiam, praesertim in ecclesiis. Saepe in ipso Dei templo inveniuntur peccationes! Multi Sacerdotes inutiles retinent actionem Ecclesiae circa christianam modestiam. Et sic fiunt cooperatores mali, et domus Dei fit spelunca peccatorum!

3. Utilis videtur declaratio circa positionem laicorum in eorum actionem apostolicam et relationes cum ecclesiastica Hierarchia.

ACTIO PASTORALIS

1. Videtur utile cumque sacerdoti - in alienas regiones peragranti et in sua dioecesi pro confessionibus adprobato - generaliter concedere facultatem audiendi confessiones solummodo fidelium rogantium, si desit sacerdos loci et non sit possibilis petere facultatem.

septemtrionalis et illar^l t^l e iam in I^l ta^l la, praesertim mendion^l a^d bonum am-
um maxime invat.

LITURGIA

Generaliter desideratur simplificatio Pontificalis, Missalis, Bre-
est^l, etc. Optimum en^t scqm slmp^l lcltatem L^l iturgiae am^b rosianae, quae
romana (cf. Studia A. Ceriani et A. Ratti: *Pii XI*).

nion .VI etur redire ad antiquam formulam pro Eucharistica Commu-
e. «Corpus Christi!... Amen».

prae . l?esi?eratur moderata introductio linguac vulgaris in S. Liturgia,
fidel^l sertun^m Mi^l ssa^h catcc^h umenorum (quae est potissimum instructio
ficat^m administratione Sacramentorum. Utile erit addere simpli-
bapt^o ruu^l Baptism^l b^l revem sermonem circa d^l lgnltatem b^l aptizat^l et vota
lsma^l ta.

Inax³. Videtur u^l t^l e^l permittere a^l tana^l ta^b u^l as, quae in sua slmp^l lcltate
eent Sacrificium Eucharisticum.

Ang^j. Videtur pariter perutile commendare modum cantus Missae «De
des : ». Cantus serotinus Symboli Constantinopolitani in urbe « Lour-
lius obt:mo?strat finem Instructionis Liturg., circa bane materiam, faci-

5. Ineri P?sse quam cum modis XVI, XV, I, .III (cf. .25 !nstr.).

Inag^l is eccl^l multis sacerdotibus desideratur translatio Psaltem m hng^l uam
6 asticam quam classicam.

gia. In ann^o ecc^l l^l es^l fast^l lco videtur utilis introductio, etiam in S. L^l Hur-
uni, novendiali s^l est^l p^l entecostes ad praeparan^d as animas, in mystica
one cum A^l posto^l is, a^d receptioⁿem Spiritus Sanct^l

ffi CoNsTANTINUS CAMINADA
Episcopus S. Agathae Gothorum

S. Agata dei Goti (Benevento), l'Annunciazione 1960

Eminenza Reverendissima,

gior^l Mi permetto mam^f estarLe quanto segue. Due ep^l iso^d l, uno d^l ques^f l
Con^l ni e l^l alt^o recente, mi spingono ad esprimere un d^l es^l l^l eno per l^l
cl^l lo Ecum^l ernico.
L^l ep^l isod^l l^l d^l questi giorni e avvenuto nella mia parrocc^h ta^l nativa.
Dn^l gruppo d^l propagandisti protestanti presero d'assalto parecc^h le^l fam^l l-
glie c. e^l onne di A. C., subito avvertite, l^l pedinarono passando in tutte
le c. e^l onne di A. C., subito avvertite, l^l pedinarono passando in tutte
llia ase da lor^o vlsitate e controbattendo tutto quanto essi d^l issero. U^l na
Qu^l sorella s^l i^l ncontrò in uno di tali propagan^l l^l st^l e m^l z^l l^l o^l d^l is^l cussione.
esti dichiaro: « Ma noi usiamo la Bibbia cattolica! » e presento l'edi-

zione piccola del Ricciotti. Mia sorella osservo tante frasi sottolineate, alle quali non corrispondeva nessuna nota illustrativa.

L'altro episodio, pure recente, e questo. Un bravo al sottoscritto la Bibbia, desiderando leggerla. Gli diedi la « Famiglia » della San Paolo. La sua lettura sollevò un cumulo di due di obiezioni, di incertezze. Una vera tragedia. Mi mandò una lunghissima serie di passi, di cui desiderava spiegazione (perché nell'edizione de S. Paolo non esisteva alcuna dilucidazione)...

Io scrissi al Rev. Don Alberione dicendogli che la diffusione della Bibbia deve essere fatta con edizioni dalle note sufficienti. La ragione è evidente. D'altronde lo spirito del can. 1391 si desume facilmente dalle disposizioni del Tridentino, che in proposito è tanto chiaro. Non si può evadere con rapide noterelle, che lasciano il tempo che trovano... Nessuna risposta.

Ora riterrei opportuno che nel Concilio si trattasse la questione, che in fondo dovrebbe essere un semplice richiamo allo spirito del canone citato.

Io oserei proporre la seguente richiesta:

«Sero applicetur can.1391 circa editiones S. Scripturae in vernaculam. Omnino necessariae sunt introductiones et adnotationes verae sufficientes ad divinum verbum intelligendum. Ne permittantur editiones in vernaculam linguam adnotationibus nimis paucis praeditae »

Chiedo venia ed ossequio baciando la S. Porpora.

ffl COSTANTINO CAMINADA
Vescovo tit. di Tespia, Ausiliare di
Amministratore Apostolico di S. Agata dei ^{ti}o

200

Exe.Mr P. D. IOANNIS DADONE
Archiepiscopi S. Severinae (Santa Severina)

Sanctae Severinae, die 28 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Vere impensis animi sensibus Eminentiae Tuae gratulor de digne merita ab Augusto Pontifice in Praesidentiam Pontific. Commiss. Antepreparatoriae pro Concilio Oecumenico Tua nominatione.

Sapientia Nivma maxime propitia sit operi Tuo et Commissionis cui praeesset Tibi honorificum est.

Tuae caritati committo meas vere modestas animadversiones et festi-
venti a, etsi candida, vota, quibus tamen aliquam considerationem prae-
standam humiliter exoro.

Ex corde, sincero, s. maximo obsequio et veneratiori sensu Tibi pro-
fitemur, . . . purpuram devote deosculor et bona quaeque a Deo adprecor

Eminentiae Tuae Rev.mae et Clar.mae
addictissimus

III IOANNES DADONE
Archiepiscopus Sanctae Severinae

Vota.

DE DOCTRINA

a) Rediuntur ad formam canonum vel propositionum omnia quae
doctrinae a Summis Pontificibus et Magistero Ecclesiastico definita
vel non in litteris fuerunt post Concilium Vaticanum: de cultu S. Cordis Iesu,
I. C. B. M. Virginis, B. Joseph; contra errores varios de
re

tinens. Magnae dioeceses minores difficultates in
bent cum selectionem personarum magis idonearum in adiutorum
scopi permittant: nee timendum ibi erit detrimentum ex Epi-
scopi, cum ipsae magnae dioeceses facile polleant Episcopo auxiliari.

Vota:

a) S. Sedes per Visitatorem Apostolicum concrete certior fiat de veris
conditionibus pastoralibus et administrativis omnium dioecesium, cum
peculiari cura de minoribus. E .

b) Provideat S. Sedes, si immediate melius facere nequit, ut
scopi dioeceseon minorum adiuventur aptis ecclesiasticis
in systematone praeceptorum o^{ff}clorum et acivltatum quae in dioeces
inepta sint.

c) Interim videat S. Sedes ut gradualiter Dioeceses ad proportionem,
quae magis aptae et organicae videntur, reducantur.

2. De inamovibilitate parochorum abolenda.

Votum:

Ut Episcopi promptius remedium praeventivum et executivum ;a-
beant ad parochorum disciplinam promovendam et servandam, abo ea-
tur privilegium inamovibilitatis parochorum.

*3. De consortia vitae communis in clero saeculari promovendo et
gradualiter obligando.*

Animadversio:

Flet Mater Ecclesia frequens clericorum in castitate naufragium:
quod si pnblicum, fit scandalum, si secretum, animarum tamen detrimen-
tum semper existit. Saepe occasio lapsuum est solitudo qua aruigu^{ntur} ..
sacerdotes, iuniores plerique, qui in dissitis paroeciis et
degunt montanis et ruralibus: ibi, nisi inesauribili fervore sint devorati
In pl^eta et in studⁱⁱs, sacer^dotes otiositate et levitate animi t^entantur,
et paulatim decidunt. Olim, cum viae et telephonia et vehicula rapt¹
se moventia d^efi^{ci}erent, ubique praesentia per habitationem sacer^dot^{is} ex¹
gebatur, ut promptior fieret in casibus urgentioribus; hodie vero eam
h^{ic} b^{on} d^{ic} h^{ic} m^{un}do 8339 0 7

dine quaerit! Vita communis sacerdotum, in cura animarum delectorum, sequentia adiumenta sacerdotibus et fidelibus praebebit:

f a) Sacerdotes inter se fervida pietate et charitate aedificabuntur et solarium praebebunt, ne aliunde apud privatas familias, et foemmas, et similia, hoc solarium periculose quaeritent;

I b) Cum Apostolica Sedes facultatibus trinandi et postmeridie e randi pastorale ministerium vere faciliter, sacerdotes consortialiter viventes binis singulis paroeciis, etiam singulis eorum singulae amatae, spirituali adstantiam exercent variis diei horis, sive diebus sacris sive ferialibus, cum magna utilitate fidelium et ministerii;

c) Nee despiciendum est insigne lucrum quod in expensis sic dictis generalibus domus ad ministeria, et in ea faciendo, et in vultu, et praestitum in decoroso servitio (quod hodie verum impedimentum est pro singulis sacerdotibus, et evidenter reductum erit si imitentur privatae clericorum habitationes) fiet.

Votum.

t' Bis et aliis motivis, praesertim ad salutem sacerdotum et ad aedificationem fidei, obtingenda erit vita communis omnium sacerdotum in decem.
« Zona » degentium, ad arbitrium Episcopi cuiusque dioecesis.

ffii IoANNES DADONE
Archiepiscopus Sanctae Severinae

201

Exe.Mr P. D. CAROLI BANDINI
Episcopi Sarsinatensis (Sarsina)

Sarsina, xii Kai. septembris MCMLIX

Eminentissime Princeps,

n. Mitto Eminentiae Vestrae praesenti adiunctam scidam, vota mea humiliter continenter in Concilio Oecumenico exhibenda, quaesita veneratis S. tei 18 iunii 1959 (n. I C/59-1236).

Professum acram Purpuram deosculatus et sensus impensae meae observantiae, me fiteor

Eminentiae Vestrae Reverendissimae
addictissimus

ffii CAROLUS BANDINI
Episcopus Sarsinatensis

1. Ut interioris vitae restitutio apta via atque ratione moveatur in clero et in populo christiano.
2. Ut, ubi paroeciae nimis exiguae sunt, parochi in parvas seportunas societates conglobentur.
3. Ut dioecesium inspectio moveatur ad fines magis congrue statuendos.
4. Ut, ob nimiam sacerdotum paucitatem, cooperatorum institutio curetur.
5. Privilegio derogato, ut Episcopi facultate donentur ad pro arbitrio monachorum opera, quoties in animarum bonum exigat.
6. Ut maiores et magis amplae facultates Episcopis de dioecesium moderatione (ut v. g. de piorum legatorum demutatione, Missae iteratione diebus profestis, etc.).
7. Ut sacerdotum de dioecesibus clero affluentibus in egentes naturae immisio.
8. Ut normae magis certae constituentur et via ac ratio magis effectiva, siquidem a communismo oppugnandum: exarare, exemplum in documentum concisum, perspicuum, completum, quod Ecclesiae nomine socialem exponat.
9. Ut ecclesiarum et altarium consecrationis ritus contrahatur. fideles taedio afficiantur sed laetitia.
10. Usus linguae patriae in Sacramentorum solum Baptismi, Confirmationis, Extremae Unctionis, Matrimonii, fideles maiori studio participes sint.
11. Vestis ecclesiasticae reformatio.
12. Ut parochorum inamovibilitatis privilegium.
13. Ut beneficiorum paroecialium temporalia, ad praedia quoque pertinent, abalienentur, praesertim in dioecesibus montanis, simulque parochorum victui aequius consulatur.
14. Divini Officii contractio, praesertim diebus festis.
15. Missae celebratio, et, nulla Missae habita ratione, sacrae terminalis susceptio unoquoque momenta, interiecto scilicet praescripto tempore a sumptis cibis.

ffi CAROLUS BANDINI,
Episcopus Sarsin^{atensis}

202

Exe.Mr P. D. ARCHANGELI MAZZOTTI

Archiepiscopi Turritani (Sassari)

Sassari, die 4 septembris 1959

Eminentissime Princeps,

C Eminentiae Vestrae annuens, haec vota circa argumenta pro
concilio Oecumenico apparanda sincero et humili animo expono.

de / . definitio dogmatica

· Mana Virgine ommum gratiarum Mediatnce.

2. Quoad disciplinam ecclesiasticam desideratur:

a) ut *lex* de inamovibilitate parochorum immutetur ita ut maior
auctoritas in hac re Ordinariis locorum tribuatur;

b) ut Episcopis maior concedatur auctoritas ut in iis quae nunc
figunt « consensum », sufficiat « audire consilium » Capituli Cathedra-
lis et hoc non ad actus validitatem.

Interim S. Purpuram deosculans quo par est obsequio me profiteor

Eminentiae Vestrae addictissimum

ffi ARCHANGELUS MAZZOTTI

Archiepiscopus Turritanus

203

Exe.Mr P. D. IOANNIS B. PARODI

Episcopi Savonensis et Naulensis (Savona e Noli)

Savonae, die 15 augusti 1959

Eminentissime Domine,

O Litteris, quas nomine Summi Pontificis die 18 iunii huius anni de

Concilio convocando mihi misisti, peramanter respondeo, in
Prunls Te orans ut Sanctitati Suae sensus et officia cordis mei expromere
V¹ pater-n-a Sua in me observantia.

unc humiliter et sincere exponam quae, pro modica mea pastorali
experientia, opportune disserenda in proximo Concilio videntur.

A) *Doctrinae capita*

Ex conceptionibus philosophicis, scientificis et recentiorum temporum, respectu Revelationis christianae, quae summe consona, et si quae inveniantur aliquo modo consona.

B) *De cleri disciplina*

1. Proponenda videtur reformatio vel totalis ab omni fine ut tuti beneficiorum ecclesiasticorum, singulis clericis collatorum; eo quam omnes dioecesani clerici pro officio sibi collato congruam laudis retributionem percipere valeant iuxta rationem ab Ordinario, rite a consultoribus, statutam.

2. Novus status organicus cleri dioecesani optandus videtur, ut omnes clerici aliquam iustam ac rationabilem mercedem obtineant, nullus vero inamovibilis censeatur; sed omnes, de officio et de consensu vel de consilio consultorum, ab uno officio a iudicio pro bono animarum libere transferri possint.

3. Abolito instituto concursus ad vacantes paroecias, de omnia officia ecclesiastica opportune et caute fieri posset ab Ordinario consilio vel de consensu specialis Commissionis sedulo etc.)

4. Pro quibusdam officiis ecclesiasticis (parochi, Ordinarii loci nus quaedam certa aetas statuenda videtur, ultra quam immatura exercere valeat.

5. Attento numero sacerdotum, qui viam Domini a re- cunctum reversi sunt, qui tamen fidem amisissent, aliquod salvandis medium proponendum videtur.

C) *De religiosis*

1. Disciplina religiosorum, quorum superiores frequenter per electionem mutantur, magis seria ac severa desideratur. Institutum reformatione indigere videtur.

2. Exempti religiosorum qui vitae vere monasticae incumbunt non magnas excitat difficultates; religiosi e contra qui mundum exercent Ordinariis locorum, nova ordinatione, magis subiecti esse bere videntur.

3. Simplex mendicatio religiosorum nimis fastidiosa, minus decora ac moraliter periculosa multis videtur. Fortasse penitus abolenda proponi posset.

4. Religiosi bono animarum maxime utiles apparent, qui solidam a specificam praeparationem et destinationem habent ad determinata ministeria; ceteri parum utilitatis afferunt.

D) *De laicis*

d statu laicorum in Ecclesia aliquid sive theologice sive iuridice
efiniendum proponi posset.

. Baec quae mihi suggerenda visa sunt Tibi omni cum obsequio sub-
:tto, obt. estans Apostolicae Sedi ac SS. ma Patri plenam et filialem meam
oedientiam *et* reverentiam.

Sinceros ac gratos mei animi sensus Tibi exprimens, Eminentiae
Tuae Rev. mae me profietor

devotissimum famulum

ffi IOANNES BAPTISTA PARODI
Episcopus Savonensis et Naulensis

204

Exe. Mr P. D. ALOYSII M. CARLI

Episcopi Signini (Segni)

Signiae, die 8 augusti 1959

Beatissime Pater,

P postquam litteras accepi quas, Tuo augusto nomine, Em. mus Praeses
hont. Anteparaeparatoriae pro Concilio Oecumenico ad me

umanissime misit die 18 iunii 1959, Prot. N. I C/59-1250, coram Deo
corde revolvere non destiti ea quae in bonum Sanctae Matris Ecclesiae,
quod guidem ego noverim, tractari posse videntur.

Et nunc, ad pedes Sanctitatis Tuae provolutus, qui es Christi Vicarius
et Pastor^{um} omniumque Pastor, qua par est sinceritate *et* sub^bmissione, sen-

humillime pando, an ad Codicis
rmattonem et ad ordinarium Summi Pontificis ministerium spectent
(uam ad capita in Oecumenico Concilio tractanda; quaedam vero Ita-
tcae potius quam Universalis intersit Ecclesiae.

enixis precibus Spiritum invoco Paraclitum ut, et
O:ediatrice Dei Genitrice Maria, Tuam mentem eorumque qm, Te ca-
Ppte, futuri Concilii Patres erunt, superna inundet luce voluntatemque
suavi corroboret fortitudine.

Beatissime Pater, me mihigue concreditum gregem Apostolica Be-
nedictione confortare dignens.

Dev. mus

ffi ALOYSIUS MARIA CARLI
Episcopus Signinus

I. QuoAD DocTRINAM

1. Contra grassantem hedonismum et « terrenismum » quem vocant;

a) factum *vocationis* omnium hominum statuatur, gratuita quidem ex parte Dei sed irrecusandae ex parte hominis, *ad finem ralem* assequendum, et per consequens obligatio in homine ordinandi illum finem totam suae vitae rationem, sive privatam sive publicam;

b) doctrina *materialismi* denuo sollemni anathemate feriat; d

c) praestantia status *virginitatis* super matrimonialem statum efiniatur;

d) indissolubilitas *matrimonii* eiusque *fines* iterum

e) *laicismus*, quatenus iura Dei ab Eoque fundatae Ecclesiae in minimum societatem et publicam eorum vitam denegat, explodatur. l

2. *Evolutionismus materialisticus*, nee non et *poligenismus* (sa quoad homines in terra post Adamum existentes ab eoque non prognatos damnentur.

3. *Relativismus moralis* damnetur, quatenus statuit sive mutabilitatem regulae morum, sive hominis, in concreta « situatione » positam et iam iam ad actionem transitori, independentiam a lege divina naturali et positiva.

4. Conceptus « *Traditionis Catholicae* », ut est alter divinalationis fons, praecisis limitibus definiatur: ex qua sperari potest unus ex scopulis, qui Protestantes a Catholicis dividunt, e medio

5. Ad praeiudicia quaedam Orthodoxorum diluenda definiuntur:

a) *quoad Summi Pontificis primatum*: modus, quo Pontifex practice exercere debet primatum iurisdictionalem in Ecclesiam, non est divina institutione definitus, sed eius prudentiae commissus sub ordinaria Spiritus Sancti adsistentia, iuxta temporum circumstantias, servatis de coetero quae iuris divini sunt; d

b) *quoad Episcopatum*: 1) Episcopatus, quippe qui sit plentius sacerdotii et ous ipsius presbyteratus est verum et proprium Novae Legis sacramentum, a Christo Domino institutum, et a presbyteratu distinctum ut totum distinguitur a sua parte.

2) Collegium Episcoporum residentialium succedit collegio stolorum in munere apostolico, proinde iure divino pertinet, sub matu iurisdictionali Summi Pontificis, ad essentialem Ecclesiae Christi structuram.

3) Episcopi residentiales, collegialiter sumpti et cum Pontifice tamquam capite communionem habentes, charismate in plenitudine spiritualitatis gaudent; proinde iis tantum, tamquam veris iudicibus doctrina

bus, competit ius strictum et nativum ut ad Concilium Oecumenicum in eoque votum habeant deliberativum, ceteris vero ex gratiosa ummr Pontificis concessione.

II. QuoAn CLERI mscIPLINAM

In genere

. *Codex liturgicus* pro universa Ecclesia Latina valde desideratur, fur nem imponat dubiis, disputationibus et differentiis, animum fiderum nonnihil turbantibus.

2. *Acta Ss. Congregationum* ita confecta exoptantur ut nullam, pro posse, dent an^{sa} cav^lat^lonr^bus, du^bl^s, vanis interpretat^lonr^bus quae eorumdem Actorum vim practice enervent.

3. Amplificandae videntur *facultates Episcoporum residentialium* ex rure communi concessae.

fi 4. Ad disciplinam corroborandam, ad auctoritatem episcopalem conad tollendas odiosas comparationes inter unam alteramve d^{ro}ecesim^{et} et ad m^lrat^lonem popu^li, necessarium vr^detur ut *Episcop^li eius* vel saltem plurium regionum finitimarum, convenient in a i enda una ea^demque rat^lone agen^dr circa res quae sequuntur:

textus catechismi unicus, sive pro ordinaria catechesi sive pro spec^lall^l cat^hec^lesi a^d P^lrimam Confess^lonem, Con^lrmationem et P^lrimam C^ommunionem;

adu^ltorum; ratio viaque *pro catechetica instructione* sive puerorum srve

- agendi ratio *erga foeminarum cultum* in locis sacris;
- Actio Catholica eiusque relationes ad ceteras Pias Adsociationes;
- administratio Sacramentorum, praesertim Confirmationis et Pri-
mae Communionis;

et a^lnd^l b. purgatio festorum sacrorum ab indebita interpositione laicorum
ecor^ls spectaculis;

- taxae pro actibus paroecialibus solvendae;

5. relationes Cleri erga civiles auctoritates et factiones politicas.

Ss. 5. Improbatur facilis mos clericorum et laicorum *recurrendi ad contra Episcopos* vel ob levissimas causas.

Inc drgnitas et auctoritas episcopalis videtur vilesce^{re}, munusque ep^liscopale practice d^eprimi ad munus magistratus civ^lis cu^msd^{am} (fun-
zlonar^lo), emius sit tantum curare ut lex communis o^l scrvetur, min^lme Vero et Patris et legislatoris et iudicis nativam exercere potestatem.

. Ad hoc inconveniens minuendum, desideratur ut recursus sine no-
tine cont^lra Ep^liscopos nullo umquam pacto a Ss. Congregation^libus a^d-

mittantur. Si recursus, subscriptus quidem, sit circa ea quae sunt ius commune quaeque proinde Episcoporum prudentiae statuenda relinquantur, Episcopi ne vexentur. Si autem sit de re gravi vel de re contra ius commune, admittatur quidem recursus sed praemoneatur recurrens ut sit paratus respondere, etiam poenaliter si casus ferat, de suo

6. Ob imminutum numerum Sacerdotum et Religiosorum, videtur opportunum ut *in scholis et collegiis pro laicis*, cooptentur tamquam magistri, saltem quoad scientias profanas, laici bonae indolis et integre fidei. Sic pro apostolatu praesto erit maior numerus Sacerdotum et Religiosorum.

Quoad Clerum dioecesanum.

7. *Dioeceses*, quae nimis parvae sint, *supprimendae* videntur hisce de causis:

a) recta et fructuosa organisatio parvarum dioeceseon est hodie fere impossibilis. Plures enim sunt actusitates necessariae aut utiles quae in parvis dioecesibus aut nullo modo aut malo tantum modo fieri queunt.

b) Sic multiplicantur entia languide viventia (Curiae, Capitula, Officia Administrativa et Catechistica, Actiones Catholicae etc.) cum inutili impensa sacerdotum, laicorum catholicorum et opum materialium; dum e contra sive illos sive istas in dies deficere apud omnes constat.

c) Auctoritas ipsa episcopalis valde immittitur in aestimatione populi, praesertim si comparetur cum auctoritate Civilium Magistratuum. In parvis dioecesibus, pro dolor, Episcopus necessario se innodatum invenit simultatibus et factionibus tum clericorum tum laicorum et in sua actione pastoralis saepe, necessitate cogente, impeditur quominus quae meliora videt ea decernere possit.

d) In parvis dioecesibus minima aut nulla est possibilitas pro clero mutandi se aut officium, cum vero damno eiusdem et populi.

e) Etiam fructus actusitatis Cleri et meliores et maiores solummodo sacerdotibus, iuxta suam cuiusque capacitatem, aptum officium tribueretur: quod in parvis dioecesibus fere impossibile est.

• f) Parvitas dioecesis potest, meo quidem iudicio, esse una ex causis cur clericalis militia hodie minus appetatur.

Optimis enim adolescentibus potest videri nimis durum coarctare totum suae vitae curriculum intra parvae dioecesis cancellos, in quibus mansiones paucissimae sint, minima aut nulla possibilitas mutandi sedem

officium, et exinde lites simultatesque fere quotidianae inter clerum!
aut statum religiosum amplectuntur, in quo ampliores sunt pos-
sibilitates mutationis, aut in saeculo manent.

8. Ut clerici sanctiorem prae laicis vitam ducant, expedite videtur ut:
. a) *Exercitia spiritualia* (can. 126) quotannis, vel saltem alternis
annis imponantur;

. b) sollemniter commendetur *vita communis* inter clerum, praeser-
tim si agatur de sacerdotibus iunioribus et de parvis paroeciis;

d' c) loco examinum de quibus in can. 130, sed firmis examinibus ad
auferendas confessiones et ad concursus sacerdotes novensiles saltem per
obligentur ut frequentent eas quae dicuntur: « *settimane
per il Clero* », quotannis habendas apud Seminaria
regionalia, vel alibi de consensu Episcoporum regionis;

P d) reformetur *cursus theologicus* et *aetas suscipiendorum Ordinum*.

6 Post absolutum lycaum trium annorum, instauretur cursus theologicus
annorum. *Subdiaconatus* ne conferatur nisi post expletum 23 aetatis
annum: sed ex hoc ¹ status et ^B revocatus ^{fl} su ^b diaconatu vim tantum ^t tempo-

habeat. Diaconatus vero ne conferatur nisi post annum a suscepto
su diaconatu, in eoque lex coelibatus et brevii fiat perpetua: idem di-
de professione perpetua pro Religiosis. Sic maius concedatur tempus
a pensandas obligationes status clericalis, et reditus ad saecularia vota
erit practice ^b possibilibus usque ad 24 aetatis annum.

d . e) reformetur *systema beneficiarium*. Liberetur tandem clerus ab
directa fundorum, quae illum innumerabilibus iliaqueat
cultatibus et tentationibus diaboli et despectui fidelium exponit! Om-
ni us tamen sacerdotibus in vinea Domini quoquo modo laborantibus
certus et d^ecorus assignetur vivendi modus.

9. Tota materia *de Canonicorum Capitulis* tractanda videtur, ut-
Pote ea ^{fl} nitarum litium. Servitium chorale ex more communi restringi
Posse censeo ad solos dies festos de praecepto, data tamen ^E p^liscopis fa-
tate canonicos obligandi ad catechismum impertiendum, scholam gra-
tuitam in Seminario faciendam, confessiones excipendas, aliaque huius-
modi.

Quoad Religiosos.

d IO. Institutum *exemptionis Religiosorum* radicitus reformandum vi-
detur ob ^{fl} las, quae sequuntur, rationes:

ia in a) circumstantiae historicae ob quas illud institutum est natum,
a multo tempore, Deo favente, prorsus mutatae sunt.

Exemptio hodie vergit in enervationem disciplinae ecclesiasticae,
in detrimentum recti regiminis episcopalis, in deminutionem quandam

cleri dioecesani, interdum in admirationem seu scandalum fidelium. Religiosi nati sunt in adiutorium Sacrae Hierarchiae; exemptio saepe saepius eos facit in impedimentum Sacrae Hierarchiae.

c) Privilegia, si quae Religiosi appetant, non consistant in dispensatione a iure communi, sed potius in accuratiore eiusdem observantia, quae bonum exemplum ceteris clericis praebeat: perfectionem enim Religiosi profiteri dicuntur.

d) Optandum est ut, salva competentia Superioris in his quae spectant ad vitam mere religiosam et ad translationem subditorum de uno ad alium locum, Religiosi in dioecesi operam navantes quae modo respectum habeat ad fideles dioecesanos (v. gr. paroecia, publica, scholae, adsociationes, actiones liturgicae, catechetica praedicatio, administratio Sacramentorum collationes de re morali et liturgica, piae peregrinationes, stirps quaerenda etc.), in his subiciantur Episcopo sicut clerus dioecesanus, sine ullo privilegio.

11. Desideratur ut omnes Religiosi clarius specimen praebeant virtutis *paupertatis*, sive uti singuli sive etiam uti communitas. Non raro enim quaedam cernuntur quae cum professione paupertatis aegre componuntur.

12. Videtur nonnihil immutanda ratio iuxta quam plures Religiosi *vocationum dilectum* instituunt. Ecce enim undique et sine ulla saepe saepius adiuvantibus piis mulierculis et religiosis foeminis, Religiosi dioecesim perlustrantur (etiam qui inibi nullam habeant vocationes expiscaturi, promittentes facile et gratuitum fere curriculum. Sic non semper desiderium perfectionis acquirendae candidatos ad religiones impellit; conceptus obnubilatur verae vocationis, quippe quum prae oculis et adulescentes et eorum parentes potius minus expensas habeant quam Dei voluntatem. Sic in dioecesi, quae parva sit, et pauper, quaeque proinde minorem vel saltem parem ac Religiosorum pensio- nem petere nequeat, rari inveniuntur candidati ad sacerdotium, et clerus sufficiens deficit.

III. QUOAD DISCIPLINAM POPULI CHRISTIANI

1. Plures christifideles hisce nostris temporibus conantur componere fidem cum practico neo-paganismo. Hortandi sunt *confessores tibi rigidius agant* in confessionibus excipiendis.

2. Institutum *patrini* in Baptismate et Confirmatione ^{fi} ^{videtur} ^{Ha} abolendum, utpote cuius utilitas spiritualis, experientia teste, hodie nunc fere sit, incommoda veto plurima (v. gr. dilatio horum Sacramentorum ob absentiam vel inopiam patrini).

Celebratio festorum Sanctorum, Confirmationis, Primae Communionis et Matrimonii, per normas communiter editas a^b Episcopo eiusdem Regionis vel saltem plurium Regionum finitimarum, expurgetur a luxu et a profanis oblectamentis, saltem quod pendeat ab Ecclesia.

differentia « classium », quas vocant, in celebratione baptismatis, matrimonii et funeris. Pro omnibus sit in Ecclesia Christiana servitium.

5. *Prima Communio* videtur recensenda inter functiones paroeciales; proinde uni parochio, vel alii sacerdoti a parochio delegato, in loco sit esse suum clienti ad Primam

6. Videtur pressius definenda *aetas Confirmatorum* suscipiendarum, et ad Primam

7. Quoad *dies festos de praecepto*. Aut reducantur ad solos dies dominicos, ita tamen reor mandata kalendarum ut omnes solemnitates semper in die dominico; aut solis diebus dominicis duplex afficiatur

Missam audiendi et ab operibus abstinendi, ceteris veto festis uti in Missam audiendi.

8. Quoad *abstinentiam ab operibus*. Melius determinanda videtur natura et limites huius obligationis, nec non et causae excusantes. Videtur derelicta tamquam odiosa distinctio inter opera servilia et opera libera, aliquid continendum videtur assumendum.

9. Quoad *catechetica instructionem*. Eius obligatio sollemniter statuenda videtur, tamquam pars sanctificationis dierum estorum. Attendendum ad succurrendum hodiernis consuetudinibus, catechetica instructio a parochis in senem poterit (quemadmodum presens Ecclesiae temporibus sacra tamquam pars necessaria et obligatoria in ipsa celebratione Missae (v. gr. post Epistolam et post Evangelium).

10. Quoad *praeceptum paschale*. Videtur concedendum ut possit per totum anni spatium, quamvis commendetur tempus paschale pro-

11. *legem abstinentiae et ieiunii*. Praeceptum abstinentiae vel ieiunii restringatur ad omnes ferias VI temporis quinquagesimae Sanctae feriam IV Cinerum, ad Sabbatum Sanctum, ad vigiliam Omnium Sanctorum, Immaculatae Conceptionis B. M. V. et Natalis Domini Nostrae Domini Christi. cetera omnia aboleantur.

12. Quoad *tempus feriatum* pro nuptiis sollemnibus. Reducatur ad hoc tempus quinquagesimale; si nuptiae, a Episcopo, sacerdotibus celebrentur, detur quidem benedictio uxori post Patrem Noster (fideles non in hac benedictione sollemnitatem vident), sed prima In Ecclesia omnino prohibeatur (v. gr. flores, sonus, cantus, Pulchritudo, tapetia, etc.) sine ulla dispensatione.

13. Ad coercendam multiplicitatem *causarum matrimonialium* -: quae practice vergit in discrimen indissolubilitatis et sanctitatis Sacramenti - videtur omnino deneganda actio ad impugnandam tatem ex capitibus vis et metus, simulationis consensus et exclusionis alicuius proprietatis essentialis.

Aliis verbis: si nupturientes, secreto interrogati a parrocho ante matrimonium, declarationem subscripserint se libera et sincera voluntate contrahere velle matrimonium prout intenditur ab Ecclesia idemque affirmaverint per verba de praesenti in ipsa celebratione matrimonii, bonum commune exigere videtur ut illud matrimonium, *per praesumptionem iuris et de iure*, validum omnino habeatur.

Pauciores censeo fore casus conflicationis inter forum internum et forum externum ob illam statutam praesumptionem, quam nunc sunt casus declarationis nullitatis matrimoniorum revera validorum!

ffī ALOYSIUS MARIA CARLI
Episcopus Signinus

205

Exe.Mr P. D. HUMBERTI RAVETTA
Episcopi Senogalliensis (Senigallia)

Eminenza Reverendissima,

Senigallia, 20 settembre 1959

In ossequio alle venerate disposizioni comunicate con la Prot. 1 C/59-1256, chiedendo perdono per il ritardo involontario, rimetto all'Eminenza Vostra Reverendissima l'allegato foglio con nota sugli argomenti che potrebbero essere trattati nel futuro Concilio Ecu-
menico.

Baciò reverentemente la Sacra Porpora e con profondo ossequio godo protestarmi

della Eminenza Vostra Rev.ma
umilissimo

ffī UMBERTO RAVETTA
Vescovo di Senigallia

Senogalliensium Episcopus ut in proximo Concilio Oecumenico inter alia haec pertractentur exoptat:

De doctrina

1. Schema Constitutionis de catholico dogmate ad Concilium, Vdalti-
imm paratum, in partes seu propositiones quibus C ristl e es
rehglone ac fide teneantur, explicetur.

2
 III. Dogmatis capita, cum disciplinis et historia commixta, novissi-
 p Is temporibus a Summis Pontificibus, praesertim a Pio XII f. r. saepius
 tractata, bre v i ac rationa l i d i ssertat i one gau d eant, quo utrinsgue f i nes
 prius et Christifideles, quidquid sibi credendum, aperte sciant,
 praesertim de B omni s on gine, d e con gemit o ac h aere I tano peccato.
 3
 pl . . Item nexus et fines catholici dogmatis et disciplinarum guae nunc
 st urunum ut « R e at i v i smus et E xistent i n i smus » va eant, a ma i ore inve-
 sti gatione uberi o rem l ucem accipiant, quo recentiore p h i l o s o p h o r u m
 Co n s i l i u s f i l i u s oppugnari possint.

De legibus

confEpi.scopi, ut successores Apostolorum, audiendi ubique terrarum
 e s s i o n e s o m n i u m f i d e l i u m f a c u l t a t e g a u d e a n t .

Be f i l i . . neficiorum subiectiva perpetuitas abrogetur, vel in paroeciabus
 Pos s i n t . conferendis maiore facultate ad animarum salutem Episcopi uti

ad 2 t Patres C o n c i l i i , M a t r i s amore, g u o m o d o a n i m i s s a c e r d o t u m g m
 saecularem infeliciter r e d u c t i s i n t E c c l e s i a c o n s u l e t , e x -

3
 nite . De Sacramentis conferendis, praesertim Confirmationis, - Pae-
 et t e m p o r e M a n o n i i m d e d e p r a e c e p t o v e o m n i f o , l e g e s , a e t a t e
 4 . E . certiores, promulgentur.

Præ . iurisdictio in Domum Religiosam exemptam vel
 lati cipue in **Praesides** Confederationum Monialium nuper constitutarum
 us et clarius sanciantur:

5. Exemptio R l .
 quidq c l e g l o s o r u m I n t e n u s d o m u s r e g i m e n t a n t u m t a n g a t :
 . . . l u i n . Vero ad animarum salutem attinet, auctoritati Ordinarii sit

6. Contr h
 7 E a n t u r n u m e r o e t p o e n a e E c c l e s i a e e t c a s u u m r e s e r v a t i o .
 et b . c c l e s i a e b e n e f i c i a , q u a n t u m f i e r i p o t e s t , a e q u a r a t i o n e d i v i d a n t u r
 t e n t u r . b e n e f i c i a r i i s a c e r d o t e s a b a d m i n i s t r a n d i s b o n i s b e n e f i c i a l i u s l i b e -

8
 diffu d S o d a l i t a , C o n g r e g a t i o n e s o m n e s , o p e r a m f i d e l i d e f e n d e n t a e a c
 n e n d a e

9. Sim . n . a v a n t e s , E p i s . c o p u s s u o a r b i t r i o c o m p o n e r e e t r e g e r e
 b u s i n . a d r a t i o n e m r e d i g a n t u r n o r m a e , l e g e s , s t a t u t a g m -
 n i v i n o O f f i c i o p e r s o l v e n d o e t e c c l e s i a s t i c a s e p u l t u r a s t a n d u m .

ffl HuMnERTUs RAVETTA

Episcopus Senogalliensis

206

Exe.MI P. D. CAIETANI DE CICCO

Episcopi Suessani (Sessa Aurunca)Sessa Aurunca, 13 agos^{to} 1959*Eminenza Reverendissima,*

Inchinato al bacio della S. Porpora, mi pregio¹ d¹ la mia ri-
sposta al Suo venerato foglio del 18 giugno scorso, prot. n. 1 C¹⁵⁹⁻¹²⁵⁹.

E con profonda venerazione mi raffermo

di Vostra Eminenza Reverendissima
devotissimo servo

ffi GAETANO DE Cicco
Vescovo di Sessa Aurunca

Episcopi Suessani Caietani De Cicco vota in pro^{xl}-mo Oecumenico
Concilio, si placeat, examinanda:

1. Ut B. V. Maria inter Deum et homines mediat¹ iuxta^d tri-
nam Ss. Patrum et Doctorum Ephraem, Ioannis Chrysostomi, I^onnis
Damasceni, aliorumque, necnon Summorum Pontificum magister¹ {III
praesertim Pii Pp. IX in Bulla *Ineffabilis*, 8 dec. 1954. Leonis. *Pontissi-*
in Enc. *Adiutricem populi*, 5 sept. 1895, Pii Pp. XI in Enc. *Miserere*.
mus Redemptor, 8 maii 1928, infallibili Ecclesiae oraculo proc a

2. Ut errantes fideles ad Ecclesiae unitatem revocentur. unio.

3. Ut catholica puerorum institutio etiam post primam comm itell
nem uberius ac perfectius catechismo excolatur et mpore
catechistica institutio, diebus festis, Adventus et Quadragesimae te¹ alia
praesertim, opportuna hora, vel etiam intra paroecia¹ Missam, s¹
hora fieri nequeat, consueta homilia, urgeatur. oda »,

4. Ut effrenatus nunc temporis vestiendi mos, vulgo «¹ mod¹ e et
et omne genus spectacula et repraesentationes, cinema¹ tograp¹ ica dede-
televisivae praecipue, quae christianam modestiam vel pietatem
ceant, castigentur.

5. Ut fidelium mores, in re matrimoniali maxime, cum christia¹ae
vitae sanctitate componentur. eventibus passim labe-

6. Ut Cleri disciplina postremis bellicis
factata ad strictiorem observantiam reducatur.

f. 7. Dt in politicis negotiis animarum pastores ne se personarum actionibus, vulgo « partiti », immisceant, sed Actione Catholica adiuvante, doctrinam dare et aperte doceant et illustrent, nulla in a versarios acrimonia.

8. Ut *Cleri* oeconomicis temporis necessitatibus consulatur.

9. Ut Episcopis facultas concedatur:

. 1^a a) permittendi, urgente necessitate, Sacri binationem diebus feria¹ us et trinationem diebus festis.

b) dispensandi, iustis de ab impedimentis minoribus matrimonialibus;

c) dispensandi, suetis conditionibus, super defectu aetatis canonicae ad S. Ordinem presbyteratus, usque ad menses duodecim.

ff. CAIETANUS DE Cicco
Episcopus Suessanus

207

Exe.Mr P. D. MARI TOCCABELLI
Archiepiscopi Senensis (Siena)

Senis, die 28 septembris 1959

Eminentissime Praeses,

fid. Plerisque Oecumenicis Conciliis graves nonnulli contra catholicam
:rn errores causam dederunt. Nostra verum aetate non unus est error
u;um catholicum dogma sed philosophica .guae-
t sociahs vitae disciplina, quae totam relclt catholicam doctrinam,
quamque sub Materialismi nomine Communismus amplexus est.

ff. Bunc adversus errorem non tacuit Ecclesia et novissimi Summi Pon-
d! Ices amplis et gravibus documentis doctrinae illius fallaciam patefactam
amnaverunt.

s | Mi?i tamen videtur Materialismi critice investigati condemnationem
a Utariter posse animos movere, si a tam gravi Consessu procedat, quod
est Oec
. umenicum Concilium.

o Sicut iam de Liberalismo actum fuit, ita nunc optabile est - ut
tne arceatur ambiguum - damandas Materialismi doctrinas sub certos
et Perspi^d cuos re¹⁹¹ canones.

dh Praeterea, ctsi de re sociali clara extant Apostolicae Sedis documenta,
a^{uc} n^uum vidimus catechismum: de quacstione socia¹ cl¹Usque so¹u-

tione, de opere, de opificum iuribus atque de herorum officiis. igitur Concilium de his rebus agat, solemniter principia illa renunuet ex quibus sit huius quaestionis eruenda solutio et insuper breviarium curet de his rebus edendum.

Cum mores, pro dolor, materialismo imbuti, pagani rursus gravem audiant christifideles a synodi Patribus monitum ut iuxta Baptismatis promissa suam quisque vitam instituat.

Certior tandem foetus de revisendo Codice Iuris Canonici, non peculiariter propono, sed opportunum duco ampliores fieri Episcoporum facultates etiam in eximendis fidelibus a generalibus Ecclesiae legibus.

ff MARIUS ToccAnELLI
Archiepiscopus Senensis

208

Exe.Mr P. D. HECTORIS BARANZINI

Archiepiscopi Syracusani (Siracusa)

Syracusis, die 28 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Respondeo litteris tuis diei 18 iunii 1959 n. 1 C/59-1279 circa res et argumenta quae in futuro Concilio Oecumenico tractari poterunt.

Ut minus sapiens haec audeo suggerere:

1) fiat obligatio ut quotannis vel alternis annis sacerdotes omnes spiritualibus exercitiis vacent,

2) arcte servetur lex ne presbyteratus conferatur ante vicimum quartum annum completum.

3) habitus ecclesiasticus servetur in regionibus ubi viget laudabilis consuetudo;

4) parochi omnes fiant amovibiles.

5). regulares privilegio exemptionis ne gaudent, nisi in iis quae regimen internum ac disciplinam religiosam spectant;

6) consulatur modernis ac efficacibus mediis (v. g. ad securatwnlb et vulgo « pensioni ») sacerdotibus aegrotis, inhabilibus et senescentibus;

7) rituale pro sacramentis baptismi et matrimonii adhibeatur in sermone vulgari;

8) Curia Romana adiungatur Congregatio de actusitatibus catholicis in hodiernis temporibus;

9) relationes de Ecclesiis et Statu civili determinentur, item de
 actione L i ac de apostolatu sociali.
 Summa Spiritus Sancti d
 Paratoria c t a precor ūs qm̄ in Commisſione antepre-
 tam d ' t Tu eximite praeſes, operam dant et dum Sacram Purpu-
 eoscu or' me humillime profiteer.

Eminentiae Tuae Reverendissimae
 addictissimum

ffi HECTOR BARANZINI
Archiepiscopus Syracusanus

209

Exe.Mr P. D. CAROLI SERENA
Archiepiscopi Surrentini (Sorrento)

Sorrento, 29 aprile 1960

Eminenza Reverendissima,

Per un i
 mi son d insieme di circostanze, tra le quali un periodo di malattia,
 alla ven^o ill Otto a mvrre so o ora a Vostra Emmenza a mia risposta
 invitati erata Lettera Circolare diretta ai Vescovi, con la quale essi sono
 cilio E a esporre i loro voti da prendersi in esame nel prossimo Con-
 cumenlico
 Ch.
 di a Vostra Eminenza umilmente venia del ritardo, ho l'onore
 piu pr^o al bacio della S. Porpora e confermarmi con sentimenti del
 on o osseguio

di Vostra Eminenza Reverendissima
 umilissimo, obbl.mo obbed.mo
servitore

ffi CARLO SERENA
Arcivescovo di Sorrento

Propono pr^o Cl ero, a d augendam eims pletatem, praesertim B re-
 Vtari r ecitatio i mmnuatur, obligationem ei facere « su^b gravi » me d' iano-
 nis di urnae, salt em gua drantis horae, insuper ut o bl' gat f0 tnenna¹ Is va-
 cand spirit /p
 Cu ua us exercitiis (can. 126) fiat annualis.
 cere etm autem difficile evadit in Seminariis Regionalibus probe inspi-
 tionem calere pl urimos a umnos qui centum excedant, propono institu-
 ' saltem ad expertmentum in a l'gua regione, Seminam Inter d we-

cesani per unionem vel trium Dioecesium finitimarum, ita ut in earum studia peragat alumni Gymnasii, in alia alumni Philosophiae et in alia alumni Theologiae.

Illud adde quod haec distributio alumnorum, praeter aditum a opportunitatem melius excolendi minorem numerum alumnorum, efficeret ut plures Sacerdotes Dioecesium incumberent studio Philosophiae et Theologiae. Reapse hoc tempore, defectu exercitationis docendi («Romines dum docent discunt»), parvae Dioeceses laborant penuria dotum valde peritorum sacram scientiarum, quod antea raro eveniebat.

Exe.mi Visitatores missi singulis annis a S. Congregatione competenti ad hos Seminarios Interdioecesanos pro inspectione peragenda, cognoscere possent de morum cura et diligentia ac de profectu studiorum. Professores autem, cum domi suae viverent, satis haberent modicam retributionem et aliqua alia ministeria navarent Dioecesi.

Omni quo par est obsequio Purpuram Tuam deosculor meque profiteor

Eminentiae Tuae Reverendissimae
hum.mum et add.mum
✠ CAROLUS SERENA
Archiepiscopus Surrentinus

210

Exe.Mi P. D. PACIFIC! I. VANNI
Archiepiscopi Ep. Soanensis-Pitilianensis
(Sovana- Pitigliano)

Pitigliano (Grosseto), 16 octobris 1959

Eminentissime Princeps,

Ob variis ac diuturnas difficultates horum mensium in quibus non tantum et gravia. Dioecesis tractanda sed molesta, etsi non gravi, infirmitate laboravi, hucusque mihi potu.

Commissioni Antepreparatoriae pro Concilio Oecumenico propositiones, observationes ac alia rite transmittere.

Velit, Eminentissime ac Rev.me Domine, me excusare!

Nunc vero, omnibus perpensis, melius iudicavi elenchum conferre quae, ex parte mea, salvo semper aliorum sapientia

ac speculativum Summi Pontificis iudicio, in ipso Concilio Oecumenico tractanda videntur.

propositiones, non tantum ad libitum meum, sed etiam collatis
consilium cum auctoritate ordinis, nunc confectum.

Si quaenam sunt minus bene expressa vel dicta, velit illustris ac
docta Commissio me excusare.

Cum devotionis sensibus ac omnia bona ominans, Sacram Purpuram
eosculor ac rite maneo

Eminentiae Vestrae Reverendissimae
addictissimus in Domino

ffr PAcrFrcus Iuuus VANNI
Archiepiscopus Ep. Soanensis-Pitilianensis

I. *Quoad doctrinam*

dogmatica Mediationis Universalis B. M. Virginis in
Utione gratiae.

Vi Definitio Regalitatis D. N. Iesu Christi ac Regalitatis B. M.
adgrinbts prout in Festis Liturgicis Christi Regis ac Mariae Reginae
um rantur.

ris gh solemnis et Conciliaris totius Doctrinae Mystici Corpo-
M. et Eius Unitatis iuxta sensum Litterarum f. m. Pii Pp. XII
Ystycz Corporis.

4 Item: Expositio Conciliaris Doctrinae Catholicae quoad Sacram
Liturgiam.

5 Item: E. . . Conciliaris Doctrinae Catholicae circa Relatio-
nes inter Ecclesiam et Statum.

II. *Errores damnandi in Concilio Oecumenico*

1. Communismus materialista et Athaeus.

Pp. XII NeoMod iuxta Litteras Humanit Generis f. m. Pii
3. naturahsmus, laicismus et existentialismus atheus.

cant. moralitatem: relativismus moralis et Ethica, quam vo-
Situationis.

III. *Quad doctrinam moralem*

1. solutio Conciliaris problematum, speciatim huius temporis, quae
Itam spectant.

2. Expositio Conciliaris moralitatis socialis et Professionalis.

3. Statuantur clarae et concretae regulae et normae circa pericula moderna contra moralitatem: Cinema, Radio-Televisio, Sport et proelum.
4. Aflirmetur solemniter aspectus positivus et asceticus.

IV. *Quoad doctrinam sociale*

1. Expositio Conciliaris syntetica Doctrinae Socialis Ecclesiae Catholicae.
2. Praebeantur normae circa motus sociales, opificum seu operariorum coetus et quoad politicas res.

V. *Quoad ecclesiasticam disciplinam*

1. Aboleatur, cum quibusdam cautelis, inamovibilitas et Sacerdotum ita ut Episcopi et Ordinarii, si animarum bonum ¹ exigit, facile possint Parochos et Canonicos amovere vel transferre.
2. Reddatur facilior, ob bonum animarum et ipsorum Sacerdotu;, translatio vel transitus de una ad aliam Dioecesim eorundem (Sacer ; - tum) cum necessariis mutationibus legis incardinationis et. tituli Or i- nationis.
3. Aflirmetur dare vis iuridica et moralis tum Declarationis, iu: a- mento firmatae, tum Promissionis quibus Sacerdotes ante Ordinau? - nem Sacram et in ipsa Ordinatione oboedientiae Ordinario proprto seipsos adstringunt.
4. Regulentur et faciliores reddantur relationes Episcoporum cum Congregationibus Romanis
5. Statuentur normae et regulae circa relationes inter Clerum Saecularem et Regularem.
6. Cum quibusdam normis atque conditionibus mutetur lex exem- . . . R I arim ac Religiosorum ita ut, semper salva ac tee t are a- glosa dlsclplma quae omnimode a Superioribus Ordinum aut Cong g tionum regulanda ac moderanda est, activitas pastoralis et non .tan.tum .in casibus a iure expressis sed etiam modo generah a Ordmano Dioecesis dependeat. d
7. Dentur normae, cum debita prudentia cum caritate permixta., a Solvendum gravIsslimum probl ema Sacerdotum qui ml sere in ostasiam lapsi sunt, (sunt enim non pauci) ac naturali familia et sacrilega pro ligati sunt.
8. Desideratur reformatio iuridica totius administrationis 15 rum ita ut ipsa administratio utilis revera non autem nociva, daus m- difficillimis temporibus, reddi possit.
9. Componatur tota Lex abstinentiae et ieiunii cum modernis te

1 d^o. Commutentur cum oneribus temporaneis ac brevi tempore ex-
pen-^asis quae cum mo^derrimis trans^formation^bibus oeconomictis componi
is ccclesiae.

E . 1. Totalis revisio ac simplificatio Pontificalis Romani, Caeremonialis
 p[ri]ncipaliorum, i[n] Ritu[ali]s Romanis, Missal[ibus] ac B[enedictionis] . . .
 2. in quantum possibile est, lingua vulgans eiusque
 Populi sive in administratione Sacramentorum et in ea parte Missae
 Sacrali di[recti]o[n]e quam pastorem seu Didacticam vacant.

1. Clarificetur positio iuridica Laicorum qui in Ecclesia cooperantur In suum praestant Sacrae Hierarchiae sive in Actione Catholica aus Societatibus Laicorum.

2. Perficiantur normae circa Institutionem Catechetica[m] sive puerorum sive adultorum ac statuatur regula generalis ut quaeque Natio unicu[m] textum Nationalem habeat.

3. In Seminariis Maioribus ac Regionalibus, praeter Theologiam pastoralem, tota Theologia methodo quam « kenoticam » vacent, aatur.

ffi PaCIficus Iuuus VANNI
Archiepiscopus Ep. Soanensis-Pitilianensis

Exe.MI P. D. IOSEPHI GARNER!

Episcopi Segusiensis (Susa)

Segusii, 25 augusti 1959

Eminentissime Praeses,

En/v:lihi; tesponsionem reddenti Litteris Prot. 1 C/59-1310 a Vestra
ve Inentia d atfs d le 18-6-1959, pergratum est communicare anima d
exp tiones, consl la et vota quae colligere datum f mit, praesertlm ex mea
me erienti a. Quod, si quid minima haec contulerint ad Concl mm 0 ecu-
re nicum quod celebrandum sapienter indixit Augustus Pontifex fel.
gn., hoe ml h h au d parvo gaudio erit.

Interim promitto me et gregem mihi creditum fervide precaturos ut Deus benignus, pro mundi salute, adfuturus sit tanto eventui.

Occasionem nactus, reverentiam et oboedientiam Vestrae Emmentiae profiteer et fausta quaeque adprecor.

Eminentiae Vestrae

add.mus

ffi IosePHUS GARNERI

Episcopus Segusiensis

I. De administratione Dioecesis

Optandum est ut Episcopis - Ordinariis locorum communiore concedantur facultates quarum usus frequentior recurrit, ut:

a) tres Missas celebrandi eodem die de praecepto et duas Missas eodem die non de praecepto;

b) asservand¹ Euc^haristiam in ecclesiis et oratoriis, tal¹ l¹ure carentibus;

c) conferendi ordines sacros etiam extra dies iure statutes; l

d) tangendi vasa sacra ex parte monialium, etc. ... quae facultates nunc singulis vicibus a Sancta Sede impetranda manent;

e) Optandum insuper ut iidem locorum Ordinarii fruantur, tamquam ordinariis, illis facultatibus quas in praesenti obtinent ad quinquennium.

II. De disciplina Cleri

Haec proponenda videntur:

a) Ut ne (quod quidem iam Sacrae Congregationi Concilii ahas detulimus) usus aboleatur habitus talaris neve tamen absolute praescribatur, utpote qui incommodus, immo etiam periculosus evadere possit vel laborandi causa vel per invia itinerandi.

b) Quoad vero tonsuram deferendam, praescriptio aut confirmatio videtur (quamvis sanctionum de hac re nihil sane exstiterit in Codice I. C. nisi sola verba), aut omnino abolenda; quod enim a prope universo Clero iampridem neglecta fuerit, id profecto imminutae t¹at¹ futurum esse potest caeteris praescriptionibus sive parvⁱ sive maioris momenti.

c) Viso can. 126 C.I.C., quo exercitia spiritualia tertio anno praecipimur, optandum censem^d ut praecipiantur alternis annis.

d) Cum hodie pluris existimentur quae organice instructa sint, de-

sideratur ut Sacerdotes, quibus officia maioris momenti in Curia aut
 constitutiones sociales sive ecclesiasticae sive laicales demandata fuerint,
 tunc in officio fruantur canonica clarius definita sub respectu tum iuridico
 qua, v. gr. fruuntur Parochi; sin minus, hoc aderit
 minus ut institutiones seriae et maximi ad bonum animarum mo-
 menti potius inchoantur et moveantur animi delectatione quam profes-
 sione.

certa talia faciliora factu reddamus, consilium suggerimus de-
 ali non ut ex Canoncorum conventu sive quaedam insignitates sive
 quot Canonici tunc Sacerdotibus assignentur gut, pro tempore, institu-
 tiones aut officia tunc e quibus supra, moderantur, reliquos vero Cano-
 nicatus Sacerdotibus tunc bene meruerint quique graviora ministerii
 onera in se recipere non amplius valeant.

iter uod si reapse decretum erit, liquidum est obligationes chorales
 um perpendendas esse et imminuendas.

Addenda circa Disciplinam Religiosorum

lia e) Eo admiratione afficimur quod semper novae instituuntur fami-
 et e reigiosae, mulierum praesertim, quae, cum ad eadem assequenda
 tur spectent et contentant, necesse est ut unice habitus forma distinguan-
 praepedientis, insalubris, ne dicamus ridiculi.

quod si non potest quin animus id aegre ferat quod etiam nunc,
 perfimvis laudabiliter et recens adlaboratum sit ad rem emendam,
 aliquid si In catholico agro voluntatum unitas et conspiratio, ut
 quantum Vitium disperdatur et fructuum.

Co x qua rerum iactura minime excludendi Religiosi quando de sua
 Aggregatione sollicitiores videntur quam de bono generali Ecclesiae.
 quidem, cum in argumento versemur, eorum miniam, maxime in
 sem nistrando, exemptionem a Ordinarii auctoritate minuentem cen-
 tinnus optandumque ut Ordinarii, quin tamen Religiosorum actis ad-
 ciuistrativis directe Interventum, tempestive praemoneantur de prae-
 et Regl osorum rebus agendis ad quamdam mutuam conspirationem
 operam.

nanJ) In locis ad rusticandum destinatis aut voluptatis causa pereгри-
 que Ut aegre fertur quod moniales quaestuant, domus privatas fre-
 tendendo et publica deversoria, utique inter epulas, fastidium, instar
 Icorum vagantium, omnibus ingenerent, et maxime convivantur.

III. *Disciplina populi christiani*

Haec exhibenda videntur:

A) *De praecepto festivo.*

Circa prius comma, obligationem scilicet audiendae M' s† con-
sideremus quo aestu febrigue hodiernus iactetur labor, omnibus, qm
totam fere hebdomadam in officinis, opificiis, fodinis etc.... opera, i-
dant, favendum videtur extendendo ad diem superiorem post mer-
diem tempus utile ad implendum praeceptum, ut actum novimus
pervigilio Nativitatis, perdurante novissimo bello. Tbus

Circa alterum comma, abstinentiam scilicet ab operibus servll re'
necesse est exponere discriminatius quae opera, pro nostro ad
censenda sint prohibita, hoc tamen considerato quod iuribus ic:cer-
feriandum (quod non ultima causa fuit cur ad opera serviha
nenda ventum sit) hodie per leges sociales satis cautum habemus. m

Generaliter loquendo, non videntur amplius prohibenda
ardua non sint, ad oblectationem animi potius conferant qum a es
lucri directe suppedient; multo enim melius, post expletas
erga religionem, in honestum incumbere oblectamentum quam in pe
culosum dilabi peiusve aut perniciosae indulgere desidia.

B) *De festis transferendis.*

Peropportunum videtur ad diem dominicam transferrl omnia aiori
de praecepto quae in hebdomadam incidant praeter quae populo m. nis
sunt cordi, scilicet Nativitatis Domini, Circumcisionis, AssumptiO

B. M. Virginis, Omnium Sanctorum.

C) *De abstinentia et ieiunio.*

a) Ut praeceptum sive solius abstinentiae sive abstinenuae durn
ieiunio clams animis obversetur indeque libentius colatur' suggeren de
putamus ut abstinentia ad ferias sextas, nisi in festum indda?t sci-
praecepto, unice redigatur, causa tamen motiva inculcata, in
passionis et mortis Salvatoris; abstinentia autem ieiunio
ienam quartam Cinerum tantum et feriam sextam Maions
madae.

c) Insuper optandum est ut tabernis refectoriis, publicis hōspitis ad
victum etc ... atque in favorem omnium, qui iter faciunt, ab
abstinenūa per totum annum concedatur ut iam in usum venlt apu
quasdam nationes.

D) *De vestis habitu inverecundo.*

Cum lōd'le multo frequentius inter se utantur civitate, et P^opu-
ces-
lorum contactus eundo crescant pari gradu ac itinerandi voluptas, ne

sitas urget quaedam principia imperandi moralia, nulla facta populorum. distinctione, v. gr. quae ad sui ornandi rationem pertinent, et maxime muliebrem, ad sexuum promiscuitatem ad velandum caput in ecclesiis etc.... Ingrate enim demirandum est gravi offensae sint, agendi vestiendique ratione, fidelium honestati qui plurimi ad nos a ;xteris peregrinantur nationibus, artis, coeli balneorumque causa, inter um Sacerdote duce aut Religioso.

IV. De re. liturgica

d Cum sacerdotum ministerium in Sacramentis et Sacramentalibus a ministrandis fideles animo melius comprehendant necesse sit, ut uberiofferant fructus, opportunum videtur usus induci Ritualis bilinguis, guo tamen propositiones ad dogmatum explicationem interpositae sint et, partes, guae ad effectum Sacramentorum essentiales non sunt, v. 12. benedictio sponsae in « Missa pro sponsis », vulgari sermone exhibita, urnica tamen versione, ea emgue praescrpta non secus ac latinum exemplar. Ut autem Iaici, qui in lingua latina familiariter versantur, preces in Sacramentorum adhibitas valde mirantur, ita mirarentur caeteri omnes, qui fidelium maxima sunt pars.

/ B) Praeterea nostrae aetatis homines, dynamica vita concitati et abdicasse videntur functiones diu protrahendas, uti videre est ex fidelium habitualiter absentium et

R non docet quasdam ita decurtare functi0nes slve Pontificahs
B ex. gratia Consecrationis ecclesiae, altaris, Missae Pontificalis, enedicti0nis Coemeterii, sive Ritualis, ut fidelibus, qui exiguo fruuntur diu denuo acceptae fiant et tolerabiles.' .cum turnlore, possint labore confici, ut evenisse novimus Lapurd1 mter novae B asillcae consecrationem?

. Quibus omnibus cordi est spiritum colere, in re liturgica feliciter Illstauratum a Pontifice Pio XII, imm. et ven. memoriae, certo rarefaciendae videntur quaedam partes liturgicae ut Epistulae Sabbatorum Quattuor Temporum, guaedam vero removendae ut Epistula fastae Susannae et contra in usum inducendi gui Evangelii loci habitua- usgue praetermissi sunt, neque dedecere videtur suppressio 42 « Iudica me, Deus ... » in Missae initio et Evangelii S. Ioannis ill fine.

V. De administratione bonorum

. A) Pernotum est etiam inter Dioeceses finitimas talem inaequalitatem Inesse in redditibus patrimonialibus beneficiorum ecclesiasticorum, ut sacerdotes, aequalia munera obeuntes, remuneratione fruuntur valde inae-

quali, absque suo merito vel culpa. Praeterea, si parva licet compodere magnis, eadem inaequalitas exstare dicenda est inter paroecias ems em Dioeceseos. Qua re summe optandum censemus ut normae edantur cer: tae quibus patrimonium ecclesiasticum aequius distribuantur et cleropcul necesse sit, aptius subveniri possit quam per tenuem stipem ex « un- do pro Clero egeno ».

B) Ut elaboratius recognita sint et curata quae, natura sua, inspecuo- nem ex parte legum civilium subire debebunt, decernendum videtur, ut ex sacerdoti^bus smis quaeque Dioecesis - aut p^lures, si pa^rvae smt, aggregatae - unum, ad minimum, habeat iuris doctorem renunuatum et, si fieri P^otest, alterum scientiarum, ut aiunt, oeconomicarum.

VI. *Animadversiones variae*

A) Cum ex naturali animi mollitia mulieres non parum fasti^o t^o vocem « ventre » in recitanda prece « Ave Maria » et libentius in ies altera utantur, scilicet « seno », proponimus ut dictioni « frutto del ven- tre tuo » haec substituatur « frutto del seno tuo ».

Item, in sexto Decalog^o praeepto redeundum vl^detur a^d e^o locuuio- nem « non committere atti impuri » ab omnibus et probatur et per- cum « non fornicate » et explicatione egeat et saep^e sae. Ide pms, praeserum ex pueris et puellis, interrogationes promoveat va molestas.

B) Nemo est qui non videat quantum Ecclesiae cat^hoⁱlitas concla- metur indeque foveatur pietas, si lingua servetur latina ad preces, can- que promendos, qui ubique gentium praecipua gaudent amiⁱarl^o tate, ut P^o Ave, C^oredo, Salve Regina, Pange lingua, Magni^lcat, Lau^da sion etc...., utique in functionibus ad quas a cunctis una simul ex p u nbus convenitur nationibus.

ffl IosEPHUS

Episcopus Segusienszs

212

Exe.Mr P. D. IULII BIANCONI

Episcopi Tarquiniensis et Centumcellarum
(Tarquinia e Civitavecchia)

Centumcellis, 25 maii 1960

Eminentissime Domine,

O Mitto ad Te aliquas quaestiones ut eas subicias studio Coetuum ecumenici Concilii, quod necessitatibus temporum nostrorum mandatum Divinum S. R. Ecclesiae adaequare intendit.

nos quotidie efiundimus pro felici exitu tanti eventus et gratiam Sancti Spiritus imploramus ut iter S. Mattis Ecclesiae proseguatur pro salute humani generis.

S. Purpuram deosculor et me Tibi addictissimum profiteor.

ffi Iuuus BIANCONI

*Episcopus Tarquiniensis et Centumcellarum**De unitate*

. nobis quod Primaria Officia S. R. Ecclesiae unica in neperagendis regantur norma, ne de eadem re praescripta inter se d exarentur, quae quidem animos perturbare possunt et quosam inducere ad parvi ecclesiasticam disciplinam faciendam.

igitur Consilium de rebus aequandis (vel aliquid simile) omnia quae a Primariis Officiis decernuntur vel permittuntur rite ac congruenter credimus posse componere.

De catechesi

d' .Libri, quibus utimur, pro Catechismo docendo (Catech. S. Pii X) difficiles sunt intellectu et laboriosi; ideoque operam et studium exigunt, dum pueri, iuvenes et homines a mends nimio labore a^b orrent.

.Itaque requiritur Catechesis, simplex et congrue contexta, qua visio totius Re^lve atronis in sua amplitudine appareat et item notiones fundamentales necessariae videantur.

hoe a Suprema Auctoritate liber redigatur de Catechesi qui sit intellegibilis omnibus et per interrogationes et responsa brevissima acceptus.

De S. Liturgia

Sermo latinus, quo S. Liturgia in omnibus utitur ritibus, iam intelligitur a fidelibus, qui Sacris intersunt Mysteriis, ab Ecclesia per annum celebratis.

Ad magis activam, seu intellectivam, nempe mentis et cordis nicationem obtinendam cum ipsis, utillimum lingua vulgari uti mamus in omnibus ritibus, sive igitur in Sacramentalibus et ministrandis, sive in Benedictionibus et Consecrationibus impertiendis, sive etiam in S. Missae litando Sacrificio, quod, ut patet, medium locum totius Catholicae Religionis et in quo Divinae Mysterium renovatur, ut animarum ad Iesum Christum accessus sit prior et, quanti habenda sint, vitae humanae munera intelligatur.

De sacerdotibus

Interdum accidit ut in parvis Dioecesis quendam Sacerdotem procul transferre oporteat, qui tamen in alia Dioecesi ministerium sacerdotalem utiliter exercere posset.

Accidit quoque ut aliqua Dioecesis non habeat Sacerdotem idoneum, qui efficaci sit auxilio Episcopo in negotiis Dioecesis, dum e contra in aliis Dioecesis plurimi idonei inveniantur.

Optandum est ut Sacerdotes extra Dioecesim transferre liceat, ad quosdam servandos, sive ad auxilium aliquibus Dioecesis tribuendum.

Propterea opportunum videtur ut aliquos ex Primariorum S. R. Ecclesiae Offidis res eius generis perpendere possit et, prout decet, consulere.

De clero invalido

Quam instantissime cleri, infirmitatibus vel senio confecti conditioni, etiam sumptuosis iacturis, consulendum est.

In parvis enim Dioecesis, subsidiis saepissime expertibus, casu dantur miseris, qui populi animos commovent et eos, qui Dioecesi praesunt, gravi molestia afficiunt.

De veste clericorum

Oportet Clericorum vestem perpendere. Procul dubio opus est ut Clericus dignitati suae ac decori, ad normam can. 136 C.I.C., vestem deferat congruentem; sed oportet ut ipsa necessitatibus novis conve- niat, multo magis quo a nonnullis populis, Sede Apostolica a improbante, iam huic consultum est.

Parsimoniae atque salubritati ita magis etiam consuleretur.

De religiosis

1 Religiosi et Religiosae valde apostolatus utiles sunt, imma, in earum
acum, alias sufficere aliquanda impassibile est. Quapropter Dominum
ut sanctiores ac frequentiores sint, quorum opera plurimum
a venturi Regni Dei super terram conferatur.

o. u. ad earum privilegia haec norma nobis necessaria videtur.

il religiosa conventualis regatur Regula, Constitutionibus et pri-
vilegiis ab Ecclesia concessis.

I' vera activa, quae ad apostolatatum attinet, sive extra domum
religiosam, sive etiam in ipsa domo, auctoritati Episcopi penitus subi-
ciatur, Sive aliqua privilegia.

. Mutatio vel perturbatio horum conceptuum, qui fines iurium deter-
minant, ordinem convertit, fructus apostolatus impedit et causa est dis-
sensuum et malorum.

De caelibatu

accidit ut sacerdos, ob magnam spiritus perturbationem,
matrimonium, quod civile vacant, ineat, de qua etiam filii nascantur.

Vincula, quae e familia oriuntur, quamvis e peccato oriantur et a
Vinculis S. Ordinis Incontinentis graviter discrepent, attamen saepe saepius non
finiuntur. Propter quasdam magni momenti causas, ad pristina redire of-
ficia, neque separatim, sive absoluta, sive quoad torum, effici patet.

Quae cum ita sint quaeritur num patius quam sinamus illas animas
omnino spe destitui atque mentes et corda filiarum innocentium in per-
aberrare, melius putandum sit quod providens ac solers S. Mater
ecclesia istis consulari miseris filiis et earum sanet conditionem, ne in
aeternum pereant, una cum suis nativis, qui certa parentum perturba-
tione et anxietate vexarentur.

De Apostolatu laicorum

. Laicorum apostolatus, hisce nostris temporibus, valde necessarius
videtur. Praesertim ad lucrandos eos, qui quamvis baptizati, non amplius
habentes in christianae vitae actione et exercitatione, Sacerdotem
fieri necnam ad depellendas errores ubique vulgatas de rebus
religiosis et morum.

Propter haec censemus:

1) codificationem iuridicam curandam esse laicorum societatis,
Actionem Catholicam vacant, plurimis Summorum Pontificum
Institutionibus nixam.

2) eidem (A. C.) principatum, inter omnes laicorum apostolatus societates, dandum;

3) tanquam grave decernendum esse omnibus Parochis et Religiosorum Institutis, officium pastorale curam habendi de ipsa Act. Cath.:

a) per consulta vel coetus primarios hierarchice constituta (Consulte, Giunte Nazionali Diocesane e Parrocchiali),

b) per scholas iuvenibus laicis instituendis sive in doctrina et ascetica, catholica, sive in apostolatu,

c) per iuvenes, qui voluntate et aptitudine praediti, sive bus (statistiche), sive scriptis typis editis (stampe) sive variis technicis disciplinis (con metodi tecnicamente adatti) reditum disiunctorum curent.

De communismo

Communismus suum felicem exitum repetit e spe, quam homines habent melioris condicionis in rebus oeconomicis consequendae, necnon ex nimia concupiscentia bonorum quorundam operum conductorum, qui iustam retributionem operariis saepe negant.

Plurimi, quamvis communismo adhaerentes, fidem christianam profitentur. Iniustitia tamen, quam interdum tolerare debent, et angustiae, quibus opprimuntur, animos perturbant: sciunt enim ipsos quaedam iura habere, quae tueri et defendere cupiunt.

Quum autem communismus ad iura consequenda auxilia suppeditet etiam vi et de facto consequitur, multi ad ipsum confugiunt.

Ecclesia iugiter per verbi ministros iura eorum defendit, sed impar eis videtur et communismo, monitis et censuris eiusdem Ecclesiae neglectis, adhaerent. Nam multi operadi magis magisque suadentur e ipsorum iusta causa et ideo de Divino assensu.

Quae cum ita sint, quid agendum? Mandetur Sociologis Chrisuanis studium solutionis et quaeratur interim norma aptior ad impediendum iter animarum et societatis christianae in immane chaos.

††† IUVES BRANCONI

Episcopus Tarquiniensis et Centumcellarum

213

Exe.Mr P. D. FELICIS LEONARDO

Episcopi Thelesini (Telese o Cerreto Sannita)

Cerreti, 31 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Officio scribo mittendi vota, opiniones circa res et argumenta quae in futuro Concilio Oecumenico tractari poterunt.

S. Purpuram deosculor reverenter et Eminentiae Tuae Reverendissimae me profiteor

ffi FELIX LEONARDO
Episcopus Thelesinus

Commissionis Antepreparatoriae iudicio permitto vota, opiniones, annotationes, quae sequuntur circa res et argumenta, quae in futuro Concilio Oecumenico pertractari poterunt.

1. Veritates et principia maioris momenti circa fidem et mores proponantur forma simpliciter et certa, quasi novus symbolus, attentis erroribus praesertim aetatis nostrae.

2. Concilialiter damnentur errores communistarum et doctrina catholica affirmetur.

3. Improbentur praecepta eorum qui relativismum in re morali continent et asseveretur Jeggem moralem immutabilem et aeternam esse. 4. de Maria Virgine Mediatrix omnium gratiarum ut dogma definitur.

5. Seminariorum, exacto triennio, initio quarti cursus philosophiae per primam tonsuram clerici evadant; amplius curae subdantur etiam vacantes extra Seminarium contrahendo; sumptibus sacerdotalem educationem pressius incumbant.

6. Consuetudo vitae communis non tantum laudetur et suadeatur / ac urgeatur, ubi adsint vel duo clerici vel ubi ex paroeciis vicinioribus invenire possint.

7. Beneficia ecclesiastica sint omnia temporanea seu amovibilia et sub beneficio clarum ad nutum Ordinarii transferantur, quoties pauperum animarum et ipsius Sacerdotis utilitas, novam mentem faciat inducendo.

8. Concursus in provisione paroeciarum retineatur tantum pro pn-

ma vice id est pro prima collatione; translatio et provectio pro meritis habeatur, iudicio Ordinarii et Examinatorum.

9. Diaconatus functionalis ut dicitur, cum coelibatu tamen et in locis Missionum perutilis videretur.

10. Unio, fructus caritatis, inter utriusque Cleri Sacerdotes, rarios eiusdem Vineae Domini, maxime foveatur, inde a primis annis educationis clericalis.

11. Privilegium exemptionis Religiosorum cesset in omnibus spectantibus bonum et curam animarum, servata tamen speciali condicione. status religiosi et pro regimine tantum interno retineatur, exceptis casibus in iure expressis.

12. Educatio Religiosorum magis accurata sit non tantum in spiritualibus, sed etiam in eruditione et professionali ut dicitur; vestis sit simplex et ad laborem apta.

13. Disceatur de onanismo, peste sociali, qui tam multi christidelium in statu peccati habituali tenet, ut rationes magis magisque lidæ et opportuna inveniantur ad tantum malum pellendum vel mitigandum.

ffi FELIX LEONARDO
Episcopus Thelesintus

214

Exe.Mr P. D. STANISLAI H. BATTISTELLI
Episcopi Teramensis et Atriensis (Teramo e Atri)

Interamniae in Aprutio, die 8 septembris 195⁹

Eminentissime Princeps,

Veneratae epistolae Eminentiae Vestrae n. 1347 circa argumenta in Oecumenico Concilio tractanda, omnibus mature coram Deo perpendens, responsum petendo, ea quae sequuntur desiderata propono, scilicet:

De doctrina

De theologia dogmatica. Symbola (Credo) in unum redigantur, ita ut in privato et publico cultu identitas formularum haberi possit. supradictis reiterata a Concilio Oecumenico dogmatum et fidei mysteriorum propositio efficitur, cogitare potest, praecipue earum veritatem, quae relationem habent cum huius temporis erroribus, e. g. naturahismlism, et communismus, qui philosophice et in vita usu spectari modo sunt evulgati.

i *De theologia morali*. Definiantur fines ultimi qui, ulla ex causa, n° 1 privatae et publicae vitae moralis manifestationibus, transeunt, ita ut in acceptatione moralis obiectiva christifidelium, conscientia sciens eveniat, subiectivum *morale* cuiuscumque naturae in primis erga quaestiones quae: 1) ad familiam, de primario et secundario fine matrimonii; 2) ad mores proles; 3) ad divulgationis instrumenta: v. g. cinema, radio, sport, stampa, televisione, etc. pertinent.

r *De sociali*. In votis est promulgatio Codicis in quo clausulae principalis catholicae doctrinae circa societatem et civicam vitam explicentur, praesertim praecepta relative ad suffragium in religiose morales, necnon de ipsorum officiis erga Ecclesiam.

De clericorum et fidelium disciplina

t 1) Derogatur Legi can. 192, C.I.C. circa parochorum inamovibilitatem; 2) Ut factus ex una in aiam Dioecesis sacerdotum discessio a eatur, in sacra Ordinatione suscipienda totum pro omni usque Praesbitero Sacerdotis Ecclesiae. »; 3) quoque, in sacro Ordine recipiendo, promissio obedientiae emittenda est « Episcopo Ordinario loci »; 4) Exemptio autem coarctanda sit in ipsa Dignitate Vita claustrali, minime vero in exercitio ministerii sacri; 5) In Dioecesi administratione amplior Episcopis facultas tribuenda esse; 6) A parochiarum aptorem autem animarum administrationem, Dioecesium et parochiarum numerus minuendus esset pro unaquaque statuenda ministerii parochiarum; ita ut civitates ampliores, pro seipsis, constituent Dioecesium, vicinioribus locis exclusis; 7) Titulares tantum Episcopi regentur, Episcopatus enim pro animarum regimine constitutus est; 8) Beneficiorum Ecclesiasticorum administratio ad unitatem redigatur; 9) Beneficiorum (diocesana, regionali vel nationali) meliori forma constituta, maior possibilitas eveniet consulendi Clerici in administrationem etiam laici idonei, praesertim sociali, deputari possunt. 9) Valde optandum est ut provideatur ministerii conditioni, Sacerdotum, qui sacriegam familiam constituere ausi sunt.

De re liturgica

C In Votis est revisio et simplificatio Breviarii, Missalis, Ritualis et caeremoniarum Episcoporum, necnon indumentorum praesertim in pontificalibus.

Quoad ritum, omnia Festa Domini tantum sint Primae classis;

quae ad honorem B. M. Virginis, Sanctorum Apostolorum, et num, regionum, institutorum locorumque Patronorum, celebrentur ntu Secundae Classis; omnia alia festa Sanctorum, ritu simplici.

Haec mihi videntur disceptationibus proponenda, in proximo Concilio Oecumenico.

Interim, ad osculum sacrae Purpurae devotissime pronus, me profiteer.

Eminentiae Tuae add. in Christo
ffi STANISLAUS HAMILCAR BATTISTELLI
Episcopus Teramensis et Atriensis

215

Exe.Mr P. D. IOANNIS B. DAL PRA
Episcopi Interamnensis et Narniensis (Terni e Narni)

12 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Epistula die 18 iunii 1959, sub numero 1 C/59-1349, data, nentia Tua significavit mihi Augustum Pontificem cognoscere velle opinionones et vota Episcoporum atque Praelatorum, qui in Concilium Oecumenicum ex iure vocantur.

Quae igitur mihi et viris ecclesiasticis peritis est prudentibus, rum consilio usus sum, tractanda in Concilio videntur, hie, alia post aha, humiliter quidem atque submisce, expono.

Interim enixis precibus oro ut benedictionem suam Deus dignetur super omnes clarissimos viros, qui in praeparationem Concilli adlaborant.

Denique, dum ad Pontificiam Commissionem Anteparaeparatoriam pro Concilio haec mitto, Eminentiae Tuae Reverendissimae sensus venerationis meae exhibeo, et omni quo par est obsequio me profiteer.

Eminentiae Tuae Reverendissimae
addictissimum

ffi IOANNES BAPTISTA DAL PRA
Episcopus Interamnensis et Narniensis

I. De provisione paroeciarum et de parochorum inamovibilitate

f cum nemo fere sit qui communi sermone loquatur de collatione beneficiorum, omnes vero de paroeciis seu animabus curae Sacerdotum commissis vel committendis, canonicam beneficii paroecialis notionem tamquam anachronismum sentimus.

bergo cum notione beneficii, lex quoque concursus ad vacantia beneficia obsolescere deberet, etiam quod Sacerdotum certamen ad decem potiora sumenda nee populi nee Sacerdotum aedificationi prodest.

Inamovibilitas parochorum non sine gravi causa pastoralis ab Ecclesia statutum est. Verumtamen haec quoque ex aliena prorsus nostrae facta est aetate. Cum enim atrociter concitata sit populi vita, res causae rapidissime mutantur, imminutus sit Sacerdotum numerus in diesque minor fieri videatur, novaeque continenter necessitates oriantur. Multa certe et magna ex ea oriuntur impedimenta proficuae rectaeque paroeciae in administrationi et animarum curae.

cum boni parochi semper praesto sint ad nutum Episcopi, qui translationem vel renuntiationem pro dioecesis animarumque proponit, mali autem reluctantur, inamovibilitas minus idoneis minusque dignis parochis favet. Perperam autem assentur semper illi esse Episcopis remotionis processus, de quo in XXVI^{II} it. C., nam Episcopus quislibet qui semel illum confecerit, non facile edrumpit, faciet, propter infinitas causas plerumque gignit molestias. Et in eadem. Ut in tunc et malefici pastores usque ad mortem illi suis paroeciis maneant, ut aves disperdant et mactent Ecclesiaeque bona diripiunt.

Ergo inamovibilitatis legem abolendam puto.

his Porro, ex abolitione nempe concursuum et inamovibilitatis, aliud, non sane minimum, oriri fortasse poterit, id est « regularizatio » quae iam seu ordinatio Sacerdotum saecularium more regularum.

II. De numero dioecesium minuendo

Numerus Dioecesium seu Ordinariatuum Italiae minuendus esse videtur. Nunc multis numerosae habentur illi Italiae Dioeceses parvae et minutae: duae enim et nonaginti Provinciae civiles habentur, tercentae autem et ultra Dioeceses.

Non est necesse, procul dubio, tot esse Dioeceses quot civiles Praefecturae. Sed non perperam nee insipienter quo tempore suum terminum ordinem composuit Ecclesia circumscriptiones publicas Imperii recutit, a quo nomen quoque « dioecesis » mutuata est.

Tam multiplicibus gravibusque necessitudinibus, sive directis. sive indirectis, adiuncti sumus structuris civilibus et politicis mundi, ut praesens circumscriptionum ecclesiasticarum minutata dispositio¹ - paucas nee parvas utrique, Ecclesiae scilicet et Reipublicae, afferat d¹. - cultates, ac maxime pastorali nostrae operositati. Nam non modo gulae societates civiles et politicae in provinciali ambitu uniter. ordi- nantur et operantur, sed etiam complures consociationes et sodalitates, quae sub auctoritate Episcoporum reguntur et operantur vel saltem Sacerdotes habent consiliarios, circumscriptionibus civilibus aptantur. Attamen nefas est singulorum Episcoporum auctoritatem et actionem Dioeeseos fines praetergredi. Quamobrem disors et parum efficax eo- rum actio evadit.

Praeterea nimia territorii et populi exiguitate vita ipsa Dioecesium undique angustiat. In primis parvae Dioeceses angustantur ex eo quod proprios Sacerdotes sibi formate nequeunt. Carent enim pro- priis Seminariis, vel habent minora tantum, pro alumnis scilicet nasii, qui subsequencia lycaeii et theologiae studia in Seminariis regiona- libus percurrunt.

Procul dubio, in praesenti Dioecesium statu, multum prosunt Seminaria regionalia ad futurorum Sacerdotum institutioned₄, verum non sine noxa privatur Episcopus suorum Sacerdotum fingen animos facultate. Ex hoe enim Episcopum inter et Sacerdotes suos quae- dam insinuatur animorum dissociatio seu dissonantia, quae in posterum totaliter extenuabitur. Adde quod non minima ex causts multarum desertionum e via Sacerdotii procul dubio invenitur in adule- scentium iuvenum transitu ex Seminarii dioecesani vitae atque disci- plinae condicionibus ad modum vitae Seminarii regionalis proprium.

Parva contra Dioecesis id assequi ex sua parvitate videtur, ut Ept- scopo coniunctissime cum populo suo vivendi facultatem praebeat. At plerumque secus. Cum enim in Dioecesis sede sui muneris adiutores de- ficiant vel commissis sibi muneribus obruantur, affixus manet Episc.o- pus, lieet invitus, domui suae, oppressus et ipse suis officialibus Episcopus veto, qui satis amplae Dioeesei praeest, numerosis Perms- que sive clerici sive laici adiutoribus plerumque abundat; abundat et opibus ad opera dioecesana promovenda et sustentanda atque, quo . maxime interest, ad invalidis senibusque Sacerdotibus succurrendum. a pluribus solutus officiis suas omnes patris et magistri cum in Sem- narium suum confert; multisque nimirum aliis commodis frui potest Dioecesis.

Nee locorum distantiae pertimescendae, nam viatoriis nostrorum

temporum machinis novisque transactio-
nibus delictis aestimari merite possunt.

difficile me tamen latet reformationem circumscriptionum Dioecesium
tibi iam esse. Attamen nonnulla impedimenta superari fortasse po-
terunt si e. g. novae amplius circumscriptioni Ordinarius praepona-
tur. qui sibi Auxiliares seu Adiutores aut vicarios generales habeat
tamen omnes qui intra fines novi Ordinariatus in minoribus civi-
tatis sedent. Hoc modo acquiescet forsitan clerus, populus autem ne
sentiet quidem mutationem.

ex imminuto Dioecesium numero id boni etiam fiet quod
excellentiores habebuntur Episcopi, nam facilius meliorque evadit pau-
corum quam multorum selectio. Ita si centum e. g. haberentur Dioe-
ceses hodie trecentis, excellentius proculdubio corpus Episcoporum e-
ligeretur.

III. De exemptione religiosorum

Ex exemptione religiosorum non paucae nee minime oriuntur dif-
ficultates. Certe necessaria est, sed non in praesenti forma et modo.
Quas quae sequuntur necessitatem induco:

a) ordines et Congregationes Religiosorum assimilari possunt
agminibus militum, quae Supremi Ducis imperio parent, ut tempestive
atque efficaciter ipse possit necessitati us Ecclesiae obviare;

b) vocatio ipsa Religiosorum exemptionem postulat, quippe quae
communi discipline et unitati spiritus atque actionis favet;

c) cum denique Ordines et Congregationes Dioecesium ac na-
tionum Homines supergrediantur et Sanctae Sedis astringantur,
orbem extentae reti assimilari possunt ad unitatem Ecclesiae com-
munionis aptissimae.

necesse est religiosos legibus suis uti sine detrimento seu
lesione episcopalis iurisdictionis. Ergo:

a) facultas tribuatur Episcopo omnium bonorum administratio-
nem Inspectant cuiusque domus religiosae intra fines Dioecesis ex-
stent;

In b) possit et debeat Episcopus pastoralis visitationem peragere
omnibus et singulis religiosis domibus suae Dioecesis;

c) Indulta, privilegia et facultates speciales si religiosis conce-
dantur, de iisdem Episcopus moneatur, saltem ne in his ignarus of-
fendatur;

d) Potestatem habeat Episcopus, qui Sacerdotibus indiget, in
suae Dioecesis religiosos, quando id postulat animarum necessitas, in-
vito Utique positae vitae religiosae statutis et obligationibus;

e) possit Episcopus studia inspectare quae in religiosorum studentibus explicantur;

f) ordinario loci tantum reservetur ad probandum religiosorum ad confessiones sacramentales recipiendas;

g) religiosi vitae activae iubeantur omnes ad conferentias, de quibus in can. 131, convenire.

Puto quod ex huiusmodi reformatione aliquod bonum sequetur. Nimirum:

a) exemptio substantialiter integra manebit;

b) iurisdictio Episcoporum debito obsequio non privabitur;

c) totius sacerdotalis ordinis maximum bonum pacis, caritatis, unitatis non parum proficiet.

IV. De potestate episcoporum

Episcoporum potestas augenda videtur. Nam, ut unum dicam, etsi Comperperam dicitur, solet « in potestate Episcoporum hodie permixtas tamen confirmationes tantummodo esse », tamen nemo est qui non expeñatur in ecclesiasticis officiis exsequen. In quibus longissimè solvendis, maxime autem in administrativis actibus recursimas ac detrimentosas ex continuis ad Romanas administrabus oriri moras. Profecto exaggerata conglobatio rectae actioni non prodest.

V. De privilegiis

Coetus clericorum - dici solet - est regnum dicitur, ut in privilegiorum. Quae sane unitati et charitati obsunt. Neque es dulta et privilegia quae iniustitias acriter sapiunt.

Quare multa privilegia, quae impresentium in tempestiva sentiuntur, abolenda puto, vel saltem temperanda.

Quod autem attinet ad distinctiones et privilegia tantum ondeatut optandum ut ad simplicitatem Evangelii quantum fieri potest, re quam Virtute et sanctitate vitae Sacerdos quisque potius distinguatur populo privilegiis et honoribus. Ita in multis proficiemus et in primis in vitae aestimatione. Populus enim nostri animum non tangit species, seu sacerdotalis perfectio. Meminisse etiam iuvabit tum formam se ciem maxime aestimari cum substantia deficit.

VI. De Sacra Liturgia

Liturgia, qua Deum Ecclesia colit et populum in re glorificat, ut veluti liber sigillis septem signatus plura abhinc saecula profusa et a populo nostro. Neque illum satis aperiunt adminicula minus utilis.

Congregatione recens ordinata atque confirmata. Populus enim linguam matris suae Ecclesiae ignorat.

igitur num sit aequum schola sua populum private et liturgiam ipsam magna ex parte frustrari, ut Latina lingua liturgiae servetur. Veneranda utique est Latina lingua, quae est Matris Ecclesiae lingua. Et utinam in Seminariis quantum deest colcretur! Existimo tamen? multum nimis detrimentum populum accipere ex integra conseruatione Latinae linguae in liturgia.

Optandum igitur ut in Sacramentorum et Missae liturgia largiter Quod.

metur, si opus sit, Missae sive in notis sive in liturgicis textibus, novae recitationis et eantus comparentur formae, omniaque alia vel utilia fiant ut liturgiae sua illa didactica efficacia restituantur quam olim habuit quaeque nullo modo surrogari potest, intacto utique atque inviolato iugiter et totaliter eanone.

Alio Mater quae parvulis suis loquitur, nonne uti parvuli loquitur? frustra loquitur.

Uts denique aut quid prohibet hae etiam aetate id Ecclesiam Utinam facere quod antea plura per saecula tam feliciter ipsa fecit?

VII. De Diaconatu instaurando et de Clericorum caelibatu

Aggrediatur oportet Concilium Oecumenicum etiam quaestionem de Diaconatu instaurando. Diaconatus enim ab Apostolis originem repetit. Ut non aequum putare se derelinquere verbum Dei et ministrare mensis, aequum vero se orationi et ministerio verbi esse instantes. Numne aequum est temporibus nostris quod non aequum fuerit aetate apostolica? Quomodo instate possunt orationi et ministerio verbi sacerdotes nostri, qui tam impares sunt numero necessitatibus Dioecesis, ut quicunque eorum ad plurima ac diversissima sine intermissione tenebatur debeat?

Diaconatus sine caelibatu novatio certe magna erit, quae a institutionem fortasse movebit. Sed si instaurabitur, ita instaurandum Puto. Nam in praesens, pluribus ex causis, melior evadit quam antea deservit castitatis. Si ergo volumus augere numerum eorum qui se et Ecclesiae addicunt et conserant pro salute animarum, solvendi sunt furtivi turres a lege caelibatus.

Haec non immemores esse possumus multorum illorum Sacerdotum, qui a sacerdotio defecerunt propterea quod castitatem servare nescierunt, verum tamen non sunt obliti sacri ministerii, eiusque

desiderio laborant. His nimirum salutis refugium dare poterit Diaconatus a caelibatu solutus.

Quod autem ad Seminariorum alumnos attinet, censeo promovendos ad Diaconatum exeunte studiorum curriculo et continuo in exercitium sacri ministerii immittendos, eodem sane modo quo in praesens novi Sacerdotes.

Diaconi omnes in exercitio sacri ministerii per triennium maneant. Quo elapso in potestate cujusque sit utrumvis optandi, sive scilicet Sacerdotium sive Diaconatum. Qui autem prius in Seminarium iterum recipiantur, et post annum, si digni fuerint, augeantur Sacerdotio, aurea quidem corona perpetuae et per ectae castitatis decorato. Qui vero alterum, id est Diaconatum, habeant, si voluerint, matrimonium ineundi. Hi porro etiam vestitu presbyteris distinguantur oportet.

VIII. De unione Ecclesiarum

Si spes unionis Ecclesiarum est, haec sane ad Ecclesias Orientales tantum spectare videtur. Novatores enim protestantes vocantur, longius a veritate abierunt. Illae contra communia habent cum Ecclesia Catholica Romana antiquissima atque veneranda fidei symbola necnon Sacramentorum ordinem. Praeterea, tatae temporum condiciones unioni favere videntur. Nam Orient Imperium iam diu firmum habuit, et in praesentium capitalis atque implacabilis inimicus incumbit ipsis et nobis communismus atheus.

Obviamus igitur eis, obsecro, caritate Degrantes, vestri fratres fratribus, qui insimul super fundamentum Apostolorum et superaedificati sunt, scientes Romam ipsam Petri aedem atque iam praebere posse speciem si ab Oriente atque ab Occidente quando quidem latinas omnes ecclesias, secus ac orientales, Roma ipsa genuit, et diversissimas per tempora vicissitudines Romana atque Orientalem Ecclesiam habuit. Indulgeat, precor, Concilium, quantum potest, eorum traditionibus et habitui mentis.

IX. De Evangelicae doctrinae deformatione

Aetate hac nostra omni virium contentione nituntur homines ut regnum in hoc mundo constituent. Vere dignum est iustitiae et pacis in terra condatur, sed ea tantum condicione ne detur Caelum. Hodie contra praedicari fere unice solet societas

litica Evangelii efficacia. Ne Sacerdotes guidem Caelum seu vitam aeternam verbis et scriptis satis praedicant. Quod sane neque Ecclesiae necque mundo prodest. Paulus noster, quamquam humanae societatis conditiones non nostris certo feliciores erant sua aetate, Caelum continenter aspiciat et ad quaerenda quae sursum sunt fideles indesinenter hortabatur.

Evangelium in doctrinam vertere ad novum ordinem tantummodo aptam inducendum in mundum non licet. Optandum igitur ut clerici et fidelium animos Concilium convertat ad christianae Revelationis substantiam, quae prorsus eschatologica est.

X. De novis in re sociali doctrinis

In praesentiarum novae opiniones inter fideles diffunduntur, quae promotionem laicatus, ut dicunt et libertatem ab Ecclesiae auctoritate in sociali et politica vindicant. Hae autem naturae Ecclesiae contraveniunt et ordinem necessitudinum evertere quibus fideles ad Hierarchiae coniunguntur. Optandum igitur ut haec doctrinae capita explicentur atque declarentur et sollemniter confirmentur.

XI. De Sacris Romanis Congregationibus

Peropportuna videtur Sacrarum Congregationum et Officiorum Romanae Curiae quaedam reformatio ut agilia fiant in operando, nempe in expediendis, in iudicandis, in iisque omnibus tempestive parandis vel promovendis quae pro temporibus et rebus bonum Ecclesiae postulat.

Insuper non satis esse videtur sectionem tantum Sacrae Congregationis Concilii haberi pro verbi Dei praedicatione et christianae doctrinae institutione. Quae profecto non minoris sunt gravitatis quam ipsa sacramenta, quae suam sibi habent Congregationem. Optandum igitur ut nova Congregatio constituatur, cui nomen e. g. « de Christianae doctrinae institutione » vel « de Verbi Dei praedicatione » dari poterit.

XII. De Sacramento confirmationis

Tempora nostra postulare videntur ut sacramento Confirmationis donum tribuatur momentum, quod in christiani hominis aedificationem et. Id id autem obtineatur, necesse est aetatem Confirmationis statui sub initium adolescentiae, eo nimirum tempore quo desinit pueritia et subiectus facultate donum Dei et vitae christianae obligationum gravitatem recte ac iuste aestimandi datur. Puerulus enim septennis

notionem atque vim militae christianae comprehendere nequit, illum urget necessitas characteris et gratiae sacramentalis

Praeterea huius Sacramenti administratio ad duodecimum aetatis annum fundamentum daret, solidum quidem et rationabile, simae instaurationi antiqui atque absoleti catechumenatus, cuius exitus atque consummatio aptissima esset Confirmatio.

Nostris his temporibus non familiae, non return locorumque ta, non scholae, neque doctrinae ehristianae institutio quae in paroeciis impertitur, vicem plerumque suppleunt necessarii quam catechumenatus. Neque datur adultis quod pueris et adulescentibus negatur, quia catechismus dominicalem adulti fere ubique deserunt. Quod sane perniciosissimum malorum est Ecclesiae.

In praesentiarum filios Dei baptismo generamus, pueros et adulescentes SS.ma Eucharistia nutrimus, in eisque signum militiae christianae facimus, at non aedificamus, non construimus, ut ita dicar, christianum. Qui cum adoleverit, tantum religionis christianae scet, quantum litterarum illitteratissimus quisquis. Pro dolor! et cunctos annos iuventutis suae in futuram parandam impenderunt, christiana vero professio, quae omnium d' el'ima et gravissima est, ne integros quidem annos pueritiae et adulescentiae pro se habet! Et in hoc praecipua fortasse causa invenitur, cur populus catholicus non semper neque ubique satis ehristianus est.

Praeterea Confirmatione duodecimo circiter anno impertita, quennio saltem catechumenatus expleto, adulescentes iuvenes solleriter atque publice inaugurari poterunt milites Christi.

Peperam autem quoniam obolet antiquitus consuetudinem vlgulisse Confirmationem administrandi statim e baptismo, nam tunc baptizabantur adulti et quidem catechumenatu expleto, nunc vero infantes, qui sane ante baptismum catechizari nequeunt. Nonne bonum esset eos scientes confirmari, qui inscientes baptizati sunt?

XIII. De prima Communione puerorum

Circa primam puerorum Communionem sententiae ususque divisi adhuc vigent. Necesse est, puto, clarius atque pressius aetatem statim, nempe sub septimum vel octavum annum seu secundo, circa exeunte scholae elementaris anno. Frequens puerorum Communio, quae longe facilius obtinetur quam iuvenum et adultorum, maxime proderit christianis aedificandis catechumenatus tempore.

Necesse est etiam ampliorem praebere parochis facultatem de prima puerorum Communionem decernendi.

XIV. De curriculo studiorum in Seminariis

In Plinar Vitis scientiae c t tcc h micac d' lscip l mae pnti's nostra aetas d' lscip
 praese um ommunl cu Ituram minime regunt. Utrague enim ita m
 est, ut unusquisque eorum speciali peritia unius
 peritu isciplmae excellere possit. Existimatur scientiae aut technicae
 ceteras ex ea quod v a e t in sua cl' lscip i ma, et nemo est qui mletur si
 sit no ipse. Sacerdos autem, praesertim si curator animarum
 tatis et n ex cl' pitur. Mundus m' h' l a' m' d a b eo regunt, msl' ut sit ven-
 gini . magister et ut se praebeat viventis Christi Domini ima-
 lus, s instar m charitatis et pietatis exercitio. Satis eni s l, ve l ut l S. Pau-
 Idro lteri pot? nit se m h' l sapere msl' Chnstum.
 mod Igitur totis vln' bus persequendum vl' d' etur in Seminaris, non
 exercitiis, disciplinae regulis, animorum moderatione,
 quoru atlonibus et ac l oasibus splntua l' bus, se d etmm i l lterarum stu d' i l s,
 C m cur l et so l u' citu d me maxime sane afficimtur a l umni.
 culum ontra d. alumni nostri, qui d uo d e l m ve l tre d e l m annorum curni-
 res s stu lorum percurrunt, quatuor extremis annis tantum in me d' ms
 aetati acras immittuntur. Spera tamen! Nam usque a vlgesimum circiter
 Ptopt s annum i n us versantur studiis quae profanum fere umce o ent,
 argu"" rea, quad eorum animi octo circiter in dies singulos horas rebus
 bus vl' CO l s quc pt f o an l s ac praec l pue l at m l tatis et grae o tatis scripton-
 qtie i mcluntur. Quae profecto vocat l omi invenum in Impe d' l l s s l ma at-
 p ncerta actate versantium non favet.
 praetera d. .
 mi qua d i vma ad sacerdotium vocatio, quae in puero tamquam ani-
 munia m am s' r cnam atque suavem inclinationem ad sacra capessenda
 niund l se prodit, in iuvene ab impetu cupiditatum et a fascinatione
 atque non servabitur, nisi radices penitus immiserit in fidem firmam
 Seminar?umentis comprobata. Verum guidem est in gymnasii et lycaeis
 At qu ariorum et l am re l glonem et ch nst l anam p h' l osoph m m d o c e n i .
 discip/s aut quid impedire poterit studia omnia ita ordinari ut cunctae
 fidei :nae, vel saltem litterarum, operam conferant firmis ponendis
 lycaeae personae futuri Sacerdotis fundamentis? Cur desunt gymnasia et
 lae? Q uesiastica fo Seminariis, dum foris omnimodae habentur scho-
 bere ui e. g. prohibere potest in scholis Seminariorum magnam ha-
 bus Partem - non omnino sane profanis graecis et l at m l s scriptor l -
 fidei neg ectis - graecorum et latinorum Patrum scripta? Q uantum
 noxa et pabulum sumerent ab eis alumni! Et profecto sine
 script cognitlonis l at mae i nguac, quoniam non opt morum l at m l tatis
 tiae E r y m . Im gua in posterum usuri sunt, sed ecc es i nst tica. Cur h' l sto-
 cc esiae studium, quae maxime confert ad fidem et charitatem in

Matrem Ecclesiam alendas, a primo lycae anno inchoari non potest: Neque ita negligetur historia profana, quae quidem sive in textibus sive in docendo historiae Ecclesiae facile connecti philosophiae studium ad annum post lycaeum theologiae fertur? Nonne melius atque utilius doceretur in quatuor novis lycae ecclesiastici annos distributa?

Cum denique quatuor annorum spatium non satis sit ad disciplinas omnes theologiae curriculi proprias, aliasque quae his, prout tempora postulant, adici poterunt, perscrutandas, quantum annum curricula theologiae addendum puto.

Numne inepta atque insolentia haec locutus sum?

ffr IOANNES BAPTISTA DAL PRATO
Episcopus Interamnensis et Narniensis

216

Exe.Mr P. D. AEMILII PIZZONI

Episcopi Terracinensis, Privernensis et Setini
(Terracina, Priverno e Sezze)

Terracinae, die 25 augusti 1959

Eminentissime Domine,

De optimis atque votis, quae ad proxime celebrandum Concilium Oecumenicum conferant, per humanissimas litteras Em. Tuae Prat. n. 1 C/59-1350, diei 18 iunii 1959, expostulatus, haec mihi, rem coram Domino revolventi, visa sunt humillime suggerenda.

De re liturgica

Licet agnoscam omnium gentium diversitati occurrendum esse, putarim latinam linguam quantum fieri possit tuendam esse, in ventis tantum partibus pro facultate conversis, impensius re liturgicae studio potius sive Clericis sive fidelibus commendato.

De dioeceseon circumscriptionibus

Nunc est: b) Dioeceseon circumscriptionum reformationem, de impedimenta arduam, nisi forte etiam imperviam esse, manifestum est; b) ex altera parte animarum bonum hodie paucissimum cum mores et commercia limites et impedimenta vetera persaepe non

Patiantur exiger^c ut singul^{ae} cl^oecese^s tal^{is} sint am^{pl}itu^din^{is}, ut si^bi
autonome disponere possint: Seminar^{io} suorum Sacer^dotum, Curia
officiis, organizationibus Actionis Catholicae et Aposto-
necnon tali Sacerdotum copia, quae et peculiaribus mu-
lls et ex^lgentiis, selectis inde melioribus, consulere sinat.

c. u[?] haec obtineri nullatenus possint, nisi mutatis atque amplifi-
atts circumscriptionib^{us} vetustarum multarum in Catholico Orbe Ec-
clesiarum, de hac graviss^{ima} causa censuerim in Concilio agendum
esse.

De parochis et paroeciis

p ut pastoralis actionis fundamentum tuendas censuerim;
parochis vero pr^ovisioⁿis mamov^litat^{is}, mult^{is} de must^{is} pr^ovan^dos,
adque nut^{um} Episcop^ol^{is} amovibiles reddendos esse putanim.

De collationibus episcopalibus provincialibus et nationalibus

ad Ad Ecc^lia^m sac^{ram} animamque bonum ull^{is} cons^uet^{ud}in^{is} proveⁿiend^{um},
que ingⁿient^{ium} mal^{orum} remedia mature capessenda Coll^{at}iones
pac^{is} multa singul^{is} regionibus seu nationibus in Ecc^lesiae unitate pro-
pria conferre videntur: adeoque auspiciandum ut de earum muneribus
et officiis Concilium optiora

De religiosorum animarum curae quomodo et quomodo additis

ap Salva exempt^{ione} intern^{al} regimⁱⁿis, qua^d spectat ad quamcumque
lo^{co} atus formam necessarium videtur, ut Religiosi omnes Ordinario
cl^{ericali} subiiciantur.

De re politica et sociali

dee] Si de hac re sermo habebitur, Clerus uben^dus vi^detur princ^{ip}alis
at^{que} atandis atque tuen^dis ita instare, ut tamen ab omni act^uo, d^{ir}ecto
que tesponsabili interventu absteineat.

De unione Ecclesiarum

Id Ad hanc at^{que} sp^{eci}alissimam unionem ea conf^{er}uⁿt videntur, quibus
omne sc^{ilicet} u^{bi} a^limatur, quad veterum pugnarum acridinem qua-
umgue sapiat.

Intetim omni quo par est obsequia me pro^{fi}tear.

Eminentiae Tuae Revcrendissimae
add.mus

ffi AEMILIUS PIZZONI

Episcopus Terracinensis, Privernensis et Setinus

217

Exe.MI P. D. ALOYSII FAVERI

Episcopi Tiburtini (Tivoli)

Tiburi, die 15 augusti 1959

Eminentissime Princeps,

Mihi Episcopo Tiburtino desiderabilia haec videntur.

1. *In ipsa?* adsint invitandi sup; 0-
 dum calentissime, in verbo Domini « Compelle intrare » (Luc. XI ').

In re doctrinali

2. D. N. I. C. Rex sollemnior in morem proci¹ adversus
 invalescentem insolentemque laicismum. ut

3. Definiatur dogma de B. M. V. Mediatrix omnium gravium,
 « hora Mariae » maturescat.

4. Existentialismus, laicismus et marxismus damnentur.

In re disciplinari

5. Difficultates ac modestiae, quos ex can. 454 et
 experitur Ordinarius quilibet, in amovendis parochis minus dignis, e
 minentur vel ad minimum reducantur.

6. Pro sacerdotibus tot apostatis ex utroque clero misenc^{orditer} au-
 aliquid consulatur: scilicet aliquid tum remedii pro lapsis tum praec-
 tionis pro forte lapsuris.

In re administrativa

niac valore .d. 1
ang m n icu ac sunt; quae tamen et parochorum conscientias
In unt et negotii n° 1 parum ex h^hb Episcopo s. vlslationem agent^l.
a la. autem nulla iam admittatur legata perpetua sed vix tri-
10 n. .d.
Episc . Issi. fore semper et ubique lamentabilc, canonicos inter et
audie^{ll} 1 eh?lmetur,. aliquo modo rationabiliter imminuta obligatione
E . apitulum slve ad validitatem sive ad liceitatem.
ipse nominet suos consiliarios inter dcrum dioecesanum. Si
sequeretur mde l n'aesctfm sl « congruac » insumerentur m c erum cgc-
num sustentandum.

In re pastorali

11
turn . Sacramentum Confirmationis acccdere ne liceat ante explc-
qu^o tcnlum dccil^{ll}um actatls annum, Ita ut p^lus catech^hism^l percipiatur,
antac ignor^l <llltae reme^dlum apportetur.
12
Curet . Examcn sponzorum de doctrina christiana paulo plus augeatur.
Pro ur e?endus (per S. C. de Sacramentis) paryus aliquis catechismus
sed sponsls: qui sl renuerint examinari, non qu^d em a nuptlls arceantur
tantum a l
13. Dt : so emlll pompa nu.p.tiali.
turn . ipse clerus uterque slt « Ma<rister m Israel » tum m paroeclls
Pers In scholis pu bl'icis curentur edendi textus sch^ho^lastlcl^l so^bm, so^lld^l,
Picul s cientllce et pedagoglce praestantes non aerem ver^berantes.

In re liturgica

1
in . In Pl'imis Pascha fixctur jta ut temporalc et sanctorale coalcsçant
turn CJUt^{lllll}101 continuum, facilius, imminuta alterna converslone f^lo^llo-
Pro . c.ditiones et variationes refundantur in unum, numero signandac
Eccle^{gresslvo} s^{tc} ut C^dlcls l . C. Sanctora^l i^lmltctur ad l^luc, Ita ut m
lurn colantur Sancti revera Universales, reliqui vero so-
gionis.ocahtcr tit o^lllll, fll respcctlvfs n^lloccsl^bus ve^l (ns^{tl}t^utt^s Rc^{ll}l.

tati Logicum <liscrimen intercedat individualet inter et chorale m rcci-
mad oncrn b rcvlarü. Psalterium distribuatur per duas saltern l^{ie}bd^o-
as (ut apud Ambrosianos); Lectiones historicae recognoscantur; scr-
dur^{nes} plur^{cs} b revlentur. Homiliae quaedam locum cc^dant a^llls l^od^lle-
blic praedicabilibus »; si quid augendum, augeatur lectura Bi-
ltus m breviario reducantur et si fieri potest aboleatur « T. P. ».
sia cd . Extra formulas sacramentarias, quantum fieri potest, a S. Eccle-
u^{es} d^l au^lant linguam maternam.

In Baptismo, ex gr. in celebratione Matrimonii, illi o¹et infirmorum
administ^bratione et in praec^bus commen^dat^ontis anima^e qua^e ratione ver¹
titur fidelibus intelligere sensum verborum quae sacerdos pro eis eg¹it

16. Ordo ad ecclesias, a¹ttara, aera consecran^da, immo et ad a u -
tum baptizandum, reducantur.

'ffi ALOYSIUS f AVERI
Episcopus Tiburtinus

218

Exe.MI P. D. ALPHONSI M. DESANCTIS

Episcopi Tudertini (Todi)

Todi, 4 februarii 1960

Rev.ma Monsignore,

Ben vo¹ent¹e: f, a^deren^d a¹ Suo desiderio Le rimetto g¹i appu¹nti circa
il futuro Concilio Ecumenico redatti dal compianto Ecc.mo Mons. l
Sanctis. Le invio l^a minuta scritta di Suo pugno: come ve^de e' mo¹to q¹
per:he la malattia che gia minava il Venerato Vescovo
Gh permise di completare il Suo lavoro in questo campo che
stava tanto a cuore.

Con devoti ossequi, mi creda

della S. V. Rev.ma
dcv.mo

D. GRANDI
Cancelliere Vescovile

1. Eresia dell'Azione: Attivita moltiplicata, ma impoverita a¹ssai la
spiritualita.

2. Problema <lei Seminari.

3. Abb¹reviata e n¹otta ancora ad *meliurem fomu1m* c in prop¹oriioni
nniori la recita del Breviario.

Non togliere l'*obbligatorieta* nisi forte diebus dominicis et

Includere *nell'obbligatorieta* la tertia S. Rosarii Marialis par.s,
ubicumque hora et quocumque temporis intervallo facilhme a
solvi poterit.

4. Circa *diaconatum* sine coelibatu in adiutorium parochi, non

o ut taten
n r st n s
o r nat o
opportun tate/ i t a
accr ota s f ottasse
i ri po i nit a
a tat s annu/

M ALPIloNsus M. DE SANcns
Episcopus Tudertinus

9

E r D A NII CA'D FO' A I
Archiepiscopi Tatrinensis or no

or no, 9 a osto 999

Eminezzz A CVere!!c l'zzzma,

ll. s In: oti / p ran a a chvao i sp i sso nc a ostra l cttcra d I tu no
con a sono atto p i / ura i c i una Co / / ss on D o a sana
proposte i o s r va on a p n v a i a a Corn
cu l'E Ant p parator a p r il uturo Conc o Ecu/ cn co
II ostra i s i ntc
v i / u o u s s i n n una pr / a r un on n a a o Arc i sco
at ar n cssa s s rono a cu / e tton l avoro c i furono ass nat
II / i / r i a Co / / ss on

n c a osto u s, p i c c uta a un p i avv so cont n n i a unc
at a on r i nute opportun s i bh a s con a n n n i a qua c
C001 / ss onc anno r cr to p r or nc su s n o i prob i / / avant a a

Conc i , br c a *Sezione apologetica* propon ono soprattutto e c
nc a on a al re at v s / o ottr na c / / perversante nc a sc n r a
stab J ds a i nc a / i nta ta co / unc c e ar il va o i o ctt vo c
Zon e i r i princ p i ra onc e c stanno a base d' o n tratta
apo o i t ca i a c ato n 1).

c c / i / br c a *Sezione dogmatica* o rono un qua ro c c ver ta
c ossono c s r c sv uppatc o autorevo / cnte p i scsentate al Con
t i n re ncontro a c i s i n c i a c c v a on / o i r n i va o
sop attutto i punt ottr na a a autorevo / i ntc propost nc
n XXI or / ano i i o / an ont c a i on XIII a G ovan

I n
co c / br c a *Sezione biblica* propon ono con / st i n a una p
o stan i st i tta un on tta o stu o del i sto sacra / sc i / i na
o i nto tr a i ona i a c i sa i a i ato n 3).

1 membri della *Sezione morale e giuridica* hanno presentat.^o una det-
tagliata rassegna dei vari settori della dottrina morale e giuridica, prlla
ponendo adattamenti e modifiche, tanto nell'insegnamento, quanta ne
prassi, che sembrano richiesti dalle moderne condizi0111 l vita catto-
lica e del ministero pastorale (allegato n. 4).

I membri della *Sezione pastorale* hanno fatto del rilevⁱ su^{ll} a ea^{tc}-
chcsi, sulla predicazione, sulla istruzione religiosa nelle scuole, u^o-
diligente ed illuminata partecipazione al Sacrificio Eucaristico, sui
dⁱ pro^{bl}emⁱ dⁱ anti^a l^a dⁱff^usione, su una l:agglo^{re} determina^{ti} (5).
zione e divulgazione della dottrina sociale della Chiesa (allegato

Negli allegati di numerose Sezioni si trovano indicazioni e propo-
ste *sui problemi riguardanti il Clero*.

Le osservazi0111 riguardⁱ a r^unzione d^et c^rist^tantⁱ separati son^o
state ricavate in prcvaleza dalle nostre locali condizioni diocesan
(allegato n. 6).

In complesso si e avuto nelle richicste un orientamento di caratde^{re}
pastorale ed è stato, quasi su ogni punto, formulato iⁱ d^eslⁱ dⁱ ve^{re} era
sanzionato dal Concilio Cio che e stato espresso, ai nostri tempt, a
magistero ordinario, sia autentico, che tcologico.

Un'attenta considerazione da parte della Commissione alle espo^{te}
ste d^at re^latorⁱ ha portato ad eliminare punti secon^dari o ritenuti meno
opportuni. Quanto qmⁱ a^llegato ha ottenuto nel suo insieme un'adesione
di massima da parte mia, degli Ecc.mi Vescovi e degli altri membrⁱ
senti alla riunione.

Bacⁱan^o e umⁱlⁱssimamente le mani, con partico^larc ossequ^{lo} e con
profonda venerazione mi segno

umilissimo e dev.mo servitor vcro

ffi MAuR1L10 CARD. FossA'fl

Arcivescovo di Torino

ALLEGATO N. 1

DE RE APOLOGETICA

Pars prior

Quae in Encycl. *Ad Petri Cathedram* SS. D. N. Toan111s 1^p. xxIII
circa « civitatem » continentur huius nostri temporis hominum neccs-
sitatibus apprimè respondere videmus.

Plurima quidem et pulcherrima sunt inventa quae illorum vitam
flⁱ tⁱchⁱ dⁱ eoque extrinsece queunt, at intrinsecus no^blⁱiora deslⁱ-
dena si adsmt, utpote inania, eradicare contendunt.

.Salubriter igitur ad convivium Sapientiae homines Ecclesiae magisterium invitat: non enim una vel altera veritas christianae fidei denegatur, sed omnes simul ausu temerario repelluntur. Id autem evenit ex

« omnibus articulis fidei inhaeret fides propter unum medium, si licet propter veritatem primam propositam nobis in Scripturis secundum illam doctrinam Ecclesiae intellectis sane. Et ideo qui ab hac media fide totaliter de caret » (*Summa Theol.* II-II, 5, 3, ad 2).

fid. Is cohaerenter Angelicus Doctor librum *De Veritate catholicae et contra errores infidelium* scripsit, in quo positio psychologica non quorundam qui nihil recipiunt: « Unde necesse est ad naturalem rationem recurrere cum omnes assentire coguntur » (*Summa cont. Gent.* 2, 11 b).

quod autem eiusdem Ordinis assecla, fr. Hieronymus Savonarola, modernae societatis in via discessionis audacter incedebat, opus composuit *De Veritate fidei in Dominicae Crucis triumphum*, eo consilio, ut ex naturalibus effectibus Redemptionis in Historia Ecclesiae signatis « incredulum ad recipiendum supernaturale huiusmodi lumen disponant. Ut », dum « rationis ex illis quae videmus et experimur » erendum esse in manifestum ponimus: « Rationi enim naturali omnes assentire » Oib. I, prooemium).

Cum igitur « Veritas catholicae fidei » in « Triumphum Dominicae Eut » operatur et Crux Dominicae Triumphus in opere Catholicae Ecclesiae dignoscitur, quae supra Romanam Petram a Christo Domino constituitur.

Sed occurrunt impedimenta valde ponderosa:

1. *primum*, ex aestimatione politico-oeconomica rerum humanarum, ex quo fit ut vita sacerdotalis a Cruce disiungatur;

2. *alterum*, ex collutatione scholarum theologiarum, ex quo fit ut scietas dialectica mentalem confusionem accrescat;

3. *tertium*, ex pragmatismo actionis pastoralis et apostolatus, ex quo fit ut, in implicatis catholicac fidei in angulo domus huiusmodi cerebri relictis, fulcimentum a dextris vel a sinistris rerum ambientium quacunque, secundum variationem circumstantiarum vel temporalium propterea utilitatem.

Impossibile est autem hisce in adiunctis « ad naturalem rationem recurrere », quia ex huiusmodi causis quaedam valde exitialem mentalem hasitans causa ingenerata est, iuxta quam symbolum fidei simpliciter accipitur et quae dogmatice enuntiata sunt, imponunt legem: « in necessariis unam »: cetera vero quae a theologis vel philosophis sive illis

Ve extra Ecclesiae ambitum discutiuntur, sub altera lege ponuntur, quae primam sequitur et aperte declaratur: « in dubio libertas »; si

autem tertium addatur: « in omnibus caritas », huiusmodi lex, quae revera, in seipsa considerata, invenitur aurea, nam caritas est « vinculum perfectionis », inanis evadit et noxia fit; inde enim cum triplicis veritatis, inconvenientia oriuntur prima: errores, mendacia, astutiae, fraudes, hypocrisis conformismi, qui sua sterilitate christiana sapientiae vim evacuat omnino.

Hisce in adiunctis nullus Apologeticae traditionalis valor dignoscitur et per adminicula empirica occurrentibus hic et nunc difficultatibus illustratur; viae novae quaeruntur pro veritate catholicae fidei, quae tamen vix nullius roboris evadunt vel maiori confusione aditum.

Ut igitur harmonica synthesis illiusmodi supra citati nostri aestetur impedimenta illa memorata diligenter examinare movet ut inde quae a sacro rationis patrimonio pertinent et velut « Evangelium natura est » constituunt, sancte serventur et defendantur.

Primo enim, si rerum humanarum superlicet intelligentis examinetur et intus quae absconduntur sedulo perspiciantur, videbimus hic non agi de facto pure politico-oeconomico.

Quidam enim eiusdem notissimi poetae germanici veteris recolentes, ita de humana vita iudicare contendunt:

« Hic in terra beati volumus degere vitam,
Nee panem nostrum in angustiis mendicare:
Coelum teneant angeli simul et passeret ».

At vero, multi dum ini blandientes, homines dum volunt hic in terra felices se reddere dicunt, non sicut sacerdotes qui in ecclesiis sancti felices reddere homines se dicunt post mortem. Negatio « vitae aeternae » in visione Dei gloriosi manifesta apparet utroque.

non quidem¹¹ quoad doctrinam substantiam, sed quoad eiusdem fundamentum necnon quaestionum solutionem.

ter .autem Ecclesiae doctrinale patrimonium peraman-
n^{do} pact operosae melius providetur si ininvestigabiles Divi-
mae doctrinae divitias constanter, scilicet theologicas pensemus non
est^{atella} Her^{sed} formaliter, ex subiecto scientiae quoad assumunt: attu^d

« » scientiae apud Augustinum,
pal' Thomam, aliud apud Suarezium, aliud apud Scotum, ut primum
torum memoriam faciam.

n Quis eadem tides connectit, necnon particulares quaedam quaestio-
nes unaos inveniunt, systemata et scientiae theologicae modi per dif-
ferentem synthetice philosophiam constructi, per diversas vias ince-
dentes manifestant. Supervacaneum autem est vel valorem horum sy-
sternatum seu modorum labefactare, vel unius prae aliis valorem impo-
nere coacte, quasi veritas unius tantum scientiae sit privilegium.

in quidem non in scholis tantum clausum manet, sed in vita et
quaestione ad S. Thomae doctrinam spectant, exponam.

tud. aequo XV, Ioannes Dominici († 1419) contra humanismum beati-
Atheniensi hominum in terra determinantem: Antoninus, Florentinorum
re^{re} tepiscopus († 1459), contra omnes qui, caelestis vocationis imme-
tr^{lores} unice colebant; Hieronymus Savonarola († 1489) con-
na per virtutinem Ecclesiastici Ordinis foedantes necnon civilem Ordinem
subvertentes, synthetice thomisticam in historia operantem fe-
cerunt sive per actionem pastorem sive per praedicationem efficaciter
ores reformantem

Incipit verum, lulismo suam vim constructivam amisit et in campo
dialecticae causa permansit. Alii alia excogitarunt, nec tamen theolo-
gicae simultaneae cessarunt, Immo magis ac magis excreverunt.

P¹er^{ertum} impedimentum quod supra innuimus, satis manifestum ap-
paret conderantibus recentiorum catholicorum mentitatem, unde et

ti Clerici exhortationes verbis sornitibus fiant et Laicorum operum
h^his vel illos imitentur, bona quidem fide, sed nullo interimis
opomlac f¹imento, « actum humanum » constituyente.

tamen semper nobis fulget illud:

tt. « ad naturalem rationem recurrere cui omnes assentire cogun-
clit¹¹ de, ex eo quod elementum essentielle humanae naturae invenitur per
illo hominem est homo et quae ad veram perfectionem suam pertinent,
dignoscere et assequi potest.

Pars altera

Quae hucusque dicta sunt, ad « Apologeticam fidei » spectant.

Sed nostri temporis necessitatibus etiam « Apologetica spei » maxime consona videtur, non quidem ab « Apologetica fidei » avulsa, sed ibidem diligenter fundata.

Hucusque illud enucleatum est ex definitione fidei quod « argumentum non apparentium » dicitur: unde rationabiliter et non leviter credimus.

Sed nunc forsitan pressius baud oblivisci debemus alterius elementi quod ex eadem definitione dicitur: « sperandarum substantia rerum » (*F-lebr.* 11, 1).

Nam revera « pietas ad omnia utilis est, promissionem habens vitae quae nunc est et futurae » (I *Tim.* 4, 8).

« Pieras » ilia est, quae nunc vocatur Christianismus. Sed nimis frequenter eiusdem beneficia et utilitates pro vita « quae nunc est » proponuntur, unde vera physionomia Christi et Ecclesiae minus distincte percipitur.

Ideo « Apologetica spei » utpote necessaria, his congruenter, proponitur ne vacua promissio vitae futurae lamentabiliter habeatur vel quae a sacerdotibus, ministris Iesu Christi, pauperibus et dicuntur, tamquam inania verba consolatoria pensentur, dum reahtas vitae terrenae maius momentum habet.

Et quidem si, ut quamplurimi subiectivismo irretiti hodie censent, Veritas esset « id quod videtur » quaelibet consolatio fidelibus allata, licet e Scripturis hausta, irrisio potius quam animi confirmatio dicenda foret.

Veritas autem est « id quod est » (cf. *Summa Theo!.*, I, 16, 1, 1 arg.). Et quisquis, illam assecutus, humanis divinisque rebus, prout sunt, sese aequat et recte perspicit « rationes vivendi ex contemplatione aeternorum » desumi (cf. III *Sent.* dist. 35, q. 1, a. 3, q. la 2), experitur contemplatione Veritatis non illusorie sed revera tristitiam vel dolorem mitigari (cf. *Summa Theol.* I-II, 38, 4).

Patet igitur in Veritate ut Apologeticam « fidei » ita et « spei » totam inniti.

Peculiani ^d am quaestioni, ad « Apologeticam spei » pertinenti, hic, exempli gratia, innuere iuvat.

In quodam art. R. P. L. RENWART S. I., quod inscribitur: *Le baptême des enfants et les limbes* (apud *Nouvelle Revue Théologique*, 5 maii 1958, pag. 467), haec leguntur:

Vant<\.. ,est fonde **a** temoigner de cette esperance de-
dont ;;; tdeles qm nous interrogent **a** ce sujet ... Mais sur Ja maniere
par} peut sauver des enfants non baptises, il convient de ne
qu avec les plus grandes reserves ».

Petit aec/ quae citat Ch. JouRNET, La volonte divine salvifique sur les
de cs en ants, Bruges 1958, pag. 172, valde animum pulsant. Nam vel
et tune ^{onson/ t} *a ?rus verbis agitur, vel fundamentum theologicum habent*
quaentur quale sit.

que enim agitur quaestione circa salutem infidelium abs-
La ⁵ *laptismo. Ut recte animadvertit R. P. G. ScALTRITI O. P. in art.*
mn. ¹¹⁻¹ *a Ute dr>all iii/ ec, et senza Battesimo (apud Palestra d el Clero, 1956,*
habet): [?] *Theresia a Iesu Infante aliquam mysticam dedarationem*
nam *Historiae alicuius animac, quae forsan bene per doctri-*
bilib octons Angelici declaratur, cum notat quod virtus Christi visi-
5 ad *non alligatur (cf. Summa Theo!., III, 64, 7; 66, 6; 67,*
videt ') ^{8, 2;} *72, 6, a<l 1; 86, 2, 2 arg.), sed diligentius res pcrtractanda*
vide ur, cum theologi disputationes habeant, quae spem istam destruc-
antur.

¹⁻ *hinc omnino n* ^{ecessarium vl'd} *ctur rem peritius examinare et d* ^{eter-}
minare *ex* *parte de salute infidclium agitur, ex alia vero parte*
stiones e *salute absque Baptismo decedentium multas quae-*
sap ^{tentia} *in* *quibus theologi novi infantium tortores fieri videntur.*
nostra ^{b. e} *in* *villae rationes nos latent, quas tamen Ecclesia, Mater*
vini ["] *Ln* ^o *is ap* ^{er} *re va* ^{et,} *unde s* ^S *anctorum mtercessto et A* ^{ctio} *D* ^{l-}
tica sp ^{ogos} *» aliquid valent, omnia satis aperta fiunt et « Apologe-*
et » ^{veh} *ementius effulget.*

P. CESLAUS PERA, O. P.

PETRUS CARMELLO

DE COGNITIONIS OBIECTIVITATE PRIMISQUE AXIOMATIBUS REI PHILOSOPHICAE

Licet prim ^{ar} *lae veritates, quae immediatae evl'd ^{entiae} *lumine gau-*
sariu ['] *Potius Pertineant ad rem philosophicam, quam theogicam, neces-*
tern ^d ^{fi} ^{vd} ^{etm.} *ipsas perfundere luce divinae reve* ^{latio} ^{illis,} *per concl'm-*
darnent ^e ^{nttione} ^{illis;} *ne illis negatis ve* ^l ^m ^d ^{b'} *tum revocatis, ipsum fun-*
*um cuiuslibet religionis pessumdetur.**

ATTILIUS VAUDAGNOTTI

Quoad DOCTRINAM DOGMATICAM

Opportunum videtur quod novum Concilium Oecumenicum conciliariter proponat toti Ecclesiae in primis illa puncta et capita dogmaticae doctrinae, de quibus siluerunt novissima Concilia Oecumenica, nempe Tridentinum et Vaticanum; dein, circa alia capita doctrinae, iam in superioribus Conciliis proposita, fiant illa complementa ulteriora, respondent hodiernis exigentiis et progressui scientifico et theologico saeculi XX.

Ad duplicem hunc magni momenti laborem summopere conferent ea quae iam a Romanis Pontificibus proposita sunt in magisterio ordinario, praesertim inde a Leone XIII, S. Pio X, Benedicto XV, Pio XI, Pio XII et Ioanne XXIII.

In specie:

1. Conciliariter proponatur *Doctrina de mystico corpore Christi* (cf. Encycl. Pii XII *Mystici Corporis Christi*) ad hoc ut augeantur. ¹
fides et amor Ecclesiae inter Catholicos, et foveatur unio cum Orientalibus separatis, qui iuridismum timent, sed summopere delectantur ¹⁰
consideratione Ecclesiae Mystici Corporis Christi.

2. Ample exponatur et extollatur *Doctrina Christologica*, de qua non egerunt Concilium Tridentinum et Vaticanum.

Proponantur scilicet:

Doctrina de redemptione Christi, de qua explicite loquuntur Vetus et Novum Testamentum;

Doctrina de satisfactione Christi Vicaria, de qua iam parata erant schemata in Concilio Vaticano, quae poterunt inservire;

Doctrina de regalitate Christi Universali: cf. Encycl. Pii XI *Quas primas*;

Doctrina de sacrificio Christi cruento, de qua plurima habentur in S. Scriptura Novi Testamenti, praesertim in Epistola ad Hebraeos.

etiam contra errores modernos iterum proclamare
fides in Personam Christi Theandricam, dare extollendo divinitatem
Christi, eiusque missionem salvificam.

Hoc modo fideles melius dirigentur ad unicum Mediatorem Christum; et Protestantes allicientur, Deo adiuvante, ad Ecclesiam Catholicam, ⁵¹
eam splendidiorē conspicient doctrina Christologica.

3. Quoad *Doctrinam Mariologicam*, conciliariter proponantur ea quae iam continentur in magisterio ordinario Leonis XIII, S. Pii X, dicti XV, Pii XI, Pii XII circa marianam corredemptionem, mediatw-

nem omnium gratiarum, regnitatem, Ita ut tum in magisterio theologi-
co, tum in ecclesiologico consensus saltem circa ea quae in ma-
gisterio Pontificum iam proposita sunt.

Vir . . . etiam, forsan, valde utile si mentio fiat *de morte B. Mariae*
.. <le qua adest constans tot saeculorum traditio et expressa aflir-
vid¹¹ XI (cf. Sermo diei 15 augusti 1933) et etiam Pii XII, ut
ita e ur, (cf. Sermo diei 29 septembris 1957) necnon persuasio fidelium,
Pastorali. ut etiam circa hoc habebatur concordia in magisterio theologico et

in C⁴. *Doctrinam Sacramentariam*, compleantur ea quae habentur
ea in Tridentino circa SS. Eucharistiam, conciliariter proponendo
tur quae Pius XII docuit tum circa praesentiam realem, tum circa na-
tionem sacrificii Missae, quae essentialiter consistit in duplici consecra-
lite et non in Communionem, ex eo quod duplex consecratio sacramenta-
immolationem Cruis: cf. Encycl. *Mediator Dei* et alia docu-
S.¹¹ quae continentur in *Il Magisterio Eucaristico di Pio XII*,
Tomo 1957, pp. 616.

err⁵. *Doctrinam de Novissimis*, refellantur conciliariter moderni
ores circa in finem et aeternitatem poenarum.

Pii XII Quoad errores modernos, Concilium refellat ea quae in Encycl.
7 *Humanae Generis* indicata sunt.

Cate⁷. Ad hoc ut doctrina Concilii omnibus innotescat, paratur etiam
li¹¹ *Encyclopaedia Conciliaris*, sicut factum est occasione Concilii Tridentini. Ta-
sin¹¹ tum Pastores, tum fideles facilius doctrinam catholicam circa
gu a Puncta addiscant et proponant.

Sac. DOMINICUS BERTETTO S. D. B.
Theologiae Professor in Pont. Athenaeo Salesiano

QUAD DOCTRINAM DOGMATICAM

lect I. Optandum est ut datur explicita declaratio *de capacitate intel-*
« f us cognoscendi res modo obiectivo et stabili, cum agatur de supremo
plu¹¹ dogmatico praesuppositivo » totius fidei et theologiae, quod a
t¹¹ us¹¹ negatur.

me²) Opportuna videtur synthetica pertractatio (« trattazione d'
Una » circa necessitatem fidei, baptismi et adgregationis ad Ecclesiam ex
red Parte et ex altera parte, circa voluntatem Dei salvificam universalem,
suff¹¹ emptio¹¹ em a Christo Domino pro omnibus Patri oblatam et gratiam
icentell¹¹ nu¹¹ homini a Deo denegatam. Saepius enim concreta

hodierna conditio hominum tanquam contraria uni aut alteri seriei^{o?} ponitur. Pergrata omnino esset theologis aliqua sollemnis declaratio conciliaris de sufficientia fidei circa duo fundamentalia puncta « Deus est » et « quod est remunerator », de sufficientia baptismi desiderii atque adgregationis « ad animam Ecclesiae ». Haec omnia valerent tantummodo in adiunctis extraordinariis, uti satis evidens. Sed attendendum est maiorem hominum pattern versari in his adiunctis (infideles). Momentum missionarium.

3. Consequenter in votis esset aliqua declaratio Concilii circa genuinum sensum effati pervulgati « *extra Ecclesiam nulla salus* ».

4. Ulterius, optandum ut Concilium quaedam *de charitate* organice proponat, praesertim tanquam via ad iustificationem consequendam (baptismus desiderii), reparandam (contritio), augendam (perfectio christiana). Examini utiliter subiceretur hodierna plurium conditio qui etsi sint, bona fide, materialiter contra Ecclesiam adversi, formaliter ad Deum conversi sunt per charitatem. (Orientamento formale verso Dio nella carità, nonostante un atteggiamento materialmente contrario alla Chiesa).

5. Varia problemata retractentur *de origine hominis*: quid tenendum sit quidque ulterius sit investigandum atque discutiendum. Quid precise *de polygenismo* sentiendum sit, cum non desint qui ipsa hac re a Pio XII prolata in Litt. Encycl. *Humani Generis* liberius interpretari conentur.

6. Optandum est ut explicita expositio fiat *de modo redemptionis* (sacrificium-meritum-satisfactio).

7. Quae ultimis hisce annis *de Corpore Christi mystico*, necnon de mysterio Ecclesiae, sive a Summis Pontificibus sive ab episcopis atque theologis prolata sunt, auctoritate Concilii firmentur, ita ut abhinc perfectior habeatur in scholis tractatus *de Ecclesia Christi*, non tantum scilicet apologeticus, sed etiam et praesertim dogmaticus.

8. Hodiedum sermo invaluit supra varias « theologias » uti dicunt: « teologia delle realtà terrestri, del lavoro dello sport, dell'arte, della storia, del laicato, etc. ». Item pluries de re morali agitur ad singulas conditiones hominum applicata (morale professionale). De qua^{re} Pius XII praeclarum exhibuit exemplum in innumeris sermonibus a ipso habitis. Eorum conaminum utiliter, uti videtur, in Concilio mentio fieret.

9. Ueberior expositio expostulatur circa naturam characteris, praesertim in^b baptismo et confirmatione impresso, in quo reponitur. praecipuum fundamentum activitatis laicorum in Ecclesia. Item quid e

relatione inter Actionem Catholicam et Hierarchiam: agiturne de aliquo mandate, de cooperatione?

q 10i. Contra negationes adversariorum et reprobandas omissiones a quando sive in concionibus ad populum sive in libris a catholicis conscriptis fiunt, sermo sit in Concilio de existentia inferni atque poenarum. Quid sentiendum circa possibilitatem huiusmodi eternitatem sola ratione demonstrandi?

b 1. Sermo fiat de Limbo, sive propter innumeros infantes qui sine sive propter omnimodam connexionem huiusmodi teodematis cum iis quae supra n. 2 et 3 expostulata sunt. Quid sentiant de nonnullis auctoribus pro quibus via salutis in Revelatione opposita Potius *ordinaria* quam *unica* censenda est?

Sac. IOANNES M. ROLANDO
*Theologiae Professor in Archiepiscopali
 Seminario Taurinensi*

CONTRA POLYGENISMUM

un^o 1. Videtur optabile quod definiatur universum genus humanum ab cl^o Protoparente Adam ortum habuisse. Ab hoc enim cardine tota pen- et^o ta peccati originalis quod in omnes pertransiit Hierarchiam

positam nobis in Scripturis secundum doctrinam Ecclesiae intellectis sane» (*Summa Theol.*, II-II, 5, 3, ad 2).

Nunc autem de re Biblica tractantes, ab iisdem exordium ducere censemur tum ad Veritatem fidei catholicae sancte tuendam tum ad errores multiplices praecavendos.

Quae enim per « religionsgeschichtliche Methode » sub initio huius saeculi inventa sunt, ab haeresi Modernismi vulgata scimus: « Exegeta, si velit utiliter studiis biblicis incumbere, imprimis quamlibet praeconcep- tam opinionem de supernaturali origine Scripturae sacrae seponere debet, eamque non aliter interpretari quam cetera documenta mere humana » (Errores Modernistarum ex Deer. *Lamentabili*, 3 iun. 1907, prop. 12; DENZ. U., *Enchir. Symbol.* 2012).

Nemo ad tantam temeritatem apud nos adducitur, huiusmodi apud hanc historiae religionum cultores extraneos tanquam axioma scientificum beatur, unde fit ut in Universitatibus rationalistice omnia quae in Scripturis sacris continentur, tanquam expressiones humani religiosi, plus minusve, exquisitori tractentur diligentia et reverentia.

Sed notandum est quae ex multiplicibus documentis inventa quaeque nobis distinctius « ambientem » historicum factorum man- estant, nimiam attentionem catholicorum exegetarum attrahere, ita ut scientia biblica non amplius ad divinae Doctrinae sapientiam perducatur, sed in factis historicis examinandis maneat.

Quondam et forsitan adhuc, valde grave inconveniens habebatur per diuturnam « Introductionem biblicam » quae numquam in Sanctuarium Scripturae sacrae introductos animos reficiebat.

Nunc vero facta et doctrinae quae propria criteria iudicii stulant, nimis ab extrinseco pensantur et ab extrinseco « ambiente » ut dicantur.

Documenta historica sive extrinseca sive intrinseca ignorare bau- fas, sed oblivisci nequimus illius quod per Angelicum notatur: « positam nobis in Scripturis, secundum doctrinam Ecclesiae intellectis sane ».

Illud « sane » valde pensandum, ne Liber sacer ad Ecclesiae de- structionem ponatur et Divina Doctrina in mendacium uniusversa e- vet- tatur.

Scriptura ipsa documentum historicum pretiosissimum quod ad Iesum Christum eiusque Ecclesiam conducit: inde Ecclesia multa nos docet, quae Librum sacrum respiciunt ut sacrum, utpote quod Deum habeat auctorem.

Quae duo momenta non separanda sed distinguenda sunt ne- culus vitiosus habeatur.

ATTILIUS VAUDAGNOTTI

DE RE MORALI ET DISCIPLINARI

Cum summopete Ecclesiae intersit ut cletici pietate et scientia
fulgeant aliquas animadversiones, hisce argumentis congruentes, pau
expono et paucissimis pro laicorum salute spirituali. det.

1. A Seminario incipio a quo bonum totius Ecclesiae pen
Fovendus est magis ac magis ascetismus per disciplinae
citationem. Nam omnibus compertum est hodie mims a quibus au
Seminarii moderatoribus indulgere sic dicta « autocontrollo e. di
personale ». Ex quo fit ut clericus libertatis cupidus, restrictones t'
disciplinares parvipendat et haud patiatut et sic exercitium abnega m
mis, mmlme acqmirat. Consequenter etiam fit ut clericus nequeat sua est
vocationem excutere, quae ad sacrificium et iugem inundanonem
vocatio.

Clerici insuper apertius educuntur ad hodiernas difficultates, :
rores, pericula, mala intelligenda ita ut, sociali climate comperto, apnu
remedia per opera et praedicationes applicent. ta

2. Cum vita apostolica hodierna sit multis operibus superonera
etiam o sacerdotum carentiam, necesse est clericos, eniam ministerio
paroeciali addictos, examinibus petiodicis subiciere ne prorsus : cien
sacra in illis languescat. In vicariis conventibus et periodics conti
ferentiis dentur viri ecclesiastici vere periti ut sic dicti « e
pastora » et facilius promoveantur. Bodie enim scientine ec clesiasuca
diminutio notatur sive in praedicatione, sive in confessione, sive
aliis ministeriis.

3. Ad bonum totius dioecesis optandum foret ut systema
expeditum vigeat in provisionibus ecclesiasticis, etiam in beneficiis, ita
ut magis sentiatur a proprio Ordinario dependentia. a-

4. Parochus subiciatur obligationi visitandi personaliter suos P'
roecianos ut eos cognoscat, sive singulis annis, sive alternis. nt

5. Optandum sane ut christifideles iam a meridie sabbati P?ssl
sanctificationi dierum festorum satisfacere, ita ut parochus possit eos
instruere cum maiori tranquillitate. Nam dies festivos hodie plurt
mis distractionibus subiicitur et exodum paroeciarum fovet.

6. Ad confessiones audiendas ut magis expeditius agatur
dum ut inns lctone a Ordinario loci facilius sacerdos munia tut sive
per parochum loci sive per litteras a proprio Ordinario obtentas..
cum hodie facilis sit transitus de loco ad locum saepe sacerdos impe
ditur confessiones requirentium audire ob carentiam iurisdictionis e:stra
suam dioecesim.

7
perut. Ut radicitus dissolutioni et amoralitati familiarum consulatur
praevidetur spon-
gat. s, regulariter fiant per cursus omnibus sponsis obvios et obli-
titt d sicut c t era (documenta et investigatones) matrimonio prae-
;n a praescnpta.

vetur. puto perutile rationem magis determinare qua obser-
danti ab operibus diebus festivis. Nam hodie maxima discor-
liber viget Inter auctores et antiqua distinctio inter opera setvilia et
flux a la larum cohaeret usibus et hodiernis circumstantiis quibus vitae
quibus va de est immutatus. Cur introduci nequit distinctio inter opera
tiva hebdomadam habitualitet incumbit fidelis vel opera lucra-
dian a ahrs .secernete, vel tandem opera quae occupationem quoti-
festeam constituunt ut omnes et solacium acquitant et sanctificationi
vilis possint? Nam ipsa antiquata distinctio inter opera set-
tariis et 1 era ha videtur contemnere manualet occupationem et ope-
9 P;aesertlm est hodie valde infensa et invisa.

cax C dte m systema poenale hodie vigena erga laicos est satis ineffi-
ranta ehcta praevenienda et reprimenda. Multae censurae penitus igno-
ur vel a laicis spernuntur et mottuae iacent in Codice.

Can. IOSEPHUS ROS SINO

QuoAn THEOLOGIAM MORALEM IN GENERE

I. Circa methodum. Optandum:

pra d 1. Ut theologia moralis, sive in scholis sive in explicatione, sive in
sol e !Catrone, magis ad principia revocetur potius quam ad casuum re-
de-Unionem. Principia deducantur in primis ex Theologia Dogmatica,
e ex iur: naturae, ex iure positivo divino, ex iure evangelico, ex
Rccleslastico, et ex ipso mre civili.

h bd atro studiotum in permultis atheneis iam ad hoe reducit lectiones
e omad :

2 Ut arias a .quinque ad quattuor. d E h. . . .
ip mflagls immotetur in profligantia . t .zca. sztuatz?nzs, per-
ill' sa un amenta moralitatis aufert distmctionem mter Icltum et
icitum t f e ovet vitam hedonisticam, immo fere paganam.

II. Circa materiam. Optandum:

m 1. Ut magis pertractentur quaestiones hodiernae societatis, v. g.
dio;alitatis et iustitiae socialis, « del diritto al lavoro »: « del diritto
ciopero », specialiter in servitiis publicis, de societatibus et conduc-

tionibus collectivis. Hucusque ¹atque immorati sumus in quaestionibus circa ieiunium, circa observantiam festorum et alia huiusmodi.

III. Circa finem: Optandum:

1. Ut in utroque foro non tantum attendatur ad culpam tuam ¹dicandas et excusandas, sed etiam ad conscientiam christianam clarissimus P. Wermeersch S. I. in suo optima tractatu « ⁰eo ^giae moralis Principia, Responsa, Consilia ». uti

IV. Circa indaginem historicam et criticam: Optandum:

1. Ut magis sistatur in explicandis, quoad singula ¹ta, immo, quoad singulas leges (saltem potiores) origine et ^uta, isto clarissimas sumendo ex theologia positiva, quam vocant: utriusque clarissimus P. Wermeersch et clarissimus Cappello S. I. in suis tractatibus iam faciunt.

Quoad THEOLOGIAM MORALEM IN SPECIE

I. De actibus humanis: Optandum:

1. Ut agendo de impedimentis actus humani quae ¹impunitatem et ideo responsabilitatem minuunt vel tollunt, accuratius ^{de} affectibus cerebri et nervorum, de psychosi nempe, ut iam ^{la} clarissimus Merkelbach in suo tractatu de Theologia morali. enclit c

II. De legibus: Optandum:

1. Ut ¹precisus determinetur quando ^dlex civilis instat et obligat ^{at} in conscientia, maxime quando agitur de auctoritate temporanea ^{vel} usurpatrice.

2. Ut dirimatur quaestio an existant leges pure poenales.

III. De praeceptis vel virtutibus: Optandum:

1. Ut magis sistatur in exaltanda pulchritudine virtutis quam ⁱⁿ describenda vitii nequitia.

2. Speciatim in de sexto, de quo in nostris scholis summum tantum et obiter agendum est: Nam, ut ait D'Annibale, hae spurcitiae quae ^{magis} agitantur, magis foetent. ^{bl' a}

3. Ut in obligationibus erga proximum magis explicentur [?] rationes caritatis et iustitiae socialis, indicando quando sub graventur.

4. Ut pressius determinetur materia gravis in furto.

IV. *De obligatinonibus peculiaribus*: Optandum:

1. Ut amplius et singillatim agatur de « morali professionali » quam vacant ut in medicis, advocatis, etc.

V. *De diebus festis*: Optandum:

.1. Dt agenda de abstinencia ab operibus servilibus (can. 1248), quam ad naturam laborum, ad finem laborantis attendatur exquirendo v. g. num ex *lucro* agat vel minus.

². legi de audiendo sacra quis satisfaciat ubique audiat, etiam In oratoms privatis (can. 1249).

VI. *De abstinencia et ieiunio*: Optandum:

¹. Dt cum parum nunc inter se discrepent (cann. 1250-1254), facilius obtincri possit, non tantum ex causis generalibus communibus, sed etiam in casibus particularibus ab Episcopo pro tota Dioecesi et parochia pro tota parocia.

². Dt privilegia in hac materia prorsus tollantur: ut v. g. accidit in Hispania ex bulla « Cruciata ».

VII. *De Sacramentis*: Optandum:

· Circa baptismum ut abrogentur infusiones salis et salivae; ut unctiones efficiantur in sola fronte ut lingua vernacula ministrari possit; ut Patrinus sit procurator qui tangit (can. 765 § 5).

². Circa confirmationem: Optandum:

Ut parochus ex iusta causa alium sacerdotem delegare possit ad confirmationem administrandam.

3. Circa poenitentiam: Optandum:

^h a) ut dirimatur quaestio circa materiam proximam vel secundum contristas vel secundum scotistas;

^{b'} ^{b'} ut iurisdictio a proprio Ordinario obtenta exerceri possit utque In terra, in coelo, in mari, etc.

4. Circa Sanctam Communionem: Optandum:

.. a) ut quibuscumque horis distribui possit, praemissis tribus horis Ieiunii (can. 867 § 4);

b) ut parochus tantum tradatur ius adprobandi et admittendi pueros ad Primam Communionem (can. 85 § 5).

5. Circa Extremam Unctionem: Optandum:

ut unica unctio fiat in fronte infirmi.

6. *Circa Matrimonium*: Optandum:

- a) ut stricte applicetur regula ut matrimonium contra parochiam sponsae vel sponsi celebretur (can. 1097 § 2);
- b) ut accuratius Processiculus Praematrimonialis redigatur.

VIII. *De censuris*: Optandum:

1. Ut reducantur quoad numerum et quoad species.

IX. *De indulgentiis*: Optandum:

1. Ut omnes *Indulgentiae Plenariae*, etiam toties quoties et Portuiculae, ab iis lucrari possint qui Ecclesiam visitant ubi Sancussimum asservatur.

Can. IoHANNES LARDONE

QuoAD ms CANONICUM

1. *De rescriptis*: (cann. 36-62) Optandum:

Ut faciliores evadant sive concessiones sive executiones rescriptorum: V. g. Statim valere incipiant quando a Sancta Sede vel Ordinati firmatur.

II. *De privilegiis*: (cann. 63-79) Optandum:

Ut abrogetur communicatio privilegiorum (can. 64).

III. *De dispensationibus*: (can. 80) Optandum:

Ut in legibus ieiunii et abstinentiae et observantia festorum, iuxta accedente causa, Episcopus dispensare possit pro tota Parochia et parochus non tantum singulos et singillatim, sed totam paroeciam.

IV. *De personis - De clericis in genere*: (can. 108) Optandum:

1. Ut pressius determinetur conceptus vocationis ecclesiae et an obligationem vel consilium importet.
2. Ut ad clericatum tantum admittantur qui optima valetudine gaudent et « cartella sanitaria » sint muniti.
3. Ut maxime faciant vocationes « tardivas », quae semper in dies numerosiores evadunt.

V. *De officio clericis ecclesiasticis:* (can. 145 et sq.) Optandum:

1. Ut nullus sit clericus vagus aut in domo paterna pacifice habitans: alicui ecclesiae addicti sint, ut ad ministerium vel apostolatam at-
en ere valeant.
2. Ut omnes ad mentem can. 1333 parochum adiuvent in catechesi
exp^lananda si^{ve} puenis sive adu^ltis, post examen in pre^dicatione pe-
r^{act}um.

VI. *De capitulis canonicorum:* (can. 391 et sq.) Optandum:

1. Ut omnes collegiatae definitive abrogentur, cum earum redditus ad
vitam non suffi^{ci}ant, cum p^lunmos sacer^dates a mmisterio et apostolatu
su trahant et cum turbam miserorum et otiosorum et tristium excitent.
2. Ut capituli cathedrales, ubi possibile est, ad sex canonicos re-
ducantur.

Ut cura animarum a Vicario curato excercita, omnino et in
omnibus a C^{ap}itulo independens sit.

VII. *De Parochis:* (can. 451 et sq.) Optandum:

et f. Ut omnis iuspatronatus abrogetur ad mentem can. 1450; item
electiones populates (can. 1452).

2. Ut omnes per concursum eligantur iuxta can. 459 § 4: qui tamen
concursus ad unum diem reducantur cum casu de theologia dogmatica
de theologia morali vel de aliis theologicis materiis et cum
revi ac summario sermone.

3. Ut nulla parocia adsit sine titulari, ne Ecclesia et domus
canonica depereant.

4. Ut omnes parochi amovibiles sint ad nutum Episcopi iuxta
mentem can. 454 § 3, et omnes primitus curam animarum exerceant in
Parvis et d^{is}stis paroeciis, deinde in magnis ac cum maiori numero
fidelium.

5. Ut maior vigilantia adhibeatur circa bono-
ecclesiasticorum ac beneficialium et pressius determinetur obli-
gatio a can. 1473 sancita.

Vel tn cura paroeciae permanere si vires valeant; vel pensionem su^{ffi}-
cientem accipere, ita ut extra territorium paroeciae vitam ducere pos-
sint.

7. omnes parochi obligentur ad quotam solvere pro societate
mutua infirmitatis ac infortunii sive pro se, sive in quota parte pro
sacerdotibus qui eos in cura animarum adiuvant.

8. Quoad praestationes quae parochis solvuntur (can. 463) formitas servetur cum unico tariffario pro civitate et altero extra civitatem.

VIII. *De Vicariis cooperantibus*: (can. 476) Optandum:

1. Ut praeter eleemosynam Missarum integram solvendam, statuta dioecesana, aequum stipendium habeant ita ut quoad victum dependentes vivere possint sive in domo canonica, sive. ^{od} corum circumstantiis. Ad hoc, si in territorio paroeciae adsit aliquod beneficium cum domo propria, vicario cooperatori assignetur. ^d

2. Ut post decem annos huius vicariatus, omnibus beneficium assignetur, etiam in parvis paroeciis, cum optione pro magnis in posterum facienda.

3. Ut cappellani in pagis sitis, in territorio paroeciae, qui de facto veri vicarii cooperatores sunt, aequum stipendium ^d a parocho ^h solvatur, etiam ex proprio beneficio sumendum si sufficiens sit.

IX. *De religiosis*: (can. 487) Optandum:

1. Ut lex novitatus per annum integrum et continuum § 1, n. 2) aliquantulum mitigetur, ita ut absentia etiam quindecim vel viginti dierum, iusta accedente causa, eum non interrumpat. ^d

2. Ut Religiosi ac Religiosae ex septa instituti egredi valeant a parentibus in egestate sublevandos vel in infirmitate curandos.

3. Ut Religiosis viris ac mulieribus, qui quacumque de causa ex Instituto exeunt vel dimittuntur, congruum subsidium tribuatur ut per tempus conveniens vitam ducere possint.

X. *De bonis ecclesiasticis administrandis*: (can. 1518) Optandum:

1. Ut resoluta sit quaestio an utilior sit administratio collectiva ab Officio Curiae administrativo peragenda, vel individualis singulis beneficiis concredita.

XI. *De Piis foundationibus et legatis* (can. 1544 et sq.) Optandum:

1. Ut non amplius perpetui efficiantur neque in nominibus titulis collocentur: si iam extant, etiam cum onere Missarum, ad consumptionem perducantur, tot onera adimplendo quot sunt pecuniae (capitale).

2. Ut pressius determinetur obligatio ex can. 1513 § 2. (Moneantur ut adimpleant).

XII. De *m^atrimonii Sacramento* (can. 1012 et sq.) Optandum:

1. Ut abrogentur *impedimenta gradus minoris*, ut in can. 1042 describuntur vel saltem eorum dispensatio Episcopo tradatur:

- a) consanguinitas in tertio gradu lineae collateralis (can. 1076);
- b) affinitas in secundo gradu lineae collateralis (can. 1077);
- c) publica honestas in secundo gradu (can. 1078);
- d) cognatio spiritualis (cann. 768-1079);

.. e) crimen ex adulterio cum promissione vel attentatione matrimonii, etiam per civilem tantum actum (can. 1075).

2. Ut *licentia assistendi* matrimonio a paroco vel viceparoco etiam generali delegatione concedi possit (al. liceitatem).

3. *delegato episcopali* (qui non sit Vicarius generalis), cui in Commissionis Codicis 25 ianuarii 1943 non conceditur licentia generalis matrimoniis adsistendi etiam haec licentia concedatur.

4. Ut mixtae nuptiae non in _____ sed in Ecclesia celebrentur.

XIII. De *ecclesiis censuris*: Optandum:

1. Ut quoad numerum et species reducantur.

2. Ut abrogetur suspensio ex infamata conscientia, quam vocant.

XIV. De *Instructione*: Optandum:

1. Ut in Instructoria per dispensationem super rato, abrogentur *septimae* manus a can. 1975 requisiti.

2. Ut in causis matrimonialibus etiam post primam sententiam (1986) appellatio relinquatur conscientiae vinculi defensoris an. 1987).

3. Ut in *beatificationis causis et canonizationis*, post propositionem causae ab Ordinario loci factam, statim conficiatur Processus Apostolicus, cum *tribus* tantum iudicibus et uno *fidei* et *promotore*.

Can. IOHANNES LARDONE

DE CREMATIONE

Antiquissimus usus cremandi cadavera apud Indos, Graecos, Romanos, Germanicos viguit simul cum ritu *humanioris*: *gravi* certe prior *extinctio*, sicut *sepulchra* testantur. . .

Q. *apud Christianos* statim — ex more sepehendi Iudeorum et exemplum sepulturae Domini — usus viguit sepeliendi defunctorum corpora. *ul* usus, post bellum a Carolo Magno indictum anno 781 contra Saxones, tota *Aevi* *Medii* aetate *duravit*. . .

consuetudo incinerationis modernis temporibus restituta fuit ex par-

te ita dictae « rivoluzione francese », anno 1797, et certe in diebus illis Ec-
 quam affirmatio apostasiae, rationalismi, materialismi et materialismi ad-
 clesiae. Nam usus cremandi cadavera maximos fautores habuit in Bot-
 dictis sectae massonicae (in Italia Coletti, Gorini, Molescott,
 tero, Ariodante, Fabbretti, ecc.).

Propterea Ecclesia Catholica iustissimis rationibus cremationem
 damnavit (1886, 1892; C.I.C. 1203, 1240, 2339).

Sed decursu temporum, sectariis furoribus extinctis vel satisfactione
 catholice, incineratio mortuorum proponitur tamquam methodus mor-
 et aptior componendi cadavera (polizia mortuaria). Immo recentes et ab-
 mentes societatis cremationis reverentiam in religione testantur, pro-
 Ecclesia invocant libertatem pro fidelibus disponendi de sepultura sed
 pria; et plures catholici - qui methodo humationis
 tamen leges ecclesiasticis violare nolunt - anxietatibus conscien-

torquentur.
 Opportunum censetur ex parte Sacri Concilii huius quaestionis
 examen. In qua pauca perpendenda sunt.

1. *Methodus incinerationis nulli dogmati catholico adversatur.* c. 1. e.
 tura Sacra de hac re tacet. Apostoli, cum nuntiarent evangelium in
 cis, latinis, barbaris », dum magna orbis pars usum incinerationis
 quebatur, talem usum non damnarunt.

Inepte autem dicitur cremationem adversari dogmati immortalitatis
 animae vel resurrectionis corporum; nam gentes antiquae quae huiusmodi
 inhaerebant (v. g. Romani) animae immortalitatem et luti
 omnipotentia suscitare potest defunctorum corpora tamquam ex cinere
 ex ignis. *Pulvis es...* Immo, certis libris a magno permittit:
 ipsa, ex pulchra salutis necessitate, corporum conditio non
 quod non fieret si incineratio adversaretur alicui dogmati christi-
 aenae.

2. Methodus cremationis hodie proponitur tamquam practice utili-
 rens moderno conceptui progressus, hygienae, oeconomiae et etiam
 - immo maxime - ex multorum etiam fidelium catholico-
 quod vivi sepeliantur (« il terrore di essere sepolti vivi e maggiore e p-
 esteso di quanta generalmente si creda »)

3. Quod si dicitur Mater Ecclesia huic libertati fidelium indugere
 voluerit, minus a tot conscientiarum conflictu, re
 Mater Ecclesia restituere coemeteria parochialia poterit, et compone-
 - sicut olim - cineres fidelium defunctorum apud altaria sua.

Sac. SILVIUS SOLERO
*Canonicus Theologus Ecclesiae
 Metropolitanae Taurinensis*

DE CREMATIONE

Meo minima iudicio, reprobatio cremationis corporum fidelium intacta est, nee poenae in transgressionem mitigandae (can. 1203).

1' Licet enim nonnulli a mandato cremandi corpora excludant quambet iniuriam Ecclesiae, dicantque se peragere rem indifferentem, quae nee fidem nee mores tangat, attamen obiective, cremationem effici et propagari etiam hodie in contemptum Ecclesiae, et veluti vexillum inimicorum Christi, patet ex ipsis ephemeridibus, quae hanc praxim propugnantur.

Ipsa Scriptura V. T. iam innuebat hanc esse ordinationem Creatoris: Revertatur pulvis in terram suam, unde erat, et spiritus redeat ad eum qui dedit illum » (*Beel.* XII, 7).

Addendum pro Christianis officium sese conformandi Christo, « qui sepultus est », et reminisci oportet, ex doctrina Pauli, humanum corpus veluti semen, quod non comburitur, sed in terra absconditur, in idem et spem Resurrectionis.

ATTILIUS VAUDAGNOTTI

DE RELATIONIBUS INTER ECCLESIAM ET STATUM

Doctrina quae de hisce capitibus traditur in *Syllabo* errorum Pii IX, et quae ab Encyclicis praesertim Leonis XIII, clarius et exactius exposita est, resumenda videtur in textu dogmatico, sententiis adamussim libris et perspicuis, unde omne periculum aequivocationis tollatur.

ATTILIUS VAUDAGNOTTI

ALLEGATO N. 5

CATECHESIS

Votum exprimitur de catechismo *uno*, vel dicam *catholico*, vel saltem. *nationali*, perscripta methodo *historico-describenti*, excerpto praesertim ex Evangeliiis et ex Historia Biblica.

Formulae, ut ita dicam, scholasticae, ad res quae sunt unicae ac reducuntur, ut omnes recte discant quid christianae doctrinae Institutiones sint.

Catechismus dare et satis diffuse contineat *Doctrinam socialem* Ee-

clesiae, principia *Actionis Catholicae*, aliquam partem *Apologeticae*, aliam
 partem expositionem de Ecclesia, scilicet de Hierarchia, de Magisterio
 de Apostolatu, de Missionibus ad infideles. ti-

Clare exponat positionem et actionem Ecclesiae causa rerum. ia
 nentium cursus ad scientiam vel ad vitae societatem. Addantur princip
 educationis familiaris vere christianae. M¹⁵⁵ae

Diserte catechismus loquatur de Missae Sacrificio, de liturgiae
 partibus praecipuis, de

Abstinencia a carnibus:

d Reducatur *vel tantum* sextis feriis, exceptis caeteris cursibus, vel re-
ucatur ad *znam* ex principalibus feriae sextae.

Liturgia:

Addatur in Canone Missae, ad Communicantes, nomen « S. Ioseph ».

ffī FRANCISCUS BOTTINO
Episcopus tit. Sebastenus in Palaestina
Auxiliaris Taurinensis

DE RE LITURGICA

h In primis, quae « de Gratia Dei *Indiculus* » docet, referre iuvat;
enim pulcherrima doctrina, veluti Liturgiae animam nobis aperiens,
ei nutritionem per Liturgiam manifestat:

« ... obsecrationum quoque sacerdotalium sacramenta respicimus,
(*uae* ab Apostolis tradita in toto mundo atque in omni Ecclesia catho-
tica uniformiter celebrantur, ut *legem* credendi lex statuatur suppli-
candi.

f Cum enim sanctarum plebium praesules mandata sibimet legatione
ungantur, apud divinam clementiam humani generis agunt causam, et
tota sec^m E^I u. ecclesia congemiscante, postulant et precantur,
ut infidelibus donetur fides,
ut idololatrae ab impietatis suae liberentur erroribus,
ut Iudaeis ablato cordis velamine lux veritatis appareat,
ut haeretici catholicae fidei perceptione resipiscant,
ut schismatici spiritum redivivae charitatis accipiant,
ut lapsis poenitentiae remedia conferantur,

l ut denique catechumenis ad regenerationis sacramenta perductis
caestis misericordiae aula reseretur.

Baec autem non perfunctorie neque inamiter a Domino peti, rerum
psarum monstrat effectus: quandoquidem ex omni errorum genere p^u-
runos Deus dignatur attrahere quos *erutos de potestate tenebrarum*
f . erat *in regnum Filii caritatis suae* (Col., 1. 13) et ex *vasis irae*
actat *vasa misericordiae* (Rom., 9, 22 sq.).

Quod adeo totum divini operis esse sentitur, ut haec efficienti Deo
gratiarum semper actio laudisque confessio pro illuminatione ^{ta}mm
Ve referatur » (cap. 8; DENZ: U., Symbol. 139):

atqua^a lunae tnde valde utiles instructiōnes erut queunt, quas mter
p^s s. innuere iuvat.

rzma est, quad in Ecclesia catholica Eucharisticum sacrificium

. Sic igitur per diligentem sapientiae liturgicae participationem homo ipse salvatur, dum christianus defenditur per Divini Operis pulcherri-
;am manifestationem: nam « inest homini inclinatio dum

Tres animadversiones hie subiciuntur:

a) Parentes et educatores caute et moderate vel it-
spectacula cinematografica et televisifica (etiam morahter hcita) a mlde
tant, nam haec spectacula ad phantasiam abnormiter exc itandam va ta
in uunt. 0 ptan d um ut spectacula con ciantur puen l b us. anlmjs ap tis

b) Fideles *graviter* a spectaculis cinematographis minus onedo
arcentur. Foveatur « promissio cinematographica ». Hoe tanti:m mo
flectendo productores possibile est gravi malo publico remedium pra

c) Contra facle ad mittentes novltatem cuinscumque generis, aiu -
metur traditionalis methodus evangelizationis in magisterio.vivae dia
cis, quo colliguntur pastor et fideles. Cum in cis hoe deficiat, l: lde. »
radlop h omica, cinematographica et televisifica possunt esse < subs! ta
evangelizations, qm d em utl m et prctfosa, se d non ex se suflicien t.

IosEPH CoTTINO

REVERENTER ET INSTANTER PETIMUS

1. Ut doctrina socialis Ecclesiae, qualis multis recentiorum Pon-
tifficum i ttenis expressa est, in codicem per summa capita re digatur. deo

2. Ut una e praecipuis disciplinis sit in Seminariis a 0-
ut solide in ea clerici instituti, concordibus sententiis fidehbus pt
ponant.

3. Ut praecipua doctrinae capita explicatius incukentur, veluti:

a) quatenus ius proprietatis privatum quod a natura est, in bonutu
commune proficisci debeat;

b) quotam respublica pattern in rebus oeconomicis gerendis 51
adrogare possit;

c) quibus tantum de causis liceat iis qui operam
ea cessare, atque idemne sit ius eorum qui in publicum servitium
locaverunt. b

p. GoRIA S. I.

CmcA COMMUNEM SECESSIONEM OPIFICUM (vulgo: *Sciopero*)

Clarius firmiusque conditiones doceantur quibus secessio opificum
ex conducto licita vel illicita dicenda sit.

ATTILIUS VAUDAG^{NoTTI}

ALLEGATO N. 6

QUOAD OECUMENISMUM

1. Enixe pastores inducantur ad *Catechesim magis positivam* proponendam fidelibus, ita ut libros sacros melius cognoscant et ideo agnoscant auctoritatem vere divinam fidei ab Ecclesia propositae et eam contra impugnaciones haereticorum defendant per ipsam S. Scripturam.

2. Foveantur *fraterni* conventus cum haereticis, ad hoc ut erudiantur et amice a veram lidem adducantur.

Sac. DOMINICUS BERTETTO S. D. B.

Theologiae Professor in Pontificio Athenaeo Salesiano

QuoAD OECUMENISMUM

1. Contra clefctionem a iide catholica atque transitum ad castra Protestantium agendum est, apud nos, catechesi praesertim adultorum, tempore constructione novarum ecclesiarum paroecialium, necnon « assistentia sociali ».

Quaestio conversionis Valdensium difficillimae est solutionis, cum quam doctrinalis videatur « razialis » (la coscienza di formare una etnica con un passato comune, e di essere come tale, oggetto t att enzione internazionale).

3. fratrum separatorum demulcendi videntur, modum imponendo us Quac etsi vera sint, importune saepius apud ea thotcos aguntur.

4. ex. gr. cultus imaginum et Sanctorum.

4. Occasio arripiatur a sollemnioribus diebus festis oblati, infideles ore et scripto (articoli su giornali, foglietti distribuiti in 1. tesa) circa illa dogmata maiora quae inter catholicos et non catholicos ex. gr. in festo B. M. V. Conceptionis, Corporis Domini, S. Petri (de Summa Pontifice) etc.

Sac. IoANNES M. ROLANDO

Theologiae Professor in Archiepiscopali Seminario Taurinensi

ffi MAURILTUS Card. FossATI
Archiepiscopus Taminensis

1³. a Breviario quoque auferantur lectiones quae vim obtineant a so a significatione numerorum, vel a genealogiis, vel etiam quae, ut in Parte hⁱt^oncel, narrationes tradant reapse fabulosas.

4. Dt cultus *Dea* redditus Iatius pateat; cultus vero Sanctorum ad guosdam tantum et maximas reducat^{ur} festivitates.

. Dt in Breviario officium festivum retineatur tantum pro sollem-
1111tibus primae classis, et ad modum simplicis reducat^{ur} etiam pro
so emmitatibus duplicis et quidem secundae classis:

7. Ne postulationibus indulgeatur novas liturgicas festivitates ur-
tatae sint. praesertim si exemplis iam typis impressis essentiones efflagi-

7. Dt guacstio linguae in administrandis Sacramentis perpendatur et
solvatur.

8. Ut ad unitatem reducantur aliquae festivitates liturgicae, ita ut:
g. in Pesto SS. Cordis Iesu sollemnitas Eucharistici Cordis comprehen-
1h festo SS. Nominis Iesu Circumcisio; in Commemoratione Om-
Sanctorum festum Christi Regis; in Conceptione B. Mariae V. festi-
Vltas Eius I^mmaculatⁱ Cordis; in Assumptⁱone festⁱvtas Ma^{ri}ae R^e-
ginae.

C) Quod attinet ad Sacrarum Reliquiarum cultum:

. . Oportere videtur cultum publicum reliquiarum non amplius per-
quac certo adversentur fidei historicae (ut v. g. reliquiae B. Ma-
8^{ae} V. ex velo, ex sepulcro, ex capillis, ex lacte! ... etc.) et re^liquiae praec-
uentes mysteria attingere ipsius Divini Corporis Redemptoris.

2. Dtilis videtur disciplina quae cultui externo reliquiarum et imagi-
num modetetur.

II. De Cleri Disciplina

A) Quoad Episcopos:

Cum in Iure Canonico iam sit acceptum Episcoporum iurisdictio-
nem, in n^o sua toeccsi, esse ordinariam et propn^{am}, omnt cum rcverentr^{am}
aec Ptoponi posse mihi videtur:

n° 1. Ut Episcopis plena tribuatur auctoritas in iis omnibus quae ad
ciIoecesim gubernandam spectent ita ut, pro suo quisque prudenti iudi-
o statuere ac deliberate valeat:

- de Seminariis.

l^o - de bonis administrandis cum facultate acquirendi,
a tenandi, pctmutandi (nisi de vere ingentibus agatur patrimoniis);

- de ampliandis binationis ac trinationis facultatibus;

de extendendis facultatibus ab aliquot matrimonialibus impedi-

mentis dispensandi; itemque ab aliquot censuris, a temporibus sacris etc., quae facultates hodie videntur nimis circumscriptae.

2. Ut Episcopis maior tribuatur auctoritas in Religiosos utriusque sexus, iuris quoque Pontificii, in his quae spectent ad eorum spiritualem formationem, ad opera externa diocesim attinentia, ad laborem ac navitatem apostolicam, ad suam rationem agendi cum fidelibus etc. Quod sane necesse videtur ne in dioecibus diarchia quaedam instituat, altera Episcopi dioecesani, altera Superiorum religiosorum quibus facilius ac frequentius religiosi appellare soleant ubi arbitrentur se velle subtrahere ab aliquibus Ordinarii praescriptis vel normis vere ad bonum commune pertinentibus nee tamen bonum vitae religiosae laedentibus.

Ne tamen ampliores facultates Episcopis concedendae periculum inducant ne nimia licentia inducatur, omnes Episcopi adstricti in conscientia maneat ad diligentem ac distinctam relationem S. Congregationi quotannis mittendam, quae abusus, si adsint, corrigere valeat. Et etiam in ordinario gubernio Dioecesis Episcopi se confirmare teneantur ad normas, in subiecta materia, a S. Congregationibus impertitas.

3. Ut numerus reducatur Dioecesium, fines autem amplientur, ne nimis angustum ipsarum spatium dignitatem ac auctoritatem Episcoporum imminuat damnumque inferat efficientiae administrationis ac structurae Dioecesis.

B) Quoad Clericos:

Haec reverenter proponi posse videtur:

1. Ut Capitula Canonicorum Ecclesiae Cathedralis numero constant Canonicorum iuxta ipsarum Dioecesum magnitudinem apto, ita ut in Dioecibus minus amplis pro rata parte numerus reducatur Canoncorum.

2. Itemque oilicium in *Codice I. C.* sancitum ut Ordinarii locorum, ad valorem statutorum actuum maioris momenti Capitulum consulant, emodificetur ita ut ad Ordinariurn consilio et voto suffragandum viri deputentur periti ac prudentes, inter quos esse possint etiam aliqui capitulares.

3. Ut Parochorum remotio eorumque de parocchia ad parocchiam translatio expeditiores ac faciliores recidantur.

4. Ut, ad conscientiae consulendum vel etiam ad scandala tollenda, opportunitas percipiantur clementius sanandi condiciones eorum sacerdotum apostatarum qui ad vitam matrimonialem transierint nee amplius ab ea facile recedere possint, firmis praescriptis de renuntiandis in perpetuo iuribus ac privilegiis ecclesiasticis. Quae indulgentia (severius, vel non applicanda, illis qui adhuc soluti sint ac redire ab

apostasia possint) conciliari satis videtur cum obligationibus, ex accepta familia, iure naturae derivantibus.

5. Ut opportunitas consideretur pristinae diaconatus disciplinae iterum instaurandae.

6. Ut pro recentioribus sacerdotibus aliqua vitae communi forma instituat vel faveatur.

7. Ut status iuridicus tribuatur, cum quadam retributionis mensura, illis sacerdotibus qui directe cum Episcopo, vel in Curia Dioecisana vel in Seminariis vel in moderandis Actionis Catholicae sectionibus, operam impendent; veluti c. g. qui Adsistentes Dioecesani vocantur.

8. Videtur summe convenire ut omnibus Religiosis utriusque sexus sic dictam « quaestuum » vetetur.

III. *De Fidelium Disciplina*

Haec quae sequuntur reverenter proponi posse videntur:

1. Ut praeceptum in Pascha communicandi iam non urgeatur quoad tempus, sed, ut est de Confessione, annuale constituatur:

2. Ut abstinencia in feria sexta, utpote quae a paucioribus, nisi a domibus religiosis et a Clero observetur, non amplius sit, saltem sub gravi, de praecepto sed de consilio tantum. Attamen, ut eidem feriae, nota diei « poenitentialis » servetur, aliquod opus bonum Fidelibus, proponatur.

3. Ut necessitas pressius confirmetur ut laici clerum adiuvent in apostolatus munere; immo velut « Actio Catholica » illae Sodalitates agnoscantur quae Gravia personalitate ac probatis statutis polleant et directe ecclesiasticae subsint hierarchiae; ut est v. g. de Filiabus Mariae, de tertiis ordinibus etc.

IV. *De Variis Capitulis et Quaestiunibus*

Semper omni cum reverentia proponitur:

1. Ut pressius declaretur doctrina de immediata institutione ex parte Christi Sacramentorum Confirmationis et Ordinis.

2. Praeter censuras specialissimo modo S. Pontifici reservatas, aliae tollantur, omnino paucis et practicis relictis.

3. Valde auspicandum censeo, et maxima cum reverentia proponere audeo, a Concilio Oecumenico maximam curam adhibendam omnesque vires impendendas ut saltem ex parte, salva tamen doctrinae integritate, Ecclesiarum unio cum vera et unica Ecclesia super Christo ac Petro fundata, obtineatur, ita ut « unum ovile et unus Pastor »

venificetur. Quod sane, in praesentibus adiunctis, maxime necessarium
videtur ad efficiendum unicum ac validum munimentum contra
ismum. Proponendum etgo videtur ut, firma declaratione ac
scilicet veram unicamque Ecclesiam repraesentare, Concilium
basim quamdam communem inveniat ac fratribus dissidentibus
prae oculis habens ferat omnes confessiones christianas, sive
uticas sive protestanticas, patrimonium veritatis commune
est fides in Trinitate, in Christo Dei Filio ac Redemptore, in Ecclesia
animarum cum Christo etc.

Quinimmo comprehensionem habendam de illis quoque
bus quae saltem admittant veritates de necessitate medii necessarias,
i. e. quod Deus sit et quod remunerator sit.

Nullae vires respondendae contra atheismi flagellum nec sacrificia
tenda in his quae de substantia non sint. Quae omnia prudenter pro-
ponenda, cum Christi et apostolorum charitate, praemissis insuper
omnibus ecclesiis, adpunctionibus Deo ut bonas omnium voluntates
unum dirigat.

4. Cum prorsus nova in mundo practica situatio exoriatur,
percrepanti numero hominum super terram et ex valde minuta
talitate, et praesertim cum sit quotidie maior numerus fidelium
bona vel mala fide vitam coniugalem graviter difformem a lege
gerunt, cum trepidatione proponere audeo num praxis pastoralis a
quomodo modificari possit, ad fovendam salutem animarum.

In particulari: quando certe existunt ita dictae « indicationes »
validae aut ex ordine oeconomico aut medico aut sociali desumptae
quae temporanee iustificant coniuges ad prolem non habendam - quan-
do ergo fit legitimus recursus ad methodum Ogini-Knaus -
saltem silentium tenere liceat coram coniugibus utentibus
« sterilizzanti medici temporanei » (Pillole oestrogeni).

Item quando iam per experimentatam vanam a monitionem non
profuturam esse, num retineri possit non iniquitandum esse
num qui tacet coram coniugibus qui matrimonio « stultose » utuntur.

Deum precor ut Concilium oecumenicum omnes attingat fines
quos Summus Pontifex sibi proponit, ad maiorem Dei gloriam et a-
nimarum salutem - quod est in omnium votis. Maxima reverentia
sacram Purpuram decosculo, et ex corde profiteor Eminenti-
ssimo.

Add.mus

ffr AEGISTHUS DOMINICUS MELCHIORI
Archiepiscopus Episcopus Derthonensis

221

Exe.Mi P. D. REGINALDI I. M. ADDAZI

A^{h.} Archicpis copz. 1' ranensz's et Barolensz's (Tranf c Barletta)
re ze/J!scopi t. z. Nazarenz - Ad Inlmstratorz's Perp. Vlglttellsfs

Trani, 31 augusti 1959

Eminentissime Princeps,

Quas mihi etiam, feml'stst L" Itteras, su^b d" le 18 mniñ vertentis annf, maxima stra h' cum reverentia excepi et perlegi. Quandoquidem Eminentia Ve-
commun. Ortatur u. qui t' et Episcopus « omni cum libertate et sinceritate »
Oecum animadversiones, consilia et vota circa futurum Concilium
animo hac ego utar libertate, hanc adhibebo sinceritatem,
nurn pquifem demississimo atque in Apostolicam Sedem et in Roma-
1 A ntl cem ob sequentl'ss1mo.

de huius Concilii opportunitate et utilitate dicam.

diurn f mt 1_srt promere dubium de Concilii opportunitate. Dimi-
scopi Nre. orbis su^b d unss1mo gemIt lugo communistarum; unde Ep^l-
nequib ationum a communistis dominatarum ad Concilium accedere
cl'io unt. Ergo consptcua pars Episcopatus catho^licf a^bertt a Con-
munism n isto magno Consessu necesse enit agttare argumenta quae com-
cornm tangunt. Et sic durior fiet conditio nostrorum fratrum sub
unlsmo vi . . . mun_us. totus
Vexationibu adiunct¹⁸ s et dlscordlls pohttcis, socialibus, nauonalibus. Hlsce m
Perdur Poteruntne animarum Pastores diuturno tempore - nam diu
aturum praevidetur Concl'mm - a proprl's d"loccesl"bus a^besse.
Quoad vero utl'tatem, vanum, puto, est sperare sc^hIsmaucos, an-
siae u . ' protestantes, alios christianos separatos gregatim ad Eccle-
vicac nrtatem redituros. Hi omnes non videntur hodie esse minus per-
D^{es} qu^uam eorum praedecessores.

dis t dicam, Concilium non debet tempus terere in agitan-
llalis gnaestlonib^{us} stncte tleo^logics, se^d invemre de^be^btt reme^dum
Eo vel praesertim socialibus, adhibendum: o^us!
Catho^licf, cl'is, quod vocem Ecclesiae ipsimet chnsttant, tmno lpslmet
N^lcl' n^l vel parum audire volunt.

sola on fortassis melius et opportunius si actio Ecclesiae, quae
Otdin¹ Poterll hu^{manitatem} a^b rngruentl^bus ma^lis servare, per sic d^lctum
Influ^{arium} mi^{llstermm} Pontificis et Episcoporum, in popu^los suum

Bum exerceret, modo quidem lento, sed efficaciori?

sutn aec candido animo depromo, sed nihil de mea sententia prae-
iens.

2. Nunc de argumentis in Concilio agendis dicam.

A) *Character generalis Concilii* « socialis » esse deberet. Concilium non poterit non esse temporibus nostris adaequatum. Omnes sic dictae quaestiones sociales agitari et solvi debent in Concilio, sub luce Evangelii et Summorum Pontificum, potissimum a Leone XIII ad Pium XII, magisterio. Oportet perniciosissimis commends communistarum opponantur lucidae Religionis christianae veritates. Si igitur definitiones dogmaticae a Concilio fient, hae esse non possunt nisi de re sociali, potius quam de re pure et simpliciter theologica.

B) *De Cieri disciplina*. Sacerdotum coelibatus stricte et severe servetur, hoc in sensu quod non admittatur quod coniugatus sacrum ministerium exercent. Tamen, charitate christiana motus erga animas tot sacerdotum, qui, non valentes aut nolentes votum castitatis servare, civile matrimonium attentarunt, aut, quod sub aliquo aspectu peius est, sacrilege actus sacerdotii complent, cum matrimonium permitterem, decepta spe redeundi ad sacerdotium ne in casu quidem viduitatis. Notum est Pontificem Pium VII sanasse matrimonium sacerdotum, qui perdurante Gallica Revolutione apostataverant.

Providendum insuper ut in posterum minuat pro posse numerus apostatarum a sacerdotio.

Imprimis Seminaria Maiora habeant Rectores et sic dictos Directores spirituales, non modo pios, sed etiam tales ut nuncupari valeant periti Educatores futurorum sacerdotum. Methodi antiquae relinquendae sunt; educatio « collectiva » iam non sufficit; requiritur ut Rectores et Patres Spirituales singulos cognoscant, examinent, ponderent. Auspicabile est ut qui ad futuros sacerdotes efformandos vocantur, cursus secuti fuerint, diuturnos et non abbreviatos, psychologiae, paedagogiae et psychiatriae.

Haec dicenda etiam de Magistris Novitiorum et Studentium sive Scholasticorum in Institutis Religiosis.

Sed proponerem novitatem istam.

Plures, qui ad sacerdotium promoventur vicissim quarto anno actatis vix expleto, vitae casus experiuntur, quos, dum in Seminario degabant, nee suspicabantur; hinc in initio animorum turbationes, hinc postmodum perplexitates, dein relaxationes spirituales, intermittentes in peccata lethalia, praesertim contra castitatem, lapsus, postea status quasi permansens culpae mortalis, tandem apostasia, cum gravi populi christiani scandalo.

Tamquam remedium praeventivum hacc quae sequuntur proponere audeo: Clericus, emenso totius theologiae cursu, fiat diaconus et ad propriam diocesim redcat. Non promoveatur ad sacerdotium nisi comple-

verit triccsimum aetatis annum et quintum ab absolutis Sacrae Theologiae studiis. Interim, secundum sui Ordinarii beneplacitum, poterit incumbere operibus ministerii, iis solum exceptis, quae sunt propria sacerdotalis potestatis. Poterit igitur Evangelium explanare in Missis, sollempniter baptizare, rnoribundis adistere, Actionem Catholicam Parocchiam moderari et alia explere, praeterquam Missam celebrare et fidelium confessiones audire. Poterit etiam beneficia capitularia obtinere, Religionem in Scholis publicis tradere et in Seminario docere. Toto isto tempore Clericus sive Diaconus se ipsum probabit et Episcopus melius cognoscet eum. Post hoc « tirocinium » liberum erit Diacono ad saeculum redire, absque ulla particulari S. Sedis dispensatione, sicut facultas erit Episcopo eum ad sacerdotium admittere, vel dimittere prorsus, vel ad aliud tempus, non tamen ultra quinquennium, prorn-gare probationem.

Alia momenta pro Cieri disciplina haec mihi videntur futuri Concilii considerationi supponere:

- a) Aboleatur Parochorum inamovibilitas;
- b) Omnes in Sacris constituti obligentur Exercitia Spiritualia quotannis, et non tertio quoque anno, peragere;
- c) Reformetur systema administrativum bonorum ecclesiasticorum, ut vitetur foctum valde grave, quod de bonis ecclesiasticis quidam participant maxime, quidam parum et quidam nihil omnino. Immo hoc fit: quidam parochi vel canonici ditissimi, dum Episcopus, in queni gravat onus Seminarii, Actionis Catholicae et aliorum Operam Dioecesanorum, modicissimos habet redditus. Formam melioris administrationis non ego, imperitus, suggerere valeo, sed peritissimorum virorum, cum ecclesiasticorum, tum laicorum, consilio et opera uti poterit Apostolica Sedes, ut tandem maior iustitia distributiva etiam in Clerum introducatur;
- d) Quandoquidem summa facilitate, praesertim in aliquibus Regionibus, sacerdotes et laici calumniantur proprium Episcopum vel apud Sedem Apostolicam, contra hoc crimen perpetrantes adacquatae Poenae statuuntur, usque, si agatur de sacerdote et si culpae gravitas id fecerat, ad perpetuam officii aut beneficii privationem.

C) *De populi christiani disciplina.*

Generatim populus christianus non iam audit vocem Ecclesiae. In Italia, et puto in universo mundo, communismus incessanter progreditur, quia populi communistarum fallaciis credunt, dum bonorum aeternorum promissiones spernunt. Communistarum progressionem et incrementa vere sunt expavescenda!

Deus enixe atque assidue rogandus est ut ad salutem populorum

nitlat Apostolos in spiritu et virtute priorum Apostolorum, ut miraculis homines vel durioris cervicis ad poenitentiam salutarem re ducant.

Prosequenda sane sunt opera charitatis (P. O. A.), attamen ex pe ricntia cotidiana testatur ea non sufficere.

Praeter haec, suggero ut reformatur conceptus operum¹¹ servit¹¹ lu¹¹¹, quae nempe diebus dominicis et festivis prohibentur. Agricolae, is aliique, qui hactenus dicuntur opera servilia patrare, ctiam diebus est¹ Vnt laborant. Nee exhortationes, nee divinae irae sanctiones eos eterre a violatione tertii praecepti Decalogi.

Quid dicam de legibus ieiunii et abstinentiae? Vere ... sunt lacryma rerum¹ ...

D) *De Actione Catholica*. Certè Actio Catholica est magna visd. Eius menta non sunt parvipendenda. Sed oportet ut magis magisq^{ue} epen cleat ab Ordinariis locorum. Non placet, quinimmo valde periculosa paret hierarchia laicalis Actionis catholicae, ut est in Italia. Itc:um re iterum hoc factum est, ut quidam texerati putaverint se potlu⁵ .e e o oboedire Praesidenti sive Nationali, sive Centrali A. C., quam vd sacerdoti. Non igitur abolenda, sed perficienda est haec mag Organizatio.

E) *De Clero regulari*. Abundanti calamo locutus sum de Clero lari seu dioecesano; sed et de Clero regulari multa dicenda essent. tet u: R i. e lglos quae am reformatio imponatur. U t. m. Pu. I ribus vis obedienciae, quae ut docet S. Thomas, essentiam constituit vitae glosae, enervata est. E uam paupertas parvipenditur. Discip¹ ma interna saepe saepius labefacta est. Huiusce relaxationis signum certissimum est numerus religiosorum, qui aut ad Clerum saecularem transeun^t, aut totalem apostasiam perveniunt.

Quae dixi de sana Clericorum institutione et de retardanoa sac tali ordinatione, velim applicentur etiam Religiosis.

Insuper valde vigilandi sunt Religiosi qui Collegia dirigunt, vel Nolso, mo^d ve¹ a la Opera lucrativa gerunt. Magno cum do gre dlico, ego qm de Clero regulari ad episcopatum assumptus fui, ut P . n^bus, spmtu SS. Fun^d atorum penitus amisso, isti Religiosi opera chart tativa in institutiones commerciales aut industriales commutavere et illi maximo luxu vivunt. Huic rerum conditioni remedium salutare adhibe dum est et cito.

F) Ad hms R¹ e ationis, qualiscumque ea est, conclusionem, nihi liceat de addere.

Audivi a multis Episcopis, sed et ego ab eis non valde dissentio Sa cras Congregationes libenter favere Episcopis exteris, praesertim An

ti 'a S^{c,e} septemtrionalis, dum rigor Canonum totus servatur pro Episcopis Italiae.

— Revera saepe nostris Supplicationibus pro quibusdam relaxationibus resJondetur aut negative aut cum p^lurt^bus con^dltom^bus, quae mu^tum enuant beneficium.

d' Desiderabile est ut Episcopis etiam Italicis committantur facultates t^spensandi a pluribus impeclimentis matrimonialibus; p^ermittendi tri^{Xe} binam Missae celebrationem etiam in diebus f^ecialibus, conferencl enc !cta capitularia, praeter Dignitates, etiam post expletum semestrem a Vacatione, et a^lta mu^ta, quae proclesse possunt a^d b^onum dⁱoecesIs regimen.

ti est pondus humeris Episcoporum impositum. Nisi gra^{III} et robur claret et auxilium ferret fere omnes post paucos annos sa tern anin^{lo} succum^berent. Saepe saepins EpIscoPl m^dtgent con^fortari aut a Supremo visibili Pastore Ecclesiae aut ab eis, quibus Summus Pon^t ex^s ut vices commisit.

I Ominandum est ut Summi Pontifices - ceteroquin quemadmodum XXIII fel. regnans observat —, praesto sint omni tempore ad excipiendum, consolandum, illuminandum.

scripto finem facio. Si quid dixi quod displicere cuicumque Patera, v^emiam peto. Renovo maxima sinceritate sensus meae d^evouo^o — meae obedientiae, meae fidei erga Apostolicam Sedem, Matrem et E ayis:ram omnium Ecclesiarum, et erga Summum Pontificem, Caput cc esiae visibile, Christi Vicarium, Petri Successorem, immo, ut verba Usurpem meae Consororis S. Catherinae Senensis, «^dulcem in terra Christum », guem D^eus, pro totius Ecclesiae bono, d^m sospitet et servet.

ffi REGINALDUS IosePHUS M. AnnAZI
Archiepiscopus Tranensis et Barolensis
Archiepiscopus tit. Nazareus
Administrator Perp. Vigiliensis

222

Exe.Mi P. D. CONRADI MINGO
Episcopi Drepanensis (Trapani)

Etninentissime Pater,

3 septembris 1959

Volo imprimis meum ac Dioecesis mihi commissae animum gratum prodere Augusto Pontifici, proximi Conct^l O ecumemicf causa. Multa bona et vitae christianac restauratio habebitur in Ecclesia

Dei. Animae piae fervidas preces ad Deum dirigunt ut Concilium felicem consequatur exitum.

Inter res et argumenta quae in futuro Concilio tractari poterunt, ego humiliter haec propono:

1. Clarior affirmatio doctrinae socialis Ecclesiae et clarior amnatio errorum, praesertim materialismi, qui diebus nostris serpunt. In

2. In re liturgica: ut quam primum reformatur partes tiores sunt praesertim in Pontificali Romano (verbi causa: Ecclesiae J Altaris consecratio etc ...); ut lingua vulgaris adhibeatur in dactica S. Missae quo facilior intelligentia et maior populi devotio neantur. Desideratur etiam reformatio Divini Officii.

3. Relate ad Clerum: maior spiritualis cura et, si fieri potest, materialis Sacerdotum ob graviora pericula occurrentia et necessitate temporis praesentis. Puto etiam nostra tempora postulare viri et eorum communem, ubi fieri possit; restauratio minorum Ordinum Diaconatus ad curam rei materialis habendam.

Necessarium etiam mihi videtur faciliorem reddere translationem ac remotionem Parochorum, eorum inamovibilitatem abolendo.

Nociva Apostolatu mihi videtur Religiosorum exemptio, prout habetur; maior Ordinariis locorum subiectio quoad externum ministerium necessaria apparet.

Haec omnia magna cum humilitate propono inter res et argumenta proximi Concilii Oecumenici.

Quo par est obsequio, impensos animi sensus Eminentiae tuae profiteor.

H3 CONRADUS MRNGO
Episcopus Drepanensis

223

Exe.Mr P. D. CAROLI DE FERRARI

Archiepiscopi Tridentini (Trento)

Tridentini, die 29 augusti 1959

Litteris, die 18 iunii 1959, datis obsecuti has mihi liceat quaestiones disputandas proponere:

1. Ut Ordinarii potestatis exercitatio quod attinet ad beneficia, a ministerium, parochorum amotionem, quorum matrimonium impedimentorum dispensationem pressius definatur, amplius expediatur.

Quod praesertim optandum est in re pastorali Regularium, eorumque relationibus cum clero saeculari.

Ut Codex de re liturgica componatur ut actio pastoralis liturgiae propius congruat.

³. Ut in Codicem Iuris Can. inducantur interpretationes de errori communi, de delegatione non ad validitatem sed ad liceitatem.

⁴. Ut pressius definiantur errores, socialistarum, communistarum, perahum.

⁵. Ut urgens ac gravissima quaestio de libera re scolastica pertractetur; Ordinariis omnes catholicae scholae subiciantur, saltem in universum, etiam quae ad regulares administrantur; parentum iura in libera re publica declarentur.

⁶. Ut Dioecesibus singulis, ubi facultas suppeditat, missiones apud infideles mandentur.

⁷. Ut normae pro cura animarum in regionibus mixtarum linguarum proponantur.

⁸. magis explicetur quomodo Cletus et fideles in Ecclesia in unum convenire oporteat. Normae de Catholica, de actione catholicorum de nexibus inter statum et Ecclesiam in *Codicem I. C.* inducantur.

⁹. Ut pro quibusdam coetibus propriae paroeciae instituantur (professionali).

tnnr cum obsequio

ffi CAROLUS DE FERRARI
Archiepiscopus Tridcentinus

224

Exe.MI P. D. ANTONII MISTRORIGO

Episcopi Tarvisini (Treviso)

Treviso, 12 settembre 1959

Eminenza Reverendissima,

¹ Adempio all'onorifico compito di rispondere alla Venerata Lettera, d C/⁵⁹-1376, con la quale Vostra Eminenza Reverendissima, presidente della Commissione Antipreparatoria del futuro Concilio Ecumenico, ha chiesto, con gesto d'amabile condiscendenza, agli Ecc.mi Venerabili, « observationes, consilia et vota », in relazione al grande e sano avvenimento.

Nell'accingermi a presentare qualche mio voto, non posso non

esprimere, i sentimenti di vivissima gratitudine e filiale devozione, anche da parte dei Sacerdoti e fedeli della Diocesi di Treviso, al sommo Pontefice, Sua Santità Giovanni XXIII, fel. regn., che vuole ed annuncia all'orbe cattolico il Concilio Ecumenico.

Non abbiamo cessato di pregare per conseguire gli scopi prefissati: « promuovere l'incremento della fede cattolica, e un salutare rinnovamento dei costumi del popolo cristiano, e aggiornare la disciplina ecclesiastica secondo la necessità dei nostri tempi ».

Il Signore faccia sì che il « meraviglioso spettacolo di unità e di carità », si realizzi attraverso le funzioni magisteriali, pastorale e culturale del prossimo Concilio.

Vostra Eminenza Reverendissima ha proposto alcuni punti, e circa tali argomenti ci è sembrato conveniente esporre quanto segue:

ff. ANTONIO MRS. TRORIGO
Vescovo di Treviso

DOCTRINA CAPITA

Doctrina Dogmatica: Afirmatio publica et sollemnis
doctrinae punctorum, quae, a Concilio Vaticano et deinceps, tractantur, nem habuerunt a Magistero Ecclesiae, spectantem in Litteris Encyclicis. *Human Generis*, v. g. De Fide, De Mystico Corpore...

Forsan opportunum erit exponere Ecclesiae doctrinam, circa relationes inter Ecclesiam et Statum, in particulari doctrina circa toleranciam religiosam.

Doctrina Moralis: Afirmatio publica et sollemnis fundamentorum elementorum moralitatis.

OPTANTUR

Definitio veritatis Mediationis Universalis B. Mariae V.

Versio S. Scripturae ex testibus originalibus in unaquaque lingua, proposita ut

Novus Catechismus ad Parochos: in quo reducatur doctrina Scripturae ad propositiones satis simplices, respicientes quae sunt in doctrina moderna, v. g. applicationem ethicam christianam contra onanismum contra materialismum marxistam, naturam et usum proprietatis.

DISCIPLINA CLERI POPULIQUE CHRISTIANI

1. POTESTAS ORDINARIA ET DELEGATA: *Auspiciatur:* clarificatio can. 105 quoad efficaciam voti organorum consultivorum.

Attspicatur: determinatio ambitus iurisdictionis quae suppleatur.

R_ECCLESIASTICAE VOCATIONES: «*Opera vacanze* ecclesiastiche in re Igio_{se} », erigatur in omnibus dioecesis, cum cura magis ac magis tersa In omni^{us} paroec^{is}, necnon collegiis et sch^{olis}.

sal *en:znaria pro vocationibus adultorum*: auspicatur erectio semmam tern unaquaque provincia Ecclesiastica.

in Disciplina: videtur auspicanda substantialis uniformitas in met.odo educationis clericorum; visitatio apostolica fiat periodice et Seminariis Ecclesiae.

cl t *osztzva formatio castitatis*: auspicatur magis ac magis, ita ut candi-
d et spiritualiter maturus ad Ordines accedat.

ni . *tudza*: curanda quam maxime bona institutio clericorum, sed sine st?:laSpraeoccupatione sequendi in Lycaeum materiam ordinamenti schola-
cl^{is} tatus.

tra omni eligantur cura, nee in Seminario activitatibus ex-
neis occupentur.

« C *Sacerdotes*: videtur instanter hortandam esse erectionem si^{li}bonvitti Ecclesiastici » in dioecesis ita ut detur sacerdotibus noven-
sit us Possi^oltas apprehendendi rationem practicam pastorem, neces-
in atⁱ us hodⁱer^{is} accomodatam. Meⁱus erit integrare dⁱcta « Convittⁱ »
centro nationali et Dioecesano Pastoral.

num onum erit post quinquennium ab ordinatione, adunare - per an-
3 sacerdotes, ut denuo vacent studio theologiae et sacerdotii.

Cat." STATUS SACERDOTALIS: *Obligationes et activitates clericorum*:
cast^{is}ztas: oppor^otunum vi^detur ut clare in^dicetur ob^ligatio, votⁱ euam,
sa pro clericis in Sacris. Videretur, ceterum, opportunam esse
itecu sacerdotum qui aberrationibus sexualibus afficiuntur,
r a Ut ipsi cessent esse motivum scandali. Insuper, erit possibile provide-
e, secretissimo quidem modo, animae sacerdotum qui - proh dolor! -
cum miⁱ.
Sa u conviventes filios genuerunt? . . .

g 1 *nctztas*: hortandi sacerdotes saeculares ad praxim consiliorum evan-
/ Icorum et ad aliquam formam vitae communitariae. Instituta Saecula-
la Pro ip^{is}is, in ambitu dioecesano organizata magis ac magis in h^onorem
Ponenda.

l' _*Activitas*: sacerdotes adhibeantur in activitate sacri ministerii, re-
Ictis, quantum possibile est aliis activitatibus quae convenienter etiam
a pr^obatis laicis exerceri Non videtur absona introductio, gra-
cuahs^{is} qui^d em, in determinatas functiones apostol^{is}atus, eorum qm^d e-
sunt, saltem, aliquo ordine minori.

Idetur periculum abus^{us}, in actione apostol^{is}ca, mediorum natu-
rallum.

S^o.
ztuatzo oeconomica: curanda esset aliqua paritas situationis oecono-

micae Sacerdotum et aliqua forma adsecutionis sociata pro clero, saltem in ambitu respectivae nationis.

Administratio beneficii fiat per Officium Administrativum sanum.

Habitus ecclesiasticus: desideratur aliqua

Parochi: videtur eliminanda distinctio parochorum

amovibilem.

Activitas in ecclesiis non paroecialibus - etiam melius componenda est, quidem in dispositione paroeciae, ita ut activitas earum sit auxiliaria istius, m bonum; e ha-

4. RELIGIOSI: *Institutum exemptionis*: videtur temperari, is, blta etiam ratione novae situationis historicae, instut exemptionis loci saltem sicut religiosi sacerdotes facilius sint in dispositione ut ad obeunda munera sacri ministerii et ipsorum collegia. patet, exclusis seminariis religiosorum) necnon opera ab ipsis religio exercita subint inspectioni Ordinarii loci eiusdem.

Iterum in lucem ponatur votum paupertatis practice exercen ex

Religiosae: urgenda in concreto, plenior possibilitas libertatis, parte religioe, sese confitendi.

Laudati quidem sapientibus dispositionibus iam datis et bus iam actis, auspiciatur, in genere elevatio qualitate rehgiosarum. m studiis doctrinae catholicae et praeparationis professionalis respectivo-

5. PRAEDICATIO et CATECHESIS: auspiciatur magis Organica et universalis, etsi simplex, praedicatio veritatis catholicae, dia portunum esset officium nationale ad incepta coordinanda et ad su praebenda.

Praeparandi sunt magistri et instrumenta apta ad scholam urgenda, adhuc, gravis

cognitionem doctrinae christianae captui et professioni. Forsan bona occasio catechizandi adultos erit si, loco breviter. in Missa festiva, organica instructio catechetica habeatur in (vide etiam infra dicenda).

6. SACRAMENTA: Relate ad baptismum videtur ab eo posse salivae usus.

Relate ad confirmationem ampliatum extensio in utroque, par cessat, etiam a nosocomiorum cappellanos (praevisus enim murgens » in hospitali verificatur); servatis autem servandis, quoad casum urgentem, et parochi detur facultas suum vicarium cooperatore alium Sacerdotem delegandi

Eucharistia: ut a Sacram Synaxim paschali tempore accedant eo- xlus hortari oportet fideles; quod ad annuae communionis praeparationem a

tinetur per integrum annum, tempus ipsi satisfaciendum extendatur: quod
em fidelium ad exterarum et internarum regiones suggerere migrationes
viatur. Obligatio duplicis S. Communionis in anno haud absona erit.

. **poenitentia:** quoad absolutionem a censuris, medicinales poenae
expolitior ipsarum in lege expositio fiat; indicationes
circa poenitentialem disciplinam, pro pastoralis praxi, dentur; in re-
saltem ecclesiastica Provincia facilius reddatur extensio iuri-
s Ictionis, Ordinario loci iam concessae.

. **Extrema unctio:** unctio ante Viaticum, iuxta antiquam praxim, per-
limen iterabilitatis istius Sacramenti sit minus rigidum; bre-
viorque reddatur Ordo commendationis animae in Rituali.

Matrimonium: instructio ad oilicia, obligationes sanctitatemque Ma-
trimoniū habeatur ante eiusdem celebrationem. Ad eundem finem con-
sona videtur alia forma quam actualis, et in lingua vulgari, ita ut magis
complete, coram Deo et Ecclesia, obligationes et bona matrimonialis
status nupturales exprimere possint.

1 Impedimenta: impedimentum consanguinitatis in tertio lineae col-
lateralis videtur abrogari posse.

Matrimonium per procuratorem: restrictionibus subiciatur, mediis
communicationis hodiernis datis; ad evitandam instructionem « super
rato et non consummato » iudicium quoque utile erit.

7. S. MISSA: Parocho qui solus in paroecia sit, facultas binandi,
ferialibus etiam diebus, in casu matrimonii celebrationis fideliumque se-
Pulchrae, concedatur.

. Data autem necessitate, iuxta praxim stilumque Curiae, diebus fe-
stis et Episcopus trinationem festivam concedere possit.

8. ECCLESIAE PRAECEPTA: **Quoad praeceptum festivum:** obliga-
tio illius, alius exprimitur verbis, distinctione inter servilia liberaliaque
opera relicta.

Quoad abstinentiam: videretur abrogari posse in feria sexta: pro
haud paucis observatio illius valde difficilis evadit.

Aliud forsitan Ecclesiae praeceptum dandum erit: sese a lectura folio-
rum, spectaculorumque visione, quae nota exclusionis competens Pon-
tificia Commissio multavit, abstinendum.

? SACRA LITURGIA: Sic dicti « Movimento Liturgico » semper
magis cunctus est progressus.

Optuna quoque esset **Codicis Liturgici** exaratio; substantiale sal-
tem liturgicae legislationis in codice communis inseratur.

Libri Liturgici: definitiva, et quam sollicitè fieri potest, auspiciatur
reformatio ipsorum. In particulari:

In **Missali:** Missae sic dicta pars didactica, vulgari in lingua auspi-

catur; Epistolae et Evangelia dominicarum: magis sint ut fideles de Scriptura Sacra amplius audient et cognoscant: successio per vicies quadriennalis statui potest. In Canone S. Ioseph nomen inseratur.

Missa finem sumat cum benedictione a celebrante data.

In Pontificali et Rituali: auspicatur aliquarum consecrationum et benedictionum simplificatio, v. g. aquae, ususque vulgaris linguae, etsi discretus.

In Breviario: lectio Sacrae Scripturae includatur, quam maxime, loco aliarum lectionum.

Liturgia funeraria: saltem in sequenti sensu simplificanda: Missae pro defunctis - excepta Missa in die obitus - temporis sanctorumque cyclum ne obruant.

Loca sacra: curetur sane artisticus adspectus servato tamen Ecclesiae traditionis spiritu. In locis sacris quidquid superstitionis vel mercimonii sapit, sedulo vitetur.

ECCLESIAE ACTUOSITAS

10. Acno CATHOLICA. Auspicatur eius naturae, finis, et, quantum ad principalia elementa, organisationis codificatio: activitatem actionis catholicae ab aliis christianorum activitatibus sedulo distinguere oportet.

Ex parte Cieri, magis ac magis intensa adhibenda est cura relate ad socios istius Actionis Catholicae.

Associationes professionales catholicae. Quam maxime curandae et internationaliter semper intensius foederandae; si circa earum apostolatus characterem declaratio fiat, bene erit.

Missionaria caritatisque opera. Semper intensius zelanda; peropportuna vero earum coordinatio videtur.

Confraternitates piaequae uniones. Simplificatio sub sequenti auspicatur aspectu: ex ordine finium necessitatisque Ecclesiae praesenti tempore, eis detur locus.

Scholae catholicae. Concursus populi christiani requiratur magnoque numero erigamur.

Curetur quoque facultatis vel theologici instituti erectio, ut a laicis, in respectivis nationibus, frequentetur.

Editoria catholica. Magis videtur amplianda et in sequenti sensu: hebdomadaria et quotidiana folia, quantum fieri potest, unificando; curetur ut in unaquaque catholica natione, folium aliquod valde excellens in lucem prodeat, doctrina et technico apparatu haud impar ceteris commentariis.

NEGOTIA MAIORIS MOMENTI

Dioecesium fines. Reducere fines dioecesium ad fines civilis provinciae peropportunum videtur.

Dioecesis divisio in Vicariatus fiat ratione hodiernae socialis evolutionis habita.

Christianorum separatorum /ratrum unio. Ex parte catholicorum, ut gratia Dei, per continuas preces quam maxime effiagitanda.

Haec quaestio continua et apte christiano populo est proponenda.

Pacis bonum in mundo. Evangelisatio pads precesque ad Prindpem pads intensiores fiant.

Chino al bado della Sacra Porpora, presento devotissimi ossequi

di Vostra Em.za Ill.ma e Rev.ma

ffī ANTONIO MrsTRORIGO
Vescovo di Treviso

225

Exe.Mr P. D. RAPHAELIS DELLE NOCCHÉ

Episcopi Tricaricensis (Tricarico)

Tricarici, 3 septembris 1959

Eminentissime et Reverendissime Domine,

Praescriptis Pontifidae Commissionis Antepreparatoriae pro *Concilio Oecumenico* contends in litteris diei 18 iunii c. a.; 1 C/59-1377 obtempero.

1. Opportunam puto definitionem dogmaticam de universali mediatione Beatae Mariae semper Virginis in gratiarum collatione.

2. Ut videtur mutuavimus modum loquendi, nee non et agendi, materialistarum. Etiam cum annuntiamus verbum Domini veremur loqui de veritatibus respidentibus infernum et iudicium, poenitentiam, patientiam et mortificationem. Puto nunc praedpue, cum omnes inhiant divitias, oblectationes, effrenam libertatem in memoriam revocandum: « qui non baiulat crucem suam et sequitur me, non est me dignus » et efficaciam ad veram pacem et beatitudinem etiam terrenam virtutum quas contemptim passivas nunc appellant.

3. In pracsentibus adiunctis possunt a<lhuc integre vigcre privilegia

et exemptiones Religiosorum? Ob lugendam paucitatem sacerdotum saecularium iam plurae paroeciae Religiosis commissae sunt; plurimae in proximum necesse est ut illis committantur, faventur ordini et disciplinae dioecesis privilegia et exemptiones praedictae?

4. Paucus numerus sacerdotum requirit ut qui sacerdotali ordine decorati sunt sacerdotalia munera obeant et relinquunt aliis, sive aliquo ordine insigni sive non - prout Patres Concilii opportuno iudicaverint - officia quae non requirunt absolute presbyteratus ordinem. « Nos vero orationi et ministerio verbis instantes erimus ».

Maxima veneratione Sacram Purpuram osculo et me profiteor tibi Eminentiissime Domine,

Umillum et addictissimum

ff. RAPHAEL DELLE NOCHE
Episcopus Tricaricensis

226

Exe. Mr P. D. ANTONII SANTIN
Episcopi Tergestini et Iustinopolitani
(Trieste e Capodistria)

Trieste, 1° settembre 1959

Eminenza Reverendissima,

Rispondendo all'invito fattomi con la venerata circolare del giorno 18 giugno 1959, n. 1 C/59-1380, unisco alla presente una serie di argomenti che umilmente mi sembra sia utile siano trattati nel prossimo Concilio Ecumenico.

Chino al bacio della Sacra Porpora mi professo

dev.mo

ff. ANTONIO SANTIN
Vescovo di Trieste e Capodistria

1. *De clero dioecesano.* Praeparatio scientifica et ascetica cleri dioecesanis sit talis, qualem necessitates et pericula aevi nostri postulant. Activitas cleri procedat ex intensa vita interiore. Quae interior Christi amicitia eo maiore colatur studio, quanta magis a doctrina evangelica distant spiritus vitae mundi istius, in quem sacerdotes mittuntur (Jo. 17, 18) etiamsi non sint de mundo (Io. 15, 19). Medium probatum et efficax est

vita communis cleri parochialis cum parocho, quae vita, ubi deest, introducatur.

2. *De clero regulari.* Impedimentum haud spernendum rationabilis et

ubique filialem quandam et fiduciosam erexit exspectationem. Confidunt etenim fore, ut fideles cum solatio et fructu ecclesiasticam gustent liturgiam; auferetur quippe impedimentum istud materiale, quod fideles quodammodo extra templum detinere videbatur, quin divinis officiis cum rei cognitione et cum fructu possent interesse.

En criterium, quod rem potest dirigere ordinandam: conservare unitatem linguae liturgicae (latinae) in partibus, quae sacrificium et sacramenta a sacerdote peragenda stricte respiciunt; introducere e contra linguam vulgarem in partes didacticas, quae populo instruendo sunt destinatae et in quibus fideles precibus et canticis per rnodurn dialogi cum actione liturgica cooperantur.

5. *Educatio christiana filiorum* est, quae continuando in terris regno Dei cavet. Atqui maior educationis pars agitur in scholis.

Oportet ergo, ut parentes omnino liberi sint in schola eligenda. Quod principium unam <licit e praecipuis hominis libertatibus debetque incessanter urgeri, quia hodiernus scholarum ordo in magna mundi parte illud principium omnino negligit et neglegendum curat.

6. *Pax* fructus est iustitiae et caritatis, fructus vitae, quae secundum evangelium vivitur. In hodiernis condicionibus bellum idem esset, quod suicidium generis humani. Quae cum ita sint, dum alii, subdole de pace loquentes, bellum parant, disseminando principia et sentiendi rationes, quae ad armatum conducunt conflictum, oportet, ut concilium non modo asserat, quanta sit pads necessitas, sed et vias doceat ad pacem inter nationes firmandam et ostendat pericula, quae tranquillurn hominum consortium delendum minitantur.

7. *Ecclesia in silentio*, dum ex una parte gloriosam scribit paginam heroismi et martyrii, altera ex parte grave constituit periculum. Quod mundus coram tanta violentia insensibilis apparet, dedecus est et imbecillitatis indicium. Necesse itaque, ut ecclesia libera plus afferat fraternae sensibilitatis, cum libertas ipsa fundamentalis proterve violatur, cum dignitas humana impudice destruitur, cum in ecclesia oppressa suprema Dei iura irreligiose appetuntur. Oportet porro, ut ecclesia ad ista mala operose expugnanda excitet etiam illos, qui, nostra hac aetate, non nisi aequam utrimque libram atque emolumenta mere materialia et politica curantes, sibi misere illudunt se posse excultam humanitatem suis salvare conatibus.

8. *Dioeceses et mundi evangelisatio*. Muneri episcoporum, qui successerunt apostolis, quibus Dominus orbem terrarum evangelicis doctrinis commisit imbuendum, congruit, ut dioeceses magis et arctius et propius cooperentur in convertendo ad fidem Christi mundo pagano,

qui post viginti saecula adhuc in umbra mortis iacet. Novae rationes novaeque viae sunt necessariae, quae dictam maiorem dioeceseon cooperationem iuvent operamque missionariam ecclesiae accelerent et compleant.

9. *Mundus opificum hodiernus* duo praebet latera obscura: primum quidem, quod ingens opificum copia ab ecclesia defecit, alterum, quod ars technica vertiginosc est evoluta, quae evolutio materialistico sentiendi modo favet, sin minus primatum spiritus tradit oblivioni. Opificum ergo mundus nequaquam est neglegendus, cum permultarum salus animarum exinde pendeat.

Utinam principia et Ecclesiae institutiones, quae cum iustitia et caritate laborem iusto collocant loco et opifici vias pandunt elevationis verique progressus, possint multitudines opificum ad ecclesiam et per eam ad Deum reducere. Ecclesia, quae olim apertis brachiis excepit barbaros in Christo renovandos eisque, imperio Romano ad occasum labente, lumen novae humanitatis accendit, hodierna quoque tam propitia occasione excipiat turmas opificum Christo recuperandas eisque viam verae libertatis et legitimi progressus ostendat.

10. *Phaenamenan, quad urbanismum vacant*, vivendi rationem multum mutavit. Loco oppidorum et parvarum civitatum assurgunt immensae urbes, quae nova excitant problemata, spiritualia, moralia, materialia; problemata nova simulque gravia, quae animarum cura nullatenus potest praeterire. Cum urbanismus phenomenon sit gigantei ambitus et ulterius semper evolvatur ita, ut vivendi rationes et systemata pastoralis curae hucusque valida impetu suo auferat, ecclesia perpendat, quae in animis dirigendis exinde sequantur.

11. *De christianis uniendis*. Quo maiorem incutiunt timorem condiciones, in quibus nunc genus humanum vitam incertam et periculosam agit, eo magis in mundo christiano necessitas et desiderium sentitur unionis omnium, qui christiano gloriantur nomine. Ab oriente christiano et a variis protestantium denominationibus spiritus profundiores et sinceri sollicitudinem quandam honestam et perplexitatem dolentem ostendunt, corda novae cuidam fiduciae aperientes, primos gressus, incertos et lentos, movent, cupientes unionem omnium Cruds filiorum, id quod tum Domini consiliis tum horae necessitatibus in dies magis sentimus convenire.

Appellet ergo concilium christianos separatos eosque fraterne ad unionem cum catholicis invitet. Quae appellatio, quin immutabilem taceat unionis viam, quae alia nequit esse nisi reditus ad domum ab ipsis derelictam, considerate tamen debebit statum animorum dissidentium, fragilitates item humanas, quae ad tristem conduxerunt divisionem.

Ostendat denique invitatio illa ecclesiam, rebus fidei et morum paratam esse eisdem obviam ire sano iudicio et benevolenta. Educta, e-
difficultates, quas fratres separati reventes incurrerint, feliciter superantur.

ffii ANTONIUS SANTIN
Episcopus Tergestinus et Iustinopolitanus

227

Exe.MI P. D. PII A. CRIVELLARI
Episcopi Triventini (Trivento)

Triventi, die 22 augusti 1959

Eminentissime Princeps,

Veneratis acceptis litteris diei 18 mensis c. a., n. 1 C/59-1386, quibus Eminentia Tua quae Beatissimus Pater Ioannes XXIII de rationis Oecumenico Concilio statuit mihi significare dignata est, mihi in Deo, Summo Pontifici Tibique super inenarrabili dona gratum a-
mum pando.

Peritorum et prudentium virorum ecclesiasticorum Ecclesiae sententias postulavi Deumque enixe precibus adii ut quae maxime
clesiae bonum et animarum decent indicate possem.

Nunc, humiliter, per capita, quae sint, sententiae, consilia et vota Eminentiae Tuae exponere satagam.

Quoad DOCTRINAM

Dogma: optandum censeo pro dogmatica definitione

- a) Mediationis Universalis Beatae Mariae V.;
- b) Christi et Mariae Regalitatis.

Postulandam censeo claram plenamque expositionem:

- a) circa Corpus Mysticum doctrinae;
- b) circa liturgiam doctrinae;
- c) doctrinae normas respicientis quae regulant relationes societatem civilem inter et ecclesiasticam, maxime in iis quae ecclesiasticorum virorum positionem et operam illustrant.

Errores damnandi:

- a) communismus atheus et materialisticus;
- b) massoneria;
- c) naturalismus, laicismus, existentialismus atheus.

Moralis: damnum censeo relativum morale una cum errore qui dicitur « vaccinazione morale »; exagitantia et solvenda problema de morali famulatu, professional, social;

radio, pericula indicanda et detegenda quae ex iis qui v. « cinema, de televisione, sport, stampa e moda » dicuntur et normas censeo anas universales.

Quod praeccepta moralia, quoad tempora et loca sunt universalia, necnon quod personas, exponendum erit.

. Doctrina socialis: integre pleneque exponendam censeo doctrinam socialem Ecclesiae et catechismum socialem redigendum;

l' b exponendum quid Ecclesia de movimentis socialibus, syndacatus et politicis sentiat.

DISCIPLINA

1. De parochorum et beneficiarum amovibilitate agendum.

2. Clericorum de dioecesi in dioecesim translatio facilis reddenda, ut singuli quod sibi magis aptum est possint invenire.

S. De relationibus inter Episcopos et SS. Congregationes. Posuit Placitum S. Episcopos regere Ecclesiam Dei. Regant vere, maxime Episcopi italicae nationis.

4. Episcopi in Seminariis Regionalibus veram exerceant iurisdictionem, praesertim in illis quae suos respiciunt alumnos.

5. De relationibus inter clerum saecularem et regularem.

6. De Sacerdotibus apostatis et de illorum castitatis voto.

7. De praedicando Dei verbo in omnibus missis.

8. De cura Sacerdotum in iuvenili aetate.

b 9. Dispensationes matrimoniales ab Episcopis concedendae, quibus concedenda potestas de legatis renovandis.

10. Ad speraevagationem vitandam necessariam censeo renovationem et reformationem administrationis beneficiariae.

II. Ad peccata vitanda ieiunium abominandum, servanda abstinencia.

12. Clericis prohibenda gestio vel conductio locorum ad usum visionis cinematographicae.

LITURGIA

f De usu linguae vulgaris in administratione sacramentorum, exceptis orationibus.

RES PASTORALIS

De laicis in Ecclesia et de Actione Catholica Episcopis subiicienda.

De institutione catechistica et de textu pro unaquaque natione.

Cum Sacram Purpuram deoscolor, omnia fausta Tibi, Eminentissime Domine, adprecor.

Eminentiae Tuac addictissimus

ffi Prns A. CRIVELLARI

Episcopus Triventinus

228

Exe.Mr P. D. ANTONII PIROTTO

Episcopi Troiani (Troia)

Troia, 26 settembre 1959

Eminentissimo Principe,

Con riferimento alla venerata nota n. 1 C/59-1387 di codesta Pontificia Commissione Antipreparatoria del Concilio Ecumenico, mi premuro di inviarle l'allegato dattiloscritto.

Chiedendo venia del ritardo le bacio la Sacra Porpora mentre con profonda venerazione ed ossequio mi confermo dell'Eminenza Vostra Reverendissima

Dev.mo servitore

ffi ANTONIO Pm.OTTO

Vescovo di Troia

DE VERITATE TRADENDA

Praefinienda videtur quantum fieri potest *essentialis doctrina*, quae tradenda est in catechesi et in sacris concionibus.

Relate ad Sacram Scripturam, cum, protestantismi fautores, praesertim ignorantia fidelium subdole utentes, maxima alacritate omnino ex eorum bona fide fructum capiant, necessitas videtur, etiam ope recentiorum mediorum, lectioni et explicationi potissimum Novi Testamenti, methodice consulendi.

DE DISCIPLINA CLERI!

1. *De beneficiis ecclesiasticis.* Institutum iuridicum beneficiorum ecclesiasticorum conditionibus huius aetatis non amplius respondere videtur.

Aequa bonorum partitio ad sublevandas, ut decet, singulorum clericorum in vinea Domini quomodocumque laborantium necessitates, quam maxime optanda est, quod videtur melius obtineri posse omnia bona temporalia unicac idoneae administrationi subiciendo, ita ut sacerdotes in agone spiritualis apostolatus decertantes minime a negotiis evadant distracti et illecti.

Pariter optandus videtur cleri dioecesani novus status organicus, quo, aboletis et *concursu* in collatione paroeciae vacantis et *privilegio* inamovibilitatis electorum, officia et beneficia satis libere conferri et, iustis de causis, revocari valeant quotiescumque id certe postulare videatur bonum animarum, clericis sane aliqua rationali officii stabilitate non negata.

2. *De migratione cleri saecularis et de cleri regularis cooperatione.* Attentis angustiis, in quibus, ob penuriam sacerdotum, plures, etiam eiusdem Regionis, haerent Dioeceses, videtur utilitas explicandi e dioecesi ad dioecesem cleri saecularis migrationem et moderandi, iuxta novae aetatis necessitates, cleri regularis et sororum religiosarum cooperationem, privilegiis exemptionis opportune derogando.

3. *De Capitllis.* Dispensatio ab obligatione, qua Canonici tenentur *quotidie* divina offiicia *in choro rite* persolvendi, cultui in Ecclesia Deo exhibendo favere non videtur.

Valde optanda huius instituti accurata emendatio ut Sacerdotes, canonicatus dignitate et beneficio praediti, enixe in servitio Ecclesiae coalescant.

4. *De regimine Seminariorum.* utilitas3 0.324 Tc 3.721 0d obs 0 Td et, T 0 21

expertis sunt. Maxima exigenda videtur cautela in his experimentis admittendis, quorum exitus infausti grave damnum facile est: possunt Ecclesiae ubique tam anxiae ac sollicitae de asptranuum ff a- tum ecclesiasticum et religiosum penuria ac de deficienti eorum e orn- tione amare conquerenti.

5. *De Sacerdotibus ad saeculum reversis.* Animum percussit o- cerdotum numerus, qui ad saeculum reversi sunt. Iis, qui o- amiserint et salvationis remedium, si quod eis proponatur, sequit ia- sitos se demonstrent, quantum fieri potest indulgere studeat Ecc es Mater.

ffi ANTONIUS PIRO'ffo
Episcopus TroianttS

229

Exe.MI P. D. IOSEPHI RUOTOLO
Episcopi Uxentini - S. Mariae Leucadensis
(Ugento - S. Maria de Leuca)

Uxentt, 22 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Grattas T'b'1 ago pro i'tteris mtssts ut sententiam meam aperiam circa tractationes e' lclen'as in proximo Concilio Oecumenico, quod Slltn- mus Pontifex Ioannes XXIII audacter et feliciter promovit. 'b- Plun'us me d'itatom'us incumbendo, aliquando nonnu'is fratrt'us Episcopis amum apenendo, sequentia aestimavi proponen' a Comm's- sioni Anteparaeparatoriae, cui Eminentia Tua benigne praeest.

I. Doctrinae capita

a) Nonnullae Veritates definiendae sunt ut: Maria Mediatrix omnium gratiarum, Christi et Marjae Regalitas.

b) Ventates exponen'ae: Applicatio theoriae Mysuci C'or'ports a' d- vltam re'lgiosam ovendam praesertim quoad virtutem caritat'is inter familias et populos exercendam.

Norn:ae praecipue moralitatis privatae et publicae.

Solutto quaestionis socialis ad Evangelii lumen.

Relationes definiendae inter Ecclesiam et quemlibet Statum. . ne

c) Errores damnandi: Materialismus marxista sive in conceptio Communismi, sive in conceptione Socialismi.

Laicismus, Existentialismus atheus, Relativismus dogmaticus et moralis.

Libertas artis contra normas morales et religiosas.

Excessus habitus cultus (moda) et chorearum (balletti).

Abolitio pulchritudinis concursus inter puellas, qui vanitatem et tioratatem iuventutis foeminae sexus fovet.

II. Cleri disciplina

Abolitio inamovibilitatis parochorum, sed cum determinatione causarum p^b enellccl pnvatone imponenda.

utatto actualis disciplinae concursus paroecialis, promovendo concursus generales in qualibet dioecesi.

apostolatus in diversis dioecesibus sine incardinationis
Utatione, sed cum consensu Episcoporum.

O d' ependentia Religiosorum ab Episcopo, nulla facta distinctione inter
r et (abolitio exemptionis sic et. sil:lpliciter).
hgatlo vitae secuntatis pro sacerdotibus et aeditulis (sagr.).

III. Disciplina populi christiani

Institutio Diaconatus cum extensione ad foemininum sexum, sed cum onere caelibatus.

Novae institutiones laicales admittendae cum obligatione paupertatis et ob^d .oe .lentiae promissionum, sed sine coe^lbatus
d' . nificatlo adsociationum dependentium ab auctoritate ecclesiastica, litigentes cooptando in aliquam unionem dioecesanam et paroecialem, Ut ex gr. sic dicta Consulta dioecesana.

Promotio Missionum, quae doctrinam Mystici Corporis populo exponant.

et Confirmationis administratio pueris temporibus diversis, ut Institutio catechetica impartiat per^d lversos annos continuos.

Dsus l'nguae vulgaris in nonnullis actibus liturgicis.

Obhgationum spiritualium auctio pro asseclis Confraternitatum.

Leetio meditationis et martyrologii mane vel vespere in ecclesiis paroecialibus.

Textus similis saltern in quacumque natione pro catechetica instructione.

catholica in omnibus paroeciis instituenda.

varitas fovenda inter paroecianos Conferentiis S. Vincentii a Paulo, e adsociatione sic dicta FAC.

Haec omnia humiliter expono Commissionis Anteparaepratoriae examini, Beatam Virginem adprecando pro felici Concilii exitu ad maiorem Dei gloriam et ad bonum animarum. Interim, dum omnia fausta et prospera Tibi a Domino deprecor, grato animo me profiteor

Eminentiae Tuae Rev.mae
add.mum

ffī IosePHUs RuoToLo
Episcopus Uxentinus - S. Mariae Leucadensis

230

Exe.Mi P. D. IOSEPH ZAFFONATO
Archiepiscopi Utinensis (Udine)

Utini, 32 septembris 1959

Eminentissime Domine,

Litteris diei 18 iunii de animadversionibus et votis circa res et argumenta, quae in Concilio Oecumenico tractari poterunt, haec mihi reverenter proponenda videntur:

1. Statuendam censeo arctiorem efficaciorumque collaborationem et coordinationem Religiosos inter et Sacerdotes saeculares quoad opera Religiosae vitae externa, quoad varia scilicet pastoralia munia, idque sub vigilantia Ordinarii loci; ut puta in publicis functionibus, praedicationibus, Sacramentorum administrationibus, in laicorum sodalitatibus provehendis inque christiana doctrina tradenda. Haec omnia Parocho de iure committenda videntur, ad quern illa diiudicare ac providere spectat, quae ad religiosam suorum fidelium vitam conferunt. Religiosorum exemptio vigeat quidem, sed quoad internum tantum Ordinum, seu Congregationum regimen.

2. Procedendi ratio in remotione vel translatione parochorum ab impedimentis et vinculis, quibus nunc detinctur, solvenda videtur, ita ut Ordinarii, adauctis facultatibus, celeribus satiusque animarum bona, quotiens res ferat, consulere possint. Censuerim Episcopo de iure permitendum, ut, auditis examinatorebus synodalibus vel parochis consultoribus, libere ipsemet decernat.

3. Summopere optanda videtur unificatio atque uniformitas in caeremoniis liturgicis religiosisque latini ritus functionibus, ne variantibus pro sua cuiusque opinione liturgistis habenae laxentur. Manuale uni-

cum, quad omnibus ubique servandum praescriberetur, ad unitatem multum conferret.

Si liturgia, pro dilatatis iam in immensum Ecclesiae finibus auctoque fidelium cultu, gentium moribus et linguis quoad aliqua coaptanda videbitur, id tamen ita fiat auspicio, ut illa latini ritus unitas pro facultate scrvetur, qua hactenus cadem refulsit Ecclesia, sitque plena, vel in varietate caeremoniarum, rituum functionumque uniformitas, ne quisque ad sua valeat pro lubitu sacra pervertere.

Ad S. Purpurae osculum provolutus, me obsequenti animo profiteor

Eminentiae Tuae Reverendissimae
addictissimum et humillimum

ffr IOSEPHUS ZAPPONATO
Archiepiscopus Utinensis

231

Exe.Mr P. D. IOANNIS CAPOBIANCO
Episcopi Urbaniensis et S. Angelī in Vada
(Urbania e S. Angelo in Vada)

Urbanae, die 1 septembris 1959

Eminentissime Domine,

Libenter obsecundans petitionem Eminentiae Tuae Rev.mae, comunico isti Pontificiae Commissioni Anteparaeparatoriae pro Concilio Oecumenico, animadversiones et vota circa res et argumenta quae, ut mihi videtur, in futuro Concilio tractari poterunt:

1. Votum ut, quam primum, quad pro Psalterio factum est, pro tota Biblia Sacra, at, nempe nova versio quae, uti compertum est, a pluribus annis apud Abbatiam S. Hieronymi de Urbe incepta est.

2. Votum ut ad meliorem et efficaciorum confutationem theoriae marxistae, systematice exponatur *doctrina socialis christiana*.

3. Votum ut colligantur et exponantur omnia quae Summus Pontifex Pius XII fel. rec. docuit in suis locutionibus omni generi personarum habitis, circa hodierna argumenta et quaestiones, quae in libris tum Theologiae Dogmaticae tum Moralis adhuc desiderantur.

4. Votum ut quam citius *novus catechismus* magis completus et hodiernis necessitatibus adaptatus, saltem pro Italia nostra, nisi pro mundo Catholico universo prodeat.

5. Votum ut, cum plurimi errores et plura mala, nostris diebus, ex ephemeridibus vel periodicis, vulgo « Marxistis e laicisti » proveniant, remedium efficax tandem praestetur, reducendo ad parvum numerum et maiorem evulgationem ephemerides quae *quotidiani catholici* appellantur; ne pigeat in hoc marxistas imitari!

6. *Quoad ritus sacros:*

a) votum ut opportuna revisioni subiiciantur Pontificale Romanum et Caeremoniale Episcoporum, saltem quoad consecrationem Ecclesiarum et Altarium et quoad vestes sacras aestivo tempore a Pontificibus induendas;

b) votum ut Missa in Coena Domini, in qua institutio Eucharistiae nec non Sacerdotii commemoratur, omnibus Sacerdotibus celebranda concedatur.

7. Votum ut Religiosi qui, quoquo modo, ad Paroecias regendas vocati sunt quoad permanentiam aut remotionem, *unice* ab Ordinario Diocesano dependant.

8. Votum ut necessitas concursus, uti vacant, ad paroecias proprio titulari dotandas, aboleatur et aliis opportunis rationibus idoneitati candidatorum provideatur.

9. Votum ut, meliori qua fieri potest ratione, ii qui ad ordinem diaconalem promoti sunt et ad Sacerdotium promoveri nolint vel non conveniat, coadiuvare Parochos in ministerio pastoralis possint.

10. Confirmata caelibatus lege pro in Sacris constitutis, audeo votum proferre pro Sacerdotibus apostatis, quorum numerus non parvus asseritur; pro iis praesertim qui vinculo civili ligati sunt et filiis onerati. Expedit ut in peccato suo perpetuo maneant? An non est melius ut ab oneribus sacerdotalibus absoluti, absque ulla spe reintegrationis, remote abeant quo ignoti sint et ut boni laici in gratia Dei vivant?

11. Votum ut, quandoquidem non expedire probatum est Dioeceses Italicas ad numerum provinciarum civilium reducere, si bonum et magna utilitas animarum id postulent, Episcopis, etiam non auditis Capitulis Cathedralibus, facultas tribuatur novas circumscriptiones dioecesanarum aptius inter se definire.

12. Votum *circa aetatem Sacramenti Confirmationis conferendi*. C.I.C. statuit (can. 728) Sacramentum Confirmationis non esse conferendum ante septimum circiter annum.

At iam inde a S. Pio X sancitum provide est, ut pueri usum rationis assecuti et sufficienter dispositi, *quamprimum* Eucharistico cibo reficiantur.

Uncle fit ut saepe Prima Communio et Confirmatio uno eodemque die administrentur.

Et haec praxis, uti probati viri testantur, etiam Romae viget, ita ut duo praedicta Sacramenta, *inter septimum et decimum annum et amplius*, conferantur; in Italia vero meridionali collatio Confirmationis generatim usque ad *pervigilium matrimonii protrahitur*.

Rebus sic stantibus, multi Ordinarii Dioecesani Italiae Centralis et Superioris, etiam in suis Synodis Regionalibus Plenariis, consuetudinem qua uno eodemque die pueri primam Communionem et Confirmationem recipiat, *uti minus aptam removendam decreverunt*; sive ad pietatem erga utrumque Sacramentum excitandam, sive ad instructionem catechetica ad mentem canonis 1330 iterandam.

Immo plurimi *practice* statuerunt in suis dioecesibus Confirmationem differre ad aetatem provectionem, quando per naturalem evolutionem et per scholasticam instructionem plenius puer capere potest quidnam tum honoris, tum oneris ferat conditio militis Christi.

Et ut melius rem explicemus, ipsi Praesules supradicti ordinando classes Scholae catecheticae paroecialis in coincidentia cum classibus Scholae elementaris, *practice* statuerunt primam Communionem administrandam sub fine secundae Classis et Confirmationem *sub fine quintae Classis, circa undecimum aetatis annum* confirmandi.

Hanc ipsam aetatem pro administranda Confirmatione insinuate videtur ipse *Catechismus ex Decreto Concilii Tridentini ad Parochos*, S. Pii V iussu editus; qui in parte II De Conf. Sac. Cat. 310, haec habet: « In quo illud observandum est omnibus quidem post Baptismum Confirmationis Sacramentum posse administrari; sed minus tamen expedire hoc fieri, antequam pueri rationis usum habuerint; *quare si duodecimus annus non expectandus videatur*, usque ad septimum certe hoc Sacramentum differre maxime convenit ».

Huius momentosi documenti, ni fallor, mens est ut Confirmatio conferatur *non ante septimum annum sed potius circa duodecimum*.

Et si saeculo xvr duodecimus annus, pro diversa conditione religiosa familiarum forte expectandus non erat, temporibus nostris, omnibus, uti supra, consideratis, atque rationibus pastoralibus magni momenti, providendi praesertim pleniori instructioni religiosae, quae praecipuum fundamentum totius vitae christianae est at aliter per totam vitam saepius adipisci non posset, maxime conveniens immo omnimode necessarium est Confirmationem circa 12um annum praescribere.

Revera, fere ubique, praesertim ruri, parentes postquam filii ad Sacramentum Eucharistiae, et Confirmationis admittendos curarunt, nulli ampliori obligationi seu instructioni religiosae illis procurandae obstrictos se sentiunt, et quatenus pessima consecutaria ex hac praxi descendant, nemo est qui non videat.

Postremo manet considerandum quod nee ipsis r marus. . r nam
in Concilio bane peru:ilem
circa aetatem Confirmationis legittime mtroducere fas est, nam . re
cilia quae, *per suos consultores*, Concilia Plenaria Regionalia
solet, quidquid *quasi novi* appareat relate ad praecedentes canonicas
spositiones in hac materia, prorsus expungit.

Ex his consequitur Concilio Oecumenico tantum, h_{ac} m re, iure
manet legiferandum.

Ceteroquin, uti ex dictis patet, *praxis* quae nunc, saltem m tatra
circa aetatem S. Confirmationis administrandae, viget, confusa, con
dictoria, perniciosa immo scandalosa videtur.

Et cum agatur non de re dogmatica sed disciplinari, temporl hu: ti
necessitatib^{us} mutatis, in bonum animarum et ipsims Ecc¹e¹siae C¹ris
iura mutate necesse est. Quod est in votis.

Non inutile putamus referre quad Em.mus Card. Montini in
tione libri *L'Eucaristia ai fanciulli* auctore M. Colombo, Ed. Ancora
scribit « La Cresima *sacramento dell'adolescenza cristiana*, sacrament.
della vita interiore e della fortezza esteriore deve avere una sua
colare preparazione e celebrazione: chi la unisce alla prima
senz a tro motivo, h e quello di semplificare spese e feste e regah, ne
modi ea l' sgm icato e l'efficacia» (cf. *Orientament¹ Pastora¹* li, marzo
1.959, pag. 44 et *Commentarium* P. R. Spiazzi O. P. 31° Synodo
tiarum n. 302, p. 48 in eodem periodico).

Du^m prof^{und}issim¹ obsequi mei sensus Eminen¹iae Tu^{ae} ex cor
profiteer omnia fausta Tibi a Domino adprecando.

Eminentiae Tuae Reverendissimae
umill.mus add.mus

ffi IoANNES CAPOBIANCO
Episcopus Urbaniensis et S. Angeli in Vada

232

Exe.Mr P. D. ANACLETI CAZZANIGA

Archiepiscopi Urbinatensis (Urbino)

31 agosto 1959

Eminenza Reverendissima

In risposta ¹¹
 con tutt¹ a venerata lettera del 18 giugno u. s. n. 1 C/59-1415,
 che la umi¹ta trasmetto all'Eminenza V. Rev.ma qualche mio parere
 Ecume¹ en. Pontificia Commissione per la Preparazione del Concilio
 p¹ nico giudicherà.

Itnpioro¹ rostrato al bac¹o d¹¹e S¹acra Porpora umi¹o d¹evot¹i ossequi e
 a¹ anta Benedizione.

dell'Eminenza Vostra Reverendissima
 dev.mo umil.mo

ffi ANACLETO CAZZANIGA
Arcivescovo di Urbino

1. Liceat Episcopis:

cesi a) amovere Parochos, quia necessitates exurgunt variae in dioe-
 Par;iset diuturna residentia, ipsi pigri evadunt, et saepe, ut in
 tur p¹ P¹ ec¹¹s solet, cum ovium et pastoris defectus aperte cognoscun-
 „ atim deest comprehensio et apostolatus infirmatur;
 tu¹¹¹ C) ?enedlcere Rosaria, imagines et Crucifixos et caetera signo tan-
 rucis;

fra M.c) Benedictionem Papalem, de qua can. 914 I. C., impertiri in-
 cito Pontificalem, post Homiliam, quia populus, Missa absoluta,
 Iscedlt;

scientia^{d)} tr¹ nationem, data necessitate, concedere, et, pro sua con-
 2 ' nocturnam permittere.

Cler¹ Vestr¹ talaris semper teneatur, quia, licet non sit de essentia,
 Icos tam¹ en d¹esignat, et saepms servat a ma¹o.

guide. Contr.a caelibatum, gloriam Cleri et decus Ecclesiae, ne vox
 4¹¹¹ admittatur.

ta¹ Diaconatu, quatenus status, summopere haereo anceps. At-
 p¹ tnen¹ s¹ statuendus censeatur, praesertim ob Sacerdotum defectum, viri
 tis¹ ro atlssim¹ i e¹gantur, et iam voto a^dstricti castitatis ut ex Insttu-
 saecularibus.

5. Sacramentum Confirmationis, utpote perfecti¹yum, conferendum
 censeo e¹ xeunte quinto ordine elementari; nam, ut a¹ta omittam, gravi¹s-

slum exstat hoe periculum, praesertim in dioecibus quae oratoriis non gaudeant, parochos numquam pueros et puellas, pro instructione catechetica adituros, qui, aetate iuniores, Sacramento Eucharistiae et Confirmationis susceperint.

6. Marxismum, quad communistae et socialistae profitentur, SS. Canones insectentur, ut Christifideles, quae sunt spiritus semper anteposcentes, a peste doctrinae damnatae longissime abhorreant, neve, progressu sociali oblectati, pretiosissimam fidem in discrimen adducant.

7. In domibus clericorum cohabitare prohibeantur omnes matrimonio iuncti vel matrimonium proximum orituri. Neque liceat clericis domi tenere et pretio alere personas propriae familiae extraneas, sive foeminas sive mares.

8. Residentia strictius obliget parochos: nam valde indecorum est quosdam convolare quotidie ad officia funebria, et in propria ecclesia saepe per totam hebdomadam numquam celebrare.

9. Exercitia spiritualia Clerici quotannis peragant.

10. In definiendis finibus paroeciarum, de quibus saepe disputatur, liceat Episcopis, ad moras solvendas, commissione uti ad hoe instituta, auditis tantum parochos ad quos res pertineat.

ffi ANACLETUS CAZZANIGA
Archiepiscopus Urbinatensis

233

Exe.Mr P. D. BLASH D'AGOSTINO

Episcopi Vallensis in Lucania (Vallo di Lucania)

29 agosto 1959

Eminenza Ill.ma e Rev.ma,

In riscontro alla Sua venerata lettera del 18 giugno s. n. 1 C/59-1429, dopa aver chiesto al Signore lumi necessari e aver sentito parere di ecclesiastici periti e prudenti, mi fo un dovere di segnalare sull'accluso foglio, gli argomenti che potrebbero essere tra l'altro trattati nel prossimo futuro Concilio.

Chino al bacio della Sacra Porpora con devoto ossequio mi confermo

dell'Em.za Vostra Rev.ma
devotissimo

ffi BIAGIO D'AGOSTINO
Vescovo di Valto di Lucania

I. In re dogmatica

a) Definitio dogmatica de Regalitate D. N. Iesu Christi et de Universali Mariae semper Virginis mediatione.

b) Expositio doctrinae Corporis Mystici Christi relate ad hodierna problemata.

c) Damnatio communismi athei et neo-modernismi.

II. In re morali

a) Explanatio et damnatio relativismi moralis et doctrinae quae vulgo « morale della situazione » appellatur.

b) Quacstiones et errores quae vitam familiarem, professionalem et socialem respiciunt.

c) Pericula pro publica moralitate quae hodie ex consuetudine instrumentorum « radio, televisione » nee non ex ludis sportivis promanant.

III. In re disciplinari

Optatur ut Concilium de amovibilitate parochorum, de incardinatione et de excardinatione clericorum, de immunitate regularium et de relationibus inter clerum dioecesanum et regularem revisionem faciat.

Praeterea valde suadendum est ut Patres Concilii, magna cum caritate pro salute animarum, conditionem sacerdotum apostatarum studeant.

IV. In re liturgica

a) Revisio et simplificatio pontificalis et caeremonialis episcoporum nee non ritualis romani, missalis et breviarii.

b) Quaestio de usu vulgaris sermonis in sacramentorum administratione.

V. In re pastorali

Doctrina de laicorum apostolatu et de catechetica institutione relate ad modernas fidelium necessitates.

ffi BLASIVS D'AGOSTINO
Episcopus Vallensis in Lucania

234

Exe.Mr P. D. LUCIANI MARCANTE

Episcopi Valvensis et Sulmonensis (Valva e Sulmona)

Sulmone, die 28 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Pergrato animo litteras excepi Eminentiae Tuae Rev.mae quibus meas requirebas sententias circa futurum Concilium Oecumenicum, quad Summi Pontificis Ioannis XXIII fel. regn. est in votis.

Consilio Tuo obsequens, plurics virorum ecclesiasticorum peritorum ac prudentium conventum habui, quibus, discreta quadam ratione, vexatas hodie passim quaestiones proposui abque iisdem exquisivi sententias.

Quas, debite coram Deo collectas ac perpensas, compendiatim mihi placet Tibi remittere.

1. Ante omnia, votum ardens « Ut unum sint » a Iesu Christo Domino Nostro, suam cruentam pro hominibus redimendis passionem ineunte emissum, temporibus nostris exagitatis magis ac magis christianorum corda commovet atque urget.

Quapropter mihi videtur, ut desiderabile hoe maximum adipiscatur, nihil esse omittendum, etiamsi cum fratribus dissidentibus in opinabilibus concedendum aliquid fore.

2. Quae Episcoporum sunt, maior autonomia, ut ita dicam, a Romanis Congregationibus est desideranda. Aliquae dispensationes in rebus matrimonialibus, licentiae gratiae favores minoris momenti, quae saepe regimini exercendo obviam veniunt nee particularem scientiam vel ponderationem exigunt, relinquuntur Episcopis. Quad ad Religiosorum Communitates attinet, aliqua saltem officia pastorale ministerium respicientia, uti Missarum diebus festis celebratio, Sacramentorum administratio carentibus quavis de causa sacerdotibus paroeciis addictis, cooperatio in catechizandis pueris, quae generatim opera apostolatus dicuntur, ipsamet Religiosorum publicarum Ecclesiarum visitatio: iurisdictioni episcopali sint subiecta.

3. Peroportuna aliquarum Dioeceseon Italicarum finium revisio mihi videtur. Sedes provinciales habeant Metropolitam, cui Dioeceses minores suffraganeae sint. Ratio est quia celerrima inventa adeundi Romam alioque Dioeceses « immediate subiectas » superfluas reddunt.

4. Quamvis ignotae mihi non sunt difficultates, regimen vitae communis pro clero exoptandum est. Quo modo, ex parte animarum pastorum

munera utiliora ac magis rationabilia forent, altera ex parte umor minorum ac pietatis exercitia sacerdotibus essent profutura.

5. Sacerdotum paucitas in dies aucta diaconorum, votis saltem ut nunc sunt non adstrictorum, reintegrationem fieri posse suggcrit. Qua fieret ut simul cum laicis simpliciter dictis, dum sacerdotes orationi ac ministerio verbi instarent, illi ad saecularia negotia incumberent.

6. Ad hoc aliquo modo pertinet can. 142 *C.I.C.* sacerdotibus prohibens mercaturam et negotiationem; qui ad aliud quodcumque saeculare negotium desideratur extensus.

7. Laici sacristae cum parochis adlaborantes vix hodie inveniri possunt. Attamen, ubi numerus suppetit, regularem congregationem ordines minores secumferentem pro ipsis instituere, quo facilius domus Dei decori provideri possit, consentaneum est.

8. Dispositum canonis 454 *C.I.C.* respiciens inamovibilitatem Parochorum abrogatur. Ratio est quia Episcopo, etiamsi poenales removendi rationes non adsint, parochum ad aliam sedem transferre, in qua illum melius agere ratum habet, saepe difficile, interdum fere impossibile est.

9. Habitus clericalis, qui diversus in variis nationibus apparct, ubi quodove utilius videtur, uni eidemque rationi conformetur.

10. Sollicitudo materna Ecclesiae videtur invocanda pro sacerdotibus illis qui - lacrimabile dictum - a voto sacri caelibatus defecerunt atque illegitime iuncti quadam naturalem familiam cum supervenientibus liberis sibi efformarunt.

Qui a lege caelibatus dispensari atque vitae christianae officia uti simplices fideles adimplere possent forsitan humanum foret.

11. Inaequalis distributio reddituum in beneficiis ecclesiasticis qua fit cuiusdam parvae paroeciae conditionem potiore esse quam aliarum notabilium atque oneribus gravioribus affectarum, ut sacerdotibus pastoralibus curis addictis congrue provideatur, unicam exigit administrationem.

12. Moniales, quae fere innumeras congregationes efformant, pro societatis hodiernae instantibus necessitatibus melius excultae desiderantur, cum ne ad humilem catechesim quidem docendam aptae interdum inveniuntur.

13. Etiam lex abstinentiae et ieiunii videtur reformanda. Non certo quod abolenda sit poenitentia quam scimus esse moralitatis fundamentum; sed aliquod inventum substituere, nostrorum temporum moribus magis accomodatum, pretium operis crit.

14. Quod ad Liturgiam attinet, plura mihi videntur suggerenda.

a) Latina lingua maneat, ut ita dicam, officiale eloquium Ecclesiae

nostrae. Attamen hoe principium frequentiori usui vulgaris eloquii, quo melius sensus liturgicus percipiatur, non obstat.

b) Redigatur tandem Codex liturgicus quo sacerdotes ac fideles facilius noscant viam qua aufugi possint a nemore denso innumerabilium sententiarum per saecula emanatarum.

c) Stato die Festum Paschae determinate fere omnium fidelium est in votis.

d) Tempus utile pro adimplendo Paschali Praecepto totum annum protrahatur, Communionem tamen paschalem commendando.

e) Processiones quae non sunt stricte liturgicae aboleantur ad indecora atque fanatica vitanda.

f) Ii qui praesunt reformationi Breviarii habeant prae oculis quamdam duplicem formam: breviorum pro recitatione individua, sollemniorum pro choro.

g) Patrini et matrinae in Baptismo potius quam promissiones ac obligationes spondere nomine baptizandi, quas hic, aetate proventus, admittere nolit uti propria, veritates fidei et praecepta noscere demonstrent simulque spondeant instructionem congruam ad firmanda promissa, tempore opportuno, filianis impertiri.

h) Colluvies librorum devotionalium, pluries inepta, dulcicola, nisi forte erronea, improprio eloquio conscripta atque edita, facile iuvat magis superstitionem quam pietatem. Unus liber precum, a peritis magistris exaratus atque a Sancta Sede adprobatus, exoptabilis est.

i) Missa, uti insinuat aliquis novus ritus, terminum habeat cum benedictione sacerdotis.

Eminentissime Domine, haec omnia, quae supra recolui, supremae Auctoritati Ecclesiae, Te mediatore, humiliter submitto; firmiter asseverans, si quid absonum fuerit a sensu Ecclesiae, me paratum esse refutare quidque ab Oecumenico Concilio decretum fideliter accipere atque observandum mandare.

Qua cum sincera fide, Sacram Purpuram Eminentiae Tuae osculans, me profiteor

ffī LUCRANUS MARCANTE

Episcopus Valvensis et Sulmonensis

235

EM.Mr P. D. CLEMENTIS CARD. MICARA

Episcopi Veliterni

Roma, 26 febbraio 1960

Em.ma e Rev.ma Signor Mio Oss.?no,

In ossequio al venerato dispaccio della Eminenza Vostra Reverendissima, Prat. 1 C/59-2, ho l'onore di rimettere, qui acclusi, alcuni argomenti che, a mio umile avviso, potrebbero essere trattati nel Concilio Ecumenico che l'Augusto Pontefice Si propone di convocare.

Prego l'Eminenza Vostra di scusare il ritardo, ben involontario, mentre baciandoLe umilissimamente le Mani, con sensi di profondo ossequio, mi ripeto

dell'Eminenza Vostra Reverendissima
umil.mo, devot.mo, obbl.mo servitor vero

'ffi CLEMENTE Card. MicARA
Vescovo di Velletri

I. DE VERITATE SANCTE CUSTODIENDA

Il Sommo Pontefice Pio XII di v. m. nella sua immortale Enciclica *Humani Generis* ha segnalato i gravi errori che serpeggiano « inter nonnullos filios Nostros quos incautum animarum studium vel falsi nominis scientia decipiunt » (A. A. 5., vol. 42 [1950] p. 571).

Così,

a) *Nel campo filosofico*

L'*Evoluzionismo*, specialmente quale lo insegna Theillard de Chardin e seguaci (« L'evolution redemptrice »).

L'*Esistenzialismo*, non solo quello ateo, ma anche quello detto cristiano, che però non risulta del tutto conciliabile con la filosofia perenne.

Il *Materialismo Marxista* e la sua impossibile coesistenza e collaborazione col cattolicesimo, anche sul campo assistenziale e caritativo.

Il *Progressismo* detto « cattolico » di alcuni cattolici a tendenze filomarxiste.

Il *Liberalismo* o capitalismo esagerato, che impedisce la integra applicazione della dottrina sociale cattolica e favorisce la reazione comunista.

b) *Nel campo ecclesiologico*

Rapporti tra Chiesa e Stato. Tendenze laiciste che spingono eccessivamente la separazione dei due poteri, ne parlano abbastanza di subordinazione e di collaborazione dell'autorità civile alla religiosa nei problemi di ordine misto.

Rapporti tra clero e laicato. Tendenze autonomiste eccessive del laicato rispetto al clero, con pretesa di critica anche pubblica e del clero rispetto alla gerarchia. Pretesa di indipendenza da parte dei laici nella soluzione delle questioni sociali, politiche ed anche morali, sia individuali che famigliari, senza la sottomissione ad una positiva direzione da parte della Chiesa docente (Teorie di Maritain, di « Esprit » ecc.).

c) *Nel campo teologico dogmatico*

Idee non chiare e talvolta errate sul Corpo Mistico. Si distingue ancora da taluni tra « anima » e « corpo » della Chiesa, quasi fosse possibile e sufficiente alla salvezza l'appartenere esclusivamente all'anima », senza appartenere, almeno « virtualiter », cioè con desiderio, per lo meno implicito, al « corpo » della Chiesa e quindi con l'obbligo di far parte anche esternamente della Chiesa Cattolica Romana, non appena conosciuta come l'unica vera Chiesa di Cristo (cf. *Encycl. Mystici Corporis*).

Eccessiva stima delle attività esterne d'apostolato di Azione Cattolica, di sport organizzato da sacerdoti, in confronto con la pratica dei Sacramenti, la cui frequenza è da raccomandarsi particolarmente ai giovani e a quanti sono impegnati nelle attività esteriori; della preghiera e della cultura religiosa; della pratica delle virtù cristiane, non escluse quelle più umili o apparentemente passive: umiltà, purezza, pazienza, ecc.... Conseguenti pericoli dell'*attivismo*, del *naturalismo*, dell'*esteriorità* o *superficialità*.

d) *Nel campo morale e sociale*

Opportunità di richiamare l'attenzione e di confermare, completandoli, gli insegnamenti di Pio XII su vari problemi morali, sociali, politici: morale del matrimonio; etica della situazione, continenza periodica, inseminazione, eutanasia, esperimenti bellici o scientifici, moralità della guerra batteriologica o atomica ecc.

Necessità di un'estrema sorveglianza e di maggiore utilizzazione delle scoperte moderne: radio, cinematografo, televisione, per la divulgazione e la difesa della verità cattolica.

II. DE SANCTITATE ET APOSTOLATU CLERICORUM ET FIDELIUM

Necessita di richiamare il clero, specialmente quello addetto al ministero, agli obblighi della degna celebrazione della S. Messa; preparazione e azione di grazie; confessione settimanale; meditazione giornaliera; S. Rosario; studio sacra (cf. Encycl. *E-laerent animo* di S. Pio X; Encycl. *Ad catholici sacerdotii* di Pio XI; Esortazione *Menti Nostrae* di Pio XII).

Opportunita di chiarire le idee intorno agli obblighi del clero secolare quanta all'uso dei beni temporali, con distinzione tra poverta effettiva, imposta dal voto, e spirito di poverta, necessario a tutti i cristiani e particolarmente ai sacerdoti; tra *virtu'* della temperanza, obbligatoria per tutti i sacerdoti, e voto di *poverta*.

Necessita altresì di distinguere tra la facoltà di disporre <lei beni del beneficio ecclesiastico a soli scopi ecclesiastici o assistenziali, e facoltà di disporre <lei beni patrimoniali di famiglia.

Necessita infine di chiarire in qual modo il clero debba curare la conservazione e l'incremento <lei beni della Chiesa, senza esercitare il commercio.

III. DE ECCLESIAE DISCIPLINA

Opportunita di richiamare il clero secolare e regolare alla retta concezione dell'*obbedienza soprannaturale*, contra lo spirito di aperta critica della Gerarchia; contra la mancanza di fede nell'assistenza dello Spirito Santo, di cui è assicurata la Gerarchia, non soltanto nell'esercizio del potere di *ordine* (amministrazione dei Sacramenti), ma anche dei poteri di *magistero* e di *governo*, in tutte le questioni attinenti, direttamente, alla fede e alla morale.

Cio per evitare gli errori del *razionalismo*, dello *pseudo-supernaturalismo* o *falso misticismo*, con appello a speciali carismi o missioni, non controllabili dalla Suprema Potestà o dai Vescovi.

Opportunita di risolvere quanta prima la questione <lei benefici ecclesiastici, non equamente distribuiti, spesso eccessivi per alcuni, insufficienti per altri.

Opportunita di studiare la possibilità di far amministrare i beni della Chiesa da poche persone ecclesiastiche competenti o secolari di fiducia, o di dare in conveniente affitto tali beni.

IV. DE SCHOLIS

Opportunita di vigilare affinché l'insegnamento ecclesiastico, specialmente nelle Università Pontificie e nelle Facoltà, sia impartito con maggiore attenzione all'insegnamento del Magistero viva della Chiesa,

regola prossima ed universale di verità, anche per quanta riguarda l'interpretazione delle fonti della Rivelazione: S. Scrittura e tradizione orale; dottrina dei Padri e dei Teologi; luoghi ausiliari: storia e filosofia. Tale maggiore attenzione dovrebbe far evitare lo *scolasticismo*, ossia l'indugio in questioni non più vive ed attuali; e il *razionalismo*, ossia la fiducia eccessiva nei propri mezzi di lavoro (cf. Encycl. *Humani Generis*; Discorso di Pio XII ai Professori ed alunni dell'Università Gregoriana, 1953; Discorso ai Professori e alunni del Pont. Ateneo Angelicum, 1958).

V. DE ECCLESIAE UNITATE

Tra le principali difficoltà per un ritorno dei dissidenti alla Chiesa di Roma, sembra che si possano annoverare le seguenti:

a) *Ignoranza* della vera dottrina della Chiesa Cattolica sulle questioni dogmatiche controverse e sul primato di Pietro e dei suoi Successori.

b) *Timore* che, unendosi a Roma, i Greci ortodossi perdano la loro giusta autonomia, le loro buone tradizioni.

c) *Spirito di falso irenismo ecumenico*, esistente tra i promotori del movimento ecumenico e tra gli ortodossi. Si fanno la persuasione di avere la vera *fede cristiana*, pur non riconoscendo il magistero della Chiesa; credono di essere membri di una stessa Chiesa Cattolica, comprendente tutte le confessioni cristiane (cf. Conferen. di Lambeth, in Inghilterra, 1958); di far parte di un unico Corpo Mistico, di cui Cristo sia il solo Capo, universale ed indivisibile, con esclusione di un capo *visibile* unico e di un *solo* Pastore supremo (cf. Encycl. *Mystici Corporis*).

d) *Dimenticanza* che la proposizione del Magistero infallibile, pur essendo la « conditio sine qua non » e la regola prossima della fede cattolica, mentre l'autorità di Dio rivelante e la regola suprema, tuttavia tale proposizione è necessaria *per tutti*, affinché si abbia la certezza *sopranaturale* di *possedere tutta la verità* rivelata da Gesù Cristo, senza alcun errore e senza deficienze.

E' contro l'assistenza divina promessa da Cristo alla sua Chiesa, il credere che tutte le confessioni possiedono le verità indispensabili alla salvezza e che tutte hanno i loro errori. Se può ammettersi che nessuna chiesa sia del tutto fuori della verità, si deve negare che nessuna sia in possesso di tutta la verità e che non vi sia il modo per accertarsi, con segni esterni ed interni, quale sia l'unica vera Chiesa di Cristo (cf. Concilio Vaticano, *De Ecclesia*).

ffr CLEMENTE Card. MICALA
Vescovo di Velletri

236

EM.MI P. D. IOANNIS CARD. URBANI

Patriarcha Venetiarum (Venezia)

Venetiis, die 29 septembris 1959

Em.me ac Rev.me Domine mi Obs.me,

Per venerabilem epistulam quam E. V. R. die 18 iunii 1959 I C/59-43 mihi scribebat, obsequenter prae oculis habens, magni honoris mihi esse puto, quarumdam quaestionum proponere themata quae secundum meum humillimum consilium, in Oecumenica Synodo, utiliter tractanda viderentur.

Uti liquet, agitur de quibusdam, vix enuntiatis in titulo, rebus indicavi quae vero melius essent enucleandae, si attentione aliqua mererentur.

Dum veniam peto ob tardiores meas epistularum rescriptionem - spe autem confisus benigne absolutus iri - optima quaeque E. V. Rev.mae impense ex corde ominor ac plurimam in Domino salutem dico.

E. V. obseq. dev.mus

83 IoANNES Card. URBANI
*Venetiarum Patriarcha*Prima pars: *Doctrina*

1. Momentum et munus personae humanae et praecipue libertatis personalis relate ad huius aetatis disciplinas (uti v. g. psychologia, sociologia, psychanalysis, etc.).

2. Iura et officia Auctoritatis legitimae; nativa aequalitas hominum: linguae et coloris et nationis cuiuscumque.

3. Natura ac officia communitatum socialium, scilicet:

- a) Domesticae Rei Administrationis;
- b) Politicae Factionis;
- c) Publicae Rei;
- d) Nationis;
- e) Institutorum denique Internationalium.

4. Familia (eius constitutio; iura; officia; munera) relate ad hodiernam Publicam Rem.

5. Prospectio christiana hominis lapsi ac redempti; relatio inter:
Naturam et Gratiam;
Personam ac Communitatem;
denique Tempus ac Aeternitatem, et quidem ad Novissima.
6. Damnatio: Naturalismi, Laicismi, Marxismi, Existentialismi athei, Relativismi theoretici ac moralis, Razismi, Modernismi et Neomodernismi.
7. Inspiratio ac interpretatio Sacrarum Scripturarum; Traditio ac Magisterium Ecclesiasticum; Sacra Scriptura virtutum ac vitae christianae fons.
8. Suprematia Ecclesiae ac praesentia et crescentia in Orbe; eius relatio ad Instituta Nationalia ac Internationalia; tolerantia Religiosa; Ecclesiae ac Status moderni mutua habitudo.
9. Ordo laicorum catholicus; eorum situs in Ecclesiae gremio; laicorum et Hierarchiae habitudo:
in quotidiana vita;
in Apostolatu;
in Institutionibus.
10. Quaedam promovenda studia ac varia media et tentamina ad facilius revocandos fratres dissidentes: haereticos et schismaticos vel longinquos, uti plerumque: communistas ac nihil omnino curantes religionem.

Secunda pars: *Disciplina*

1. Docendi ratio ac via, religiosa et culturalis in Seminariis, Novitiatibus domibus ac Studiorum Sedibus.
2. Ad ecclesiasticum caelibatum educatio seu: instructio ac provectio; inter Sacerdotii candidatos, consequens selectio.
3. Aliquot annos in Diaconatus ordine permanendum cum voto castitatis ad tempus et cum recedendi a voto possibilitate.
4. Non conferendus Presbyteratus Ordo clericis ante trigesimum aetatis annum, et emissio tunc perpetuae castitatis-voto.
5. Sacerdotalis vita: pietas, castitas, docilitas, zelus, scientia; paupertas et decor in vita Sacerdotali; vita communis et caritas inter sacerdotes fovenda.
6. Methodologia pastoralis, praesertim ad ministerium Verbi, revisenda; consilium de catechismo hodiernae locutioni ac docendi rationi adaptando propositum; nee non relate ad novissima problemata quae ad disciplinas religiosas, morales ac sociales pertinet.

7. Novensili Clero auxilium.
8. Pro apostatis sacerdotibus adiuvationes.
9. De lege concursus et inamovibilitatis Parochorum revisenda; pro libera collatione et ab officiis remotione normae.
10. Praevidentia socialis pro Clero: disceptatio circa retributiones, redditus eorumque administrationem; systema de Beneficiis reformatum.
11. Saecularis ac regularis Clerus et in dioecibus nee non inter dioeceses nationesque distribuendus.
12. Nee Religiosae Congregationes masculini vel foemini sexus neque Instituta Saecularia, unquam erigenda, quorum finibus iam sit canonicè provisum in Ecclesia Dei per aliam Religiosam Familiam.
13. Ordinum Religiosorum ac Congregationum et Institutorum actio apostolica rationaliter per partes et res et personas moderanda, ne pluat abundanter in locum unum, nimia autem siccitate alibi aestuante.
14. Reformandum, perspectis episcoporum iuribus nee non pastoralibus necessitatibus, vitae dioeceseos ingruentibus, iuridicum *exemptionis* Institutum.
15. Collectio oblatarum etiam ostiatim vel per ephemerides moderanda; idem dicendus de pueris ad vitam claustralem vel huiusmodi, inquirendis et seligendis.
16. Paupertatis votum non personaliter tantum sed et collective per communitatem exercendum in: Conventibus, Monasteriis, Institutis, Polyclinicis, Nosocomiis huiusmodi, aedificandis et conducendis.
17. Cleri coadiutores et coadiutrices e laicorum ordine, seligendi quoad:
 - cultum;
 - catechesin;
 - caritatis actionem;
 - adiutorium sociale.
18. Coordinatio et subordinatio Episcopali auctoritati: Institutio- num Ecclesiasticae Auctoritati subiectarum uti scholae, collegia, nosocomia, coloniae, associationes etc.
19. Structura ac iura Operis Caritativae Ecclesiae in orbe et dioecesi et paroecia.
20. Laicorum ordo reapse testans praesentiam suam in socialibus structuris.
21. Revisendum ius matrimoniale relate ad processum ex motivis nullitatis.
22. Revisendae censurae ecclesiasticae una cum earum reservatione.

Tertia pars: *Liturgia*

1. Revisenda ac ad simpliciore formam redigenda:
 - a) Pontificale ac Caeremoniale Episcoporum;
 - b) Rituale, Missale ac Breviarium.
2. Utendum vernacula lingua in Liturgia, moderando textum latinum infra actionem, per partes.

Quarta pars: *Publicae necessitudines et officialia*

1. Congregationes Romanae, Tribunalia et Officia; revisenda et coordinanda.
2. Apud omnes nationes statuendi: Episcoporum Conventus Nationales.

ffī loANNES Card. URBANI
Venetiarum Patriarcha

237

Exe.MI P. D. AUGUSTIN! ROUSSET
Episcopi Ventimiliensis (Ventimiglia)

10 ottobre 1959

Emznenza Reverendissima,

Colgo assai volentieri l'occasione dell'invio delle mie modeste « animadversiones », per porgere a Vostra Eminenza molti devoti ossequi, mentre, chino al bacio della S. Porpora, mi riprofesso

Dev.ma in Christo
 ffī AGOSTINO ROUSSET
Vescovo di Ventimiglia

Subscripto Episcopo videtur quad ordinariae facultates Episcoporum sint ampliandae, inserendo in futuro nova *Cadice I. C.* facultates sic dictae « quinquennales »:

« Tribuatur Episcopis etiam facultas, onerata eorum conscientia, permittendi binationes et etiam trinationes Missae, si id stricte requiritur ad bonum Fidelium, cui aliter providere nequeant ».

Videtur quad loco specialis concursus ad normam Constitutionis

Benedicti XIV *Cum illud* (can. 459, § 4), sufficiat concursus generalis aliquando habendus in singulis dioecesibus.

Paroeciae omnes declarentur amovibiles (can. 454).

Reservetur Sedi Apostolicae collatio tantum Beneficiorum quae in dioecesibus obtinent Familiares (etiam simpliciter honoris) Summi Pontificis; et reservatio limitetur unice ad eorundem immediatos Successores (can. 1435).

ffi AuGusTINUs ROUSSET
Episcopus Ventimiliensis

238

Exe.MI P. D. FRANCISCI IMBERT!

Archiepiscopi Vercellensis (Vercelli)

Vercelli, 29 agosto 1959

Eminentissime Domine,

Libenter debitum persolvo tibi significandi, Eminentissime Princeps, responsiones quae ab Eminentia Tua - N. Prot. I C/59-1439 - desiderantur circa res et argumenta quae in futuro Concilio tractari poterunt.

Cum innumerae sint quaestiones quae futuri Concilii Patres tractaturi essent, aliquas tantum exponere et enucleare mihi licebit: immo et hae tantummodo delibantur.

Purpuram humillime osculando, impensos animi sensus ex corde, Eminentissime Domine, tibi profiteor.

Eminentiae Tuae Rev.mae
devotissimus

ffi FRANCISCUS IMBERTI
Archiepiscopus Vercellensis

DE RE DOGMATICA ET DE UNITATE ECCLESIAE

De re dogmatica

1. Humiliter sed ardentissime adprecamur ut Concilium Mariam Ss.mam omnium gratiarum Mediatricem, ac proinde omnium hominum Matrem esse, declaret et dogmatice definiat.

Haec definitio coronaret annum Marianum (1958) et peculiari devo-

tioni faveret his diebus in Ss.mam Matrem Christi, scilicet de Maria per universum mundum peregrinante.

2. Adversum quemdam « Humanesimum christianum » diebus nostris in humanum genus grassantem, qui hominis extra modum autonomiam praedicat, et ad rerum temporalium et voluptatum cupiditatem animos accendit, proponitur ut Concilium iterum atque iterum declaret christianum in Christo incorporari atque hoc sentire oporteret quod et in Christo Iesu (*Ph.* 2, 5) et semetipsum abnegare (*Luc.* 9, 23) et ventri servientes regnum Dei non possidere.

3. Cum nostro tempore scientia in re atomica declaret vitam excitari posse a materia inerti, Concilium magna cum voce adfirmet mundum universum, inertem et viventem, creatum a *Dea* esse; possibilitas autem esset per scientiam hominibus excitandi vires in naturae rebus absconditas, quibus mundi evolutio producitur.

Item de creatione et evolutione hominis corporis.

4. Cum huius saeculi homines magis atque magis ad apostolatum vim et animum tribuant - virtute et merito praesertim Actionis Catholicae - ne vera cum falsis confundantur, oportet originem, naturam, finis apostolatus laicorum definire.

5. Item definire oportet originem, naturam et fines participationis laicorum ad Christi Sacerdotium.

Res est magni momenti cum sensus et studium in rem liturgicam ubicumque effervescit.

6. Optandum est novum fidei symbolum, in qua sint praecipuae veritates ex novissimis definitis, praesertim illae de Maria Virgine Ss.ma, quae omnes praesenti simbolo desunt.

7. In re ratiali seu de unitate naturae hominum, verbum a Concilio optamus quod illuminare mentes huius saeculi valeat, et ita contentiones et iurgia desinant.

De unitate Ecclesiae

1. Peculiaris precum forma proponitur quae menstrua recurrat, sicut, exempli gratia, prima mensis feria sexta, ut Deus concedat homines omnes in unum ovile sub uno Pastore congregari.

Una hebdomada per annum pro Unitate, quae iam in mense ianuario celebratur, non esset - mea sententia - sufficiens, seu uti preces, seu uti subsidium, qua res magni momenti semper animo et studio hominum praesens sit.

2. Congressus cum haereticis et schismaticis favendi sunt, ut accurate doctrinam eorum, erroresque et vitia cognosci possent.

Item diligenti rerum notitia, et familiaritate consecuta, efficaciter de unitate conveniri potest.

Videtur primatum Summi Pontificis non amplius haereticos abhorrere, immo subsidium csset illos liberare a servitute auctoritatis civilis.

3. Item favenda esset catholicorum participatio haereticorum congressibus ne ulla occasio omittatur ad unitatem conciliandam.

DE RE PASTORAL! ET DE DISCIPLINA CLERI

1. Opportuna videtur instauratio vitae aliquatenus communis, praesertim pro clero iuniori: optabilis igitur cohabitatio parochorum et vicariorum cooperatorum non solum, sed ad praecavenda ingravescentia pericula quae ab huius temporis societate, paganismo et materialismi principiis imbuta oriuntur magis magisque, optabilis videtur etiam institutio communitatum missionarium (v. d. Comunita Missionarie), in maioribus Paroeciis ruralibus, praevia unione plurium Paroeciarum minorum, uti iam erat in antiquis « plebibus ».

« Urbanismi », quod vacant, causa, populus continue minuitur in quampluribus Paroeciis ruralibus (in Dioecesi Vercellensi, e. g. 2-4% circiter in anno) ita ut in his parvulis Paroeciis Parochi pluries iuniores frequenter tempus terant in damnum sui ipsius et animarum quoque propter progredientem imminutionem spiritus apostolatus.

Ex unione plurium Paroeciarum similium ad normam can. 1433 § 1, opportunioribus viis adhibitis relate ad particularia locorum adiuncta, sub Parocho cum uno vel pluribus Vicariis indubia commoda videntur oritura sive ex vita aliquatenus communi sive ex meliori usu virium Sacerdotum pro animarum bono spirituali. At ubi propter distantiam Paroeciarum res adeo non est possibilis conferentiis de quibus in can. 131 § 1, addantur ex obligatione piaie exercitationes pluries in anno, quantum fieri potest, ad Sacerdotum pietatem promovendam.

2. Inter causas canonicas amotionis Parochi ad normam can. 2147 § 1, optatur addi modum aetatis (v. d. « limite di eta ») ita tamen ut sit in facultate Ordinarii illum urgere vel non, attends necessitatibus particularibus Dioecesis et animarum. Non raro enim, immo saepe saepius, evenit ut, propter provectiorem aetatem, quamvis non omnino impares muneribus paroecialibus obeundis sint huiusmodi Parochi, et curae animarum aliquomodo provideri possit ad normam can. 475 per Vicarium adiutores, regimine hoe durante, pedetentim destruat quod Parochus in praecedenti activitate pastoralis aedificavit. Nam Vicarius adiutor saepe nee periculum (« responsabilita ») in se recipit, nee Pa-

rochus senex, ut experientia comprobatur, id ei concedit; qua de causa vita paroecialis, « actio catholica » v. d. et cura animarum dilabuntur.

Cum hoe problemate « modus aetatis » connecdtur aliud providendi Cleri necessitatibus (sive curati sive non) pensione mediante, pro aetate et viribus invalidis (pensione di invalidita e vecchiaia) ita ut Parochus amovendus sive propter aetatem simpliciter, sive etiam propter causas de quibus in cit. can. 2147 § 2, praeoccupationes non habens in crastinum, facilius paroeciam dimittat.

3. Votum exprimitur quad reformatio Divini Officii aequetur necessitatibus pastoralibus Cleri curae animarum dicad, diebus festis praesertim, attends imminutione Sacer<lotum saltem relativa, notabili augmento operum pastoralium et maioribus exigentiis horum temporum, sive hoe sit per reductionem cursus officii, sive per totalem aut partialem dispensationem a iure quando rerum adiuncta id postulent.

4. *Codex I. C.* (can. 470 § 1) inter libros paroeciales includit librum status animarum. Sed quam difficulter huiusmodi liber ad normam *C.I.C.* et Synodorum exaratus de die in diem redigatur (venga aggiornato) in magnis paroecis urbium praesertim propter continuas fluctuationes incolarum, omnes norunt. Est tamen hie liber instrumentum curae pastoralis quam maxime necessarium Parocho ad cognoscendas aves sui gregis. Ad expeditiorem reddendum laborem, utilis creditur institutio chartae christianae agnitionis (carta d'identita cristiana): in hac adnotetur successive Baptismus, Confirmatio, prima Communio etc. cum sigilli paroeciae impressione. Fere omnia gubernia obligationem statuerunt huiusmodi chartae pro agnitione subditorum. Similis moderatio pro catholicis qua subditis Ecclesiae videtur utillima. Non latent quidem difficultates in inidis praecipue. Fortasse longum tempus requireretur ad conscientiam creandam utilitatis huiusce novitatis in Chrisdfidelibus. Seel ex eadem indubia eveniunt commoda curac animarum attends multiplicibus transmigrationibus incolarum nostrorum temporum inter dissitas quoque regiones.

5. *C.I.C.* nihil habet pro moderando usu instrumentorum noviter a viris magni ingenii detectorum huiusce aetatis, id est quae vulgo vacant: « cinematografo, radio, televisione ». Ad praecavenda permulta damna et pericula quae in dies magis magisque ex his oriuntur sive pro fidelibus, sive pro clero necesse est quodl normae congruae ad uniformitatem disciplinae statuuntur tum pro fidelibus, tum pro aulis cinematographicis paroecialibus tum pro clero quoad publicam et privatam visionem et audidonem.

6. Abusus late invaluit indicendi sub specie piarum peregrinationum, quae a *C.I.C.* (can. 2313 § 1) inter praecipuas poenitendas, a

clero sive saeculari sive regulari et a laicis quoque, recensentur aliquo Sacerdote vel Religioso participante, itinera iucunda seu v. d. « gita di piacere », inscio Ordinario. Cum haec nihil prorsus habeant spiritus poenitentialis vel quod inserviat bono animarum, immo saepius propter periculosam promiscuitatem iuvenum utriusque sexus aut propter exclusivam, vel quasi, participationem mulierum dedeceant clericis, videtur statuenda norma canonica (iuxta decretum S. C. C. 11-2-1936 p. 167-68 prorsum a quampluribus oblitum) qua nulla peregrinatio agatur inscio Ordinario, cuius munus erit licentiam denegandi aut concedendi, cognitis prius adiunctis, fine religioso esclusivo vel absolute praeminenti, locis et proposito (programma).

7. Universalitate catholicae Ecclesiae perspecta, votum exprimitur facilius reddi, ut ita dicam, mutuationem (« prestito ») etiam temporaneam Sacerdotum a dioecesibus Cieri divitioribus sive dioecesibus qui carentia aut aliqua particulari necessitate laborant sive missionibus.

8. Non pauci Sacerdotes suae vocationis et suorum munerum immemores, proh dolor! e castris Ecclesiae exierunt. Necessaria aut perutilis videtur eorum recensio (« censimento »). Ex iisdem non rari, qui luxuriose vivunt, imminutiones ex hereditate atavica (« tare ereditarie ») habent, quae, cum ignotae quidem essent tempore ordinationis, serius exploserunt. Eorum recuperatio, qua Sacerdotum, igitur non solum dubia manebit, sed quam maxime aleatoria. Immanens periculum aderit post conversionem, etiam sinceram, ipsos cum renovato scandalo fidelium propositis deficere et, occasione data, cum sint ad malum proclivi, ad malos habitus reverti. *C.I.C.* can. 214 in casu utique metus gravis et coactionis legitime probatorum, praevia iudiciali sententia, concedit reductionem ad statum laicalem sine obligationibus. Quia imminutiones ex hereditate (« tare ereditarie ») graviter saepe minuunt voluntarium, videtur utile quod haec gravis quaestio a Concilio saltem examini subiciatur, et si res ferat, stabiliatur, si casu pro casu examinato iudicialiter et legitime probatis a viris in arte medicali peritis huiusmodi imminutionibus, locum esse poterit concedendi gratiam reductionis ad statum laicalem sine obligationibus.

Sed absolute quaestio tractetur, ad praevenienda pericula et falsas interpretationes circa disciplinam catholicam coelibatus; necessarium videtur quad decisiones fortuitae (eventuali) in hoc capite excludant periculum aliarum defectionum ex parte eorum qui optant abolitionem coelibatus ecclesiastici.

Ad vitanda pericula futura, in quantum fieri potest, statuatur expresse inter requisita ut quis licite ordinari possit (can. 974 § 1) absentia huiusmodi imminutionum ex hereditate et exinde populo im-

blema duplex ubique terrarum revera est: A) pro scholis catholicis et ubi directam actionem Ecclesia exercet aut exercere potest; B) pro scholis statalibus ubi forte indirectam tantum actionem exercere valet Ecclesia.

A) *In scholis catholicis*: tria vota exprimuntur, videlicet: a) quoad « scholam religionis »; b) quoad « caeteras disciplinas omnes »; c) quoad « collaborationem parentum alumnorum » cum magistris-educatoribus.

schois

3) conficiantur pariter subsidia docta et practica simul, quibus ipsi magistri illuminentur « quomodo singulae disciplinae » in omni gradu scholae, a primariis nimirum usque ad universitates, spiritu vere christiano et catholico ad recte efficiendas iuveniles animas tradi possint et debeant. Quod enim sensu agnostico, naturalistico, materialistico, impio etiam et immorali ab aliis male fit, cur non bene in bonum a bonis etiam fiet? Fiat pro litteratura, fiat pro historia, fiat pro scientiis; fiat pro singula quaque disciplina.

4) Sic paretur in omni campo doctrinae « cultura catholica » qua tota vita ipsa socialis a servitute « spiritus technicae » liberetur, ut « spiritu christiano » vivificetur.

B) *Pro scholis publicis*: ubi actio directa exerceri potest, idem dicendum ut supra. Ubi vero actio Ecclesiae et catholicorum potius aut tantum indirecta adhuc esse potest, haec actio variis hisce praecipue modis videtur omnino commendanda et urgenda:

a) *Consociationes magistrorum* (locales, regionales, nationales, etiam internationales): quam maxime solidentur, foveantur, « ideologia christiana, catholica » imbuantur, intense sapienterque curentur, ut ipsi indirecte « spiritu » saltem docendo influant, ubi ipsa Ecclesia quod ei spectat adhuc directe obtinere nequit aut vix tantum potest.

b) *Consociationes parentum alumnorum catholicorum*: ut supra efficaciter promoveantur, curentur, instruantur ut ipsi iuxta uniuscuiusque regionis Constitutionem, suo iure bono utantur; ipsi iidem paedagogice instruantur ita ut efficacius eorundem actio domi cum magistrorum catholicorum actione in scholis concordet atque cooperetur; immo, in hunc finem simul periodice congregentur et parentum consociationes et consociationes magistrorum ut communia principia, problemata atque educationis christianae rationes audiant, noscant, pertractent. Hoc enim, sat mira perspicacia atque in dies perfectius concordata realique dinamismo historiae adaptata organisatione curant, sicut oportet, « in solidum » catholici.

c) *Catholicae Ecclesiae codex iurium fmdamentalium circa scholas et educationem iuventutis*: sicuti fere in ordine civili habetur « Codice sociale di Malines », item « Codice di morale internazionale di Malines », similiter Universalis Ecclesiae Codex Iuris scholastici et paedagogici elaborati auspicandum est, sicut iam ex Congressibus Catholicis Americae Meridionalis in particulari « Codex Iuris Ecclesiae de Educatione » habetur. Ius generale poterit, iuxta Constitutiones et leges cuiusque nationis, Iure quodam particulari nationali compleri seu adaptari.

d) *Opinio publica catholica efficacius fovenda, augenda, dirigenda*: omnia iura bona in quavis natione a Catholicis probe noscenda, vulganda,

quae, in casu, scholam educationemque respiciunt: ephemerides, alia media publicae informationis catholicorum « in solidum » ad ista bona iura civilia propugnanda moveantur, dirigantur; ubi prospectus legum agitantur discutiuntur, « opinio catholicorum », « schemata, desiderata, consilia, programmata catholicorum », cetera, democratice edantur, defendantur, sapienterque urgeantur, sicut et caeteri proponunt, condendum. Id exigit democratica applicatio Constitutionis, Legum, in multis nationibus; id expectat publica auctoritas civilis ubi est bene disposita erga Ecclesiam; si male disposita, per idipsum pro posse cohibetur, infrenatur saltem ex parte?

DE SOCIETATIS REBUS

I. *Praenotiones*

Temporibus nostrae societatis perspectis, haec praecienda videntur:

a) Ab ordine divino subductus « modus vivendi » est: ad corruptionem nititur naturalem principium societatis, etiam philosophice, quod a Deo proficiscit. More ex animo plurium verum et divinum principium vitae socialis, ob facilem errorem, excidit, ita ut, saepe, sine ratione, tantum utilitati deliberationes hominis vel partis committatur. Opus est ad veritatem gentes reducere.

Ipsam vitae socialis finem, id est conservatio ac perfectio vitae, obliviscitur. Communi utilitati homo committitur, et etiam plures inter catholicos huius principii notionem aut in sola cognitione tenent, aut nullam habent.

Partim « individualismus », partim « collectivismus » doctrinae catholicae aequabili compensationi obstant. Opus insuper est dignitatem hominis in aestimatione reducere ad coactionem adversam, quae ad « materialismus » pertinet.

b) In humana activitate fundamenta evolutionis socialis coalescere debent. Humanum opus magnam tenet dignitatem: munus est et ius. Nunc autem magna hominum pars in huius iuris detractioe superest et superveniens otiositas morum formidolose perversitatem alet. Contra fas, divitiarum distributio inter vitiosos voluptarios et opus non habentes, pernium interest. « Rerum novarum » et « Quadragesimo anno » reminiscere conductores operum in votis est, ut indigentiam summo opere removeatur.

c) Una cum rebus societatis studio quaestio civilis adest, et ab illa naturaliter oritur. Minus olim quaestio civilis ardua erat: quia

gentes faciles rationes habeant et propagatio erroris magnus opus erat; notiones christianae doctrinae animo incumbant. Perversitas morum et faciles errores nunc habemus.

« Paganitas vitae » et « protestantismus » mentes consuetudinesque perturbant. Nunc fascinatio dissensionis et praeiudicatae contentiones patitur.

« Democrazia cristiana » ipsa, quae in rebus societatis virtutes evangelicas turbat, inepta nunc videtur. Bonorum contentiones et utilitas mores rem publicam gerentium conformant, societas autem ad interitum ruit.

« Ephemerides », « radio », « cinema », « televisione » perversitatem morum iuvant. Domesticae institutiones afflictae sunt; commoventer, inter gentem, malum facientes augentur. Nunc rei publicae gerentium infirmitas opum videtur; immo vero regentes ipsi, pro conservationis societatis studio, ad imperium obtinendum inter se magna contentione agunt.

d) « Marxismus », magnum societatis periculum, inimicus est; doctrina illius magis magisque mentes aggredit et illius artificium non minores factiones solum sed aliquos etiam « democristiani » allicit.

Inimicus alter, « laicismus » est: multo magis contra catholicam doctrinam quam contra clericos, a « liberalismo » et « radicalismo » rectum, secreto a vigilante et imperante « massoneria » motus est. « Laicismus », cui mere utilitaristicae factiones palam adsunt, de animo Deum excidit, crescit aliquosque catholicos aggredit.

e) Etiam « cura rerum », quam « oeconomiam » vocant, cum rebus societatis rationem habet. « Oeconomia » in « monopoliis » contrahitur et in opificum et agri culturae detrimentum, ad « urbanesimum » convergit.

Res ipsa in corruptione morum magnam pattern habet et vinculos familiares dissociat.

II. *Postulationes*

a) Clara et absoluta damnatio errorum et doctrinarum similium.

b) Damnatio factionum in incomposita progressionem.

c) Monitio paterna sed suprema quotiescumque homines vel factiones dissociationis causa sunt.

d) Codificatio « oeconomicae » quaestionis secundum Summorum Pontificum institutiones.

e) Libertas Ecclesiae quod ad factiones in re publica gerentes.

DE RELIGIOSIS

De mutua cooperatione Clerum saecularem inter et regularem

Ecclesiam omnino desiderare cooperationem inter Clerum saecularem et Religiosum manifestum est, sive ex eius opera in saeculorum decursu, sive ex ipsa Lege Canonica (can. 608). Ibi enim praecipitur Superioribus religiosis ut curent suorum subditorum diligentiam erga petitiones Ordinariorum Loci et Parochorum; vicissim hortatur Ordinarios et Parochos ut magni faciant operam Religiosorum praesertim in Ministerio Missionum et Confessionum.

Plurimum utilitatis pro vita spirituali populi Christiani ipsiusque Cleri obtentum esse ex praesentia Communitatum Religiosarum comitantium Ministerium Cleri Dioecesani abunde historia testatur. Familiae enim Religiosae quae multiplici foecunditate in vinea Domini ortae sunt, efficaciter ministerium exercuerunt ad fidem in populis firmandam, in promovendis operibus Cultus, in virtutibus evangelicis, in educanda iuventute, in infirmis et pauperibus iuvandis, in oratoriis constituendis et scholis, in Verba Dei et Sacramentis ministrandis.

Non est tamen praetereundum extitisse sat frequenter discrimina quaedam inter Clerum utrumque, propter similaria ministeria in eodem loco exercita, erga eundem populum, aliquando non ita numero conspicuum qui egeret praesentia multarum Ecclesiarum pro suis necessitatibus spiritualibus. Ipsa vita Sanctorum Institutorum Ordinum et Congregationum Religiosarum specimina plura praebet huiusmodi controversiae, quae aliquando fragilitates humanae iudicandae videntur, quandoque vero in iurium collisione fundantur, quae perplexitatem animorum genuerant. Nee defuerunt momenta quibus similitudines mutuae in fidelium damnum versabantur.

Sapiens Ecclesiae regimen monita Sanctorum qui unice gloriam Nominis Christi inhiabant profert ante oculos omnium. Pluribus etiam Legibus conatur pacem efficacem et utilem cooperationem certam redde in bonum commune.

Codex enim, etsi statuit plures Religiosas Familias esse exemptas a Iurisdictione Ordinariorum Loci, et immediate Sanctae Sedi subiectas, attamen ipsam exemptionem moderatur pluribus Canonibus qui volunt Regulares et Religiosos Ordinario Loci dependentes in operibus Ministerii, in praedicatione, in confessionibus audiendis (cann. 615, 874, 1338). Ceterum ipsi Religiosi sua sponte optant saepissime praesentiam in suis Domibus et Ecclesiis Ordinariorum et Parochorum, ut unitas populi erga suos Pastores tecta maneat, et ita persequantur desiderium

Ecclesiae sive in fide firmanda, sive in ovibus perditis requirendis. Ita fit ut mutua aemulatio in bonum et gloriam Dei efficaciter promoveatur.

Cum tamen humanae res saepe tentamina experiantur quae indigent vigilantia Superiorum et eorum praeccepto decisivo, proponenda videtur maior Ordinarii Loci auctoritas in Ministerio Religiosorum etiam in propriis Domibus et Ecclesiis exercendo erga populum fidelem, ita ut eorum actio et zelus maxime foveatur iuxta ipsorum vocationem et institutiones, et cuivis damno divisionis occurratur.

ffi FRANCISCUS IMBERT!
Archiepiscopus Vercellensis

239

Exe.MI P. D. CAROLI LIVRAGHI

Episcopi Verulani et Frusinatensis (Veroli e Frosinone)

Verulis, die 28 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Pergratum mihi est humiliter in Domino communicate Pontificiae Commissioni Anteparaeparatoriae animadversiones et vota pro futuro Concilio.

Argumenta ad tria capita colligi possunt, doctrinam nempe, disciplinam, technicam.

I. De doctrina

a) Clarius enucleare sensum et fines dogmatis Corporis mystici. Quenam inter Sacerdotium et Laicatum relatio dogmatica? Quousque Laicus dici potest Sacerdos?

b) Definite Mariam omnium gratiarum mediatricem.

c) Quam apertissime explanare relationes inter Ecclesiam et politicas factiones.

II. De disciplina pastoralis

a) Corpus mysticum, quod invisibilem et intrinsecam habet unitatem, habeat et extrinsecam exsterioremque unitatem! Unitas suprema lex esto!

Unitas in caritate materiali seu beneficentia, in ideis propagandis per ephemerides, per machinas quas radio, televisione, cinema, vocant, unitas in scholis, in vita communi clericorum, in paroeciarum et Dioe-

cesium contrahendo numero (auferatur tandem maxima quae nunc est differentia inter paroeciam et paroeciam, dioecesim et dioecesim circa animarum numerum et bona beneficialia), unitas in apostolico labore omnium Ordinum et Congregationum coordinando.

b) Alacre studium plene possidendi omnia ad propagandas ideas media quae vocant « radio, televisione, stampa, cinema, cultura ». Dum missionalis Sacerdos in Africa decem animas capit, Romae animae pereunt!

c) Inamovibilitatem parochorum temperate, concursum ad paroecias abolere, vicissitudines et optiones, servata iustitia, parochis statuere, officium divinum corrigere et imminuere, usum vestis talaris plenissime confirmare, ubi nunc mos est. Confirmare gravem quam habent Christiani obligationem audiendi, in diebus sacris catechesim.

III. *De technica pastorali*

Agilem et sobriam burocratiam in Actione catholica statuere. Ad oratoria construenda cum ludis qui vulgo « palestra, campo sportivo, teatro » vocantur, enixe hortari.

Omnis Paroecia suam habeat domum paroecialem, et omnis Regio Conciliaris suum pro Sacerdotibus invalidis et aetate onustis asylum!

Vocationes sacerdotales in pueris et in iuvenibus post lycaum curare. Clericus, accepta tonsura, expensas quas « retta mensile » vocant amplius ne solvat: res Ecclesiae est, Ecclesia eum nutriat!

Matrimonium militibus (carabinieri, pubblica sicurezza ecc.) anticipare. Religiosi mendicantes in publicis exercitiis ne eleemosynas colligant. Vestes chorales, indumenta pontificalia etc. imminuere et ad sobriam formam redigere.

Episcopi ampliores habeant facultates in seminariis maioribus Ordinibus religiosorum conceditis, in dispensandis impedimentis, in legatis reducendis, in binationibus vel trinationibus concedendis, in bonis ecclesiasticis alienandis.

Interim impensos animi sensus ex corde profiteor Eminentiae Tuae, cui fausta quaeque a Domino adprecor.

Eminentiae Tuae Reverendissimae
add.mus

ffi CAROLUS LIVRAGHI
Episcopus Verulanus-Frusinatis

240

Exe.MI P. D. IOSEPHI CARRARO

Episcopi Veronensis (Verona)

Veronae, die 1 septembris 1959

Eminentissime Domine,

Rescribens ven. Epistulae, quam Eminentia Tua subscripsit, Pontificiae Commissionis Anteparaepratoria Concilii Oecumenici (n. 1 C/59-1442 diei 18 iunii) simpliciter et aperte in adnexis foliis exponam quae sentiam, quod spectat ad argumenta et explicationem proximi Concilii Oecumenici.

Omnia fausta Eminentiae Tuae adprecor et, eo qua par est obsequio, Romanam Purpuram osculatus me addictissimum profiteor.

ffi IosePHus CARRARO
Episcopus Veronensis

1. In primis cupio significare Augusto Pontifici animum gratissimum meum et totius Cleri et Populi Dioecesis Veronensis quod optime cogitaverit Concilium Oecumenicum indicare.

Nostra enim aetate perutilis videtur contio Episcoporum et Patrum Conciliarium, Summa Pontifice Praeside, qua clarius doctrinae exponantur, quae nostris temporibus maxime respondeant, praecepta disciplinae pro Clero et populo christiano apte revocentur, institutiones subiiciantur laboris pastoralis maxime idoneae novis rebus tecnicis et socialibus, quae a Concilio Vaticano ad nostram aetatem se evolverunt.

2. Humiliter hoc proponere audeam ut, perspecta magna vi laboris quae a Concilio tractanda erit, post hanc priorem inquisitionem Episcoporum, altera sequatur (quae, si fieri potest, ad aliquas doctrinas maximi momenti circumscribatur), quae spectet ad Collationes episcopales (regionales vel nationales): ita etiam in his labor praeparatorius agi potest perutilis, quippe qui laborem Concilii Oecumenici relevet; praeterea Episcopis utilis facultas sic praebetur disserendi de iis, quae usus eos docuit.

3. Aptissimum autem mihi videtur, recurrente Concilio Oecumenico, etiam populum bene disponi indicendo insolitum Iubilaeum quod ad totum orbem terrarum extendatur, quodque id maxime intendat: ut Christifideles, non solum in Dei gratia firmentur et fidei ardentius

adhaereant, sed etiam ut inter catholicos unitas et fraternitas in omnibus vitae partibus statuatur, quae in oblivione venisse videntur, quaeque maximam vim habent ad alliciendos ad Christi ovile absentes omnes.

4. Quod ad *doctrinas* spectat quae dignae mihi videntur quae a Concilio Oecumenico tractentur, haec habeo quae dicam:

A) Utillimum mihi videtur methodice statuere et praeceptis claudere doctrinam catholicam, quae Litteris Encycl. continetur Leonis XIII, Pii X, Pii XI, quaeque completa est actibus et sermonibus Pii XII; praesertim:

- de re sociali, de doctrinis liberalibus et social-communistis;
- de matrimonio, de familia, de puerorum institutione;
- de relationibus Ecclesiam inter et Rem Publicam.

B) Perutile autem mihi videtur Conciliurn Oecumenicum resumere et decretis canonibusque statuere doctrinam, quae a Pio XII exposita est documentis et sermonibus, eam praesertim quae spectat:

ad Theologiam Ecclesiae (quae sint munera laicorum in Ecclesia);

ad Theologiam Eucharisticam et Marianam;

ad methodos et fines in studiis philosophicis et theologicis;

ad nonnulla problemata morum, quae a defuncto Pontifice partite acta et statuta sunt.

Etiam circa studium et interpretationem S. Scripturae instructio clara et certa utilis est: nam ratio dicendi alicuius doctoris, qui studia conficit etiam in Scholis ecclesiasticis maximi momenti, in perplexitatem et incertitudinem inducit pios et bonos sacerdotes.

C) In re *doctrinali-pastorali* inquisitio mihi videtur necessaria Concilii - statuentis, si res postulat, monitiones et condemnationes - nonnullarum scholarum, quae his quinquaginta annis ortae sunt et viguerunt quaeque humanitatem nostrae aetatis pervadunt. Quae praecipuae bae sunt: *agnosticismus*, qui dicitur, cum iis omnibus quae consequuntur (pragmatismus, relativismus problematicus, modernismus etc.); *existentialismus*, qui atheismum redolet; neostoicismus, rationalismus, marxismus etc.

Hae formae mentis non pertinent solum ad nonnullos studiosos vel aliquam scholarum; sed se extendunt ad omnes vitae partes, ad artem, ad litteras quaslibet; et etiam inter indoctos et humiles diffunduntur typis, repraesentationibus et gravia quaedam efficiunt, ex. gratia: divisum, tepidum quod dicunt, morum corruptelam et mala illa, quibus familia afficitur.

Malorum istorum collectio *laicismo*, quod dicunt, continetur, qui cla-

rius apparet in vita publica, maxime in ea part_e, quae rempublicam administrandam respicit, sed qui omnes industrias humanas invasit et paulatim se immisit in agmina catholicorum, varie, sed semper gravi cum fidei et devotionis Ecclesiae periculo.

5. Ne Oecumenico Concilio memoria desit peculiaris devotionis et spei Virginis SS.mae, Dei Genitricis, tempus iam advenisse mihi videtur inspiciendi opportunitatem num Virgo Maria Mediatrix Universalis Gratiae *declaranda et definienda* sit, eo utique sensu quo a populo christiano intelligitur et qua iam liturgice celebratur in compluribus dioecesisibus.

6. Quod proprius ad opus *pastorate* spectat, haec mihi videntur esse problemata praecipua, maxime necessaria, quaeque maxime premunt, inspicienda in Concilio Oecumenico:

A) Augmentum numericum vocationum sacerdotalium: iuxta consilia prudentis et severae electionis: hoc autem ut non solum suae cuiusque Episcopi dioecesi consulatur, sed etiam aliis et extra fines nationis.

B) Recta institutio alumnorum in Seminariis;

C) Opportuna et constans cura iuvenum sacerdotum, primis saltem annis Sacerdotii.

Quibus in rebus documenta et consilia ultimorum Summorum Pontificum exstant: quorum nonnulla ad rem feliciter deducta sunt, sed alia pro nihilo habita sunt. Contra in multis Italiae Regionibus (et fortasse totius orbis terrarum) praemissae bonorum fructuum mihi videntur extare in omnibus partibus harum quaestionum. Sed cum formae horum trium problematum fortiter inter se difierant iuxta varias partes (quae natio, regio vel coniunctio regionum sunt), necessarium mihi videtur Commissionem constantem Episcoporum constitui, peritis rei nixam, ad studium modo et ratione conficiendum singularum harum quaestionum. Cuius Commissionis praecipue erit in studium horum problematum incumbere et omnia Collationi Episcopali, a qua electa fuit, referre. Quae omnia fieri debent, omnibus reverenter servatis quae ad Sacras Congregationes Romanas spectant (v. g. Seminariorum, Concilii etc.).

7. Praeterea aliud est problema *operis pastoralis*, quad maximi est momenti et anxietatis et curae omnibus pastoribus animarum est, quad *Catecheseos* et Verbi Dei praedicationis est, maxime quae ad adultos pertinent.

Perspiciuum est Concilium Oecumenicum hac de re dare non posse praecepta certa et communia. Tamen a Concilio haec haberi posse videntur:

A) Efficax invitatio ad Collationes Episcopales, ut Episcopi singularum Collationum una incumbant in studium huius problematis, prae

oculis habitis mutatis condicionibus vitae socialis, nova ratione cogitandi large diffusa, novis qui serpunt erroribus; itemque auxiliis illis, quae ex psychologia etiam, ex paedagogia et ex arte docendi provenire possunt; et tandem subsidiis omnibus perspectis, quibus ex facilitate communicandi et vulgandi frui licet.

B) Peculiaris invitatio ut vires uniantur ad firmandam, tecnice et substantialiter, impressionem ephemeridum catholicarum, quae praesertim in quibusdam nationibus, ut in Italia, opprimitur mole impressionis laicae, quae contra religionem et morum honestatem est. Bona impressio ephemeridum, saltem aliqua in parte, supplere potest et perficere catechesim et praedicationem.

8. Quod ad opus *liturgicum-pastorale* attinet, utilis esse potest, ut censeo, collectio et ordinatio et, prope dixerim, codificatio praecipuorum et communiorum praeceptorum et opportunarum institutionum, quae his quinquaginta annis edita sunt, praesertim Pio XII Pontifice: ita ut fines certi statuantur, quos nee nimio amore rerum novarum vel renovationis rerum antiquarum, nee mente angustiore et strictiore problematum pastoralium, quae inter se coniunguntur, quisquam praetergredi possit.

9. Quod ad *relationes inter clerum saecularem* et clerum regufarem et inter hunc et Episcopum Dioecesis attinet, haec dicenda videntur:

A) favendum est maiori concordiae et ea firmanda inter duos Cleros, quae niti debet maiore inter ipsos cognitione et existimatione et humanitate.

B) Quam opportunissimum videtur Religiosos se immittere in vitam Dioeceseos, et - salvo instituto iuridico « exemptionis » - eos institui posse ab Episcopo in ipsorum industria ministerii et melius adhiberi posse in necessitatibus pastoralibus Dioeceseos.

C) Etiam quoad Instituta religiosa mulierum et instituta saecularia tum hominum tum mulierem (sive iuris dioecesani, sive iuris pontificii) utilis videtur magis idonea submisso Auctoritati Dioecesanae, maxime in iis quae ad apostolatatum in Dioecesi pertinent.

10. Quoad *Associationes apostolatus laicorum*, quae nostra aetate varie ortae sunt et auctae in diversis nationibus et quae post bellum mirum in modum creverunt, Concilium Oecumenicum mihi videtur posse:

A) In lucem edere earum praecipuam necessitatem nostris diebus et commendare ut diffundantur et augeantur.

B) Omnes socios impellere ut spiritu originario earum imbuantur, qui spiritus est ardoris apostolatus christiani, qui vita ferventi interiori alitur.

C) Omnes societates hortari, ut magis magisque in dies intime, sin-

cere, realiter et fideliter Ecclesiae se subiiciant, sine compromissionibus et sine ullius naturae vinculis nee in ulla parte vitae cum partibus et viribus quae Ecclesiae adversantur.

D) Petere ab omnibus associationibus Apostolatus ut, quaecumque in parte agunt, inter se uniant vinculis sinceræ et industriae fraternitatis, et, quod agunt, inter se componant ut efficacius sit.

11. Quod ad aliquas partes *disciplinae Cleri et Populi* pertinent, hoc dicendum:

A) Utile videtur revisere *Codicem Juris Canonici* de eligendis, transferendis et removendis Parochis, praesertim a paroeciis « inamovibilibus » et expeditiora reddere ea quae ad id consequendum requiruntur.

B) Utile etiam esse potest disciplinam revisere de ieiunio et abstinentia statutis anni diebus, ut, servato instituto poenitentiae, nobis temporibus accomodetur;

C) Postremum declarare iuvat quae sint opera, quae diebus festis prohibeantur, augmento horum operum et institutione Missae vespertinae perspectis.

JOSEPHUS CARRARO
Episcopus Veronensis

241

Exe.Mi P. D. CAROLI ZINATO
Episcopi Vicentini (Vicenza)

Vicetiae, die 21 maii 1960

Eminentissime Princeps,

Eminentiae Tuae litteris, tum die 18 iunii 1959 tum postea die 21 martii 1960 datis, respondere honori mihi duco, si Pontificiae Commissioni Anteparaeparatoriae pro Concilio Oecumenico aliquot propositionum argumenta, quae, sive meo iudicio, sive exquisita prudentium sacerdotum sententia, excutienda forent.

I. *Super Doctrina*

1. Ut sollemniter reconfirmetur Ecclesiae doctrina contra huius aetatis errores, praesertim contra materialismi errores.

2. Ut doctrina catholica definiatur: a) circa bellum hodiernum, attendens praecipue armis in usum nunc venientibus; b) circa ius proprietatis, operam seu laborem, et necessitudines inter operam locantes exercentesque.

3. Ut, attentis temporum nostrorum publicis institutis, iuxta etiam iam prospectam ab aliquot theologis doctoribus doctrinam, determinetur quo sensu intelligendum sit praeceptum abstinendi, diebus festis, ab operibus servilibus.

4. Ut in honorem et in praxim instantius revocentur studium ac meditatio S. Scripturae sive pro sacerdotibus, sive pro populo christiano, qui lamentabili prorsus laborat ignorantia circa verbum Dei scriptum.

5. Ut praedicatio verbi Dei ita fiat ut, relictis profanis argumentis et humanae sapientiae verbis, christiano populo praecipue Iesus Christus praedicetur, incarnatum Verbum, in Cruce mortuus pro amore nostri, factus cibus pro mundi vita.

6. Ut, attentis etiam huius temporis necessitatibus et erroribus, commune catecheseos exemplar exaretur, tanquam doctrinae christianae elementorum primigenius codex, ex quo praecipue notiones hauriantur ad catechesim tradendam sive pueris sive adultis iuxta progredientes populi captum et culturam.

7. Ut augeatur in clericis et laicis missionale studium sive pro infidelium conversione, sive pro fratrum dissidentium reditu. In universa enim Ecclesia missionalis apostolatus et forma mentis sit et animi ardor.

II. *Super disciplina*

1. Clerus et populus necessariam ducunt opportunam privilegii exemptionis, qua Religiosi fruuntur, reformationem. Privilegium quale nunc intelligitur et ad rem deducitur, vitae rationem aggravat in dioecesis, praesertim aptius instructis, atque saepe saepius incommoda adducit, ob quae minus opportune adsunt et operantur Religiosi, de cetero optime commendabiles. Mens est ut exemptio ad internum dumtaxat pertineat regimen sodalitatum; in reliquis ut etiam Religiosi singulis subiciantur Episcopis. Necesse est impedire, immo adimere, mentis habitum illum, iam satis in animis multorum insitum, qui putare videtur varias in Ecclesia inesse Ecclesias. At proh! in multis Religiosis sodalibus, cogitatum instat illud supra Ordinem suum aut Congregationem et suos quorumque Supremos Moderatores nihil amplius esse nee Supremam quidem Ecclesiae Auctoritatem. Desideratur ut Religiosi sodales, qua filii, ad sincerum Summo Pontifici et Episcopis debitum obsequium adducantur et, Ordinariis ductoribus, inter saecularem ac regularem clerum caritatis, bonae aestimationis, ac actionis coniunctio promoveatur. Quanto maius et quale bonum adsequi posset!

2. Opinio est large diffusa novissimis his temporibus sive necessitate compulsos, sive etiam voto tantum adlectos omnia in unum ordinandi ad actionem melius instruendam, primarios quarundam institu-

tionum et adsociationum moderatores immodice egisse erga Episcopos, quorum auctoritas non semper iusta aestimatione habita est. Episcopis, etiam in necessaria variarum ordinationum et inceptorum unitate, debita relinquatur iudicii et actionis libertas. Iidem, neque alii nisi Apostolica Sedes, a Deo positi sunt ad regendam dioecesim.

3. Ut quam maxime foveatur consuetudo vitae communis inter clericos saeculares. Ubi vero hoc in usu est iam, quot vitantur incommoda et quantum hauritur bonum!

4. Ut revocetur Clerus ad dignitatem vitae ac severitatem; externae quippe actiones, optimae quidem et necessariae, sacerdotem ab altari, a sacra poenitentiae tribunali, a studio sacrae doctrinae, ab armarum cura praecipue infirmorum, ne distrahant.

5. Sollicitat conditio sacerdotum miserorum illorum, qui, ad statum laicalem ob causas a can. 214 *C.I.C.* non consideratas redacti, devincti manent obligationi caelibatus servandi.

Possetne Concilium Oecumenicum quaestionem subire atque perspicere an huiusmodi quoque infelicibus, qui a vocatione sua defecerunt, opus sit obligationem adimere caelibatus, quippe qui, a plerisque non servatus, exleges constituit familias, ex qua re gravia praesertim in eventum subolem mala consequuntur?

6. A quibusdam auctoritas Concilii Oecumenici invocatur ad tollendas difficultates, quae opponuntur mutationibus inducendis in dioecesium finibus.

7. Nova ac magis aequa et caritati consentanea inducatur reddituum ecclesiasticorum distributio tum in paroeciis tum in dioecesibus: ius habeat Episcopus ei qui abundat detrahere et ei qui indiget providere.

III. *Super S. Liturgia*

1. A multis, immo plurimis, liturgicus desideratur codex, qui universam ordinet bene materiam, saepenumero Clero quidem ignotam. Adfirmetur praeterea satis non esse sacrorum rituum nosse disciplinam, nisi eadem alatur vita christiana in precibus, poenitentia, magis cum Christo Iesu et Ecclesia sui ipsius oblatione.

2. Breviarium ad simpliciores redigatur formam, in iis praecipue quae ad historiam pertinent, ita ut elegantius et pietati ac captui magis accommodatum evadat, bene delectis Patrum homiliis, hactenus obscuris interdum et incomprehensibilibus. Perpendatur, si fortasse casus ferat, opportunitas distinguendi publicam Breviarii recitationem a privata, in qua quaedam omitti possint, ut verbi gratia, Responsoria et Antiphonae.

3. Definiatur dies Paschatis celebrandae stabilis.

4. Nonnulli contrahantur solemnes ritus, utpote: templorum con-

secratio eorundemque foundationum ac primarii lapidis dicatio, S. Oleorum consecratio in Coena Domini etc.

5. Recognoscantur varia pia exercitia, quae a potissimo divini sacrificii cultu et generatim a Divini Redemptoris persona saepe distrahunt. Dies festi Domini ac Sanctorum statutis regantur normis, vetitis in ridiculum ac superstitionem venientibus exaggerationibus. Recognoscantur etiam Reliquiae, cum semper non sufficiant obsignationes ac traditae notitiae, earundemque cultus ita moderetur, ut modi auferantur, qui tum senioris pietatis cultores tum a catholico cultu dissentientes male afficiunt.

IV. *Super laicis*

1. Plane recolatur laicorum habitus ad S. Auctoritatem iuxta dogmaticam doctrinam ac Ecclesiae leges.

2. Recolatur et etiam necessitas Actionis Catholicae ac utilitas, catholicorum laicorum ordinem ad egregiam apostolatus pulchritudinem formando et ad debitum studium.

Sacram Purpuram Tuam deosculatus, omni qua par est veneratione, me confiteor

Eminentiae Tuae addictissimum

i:B CAROLUS ZINATO

Episcopus Vicentinus

242

Exe.MI P. D. ALOYSII BARBERO

Episcopi Viglevanensis (Vigevano)

Vigevano, 31 agosto 1959

A riscontro della venerata richiesta N. I C/59-1448 dello scorso 18 giugno mi pregio inviare le proposte e i voti elaborati, anche dopo aver sentito alcuni tra i piu esperti e venerati Sacerdoti, sicuro di aver interpretato la realta della situazione locale e i desideri vivi del Clero e dei fedeli.

Prego dal Signore le piu larghe benedizioni sul prossimo Consesso onde si rinnovi ancora una volta sulla Chiesa e sull'umanita tutta una « effusione del Santo Spirito e sia cambiato il volto di questo povero mondo ».

ffi LUIGI BARBERO

Vescovo di Vigevano

I. Circa Doctrinam

a) Doctrinae circa « Ecclesiam Mysticum Christi Corpus » ad normam schematis iam, ni fallor, in Vaticano Concilio exarati, sollemnis definitio valde optatur.

Idem dicatur de Doctrina « Mediationis Beatae Mariae Virginis », dummodo nullum, acatholicorum exoptatae unioni praesentibus in adiunctis, detrimentum afferatur.

b) Sollemnis Relativismi, Existentialismi, Laicismi immo et Materialismi damnatio necessaria videtur.

c) Doctrinae, hisce temporibus, praesertim a S. P. Pio XII f. r., variis in documentis et allocutionibus circa Scripturam Sanctam, Sacramenta, Quacstiones Morales necnon Sociologiam, Ius atque Asceticam digestae, systematica atque autentica formulatio perutilis censetur.

II. Circa disciplinam

A) In genere:

a) Ampliores Ordinariis facultates (seu decentratio) rerum varietate, temporumque dynamico cursu, necessariae, potius quam opportunae videntur, praesertim circa « dispensationes, beneficiorum collationem eorumque administrationem ».

Ex Parochorum *inamovibilitate* (can. 454), aetatis, valetudinis immo et exiguae alacritatis causa, gravia et longa saepe (quin Ordinarius ob defectum causae canonicae - can. 2147 - vel odium [quad hisce in adiunctis semper oritur vel alitur¹ utiliter providere possit) animabus operibusque detrimenta exoriuntur. *Amovihilitas* igitur, prudentia sunvique caritate applicanda, urgens atque necessaria censetur.

Perutilis immo videtur Parochorum aetatis terminus (ex. gr. 70 annorum), cui, in casibus particularibus, Ordinarius derogare possit.

b) *Iuris Patronatus*, saltem laicalis, revisio, eiusque limitatio, immo et suppressio opportuna videntur.

c) *Sacerdotalis habitus* (vulgo: Veste talare), in ordinariis saltem circumstantiis, stricte servandus conveniens putatur.

d) *Paschalis Communio*, tantum ut « Communio infra annum » sub gravi urgens, et hodiernum servans modum abstinentiae lex atque ieiunii, exoptantur.

B) Circa Religiosos:

a) *Exemptionis* Instituti revlsio, ad maiorem unitatem, uniformitatem. ministerii animarumque utilitatem, sub Ordinariorum regimine obtinendas, sine mora necessaria censetur.

b) *Stips* (can. 621 et seqq.), utpote damni, praesertim spiritualis, potius quam verae utilitatis, etiam materialis, causa - hodiernis inspectis condicionibus - alio modo petenda vel absolute vetanda, censetur..

c) Praeter *Novitiatum*, alter saltem annus, ad meliorem (saepe elementarem) instructionem atque ad ampliorem, in officiis adimplendis dexteritatem, obtinendas, necessarius videtur.

III. Circa *Liturgiam*, pro cuius codificatione fausta precantur vota, praecipuae exponuntur opiniones.

a) *Festum D. N. I. Christi*, Summi et Aeterni Sacerdoti, in Dominica festum Corporis Christi immediate sequente et ab universa Ecclesia celebrandum perutile censetur.

b) Missa propria cum Officio, in Die Missionum (vulgo « Giornata Missionaria ») exoptatur.

c) *Missale*: Abundantius « Proprio de tempore » faveatur et Missa post ultimam Benedictionem finem habeat.

d) *Breviarium*: 1) Breviarii structura eiusque partium dispositio ad principalia diei aptius atque commodius respondeant momenta, Horas Minores, si necessario, etiam iniendo.

2) Proprio de tempore uberius faveatur.

3) Nonnullae Veteris Testamenti lectiones circa mores expungantur.

4) Secundi Nocturni Lectiones entice exarentur vel, praesertim nonnullae, utpote aureae fabulae, solido tamen historico fundamento innixae, clare habeantur.

5) In privata recitatione repetitiones ad choralem spectantes supprimantur.

e) *Rituale*:

1) In Sacramento *Extremae Unctionis* pedum unctionis abolitio et orationum ad breviorum formam reductio, quod etiam in Benedictione Apostolica in « Articulo Mortis », opportuna videntur.

2) In Sacra Communionem fidelibus distribuenda vetus forma: « Corpus Christi », « Amen » praeferenda videtur.

3) Linguae vulgaris adoptio, in nonnullis secundariis partibus, praesertim in Baptismo et in defunctorum exequiis, utilis censetur.

ffi ALOYSIUS BARBERO
Episcopus Viglevanensis

243

Exe.MI P. D. ADELCHIS ALBANESI

*Episcopi Viterbiensis et Tuscanensis (Viterbo e Tuscania)**Abbatis S. Martini ad Ciminum*

Viterbii, 30 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Tuis Litteris, supra signatis, breviter respondeo.

1. Circa doctrinam fidei Theologi et Magistri in Universitatibus docentes argumenta pro temporis opportunitate suggerent.

2. Circa Cleri disciplinam, vellem ut omnes parochi amovibiles declararentur, contra statuta c. 454 I. C.

3. Item ut facultates Episcoporum circa residentiam parochorum augeantur, ita ut Episcopi sua auctoritate possint, iuxta ex causa, ab obligatione residentiae dispensare, parochos qui in parvis paroeciis degunt, et coguntur vitam fere otiosam ducere, et eis uti in officiis dioecesis vel in auxilium parochorum, qui magnum numerum fidelium habent.

4. Propono insuper ut in omnibus dioecesibus nominetur, saltem unus sacerdos, sive ex clero regulari vel dioecesani caritate, prudentia, doctrina, sanctitate praeditus, qui unice curam spiritualem sacerdotum praesertim eorum qui « magis solitudine laborant » habeat et eos frequenter inviset vel ad se venire vocet.

5. In discussionem revocare opportunum duco relationes inter Ordinarium et Religiosos qui in eius dioecesi degunt, circa exercitium ministerii. Optandum est ut Religiosi in Apostolatu animarum magis Ordinario subiiciantur.

6. Omnibus viribus providendum puto ut Clerici curae animarum addicti vitam communem ducere possint.

7. Circa administrationem Sacramentorum peropportunos videtur ad amovendam distractionem puerorum manifestationibus mundanis cum damno pietatis, ut fere ubique his temporibus advenit, prohibere ne Sacramenta Confirmationis et Primae Communionis eodem die conferantur, et statuatur ut saltem annum inter collationem Confirmationis et Primae Communionis intercedat. Ita non solum gravia inconvenientia, supra deplorata, removebuntur, sed pueri quorum plurimi catechismum deserunt, per plures dies diversis temporibus instructione catechistica imbuerentur.

8. Circa S. Liturgiam humiliter propono ut ritus Consecrationis Ecclesiarum et Altarium fixorum breviores fiant, ita ut fideles eis adsistere possint sine gravi incommodo.

ffi ADELCHIS ALBANESI
Episcopus Viterbiensis et Tuscanensis
Abbas S. Martini ad Ciminum

244

Exe.Mr P. D. ALBINI LUCIANI
Episcopi Victoriensis Venetorum (Vittorio Veneto)

Victoriae Venetorum, die 25 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Omni sinceritate et reverentia Tibi subiicio vota ac desideria quae, intuitu futuri Concilii Oecumenici, Tuis Litteris diei 18 iunii 1959 n. I C/59-1460 summa benignitate a me petis exponi.

A) *Circa Doctrinam* mihi videtur:

1. Iterum affirmanda specialis natura magisterii ecclesiastici et obligatorietas pro fidelibus inde profluens adsentiendi volenti animo sive decretis doctrinalibus sive praedicationi ordinariae.

2. Perpendendum quibus efficacibus mediis tradatur doctrina christiana fidelibus adultis, qui saepe ignorant res fidei elementares.

3. Thema optimismi christiani sublineandum contra diffusum pessimismum, hinc: contra relativistas validitas rationis humanae ad veritatem et certitudinem adipiscendam; contra individualistas et subiectivitas capacitas liberae voluntatis praedominandi super vires psychologicas inferiores suboscuro.

4. In brevi sermone de rebus socialibus insinuetur, ut qui catholici in campo syndacali et politico militant numquam obliviscantur res spirituales praevalere super oeconomicas, exercitium vero caritatis ipsam defensionem iurium socialium sociare debere.

5. Denuo tradantur rectae doctrinae circa finem primum matrimonii, malitiam onanismi, foecundationem artificialem, partum indolorem, analgesin, therapeuticam psycanaliticam, reanimationem et similes quaestiones hodie valde agitatae.

B) *Circa disciplinam*, opto:

1. Concedantur Ordinariis expeditiores facultates in conferendis et tollendis paroeciis: immutentur proinde normae concursus, collationis, privationis, pensionis; auferatur - debitis compensationibus - ius patronatus.

2. Iisdem parum expeditiores dentur facultates in re oeconomico-administrativa.

3. Prudentibus quibusdam normis traditis occurratur animarum necessitatibus meliori et uniformiori cleri distributione.

4. Ad simpliciores formas reducatur ritus synodus dioecesis.

5. Religiosi, etiam exempti, non solum principio, sed concretis prudentibusque normis, in iis quae animarum curam spectant, loci Ordinariis subdantur.

6. Superioribus maioribus religiosorum datur, ut, ex iusta causa, possint prorogare gubernium superiorum domorum ultra secundum triennium; hoc praesertim ad utilitatem hospitalis vel scholae, quae domui adnexa est.

7. Pareatur codificatio legum liturgicarum, quae conservet et defendat venerabiles antiquitates, linguam latinam, et simul nonnihil sanae modernitati concedat.

8. Censurae ecclesiasticae simplificentur quoad speciem et numerum, ut consonent modernis temporibus et studium confessorum faciliorent.

Haec pro meo modulo sentiens, occasionem nanciscor meam devotionem Tibi profitendi et me ad osculum Sacrae Purpureae provolvendi, dum subsignor

obsq. mus

ffii ALBINUS LUCIANI

Episcopus Victoriensis Venetorum

245

Exe. MI P. D. MARINI BERGONZINI

Episcopi Volaterrani (Volterra)

28 augusti 1959

Eminentissime Princeps,

Mitto tibi responsiones quas a me petisti circa argumenta in futuro Concilio Oecumenico tractanda.

Rebus attente perpensis, en argumenta de quibus agendum est, ut mea fert humilis opinio:

I. *Quad ad Sacram Doctrinam attinel*, mihi videtur oportere ut Concilium:

a) Anathematizet errores ad id temporis grassantes, qui, etsi orti sunt in philosophiae ambitu, tangunt tamen Sacram Doctrinam, quam funditus evertere nituntur. Huiusmodi errores sunt: Idealismus, Materialismus theoreticus, Existentialismus, Relativismus...

Optime novi Ecclesiae Magisterium Ordinarium pluries insectatum esse hos perniciosos errores, sed nunc Sollemnis Magisterii desideratur damnatio, quae errores istos prosequatur in omnibus suis consecrariis, his minime exceptis quae ad civilem vitam pertinent.

b) Oportet insuper ut studia resumantur, in Vaticano Concilio intermissa, circa naturam et constitutionem Ecclesiae.

Ecclesiae mysterium, ni fallor, attente explorandum est, quin tantummodo immoremus in illa iuridica definitione quam contra novatores tradidit Sacrosancta Tridentina Synodus. His profecto temporibus permagni interest ut Dei Ecclesia accuratius cognoscatur prout est « Mysticum Corpus », « Christi Sponsa », « Dei Regnum ». Ista de Ecclesia accuratior scientia pontem efficere mihi videtur per quern acatholici facilius ad unitatem possint redire.

c) Optandum est praeterea ut Concilium Oecumenicum in canones redigat conclusiones quas Mariologia adepta est inde a Concilio Vaticano. Neminem latet scientiam mariologicam multum profecisse; attamen fatendum est eam nunc haesitationes multas experiri, ut videre fas est in quaestione de Cooperatione Beatae Mariae Virginis in humani generis redemptione. Ad expediendam scientiam mariologicam his impeditis, sitienter a Concilio exoptatur subsidium quad viam illuminet, theologosque impellat.

In re vero mariologica summi momenti mihi videtur prae oculis habere non tantum praecipuum illud ac veluti classicum principium de divina Mariae Maternitate (Maria Mater Dei), sed etiam aliud principium, hisce temporibus pervulgatum, Patrumque testimoniis innixum, iuxta quad Maria est typus Ecclesiae.

d) Oportet Concilium se attentum praebere ad liturgicam institutionem, quae inde ab huius saeculi initio mirabiliter concrevit.

In hac disciplina multa probanda sunt, multa excitanda, aliqua vero reicienda.

e) Peculiarem quamdam animadversionem referre oportet ad quaestiones de Evangelio infidelibus praedicando. Operam navare debet Concilium ut Catholicae Missiones suum officium, iuxta temporum condiciones, melius in dies absolvant.

II. *Quod ad Sacram Disciplinam attinet*, oportet ut Concilium Oecumenicum:

a) Illam dominici gregis partem quam silentii Ecclesiam vacant tueatur atque defendat, detque christicolis illis, peculiares regulas practicas quibus utantur in his rerum tristissimis adiunctis.

b) Opus est Concilium componere aliquam exactam doctrinam theoreticam et practicam, ab universa Ecclesia servandam, in his quae ad « Laicorum Apostolatatum » pertinent; deinde in *Codicem Juris Canonici* novus inducendus est titulus qui de Actione Catholica agat.

c) Concilium praeterea conficiendum curet Codicem Liturgicum quo removeatur illa legum liturgicarum inordinatio quae in Ecclesia viget.

Curet etiam Concilium ut Breviarii et Missalis Romani emendatio quam citissime ad optatum effectum perducatur.

d) Diligenter examinanda sunt haec maximi momenti capita:

1) Quomodo reperiendae et excolendae sint ecclesiasticae vocationes;

2) quomodo persequenda institutio, cum temporum necessitatibus congruens, futurorum Sacerdotum, vel eorum qui iamdiu curam animarum agunt;

3) quomodo adiuvari possit numerus fere ubique exiguus Cieri Dioecisani;

4) denique optandum est ut Concilium prisca de ecclesiastico coelibatu decreta confirmet, eaque tueatur ab huius temporis impugnationibus.

Purpuram Tuam, Eminentissime Princeps, devotissime deosculor, et me tibi cum gaudio profiteor

addictissimum in Domino

ffī MARINUS BERGONZINI

Episcopus Volaterranus

246

Exe.Mr P. D. SALVATORIS ROTOLO

*Episcapi tit. Nazianzeni, Praelati nullius
Altamurensis et Aquavivensis
(Altamura ed Acquaviva delle Ponti)*

Altamura, li 21 aprile 1960

Ill.ma e Rev.ma Mansignare,

Nell'accludere la richiesta risposta circa il Concilio Ecumenico si fa presente che nessun'altra lettera o richiesta mi è pervenuta all'infuori dell'ultima in data 21marzo1960 portante il N. di prot. 1 C/59-1506 bis; per cui la circolare di Sua Eminenza il Card. Tardini del 18 giugno 1959, di cui si parla nella suddetta lettera del 21 marzo, non mi è pervenuta affatto.

Tanto per la verita.

Coi sensi della piu alta stima mi affermo

devotissimo in Cristo

ffi SALVATORE ROTOLO

Vescava tit. di Nazianza

In responsione ad litteram istius Pontificiae Commissionis in die 21-3-1960 sub N. prot. 1 C/59-1560 bis, toto corde plaudo praenuntiatio futuro Oecumenico Concilio quod, certe, magnum beneficium Ecclesiae Universali afferet.

Nos, simul cum Dioecesis fidelibus, rogamus Deum ut omnia secundum vota ac desideria Summi Pontificis procedant; et quoad res et argumenta quae in Concilio tractari poterunt, omnino me remitto deliberatis Commissionis anteparaeparatoriae.

Unum tantum votum tamen exprimere volo Rev.mae Pontificiae Commissioni, et hoc est, ut Festum Paschae ad tempus fixum in anno assignetur; et insuper, cum temporibus nostris opera pastoralis ministerii maximum incrementum habuerint, valde opportunum videtur ut ad quamdam simplificationem in recitatione Divini Officii procedatur.

Cum omni obsequio humiliter me profiteor

ffi SALVATOR ROTOLO

*Episcopus tit. Nazianzenus
Praelatus nullius Altamurensis et Aquavivensis*

248

Exe.Mr P. D. PRIMI PRINCIPI

Archiepiscopi tit. Tyanensis, Administratoris Pontificii Lauretani (Loreto)

die 29 augusti 1959

Eminentia Reverendissima,

Invitationi obseeutus (Litt. Pont. 1 C/59-1532, die 18 iunii 1959) qua a me rogabas ut ea reseribendo patefaerem quae digna viderentur ut in proximo Concilio Oecumenico pertraetarentur, haec quae sequuntur propono.

1. De Societate paganizante in Nationibus etiam Catholicis

Quandoquidem Oeeumenicum Coneilium ad universalem Ecclesiam speetare debet ut mala animadvertantur, quae christianae soeietati insidiantur, opportuna inveniantur et ineulcentur remedia, quibus mandatum a Divina Redemptore aeeptum, ducendi nempe ad aeternam salutem homines omnes, submisso consilio meo retineo maius malum aetatis huius nostrae esse religionis ignorantiam, quae civium omnium ordines attingit. Etenim maior christianorum pars eas etiam ignorat veritates, quae neecessariae omnino sunt ut homines aeternam vitam eonsequi possint: hoc est fidem in Deum Creatorem, Salvatorem ac Remuneratorem.

Ex hae religionis ignorantia eetera omnia mala de re morali et religiosa oriuntur, quae in ehristiano populo lamentamur: amiserunt nempe tam multi verum terrenae vitae eoneeptum, quae nihil aliud est nisi iter faciendum et eluetandum ad vitam assequendam aeternam.

Atqui hodie mortalis haec vita coneipitur quasi finis sibimetipsae praepositus; et cuius meta nihil aliud est nisi materialium bonorum fruitio, voluptas, praeminentia, potestas. In calamitatibus non culparum expiatio cernitur; neque homines propriam voluntatem voluntati Dei demisso animo submittunt. Ita pariter dolores non considerantur veluti fans meritorum ad vitam eonsequendam aeternam.

Maia quae hoc in mortali exsilio vitari nequeunt nonnullos ad desperationem trahunt; alias vero ad aequiescentiam, quae veluti fatalitas existimatur. Multi profeeto coneceptum peccati, quad offense Dei est, amiserunt; ideoque inferni timore non afficiuntur, mortem veluti naturae neecessitatem considerant, eaque quae subsequuntur nihili habent, nihil perpendunt.

De hac igitur paganizante vita proximum Concilium Oecumenicum opportune agat, eius causas inquiret, remedia animadvertat.

II. *Recta Religiosae Institutionis Ordinatio*

Procul dubio praecipua huius religionis ignorantiae causa ex co pendet, quod religiosae doctrinae institutio, quae divino illi mandato respondere debet « *Ite et docete* », minus recte ordinata est.

Puer, postquam ad sacram Synaxim primum accessit, baud sibi- metipsi relinquendus est; sed per varias paroeciae Consociationes ita procedere debet, ut nunquam ad extremam usque aetatem ea adiu- menta necessaria ei desint, quae ex religione proficiscuntur.

Sed, proh dolor, non raro videmus haec religiosa adiumenta deesse vel esse manca, in illis praesertim paroeciis, in quibus Parochus non habetur. Quamobrem: « Quomodo credent ei quern non audierunt? Quo- modo autem audient sine praedicante? Quomodo vero praedicabunt nisi mittantur? » (*Rom.* 10, 14 sq.).

III. *De nova Diaconorum constitutione modo permanenti facienda*

Cum fere ubique Ecclesiasticae vocationes rariores fiant, et cum nonnullae Dioeceses hac de causa in gravi discrimine versentur, non paucae paroeciae nullum habent animarum pastorem.

Quaenam remedia adhibenda sunt ut huic gravissimo malo me- deatur?

Ante opportunum mihi videtur Opus Vocationum Ecclesia- sticarum in singulis Dioecesibus instituere ac promovere; itemque ad- hortari parochos ut « parvum clerum » in sua cuiusque paroecia con- stituant quasi primum seminarium futurorum sacrorum alumnorum; deinde vero laicorum apostolatam promovere, qui Ecclesiasticae Hie- rarchiae obsequentes, eidem adiutricem operam navent.

Sed non in isto omnia. Videntur enim tempora nostra aliud etiam postulare: diaconos nempe in forma permanenti constitutos, qui sacra coelibatu non teneantur obstricti.

Initio variae difficultates eluctandae ac superandae sunt; quarum haec praecipua esse videtur: ut nempe in sacris Seminariis ii una si- mul vivant, qui vel ad sacerdotium vocentur, vel tantum ad diaconatum destinentur.

Verumtamen, potius quam paroeciae habeantur - quod non raro contingit - nullo praeditae pastore, melius esse videtur paroecias ha- beri in quibus sit Diaconus qui baptizet et qui catechismum doceat, verbumque Dei praedicando proponat.

Ac praeterea Diaconis facultas tribui poterit in publicis scholis christianam doctrinam docendi atque explanandi.

Hoc praeterea modo pauci forsitan eorum, qui sacrum Seminarium relinquerent, utiliter recuperari poterunt in his agendis, dum vitam sacerdotalem, ob difficultatem coelibatus, agere non potuissent.

In sacrarum autem Missionum locis diaconi, una cum catechistis, quasi « longa manus » sacerdotum esse poterunt.

IV. *Religiosis Ordines ad observantiam revocare suorum institutionum.*

Tridentina Synodus, ut religionis ignorantiae opportuna praeberet remedia, clericales Religiosorum Congregationes fovendas curavit, quae saeculis xvi et xvii tantopere floruerunt, et quae eo potissimum spectabant ut civilem societatem penetrarent et conformarent christiano spiritu, et rectam iuventutis institutionem susciperent, eorum praesertim, qui ex humilibus coetibus essent.

Hae Religiosae Congregationes hodie quoque habentur; sed iuvenes docent, qui tantummodo clausas scholarum aulas collatis expensis frequentant, dum ingentes multitudines plerumque neglegunt, quae in agris colendis vel in officinis laborant. Ad hos quoque respicendum est ac providendum omni ape.

V. *Christifideles Liturgiam participare debent*

Hae de causa omnia curanda et provehenda sunt, quae sacram liturgiam captu faciliorem reddant, et quibus expeditius et utilius fideles possint sacros ritus participare.

VI. *De Veste Sacerdotali*

Ad vestem sacerdotalem quad attinet, mihi opportunum esse videtur sacerdotibus permittere ut ea induantur qua in septentrionalibus Europae Nationibus sacri administri utuntur; ac talari veste tantum in sacris functionibus uti.

Neque omnino iubendum mihi esse videtur ut sacram tonsuram conservent.

VII. *Vita communis clericorum quae curam habent animarum*

Praeterea id mihi utile et salutare videtur, ut clerus qui curam habet animarum, vitam communem agat, praesertim in urbibus, ut facilius sacerdotalem spiritum alat ac foveat eodem quippe modo, quo in Seminario hic sacerdotalis spiritus fovebatur et ab innumeris arcebatur periculis, ad iuvenes praesertim quad pertinet.

VIII. *Accessus sacerdotum ad alias Dioeceses*

Id mihi opportunum videtur ut Dioeceses inter se clausae ne servantur, sed ut facile permittatur ut quae Dioeceses sacerdotibus abundant, sed ut facile permittatur ut quae Dioeceses inter se clausae ne servantur, sed ut facile permittatur ut quae Dioeceses sacerdotibus abundant, eos sinant ad alias transferri Dioeceses, ubi clerus impar est numero ac necessitatibus christifidelium.

IX. *De Capitulis Cathedralibus*

Pari modo opportunum temporibus nostris censeo Capitula Cathedralia, et quae in Basilicis Patriarchalibus ac magnis Sanctuariis habentur, committenda esse Ordinibus Religiosis, ut iam Media Aetate eveniebat, ita ut clerus Dioecesanus « ministerio verbi » ceterisque sacerdotalibus muneribus se dedere possit.

X. *Confraternitates reformandae sunt*

Hae Confraternitates iam impares et absonae temporibus nostris videntur. Nihil enim agunt quam id, quod etiam domi vel in propriis paroeciis agere possunt: hoc est Officium B. M. V. vel mortuorum una simul recitare. Atqui aedes saepe amplissimae, quibus hae Confraternitates fruuntur, utilius possent destinari ad alias usus, ut exempli gratia ad oratoria puerorum vel consociationes iuvenum studentium, qui saepe non habent sedem, in qua rectam educationem obtineant, ac vel etiam honestis ludis utantur, quibus hodie tantopere indigent, et quos - pro sua aetate - tantopere exoptent.

XL *Fines Dioecesium rectius statuuntur*

Cum in Italia, tum etiam extra Italiam, fines Dioecesium saepe sunt ita confusi ac praepediti, ut sacerdotale et episcopale ministerium difficiliter exerceri possit. Opportunum igitur mihi videtur peculiarem Commissionem nominari, quae hos fines rectius decernat ac statuatur.

XII. *Parvae Dioeceses abolendae sunt*

In Italia praesertim Dioecesium numerus nimis profecto est; quapropter difficile omnino evadit Curiam, Capitulum, Seminarium et alia multa constituere, quae ad rectam Dioecesis administrationem necessaria sunt. Qui sacerdotes in his Officiis adhibentur meliores profecto sunt

ideoque possent ad curam animarum attendere, si non essent muneribus illis praepediti. Ceterum maiores Dioeceses aptius sunt ordinatae, aptiusque possunt variis fidelium necessitatibus respondere.

XIII. *De Dioeccsibus suburbicariis*

Non semel, ut omnes norunt, actum est de Dioecibus suburbicariis Ordinario loci concedendis, sine dependentia ab Em.mo Cardinali Episcopo. Hic enim plerumque est aetate provecta ac variis Curiae Romanae negotiis ac muneribus implicatus. Titulus igitur sine iurisdictione ei relinquere potest.

XIV. *Unica Dioecesana administratio bonorum ecclesiasticorum*

Administratio bonorum Dioecesis, ac praesertim paroeciarum, plerumque singulis administratoribus conceditur vel singulis parochis; ac non raro memorati sacerdotes cum suis subiectis conflictantur eorundem bonorum causa.

Hoc grave inconueniens vitari posset, si universum patrimonium Dioecesis non singulis concederetur, sed unicae Administrationi Dioecesanae, quae non sacerdotibus sed honestis peritisque laicis demandaretur.

XV. *Exemptiones Ordinum Religiosorum reducendae vel abolendae sunt.*

Impedimenta non parva afferunt Episcopis, in proprio obeundo munere, exemptiones Ordinum Religiosorum. Non facile erit eas omnino abolere; videtur tamen urgere ut Clerus Regularis, qui curam habet animarum, Ordinarii auctoritati omnino subiciatur; neque possit vel accipi vel transferri sine consensu Ordinarii.

XVI. *Commissio Vigilantiae*

Commissio Vigilantiae in unaquaque regione instituenda est, quae curet ut in scholis christiana doctrina recte impertiatur. Quandoquidem institutio religiosa, quam clerus in publicis Italiae scholis impertit, post circiter triginta annos optatos non edidit fructus, opportunum mihi videtur ut in singulis circumscriptionibus Ecclesiasticis Commissio permanens instituat, quae accurate decernat quo modo haec religiosa institutio impertiatur, eaque singulis Episcopis referat quae consentanea necessitatibus videantur.

XVII. *Visitor Seminariorum*

In singulis Nationibus Visitor Seminariorum constituendus esse videtur, eodem nempe modo quo in Italia Praelatus habetur, qui hoc munere fungatur ac rectam praesertim examinet institutionem iuvenibus sacricolis impertitam, ad theologicam doctrinam quod attinet, ad moralem disciplinam et ad exegesim ceteraque studia Biblica, secundum traditionem orthodoxam ac praecepta hac de re ab Apostolica Sede impertita.

XVIII. *Quoad Doctrinam Christianam*

Ad Christianam autem doctrinam quod attinet, opportunum mihi videtur *novum Sillabum* redigere et publicare, in quo praecipui errores recenseantur ac damnentur. Hoc est:

1. Errores, qui in Litt. Enc. *Humani Generis* exponuntur ac reprobantur.

2. «Moralis situationis » (quae dicitur), secundum quam obiectiva principia de re morali et iuris naturae substituuntur a iudicio personali ac subiectivo.

3. Doctrinales aberrationes psychoanalysis, quae a « freudismo » oriuntur.

4. Laicismus Status, qui in omnibus perfunctionibus suis a religione abstrahere contendit.

Ecclesiae siquidem ius tribuendum est in res temporales interveniendi quotiescumque hae res cum praeceptis moralibus coniunguntur, vel cum bono animarum et cum maiore Dei gloria.

Ita pariter Ecclesiae tribuendum est ius id efficiendi ut in politica Nationis vita gubernium efformetur, quod praeceptis non obstet a Iesu Christo datis, neque salutem animarum impediat.

Opportunum praeterea est grave periculum perpendere quod ex communismo oritur; omniaque exquirere et comparare media, quibus et communismus impugnetur et expellatur, ac doctrina de re sociali ab Ecclesia iam impertita pro viribus in usum deducatur.

Doctrina autem, a S. Thoma Aquinate sapientissime proposita ac tantopere a Summis Pontificibus commendata, in Seminariis recte luculenterque tradatur.

Professores scriptoresque adhortari oportet, ut in exponendis christianis praeceptis iisque omnibus, quae ad religionem aliquo modo pertinent, Magisterium Ecclesiae docentis sequantur, quae divinae revelationis authentica est interpretes et magistra.

Nova dogmata definite mihi non videtur opportunum.

Quae Eminentiae Vestrae demisso animo exponens, de iis veniam peto, quae forsitan minus recte scripserim; ac Sacram Purpuram deosculatus. maximo obsequio me profiteor

Eminentiae Vestrae addictissimum

ffi PRIMUS PRINCIPI

Archiepiscopus tit. Tyanensis

248

Exe.Mr P. D. AURELII SIGNORA

Archiepiscopi tit. Nicosiensis, Praelati nullius Pompeiani (Pompei)

Pompeiis, die 24 augusti 1959

Eminentissime Pater,

Litteris Eminentiae Tuae - n. I C/59-1540 - die 18 iunii 1959 datis, quibus a me quaeris iudicia, condiciones, consilia, animadversiones pro futuro Concilio Oecumenico a Sanctitate Sua Ioanne XXIII, divino consilio indicto, rescribo, quamvis persuasum habeam meam operam parum ad rem conferre.

Tamen aequo animo libenterque Tuis desideriis, quae mihi pro lege potissima sunt, pareo.

FIDES

Nunc vero inter omnes constat nostram gentem, cuiusque generis: habitatores, oppidanos, cives, vicanos ipsos et rusticos, sic distentam esse cumulo scientiarum quae sunt de rationibus (ideologie), quas in dies inimicus homo, callide producens, speciose explanat, ut religio ipsa et fides valde in omnibus languescere videatur, nisi tamen, Deus avertat!, in plurimis mortua sit.

Et reapse plurima stratumina, inter homines conspiciuntur tum humili et modico, tum nobili loco natos, qui prima nostrae Religionis elementa, v. gr. Credo, Pater Noster et Ave Maria (indignum!) oblivione obruerint. Cetera novimus, qua de causa mihi persuasissimum est, hie et nunc, non novis definitionibus opus esse, sed impendere ut:

a) acrius adducantur Sacerdotes omnes ut ad munus suum docendorum, scilicet puerorum christianae doctrinae institutiones incumbant, statutis etiam inspectionibus de peracto labore.

b) Praedicatio, lato vel stricto sensu, contineatur semper finibus

certis, i. e. catecheticis, tum in ipsa Evangelii explanatione habenda pro illis fidelibus qui homiliae parocchiali interesse nequeunt, tum pro catecheticis puerorum institutione, tum in omnibus festis, ne in errorem inducatur populus putans praedicationem pertinere tantum ad libellum numerarium sollemnitatum. Qua de re praedicatio sit semper explanatio regularis, constans, per gradus incremens totius Christianae Religionis.

c) Omni ope atque opera cinitur ut fideles prae manibus habeant, perlegant, immo incumbant studio Sacrae Scripturae et ipsorum documentorum Magisterii Sanctae Ecclesiae ut Ecclesiam ament, artius eius ministris iungantur, insidias tam multas refellere sciant. Iterum iterumque moneantur fideles vetitas esse versiones S. Scripturae, quae probatae non fuerint ab Ecclesia, cuius est iudicare de vero sensu et interpretatione illius, et ita vetitos esse libros omnes, ephemerides, commentaria de Religione ab haereticis edita vel a frigidis et a negligentibus.

d) Vita liturgica talibus exornetur expressionibus ut fideles mente et corde magis magisque participes fiant mysteriis christianis.

e) Distribuantur in anno liturgico Epistolae et Evangelia illa quae necessitate temporum maiorem fructum tum lectione tum interpretatione praebeant, quibusdam amotis quae minime ad rem pertinent.

MORALIS

In re morali ob ignorantiam Religionis magis ac graviter lamentatur confusio quaedam uncle varii et magni momenti errores in societatem serpent quoad, v. g. sexualem educationem, usum matrimonii, onanismum, immo multi sibi ius arrogant coangustandi, proferendi Legem a Deo datam et de ipsa Lege aliquid derogandi ad suos usus.

Declarentur et confirmentur principia; eorumque applicationes vel usus in Ecclesia ubicumque gentium uniformes fiant ut qui christiani profiteantur tales semper et ubique se praebeant et videantur.

Enimvero operae pretium est codicem moralem componere in quo omnes individuales et sociales vitae formae breviter explicentur atque auctoritate confirmentur.

SACRAMENTA

In Sacramentis administrandis, quorum praestantissima natura et utilitas semper explicanda est, cum fons gratiae et vitae ipsa sint, immutatis servatis formis, convenientia iam videtur postulare usum ubique linguae vernaculae.

Ad excitandum cultum SS. Eucharistiae et ad fovendam pietatem fidelium erga Augustissimum Sacramentum frequenti immo quotidiana corn-

munione, permittatur adeundi ad Mensam Eucharisticam, iuxta can. 867 § 4, qui clara indiget interpretatione, quavis hora diei, lege tamen ieiunii servata secundum recentiores dispositiones.

Hoc fieri et oportet et opus est hodie in casu infirmitatis et ob fere universalem Cleri penuriam.

CLERUS

Graviter ac rite, iuxta morem Sanctae Ecclesiae, defigatur:

- a) lex ecclesiastici coelibatus;
- b) item ubique terrarum habitus sacerdotalis distinctionem talem ferat ut omnibus notum sit qui sint sacri ministri verae Religionis;
- c) minime levis habeatur obligatio sacerdotibus in Urbe et in Orbe coronam seu tonsuram apertam semper ferendi (can. 136); secus lex abrogetur.

Cum omnium eiusmodi rerum causa stet penuria Cleri, cui accedit, pro dolor! imperfecta formatio, necesse est, summa omni cum cura inquirendo, vocationes cohortari et seminariorum disciplinam exsequi.

In Regionalibus Seminariis aliquando scientiarum studium est cura principalis, dum, ob multitudinem alumnorum, spiritualis et moralis formatio deficiens est, et saepe videtur minui adhaesio alumnorum Ecclesiis particularibus suae dioeceseos quibus saepe omnino aluntur.

Nihil ideo impedit quominus demandetur ipsi Metropolitae disciplina et procuratio Seminariorum interdioecesanorum, quibus praesint Superiores et Magistri eiusdem regionis, vel cuiusque dioeceseos, quantum fieri potest, qui valeant paterna disciplina alumnos educere et suo quisque loco, tuta reddere vincula Ecclesiae ad quam Seminaristae pertinent.

Amplior detur Episcopis facultas suam exercendi iurisdictionem concursus ad beneficia abolendo, salva semper periculorum severitate atque gravitate.

In examen deducatur num maturitas iam temporis postulet omnia cuiusque generis beneficia vel patrimonium Entium Ecclesiasticorum, in genere, in unum coegi et iuxta recentiora iudicia ita metiri ut uberiores habeantur fructus et sanctius quodam aerarium dioeceseos aequè omnibus dividi possit Sacerdotibus.

Recognoscatur item exemptionis institutum quoad Religiosos, cum opportunum iam videatur Episcopum in sua dioecesi Religiosis uti posse libenter, ex animi sententia, cum bonum animarum id poscat.

Parochorum inamovibilitatem aboleri necesse est.

Acno CATHOLICA

Maximi ea facienda est et ab omnibus promovenda ac fovenda. Si Sancta Mater Ecclesia uberrimos fore fructus vitae ac pietatis christianae huius apostolatus iure sperat, necesse est ut genere non numero cernantur asseclae qui debent esse velut legio delecta vel electi milites voluntarii, fervidi in fide, probitate perspecta, seduli, viri navi et experientissimi, vitae liturgicae (et cantui gregoriano) etiam assueti, subiecti atque obnoxii semper Sanctae Ecclesiae et Episcopis.

Tali modo Sacerdotibus, Parochis praesertim, datur maximum atque optimum adiutorium ad cxplenda apostolatus munera, nec umquam fieri potest ut Institutum Actionis Catholicae futurum sit in paroecia pondus grave, aliquando etiam molestum tamquam monstrum ex contrariis naturae studiis conflatum, vcl palmes qui non fert fructum a semetipso quia a vite ex se avulsus.

Cum Actio Catholica duplicem finem habeat, institutionem nempe christianam et apostolatum, eorum qui ei nomcn dederint, maxime est insistendum christianae institutioni provehendae, tum frequenti catechetica instructione, tum Sacramentorum devota susceptione.

Comitia Actionis Catholicae a comitiis ceterarum piarum adsociationum semper separentur, ut suum quaeque sodalitas finem obtineat.

Mulierum sodalitates tantum Sacerdotibus aetate et virtute probatis committantur.

Graviter hortandum est: omnes pro certo habeant culpa non facile excusari eos qui quoquo modo fideles, sive directe sive indirecte, ab apostolatu Actionis Catholicae avertere studeant.

Cum causae praecipuae corruptorum morum sit impar et deficiens Religionis cognitio, ut supra dicebamus, stipatio multorum diversi sexus in artis domibus, fcre nulla spiritualis praeparatio ad matrimonium ineundum, ornatus mulierum immodestus, facilior consuetudo, qua praesertim utuntur ad aquas, seu in publicis balneis, maxime interest summa ope niti ut contra has causas, nulla interposita mora, decertetur; atque huic rei maxime intendere debeant Catholicae Actionis Adsociationes.

Haec vota nostra, Eminentissime Pater, - utinam Tuis possint usui esse laboribus! - libens magnis precibus suppleo, Deo et Beatissimae Virgini SS. Rosarii a Pompeiis, et perlaetis auspiciis ut futurum Concilium Oecumenicum ad faustum exitum quam citius perducatur, iuxta desideria Sanctitatis Suae Ioannis XXIII Summi Pontificis, Cui faveas meo nomine una cum tota Pompeiana Familia multam nostram devotionem, oboedientiam, perpetuum obsequium, dicere.

Has preces et vota, Eminentissime Pater, benigno exclprias animo precamur: quae preces sunt ac vota Sacerdotum et Levitarum Pompeiorum una cum Antistite suo Tibi conclamantium: Te Deus adiuvet, Deipara Virgo Te protegat!

Haec bona, haec fausta, Tibi, tuoque labori ominamur.

Eminentiae Tuae obsequentissimus

ffi AURELIUS SIGNORA

Archiepiscopus tit. Nicosiensis

Delegatus Pont. Praelatus mtllius Pompeianus

249

Exe.Mr P. D. FRANCISCI RICCERI

Episcopi tit. Coeleni, Praelati nullius S. Luciae (Santa Lucia del Mela)

S. Lucia del Mela, 25-8-1959

Acceptis litteris sub N. Prat. I C/59-1546, Nobis cura fuit pluries apud Nos convocandi quosdam Canonicos Natri Capituli Cathedralis doctrinae peritis, quibuscum permulta vexavimus pro Concilii Oecumenici argumentis apparandis.

De iis autem Nobis visum est ea seligere, quae hie habentur:

A) *Quoad Dogma:*

1. Definitio dogmatica Universalis Mediationis B. M. V.
2. Definitio dogmatica Christi et Mariae Regalitatis.

B) *Quoad errores condemnandos:*

1. Definitio Communismi athei.
2. Definitio Neo-modernismi iuxta Apostolicas Litteras *Humani Generis*.

C) *De re morali:*

Aetatis nostrae pericula, quae ex iis rebus promanant, quae vulgo cinema, radio, televisione, sport-stampa dicuntur.

D) *De disciplina:*

1. Parochorum amovibilitas ad beneplacitum Episcoporum.
2. Translationis facilitas ex una ad alteram Dioecesim, etiam sme Ordinationis tituli mutatione.

3. Relationes inter Clerum saecularem et regularem.
4. Quomodo resolvi possit positio Sacerdotum apostatarum.
5. Quomodo provided possit ut Clero iuniori subveniatur;
6. Renovatio legatoruin iuxta taxam dioecesanam.

E) *De re liturgica:*

1. Revisio et agilitas Pontificalis, Caeremonialis Episcoporum, necnon Ritualis, Missalis et Breviarii.

2. Vulgaris sermonis usus in Sacramentis Christifidelibus administrandis.

F) *De re pastoralis:*

Positio Laicorum in Ecclesia, eorumque apostolatus.

Praeterea nos omnes huius Praelaturae Nullius S. Luciae Mjlarum Deo et Deiparae Beatissimae Virgini Mariae praeces fundimus pro Ecclesiae unitate et ad mentem Augusti Pontificis, Quern Dominus vivificet et Beatum faciat.

ffi FRANCISCUS RICCERI
Episcopus tit. Coelenus
Praelatus nullius S. Luciae

250

REV.MI P. D. ILDEPHONSI REA

Abbatis nullius Archicoenobii Montis Casini (Monte Cassino)

Montis Casini, die 15 augusti 1959

Eminentissimi Domine,

Tuis acceptis litteris N. 1 C/59-1556 signatis, gratos ammi sensus patefacere praecipue cupio quod tanta benevolentia me humillimum omnium sciscitari dignatus sis.

Cum a Domino auxilium gratiae suae iterato postulaverim, has submisso et obsequenti corde « Pontificiae Commissioni pro Concilio Oecumenico » propositiones suggerere audeo, non modo meum animum apere, sed etiam subditorum meorum sententiam interpretans.

In primis, quod de doctrina est, votum significare mihi curae est de Beatissima Virgine Maria, ut omnibus gemmis quae Eius fulgentissimam exornant coronam, ultima quoque addatur.

Postquam enim dogmatice definitum est Earn et anima et corpore in

coelum assumptam esse, consequens est ut etiam sollemni et infallibili definitione Ecclesiae declaretur « idcirco Earn de praesenti saeculo esse translata ut pro omnibus hominibus apud Deum fiducialiter intercedat » (Secreta in Missa Vigiliae Assumptionis); nullam ergo hominibus dari gratiam quae per manus - ut did solet - huius benevolentissimae et miserentissimae Matris non transeat, quippe quae, in coelum assumpta, super regias gazas et custos et domina sit constituta.

Et quoniam Purissimo Cordi B. M. Virginis tum Clerus universus, tum Familiae religiosae, tum coetus fidelium in paroeciis et in Dioecesi-bus, tum Nationes Christianae his nostris diebus certatim se devovent, optimum et conveniens videtur si Ecclesiae accedat definitio dogmatica qua horum omnium animi maiore ctiam fiducia extollantur ut in Beatissima Virgine Maria Mediatrice omnium gratiarum spem firmam reponant se a tali pientissima Matre gratiarum copiam pro salute et prosperitate tum singulorum, tum humanae et christianae familiae indubitanter obtenturos.

Qua re, Dei et Christi Domini gloria, et pietas crga Beatissimam Virginem, et maior in populorum moribus probitas, certc, valde augebitur.

Spes affulget denique fore ut ad hanc optatam definitionem perveniat co quad Summus Pontifex feliciter regnans, Ioannem sibi nomen imponens, utrumque huius nominis praeclarissimum Sanctum delegit patronum. Et ideo praedilecti discipuli Christi et custodis et veluti Filii adoptivi Beatissimae Virginis partes suscipiens, Matri coelesti obsequium totius familiae humanae nomine praestans, novum diadema Eius capiti impositurum confidimus.

Quad de regimine pastoralis Ecclesiarum est, optandum videtur ut benevolenti et liberali animo a Dioeccsibus quac copioso gaudent clero auxilium conferatur iis Pastoribus qui de Sacerdotum inopia valde angustiantur. Quam saepe enim cor Pastoris conteritur quum filios audiat plorantes et panem petentes, nee habeat quos mittat ut frangant eis.

Aliud quoque quod Commissionis animadversioni subiciendum videtur Parochorum institutionem, inamovibilitatem et remotionem respicit. Concursus enim plerumque sarcinam et impedimentum tantummodo evadunt, immo quandoque litium et rcursum causa et origo. Itemque translationes efficere haud facile est, si Parochus prompto animo earn accipere paratus non sit.

Postremo, in regimine paroeciarum aliud guoguc est guod Pastores anxietate nimia angit vel eos interdum a rebus spiritualibus distrahit, et saepe inter Pastorem et oves paene conflictum inducit: agitur de administratione beneficii temporalis. In praesentibus enim adiunctis dum ita

conductorum animi contra heros exasperantur haud parum obest tranquillitati animi Parochorum quum de praediis cura gerenda est. Nam si reddituum exactio urgetur, fidelium querimoniis et obrectationibus occasio praebetur; sin aliter, vix ad vivendum necessaria accipiuntur, et ceterum patrimonii paroecialis dissipatio efficitur. Quam ob rem optandum videretur si Parochi et coeteri Beneficarii, tutis assignatis stipendiis, omni cura bonorum temporalium administrandorum eximerentur. Hine auferretur incongruens et iniqua beneficiorum disparitas qua invidiae, rixae, dissensiones, cupiditates crebro inter Sacerdotes suscitantur.

I-haec demisso animo Pontificiae Commissioni subiiciens, Sanctae Matri Ecclesiae semper et in omnibus obocdientiam et reverentiam et mentis obsequium toto corde profitcor.

ffi ILDEPHONSUS REA

Abbas et Ordinarius Montis Casini

251

REV.MI P. D. P. ROMUALDI M. ZILIANI

Abbatis nullius S. Mariae Montis Oliveti Maioris
(Monte Oliveto Maggiore)

29 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Maxima laetitia nuntium Summi Pontificis Ioannis XXIII de Concilio Oecumenico indicendo accepi, et Eminentiae Vestrae gratulor quad idem Summus Pontifex Earn in Praesidem Commissionis Anteparaepratoriae Pontificiae eiusdem Concilii elegit.

Mihi pergratum est litteris sub die 18 iunii, Prat. N. I C/59-1557 responsum dare, et ita desiderio Augusti Pontificis adhaerere vota mea indicando.

Et idea:

1. Ante omnia mihi videtur pertractanda esse in Concilio ea quae Concilium Vaticanum circa naturam Ecclesiae, Corporis Mystici Christi, ob adversos eventus tractare nequivit.

2. Perutile insuper mihi videtur contra errores Communistarum, iam a Summis Pontificibus damnatos, anathema pronuntiare. Haec sollemnis condemnatio a Concilio Oecumenico facta maxime proderit tui-

tioni catholicae doctrinae et pastoribus animarum in munere quotidiano obeundo.

3. Etiam normae definitivae circa limites in SS. Scripturis interpretandis magni ponderis essent, cum nostris temporibus ob progressus scientiarum perplures catholici, etiam huius rei periti, non semper videntur tuto ambulare. Pontifices equidem et Commissio pro authentica interpretatione Biblica perplures normas ediderunt, sed declaratio Concilii Oecumenici his novum robur daret.

4. Desideratur a pastoribus animarum nova editio Catechismi Catholici, quae deberet esse vere universalis sermoneque plana ac nostris temporibus adaptata, prae mente habendo novam formam dicendi.

5. Ad sublevandam pastoraalem curam animarum, ita ut fideles omnes possint magis ac magis vitam Ecclesiae cognoscere et in ipsa liturgia partem habere, mihi videtur in aliquibus partibus ipsius liturgiae introduci posse linguam vernaculam; videlicet, in administratione Sacramentorum Baptismatis et Extremae Unctionis et in ritu Matrimonii. Eadem lingua vernacula mihi videtur adhibenda in Sacramentalibus nonnullis, praesertim in quibusdam benedictionibus et in absolutione Defunctorum.

6. In emendando Missali, iam in actu, mihi videtur utillimum fore pro christiana fidelium instructione ut fiat nova selectio locorum Evangeliorum magis apta ad catechesim. Scimus enim praesentem structuram Missalis pendere historice ab antiquis Stationibus quae determinatis festis fiebant, Evangelium ac Epistulam selecta esse pro opportunitate illius ecclesiae in qua Statio fiebat. Cum hodie fideles fere omnes, maxima cum nostro dolore, diem festum sanctificent solum S. Missam audiendo et laborent magna ignorantia in re religiosa, optimum esset si in ipsa Missa catechesi catholica imbuerentur per explanationem loci Sancti Evangelii ad hunc finem selecti. Simul cum reformatione Evangeliorum optimum esset si etiam Epistulae vel Lectiones Missarum seligerentur ad eundem finem: omnibus notum est qui thesauri in SS. Scripturis contineantur.

7. Maximi momenti etiam mihi videretur si Concilium Oecumenicum pertractaret quaestiones sociales, quae nostris temporibus totam societatem humanam agitant; praecipue ea quae proprietatem, capitale, opificia, labores, mercedes et ipsos operarios respiciunt. Omnes homines, etiam inimici, in tanto negotio ad Ecclesiam oculos vertunt.

8. Si Concilium denique ageret etiam de Actione Catholica, quae magno adiumento pastoribus animarum est nostri temporibus, optimum esset, nam novum robur huic Institutioni daret. Opportunum vidcretur magis unificare huius Actionis Catholicae diversae ramificationes, et dare

patefacere catholicam Patrum doctrinam circa activitatem ipsam ne in gravem errorem huius activitatis asseclae cum detrimento animarum incidant.

In osculo S. Purpureae

Em. V. add.mus

ffi RoMUALDus M. ZILANTI

Abbas nullius S. Mariae Montis Oliveti Maioris

252

REV.MI P. D. ANSELMUS L. TRANFAGLIA

Abbas nullius Montis Virginis (Monte Vergine)

Ex Abbazia « Nullius » Montis Virginis, die 17 augusti 1959

Eminentissime Princeps,

Vestris litteris, sub die 18 iunii proximo elapso, Prat. N. I C/59-1558, responsuri, haec quae sequuntur in futuro Concilio Oecumenico pertractanda Vobis proponere in Domino duximus.

Praeprimis, quae Patres in Concilio Vaticano in actis imperfecta et indecisa reliquerunt ob ipsius Concilii suspensionem, accurate resuman-
tur et ad exitum felicem perducantur.

Dehinc:

I. *Circa Theologiam Dogmaticam:*

a) Explicitius confirmetur momentum dogmaticum Magisterii ordinarii Ecclesiae.

b) Definiantur et plectantur plures errores in re dogmatica et liturgica, in quibusdam litteris encyclicis Pii Pp. XII f. r. iam tacti.

c) Quoad Theologiam Marianam, studio accuratissimo subiciatur doctrina de Regalitate et Universali Mediatione B. V. Mariae et, si Patribus opportunum visum fuerit, eadem privilegia dogmatice definiantur.

II. *In re morali sett praxi Ecclesiae:*

a) Dispositiones nunc vigentes circa ieiunium et abstinentiam in legem statuuntur.

b) Caelibatus clericorum observantia, iuxta perantiquam Ecclesiae praxim, denuo pressius inculcetur.

III. *In re liturgica:*

a) Nova editio, ex integro retractata, Ritualis Romani exaretur, in qua reducantur Benedictiones reservatae.

b) Ad finem feliciter et cito ducatur Breviarii reformatio.

IV. *In re canonica:*

In nova Iuris Canonici revisione, censurae reservatae omnino reducantur, ipsaeque normae canonicae et morales in simpliciorem prorsus formam redigantur.

V. *In Catechesi pastorali:*

Redactio novi textus Catechismi magis puerorum intellectui accommodati.

Præsentis nacti occasione, libenter optamus futurum Oecumenicum Concilium illos abundantiores fructus in vinea Domini ferat, quos cuncti christifideles omniantur: contra perversos errores, semper et ubique serpentes, mentes illustrentur, animique ad viam salutis magis magisque aperiantur ut Regnum Dei ubique terrarum longe lateque pateat.

Hisce animi sensibus ad osculum S. Purpureae provolutum, me profiteor

Eminentiae Vestrae addictissimum

ff Lunov1cus ANsELMUS TRANFAGLIA, O. S. B.
Abbas nullius Montis Virginis

253

Exe.Mi P. D. CAESARII D'AMATO

Episcopi tit. Sebasteni in Cilicia
Abbatis nullius Sancti Pauli in Urbe (San Paolo fuori le mura)

Datum III Kai. oct. MCMLIX

Eminentissime Princeps,

Tuae ad me delatae litterae, quibus expoposceras ut in Generali Concilio operam conferram, paulo seriores responsiones modo habent.

Qua de re velim ut pro tua benevolentia indulgeas et sero respondentem et ea quae subsequuntur suggerenti.

Quod Apostoli Petro dederunt, humilem subiectionem, consilium efficax, activitatem indefessam, hoc ipsemet, qui episcopalis dignitatis iugum sustineo, amanter profiteor, immo impendar et superimpendar

pro modulo meo ut, sub ductu Romani Pontificis, veritas, iustitia, pax usque firmentur.

Decet insuper Sancti Pauli humilem Abbatem (quo titulo divi Hildebrandi successores malunt subsignari) arctiori specialique vinculo cum in oboedientia praestanda tum in opera socianda Sedi Apostolicae devinciri prae ceteris Religiosorum Ordinum Moderatoribus, cum huius Sacratissimi Coenobii Romanus Pontifex sit indubitatus dominus, singulare munimen.

Fateor, Eminentissime Domine, me ad scribendum tardius manum admovisse, duplici praesertim causa permotum. Prima obvenerat mihi in hac alma Urbe degenti: quid plum congerrem adderemque his quae summae laudis Purpurati Patres, clarissimi Praelati Romanae Curiae proposituri sint vel iam proposuerint?

Alteram candide enuntio, sitque venia tale quid audenti: ex quo Abbati Sancti Pauli subtracta est iurisdictio in suam Dioecesim, utique minimam, sentio me, a curis quae ceteros animarum Pastores angunt, paene abstractum; videorque inutile siccumque lignum.

Cum tamen dixerim meam oboedientiam facile exhibiturum, placet quaedam argumenta, quae in proximo Generali Concilio tractari poterunt, hic exponere.

Videlicet:

1. Ut pressius definiatur quatenus et ad quae extendatur potestas Episcoporum sive vi potestatis Ordinis, sive vi iurisdictionis.

2. Ut funditus renovetur institutum beneficii ecclesiastici, ita ut magis sit expedita cura animarum, facilius regimen Ordinariorum, et tollantur quaedam ut dicunt speraequationes inter clericos.

3. Ut nova edatur editio officialis librorum Sacrae Scripturae, et si fieri potest, prius lingua originali, deinde versione latina, non despecta versione Vulgata, et examinentur doctrinae de « inspiratione » ut dicunt biblica.

4. Ut sacra Liturgia integre restauretur et simplificetur ad normam verae traditionis scientificè probatae, ad praesentes necessitates ipsam accommodando. Item ut damnentur quaedam exaggerationes circa sacerdotium ut aiunt fidelium, et titulus aequivocus « Virginis Sacerdotis ».

5. Ut opportune et discrete examinetur quaestio salebrosa de lingua liturgica, servata tamen meliori quo fieri potest modo officialitate, praeminentia et obligatorietate linguae latinae.

6. Ut censurae, reservationes peccatorum et iuris communis exceptiones reducantur.

7. Ut maiores facultates dispensandi dentur Ordinariis locorum, et si casus ferat Regularium.

8. Ut vitetur praxis vi cuius supplctur consensus eorum quibus aliquod ius pertinet ad suppressendum illud. Hoe liceat tantum Sedi Apostolicae, et in casu extremo.

9. Ut vitetur conflictus iurisdictionum in eodem territorio vel supra easdem personas sive physicas sive morales, ut solet in iure cumulativo.

10. Ut antiqua iura et privilegia sarcta tectaque servantur, nisi obstat communis disciplina.

11. Ut Episcopi residentiales senio vel aliquo impedimento confecto de iure dimittantur, et ipsorum sustentationi congrue provideatur. Item ut consulatur Episcoporum decori tarn coadiutorum quam auxiliariorum vel tantum titularium.

12. Ut consideretur utrum conveniat reducere numerum Congregationum Religiosarum, maxime mulierum.

13. Ut supprimantur in Romana Curia Congregatio Caeremonialis et Congregatio Fabricae Sancti Petri et nova Congregatio erigatur de Actione Catholica.

14. Ut examinentur quaedam modernae theoriae circa matrimonium et castitatem, et generatim quaelibet philosophia materialistica vel idealistica vel theosophistica damnetur.

15. Ut melius ordinetur ad praxim pastoraalem curriculum studiorum in Seminariis.

16. Ut totis viribus adlaboretur ut fratres dissidentes ad unitatem Sanctae Romanae Ecclesiae redeant.

Haec habui, Eminentissime Princeps, quae scribcrem; quacque, tuam clarissimam Purpuram reverenter osculatus, tibi refero, Summi Pontificis iudicio subiicienda, meque profiteor

Eminentiae Tuae addictissimum
 ffr CAESARIUS D'AMATO, O.S.B.
Episcopus tit. Sebastemts in Cilicia
Abbas S. Pauli de Urbe

254

REV.MI P. D. ISIDORI CROCE

Archimandritae B. Mariae Cryptaeferratae
(S. Maria di Grottaferrata)

Grottaferrata, 20 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Magnas effundendas Deo Omnipotenti gratias censeo de proxima Synodo Oecumenica quam providentialiter Summus Pontifex Ioannes XXIII fel. regn. convocare intendit.

Et humiles preces pusilli nostri gregis ad Deum elevamus secundum augustas Intentiones Sanctitatis Suae pro felici exitu Oecumenici Concilii ad gloriam Dei et salutem animarum in uberiori Ecclesiae Sanctae Catholicae vita.

Quae autem Eminentissima Dominatio Tua petit in venerationibus Epistulis die 18 iunii a. 1959 datis sub Prot. N. 1 C/59-1568 in angore me tenent pro meae salutis statu, qui pro nunc saltem difficultatem baud parvam causat ad dignam responsionem dandam.

Conditio vero meae Abbatiae, quae illud peculiare habet suae existentiae argumentum apud Sedis Apostolicae fares ut testificet pulchritudinem Sponsae Christi Ecclesiae in diversitate rituum et disciplinae cum inconcussa fidei unitate, delimitare mihi videtur votum meum ad ea quae optatissimum reditum in sinum Catholicae Ecclesiae Christianorum Orientis separati pro humillima mea sententia minus arduum redderent.

Quae quidem sunt in universum: ut in futuri Concilii Oecumenici tractandis rebus et argumentis de doctrina, de disciplina, de Liturgia, deque pietatis christianae exercitiis Patres in mente habeant ut, integro fidei deposito, obviam eatur in caritate Christi usibus traditionibus nec non animo sive menti Orientalis Ecclesiae, ut nullus extet obex quominus separati fratres in gremium Sanctae Catholicae Ecclesiae ingredi valeant si vere spiritu Divini Fundatoris Domini nostri Iesu Christi animati sint.

De coetere quaecumque in Domino ven. Commissioni Anteparaeparatoriae sive Patribus proximi Concilii Oecumenici proponere placuerit et Christi Vicario consensu examini vel discussioni subicere, his humilem cooperationem meam Deo adiuvante propono.

Vota interea fervida omnibus ven. Commissionis Anteparaeparatoriae Membris maximeque Eminentissimo eius Praesidi submitto,

preces ad Deum, per intercessionem B. Mariae Virginis, pro futuro Concilio Oecumenico fi<lenti ammo elevo, dum Eminentissimae Tuae Dominationis me profiteor

humillimus add.mus
in Christo servus

Ismmrns CROCE
Archimrmdrita B. Mariae Cryptaeferratae

255

REV.MI P. D. FAUST! MEZZA

Abbatis nullius Ss.mae Trinitatis Cavensis
(Santissima Trinita di Cava dei Tirreni)

Badia di Cava, 25 agosto 1959

Eminenza Reverendissima e Veneratissima,

L'umile sottoscritto, vista che anche a lui - « postremae currus rotae » - si e voluto far l'onore di chiedere eventuali proposte per il Concilio, si e sentito in dovere di formularne qualcuna, e piu precisamente cinque, nella speranza che possano essere utili pietruzze per il costruendo edificio.

Comunque, la presentazione di queste proposte conciliari da parte mia niente altro vuol essere e significare che il piu devoto e filiale ossequio alla Sede Apostolica ed alle alte Gerarchie Ecclesiastiche.

Prostrato al bacio della Sacra Porpora, mi onoro confermarmi

dell'Eminenza Vostra Reverendissima
obbedientissimo in Domino

ffi FAUSTO MEZZA
Abate nullius Ss.ma Trinita di Cava dei Tirreni

I. De opportunitate nova ratione constituendi Italicarum Diocesium fines

Commune Italicis Episcopis desiderium est ut ad universarum dioecesium descriptionem aliquando tandem deveniatur, singularum territorium rectius definiendo.

Nemo enim non novit plurimas in Italia dioeccses adhuc esse hie et illic in partes divisas, prout media volvente aevo fundatae fuer'unt,

potius de consuetudine feudalis iuris, quam iis perspectis quae ad pastorale munus potissimum pertinerent. Proinde non raro fit ut vel parva exiguo corpore dioecesis suas videat paroecias in tribus aut quattuor sparsas Reipublicae provinciis; quin id etiam non semel datur ut pauca sane municipia sint tota in suae dioecesis territorio posita, ceterorum autem terrae aliae ad aliam dioecesim pertineant. Atque eo usque ventum est, ut oppidum princeps in propriae dioecesis territorio sit, sed suburbanos pagos et vicos et villas in alienae invenias: dixit aliquis hic esse caput, illic et illic disiecta membra. Haec rerum conditio nemo non videt quam magno sit tranquillitati ordinis detrimento, eo praesertim tempore cum habentur comitia eligendis popularibus oratoribus ferendis legibus.

Sunt praeterea immensae magnitudinis dioeceses, quarum trecentae, quingentae, recensentur paroeciae; aliae autem tam exiguae, ut opus non sit utriusque manus digitis ad omnes paroecias numerandas; atque est videre, ut ex. gr. in Apulia, dioecesim aliquam una tantum aut duabus civitatulis constitutam.

Illud denique praetereundum non est, quod in nimis exiguis dioecesebus inveniri nequeant qui praependantur sive moderandis Actionis Catholicae associationibus, sive operibus humanae consortioni adiuvandae.

Hoc igitur est in votis, ut instituitur consilium uniuscuiusque dioecesis territorio tota Italia definiendo.

II. *De re liturgica peculiari codice in ordinem redigenda*

Post innovationes et simplificationes novissime in liturgiam inductas, optandum mihi videtur ut res liturgica - primum in libris iussu editis supremae Auctoritatis praescripta, deinceps publicis litteris et decretis

denique sparsim explanata adnotationibusque praedita ab innumeris commentariorum auctoribus, ideoque nostris diebus facta multiformis materiae moles - presset et dare et consultu facilis praecipuo die tota colligatur, perinde ac praecautum atque provisum fuit ut ius canonicum fieret, recte codicis, res prope communis.

Duo potissimum eademque magni momenti ex huiusmodi codice recolligere poterunt: primum, aliquid auctoritatis praestantissimum et, tamquam punctum polare, tranquilla immobilitate praeditum, sive disputationes de re liturgica habendae erunt, sive quaestiones dirimendae atque solvendae; deinde perfectum quoddam instrumentum probandis aut improbandis rebus, usu faecillimum, consultu fallere nescium, quidquid acciderit de re liturgica disserendo, quae sane materia hucusque est si quae umquam involuta, unde oriri solent « suasoriae et controversiae ».

Restat ut cum bona venia adnotatiunculam faciam ad ea quae supra
scripsi: si volumus ut sacris actiom'bus a'liquan' do populus actuos nation's
cipet, sinamus m nonnu'ls l'turgiae partl'bus u'nm'scumsque
linguam adhiberi.

III. *Urget communismum qucm vacant aperte et exp'zcte voce Co'ncilii Oecumcnici condemnare.*

Quamvis neque mala quibus humana consortio nostra actate v' exa-
tur, neque libertas non ante audita creden'di scque gc_rendi prou'e in dies
lubet, quae subdola calliditate Fidei moribusque in-
insidiatur, unice adscribi debeant perversae
G'tiari tamen nequit, perpensis formidandis us' in malum
doctrinae teterrimae vel potius satanicae, quae late serpit Occurrc-
immedicabile, cancer, super faciem terrae, opus esse U'. Concl pro-
nicum sollemne in huiusmodi infestissimam andat, eo vel
nuntiet, ipsa rel gravitate consessusque malestate formidand'um' non so-
mag'ls q'ma con'demnatio'es nunc usque a' b' Ecc'lesm pronuncia'tae ntra ana-
lum, ut mihi videtur, nullam sollemnitate induerunt, quari e coed etiarD
thema a tarn magno consessu conclamatum haud dubio co'nunet, s' communl-
occasionem dederunt obliquis cavillationibus, propterea sibi con-
stae ob aliam co?-
demnat10nem fmsse. Placmt cmm Russlcl'ssantibus Itahs vo. thodi III
demnat10'es l'as m' a' m'd esse quam relectonem suae agend' me ina ipsa
re pol'tica et socia'i; at, recte perpensis re'bus, nlsml. oetr Christianac
per se haeresia est, cum videlicet non tantum eversio ab l'mis
doctrinae habenda sit, sed etiam falsa prorsus religio. . liticae

Quid est denique communismus? ornatu si illum nudas rel P^o ordi-
et socla'ls, deteg'ls quo intus est: immanis materia'lsmus cv'ctus In'no re-
nem supremae relig'10'is. Quae cum ita sint, con'demnatio in re omni munt-
ligiosa aperire valet curnam ne mente quidem fingere i'cc'at com
smum ch'nstianum: etiam infans comprehendat neminem) profitcri p^ose
duas religiones inter se oppositas et contrarias.

IV. *De caelibatu ecclesiastico fortiter tutanclo*

rl'is d'le'bus clrcmt d'omos episcopales, fors et paroecia'es, occn'te edl-
tus l'lellus, et numen's fractis subscriptus: « Nonagemi cen'ten' sacg de re
tes ». Quid vult iste libellus? In eo fingitur - ut patet, dno.
ficta et comment'cia - maxlmam cleri pattern preces supp'licter a'batll
vere Pontific' M'axlmo atque Concilio Oecumenico ut ex de cael' d' pro-
aliquando tandem abrogetur; quae autem promuntur argumenta a

bandam supplicantium causam, nescies risumne moveant an indignatio-

Ac dolendum est quod etiam scripta prelo excusa, volitantes pae-
phemerides, praesertim hebdomadalia allicientibus figuris picta
su ragantur indccoro stultissimoguc incepto, scilicet sacerdotem ad al-
tare comit^t. Iam, non ut sacrum celebret, sed ut uxorem ducat. Quidguid
cogttandum est de hac mentium aberratione, nemo dubitet quin Concilii
Oecum^{enici} Interventus, scu caelibatum sollemni sententia firmando, seu
agitationem condemnando, rectos sacerdotes in sancto ser-
;ltio confortare valeat, et si qui inania pascunt, salutari monitu ad bonam
rugem reducere.

b Optandum insuper videtur ut dum Concilium Oecumenicum caeli-
atum ecclasiasticum contra impios ausus fortiter tuetur, eodem tempore
qua Par est industria caveat ne a sacerdotio arccantur sacrae militiae ti-
rones de erroneo iudicio circa eorum studium excolendae puritatis. Ex-
cessus namque h^{ic} et illic Irrepserunt m exlgend^a a b^a a^umllts sanctua-
g^o / eam earn^{is} puritatem, quae pene sit tentatf0num expers, Ita ut l^{is}
u?lnodo pateat introitus Sanctuarii qui acceptam in baptismate inno-
stolam numquam amiserunt. Quodcirca expedit ut Patres Con-
Cl tares qua po^{ll}ent auctorltate guaestf0nem dⁱlmant, quae sive f^{ll} con-
ventibus sive in commentariis exagitur, quacnam Vid^clⁱCet va^dlmollla
asti.tatis in sacrae militiae tironibus inveniri debeant ut ad sacerdotium
ad^{ll}ltantur.

V. Num expediat parochos esse a sua sede inamovibiles

Prius guarn finem scribendi faciam, detur mihi venia aliquid dicendi,

Potius ad C.I.C. novis rebus integrandum pertinet, quam ad Con-
ci rum. Veⁱlm lgitur subicere amplissimi conventus m^dlc10 d^{es}l^dcnium l^{ate}
Inter O^rdⁱllarios propagatum circa probiema, quod ex paroclotum imamo-
(C.I.C. can. 454) saepe ol'itur, longe ad solvendum difficilc.

Um enlln magna sit sacerdotum penuria, fere semper inexplicabilis no-
d^{us} Ordⁱnarus est principium servare llamovl^bltatis. Quam ob rem
non fit ut sacerdos apprime idoneus magnae paroeciac gubernandae,
cum lam ad^mllllstret paroecrnm ruralcm, t^bi manere totam vl'tam d^eb^{ea}t,
tam guam ostreum firmiter adhaerescens scopulo, et otfo torpere, nec po-
testas O^rdⁱnarro sit illum a muneris cura d^etra^hen^di, guo^d ipsc p^rcrum-
gue « slⁿc cura^b absolvit, ut transferat u^bl llgnl0 et navltate suum
agrum ub^{eres} lu^beat reddere fructus.

ffl FAUSTUS MEZZA

Abbas nullius Ss.mae Trinitatis Cavensis

256

Exe.Mr P. D. CAROLI GRANO

Archiepiscopi tit. Thessalonicensis, Nuntii Ap. in Italia

Roma, 31 agosto 1959

Eminenza Reverendissima,

Ho avuto l'onore di ricevere il venerato foglio N. 1 C/59-1675, del 13 luglio scorso, col quale Vostra Eminenza Reverendissima si compiacqua di rimettermi il testo della Lettera Circolare, pari numero, del 18 giugno 1959, concernente la preparazione del futuro Concilio Ecumenico.

Vivamente grato all'Eminenza Vostra del cortese invito, che mi rivolge col citato Dispaccio, di manifestare, in tutta libertà e pastorale schiettezza, opinioni, desideri e voti in vista dello storico avvenimento annunciato dal Sommo Pontefice gloriosamente regnante, mi permetto di esporre umilmente, in foglio a parte, alcune indicazioni su gli argomenti che, a mio modestissimo avviso, potrebbero utilmente formare oggetto dell'attenzione dei Padri del futuro Concilio.

Inchinato al bacio della Sacra Porpora, con sensi di profonda venerazione mi confermo

dell'Eminenza Vostra Reverendissima
Umilissimo devotissimo obligatissimo

ff CARLO GRANO

*Arcivescovo tit. di Tessalonica
Nunzio Apostolico in Italia*

Allegato al rapporto N. 339, del 31-8-1959

Premesso:

1. Che la Chiesa e il Corpo di Cristo « et plenitudo eius, qui omnia in omnibus adimpletur » (*E/es.*, I. 23).

2. Che alla Chiesa compete, oltre all'azione sacramentale apportatrice di grazia, anche un'azione educatrice e civilizzatrice.

3. Che la società moderna dev'essere posta in condizione di comprendere con rispetto e fiducia, e di accettare con convinzione e amore, la necessità e i vantaggi della presenza della Chiesa nella storia di ogni tempo, per l'immensa portata delle verità di cui essa è depositaria.

Si prospetta sommessamente l'opportunità che il Concilio Ecum-

nico stabilisca le premesse dottrinali e pratiche atte a rendere più efficiente, in rapporto ai tempi, l'organismo visibile del Corpo di Cristo.

In considerazione di quanta precede, sembrerebbe utile l'esame delle seguenti questioni:

1. Problema del reclutamento, della formazione e dell'impiego del Clero sia secolare che regolare. La scarsità delle vocazioni e le prospettive sempre più difficili per il ministero sacerdotale inducono a considerare l'urgenza di provvedere al miglioramento qualitativo del Clero e alla più razionale dei Religiosi, sotto la direzione dei Vescovi. La ricostituzione, sotto nuova e conveniente forma, della Sacra Congregazione dei Vescovi e Regolari potrebbe forse giovare alla soluzione delle numerose questioni connesse col problema in parola.

2. Problema del reclutamento, della formazione e della preparazione specifica, al massimo livello, delle Religiose addette alle scuole materne, agli ospedali, alla educazione e istruzione della gioventù femminile, alle Opere Pie di assistenza e beneficenza ecc.

3. Problema della maggiore funzionalità della parrocchia. Molte parrocchie non possono funzionare per mancanza di mezzi, e addirittura di sacerdoti. Potrebbe essere opportuno raggrupparle, tanto più che, per quanta riguarda l'Italia, nel caso di raggruppamento di più parrocchie, « lo Stato manterra inalterato il trattamento economico dovuto a dette parrocchie » (art. 18 del Concordato). Inoltre, la vitalità spirituale della parrocchia sembra richiedere una più solida istruzione religiosa e una educazione liturgica continua e completa.

4. Problema dei criteri che i Vescovi e i sacerdoti, sia secolari che regolari, sono tenuti a seguire inderogabilmente, quando la loro azione religiosa debba svolgersi in campo amministrativo, politico e sociale. Oggi, le tentazioni del sacerdote, specialmente per la politica e le attività sociali, sono tali da suggerire lo studio di particolari salvaguardie e direttive precise, come la recente esperienza dei « preti operai » insegna.

5. Problema della scelta, della formazione e dell'impiego - inteso anche come limite di azione - dei laici nell'apostolato gerarchico.

6. Non sembra superfluo accennare qui, almeno per quanta riguarda l'Italia, al problema della riduzione delle diocesi. L'impossibilità in cui si trovano molte piccole diocesi di provvedere adeguatamente alle esigenze del Seminario, della Curia e del Tribunale ecclesiastico, rende urgente l'esame e la soluzione del problema sopra indicato.

†B CARLO GRANO

*Arcivescovo tit. di Tessalonica
Nunzio Apostolico in Italia*

257

Exe.Mr P. D. DIDACI VENINI

Archiepiscopi tit. Adanensis

Vaticano, 7 settembre 1959

Eminenza Reverendissima,

In riferimento alla venerata comunicazione della Eminenza Vostra Rev.ma N. 1 C/59-2118, mi reco a dovere inviare alla Eminenza Vostra alcune proposte, qui allegate, che avrei in animo di sottoporre alla consiclerazione degli Ecc.mi Padri nel prossimo Concilio Ecumenico, dalla Santita di Nostro Signore Giovanni XXIII recentemente praennunziato.

Con sensi di profonda venerazione, chino al bacio della Sacra Porpora, mi professo

della Eminenza Vostra Revercndissima
umilissimo e devotissimo servitore

ffi DIEGO VENINI
Arcivescovo tit. di Adana

*De conglobatione Operum Caritatis et Assistentiae Socialis
Ecclesiae Catholicae*

Opportunum esse videtur instituere novum Sacrum Dicasterum ad finem conglobandi et unificandi criteria et opera Caritatis et Assistentiae Socialis quae, hie et nunc, sunt in variis regionibus orbis catholici et Auctoritati Ecclesiasticae subsunt.

Huie Dicastero finis etiam esset invigilandi singulas activitates Institutionum Catholicarum beneficentiae, ordinata ratione disponendi ac actiones maiorum necessitatum coor<linandi.

I-lace centralis Institutio Caritatis Ecclesiae eo magis necessaria hoe tempore videtur quia nunc impulsus in mundo habentur omnia ad potestatem Civitatis reducendi omniaque al laicorum mores revocandi, quac secumferunt consequentias iuridicas, oeconomicas et administrativas circa ea quae iamdiu fuerunt benemerita opera Caritatis Ecclesiae.

Sub <lependentia praedicti Dicasterii submitten<la videntur esse Officia omnia Caritatis, ambitu sive Dioecesis sive Nationis.

ffi DrnAcus VENINI
ArchiepiscQptts tit..Adancnsis

258

Exe.Mi P. D. CONSTANTII MICCI
Episcopi tit. ffodrianiemis in Hellesponto
Attxiliaris Larinemis et Thermularum

Latino, 23 scettembre 1959

Eminenza Rev.ma,

Vona scusarmi sc solo ora sono in grado di rispondere alla Sua Vncrata del 18-6-1959, n. 1 C/59-2121.

L'ho riccvuta quando solo da pochi giorni ero cntrato nel mio Ufficio di ausiliare di queste Diocesi e nelle prime settimane poco ho potuto attendere a questo lavoro che d'altronde non poteva ne doveva essere preso alla leggera. Per cui mi son permesso di arrivare oltre i termini raccomandati per la presentazione.

Nella speranza della Sua benevola comprensione mentre umilmente mi rimetto al Superiore Giudizio su tutto quanto son venuto esponendo, chinato al bacio della Sacra Porpora, con ogni piu vivo ossequio mi professo

dell'Eminenza Vostra Rev.ma
 dev.mo

ffi CosTANzo Mlcc1
Vescovo tit. di Adriana

ANIMADVERSIONES

1. Cum constet Concilium Occumenicum Vaticanum temporum acerbitate suspensum esse atque intermissum, scire liccat utrum Romanus Pontifex *illud resumi an alterum ab eo convocari* iubeat.

2. His temporibus plerique hominum magis alliciuntur bonis ac voluptatibus, quibus fruuntur, quam agitantur doctrinis.

Idcirco et sunt revocandi ad fidei principia et, circa fruitionem temporalium bonorum, monendi ne aberrant neve amittant finem suum aeternum.

Qua re *parum* videtur *disceptandttm de ultra definienda fidei doctriIIa, multum vero de catechizandis populis* et singulorum animis.

Quac autem, pauca, de doctrina definiri statuerit Sacrosanta Synodus, ea respiciant potius:

- a) *unitatem* Ecclesiae, ad quam revocentur errantes;
- b) *materialistarum* (marxistarum) errores, quos cavcant fideles;

c) ipsum propagandum Evangelii lumen, ad quod perducantur infidèles universi.

3. Eadem Sacrosancta Synodus, si quae, de suggerenda populis et singulis disciplina, decreta emanari iusserit, sic tamen consulat moribus universorum, curet ipsa decreta iis proponenda verbis, locutionibus, propositionibus, quae *vere sapiant catholicitatem neque sint magis idonea menti latinae quam ceterorum populorum*.

4. Quae fidei et morum sunt principia seu dogmata definita, ea adfirmare pro necessitate et opportunitate oportet omnino.

Quod autem attinet ad *ius positivum mere ecclesiasticum*, si quid *adaequandum, derogandum et abrogandum etiam*, in Domino, videbitur, praesertim quo *facilius ad unitatem redeant errantes*, id agere ne pigcat.

CoNSILIA

1. Vigentis iuris in Ecclesia duo exstant immediati fontes, Codex nempe Iuris Canonici et quae, exinde a Codicis promulgatione, pro necessitate temporum, ab Auctoritate Apostolica emanata sunt et emanantur decreta, edicta, leges, interpretationes Canonum authenticæ etc.

Opportunius videtur *omnia vigentia iura ad unum referre Codicem* (et pro hac re optime aderit revisio codicis), iteratis eius editionibus authenticis.

2. Patres Conciliares *revocent ad Ecclesiae unitatem*, monitione sollemni, omnes errantes haereticos, schismaticos, ad quorum reditum ipsi Patres, auctoritate qua in Concilio pollent, doceant nihil aliud opponi *nisi quae contradicant doctrinis fidei definitis*.

3. De *materialismo atheo* (marxistarum), ut supra animadversum est, definiantur ex professo doctrinae, methodus, et damnentur.

At etiam « *materialismus* » *erroresque coeterorum* etsi non communistarum damnentur pari auctoritate, quorum doctrina, vita, mores, a veritate non minus aberrant.

DE DISCIPLINA ECCLESIASTICA

1. Adstent in Ecclesia, praeter presbyteros, etiam *ministri inferioris ordinis*, v. gr. *diaconi*, qui levioribus obligationibus obnoxii, adhibeantur ad ministeria, quae propria non sunt ordinis sacerdotalis, ad pueros catechizandos, ad promovendam « Actionem Catholicam », quam dicunt, etc.

2. Instituantur *presbyteria*, cohabitationes scilicet clericorum, presbyterorum saltem eidem Ecclesiae addictorum, praesertim paroeciali.

3. Consulat Sacrosancta Synodus ut praesto sit *clericis* eiusdem dioe-

cesis vel provinciac *qui moderetur eorum conscientis*, Sacerdos insignis sanctitate et doctrina, praeditus facultatibus necessariis et opportunis, vel ex clero regulari, vel saeculari eligendus.

4. *Rerum novarum qui sint fines*, quos clerici in sua vivendi et agendi ratione praeteriri nequeant quin fines etiam morum praetereant, Patres Concilii decernant.

5. Si quid innovandum *circa habitum*, quern clerici publice deferant, praeculis tamen sit quantum usque modo contulerit vestis propria talaris vel alia eiusmodi, ad dignitatem clericorum servandam et tuendos mores.

6. Bona ecclesiastica ita administrari iubeat Sancta Synodus, ut *nulli Sacerdotum* cuiusque Dioecesis et Paroeciae *desint necessaria*, ne invalidis quidem et senescentibus.

7. Omnium clericorum ita sint *munera et iura definita*, ut omnia ad normam legis procedant nihilque sit *pro arbitrio* providendum.

8. Ad dignitatem personae *non videntur multum conferre praescripta Canonum 2186-2194 C.I.C.* nee coetera, quae *facultatem sui defendendi* forte denegent peccantibus, vel minuant.

9. In Codicis canonibus vel in legibus quae sunt praescripta iuris externi numquam resolvantur *in arbitrium intimae cuiusque conscientiae*. Quamvis enim ordo iuridicus ordini innititur ethico, neuter tamen videtur in alterutrum posse reverti.

10. Ordinarii locorum, per se vel per Vicarios suos Generales vel alias Sacerdotes delegatos, praecellentes virtute, doctrina, prudentia, quotannis *unicuique clericorum referant* et in scriptis redigant duobus exemplaribus, quorum alterum servandum in secreto Curiae Archivio, alterum ipsi clerico tradendum, *exprimantque iudicium aestimationis* de cuiusque vivendi agendique ratione; ut, si qui erraverint, corrigantur; si qui laude digni (merito virtutum, operibus pietatis et ministerii, muneribus obeundi), legitima aestimatione Ordinarii sui confirmentur et ad meliora sanctioraque sint parati. Sit tamen facultas contestandi suique expurgandi, si quid aestimationis minus placuerit. In *collatione officiorum* et beneficiorum ratio habeatur de eiusmodi aestimatoriis iudiciis.

11. Clerici *regulares*, quatenus sint Sacerdotio aucti muniaque obeant sacerdotalia ad animarum salutem, *ab Episcoporum iurisdictione ne sint exempti*.

DE DIOECESIBUS

1. In sua quisque Episcopus Dioecesi sit utique princeps, legislator, iudex, rector et pastor animarum (quinimmo et plurimae, quae modo resservantur Apostolicae Sedi facultates circa immediatum regimen anima-

rum, Ordinario loci opportunius, fcre, demandari possunt); at *fines Dioecesium ne impediunt vel coarctent fidelium unitatem ac communionem*; ut, quae permissa et legitima sint in quadam Dioecesi, in finitimis sint prohibita. In ambitu saltem eiusdem Regionis Ecclesiasticae eodem omnino sit ratio regiminis omnino necesse est.

2. Providendum etiam videtur mcliori regimini illarum Dioecesium, quae *angustioribus finibus* continentur vel pollent exiguo fidelium numero, ne praesertim desint clerici ad necessaria munia obeunda.

Quod si necesse sit, supprimantur.

3. Quae usque modo de regimine Dioecesium adnotata sunt, *regimini etiam Paroeciarum*, servatis, applicari possunt.

4. Eadem quae dignitas ordinis, sit Episcoporum auctoritas iurisdictionis in Ecclesia, ne quis in eos ius habeat exercendi imperii nisi unus Romanus Pontifex.

Quos autem Se<lis Apostolica <lelegaverit ad iurisdictionem quoque modo exercendam in Episcopos, sint et ipsi *dignitate episcopali* insigniti.

Quae quidem videntur *postulari ab Orientalibus*, et qui<lem praesertim ab orthodoxis, quos vocant, qui utinam sui schismatis et haerescos finem faciant!

5. Provinciae seu Regionis Ecclesiasticae, si fieri potest, *iisdem contineantur finibus ac civiles*. Item fines Dioecesium *ne fines excedant provinciarum civilium*. Nam multa sunt communia, quae tractentur, in Provinciis et Ecclesiasticis et civilibus.

6. Ordo et provisio beneficiorum in Dioecesibus forte adaequanda sunt *temporum necessitatibus*.

Capitula Canonorum sint re vera Episcoporum senatus aut ne sint et supprimatur. Quod si hoc arduum videatur, quacumque ex causa, etiam administrativa, eorum loco, ubique consultores instituantur, qui vere munere consiliariorum Episcopi fungantur, ex optimis, de Ciera curae pastoralis addicto viris eligendi.

7. Examini subicienda possibilitas instituendi in finibus Dioecesium *Paroecias non territoriales*, quae scilicet nullo innitantur territorio et iurisdictionem exerceant in fabricis opificum et huiusmodi fidelium coetibus.

8. Sacerdotes in Dioecesibus et Paroeciis *sint numero* qui possint pro multitudine fidelium vere consulere saluti animarum. Nihil obstat quominus de Dioecesi in Dioecesim transferantur Sacerdotes.

Quae in Cadice <le clericorum incardinatione et excardinatione praescribuntur innovari iubeat Sancta Synodus (aut supprimi). Paroeciae, si opus est, uniantur.

DE PAROECIIS

1. Vidcant Patres conveniatne abrogate quae in Cadice Iuris Canonici, can. 454, prnscripta sunt de *Parochis inamovibilibus*, quo facilius et utilius Rectores animarum adhibeantur, etiamsi ad omnem prorsus arbitrii possibilitatem vitandam, unaquaeque translatio consultorum examini atque consilio subicienda videatur.

2. Item videat Sancta Synodus an munus eorum qui « *Adsistentes Actionis Catholicae* » nuncupantur, in *verum officium* constituendum sit, statuto et definito iure.

3. Item munus Sacerdotis qui, nomine et auctoritate Ordinarii, *Actioni Catholicae praeest* in Dioecesi, in *verum officium* constituatur, ut de tota activitate pastoralis ordinanda videat et nomine Episcopi decernat.

4. Apostolatus laicorum iure definiatur.

5. Rectores Ecclesiarum particularium ne sint, quum Parocho omnino sint subiecti.

6. *Religiosarum domus*, quae in finibus Paroeciae sunt positae, ita *Ordinario loci sint subiectae*, ut Parochi, nomine Ordinarii, videant de earum instructione in doctrina christiana et actione in pueris catechizandis, etc.

7. Scientia, quae nuper inventa « *Statistica* » recenti etiam nomine vocatur, utantur saepius Parochi (et Ordinarii locorum), qua dignoscant concreditorum gregium status animarum, condiciones, necessitates, quibus *prudenter* consulant.

DE POPULI DISCIPLINA

1. De humana societate in genere, et in specie de societate familiari, civili, de ipso Christi Corpore quad est Ecclesia; de earum origine, natura, finibus, coordinatione, subordinatione; de huiusmodi doctrina quid docuerit et doceat Sancta Mater Ecclesia tradatur in catholicorum *scholis et coetibus*.

2. De deligendis populi *legatis et senatoribus* ad leges ferendas deque civibus munia politica rite obeuntibus pro conscientia, tales, quae verc dubia dissolvant, *tradantur normae*.

NEGOTIA MAIORIS MOMENT!

1. Non eadem sentiunt et agunt Latini, Germani, Angli circa multa quac ad easdem tamen conscientiae leges pertinent: circa *choreas, morem vestiendi, relationes* quas dicunt *sexuales*, etc.

Quaenam sententia Patrum de his diversorum populorum ammls deque diversa eorum agendi ratione et sentiendi? Nonne una est lex cui omnes, qui christiano nomine censentur et gloriantur, oboediant est necesse?

2. Quaenam remedia Sacrosancta Synodus proponi censeat ad evitanda *scandala*, quae frequentiora et graviora in dies propagantur *mediis mechanicis* nuper inventis (quae v. g. cinema, radio, televisione)?

VoTA

Si Sacrosancta Synodus contulerit:

- a) ad unitatem Ecclesiae;
 - b) ad pacem populorum et civium;
 - c) ad reprimendos communistarum errores;
 - d) ad propagandum per omnes gentes Sanctum Dei Evangelium;
- sat gloriae erit datum Omnipotenti Deo Eiusque Unigenito Filio et Spiritui Sancto, cui honor semper ubique et ab omnibus.

ffi CoNsTANTIUs M1cc1

*Episcopus tit. Hadrianiensis in I-llesponto
Auxiliaris Larinensis et Thermularum*

259

Exe.Mi P. D. FERDINAND! BALDELLI

Episcopi tit. Aperlitani

Roma, 22 settembre 19.59

Eminenza Reverendissima,

Con riferimento alla Sua venerata Prot. 1 C/59-2714 del 18 giugno, ho il pregio di informare l'Eminenza Vostra che il Comitato Esecutivo della Caritas Internationalis, recentemente riunitosi a Ginevra, ha formulato con voce unanime l'allegato voto, con preghiera di trasmetterlo alla Commissione antipreparatoria per il Concilio Ecumenico.

Questo voto riguarda:

a) sul piano dottrinale, la necessita di ristabilire il vero concetto della Carita come virtu teologale nell'insegnamento della dottrina della Chiesa;

b) l'esercizio della carita al servizio dei bisognosi e, conseguentemente, la promozione di organismi adatti a questo esercizio, da istituirsi sotto la responsabilita degli Ecc.mi Ordinari;

c) la restaurazione del Diaconato come funzione appropriata per mettere in evidenza il legame tra Eucaristia ed esercizio della carità nella Chiesa.

Mentre mi permetto di trasmettere questo voto a nome del Comitato Esecutivo e mio personale, mi riservo di sottomettere al più presto possibile a codesta Ecc.ma Commissione antipreparatoria alcuni altri voti e relativo materiale che, a mio modesto avviso, potrebbero utilmente contribuire a dare la giusta importanza all'esercizio della carità della Chiesa presso clero e fedeli.

Rimango a completa disposizione di Vostra Eminenza e colgo l'occasione per chinarmi al bacio della Sacra Porpora e per professarmi con i più deferenti ossequi

di Vostra Eminenza Reverendissima
dev.mo nel Signore

ff. FERDINANDO BALDELLI
Vescovo tit. di Aperle

Voto del Comitato Esecutivo della Caritas Internationalis formulato a Ginevra, settembre 1959, con preghiera di trasmissione alla Pontificia Commissione Antipreparatoria per il Concilio Ecumenico.

Ut paretur Concilium Oecumenicum ...

1. Videtur quod, ubique grassante quadam philosophia sub nomine « Marxisme », Caritas, ut virtus, parvi ducitur, immo contemnitur, et ipsa caritatis opera despiciuntur, tam apud laicos quam apud quosdam clericos.

2. Optandum est, salvo meliori iudicio, ut ab omnibus, tum in Seminariorum exercitiis, tum in Verbi Dei praedicationibus, explanetur et vindicetur Caritatis genuina notio. Immo revocandum est mentibus quomodo, primis Ecclesiae temporibus necnon decursu saeculorum exercitata fuerit caritas christiana in omnibus orbis partibus ad inopiam miserorum sublevandam, attentis autem modis huius officii diversis secundum diversa tempora.

3. Ad cuius officii renovationem multum proderit, cum Ecclesia iudicaverit antiquum Diaconatus ministerium instaurandum esse, ut Ecclesiae proprium servitium, non sine nexu cum Eucharistiae SS. Sacramento.

4. Denique, cum hodie cooperantur Institutiones Internationales

ad expellendas paupertatem in genere et summopere miseriam populorum ex patria exsulum (D. P.), promovenda sunt « Opera Catholica Caritatis », quorum antea integratio in vita Ecclesiae plane ac dare determinata fuerit.

* * *

Roma, 2 luglio 1960

Beatissimo Padre,

Il sottoscritto sin dallo scorso anno con venerata lettera di Sua Eminenza Reverendissima il Segretario di Stato, di prot. N. 1 C/59-2714 e già debitamente riscontrata, veniva sollecitato perché presentasse alla Commissione a ciò delegata gli argomenti che avesse ritenuto opportuno fossero affrontati nel prossimo Concilio Ecumenico.

Ora mi prendo l'ardire di far giungere nelle venerate mani di Vostra Santità alcuni argomenti che ho ritenuto di un qualche momento e che ho raccolti nell'accluso incartamento.

So bene che la Santità Vostra, pur assillata da tante attività e preoccupazioni, vuole direttamente rendersi conto delle comunicazioni che da tutto il mondo pervengono alla Commissione competente.

Per questo mi sono preso l'ardire di far giungere alla Santità Vostra i miei modesti suggerimenti, lieto se potrò anche in minima parte collaborare alla grande opera che Vostra Santità vuole decisamente portare a termine per il bene della Chiesa.

Prostrato al bacio del Sacro Piede, mi professo

della Santità Vostra
umilissimo e devotissimo
figlio e servo

ff. FERDINANDO BALDELLI
Vescovo tit. di Agerle

I

Veno CONCERNENTE LA COSTITUZIONE DI UN NUOVO UFFICIO « CARITAS » PER LE ATTIVITA CARITATIVO-ASSISTENZIALI DELLA CHIESA NEL MONDO.

Prima parte

Punti dottrinali inerenti all'ufficio « Caritas »

La costituzione di un Ufficio « Caritas » per le attività caritative e assistenziali della Chiesa nel mondo pare sufficientemente motivata dalle seguenti ragioni:

1. La Chiesa non può non essere presente con il suo magistero, dottrinale e pratico, là dove sorgano larghi movimenti che interessino la collettività degli uomini.

Ma, non c'è dubbio che l'assistenza, in qualsiasi forma essa possa concretarsi, è ormai affrontata e fatta propria da tutte le Nazioni, anche da quelle di civiltà recente.

Quindi, è urgente che la Chiesa prenda precise posizioni in questo campo.

2. L'assistenza coinvolge necessariamente problemi di dottrina e di applicazioni pratiche. Negli uni e nelle altre, gravi e vaste sono le questioni che sorgono, perché l'assistenza coinvolge la persona, la famiglia, la collettività, lo Stato, la Chiesa.

In tale materia sono assai facili gli errori e le deviazioni che possono portare ad abusi fatalmente perniciosi per la Chiesa, per lo Stato, per la famiglia, per l'individuo.

Altrettanto complessi sono i problemi pratici dell'esercizio dell'assistenza che richiedono, conseguentemente, un preciso indirizzo ed un non migliore preciso controllo.

Si pensi alla meravigliosa fioritura di Congregazioni, Istituti, Associazioni che in questi ultimi tempi, sotto l'effluvio dello Spirito, sorgono con il nobile intento di attendere alle molteplici forme dell'assistenza sociale, secondo lo spirito e gli insegnamenti della carità teologica.

Esse non possono essere lasciate abbandonate a se stesse.

3. Si ritiene che le Sacre Congregazioni esistenti siano impari ad assumere questo nuovo campo di attività. E ciò sia per i gravi e grossi e molteplici problemi « la cui sono oberate; sia per la estensione del campo dell'assistenza; sia per la sua molteplicità di realizzazioni; sia per i gravi e complessi problemi teorico-pratici che importa.

4. Pare, infine, che la costituzione di un tale Ufficio specializzato nell'urgente ed assillante problema della carità e dell'assistenza, costituisca una ulteriore efficace prova apologetica della divinità e della vitalità della Chiesa Cattolica, sempre protesa ad affrontare ed a cercare di risolvere alla luce « degli insegnamenti del suo Divino Fondatore e Maestro » i problemi che investono la comunità umana.

Seconda parte

Erezione e struttura dell'Ufficio « Caritas »

1. L'Ufficio Caritas sarà eretto mediante un Breve del Santo Padre.

Il Decreto di erezione sarà accompagnato da uno Statuto nel quale oltre che definire la struttura del nuovo Ufficio si assegneranno i compiti propri ai vari Uffici e ai vari Organi.

Pare molto opportuno stabilire, tra l'altro, con norma statutaria, che gli organismi periferici hanno un doppio compito: quello di trasmettere e di rendere esecutive le disposizioni date dall'Ufficio Centrale di Roma; e quello di segnalare a questo Ufficio Centrale di Roma le questioni più salienti e interessanti della periferia.

2. Una *Commissione Cardinalizia*, di nomina del Santo Padre, avrà l'alta direzione dell'Ufficio Caritas.

3. Il nuovo Ufficio sarà retto da un *Consiglio di Presidenza* formato da un *Presidente*, nominato direttamente dal Santo Padre e da 5 *Vescovi Consiglieri* per ogni continente, presentati dai singoli Episcopati e nominati dalla Santa Sede.

L'Ufficio di Presidenza assicura la propria agibilità mediante una *Giunta Esecutiva*.

4. L'Ufficio « Caritas » di Roma sarà integrato da *Commissioni Episcopali continentali* strutturate sul tipo dell'attuale C.E.L.A.M.

5. A loro volta queste Commissioni Continentali si appoggeranno su *Commissioni Episcopali Nazionali* strutturate sul tipo della C.E.I.

Terza parte

Esecuzione pratica del progetto

Si ritiene conveniente che si addivenga alla formazione di una sotto-commissione per lo studio di questo progetto.

Questa Sotto-Commissione dovrà essere inserita in una delle Commissioni già stabilite per il Concilio Ecumenico e che sia la più appropriata per la trattazione di questa materia.

II

IL PRIMO E L'UO GRANDE COMANDAMENTO: « LA CARITA »

1. *Il fondamento della carita nel Messaggio Evangelico; (Matteo V, 43-48; Matteo XII, 34-40; Matteo XXV, 34-36; Matteo XII, 28-34; Luca X, 25-37; Giovanni XIII, 34-35; Giovanni XV, 12-17; I Giovanni III, 23; I Giovanni IV, 7-8; IV, 19-20; Rom. XIII, 8; Gal. V, 14; Col. III, 14; Atti VI, 1-6; I Pietro IV, 8).*

2. Il mistero della Chiesa quale *comunita dell'amore* divino a tutti partecipato: comunita dell'amore filiale a Dio e dell'amore fraterno fra gli uomini che ne fanno parte.

La Chiesa nel suo stato terrestre, quale comunita visibile, voluta da Dio nel Suo eterno disegno creativo e riconfermato dalla rivelazione di Gesu. La Carita che pervade il Corpo Mistico tende di sua natura a concretarsi in opere al servizio di Dio e dei fratelli: opere di religione e opere di misericordia.

3. *Le opere di misericordia* si concretano in quelle spirituali e in quelle corporali.

L'esercizio di queste opere dai tempi apostolici e nello sviluppo storico della Chiesa. Varie forme della Carita Cristiana.

4. L'esercizio della Carita cosı intensa deve poter e saper *raggiungere tutte le categorie* delle persone bisognose verso le quali deve essere in grado di poter esercitare un'assistenza integrale.

I compiti essenziali di tale assistenza saranno: istruire, educare, assistere, curare, ricreare.

5. L'esercizio della Carita cosı universalmente intesa chiede un *criterio organizzativo*. I cardini di una tale organizzazione dovranno essere i seguenti:

a) *ufficio « Caritas »*, a Roma, per le attivita caritative e assistenziali della Chiesa nel mondo (v. proposta qui inclusa, in principio);

b) il *Vescovo* per la propria Diocesi, al quale compete lo « ius et officium gubernandi diocesim » prima di tutto in « spiritualibus » e poi in « temporalibus » (C.I.C. can. 335 § 1). Egli infatti e Pastore e Padre cui incombe tutta la sollecitudine pastorale e che governa, per istituzione divina, « cum potestate ordinaria »;

c) il *Parroco* che e per definizione canonica il « Curator animarum » e che deve avere particolare comprensione verso tutti i poveri e bisognosi della Parrocchia (cf. cann. 457; 463; 469; 1473). Egli deve saper dare alla sua opera caritativa ed assistenziale la forma concreta piu

adatta e pill rispondente ai bisogni <lei tempo, superando una concezione statica della Carita con una concezione dinamica;

d) il *Diacono*. Pare infatti che sia da prendersi in seria considerazione la proposta da varie parti ed insistentemente avanzata di rinnovare il Diaconato per quell'esercizio della Carita come fu inteso sin dai tempi apostolici (cf. *Atti VI 1-6*). Il potenziamento di questo Ordine verrebbe da una parte ad alleggerire le attivita piu strettamente spirituali <lei Parroco e d'altra parte assicurerebbe un sistematico ed appropriato esercizio della Carita affidandolo, per tal modo a persona specificamente incaricata a cio; persona che pur non avendo qualita per assurgere fino al sacerdozio (eta, salute, cultura, ecc.) potrebbe invece essere sufficientemente dotata dei requisiti che si debbono richiedere per chi deve esercitare un'attivita caritativo-assistenziale, in conformita ai principi della Carita Evangelica e seguendo le disposizioni della Santa Sede.

6. Una particolare esigenza di riaffermare i principi della pratica della Carita si impone oggi di fronte al *vasto problema della giustizia sociale*.

Occorre riaffermare la Carita come integrante la giustizia.

La Carita e insostituibile; e il cuore della giustizia e della sicurezza sociale: essa sola puo salvare la giustizia e puo illuminare e vivificare l'istituto della sicurezza sociale. Non si puo parlare di « Carita o Giustizia » ma di « Carita e Giustizia ».

Soltanto mediante questa decisa affermazione della Carita soprannaturale, accanto alla giustizia, si riuscirà a custodire nell'ordinamento della vita sociale il primato e la trascendenza dello spirituale sull'economico, <lei divino sull'umano, <lei celeste sul terrestre.

7. Perche si possa esercitare la Carita in conformita ai principi evangelici e secondo lo spirito e le direttive della Santa Chiesa e anche perche si acquisti quella cultura e quella tecnica ormai indispensabile ad un opportuno svolgimento di tante attivita, e indispensabile una *seria preparazione del personale addetto*.

Questo personale puo essere ecclesistico o laico. La preparazione del *personale ecclesistico* richiede che fin dal tempo <lei Seminario Teologico i futuri Sacerdoti o Diaconi, siano adeguatamente preparati alla teoria e alla pratica della Carita e che pertanto nella loro formazione si inseriscano un corso di insegnamento della dottrina della Carita fraterna e sociale; una panoramica storica delle istituzioni caritative della Chiesa; lo studio delle moderne organizzazioni caritativo-assistenziali; si inserisca inoltre un periodo di pratica durante il quale i Seminaristi dovrebbero essere posti a contatto e delle organizzazioni e dei servizi

caritativo-assistenziali che dovrebbero un giorno esercitare nelle rispettive Parrocchie.

Per il *personale laico* sembra che si debba esigere analoga formazione, sia dottrinale che pratica. Forme concrete di tale istruzione sono date dalle Scuole Superiori di Servizio Sociale, la cui frequenza dovrebbe essere resa obbligatoria per tutti coloro che, uomini o donne, fossero chiamati all'esercizio della Carità.

Si dovrebbe, in particolare, curare, per chiunque intenda collaborare in qualsiasi modo ad un sistematico esercizio della Carità:

a) una seria, profonda formazione spirituale pastorale, strettamente intesa e che, senza monopoli esclusivistici, dovrebbe far capo soprattutto all'Azione Cattolica, cui dovrebbe competere questo compito come « *proprium* »;

b) una formazione sociale - economica - sindacale, attraverso Enti adeguati o Corsi sistematici;

c) una formazione pre-politica, intesa come cogestione e approfondimento dei problemi della collettività sia regionale, sia nazionale, sia internazionale e delle dottrine e metodi che ispirano i vari partiti politici operanti nei singoli Paesi, al fine di essere in grado di vagliarne l'ortodossia o l'eterodossia e prendere conseguenti direttive rette ideologiche e pratiche.

Si ritiene che l'attribuire con più netta distinzione tali compiti formativi a Organizzazioni o Enti appropriati, non possa che giovare sia agli Enti stessi che potrebbero così meglio apprestarsi a dare la richiesta formazione, sia alle persone da formare che saprebbero con precisione a quali Organizzazioni rivolgersi per avere quella formazione specifica che loro manca.

III

IL MONDO DEL LAVORO

1. La Chiesa, preoccupata del fenomeno della scristianizzazione delle masse operarie, fenomeno che un po' dovunque va assumendo proporzioni sempre più allarmanti, nutre pure preoccupazioni *sui metodi di apostolato negli ambienti di lavoro*, che si vanno sperimentando qua e là.

Il pericolo più dannoso, sebbene latente, in tutte le nuove forme di apostolato sacerdotale in rapporto all'evangelizzazione del mondo lavorativo, non una sola volta denunciato dalla Suprema Autorità della Chiesa, è che venga a mancare la virtù soprannaturale discendente dall'Alto; virtù necessaria alla salvezza delle anime; pericolo sempre in-

combente perche la molteplicita e la foga dell'azione facilmente fanno dimenticare l'orazione, che C il mezzo ordinario per ottenere quella virtu.

Il Divina Redentore ha detto: « Senza di me non potete far nulla » (*Giov. XV, 5*); « la qui la neccssita che qualunque apostolato « la parte del Sacerdote si svolga con duplicc programma inscindibile: « Prcghiera e orazione. ». Il mondo « lei lavoro puo essere salvato solamente dai Preti, che cntreranno nelle fabbriche come veri Preti, doe come continuatori di quei primi Apostoli « lei quali E scritto: « Nos vero orationi et ministerio verbi instantes crimus » (*Att. Ap. VI, 4*).

Il problema dell'evangelizzazione delle masse operaie nel luogo delle loro quotidiane fatiche, mcdiante la presenza « lei Sacerdote, apportatore di un messaggio di verita e di carita, non tanto a parole, ma specialmente con la testimonianza viva della vita, E di indilazionabile urgenza; forse domani potrcbbe essere tardi.

Troppe insidie sono oggi tese ai nostri lavoratori e troppi velcnosi errori si cerca di iniettare nelle loro menti. La prescenza « lei Sacerdote in fabbrica e un invito al lavoratore a riflettere sul problema religioso, che pure lo riguarda intimamente, ed e anche una dimostrazione che tra religione e lavoro non vi E antitcsi.

Ma perche la presenza « lei Sacerdote negli ambienti di lavoro sia efficace a raggiungere il suo scopo, ricupero a Cristo e percio alla comunita parrocchiale delle masse operaie, dcve esserc presenza sacerdotale; e cioc il sacerdote in fabbrica E solo sacerdote, ricco di una intensa vita spirituale e di un grande amore, atto a riportare i lavoratori a Cristo, Via, Verita e Vita.

2. Dove al Sacerdote C *permesso entrare nelle fabbriche* - sistematicamente o saltuariamente - egli potra svolgere direttamente il suo ministero, preparato « la una rete di contatti e di rapporti umani, all'interno delle fabbriche. Dove questo non e possibile, converra installare un centro di lavoro, di ministero, di riunioni, ecc. nelle adiacenze della fabbrica con la massima facilita per tutti di accostare ivi il Sacerdote.

L'azione del Sacerdote dcve svolgersi sul piano morale e spirituale, al di fuori di ogni rapporto di ordine politico e perfino sindacale; questo per non dar luogo a fraintendimenti sulla sua persona, per poter parlare e agire con tutti esclusivamente in nome del Vangelo e della Carita di Cristo, per mantenersi libero dinanzi a chiunque nell'adempimento « lei suoi compiti sacerdotali e pastorali.

3. Il Sacerdote si scvira di *ausiliari laici*, per il suo lavoro di fabbrica.

A questo proposito, se e da auspicarsi che sorgano Istituti Secolari

che si decidano a questa opera; e se pure è considerabile l'impiego di laici cattolici, formati e appartenenti alle nostre Associazioni, tuttavia sembra molto più utile, efficace e gradita la *formula del Servizio Sociale*, svolto da Assistenti opportunamente preparati sotto l'aspetto professionale e spirituale da scuole nostre.

È soprattutto su questi ausiliari del Sacerdote addetto all'apostolato fra gli operai che bisognerebbe contare. La loro qualifica non desta sospetti e diffidenze fra gli operai. D'altra parte la loro opera squisitamente umanitaria e sociale pone le migliori premesse di fiducia, di cordialità, di conoscenza, per lo svolgimento di un vero apostolato da parte sia degli assistenti stessi sia del Sacerdote.

Perciò ci permettiamo di far presente la opportunità di una segnalazione e di un richiamo autorevole su questa forma di apostolato fra gli operai, che potrebbe rispondere benissimo alle esigenze che sottostanno al problema agitato nel caso dei « Preti operai », senza incorrere nei pericoli di questi; come pure ci sembra che si dovrebbe da parte di tutti gli organi competenti dare la massima importanza a questo genere di lavoro e alle Scuole che preparano gli elementi adatti a svolgerlo, viste le magnifiche possibilità che si dischiudono per la Chiesa in questo campo e che finora non sono state completamente sfruttate.

A tale scopo è però necessario che si conservi la unità di orientamento e di impostazione del lavoro, senza intralciare o dividere l'organizzazione che è già in atto e che ha dato buoni frutti mediante il concorso di tanti Sacerdoti e Assistenti Sociali.

4. Il Sacerdote Cappellano del Lavoro, deve avere una propria « *formula* » di apostolato particolarmente valida ed attuale, rispondente alle esigenze degli ambienti in cui opera.

Essa, nei tradizionali e inconfondibili insegnamenti della Chiesa Cattolica si svolge su due precise direttive che a vicenda si completano per la formazione del cristiano integrale: *la formazione personale, la formazione alla comunità*.

La prima, che è più facilmente compresa e generalmente perseguita, si attua di preferenza con le seguenti iniziative pastorali:

a) Apostolato della Preghiera come mezzo sempre efficace per riaffermare, tra l'altro, il primato dello spirito sopra la materia;

b) le Conferenze Aziendali S. Vincenzo, quale attuazione concreta delle opere di misericordia corporali e spirituali;

c) la Catechesi agli operai, fatta con metodo conforme alle necessità e attitudini dell'ambiente quale strumento insostituibile per riportare i lavoratori alla Fede, ai Sacramenti e cioè alla vita della Grazia.

d) i Ritiri Spirituali minimi o in forma di esercizi, per orientare la vita nel soprannaturale e per facilitare la pratica della preghiera e della vita sacramentale.

L'altra, la formazione alla comunità, esige di essere maggiormente approfondita dal punto di vista dogmatico ed essere resa maggiormente operativa dal punto di vista pratico.

Una delle ragioni per cui le masse lavoratrici si orientano verso il marxismo e, senza dubbio, perché esso da loro la illusione di accogliere le aspirazioni, economiche e sociali, ma soprattutto perché fa loro sentire il senso della solidarietà e dell'unione.

La parola d'ordine del marxismo è stata ed è: « Proletari di tutto il mondo, unitevi! ».

Il Cristianesimo può e deve opporre a questa demagogica unione che, comunque, è solo di categoria, e che, insieme, promuove la lotta contro ogni classe che non sia la proletaria, la vera e armoniosa unione fra tutti che è quella insegnata nel Dogma fondamentale del « Corpo Mistico ».

Si riportano qui alcuni testi più espressivi della Rivelazione: « Poiché in un solo spirito siamo stati battezzati tutti noi, per essere un solo corpo: o Giudei, o gentili, o servi, o liberi » (*I Cor. XII, 13*).

« Molti siamo un solo Corpo di Cristo » (*Rom. XII, 5*). « Cristo è il Capo del Corpo della Chiesa » (*Col. I, 18*).

Il Santo Padre Pio XII nella Sua Enciclica *Del Corpo Mistico di Gesù Cristo e della nostra unione in Essa con Cristo* così commenta questi testi sacri: « Questa nostra compagine in Cristo e con Cristo nasce innanzi tutto dal fatto che la società cristiana per volontà del suo Fondatore è un corpo solo perfetto, per cui in esso l'unione è costituita nel concorso di tutte le membra allo stesso fine ».

E ricordando poi che a garantire questa mirabile unità oltre le tre virtù teologali, è necessario anche l'amore del prossimo, aggiunge: « Come possiamo asserire di amare il Divin Redentore, se odiamo coloro che Egli redende con il Suo sangue prezioso per farli membra del Suo Corpo Mistico? Anzi bisogna affermare che noi saremo sempre più uniti con Dio e con Cristo, a misura che saremo membra l'uno dell'altro e vicendevolmente premurosi » (cf. *I Cor. XII, 25*).

La quasi assoluta mancanza di conoscenza di questa verità, che è fondamentale nel cristianesimo, (cf. citata Enciclica di Pio XII) da parte del mondo del lavoro, fa ritenere che la dottrina cristiana sia assolutamente estranea a questa solidarietà di classi e, peggio ancora, che essa sia « alleata al capitalismo contro i lavoratori » (cf. Discorso Pio XII, 1° maggio 1959).

Occorre pertanto, insegnarla, difonderla, renderla accessibile, farne comprendere l'importanza nell'ordine speculativo, ma anche, e soprattutto, in quello pratico. Forma concreta di questo aspetto pratico **C** la interpretazione cristiana che, secondo l'ammaestramento del Santo Padre Pio XII di f. m., si vuole e si deve fare del movimento delle Relazioni Umane. Così tra l'altro Egli si esprimeva nel Suo Discorso tenuto per la solennità dell'Ascensione di Nostro Signore nel 1953: «Nella *Rerum Novarum* non soltanto la ricostruzione dell'ordine sociale nel mondo intimamente congiunta col fine trascendente dell'uomo, ma anche la riforma delle reciproche relazioni fra le persone dedite all'attività economica, la cura dei rapporti umani quotidiani e concreti fra datori di lavoro ed operai, fra capi e dipendenti nelle imprese.

Quando la vera dignità umana e il destino trascendente di tutti gli uomini sono realmente vissuti giorno per giorno, anche l'impresa **<**diviene stretta comunanza nel lavoro. Allora gli uni tratteranno gli altri con riguardo nelle parole e negli atti, facilitando loro il lavoro; studieranno di accordare loro quelle funzioni che meglio corrispondono alle capacità e al senso di responsabilità di ciascuno. Si vede così che già prima dei nostri tempi la Chiesa ha segnalato la *grande importanza della cura delle umane relazioni nell'impresa*.

Oggi invece si ha cura di promuovere le relazioni umane nella produzione spesso non per motivi molto nobili o con metodi più teorici che pratici. Ma ancora una volta si sarebbe evitato l'errore se con la saggezza della Chiesa si fosse preso il lavoratore per quello che **è** realmente; fratello di Cristo e erede del cielo.

È quindi penoso il vedere come oggi alcuni cattolici rifuggono dall'introdurre nell'impresa le mirabili ricchezze dell'umanesimo cristiano e le sostituiscono con una forma sbiadita di umanesimo distaccato dalla fede cristiana ».

Nel mondo del lavoro vanno quindi diffuse tenacemente, sistematicamente, concretamente la dottrina e la pratica delle relazioni umane, cristianamente interpretate, nella forma conveniente che esse siano più che atte a soddisfare all'esigenza di unità sentita dai membri delle singole classi e delle classi stesse tra loro.

Si debbono veramente introdurre queste mirabili ricchezze dell'umanesimo cristiano contro la blasfemia e materialista convinzione marxista dell'unità del solo proletariato in lotta sistematica contro le altre classi.

Se i Cappellani del Lavoro sapranno approfondire queste giuste dottrine cristiane delle relazioni umane insegnate attraverso il magistero vivente della Chiesa Cattolica, e se ne faranno tenaci e convincenti assertori nei confronti dei tre soggetti del mondo del lavoro, imprenditori, diri-

genti, maestranze, essi riusciranno a corrispondere pienamente all'istanza sociale che permea tutto il mondo del lavoro, senza correre il rischio di cadere in deviazioni di strane forme di pastorale (preti operai) o di demagogie sociali o politiche non meno pericolose.

I Cappellani del Lavoro, nella giusta interpretazione delle relazioni umane rivendicanti la dignità della persona umana secondo i principi dell'etica naturale e cristiana, riusciranno a rendere concreti e precisi questi principi stessi stabilendo e conservando la pace sociale in una più concorde e stretta collaborazione nell'azienda, concepita come comunità di lavoro e sorgente di prosperità economica.

IV

FORME NUOVE DI PASTORALE

1. Il criterio fondamentale che deve animare queste nuove forme, **C** quello che spinge la Chiesa *ad andare sempre più in incontro alle anime*, in questi tempi quando **E** purtroppo lontano lo spontaneo afflusso dei fedeli verso il tempio e verso le proprie Parrocchie.

Dovrà sempre conservare l'istituzione fondamentale della Parrocchia che dovrebbe costituire uno dei tre punti basilari della vita degli uomini: famiglia, lavoro (azienda o ufficio o servizio, ecc.), parrocchia.

2. Prima, di queste nuove forme, si vuole suggerire quella dei « *Centri Missionari Fissi* ». Già la Sacra Congregazione dei Religiosi sin dal 1954 ha approvato la iniziativa di costituire Centri Missionari nelle zone maggiormente depresse sotto l'aspetto spirituale ed economico. Ha dato alcuni punti onde disciplinare il funzionamento.

L'intento fondamentale di questi Centri, che sono generalmente costituiti da Religiosi in numero non minore a tre, **E** quello di recuperare, dalla vita cristiana e parrocchiale le categorie dei fedeli maggiormente lontane dalla fede, assicurando nello stesso tempo l'intensificazione della vita cristiana dei buoni.

Per ulteriori dettagli di questi Centri Missionari si rimanda alle « *Norme pratiche per i Centri Missionari* », concordate tra la Sacra Congregazione dei Religiosi e la Pontificia Opera di Assistenza per l'Italia.

Qui si vuole aggiungere che sarebbe molto opportuno che i Religiosi addetti a questi Centri Missionari non dovessero essere impegnati nel faticoso lavoro pastorale più di 20 giorni al mese.

Gli altri 10 giorni consecutivi potrebbero essere trascorsi in una casa ad essi riservata, e sufficientemente attrezzata dal punto di vista materiale e con una biblioteca adeguatamente fornita di testi di Sacra Scrit-

tura, di dogmatica, di morale, di teologia, di pastorale, di ascetica e di sociologia; oltre riviste scientifiche e di volgarizzazione.

In questa casa i Padri Missionari potrebbero provvedere al riposo fisico e al rinvigorimento spirituale e culturale; potrebbero farvi una vera e propria giornata di ritiro spirituale e organizzarvi riunioni di carattere teorico e pratico per rendersi esattamente conto dell'ambiente concreto in cui lavorano e per studiare le forme più efficaci alla loro penetrazione soprattutto per l'accostamento nelle singole borgate, e, se il caso, anche i singoli agglomerati di abitanti.

Tra le questioni circa le quali dovranno costantemente tenersi aggiornati sarà, indubbiamente, quella riguardante la Catechesi.

3. Accanto ai Centri Missionari Fissi si vuole suggerire l'altra forma delle « *Missioni Mobili* ».

Non si può infatti pensare di istituire tanti Centri Missionari fissi quante siano le zone bisognose di assistenza spirituale e soprattutto di catechesi.

Allora bisognerà integrare l'opera stessa dei Centri Fissi mediante le Missioni Mobili.

Esse non vanno confuse con le usuali « missioni al popolo » che vengono organizzate periodicamente dalle varie parrocchie.

Devono invece essere pensate, concepite come qualche cosa che « si muove » e che va verso le zone periferiche più abbandonate e dalle quali maggiormente dista la Chiesa.

Queste Missioni Mobili richiedono innanzi tutto un ottimo missionario, che dovrà e potrà essere istruito secondo le esigenze di questa tipica forma di pastorale.

Questo personale potrà essere ceduto dagli Ordini Religiosi o dalle Diocesi che ne siano maggiormente fornite.

Le Missioni Mobili dovranno pur disporre di automezzi che costituiscano delle vere « Cappelle Mobili ». Dovranno comprendere l'altare decorosamente allestito e che possa aprirsi in modo patente al pubblico che circonda l'automezzo e dovrà essere inoltre attrezzato di macchina di proiezione cinematografica, di gruppo sonoro (microfono e amplificatore), di dischi, di gruppo elettrogeno e quanto occorre per l'attuazione di ogni funzione religiosa.

La Missione Mobile per sua natura deve essere un lavoro di « accettazione cristiana » per un ammonimento straordinario alla vita cristiana e che serva alle Parrocchie, e ai Centri Missionari Mobili, che dovranno invece assolvere un lavoro di approfondimento e di continuità.

La validità di queste forme di pastorale è confermata da due elementi: l'uno, la necessità urgente e improrogabile di avvicinare zone abbandonate

nate per catechizzarle, per abituarle alla pratica cristiana; l'altro, la voce autorevole di molti Eccellentissimi Vescovi che hanno sperimentata questa forma di pastorale e che insistentemente la richiedono.

È indubbio che queste Missioni Mobili danno una notevolissima ricchezza spirituale anche ai Sacerdoti e religiosi che, provenienti «la ogni Diocesi, si offrono per la realizzazione di questo apostolato.

4. La terza forma di pastorale adeguata ai nostri tempi è quella «lei « *Centri Sociali Comunitari* ».

I Centri sono un'organizzazione che fa capo al Parroco e che attraverso lo studio e la possibile risoluzione «lei più vari problemi interessanti lo stato delle popolazioni tende ad ottenere per loro un migliore e maggiore livello di vita: civile, culturale, spirituale.

I Centri Sociali si fondano sulla maturata coscienza sociale e sulla tendenza alla elevazione morale sociale richiesta «lai nostri tempi.

La Chiesa non vuole e non può essere assente in questo movimento e vuole stringere a sé tutti coloro che ad essa anelano con il fine primo di evangelizzazione dell'ambiente.

I Centri Sociali Comunitari devono essere e debbono intendersi come un mezzo d'incontro tra la popolazione e la Chiesa; e in questo senso devono considerarsi come « l'atrio della Parrocchia ».

I compiti essenziali di molti Centri Sociali Comunitari devono comprendersi in questi cinque settori: istruzione, assistenza generica, assistenza sanitaria, ricreazione.

In questa complessa attività i Centri Sociali tendono anche a risolvere nel migliore «lei modi l'assillante problema «lei tempo libero.

Il quadro organizzativo di ogni Centro Sociale Comunitario è fondamentalmente il seguente: Presidente «lei Centro, il Parroco; Direttore del Centro, un laico adeguatamente preparato; Assistente Sociale e Consigli tecnici per ognuno «lei 5 settori.

V

ARGOMENTI VARI

Ci si permetta di accennare ad alcuni argomenti che sembrano maggiormente urgenti per essere affrontati e trattati dal Concilio Ecumenico:

1. Sembra conveniente di stabilire che l'immobilità «lei Vescovi e dei Parroci sia *limitata o ad un determinato e preciso anno di età*, o ad uno stato di salute sufficiente alle esigenze della pratica pastorale.

Questa disposizione importerà conseguentemente il problema del-

fo migliore e più adeguata sistemazione di chi raggiunge tale limite di età o è preso da insufficienza fisica.

2. La dove esistono i *benefici patrimoniali soprattutto delle Parrocchie* si riterrebbe conveniente la costituzione di un Centro economico-tecnico che attraverso organizzazioni periferiche e amministrative allargherisca i pastori di anime dalle assillanti cure e preoccupazioni richieste dall'amministrazione dei benefici e insieme realizzi *un'equa* distribuzione per tutti i Parroci onde superare il grave inconveniente di benefici parrocchiali sovra-ricchi e di altri super-poveri.

3. Si ritiene non solo conveniente ma necessario *insistere sulla disciplina del clero* soprattutto per ciò che riguarda l'ubbidienza non solo ai propri Eccellentissimi Ordinari, ma anche alle direttive della Santa Sede; la povertà come distacco dai beni materiali non solo intenzionale ma anche pratica e ciò onde rendere più efficace l'apostolato sacerdotale soprattutto nei confronti delle categorie più abbandonate; la castità per cautelarla sempre maggiormente tenendo conto delle aumentate insidie e pericoli dei nostri tempi. In questa materia si riterrebbe conveniente che fossero poste allo studio forme di sanatoria almeno per i casi limiti di formazione di famiglia con figli «la parte di sacerdoti che abbiano deviato dai loro sacri impegni.

4. Si ritiene necessario che sia riaffermato il fondamentale principio della *libertà dell'insegnamento*, rendendo alla Chiesa il diritto e il dovere di avere le proprie scuole e di ottenere per esse quel contributo che lo Stato passa alle scuole da esso gestite.

5. Pur necessario pare che sia riaffermata la *libertà nell'assistenza* nel senso che il moderno stato sociale deve provvedere con adeguata legislazione al sempre ulteriore sviluppo dell'assistenza ai propri cittadini ma non deve affatto monopolizzarne l'esercizio o la gestione.

La Chiesa deve rivendicare a sé il dovere più ancora che il diritto di esercitare in tutte le forme l'assistenza come concreta espressione delle opere di misericordia corporali e spirituali.

6. Va decisamente riaffermato il *valore fondamentale della famiglia* impostata secondo la dottrina pratica cristiana particolarmente rivendicando l'indissolubilità del matrimonio, la sostanziale differenza tra prole legittima e illegittima, il diritto inalienabile dei genitori all'educazione dei propri figli.

Si pensa che in questo campo debba di nuovo essere affrontato il delicato e complesso problema della limitazione volontaria della prole.

7. Si pone qui a conclusione di queste brevi note l'umile desiderio che venga decisamente riaffermato il *fondamentale criterio di vita cri-*

stiana contenuto nell'insegnamento della Rivelazione: « Non habemus hic manentem civitatem, sed futuram inquirimus ».

Questa affermazione è richiesta soprattutto ai nostri tempi di fronte alla decisa affermazione materialista di tutta la dottrina marxista.

III FERDINANDO BALDELLI
Vescovo tit. di Aperle

260

Exe.Mr P. D. IOSEPI-II PERNICIARO
Episcopi tit. Arbanensis, Attxil. Plancensis Graecorum

Prat. n. 148/P

21 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Mentionem faciens veneratae epistulae istius Pontificiae Commissionis Antepreparatoriae pro Concilio Oecumenico diei 18 iunii 1959, Prat. n. 1 C/59-2152, consilio huius Capituli Cathedrae accepto, puto in proximo Concilio Oecumenico sequentia agi posse:

1. Doctrinam Ecclesiae confirmare praesertim contra hodiernos materialisticos errores.

2. Actionis Catholicae socios ad maiorem cum Clero collaborationem vocare, conferendo quoque Ordines minores, more antiquae disciplinae, loco eos reservandi tantummodo ad sacerdotium ascensuris.

3. Ad maiorem liturgicam participationem fideles hortari, etiam linguam vulgarem adhibendo, quoad partes elata voce dictas.

4. Quod pertinet ad christianorum problema unionisticum:

a) in primis fidem in Ecclesiae unitatem, Clero (praesertim Seminariorum alumni) atque laicis inculcare, rituum differentiis non obstantibus;

b) relationes, non officiales, cum praestantioribus ecclesiasticis ac laicis viris separatarum Ecclesiarum conducere, auxilio quorundam sodalium, v. g., Societatis Catholicae Italicae pro Oriente Christiano (A. C. I. O. C.: Associazione Cattolica Italiana per l'Oriente Cristiano) aut aliarum similium Societatum. Haec relationes, initio, sub titulo personali, habendae essent atque, solummodo post exitum, fierent officiales.

Cum haec Dioecesis ad hunc finem unionisticum ab immortali Pio XI, v. m., creata sit, Clerus et laici eiusdem felices se existimabunt pro-

pria officia Sanctae Sedi praestandi ad eundem nobilissimum finem consequendum.

Interim, optans prosperum exitum laborum istius Commissionis, ex corde me profiteor

Eminentiae Tuae Reverendissimae
add.mus in Christo

ffi IOSEPHUS PERNICIARO
Episcopus tit. Arbanensis

261

Exe.MI P. D. ORESTIS RAUZI
Episcopi tit. Argensis, Auxiliaris Tridentini

Tridenti, die 27 augusti 1959

Humillimus infrascriptus haec indicanda putat pro futuro Concilio:

1. Ad levandas quaestiones inter Parochos et alias sacerdotes in Paroecia, et ad unitatem instaurandam, opportunum putat, totam curam animarum externam in paroecia Parocho submittere. Augeatur potestas Parochi, ita ut omnes collaboratores cum ipso concordare debeant omne quod ad curam animarum pertinet: functiones, praedicationes, actionem catholicam et socialem et caritativam, primam Communionem.

2. Statuatur vinculum maius quam usque nunc, ut fideles instructionem religiosam frequentent; ignorantia enim religiosa modo periculoso augetur.

Et Deus ...

ffi ORESTES RAUZI
*Episcopus tit. Argensis
Auxiliaris Tridentinus*

262

Exe.MI P. D. CAIETANI MALCHIODI

Episcopi tit. Canensis

Loreto, 10 settembre 1959

Eminenza Reverendissima,

Mi onoro di trasmettere all'Eminenza Vostra Reverendissima alcune proposte relative al prossimo Concilio Ecumenico, secondo il desiderio dell'Em.za. V. Rev.ma, e il cortese invito della Commissione antipreparatoria.

Chinato al bacio della S. Porpora, con venerazione e ossequio, mi professo

dell'Eminenza Vostra Rev.ma
dev.mo servo

ffi GAETANO MALCHIODI
Vescovo tit. di Cana
Vicario dell'Amministrazione Pontificia

Prat. N. 1199

Proponitur ut Concilium Oecumenicum damnet doctrinam et principia relativismi moralis et sic dictae « moralis situationis ».

Damnet principia absolutae independentiae ex parte auctoritatis politicae a principiis moralibus, ita ut sit ipsa auctoritas fons moralitatis.

1. *Circa divinum cultum et sacram liturgiam:* det principia clara et perspicua de divino cultu, de cultu publico et privato deque utriusque armonico complemento; magis insistat in adimplendo praecepto Missae festivae; det vero principia ut circa abstinentiam a labore revertamur ad conceptum ut haec abstinentia sit non in se, sed in quantum favet divino cultu: ex hoc eruatursanctarium de non amplius facienda distinctione (et non tantum verbis sed potius re) inter labores serviles et liberales.

Ut facilius reddatur adimpletio praecepti audiendi Sacri, detur libertas circa horam Missae; idem dicatur de hora pro recipienda S. Communionem etiam extra Missam.

Praeceptum Communionis annuae, non sit amplius affixum tempori paschali, sed, ut praeceptum Confessionis, sufficiat ut adimpleatur quotannis. Simplificatio Divini Officii et Liturgiae Missae, ita ut, praesertim

haec, sit vere, actio totius plebis fidelis; ex hoc usus, saltem pro partibus in quibus interveniunt, linguae vulgaris.

Proponitur denique promulgatio Codicis Liturgici.

2. *Pro SS. Eucharistia*: maior simplificatio legum circa ieiunium eucharisticum.

3. *Pro Paenitentia*: extensio iurisdictionis sacerdotum in peregrinos in quos, in sua Dioecesi, habeant iurisdictionem delegatam, reducendo ad illiciteatē, non ad invaliditatem, auditio extra Dioecesim, sine licentia Rectoris Ecclesiae. Aboleantur permultae poenae ecclesiasticae quae nullum valorem nisi historicum habent.

4. *Pro Ordine Sacra*: Non apparet necessitas nee utilitas conferendi Ordines sive Sacros, sive Minores, iis qui ad Sacerdotium non tendunt; ut autem Sacerdotibus auxilium praestetur in quibusdam sacris, nunc ex iure ecclesiastico sacerdotibus, vel diacono reservatis (distributio communionis, baptismum sollemnē, ministerio ad altare fungi uti diaconus et subdiaconus et alia huiusmodi) poterit concedi quibusdam laicis (sive religiosis, sive saecularibus) qui, vide, gratia, votum publicum obedientiae et castitatis emiserint (etiam temporaria), ut haec ministeria, veste speciali (ecclesiastica et liturgica) induti, exerceant ...

5. *Pro Matrimonio*: suppressio impedimentorum gradus minoris, excepto, forsan impedimenta criminis etiam neutro patrente. Circa adstantiam ut haec sit invalida, etiamsi a Parocho loci fiat, quando neuter, vel alteruter de propria paroecia non sit, et muniti non sint de « Nihil Obstat » a competenti Curia Episcopali.

6. *Pro Prima Communionē et Confirmationē*: detur maior auctoritas parocho pro admissionē et fiat vera determinatio annorum (vide gratia, sex annos expletos, vel septem).

7. *De abstinentia et ieiunio*: stabilia reddere actualia indulta Episcopis concessa, ita ut deveniant leges universales; forsan reducenda esset lex abstinentiae non ad omnes sextas ferias.

8. *De inviolabilitate humanae personae*: Condemnatio omnium errorum circa liceitatem abortus, aliarumve actionum occisivarum; errorum de sterilisatione; de narcoanalisi; damnatio artium « sport » nimium periculum afferentium, sine ratione sufficiente.

ffi CAIETANUS MALCHIODI

Episcopus Canensis

Vicarius Administrationis Pontificiae

Almae Domus Lauretanae

263

Exe.Mr P. D. SECUNDI CHIOCCA

Episcopi tit. Caesariensis in Bithynia, Auxiliaris Ianuensis

Genuae, die 29 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Debitum officii est, et mihi quidem pergratum, tibi patefacere ea quae in futuro Concilio Oecumenico, iuxta meum consilium, tractanda erunt.

Iuxta ordinem sunt quae sequuntur:

1. Nova sollemnis damnatio materialismi athei et Communismi, eo consilio ut fideles absterreantur a doctrina tam perniciosa quae nunc in toto mundo diffunditur.

Item damnatio, vel quid simile, cooperationis cuiusque generis cum Communismo.

2. Expositio systematica et doctrinalis saltem principiorum fundamentalium doctrinae socialis catholicae quae Communismo opponi possit.

3. Definitio clara et accurata doctrinae quae dicitur de « Sacerdotio laicorum »; item explanatio eorum quae laicis competunt in apostolatu, cum plena submissione Ecclesiasticae Hierarchiae.

Si necesse sit, damnatio omnium errorum contra orthodoxam eiusmodi Ecclesiae doctrinam.

4. Opportuna videtur quoque definitio doctrinae de divina Institutione et de divina auctoritate Episcoporum. Pariterque monitio Sacerdotibus, Religiosis et laicis facienda de disciplina, oboedientia et obsequio quae Episcopis debentur, tamquam iis quos « Spiritus Sanctus posuit regere Ecclesiam Dei ».

5. Maior potestas Episcopis tribuenda in propriis Seminariorum Regionalium alumnis.

Affirmetur ius Episcoporum ad proprium Seminarium Dioecesanum etiam maiorem erigendum, si mediis aptis non careant.

Item Episcopis plenissimum ius fateatur conferendi ordines, etiam minores, propriis alumnis dioecesanis qui in Seminariis Regionalibus degunt.

6. Revisio et limitatio privilegii exemptionis Ordinum et Congregationum Religiosorum.

Obligatio, quoad Religiosos, praestandi operam et auxilium Episcopis et organismis dioecesanis ad bonum animarum prosequendum, sub Episcoporum auctoritate.

Augeatur potestas Episcoporum in Religiosos, maxime circa ea quae pertinent ad pastorale ministerium.

7. Revisio omnium privilegiorum et limitatio vel abrogatio eorum quae, tractu temporis, inventa sunt damnosa ecclesiasticae disciplinae, bono animarum, necnon dignitati et auctoritati Episcoporum.

8. Definitivum et clarum ordinamentum return reformatarum et innovatarum in liturgia, ita *ut uniformitas in universa Ecclesia inducatur*.

9. Reformatio caeremoniarum Libri Pontificalis quae nimis proluxae, sunt, ut « Consecratio Abbatis » (ut evidens inducatur discrimen inter hanc et Consecrationem Episcoporum, quae plenitudinem Sacerdotii confert).

Haec iuxta meum consilium, sunt quaedam argumenta potiora quae in proximo Concilio tractanda erunt.

Interim erga Eminentiam Tuam maximum obsequium profiteor et Sacram Purpuram reverenter osculo.

Eminentiae Tuae Rev.mae
addictissimus in Domino

ffi SECUNDUS CHIOCCA
*Episcopus tit. Caesariensis in Bithynia
Auxiliaris Genuensis*

264

Exe.Mr P. D. CARMEL! CANZONIERI

Episcopi tit. Caesariensis in Mauritania, Auxiliaris Messanensis

Eius scripta concordant perfecte cum relationibus Archiepiscopi Messanensis.¹

¹ Cf. Messanen., pag. 372.

265

Exe.MI P. D. THOMAE BERUTTI

Episcopi tit. Cusiensis

Nuoro, 15 septembris 1959

Eminentissime Domine,

Accepi tuas litteras (Prot. N. I C/59-2.38.3), quae mihi pergratae fuerunt.

Quibusdam Theologiae ac Iuris peritis, praesertim in re missionaria, consultis; haec utiliter tractanda in Concilio Oecumenico propono:

DE PERSONIS

I. *De clericis*

a) Confirmata lege coelibatus in Ecclesia ritus latini, can. 132 ita mutarem: « Clerici *ritus latini* in maioribus ordinibus constituti, a nuptiis arcentur et servandae castitatis obligatione, etiam *per votum personaliter factum*, ita tenentur, ut contra eandem peccantes sacrilegii quoque rei sint ».

b) Vicariis foraneis maior detur auctoritas super parochos sui districtus, quo melior suis officiis satisfacere possint.

In can. 448 adderem:

« § 3: Curet Vicarius foraneus ut parochi sui districti frequenter communem habeant collationem de rebus suarum paroeciarum, quas quodammodo in solidum administrandas habent, ita ut unusquisque ab aliis adiuvetur sive in praedicatione verbi Dei, sive in Sacramentis administrandis aliisque necessitatibus cultus et apostolatus, in rebus spiritualibus et temporalibus, et vinculo amicitiae ad invicem ligentur ».

II. *De religiosis*

a) Caveatur ne professio perfectionis christianae in Institutis saecularibus nimium extollatur, cum detrimentum vocationum ad statum religiosum, qui perfectior est.

b) De confessione religiosarum.

A can. 522 expungantur verba « in qualibet ecclesia vel oratorio etiam semipublico peracta ».

Can. 876 ita immutarem: « Retenta disciplina de confessariis ordi-

nariis et extraordinariis, statuta in cann. 520-523, pro religiosis feminis, earum confessiones valide recipit quilibet sacerdos pro mulieribus approbatus ».

DE REBUS

I. *De Sacramentis*

a) De Ss.ma Eucharistia.

Can. 821, § 1. « Missae sacrificium qualibet hora litari potest, de venia proprii Ordinarii ».

Can. 806, § 2. Facultas binandi semper concedi potest a proprio Ordinario, qualibet rationabili causa; ubi deest copia sacerdotum; etiam facultas trinandi.

Can. 822, adderem: « § 5. Ordinarii valent sacerdotibus suis subditis coecutientibus concedere ut Missam celebrent B. Mariae Virginis vel de defunctis; et aliis sacerdotibus infirmis, adhibitis cautelis, ut Missam celebrent sedentes ».

Can. 859, § 1, ita mutarem: « Omnis utriusque sexus fidelis, postquam ad annos discretionis, id est ad rationis usum pervenerit, debet semel in anno.. Eucharistiae sacramentum recipere, *laudabiliter* tempore paschali ».

Can. 867, § 1. « Omnibus diebus et qualibet diei et noctis hora, praeter V, VI feriam et Sabbato Hebdomadae Sanctae, licet Ss.mam Eucharistiam distribuere ».

b) De Poenitentia.

Can. 872, adderem: « Sacerdos qui potestatem iurisdictionis, sive ordinariam sive delegatam, in aliqua dioecesi legitime habent, ea gaudet etiam in aliis dioecesibus eiusdem provinciae ecclesiasticae ».

Can. 873: « Sacerdotes omnes maritimum, terrestre, aereumque iter quocumque media arripientes, quorumlibet fidelium secum itinerantium confessiones valide et licite excipiunt, dummodo approbati sint in aliqua dioecesi ».

Simplicior fiat legislatio de casibus reservatis.

De indulgentiis: Servatis indulgentiis plenariis, partiales alia locutione exprimantur, cum usualia vocabula (300, 1000 dierum etc.) parum intellegibilia sint et dent ansam quaestionibus sine sensu.

c) De Matrimonio.

Can. 1046, B « Ordinarii locorum ab impedimentis gradus minoris dispensate valent, nisi concurrant cum impedimentis gradus maioris ».

II. *De diebus festis*

In can. 1247, § 1, cum iam pluribus in nationibus reductus sit numerus dierum festorum sub praecepto, minuatur aliquantum etiam pro Ecclesia universa.

In can. 1248. Cum terminus « opus servile » foetus sit ambiguus et quodammodo anachronisticus, aboleatur, et nova formula urgeatur lex de sanctificatione diei festi. E. gr. sic proponitur can. 1248: « Festis de praecepto diebus Missa audienda est; et abstinendum est a quolibet labore, qui occupans vires mentis vel corporis, nee recreationis rationem habeat nee immediate ordinetur ad quotidianas necessitates vitae ».

Can. 1249: « Legi de audiendo sacro satisfacit qui Missae adest quocumque ritu catholico celebretur, sub dio aut quolibet loco, etiam in oratoriis privatis ».

III. *De abstinentia et ieiunio*

Facilius concedatur omnibus confessariis facultas dispensandi, pro casibus particularibus, a lege abstinentiae et ieiunii.

In can. 1254 § 3 adderem « A lege abstinentiae et ieiunii dispensantur itinerantes ».

IV. *De magisterio ecclesiastico*

De censura et prohibitionem librorum curetur legislatio simplicior et magis temporibus accommodata.

In can. 1402, amplior facultas fiat Ordinariis, tum locorum cum religiosorum, ut suis subditis licentiam valeant concedere libros proscriptis retinendi ac legendi; quam facultatem possint etiam aliis sacerdotibus delegate.

Prosequatur renovatio liturgica, ad simpliciore formam redactis rubricis et, ubi expediatur, caeremoniis. Tollantur omnino preces in Officio, lectiones praeter epistolam in Missa, et II schema ad Laudes.

Concedatur usus linguae vernaculae in pluribus orationibus libri ritualis, secundum versionem approbatam ab Ordinariis locorum.

Postulatur ut tollantur omnes restrictiones sive generales sive particulares quae impediunt missionariis eorumque adiutoribus condones, conferentias et similia, nee non collectionem eleemosynarum pro propriis missionibus. Nil timendum pro operibus generalibus Propagationis Fidei, quia minuentur eorum onera in favorem singularum missionum; nee aliquid aliud timendum, quia tandem aliquando cum Missiones in Dioeceses veri nominis mutabuntur, omnia eorum bona cedent in novam personam iuridicam.

Multa bona provventura videntur si clerus saecularis frequentiores formas vitae communis induat, et si, more Americae Septentrionalis, ad quandam aequalitatem oeconomicam in omnibus paroeciis et officiis reducatur.

Instituantur inter clericos associationes mutuae interdioecesanac, regionales vel nationales, ad providendum invalidis et senibus.

Eminentiae Vestrae humillimos animi scensus ex corde profiteor

Eminentiae Vestrae Rev.mac
add.mus

83 THOMAS BERUTTI, S. I.
Episcopus tit. Cusiensis

266

Exe.Mr P. D. SALVATORIS BALLO GUERCIO

Episcopi tit. Diocleani

Romae, die 8 octobris 1959

Eminentissime Domine,

Pergratum mihi est Eminentiae Tuae Rev.mac sententias, consilia et vota exprimere in Litteris die 18 m. iunii 1959 Prot. N. 1 C/59-2662 requisita circa auspiciatissimum Concilium Oecumenicum a Summo Pontifice Ioanne XXIII fel. regn. indictum.

Quamvis ab ineunte S. Pii X fel. memoriae Pontificatu usque ad Pontificatus initium Ioannis XXIII fel. regnantis, ditata sit S. Mater Ecclesia multis Litteris Encyclicis et Motu Proprio et Litteris Apostolicis sed et multis aliis documentis e Sancta Sede provehentibus de re dogmatica et liturgica sed et de disciplina ccclesiastica tractantibus, tamen cordi nunc est Concilium Oecumenicum sua propria ac sollemni auctoritate haec omnia ita muniri ut praedictae ordinationes et praescriptiones a clericis atque a fidelibus enixe observentur.

Et imprimis quoad:

I. *Doctrinam*

1. In votum est ut in Concilio Oecumenico tractetur de mediis quibus melius Ecclesiae dissidentes iterum cum S. R. Ecclesia unum ovile constituere possint.

2. Desiderari videtur plenior explicatio illius relationis, in Litteris

Encyclicis *Mystici Corporis* Pii XII s. memoriae adumbratae, inter membra sensu pleno Ecclesiae et alias baptizatos.

3. Desiderari videtur plenior explicatio doctrinae B. V. M. omnium Gratiarum Mediatrix.

4. Sollemnis condemnatio sic dicti « Communismi » et sententiarum quae principiis innitantur marxistis iteretur.

II. *Quoad mores*

Maxime videtur momenti principia clara iterum statuere et pro ephemeridibus et pro foliis et pro televisone ut melius curari possint pro moribus iuventutis.

III. *Quoad Gubernationem et disciplinam*

1. Ad maiorem utilitatem et spiritualem et oeconomicam uniri debent dioeceses parvulae. Idem valet de seminariis quae regionalia esse debent.

2. In quantum fieri possit, ubi mens est novas paroecias erigere, adesse debent media illa nostris temporibus necessaria pro cura animarum: in specie: scholae paroeciales, domus pro clero, aedificia aliqua pro operibus cum Actione Catholica connexis. Ne erigantur paroeciae nimis parvae, ubi vita oeconomica fiat incommodum maximum pro sacerdote.

3. Singuli parochi conari debent Oratoria in suis paroeciis pro iuventute erigere, necnon Congregationes pro vita spirituali fidelium.

4. In singulis paroeciis curant parochi associationem aliquam instituere pro pueris ad eos bene instruendos pro servitio ad altare. Associatio sic dicta « Pueri Cantores » valde commendanda est quae erigere possit in singulis paroeciis.

IV. *Quoad Clerum*

1. Instituatur vita communis pro clero saeculari in paroeciis.

2. Bonum esset iterum insistere praescriptis can. 131 de collationibus seu conferentiis habendis de re morali. Videtur necessarium in his conferentiis tractare etiam de re dogmatica.

3. Exercitia spiritualia pro clero saeculari fieri debent unoquoque anno.

4. Instituatur dies spiritualis singulis mensibus habenda pro clero saeculari.

5. Saltem unoquoque anno fiat, sub directione Ordinarii loci, conventus cleri dioecesani ubi verbum esse possit de rebus spiritualibus necnon

materialibus dioecesis. Conventus ille, distinctus quidem ab unione, tempore exercitiorum spiritualium, opportunitatem loci Ordinario dat mentem suam de variis quaestionibus aperire.

6. Can. 136 (de habitu ecclesiastico). Cordi est dignitatem habitus ecclesiastici servare: ne utantur clerici mediis vehicularibus quae contraria videantur dignitati ecclesiasticae.

7. Ampliores concedantur facultates Ordinariis locorum ut expeditius agere possint in re disciplinari tum pro clero tum pro fidelibus.

8. Ut praescripta Ss. Congregationum Romanarum vitam dioecesanam spectantia facilius ac tutius impleri possint, habeatur pro singulis dioecesibus vel regionibus consultores seu visitatores qui consilium dare possint locorum Ordinariis et mentem loc. Ordinariorum cognoscere.

9. Sacerdotes ne sese immisceant rebus politicis, doctrinam vero socialem Ecclesiae praedicent.

10. Necessarium videtur modum meliorem instituere pro digna sustentatione oeconomica cleri. Hoc valet imprimis pro aegrotis et pro illis provectionis aetatis.

V. *Quoad curam animarum*

1. Cordi nunc est Concilium Oecumenicum sua sollemni auctoritate praescriptis can. 467 et 468 insistere, quae parochus obligant suas oves cognoscere, aegrotos, maxime vero morti proximos adiuvere. In mentem parochorum revocatur obligatio gravis moribundis assistere.

2. Instructiones quae matrimonium fidelium antecedere debent numquam omittantur.

3. « Proprium et gravissimum officium, pastorum praesertim animarum, est catecheticam populi christiani institutionem curare » (C.I.C. can. 1329). Ut in omnibus paroeciis iterum floreat illa tam necessaria institutio praesertim pro pueris! Tradi debet a parochis per modum scholae tum quoad pericula superanda tum quoad praemia concedenda.

4. Numquam cessent parochi fideles exhortari ut sancte servent dies festi sub praeepto, praesertim dies dominici. Sacpius admoneantur fideles de praeepto abstinendi ab operibus servilibus, actibus forensibus et aliis actibus can. 1248 prohibitis.

5. Singulis diebus dominicis legatur inter Missam Evangelium lingua vulgari.

6. Ut parochi adiuventur praescripta can. 1345 fideliter observare, curant Ordinarii loc. initio uniuscuiusque anni singulis parochis argumenta distincta et practica pro explanatione doctrinae christianae tradere.

7. Admoneantur fideles de obligatione subveniendi vitae oeconomicae cleri paroeciis addicti.

VI. *Quoad S. Liturgiam*

Nulla videtur necessitas moderandi vel commutandi praescriptiones S. Liturgiae in quantum ad S. Sacrificium Missae. Lingua latina, vis unitiva in tota Ecclesia occidentali servetur incolumis pro S. Sacrificio Missae. Similiter et pro Divina Officio.

VII. *Quoad Actionem Catholicam*

Sit finis Actionis Catholicae in singulis paroeciis ut recte efformentur conscientiae fidelium in vita privata et in vita sociali.

Interim impensos animi sensus ex corde profiteor Eminentiae Tuae, cui fausta quaeque a Domino adprecor

Eminentiae Tuae Rev.mac

ffi SALVATOR BALLO GUERCIO
Episcopus tit. Diocleanus

267

Exe.Mr P. D. CHRISTOPHORI A. TERZI

Episcopi tit. Diocletianensis

Romae, e conventu S. Francisci trans Tibcrim, 24 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Benedictus Deus et Pater Domini nostri Iesu Christi, qui talia posuit in corde Summi Pontificis Ioannis XXIII fel. regn., celebrationem videlicet Concilii Oecumenici.

Ad rem quad attinet, opportunum duco Commissioni Anteparaeparatoriae ea proponere quae usum respiciunt vanuum rerum:

a) In primis, illarum vulgo dictarum « automobili », non quia dammandus sit usus, cum hodie omnino appareat necessarius in explendo sacra ministerio, sed malus usus. Revera, non raro accidit videre non tantum sacerdotes saeculares sed etiam religiosos uti, loco « automobili utilitarie », « automobili di lusso », et etiam « di gran lusso », quad in bonis est causa verecundiae et in malevolis murmurationis et vae!

Certo est reprehendendum in sacerdotibus et religiosis accedere ad sacra facienda cum « automobili di lusso » et interim praedicare populo

christiano ut aequo animo ferat paupertatem, sed peius est adspicere sacras personas hinc inde tempus extrahere inutilibus vagationibus.

b) Item dicendum de malo usu aut disceptationibus aliarum inventionum: « cinema, radio, televisione, calcio », etc., etenim, quando sacerdotes et religiosi his indulgent, ad profanam non sanctam vitam iter faciunt, incassum sic reddendo dispositum can. 124 *C.I.C.*, ubi dicitur: « Clerici debent sanctiorem prae laicis vitam interiorem et exteriorem ducere eisque virtute et recte factis in exemplum excellere ».

Fausta adprecor et Deus addat tibi vires.

Eminentiae Tuae Rev.mae add.mus
ffr O-IRISTOPHORUS ARDUINUS TERZI
Episcopus tit. Diocletianensis

268

Exe.MI P. D. ALOYSII HUDAL
Episcopi tit. Aelanitici

Grottaferrata, 3 agosto 1959

Il Sottoscritto si permette di consegnare le seguenti osservazioni anche nel caso che un modulo, interrogatorio o schema fosse in preparazione per l'Episcopato mondiale e per le personalita che secondo il *Ca-* dice sono chiamate a partecipare:

1. *Materia dommatico-teologica.*

Quali speciali errori e correnti pericolose dopo il Sillabo ed il Decreto del Sant'Offizio (1864; 1907) si dovrebbero trattare, in quale misura e con quali provvedimenti? Quali falsi concetti nel campo della filosofia (Freud, per nominare uno dei piu influenti scrittori) e della Sacra Scrittura?

2. *Materia Morale.*

Matrimonio (mezzi anticoncezionali, fecondazione artificiale, ecc.), scuola confessionale (contributi dello Stato, cf. soluzione Belgio 1959), problema di una guerra atomico-nucleare e di raggi cosmici, fino a che punto e permesso di usare tali mezzi, aggressione, difesa, in questa materia vi sono nel Protestantismo germanico due correnti contrarie, ambedue cercano una ragione nella Bibbia.

3. *Materia disciplinare.*

Diaconato senza celibato prima come esperimento nelle Missioni e nelle grandi citta; cura speciale *non via caritatis aut gratiae sed iustitiae*

socialis peril clero secolare, in non pochi Stati abbandonato, perciò anche rare vocazioni (Sud America); introdurre una previdenza sociale obbligatoria per tutte le Diocesi del mondo (infortuni, malattie, vecchiaia); fondazione a tale scopo di una grande opera internazionale con sede centrale a Roma e succursali in America del Nord ed in altri Continenti, da me proposta già anni fa nella mia qualità di Consultore alla S. Congregazione del Concilio, allora mi fu detto che il tempo non era maturo (però quando lo sarà?).

Cura *segreta* e ben organizzata per i numerosi preti disgraziati, apostati, sposati. Questi sono due problemi gravi ed urgenti da essere discussi almeno dietro le quinte del Concilio Ecumenico.

4. *Riforma dell'educazione attuale antiquata dei seminaristi*, meno scienza secca e più contatto con la vita vera, pratica; mandare un anno prima dell'ordinazione sacerdotale gli alunni come diaconi nella cura pastorale delle grandi città, non nella campagna, per conoscere i veri problemi della vita, anche i pericoli oggi più gravi che mai per giovani sacerdoti, sopprimere i Seminari anche nei Conventi con meno di 20 discepoli.

5. *Materia liturgica.*

Uso della lingua popolare fino a certi limiti, una legge però uniforme, *generale*; lo stato attuale *in* diversi paesi *caotico*, grazie ai liturgisti fanatici perché manca una mano forte, energica; riforma del Breviario, «la anni preparata dalla S. Congregazione dei Riti senza molti risultati pratici, finora quasi tutto come prima, lezioni diverse inverosimili.

6. *Diritto dei Religiosi.*

Nonostante numerosi paragrafi ed articoli del Codice non è chiaro fino a che punto il loro privilegio di esenzione si estende nel caso che siano occupati nella cura pastorale come parroci, cappellani, catechisti; ogni canonista e più ancora ogni Ordinario nella prassi può confermarlo.

7. *Chiesa Orientale.*

Lasciare invariata la scelta e nomina attuale «lei loro Vescovi, secondo antiche tradizioni, tanto meno che possibile toccare o cambiare le loro abitudini (principio di autonomia), la Santa Sede centro dell'unità per appelli e revisioni se almeno 5 Vescovi della relativa Chiesa Orientale tali provvedimenti chiedono; invitare l'Episcopato Orientale al Concilio come lo fu fatto prima del 1870, dare anche a loro un rango degno della loro ricca storia, evitare anche il minimo motivo di animosità e timore di un predominio dell'Occidente sia nella cultura sia nelle forme esteriori della comune religione, questione di delicatezza come io tante volte potevo constatare nei paesi balcanici e dell'Oriente.

Il gran pericolo *è* oggi che le Chiese Orientali, per mezzo del mo-

vimento ecumenico di Ginevra diventino sempre più influenzate ed intossicate dal Protestantismo mondiale. Fatto è che non pochi giovani orientali hanno già studiato nelle facoltà teologiche protestanti in Germania (Tuebingen, Berlino). Pili che necessario è concedere anche da parte di Roma borse di studio per attirarli a facoltà cattoliche, ben formate con professori di rango, scienza, perfetta conoscenza di molte lingue e dei difficili problemi dell'Oriente.

Molto importante sarebbe a tale scopo di fondare nelle facoltà teologiche di Vienna, Monaco e nell'Istituto cattolico di Parigi proprie cattedre per storia, diritto e liturgia delle Chiese Orientali. In vista del vecchio antiromanismo diversi giovani orientali preferiranno certamente le 3 sullodate città, specialmente perché in Austria e Germania sono numerosi profughi orientali non uniti. Io credo che i Governi di questi due Stati nel proprio interesse anche con loro mezzi finanziari aiuteranno un tal progetto lungimirante religioso-culturale. Questa cosa dovrebbe essere trattata, almeno sondata e se possibile realizzata *prima del Concilio*, per comunicare poi il risultato positivo nel momento opportuno come prova di simpatia e continuo interesse di Roma verso i fratelli delle Chiese Orientali.

Queste osservazioni, frutto di meditazioni e lunghi studi, sottopongo al giudizio dei competenti mentre rimango

devoto servo in Cristo

ffr Luigi HuDAL

Vescovo titolare di Ela

Grottaferrata, 29 agosto 1959

Mi sia permesso di aggiungere alla mia lettera del tre agosto ancora le seguenti proposte come materia del futuro Concilio: la prima volta mi sono sfuggite:

1. *Materia teologica.*

Tre pericolose correnti dovrebbero essere oggetto perché dopo il 1945 dominanti in vasti territori del mondo: il radicale nazionalismo, l'estremo razzismo ed il sistema totalitario esercitato sia da Stati sia da un solo partito di qualunque colore, mancante una opposizione finiscono sempre nella tirannide ed esclusiva egemonia sul popolo, come la storia di tutti i secoli lo prova in forme troppo tragiche; 25 anni fa ho tenuto su questi 3 problemi conferenze nelle settimane universitarie di Salis-

burgo proponendo con gran plauso una solenne condanna da parte della Chiesa; le conferenze furono pubblicate in lingua tedesca (Innsbruck, 1934), poi tradotte in italiano, dal Presidente dell'Accademia Pontificia per la formazione «dei futuri diplomatid, Mons. Savino, e pubblicate a Roma nel 1937, con approvazione precedente del Vicariato di Roma, purtroppo ambedue le edizioni furono condannate dalle autorità fasciste e naziste e poi (strana coincidenza) anche dal compianto Cardinale Segretario di Stato Pacelli, quest'ultimo per ragioni di « inopportunità ». Oggi, dopo 25 anni delle conferenze, queste 3 false dottrine sono più che mai la vera e la più forte minaccia contro l'avvenire della Chiesa, basta leggere le relative tendenze quasi diaboliche per educare nei paesi dominati da loro la gioventù, e cioè la generazione di domani.¹

Una voce da Roma nei nostri tempi incerti con una condanna forte sarebbe un punto culminante del Concilio e troverebbe una eco vasta di plauso mondiale perché colpisce pericoli più che attuali ed urgenti, si può dire di vita o di morte.

2. *Materia liturgica.*

Una riforma radicale del rito del battesimo, con l'eliminazione in gran parte dell'Esordismo, che come e oggi risulta offensivo per i laici colti e forse anche per non pochi sacerdoti. Come si possono pronunciare le strane parole, forse ricordo di certi estremismi rimasti «la secoli lontani: *Exi ab hac creatura, maledicte diabole* »?

3. *Riforma dell'Indice.*

La prassi attuale è senza dubbio antiquata e in non pochi casi contro la massima della procedura giudiziaria (*audiatur altera pars*). È giusto condannare autori cattolici, laici e sacerdoti senza sentirli prima, senza dare loro la possibilità di difendersi? È giusto e nobile compromettere un Ordinario o una Curia dinanzi ai fedeli quando hanno dato l'*Imprimatur* senza forse prima da loro informare? Quella che in prima linea deve sparire nella riforma è la condanna per motivi di puro opportunismo: basta pensare a Lamennais (*Paroles d'un croyant*), Rosmini (*Cinque piaghe*), Bonomelli (*Conciliazione*), Duchesne, Hehn, Holzhey per nominare solamente pochi scrittori - tutti sacerdoti - o il caso di Ehrhard, Vienna, caso più che tragico (riparato da Pio XI di s. m.).

Tutto il sistema dell'Indice con tali forme *ha diminuito il prestigio* del relativo Dicastero, mentre una riforma corrispondente ai tempi cambiati con mano forte, aumenta l'importanza della censura.

¹ Cf. *Bulletin*, N. 151/S. 1527, 20 - august 1959.

Questo sia detto con la sincerità desiderata così nobilmente nella lettera della Commissione Antipreparatoria ricevuta il 18 agosto 1959.
Con profondi ossequi

devoto servo in Cristo

ffr LUIGI HÜDAL

Vescovo titolare di Ela

269

Exe.MI P. D. GHEBRE IESUS IACOB

Episcopi tit. Erythritani

Trevi, 31 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Summa reverentia provolutus ad pedes Eminentiae Vestrae, infrascriptus Iacob Ghebre Iesus, Episcopus tit. Erythritanus, honori ducit respondere veneratissimis litteris Eminentiae Vestrae d. d. 18 iunii 1959, agentibus de futuro Concilio Oecumenico.

Adiunctas mitto Eminentiae Vestrae aliquas considerationes circa quaestionem oecumenicam in Aethiopia, necnon quamdam aliam quaestionem quae ad hanc regionem attinet.

Dum maximae venerationis sensus Eminentiae Vestrae infrascriptus praebet, benedictionemque Vestram humiliter petit, honorem sibi ducit sese profited

Eminentiae Vestrae addictissimus in Domino

ffr GHEBRE IESUS IACOB

Episcopus tit. Erythritanus

De possibilitate instituendi conatus ad reconciliationem Ecclesiae Coptae in Aethiopia cum Ecclesia Catholica obtinendam.

1. Negari nequit dari gravia impedimenta, quae unioni Ecclesiae Coptae cum Ecclesia Catholica obstare videntur et quidem imprimis errores quidam dogmatici, qui etsi a fidelibus, imo ab ipsis simplicibus sacerdotibus generatim forsitan non admittantur, tamen in doctrina Ecclesiae Coptae continentur, scilicet:

a) monophysismus saltem nominalis;

b) processio Spiritus Sancti a solo Patre;

- c) traducianismus, etiamsi hie non sollemniter doceatur;
- d) liceitas divortii in casu fornicationis.

Etiam autonomia Ecclesiae Coptae, ab auctoritate civili sustentata et cum ipsa quodammodo coalita, atque nuper ab institutione Patriarchatus valde roborata, unioni cum Ecclesia Catholica certe non prodest.

2. Dantur tamen ex alia parte multae rationes, quae reconciliationi inter utramque Ecclesiam favere videntur, scilicet:

a) existit inter christianos coptos magna aestimatio erga Sedem Apostolicam Romanam;

b) sacerdotes quoque catholici magni aestimantur propter eorum doctrinam, culturam, spiritum religiosum;

c) christiani copti admirantur catholicos propter devotam eorum celebrationem S. Liturgiae, caeremoniarum religiosarum etc., immo in his eos imitari desiderant.

3. Accedit quod ipsi christiani copti, praesertim iuvenes, propriam suam Ecclesiam propriumque eorum clerum sive saecularem sive regularem non amplius in eodem ac olim honore habent, quia:

a) cultura et doctrina sacerdotum valde tenuis est;

b) non existit in eorum Ecclesia corpus doctrinale bene instructum;

c) deficit conceptus clarus et distinctus Ecclesiae docentis, etiam propter supra allatam dependentiam Ecclesiae ab auctoritate civili.

4. Ideo tempus maturum esse videtur, ut prudenti modo temptamina instituantur ad quamdam appropinquationem inter Ecclesiam Coptam et Ecclesiam Catholicam obtinendam. Ad hoe autem melius videtur ad tempus non intrare in controversias dogmaticas, sed potius quaerere mutuam quamdam benevolentiam quae viam sternat ad unitatem dogmaticam et quidem:

a) monstrando aestimationem et reverentiam erga auctoritatem ecclesiasticam coptam;

b) colendo observantiam erga eorum fidem et cultum;

c) favendo et studendo eorum manuscriptis, documentis, libris, historia etc.;

d) instituendo studia accurata de origine, evolutione, usu ritus aethiopici, conservando, in quantum possibile, omnia quae ab antiquo tradita sunt, ostendendo utilitatem quarundam mutationum opportunarum, quae sub inspiratione Sancti Spiritus in Ecclesiam introductae sunt et quae sine detrimento ipsius ritus antiquitus traditi acceptari possunt. Ad hoe commendatur institutio cuiusdam comitatus, qui studium profundum ritus aethiopici aggrediatur;

e) evitando expressiones, quae eorum mentem offendere possent,

ut e. gr. « reditum » ad Ecclesiam Catholicam, « ingressum » in Ecclesiam, sed potius loquendo de « unione », « reconciliatione » inter utramque Ecclesiam.

5. Ad hanc mutuam comprehensionem ac benevolentiam promovendam commendantur sequentia a parte catholicorum:

a) institutio « centrorum colloquiorum » ut aiunt, inter sacerdotes catholicos et schismaticos, in quibus tractent de problematibus ad utrumque clerum pertinentibus, e. gr. de moralitate, de educatione iuventutis, de communi certamine contra hostes communes religionis, de magno bono unitatis et de malo separationis etc.;

b) publicatio operum, opusculorum ad problema ecumenicum explanandum, de historia conciliorum oecumenicorum, de hierarchia ecclesiastica, de pluralitate et pulchritudine rituum in unitate eiusdem Ecclesiae, fidei et traditionis etc.;

c) institutio centrorum informativorum, ubi aliqui sacerdotes, bene instructi de religione, omnibus id desiderantibus, notitias accuratas dare queunt de dubiis, de controversiis, de quaestionibus religionem spectantibus.

Ceterae quaestiones proponendae

Problema summi momenti pro regione aethiopica est, quomodo pro sacerdotibus provideri possit in rebus quae ad eorum victum cultumque maxime necessariae sunt. Hoc problema adhuc magis urget pro sacerdotibus aetate proVectis, infirmis et invalidis.

ffī IACOB GHEBRE IESUS
Episcopus tit. Erythritanus

270

Exe. Mr P. D. EDUARD! PIANA

Episcopi tit. Euroeensis in Phoenicia, Auxiliaris Novariensis

Novariac, 9-8-1959

Eminentissime Domine,

Litteris tuis respondeo quae, sub N. 1 C/59-2557 diei 18 iunii c. a., Calendis augustis Novariam pervenerunt.

Pontificiae Commissioni communico animadversiones, argumenta et vota quae mihi in Domino, Ecclesiae animarumque bono profutura, in Concilio Oecumenico tractanda visa fuerint.

1. *De Ecclesia Catholica*

Renovetur et confirmetur necessitas Ecclesiae Apostolicae Romanae pro salute animarum non solum sed et pro bono regimine, prosperitate et pace totius humanae societatis.

2. *De clero et seminariis*

a) Formentur Clerici et educentur in spiritu sacrificii et mutuae caritatis et tolerantiae.

b) Rectores et moderatores spirituales in Seminariis sint viri moribus, oratione et pietate probati, qui practicam vitam pastorem in ministerio animarum et paroeciis exercuerint.

c) Curetur « *praevidentia socialis* » pro sacerdotibus, ita ut isti alacrius operibus ministerii vacare possint, certi quod, adveniente senectute vel aegritudine, « *victui ipsis necessaria non desint* ».

3. *De religiosa instructione*

Plerique christiani, gustum, tempus et modum amiserunt pro sua filiorumque instructione in rebus fidei (quod olim, apud nos, fiebant ad Vesperas, in diebus festis).

Curandum est ut, ad hoc maximum opus, auxilium praestent nostri temporis inventiones et humani ingenii applicatione (stampa, radio, televisione). Quomodo, quibus modis? Hoc est videndum et tractandum.

4. *De Actione Catholica*

Optandum est ut socii Actionis Catholicae maiorem inter se foveant unitatem et oboedientia et reverentia Hierarchiae, sive Episcopis, sive parochis, ceteris praecellant.

Ecce vota mea pro Concilio Tibi, Eminentissime Pater, breviter enucleavi, dum animi sensus ex corde profiteor et Eminentiae Tuae et omni Commissioni, cui Ipse praees, fausta quaeque a Domino devote adprecor.

Eminentiae Tuae Rev.mae
add.mus

ffi EDUARDUS PIANA
Episcopus tit. Euroeensis in Phoenicia
Auxiliaris Novariensis

271

Exe.Mr P. D. GUILLELMI MOTOLESE

Episcopi tit. Eutymensis, Adm. Ap. Archid. Tarentinae
(Taranto)

Tarenti, 15 octobris 1959

Eminentissime Domine,

Luce a Deo impetrata, post longam curam cogitationemque, instante Concilio Oecumenico a Romano Pontifice Ioanne XXIII f. r. indicto, haec ad maiorem Dei gloriam, ad Ecclesiae triumphum atque ad animarum salutem proponere mihi est:

1. In Concilio Oecumenico definiatur ac proclametur ab infallibili S. R. Ecclesiae Magisterio novissimum de Mediatione Universali Beatae Mariae Virginis dogma, quod omnia privilegia a Deo Ei collata expleat. Hoc enim a presenti historiae cursu petitur; nam tempus hoc a competenti auctoritate Marianum dictum est, sive ex miris et multis B. Mariae Virginis apparitionibus, sive ex totius orbis Sacratissimo Eiusdem Virginis Cordi consecratione ab Ecclesia Dei peracta.

2. Doctrina hedonistica et pragmatica saeviente, necessaria mihi videtur sollemnis et definitiva damnatio cuiusvis materialismi ad omne conscientiae dubium theoreticum vel practicum avertendum et ut in omnibus hominibus reviviscat aestimatio honoris ac verae magnitudinis personae humanae necnon eius aeterni finis.

3. Proinde sanctitas familiae christianae, indefectibilis coniugum fidelitas, contra quamlibet divortii speciem vinculi matrimonialis indissolubilitas, solemniter confirmetur, atque sive iniusta sive contra naturam prolis limitatio damnetur; parentes ad gravissimum filiorum suorum christianae educationis munus explendum moneantur et ad eorum mores tuendos, sibi strenue vindicent ius pro liberis suis eligendarum scholarum.

4. Ut omnes Christifideles plene et univoce doctrina catholica imbuantur et in Mysticum Christi Corpus vigentes scientesque inseri possint instituatur, si fieri potest, organum supremum de Doctrina Christiana et de laicorum Apostolatu, ut efficaciter omnes apostolatus modos et conatus usque adhuc exquisitos atque peractos dirigat et in unitatem componat.

5. Dioeceses exaequantur ac aptentur animarum necessitatibus et huius temporis apostolatu.

6. Confirmata Parochorum stabilitate, facultas amplificetur Episco-

porum, qui, pro suo iudicio, Parochos amovere possint ad eorum sanctificationem et bonum animarum.

7. Sacerdotes saeculares, animarum salutis causa, transferri possint etiam in alias Dioeceses ad utilitatem totius Ecclesiae.

8. Sacerdotes Dioecesani constituentur in vitam communem, saltem qui Paroeciarum curam habeant, ac desinant Paroeciae minores prae numero animarum, quae ipsi vocationi Sacerdotali propter diutinum otium periculo fiunt.

9. Non praetermisso privilegio exemptionis ad peculiarem vitae formam tuendam, Religiosi, quantum fieri potest, subiiciantur aliquo modo iurisdictioni Ordinarii loci quoad opera Dioecesana in bonum animarum ab eo statuta.

10. Ad aptius informandos eos qui ad statum Sacerdotalem continentur, Seminarii Regionales, ubi adsunt, numerum alumnorum contrahant, ita ut singuli cognosci, corrigi et excoli possint. Aetas ad Sacerdotium suscipiendum producat saltem ad annum vigesimum sextum et collatio Ordinum Maiorum congruo tirocinio in Paroeciis peragendo praecedatur.

9. Ordines Minores pristino honori atque disciplinae restituantur ad aedificationem Christifidelium necnon ad cultum perfectius explendum et ad Clerum adiuvandam in temporalibus.

12. Ablata omni poena peccati, lex abstinentiae et ieiunii in consilium vertatur.

13. Sacerdotes apostatae qui ad bonam frugem redire cupiunt, sanctitate Ordinis salva, in sinum Ecclesiae maxima cum prudentia admittantur ut ad gratiam redire possint. Confirmetur tamen Cleri coelibatus qui ad honorem et gloriam catholici Sacerdotii et ad fecunditatem Ecclesiae quam maxime aptus est.

Qua par est reverentia, profiteor Eminentiae Tuae

Add.mus in Domino

ffii GmLLELMus MoTOLESE

Episcopus tit. Eutymensis

Administrator Ap. Tarentinus

272

Exe.MI P. D. FRIDERICI EMMANUEL

Episcopi tit. Aezanitani

Genova, 20 settembre 1959

Eminenza Reverendissima,

Forse mi ricordera Vescovo a Castellammare, quando V. Em. veniva a far visita ai cari amici Starace.

Io l'ho sempre ricordata e seguita con ammirazione. Ora sono molto vecchio, e con gli acciacchi dell'eta. Prego scusare la liberta con la quale mi sono permesso di esprimere mie opinioni. Se non crede opportuno presentare la mia Risposta la cestini.

Avevo rievocato molti e minuti ricordi sulle condizioni delle Diocesi di Sabina e Castellammare; sul clero, specie sui Parroci, sulle popolazioni; sui Seminari Regionali ecc., ma ho creduto di abbreviate il mio scritto in lingua italiana, perche son cose note a Vostra Eminenza.

Prego Don Bosco che Le ottenga salute pari al suo vasto, prezioso nobilissimo apostolato in servizio della Chiesa e del nostro Gran Papa Giovanni XXIII.

Umil.mo dev.mo servo

ffi FEDERICO EMMANUEL

*Vescovo tit. di Ezani**Eminentissime Domine,*

Aetas mca superadulta (88 annorum!) sive tarditatem sive brevitatem responsionis excuset: in simplicitate cordis pauca tantum, de cetero iam nota, considerationi PP. Commissionis Concilii anteparaeparatoriae proponere audeo.

I

Neminem fugit periculi vere maximi instantia quae ex Communismi theoretica et practica propagatione christianae religioni et humanitati provenit; ccrte minus, at in dies crescens, periculum quod per insidiosissimam propagationem sectarum adventisticarum fideles etiam pios seducere conatur.

Multa bene dicta et bene ordinata Pastoribus et gregibus proposita fuere et continua ofieruntur: videtur tamen deesse congrua sollemnitas,

continuitas et practicitas directionis. Actio defensiva et offensiva incrementum et munimen acciperet, si Romae vera Sacra Congregatio institueretur (Congregationi de Propaganda Fide aequiparabilis et Supremae Congr. S. Officii subordinata) Summae Potestatis fulgore illustrata, quae Pastoribus et fidelium coetibus sive doctrinalia sive practica proponeret quae fidei servandae, tutandae et educandae necessaria vel utilia esse possunt. Si inter huius novae Congregationis membra non tantum ecclesiastici sed et illustriores laici viri variarum nationum nominarentur; si insuper in singulis nationibus Congregationis-sectiones erigerentur et Conferentiae Episcoporum vel primatiali seu archiepiscopali Curiae adiungerentur; si ipsarum munus esset, solide et argute et nove impugnationes refellere, seductiones praevenire, christianam culturam in propria regione fovere, atque in intima communionem cum centrali romana Directione manere, non tantum pericula fidei supra exposita, sed etiam periculum ab ingravescente universali materialismo proveniens minueretur, et catholici Nominis novitas et contemporaneitatis splendor augeretur.

II

Cleri conveniens praeparatio etiam hodie punctum saliens totius ecclesiasticae activitatis constituit. Encyclicae litterae SS. Domini nostri « Ad Petri Cathedram » quasi magna charta institutionis clericalis haberi possunt et debent. Magnum beneficium institutio Seminariorum Regionalium attulit: clericorum tamen in talibus seminariis educatio mihi in hoc peccare videtur, quod nimis intenduntur et extenduntur eruditionalia, marginalia, profana (quae utiliter tractarentur quidem in ecclesiasticis Universitatibus et Athencis!) et nimis praetercuntur vel minimizantur pastoralia, ascetica, praesertim vero biblica. Qui e seminario exeunt iuvenes sacerdotes, si intelligentiores, curricula paroecialia fugiunt, et Curiam Romanam vel episcopalem et cathedras gymnasiorum expetunt vel etiam migrationem in exterarum ditiores nationes obtinent; si minoris ingenii, - non tamen minoris inflationis pleni - in proprias dioeceses redeunt, episcopum, canonicos, parochum parvipendunt, et, dum multa vix utilia secum gerunt, in practicis et substantialibus vere deficientes et quasi minorati inveniuntur. Duo vel tria mihi proponenda viderentur: intelligentiores (pro posse omnes!!) Athenaeis assignentur; ceteris vero in Seminariis magis practica institutio tribuatur, quae tamen non minore honore et amore digna reddatur. (Analogia aliqualis ex comparatione scholarum classicarum et scholarum technicarum deduci poterit; aemulatio veto et imitatio hauriri poterit etiam ex scholis quibusdam

superioribus Americae Sept. vel Angliae, quae alumnos sibi vincere aestimatione, et affectionem maximam in ipsis sibi fovere valent). Si in Athenaeis praecipue soliditas et splendor scientiae curanda sunt, in Seminariis super omnia gratia, laetitia, ingeniositas, amor pastoralis missionis omni industria curetur. Programmata a multis inutilibus, vel minus utilibus, audacter liberentur, ut necessariis et utilioribus (et supereminentibus!) conveniens locus acquiratur. Sacrarum Scripturarum, non tarn hermeneutice quam practice explicata lectio et gustatio generosissime foveatur. Sacerdos qui sine personalissimi amoris relatione erga Sacros praesertim Novi (sed et Veteris) Testamenti libros c. Seminario exit, vere ipse miserandus, et certe miserabilis eius futura (tota in humanis praeceptis insistens) praedicatio et animarum directio! Ipsa fidei defensio non tarn in confutatione vel probatione, quam in ostensione spmtus et veritatis consistit! Omnia vendenda, ut thesaurus iste divinus comparatur!

III

Episcopi humanitas et sanctitas, instructio et auctoritas, quia fere omnia ad ipsius exemplar componuntur, accuratissima selectione in nominatione, sed et in semper maiore coniunctione cum Corpore Episcoporum nationali vel regionali foveatur.

Experientia 35 annorum episcopatus in Italia centrali (Sabinae) et insulari (Stabiae) non pauca mihi sive in populo sive in clero sive in seminariis vitia ostendit: haec inde certe iam meliora evasere, sed Sacri Oecumenici Concilii immensa Renovatio novam in Ecclesia Aetatem inducere poterit: quod ut fiat, exiguae et senescentes, sed vividae et confidentes meae preces a Dco O. M. per Christum Iesum D. N. et Mariam, Christiani Populi Auxiliatricem, obtinere conabuntur.

Interim devotos animi sensus profiteor Eminentiae Tuae et fausta quaeque a Domino adprecor.

Eminentiae Tuac Ill.mae et Rev.mae
humillimus servus

ffi FRIDERTCUS EMMANUEL
Episcopus tit. Aezanitanus

273

Exe.Mr P. D. IOANNIS B. NIGRIS

Archiepiscopi tit. Philippensis

Romae, 25 septembris 1959

QuAEDAM DocTRINAE CAPITA

1. Gravis est quaestio de evolutionismo, quippe qui uti pacificus usque ad hominis originem admittitur in scholis et libris, super ephemerides et diurnos, etiam in proiectionibus cinematographicis, dum a positivistis et communistis uti dogma contra creationem et argumentum contra Dei existentiam divulgatur.

Ad graviolem reddendam hanc quaestionem accedunt quidam catholici, qui evolutionismum usque ad hominem aperte docent non uti hypothesim studiorum causa, sed uti thesim, immo item ac evolutionistae athei reperta paleontologica coarctare conantur, dum, si scala ascendens in genere ab ente unicellulari ad hominem usque uti evolutionis indicium interpretari posset, eodem tempore plura facta habentur, quae cum evolutione conciliari prorsus nequeunt, ne una quidem series filetica ob anulorum defectum statui potuit, omnes conveniunt periodo historico viventium species immutatas conservari qui novae neque apparuerint neque appareant; ad hominem autem quod attinet paleoanthropologia docet *Homo sapiens* praecessisse *Anthropoides*, hominis formas similes hominibus nostri temporis praecessisse hominis formas inferiores, ita ut series morfologica progressiva hominum fossilium ab evolutionistis theorice confecta minime concordet cum serie reali, quam paleoanthropologia exhibet, nempe homines fossiles usque nunc in ordine temporis reperti stant contra evolutionismum.

Hi catholici evolutionistae sub aspectu pseudoscientifico in eodem plano sunt ac evolutionistae athei et volentes nolentes vim conferunt evolutionismo atheo et confusionem in mentibus facile ingerunt, qui in fide fortes non sunt ad thesim atheam facilius inclinari possunt.

Rebus sic stantibus forsitan oporteret quaestionem considerare, puncta determinate circa evolutionismum in genere (quo sensu accipi possit et qua non, eorum valorem obiter attingendo quae paleontologia usque nunc offert) et circa evolutionem ad hominem quod attinet (theologice et paleoanthropologice), ut sollemniter omnes doceantur, catholici evolutionistae autem saltem prudentiores fiant, ne anirnabus noceant.

2. In populis, qui se ad humanum civilemque cultum informatos habent, malthusiana praxis late diffusa est.

In India et in Iaponia a civili auctoritate nosocomia statuta sunt, ubi mille millia abortum quotannis patrantur, viri et mulieres ad se sterilisationi subiiciendum urgentur vel circa media ad conceptionem impediendam docentur.

In congressu scientifico in urbe York nuper habito conclamatum est gravissimum periculum humanitati incumbere ob ingentius in annos nativitatum augmentum. Quidam professor Harrison Matthews asseruit indoctos tantum credere posse quod « filii sunt benedictiones divinae » et « quo magis filii multiplicantur, eo copiosiores benedictiones Deus largitur »; inde sequi dilemma « Aut nativitatum limitatio, aut ruina humanitatis » per pestilentias vel immania bella, quo in casu fore ut fortiores supersint; et questus est contra nativitatum limitationem « Nimia impedimenta a " leaders " religionis opponi ».

Num opportunum crit etiam hanc quaestionem uti diffosum ingravescens malum considerare?

3. Num etiam de existentialismo agere opportunum videtur? Forsitan aberrans mentis forma est oblivioni destinata, cuius propterea in Concilii Oecumenici sollemnitate meminisse < lignum non est. Sed ob eius eversionem cuiusque ordinis religiosi et moralis in sua peiore acceptione inter iuvenes praecipue studentes sectatores facile invenit.

Tria scio: 1) Existentialismus quadam diffusionem pollere videtur, quia vulgaris est eius acceptio, qua uti existentialistae habentur qui practice atheos, amoraes, idealitatibus expertes praeter suam existentiam fatalistas, irrequietos sese exhibent; 2) in Iaponia Paulus Sartre, qui inter existentialistas pro sua pugnaci atheismi, materialismi et amoralitatis professione cminet, inter primos Occidentis scriptores est, qui plurimos lectores inter universitatum studentes habent; 3) in Corea, teste Vicario Apostolico de Seoul, existentialismus multo favore in universitatibus fruitur.

DE EccLEsNs

1. In hodierna arte sacra sacrum saepe deficit: ecclesiae, quae videntur aulae pro cinema vel pro autovehiculis adservandis quas « garage » dicunt, aut indefinibilia aedificia a quolibet sensu religioso aliena; statuae et saepius picturae, quae sacrilegium tangunt ob nobilissimae formae humanae a Deo creatae deformationes; quae omnia in auctoribus defectum sensus religiosi manifestant et animos a piis sensibus avertunt. De quo arguenda videntur in primis Consilia dioecesana artis sacrae tuendae, quae vel non vigilant, vel munere suo male funguntur opera

permittendo, quae prohibenda essent, idque saepe sub influxu quorundam membrorum, qui uti periti in arte videntur, sed quorum minime interest artis sacrae, proinde arti hodiernae a priori favent et hodiernos artifices pro posse commendant.

Oportere igitur videtur, ut membra horum Consiliorum sapienter cligantur cum absoluta exclusione eorum, qui, novitatis amore ducti, artificibus favent, qui sacra aillatu expertes et suae ineptitudinis ad sacra sacre tractanda ignari, opera profana pro sacris vendunt. Ordinarii insuper ne negligant attente considerare iudicia et permissiones a Consiliis artis sacrae lata neque ea confirmant, quae videantur authenticae arti sacrae non convenire.

2. Super altaria determinatis Sanctis vel Ministeriis dicata sub pictis tabulis, quae Sanctos vel Mysteria repraesentant, plurimis in locis mos introductus est ponendi aliam imaginem Sacri Cordis, vel Beatae Mariae Virginis, vel Sanctorum, quando piarum mulierum devotioni indulgendo, quando vero ad copiosiores eleemosynas captandas: inde factum est, ut de Sanctis vel Mysterio, quibus altaria dicata sunt, actum sit ad cultum quod attinet; etiam fit, ut de Beata Virgine Mariae plures imagines in eadem ecclesia habeantur, quod forsitan minus conveniens est.

Alicubi extra altaria in ecclesia habentur statuæ, praecipue Sancti Antonii Patavini et Pietatis quae evidenter exponuntur ut eleemosynae et candelae affluant. Romae in Ecclesia Sancti Silvestri in capite est cappella dicata Sancto Ioanni Baptistac, cuius Caput super altare adservatur; ex adverso huius altaris super tabulam posita est Pietas, coram qua multi orant, oblationes et candelas copiose afferunt, et raro est qui Sancti Ioannis Baptistae meminerit.

Nonne opportunum esset haec incongrua prohibere, templo et altaribus simplicitatem pristinam restituere, mercaturae speciem auferre?

3. In quibusdam ecclesiis Iesus in Sacramento non super altare maius, suum thronum naturale in suo templo, stat ibique expositus adoratur, sed super altare laterale; alicubi de altari ad altare transfertur pro devotionibus particularibus; alibi series imaginum adservatur, et quando quorundam Sanctorum dies occurrunt, prope altare maius super tabulam imagines floribus et candelis circumdatae exponuntur, evidenter ut candelae et oblationes afferantur, dum Dominus Jesus cum suo humili lumine fere oblitus stat.

Exceptis casibus in iure consideratis, opportunum videretur iubere, ut Sanctissimum Sacramentum super altare maius permanenter adserve-tur, non transferatur de altari ad altare, sed expositiones eucharisticae semper super altare maius fiant, Sanctorum imagines in choro non exponantur.

QUAEDAM DE SACERDOTIBUS IN GENERE

1. Notabilis causa languoris spiritualis sunt autobirotae, quia Sacerdotes facile iis utuntur plus sollatii ratione quam pro necessitatibus pastoralibus, immo multi necessitatem pastorem non habent. Cum animadversiones et hortationes minime prosint, opportunius videretur: 1) omnino prohibere usum iis qui necessitatem pastorem non habent; 2) qui necessitatem habent permissionem petant et autobirota utatur pro necessitatibus pastoralibus tantum onerata conscientia; 3) transgressoribus congruae penae statuatur.

2. Nunc diffundi coeptus est usus automobilis rhedae, quad etiam sub alio aspectu non opportunum videtur. A populo enim uti « luxus » haec machina aestimatur quando necessitas pastoralis evidens non est, proinde Sacerdotibus convenire non videtur, dum circa eos tot tantaeque miseriae pastorum corda ad caritatem urgere deberent, indeque admiratio scandalum tangens oritur, eo magis quad pro itineribus extra paroeciae fines machinac publicae quas « autobus » dicunt optime fere ubique pluries in die praesto sunt.

Opportunum igitur videretur: 1) Ne Sacerdotes inconsulto Ordinario automobilem rhedam habeant; 2) qui vero pro determinatis necessitatibus automobilis rhedae facultatem ab Ordinario habent, moneantur pena patibiles eos esse, si pro aliis finibus ea abutentur.

3. Levitatis signa in Sacerdotibus duo signanda videntur: circum-eundi usus per pagos et urbes vel detecto capite vel eo capitis operculo, quad « basco » appellant, et quidem ad unum alterumve capitis latus inclinatum, quae Sacerdotis dignitatem minime decere et profanum spiritum patefacere videntur.

4. In dioecesis, ubi beneficia paroecialia habentur, magnae disparitates oeconomicae habentur: sunt qui bonis ailluunt et qui fere egestate laborant, praecipue ubi paroeciae in montibus habentur. Qui bonis ailluunt non raro obliviscuntur divinae sententiae « Quad superest date eleemosynam » et suis neque fidelibus neque fratribus in Sacerdotio pauperibus dant, sed sibi et suis cognatis fructificant. Num hanc quaestionem mature considerare et positivis legibus solvere oporteret?

Sunt quidam Ordinarii, qui serio aliquibus in casibus vel pro Seminariis, vel pro aliis dioecesis necessitatibus, vel pro Sacerdotibus pauperioribus adjuvandis serio agant; alii sunt, qui absque summae determinatione petant, parochi ditiores vero quad volunt et in genere parum dant, proinde problema Sacerdotum pauperum non solvitur.

In Albania inamovibilitas parochorum non vigeat. Feria quinta in Coena Domini omnes Sacerdotes cum Ordinario pro Oleorum consecra-

done se congregabant; post Missam simul agebant praecipue de quadam aequitate oeconomica statuenda inter Sacerdotes hisce duobus modis: 1) aliquando alterna translatio statuebatur a montibus ad planum et viceversa; 2) semper pro singulis paroeciis in montibus decernebatur qui parochus in plano et quam summam determinato parochus in monte tradere debebant. Proinde nulla querimonia de diversitate status oeconomici inter Sacerdotes audiebatur.

Cur haec secunda regula non posset adhiberi ubi ob beneficiorum diversitatem notabilis disparitas oeconomica inter Parochos et Parochos existit, mutatis mutandis? Pro Sacerdotum coetu sit Commissio Sacerdotum, qui experientia, aequitatis sensu et communi aestimatione emineant quique videant; 1) qui Sacerdotes adiuvandi sint et qui adiuvari possint; 2) quae summa opportuna esset pro Sacerdotibus adiuvandis; 3) quomodo haec summa dipertiri oporteat inter Parochos, qui adiuvari possunt. Officii oeconomici dioecesani sit summas colligere et distribuere iuxta planum a Commissione confectum et ab Ordinario probatum.

5. Forsitan bonum esset inamovibilitatem parochorum abrogate, quia libertatem Ordinariorum limitat ideoque non raro animarum bono et fidelium paci nocet, bonis Sacerdotibus inutilis est, parochis non melioribus favet, processus provocare potest, qui passiones alunt et neque bonis, neque malis fidelibus aedificationis sunt.

6. Diebus festis non ubique brevis sermo in Missis habetur; quando vero habetur, saepe nee brevis nee praevia argumenti meditatione habetur; insuper in pagis non raro, si quid animadvertendum est, indecoris modis fit, quae omnia vel a verbo Dei audiendo fideles avertunt vel audientes taedio fastidioque afficiunt et praedicationem sterilem reddunt. Forsitan oporteret, ut Ordinarii opportunas institutiones dent, vigilant, negligentes admoneant et in casu persistentis negligentiae pro sua prudentia provideant; data enim fere generali et exitiali ignorantia religiosa, quaestio maximi momenti esse videtur, eo magis quod catechismus pro adultis vel non fit vel post meridiem fit quando pauci fideles interesse solent.

7. Data diffusa ignorantia religiosa et considerata paucitate eorum qui diebus festis post meridiem Vesperis intersunt, num opportunum videretur mense maio sacro mariano, quod primis tenebris fieri solet, vel diebus dominicis ioco omeliae catechismum ex. gr. alternis annis institui? Dummodo Christus praedicetur...

QUAEDAM DE SACERDOTIIS IUVENIBUS

1. Saepe questus audiuntur circa sacerdotes iuvenes, qui sacerdotali spiritu facile languescunt cum omnibus consecrariis, quod pluribus causis tribui potest.

Forsitan in Seminariis ad formationem quod attinet aliquid defuit, si moderatores satis idonei non fuerunt, si magistri docuerunt tantum et eodem tempore educatores non fuerunt. Proculdubio diffusus populi aer moralis fere paganus ob spasmus vita fruendi quocumque modo in iuvenum animos influit mali horrorem, mortificationis spiritum et spiritum supernaturalem minuendo vitaeque illecebris sensim sine sensu blandiendo. Magno damno esse possunt mira aetatis nostrae incepta uti radio-auditiones, televisiones, cinemavisiones, si quis sine debita prudentia iis indulget. Aliquando debita vigilantia et paterna institutio desunt ex parte parochorum, quibus Sacerdotes iuvenes auxilio dantur. Pro aliquibus, qui parochi vel vicarii iuniores nominati sunt, independentia sine superioris in loco inspectione ad quasdam periculosas libertates movet.

Oportere igitur videretur: 1) ut seminaristarum moderatores peculiaribus animi, ingenii et sacerdotalis spiritus dotibus vere praediti sint, sollicite munere suo fungantur et firmiter agant non tantum quando de immoralitate vel de gravi indisciplina res est, sed etiam si quis vel habituali in spiritualibus torpore, vel spiritus supernaturalis carentia, vel ad profanos sensus inclinatione laboret; 2) ut magistri non tantum scientiam doceant sed etiam alumnorum animos etsi obiter virtutibus formare studeant; 3) ut moderatores et magistri de ingravescentibus mundi malis occasione data non sileant, sed prudenter loquantur ut horrorem in animos inserant, supernaturalem vitae valorem efferant, ad officium reparationis coram Deo excitent, nobilitatem Sacerdotii celebrent qua vocatio est ad cooperandum cum Christo in animarum salute promovenda contra mundi illecebras et ignorantias, etc., ita ut malorum visio animis non noceat vires debilitando, sed ad sanctam reactionem eos excitet et vocationem corroboret; 4) ut hortationibus instetur, ne Sacerdotes sine prudentia radioauditionibus et televisionibus indulgeant, ubi autem cinema paroeciale habetur pellicularum revisionem parochi non Sacerdotibus iuvenibus sed prudentibus laicis committant; 5) ut parochi onerata conscientia paterne curam sacerdotum iuniorum habeant, invigilando ut quidquid eorum vitae spirituali nocere potest vitent, pietatem vero fideliter colant, muneribus suis rite fungantur, praxi pastoralis acquirendae studeant; 6) ut Vicarii foranei peculiari diligentia parochos et vicarios, qui iuniores sunt et soli, invigilent et fraterne moneant, si quid animadvertendum videatur.

2. In Seminario pro anno propedeuticae, cui sapient! mstitutione Religionis et Philosophiae in Lyceo et opportunis introductionibus ineunte primo Cursu Theologico provideri potest, nonne opportunior esset tertius decimus annus, in quo Pastoralis, Asceticae, Actionis Catholicae et Sociologiae elementa tradantur, institutiones circa tempora moresque necnon pericula regulae dentur, quibus alumni vitae malis occurrere, vel ea vitare et mentem voluntatemque ad casus solvendos convertere sciant, ut semper, ubique et cum omnibus bonum sacerdotem agere valeant?

Quod si ad praxim inchoandam diebus festis parochis committantur, ut illis auxilio sint, si quid vero notatu dignum viderint vel audierint quod suam sensibilitatem tetigerit idque postea in schola referant et magistro occasionem explicationes vel institutiones dandi praebeant, alumni facilius et utilius contactus cum hodierna vita habent et ex experientiis ad vitam pastoralem tutius aggrediendam melius praeparantur.

QUAEDAM DE RELIGIOSIS

1. Pro Ordinarii dignitate et pro prudentiore agendi ratione forsitan opportunum esset, ut Regulares mendicantes in dioecesibus, ubi eorum domus est, etiam ab Ordinario licentiam quaerendi eleemosynas habeant, cum eius sententia de opportunitate et de stipes quaerendi modo quibusdam in casibus magni momenti esse possit.

2. Caleidoscopicam vestium varietatem, quando vix serio aestimandam, quando vero valetudini minus congruam, Religiosi et praecipue Religiosae exhibent. Nonne vasta reformatio opportuna esset ad maiorem simplicitatem vel etiam ad uniformitatem habitus redigendo cum congruo simplici distinctionis signo, saltem quando extra coenobium circumerrant? Quod per praecepta facere oporteret, quia hortamenta fere nihil profuisse experientia docet.

3. Considerata Sacerdotum paucitate, praecipue in magnis urbibus, opportunum videretur statuere, ut loci Religiosorum Superiores Ordinariis onerata conscientia pro posse suos Sacerdotes offerrent, qui diebus festis auxilio parochis esse possint non tantum Missae celebratione, sed etiam ad confessiones et ad paroecialia opera sustinenda quod attinet.

4. Quorundam Ordinum Religiosi ad episcopalem vel cardinalitiam dignitatem evecti pro vestibus praelatitiis coloribus utuntur diversis ab iis, quod Praelati e Clero saeculari electi adhibent. Num uniformitas opportunior esset?

QUAEDAM DE ACTIONE CATHOLICA

1. Cum Actionis Catholicae sit bonos Catholicos formare, qui praeter commune exemplaris vitae christianae onus suscipiant etiam onus Hierarchiam adiuvandi in Regno Dei inter Fideles promovendo, quaeri potest: Cum ita in primis spirituali Sodalium bono prospiciatur, ut idonei Sacerdotum adiutores fiant, num opportunum esset considerare, si melius sit abolere veteres pias consociationes, ex. gr. « Mariae Filias », « christianas » et alias, quae characterem formativum pro virtutibus christianis colendis habeant, vel easdem, statutibus opportune aptatis, uti consociationes Actionis Catholicae agnoscere, quad iam pro Congregationibus Marianis obtineri potuit?

Ut consociationes vitales sint, oportet earum curam convocationibus et sermonibus habere, quod Sacerdotibus grave est, praecipue diebus festis, si consociationes plures sunt. Insuper in paroeciis plerumque elementa meliora Sodales sunt cum piarum consociationum tum Actionis Catholicae et numerosae convocationes graves illis item ac Sacerdotibus sunt. Consequitur Consociationum imminutionem Sacerdotibus et Sodalibus prodesse, quin spirituali et sociali Sodalium formationi damnum afferatur.

2. In Italia parvulorum consociationi nomen « Lupetti » datum est, quod indecorum est: nonne opportunum esset nomen mutare? Forsitan melius esset ipsam consociationem item ac consociationem quam « Beniamine » vacant abolere, quia ob sodalium aetatem et captum fere inutiles videntur. Ne tempus fere frustra teratur, utilius videretur puerorum puellarumque organisationem ab « Aspiranti » incipere.

3. In iuvenum utriusque sexus organisationibus quodam momenta plures recedunt vel etiam ad partes adversas abeunt; inter eos, qui perseverant et consociationibus superioribus nomen dant, sunt qui, vel ambitione capti, vel suae utilitatis studiosi, vel principiis parum orthodoxis blandientes divisiones provocant et valde nocent, festis diebus in genere post meridiem in paroecia parum sacris participant; quae omnia defectum formationis spiritualis manifestant. Oportet igitur quam maxime iuvenum animos doctrina et spiritu christiano imbuere, ut eorum conscientia christiana solidior fiat et a periculo declinandi a recto tramite avertantur.

Cum utilia valde conferent ad iuvenum animos sibi devinciendos docilioresque in omnibus reddendos, quod adversae partes optime novērunt et utilitatibus Fcitis et illicitis ad eos captandos valde utuntur, oportet maiori studio iuvenum necessitatibus obviam ire: recreationibus, ludis, deambulationibus itineribusque omnes libenter vacant; in studiis auxilium omnes studentes gratum habent; curam habere, ut pro

suis studiis vel sua professione occupationem habeant et vitae problema solvant, omnibus gratissimum est; in difficultatibus omnis generis consilio et opera praesto esse, iuvenum eorumque familiarum animi facile vincuntur. Animadversio Sancti Augustini « Puer nucis trahitur » etiam pro iuvenibus valet eosque dociliores atque fideliores reddit; idea enim attrahit, amor vero operibus manifestatus vincit, quin dicatur id christianum esse.

QUAEDAM DE MISSIONIBUS

1. Haud raro in Missionibus dissensiones inter Ordinarium et Superiorem religiosum oriuntur, quod bonae agendi rationi nocet, pacem aufert, scandalo bonis Missionalibus necnon Fidelibus esse potest.

Forsitan opportunum esset uni Ordinario omnem potestatem conferre.

2. In quibusdam Institutis Religiosis Superiores Maiores ab iis qui Missionibus praesunt pattern exigunt subsidiorum, quae a Pontificio Opere a Propagatione Fidei illis dantur; quod non licere videtur, eo magis quod Sacra Congregatio de Propaganda Fide, cum alicui Instituto Religioso Missionem committit, oportere monet, ut non tantum Missionales suppedientur sed ut auxilia materialia quoque illis praebeantur.

3. In territoriis missionis Seminaria interdioecesana vel intervencionalia Institutis Religiosis commissa haberi possunt: num oporteret ut Ordinarii, qui alumnos dant, si quid Moderatoribus dicere opportunum censeant circa alumnorum pietatem vel disciplinam vel studia, id facere possint. In quadam enim regione haec evenerunt: Duo Archiepiscopi et Legatus Apostolicus temporibus diversis tribus Rectoribus aliquid animadvertere circa Seminarium opportunum censuerunt, Rectores vero illos a suo officio illico dimittere ausi sunt; alius Legatus Apostolicus, auditis Episcoporum lamentationibus et eorum impossibilitate interveniendi cognita pro alumnorum disciplina et pietate restaurandis, Em.mum Praefectum Sacrae Congregationis certiore fecit atque proposuit ut pro alumnorum formatione instauranda et ad relationes Seminarii Directionem inter et Episcopos necnon Legatum Pontificium definiendas statuta dare vellet; quod Episcopis plaudentibus et benedicientibus factum est, alumnorum spiritui valde profuit, sed ad Legatum Apostolicum quod attinet initium dolorum fuit, actoribus Religiosis apud quemdam Superiorem Maiorem facile nervis captum eoque tramite excelsius.

4. Hic illic in mundo missionali quaestio de adaptatione liturgica agitur: de qua iam in Conventu Assisii habito actum est, nunc vero alter conventus in urbe Nimega habetur. Videtur argumenta non decesse, quae huic quaestioni faveant.

In primis bonum est suspicionem auferre, quod populi occidentales suum humanum civilemque cultum populis orientalibus et afris imponere velint, quasi ipsi suas civitates linguasque non habeant et nihil boni in suis philosophiis moribusque possideant.

Secundo si quae in praecipuis populis inveniri possunt, quae ad cultum populis acceptiorem reddendum et ad veritatum fidei intelligentiam melius expediendam apta sint, ea adhibendo aequum obsequium illis praestaretur, quod vehementer conferret ad quamlibet falsam suspicionem avertendam, ad animos ad fidem amplectendam melius inducendos, ad fidei veritates facilius explicandas, quorum omnium gratia conversionum motus celerior fieret.

Tamen opportuna videretur huius quaestionis consideratio in Concilio Oecumenico tantummodo ut quaedam principia statuantur. Ad

nentur huius aetatis errores contra fidem et mores (communismus atheus, naturalismus, existentialismus atheus, etc.).

Expositio, quasi codex, doctrinae socialis Ecclesiae desideratur (officia et iura individui, familiae, societatis civilis, ibi inclusis relationibus inter Ecclesiam et Rem Publicam).

DE DISCIPLINA

1. Amovibilitas parochorum, certis quidem cautionibus, quae haberi possunt per instituta iam in *C.I.C.* existentia ad auxilium Episcoporum in Dioecesis regimine.

2. Immutatio tituli ordinationis, ita ut facilius sacerdotes de propria dioecesi in aliam transferri possint.

3. Inclusio Cleri Regularis in apostolatu dioecesano, aliquid immutando de instituto exemptionis.

4. Inquisitio alicuius instituti pro miseris sacerdotibus apostatis, praesertim concubinariis, ut redeant ad Deum, firma autem disciplina de castitate perfecta sacerdotum in Ecclesia latina vigente.

5. Emendatio disciplinae de administratione beneficiaria, honestam sustentationem omnium sacerdotum tuendo.

6. Exstinctio aut coniunctio legatorum Missarum parvae entitatis, data Episcopis apta auctoritate.

7. Disciplina de ieiunio et abstinencia servandis actuali mitigatione vigens claro sermone firmetur.

DE PASTORALI

Officii « Actionis Catholicae » confirmatio et in *C.I.C.* ad hoc ipsum tituli insertio.

Quoad Catechesim deferre alicui consilio onus textum catechismi pro adultis componendi (ut « Catechismus ad Parochos » Cone. Trid.), item alterum textum pro pueris, expressum una cum Iesu Christi vita, puerorum menti accommodata. Hi textus — lingua latina exarati — totam Ecclesiam obligate deberent et pro omni natione facienda eorum translatio, uti dicitur officialis, in lingua vulgari.

Veniam humillime peto si qua, de supra scriptis, minus apta videantur, dum Eminentiae tuae me profiteor

Dev.mus in C. I.

ffi ANTONIUS RAVAGLI

Episcopus tit. Philippopolitanus in Arabia
Coadiutor Mutilensis

275

Exe.Mr P. D. LAURENTII M. BALCONI

Archiepiscopi tit. Hierapolitani in Phrygia

Mediolani, 7 septembris 1959

Eminentissime Domine,

Respondeo litteris Eminentiae Vestrae datis die 18 iunii huius anni de iis quae in proximo Concilio tractanda utiliter possent.

Ut patet, quia Episcopus titularis sine cura Dioecesis, quaedam tantum generalis ordinis hic adnotare volui, remittens omnia prudenti iudicio Commissionis Praeparatoriae Concilii.

Omni qua par est reverentia genuflexus deosculans Sacram Purpuram, me profiteor.

ffi LAURENTIUS MARIA BALCONI

Archiepiscopus tit. Hierapolitanus in Phrygia

Haec notanda mihi videntur:

1. De Clero. Agitatio quaedam iuniorum Sacerdotum quibus adhaerent etiam nonnulli provectoris aetatis intendit obtinere a S. Sede cessationem caelibatus quern dicunt ingratum et inutile ligamen. Omnes autem meliores et doctiores auspicant quad antiqua regula maneat et vigeat.

2. Ab iunioribus nonnullis desideratur ut permittatur eis amicam habere quae valeat eis consolationem in doloribus et angustiis procurare, quad munus difficulter a viris eodem sensu et affectu impleretur.

3. Contendunt nonnulli ut mutetur habitus clericalis ita ut sacerdotes habitum saecularem induere possint. Quad fere ab omnibus reprobat.

4. Gravissima quaestio nuper agitata est, scilicet ut more Apostolorum, Diaconorum institutio renovetur.

Quaestio tamen quae unice a S. Sede definiri potest, fere omnibus minus practica videtur, quia et coniugati assumerentur et deficiente facultate Missam celebrandi et confessiones audiendi, nihil aliud isti agere possent quam quad in Missionibus iam faciunt catechistae.

Immo insinuatio quaedam videtur illorum qui coelibatus cessationem exoptant cum laicis iam coniugatis permitteretur ad haec munera accedere.

5. Nova doctrina aut potius novum systema morale ab aliquibus vulgari coeptum est quad « Folkorismum » vacant. Fautores novi huius sy-

stematis dicunt se propagatores puri Evangelii et contendunt quod conventus ab iisdem habiti Superioribus non denuntientur. Conventus autem frequentantur a membris ex maxima parte iuvenibus utriusque sexus, et in iis cum Sacerdotibus agunt de actuazione puri Evangelii etiam per collectionem pecuniae et distributionem egentibus.

6. Omnia supradicta displicent maiori et saniori parti cleri, qui rogare vellet S. Sedem ut auctoritate sua reprobaret hoe systema.

7. Pericula pro clero, praesertim pro iuveni clero sunt quaedam mulieres a sectis secretis adhibitae, ut simulantes conversionem aut exigentes conversationem titulo instructionis intendunt tamen sacerdotem sibi vincere ut deceptus cadat.

Sunt etiam quae simulantes a sectis secretis velle exire, Sacerdotem explorant num facilis sit capturae.

8. Sectae Massonicae iam a tempore videntur intensiorem actionem agere per medium aliquorum qui pacto stipendio sibi inserviunt.

Hoe modo particulas consecratas colligunt et in comitiis secretis nefandis ritibus profanant. Facta super allata mihi descripserunt ipsi auctores, qui ad me venerunt ut propriae conscientiae consulerent. Iudico autem quod et hi non intentione conversionis sed tantum ad explorandam mentem meam venissent.

9. Caeremonia qua in Missa clericus elevat planetam ad elevationem Hostiae et Calicis non habet amplius cur exequatur et bonum videretur earn abrogare, quia praesertim ubi sunt acatholici admirationem excitat ut inquirant quid momenta tarn sollemni obtendere velimus.

10. Quod Sacerdos se vertat ad populum pro « Dominus vobiscum, Orate fratres ecc.... », non amplius videtur conveniens, cum crescant in dies altaria, in quibus Sacerdos celebrat versus ad populum.

11. Quaerunt nonnulli Sacerdotes qui regulariter Missam celebrant secundum ordinem dioecesis, quando obveniunt Missae particulates sicut in Quadragesima, in octava Pentecostes ecc., is convalescentes a morbo vel aliquo legitimo impedimenta gravati, ut, celebrate possint Missam defunctorum vel B. M. V. quin ab Ordinario petant auctoritatem.

12. Conqueruntur multi quod ars moderna in ecclesiis nimis audacter introducatur, ut devotioni officiat et artem ipsam ofiendat. Vidi statuum ex marmore Sanctae Patronae alicuius ecclesiae, quae erat verum monstrum.

13. Communismus est vere maximum hodiernum periculum, sed diversimode iudicatur a multis. Pessimistae iudicant nil amplius possibile nobis, optimistae vero nimis facilis oppugnatio huius erroris. Vero praxis esset quae medium iter teneret. Facta probant quod ubi strenue laborant

Sacerdotes et laici, mirabiles consequi possunt effectus. Ego ipse vidi pagos totaliter in manibus communistarum et post mutationem Sacerdotis etiam vultum pagi totaliter mutasse ita ut tota administratio in manibus catholicorum veniret. Defectus catholicorum est in primis deficientia disciplinae ita ut non omnes arcte oboediant directionibus Superiorum.

14. Lex ieiunii Eucharistici benigne reducta ab Ecclesia occasionem dedit multis et variis interpretationibus ita ut nonnulli abusus irrepserint. Bonum videretur si praecisatio de sensu concessionis daretur a competenti auctoritate.

15. Dicitur quod clerus non est amplius sufficiens ad munera sibi propria implenda. Notandum tamen mihi videtur quod distributio non sit aequae facta. Ubi antea temporibus unus Sacerdos sufficiebat, hodie facile invenies praesertim apud religiosos quinque vel sex iuvenes.

16. Etiam distributio mediorum ad vitam necessarium indiget correctione, quia multi superabundant omnibus mediis et multi etiam deficient necessariis.

17. S. Congregatio Seminariorum et Universitatum Studiorum instructionem edit in qua hortabantur rectores scholarum et collegiorum catholicorum qui assumunt docentes laicos utriusque sexus, ut diligenter observent Leges Statutas de stipendio et modo tractandi docentes, semper prae oculis habentes quod hi laborant pro pane quotidiano suo et familiae. Et ideo non solum res est iustitiae sed et caritatis eos convenienter tractare. Vere ingratum est audire aliquando docentes huiusmodi protestare quod recurrendo ad communistas facilius obtineretur iusta accommodatio.

18. Quia multi sunt missionarii qui in persecutione communista sinensi mala passi sunt etiam

semper ^{uti} pauper est habitus, possit tales eleemosynas distribuere ut benefactor insignis haberi possit. Explicationem mihi dederunt, quod pore expulsionis potuit feliciter abscondere et secum ferre capitalia. ^{ut} sionis et ideo propter hoc possibilitatem nunc eleemosynas largien¹ possidere.

20. His ultimis temporibus nonnullae prodierunt novae versiones S. Scripturae, quae omnes contendunt se melius referre sensum Desideraretur tamen cognoscere qualem versionem praeferat Ecclesir

21. Discussum est ab aliquibus num conveniat mutare lingua? ¹ l-turgicam latinam cum italica; sed fere omnes reprobant propositum. Vellent ergo ut in unaquaque Natione lingua vernacula

22. Sciunt omnes quanta severitate et cura S. Congregatio tractet causas Servorum Dei; sed mei muneris puto notandum quo promotores causarum non semper eadem gravitate et cura agere, ^{unice} solliciti ut obtineatur Decretum introductionis causae.

ffī LAURENTIUS MARIA BALCONI
Archiepiscopus tit. Hierapolitanus in Phrygia

276

Exe.MI P. D. ALBERTI CASTELLI
Episcopi tit. Ierichuntini

Manliani in Sabinis, die 30 augusti 195⁹

Eminentissime Domine,

Veneratae epistolae Eminentiae Tuae Rev.mae (Prot. N. 1 C/59-25⁹₁) rescn^bens, sequentia argumenta in Concilio Oecumenico discuuen^da, utpote pro communi Ecclesiae bono utilia, submitte proponere audeo:

1. Adversus hodiernas tendentias sic dictas humanisticas quae technicum progressum nimis extollentes parvi vel nihili supernaturalia. cmnt, Personam, Opera et Doctrinam Domini Nostri Iesu Christi lucem proferre apprimē neccsarium duco dogma praesertim Mystici Corporis illustrando.

Haec praccipue veritas inculcari debet: Nee progressum temporalem cum consequentibus bonis obtineri posse, nisi ratio de supernaturalibus bonis deque doctrinis quae Salvatoris mundo attulit quaeque Ecclesia docet et tuetur, quamquam Regnum Dei non est de hoc mundo (Io. 18, 36).

Asserentibus mediis et nostris problema humana esse, ideoque ab hominibus Christo usque humanae societati, anima vertendum est. Hominem Iesum Christum praesentem esse, qui non nisi stulte inepteque ignorari potest. saeculi Christus persona iterum inter nos degeret, sequentibus veto spexit se me lante Ecclesia, hominum problema nee ignoravit nee depulserunt. Haec de tunc emittit rationes quae intercedunt inter Christum et hominum tempora et felicitatem, inter vitam politice necessitate inter instituta socialia et ecclesiastica; praecipue autem

2 a. soluta et praeminens christianae caritatis stabilietur.

Oculum vram fratribus separatis ut ad ovile redeant struendam, Conventio collationis ecumenicae quoddam excitare deberet cuius sit munus omnino regere. quae a fratribus separatis agitur vel imprimatur, in primis reactionum et praeiudicia circa Catholicam Ecclesiam; et eorum omnia nes singula acta Ecclesiae. Attente demum praescrutanda erunt dam eorum ad aliqualem unitatem uno aliove modo assequenda. Ita.

apud Boetius concipitur posset utrumque centrum sit quod exaltet et coordinet tates unam vel aliquas Catholice Universitates universas catholice.

dominum, a subditis automaticè inter capitalistas annumerari ideoque inter pauperum hostes.

Si e contra sacerdotes et parochi potirentur, sicut universi eiusdem classis - puta magistri, functionarii, etc. - adaequato salario seu retributione, cum subsidiis pro expensis cultus et operum paroecialium, vel per status contributa vel per dioecesanam administrationem, nemo non videt quam facilius sacerdotes ipsi ad suum sacerdotalem colendum spiritum, ad studia explenda praesertim pro sermonibus parandis et pro catechisticis instructionibus meditandis, et pro directione animarum in confessionibus recte procuranda, incumbere assidue possent, ne dicam de operibus educativis, socialibus et caritativis excitandis et dirigendis.

Dum Sacram Purpuram devote deosculor, occasionem nanciscor me cum maximi obsequii sensibus confirmandi

humillimum in Christo servum

ff̃ ALBERTUS CASTELLI
Episcopus Ierichuntinus

277

Exe.Mr P. D. LAURENTII GARGIULO
*Archiepiscopi tit. Germensis in Hellesponto
Coadiutoris c. s. Caietani*

Die 29 octobris 1959

Eminentissime Domine,

Venerandae Epistulae Tuae respondendo diei 18 elapsi iunii (quae ud me initio mensis augusti pervenit) officium adimpleo humiliter Tuo iudicio subiciendi quaedam argumenta, praecipue ad disciplinam pertinentia, quae, ut mihi videntur, in futuro Concilio tractari poterunt.

1. Omni ope atque opera eniti ut christianorum unitati faveatur, v. gr. colloquia fovendo doctos catholicos inter atque acatholicos.

2. Studere aptioribus rationibus componendi, in singulis locis, activitates omnes apostolicas a quibusvis peractas, praesertim cleri saecularis atque regularis, quodammodo Episcopo Dioecesano unico duce.

3. Maximo momenta perspecto religiosae institutionis, considerare opportunitatem constituendi novam Sacram Congregationem Romanam, cuius officium erit promovere ac dirigere quidquid ad praefatam institutionem religiosam quoquo modo spectet.

4. Studere opportunitati catechismum adultorum fovendi ape brevis explicationis catecheticae, tradendae in omnibus Missis quae diebus festis celebrantur, ita ut totum argumentum tribus vel quattuor annis perficiatur.

5. Opportunitatem considerare abolendi vel saltem multum mitigandi parochorum inamovibilitatem, quae saepe magnam difficultatem Episcopo opponit in dioecesis pastoralis regimine.

6. Opportunitatem perspicere, expleto studiorum curricula, praemittendi ordinationi sacerdotali unum aut duos annos pastoralis vitae apud sedulum ac bonum parochum peragendae, praesertim ut ordinandi castitas comprobari possit antequam coelibatus sacerdotalis onus ipse assumat.

7. Consulendi causa exiguo numero sacerdotum, qui omnia munera ipsis commissa obire nequeunt, considerate an opportunum sit conferre iuvenibus aptis et bene paratis ordines minores vel etiam subdiaconatum; et ipsis postea committere munera minoris momenti, sine onere tamen coelibatus.

8. Opportunitatem considerare dispensandi ab impedimenta dirimente matrimonium sacerdotes apostatas in periculo mortis constitutos.

Magno cum obsequio, ex corde me profiteor

Eminentiae Tuae Rev.mae
add.mum

ffi LAURENTIUS GARGIULO
Archiepiscopus tit. Germensis in Hellesponto
Coadiutor Caietanus

278

Exe.Mr P. D. PHILIPPI AGLIALORO

Episcopi tit. Germenensis in Galatia, Auxiliaris Panormitani

Panormi 3 septembris 1959

Em.me ac Rev.me Domine,

Plurimas Eminentiae Tuae Reverendissimae refero gratias, quad mihi dignatus sis mittere litteras de Pontificia Commissione antepreparatoria pro Concilio Oecumenico, a SS.ma D. N. Ioanne Pp. XXIII feliciter regnante, suprema Sua auctoritate Apostolica, indicto.

Dum Beatissimo Patri humiles et intimos meos sensus profundae venerationis et absolutae fidelitatis profiteri laetor, Eminentiae Tuae Reve-

rendissimae et Commissioni, cui dignissime praesides, has paucas meas opiniones, si et quatenus quid valeant, breviter submittere audeo.

1. Prae oculis habitis praesentibus humanae societatis conditionibus, opinor perpendendum esse et penitus reformandum parochorum inamovibilium ius, ut locorum Ordinariis plena detur libertas providendi, instanter et necessario, gravibus circumstantiis, quae accidere possint.

2. Item, meo iudicio, recognoscenda est cuncta materia, quae Ordines Religiosos spectat, praesertim quoad exemptionis privilegium.

Nam, Religiosi, cum ab Ordinario loci sacram ordinationem ac facultates pro ministerio sacerdotali exercendo recipiant, ceterum ab Eorum iurisdictione prorsus exempti evadunt in casibus quoque verae necessitatis, magno cum detrimento - deficiente hodie sacerdotum numero - circa christifidelium curam spiritualem.

3. Examinandos denique censeo omnes iuris canonici canones de Clericorum disciplina, atque de consociationibus catholicis, vulgo « Organizzazioni cattoliche », ad bene firmandum oboedientiae et subiectionis fundamentum erga Auctoritatem Ecclesiasticam, ut, per vitae interioris opulentiam, ubique floreat spiritus rerum omnium contemptio et veraciorum integritas, quae valde necessariae sunt pro fecundo apostolatu et pro pleno Iesu Christi imperio inter perversam hominum societatem, opitulante Immaculata Virgine Maria.

Toto corde ominor multos fructus spirituales venturos esse in orbem terrarum ex Concilio Oecumenico, measque ad hunc finem fervidas preces effundo.

Eminentiae autem Tuae et Pontificiae Commissioni suppliciter invoco iugem Spiritus Sancti pro ingentibus laboribus, quos sustinere debetis ad Dei gloriam, ad Ecclesiae honorem et utilitatem, ad animarum salutem.

Hane libenter nactus occasionem, Eminentiae Tuae Reverendissimae Sacram Purpuram devote osculari gaudeo.

Addictissimus servus m C. I.

ffi PHILIPPUS AGLIALORO
Episcopus tit. Germenensis in Galatia
Auxiliaris Panormitanus

279

Exe.MI P. D. ROGERII R. CAZZANELLI
Episcopi tit. Gindarensis

21 augusti 1959

Eminentissime Princeps,

Ad osculum S. Purpurae humiliter provolutus, Eminentiae Tuae Reverendissimae gratias ago quam maximas pro Tua Veneratissima Epistula diei 18 iunii ad me missa, quae ad me die 2 augusti pervenit, cum quae benignissime me invitabas, ut mei animi sensus Tibi aperirem circa argumenta tractanda in futuro Concilio Oecumenico. Ne cum prolixitate molestus evadam, breviter aliquid cum libertate exponam.

1. Mihi videtur tractandum esse de definibilitate doctrinae, iam communis, quae tenet B. V. Mariam universalem Mediatrix omnium creaturarum.

2. Definenda doctrina inter theologos controversa, in quo revera consistat essentia Sacrificii Missae. Hoc non solum doctrinaliter, sed etiam practice magni momenti esse potest, praesertim in Missionibus ubi sacerdotes saepissime deficientia vini laborant.

3. Desideratur ex parte Concilii nova et sollemnis condemnatio materialismi, naturalismi, positivismi: errores simpliciter damnentur, et cum perspicuitate catholica doctrina exponatur.

4. Contra laicismum modernum dare tradenda est et doctrina Corporis mystici et doctrina de natura missionis Ecclesiae, quae cum sit, ex sua natura, spiritualis, essentialiter transcendit res mere materiales et temporales, etsi circa ipsas suam magisterii potestatem exercere valeat.

5. In tractanda unio cum ecclesiis dissidentibus cum maxima caritate, humilitate et mansuetudine agatur; sic amor veritatis unice ostenditur. Duo praecipua fundamenta unionis ponantur, scilicet: Primatus Romani Pontificis eiusque Infallibilitas, quae fundamenta ex fontibus historicis bene perpensis eruenda sunt. Quaestiones quoad diversitates in vita practica facilius per se componantur.

6. Inveniantur media efficaciora ad impediendam propagationem protestantismi, quia ubique terrarum est unum ex maximis periculis contra nostram fidem.

7. Dantur sapientes leges Ecclesiae, quae residentiam clericorum praecipiant; sed quotannis semper minus observantur, quia etiam clerici curae animarum addicti, saepissime a propriae residentiae loco ab-

sunt, et hoc magno cum scandalo et murmurationibus fidelium et cum animarum damno. Instante ergo urgenda est legum observantia.

8. Vita vere evangelica, imprimis quoad paupertatem et simplicitatem, tam a clericis saecularibus quam ab utriusque sexus religiosis parum in praxim deducitur. Bonum exemplum deest, quod animas attrahit, dum e contra spiritus mundanus, qui luxum et voluptates quaerit, securus ubique penetrat, non pauca et parva mala secum afferens.

9. Multi sacerdotes saeculares divitiis abundant, dum alii in summa egestate versantur; quod saltem non aequum videtur et certe fidelium admirationem excitat. Modus inveniendus est, quo bona temporalia inter sacerdotes cum aequitate et iuxta necessitates distribuantur.

10. Maximi momenti mihi videtur agere de problemate vocationis eorum qui ad statum clericalem vel religiosum adspirant et normae ad hoc vel condere vel colligere, imprimis in materia castitatis. Leges iam existentes passim in variis decretis vel documentis dispersas inveniuntur.

11. Detur organica expositio doctrinae quoad naturam et indissolubilitatem matrimonii et etiam quoad coniugum obligationes.

12. Saepe inveniuntur curatores animarum, cuiusque gradus vel dignitatis, qui ob vel senectutem, vel ob infirmitatem, vel ob nimis longam commorationem in eodem loco, non amplius cum fructu animarum laborare possunt; sed eorum praesentia potius in damnum vertitur animarum. Cur non dantur leges, quarum vi a competente auctoritate, vel ad renuntiationem invitentur vel etiam cum facilitate ad renuntiationem adigantur.

13. Urgendum est apud Ordinarios dioecesium, quae adhuc copiosum numerum sacerdotum possident, ut suis clericis cum facilitate facultatem petendi Missiones apud infideles concedant. Non raro sacerdotibus in dioecesibus officiis committuntur, quae a probis et peritis laicis absolvi possunt.

14. Maxima pars Missionum inter infideles, ab Ecclesia, Institutis Religiosis commissa est. Nihilominus in multis dioecesibus leges habentur tam restrictivae pro activitate missionaria ex parte Religiosorum et Religiosarum, ut videantur potius in proprium commodum, non Ecclesiae laborare. Et hoc certe damnum affert tam ideae missionariae, quam ad promovendas inter iuvenes vocationes, et etiam non favent generositati fidelium in favorem missionum. Dentur leges ad hoc generales.

15. Perspicue exponantur dignitas sublimitas et momentum statuum perfectionis; tales enim status non semper qua digni sunt aestimatione habentur.

16. Experientia testante et probante, valde utile esset si, a competente auctoritate probati viri eligerentur tamquam Visitatores pro Insti-

tutis Religiosis Mulierum, quibus incumberet munus, determinatis temporibus, visitationem canonicam peragendi in domibus Religiosarum et postea vel Ordinariis locorum vel S. Congregationi de Religiosis referendi. Visitatio enim peracta a propriis Superioribus Instituti, ob passionem mulierum, multoties finem visitationis non attingit.

17. In Calendario Ecclesiae tarn in Missa quam in recitatione Divini Officii simplificatio fiat: conserventur pro Ecclesia Universali festa Domini, B. M. Virginis, Apostolorum, Doctorum et Sanctorum Fundatorum alicuius Religionis. Reliqua festa ecclesiis particularibus relinquuntur, ita tamen ut saepe saepius officium feriale habeatur.

18. Ritus et sollemnitates tarn in administratione Sacramentorum quam Sacramentalium, tarn pro divitibus quam pro pauperibus aequales sint, abolita omnino qualibet differentia, ita ut coram Deo et coram Ecclesia omnes fideles pares se sentiant, sicut filii eiusdem patris et matris.

19. Non est obliviscenda miseranda conditio eorum qui, etsi ministri Christi, tamen ad statum laicalem reducti sunt. Eorum numerus in Ecclesia iam magnus est, pro dolor! cotidie augetur. Pro istis difficillimum est servare sacrum coelibatum pro tota vita, et triste est semper in peccato manere. Non est possibile viam invenire, ut etiam isti infelices cum Deo, cum Ecclesia et cum propria conscientia, reconciliari possint?

20. Materiale tarn copiosum pro Concilio Vaticano iam praeparatum et nondum in praxim Ecclesiae deductum, iterum proponatur et in quantum opportunum fuerit, in praxim deducatur.

ffr ROGERIUS R. CAZZANELLI
Episcopus tit. Gindarensis

280

Exe.Mr P. D. SERGII PIGNEDOLI

Archiepiscopi tit. Iconiensis, Auxiliaris Mediolanensis

Milano 2 settembre 1959

Eminenza Reverendissima,

Mi onoro inviare alla Eminenza Vostra Reverendissima la risposta (in lingua latina e italiana) alla Venerata Lettera di V. E. in data 18 giugno u. s. prot. N. 1 C/59-2608.

Chiedo umilmente scusa del mio ritardo, dovuto soprattutto al fatto che (forse per un disguido degli Uffici Postali) ho ricevuto la Lettera di V. E. soltanto in data 19 agosto u. s.

Colgo volentieri l'occasione per rinnovare a Vostra Eminenza rendissima l'espressione della mia devozione filiale e del mio ossequio.

Di Vostra Eminenza Rev.ma obb.mo Dev.ma umil.mo servo

ffⁱ SERGIO PRIGNEDOLI
Arcivescovo tit. di Iconio

Eminentissime Princeps,

Ad veneratissimam Epistulam Tuam de proximo Concilio Oecumenico, quam a. d. XIV Kalendas Iulias accepi, subdito animo respon eo.

Quoad doctrinae capita

Hodie inter hominum animos potius quam pecuniarias formalesque haereses vel errores de vera Religione, vitae naturalis sensus (quasi « diffusa haeresis ») qui negat vel saltem ignorat, ratione et natura, vitam supernaturalem esse et, valore et praestantia, rebus naturalibus usque praeesse. « Marxismus », « Existentialismus », « Liberalismus », « Technicismus », « Historicismus » genera sunt huiusmodi naturalis sensus vitae, dissimilia modo et gravitate.

Etiam apud homines Ecclesiae proximos vel saltem non ignorantia late diffunditur rerum supernaturalium, quae saepe per nichilo ducuntur, perinde ac iudicentur ab hominibus fere « sernipelagianis » saltem pragmaticis nisi dogmaticis.

Cum Concilium Oecumenicum ex instituto, antiquitus operam dedisset illis quaestionibus quae maxime ad problemata erroresque eorum temporis pertinerent, mihi videtur opportune Concilio futuro agendum de doctrinae existentiae vitae supernaturalis, ut nunc huiusmodi generis singulorumque hominum (resumendo in his quaestionibus mata in Concilio Vaticano iam proposita).

Ut autem haec doctrina multo vitalius valeat solemniter proponenda videtur doctrina de inhabitatione Spiritus Sancti.

Argumenta nuper proposita non modo ad errores ternponis pertinent, sed etiam « communitatibus christianis separatis » accepta esse possunt, praecipue orientalibus: quod levioris momenti non est, Summus Pontifex saepe Concilium ad unitatem christianorum conficiendam spectare significavisset.

Argumentum vitae supernaturalis et omnium hominum vocationis ad salutem in aliud caput doctrinae hodie peropportunitatem inducit, est de Ecclesia, de eius unitate et necessitate ad salutem mundi. De qua

doctrina, si Concilium eam posuerit inter disciplinas ponderandas, duas
 has animadversiones submitte propono:
 1. Si relatione Ecclesiae, societatis Gratiae, cum tebus temporalibus
 huius saeculi: quo ipsa operatur, observentur et definiantur, multa
 elementa (de quibus hodie disputatur) darescant de rationibus
 inter tes et mundum supernaturalem, ut exempli gratia, rationes
 inter vitam et mundum supernaturalem, ut exempli gratia, rationes
 blicam et tam religiosam et vitam civilem, inter Ecclesiam et Rem Pu-

Baudubio maxime ut illat' esse videntur in his quaestioibus
 solemnes declarationes vel definitiones, quae multorum laicorum homi-
 num et ec arationes vel definitiones, quae multorum laicorum homi-
 At;pectationi respondeant.

quia Concilium in suspitionem vel in falsam interpretationem venire
 Potest in maiorem malevolentia vel cognitionis defectione, ita ut optata
 maior' numerum malevolentia vel cognitionis defectione, ita ut optata
 sententia unius christi' anorum in disctimen veniat. Quare, mea submitta
 gisteriola, haec argumenta contingentis momenti ordinario Ecclesiae Ma-
 circun- r;binquenda sunt vel, ad summum, generalibus dedarationibus
 „scribenda.

2. Concilium Vaticanum doctrinam de Summi Pontificis, Petri
 iam a definivit. Futurum Concilium (operam pergens
 rum A oncilio Vaticano dispositam) doctrinam de potestate Episcopo-
 lumn' postolorum successorum, ponderare potest. Duae Ecclesiae co-
 ae etenim Petrus et Apostolorum Collegium sunt.
 SP. Li modo opportuna videtur investigatio et definitio sacramen-
 talis efza. modo opportuna videtur investigatio et definitio sacramen-
 beret va episcopalis consecrationis. Haec definitio enim lumen adhi-
 non t mmlsterio pecuim et necessario Episcoporum in Ecclesiae vita,
 generatum iurisdictionis, sed verae authenticae et plenae « potestatis
 charan r » in omni rationibus vitae supernaturals, ex consecratoms
 ismate.

Circa sp. Irrtua « fecunditatem » et
 cum Sum Pontifice), Ecclesiae vita coniunctio fieret, in unitate Clen
 saec 1. mo Pontifice), Ecclesiae vita coniunctio fieret, in unitate Clen
 cati yans et Regu arls (unum ex propositis a Summo Pontifice signifi-
 laicorum hominum simul operam dantium sacerdotibus,
 tionum. odie late ctebresdt, necessitatem afferens disciplinae et explana-

Quoad disciplinam Cleri et Poptli christiani

Cum Summus Pontifex emendationem legis atq' canonicae nuntia-
 viss Cum Summus Pontifex emendationem legis atq' canonicae nuntia-
 tur et, pleraque problemata vitae pastoralis, studii, vitae Hurgicae, struc-
 eallae etc. quae Ecclesiae pro temporum vicissitudinibus occurrunt, in
 sedem dnt luerenda videntur.

Terminis ergo certis aliqua argumenta quae, humili mea sententia rationis et diligentiae mihi digna videntur, circumscribo:

1. *Incrementum communis operae Episcoporum Nationum et Regionum Conciliarium* (sub Sanctae Sedis auctoritate), ad communes declarationes doctrinales magisterii ordinarii, et ad actiones pastorales generalis utilitatis faciendas.

Haec opera communis, iam partim ad effectum adducta, cum in ecclesiastica traditione sit, etiam hodiernis necessitatibus respondet, quia problemata diversa rerum administrationis, doctrinae, scientiae, structurae civicae etc. magis magisque fines proferunt ita ut communia atque etiam universalia fiant.

Ab unitate notionum et consiliorum, beneficia usu acciperent in primis Catholicae Missiones, pro quibus hodie Catholicae Nationes pattern minimam impendunt prae sumptibus intestinis. Beneficia notabilia etiam multa alia opera acciperent, ut ars cinematographica, ars impressionis, studia superiora, subsidia caritatis etc.

2. *Disciplina Cleri Regularis quad attinet ad vitam pastorem.* In vita pastorali omnis actio et operatio, sive Cleri Saecularis sive Cleri Regularis, subiicenda essent Episcopi auctoritati: iam vero agitur de operis quae in eiusdem locis conficiuntur et saepe pro iisdem hominibus: quare carentia imperii unitatis solum operae efficacitati perniciosa esse potest.

3. *Institutio Diaconorum qui tales maneant absque sacerdotali orclinatione:* in « mundo » vivere possent, liberas professiones profitentes, et sacerdotes adiuvantes in animarum cura, christianae doctrinae institutiones docentes, et forsitan parva « tabernacula » custodientes domi suae ita ut SS. Sacramentum facilius visitetur et S. Communio a fidelibus accipietur, in horis opportunioribus incolis magnarum urbium insularum et magnorum locorum studii et laboris.

4. *Renovatio rationis qua in Seminariis Clerus Dioecesanus et Regularis fingitur et renovatio curriculi studiorum,* praesertim « praeter sacras scientias praecipuas » pastoralium studiorum, sine exclusione principalium « religionum » orbis terrarum et - saltem pro aliquibus sacri ordinis alumnis - studii sufficientis alicuius sermonis exteri: quae studia hodie opportunissima videntur cum, itineribus increbrescentibus, consuetudines quotidie frequentiores fiant quas Cletus cum incolis alienorum nationumque religiosarum confessionum iungit.

5. *Defensio institutorum catholicorum (Actio Catholica etc.) a « spirititt saeculi »:* quae necessitas hodie praecipue animadvertitur.

Defensio haec postulat, ad Clerum et Laicos « militantes » informandos, ut denuo cum auctoritate praestantia auxiliorum supernaturalium

supra auxilia naturalia revocetur: Ecclesiae praesentia in mundo semper spectanda videtur ut « sanctificatio mundi », non ut « mundi aedificatio adversus mundum ».

(Notandum est: Cum pro argumento doctrinali, tum pro argumentis disciplinae et pastoralis curae, submitte arguo Concilio, longorum catalogorum et enuntiationum loco, *edicenda esse pauca documenta praecipua*, cum principiis doctrinae et usus, ut efficacia maximi momenti in Ecclesiis consequatur, et vehementius in communi omnium consensu res incidat).

Aliqua praescripta levioris momenti ad Concilium bene disponendum

Quod attinet ad bene Concilium disponendum externa commoditate, omnino submitte sequentia consilia audeo proponere:

1. Opportune Potestates non-catholicae (si forte ad Concilium vocentur) non tantum per epistolam, sed per personas vere paratas prudentesque invitentur.

2. Opportune sive pro Catholicis Praelatis sive (et praesertim) pro Potestatibus non-catholicis forte invitatis, hospitalitas maxime curanda est, ut in domo Patris Communis et in Curia Christianitatis suo commodo commorentur.

3. Opportune quam primum « Ufficio Stampa » constituendum est maxima cura, quod pro communi omnium sensu, verum Concilii aspectum ostendat, in christianis gentibus mentem rerum supernaturalium et Ecclesiae fiducia plena diffundat, omniumque, etiam valde alienorum a doctrina christiana, animum vehementer impellat ad bene serioque cogitandum de magno religioso eventu Ioannis XXIII Pontificatus.

-Occasionem amplector ad denuo significandum Eminentiae Tuae obsequium meum devotum et filiale, Sacram Purpuram devote osculans.

Eminentiae Tuae Rev.mac humill.mus dev.mus oboed.mus

servus in Christo Domino

ffi SERGIUS PIGNEDOLI

Archiepiscopus tit. Iconiensis

Auxiliaris Mediolanensis

Exe.Mr P. D. GULIELMI BOSETTI

Episcopi tit. Hipponensis, Auxiliaris Brixiensis

Brescia, 28 augusti 1959

Mihi pergratum est respondere litteris huius Pont. Commissionis Antepreparatoriae pro Concilio Oecumenico N. 1 C/59-2611.

Magna cum humilitate nonnulla argumenta tractanda in Concilio audeo proponere:

I. *De catechesi christifidelium*

Puto christifideles erudiendos esse praesertim in illis paucis veritatibus quae fundamentum fidei et vitae christianae sunt. Si, quod dolendum est, iam non frequentant scholam doctrinae christianae, necesse est illas veritates theologicas impertiri, saltem per decem puncta (10 minuti), dum fideles astant missae festivae celebrationi, loco explicationis pericopae evangelicae, quae modicum fructum adfert. Oportet quod illa expositio dogmatum sit bene praeparata, si possibile est, a viris ecclesiasticis optime peritis sive in doctrina sive in re pastorali, et a sacerdote oratore bene meditata et assimilata.

Tunc vita erit vere christiana et fide et praxi; hodie e contra est tantum apparenter christiana, fundata tantum in devotionibus particularibus et non in veritate dogmatica. Permulti dicuntur christiani quia invocant aliquos sanctos, cereos accendendo, sed negligunt vitam sacramentalem et praecepta Ecclesiae; egent notione theologica Ecclesiae, eiusdem originis et vitae divinae et ita explicatur quod praeceptis Ecclesiae in rebus fidei et morum iam non oboediunt.

II. *De assistentia sacerdotum novensilium*

Saepe accidit quod sacerdotes post aliquos annos in ministerio, amittant spiritum sacerdotalem et negligent disciplinae ecclesiasticae praecepta.

Forsitan hoc evenit ob oppositionem inter normam in seminario acceptam et vitae substantiam. Remedium tali gravi discrimini potest esse auxilium assiduum et ordinatum illis praestandum, saltem primis quattuor annis sacerdotii, quod deberet constare in conventibus bimensilibus trium dierum in quibus tractantur problemata vitae asceticae et pastoralis. Praesentia sacerdotum in vita spirituali et pastoralis peritorum secure redderet bonum fructum.

III. *De pastoralis ministerio sacerdotum*

a) Oportet pietatem et sanctitatem sacerdotum favere, curando ut sint viri orationis et virtutum, praesertim caritatis et castitatis. Vitae ratio sacerdotum debet esse dimissa, ut possint esse revera patres om-

rinnis laboribus vacate debent et solent, ad unum tantum Nocturnum reducatur.

3. Lectiones II Nocturni multorum officiorum notabiliter abbreviuntur.

4. Sabbati Laudes loci II solummodo Ps. 50 et Cantico Moysis in quattuor partes diviso constent.

III

. Paroeciae pro diversitate sermonis, seu nationis fidelium in eadem civel territorio degentium *benevolenter constituentur* si id fidelium profectui necessaria vel utilia sunt et a fidelibus petitur. Nee huiusmodi paroeciae supprimi nisi gravi necessitate compellente. ^merus tah ecclesiae vel paroeciae addicendus semper idoneus eligatur, callens linguam huius nationis, in cuius servitium deputatur.

Ratio huius provisionis sunt continuae migrationes populorum non tantum propter rationes oeconomicas, sed etiam politicas. Hie suprema *ex .salus* animarum esto. Experientia constat linguam et traditiones esse media maximi momenti ad fidelitatem erga. Ecclesiam et religionem fovendam. Ubi haec deerant multi ab Ecclesia et fide defecatum.

IV

. Alumni in Seminariis studiis paedagogiae et afflinibus disciplinis seduhus incumbant ut ita sese melius praeparent ad doctrinam christianam fidehbus suae curae spirituali concreditis uberius tradendam.

Oram Sacrae Purpurae deosculans profiteor Eminentiae Vestrae Reverendissimae devotissimum servum in Christo

ffi VINCENTIUS PADOLSKIS
Episcopus tit. Larandensis

283

Exe.MI P. D. ROBERTI RONCA
Archiepiscopi tit. Naupactensis

Roma, 28 settembre 1959

Eminenza Reverendissima,

Secondo il benevolo invito rivoltomi dall'Eminenza Vostra Revecon scritto 1 C/59-2630 del 18 giugno c. a., mi permetto Inviare in allegato alla presente un elenco di argomenti che sembrerebbero di maggiore interesse per il Concilio Ecumnico.

Nel presentare tale elenco all'Eminenza Vostra esprimo i miei filiali sentimenti di deferenza e di afietto ed assicuro di elevate le mie preghiere affinche, secondo i venerati desideri <lei Somma Pontefice Giovanni XXIII f. r., si assicuri la buona riuscita <lei Concilio, mentre chiedo scusa del ritardo con cui, per varie sopraggiunte circostanze, lo schema di proposte giunge all'Eminenza Vostra.

Con i sensi del piu profondo rispetto, al bacio della Sacra Porpora, mi sottoscrivo

dell'Eminenza Vostra Rev.ma
dev.mo

ffi RonERTO RONCA
Arcivescovo tit. di Lepanto

I

Maxime opportunum Concilium ad ofierendum fratribus separatis et toto mundo praetiosam margaritam cuius mille fades splendent veritate et pace verae Ecclesiae.

II

Valde desideranda editio alicuius catechismi universalis complectentis omnes veritates theologicas et vitae christianae cum completis definitio-nibus ad evitandum ne termini similes recipiant interpretationes diversas vel forte oppositas.

III

Desiderandum est ut conficiatur elenchus quidam veritatum contra errores modernos ex inordinato quaestu rerum novarum exorientes, ad imitationem Syllabi, prae oculis habitis etiam Litteris S. Congregationis de Seminariis ad Episcopos Brasiliae, quas secutus est catechismus Epi-scopi Campos.

IV

In singulis necessarium videretur commendare:

- 1) redditum ad S. Thomam sive in S. Theologia sive in philosophia;
- 2) uniformitatem dream democratiam exaggeratam et exagge-ratum statalismum et specialiter:
 - a) circa conceptum auctoritatis et societatis civilis;
 - b) circa libertatem Ecclesiae;
 - c) circa educationem et instructionem;
 - d) circa classes sociales;

e) circa publicam moralitatem;

f) contra limitationem prolis.

3) harmonicam vitam duarum virtutum iustitiae nempe et caritatis, relationibus inter nationes, coetus (classes), entia moralia, individua, declarando firmam absolutamque exigentiam ut utraque virtus perenniter exerceatur, neque una vel alia, ne indirecte quidem, suffocetur;

4) maiorem amplitudinem facultatum Episcopis concedendam maioremque determinationem eorum responsabilitatis circa:

a) vitam religiosam;

b) formas et activitates Actionis Catholicae;

c) disciplinam et collationem Paroeciarum;

d) vitam oeconomicam dioeceseos, paroeciarum, operum dioecesanorum et paroecialium, et hoc ad evitandum ne timor excessivarum responsabilitatum assumendarum vel transgrediendi limites iuridicos coerceat vel etiam suffocet omnem activitatem;

5) maiorem clarificationem relationum canonicarum et disciplinarium inter Dioeceses et Ordines Religiosos quoad apostolatam et quoad Opera, perspecta necessitate ut Instituta Religiosa habeant disciplinam magis florentem et unitariam.

ffi ROBERTUS RONCA
Archiepiscopus tit. Naupactensis

284

Exe.MI P. D. TELESFPHORI I. CIOLI
Episcopi tit. Liviensis, Coadiutoris c. s. Arretini

Arezzo, 31 agosto 1959

Eminentissime Domine,

De rebus et argumentis quae in futuro Concilio tractari poterunt infrascriptus quae sequuntur animadversiones humiliter proponit:

I. De doctrina et pietate

1. Novae definitiones dogmaticae non videntur urgere, cum hodie desit peculiaris ratio historica, i. e. negatio unius vel alterius veritatis in communi deposito fidei contentae. Historice enim constat defini-

Sacramentis conficiendis inutiliter atque pro praxi perniciose inter doctores agitantur, praesertim circa materiam et formam potestatemque ministri etc. Hinc e. g. utile, saltem pro praxi, videntur definitiones vel declarationes de forma essentiali in sacrosancto sacrificio Missae et de multis incertis in sacramento poenitentiae.

3. In catholica doctrina tradenda atque addiscenda, rationes uniformitatis dictionis in veritatibus enucleandis et memoriae mandandis, animique cultus facilius et efficacius efformandi videntur expostulare textum unicum a peritis in scientia theologica, paedagogica et psychologica confectum, atque a Suprema Auctoritate adprobatum universeque promulgatum.

4. Pietatis formae, quae ubique terrarum tam faciliter multiplicantur, vel stricte prohibeantur vel cum magna cautela in posterum admittantur, ne quad primum et essentialia est detrimentum capiat. Idem dicendum videtur de novis Institutis religiosis, sive virorum, sive, praesertim, mulierum, Institutis saecularibus non exceptis, quorum pullulatio et multiplicatio virium dispersionem non raro provocant, idearumque confusionem generare possunt.

II. *De disciplina Cleri atque de cura pastoralis*

1. Perutilis videtur abrogatio legis de inamovibilitate parochorum, vel, si magis placeat, Ordinariis amplior praebeatur facultas procedendi ad eorundem remotionem vel translationem, quandocumque rationabilis causa adsit, ne, ob imperitiam, senectutem, vel infirmam pastoris valetudinem, salus animarum detrimentum capiat.

2. Forsan multum confert ad animarum salutem procurandam Deoque peccatores reconciliandos si facultates audiendi confessiones Sacerdotibus in itinere maritimo vel aereo versantibus concessas, extendantur ad iter quoque terrestre quovis modo quacumque de causa factum. Notum est enim non paucos esse qui multis de causis multisque modis quovis anni tempore regiones peragrant, et vel vitae periculo obnoxii sunt vel alicui sacerdoti ignoto, sed sibi bene visa libenter confitentur peccata sua.

3. Ad beneficia ecclesiastica quad attinet, plura incommoda verificantur sive ob rerum adiuncta quae, aliquando, spectata exiguitate beneficii, idipsum onerosum reddunt beneficiario; sive, cum de pignore beneficii sermo est, ob incertitudinem qualitatis et quantitatis obligationis legis, quae onus beneficiario imponit excessum fructuum in commodum Ecclesiae vel piarum causarum impendendi; unde, hoc in casu, crebro fit ut beneficiorum consanguinei vel affines adripiant, cum de-

trimento piarum Institutionum et Ecclesiae, necnon famae ipsiusmet beneficiarii. Nee praetereundum est incommodum quad administratio beneficiorum saepe affert bono spirituali et famae beneficiariorum qui, necessitate compulsi vel quadam avaritiae spiritu ducti, plus quam par est rebus temporalibus se implicant et de iis cum laicis in publicis agunt locis.

Quapropter totam materiam de beneficiis ex novo tractandam, melius ordinandam atque clarius enucleandam esse mea opinio est.

4. Exiguitas numerica Sacerdotum magis magisque arduam de die in diem curam reddit animarum. Insuper circumstantiae locorum, temporum, officiorum, populorum incrementi et translationis etc. multoties impossibilem eandem curam facit. His positis, forsitan nova atque extensiva legislatio circa frequentiores Missae celebrationem aliquod afferri poterit huic malo remedium. Hinc bonum videtur si locorum Ordinarii habituali donentur facultate permittendi binationem quolibet anni die et trinationem diebus festis de praecepto, quando exigentia aliqua id expostulet. Ius Sanctae Sedis erit permittendi ampliorem facultatem ad eorundem locorum Ordinarios petitionem.

5. Ad fidem pietatemque Christifidelium fovendam non parum conferre videtur facultatem proferendi vernacula lingua vel omnes vel saltem quasdam sive rerum sive personarum benedictiones, adiurationes quoque et exorcismos, necnon preces pro agonizantibus praescriptas. Ita enim christifidelium participatio in sacra actione facilius et efficacius obtinetur.

III. *De disciplina populi christiani*

1. Notatu <lignum est, uti mihi videtur, incommodum quad multi experiuntur in praecepto satisfaciendo sacrum audiendi die festo. Difficultas exurgit sive ex parte sacerdotum diebus festis multiplici activitate oneratorum; sive ex parte fidelium, qui ex circumstantiis temporis, aeris, laborum, locorum, aetatis, vitae socialis etc. audire Sacrum tali die et tali hora tantum vel praepediti sunt, vel huiusmodi praecepto supra modum gravati. Ad difficultatem, quantum possibile est, superandam, et ad animarum salutem melius procurandam peropportuna videtur lex quae, sub certis clausulis, facultatem omnibus faciat adimplendi praeceptum vel die festo vel alia die per hebdomadam. Experientia teste, fideles pluri faciunt Missam vespertinam, quam devote audiunt, cuiusque occasione catechetica instructione erudiri possunt utilius et efficacius, cum non adest penuria temporis pro Sacerdote, sicut est si diebus dominicis binas vel ternas Missas in diversis locis celebrare debet.

2. Opportunum quoque videtur consilium substituendi praeceptum

communione paschalis cum praecepto communicandi semel saltem in anno, sicut est de sacramento poenitentiae. Ratio potissima in eo est quod multitudo fidelium quae ad poenitentiae tribunal diebus paschae proximis accedit, vix fructuosam Sacramenti administrationem reddit.

3. Cum notum sit vitam christianam in multis languescere, virtutemque poenitentiae corporalis non multi iam fieri congruum videtur abstinentiae et ieiunii leges, quae in *C.I.C.* continentur, ad eam temperare formam quae iam in Indulto habetur.

ffi TELESOPHURUS I. Crnu
Episcopus tit. Liviensis, Coadiutor c. s. Arretinus

285

Exe.MI P. D. VICTORIS LONGO
Episcopi tit. Lorymiensis, Auxiliaris Neapolitani

Napoli, 25 agosto 1959

Eminentissimo Principe,

Profondamente grato dell'invito ad inviare a Cotesta Eminentissima Commissione antipreparatoria per il Concilio Ecumenico i miei poveri pareri, spedisco cio che ho potuto scrivere in fretta sulla base della mia esperienza.

Con i pill devoti omaggi bacio la Sacra Porpora

dell'E. V. dev.mo obbl.mo

ffi VITTORIO LONGO
Vescovo tit. di Lorima

Ampliore sermone atque composito respondere mihi placuerat quaestionibus, quas istud Em.mum Consilium, Ioanne Pp. XXIII auctore, Episcopis proposuit; sed, cum tempus perexiguum datum sit, vix pauca conferam, quae ex sacerdotali ac pastoralis munere functo optabiliora atque maioris momenti videantur.

Quae guidem (et quaestiones et observationes et sententiae) ad Italianam Meridianam praecipue spectant.

Quod primum vero ad Seminaria pertinet, profecto - ut mihi videtur - ubique pari ratione litterarum studia, et sacra et profana, interiorius percipiuntur oportet, iisdem libris - si fieri possit - adhibitis.

Quod vero observetur apud ipsam quamque diocesim, quae sacrorum alumnos instituendos cuiusque regionis Seminariis non committat.

Qui operam in Sacrorum alumnos instituendos impendunt apud Seminaria, sive Maiora sive Minora, eruditi sint, nee quod superest tempus docendi muneri conferant. Quapropter ad hoc fungendum munus praeferendi sunt qui lauream vel licentiam obtinuerint, quibus merita decoraque tribuatur.

Litterarum studia, sive sacra sive profana, eo intendant ut, praeter intellectum, animis maxime provideant: quod quidem graviter simul ac moderate fiat.

Disciplinarum autem studia, quae « paedagogia » (nee tantum de catechetica institutione) « sociologia », « pastoralis » nuncupantur, augeantur atque amplificentur oportet.

In extrema studiorum sacrorum curricula oportet alumni etsi brevi cuiusque hebdomadis spatio, in paroecia loci Seminarii instituta incubant (Catechesim - A.C. - ACLI - Coetum Vincentianum).

Itemque, Sacramentorum administrandorum (Baptismi, Matrimonii, Extremae Unctionis, etc.) rationem atque usum percipiant, necnon quibus auxiliis morientes adiuvari possint; demum, Sacramenti Poenitentiae administrandi se peritos praebeant, non solum « casus morales » solvendo sed etiam rationes sententiasque, asceticae vitae doctrinam, animorum moderatoris scientiam profitendo.

Quod autem attinet ad Sacerdotes, qui Religionem docent, necesse est ut quotannis studiorum curriculum instituatur de omnibus maioribus ac subsidiariis disciplinis integrandis, praeter Religionem, nee munera ulla conferantur, quin experimentum postuletur, alumni de industria in classes congregatis, ab inspectoribus idoneis. Haec studiorum integratio praeceptorumque inspectio ad provincias quoque regiones extendatur, ut sacerdotes adprobati ratione distribuuntur, nee Clerus fama detrahantur vel discipulorum intemperantia excitetur.

Christianae, igitur, doctrinae praecepta apud paroecias quoque solidari integrarique peropportune videtur; quin etiam oportet eorundem praeceptorum rationes, sive apud paroecias sive tota dioecesi, necessitatibus praesentibus aptentur, ideoque cathedrae stabiles instituantur sive ad excolendos adultos non indoctos sive erudiendos pueros, Eucharistico Convivio primum enutritos, usque ad provectam aetatem. Adultorum autem catechesis accommodetur ad tempora, ad auditorum animos, ad locorum condiciones.

Itaque « protestantium » errores, itemque et « rationalistarum » et « naturalistarum » et eorum, qui nullum veri falsique discrimen faciunt,

ceteni errores summa industria, ex scientiarum ratione, summo decore persequendi oppugnandique sunt.

« Apologeticae » quoque cathedrae in sedibus maximis insistantur, concionatores sacri adhibeantur, dioecesanae Curiae « officia » consutuntur, qui ea omnia attendant.

Quod autem ad cuiusvis muneris ministros. videtur merces, ab initio, 40000 libellarum (mm1mum) tribui, e, que ut, quavis maiorum munerum commendatione relecta, pro sua qualitate minister eligatur.

De Episcopis Auxiliariis. Ii, praesertim apud magnos de administrandae necesse intersint una cum Ordinario, ne pusillus a quolibet, sacerdote, etsi Vicario, neglegatur neve ipse episcopus impediatur quominus quidquam dioecesanae rei augenda coneretur.

Digna autem merces Episcopis Auxiliariis tribuatur pro suo ipso derore necnon pro necessariis impensis.

Et ut ad Episcopos redeam, aliquot anni iam sunt, cum (arnetc.) stituta, Collegia, Societates (ex gr. « Regalira » - Mondo) > opis Spiritualium Exercitionum atque Institutionum Cursus pro . praeparant. Id minime laudandum: Episcopi enim in Apostolicae illa, dilectione esse tantum, nee ulla ab aliorum auctoritate praecipua, consuetudine instituta de rebus spiritualibus repetere debent.

Sic se habentibus rebus, discrimen profecto inter fideles et hereticos inter praesentes atque absentes, quorum illi maiore aestimatione, minore habeantur: quod mihi ipsi ex re vera atque usu constat. e cum

Pauca nunc de sacerdotibus iunioribus sum dicturus: maiore eciam studio provideatur ne ii, si fieri possit, sacerdotio nuper aucti, alio munera sumant, quae magnam rationem contineat, maxime si non rum auxilio fruuntur.

Praeterea, sacerdotes seniores saepius iuniores conveniant, magister et discipulus, confessor et animarum moderatores provideant - quod magis est enim quod em rari extant! - ad iuniorum sacerdotum pietatem, quos certiores insuper se faciant de moderatoribus, quibuslibet quosque sacerdotes elegerit.

instituantur - intra diocesis quidem fungantur (Parochi - Eccl. - Religio additu apud infirmorum hospitia - Parochorum Coadiutores ac gionem docentes - etc.), ut cuiusque ordinis quaestiones proponantur et perspiciantur, facultate data exprimendi quid quisque sentiat et, quod ex usu dicent: melius est enim loqui, etsi erratur ut ipse corrigatur, error, quam tacere et servare, immo vere - quod deterius est, etratam sententiam perficere.

. Perspicuis gravibusque causis peropportune videtur vestem talarem indui, ubi adhuc haec disciplina increbuit.

Cetera vero indumenta, et liturgico et alio more praescripta, sive sacerdotalia, minime mutantur.

Aliquid demum de « Breviario » dicendum, quad, pro auctis apostolatus muneribus redigatur oportet (multi enim idem sentiunt atque iam postulant) ad ritum simplicem, seu ad novem psalmos cum tribus tantum lectionibus in Matutino religuis Horis contractis.

Ad Religiosas autem quad attinet, praesertim vitam activam agentes, constat minime satis esse Probandatum atque unius anni Novitiatum morum oiliciorumque variorum formationem perficiendam. Cuius, igitur, formationis tempus oportet ut ad triennium producat, antequam Religiosae apostolatus oilicia sumant. Prospiciatur autem ne P_arvae Religiosarum familiae careant - quad saepius fit - rerum spiritualium moderatoris opera.

At guaestio potissimum urget de Sacerdotum vita communi degenda apud paroeciales ecclesias, vel etiam apud domos praetio conductas, ubi Curiales sedes aedificari nequeant.

Sacerdotes dioecesani rationem quandam sequantur nulla vero, gravi conditioni obstricti, qua pro necessitatibus distribui adhiberique utcumque possint ad improvisis casibus providendum; ex iis autem aliquem pro aliquo substituendi Episcopis facultatem faciendam oportet, prout res postulet.

Qua propter Vicarii foranei maxima cum diligentia eligantur, qui operam potissimum dent ad invigilandum num ecclesiastici viri suis⁰ officiis diligenter satisfaciant et Foraniae necessitatibus provideant.

De templorum custodibus praecipua quaestio est ut Congregationes, ad ipsum constitutae videant an « Tonsura » atque « Ostiariatus » illis conferantur.

Nova munera et nova « fmctio » regionis seu provinciae ecclesiasticae

Cum autem, volventibus annis, Apostolatus genera augeri magis magisque ac perfici videantur (A.C. - ACLI - POA - Instructores - Seminarii Minores, etc), Clerici omnes dioecesani disponantur, ordinentur, constituentur - servatis servandis pro Episcoporum mre - quadam administratae Ecclesiasticae Provinciae ratione, adeo ut ex eis aliquis pro aliquo haud difficulter substitui atque ad quamlibet (ex composito agenda semper ac moliendo, nullam moram patienti) ferendam adhiberi possit.

Ex ratione administrandae Ecclesiasticae Provinciae - cum pre-

cipuum « Organum » id est « Conferenze Episcopali » veluti « Centrum » disponere atque excitare debet omnia quae Provincia actura sit Episcoporum (Auxiliarium quoque) coetibus indictis.

Clericorum dioecesanorum opera cum Religiosis utriusque sexus connectenda est, prout necessitas postulat, servatis - videlicet - praecipuis monasticae vitae legibus et modificando institutum « Exemptionis », Provincia ecclesiastica, denique - ut rem summatim colligam - per se ipsa dirigere, ordinare, accommodare debet omnes Catholicorum actiones cuiusdam Regionis, auctore Episcoporum coetu, ex quibus unus vel duo operam dent ut expedite ac definite in usum communem adducantur omnia quae statuta sint, sine ulla Episcoporum capitis deminutione.

Quibus omnibus ex communi consensu ac sententia perfectis, quoties necessitates postulaverint, in usum uniformem adduci atque apud omnes dioeceses increbrescere possunt sive C. d. D. C. sive Conciliorum decreta.

Ad operam sic connectam perficiendam expeditos atque promptos sacerdotum manipulos institui peropportune videtur, qui, quadam ratione et alacritate, loca prout res postulet, mutantes inter Ecclesiasticae Provinciae fines, disciplinas varias tradant atque sacras condones habeant.

Ex quo patet pecuniam ex communi aerario erogandam esse ad impensam sustinendam pro cuiusque dioecesis laboribus.

Omnia quae supra diximus, eadem de auxilio animis corporibusque ferendo dicantur, iis praesertim media ordine natis quorum necessitates, cum iidem emendicandi condicione erubescant, in cuiusquam conspectum non veniant.

At non minus auxilium - est enim magni momenti quaestio - afferendum est Clericis aetate provectis nee amplius ad quidquam idoneis, eos quoquo modo eisque meritam requietem praestando apud aptissima hospitia, in eorum ipsa regione instituenda, aliquid insuper pecuniae pro iusta honestaque pensione largiendo, praeterea quibus iidem Clerici iam ex civili ecclesiasticaque caritate fruuntur.

Sententiarum omnium, quas superius proponi, finem facturus, id addere mihi placet, ut, vitae publicae ac privatae rebus toto orbe volventibus, « Commentariolus » quidam, ad schematis, instar, sextodecimo saltem quoque die edatur, ex quo cognosci possit quid Ecclesia de quovis praesentis temporis eventu sentiat.

Ex cuius supremae Magistrae iudicio Christifideles quoque veritatis lumen accipere possunt, cum ipsi sacerdotes inter se discordes de casi-

bus recte iudicandis saepe videantur, non sine gravi Christifidelium perturbatione.

Reipublicae quoque « parutl » earumque consilia de operibus perfectis perficiendisve ad praesentia aptari oportet.

Ad extremum nunc venio: certi ac definiti fines constituendi sunt - Pius Pp. XII felicitis recordationis consiliarius enim atque auctor habetur - quos ultra nequeat Catholica doctrina quasdam novissimas vivendi rationes adprobare vel sententias opinionesque, quae deteriores in dies evadunt accipere. Quibus ex certis ac definitis finibus Clerici ad uniformem iudicandi rationem profecto dirigentur.

ffi VICTOR LONGO
Episcopus tit. Lorymiensis
Auxiliaris Neapolitanus

286

Exe.MI P. D. IOSEPHI GAWLINA
Archiepiscopi tit. Madytensis

Romae, 7 augusti 1959

Eminentissime Princeps,

Quantas maximas gratias Eminentiae Tuae Reverendissimae agens pro Litteris die 18 iunii 1959 Prat. N. 1 C/59-2207 mihi missis honori mihi duco quae sequuntur ad Reverendissimam Pontificiam Commissionem Anteparaeparatoriam pro Concilio Oecumenico humillime deferre.

Ad osculum S. Purpurae prostratus Eminentiae Tuae Reverendissimae humillimum in Christo servum

ffi IOSEPHUS GAWLINA
Archiepiscopus tit. Madytensis

A) *De Supremis Religionum moderatoribus in regionibus a comunismo occupatis residentiam habentibus.*

Qui Superiores Generales Congregationum etc., imprimis, Vicarios Generales in Urbe habeant et oportet et opus est.

Ecclesiam in regionibus a comunismo occupatis libertate non frui pernotum est. Si membra alicuius Congregationis, cuius Supremus Superior in his locis deget, aliquem actum communistis displicentem ponunt, si e. g. errores materialismi condemnant, gubernia communistica,

« oltre cortina », statim vehementem vim in eundem Supremum modetico-
ratorem exercent, qui omnem actionem seu professionem an-
nisticam interdicit, a gravibus minis minime abhorrentes.

Superior Generalis sub metu, etiamsi invitatus et coactus, subditos
suos in regionibus liberis astringere potest, unde non parvum damnum
quoad disciplinam et doctrinam oriri contingit.

Exemplum habeas: Anno 1959 catholica ephemeris Ar-
lia condita est, moderante sacerdote huiusmodi Congregauonis. S e-
ticulo quodam contra doctrinam marxistam publicato, moderator a. up
n'ore Gencra'l in Po'lomia res'idente, post gravissimas minas auctontatuto
communistarum, amotus, ephemeris suppressa est magno cum detnimen-
disciplinae emigrantium, ephemeridibus communistarum inde quasi m-
nopolio gaudentibus.

Superior Generalis in regione a communistis occupata residens r ae
non omnibus sub aspectibus spectare potest: c contra, cum latent qu
extra Patriam necessaria sunt, in Patria quidem non est liber. l

*Quapropter non modo Procuratorem, sed etiam V. zcarzum Genera e^{III}
e Clero extra Patriam commorante in Urbe habere debet.* . . su-

Probatum est Congregationes quae superiores cum is
periorum maiorum extra Patriam occupatam habent, multo
et metui resistere quam diuturna sub oppressione communistarum
xatas.

B) De Cadice relationum internationalium exarando

Proponitur humillime constitutio Commissionis pro elaborando Co-
dice relationum internationalium. 1

1. Nimis intricata vita moderna laborat ob defectum Codicis re
uiones interlumanas et internationales amplectentis, mutuaque iura ed
obligationes stipulantis, qui ab omnibus accipi possit, eo ve ma^{gis} quo
condiciones temporum nostrorum non immerito aequalparan^{tut} e⁰
latenti quod subito mundum subvertere potest.

Ad hunc Codicem exarandum prae ceteris S. Romana Ecclesia
doctrinam c fontibus divinis sibi profluentem aptissima est. Etiamsl maio
pars mundi non sit catholica, tamen non-catholici quoque au^{res suas}
praebebunt normis et propositis ab Ea datis persuasum habentes 5.
dem Apostolam non sua quaerere, sed doctrinam iure natura^{ni: xam}
tam pro Christianis quam pro ceteris ad emendandas relationes inter u-
manas et internationales adque promovendam pacem proponere. —

2. Quod propositum ne temerarium videatur, liceat
plum anm 1939, cum S. P. Pius XII m. in Vigilia Nativitat^{is} h^o c
quumque conditioes pro iusta et honesta pace orbi proposuit. Ad

opus pontificium laborarunt in Anglia, annis sequentibus, Insu;nul cum Catholicis etiam summi moderatores ecclesiae anglicanae, scotlcae necnon orthodoxae, societati cui nomen « Sword of Spirit » aggregati.

Quae actio pontificia Ecclesiae Catholicae etiam inter Islamitas et paganos magnam auctoritatem conciliavit, ut itineribus meis in Africa et Asia animadvertere potui.

3· Paulo Vladimiri, Vitoria et aliis praecursoribus nixi, auctores moderni, non paucis sectoribus iure particulari iam ad regulam, ad complectionem tamen *totius* quaestionis nondum pervenerunt.

« Liga Nationum » necnon « Nationes Unitae », O.N.U., amiserunt auctoritatem suam ob defectum firmotum et clarorum principiorum. In Asia et Africa post bellum novae nationes sui iuris exstiterunt. Problemata, e recentissimo progressu conditionum technicarum et politicarum orta, reguirunt elaborandum dilucidum explicatumgue Codicem interhumanarum et internationalium, qui etiam a non-catholicts accipi possit. Quad nobile onus S. R. Ecclesiae pro Eius dignitate convenire fUto.

C) *De Episcopis Castrensibus*

Sortes Episcoporum Castrensiu, si erunt bella, quae Deus avertat, omnino praevideri nequeunt. Certum autem videtur, quad non multi Episcopi - Ordinarii, Vicarii - Castrenses privilegio fruuntur dirigendi curam animarum e residentia sua, quae communiter in urbe prinsa est. Quae urbes, eo quod capita, aggressionibus aereis et atomicis iam ab initio opprimi poterunt.

Iam novissimo bello nonnulli Episcopi Castrenses extra fines propriae Patriae commorari coacti sunt difficillimas cum S. Sede Apostolica relationes habentes.

Iuxta « Annuarium Pontificium » maior pars Vicariorum Castrensiu, quorum sex dignitate cardinalitia ornati sunt, in urbibus principibus residentiam habet.

Buius condicionis commodum est immediatus contactus cum auctoritatibus militaribus· incommodum tamen maius esse videtur cum *tempacis* omnes exiguae rixae et dissensus - quarum orrtur exercitu iuvante politicam Gubernii non semper cum concordantis - immediate et quasi semper impetuoso moda Castrensi deferuntur. Qua nimia e vicinia oriuntur novae d1scordtae quae dignitati cardinalitiae detrimentum afferre possunt.

. Quapropter liceat mihi, solummodo

1. Vicarius Castrensis nominetur unus ex Episcopis Dioecesanis extra urbem principem - aut Episcopus Castrensis solummodo pro militibus ut e. g. in Italia.

2. Qui in urbe principe suum Vicarium Generalem habeat.

3. Ut, bello exorto, Vicarius Generalis nominetur Episcopus Castrensis, qui si Patria ab hostibus occupetur, exercitum et auctoritates civiles extra patriam sequi poterit.

D. *De visitatione Missionum*

Proponitur humillime ut Missiones quae S. Congregationi de Propaganda Fide subsunt, non solum a propriis Vicariis aut Praefectis Apostolicis, sed etiam decimo quoque anno a Visitoribus Apostolicis visitentur qui sint religiosi non autem membra Congregationis visitandae.

E) *De Actione Catholica*

In parte tertia *Codicis Juris Canonici* - De Laicis - tractatur de fidelium associationibus, de tertiis Ordinibus, confraternitatibus, archiconfraternitatibus et primariis unionibus, sed nondum de Actione Catholica.

Quae cum variis modis interpretetur et peragatur, proponitur humillime, ut Commissio constituatur quae hanc maximi momenti rem eodem modo quo supra commemoratae sub legis vincula coniciat.

F) *De confessionibus immigrantium*

Confessiones immigrantium a sacerdotibus eiusdem linguae excludi per necessarium apparet, etiamsi quis cum nova paroecia territoriali sit bene versatus.

1. Quibusdam in regionibus consuetudo irrepsit, iuxta quam Clerus territorialis, migrantes omnes paroeciae conciliate intendens, eos docuit, ut peccata sua apud sacerdotes paroeciales confiteantur qui « etiam peccata non intelligentes valide ab illis absolvent ».

Plane dubitamus quominus talis sacerdos muneri sacramentali magistri, medici, iudicis satisfaciat, automatica, dumtaxat, absolutione contentus. Et potest procul dubio talis tractatio sacramenti locum dare plerisque sacrilegiis et bigamiis.

2. Quae necessitas eo fortius apparet in confessionibus antenuptialibus. Parochus loci nunquam omittat paenitentes ad missionarium eiusdem linguae mittere, quia iste optimam habet notitiam psychologiam suae plebis, conditionis vitae eius, quin et obviarum simulatio-

num in terra aliena. Inde quivis advena, praetermisso sacerdote nationali, immediate ad parochum loci appellans, iam a priori suspectus est de aliqua dissimulatione aut etiam crassa bigamia.

E confessionibus de quibus sub 1. sequitur saepe, ut bigami sacrilego modo S. Communionem accipiant, concubinatum continent atque moribundi, denique sacerdote eiusdem linguae arcesso de tali peccato morsus conscientiae non manifestent dicentes se in confessione a sacerdote alicno absolutos fuisse.

G) *Adnotatio technica quoad Conclave*

Ut secretum durante et post Conclave omnino servetur, proponitur humillime, ut labores tam praeparatorii quam repositorii - i. e. Conclavi finito - , praesertim « electricistarum » non operariis laicis, sed speciali modo ad hoc exercitiis clericis committantur.

Sine difficultate enim parva « microphona » ubique abscondi possunt, quae coniuncta cum retibus telephonicis ipsum actum tradent aut - quamquam non coniuncta - tamen omnia verba conservare possunt ad utilitatem inimicorum Ecclesiae.

Ita Clerici doctiores operariis venalibus praeparabunt et removebunt totum apparatus technicum, quo maior certitudo praebeatur.

I-I) *De responsabilitate propria et de iure iurando militum*

Pernccesse est, ut a theologia morali conscientia militum magis actuatur quoad propriam responsabilitatem moralem.

1. Sequentium deliberationum auctor primo bello - 1914-1918 - ad militiam in exercitiis Germaniae et Turchiae coactus, secundo bello mondiali erat Episcopus Castrensis Exercitus Poloni cum exercitiis Angliae, Galliae, Americae commilitantis. Inde eius considerationes ex usu return ortae sunt.

Ambobus in bellis gravissima ctimina contra vitam, libertatem, fortunas hominum commissa esse sat notum est.

Raro milites iniusto aut nefario iussui resistunt. Plerumque severae disciplinae se accomodantes excusant conscientiam suam sub praetextu iussui superiorum necessitatis parendi. Increbruit enim falsa ratio « omne iussum sanctum esse » (jeder Befehl ist heilig). Omnes quoque auctores scclerum bellicorum, bello finito in ius vocati, hac excusatione utuntur.

2. Hanc opinionem cum absolutismo ultimarum trium saeculorum ex quo totalitarismus modernus ortus est, connexam putamus.

Quae opmtones falsae etiam apud multos catholicos adhuc valent, qui modo usitato rem considerant.

Exempla: Excellentissimus quidam Archiepiscopus - non meae nationis - quocum de his rebus contendere respondit mihi postulata mea aequiparanda esse invitationi ad periurium, quoniam milites iureiurando ad oboedientiam sunt obligati.

Puto autem quoad iusiurandum militum eadem valere quae canone 1319 de obligatione iurisiurandi promissorii definita sunt.

Anno 1944 visitavi in civitate Lauretana aeronautum a militibus nostris captum, qui sacram Lauretanam Domum ignivomis globis percusserat. Exprobrans illi sacrilegium commissum accepi responsum:

« Militibus omne iussum sanctum et ideo discuti vetitum est. Responsabilitatem non ego habeo, sed praefecti mei, qui tale iussum dederunt ». Qui aeronauta erat catholicus.

3. Opinio iuxta quam non milites iussa exsequentes, sed solummodo eorum praefecti imperandi potestatem habentes criminum commissorum rei sunt, debilitat conscientias, frangit humanitatem, est causa pessimorum facinorum.

Ne milites tali errore teneantur neve obliviscantur se homines non machinas esse, necesse est ut:

a) capitulum de bello et iureiurando in theologia morali retractetur et de vinculis obsoletarum opinionum absolutismi liberetur.

- Optimum eximii generalissimi Ioannis Tarnowski opus cui titulus: « Consilium rationis bellicae » anno 1558 publicatum, argumento esse potest multas ab humana belli gerendi ratione aberrationes a posteriori absolutismo inductas fuisse.

b) ut multo fortius quam adhuc obligatio doceatur magis propriae conscientiae quam iniquis iussis parendi.

Auctor deliberationum de quibus supra, primo durante bello miles gregarius multa iussa prava non exsecutus, tamen contumaciam suam capite non luit.

:ffi IOSEPHUS GAWLINA
Archiepiscopus tit. Madytensis

287

Exe.MI P. D. HUGONIS POLETTI

Episcopi tit. Medelitani, Auxiliaris Novariensis

Novariae, die 15 augusti 1959

Eminentissime Domine,

qua par est reverentia et oboedientia, sincere et, cum de mea modestia et humilitate conscius sim, maxima cum fiducia, pergratum mihi est epistolae tuae respondere, diei 18 iulii 1959, sub n. 1 C/59-2220 signatae, qua animadversiones, consilia et vota a me requirebas circa res et argumenta quae, in futuro Concilio Oecumenico, a SS.ma Domino Nostro Pp. Ioanne XXIII praenuntiato, tractari poterunt.

En quaedam quae, pro modulo meo, mihi videntur proponenda et tractanda esse, in bonum animarum et in honorem Sanctae Romanae Ecclesiae.

De Doctrina catholica et de integritate morum

1. In primis et ante omnia, exemplum Ss.mi D. N. Ioannis Pp. XXIII secuti, Oecumenici Concilii Patres, uno corde et ore agant de redivit schismaticorum et haeticorum in sinum Sanctae Matris Ecclesiae, seu **de unitate Ecclesiae**, ita ut immutabilis veritas doctrinae catholicae, pro opportunitate temporum et singulari modo, illuminetur a caritate, omnes vias errantibus explanando ut, salva integritate fidei et ecclesiasticae disciplinae, « fiat unum ovile et unus Pastor ».

2. Novissimis temporibus certe manifestum est Providentissimi Dei Omnipotentis consilium esse, ut Regnum Christi D. N. veniat in univertum mundum per Mariam, iuxta illud: «per Mariam ad Iesum; per Iesum ad Patrem ».

Veritatibus iam de fide definita in tuto positis circa privilegia et praerogativas B. V. Mariae, tempus adesse videtur de veritate fidei definienda de **eiusdem B. M. V.**, corredemptione et mediatione.

3. Nemo iam disputat de veritatibus expressis in prioribus articulis professionis fidei catholicae seu « Credo », nempe de Dei Unitate et Trinitate, de Incarnatione et Redemptione D. N. Iesu Christi. Vel fide recipiuntur vel ignorantia crassa et oblivione donantur. Hisce diebus nostris vero, omnia iniquissimi **ininzici tela diriguntur in unum articulum Fidei** catholicae, eo quad maxime hominum superbiae contradicit: « **Credo** ... unam, sanctam, catholicam et apostolicam **Ecclesiam** ». Quad

Igitur speciali modo enucleari et illuminari debet ab Oecumenici Concilii Patribus. Nam omnes « notae » Ecclesiae in dubium vocantur. Negatur enim Sancta Ecclesia, a Iesu Christo fundata, esse:

a) Una: cum omnis religio, ut aiunt, bona sit.

b) Sancta et divina: nam multi Ecclesiam repraesentant ut societatem mere humanam, non a Sancto Spiritu sed ab hominibus fundatam et gubernatam, hominumque curis, lucris, passionibus penitus obnoxiam. Ecclesiam etiam adstruunt inimicam, ut aiunt, socialis hominum progressus et miserorum prosperitatis.

c) Universalis: praesides enim et moderatores nationum in pluribus populis cnixe fovant pseudo-ecclesiarum nationalistarum foundationem.

d) Apostolica: multi enim negant Sacrae Hierarchiae divinam originem; Episcopos successores esse Apostolorum, eos separare conantur a Romano Pontifice eorum auctoritatem et iurisdictionem nimis deprimendo vel nimis exaltando.

4. Insuper, in impetu contra Sanctam Ecclesiam catholicam prae oculis habeantur:

a) *Inimici Ecclesiae externi*: imprimis « *communitarismus* » omnis veritatis et vitae divinae et supernaturalis negator acerrimus. Opportunum videtur ut Concilium doctrinam et consecratoria « communismi », saltem in peculiaribus et extremis adiunctis, ut veram et propriam haeresim damnet, ut tandem, praesertim apud rudes, aequivocum auferatur de possibili communismi et religionis catholicae convivencia.

Item nationes moneantur *de periculo nationalismi* omnis speciei, in extrema deducti.

Liberalismus pariter damnetur, qui Ecclesiam ignorat, Deum in civili consortia fastidit et ab eo excludit, et fidem, negligendo, destruit.

Protestantica haeresis quoque prae oculis habeatur quae, praecipue in infidelium populis, longe lateque contra Ecclesiam Dei pugnat et viam communismo aperit.

b) *Inimici Ecclesiae interni*, prohi dolor! multiplicantur. Nam etiam in ministris et sacerdotibus catholicae ecclesiae aliqui non pauci supra modum « *cultum personalitatis* » praedicant et, libertatem personae, iudicii et humanae voluntatis nimis exaltando, in primis virtutem obedientiae et auctoritatem Sanctae Matris Ecclesiae et ecclesiasticam disciplinam despicientes enervant, nihil veriti acta, verba, decreta et regimen Episcoporum iudicare.

Insuper introductio « *methodus democraticae* » in populis et in civili consortia, saepe multos clericos in tentationem inducit ut eandem methodum invocent etiam in regimine Sanctae Ecclesiae.

Concilium Oecumenicum igitur foveat *Episcoporum auctoritatem et iurisdictionem in singulis Dioecesibus*, ita ut eos omnes habeant, uti sunt, vere Apostolorum successores, in communione Summi Pontificis sollicitudinem omnium Ecclesiarum habentes.

Pariter damnanda est sententia eorum qui ministerium sacerdotale *ad munus mere humanum deducunt*, praetio solvendum, de sua dignitate et sanctitate obliti, qua dispensatores mysteriorum Dei facti sunt.

5. Denique, in tuenda morum sanctitate, explicite damnandus esse videtur gravissimus error, qui non tantum in populum christianum sed etiam in clerum diffunditur et sub nomine « *la morale delta situazione* » venit, iuxta quern, pro circumstantiis bonum et malum sunt idem.

De disciplina Cleri et populi Christiani

Cum tota humana societas diebus nostris magis ordinetur ad bona materialia et temporalia quam ad supernaturalia et aeterna, magis magisque necesse est ut *per Cleri sanctitatem, abnegationem et castitatem* fideles edoceantur « ita transire per bona temporalia ut non amittant aeterna ».

1. Nam, etiam in sacerdotibus, quaedam *nimia dedicatio ad quaestiones et associationes sociales*, eorumque opera ad indigentiam operariorum sublevandam, quae etiam sub tutela Sanctae Ecclesiae veniunt, saepe antepositur studiis philosophicis et theologicis et forsitan pietati et praeparationi asceticae et spirituali ad ministerium sacerdotale.

2. Pariter quaedam *frequentior consuetudo* facilisque participatio ludis, scriptis, *habitudinibus mundanis*, maxime praetextu iuventutis educendae et custodiendae (v. g.: cinema, radio, televisione, campeggi, spiagge, gite ecc....) multum animo et decori ministrorum Ecclesiae, praesertim junioris aetatis, nocet.

3. Itemque, *commoda et bona materialia vitae* societatisque modernae tentationem praebent sacerdotibus disciplinae ecclesiasticae minuendae, iuxta illud Ss.mi D. N. Ioannis Pp. XXIII: « ... la tentazione dei vantaggi di ordine materiale e del progresso della tecnica moderna, col conseguente rilassamento della compagine della disciplina ».

4. Malorum huiusmodi remedium princeps videtur *sedula Seminariorum cura* et praestantia ita formationi spirituali levitarum tributa, ut Deum et Ecclesiam vere super omnia diligant, ecclesiasticam disciplinam magni faciant, non tantum Summum Pontificem sed etiam Episcopum suum uti patrem, immo ipsum Iesum Christum, aestiment; oboedientiam addiscant, in despectione bonorum materialium et in abnegatione sui suorum sese exercent, secundum verbum D. N. Iesu Christi: « Qui vult post me venire, abneget ... tollat crucem ... ».

Haec omnia tamen doceantur non tantum ut « virtutes humanae », sed, uti sunt, « virtutes supernaturales et christianae », contra humanum egoismum.

5. Cum saepe in associationibus et operibus socialibus huius temporis (ACLI etc.) sacrorum ministri *magis se gerant ut praesides et dirigentes*, quam ut magistros doctrinae et virtutum, et moderatores animarum (attivistì, organizzatori, sindacalisti, preti operai, ecc....), continua moneantur ut in pastoralì ministerio ipsi se praebeant ut ministros Dei, ad spiritualia et aeterna et ad gratiam Dei elargiendam mancipatos.

6. Sicut in regimine Universalis Ecclesiae opportunum videtur ut Dioecesibus eorumque Praesulibus maius momentum donetur, ita in Dioeceseos regimine Episcopi et parochi praecipue curent singulas *paroecias* quae cellulae Dioeceseos habentur, uti familia cellula est societatis.

7. *Doctrina de familia christiana*, tantis malis hodie dilapsa, foveatur a Concilio iuxta typum sanctae D. N. Iesu Christi Familiae, munia et officia parentum filiorum enixe memoranda.

8. Hisce temporibus quoque saepe sacerdotes multitudine officiorum opprimuntur, praesertim in Adsoctionum Catholicarum organizatione. Item pleraeque Dioeceses ita parvo sacerdotum numero laborant ut adiuncta renovari videantur temporum Apostolorum, qui peculiaria munia diaconis reliquerunt. Forsitan considerandum erit *utrum et quaenam officia etiam hodie laicis committi possint ad opus paratis*, praesertim in rebus temporalibus gerendis, nee non, cum debitis cautelis et certis in circumstantiis, etiam in doctrinae catholicae expositione.

9. Multa maioraque bona videntur consequi posse in pastoralì ministerio, si arctior detur cooperatio inter Episcopos Ordinarios residentiales et Ordines et Congregationes Religiosorum et Religiosarum, ita ut *Ordinarii locorum latiore polleant iurisdictione etiam in Religiosos exemptos*, cum pro bono animarum, eorum ministerio opus sit. Concilium optime poterit in simpliciore formam redigere Religiosorum et Religiosarum disciplinam.

10. Ut foveatur cognitio Missionum in sacerdotibus civilium nationum, conversio animarum ad Christum Dominum et, e converso, sacerdotes e Clero indigeno antiquorum Ecclesiarum experientia informentur, opus institui poterit sub Sanctae Sedis tutela, quod curet *inter Dioeceses et territoria Missionum sacerdotum communicationem*, qui ad tempus et cum onere ad suum Episcopum redeundi, opus praestent sive ad Fidei propagationem apud infideles, sive ad ministerium pastorale in nationibus quae carentia sacerdotum laborant (America Latina, etc.) sive ad propriam perfectionem agendam in paroeciis iam formatis.

11. Cum carnis luxuria magis magisque inter homines diffundatur,

meminisse iuvabit illud D. N. Iesu Christi: «Hoc genus demoniorum non eiicitur nisi in oratione et ieiunio». Confirmanda igitur videtur *disciplina ieiunii et abstinentiae*, quamvis modis novis et huius temporis vitae aptioribus, qui ab omnibus facilius observari possint, leviores in executione, frequentiores numero; verbi gratia: certis diebus, una vice in die, cibus esurialibus vesci, intuitu expiationis et reparationis pro peccatis suis ceterorumque fidelium.

12. Cum plerique, etiam ex Clero, stulte cogitent de infirmanda *lege et gloria ecclesiastici caelibatus*, illam Concilium fortiter confirmet. Tamen, cum sacerdos aliquis a vocatione sua defecerit, provida Mater Ecclesia, in casibus peculiaribus et gravissimis adhibitis sanctionibus et poenitentiis, cum revera de salute animae eius agatur, illum adiuvet ut conscientiae suae consulat et saltem a peccato recedat: ne in aeternum damnetur!

Actuositates quibus hodie ecclesia tenetur

1. *De instructione catechetica.* Populi christiani gravissima et urgentissima necessitas est instructio religiosa tam puerorum quam adultorum, forma catechetica habita. *In Seminariis* igitur curent moderatores et doctores ut alumni prae omnibus doctrinis litterariis, humanis, technicis, congruentem acquirant scientiam theologicam, solidis fundamentis innixam, modo simplici, piano, evangelico tradendam, doctis et indoctis, praesertim catechetica forma. *In populo* denique omni modo foveatur instructio catechetica, maxime in scholis, in adsoctionibus, verbo, sed etiam scriptis, adhibitis quoque ephemeridibus quotidianis et periodicis.

2. *De scientia liturgica.* Saepe, proh dolor! sacerdotes novensiles sacras caerimonias et divinum cultum pro nihilo faciunt, utpote inutilia et vetustissima et reformanda et negligenda, quae nihil prosint Christifidelibus huius temporis, a curis temporalibus oppressis.

Gravissimus error, iam a primis Seminarii annis profligandus!

Ut in populo christiano tamen cognitio liturgica et in sacris actionibus participatio magis magisque diffundantur, non tantum codificentur recentiores innovationes de Hebdomada Sancta, de Eucharistia, de Confirmatione, sed etiam funditus urgeatur *revisio librorum liturgicorum*, praesertim Ritualis, Pontificalis Romani, et Caerimonialis Episcoporum, cum plurimi ritus consecrationis et benedictionis nimis prolixi sint (v. g. consecratio ecclesiae, etc.) et a fidelibus prorsus incomprehensibiles.

3. *De inamovibilitate parochorum.* Praesens disciplina de inamovibilitate parochorum tum nimis auctoritatem et aestimationem Episcoporum mortificat, tum luctuosissima mala pro fidelium animis saepe Parit. Utile videtur, cum debitis cautelis, earn amovcre.

4. **De praevidentia pro morbis et senectute Cleri.** Cum sacerdotes plurimi nimia anxietate laborent de sua valetudine et senectute, parocis suis Ita inhaerent, etiam cum senuerint, ut manu sua destruant quae in prioribus annis construxerant. Prudens systema de ex parte Ecclesiae, sacerdotibus maiorem libertatem donaret in ministerio una cum tranquilla securitate in rebus oeconomicis.

5. **De peraequatione beneficiorum ecclesiasticorum.** Cum res periculosa et difficilis sit, saltem Episcopi dentur amplioribus in rebus in redditibus bonorum ecclesiasticorum administrandis et sacerdotibus pauperibus erogandis.

6. **De piis foundationibus.** Multae conscientiarum anxietates, dubia, errores, negligentiae, interdum etiam iniustitiae, obortae sunt propter disciplinam de piis foundationibus, quae nunc viget. Nam sive propter imminutos redditus, permutationes et defectionem bonorum et, consequenter, propter multas et successivas uniones legatorum et reductiones onerum, sive propter negligentiam antiquorum et recentiorum, saepe talis confusio foundationum ita facta est, ut vere sit intractabilis.

Onus quoque recurrendi ad Sanctam Sedem pro quacumque foundatione interdum tam difficilis est, propter dubia circa circumstantias quae requiruntur pro notitia, quaeque iam impossibile est inveniri, ut a recurso deterrentur etiam diligentiores Curiae. Oportet igitur ut Concilium cumenicum totam disciplinam de piis foundationibus funditus revisat et in simpliciore formam redeget, sanatione de praeterito concessa.

Haec omnia, Eminentissime Domine, tibi pandere, humiliter et confidenter, coram Domino, opportunum duxi.

. Interim impensos animi sensus ex corde profiteor Eminentiae Tuae, cui fausta quaeque a Domino adprecor.

Eminentiae Tuae Reverendissimae
add.mus

ffi HUGO POLETTI
Episcopus tit. Medelitanus
Auxiliaris Novarensis

288

Exe.MI P. D. HENRICI FORER

Episcopi tit. Memphitani, Attxiliaris Tridentini

26 augusti 1959

/ Li.benti obsequio desiderium Summi Pontificis Ioannis XXIII adim-
P.ens infrascriptus sequentia optata - praeter ea quae ab Ex.ma Archie-
piscopo transmissa sunt - futuro Concilio tractanda exponit:

1. Caritas pastoralis postularet, ut in regionibus mixtarum lingua-
sacerdotes omnes utriusque Nationis linguam callerent atque sine di-
stinctiōne omnes fideles in eorum lingua adsistere carum haberent, non
solum in administratione Sacramentorum, sed etiam in cura infirmo-
rum atque morientium, suggerendo illas orationes vel considerationes,
quae usitatae sint fidelibus ideoque gratiores et efficaciores.

Ne accidat ut *solum* sacerdotes nationis subiectae omnes fideies sua
fuaque lingua alloqui valeant, ita ut ab ipsi exigatur cognitio utriusque
linguae mm in Seminario et in concursu generali, mediante experi-
praedicationis vel catecheseos, et omnes ad eos accedere possint
In omnibus negotiis curae animarum, dum eorum confratres nationis
dominantis linguam alteram in scholis publicis quidem addiscant, sed

non curent, experientia non colant, ita ut alienos fideles in con-
fessionibus alloqui non valeant, infirmos *vel* morti proximos exhortari
nequeant, eos intruere vel in negotiis religiosis assistere se impotentes
sentiant, quamvis populus mixtus utraque lingua de facto utatur, et res
publica pro lingua altera iam in Seminario Maiori colenda non parum

expendat; si quis clericus utraque lingua utatur, tamen *ulte-*
rior eius progressus non colitur nee *locis* mixtis applicatur, ita ut de
facto habeatur divisio et alienatio animarum, immo oppositio oriatur
contra omne quod ab alia Natione etiam religiose procedat.

Ideoque liceat, ut omnis sacerdos qui in regione mixtae lin-
guae operetur, ex conscientia illas linguas quam perfecte addiscat; ut
111 examinibus clericorum et concursibus parochorum pro *loco* mixto
exigatur experimentum utriusque curae animarum; ut in talibus paroeciis
mixtis non solum concedi debeat usus orationum publicarum utriusque
linguae, sed ab ipso curatore sponte adhibeatur, si quaedam pars nota-
bilis, v. g. in funere *vel* in functionibus sacris et liturgicis, iis indigeat.
Atque ita obtineatur illa pax et caritas quae unitatem in Deo foveat.

Est verum quidem, talia posse ab unoquoque Ordinario disponi vel

imponi, sed singuli saepe obiectionibus subsunt, quasi partem unius nationis contra aliam assumant, dum regulae quaedam generales a Summa Auctoritate promanatae singulis valde prosint. Ceteroquin cura variorum rituum orientalium in mundo disseminatorum, vel adistentia emigratorum aliquid simile iam providit, quod his casibus applicari poterit.

2. *Extrema unctio* - quod nomen animos terret, administrationem arduam vel, post factum, fere vanam reddit.

« Infirmatur quis in vobis ... », sed non <licit Apostolus: « usque ad mortem! » Sit vere sacramentum infirmorum, scilicet ut conferri possit cum quis aegrotat vel in nosocomium inferatur, si morbus longioris temporis praevideatur ita ut aegroti qua tales vere levamentum et consolationem habeant, nee facile exitu proximo terreantur. Itaque aliud nomen eligatur: unctio vel benedictio infirmorum, sacramentum aegrotorum, exorcismus morbi, consolatio infirmi vel aliud quid simile. Si hodie tantum insistitur in apostolatu infirmorum, eis etiam concedatur, etiamsi non morti proximis, illa unctio quae eos exhortetur et corroboret.

Pariter aliud extremum devitetur vel prohibeatur, ita ut statuatur tempus post mortem evidentem, quo elapso hoc sacramentum nee sub condicione conferri possit, et ut semper melius fideles instruantur, ut tempestive sacerdotem vocent, speciatim nunc in periculis viae, ubi saepe ultimus vel nullus sacerdotis interventus advocatur.

3. Cum *reformatio Breviarii* iamdudum in opere posita sit, hic exprimitur desiderium, ut pro clero addicto eurae pastoralis concedatur maior abbreviatio in diebus magni concursus vel maioris applicationis, speciatim diebus dominicis et festis, ne angustia temporis vel defatigatio naturae recitationem devotam illusoriam efficiat.

Quamvis nova versio psalterii omnino maximi habenda sit, quia errores inveteratos ausa est auferre, tamen rhythmus in ea nondum pulchritudinem antiquam attingere videtur; eorsum scilicet illum suaviter fluentem, qui distinguit opus S. Hieronymi. Etenim Psalmi ars poetica sunt et non solum edictio veritatum.

4. *Pericopae Evangeliorum*, pro dolor, nimis usitatae iam difficultatem explicationis seculum ferunt, nisi maiori varietate amplificentur, ita ut cyclo 3-5 annorum totum fere Evangelium proponatur populo.

Quod quidem certe compaginem antiquam et venerabilem Missalis turbare poterit, sed sicut tunc illae pericopae vel lectio Evangelii pro aedificatione fidelium exortae sunt, etiam nunc foecunditas Ecclesiae amplificationem salutarem admittere potest.

Item *Praefatio* propria pro tempore Adventus componatur.

5. Magis commendetur applicatio *rerum temporalium* Ecclesiae pro finibus pastoralibus et spiritualibus, sive in aedificationem populi christiani sive in sublevandis pauperibus.

Item Beneficia antiquata aut vacantia novis indigentibus applicentur, et Religiosi sua amplissima saepe latifundia curae animarum subiecta corde existiment, ne distinctio inter « Ordinem » et « paroeciam » scandalum vel damnum curae animarum secum ferat.

Ceteroquin optandum, ne nimis vel minimis negotiis materialibus tempus et vires sacerdotum detineatur, sed facilius illae res discretioni Ordinarii committantur. Quod valeat speciatim pro Beneficiis supradictis et pro reductione onerum Missarum, quae saepe iniuria temporum evanescent. Forsitan multa hucusque dicta respiciunt antiquum ordinem feudalem, quern utique deplorare opus non sit.

Alia ex parte, sicut praxis antiqua Ecclesiae, et praesens etiam instructio sicut fert, melius adhuc distributio et adaequatio proventuum inter sacerdotes divites et pauperes inculcetur, ne quidam « ebrii sint, dum alii esuriunt ».

HENRICUS FORER
Episcopus tit. Memphitanus
Auxiliaris Tridentinus

289

Exe.Mr P. D. FLORENTII ANGELINI
Episcopi tit. Messeniensis

Romae, 28 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Gratias ex animo Tuae Em.tiae Rev.mae refro quod, epistolis Prot. N. 10/59-2226, me ad exponenda Pont. Commissioni Antepreparatoriae pro Concilio Oecumenico, desideria et vota invitasti circa res et argumenta quae in futuro Concilio tractari poterunt.

Precibus Deo actis, humiliter haec exponere putavi:

1. Disciplina caelibatus ecclesiastici denuo confirmetur et corroboretur. Insidiae et pericula cuiusvis generis quae nostra aetate morum integritatem tentant, caelibatus validitatem vehementius quam ante declarant; si temporibus nostris plurimae defectiones deplorantur, vitari tamen possunt et debent spirituali vita, institutione ac disciplinam quam Imlxime accommodata. Praecipue:

a) Seminariorum Rectores, conscientiae Moderatores ac docentes

sint vere muneribus suis idonei, vita eorum sacerdotali exemplo discipulis sint, necnon et apprime periti variarum quaestionum muneris pastoralis.

b) Specialiter attendendum est ad scholas apostolicas religiosorum quae cognitione vitae nimis arcta, ad caelibatum ecclesiasticum plurimos iuvenes introducunt, qui postea transeunt vel ut transeant invitantur ad saecularem clerum, ubi non semper edificanter vivunt.

c) valetudo physico-psychica ad sacerdotium candidatorum accuratiori inquisitioni subiciatur.

d) Opportunitas perpendatur cleuendi aetatem pro ordinatione sacerdotum, diaconorum et subdiaconorum; ceterum oportet saltem, meo quidem iudicio, ut dispensationes ab aetate canonica non amplius concedantur.

e) Episcopi eorumque peculiare adiutores curam habeant sacerdotum praesertim iuuenum, eorumque vitam maxime spiritualem sequantur: exercitia nempe spiritualia quotannis facienda, moderationem spiritus, hebdomadalem confessionem, sapientem temporis usum, tempus scilicet orandi et tempus studendi, ministerium animarum, consuetudinem cum Superioribus, relationem saltem annualem ab omni sacerdote faciendam suae activitatis. Ceterum, si, nostra aetate, nova et infestiora pericula mentis et morum sacerdotum integritati minantur, nihil remittendum puto de statu ab Ecclesia tot saeculorum decursu sibi comparato, qua sacerdotalis vitae perfectio declaratur, ab ipso populo instanter postulata, nova tamen et idonea censeo media sanctificationis comparanda, ut sacerdotes suam sacerdotalem vocationem integerrime vivere possint.

Mala et incommoda, quae inter sacerdotes aliquando deplorare debemus, quaeque falso a quibusdam caelibatui ecclesiastico imputantur, sine fine ingravescerent, caelibatu adempto, vitaeque sacerdotum et Ecclesiae novae difficultates impossibilis aut absurdae solutionis orirentur.

2. Attamen defectiones perpendens quae in clero reapse habentur, Concilium, quad ad ecclesiasticum caelibatum attinet, examinare poterit gradum firmitatis, quo Ecclesiae hoc vinculum defendendum sit in iis qui, etiamsi olim sancte illud contraxerint, ab eodem tamen, ob rationes quas ipsa Ecclesia examinat et iudicat, dispensationem petunt.

3. Ut raritati sacerdotum aliquo modo occurratur, quae in dies evangelizationis operam et pastorale munus difficiliora efficit, Concilium perpendere poterit possibilitatem novi ordinis minoris non ad sacerdotium ordinati atque fortasse cum matrimonio convenientis, cui tribui poterit munus magisterii et catechisticae praedicationis, etiam in Ecclesia, atque, si hoc necessitas requirat, distributionis fidelibus SS. Eucharestiae.

Ad omnia incommoda vitanda, quae facile praevideri in Seminariis

possunt, ubi clerici caelibatum eligere debent, ut ad sacros ordines accedere possint, aetas aliqua statui potest pro iis qui novum minorem ordinem sumere intendunt (ex. gr. 30-35 annorum).

4. Rationem etiam debitam habentes varietatis, quam Spiritus ipse Sanctus Ecclesiae suae tribuit, quaque tantam eidem utilitatem affert Concilii Patres examinare poterunt quomodo removeri possint nimiae inaequalitates in cleri distributione, non tantum inter dioeceses eiusdem nationis, sed etiam inter nationes ipsas ac continentes.

I-lace melior distributio explanari poterit si iam inter theologiae alumnos instituetur, qui studia absolventes in dioecesibus ipsis, ubi suum ministerium acturi sunt, facilitatem aliquam iam a tempore suae ordinationis consequentur.

Ad hoc assequendum, uti patet, necesse est rem ad clericorum et sacerdotum magnanimitatem remittere necnon et ad episcoporum intelligentiam.

5. Iterum fortasse examinandum erit principium inamovibilitatis parochorum, ita ut bonum commune animarum et praesidium continuitatis ministerii, quae multis ex causis utilitatem affert, pulchre componantur.

6. Opportunitas examinanda erit extremam aetatem statuendi pro parochorum, sacerdotum in cura animarum, episcoporum dioeceseos ordinariorum ministerio, a qua tamen superior auctoritas dispensate poterit pro singulorum casuum opportunitate.

7. Fines dioecesium iterum examinentur. Necessitas huius recognitionis non eadem est singulis nationibus; sed omnino opportuna apparet in Italia ut sensim sine sensu nonnullae minimae dioeceses extinguantur. Multae quaestiones pastorale munus respicientes, faciliorem ac celeriore solutionem hoc modo invenire poterunt.

8. Romana Curia, cui mirabilia Deus ac tremenda munera tribuit, quae maximum momentum habent ad supernaturalem statum generis humani, constituatur ac dirigatur in officiorum suorum distributione, tantummodo ex generali bono animarum. Ex quo sequatur necesse est ut ad omne munus huius nobilissimae « burocratiae » (uti dicitur), ex quacumque Ecclesiae regione homines recti exempli, vere apti, idoneique vocentur.

Munus denique quo aliquis functus sit, numquam eidem ius tribuat ad ampliora et honorificentiora munera; optime vero si religiosorum principium adhibeatur, quo in officiis regredi etiam possunt, ut semper omnes sese ad suum munus apte congruenterque accommodare possint.

9. Consideranti incrementum laicorum apostolatus in Ecclesia, necnon quomodo consociatio laicorum extra ecclesiam magis magisque

augeatur, imminens necessitas apparet ut catholici vias atque rationes efficaces perspiciant; opportuna varietate servata, instituta tamen idonea ad veriore[m] cotidie et ampliorem instituant. Concilium formam figuramque perpendere poterit alicuius apti idoneique pontificii instituti.

10. Quamquam omnes graves animadvertunt rationes theologicas, pastorales, historicas instituti exemptionis religiosorum, necessitas tamen magisque sentitur, in bene composita cura animarum, efficacioris unitatis omnium catholicorum virium alicuius dioeceseos circa proprium Episcopum.

Haec vota breviter et indicativa ratione, Pont. Commissioni Antepreparatoria pro Concilio Oecumenico, cui sapientia et prudentia Eminentia Tua praesidet, exhibeo, Deum orans ut proximum Concilium Oecumenicum augusta Romani Pontificis vota pulchre absoluteque perficiat.

ffi FLORENTIUS ANGELINI
Episcopus tit. Messeniensis

290

Exe.MI P. D. HENRICI BARTOLETTI
Episcopi tit. Myndiensis, Auxiliaris Lucensis

Lucae, die 31 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Gratulanti animo notitiam accepi indictionis Concilii Oecumenici a SS. Domino nostro Ioanne XXIII nuper factae, quae magnae utilitatis spem fovet pro universa Sancta Ecclesia.

Vota quae mihi humillime proponenda videntur haec sunt:

I. *Quoad doctrinae capita*

a) Resumatur schema «De Ecclcsia» quod in Concilio Vaticano propositum fuit, ita ut *doctrina dogmatica de Ecclesia Christi* integre pertractetur, utpote quae nostris temporibus aptissima videatur ad errores refutandos, ad quaestiones solvendas et ad unitatem ipsius Sanctae Ecclesiae fovendam.

b) Synthesis componatur errorum temporis nostri, speciatim circa aptitudinem intellectus humani ad veritatem adipiscendam, sive in re morali sive in re theologica. Hi enim errores causae videntur omnis «relativismi» tum in vita pratica, tum in re intellectuali tum in ipsa vita religiosa.

II. *Quoad disciplinam Cleri et populi christiani*

a) *Exercitum Potestatis Episcopalis*, sive in ambitu uniuscuiusque dioecesis (quoad rem administrativam, in provisione beneficiorum Ecclesiasticorum quoad religiones exemptas etc.) sive mediantibus *Conferentiis Episcopalibus*, certis et aptioribus normis definiatur, confirmetur et roboretur.

b) *De statu oeconomico Cleri* Patribus Concilii quaestio proponatur, ita ut collatis exemplis et consiliis normae inveniantur et facultates opportune concedantur ad difficultates removendas, speciatim in quibusdam regionibus et ad necessaria omnibus procuranda.

c) *De defectu Cleri et Ecclesiasticarum vocationum* quaestio secundo examinetur: methodi quaedam pro reclutazione vocationum studio PP. Concilii proponantur; normae et facultates *ad meliorem cleri distributionem* excogitentur et conferantur.

d) *Apostolatus laicorum*, qui dicitur, clara principia et limites definiantur; item quo sensu et limitibus tam clerici quam laici catholici in re « temporali » et speciatim politica partem habere possint vel debeant statuatur.

Haec vota humillime Eminentiae Tuae Rev.mae pro futuro Concilio Oecumenico subicio, animo paratus ad omnia devotissime recipienda quae in illo PP. definituri sunt.

Eminentiae Tuae Rev.mae
addictissimus
✠ HENRICUS BARTOLETTI
Episcopus tit. Myndiensis
Auxiliaris Lucensis

291

Exe.MI P. D. ANDREAE KATKOFF
Episcopi tit. Naupliensis
Coadiutoris Ordinantis Ritus Byzantini

Die 20 septembris 1959

Eminentissime Princeps,

Tardavi valde cum responsione ad Eminentiae Tuae Reverendissimae litteras circulares datas die 18 iunii huius anni, eo quod nimis tarde eas accepi ratione peregrinationis meae in partibus Australiae cum consensu Sacrae Congregationis « pro Ecclesia Orientali ». Cum gaudio assentiens desideriis Summi Pontificis atque Tuis, ea quae sequuntur, coram Domino consideratis, breviter expono:

1. *Theologia Speculativa*. Numquam, videtur, doctrina dogmatica catholica fuit tam dare et eminenter proposita generi humano quam in nostris temporibus, tum a Summis Pontificibus tum a praedarissimis doctoribus scholarum catholicarum. Doctrina de Maria, Mediatrix Universalis omnium gratiarum, adhuc videtur profundius studenda. Doctrina seu opinio ista non videtur opponi Traditioni et menti Ecclesiae Orientalis.

2. *Theologia dogmatico-socialis*. Maxima problemata socialia nostris temporibus videntur esse sequentia: a) Communismus; b) Distributio populorum in tetra, seu quaestio sic dicta de emigratione et immigratione populorum; c) Aequalitas omnium populorum, seu quaestio sic dicta « colorum ».

I. Condemnatio communismi sollemnis videtur esse omnino necessaria. Haec condemnatio communismi atheistici et asocialis desideratur non solum a catholicis sed etiam a multis schismaticis et haereticis. Omnes homines bonae fidei de hac definitione sollemni gaudebunt.

II. Distributio populorum in tetra (emigratio-immigratio) etiam a pluribus catholicis male vel insufficienter solvitur. A non-catholicis saepe solutiones criminosae proponuntur (uti abortus et alia). Statuendum est, dare et distincte, nostris temporibus abundantia populi in quadam regione (e. gr. in Iaponia, Iapan, Italia etc.) solvi non potest, nee debet, in solo ambitu nationali, sed existere veram obligationem moralem aliarum nationum non praedudendi portas sui territorii, caeteris servatis, si adest abundantia terrae liberae. Hinc praxis amoralis abortus non videtur sola possibilis aut necessaria ad solvendum hoc problema.

II. Discriminationem populorum secundum colores, regiones etc. dedarandum est illicitam esse. Hanc dedarationem, claram et sollemnem, expectant multi asiatici populi et videtur omnino esse necessariam tum ad clarificandam mentem europaeorum, tum ad sublevandos populos asiaticos et africanos.

3. *Vita Ecclesiae*. Summus Pontifex Ioannes XXIII clare monstravit suam mentem cordi illius esse quaestionem christianorum ab Ecclesia separatorum. Eandem mentem monstraverunt alii Summi Pontifices felicis recordationis, uti Benedictus XV, Pius XI, et sanctae memoriae Pius XII.

Cum unio fit inter duos, sequitur non-catholicos necesse *corrigere* mentes doctrinaliter et animos saltem affective; catholicos oportet *dirigere* mentes ad unionem et praeparare saltem in affectu christiano. Ut autem haec *correctio* mentium non-catholicorum fiat possibilis, catholici debent *primi* mentes suas praeparare et corda recalcitrantium ad se disponere.

Unde sequitur: Episcopos, clerum et populos catholicos omnia facere oportet ut ista unio facilius fiat, ut obstacula removcantur, nempe:

a) Decreta Summorum Pontificum nota sint Episcopis vel clero. In praxi multa ignorantia invenitur ubique, e. gr.: I. Studium Ecclesiae Orientalis et doctrinae Ecclesiae Orientalis in multis Seminariis negligitur. Alumni Seminariorum vix sciunt Orientales existere cum iam sacerdotio clitantur. Unde sequitur ignorantia, suspicium, animositas contra Orientales non solum acatholicos sed etiam catholicos. Saepissime Orientales (etiam catholici) rebaptizantur, reconfirmantur, in Ritus Latinum transferuntur. Utique potestas mutandi Ritus Sedi Apostolicae reservatur, sed in praxi, ut videtur, multi Episcopi amplam potestatem habent et illa utuntur.

b) Ut sacerdotes catholici Orientales cum clam conscientia illis catholicis dicere possint existere in Ecclesia Dei aequalitatem Ritus, existere in illa bonam voluntatem praeservandi Ritus Orientales, oportet quantocius has anomalias corrigere. Oportet ut clerus Orientalis (v. gr. in Africa, Asia Minori) opportunitatem habeat suum Ritus praeservare, non perdere. Oportet ut Missionarii suam propriam mentem adaptent ad mentes et habitudines legitimas eorum quos evangelizant et non e contra, mentes sine necessitate mutant eorum quibus praedicant.

Remedia. 1. Introducantur iam in catechismo notitiae de varietate nationum, colorum, Ritus et, servata cautela quoad mentem et aetatem, in scholis catholicis explicentur.

2. In Seminariis non solum praeserventur Decreta Summorum Pontificum quoad studia Orientalia, sed saltem semel in anno instruantur praelectiones Liturgiae Orientalis, ut clerici sciant divitias Ecclesiae. Ubi possibile, sacerdotes Orientales doctrinam Orientalem in Seminariis exponant.

3. Declaretur dare Baptismum Orientalium et Confirmationem validos esse. Prohibeatur, nisi adsit dubium positivum, orthodoxos schismaticos rebaptizandi. Hoc causat scandalum inter non-catholicos orientales et desperationem in animis cleri Orientalis Catholici.

Si post Concilium Oecumenicum non omnes ad gremium Ecclesiae revertentur, ex parte saltem Catholica omnia praeparantur ad ea tempora, quando Deus Optimus Maximus hanc gratiam concedet.

Eminentiae Tuae Reverendissimae
servus devotus

¶ ANDREAS KATKOFF
Episcopus tit. Naupliensis

292

Exe.Mi P. D. IOSEPHI PETRELLI

Archiepiscopi tit. Nisibeni

Montegiorgio, 1 settembre 1959

Eminenza Reverendisima,

Mi è pervenuta la venerata Lettera Circolare di Vostra Eminenza Rev.ma relativa al lavoro preparatorio del prossimo S. Concilio Ecumenico.

In doveroso riscontro del venerato documento e premesse le mie umili scuse per il ritardo dovuto a non lievi acciacchi della mia avanzata età, assicuro che partecipo al S. Concilio col cuore e con la preghiera in unione alle sante intenzioni e agli ardenti voti dell'amatissimo e vigilantissimo nostro Augusto Santo Padre, per la maggior gloria di Dio e per il profitto spirituale di tutte le anime nostre.

Con sensi di profondo ossequio mi inchino al bacio della Sacra Porpora mentre ho l'alto onore di professarmi

di Vostra Eminenza Reverendissima
umil.mo dev.mo servitore

ff. GIUSEPPE PETRELLI
Arcivescovo di Nisibi

293

Exe.Mi P. D. BLASI! BUDELACCI

Episcopi tit. Nysseni, Auxiliaris Tusculani

Tusculi, die 15 octobris 1959

Eminentissime Princeps,

Officium adimpleo communicandi, iuxta placitum Summi Pontificis, Ioannis XXIII fel. regn.; prout Eminentia Vestra Rev.ma mihi significavit Litteris die 18 iunii 1959 datis: Prat. n. 1 C/59-2250, puncta quaedam quae opportunius examini subici posse futuri Concilii Oecumenici mihi visa sunt.

1. Postulatur *unitas* Ecclesiae tum externa (i. e. cum « patribus dissidentibus), tum *interna*.

2. Quo eilicacius consulatur vitae christianae fidelium conveniens videtur proportionata divisio territorii Dioecesium et in iis rationalis distributio utriusque Cleri.

Curanda forte crit adsignatio reddituum vcre sulicientium Dioecibus pauperioribus.

3. Maior auctoritas concedatur Ordinario Dioeccsano in Religiosos privilegio exemptionis gaudentes.

4. Attenta utriusque Cieri exiguitate, activitas Sacerdotum qui disciplinis tradendis incumbunt, videtur coarctanda ad munus docendi disciplinas Religiosas vel cum Religione intime connexas, ut ipsi lectores scu magistri valeant etiam in ministerio pastoralis proprie dicta directe sc exercere.

5. Facultas habitualis tribuatur Ordinario dispensandi a quibusdam clterminatis legibus Ecclesiasticis (ex. gr. relate ad impedimenta matrimonialia in quibus S. Sedes solet dispensate, ad reductionem onerum Missarum ex Legatis provenientium).

6. Desideratur reformatio Breviarii qua Divini Oilicii recitatio evadat expeditior.

7. Maior disciplina exigatur a clericis, quoad usum vestis talaris, tonsurae, ad totius vitae clericalis spiritum corroborandum.

8. Notio poenitentiae, quae cum abstinentia a carne feria VI coniungitur, aptius definienda videtur.

Puto alius generis privationem (ex gr. quoad spectacula, usum alioolicorum) nostris temporibus melius esse accommodatam.

9. Item concedi posse, existimatur, facultas Praecepti satisfaciendi die feriali operariis qui nequeant abstinere ab operibus servilibus festis de praecepto diebus.

10. Concelebratio inducenda videtur in Missa Chrismalis Feria V I-Iebdomadae Maioris.

I-lace capita haud nulli momenti visa sunt mihi et quibusdam Viris Ecclesiasticis quorum consilio usus sum; c quorum examine ac deGnitione aliquod remedium afierri posse autumare licet modernae practicae apostasiac humanae societatis a fide.

Expectationi Summi Pontificis ac Eminentiae Vestrac aliquatenus respondisse fidens, osculo S. Purpurae prostratus, me profiteor

Eminentiae Vestrac Rev.mac

III BLASIUS BunELAcc1

Episcopus tit. Nyssenus, Auxiliaris Tusculanus

294

Exe.Mr P. D. IOANNIS SMIT
Episcopi tit. Paraliensis

E Civitate Vaticana, 19 septembris 1959

Eminentissime Praesul,

Rogatus ut communicare favcam Pontificiac Commissioni nonnulla circa argumenta quae in futuro Concilio tractari poterunt, hacc vota humiliter propono.

Quoad S. Missam

1. Ut celebrans in prima parte S. Missae uti possit lingua vulgari.
2. Ut S. Missa finiatur cum benedictione sacerdotis post « Ite, missa est ».
3. Ut detur, secundum mores patrios, maior libertas quoad for-

295

Exe.Mr P. D. PETRI SEVERI

Episcopi tit. Pergameni, Auxiliaris Praenestilli

Praeneste die 28 augusti 1959

Nuntius de Concilio Oecumenico convocando christifidelium animos magno gaudio affecit magnamque in expectationem adduxit.

I-laud enim dubium est quin maximus ille consessus in his rerum adiunctis clero et christianae plebs valde profuturus sit lumen, solamen, incitamentum afferendo.

Potissimum insuper spes affulget, tali propitia occasione, cliscentientes, saltem Orientales, ad unitatem Ecclesiae redituros. Quod tamen, cum in humanis difficillimum, si non prorsus impossibile, videtur, exopto ut, praeter enixas preces Deo Omnipotenti in tota Ecclesia multiplicandas, ipsum Concilium sub patrocinio B. M. V. a *Bono Consilio* ponatur atque definitio eiusdem Virginis omnium gratiarum *Mediatricis* ut primus Concilii actus proponatur.

De doctrinae capitibus tractandis

Nullum videtur extare argumentum ad errores vel quaestiones nostri temporis pertinens, quod Summi Pontifices plurics et luculenter non illustraverint; non intempestiva tamen crit circa eadem argumenta sollemnis doctrinae Ecclesiae confirmatio.

De disciplina cleri et populi christiani

Argumenta, quae circa hoc caput subeunt, rducuntur praecipue ad Italiam nationem nee excedunt ordinariam Sedis Apostolicae administrationem; recensebimus tamen aliquot:

de ambitu potestatis Ordinariorum;

de emendandis finibus diocesium Italiae earumque numero prudenter minuendo, cum parvae dioceses non idoneae evadant ad huius temporis necessitatibus et actuositatibus consulendum;

de temperanda exemptione Religiosorum, praesertim in iis quae ad spirituales necessitates dioeceseos et ad externas actuositates respiciunt;

de instituto beneficiorum, quod non videtur ad nostri temporis rationem accommodatum;

de inaequalitate oeconomica officiorum et clericorum;
 de sacerdotibus aetate vel infirmitate gravatis misere degenti-
 bus, praesertim in parvis dioecesisibus;

de incrementanda vita communi clericorum et de clero diocessano.

Circa omnes ceteras res opportune tractabuntur:

usus moderatus linguae vulgaris in actionibus liturgicis;

reformatio Breviarii Romani et simplificatio Kalendarii;

denique, quod maximum problema videtur, carentia sacerdotum
 et probabilis instauratio Ordinum minorum vel etiam Diaconatus a
 Presbyteratu seiunctorum.

Ex vestigio nulla alia alicuius momenti argumenta subeunt, facilius
 et clarius respondebitur si schema interrogationum missum erit.

ffi PETRUS SEVERI
Episcopus tit. Pergamenus
Auxiliaris Praenestinus

296

Exe.Mr P. D. BENEDICT! FALCUCCI

Archiepiscopi tit. Preslavensis

Atessa (Chieti), 18 novembre 1959

Eminenza Reverendissima,

Trasmetto all'E. V. Rev.ma la mia risposta alla venerata Circolare
 1 C/59-2696 del 18 giugno 1959 relativa alle proposte, voti ed osser-
 vazioni per il futuro Concilio Ecumenico.

Chiedo umili scuse per il ritardo che cercherò compensare con una
 umile, assidua e fervente preghiera al Signore nel Santo Sacrificio della
 Messa, perché le auguste intenzioni del nostro venerato Santo Padre
 nell'aspettativa della solenne assemblea Ecumenica, siano coronate dalla
 più ampia e devota rispondenza del Clero tutto e del popolo cristiano.

Il nuovo fervore di vita religiosa che su tutta la Chiesa come rinno-
 vata Pentecoste si sentirà varrà ad attirare sulla misera tetra le pill
 elette benedizioni di Dio e a riportare alla Sede di Pietro anche le
 pecorelle erranti o scismatiche.

Una preghiera del tutto particolare per l'E. V. Rev.ma, perché possa
 assolvere con ogni zelo i gravi compiti che la Santità di Nostro Signore

Giovanni Papa XXII ha voluto affidarLe come al primo e più diretto collaboratore.

Mi valgo della presente occasione per baciare la S. Porpora e confermarmi dell'E. V. Rev.ma

Dev.mo ed umilissimo
servo

ffi BENEDETTO FALCUCCI
Arcivescovo tit. di Preslavo

1. Exponatur clara Ecclesiae sententia circa doctrinam a Christifidelibus retinendam relate ad mortem seu transitum B. M. Virginis.

2. Definiatur ut dogma fidei Mediatio Universalis B. Mariae Virginis.

3. Cum Ecclesia Catholica hodie cum omnibus terrae regionibus relationes promoveat et Concordata, modos vivendi ineat cum variis populis, ad errores praecavendos, peropportunum videtur, ut exponatur doctrina Catholica circa relationes inter Ecclesiam a Christo Domino fundatam et Societatem Civilem.

4. Sollemniter dammanda videtur tum doctrina Communismi tum Neomodernismi venenum, secundum Encyclicam *Humani Generis*.

5. Confessores omnes et sacri praecones quam sedulo fideles edoceant circa peccata hodiernae vitae socialis et progressus: competitiones agnales, leges viabilitatis, radiotelevisiones etc.

6. Fines, methodus et liceitas actionis uti dicunt syndacalis, relaxatio operis (sciopero) dare ad nostra tempora apta enucleentur et, si fieri potest, ad modum articulorum Codicis exponantur.

7. Leges iciunii et abstinentiae ad hodiernas necessitates aptentur: servantur tantummodo quattuor vigiliae ut nunc in Italia post immane bellum et pro sola feria sexta retineatur lex abstinentiae.

8. Tempus clausum pro matrimoniis reducatur a die 17 ad diem 25 decembris et a Dominica 1 Passionis usque ad Pascha D. N. I. C.

9. Cum lex orandi sit et lex credendi, peropportunum videtur ut ritus Occidentales ubique sint conformes, elementis sumptis ex liturgia romana, ambrosiana, mozarabica etc. ita ut S. Missae Sacrificium uti hodie in pervigilio Paschatis absolvatur.

In Missali Sancti Ecclesiae universalis Missas retineant quae hodie propriae sint locorum vel peculiarium Ordinum seu Congregationem seu Coetum particularium.

10. Lectiones Sacrae Scripturae in Breviario retineantur quae aedificationem moveant, suppressis v. g. lectionibus peccatorum uti Davidis et

Sunamitidis. Responsoria omnia recitentur vel canantur tantummodo in choro et non in recitatione privata.

11. Sacerdotes apostatae ad conscientiam consulendum cum matrimonio, uti aiunt civile, contraxerunt vel concubinario vivant modo, a lege coelibatus dispensentur, ita ut sacramenta recipere valeant, cum prohibitione exercitii sacri Ordinis, excepta absolutione in articulo mortis, sub poena excommunicationis latae sententiae specialissimo modo reservata.

12. Ad modum simpliciorum reducatur processus remotionis parochorum, nonnullis adiectis gravibus causis ultra illas quae a Cadice numerantur.

14. Episcopi omnes residentiales facultatibus polleant, unoquoque quinquennio renovandis, dispensandi super impedimentis consanguinitatis in secundo gradu collateralis aequali et affinitatis, excepta linea recta.

15. Ordinarii locorum facultate ordinaria processum instruant super matrimonio rato et non consummato, servatis regulis S. C. de Disciplina Sacramentorum usque ad sententiam definitivam, quae, una cum voto Episcopi ad eandem Sacram Congregationem mittatur, ita ut, processo rite reviso, Praefectus S. C. ad Beatissimum Patrem petat gratiam dispensationis.

16. Vota perpetua retineantur tantummodo pro Religiosis monialibus Ordinum; sed pro monialibus Congregationum vota sint ad annum seu ad triennium.

17. Habitus primae Communionis simplex sit et optandum ut uniformitas statuatur.

18. In Missis festivis exponatur doctrina catholica ad formam Catecheseos aptatam ad lectionem evangelicam.

†† BENEDICTUS F'ALCUCCI
Archiepiscopus tit. Preslavensis

297

Exe.MI P. D. CORNELII S. CUCCAROLLO
Archiepiscopi tit. Proconnesii

Gratias ago quam maximas pro epistola 18 iunii a. c. Prat. N. 1 C/59-2291.

Auditis, doctorum ac religiosorum virorum qui in doctrinalibus quaestionibus versati sunt et in via christianae perfectionis valde experti,

consiliis; iudicium audeo proponere (quod mihi maximi momenti videtur) circa moralia requisita quae pro ordinandis in Sacris, requiruntur.

Vulnus valde deprecabile conspicitur et, pro dolor!, valde frequens, quod in Sacris ordinati, immo et in curam animarum iam addicti, persaepe ut habitualiter non dicam, in peccatis contra sextum incidant, cum iam habitualiter haec contraxerint in praeparatione ad sacra suscipiendam. Seminariorum Rectores hoc ignorantes, de exterioris observantiae contenti, ut alumni ad Sacros Ordines ascendant, ultro votum dant placitum.

Iam ab hinc viginti annos, dum Episcopalibus Consiliis Puliensibus Praeses eram, instructiones habui circa Confessores in Seminariis Regionalibus operam dantes, quas ipsis communicavi, omnibus Regionis Episcopis maxime concordibus in adprobatione illarum instructionum quae in promovendis Seminariorum alumni in Sacris, viam strenue arctabant. Illarum epistolarum, diversarum circumstantiarum causa, copias amisi, at hoc carum roborem non minuit. Valde utile mihi videtur ut etiam hodie, immo et in posterum, in memoriam revocentur et adamussim observentur, pro animarum bono, tam ipsorum sacrorum administratorum, quam fidelium.

Tam pro hac gravi re tractanda, quam de aliis maioris momenti, ut habetur commune consilium, mihi videtur perutile esse, ut Rectores Seminariorum cuiuscunque nationis, periodice conveniant. Quamvis enim de colendis Seminariorum alumni multae datae sint leges et instructiones, tamen in earum interpretatione, non eadem est mens.

De cetero, ut omnis impendatur cura illorum a quibus pendet practice salus animarum, cum « sint providi cooperatores ordinis nostri » et ut maximam sollicitudinem in Seminariis adhibendam esse ad eorum formationem, praecipue interioris vitae sacerdotalis, facile conspicitur. Hae deficiente, inanis evadit omnis actus sacri ministerii.

Insuper ad hanc formationem magis magisque fovendam, mihi perutile videtur, auditis plurimorum votis Sacerdotum, eorum sacerdotales virtutes et sacerdotalia exempla, conspicere.

Ad hunc finem obtinendum, annuentibus votis, « *corde et animo* » expressis plurimorum Episcoporum, inter quos aliqui S. R. Ecclesiae Cardinales, propositum fuit novum « *Commune Confessorum Sacerdotum* ».

Iis votis perlibenter adhaeserunt vota plurimorum ecclesiasticorum virorum tam ex clero saeculari, quam regulari, ut patet ex variis publicationibus quas, in iis nobilissimis Cardinalibus, adhaeserit peccatis

Hoc et mihi videtur valde conveniens. Nam sicut in coelo exstat « *almus Sacerdotum chorus* » ab aliis distinctus caractere sacerdotali « *quad manet in aeternum* », sic a militanti Ecclesia, summe decet liturgice eos recognoscere, sicut distincte recogniti sunt, Commune proprio, in eorum festis, Apostoli, Martyres, Sancti Confessores Pontifices, Sancti Confessores sacro caractere non ditati, Virgines et Non Virgines.

Devota animi consideratione ex corde profiteor Eminentiae Tuae, cui fousa a Domino deprecor

Eminentiae Tuae
add.mus

ffi CORNELIUS SEN. CuccAROLLO
Archiepiscopus tit. Proconnesius

Eminentissime Domine,

Re mature perpensa, meae litterae dici 12 augusti 1959 Pontificiae Commissioni Anteparaeparatoriae pro Concilio Occumenico transmissae, urget me, si mihi licet, necessario, sequentia adiungere:

1. Mihi tarn personaliter, quam a multis de auditu, constat quod perplurima Cathedralium Ecclesiarum Capitula necnon perplurimi singuli Sacerdotes, usque nunc in recitatione divini Officii Veteri Vulgata, scilicet psalmis prout, antiquissima traditione receptis, in universali Ecclesia, utuntur. Id non conspiceretur, si novissima versio maiori parti Cieri placeret et clarior evaderet.

In paroecialibus functionibus et praecipue in vesperis dominicalibus et festivis, in Officio Defunctorum, fideles psalmos agnoscunt et cantant tantum uti a praedicta traditione recepti sunt. Perdifficile, mihi videtur, quod ipsi ad novam traductionem se aptent, ctiam eo quod musicae sacrae, a S. Pio X noviter instauratae, obstant novissima verborum mutatione.

Vesperae insuper, practice, ad praeparationem ad audiendum catechismum, quae auditio maximi momenti est, iuvant.

Notandum quoque est quod commentaria omnium Sanctorum Patrum et Doctorum, sicut totius Sacrae Scripturae, ita et psalmorum, iuxta editionem usque nunc receptam et a sacro Concilio Tridentino adprobatam, composita sunt iuxta ipsam Vulgatam ad cuius studium, summa cum diligentia, concordantiae biblicae redactae sunt, quae nullae evaderent, novis traductionibus receptis.

2. Anteacto tempore SS. Rituum Congregationi meam patefeci opinionem, auditis plurimorum Canonicorum et Sacerdotum consiliis, circa maioris hebdomadae novos ritus nocturnos institutos. Mihi responsum

dedit eadem S. Congregatio quod gravissimae essent rationes a me expositae pro eorum reprobatione.

De re morali est quaestio. Nam semper et ubique a sacris Pastoribus adhortatum fuit ut, peculiariter mulieres et puellae nocte domi degant, periculis moralibus instantibus, praesertim cum non raro longa, periculosa et saepe obscura sit via ad Ecclesiam accedendi, ut frequenter esse solet in paroeciis ruralibus et montanis. Hoe notandum mihi videtur, praeter alia quae practice facile intuentur.

Insuper Sacerdotes qui in Ecclesia, sacris intenti, pernoctant, inter quos saepe sunt parochi senes, debiles et qui habent plures paroecias, ultra vires defatigati, non possunt, summo mane, ut urget, confessionibus adsistere, non sine fidelium gravi incommodo et murmuratione.

Nonnulli Episcopi has rationabiles difficultates a parochis expositas, nolunt audire et dispensationem concedere, quam « pastoralis ratione » concedere possunt ut sacri ritus sero persolvantur. Pro uniformitate ubique servanda mihi videtur ut, vespertinis horis, iidem ritus ab omnibus perficiantur.

Devota animi consideratione ex corde profiteor Eminentiae Tuae, cui fausta a Domino deprecor.

Eminentiae Tuae
add.mus

ffi CORNELIUS SEB. CuccAROLLO
Archiepiscopus tit. Proconnesius

298

Exe.MI P. D. HYGINI M. NUTI
Episcopi tit. Pupianensis

Romae, 25 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Veneratam Epistulam Tuam dici 18 iunii, Prot. N. 1 C/59-2294, rite recepi ultimis diebus mensis iulii nuper elapsi, de qua grates quamplurimas Tibi rependo.

Ex parte mea, ominor ex corde bona et prospera omnia pro felici exitu futuri Concilii Oecumenici, iuxta mentem et desiderium Sanctissimi Domini Papae, et gratiae Dei auxilio plenam fiduciam habeo talem celebrationem valde profuturam esse tum ad Ecclesiae doctrinam quod

attinet, tum ad disciplinam et mores cleri et populi christiani quod spectat.

Quando felicem ideam celebrationis futuri Concilii considero et meditor, spes intima dulcis mihi arridet, et sponte ac perlibenter quasi me compellit exclamare cum verbis Ecclesiae: « Sursum corda! » Gaudemus omnes in Domino, exsulemus ac laetemur omnes una cum Beatissimo Papa nostro Ioanne, Cui Ipse Dominus talem celebrationem inspirare dignatus est ad magis propagandam gloriam suam et in bonum omnium fidelium tum Ecclesiae docentis tum discentis.

Nunc iam ad desiderium Tuum, Eminentissime Princeps, veniens, ut omni cum libertate et sinceritate communicem quaecumque pastoralis sollicitudo et zelus animarum mihi suggerunt, circa res et argumenta in futuro Concilio tractanda, proponerem:

1. Circa doctrinae capita

1. Ad finem perducere incceptum Concilii Vaticani de dogmatico decreto circa Ecclesiam, Corpus Christi Mysticum, quippe cum doctrina haec nostro saeculo ostenderit uberrimos posse sanctitatis fructus gignere, desideriis unionis, pacis, concordiae, fraternitatis, quae ubique sentiuntur atque sparguntur, respondere, necessitatem collaborationis omnium christianorum in Regni Dei extensione maiorem in lucem ponere, obligationem sanctitatis pro quolibet christiano extollere.

2. Profundiori studio subicere, decretum aliquod edendo, quaestionem de magisterio ordinario sive Romani Pontificis sive Episcoporum per orbem diffusorum; nam pluries obliviscitur etiam istos in huius magisterii exercitio ob quamdam peculiarem Divini Spiritus Sancti assistentiam speciali gaudere auctoritate.

3. Expositionem quamdam doctrinalem, uti iam pro variis capitibus in Concilio Tridentino factum est, de sic dicto sacerdotio laicorum. Tale quid mihi videtur posse viam praecludere multis erroribus et novas provocare publicationes quae doctrinam pro Ecclesia tam foecundam profundius investigent.

4. Cum sacrum matrimonium sat misere hodie pertractetur in periodicis, in spectaculis cuiusvis generis, in vita ipsa practica christiana, ita ut mundus totus hac de re falsis seminibus idearum germinet, decretum quoddam in quo et doctrina dogmatica et moralis de matrimonio dare confirmaretur, necnon dispositiones darentur ut maiore cum scietate praeparatio ad tantum sacramentum fieret; ita ut bonae familiae christianae societati redderentur, sat necessarium mihi apparct. Quoad ipsam liturgicam matrimonii celebrationem in ritu latino, forte

nimis premitur sobrietas, praesertim quando extra S. Missam, ut hodie toties accidit, fit sollemnitas. Possetne quid sollemnius, et nostris temporibus adaptatum, praescribi?

5. Cum materialismus et humanismus atheistici Ecclesiam omni ex parte minitentur, quaedam damnatio sollemnis de istis haeresibus sensum Ecclesiae et fidei veritatem de supernaturali oeconomia patefaceret.

A) Cleri

II. Circa disciplinam

Existimo:

1. Opportunum esse mutationem quamdam introducere relate ad aetatem canonicam pro diversis ordinibus recipiendis requisitam, praesertim sacrum presbyteratum quad spectat, nam aetas 24 annorum hodie nobis virum minime sufficienter maturum pro tanto onere praebet.

Inter ordinationem diaconalem de cetero et presbyteralem tempus posset longius introduci pro diaconatus exercitio sive in praedicatione fungenda sive in baptismo et eucharistia administrandis. Candidatus sic maturior et expertior ad sacerdotium accederet.

2. Iuvare sibi quaerere ad rem utrum vitae Ecclesiae possit utilitatem afferre reintroductio activa exercitii diaconatus necnon et aliorum ordinum diaconatu inferiorum.

3. Quaestionem de Breviarii adaptatione necessitatibus apostolicis hodiernis posse bonos fructus portare.

4. Quaestionem de habitu talari esse considerandam. An sit casus de reddenda eius forma magis respondente nostris temporibus ad abusus vitandos?

5. Tractandum problema sat delicatum et difficile de caelibatu sacerdotum qui e statu suo sublimi misere ceciderunt, ad videndum utrum Ecclesia, de filiorum salute Mater semper sollicita, posset medium invenire qui eos aliquo modo sublevet et cum Dea reconciliet, quin tamen ianua ulla aperiatur pro caelibatus relaxatione.

6. Cum problema vocationum sacerdotalium et religiosarum saepe non bene videatur exagitari, in iis praesertim regionibus ubi magna adest copia vocationum, ita ut dissensus multoties oriri possit inter Episcopos ceterosque quibus tale problema interest, cum non parvo vocationum damno, quaero utrum nihil posset de hac re sub aspectu disciplinari excogitari, ut omnia magis methodice, recte, iuxta Dei consilia procedant? Memorandum quoque esset problema de dioecesibus fere sine vocationibus, dum in eadem natione aliae dioeceses praedivites habentur.

B) Religiosorum

Desiderarem:

1. Decisionem aliquam circa accomodationem status religiosi nostro tempori; nam ideae sat diversae hodie agitantur quae vitae religiosae progressum in Ecclesia turbare videntur, uti v. g. nimia itinerandi facilitas, frequentes apud parentes et cognatos vacationes, publica fumigatio, spectacula audiovisiva, et ita porro.

2. Aliam aetatem canonicam pro professione perpetua sive sollemni sive simplici emittenda, et quidem aetatem maiorem quam 21 annorum, cum experientia satis nobis manifestet illa aetate iuvenem nondum satis maturum esse ad tantum iter carpendum.

C) Populi christiani

Puto:

1. Quaestionem de usu linguae vernaculae in quibusdam caeremoniis liturgicis, uti in sacramentorum administratione et in rituali benedictionum et exsequiarum, quae hodie tot in partibus sat acuta facta est, solutionem quamdam definitivam exspectare.

2. Quaestionem de lege ieiunii et abstinentiae attentionem mereri, cum multae hac de re nunc ideae confusae exsistant, ita ut practice illa lex non amplius servetur.

3. Legem ecclesiasticam de assistentia sacrificio Missae diebus dominicis et festivis aliter formulandam esse; nam hodie perplures huic praecepto die dominico satisfacere nequeunt. Nonne bonum esset ut si praeter praeceptum actuale, daretur ex parte Ecclesiae etiam sollemnis exhortatio, eo sensu ut qui die dominico satisfacere non potuerint, durante hebdomada contenti saltem una vice Sacra adstare? Et quid dicendum de quadam dierum festorum revisione, nam multi ob hodiernam vitam technicam nequeunt amplius omnes illos dies observare?

4. Cum post decreta tam benefica de confessione et communione frequenti inde a Sancto Pio X et aliis Summis Pontificibus data, clarius omnibus innotescat necessitas horum sacramentorum ad perseverandum in gratia, nonne fieri posset ut quodam modo fortius eorumdem sacramentorum receptio urgeatur, quam antiquitus a Concilio Lateranensi IV factum est?

Denique, si iuxta desiderium Domini Papae agere contingat de tam optata Unione Ecclesiarum dissidentium, puto non inutile adnotare hic, ex mea commemoratione 23 annorum in Proximo Oriente, personalem impressionem quam habui et adhuc retineo, quod scilicet non pauci ex ipsis orientalibus desiderant dictam Unionem cum Sede Apostolica, dum-

modo aptus excogitetur modus eandem fieri posse cum honore reciproco et pari satisfactione ex utraque parte. Bonum erit ad rem tenere praesentem illorum mentalitatem, id est, eos esse valde sensibiles ad honores, praesertim liturgicos; felices, quando eis tales honores conceduntur, aegre fcrentes et non parum inquietos, si illi honores eisdem denegentur.

Praeter vero orientales sic dictos orthodoxos, prae oculis haberi possent omnes dissidentes, qui communiter sub protestantismi nomine indicantur, et examinare diligenter, considerata ipsorum indole, quomodo facilius possent ad Ecclesiae sinum revocari.

Magno cum iubilo maximaque cum reverentia deosculor S. Purpuram Eminentiae Tuae Rev.mae, Tibique cuncta prospera et fausta ex corde adprecor.

Eminentiae Tuae Rev.mae
Add.mus oh.mus in Domino servus

ffi HYGINus M. NuTI
Episcopus tit. Pupianensis

299

Exe.MI P. D. ANTONII TANI
Archiepiscopi tit. Scythopolitani

Romae, 24 augusti 1959

Eminentissime Domine,

Argumenta, quae in Concilio Oecumenico inter cetera proponi possunt discutienda, mea humili sententia sunt sequentia:

I. Sacra Scriptura

Quemadmodum nova Psalterii versio facta est et a Pio XII f. r. approbata, item perutile videtur ut nova versio ceterorum quoque librorum tum Veteris tum Novi Testamenti perficiatur, vel saltem quae in usu est Vulgata emendetur, quia in nonnullis locis non reddit sensum textus primigenii seu originalis. Verbi gratia: *I Reg.* 13, 1; *Joa.* 21, 22; *I Cor.* 15, 51; *Phil.* 2, 11; etc.

II. Pontificate Romanum et Caeremoniale Episcoporum

Iam pluries his postremis temporibus *Rituale Romanum* revisum est et emendatum. Item optandum est ut similis revisio fiat *Pontificalis Romani* et *Caeremonialis Episcoporum*. Quidam enim ritus, v. g. consecra-

tio ecclesiarum et altarium sunt prolixiores ac nimis implexi. est ut ad formam breviorum et simpliciorum redigantur, quod in praxi hic Romae non semel factum compertum est.

III. *Missa lecta*

Ultimae preces sunt additio recentior, inducta ex peculiaribus Ecclesiae adiunctis. Optandum est ut non fiant additio perpetua, Missa non sit per se oratio, immo sacrificium impetratorium pro omnibus Ecclesiae necessitatibus. Dicto itaque *Missa est*, vel *Domino* ac data benedictione, Missa iam peracta est, quin opus sit Evangelic Sancti Ioannis et precibus superadditis.

IV. *Missa feriae V in Caena Domini*

Cum feria V in Caena Domini sit dies quo Sacerdotium institutum est, optabile videtur ex communi sententia ut facultas celebrandi, ante vel post Missam sollemnem, extendatur sine exceptione omnibus sacerdotibus, eo vel magis quod de facto, vel ex iure vel ex privilegio vel ex facultate non difficulter obtenta, plerique sunt qui celebrant et solum pauciores a celebratione exclusi manent.

V. *Sacerdotes apostatae*

Si res lugenda quod quidam non sint perseverantes, in casu tamen inconstantiae et praevaricationis, minus malum videtur ut discedant quam maneant in ordine clericali cum maiore superiorum et animarum. Et postquam discesserunt et vinculum contraxerunt, quod aiunt civile, ac filios genuerunt, eorum conditio fit peior et fere inextricabilior.

Prop.0da

clericalibus ummodDo

cipem locum obtinet Seminarium minus et maius. Ad hoe tamen opus est ut unaquacque dioecesis habeat fines ita extensos ut respirare queat ad vitam.

Eguidem parvis dioecesibus provisum est Seminariis Regionalibus, sed estne remedium optimum quod excogitari possit? Experientia constat longe *meliores* esse conditiones earum dioeceseon, quae integrum Seminarium possident. Sunt quaedam exiguae dioeceses, quae ultra centum abhinc annos nullum ex sinu suo expresserunt Episcopum.

Privatio Seminarii maioris, praeter alia inconvenientia, *est* fere interitus studiorum rerum theologicarum. Unde satius est malo mederi unione plurium dioeceseon quam institutione Seminariorum Regionalium, quae nun videntur adaequatum remedium. Cuinam denique praesertim prosunt? Dioecesi in qua condita sunt: ceterae manent sicut homo, qui ex duplici organo vitali (rene, pulmone) vivere cogitur. Salvo meliore iudicio.

Haec candide expressi; verum ista Pont. Commissio Antepreparatoria decernet utrum digna sint quae de *his* ratio habeatur necne.

Interim tota animi devotione Eminentiae Tuae Rev. mac me profiteor

addictissimum ac obedientissimum

ffi ANTONIUS TANI

Archiepiscopus tit. Scythopolitans

300

Exe.MI P. D. FRANCISCI BOTTINO

Episcopi tit. Sebasteni in Palaestina, Auxiliaris Taurinensis

Torino, 4 septembris 1959

Eminentissime Domine,

Ego subscriptus, cum sim pars Commissionis Diocesanae ab Eminentissimo Archiepiscopo institutae pro Concilio Oecumenico, *mea* vota expressi in relatione

301

Exe.Mr P. D. ANGELI ZAMBARDIERI
Episcopi tit. Sitensis, Coadiutoris c. s. Guastallensis

Guastallae, die 29 martii 1960

Excellentissime Domine,

Pertriste mihi est significare Excellentiae Tuae Rev.mae Exe.mum ac Rev.mum Dominum Iacobum Zaffrani, Episcopum Guastallae, du?s abhinc annos iacere paralyticum, eodemque tempore te certiorum facio me una cum Episcopis Aemilianae Regionis die 4 septembris 1959 responsionem, quae ad Concilium Oecumenicum pertinet, misisse.¹

Omni qua par est obsequio Excellentiam Tuam prosequor meque profiteor.

Excellentiae Tuae Rev.mae
 add.mum

ffi ANGELUS ZAMBARDIERI
Episcopus tit. Sitensis
Coadiutor Guastallensis

302

Exe.Mr P. D. GILBERTI BARONI
Episcopi tit. Thagastensis, Auxiliaris Bononiensis

Bononiae, die 7 septembris 1959

Eminentissime ac Reverendissime Domine,

Cogitanti mihi quid ad ven. litteras die 18 iunii a Te datas (1 C/59-2426) responderem, de rebus in futuro Concilio tractandis, multa observabantur:

Utrum multa tractare praestat, an pauca quae ad potissimas spectant nostrorum temporum necessitates? Universalia vel totius Ecclesiae, an particularia? Dogmatica, an pastoralia, an quae ad doctrinam sociale? Ecclesiae pertinent, ut ve uti « Summa » huius doctrinae constituatur? Internam Ecclesiae vitam (uti cleri et religiosorum constitutionem), an externam (uti rem sociale)?

Quad vero attinet ad Summi Pontificis votum, Eiusque hortationem

¹ Cf. Mutinensem, pag. 383.

ad preces effundendas ut Ecclesiae cum ea coniungantur quae unice est vera Iesu Christi Ecclesia, mea humilis sententia est, ne ipsa unio in discrimen adducatur, haud magnam partem rei dogmaticae tribuendam esse, nee Concilii Vaticani inexplicatum rerum ordinem resumendum.

Neque opportunum mihi videtur, in re sociali tamquam in re praecipua morari, quippe quae in asperas politicas quaestiones distrahi possit, atque, cum nonnullos populos, ut Asiaticos, non moveat, ad universam Ecclesiam non pertineat.

Pauca igitur puto esse argumenta in Concilio tractanda, attamen universalia, quae totius Ecclesiae rationem habeant, ac magis pastoralia, ad Ecclesiae vitam spectantia, quam dogmatica et socialia.

Duo quidem praedicta proponere ausim:

1. Ut in lucem maxime proferatur *ordo supernataturalis* doctrinae et vitae, cum iis omnibus quae consequuntur, *adversus naturalismum* omnesque eius significationes, et adversus naturalem vitae sensum. Oportet saeculum, ut ita dicam, exuere, et, in primis, diei Domini religionem promovere, familiae sanctitatem tueri, vitam gratiae et sanctitudinem *cleri* et religiosorum fovere.

2. Ut *causae universalitatis Ecclesiae*, non solum de iure sed etiam de facto, in Concilio consulatur, his potissimum temporibus, quibus verbum Domini extremos orbis fines attingit. Opus est igitur Ecclesiam, sapienti et utili consilio temporibus serviens, formas et historicas rationes ad omnes totius orbis nationes, et ad earum humanum cultum et mores accommodare.

Denique Eminentiam Tuam precor ut tenuitati consilii mei parcat, ac benigne fidem meam accipiat, qua profiteor me Summo Pontifici et Sanctae Ecclesiae oboedientissimum fore, nee preces omissum, ut inspirante Spiritu Sancto, cuius affiatu regitur Ecclesia, proximum Concilium Regno Dei provehendo efficaciter consular.

Ad Sacrae Purpurae osculum provolutus, maxima cum humilitate me profiteor Eminentiae Tuae Reverendissimae

obsequentissimum servum

ffr GrLBERTus BARONI
Episcopus tit. Thagastensis
Auxiliaris Bononiensis

303

Exe.Mr P. D. PRIMI GASBARRI

Episcopi tit. Thennesiensis, Auxiliaris Veliterni

Velitris, 26 septembris 1959

Eminentissime Princeps,

Litteris exceptis, quibus die 18 iunii, Prat. N. 1 C/59-2441, monebas ut Pontificio Coetui seu Commissioni Anteparaeparatoriae Concilio Oecumenico convocando « cum omni libertate et sinceritate, animadversiones, consilia et vota, quae pastoralis sollicitudo zelusque animarum ... suggesserint circa res et argumenta quae in futuro Concilio tractari poterunt » aperirem, diu multumque mecum reputavi quae sanctissimae religionis nostrae capita essent, in quae praesertim sacer ille ac summus Episcoporum Conventus animum intenderent.

Neque vero putavi, posse me, quamquam inter sacrorum Praesules minimum, ab iis declarandis quae animus sentiret, abstinere, cum de re gravissima agi intellegerem, ac populo christiano summe necessaria.

Quandoquidem autem omnis vitae meae ratio ac consuetudo ea fuit ut in rebus pastoralibus operam meam fere omnem a suscepto Episcopatu collocarem, idcirco commentationes ac meditationes meae ad unam tantum rerum religiosarum disciplinam respicient, certa spe fore ut alii gravissimi viri rem dogmaticam tractent atque exerceant, quam sive a Concilio Vaticano, sicuti schemata celeberrimi eiusdem coetus ostendunt, sive a Summis totius Ecclesiae Pontificibus, qui ab eo tempore extiterint, pro temporum atque locorum opportunitate iam fuse tractatam fuisse constat.

.Quae vero digna duxi ut ad Te scriberem, Eminentissime Princeps, haec, quae sequuntur, fere sunt.

1. Atque in primis hoc statuendum puto mundum universum, sive homines, eo tendere ut ex multis populis ac gentibus unum quid fiat. Quad tamen - sane dolendum - tum Ecclesiae placitis neglectis fieri, tum etiam spreto. Sunt quidem in Ecclesia Christi et vires magnae et ingentes, quibus si recte utamur, possint maximae christianae societati utilitates et commoda oriri. Fatendum tamen est in hac re aliter ac esset in votis cecidisse, ea fortasse de causa, quod quidquid esset virium in unum contractum non est, posthabitis interim docentis Ecclesiae vocibus, quae quid sui consilii esset quaque via incedendum, nulla ommissa occasione, declaravisset.

Cui rerum conditioni nonne mederi oportebit?

2. Quae hactenus prosecutus sum ad temperationem profecto Ecclesiae seu disciplinam pertinent, neque ullo modo fidei unitatem attingunt, quae Dei consilio salva et incorrupta manet. Ad unitatem vero agendi, cum maxime conducere puto quam Pius XII P. M. per Apostolicas Litteras « Mystici Corporis Christi » et extulit et promovendo inculcavit caritatem.

Hodie sane multum et « novitas » laudatur, et omnia incepta et instituta religionis ad aetatis nostrae placita accommodanda esse contendunt; non tamen asseveratione eadem affirmatur supremam sacratissimamque omnium aetatum legem Evangelio contineri atque caritatem vocari.

3. Quam per omnes Ecclesiae sanctae artus et vitam pervadere oportere, tanquam incendium per agros, omnibus apertum est. Aliqua tamen pro rerum usu, quoniam sum consecutus, breviter exponam.

a) Principio, necesse esse existimo ut Sacerdotes omnes, sive saeculares, sive regulares, qui non modo alieno animo aliquando agunt, sed etiam discordia et contentione, summa conspiratione et consensu procedant.

b) Deinde curandum esse censeo ut omnium Sacerdotum cuiuscunque conditionis et ordinis, ea sit societas et coniunctio consiliorum ut quasi cognatione quadam inter se contineantur. Quod facilius fieri posse puto, si iidem aequae per omnes dioeceses distribuantur; si bonis Ecclesiae aequius omnibus frui liceat; si Sacerdotibus facultas detur immo condicio fiat, perpensis locorum adiunctis, una simul degendi: communi enim vita, multorum Sacerdotum salus, amoto solitudinis periculo, continetur.

c) Tum opus est clerus, non modo saecularis - quod nemo dubitat - verum etiam regularis, cum Episcopis operam diligentissime societ: saepissime enim, iure exemptionis abusi, regulares in ipso Dioecesium territorio ita agunt ac si nullus prorsus ibi Episcopus exstet.

d) Id etiam cogito: debere nempe Sodalitates religiosarum mulierum praesto esse sacris dioecesium moderatoribus, in singulis Curiis seu parochiis.

e) Postremo, Ecclesiae sanctae commode fieri arbitror si eorum, qui sacris Ecclesiae Congregationibus, Dioecesibus et Curiis praesunt, certa aetas definiatur, ultra quam progredi non possint in gerendis muneribus, nisi paucis exceptis gravissimisque de causis: solet enim provecior aetas plerumque animos deprimere, obtundere ingenia.

Item existimo praesentem Dioecesium Suburbicariarum - quarum una sive territorio sive populi frequentia est inter Latiales Dioeceses, post Romanam Sedem, amplissima - gubernationem, parum esse

aetati nosttae accomodatam. Episcopi emm, quibus cteditae sunt eae Dioeceses, plerumque debent abesse, quippe qui, gtavissimis Romanae Curiae negotiis impigte dediti, in administtandis Ecclesiis, quarum sunt Pastotes, parum temporis et industriae ponete queant.

Quae supra exposui tandem paucis comptehendens, ita censeo: exlgete haec tempota non solum ut singuli Sacetdotes sanctitatis mento niteant; sed etiam postulate ut omnium viribus in unum collaus, cettamen, quod manet, ineatut. Ceterum, sacri ac summi Concilii esse pressius definite quibus viis, modis, attibus, remediis id Ecclesia consequi possit.

En babes, Princeps Emincntissime, quae mcditanti mihi obvia occurrerunt, quidve de singulis sentiam.

Quibus Tecum communicatis, ea qua par est reverentia et obsequio sacratissimam atque pteclatam Purputam tuam deoscolor, id summa pietate a Dea optimo Maximo petens ut Ecclesiae Suae praesentissima ope adsit.

ffi PRIMUS GASBARRI
Episcopus tit. Thennesiensis
Auxiliaris Veliterni

304

Exe.Mr P. D. ARRIGI PINTONELLO
Archiepiscopi tit. Theodosiopolitani in Arcadia

Romae, 31 augusti 1959

Eminentissime Princeps,

Pergtatum mihi et honorificum valde est Eminentiae Vestrae Revetendissimae litteris sub N. C/59-2442 die 18 iunii signatis, sententiamne haberem an vota pro bono Ecclesiac suggerenda expetentibus, respondete.

Lubenti animo officio functus, impensos animi sensus Eminentiae Vestrae Revetendissimae ptofitetur

ARRIGUS PINTONELLO
Archiepiscopus tit. Theodosiopolitanus in Arcadia

Quoad dogma

a) Veritas Unitatis Corporis Christi tamquam fundamentum primum Christianae Religionis habenda est.

Tota eius essentia et vis inde oritur; ipsaeque hodiernae societatis dissentiones optimam ex eius cognitione et in praxim deductione solutionem habent.

Plerique tamen Catholici nullam prorsus notitiam vel omnino confusam de hac veritate retinent.

Quam maxime necessarium proinde videtur ut in scholis theologicis catholicum dogma ex hac veritate enucleetur et huiusmodi doctrinae explicatio in populari catechesi pro posse tradatur.

Quoad liturgiam

b) Populus christianus quasi ubique terrarum, significationem et symbolismum rei liturgicae plane ignorat.

At christiana vita tantum in profunda et practica cognitione veritatis theologiae in Liturgia contentae fundari potest; quo fit ut generalis et adaequata instructio liturgica Christifidelibus praeprimis impertienda sit.

Quoad vitam paroecialem

c) Paroecialis vitae anima *Oratorium* est.

Simul ac pubertatem attingunt, iuvenes Ecclesiam et religiosam praxim relinquunt; repentinaeque huius aversionis ratio esse videtur desuetudo ipsa conversationis et amicitiae quae priori aetate quam maxime Sacerdotem inter puerosve vigeant.

Quapropter easdem putamus aptioribus crebrisque modis in ipso pubertatis limine et deinceps fovendas esse.

Nostra quidem sententia est peculiarem aptioremve huius Apostolatus modum idipsum esse qui in *Oratorio et per Oratorium* tradi possit.

Oratorium proinde in omni paroecia constituendum est, clericive convenienter et apte imbuendi in pastoralis Theologia hac institutionis ratione; eo vel magis quam *Oratorium* Christifidelium partem eam amplecti potest quam Actio Catholica numquam forsitan attinget.

Quoad disciplinam cleri

d) Sacerdotes et praesertim parochi inibi adsignentur ubi necessitas expostulet, quin origo et dioecesis ipiusmet sacerdotis consideretur.

Inopportunum omnino videtur quasdam dioeceses multa copia abundare Sacerdotum nullo munere gravatorum, cum finitimae dioeceses magna afficiantur pastorum penuria pro suis quaequae paroeciis.

Capitula Cathedralia reformentur

- e) « Senatus » Episcopi videtur sic componi posse:
- Vicario Generali et Cancellario Curiae;
 - Rectore Seminarii et Delegatis Actionis Catholicae;
 -

discrimina, ratione munerum a Sancta Sede mihi commissorum, familiariter novi, id est:

1. De iuvenum, qui ad clericalem statum adspirant, institutione.

2. De nimia necessitate urgente ad Ecclesiae opus in re cinematographica, radiophonica, maxime tamen televisifica.

Etenim, circa eas quae super indicantur quaestiones, animadversiones et vota Pontificiae Commissioni Anteparaeparatoriae pro Concilio Oecumenico reverenter praesentibus litteris demandare audeo.

Precibus iugiter ad Divinum Spiritum fuis Dominum Apostolicum, futurum Concilium et navitatem supradictae Commissionis etiam atque etiam commendans, Eminentiae Tuae Sacram Purpuram deosculor atque meipsum Tibi addictissimum ac humilem servum profiteor

183 MARTINUS IOANNES O'CONNOR
Episcopus tit. Thespiensis

Pars I

De iuvenum, qui ad clericalem statum adspirant, institutione

1. Ab Ecclesiae primordiis maximae curae erat sacrorum ministerum selectio atque institutio et nemo est qui non videat summi momenti esse - statim utique post capitum doctrinae christianae defensionem - iuvenes ad statum clericalem adspiraturos ita praeparari ut apostolico more scientia et virtute adornati idonei ad Regni Dei dilatationem evadant.

A tempore illo praesertim, quo Sacrosancta Tridentina Synodus verae reformationis opus in Ecclesia promovit ac propagavit, levitarum institutio opportunis gubernatur legibus, postvenientibus saeculis decursu usque ad nostram aetatem in melius mutatis et auctis.

Videtur tamen quod nostri saeculi agilitas, divitiarum cultus, profanarum scientiarum progressus, scholarum laicitas, ac familiaris vitae et publicae moralitatis periclitatio tam profunde societatis conditionem mutaverunt quod traditionales institutionis clericorum rationes minime sufficientes inveniuntur. Idem novas necesse videtur quaeri vias ad vocationes promovendas ac suscitandas, nec non conservandas et protegendas.

2. Maxime etenim conveniens videtur ut tam magni momenti quaestio a futuro Concilio Oecumenico accurate examinetur, scientia factum experimento collecta.

Et praesertim sequentium status quaestionum praeparari et Patribus Concilii ad deliberandum proponi oportet:

a) De vocationibus sacerdotalibus promovendis et rite educandis inter pueros iuvenesque, nempe in familia, in scholis, in spectaculis, in religiosa instructione, in coetibus et associationibus catholicis, in exercitiis spiritualibus et ceteris.

b) De ratione vitae in seminario, nempe de superiorum seminariorum congrua ad munia obeunda praeparatione, maxime eorum quos directores spirituales dicunt; de alumnis ad virtutes, etiam quae honestatem naturalem spectant, promovendis atque ad zelum pastorem - christianae prudentiae ac oboedientiae erga Ecclesiam ope formatum - excitandis; de eorum sanitate fovenda.

c) De ratione studiorum id est de sanae doctrinae in theologia dogmatica et morali et in re biblica in universitatibus et in seminariis dispensatione, de rationali introductione disciplinarum quarum cognitio nostris temporibus sacerdotibus ad recte de rebus publicis, de socialibus permutationibus et de vita culturali diiudicandum est necessaria; de exercitiis practicis curricula studiorum adiungendis.

3. Tamquam personalis experientiae fructus sequentia vota, re coram Deo perpensa, in hac promere audeo salvo meliori iudicio:

1) ut scholae seu cursus pro superioribus Seminariorum promoveantur;

2) ut curriculum studiorum can. 976 requisitum longius producat;

3) ut aetas qua sacer praesbyteratus ordo conferri potest (can. 975) amplius prorogetur;

4) ut ea quae can. 1380 mandata sunt clarius, efficacius atque normative declarentur.

Pars II

De maxima necessitate urgente ad Ecclesiae opus in re cinematographica, radiophonica, maxime tamen televisifica.

1. « Miranda prorsus technicae artis inventa » (Litt. Enc. *Miranda prorsus*) maximum aetate nostra incrementum acceperunt: praecipue autem cinematographicae, radiophonicae ac televisificae artes.

His positis:

1) Nemo est qui non videat quomodo haec inventa conferri possint ad veritatis divulgationem, ad fidei propagationem atque ad morum rectam normam instaurandam.

Oportet ergo sive eos qui rei publicae moderantur, sive qui his technicis artibus praesunt - quae valde conferunt ad singulorum et hominum communis cogitandi agendique modum - monere circa earum christianum usum.

2) Non solum maximae utilitates, sed persaepe maxima pericula oriri possunt - et re vera oriuntur - ex technicis cinematographica, radiophonica et televisifica.

Doctrinae enim perversae de moribus privatis et publicis, deque re familiari et sociali disseminantur, praecipue per cinematographum; materialismus practicus praeterea divulgatur etiam in pueros et iuvenes.

Clerus etiam a vita guae sacerdotem decet non raro distrahitur usu inconsulto spectaculorum guae in domus ipsas religiosas ingrediuntur.

Necesse est ergo clerum et fideles moderari ad rectam spectaculorum selectionem iuxta Ecclesiae doctrinam et praecepta.

3) Novi apostolatus genus urget clerum atque fideles qui actioni catholicae aliisque associationibus operam dant, sive ut stationes radiophonicas vel televisificas vel auditoria cinematographica promoveant aut sustineant.

Non parvi momenti enim « sunt partes sacerdoti concreditaе, ut in ceteris apostolatus campis, etiam in hoe Ecclesiae necessario opere, quod evulgandarum rerum inventa respicit, cum promovenda, tum in usum adhibenda » (*Miranda prorsus*).

Permagni momenti videtur ergo rectas normas clero et Christifidelibus impertire circa hunc apostolatatum promovendum.

2. Summi Pontifices Pius Pp. XI, Pius Pp. XII et Ioannes Pp. XXIII f. r. sollemnibus documentis editis hac de re multa sapienter decreverunt,¹ in omnibus gentibus cgregium opus a fundamentis erigendo, ipsa Sancta Sede advigilante et favente, ad pravas cinematographicarum imaginum series, televisifica spectacula et radiophonicas auditiones exstirpandas, bonasque fovendas.

Ita in unaguague natione promota sunt: Consilia Antistitum ad hanc rem scrutandam ac advigilandam; Ecclesiastica Officia « eo consilio instituta, ut guidguid in re cinematographica, radiophonica, televisifica a catholicis agitur, dirigant rectogue ordine componant » (Motu proprio *Boni Pastoris*); Collegia auditoriorum cinematographicorum Ecclesiae auctoritati obnoxiorum; sodalitates auditorum spectatormgue catholicorum et multa alia.

¹ Prns PP. XI: Epistula Encyclica *Vigilanti cura* (*Acta Ap. Sedis*, vol. XXVIII, p. 249 et ss.). Prus PP. XII: Litterae Encyclicae *Miranda prorsus* (*Acta Ap. Sedis*, vol. XLIX, p. 765 et ss.); *Adhortatio* ad Episcopos Italiae de re televisifica (*Acta Ap. Scdis*, vol. XLVI, p. 56 et ss.); *Instrttctio* S. Congregationis de Religiosis «de apostolatu in re cinematographica exercendo» die 11 maii 1953 data; *Instructio* Pontifici Consilii rei cinematographicae praepositi ad Episcopos Italiae, die 1 iunii 1953 data. IoANNES XXIII: Litterae Apostolicae motu proprio *Boni Pastoris* (*Acta Ap. Scdis*, vol. LI, p. 185 et ss.).

Sufficit ad amplitudinem apostolatus huius generis extollendam dicere nostro tempore transmissiones radiophonicas catholicas a circa 5000 stationibus radiophonici diffusas esse, televisificas autem a circa 1500.

3. Attamen rapidissimus hac in re eventuum fluxus atque artis technicae minime desistens progressus, cum novas quotidie difficultates proponant, nova remedia poposcit ad periculum, graviorem quam scholarum saeculo elapse ad laicorum mores reductio, exsuperandum.

Itaque inter maioris momenti quaestiones, quae Patribus Concilii Oecumenici supponuntur, procul dubio nostram « de tate urgente ad Ecclesiae opus in re cinematographica, radiophonica ac televisifica » ponere oportet.

Sequentia praesertim argumenta in hac materia mihi in Conct^T¹⁰ perutiliter tractanda videntur:

1) Ut perniciosus nostrorum temporum error (degradationis hf." manae consortionis causa et radix) quo asseverant ad integritatem¹ bertatis in societate ius quidquid effingendi propagandique - etiamst contra rectos mores, rationem sit et fidem - pertinere, condemnetur et sana catholica doctrina explanetur circa veram artium divulgationisque cogitatorum libertatem, caritate et recta ratione moderatam.

2) Ut ipso iure prohibeantur spectacula quae religionem aut mores impetunt (cf. can. 1399, n. 3) et Christifidelibus grave imponatur officium sese in hac re Ecclesiae monitis conformare.

3) Ut Officiorum Ecclesiasticorum rem cinematographicam, phonicam et televisificam moderantium, conatus et incepta ab Episcopis, sodalitatibus catholicis ac fidelibus omni ope auxilientur et faveantur.

4) Ut clerus perfecte planeque eruditus sit de actione pastoralis ad mala spectacula devitanda, bonaque fovenda; ipse tamen neque omntno a spectaculis (quae vitae culturali pattern constituunt) arceatur, minime sibi convenientibus assistat, sed recte se gerat ita ut « eius prudentia, temperantia, necnon recta officiorum conscientia in exemplum Christifidelibus omnibus refulgeant » (*Miranda prorsus*).

ffi MARTINUS IoANNES O'CoNNOR
Episcopus tit. Thespiensis

306

Exe.Mr P. D. RAPHAELIS MACARIO

Episcopi tit. Tiberiensis, Suffraganei Albanensis

Albani, die 28 mensis augusti a. 1959

Eminentissime ac Reverendissime Domine,

Summi Pontificis desiderio obsequentissimus, humillime nonnullas observationes expono quae extabunt, puto, alicuius utilitatis pro Concilii argumentis apparandis.

Ubique notatur sacerdotum penuria. Sic profecto se res habet. Sed quantum experientia pastoralis mihi suggerit, potius quam cleri penuria, deploranda est illius vitae interioris deficientia.

Generaliter in eo deest spiritus orationis-sacrificii et oboedientiae, ita ut fit inutile instrumentum, in manu Ordinariorum, ad apostolatam. Urget cleri reformatio pro bono animarum, ne eiusdem ministerium eliciatur sterile, et in contemptum incidat fidelium.

Ad consulendum vero spiritualibus populi christiani necessitatibus, singillatim diebus festis, praestent religiosi, de mandato Pontificis, spirituale ministerium dioecesis quae auxilio indigent, prout Ordinarii postulant.

Quoad vitae christianae relaxationem, quae ubique terrarum notatur, praeter dissolutam praesentis temporis consuetudinem, haud parum influit inordinatus agendi modus paroeciarum, vel sacerdotum qui ministerio animarum vacant; nam dum in una paroecia vel ecclesia prohibentur aliqua, in alia tolerantur; et quae praedicantur super pulpitum, vel poenitentibus suggeruntur in actu confessionis, in aulis paroecialibus destruuntur, et haec est causa fidelibus se conformandi saeculi illecebris.

Sciant apprimae fideles per ministerium verbi, fidei veritates et leges morales, deinde sacerdotes, absque perniciosis transactionibus, curent earum integram observantiam ab illis.

fB RAPHAEL MACARIO
Episcopus tit. Tiberiensis
Suffraganeus Albanensis

307

Exe.MI P. D. RAPHAELIS A. PALAZZI

Episcopi tit. Thignicensis

Die 28 augusti 1959

Eminentissime Pater,

Paucis ante diebus pervenerunt ad me litterae Eminentiae Tuae ex Vaticano datae sub Prat. N. 1 C/59-2452 easque magna cum veneratione perlegi et nunc proprio responsum reddere.

Cardi mihi est desideriis Sanctitatis Suae plene satisfaccre, sed temporis angustiae, infirmitas qua crucior, locus remotus a conventu ubi degere consuevi impediunt quominus hunc laborem conficiam sicut amor et reverentia erga communem Nostrum Sanctissimum Patrem expostulant.

Quam ob rem venia sit mihi, si pauca tantum ex tam magna et multiplici materia, quae a Concilio Oecumenico pertractanda ac discutienda erit, hoc meo humili scripto tetigi.

Melius facient tot sancti Episcopi me maiore peritia ac prudentia praediti.

Sacrae Purpurae oram deosculans benedictionem humiliter imploro.

ffi RAPHAEL ANGELUS PALAZZI
Episcopus tit. Thignicensis

I. *De latino sermone in Sacra Missae Liturgia et in Divini Officii recitatione a clericis usurpando.*

Ecclesia, quae diversitatem gentium in confessione eiusdem Fidei adunat unamque elicit Dei familiam ac Christi regnum, aequum est, ut in sacra sua liturgia uno, universali sancto utatur proprio latino sermone, quo firmiora vincula inter omnes Ecclesias in fide et pietate actionum servantur.

Igitur in Sancto Sacrificio atque in recitatione Divini Officii a Clericis latinis nonnisi latina adhibeatur dictio qua Dei Ecclesia ad altare coelestis Hierusalem imaginem referat, in qua Angeli et Sancti una vore: « Sanctus et alleluia » in aeternum decantant.

Ita pariter lingua latina describi pergat « Acta Apostolicae Sedis ».

II

Usus enim linguae vulgaris, quae <li-versa est pro <li-versitate gentium unitati Ecclesiae Romanae, quae omnium Ecclesiarum mater ac magistra merito habetur, fovere non potest quin etiam non semel <logmatum veritatumque integritati noceat et vel ipsis diebus nostris periculum non absit ut ecclesiae nationales et novae sectae oriantur. Quam ob rem magis magisque in omnibus seminariis Ecclesiae latinae iuvenum animi latino sermone excolendi sunt nee audiendi qui huius sanctae linguae proximum exitium praedicant.

Inter Missarum tamen celebrationem curam animarum gerentes diebus praesertim dominicis et festis praecipuas partes Missae per se aut per alios proprio populi sermone explicant, quod D. Augustinus tempore suo lingua rustica seu punica se fecisse testatur: ita plebs ipsa particeps in sacrificio erit, sed plus medullis cordis quam labiis vocis in unione cum Christo et sacerdote.

Fidelibus Christi magnae utilitati procul dubio erit usus parvuli Missalis cum vulgaris dictionis translatione.

In Rituali ac Vespicali vulgaris sermo potius usurpetur, praesertim in Sacramentorum administratione et Vesperarum cantu, item in recitatione Officii Parvi B. V. Mariae.

Recitatio Oileicii Divini in lingua vulgari magis profutura videtur Sanctimonialibus omni cognitione sermonis latini ieiuniis.

IV. *De vita communi ad spirituale bonum clericorum promovenda.*

Ut clerus praesertim urbanus cum religione vitae sanctimoniam componat ac propinquorum fcminarumque contubernii et familiaritatis, quae Christifidelibus suspensionem saepe creant, occasiones periculaque vitent, vita communis seu umbratilis Religiosorum vita suadetur, in qua Vicarius Foraneus aut etiam Parochus victu communi eodemque cultu et tecto utens suos Coadiutores ad apostolicae vitae doctrinaeque disciplinam diligenter erudiat. Ita ad sacerdotalia munera obeunda via sternitur ac munitur.

In vita communi facile est se Ecclesiae sapientissimis normis conformare, quae varia sacerdotalis pietatis exercitia praescribit, quae assiduam cum Deo coniunctionem efficiunt ac tuentur uti sunt sacra quotidie habenda meditatio, pia ad Divina Tabernacula visitationes, marialis Rosarii recitatio, diligens sui ipsius recognitio per conscientiae scrutationem.

Clerici gravi officio erga Ecclesiam tenentur horarias preces recitare.

... In oratione, quae vita Ecclesiae maxime exprimitur post ^{M'}issae sacrificium principem locum tenet Divinum Officium seu septem horae canonicae quae in Breviario continentur.

Nostrae vero aetatis Dei ministri externa actione distend ac continuis curis in iuvenum institutione ac catechetica doctrina libus tradenda aliisque muneribus absorpti iam tempus modicissimum eis superest quo se Divini Officii longiori recitationi dedant.

Huic necessitati S. Pius Pp. X, mederi volens reformationem Breviarii aggressus est maioremque in animo cogitabat. Cum porro tudines et difficultates in cura animarum in dies admodum percrevermt, reformationis amplioris necessitatem sentimus, ut Officii Divini digne, attente ac devote persoluta fiat Sacerdotibus non pondus se spiritualis alimenti fons.

Recitentur continuo novem Psalmi pro Matutino cum uno versiculo et tribus lectionibus, quarum duae ex S. Scriptura et tertia Sancti, cuius festum agitur; haec tamen sit brevis summa lineamenta describens, historicis criticis documentis imprimis comprobata.

Diebus Dominicis vero tres lectiones sint ex Patrum homilia desumptae cum parva Evangelii introductione. Omittantur, si placet, sponsoria breviora, Capitula et preces reducendo quoque numerum Anaphonarum Hymnorumque: norma aliqua esse nobis potest Breviarium quod S. Cruds dixerunt, tempore Clementis Pp. VII.

Amplior Divini Officii recitatio choralis relinqui potest Monachis et Religiosis potissimum vitae contemplativae addictis, qui ore horas decantare pergant secundum Ps. 118 « Septies in die laudem dñi Tibi ».

Sanctimoniales convenit ut in choro vulgari translatione utantur.

De habitu clericorum

In domo paroeciali et in Ecclesia vestem talarem a Clericis gestari maxime Sed cum vestis talaris a Codice nullo modo praescribatur, sed eccl:siastica tantum a laicali distincta, Ordinariis eiusdem regionis cultas sit eam permittendi formam quae hodiernae vitae sociali magis convenia:: tamen niger aut albus in regione magni caloris.

Multis locis iam convenientissima habetur forma habitus, quam dicunt Clergyman.

quae non superet amplitudinem unius parvae hostiae, ndicula potius quam alicuius utilitatis diebus nostris facta est.

in sacris Ministris cultus capillorum sit simplex. Divus Hieronymus gravissimis verbis Clericos Urbis reprehendebat qui foeminarum more comam colebant molliter incedentes cum titulo super caput et ocreis stridentibus.

Parochi

Ius nominandi et constituendi parochos competit Ordinario loci. Coram examinadoribus examen de doctrina subeant candidati, remisso iudicio de aliis requisitis qualitatibus ad Episcopum, qui in iudicio ferendo prae oculis habeat non tantum doctrinae rationem sed etiam omnium qualitatium quae ad paroeciam vacantem rite regendam requirantur: sublato omni concurrendi onere.

Quamvis Parochi non constituentur ad tempus determinatum, tamen iusta de causa prudenti arbitrio sui Episcopi attentis peculiaribus adiunctis, auditaque sui Consilii seu Capituli sententia, si hoc exigit Christifidelium bonum commune, removed sine ullo processu possint.

Parochus ius habet ad praestationes quas ei tribuit vel probata consuetudo vel legitima taxatio. Attamen meminerint sacri Ministri, viri delecti e populo ac divinae participes potestatis, iam non sibi vivendum aut familiaribus suis, sed caritate erga omnes prorsus flagrare eos oportere.

Caveant insuper ne suis ipsorum sacri ministerii vicariis seu coadiutoribus cotidianis victui et dignae sustentationi necessaria desint. Neque ex mente eorum decadat Parochos gravi officio teneri impedendi superfluos fructus pro pauperibus aut piis causis. Animarum pastores nullo utilitatis suae studio permoti Christo et Ecclesiae generosi ac fideles deseriant, non rei nummariae sed animarum emolumenta quaerentes; neque reconditam pecuniam sibi asservent cum tot egeni fame pereant.

Ex paroeciis eiusdem Dioeceseos aliae sunt ditiores et quamplures Domini administri, sive in urbibus sive maioribus in paroeciis, ampliores redditus ex celebratione Matrimoniorum, Funerum et ex aliis sacris functionibus ac fontibus percipiunt et abundantiores eleemosynas ex Christifidelium oblatione obtinent; cum e contra, vel hisce temporibus nostris non desint Curiones in montanis aut remotis parvis pagis, quos in egestate reapse vitam degere probe scimus. Quam ob rem ex abundantiore copia bonorum, quae ad ditiores Parochos pertinent, ab Episcopo pars aliqua subtrahatur fratrum seu pauperiorum Curionum inopiae sublevandae adhibenda.

Cum quis Parochorum ob longevam aetatem aut varias aegritudines, quibus eius vita cruciatur impar ultra oneri ferendo factus est, curet

Episcopus ut renuntiationem ei proponat prospiciens tamen eius debitae substationi atque habitationi, constituta pro eiusmodi inhabilibus Dei Ministris illa providentiali opera quam « pensione » vacant, ne postquam pro servitio Ecclesiae portaverunt pondus diei et aestus, inopia et fame misere perire cogantur.

In celebratione Matrimonii aut in persolvendis funeribus una sit *ta>a* pro omnibus eadem, sublata quacumque singulari distinctione primae, secundae et tertiae classis; eadem adhibeatur in Ecclesia sollemnitatis et pompa pro omnibus christifidelibus, qui pari iure filii, eiusdem Patris qui in coelis *est*, vocantur.

Gratuitum ministerium non denegetur iis qui solvendo pares non sunt, quia vera paupertate laborant.

Dum materialismus atheus de die in diem magis invalescit ac periculum impendit ne christianorum multitudines a salutis portu abducantur, iuvat maioris unionis et caritatis vincula inter utrumque Clerum Saecularem et Regularem adstringere.

Ne igitur dubitent animarum Pastores quoscumque Sacerdotes ex Sodalitate Religiosa in auxilium advocate sibi in labore socios adsciscere. Religiosi e parte sua sollertem operam adiutricem non recusent in praedicatione, in confessionibus audiendis atque in aliis sacris functionibus pro populo peragendis.

In communi certamine adversus Christi atque Ecclesiae hastes viribus unitis incedendum neque inter Christi commilitones avaritiae, invidiae aut acrimoniae sit locus.

In paroeciis praesertim urbanis, in quibus christifideles numero nimis creverint eorumque cura difficilior, quam decet, evaserit, neque Pastoribus iam possibile sit suas oves cognoscere, peropportuno erit, facta dismembratione, novas cum seu paroecias constituere. Bonum est enim ut Pastor domus christianorum visitet, et non semel tantum in anno, ut cognoscat oves suas et ipsae cognoscant eum.

In excitandis tamen novis Dei domibus atque paroecialibus aedificiis vitandum est ne sumptuosa magnique pretii sint quasi cathedrales aedes atque episcopales domus.

Multiplicentur potius aedificia seu asyla pro infantibus, quorum cura sacris Virginibus seu Sororibus concedatur; loca recreationis pro pueris atque puellabus, quae oratoria iam inde a S. Caroli temporibus dici consueverunt; aulae pro coetibus aut conventibus Actionis Catholicae, et alia eiusmodi pro operibus beneficentiae ac christianae institutionis. In novis constructionibus cum decore artis resplendeat paupertatis simplicitas.

Maior sollertia ac diligentia in dividendo fidelibus sacrae doctrinae

pabulo in animarum pastoribus desideratur, ne oves Christi esuriant, neve parvuli panem petant et non sit qui frangat.

In unaquaque regione seu natione ab Episcopis in annali suo conventu seligantur aliqua practica compendia vel summaria, quae tamquam itineraria Parochis et Coadiutoribus in promptu sint in praedicatione ad populum novae hodiernae eius menti et necessitati magis accommodata.

In praedicatione ad populum sint examinata et casta eorum eloquia (*Ps.* 11. 6; *Ps.* 17, 30), aliena a rebus novis et politicis, ad utilitatem et aedificationem populi, annuntiando eis vitia et virtutes, poenam et gloriam cum brevitate sermonis, quia verbum abbreviatum fecit Dominus super terram. (*Rom.* 9, 28).

Hodierni christiani nostri rudes doctrinae et vitae cristianae sunt facilis praeda atheismi et materialismi; quo pacto bonus Pastor compressis manibus suas oves ecclesiam et Sacramenta deserere ac communistarum retibus irrectiri respiciet? Nisi huic periculo obsistant Pastores nulli labori parcentes ut omnes christiani erudiantur doctrina catechetica seu christiana, oleum et operam perdent, neque mirentur si videant populum suum, omissa patrum fide, ad hostium societatem transire.

Vocationes ad statum Ecclesiasticum pauciores sunt quam in dies crescente necessitate animarum ministerium exigit et in pluribus Dioecibus iam Parochorum numerus insufficiens ponderi ferendo, hinc plures paroeciae vacantes remanet cum quanta animarum detrimento nemo non videt. Nonne aliqua consideratione digna videtur illorum opinio qui huic paucitati remedium proponunt in constitutione Diaconorum, qui lege coelibatus non constricti in aliquo loco apto praeparentur debita formatione et instructione, cuius primum locum teneat illa catechetica, ut possint evangelium et sanctam doctrinam digne et competenter populo annuntiare, et nonnulla Sacramenta administrare, curae Ecclesiae et domus prospiciendo?

Suscepto Diaconatus ordine, semper maneant ad nutum Ordinarii, qui de eis disponet pro labore paroeciarum meliore et magis convenienti, quo possibile est modo, sub directione tamen et vigilantia loci Vicarii aut Parochi: hoc modo daretur facultas Sacris Ministris Altaris in communitate vivendi. Diaconi vero artem aliquam quam didicerint, in quantum commode fieri potest, exerceant.

Neque improbanda videtur illa forma apostolatus inter laboratores seu Operarios in qua plures Sacerdotes, viri tamen singularis pietatis et prudentiae, sub directione alicuius Superioris simul conviventes veluti in communitate religiosa, laborent ftdeliter et devote, ita quod sanctae orationis et devotionis spiritum non extinguant, cui debent cetera deservire. Ita de mercedc laboris, sicut Paulus Ap., pro se et suis confratribus cor-

poris necessaria recipiant sicut tamen decet servos De_i. Per saltem horas in die orationi instabunt atque omni prudentia et caritate consuetudinem et societatem cum aliis operariis fovere curent ut possint sensim eos ad meliora consilia reducere.

Summa tamen reverentia atque oboedientia venerentur suum Episcopum parati semper stare eius mandatis in omnibus.

Episcopi eiusdem gentis et nationis semel in anno convenient ad conferentias episcopales habendas, sicuti iam a plurimis annis in Germania fieri consuevit ab Episcopis totius imperii in suo annali conventu Fuldae ad sepulcrum S. Bonifacii.

In quo annali coetu a Venerabilibus Praesulibus, Dei amore morumque procuranda salute unice ductis, fiat examen de statu actuali suae cuiusque Dioeceseos, de difficultate et necessitate in qua versatur, de novo proposito rectius prospiciendi salutis sui gregis, de vallo seu aggere irrumpentis atheismi et materialismi dictaturae opponendo, necnon Parochis cunctisque animarum curam habentibus per diversa officia sacerdotalia terendum iter commonstrent, ut quorum una est fides mentium una sit quoque pietas actionum.

Episcopi denique, quisque in sua Dioecesi, Vicarios Foraneos consulere non omittant, ut in cura animarum et in novis erroribus refellendis una sit eademque agendi ratio.

Ordinarii et in sacro ministerio Cooperatores erga Sacerdotes, qui tentationi et debilitati humanae misere cesserunt, humanissime se gerant et non sine reverentia; quod si Deus dederit ut aliquis frater resurgat, eum complectantur sincera caritate et benignitate et, si non erit possibile eius rehabilitatio, saltem ei auxilium non denegetur ut christiano more in pace vivat.

In sacramento Poenitentiae forma sacerdotalis absolutionis brevior esto; si placet, ipsa incipiat verbis: «Ego te absolve ab omni vinculo ... in quantum possum et tu indiges, deinde ego te absolve a peccatis tuis in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen »; quae praecedunt et sequuntur omissis.

vel Missam ad formam reddere placet, ipsa incipiat ab Introitu seu Ingressa et terminetur cum sacerdotali benedictione. Collectae atque aliae Orationes omittantur. In quantum possibile est, fideles communicent intra Missam.

Numerus_ nimius hisce nostris temporibus, cum fides admodum b?nos. effectus sortiri non videtur; quam ob causam melius foret sl ad minimum restringatur.

Tempus pro adimplendo praecepto paschali statutum non sit ni-

mis coartatum, sed annum integrum comprehendat, ut detur curam ammarum habentibus facultas melius suos Christifideles disponendi.

Dum Sacerdos S. Communionem distribuit particulam porrigens dicat tantum: « Corpus Christi », cui christifidelis respondet: « Amen ».

Dominicis et diebus in quibus aliqua particularis sollemnior functio religiosa habeatur, tum in Ecclesiis paroecialibus cum in ceteris Ecclesiis publicis praesertim Religiosorum, liceat Missam vespertinam haberi etsi necessaria

transferendi secundum necessitatem, ita ut omnia monasteria sufficientem Monachorum numerum habeant. . .

Porro apud Abbatem Provincialem sit facultas ad Ordinem di et praeparatorium seu postulatus et novitiatus unus sit pro omnibus monasteriis eiusdem Provinciae.

Congregationes monasticae eiusdem Ordinis inter se confoederatione iunctae permaneant cum Abbate Primate et confoederationis vincula strictiora reddantur, ut sensim fusioni via aperiatur.

In Religionibus centralizatis, uti dicunt, Religiosi omnes sub uno Superiore militant, qui suam exercet potestatem super omnes domus et provincias religiosas in quas universa religio dividitur. Si forte in aliqua Provincia plura sint coenobia quam numerus religiosorum ferat, conventus minoris momenti claudantur, ut in reliquis cum sufficienti numero Religiosorum vita communis cum disciplina renovetur.

Ordinibus, qui profitentur eandem regulam, quique vocationum defectu laborant, quam ob rem difficilem vitam ducere coguntur, proponatur unio seu fusio, ut viribus unitis, maioris utilitatis pro bono Ecclesiae adlaborent cum benedictione Dei. Ita Fratres Augustiniani e. gr. a reformatione seu Excalciati et Recolecti fundi poterunt cum Familia Eremitarum S. Augustini.

Ita quoque via paretur ut hoc olim fieri possit in sacro Ordine Seraphico, saltem inter Minores et Capuccinos, cum hodie fere nulla intercedat inter eos differentia sive quoad vitam, sive quoad disciplinam, excepta aliqua tantum exteriori forma parvi momenti in habitu et barba. Prius unio cum unico Ministro Generali, duodecim Definitoribus et duobus Procuratoribus, deinde pedetentim suo tempore fusio.

Regulares et Monachi, qui iure exemptionis gaudent, iurisdictioni Ordinarii loci non subdantur et hoc imprimis exigit ipsa constitutionis et ordinationis natura.

Nonnullorum voluntas proponendi Sacro Oecumenico Concilio huius exemptionis suppressionem idem est ac petere Regularium Ordinum atque Congregationum extinctionem.

Ideo Regulares Summo Pontifici immediate subiiciantur.

Cura parociae Regularibus concredita difficile cum vita et disciplina regulari coenobii seu conventus componitur et saepe inter Superiorem conventus et Parochum, inter iura et munera utriusque oritur conflictus, verbo: parociae cura vitae et disciplinae Religiosorum non prodest quum potius multum nocet. Melius possunt Religiosi iuvare fideles non suae tantum uni parociae serviendo sed pluribus simul parociae in circuitu existentibus operam suam in praedicatione, in audiendis

confessionibus praestando et maxime cum modestiae suae et sanctitatis vitae bono exemplo. Igitur curent Superiores Religiosi ut suorum subditorum operam ab Ordinario et Parochis requisitam libenter in quantum possunt, salva religiosa disciplina, praestent ad bonum animarum et Parochi vicissim libenter Religiosorum opera utantur.

Ex his bonis relationibus plerumque pendet ex maxima parte bonum animarum.

Hisce diebus nostris in ipso foemineo sexu rarae inveniuntur vocationes ad vitam claustralem et monasteria cum paucis tantum sanctimonialibus, neque iunioribus, languere videntur et inopia seu indigentia saepe confici. Religiosae igitur quae vota emiserunt in eodem Ordine profitentes eandem vivendi regulam uniantur in confoederatione sub potestate non Ordinarii sed Ministri Generalis primi Ordinis, Monasteria quae supervivere nequeunt vel ab aliis monasteriis provideantur sorores vel convenit ut claudantur.

Si possibile est instituatur dies certa ad eleemosynas colligendas in quavis regione seu natione catholica pro sustentatione Sanctimonialium, quae suis precibus et sacrificiis cotidie benedictiones et favores e coelo trahunt avertentes a nobis iram et indignationem Dei.

Clausurae habenae aliquantulum solvantur ut et eiusmodi Monialibus seu Sororibus detur interdum aere aperto et sano spiritum reficere, extra septa monasterii.

Congregationes Sororum operibus caritatis atque educationis addictae, quae fere iisdem legibus et disciplina reguntur, eandemque vitae conditionem agentes cum iam plures sint, non multiplicentur ne cogantur inter se decertare ad vocationes inveniendas et eleemosynas quaerendas. Mendicatio lege et conditione aliqua restringatur.

Insuper Congregationes ad eundem Ordinem Tertium pertinentes cum eodem fine, regula et spiritu et habitus colore plus minusve simili sensim sine sensu uniantur seu fiat inter eas fusio.

De re missionali

Summa animus aegritudine oppletur, si consideremus immensam hominum multitudinem, ad millies decies centum milia aestimari possunt, qui adhuc sedent in tenebris et in obscuro (*Ps. CVI, 10*); cum e contra Evangelii satores, qui in longinquis plagis desudant, viginti septem millia tantum hisce nostri diebus recensentur.

Idcirco quod faciendum superest in Vineam Domini ingentem prorsus exposcere operam innumerosque opifices quis enim ignoret?

Quapropter in utroque Clero Saeculari ac Regulari omnium Dioe-

cesium atque Congregationum Religiosarum apostolatus. :emina
diose foveantur, neque Ordinaries atque Moderatores Rehgiosarum .
miliarum ulla species recti aut humana aliqua ratio permoveat,. quasi
quod Exteris Missionibus permiserint, id de utilitate Dioecesis aut
Ordinis Familiaeque suae, si Religiosi, detraxisse videantur.

In locum enim unius, quem dimiserint foras, plures domi Sacer-
tes peritiles Deum eis suscitaturum probe sciant.

Nonne hoc Episcopis ac Supremis Ordinum
Moderatoribus, quibus maior pars Missionum sunt concreditae,
me a Summis Pontificibus commendatum videmus in suis
Litteris: *Maximum illud; Rerum Ecclesiae* atque; *Evangelii Praecones*.

Non sine magno dolore interdum videmus vel Pastores
non deesse, qui aegre ferant adolescentes in paroecia sua
vocationem in animo foveant ac cooptari cupiant in aliqua Societate Mi-
sionali aut in veteri Religiosa Familia, cui non paucae Missiones vel ¹¹¹
dissitis regionibus excolendae ab Apostolica Sede sunt demandatae.

Adolescentes a tam sancto proposito dehortari, abducere atque a
re prohibere, hoc profecto nefas est; quin potius propensis eorum con-
siliis studioque obsecundandum erit nedum aliquo pacto obsistendum:

Meritum iuvat honestare laudibus Pastores Sacerdotesque omnes,
generoso animo vocationes ad Instituta Religiosa praesertim Missionaria
cuiusvis generis et habitus, sine ulla distinctione impenso studio pro-
vehunt, extimulantque adiutricem operam suam praestando, quique
operibus Missionalibus omni ope auxiliari nituntur.

Episcoporum, Pastorum animarum, Religiosarum Familiarum, ca-
tholicorumque omnium conatus in hoc ferri debent, ut Sacrorum Le-
gatorum numerus magis magisque augeatur et multiplicetur.

Qui veto Ordinibus Institutisque Religiosorum praesunt exterarum
tentibus Missiones, caveant ne ad tantum opus evangelii Praeconis nisi
sodalium lectissimos destinant, eos scilicet qui et vitae innocentia et
devotionis ardore, necnon animarum studio praestare videantur.

Itaque alumni, quos Dominus ad apostolicas expeditiones vocavit,
in domo aliqua praeparatoria aut collegio missionali, ubi scientiae
rum quae ad missiones pertinent traduntur rite instituuntur omnibus
disciplinis tum sacris tum profanis, quae Missionariis opus sint.

Si enim Missionarii comitatu doctrinae non sint instructi, mul-
tum sibi deesse sentient praesidii ad sancti Ministerii fructuosam acti-
vitatem ac nimis sane dedecet veritatis nuntios ab ethnicis ac mint-
stris errorum superari.

gnari scientesque sint oportet, carum praesertim
quae omnino necessariae erunt ac rebus rationibusque satis erudiantur'

quae ad morbis medendi artcm, ethnologiam, historiam, geographiam et alia eiusmodi spectant. Sed praecipue notitiam habeat necesse est missionarius sermonis populi, cuius se salutem devovebit. Nee enim contentus sit levi quadam huius cognitione sed tanta ut expedite atque emendate loqui possit.

Sorores Congregationis Missionalis antequam adiutricem operam suam in Missionibus praestent, ea sibi comparent mentis animique adiumenta necesse est, quae earum missionale opus et laborem efficaciorum reddet, uti rationes artis morbis medendi, educationis in catholicis scholis, beneficentiae et alia eiusmodi; sed imprimis studeant, omni qua par est sollicitudine et diligentia, bene discere linguam gentis ad quam mittuntur.

Omni ope ac studio eliciendum est ut nimis solitariae vitae pericula a Missionariis removeantur.

In christianitatibus a residentia centrali, ubi residet Episcopus aut Vicarius Foraneus, nimis remotis, duo semper convivant Missionarii simul perneceesse est, nisi forte Missionarius sit vir aetate gravis ac pietatis singularis, qui semper fuerit sollicitus de castimonia integritate servanda.

Ad residentiam suam Vicarius Missionarios Vicariae convocet pro die menstruae recollectionis ut opportunissima praebeatur eis occasio sacramentalis confessionis peragendae; quod si hoc difficile nimis foret, Missionarius adeat viciniorem confratrem.

Singulis annis tempore opportuno habeantur sacra Spiritualia Exercitia a quibus peragendis nemo audeat se excusatum habere, neque a solvendis Conscientiae casibus dispensetur.

Pro electione novi Episcopi opportunum nullo modo duco ut singulis Missionariis sit facultas Romam aut ad Sanctae Sedis Legatum mittendi, Candidatorum tria nomina.

Ex hac agendi ratione multa incommoda prodire solent, confusio magna et saepe divisiones quoque animorum inter Missionarios, qui in electione saepe multis consiliis humanis ducuntur.

In hac re iuvat Episcoporum ex finitimis Missionibus et etiam Superiorum Religionis, si ad eam Missio pertinet, sententias petere.

ffi RAPHAEL ANGELUS PALAZZI
Episcopus tit. Thignicensis

308

Exe.Mi P. D. CAROLI ANGELERI

Episcopi tit. Ptolemaidensis in Lybia, Auxiliaris Derthonensis

8 septembre 1959

Ego infrascriptus, debita reverentia ac humilitate, haec vota atque consilia propono circa res et argumenta, quae in futuro Concilio tractari poterunt:

A)

1. Ut vexata quaestio de differentia inter Praesbyteros et Episcopos, quoad Ordinem, an sit iuris Divini vel tantum Ecclesiastici, pressius declaretur.
2. Ut Diaconatus, iuxta antiquum morem, ripristinetur, una cum voto castitatis.
3. Ut pressius declaretur doctrina Ecclesiae circa possibilitatem absolvendi multitudinem cumulative; circa absolutionem per thelephonium vel per scriptum datam; circa possibilitatem extendendi ad numerosiores casus quam nunc, confessionem genericam, absque accusatione singulorum peccatorum.

B)

1. Ut habitus Ecclesiasticus prout nunc mos est in Italia, retineatur. Item lex coelibatus, facta potestate haereticis ad Catholicam fidem reversuris, in statu coniugali, permanendi, etiamsi Ordines Sacros susceperint.
2. Ut lingua vulgaris magis extendatur in administratione Sacramentorum Baptismi, Confirmationis, Matrimonii, Extremae Unctionis.
3. Ut Minister extraordinarius Sacramenti Confirmationis, urgente necessitate, quilibet Sacerdos esse possit.
4. Ut in caerimoniis Baptismi tollantur unctiones, saliva, sal; ritus unicus sit tarn pro infantibus, quam pro adultis.
5. Ut Sacra Communio, debitis condicionibus, permittatur, etiam tempore vespertino, absque celebratione Missae.
6. Facultas trinationis in eadem Ecclesia ab eodem Sacerdote, magis facilis reddatur, facta potestate Ordinariis eam concedendi.
7. Ut Ordinarii maiorem potestatem habeant dispensandi ab impedimentis matrimonialibus; item in administrandis bonis Diocescos plus valeant; Ordinariis iisdem amplior iurisdictio tribuatur in Religiosos, inter fines Dioceseos degentes et laborantes.

8. Ut ritus Consecrationis altarium, petrarum sacrarum, Ecclesiarum etc. ad simpliciores ordinem redigatur, ita ut fideles adsistere possint.

9. Ut Breviarium ad unicum Nocturnum redigatur, cum tribus lectionibus et horis (sic iam habetur hebdomada paschali).

10. Ut censurae nunc in Cadice Iuris Canonici extantes, ad pauciores contrahantur.

11. Ut lux electrica coram Sanctissimo et in Altaribus, in Sacris peragendis omnino permittatur; item in musica Sacra per discos transmissa, in parvis praesertim Paroeciis, ubi cantores et organista vix inveniuntur.

C)

1. Ut feria sexta dies poenitentialis declaretur, absque gravi praeepto abstinentiae.

2. Ut Communio Eucharistica sufficiat annualis, nee iam paschalis exigatur.

3. Ut praeepto audiendi Missam, aliquis satisfacere possit, etiam in hebdomada.

Impensos animi sensus ex corde profiteor Eminentiae Tuae, cui fausta quaeque a Domino adprecor.

Eminentiae Tuae Rev.mae
add.mus

✠ CAROLUS ANGELERI
Episcopus tit. Ptolemaidensis in Lybia
Auxiliaris Derthonensis

309

Ex.MI P. D. ORONTII CALDAROLA

Episcopi tit. Uticensis

Neapoli, 6 Kai. septembris 1959

Eminentissime Domine,

Litteris pro Concilio Oecumenico mihi humaniter missis, minima ac novissimo Episcopo tit. Uticensi et XL circiter annos (nov. 1915-maii 1955) Dioecesis Dianensis haec quae sequuntur perpauca significanda duxi.

In tam praecipiti tempore quo mundus conscientiae interior dolenter est dilapsurus, Sacra Ordini Sacerdotali summopere in decinenter consulere oportet. « Sicut Sacerdos ita et populus » (*Osea* IV-8). Sacerdotes

quidem constat a Deo in totius orbis theatro postpositos esse veluti sidera inter densissimas a malignis spiritibus diffusas tenebras, veluti christianae populi duces, quorum ductu, quo fidelibus incedendum, quo flec-tendum, ubi immorandum notum sit. Itaque, non sine ulla dubitacione dixerim:

1. Sacerdotes, quotannis, non tertio quoque anno: non suo arbitrio, huc atque illuc, sed cum Ordinario vel Vicario Generali, domo Religiosorum Exercitiis Spiritualibus per hebdomadam vacare deberent.

2. Recessui Spirituali, singulis fere mensibus - tota die - qua Sacerdos Regularis peculiares sermones, saltem duos alterutroque pietate et de officiis alterum habeat, apud quem Sacerdotes ante se abluere queant et postea alia pietatis opera peragere: Ordinarium praesente Eum adire, Eiusque salutaria monita et consilia cognoscere, etc.

In eisdem Conventibus ante omnia caritas et dilectio inter praefulgeant, et vehementer Pia Presbyterorum Unio ad adiuvandas animas Sacerdotum, Purgatorii igne detentas, commendetur.

3. Utopae praecipuum sacerdotalis officii caput sit propagatio christianae, Sacerdotes universi nomen dare tenerentur Consociationi Cleri Missionariae ad labores Missionariorum sustinendos (Encycl. Benedictus XV, *Maximum illud*, Pius XI, Motu pr. Rom. Pont.), nec non Sodalibus *Unionis Apostolicae et Sacerdotum Adoratorum*.

4. Consuetudo vitae communis inter Clericos non laudanda tantum et suadenda, sed reapse instituat, praesertim inter addictos eiusdem parochiae (S. C. C. mart. 1927). Vita communis res magni momenti est, ut conicio, praesertim pro senibus, viribus, bonis, familia destitutis.

5. Quo magis efformetur Clerus sub directione et vigilantia (decret. Concil. Trid. Sess. XXII c. 8) dioecesis detur facultas narium etiam: Maius constituendi, quibus copia sit Magisterium et aliarum omnium a S. Congr. Semin. et Univ. Stud. constitutorum.

Rebus istis benigne sit mihi venia, dum confisus Ecclesiam copiosos uberesque fructus capturam ex iis quae in Concilio Oecumenico cauta et propitiam gratiam et opem a Deo adprecor per Iesum Christum quem est benedictus in saecula

Interim, ad osculum S. Iurpurae ex corde profiteor

Eminentiae Tuae Reverendissimae
Humillimus et Observantissimus Servus

ffr. ORONTIUS CALDAROLA
Episcopus tit. Uticensis

310

Exe.Mr P. D. FRANCISCI FASOLA
Episcopi tit. Vartanensis,. Coadiutoris Agrigentini

Agrigenti, 11 octobris 1959

Eminentissime Domine,

Litteris tuis I C/59-2491, diei 18 iunii 1959, respondeo, et veniam a Te peto meae cunctationis.

En vota mea quac in futuro Concilio tractanda propono:

1. *De re dogmatica.*

a) Iterum damnentur errores et haereses communismum atheum, spiritualismum vagum et existentialismum respicientes.

b) Quantum fieri potest, doctrina Ecclesiae circa evolutionismum mitigatum, ut dicunt, proponatur.

2. *De re morali.*

a) Normae dentur quae declarent et uniticent doctrinam et praxim Ecclesiae « de usu matrimonii »; necnon de acceptatione communistarum m sacramentis administrandis.

3. *De re canonica.*

a) Potestas translationis parochorum facilius reddatur, quoties loci Ordinarius necessarium aut opportunum putet.

b) Loci Ordinarius ius habeat trinandi potestatem concedendi.

4. *De re liturgica.*

a) Restituatur Octava SS. Corporis Christi, ad instar Octavae Nativitatis Domini, ut amor erga sanctissimam Eucharistiam in cordibus sacerdotum et fidelium in dies augeatur.

b) Introducatur in fine « Communicantes » Canonis Missae, nomen sancti aut sanctorum, cuius festum agitur, sub litteris N.N.

c) Schema Missae componatur speciale ad recolendum XXV aut L ordinationis sacerdotalis annum, eo fere modo quo specialis benedictio datur sponsis XXV aut L nuptiarum celebrantibus.

Omnia bona in Domino Tecum sint et Pontificiae Commissioni pro Concilio.

Eminentiae Tuae

add.mus

ffi FRANCISCUS FASOLA
Episcopus tit. Vartanensis
Coadiutor Agrigentinus

311

REV.MI P. D. ALOYSIUS A. GAVAZZI

Coadiutoris c. s. Abbatis nullius Sublacensis (Subiaco)

Datum Sublaci, die 8 aprilis 1960

Eminentissime Princeps,

Exe.mus ac Rev.mus D. D. Simon Laurentius Salvi, Episcopus tit. Diocaesariensis in Palaestina et Abbas Ordinarius Sublacensis, recepit quidem Litteras Tuas N. 1 C/59-1570 diei 18 iunii 1959, sed nequit respondere tum ob gravem aetatem suam tum ob infirmam valetudinem.

Nunc, cum recepissem a Rev.mo ac Ill.mo Secretario Pontificiae Commissionis pro Concilio Oecumenico secundum exemplar harum Litterarum noviter Exc.mo ac Rev.mo D. D. Simoni Laurentio Salvi datarum, necnon litteras ab eodem Rev.mo ac Ill.mo Secretario, qui enix eum rogat ut responsionem ad hanc Commissionem mittat, puto me posse et debere responsionem mittere, loco Exe.mi ac Rev.mi D. D. Simonis Laurentii Salvi legitime impediti.

Et, cum omni libertate et sinceritate non disiunctis tamen a quadam haesitatione ex cognitione deficientiae meae, animadversiones consilia et vota de rebus et argumentis, quae in futuro Concilio Oecumenico tractari possent, pro modulo meo communico.

A) 1. Puto valde utilem esse mutationem nominis « Extremae Unctionis » in aliud: « Sacramentum Infirmorum », magis consonum textui Epistolae Catholicae Beati Iacobi Apostoli; novum nomen explicandum esset ita, ut dicatur hoc Sacramentum non tantum in extrema mortis periculo, sed quando quis in morbum vere gravem inciderit administrandum esse, ad levamen infirmi, quia saepe hic finis frustratur eo ut nimis tarde Sacramentum ministratur, cum iam tantum quoddam miraculum levamen dare posset, non Sacramentum quod est medium ordinarium. Novum nomen praeterea minus terrificans esset; et facilius consanguinei parochum rogarent ut Sacramentum infirmo administret.

2. Puto etiam melius explicandum esse hoc Sacramentum in eadem infirmitate iterandum non esse; ita ut explicetur infirmum vere convalescere, ad effectum iterandi hoc Sacramentum, quando periculum mortis vere cessaverit, etiamsi valetudo non sit plene recuperata; id est Sacramentum iterandum esset, si, ob reincidentiam in eundem vel alium morbum, infirmus in alio discrimine vitae versetur, etiam si hoc acci-

derit paucis diebus post primam administrationem, et nondum dereliquerit infirmus cubile.

B) 1. Puto valde utilem esse declarationem de non opportunitate administrandi simul infantibus Primam Communionem et Sacramentum Confirmationis, quia plerique non animadvertunt valorem Sacramenti Confirmationis et opus operantis, in recipiendo dicto Sacramento in coincidentia cum receptione Primae Communionis, attenuatum evadit, et non refert adaequatum fructum.

2. Cum extrema haesitatione et rubore, consequenter propono ut Sacramentum Confirmationis retardetur; ita ut firmo manente pro collatione Primae Communionis tempore usus rationis (vel etiam tempore quo infans capax est distinguendi inter panem communem et panem Eucharisticum) tempus pro collatione Sacramenti Confirmationis protrahatur aliquot annos, ita ut dictum Sacramentum non consideretur tantum ut complementum Baptismatis (sicut evidenter consideratur a Graecis, quia id conferunt statim post Baptisma) sed consideretur etiam occasio qua infans recipit aliquam militarem vestitionem et *sponte confirmat* se velle esse christianum et acceptare omnes obligationes le-Primar

INDEX

ITALIA

	PAGG.
1. Exe.mi P. D. Dominici Piccibincna, Archiepiscopi Acheruntini	3-13
2. Exe.mi P. D. Nicolai Capasso, Episcopi Accrrarum	14-16
3. Exe.mi P. D. Salvatoris Russo, Episcopi Iacinsis .	17-19
4. Exe.mi P. D. Iosephi Dell'Omo, Episcopi Aquensis	20-21
5. Exe.mi P. D. Guidonis M. Mazzocco, Episcopi Adriensis	22-25
6. Exe.mi P. D. Eduardi Facchini, Episcopi Alatrini	25-27
7. Exe.mi P. D. Caroli Stoppa, Episcopi Albac Pompeiensis	28-29
8. Em.mi P. D. Tosphi Card. Pizzardo, Episcopi Albanensis	30-31
9. Exe.mi P. D. Raphadis De Giuli, Episcopi Albingancensis	31-32
10. Exe.mi P. D. Antonii Teddc, Episcopi Uxcellensis et Terralbensis	33-35
11. Exe.mi P. D. Iosephi P. Gagnor, Episcopi Alexandrini Statelliorum	35-36
12. Exe.mi P. D. A<lulphi Ciuchini, Episcopi Algarensis .	36-37
13. Exe.mi P. D. Virginii Dondeo, Episcopi Aliphani .	37-38
14. Exe.mi P. D. Angeli Rossini, Archiepiscopi Amalphitani	38-39
15. Exe.mi P. D. Vincentii Lojali, Episcopi Amerini .	39-40
16. Exe.mi P. D. Caroli Re, Episcopi Ampuriensis et Templensis	40-41
17. Exe.mi P. D. Hcnrici R. Compagnone, Episcopi Anagnini	42-43
18. Exe.mi P. D. Aegidii Bignamini, Archiepiscopi Anconitani .	43-45
19. Exe.mi P. D. Francisci Brustia, Episcopi Andriensis .	46-49
20. Exe.mi P. D. Secun<li Tagliabue, Episcopi Anglonensis-Tursiensis	50-51
21. Exe.mi P. D. Maturini Blanchet, Episcopi Augustani .	52
22. Exe.mi P. D. Caroli Boiardi, Episcopi Apuaniensis .	53-64
23. Exe.mi P. D. Blasii Musto, Episcopi Aguinatensis, Sarani et Pontiscurvi .	64-65
24. Exe.mi P. D. Paschalis Venezia, Episcopi Arianensis .	65-67
25. Exe.mi P. D. Marcelli Morgante, Episcopi Asculani in Piceno .	67-69
26. Exe.mi P. D. Marii Di Lieto, Episcopi Asculani Apul. et Cerinoliensis . .	69-72
27. Exe.mi P. D. Iosephi P. Nicolini, Episcopi Assisiensis	72-75
28. Exe.mi P. D. Iacobi Cannonero, Episcopi Astensis .	75-84
29. Exe.mi P. D. Joachim Pedicini, Episcopi Abeilinensis	84-86
30. Exe.mi P. D. Antonii Teutonico, Episcopi Aversani .	86-90
.H. Exe.mi P. D. Aloysii Rosa, Episcopi Balneoregiensis	91
.32. Exe.mi P. D. Hcnrici Nicodemo, Archiepiscopi Barcensis	92-98
33. Exe.mi P. D. Augustini l'vfoncinelli, Archiepiscopi Beneventani	98-99

	PAGG.
34. Exe.mi P. D. Iosephi Piazza, Episeopi Bergomensis .	100-103
35. Exe.mi P. D. Iosephi Bonacini, Episcopi Brittinoriensis	103-106
36. Exe.mi P. D. Caroli Rossi, Episeopi Bugellensis .	106-108
37. Exe.mi P. D. Petri Zueearino, Episcopi Bobiensis .	108-110
38. Exe.mi P. D. Alberti Carinci, Episcopi Boianensis-Campobassensis	111-114
39. Em.mi P. D. Jacobi Card. Lercaro, Archiepiscopi Bononicensis	114-118
40. Exe.mi P. D. Francisci Spanedda, Episcopi Bosancensis .	118-119
41. Exe.mi P. D. Innocentii A. Russo, Episcopi Bovinensis .	120-121
42. Exe.mi P. D. Hyacinthi Tredici, Archiepiscopi Ep. Brixienis	121-122
43. Exe.mi P. D. Iosephi Gargitter, Episcopi Brixinensis .	123-127
44. Exe.mi P. D. Nicolai Margiotta, Archiepiscopi Brundusini .	127-130
45. Exe.mi P. D. Raphaelis Campelli, Episcopi Calliensis et Pergulani	130-132
46. Exe.mi P. D. Pauli Botto, Archiepiscopi Calaritani .	132
47. Exe.mi P. D. Nicolai M. Di Girolamo, Episcopi Caiacensis	133-135
48. Exe.mi P. D. Petri Capizzi, Episcopi Calatayeronensis .	135-138
49. Exe.mi P. D. Francisci Monaco, Episcopi Calatanisiadensis	139-140
50. Exe.mi P. D. Matthei G. Sperandeo, Episcopi Calvensis et Thea- nensis .	140-141
51. Exe.mi P. D. Iosephi D'Avack, Archiepiscopi Camerinensis	141-160
52. Exe.mi P. D. Iosephi M. Palatucci, Episcopi Campanicensis	160-164
53. Exe.mi P. D. Salvatoris Baecarini, Archiepiscopi Capuani	164-166
54. Exe.mi P. D. Horatii Semeraro, Episcopi Cariatensis	167-168
55. Exe.mi P. D. Artemii Prati, Episcopi Carpensis .	168
56. Exe.mi P. D. Iosephi Angrisani, Episcopi Casalensis	169-170
57. Exe.mi P. D. Raphaelis Barbieri, Episcopi Cassanensis	171-173
58. Exe.mi P. D. Augustini D'Areo, Episcopi Castri Maris	173-174
59. Exe.mi P. D. Nicolai Riezzo, Episcopi Castellanetis .	175
60. Exe.mi P. D. Guidonis A. Bentivoglio, Archiepiscopi Catanensis	175-176
61. Exe.mi P. D. Armandi Fares, Archiepiscopi Catacensis et Ep. Squillacensis .	177-187
62. Exe.mi P. D. Alaphridi Vozzi, Episcopi Cavensis et Sarnensis	187-188
63. Exe.mi P. D. Augusti Gianfranceschi, Episcopi Caesenatensis .	188-204
64. Exe.mi P. D. Francisci Marchesani, Episcopi Clavarensis .	204-207
65. Exe.mi P. D. Ioannis B. Bosio, Archiepiscopi Theatini, Admini- stratoris Perp. Vastensis .	208-210
66. Exe.mi P. D. Ioannis B. Piasentini, Episcopi Clodiensis	210-211
67. Exe.mi P. D. Caroli Baldini, Episeopi Clusini et Pientini	212-215
68. Exe.mi P. D. Aetii Barbieri, Episcopi Civitatis Plebis .	215
69. Exe.mi P. D. Aloysii Cieuttini, Episcopi Civitatis Castelli	216
70. Exe.mi P. D. Roberti Massimiliani, Episcopi Civitatis Castellanae	217-221
71. Exe.mi P. D. Franeisci Niccoli, Episcopi Collensis .	221-223
72. Exe.mi P. D. Ioannis Mocellini, Episcopi Comaclensis .	223-225
73. Exe.mi P. D. Felieis Bonomini, Episcopi Comensis .	225-226
74. Exe.mi P. D. Victoris De Zanehe, Episcopi Concordiensis	226-227

75. Exe.mi P. D. Christophori Carullo, Archiepiscopi Compsani, Ep.
S. Angeli de Lombardis et Bisaciensis . 228-229
76. Exe.mi P. D. Iosephi Franciolini, Episcopi Cortonensis 229-231
77. Exe.mi P. D. Agnelli Calcara, Archiepiscopi Cosentini . 232-237
78. Exe.mi P. D. Placidi M. Cambiaghi, Episcopi Cremonensis 237-239
79. Exe.mi P. D. Danii Bolognini, Episcopi Cremonensis 240-241
80. Exe.mi P. D. Petri Raimondi, Episcopi Crotonensis . 241-243
81. Exe.mi P. D. Guidonis Tonetti, Archiepiscopi Ep. Cuncensis 243-245
82. Exe.mi P. D. Stephani Tinivella, Episcopi Dianensis 245-248
83. Exe.mi P. D. Iosephi Battaglia, Episcopi Faventini . 248-250
84. Exe.mi P. D. Vincentii Del Signore, Episcopi Fanensis 250-253
85. Exe.mi P. D. Thomae Leonetti, Episcopi Ferentini . 254-256
86. Exe.mi P. D. Norberti Perini, Archiepiscopi Firmani 256-260
87. Exe.mi P. D. Natalis Mosconi, Archiepiscopi Ferrariensis 261-263
88. Exe.mi P. D. Pauli Rota, Episcopi Fidentini . 263-268
89. Exe.mi P. D. Antonii Bagnoli, Episcopi Fesulani . 268-271
90. Em.mi P. D. Eliae Card. Dalla Costa, Archiepiscopi Florcntini . 272-286
Exe.mi P. D. Hermenegildi florit, Areihepiscopi tit. Hierapolitani
in Syria, Coadiutoris Florentini.
91. Exe.mi P. D. Pauli Carta, Episcopi Fodiani 287-292
92. Exe.mi P. D. Syri Silvestri, Episcopi Fulginatensis 293-294
93. Exe.mi P. D. Pauli Babini, Episcopi Foroliviensis 295-296
94. Exe.mi P. D. Dionysii Borra, Episcopi Fossanensis 296-297
95. Exe.mi P. D. Amidei Polidori, Episcopi Forosempronensis 297-298
96. Exe.mi P. D. Dionysii Casaroli, Archiepiscopi Caietani . 299-300
97. Exe.mi P. D. Paschalis Quaremba, Episcopi Gallipolitani . 301-302
98. Em.mi P. D. Iosephi Card. Siri, Archiepiscopi Ianuensis . 302-307
99. Exe.mi P. D. Pacifici M. A. Perantoni, Episcopi I-Iieracensis-Lo-
crens1s . 307-309
100. Exe.mi P. D. Hyacinthi I. Ambrosi, Archiepiscopi Goritiensis et
Gradiscani . 309-312
101. Exe.mi P. D. Aldi Forzoni, Episcopi Gravinensis et Montis Pe-
lusii . 312-313
102. Exe.mi P. D. Pauli Galeazzi, Episcopi Grossetani 313-314
103. Exe.mi P. D. Beniamini Ubaldi, Episcopi Eugubini 314-317
104. Exe.mi P. D. Ioannis B. Pardini, Episcopi Aesini 317-318
105. Exe.mi P. D. Ioannis Pirastru, Episcopi Ecclesiensis 319-320
106. Exe.mi P. D. Benigni Carrara, Episeopi Imolensis 320-323
107. Exe.mi P. D. Antonii Cece, Episcopi Isclani . 324
108. Exe.mi P. D. Ioannis Lucato, Episcopi Aeserniensis et Venafrani 325-328
109. Exe.mi P. D. Pauli Rostagno, Episcopi Eporidiensis . 328-329
110. Exe.mi P. D. Benigni L. Migliorini, Archiepiscopi Laneianensis
et Episcopi Ortonensis 329-333
111. Exe.mi P. D. Constantini Stella, Archiepiscopi Aquilani . 334-336

112. Exe.mi P. D. Francisci Minerva, Episcopi Lyciensis	337-340
113. Exe.mi P. D. Bernardini S. Re, Episcopi Liparensis	340-341
114. Exe.mi P. D. Andreae Pangrazio, Episcopi Liburnensis	341-343
115. Exe.mi P. D. Tarcisii V. Benedetti, Episcopi Laudensis	343-348
116. Exe.mi P. D. Antonii Torrini, Archiepiscopi Lucensis	348-349
117. Exe.mi P. D. Dominici Vendola, Episcopi Lucerini .	350-353
118. Exe.mi P. D. Ioannis Mele, Episcopi Lungrensis .	353-354
119. Exe.mi P. D. Iosephi Stella, Episcopi Lunensis, Sarzanensis et Ibrugnatensis .	354-356
120. Exe.mi P. D. Silvii Cassulo, Episcopi Maceratensis et Tolentini	356-360
121. Exe.mi P. D. Andreae Cesarano, Archiepiscopi Sipontini	360-361
122. Exe.mi P. D. Antonii Poma, Episcopi Mantuani	362-365
123. Exe.mi P. D. Dominici Valeri, Episcopi Marsorum .	366-367
124. Exe.mi P. D. Faustini Baldini, Episcopi Massani .	367-368
125. Exe.mi P. D. Iacobi Palombella, Archiepiscopi Materanensis	369
126. Exe.mi P. D. Joachin Di Leo, Archiepiscopi Ep. Mazariensis	370-371
127. Exe.mi P. D. Dominici Petroni, Episcopi Melphiensis, Rapollensis et Venusini .	371-372
128. Exe.mi P. D. Angeli Paino, Archiepiscopi et Archimandritae Mcsanensis	372-374
129. Em.mi P. D. Ioannis B. Card. Mantini, Archiepiscopi Mediolanensis .	374-381
130. Exe.mi P. D. Vincentii De Chiara, Episcopi Milctensis	382
131. Exe.mi P. D. Iosephi Amici, Archiepiscopi Mutinensis	383-385
Exe.mi P. D. Artemii Prati, Episcopi Carpensis.	
Exe.mi P. D. Pauli Rota, Episcopi Fidentini	
Exe.mi P. D. Evasii Colli, Episcopi Parmensis.	
Exe.mi P. D. Ersilii Mcnzani, Episcopi Placentini.	
Exe.mi P. D. Beniamini Socche, Episcopi Regicnsis in Aemilia.	
Exe.mi P. D. Angeli Zambardieri, Episcopi tit. Silensis, Coadiutoris c. s. Guastallensis.	
Exe.mi P. D. Humberti Malchiodi, Episcopi tit. Serrensis in Macedonia, Coadiutoris c. s. Placentini.	
132. Exe.mi P. D. Maximiliani Massimiliani, Episcopi Mutilensis	385-387
133. Exe.mi P. D. Achillis Salvucci, Episcopi Melphictensis, Iuvenacensis et Terlitiensis	387-389
134. Exe.mi P. D. Sebastiani I3riacca, Episcopi Montis Vici .	389-394
135. Exe.mi P. D. Caroli Ferrari, Episcopi Monopolitani .	394-401
136. Exe.mi P. D. Francisci Carpino, Archiepiscopi Montis Regalis	401-403
137. Exe.mi P. D. Irenei Chelucci, Episcopi Ilcinensis .	403-406
138. Exe.mi P. D. Vincentii Radicioni, Episcopi Montis Alti et Ripani	406-410
139. Exe.mi P. D. Antonii I3ergamaschL Episcopi Fcretrani .	411-412
140. Exe.mi P. D. Aloysii Boccadoro, Episcopi Faliscoduncensis et Aquipendiensis .	413

141. Exe.mi P. D. Aemilii Giorgi, Episcopi Montis Politani .	414
142. Exe.mi P. D. Antonii R. Mennona, Episcopi Murani .	414-416
143. Em.mi. P. D. Alfonsi Card. Castaldo, Archiepiscopi Neapolitani et Ep. Puteolani	417-422
144. Exe.mi P. D. Conradi Ursi, Episcopi Neritonensis .	423-426
145. Exe.mi P. D. Iosephi Gori, Episcopi Nepesini et Sutri .	426-428
146. Exe.mi P. D. Vincentii M. Jacono, Episcopi Neocastrensis	428-429
147. Exe.mi P. D. Clementis Gaddi, Episcopi Nicosiensis .	430-431
148. Exe.mi P. D. Augustini Saba, Episcopi Nicotriensis et Tropiensis	431-438
149. Exe.mi P. D. Fortunati Zoppas, Episcopi Nucerini Paganorum	439-440
150. Exe.mi P. D. Iosephi Pronti, Episcopi Nucerini Tadinensis .	440-441
151. Exe.mi P. D. Adulphi Binni, Episcopi Nolani .	442
152. Exe.mi P. D. Ilarii Roatta, Episcopi Nursini .	443-445
153. Exe.mi P. D. Angeli Calabretta, Episcopi Netensis	445-446
154. Exe.mi P. D. G. Vincentii Gremigni, Archiepiscopi Ep. Nova- riensis	446-453
155. Exe.mi P. D. Iosephi Melas, Episcopi Nuorensis	454-459
156. Exe.mi P. D. Guidonis M. Casullo, Episcopi Nuscani	460-468
157. Exe.mi P. D. Laurentii Basoli, Episcopi Oleastrensis	469-473
158. Exe.mi P. D. Maurittii Raspini, Episcopi Oppidensis	473-478
159. Exe.mi P. D. Sebastiani Fraghi, Archiepiscopi Arborensis	478-479
160. Exe.mi P. D. Francisci Pieri, Episcopi Urbevetani	479-481
161. Exe.mi P. D. Dominici Brizi, Episcopi Auximani et Cingulani .	481-483
162. Exe.mi P. D. Raphaelis Calabria. Archiepiscopi Hydruntini	483-488
163. Exe.mi P. D. Francisci Cogoni, Episcopi Othierensis	488-491
164. Exe.mi P. D. Hieronymi B. Bortignon, Episcopi Patavini	491-502
165. Em.mi P. D. Ernesti Card. Ruffini, Archiepiscopi Panormitani	502-505
166. Em.mi P. D. Benedicti Card. Aloisi Masella, Episcopi Praenestini	506-509
167. Exe.mi P. D. Evasii Colli, Archiepiscopi Ep. Parmensis	510
168. Exe.mi P. D. Iosephi Pullano, Episcopi Pactensis .	511-512
169. Exe.mi P. D. Caroli Allorio, Episcopi Papiensis	512-521
170. Exe.mi P. D. Antonii Iannucci, Episcopi Pinnensis-Piscariensis .	521-528
171. Exe.mi P. D. Petri Parente, Archiepiscopi Perusini	529-531
172. Exe.mi P. D. Aloysii C. Borromeo, Episcopi Pisaurensis	531-533
173. Exe.mi P. D. Dini A. Romoli, Episcopi Pisciensis	533-535
174. Exe.mi P. D. Ersilii Menzani, Archiepiscopi Ep. Placentini	536
175. Exe.mi P. D. Antonini Catarella, Episcopi Platiensis	536-537
176. Exe.mi P. D. Gaudentii Binaschi, Episcopi Pineroliensis	536
177. Exe.mi P. D. Hugonis Camozzo. Archiepiscopi Pisani	539-543
178. Exe.mi P. D. Marii Longo Dorni, Episcopi Pistoriensis .	543-547
179. Exe.mi P. D. Friderici Pezzullo, Episcopi Policastrensis	547-550
180. Exe.mi P. D. Iosephi Fenocchio, Episcopi Apuani	551-553
181. Exe.mi P. D. Augusti Bertazzoni, Archiepiscopi Ep. Potentini et Marsiccnensis	553-555

182. Exe.mi P. D. Petri Fiordelli, Episcopi Pratensis 555-556
183. Exe.mi P. D. Francisci Pennisi, Episcopi Ragusiensis 556-559
184. Exe.mi P. D. Aemilii Baroncelli, Episcopi Recinetensis-Lauretani 560-561
185. Exe.mi P. D. Ioannis Ferro, Archiepiscopi Rheginensis, Ep. Bo-
vensis 561-562
186. Exe.mi P. D. Beniamini Socche, Episcopi Regiensis in Aemilia 563-565
187. Exe.mi P. D. Raphaelis Baratta, Episcopi Reatini 565
188. Exe.mi P. D. Acmilii Biancheri, Episcopi Ariminensis 566-567
189. Exe.mi P. D. Ioannis Rizzo, Archiepiscopi Rossanensis 568-570
190. Exe.mi P. D. Aurelii Marena, Episcopi Rubensis et Bituntini 571-572
191. Em.mi P. D. Marcelli Card. Mimmi, Episcopi Sabinensis et Man-
delensis . 572-574
192. Exe.mi P. D. Demetrii Moscato, Archiepiscopi Salernitani 575-579
193. Exe.mi P. D. Aegidii A. Lanzo, Episcopi Salutarum 580-581
194. Exe.mi P. D. Aloysii Rinaldi, Episcopi S. Marci et Bisinianensis 582-583
195. Exe.mi P. D. Felicis Beccaro, Episcopi S. Miniati 584
196. Exe.mi P. D. Dominici Bornigia, Episcopi Biturgensis 585-587
197. Exe.mi P. D. Ferdinandi Longinotti, Episcopi S. Severini 587-589
198. Exe.mi P. D. Francisci Orlando, Episcopi S. Severi 589-592
199. Exe.mi P. D. Constantini Caminada, Episcopi S. Agathae Gotho-
rum 592-596
200. Exe.mi P. D. Ioannis Dadone, Archiepiscopi S. Severinae 596-599
201. Exe.mi P. D. Caroli Bandini, Episcopi Sarsinatensis 599-600
202. Exe.mi P. D. Archangeli Mazzotti, Archiepiscopi Turritani 601
203. Exe.mi P. D. Ioannis B. Parodi, Episcopi Savonensis et Naulensis 601-603
204. Exe.mi P. D. Aloysii M. Carli, Episcopi Signini 603-610
205. Exe.mi P. D. Humberti Ravetta, Episcopi Scnogallicensis 610-611
206. Exe.mi P. D. Caietani De Cicco, Episcopi Suessani 612-613
207. Exe.mi P. D. Marii Tocabelli, Archiepiscopi Scensis 613-614
208. Exe.mi P. D. Hectoris Baranzini, Archiepiscopi Syracusani 614-615
209. Exe.mi P. D. Caroli Serena, Archiepiscopi Surrentini 615-616
210. Exe.mi P. D. Pacifici I. Vanni, Archiepiscopi Ep. Soanensis-Piti-
lianensis 616-619
211. Exe.mi P. D. Iosephi Garneri, Episcopi Segusicnsis . 619-621
212. Exe.mi P. D. Iulii Bianconi, Episcopi Tarquiniensis et Centum-
cellarum . 625-628
213. Exe.mi P. D. Felicis Leonardo, Episcopi Thelesini 629-630
214. Exe.mi P. D. Stanislai H. Battistelli, Episcopi Teramensis et
Atriensis . 630-632
215. Exe.mi P. D. Ioannis B. Dal Pra, Episcopi Interamnensis et Nar-
mensis . 632-642
216. Exe.mi P. D. Aemilii Pizzoni, Episcopi Terracinensis, Privernensis
et Setini . 642-643
217. Exe.mi P. D. Aloysii Favcri, Episcopi Tiburtini . 644-646

INDEX

218. Exe.mi P. D. Alfonsi M. De Sanetis, Episcopi Tudertini .
219. Em.mi P. D. Maurilii Card. Fossati, Archiepiscopi Taurinensis
220. Exe.mi P. D. Aegisthi D. Melchiori, Archiepiscopi Ep. Dertho-
nensis
221. Exe.mi P. D. Rcginaldi I. Addazi, Archicpiscopi Trancensis et Ba-
rolensis
222. Exe.mi P. D. Conradi Mingo, Episcopi Drepanensis .
223. Exe.mi P. D. Caroli De Ferrari, Archicpiscopi Tridcentini
224. Exe.mi P. D. Antonii Mistrorigo, Episcopi Tarvisini .
225. Exe.mi P. D. Raphaelis Delle Nocche, Episcopi Tricaricensis
226. Exe.mi P. D. Antonii Santin, Episcopi Tergestini et Iustinopolitani
227. Exe.mi P. D. Pii A. Crivellari, Episcopi Triventini .
228. Exe.mi P. D. Antonii Pirotto, Episcopi Troiani .
229. Exe.mi P. D. Ioscphi Ruotolo, Episcopi Uxcntini - S. Mañac

251. Rev.mi P. D. Romualdi M. Zilianti, Abbatis nullius S. Mariae Montis Oliveti Maioris 765-767
252. Rev.mi P. D. Anselmi L. Tranfaglia, Abbatis nullius Montis Virginis 767-768
253. Exe.mi P. D. Caesarii D'Amato, Episcopi tit. Sebasteni in Cilicia, Abbatis nullius Sancti Pauli in Urbe . 768-770
254. Rev.mi P. D. Isidori Croce, Archimandritac B. Mariae Cryptac-ferratac . 771-772
255. Rev.mi P. D. Fausti Mezza, Abbatis nullius Ss.mac Trinitatis Cavensis . 772-775
256. Exe.mi P. D. Caroli Grano, Archiepiscopi tit. Thessalonicensis, Nuntii Ap. in Italia . 776-777
257. Exe.mi P. D. Didaci Venini, Archiepiscopi tit. Adancensis . 778-779
258. Exe.mi P. D. Constantini Micci, Episcopi tit. Hadrianicnsis in Hellesponto, Auxiliaris Larincensis et Thermularum . 779-784
259. Exe.mi P. D. Ferdinandi Baldelli, Episcopi tit. Aprclitani . 784-800
260. Exe.mi P. D. Iosephi Perniciaro, Episcopi tit. Arbanensis, Auxiliaris Planensis Graecorum . 800-801
261. Exe.mi P. D. Orestis Rauzi, Episcopi tit. Argensis, Auxiliaris Tridentini . 801
262. Exe.mi P. D. Caietani Malchiodi, Episcopi tit. Cancnsis 802-803
263. Exe.mi P. D. Secundi Chiocca, Episcopi tit. Cacsariensis in Bithynia, Auxiliaris Ianuensis . 804-805
264. Exe.mi P. D. Carmeli Canzonieri, Episcopi tit. Caesariensis m Mauritania, Auxiliaris Mccsanensis . 805
265. Exe.mi P. D. Thomae Berutti, Episcopi tit. Cusiensis 806-809
266. Exe.mi P. D. Salvatoris Ballo Guercio, Episcopi tit. Diocleani . 809-812
267. Exe.mi P. D. Christophori A. Terzi, Episcopi tit. Diocletianensis 812-813
268. Exe.mi P. D. Aloysii Hudal, Episcopi tit. Aelanitici . 813-817
269. Exe.mi P. D. Ghebre Iesus Iacob, Episcopi tit. Erythritani . 817-819
270. Exe.mi P. D. Eduardi Piana, Episcopi tit. Euroecnsis in Phoenicia, Auxiliaris Novariensis . 819-820
271. Exe.mi P. D. Guillelmi Motolcsc, Episcopi tit. Eutymensis, Administratoris Ap. Archid. Tarentinae . 821-822
272. Exe.mi P. D. Fridcrici Emmanuel, Episcopi tit. Aezanitani . 823-825
273. Exe.mi P. D. Ioannis B. Nigris, Archicpiscopi tit. Philippensis 826 835
274. Exe.mi P. D. Antonii Ravagli, Episcopi tit. Philippopolitani in Arabia, Coadiutoris e. s. Mutilensis . 835-836
275. Exe.mi P. D. Laurentii M. Balconi, Archicpiscopi tit. Hierapolitani in Phrygia . 837-840
276. Exe.mi P. D. Alberti Castelli, Episcopi tit. Ierichuntini . 840-842
277. Exe.mi P. D. Laurentii Gargiulo, Archiepiscopi tit. Germensis in Hellesponto, Coadiutoris c. s. Caietani . 842-843

278. Exe.mi P. D. Philippi Aglialoro, Episcopi tit. Germencensis in Galatia, Auxiliaris Panormitani . 843-844
279. Exe.mi P. D. Rogcrii R. Cazzancelli, Episcopi tit. Gindarensis 845-847
280. Exe.mi P. D. Sergii Pigncdoli, Arehiepiseopi tit. Iconiensis, Auxiliaris Mediolanensis 847-851
281. Exe.mi P. D. Guliclmi Bosetti, Episcopi tit. Hipponensis, Auxiliaris Brixiensis . 852-854
282. Exe.mi P. D. Vineentii Padolskis, Episcopi tit. Larandensis . 854-855
283. Exe.mi P. D. Roberti Ronca, Arehiepiscopi tit. Naupactensis . 855-857
284. Exe.mi P. D. Telcsphori I. Cioli, Episcopi tit. Livienensis, Coadiutoris e. s. Arrctini . 857-860
285. Exe.mi P. D. Vietoris Longo, Episcopi tit. Lorymiensis, Auxiliaris Ncapolitani . 860-865
286. Exe.mi P. D. Iosephi Gawlina, Arehiepiscopi tit. Madytensis 865-870
287. Exe.mi P. D. Hugonis Poletti, Episcopi tit. Mcdclitani, Auxiliaris Novaricensis . 871-876
288. Exe.mi P. D. Henriei Porcr, Episcopi tit. Memphitani, Auxiliaris Tridentini . 877-879
289. Exe.mi P. D. rlorentii Angelini, Episcopi tit. Messenicnsis 879-882
290. Exe.mi P. D. Ilcnrici Bartoletti. Episcopi tit. Myndiensis, Auxiliaris Luecnis . 882-883
291. Exe.mi P. D. Andrae Katkoffl, Episcopi tit. Naupliensis, Coadiutoris Ordinands Ritus Byzantini . 883-885
292. Exe.mi P. D. Iosephi Petrelli, Arehicpiseopi tit. Nibiseni . 886
293. Exe.mi P. D. Blasii Budelaei, Episcopi tit. Nysseni, Auxiliaris Tuseulani . 886-887
294. Exe.mi P. D. Ioannis Smit, Episcopi tit. Paraliensis . 888
295. Exe.mi P. D. Petri Severi, Episcopi tit. Pergameni, Auxiliaris Pracnestini . 889-890
296. Exe.mi P. D. Benedieti Falcucei, Arehicpiscopi tit. Preslavensis . 890-892
297. Exe.mi P. D. Cornelii S. Cueearollo, Archiepiseopi tit. Proconnesii 892-895
298. Exe.mi P. D. Hygini M. Nuti, Episcopi tit. Pupianensis . 895-899
299. Exe.mi P. D. Antonii Tani, Arehiepiscopi tit. Scythopolitani 899-901
300. Exe.mi P. D. Francisci Bottino, Episcopi tit. Sebasteni in Palaestina, Auxiliaris Taurinensis 901
301. Exe.mi P. D. Angeli Zambardieri, Episcopi tit. Sitensis, Coadiutoris e. s. Guastallensis 902
302. Exe.mi P. D. Gilberti Baroni, Episcopi tit. Thagastensis, Auxiliaris Bononiensis . . 902-903
303. Exe.mi P. D. Primi Gasbarri, Episcopi tit. Thennesiensis, Auxiliaris Vcliterni . . 904-906
304. Exe.mi P. D. Arrigi Pintoncllo, Arehiepiseopi tit. Theodosiopolitani in Arcadia . 906-908

305. Exe.mi P. D. Martini I. O'Connor, Episeopi tit. Thespiensis	908-912
306. Exe.mi P. D. Raphaelis Maeario, Episeopi tit. Tiberiensis, Suf-
fraganei Albancnsis .	913
307. Exe.mi P. D. Raphaelis A. Palazzi, Episcopi tit. Thignieensis .	914-925
308. Exe.mi P. D. Caroli Angcleri, Episcopi tit. Ptolemaidensis in Ly-
bia, Auxiliaris Derthoncnsis .	926-927
309. Exe.mi P. D. Orontii Caldarola, Episcopi tit. Utiensis .	927-928
310. Exe.mi P. D. Franeisci Fasola, Episcopi tit. Vartancnsis, Coadiu-
toris Agrigentini	929
3J1. Rev.mi P. D. Aloysii A. Gavazzi, Coadiutoris e. s. Abbatis nul-
lius Sublacensis .	930-931